

Matthew 1

1 Yesu Kirisito gewo-tama giidu waanæ ye tiitu Abiraam be sere egyu Dafidi awi yaanæ wû lâ. 2 Abiraam na wo Isaki, gâ Isaki mô e wo Yakobu gâtâ e wo Yuda ma wonobi âbâ fô. 3 Yuda ma wobi-sô Tama na wo Peresi ma Sera, gâ Peresi e wo Esiron gâtâ e wo Ram fô. 4 Ram na wo Aminadabo, gâ Aminadabo mô e wo Nason, gâtâ e wo Salimon fô. 5 Salimon ma Raaba na wo Bowasi, gâ Bowasi ma Rufu be wo Obedi gâtâ e wo Yese fô. 6 Yese na wo egyu Dafidi, gâ Dafidi ma âna gâtâ nafô è di gâ Uriya wôsô fô na wo Solomo. 7 Solomo na wo Reyobowam, gâ Reyobowam mô e wo Abiya gâtâ e wo Asa fô. 8 Asa na wo Yosafati, gâ Yosafati mô e wo Yoram gâtâ e wo Usiya fô. 9 Usiya na wo Yotam, gâ Yotam mô e wo Aasi gâtâ e wo Esekiya fô. 10 Esekiya na wo Manase, gâ Manase mô e wo Amon gâtâ e wo Yosiya fô. 11 Yosiya na wo Yekoniya ma wo benobi ôkûna gâtâ be gye Isareli bete bætà baanæ bâ ma sæ Babilon gâtûnkwaâ gaanæ fô. 12 Isareli bete bôô gâka-san Babilon fô wûû gama gâ Yekoniya e wo Selateli, gâ Selateli mô e wo Serubabeli. 13 Serubabeli na wo Abiwudi, gâ Abiwudi mô e wo Eliyakim gâtâ e wo Aso fô. 14 Aso na wo Sadoki, gâ Sadoki mô e wo Akim gâtâ e wo Eliwudi fô. 15 Eliwudi na wo Eleyasa, gâ âwô mô e wo Matan gâtâ e wo Yakobu fô. 16 Yakobu na wo Yosefu gâtâ wôsô n di Mariya gâtâ e wo Yesu gâtâ è di Kirisito fô. Âwô n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba fô. 17 Okoro ye Abiraam wawi yaanæ ma sere egyu Dafidi wawi yaanæ fô î ba idu-idu fwo-anaa. Ye Dafidi wawi yaanæ ma sere ôkûna gâtâ bâ ka Isareli bete bâ san Babilon fô mô î ba idu-idu fwo-anaa, gâ ye ôkûna wûtôkô ma sere Kirisito gewo gaanæ fô mô î ba idu-idu fwo-anaa ke. 18 Yesu Kirisito gâtâ bee kpèlè wôna Mariya fô gewo gaade n tâ ba lâ. Bâ sù Mariya bâ tâ Yosefu èè to gæna. Pâ bàà bã nyænla bâwôlôn gite ma gæna fô, be we gâtâ Mariya è de diboro, mô diboro fô dî san ma gâ Wurubwarâ Gifiye gæækâma gii koro. 19 Mô Yosefu gâtâ è di Mariya wôsân fô è di ânæ gâtâ wade î tûna. Gâ gâtâ een len ãã sa Mariya ænænfa bânæ baanæ okoro fô, â mâ wamænâ gâtâ èè bu e terema wô. 20 Ôkûna gâtâ Yosefu

âa sa gâlâ gaamænâ fô, Efonte Wurubwarâ wôsalâ e ye gatala e bè tiri koro e wùlà wô okute waanæ, gâ â dõ wô alan, “Dafidi wobi Yosefu, kara serenti gâtâ âyæ ma aasô Mariya yaà sara. Wü san ma Wurubwarâ Gifiye gæækâma gii koro gâ è de diboro lâ. 21 Eè bè wo ebi-tenibi gâtâ aà sa wô diyere Yesu, yema âwô nan bè to wô bânæ e ye baade-kpen yaanæ.” 22 Nyayæ powu i sere, fô ade gâtâ Efonte Wurubwarâ â dama wôtabûrûlâ Isaya wo koro â dõ â sæ fô yàà ba waanæ. Ade fô n di alan, 23 “Ânanæ gâtâ âân nyî eteni nya eè bè ton diboro èè wo ebi-tenibi gâtâ baà kpèlè wô Imanuweli.” Diyere nyadæ dii wùlà alâ, Wurubwarâ ã sa ma âtæ. 24 Gâtâ Yosefu â lama e ye bûda baanæ fô, â ma mâ anlâ gâtâ Efonte Wurubwarâ wôsalâ fô â dõ wô fô. Â ma ka Mariya â ba wô dækpara, gâ âbâ ma âwô bâ sara. 25 Mô âbâ ma âwô bân dûrô nya kûtûmaa Mariya â ka e wo, gâ Yosefu â sa ebi fô diyere alâ Yesu.

Matthew 2

1 Be wo Yesu Betelem ditele gâtâ dí sa Yudeya gâtûnkwaá gaanæ, ôkûna gâtâ Erode è di egyu fô. Yesu gewo gææ gama fô, bâsâyælä bâkæ gâtâ bâ kasæ aâorobi yaade fô be ye ofila wûû gâtakûn bâ ba Yerusalemm digyu-tele. 2 Bâsâyælä fô be bè lila alan, “Nde ebi-fon gâtâ be wo ãã bã mâ Yuda bete Boogyu fô? Ti we diâorobi-fon gâtâ di ye gatala ofila wûû gâtakûn gâtâ dii wùlà alâ, be wo egyu-fon âkæ. Okoro gâ tæ ba taà bè kura tæ sûma wô.” 3 Gâtâ egyu Erode â nûn ade nyayæ fô, âwô ma Yerusalemm bete powu baawe i kpila bâ. 4 Dûkô gâ egyu Erode e kpèlè gedi gææ bâtâlâ bôô bændærâ ma Ise yii bewùlâlâ fô powu e tuma. Gâ e lila bâ ôkûn gâtâ wù di gâtâ bàà wo egyu gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ ãã bã ba fô. 5 Bâ dõ wô alâ, Betelem ditele gâtâ dí sa Yudeya gâtûnkwaá fô daanæ gâ baà wo egyu-fon fô, yema Wurubwarâ wôtabûrûlâ âkæ â âwara ade â dama Betelem ditele dii koro alan, 6 “Awô Betelem ditele gâtâ à sa Yuda gâtûnkwaá gaanæ, bânæ bã nyî alâ, aanyalâ n di gâ Yuda wô gæfææ gææ bânýalâ fô baanæ âpææ, mô fô, à ba bændærâ, yema awô aanæ gâ egyu-dærâ eè bè ye. Âwô nan bã nya mææn bânæ Isareli bete fô boo koro.” 7 Dûkô gâ egyu Erode e kpèlè bâsâyælä fô e ye gælan, gâ e lila bâ

e titi ôkûna gâtâ bâ dàà we diãorobi fô. 8 Gâtâ be tiri wuunyun bâ tâ wô be were fô, â sa bâ Betelem, gâ â dõ bâ alan, “Æ ma bugiti ebi-fon fô gepepe! Gengyi ì we wô fô, i biri æ bã dõ mæ, fô nmæ mô, nan ma kura n sûma wô.” 9 Gâtâ bâ nûn egyu wade fô be were fô, bâsâyælä fô bâ tô bâ kya osele. Bâ bô bââ fôrô fô, be biri be we diãorobi gâtâ bâ dàà we ofila wûû gâtakûn fô. Di gyegeye bôô bûnûn gâlââ, gâ di bè yela ôkûn gâtâ ebi fô ã dô fô waayu yaanæ. 10 Gâtâ be we diãorobi fô gâlâ fô, ôsâ-dærâ wûkæ wû ba baanæ gepepe. 11 Be gyu dækpara fô daanæ, gâ be we ebi fô ma wôna Mariya, gâ be kura baakpin yii koro bâ sûma ebi fô. Âwû gâ be tirima baatola yaanæ, gâ be tiri sæka-sæya ma pãpãrâ ma ditike be tâ wô. 12 Nyayæ powu yææ gama fô, Wurubwarâ â dõ â sû bâ okute waanæ, gâtâ bâ kara biri bâ san egyu Erode wakûn. Okoro be biri gâ ma osele-fon bâ da boo geyekûn. 13 Bâsâyælä fô bôô gâda wûû gama fô, Efonte Wurubwarâ wôsalâ e ye gatala e bè tiri koro e wulà Yosefu okute waanæ, gâ â dõ wô alan, “Tô ka ebi fô ma wôna, fô yàà serenti æ san Egyipiti gâtûnkwaã gaanæ! Æ sara dûkô æ ma sere ôkûna gâtâ nan dõ yæ alâ æ tô. Yema Erode eè bè bugiti ebi fô eè wolo.” 14 Okoro, Yosefu â tô â ka ebi fô ma wôna, gâ odente be serenti bâ da Egyipiti. 15 Bâ sara dûkô kûtûmaa egyu Erode e ku. Nyawû wû yâ Egyipiti ade gâtâ Efonte Wurubwarâ â dama wôtabûrûlä wo koro â dõ â sæ fô æ ba waanæ. Ade fô n di alan, “Egyipiti gâ na kpèlè miinbi na ye.” 16 Gâtâ egyu Erode e we gâtâ bâsâyælä fô bâ gban wô, gâ ben biri bâ ba wakûn fô, woturu wû tô gepepe. Okoro â tâ ose alâ, bætà bûû bâtalâ bã maà wolo bebi gâtâ bã sa Betelem ma atele gâtâ ì gbâma dûkô powu fô yaanæ. Â dõ bâ alâ, be wolo betenibi ye bâkyûkyûû ma sere âbâ gâtâ be di bækyan bûnyôô. Yema bâsâyælä fô be wulà wô ôkûna gâtâ be we diãorobi fô. 17 Nyayæ æ yâ diku daade gâtâ Wurubwarâ wôtabûrûlä Yeremiya â dõ â sæ fô æ ba waanæ. Ade fô n di alan, 18 “Bâ nûn owula-nûn ma dæyæyâ Rama gâtûnkwaã gaanæ. Tiinu Rakeli wô bânana n te wula boo bebi boo koro. Bee wula gâtâ bân taa yâ bàà dõ bâ sa bâ gba, yema boo bebi powu be ku be were.” 19 Egyu Erode diku dææ gama fô, Wurubwarâ wôsalâ e ye gatala e bè tiri koro e wulà Yosefu okute waanæ, ôkûna gâtâ ã sa Egyipiti fô. Â dõ wô alan, 20 “Tô ka ebi fô ma wôna yàà biri æ san Isareli

gâtûnkwaã gaanæ, yema âbâ gâtâ be len bàà wolo ebi fô be ku.” 21 Okoro Yosefu â tô â ka ebi fô ma wôna, gâ be biri bâ ba Isareli gâtûnkwaã gaanæ. 22 Mô gâtâ Yosefu â nûn alâ, egyu Erode wobi Akelayo n te di bugyu Yudeya fô, gæsaa gi ton wô, gâtâ bàà san dûkô. Gâ gâtâ Wurubwarâ â næ sû wô dûkô wûû-æsan okute waanæ okoro fô, be fi bâ da Galilee gælan. 23 Gâtâ be gyu dûkô fô bâ ma sara ditele gâtâ bee kpèlè alâ Nasareti fô daanæ. Nyawû na yâ ebi fô wade gâtâ Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô bâ dõ bâ sæ fô wû ba waanæ. Ade fô n di alan, “Baà kpèlè wô Nasareti-te.”

Matthew 3

1 Awi kpekpesi yæã gama fô, Yohane gâtâ e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô, â ba Yudeya wotonkuma waanæ, gâ ââ dõ Wurubwarâ Ade â tâ bânæ gâtâ bââ ba wakûn fô. 2 Ââ dõ alan, “I foma yaamænâ i ye yii-isele yaanæ æ ba Wurubwarâ wakûn, yema wo Bugyu fô bû gbâma.” 3 Yohane nyawô gâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya â dõ wo koro gaade Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ fô. Â dõ alan, “Ânæ âkæ ââ gbârâ afala otonkuma waanæ alan, ‘Æ pæna osele æ sæ Efonte, fô yaà tûna wo-iselebi!’ ” 4 Dækpôâo daanu gâ bâ ka bâ mâ Yohane nyawô gâgba, gâ ânan gækpa giililâ gâ â ka e li wô gâtææ. Gâ bâkpagyægyæ gâtâ bè we anlâ akpata fô, ma ââo n di wanyan-dilâ gâtâ ee di. 5 Bânæ be ye Yerusalem, ma Yudeya, ma gâtûnkwaã gâtâ gî gbâma Yodan getu fô bâ ba wakûn. 6 Bee bè tiri baade-kpen bâ dõ, gâ ee kù bâ Wurubwarâ anæ Yodan getu fô gaanæ. 7 Gâtâ Yohane e we Farisi bete ma Saduke bete kpekpesi bââ ba èè kù bâ fô, â tabûrû â tâ bâ alan, “Nka âyæ bâ lâ? Âyæ gâtâ î ba imiri-kpen anlâ bâwa! Nkele bærà, ânyan na wùlâ yæ alâ i serenti i ye Wurubwarâ wowurufa-dærâ gâtâ waà bã ba fô waanæ? 8 Âwû bærà, æ mâ ade-kpara gâtâ waà wùlâ alâ i foma yaamænâ i ye yii-isele yaanæ æ ba Wurubwarâ wakûn! 9 Æ kara sa amænâ yàà dõ æ tâ yii koro alan, ‘Wurubwarâ e to tæ, yema tiitu Abiraam bânana n di tæ.’ N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, Wurubwarâ ã talæ e foma ataa nyayæ â mâ bânana â tâ Abiraam. 10 Nkenkele nyawû gba fô, bâ ka dækyôo bâ sa iyon fô yæækpaa yaanæ

gâtâ bàà kebi. Oyon-kamasâ gâtâ wûn taa lûn abi-kpara fô bàà kebi wû bâ fæna, fô bàà fun wû bâ sa ôtan waanæ.” 11 Yohane e biri â dô bâ alan, “Nmæ bærà, ñ de gâ butu n te kù yæ Wurubwarâ anæ, gâtâ wuu wùlà alâ i foma yaamænâ i ye yii-isele yaanæ æ ba Wurubwarâ wakûn. Mô âkæ ââ ba mææn gama gâtâ â da mæ gâtâ mæn kûtûma gba gâtâ nan tola wanataga. Âwô ââ ka gâ Wurubwarâ Gifiye, ma ôtan gâtâ waà tiri ade-kpen i ye yaanæ fô e kù yæ Wurubwarâ anæ. 12 Âwô gâ dækûlæ dî sa wô gûlô gâtâ ââ bã fûba ayæ fô e ye abi fô yaanæ. Ââ kûla abi fô â sæ dikwo daanæ, fô eè kuma ayæ fô ôtan gâtâ wûn nan ku wû nya fô waanæ.” 13 Âwû gâ Yesu e ye Galilee gâtûnkwa gaanæ â ba Yohane wakûn Yodan getu gaanæ, gâtâ Yohane èè kù wô Wurubwarâ anæ. 14 Mô Yohane e len gâtâ ââ sù wô, gâ â dô alan, “Awô gâtâ wû kûtûma gâtâ àà kù mæ fô, aa ba maakûn alâ nmæ gâ n kù wõ?” 15 Yesu e tiri wuunyun alan, “Nkenkele bærà, awô mâ wû gâlâ. Gâlâ gâ wù di gâtâ tàà mâ, fô ade powu yàà tûna Wurubwarâ bûnûn.” Âwû gâ Yohane e yera. 16 Yesu gekù ma wo geye butu fô baanæ fô, gatala gæ tana. Gâ e we Wurubwarâ Gifiye gæ waran anlâ âlôpô gæ bã gyaga wo koro. 17 Âwû gâ Wurubwarâ gæta gi ye gatala alan, “Nyawô n di miinbi-kæläen gâtâ ñ len, gâ ee di mæ gûnûn.”

Matthew 4

1 Âwû gâ Wurubwarâ Gifiye gi gyegeye Yesu bûnûn, gâ â san otonkuma waanæ, gâtâ Wurubwarâ wokengbelilâ fô ââ ma ten wô onyun. 2 Fô Yesu â ban onyun odòn ma ofilibon awi akpilin anyôô (40), okoro dækpan di de wô. 3 Âwû gâ Wurubwarâ wokengbelilâ â ba wakûn, gâ e bè ten wô onyun alan, “Gengyi awô n di Wurubwarâ Wobi-kæläen fô, yâ ataa nyayæ yàà biligi anyan-dilâ.” 4 Yesu e tiri wuunyun alan, “Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dô alan, ‘Nka anyan-dilâ yiiko nan yâ ânæ èè wura nkpa, mô ade-kamasâ gâtâ ii ye Wurubwarâ wonyun waanæ fô nan yâ ânæ ââ wura nkpa.’ ” 5 Âwû gâ Wurubwarâ wokengbelilâ fô â ka Yesu â san Yerusalem. Â ka wô â ma yela Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô dii duyu. 6 Gâ â dô Yesu alan, “Gengyi awô n di gâ Wurubwarâ Wobi-kæläen fô, kere aa

koro ya àà bã nün gâtûnkwa! Yema bâ dõ bâ sæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ alan, ‘Aa koro Wurubwarâ âã sa wõ bâsalâ e ye gatala bàà bã dæyâ wõ.’ ‘Bàà kôlæ wõ gâtâ aa gæsæræ gæn nan tura ma dætaa gba.’ ”

7 Yesu e tiri wuunyun alan, “Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô i biri æ dõ alan, ‘Kara ten Wurubwarâ gâtâ è di Aafonte fô onyun!’ ” 8 Nyawû wûu gama fô, Wurubwarâ wokengbelilâ fô e biri â ka Yesu â san odon-dærâ wûkæ wuu duyu. Âwû gâ e wulà wõ bugyu ma buu bingyebi gâtâ bü sa gâtûnkwa gaanæ powu. 9 Gâ e dõ Yesu alan, “Gengyi à kura a sùma mæ fô, nan ka nyayæ powu n tâ wõ.” 10 Âwû gâ Yesu â dõ wõ alan, “Satan, kpe ye maakûn nfan! Bâ dõ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ alan, ‘Kura sùma gâ Aafonte Wurubwarâ! Âwô woko-kwan gâ sùma!’ ” 11 Âwû gâ Wurubwarâ wokengbelilâ fô e kpe e ye wakûn, gâ Wurubwarâ bâsalâ be ye gatala bã bã nya Yesu wo koro. 12 Gâtâ Yesu â nün alâ be gye Yohane bã tan fô, e biri â san Galilee. 13 E ye Nasreti ditele, gâ â ma sara Kapenum ditele daanæ. Dî gbâma Galilee getu, ma Sebulon, ma Nafitali bôô ntûnkwa. 14 Yesu gâsan Galilee fô gæ yâ ade gâtâ Wurubwarâ wõtâbûrûlâ Isaya â dõ â sæ kadama gâtûnkwa gætôkô gii koro fô æ ba waanæ. Ade fô n di alan, 15 “Bânæ kpekpesi gâtâ bâân nyî Wurubwarâ fô bè si Sebulon ma Nafitali bôô ntûnkwa gâtâ bü gbâma Galilee getu, ma Yodan getu-fèn fô baanæ. 16 Bânæ bôtôkô gâtâ bã sa dibilin daanæ fô, be we gâamaaæ-dærâ. Gâlâ wûu bânæ bôtôkô ke gâtâ nafô bã sa diku dææ dæfana daanæ fô, gâamaaæ gæ ba gæ tâ bâ.” 17 Ye ôkûna gâtâ Yesu â sara Kapenum ditele daanæ san fô, e gyu ade yii gewulà alan, “I foma yaamænâ i ye yii-isele yaanæ æ ba Wurubwarâ wakûn, yema wo Bugyu fô bü gbâma.” 18 Gâtâ Yesu ã san ã san Galilee wo getu-kere fô, e we bâsaranyan bânnyôô bâkæ. Baayere n di Simon gâtâ bee kpèlè wõ Petero fô, ma wonobi Andere. Fô bââ fæna asawu, yema bè di gâ bâsün boo betirilâ. 19 Yesu â dõ bâ alan, “Æ bã târâma mæ! Nan mâ yæ bânæ gâtâ bàà ti tiri bânæ bâ môma mæ, bàà bè to mæ be di.” 20 Dækpalan daanæ fô be kere baasawu fô bâ ya, gâ bâ ma târâma wõ. 21 Gâtâ e ye dûkô â san bûnûn fô, e biri e we bâsaranyan bânnyôô. Bè di Sebede bebi. Baayere n di Yakobo ma wonobi Yohane. Fô bã sa ôkûlæ waanæ ma boote bââ pæna baasawu, gâ Yesu e kpèlè bâ. 22 Disere-kælæn gâ be kere ôkûlæ fô ma

boote bâ ya, gâ bâ târâma Yesu. 23 Gâ Yesu e silin Galilee gâtûnkwaaw powu, gâ e wulà ade Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ, gâ â dô Nkpa-geto Gaade kadama Wurubwarâ Bugyu fô. Â kya diyebabi-kamasâ, ma âbâ gâtâ be ye gadæn powu dûkô. 24 Wo diyere di ye Siriya gâtûnkwaaw powu gaanæ. Gâ bâ ka bânæ gâtâ bee yeba ayebabi-kamasâ, gâ bā sa dæyæyâ daanæ, ma âbâ gâtâ afiye-kpen ì si boo koro, ma âbâ gâtâ bā ba gelelewu, ma âbâ gâtâ bôô-ækankæ i ku fô powu bâ ba wakûn. Gâ â kya bâ, gâ e berema afiye-kpen fô e ye boo koro. 25 Gâ bânæ akpi-akpi be ye Galilee ma Dekapoli ntûnkwaaw fô, ma Yerusalem, ma Yudeya, ma Yodan wofèn powu bâ bā târâma Yesu.

Matthew 5

1 Gâtâ Yesu e we bânæ dætænpan fô, â tô â bûn odon wûkæ. Gâtâ â waran â sara fô, wô bâkasælâ fô bâ ba wakûn. 2 Âwû gâ e gyu bâ ade yii gewulà, gâ â dô alan, 3 “Âbâ gâtâ bôô bûnûn bü gyaga Wurubwarâ woko-kwan wo koro, yema bā nyî alâ bâân talæ bâ kpà koro fô, âbâ n ba ôsâ wuu gedi, yema âbâ gâ Wurubwarâ Bugyu fô bù di booyo. 4 Âbâ gâtâ dækpûkpû di de bâ fô, âbâ n ba ôsâ wuu gedi, yema âbâ nan wura gâdô-sa. 5 Âbâ gâtâ bââ warama koro gataæn fô, âbâ n ba ôsâ wuu gedi, yema âbâ nan bè di gâtûnkwaaw nyagæ gii koro. 6 Âbâ gâtâ ade-tûnalâ n tâ sæna bâ bûnûn fô, âbâ n ba ôsâ wuu gedi, yema âbâ nan kûtæ ade-tûnalâ yaanæ. 7 Âbâ gâtâ bee wula bânæ boo gutunkoro fô, âbâ n ba ôsâ wuu gedi, yema âbâ gâ Wurubwarâ eè wula boo gutunkoro. 8 Âbâ gâtâ bā ba dæmænâ gâtâ dæn ma dædææ fô âbâ n ba ôsâ wuu gedi, yema âbâ nan we Wurubwarâ. 9 Bânæ gâtâ bee len bânæ boo getite gææ gâpæna fô, âbâ n ba ôsâ wuu gedi, yema âbâ gâ baà kpèlè Wurubwarâ bebi gbagba. 10 Âbâ gâtâ ade-tûnalâ yii koro bââ nyanla bâ fô, âbâ n ba ôsâ wuu gedi, yema âbâ nan gyu Wurubwarâ Bugyu fô baanæ. 11 Âyæ gâtâ miin koro bânæ bââ nyanla yæ, gâ bee toro yæ, gâ bee belen ade-kpen-kamasâ bâ gyaga yii koro fô, âyæ n ba ôsâ wuu gedi. 12 I di ôsâ yàà yâ yii koro wàà ton yæ, yema yii gutoro gii gele gî sô gatala. Gâlâ ke gâ bâ nyanla Wurubwarâ bâtabûrûlâ gâtâ be gyegeye yæ bâ ba fô. 13 Ì we anlâ bûbôlâ

tâ bânæ powu. Mô gengyi bûbôlâ bù lulu bûûsâ fô, lan gâ yaà mâ bù bàà biri bù mâ ôsâ? Bûn mænæ ma tônô âkæ. Baà fun bù be lulu, bânæ bàà kyikya buu koro. 14 Âyæ n di gâtûnkwaà powu gææ gââmaâæ. Gengyi ditele dækæ dí gyaga odon wuu koro fô, dæn nan talæ di bu. 15 Âkæ ân ma gâtâ ââ kyangæ kandæya, fô â ka tasa e tin wû. Bââ ka kandæya bâ gyaga gâ ôkpûlô wuu koro, fô wûû âmaâæ wû tâ âbâ gâtâ bã sa dækpara fô daanæ powu. 16 Gâlâ ke gâ wù di gâtâ yàà yâ bânæ bàà we yææ gââmaâæ fô. Nyawû waà yâ bàà we yaade-mâlâ-kpara, fô bàà tiri Yiite gâtâ ã sa gatala fô diyere. 17 Æ kara sa amænâ alâ na ba gâtâ nan bè kere Wurubwarâ Ade-âwaralâ gâtâ ì di Mose wo-Ise ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-wùlâlâ fô n ya. Mæn ba gâtâ nan bè kere Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô n ya, mô na ba gâtâ Ade fô powu yàà wura æ ba waanæ. 18 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, ôkûna gâtâ gatala ma gâtûnkwaà iin te were lâ, gænyan pææ lâ gba gæn nan ye Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ ma sere ôkûna gâtâ Ade fô powu yaà ba waanæ. 19 Gâlâ wuu koro, gengyi ânæ âkæ è kere ise gâtâ ì sa Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ yaade pææ ækæ â ya, gâ è wùlâ bânæ alâ be kere yæ bâ ya fô, è di ânæ pææ Wurubwarâ Buggy fô baanæ. Mô ânæ gâtâ ee di ise nyayæ yii koro, gâ ee wùlâ bânæ fô, è di ânæ gbaa Wurubwarâ Buggy fô baanæ. 20 N tâ dô yæ alâ, gengyi yaade-mâlâ æn tûna æ da Ise yææ bewùlâlâ ma Farisi bete baade-mâlâ fô, æn nan wura osele i gyu Wurubwarâ Buggy fô baanæ kpakpaakpa. 21 Æ nûn gâtâ tiitu Mose wo-Ise fô æ dô ye sæyââ wukukuba waanæ alan, ‘Æ kara wolo bânæ! Ânæ-kamasâ gâtâ è wolo ânæ fô, e wura ade.’ 22 Mô nmæ Yesu, n tâ dô yæ alâ, gengyi âkæ ã ka owurufa wôwôlôn wo koro tun-tun fô, e wura ade. Gengyi âkæ ã dô wôwôlôn alan, ‘An ma tônô’ fô, eè wura ade ditele dææ bândærâ bôô bûnûn. Gâ gengyi ânæ âkæ ã dô wôwôlôn alan, ‘Enyimapulâ’ fô, eè wura ade gâtâ yaà tiira wô æ san dæyæyâ gakpaakpa dæætan waanæ. 23 Okoro gengyi à de aanyan à bã tâ Wurubwarâ gedi, gâ à kûna gedi gii gâtâkûn dûkôbâ alâ, awô ma aawôlôn ì ba ade fô, 24 kere aanyan-tâlâ gedi fô ya dûkôbâ! Biri san aawôlôn fô wakûn, fô âyæ ma âwô yàà ma pæna yii getite, pâ àà bã tâ aa gedi fô. 25 Gengyi âkæ ã sama wô fô, san ma dûrô wô dætæn-dûrô bilenten, pâ gôdô gii duwi fô dàà næma. Nka gâlâ fô, ãã

bã ka wõ â ma sa gôdô gæædôlâ gûlô, gâ gôdô gæædôlâ mô âã ka wõ â sa dikoto diite gûlô ãã ma tan wõ dikwo. 26 N tâ dõ wõ àà nûn alâ, an nan ye dikwo dææ gâtan nyawû waanæ ma sere ôkûna gâtâ aà le gutoro fô powu a were. 27 Æ nûn gâtâ tiitu Mose wo-Ise fô æ dõ alan, ‘Kara dûrô ma âkæ fæya ma aasô, abââ aasan.’ 28 Mô nmæ Yesu n tâ dõ yæ alâ, gengyi âkæ ã nya ânanæ gânya-kpen fô, â mâ ade-kpen Wurubwarâ bûnûn baanæ, yema Wurubwarâ bûnûn fô gânya gætôkô gi we anlâ gâtâ â wârâ dûrô ma âna fô. 29 Gengyi aalogyi wûû gûnûn gææ yâ wõ aa tæ mâ ade gâtâ ææn kôlô fô, kyôlô gæ lulu! Wû kôlô gâtâ àà ye dæbæyan da gâtâ aa dibinbilin powu daà ma gyu dæyæyâ gakpaakpa daanæ. 30 Gengyi gâ aalogyi-lô wûû yâ wõ aa mâ ade gâtâ ææn kôlô fô, kebi gæ lulu! Wû kôlô gâtâ àà ye dæbæyan da gâtâ aa dibinbilin powu daà ma gyu dæyæyâ gakpaakpa daanæ. 31 Tiitu Mose wo-Ise fô i biri æ dõ alan, ‘Gengyi âkæ è terema wôsô fô, wù di gâtâ ãã tâ wô dæsan kpaa dii geterema gææ gækpa.’ 32 Mô nmæ Yesu n tâ dõ yæ alâ, gengyi nka bete boo gelen okoro gâ âkæ ee terema wôsô fô, âwû fô â yâ ânanæ fô â mâ anlâ ânæ gâtâ e ye wôsân gama. Gâ eteni gâtâ è to gâlâ wûûnanæ fô, è we anlâ eteni gâtâ e ye wôsô gama â ma dûrô ma ânæ-fon wôsô, abââ ânæ tun-tun âkæ. 33 Æ nûn gâtâ tiitu Mose wo-Ise fô i biri æ dõ i ye sæyââ wukukuba alan, ‘Æ kara gban æ kan ntam æ tâ Efonte Wurubwarâ! Î ka ntam fô, æ mâ waade!’ 34 Mô nmæ Yesu n tâ dõ yæ alâ, æ kara kan ntam gba! Æ kara kan gatala, yema dûkô n di Wurubwarâ Buggy. 35 Æ kara kan gâtûnkwa, yema gi di wô bæsaræ buu gekyikyakûn. Æ kara kan Yerusalem, yema dûkô n di Egyu-dærâ fô ditele. 36 Æ kara kan yaayu, yema âyæ ææn talæ æ mâ diyungu gba dàà fwo, abââ dàà din. 37 Æ yâ yaade yii geyera wàà mâ ‘Ææn’ abââ ‘Kwa’. Gengyi î kan ntam æ fæya fô, wu ye ekpikpen fô wakûn. 38 Æ nûn gâtâ tiitu Mose wo-Ise fô æ dõ alan, ‘Gengyi ânæ âkæ è gbena wôwôlôn gûnûn fô, baà gbena âwô mô gûnûn be le gutoro. Gâ gengyi âkæ è dubwa wôwôlôn dænyaa fô, baà dubwa âwô mô dænyaa be le gutoro.’ 39 Mô nmæ Yesu n tâ dõ yæ alan, gengyi ânæ âkæ ã ka ade-kpen â mâ wõ fô, kara ka ade-kpen le wô gutoro. Gengyi âkæ ã kpalæ aatinkere fô, fi wûûnyôôfâ fô mô tâ wô! 40 Gengyi âkæ ã sama wõ gâtâ èè to aa dæyan fô, yâ wô ãã ka aa gâgba mô

â fæya. 41 Gengyi ânæ âkæ è tiira wõ dægþængþæræn daanæ alâ, âyæ ma âwô yàà san kilometa âkæ fô, yera âyæ ma âwô yàà san bekilometa bânyôô. 42 Gengyi ânæ âkæ ã fô wõ gænyankæ fô, tâ wô! Gâ âkæ è len ââ lûwa gænyankæ e ye aakûn fô, kara terema! 43 Æ nûn gâtâ tiitu Mose wo-Ise fô æ dõ alan, ‘Len aawôlôn, fô àà kyûn aakyûnlâ!’ 44 Mô nmæ Yesu n tâ dõ yæ alâ, i len yææ bâkyûnlâ, fô yàà tiri onyun æ tâ âbâ gâtâ bââ nyanla yæ! 45 Anlâ nan wulà alâ, ì di Yiite gâtâ ã sa gatala fô bebi gbagba. Yema ââ yâ ofila wûû gbârâ wû tâ ânæ-kpen ma ânæ-kpara, gâ ââ yâ âsûn ââ nûn â tâ ade-kpara ma ade-kpen yææ bâmâlâ powu. 46 Gengyi ii len gâ ânæ gâtâ bee len yæ booko fô, æn nan wura gutoro-kpara gækæ i ye Wurubwarâ wakûn. Yema gâlâ ke gâ ade-kpen yææ bâmâlâ mô bââ mâ. 47 Gengyi ææ sa gâ yææ bâwôlôn booko onyun fô, anûn yaade-kpara gâ ææ mâ æ da bekurumakyââ? Gâlâ ke gâ âbâ gâtâ bâân nyí Wurubwarâ fô gba bââ mâ. 48 Wù di gâtâ yàà pe i sere, anlâ gâtâ Yiite gâtâ ã sa gatala fô e pe e sere fô.

Matthew 6

1 Æ nya gepepe gâtâ æn nan mâ yii Wurubwarâ dæsûma daade ânæ bôô bûnûn gâtâ bàà wura be we okoro. Gengyi î mâ gâlâ fô, gutoro gii gele gækæ gæn mænæ ma gâtâ yàà wura i ye Yiite gâtâ ã sa gatala fô wakûn. 2 Okoro gengyi à mâ ade-kpara a tâ eyenpu âkæ fô, kara ka gbârâ digbongbo. Gâlâ gâ âbâ gâtâ bââ mâ anlâ bè di ânæ-kpara, mô bââ gban fô bââ mâ. Bââ mâ gâlâ Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ, ma ise le yaanæ gâtâ ânæ bàà wura be sila bâ. N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, be were wura boo gutoro gii gele. Âwû n di gesila gâtâ ânæ bee sila bâ fô. 3 Mô awô bærá, gengyi à mâ ade-kpara a tâ eyenpu âkæ fô, kara yâ aa dæbæyan dàà nyænla gænyan gâtâ aalogyi wû mâ. 4 Gengyi à mâ gâlâ fô, wûn nan yâ âkæ èè we ade-kpara gâtâ a mâ fô, mô Aate Wurubwarâ gâtâ ee we gænyan-kamasâ fô èè le wõ gutoro. 5 Gengyi aa tiri onyun a tâ Wurubwarâ fô, kara mâ anlâ gâtâ âbâ gâtâ bââ mâ anlâ bè di ânæ-kpara, mô bââ gban fô bââ mâ fô. Âbâ bee ti len gâ geyela Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ ma ise le-kyaga be tiri onyun, fô ânæ bàà

wura be we bâ. N tâ dõ wõ àà nûn alâ, be were wura boo gutoro gii gele powu. Âwû n di gesila gâtâ bânæ bee sila bâ fô. 6 Mô awô bærà, gengyi à bè tiri onyun fô, yâ wàà mâ dikwo daanæ daade, gâtâ âkæ ân nan we wõ, fô àà tiri onyun a tâ Aate gâtâ ã fæya ma awô ôkûn-kamasâ fô. Aate gâtâ ee we gænyan-kamasâ fô, eè le wõ gutoro. 7 Gengyi ii tiri onyun fô, æ kara kyæ æ dõ anyun-gyebi kpekpesi gâtâ æn ma tônô, anlâ gâtâ âbâ gâtâ bâân nyî Wurubwarâ fô bââ mâ fô. Bã nyî alâ baanyun-gyebi kpekpesi nan yâ boonyun wuu getiri fô wàà ba waanæ. 8 Okoro æ kara mâ anlâ âbâ, yema Yiite Wurubwarâ ã fûrûma ã nyî anyan gâtâ ii len, pâgâ ææ fô wô. 9 Okoro, anlâ gâtâ yaà ti tiri onyun fô wuudu wû lâ. Âwû n di alan, ‘Tiite gâtâ à sa gatala, yâ bàà tîlà aa diyere! 10 Yâ aa Buggy fô bàà ba, fô bàà mâ aa gelenbi gâtûnkwaà gii koro anlâ gâtâ bââ mâ aa gelenbi gatala fô. 11 Tâ tæ òdò duwi nyadæ daanyan-dilâ. 12 Ka taade-kpen gâtâ tæ mâ kyâ tæ, anlâ gâtâ âtæ mô tæ ka tæ kyâ âbâ gâtâ bâ mâ tæ ade-kpen fô. 13 Dæyâ tæ, fô tænan nan ma nûn inyun yii geten yaanæ. Mô fô, tiri tæ ye ekpikpen fô walô yaanæ.’ ” 14 Gâ Yesu e biri â dõ alan, “Gengyi bânæ bã mâ yæ ade-kpen, gâ î ka æ kyâ bâ fô, Yiite gâtâ ã sa gatala fô mô, ãã ka yaade-kpen â kyâ yæ. 15 Mô gengyi æn ka bâkæ baade-kpen æ kyâ bâ bærà fô, Yiite fô mô, ân nan ka yaade-kpen â kyâ yæ. 16 Gengyi ææ ban onyun fô, æ kara gye bûnûn æ ban anlâ gâtâ âbâ gâtâ bââ mâ anlâ bè di bânæ-kpara mô bââ gban fô bââ mâ fô. Bââ nya bôô bûnûn, fô bânæ bàà wura be we alâ bââ ban onyun. N tâ dõ yæ yàà nûn alâ be were wura boo gutoro gii gele. Âwû n di gesila gâtâ bânæ bee sila bâ fô. 17 Mô fô, gengyi aa ban onyun fô, fere aa bûnûn, fô àà sùrû bûnô àà pupu aa duyù! 18 Nyawû wàà yâ âkæ ân nan we alâ aa ban onyun. Aate Wurubwarâ gâtâ ã fæya ma wõ ôkûn-kamasâ, gâ ee we gænyan-kamasâ fô, âwô nan le wõ gutoro. 19 Æ kara karama koro gaanyan æ sæ æ tâ koro, gâtûnkwaà nyagæ gaanæ nfan. Gâtûnkwaà gii koro nfan fô, bânan abââ akankandûrô (akangba) î talæ æ mæna yæ, abââ beyukurilâ bã talæ be yuri yæ. 20 Mô fô, æ sæna bûnûn æ mâ ade-kpara gâtâ ii di Wurubwarâ gûnûn, fô yàà wura gutoro gii gele gatala. Dùkô fô bânan ma akankandûrô (akangba) æn nan talæ æ mæna anyan, gâ beyukurilâ bân nan talæ be yuri yæ. 21 Æ nyænla alâ ôkûn gâtâ yaanyan-kpara î sa fô, dùkô gâ yaamænla mô î

gyaga. 22 Gûnûn gî we anlâ kandæya tâ ânæ wo koro-kpaba. Gengyi aa bûnûn bü kôlô fô, à sa gââmaæ gaanæ gepepe. 23 Mô gengyi aa bûnûn bûûn kôlô fô, à sa dibilin daanæ. Okoro gengyi kandæya gâtâ wü sa aanæ fô wü ku fô, âwû bærâ à sa dibilin-dærâ daanæ. 24 Âkæ ân ma gâtâ ã talæ â sûma befonte bânyôô. ã mâ gâlâ fô eè len âkæ ade â da âkæ, abââ ãã ka koro â tâ âkæ â da âkæ. Æn nan talæ æ sûma Wurubwarâ ma kôba. 25 Okoro n tâ dô yæ alâ, æ kara yæyâ ma gænyan gâtâ yaà di, abââ yaà nyûn, abââ yaà liba. N tâ dô yæ yàà nûn alâ nkpa â da anyan-dilâ, gâ koro-kpaba wü da anyan-salâ. 26 Æ nya bâsæsæra gâtâ bã san gatala lâ! Bân taa dô, gâ bân taa ya, gâ bân taa kûla anyan ækæ bâ sæ agyan yaanæ. Mô Yiite gâtâ ã sa gatala fô ââ tâ bâ anyan-dilâ. Âyæ æn taa di gûnûn æ da bâsæsæra nyabâ? 27 Yaanæ mômô gâ ma wô gâyæyâ fô ã talæ â ka gæwôrônyan-kælæn â fæya wawi yaanæ? 28 Anûn yii koro gâ ææ yæyâ ma ayan-libalâ? Æ nya dæfa daafwâ ma dææmææ ma dææ gâdan! Æn taa mâ gûtûn gækæ, gâ æn taa lô ayan. 29 Mô n tâ dô yæ yàà nûn alâ, egyu-dærâ Solomo ma wo ginyebi ma gææ ngba powu yææmææ gba fô, ân næma afwâ nyayæ yaanæ wûkæ. 30 Gengyi Wurubwarâ ââ pæna dæfa gâtâ ñdò aa we dæ, gâ gæsa wuuko baà sa dæ ôtan fô, âwû bærâ, ân nan liba yæ â da dæfa fô? Oo, âyæ bânæ nyabâ gâtâ yii getodi gæn sô lâ! 31 Æ kara næ yæyâ ma gænyan gâtâ yaà di, abââ yaà nyûn, abââ yaà liba! 32 Anyan nyayæ gâ âbâ gâtâ bâân nyî Wurubwarâ fô bââ yâ bôô bûnûn bûû sæna. Gâ Yiite gâtâ ã sa gatala fô ã nyî gâtâ wü di gâtâ yaà wura gâlâ gaanyan ætôkô powu. 33 Mô fô, i gyegeye æ yâ yææ bûnûn bàà sæna gâ ma Wurubwarâ Buggy buu gedi buu-isele, ma wade gâtâ î tûna fô. Âwû fô, ãã ka anyan-kurumakyââ nyayæ powu â fæya yæ. 34 Okoro æ kara yæyâ ma gæsa gaade! I so gæsa gâà ba pâ! Yema duwi-kamasâ ma daade.”

Matthew 7

1 “Æ kara mâ yii koro gôdô gææ bådôlâ, fô bân nan dô âyæ mô gôdô. 2 Yema osele gâtâ ææ ka æ dô bâwôlôn bôô gôdô fô, âwû ke gâ baà ka bâ dô âyæ mô yææ gôdô. Gænyan-kârâlâ gâtâ ææ ka æ kârâ anyan æ tâ

bâwôlôn fô, âgæ ke gâ baà ka bâ kârâ anyan bâ tâ âyæ mô. 3 Lan gâ aa we oyonbi aawôlôn gûnûn gaanæ, gâ an taa we ditingbilin gâtâ dî taga awô gbagba aa gûnûn gaanæ fô? 4 Lan gâ aa talæ a dô aawôlôn alan, ‘Yâ nan tiri oyonbi aa gûnûn gaanæ’, ôkûna gâtâ ditingbilin dî taga awô aa gûnûn? 5 Aa mâ anlâ à di ânæ-kpara, mô aa gban. Gyegeye tiri ditingbilin fô ye awô gbagba aa gûnûn gaanæ, fô àà wura a we gepepe a tiri oyonbi fô a ye aawôlôn gûnûn gaanæ. 6 Æ kara ka gænan gâtâ bâ ka tâ Wurubwarâ æ tâ bâkpââ, gâ æ kara fun yaadinbi ma ôyâkâma æ sa bâmûû baanæ, yema baà kyikya-kyikya yæ, fô nkele be fi bâ bã kôrô âyæ. 7 Æ fô Wurubwarâ! Yææ gûlô gaà kya. I bugiti i ye Wurubwarâ wakûn! Yaà we. Æ gbârâ wô dætana! Âã tana â tâ yæ. 8 Yema ânæ-kamasâ gâtâ ââ fô Wurubwarâ fô, wô gûlô gææ kya, gâ âwô gâtâ ee bugiti e ye wakûn fô, ee we, gâ âwô gâtâ ââ gbârâ wô dætana fô mô, ââ tana â tâ wô. 9 Yaanæ âmômô n sa gâtâ wobi è lila wô anyan-dilâ fô, âã ka gâ dætaa â tâ wô? 10 Abââ anyan gâ wobi ã fô wô gænan fô, âã ka âwa â tâ wô? 11 Gengyi âyæ gba gâtâ ì di bânæ-kpen fô ì nyî anyan-kpara yææ gâka-tâ yii bebi fô, waà mâ lan gâ Yiite gâtâ ã sa gatala fô ân nan ka anyan-kpara gâtâ æ da nyayæ â tâ âbâ gâtâ bââ fô wô fô? 12 Gænyan-kamasâ gâtâ ì len bânæ baà mâ bâ tâ yæ fô, âwû ke gâ âyæ mô æ mâ æ tâ bânæ! Ade nyayæ gâ Mose wo-Ise ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-wùlâlâ fô ii wùlà. 13 Æ dama otunu-pææ fô waanæ i gyu! Yema otunu-dærâ ma wuusele-yârâbalâ gâtâ wûn ma ofele ma æsan fô bærâ, wü dô wûû fôrô gâ dæyæyâ gakpaakpa daanæ. Waanæ gâ bânæ kpekpesi bee len gâda. 14 Mô otunu-pææ ma osele mômôkyæ gâtâ wü ba ôkâma ma æsan fô wü dô wûû fôrô nkpa gakpaakpa anæ. Gâ âbâ gâtâ bee we be gyu ma wû fô bè we gâ bârââ lâ. 15 Æ nya yii koro gepe ma âbâ gâtâ bââ mâ anlâ bè di Wurubwarâ bâtabûrûlâ mô bââ gban fô! Gengyi bã ba yaakûn fô, bââ yôlô boo koro anlâ bâyâran, mô boo-ituru yaanæ fô bè we anlâ bâdîrâ-kpènlâ. 16 Baade-mâlâ gâ yaà ka æ nyænla bâ. Âkæ ã talæ â ya mango abi e ye oyon ma iwiya wûkæ waanæ? Abââ âkæ ã talæ â ya akutu e ye oyon tun-tun wûkæ waanæ? 17 Gâlâ gâ oyon-kpara-kamasâ wûû lûn abi-kpara, gâ oyon-kpen mô wûû lûn abi-kpen. 18 Oyon-kpara wûûn talæ wû lûn abi-kpen, gâ oyon-kpen mô wûûn talæ wû lûn abi-kpara. 19 Oyon-kamasâ gâtâ wûn taa lûn abi-kpara fô, bee kebi wû

bâ sa ôtan waanæ. 20 Okoro bânæ fô baade-mâlâ gâ yaà ka æ nyænla bâ. 21 Nka ânæ-kamasâ gâtâ ee kpèlè mæ alâ Efonte fô nan wura Wurubwarâ Bugyu fô baanæ e gyu, mô âbâ gâtâ bââ mâ Miinte gâtâ ã sa gatala fô gelenbi fô, âbâ nan gyu bugyu fô baanæ. 22 Gôdô-dærâ gii duwi dætôkô daanæ fô, bânæ kpekpesi baà dõ alan, ‘Efonte, nka aa diyere daanæ gâ tæ tabûrû fô? Nka aa diyere gâ tæ ka ti berema afiye-kpen ti ye bânæ boo koro fô? Nka aa diyere gâ tæ ka tæ mâ apenterebi, ma ade-dærâ ma gæsaa kpekpesi fô?’ 23 Dûkô gâ nan dõ bâ n tana alan, ‘Mææn nyî yæ. I kpe i ye maakûn, âyæ ade-kpen yææ bâmâlâ!’ 24 Okoro ânæ-kamasâ gâtâ ââ nûn maade nyayæ, gâ ââ mâ yæ fô, è di âsâyælâ. È we anlâ ânæ gâtâ e sere wo dikwo â gyaga dætaa dii koro. 25 Gâtâ âsûn-dærâ â nûn, gâ butu bû ba, gâ afiye æ gbârâ ôpôræ fô, dikwo fô din ye dæ nûn, yema bâ sæ ôpæ fô bâ gyaga dætaa dii koro. 26 Mô ânæ-kamasâ gâtâ ââ nûn maade nyayæ, gâ ân taa mâ yæ fô, è di enyimapulâ. È we anlâ ete gâtâ e sere wo dikwo æâârâ yaanæ. 27 Gâtâ âsûn-dærâ â nûn, gâ butu bû ba, gâ afiye æ gbârâ ôpôræ fô, dikwo fô dæ nûn gbirim! Dæ nûn gânün-kpen.” 28 Gâtâ Yesu â tabûrû gâlâ gaade nyayæ e were fô, wade-wùlâlâ fô æ dûrô bânæ dætænpan fô onyun. 29 Yema e wùlà bâ ma giteni, nka anlâ gâtâ boo-Ise yii bewùlâlâ fô bee wùlà fô.

Matthew 8

1 Gâtâ Yesu â waran e ye odon fô wuu koro â ba fô, bânæ kpekpesi bâ târâma wô. 2 Dûkô fô geyeba-sæya giite âkæ e bè kura wô bûnûn, gâ â dõ wô alan, “Efonte, gengyi à len fô, à talæ a yâ miin geyeba nyagæ gàà da.” 3 Dûkô gâ Yesu â tûna gûlô, gâ â kya ete fô, gâ â dõ wô alan, “N len aa geyeba fô gàà da.” Disere-kæläen fô wo geyeba-sæya fô gæ da. 4 Âwû gâ Yesu â dõ wô alan, “Kara dõ ade nyayæ tâ ânæ âkæ! Mô fô, ka aa koro ma wùlà gedi gæætâlâ, fô àà tâ gedi anlâ gâtâ tiitu Mose e wùlà fô, fô wàà yâ âkamasâ èè we alâ, aa geyeba fô gæ da.” 5 Gâtâ Yesu e gyu Kapenum ditele daanæ fô, Roma bete bôô bætà bûûndærâ âkæ â ba wakûn e bè koturu wô alan, 6 “Efonte, geyeba gi sila mæænsaranyan gæ sæ dikwo, gâ ã sa dæyæyâ-dærâ daanæ.” 7 Yesu â dõ wô alan, “Nan ba n bã kya wô

geyeba!” 8 Dûkô gâ bætà bùùndærâ fô â dõ wô alan, “Efonte, mæn kûtûma gâtâ àà bè gyu mææn dækpara. Awô bo tirima onyun dõ ade, fô mæænsaranyan fô wo koro wàà nûn wô. 9 Yema nmæ gbagba ñ sa bândærâ bôô gataen, gâ nmæ mô ñ ba ôkâma bætà bùù bätalâ gâtâ bã sa mææn gataen fô boo koro. Gengyi ñ dõ âkæ alan, ‘San!’ fô, ââ san, gâ ñ dõ edo mô alan, ‘Ba!’ fô, ââ ba, gâ ñ dõ mæænsaranyan alan, ‘Mâ ade nyayæ!’ fô, ââ mâ.” 10 Gâtâ Yesu â nûn ade nyayæ fô, ômææ wu ku wô. Âwû gâ â dõ âbâ gâtâ bã târâma wô fô alan, “N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, miin te we ânæ âkæ Isareli bete gba baanæ gâtâ ã ba getodi-dærâ anlâ nyagæ nya. 11 N tâ dõ yæ alâ, bânæ kpekpesi baà ye ofila wûû gâtakûn, ma ofila wûû gânûnkûn bâ ba. Baà bã sara be di ma wukukuba wûû bânæ Abiraam, ma Isaki, ma Yakobu Wurubwarâ Bugyu fô baanæ. 12 Mô âyæ Yuda bete gâtâ nafô Wurubwarâ Bugyu fô bù di yiiyo fô bærâ, baà ye ma yæ okòro bã sa dibilin daanæ. Dûkô gâ gewula ma ôtan wûû gâkôrô î sa.” 13 Âwû gâ Yesu â dõ bætà bùùndærâ fô alan, “San dækpara! Anlâ gâtâ a to a di lâ, gâlâ gâ waà ba waanæ wû tâ wõ.” Ôkûna wûtôkô waanæ gâ wôsaranyan fô wo koro gæ nûn wô. 14 Nyayæ powu yææ gama fô be bè gyu Petero dækpara. Dûkô gâ Yesu e we gâtâ Petero wônyæna ã dô ee yeba ôdûnlâ. 15 Yesu e ton wô gûlô, gâ ôdûnlâ fô wû da. Âwû gâ âna fô â tô difenge dii koro, gâ â nya Yesu wo koro. 16 Gâtâ wû næma ôgyôlô fô, bâ ka bânæ gâtâ afiye-kpen ì si boo koro fô bã môma Yesu. Digyebi-kælæn gâ â ka e berema afiye-kpen fô powu, gâ â kya beyebalâ fô powu. 17 Nyayæ æ yâ ade gâtâ Wurubwarâ â dama wôtabûrûlâ Isaya wo koro â dõ fô æ ba waanæ. Ade fô ñ di alan, “Âwô na to taayebabi, gâ â ka taade-welâ powu e tola.” 18 Gâtâ Yesu e we bânæ dætænpan be lèn be silin wô fô, â dõ wô bâkasælâ fô alâ, bàà kaara bã san getu fô giifèn. 19 Dûkô gâ Ise yiiwùlâlâ âkæ â bã dõ Yesu alan, “Ewùlâlâ, ôkûn-kamasâ gâtâ aà san fô, nan târâma wõ.” 20 Âwû gâ Yesu â dõ wô alan, “Bebongbon bã ba afwe-dûrôlâ, gâ bâsæsæra mô bã ba akwo, mô nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô bærâ, nn ma gâdûrôkûn.” 21 Âwû gâ Yesu bâkasælâ fô âkæ â dõ wô alan, “Efonte, yâ mæ nan ma lo miinte ñ were pâ, nan bã târâma wõ.” 22 Mô Yesu â dõ wô alan, “Târâma mæ, fô àà yâ âbâ gâtâ bè we anlâ bekulâ, yema bâân nyí Wurubwarâ fô, bàà lo boo bekpena.” 23 Âwû gâ Yesu e gyu ôkûlæ

waanæ, gâ wô bâkasælâ fô be gyu ôkûlæ fô waanæ ma âwô. 24 Disere-kælaen fô gifiiye-dærâ gækæ gæ tô gææ gbârâ getu fô gii koro. Gifiiye fô gæ yâ butu fô bûu tô bû gbârâ bu gyu ôkûlæ fô waanæ. Mô fô, Yesu â fwa bûda. 25 Gâ wô bâkasælâ fô bâ ma lama wô, gâ bâ gbârâ afala alan, “Efonte, to tæ ya, getu gii di tæ!” 26 Yesu â dõ bâ alan, “Âyæ bæra, yii getodi gæn sô! Anûn yii koro gâ î ba gæsaa gâlâ?” Âwû gâ Yesu â tô â fa gifiiye ma butu fô, gâ disere-kælaen fô wû mâ yirididi. 27 Wû dûrô bânæ fô onyun, okoro be lila alan, “Anûn yæænæ wô lâ, gâtâ afiye ma butu gba ææ nûn wakûn lâ?” 28 Âwû gâ Yesu ma wô bâkasælâ fô bâ kaara bâ san getu fô giifèn gâtâ wû di Gadara (Gerasene) bete bôô gâtûnkwaæ gaanæ fô. Dûkô gâ beteni bânÿôô gâtâ afiye-kpen ì si boo koro, gâ bè si gâ bæsan baanæ fô be ye be bè tuma Yesu. Bã ba dæganga, okoro âkæ ân taa talæ â dama dûkôbâ. 29 Gâtâ bete bânÿôô fô be we Yesu fô, bâ gbârâ afala alan, “Wurubwarâ Wobi, anûn gâ aa len nfan? A ba, gâtâ àà bã nyanla tæ, pâ ôya fô wàà næma?” 30 Fô ditele dææ bâmûu kpekpesi bâkæ bè yela bee di dûkôbâ wûu gælan. 31 Dûkô gâ afiye-kpen gâtâ ì si bete fô boo koro fô, i koturu Yesu alan, “Gengyi à berema tæ fô, yâ tàà ma gyu bâmûu kpekpesi fô baanæ.” 32 Âwû gâ Yesu â dõ afiye-kpen fô alan, “I ye æ san!” Okoro afiye-kpen fô i ye bete fô boo koro æ ma gyu bâmûu fô baanæ. Gâ bâmûu fô powu be serenti bâ waran digengere dii koro bâ ma nûn butu fô baanæ, gâ be ku kæræ-kæræ. 33 Gâtâ bâmûu bôô bânÿalâ fô be we gâlâ fô, be serenti, gâ bâ san ditele daanæ bâ ma dõ ade gâtâ i sere powu, ma bete bânÿôô gâtâ afiye-kpen i ye boo koro fô baade. 34 Nyawû wû yâ ditele fô dææ bânæ powu be ye bâ ba gâtâ bàà bè tuma Yesu. Gâtâ be we wô fô, bâ fô wô gâtâ èè ye bôô gælan dûkô â san.

Matthew 9

1 Yesu â bûn e gyu ôkûlæ waanæ, gâ â kaara getu â ba âwô gbagba wôlâ. 2 Dûkô gâ bânæ bâkæ be tola ânæ gâtâ wo koro wu ku, gâ ã dô difenge dii koro fô, bâ môma Yesu. Gâtâ Yesu e we anlâ gâtâ be to wô be di fô, â dõ ânæ fô alan, “Miinbi, yâ aaturu wàà nûn wõ. Na ka aade-kpen na kyâ wõ.” 3 Dûkô fô Yuda bete boo-Ise yii bewùlâlâ fô bâkæ bâ dõ baayu

yaanæ alan, “Ete nyawô ââ tabûrû anlâ è di Wurubwarâ!” 4 Yesu e we baamænâ gâtâ bè de, okoro e lila bâ alan, “Anûn yii koro gâ ææ sa amænâ-kpen lâ? 5 Ade gâtâ n bã dõ yæ lâ, yaanæ wûmômô n yôlô ma gâdõ, gâtâ nan dõ alan, ‘Na ka aade-kpen na kyâ wõ’ fô, abââ gâtâ nan dõ alan, ‘Tô yela, fô àà san!’ fô?” 6 Mô gâtâ Yesu ee len bàà nyænla alâ, âwô Bânæ-nyalâ bôôndærâ fô ã ba ôkâma gâtûnkwa gaanæ gâtâ ãã ka ade-kpen â kyâ okoro, â dõ ete gâtâ wo koro wu ku fô alan, “Tô yela àà ka aa difenge, fô àà san aa dækpara!” 7 Âwû gâ ete fô â tô, gâ â san â da dækpara. 8 Gâtâ bânæ dætænpan fô be we gâlâ fô, ômærae wu ku bâ, gâ be sila Wurubwarâ gâtâ â ka gâlâ wûûkâma â tâ ânæ-nyalâ. 9 Gâtâ Yesu e ye dûkôbâ ââ fôrô fô, e we ete âkæ gâtâ bee kpèlè wô Matewo fô è si lonpoo getokûn. Âwû gâ Yesu â dõ wô alan, “Târâma mæ!” Âwû gâ Matewo â tô â târâma wô. 10 Ôkûna wûkæ gâtâ Yesu è si Matewo wôlâ ee di anyan-dilâ fô, lonpoo betolâ, ma ade-kpen yææ bâmâlâ be bè di ma Yesu ma wô bâkasælâ fô. 11 Gâtâ Farisi bete fô be we gâlâ fô, be lila Yesu bâkasælâ fô alan, “Anûn yii koro gâ yiwûlâlâ ee di ma lonpoo betolâ, ma ade-kpen yææ bâmâlâ?” 12 Gâtâ Yesu â nûn gâlâ fô, â dõ alan, “Âbâ gâtâ bân taa yeba fô bærâ, wun mini di gâtâ geyeba gæækyalâ ãã ba baakûn, mô fô, âbâ gâtâ bee yeba fô n te len geyeba gæækyalâ. 13 Æ san yàà ma ka ade gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ fô yaamænâ! Ade fô n di alan, ‘Nka gedi gææ gâtã gâ nmæ Wurubwarâ n te len n ye yaakûn. N te len gâ yii gewula bânæ gutunkoro.’ ” Gâ Yesu e biri â dõ alan, “Mæn ba nan bè kpèlè âbâ gâtâ bã nyî alâ baade î tûna fô. Mô na ba nan bè kpèlè gâ ade-kpen yææ bâmâlâ.” 14 Duwi dækæ Yohane bâkasælâ be bè lila Yesu alan, “Anûn yii koro gâ âtæ ma Farisi bete tææ ban onyun, gâ awô ma aa bâkasælâ fô bærâ, æn taa ban onyun?” 15 Yesu e tiri wuunyun alan, “Ôkûna gâtâ âsanfôn wôsân ã nyæ ã sa lâ bærâ, wûn mænæ ma gâtâ wôwôlôn âbâ gâtâ bã sa wakûn fô bàà sara gutunkoro gaanæ gâtâ been di. Ôya fô waà bã ba gâtâ baà ka âsanfôn wôsân fô be ye wôwôlôn âbâ fô baakûn. Ôkûna wûtôkô fô baà ban onyun. 16 Ânæ âkæ ân taa belen dæyan-fon â ka â sû dæyan-kulâ dii difwe. Gengyi ã mâ gâlâ fô, gâsûkûn fô gaà fââran, fô dæyan-fon fô dæ lanla di ye dæyan-kulâ fô daanæ. Gâ dæyan fô daà fââran da gâfââran-kuba fô. 17 Gâlâ ke gâ âkæ ân taa ka

ânan gækpa-kuba â ban dibin-fon. Gengyi ã mâ gâlâ fô, ânan gækpa-kuba fô gaà lanla, fô waà yâ dibin fô dæn nan pe. Bââ ka gâ ânan gækpa-fon bâ ban dibin-fon. Gâlâ fô, ânan gækpa fô gæn nan lanla, fô dibin fô daà pe ma gâgbârâ, fô bânæ baà nûn anlâ gâtâ dibin fô dææ dõ. Gâlâ wuu koro wù di gâtâ bàà ka gækpa-fon bâ ban dibin-fon, fô dibin fô dàà wura dæ sara.” 18 Ôkûna gâtâ Yesu ââ dõ ade nyayæ â tâ bâ fô, Yuda bete boo Getumakûn gæændærâ âkæ e bè kura Yesu bæsaræ baanæ, gâ â dõ wô alan, “Miinbi-nanæbi e bo e ku nkenkele nyawû. Mô ba, fô àà bā ka aa gûlô a gyaga wo koro, fô èè wura nkpa.” 19 Áwû gâ Yesu ma wô bâkasælâ fô bâ tô bâ târâma ete fô. 20 Dûkô fô âna âkæ gâtâ nkalan ââ gbârâ wô bækyan fwo-bûnyôô fô â dama Yesu gama, gâ â ka wô gûlô â kya Yesu gâgba giinyun. 21 Ána fô â dõ wamænlâ yaanæ alan, “Gengyi ñ kya wô gâgba giiko gba fô, miin koro gaà nûn mæ.” 22 Yesu e fi, gâ e we âna fô, gâ â dõ wô alan, “Miinbi, yâ aaturu wàà nûn wõ. Aa geto-mæ-di gæ yâ aa koro gæ nûn wõ.” Ôkûna wûtôkô fô wo geyeba fô gæ da. 23 Nyawû wûu gama fô, Yesu â ma gyu Getumakûn gæændærâ fô dækpara. Gâtâ e we akantan yææ bâfûnlâ, ma bânæ gâtâ bè de afala bè yela fô, 24 â dõ bânæ dætænpan fô alan, “I kpe i ye! Ebi fô en ku, â fwa gâ bûda.” Bânæ fô powu be gyu Yesu gæmûû. 25 Ôya gâtâ be berema bânæ dætænpan fô be ye okòro fô, Yesu e gyu dikwo gâtâ ekpena fô ã dô fô daanæ. Gâ e ton ebi fô wô gûlô, gâ ebi fô â tô. 26 Ade nyayæ æ yasæ gælan dûkôbâ powu. 27 Gâtâ Yesu e ye dûkô ââ fôrô fô bânûn-gbenalâ bânnyôô bâkæ bâ târâma wô, gâ bââ gbârâ afala alan, “Egyu Dafidi wônana, we tii gutunkoro!” 28 Gâtâ Yesu â ma gyu wô gâsarakûn fô, bânûn-gbenalâ bânnyôô fô bâ ba wakûn. Áwû gâ e lila bâ alan, “Ii to i di alâ, ñ talæ n yâ yææ bûnûn bàà tirima?” Be yera alan, “Ææn, Efonte.” 29 Áwû gâ Yesu â ka wô gûlô â kya bôô bûnûn, gâ â dõ bâ alan, “Anlâ gâtâ i to i di fô, wû ba waanæ gâlâ wû tâ yæ.” 30 Áwû gâ bôô bûnûn bu tirima, gâ be we ade. Gâ Yesu â sù bâ â sa gepepe alan, “Æ kara dõ ade nyayæ æ tâ âkæ!” 31 Mô gâtâ be ye dûkô fô, bâ ka Yesu wo koro waade be silin gælan dûkô powu. 32 Gâtâ Yesu ma wô bâkasælâ fô be bo bee ye dûkô fô, bânæ bâkæ bâ ka ete âkæ bâ môma wô. Afiye-kpen ì si ete fô wo koro, gâ æ yâ wô e biligi omumu. 33 Gâtâ Yesu e berema afiye-kpen fô e ye wo koro fô, ete fô â tabûrû.

Gâtâ bânæ dætænpan fô be we gâlâ fô, wû dûrô bâ onyun, gâ bâ dõ alan, “Tiin te we ade nyayæ yaakæ Isareli gâtûnkwa gaanæ nya.” 34 Mô Farisi bete fô bærâ, bâ dõ alan, “Afiye-kpen yæændærâ wôkâma gâ è de ee berema afiye-kpen lâ.” 35 Yesu ã san ã san atele ma akuraa âbâ yaanæ ee wulà bânæ ade Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ. Â dõ Nkpa-geto Gaade kadama Wurubwarâ Buggy fô, gâ â kya ayebabi powu, ma âbâ gâtâ boo koro wûn ma bâ ôkâma fô powu. 36 Gâtâ e we bânæ dætænpan fô, baade æ mâ wô gutunkoro, yema e we gâtâ baade-welâ î sô, mô bân ma âkpâlâ. Bè bo bè we anlâ bâýâran gâtâ bân ma ânyalâ. 37 Âwû gâ Yesu e fi â gbârâ wô bâkasælâ fô dækpælæ alan, “Oli waanyan fô æ næma gebelen, gâ î sô, mô bebelenlâ fô bân sô. 38 Okoro, i tiri onyun, fô oli Wuufonte fô ãã sa bebelenlâ bàà bã mâ gûtûn woli fô waanæ.”

Matthew 10

1 Yesu e kpèlè wô bâkasælâ fwo-bânyôô fô â ba wakûn, gâ â tâ bâ ôkâma gâtâ bàà ka be berema afiye-kpen be ye bânæ baanæ, fô bàà kya ayebabi-kamasâ. 2 Bânæ-salâ fwo-bânyôô fô baayere æ lâ. Baanæ âgyangbasâlâ fô n di Simon gâtâ bee kpèlè wô Petero fô, ma wonobi Andere, ma Yakobo, ma wonobi Yohane gâtâ bè di Sebede bebi fô, 3 ma Filipo, ma Batolome, ma Toma, ma Matewo gâtâ nafô è di lonpoo wotolâ fô, ma Alifeso wobi Yakobo, ma Tadewo, 4 ma Simon gâtâ e ye Kana fô, ma Yudasî Isikaroti gâtâ gamama e bè tiri Yesu â tâ fô. 5 Yesu â sa bânæ-salâ fwo-bânyôô nyabâ, gâ â dõ bâ alan, “Æ kara fî æ san bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô bôô gælan, abââ Samariya ditele dækæ daanæ. 6 Mô fô, æ san gâ Isareli bete, gâtâ be lulu boo-isele fô baakûn. 7 Gengyi î san fô, æ dõ bâ alâ, Wurubwarâ Buggy fô bû gbâma. 8 Æ kya beyebalâ, fô yàà tōlâ âbâ gâtâ be ku fô æ ba nkpa anæ. Æ kya geyeba-sæya yii bete, fô yàà berema afiye-kpen i ye bânæ boo koro. Anlâ gâtâ âyæ in le gænyankæ, pâgâ na bwala yæ fô, âyæ mô, æ kara ka æ mâ gæyâ gii gedi. 9 Æ kara ka kôba i ton. 10 Æ kara ton bâbaagæ, abââ ngba, abââ anataga, abââ oyon-tonlâ osele waanæ. Wû kûtûma gâtâ bàà tâ gûtûn gæxmâlâ-kamasâ wanyan-dilâ. 11 Gengyi î gyu ditele, abââ akuraa-kamasâ anæ fô, i

gyegeye i bugiti ânæ-kpara dūkô, fô yàà ma ya wô. Æ sara wakûn kûtûmaa yàà ka i ye dūkô. 12 Gengyi ì gyu dækpara fô daanæ fô, æ sa bânæ fô onyun, fô yàà tiri onyun æ tâ Wurubwarâ alâ, olila wû sara ma âbâ. 13 Gengyi dækpara fô dææ bânæ bè to yæ gepe fô, olila wûtôkô wàà ba dækpara fô daanæ. Mô gengyi ben to yæ gepe fô, olila wûtôkô wàà sara ma âyæ. 14 Gengyi ditele, abââ dækpara dækæ dææ bânæ ben to yæ, abââ been len bàà nûn yaade-dôlâ fô, æ kpûkpa yææ bæseræ baataen i lù boo duyuu dii getite, fô yàà ye dūkô. 15 N tâ dō yæ yàà nûn alâ, Gôdô-dærâ gii duwi fô, Sodom ma Gomora atele gba, yii giten gii getiira gaà bwôsæ gæ da gâlâ wuu ditele dætôkô. 16 N tâ sa yæ anlâ báyâran, fô yàà san ôpâtæ âbâ baanæ. Gâlâ wuu koro, æ sâyæ anlâ âlôngô, fô yàà yôlô koro anlâ bâlôpô! 17 Æ nya yii koro gepe ma bânæ. Miin koro bânæ bâkæ baà kpèlè yæ ditele dææ bândærâ bôô bûnûn, gâ baà lanla yæ bikpemani Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ. 18 Miin koro baà tiira yæ be bè yela bæfææ bûû bânýalâ, ma begyu bôô bûnûn gâtâ wàà tâ yæ osele yàà dō Nkpa-geto Gaade fô æ tâ bâ, ma ande powu yææ bânæ. 19 Gengyi bè kpèlè yæ be bè yela bôô bûnûn fô, æ kara yæyâ ma ade gâtâ yàà dō, abââ anlâ gâtâ yàà dō ade fô. Ôya fô wü næma fô, yàà wura ade-kælæn gâtâ yàà dō, 20 yema nka âyæ gbagba nan tabûrû, mô Yiite Gifiye fô nan dama yii koro gæ tabûrû. 21 Awi ætôkô yaanæ bânæ baà tiri boonobi âbâ bâ tâ diku. Bâtaawe baà tiri boo bebi bâ tâ diku, gâ bebi mô baà tô be yela boo bewolâ boo koro, gâtâ baà yâ bàà wolo boo bewolâ fô. 22 Miin koro bânæ powu baà kyûn yæ. Mô yaanæ âkamasâ gâtâ ã talæ e yela kin-kin getodi gaanæ â ma ye fô, âwô gâ Wurubwarâ èè to wô nkpa. 23 Gengyi bã nyanla yæ ditele dækæ daanæ fô, i serenti æ san ditele-fon daanæ. N tâ dō yæ yàà nûn alâ, æn nan silin Isareli atele fô powu i were, pâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan biri n ba. 24 Âkasælâ ân taa da wowùlâlâ, gâ âdæ ân taa da wofonte. 25 Wù di gâtâ wàà sara ma âkasælâ gâtâ ãã mâ anlâ wowùlâlâ, gâ âdæ mô, â mâ anlâ wofonte. Gengyi bee belen ade bâ gyaga nmæ gâtâ n di dækpara diite fô miin koro alâ, ñ di Belesebu gâtâ è di afiye-kpen powu yii duyuu fô, âwû bærâ, baà ka diyere-kpen bâ gyaga âyæ gâtâ ì di mææn dækpara dææ bânæ fô yii koro gba bâ da. 26 Okoro æ kara serenti bâ! Yema gænyankæ gæn ma gâtâ be tin gæ, gâ bân nan

tirima gæ, gâ ade-bubwalâ ækæ æn ma gâtâ æn nan ye okòro. 27 Ade-kamasâ gâtâ n tâ dô yæ dibilin daanæ fô, æ dô yæ okòro, gâ ade gâtâ î nûn adenden yaanæ fô, æ ka yæ æ gbârâ digbongbo! 28 Æ kara serenti âbâ gâtâ bee wolo gâ koro-kpaba nyawû, mô bâân talæ be wolo âkala fô. Mô fô, i serenti gâ Wurubwarâ gâtâ ã talæ â mæna koro-kpaba ma âkala fô powu dæyæyâ gakpaakpa daanæ fô. 29 Alen gâ bee fu bâkansalæ bânyôô? Nka kapærâ âkæ? Mô gengyi Wurubwarâ ân tâ osele fô, âkansalæ-kælæn ân nan ye â nûn e ku kpa. 30 Âyæ bærâ, Wurubwarâ ã nyî yaayungu powu gba yiinyun. 31 Okoro æ kara yâ gæsaa gâà ton yæ, yema ii di gûnûn æ da bâkansalæ kpekpesi. 32 Ânæ-kamasâ gâtâ ee to mæ â sa alâ, n di wofonte bânæ bôô bûnûn fô, nmæ mô, nan to wô n sa Miinte gâtâ ã sa gatala fô bûnûn. 33 Mô ânæ gâtâ ee terema mæ bânæ bôô bûnûn fô, nmæ mô nan terema wô Miinte gâtâ ã sa gatala fô bûnûn. 34 Î nyî alâ, olila gâ na ka na ba gâtûnkwaâ gaanæ? Nka olila, dæfana gâ na ka na ba. 35 Bebi-teni baà tô be yela boote âbâ boo koro, fô bebi-nanæ mô bàà tô be yela bôôna âbâ boo koro, fô bebi-sô bàà tô be yela bôôsana âbâ boo koro. 36 Ânæ bâkyûnlâ baà ye gâ âwô gbagba dækpara daanæ. 37 Gengyi âkæ è len wote, abââ wôna da nmæ fô, gâlâ gæænæ fô ân kûtûma gâtâ ãã mâ miinyo. Gâ âwô gâtâ è len wobi-teni, abââ wobi-nanæ da nmæ fô, ân kûtûma gâtâ ãã mâ miinyo. 38 Âkamasâ gâtâ ân ka âwô gbagba woyon gâtâ wù yela tâ dæfana ma diku fô e tola ãã târâma mæ fô, ân kûtûma gâtâ ãã mâ miinyo. 39 Ânæ gâtâ ee len wô nkpa wosele wô gûlô gii koro fô, wô nkpa eè ye wô gûlô. Mô ânæ gâtâ miin koro â ka wo koro â tâ diku bærâ fô, eè biri e wura wô nkpa fô. 40 Ânæ-kamasâ gâtâ eè to yæ fô, nmæ gâ e to. Gâ gengyi âkæ è to mæ fô, Wurubwarâ gâtâ â sa mæ fô gâ e to. 41 Gengyi âkæ è to Wurubwarâ wôtabûrûlâ âkæ, yema è di gâ Wurubwarâ wônæ okoro fô, gutoro gâtâ Wurubwarâ eè le wôtabûrûlâ âtôkô fô, gâlâ ke gâ eè le ânæ gâtâ e to wô fô mô. Gengyi âkæ è to ânæ gâtâ wade î tûna, yema è di gâ Wurubwarâ wônæ okoro fô, gutoro gâtâ Wurubwarâ eè le wônæ âtôkô fô, gâlâ ke gâ eè le ânæ gâtâ e to wônæ fô mô. 42 Gengyi âkæ ã tâ bâpææ-pææ nyabâ baanæ âkæ butu-lilalâ bârââ gba, yema alâ è di gâ mæænkasælâ okoro fô, n tâ dô yæ alâ, wo gutoro gæn nan gbârâ wô kpa.”

Matthew 11

1 Gâtâ Yesu â tabûrû gâlâ gaade nyayæ â tâ wô bâkasælâ e were fô, e ye dûkô â ma dô Wurubwarâ Ade Galilee atele-kurumakyââ yaanæ, gâ e wulâ bânæ fô Wurubwarâ Ade gepepe. 2 Ôya wûtôkô waanæ fô Yohane ã tan dikwo. Gâtâ â nûn Yesu wade-mâlâ fô, â sa wô bâkasælâ Yesu wakûn alâ, 3 bâ ma lila wô alan, “Awô n di âwô gâtâ bâ dô alâ âã ba fô, abââ wù di gâtâ taà nya ânæ-fon bûnûn?” 4 Yesu â dô bâ alan, “I biri æ san æ ma dô Yohane ade gâtâ æ nûn, ma ade gâtâ i we. 5 I we gâtâ bânûn-gbenalâ bô bûnûn bu tirima, gâ ôtagasæ âbâ bâ tô bâ san, gâ geyeba-sæya gii bete boo koro gæ nûn bâ, gâ aten-sûlâ yii bete bâ nûn ade, gâ âbâ gâtâ be ku fô be biri bâ lama, gâ beyenpu mô bâ nûn Nkpa-geto Gaade fô. 6 Gâ âbâ gâtâ ben ye mææn gama fô n ba ôsâ wuu gedi.” 7 Gâtâ Yohane bâkasælâ fô be ye Yesu wakûn bâ da fô, Yesu â dô Yohane wo koro gaade â tâ bânæ dætænpan fô. E lila bânæ fô alan, “Ôkûna gâtâ æ san otonkuma waanæ fô, anûn gâ i len yàà ma nya? Dæfa gâtâ gifiiye gææ gbârâ fô, abââ? 8 Gengyi nka âwû fô, anûn gbagbaagba gâ æ san yàà ma nya? Ânæ âkæ gâtâ ã sa ngba anlâ engyebi, abââ? Gbagbaagba fô âbâ gâtâ bââ sa ngba anlâ bengyebi bærâ, bââ sara gâ begyu baakpara. 9 Anûn kitii gâ æ san yàà ma nya? Wurubwarâ wôtabûrûlâ, abââ? N tâ dô yæ yàà nûn alâ, âtabûrûlâ Yohane gâtâ i we fô â da Wurubwarâ wôtabûrûlâ, 10 yema Yohane n di Wurubwarâ wônæ-salâ gâtâ Wurubwarâ â dô wade Ade-âwaralâ fô yaanæ kadama nmæ fô. Ade fô n di alan, ‘Nan yâ mæænæ-salâ èè gyegeye aa bûnûn. Âwô nan bã pæna osele â sæ wõ.’ ” 11 Gâ Yesu e biri â dô alan, “N tâ dô yæ yàà nûn alâ, bânæ-nyalâ powu gâtâ be wo bâ gâtûnkwa nyagæ gaanæ fô, baanæ âkæ ân ma gâtâ â da Yohane gâtâ e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô. Mô fô, âwô gâtâ è di âpææ Wurubwarâ Buggy fô baanæ fô gba â da Yohane âtôkô. 12 Ye Yohane gâtâ e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô wawi yaanæ, bè ye ma ndò fô, bânæ bè de gâ dæganga bee tuma Wurubwarâ Buggy fô baade. Gâ âbâ gâtâ bè len fô n de bûnûn-sæna, ma ôkâma bee gyu Buggy fô baanæ. 13 Yema Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô, ma Mose wo-Ise fô powu æ dô Wurubwarâ Buggy fô baade gâlââ bè ye Yohane wawi yaanæ. 14 Gengyi i len yàà to æ sa fô, Yohane n

di Eliya gâtâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ âkæ â dõ alâ âã bã ba fô. 15
Âkamasâ gâtâ ee len ãã nûn ade nyayæ yaanæ fô â sæ giten ãã nûn. 16
Anûn gâ nan talæ n ka ndò wûû bânæ n kârâ ma? Bè we anlâ bebi gâtâ bè
si gæyâ gaanæ, gâ bââ kpââran. Bâkæ bâ gbârâ afala be kpèlè bedo alan,
17 ‘Tæ fûn dækantan tæ sa yæ, mô in lèn. Ti biri tæ nûma diku dæænûn,
mô in wula.’ 18 Yema ôkûna gâtâ Yohane â ba fô, ân taa yera e di, gâ ân
taa nyûn bûkan, gâ bânæ alâ, afiye-kpen ì si wo koro. 19 Mô gâtâ nmæ
Bânæ-nyalâ Bôôndærâ na ba, gâ n te di, gâ n tâ nyûn fô, bânæ alâ, ñ di gâ
edi-dærâlâ, ma âkan-nyûnlâ. Bââ dõ alâ, ñ di gâ lonpoo betolâ, ma
ade-kpen yææ bâmâlâ bôôwôlôn. Mô æ kara fâ ma âbâ, yema Wurubwarâ
bebi be tiri be wulà alâ, mææn gâsâyæ gî kôlô.” 20 Âwû gâ Yesu e gyu
atele gâtâ â mâ ade-dærâ ma gæsaa yaanæ fô yaade yææ gâtâbûrû. Â
tabûrû e tin bâ dæpwâ, yema be terema ben foma baamænâ be ye
boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn. 21 Â dõ alan, “Âyæ Korasin
bete, æ bôbwâ! Âyæ Betasida bete mô, æ bôbwâ! Gengyi ñ daà mâ
ade-dærâ ma gæsaa gâtâ na mâ yaanæ lâ, Tiro ma Sidon atele yaanæ fô,
nafô bâ daà foma baamænâ sæyââ kpa. Bâ daà tin bekotoku baayan, fô
bàà ka bûtô be fwo boo koro, wàà wulà alâ, be foma baamænâ be ye
boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn. 22 N tâ dõ yæ alâ, Gôdô-dærâ
gii duwi fô, wàà bwôsæ wû tâ Tiro ma Sidon bete wû da âyæ Korasin ma
Betasida bete. 23 Gâ âyæ Kapenum bete, î nyæ alâ, bàà bûma yæ bâ san
gatala Wurubwarâ akûn? Bàà warama yæ bâ ba gataen, dæyæyâ
gakpaakpa daanæ. Gengyi ñ daà mâ ade-dærâ ma gæsaa gâtâ na mâ
yaanæ lâ, Sodom ditele gâtâ ade-kpen i di fô daanæ fô, nafô bè ye ma ndò,
Sodom ditele dî sangba dî sa. 24 N tâ dõ yæ alâ, Gôdô-dærâ gii duwi fô,
wàà bwôsæ wû tâ Sodom bete da âyæ Kapenum bete.” 25 Ôkûna wûtôkô
waanæ fô, Yesu â dõ Wurubwarâ alan, “Nte gâtâ à di gatala ma
gâtûnkwa giifonte, n te sila wõ, yema a ka ade nyayæ a bubwa gâtâ bânæ
gâtâ bâ sâyæ, ma âbâ gâtâ bôô bûnûn bu ye fô bâân nyî. Mô a tiri yæ a
wulà gâ bânæ gâtâ bâân nyî ade, gâ baamænâ ì we anlâ bebi-sorobi fô. 26
Nte, ñ nyî gâtâ gâlâ n di aa gelenbi.” 27 Gâ Yesu e biri â dõ bânæ fô alan,
“Miinte â ka anyan powu â sa mææn gûlô. Ânæ âkæ ân nyî nmæ Ebi fô,
Miinte woko n nyî mæ. Gâ ânæ âkæ ân nyî Nte fô, nmæ Ebi fô miinko,

ma âbâ gâtâ nan tiri Nte fô n wùlà fô booko n nyî wô. 28 Âyæ gâtâ ì tola yaagbate ma ôdûrû, gâ æ fana fô, æ ba maakûn! Nan yâ yæ yàà tuna. 29 Æ bã mâ gûtûn ma nmæ, fô yàà kasæ mæ, fô yàà wura getuna æ tâ yææ bâkala, yema ñ yôlô, gâ na warama koro gataen na ye miinturu waanæ, 30 gâ gengyi tî mâ gûtûn ma bâwôlôn fô gæen nan mâ ôdûrû, gâ ditola gâtâ nan tola yæ fô mô dæen nan mâ ôdûrû dæ tâ yæ.”

Matthew 12

1 Ôkûna wûtôkô fô Yesu â tô Yuda bete boo Duwi-tunalâ fô daanæ, gâ âwô ma wô bâkasælâ bâ ma dama afænaa yiili wûkæ waanæ. Gâtâ dækpan di de wô bâkasælâ fô okoro fô, bâ gbârâ be gyu bââ fôbûlæ afænaa fô bâ kôrô. 2 Gâtâ Farisi bete fô be we gâlâ fô, bâ dõ Yesu alan, “Nya gâtâ aa bâkasælâ fô bââ mâ ade-kyûnlâ Duwi-tunalâ daanæ, bân taa di Mose wo-Ise fô yii koro.” (Yema Yuda bete boo Duwi-tunalâ daanæ fô gûtûn-kamasâ gææ gâmâ wù di ade-kyûnlâ tâ bâ.) 3 Mô Yesu e lila bâ alan, “Æn kalan Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ i we ade gâtâ egyu Dafidi â mâ ôkûna gâtâ dækpan dii wolo âwô ma wô bâsaranyan gâtâ bã fæya ma âwô fô, abââ? 4 In we anlâ gâtâ egyu Dafidi â da e gyu Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ, gâ â ma di Wurubwarâ wo boroboro gâtâ nafô osele wûn dô tâ âwô abââ wô bâsaranyan gâtâ bã fæya ma wô fô bàà di fô? Gedi gææ bêtâlâ fô booko gâ osele wü dô tâ gâtâ bàà di. 5 Gâ in biri æ kalan Mose wo-Ise fô yaanæ i we anlâ gâtâ Duwi-tunalâ daanæ gedi gææ bêtâlâ fô bââ tâ Wurubwarâ gedi wo Dikwo-dærâ daanæ, mô âkæ ân taa tin bâ dæpwâ alâ, bâ mâ gûtûn, abââ bâ kyûrûsæ Duwi-tunalâ fô? 6 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, na da Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô. 7 Wurubwarâ â dõ Wade-âwaralâ fô yaanæ alan, ‘Bânæ boo gutunkoro gâ n te len yàà ti wula, nka gâtâ yàà tæ tâ mæ gedi.’ Gengyi î nyî anlâ gâtâ ade nyayæ i wùlà gbagba fô, nafô æen nan tin bânæ gâtâ baade î dô fô dæpwâ. 8 Yema nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô n di Duwi-tunalâ fô Diifonte.” 9 Gâtâ Yesu e ye dûkôbâ fô, â san Yuda bete boo Getumakûn. 10 Fô ete âkæ è si dûkô gâtâ wô gûlô gi ku. Gâtâ bee len bàà ka ade be sere Yesu wo koro okoro fô, be lila wô alan, “Osele wü dô gâtâ bàà kya eyebalâ Duwi-tunalâ daanæ

abââ?” 11 Yesu e lila bâ alan, “Yaanæ mômô gê gengyi ã ba âyâran-kæln, gê âyâran fô ã nün difwe-dærâ daanæ Duwi-tunalâ daanæ gê ân nan tiri wô e ye difwe fô daanæ? 12 Gâtâ ânæ-nyalâ ee di gûnûn â da âyâran okoro fô, osele wü sa gâtâ baà mâ ade-kpara Duwi-tunalâ daanæ bâ tâ wô.” 13 Âwû gê Yesu â dô ete fô alan, “Tûna aa gûlô fô!” Âwû gê ete fô â tûna wô gûlô fô, gê gi wura ôkâma anlâ gido fô. 14 Nyawû wuu koro Farisi bete fô be ye okòro, gê bâ ma ka amænlâ osele gâtâ baà ka be wura Yesu be wolo. 15 Gâtâ Yesu e we gâlâ fô, e kpe e ye dûkô. Gâ bânæ kpekpesi bâ târama wô, gê â kya baanæ beyebalâ fô powu. 16 Mô â sù bâ gâtâ bâ kara be tiri wade okòro. 17 Nyawû wû yâ Wurubwarâ ade gâtâ â dama wôtabûrûlâ Isaya wo koro â dô fô æ ba waanæ. Ade fô n di alan, 18 “Nyawô n di mæænsaranyan gâtâ na tiri. Âwô gê ñ len, gê ee di mæ gûnûn. Nan ka miin Gifiye n sa wanæ. Gâ âã dô ade gâtâ î tûna fô â tâ ande powu yææ bânæ. 19 Ân nan kpà ma bânæ, gê ân nan gbârâ afala. Âkæ ân nan nûn wô gæta iseles yaanæ. 20 Ân nan sila oyon gâtâ wû sæ, gê wuu len wàà ye wû nün fô, gê ân nan wolo ôtan gâtâ wûn taa gye gepe, ma ye ôkûna gâtâ âã yâ ade gâtâ î tûna fô yàà di ade powu yii koro. 21 Âwô gê ande powu yææ bânæ baà ka bôô bûnûn bâ gyaga wo koro!” 22 Âwû gê bâ ka ete âkæ bâ môma Yesu. Afiye-kpen î si wo koro, okoro wô bûnûn bu gbena, gê ân taa talæ â tabûrû mô. Yesu e berema afiye-kpen fô e ye ete fô wo koro, gê wô bûnûn bu tirima, gê â tabûrû mô. 23 Ômærae wu ku bânæ fô powu, okoro be lila alan, “Nyawô n di egyu Dafidi wônana gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba fô loo?” 24 Gâtâ Farisi bete fô bâ nün nyayæ fô, bâ dô alan, “Wù di gê Belesebu gâtâ è di afiye-kpen powu yii duyû fô n si Yesu wo koro, okoro gê âã talæ e berema afiye-kpen lâ.” 25 Yesu e we baamænlâ powu, okoro â dô bâ alan, “Gengyi gæfææ gækæ gi yo koro kperen-kperen akpa yaanæ fô, gæfææ gætôkô gæn nan talæ gi yela. Gê gengyi ditele, abââ dækpara dækæ di yo kperen-kperen fô dii muru. 26 Gengyi Wurubwarâ wokengbelilâ Satan ã tô e yela âwô gbagba wo koro fô, wo bugyu baanæ bu yo kperen-kperen. Âwû bærà, lan gê wo bugyu baà talæ bu yela? 27 Gengyi ææ dô alâ, Belesebu wôkâma gê ñ de n te berema afiye-kpen fô, âwû bærà, yàà yera æ dô alâ, yææ bânæ mô bè de gê Belesebu wôkâma bee berema afiye-kpen? Nyawû bærà, yææ bânæ nyabâ

nan tin yæ dæpwâ. 28 Mô gengyi ñ de gâ Wurubwarâ Gifiye gæækâma n te berema afiye-kpen fô, âwû bærâ, æ nyænla alâ, Wurubwarâ Buggy fô bû wârâ ba yaakûn gafô. 29 Gâtâ n te berema afiye-kpen lâ, wuu wùlà alâ, ñ ba ôkâma da Belesebu, yema ânæ âkæ ân talæ e bè gyu âkâmalâ âkæ wô dækpara alâ, è bè kpila wanyamanyan powu. Wù di gâtâ èè gyegeye e gye âkâmalâ fô â ban, pâ ãã talæ e kpila wanyan fô. 30 Ânæ gâtâ ân fæya ma nmæ fô ââ kyûn mæ. Gâ ânæ gâtâ ân taa kpà mæ nan kûla bânæ n ba Wurubwarâ wakûn fô ââ yasæ bâ. 31 Nyawû wuu koro n tâ dô yæ yàà nûn alâ, Wurubwarâ ãã ka bânæ baade-kpen powu â kyâ bâ, gâ ãã ka ade-karan-karan powu gâtâ baà dô bâ gyaga wo koro fô â kyâ bâ. Mô bânæ gâtâ baà dô ade-karan-karan bâ gyaga Wurubwarâ Gifiye fô gii koro bærâ, Wurubwarâ ân nan ka â kyâ bâ. 32 Gengyi ânæ âkæ ã dô ade-karan-karan â gyaga nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ miin koro fô, Wurubwarâ ãã ka â kyâ wô. Mô gengyi ânæ âkæ ã dô ade-karan-karan â gyaga Wurubwarâ Gifiye fô gii koro bærâ, Wurubwarâ ân nan ka â kyâ wô. 33 Oyon waabi gâ bââ ka bâ nyænla wuudu. Gengyi ì yera alâ, oyon wûkæ waabi ì di abi-kpara fô, wù di gâtâ yàà yera alâ, oyon fô mô wù di oyon-kpara. Gâ gengyi oyon wûkæ waabi ì di abi-kpen fô, wuu wùlà alâ, oyon fô mô wù di oyon-kpen. 34 Âyæ gâtâ ì ba imiri-kpen anlâ bâwa, lan gâ âyæ ade-kpen yææ bâmâlâ yaà talæ æ dô ade-kpara? Yema ade gâtâ ì sa ânæ wo duyuu daanæ fô âyæ gâ ââ tabûrû. 35 Ânæ-kpara ee tiri gâ ade-kpara gâtâ ì sa wanæ fô â dô, gâ ânæ-kpen mô ee tiri gâ ade-kpen gâtâ ì sa wanæ fô â dô. 36 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, gâtabûrû-fwa-kamasâ gâtâ gi ye ânæ wonyun waanæ fô, ânæ fô èè tiri wuunyun Wurubwarâ Gôdô-dærâ gii duwi fô daanæ. 37 Gâ wü san ma ânæ wade yææ gâdô yaanæ gâ baà tâ wô aten, gâ wü san ma wade yææ gâdô yaanæ gâ baà tin wô dæpwâ.” 38 Âwû gâ Farisi bete ma Ise yii bewùlâlâ fô bâ bâ dô Yesu alan, “Ewùlâlâ, tii len àà tiri apenterebi ækæ gâtâ ì ye gatala a wùlà.” 39 Âwû gâ Yesu e tiri wuunyun â tâ bâ alan, “Ñdò wûû bânæ gâtâ be fî gama be ten Wurubwarâ, gâ bè di ade-kpen yææ bâmâlâ fô n te len apenterebi bàà we, mô mæn nan mâ ade-dærâ ma gæsaa ækæ n wùlà bâ n fæya ma âyæ gâtâ ì sere Wurubwarâ wôtabûrûlâ Yona wo koro fô. 40 Anlâ gâtâ Yona e di awi asiyeè âsün-dærâ fô diboro daanæ fô, gâlâ ke gâ nmæ

Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô mô nan di awi asiye gâtûnkwaæ gææ gamæ. 41 Wurubwarâ Gôdô-dærâ gii duwi daanæ fô, Ninife bete baà bã tô be yela be tin yæ dæpwâ, yema ôkûna gâtâ bâ nûn Wurubwarâ wade gâtâ wôtabûrûlâ Yona â dô fô, be foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn. Mô nmæ na da âtabûrûlâ Yona âtôkô. 42 Gôdô-dærâ gii duwi daanæ fô, egyu-nanæ âã bã tô e yela ma ñdò wûû bânæ nyabâ èè tin bâ dæpwâ, yema alâ ôkûna gâtâ â nûn egyu Solomo wô gâsâyæ gaade fô e ye gælan gataen ma ôfô â ba wakûn â bã nûn wade. Mô n tâ dô yæ alâ, nmæ na da egyu Solomo âtôkô. 43 Gengyi afiye-kpen ì ye ânæ âkæ wo koro fô, ææ san ì silin ækûn gâtâ butu bûn ma ì bugiti ôkûn-saralâ, mô æn taa wura. 44 Dûkô fô, ææ dô alan, ‘Nan biri ñ san mææn gâsarakûn gâtâ na ye fô.’ Gengyi ì biri æ san fô, ææ ma we gâtâ gænyankæ gæn ma dûkô, mô fô, bâ kpa, gâ bâ pæna gænyan-kamasâ bâ sæ kanpâ. 45 Dûkô fô, afiye-kpen fô ææ ma ka afiye-kpen kwarankæ-fon gâtâ î ba omiri-kpen da yæ, fô æ bã sara dûkô. Âwû fô, ânæ fô dæsarabi dææ næ mæna dæ da wô dæsarabi-kuba fô. Gâlâ gâ waà mâ ñdò wûû bânæ-kpen mô.” 46 Gâtâ Yesu ã sangba ââ tabûrû ma bânæ fô, wôna ma wonobi âbâ be bè ye. Bè yela okòro gâtâ bee len bàà we wô. 47 Dûkô gâ ânæ âkæ â dô Yesu alan, “Aana ma aanobi âbâ bè yela okòro, gâtâ bee len bàà we wô.” 48 Âwû gâ Yesu e lila ete gâtâ e bè kpèlè wô fô alan, “Ânyan n di mæænna, gâ ânyan âbâ n di miin benobi?” 49 Â tûna wô gûlô e wulà wô bâkasælâ fô, gâ â dô alan, “Mæænna ma miinnobi âbâ bâ lâ. 50 Ânæ-kamasâ gâtâ ââ mâ Miinte gâtâ ã sa gatala fô gelenbi fô, âwô n di mæænna, abââ miinnobi, abââ miinnosobi.”

Matthew 13

1 Duwi dætôkô ke Yesu â tô e ye dækpara, gâ â ma sara getu giinyun. 2 Bânæ dætænpan be bè silin wô be tuma. Okoro fô, Yesu â tô e gyû ôkûlæ wûkæ waanæ, gâ â sara. Gâ bânæ fô powu bè yela getu-kere. 3 Gâ â dô bâ ade kpekpesi akpalæ yaanæ. Âwû gâ â gbârâ bâ dækpalæ dækæ alan, “Âfûnlâ âkæ â tô â san â ma åwan amôrô. 4 Gâ ôkûna gâtâ ââ åwan fô, abi fô akæ æ nûn osele waanæ. Âwû gâ bâsæsæra bâ bã tasæ yæ be di

kæræ-kæræ. 5 Abi fô akæ æ nün ataa yaanæ. Gâ æ tô i ye disere-kælaen, mô atæn fô æn sô dûkô, gâ gâtûnkwaâ fô gæn ma otin. 6 Okoro gâtâ ofila wû tô wûû gbârâ fô, amôrô fô æ bwæ, gâ gâtâ æn ma ækpaa gûsô okoro i ku kæræ-kæræ. 7 Abi fô akæ mô æ nün iwiya yaanæ. Iwiya fô æ tô æ dan, gâ i gye amôrô fô. 8 Gâ abi fô akæ æ nün gâtûnkwaâ-kpara gaanæ. I ye, gâ i wo, gâ æ sa ayu. Akæ æ sa ayu akpilin ton (100), akæ akpilin asiye (60), gâ akæ mô dikpilin ma fwo (30). 9 Âkamasâ gâtâ ee len ãã nün fô, â sæ giten ãã nün!” 10 Âwû gâ Yesu bâkasælâ fô be bè lila wô alan, “Anün yii koro gâ aa tabûrû ma bânæ fô akpalæ yaanæ?” 11 Gâ Yesu e tiri wuunyun â tâ bâ alan, “Âyæ bærâ, osele wû tana tâ yæ gâtâ yàà nyænla Wurubwarâ Bugyu baade-bubwalâ fô. Mô âbâ bærâ, osele wûn tana tâ bâ gâtâ bàà nyænla. 12 Yema âwô gâtâ ã fûrûma ã ba anyan fô, baà næ ka akæ bâ fæya wô, fô èè wura â fæya. Mô âwô gâtâ ân ma akæ fô, baà to anyan bârâ gâtâ ã ba fô gba be ye wakûn. 13 Nyawû wuu koro gâ n tâ tabûrû ma âbâ akpalæ yaanæ fô, yema ‘bââ nya, mô bân taa we. Bââ nün ade, mô bân taa nün yaanæ.’ 14 Wurubwarâ Ade gâtâ â dama wôtabûrûlâ Isaya wo koro â dô fô æ ba waanæ bânæ gâtâ bè we anlâ âbâ nyabâ lâ baanæ. Ade fô n di alan, ‘Yàà sæ giten æ nün, mô æn nan nün ade fô yaanæ. Yàà nya, mô æn nan we. 15 Gâlâ wûû bânæ bã ba oturu-dûrû, gâ baaten æn taa nün ade. Be gye bûnûn be tin, fô bân nan wura be we. Yema gengyi bô bûnûn bù we, gâ baaten î nün, gâ bã nün ade yaanæ fô, âwû gâ, baà foma baamænâ bâ ba maakûn, fô nan ka baade-kpen n kyâ bâ.’ 16 Mô âyæ bærâ, yii duyu di pe gâtâ yææ bûnûn buu we, gâ yaaten ææ nün ade. 17 N tâ dô yæ yàà nün alâ, Wurubwarâ bâtabûrûlâ, ma Wurubwarâ bânæ kpekpesi gâtâ bâ sara bâ bã da, gâ baade î tûna fô bâ sæna bûnûn bàà we, fô bàà nün ade gâtâ ii we, abââ ææ nün lâ, mô ben we yæ, gâ bân nün yæ. 18 Nkele, æ nün anlâ gâtâ dækpælæ kadama âfûnlâ fô dii wùlà. 19 Abi gâtâ æ nün osele-kere fô ì yela tâ bânæ gâtâ bââ nün Wurubwarâ Bugyu fô baade, mô bân taa nün yaanæ fô. Gâlâ wuu koro ekpikpen fô ee bè tiri Ade fô e ye baamænâ yaanæ. 20 Abi gâtâ æ nün ataa yaanæ fô ì yela tâ bânæ gâtâ gengyi bã bô bâ nün Wurubwarâ Ade fô, bââ ka ôsâ be to yæ fô. 21 Mô gâtâ bân taa ton Wurubwarâ Ade fô yaanæ kin-kin okoro, æn taa sara baanæ æ ma ye. Gengyi Ade fô yii koro dæyæyâ abââ gânyanla gækæ gî

ba fô, bââ nûn disere-kæln. 22 Abi gâtâ æ nûn iwiya yaanæ fô, ì yela tâ bânæ gâtâ bââ nûn Wurubwarâ Ade fô, mô gâtûnkwa nyagæ gææ dæsarabi daamænlâ yææ gâsa, ma kôba ma anyan yii gelen ì di bâ, okoro Wurubwarâ Ade gâtâ bâ nûn fô æn taa talæ æ mâ ade-kpara bôô dæsarabi daanæ. 23 Abi gâtâ æ nûn gâtûnkwa-kpara gaanæ fô ì yela tâ bânæ gâtâ bââ nûn Wurubwarâ Ade, gâ bââ nûn yaanæ gepepe fô. Okoro Ade gâtâ bâ nûn fô ææ yâ bââ mâ ade-kpara kpekpesi anlâ abi gâtâ ì wo, gâ æ sa ayu akpilin ton (100), ma akpilin asiye (60), ma dikpilin ma fwo (30) fô.” 24 Yesu e biri â gbârâ bâ dækpælæ dækæ alan, “Wurubwarâ Buggy fô bù we anlâ gâtâ ete âkæ â ma åwan amôrô woli waanæ fô. 25 Odente gâtâ bânæ bâ dûrô fô, wôkyûnlâ â ma åwan dæfa-kpen â sa amôrô fô yaanæ, gâ e len wôkankæ â da. 26 Amôrô fô ì bô ææ dan fô, dæfa-kpen fô mô di gyu ma amôrô fô. 27 Ete fô bâsaranyan be bè lila wô alan, ‘Efonte, nka amôrô-kpara gâ a åwan aali fô waanæ, gâ ganæ gâ dæfa-kpen nyadæ di ye?’ 28 Â dô bâ alan, ‘Âkyûnlâ na mâ gâlâ.’ Ete fô bâsaranyan fô be lila wô alan, ‘À len gâtâ tàà dubwa dæfa-kpen fô ti lulu, abââ?’ 29 Boofonte fô â dô bâ alan, ‘Kwa, æ yâ dæ, yema ì dubwa dæfa-kpen fô, yaà bè dubwa amôrô fô mô. 30 Æ yâ âyæ powu yaà yela ma ye yii gebelen gaanæ. Gebelen gaanæ fô, nan yâ bebelenlâ fô bàà gyegeye bâ kûla dæfa-kpen fô, fô bàà ban dæ abuwa-buwa, fô bàà kuma dæ. Amôrô yaabi fô bærâ, nan yâ bàà kûla yæ bâ gyaga mææn dægyangyan dii koro.’ ” 31 Yesu e biri â gbârâ bâ dækpælæ dækæ alan, “Wurubwarâ Buggy fô bù we anlâ gâtâ ete âkæ â ka dæfa dii dibi pææ dækæ â ma dô woli waanæ fô. 32 Dæfa dii dibi fô dí dô pææ da afa yaabi powu. Mô dí dan fô dææ bã mâ dæfa-dærâ dæ da afa powu, gâ dææ dan dæ bã mâ oyon gâtâ bâsæsæra bââ bã mâ baakwo bâ sa wuu-itenbi yaanæ.” 33 Yesu â næ gbârâ bâ dækpælæ dækæ alan, “Wurubwarâ Buggy fô bù we anlâ gâtâ âna âkæ â ka gæfa-åanlâ e sugba ma boroboro wûnûmû båtasa-dærâ besiyee fô. Gæfa-åanlâ fô gæ yâ ônûmû fô powu wû tô wû åan.” 34 Akpælæ yaanæ gâ Yesu â tabûrû ma bânæ kpekpesi fô. Ân dô ade ækæ â tâ bâ gâtâ ân gbârâ dækpælæ. 35 Nyawû wû yâ Wurubwarâ Ade gâtâ â dama wôtabûrûlâ Isaya wo koro â dô fô æ ba waanæ. Ade fô n di alan, “Nan tabûrû ma bâ akpælæ yaanæ. Nan dô bâ ade-bubwalâ gâtâ Wurubwarâ en tiri e wùlâ

bânæ ye sæyââ gâtûnkwaæ gææ gâmâ gaanæ fô.” 36 Âwû gâ Yesu e tiri bânæ dætænpan fô osele, gâ â tô e gyu dækpara daanæ. Dûkô gâ wô bâkasælâ fô bâ ba wakûn alan, “Tiri dæfa-kpen gâtâ bâ dô oli waanæ fô wûû dækpalæ fô daanæ wulà tæ!” 37 Âwû gâ Yesu e tiri wuunyun â tâ bâ alan, “Âwô gâtâ â âwan amôrô-kpara fô n di nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô. 38 Oli fô n di gâtûnkwaæ nyagæ. Amôrô-kpara fô n di Wurubwarâ Bugyu fô buu bebi. Dæfa-kpen fô n di ekpikpen fô bebi. 39 Gâ âkyûnlâ gâtâ â dô dæfa-kpen fô n di Wurubwarâ wokengbelilâ. Ôya gâtâ baà belen powu fô n di ôya-sûlâ ôkûna fô. Bebelenlâ fô n di Wurubwarâ bâsalâ gâtâ baà ye gatala fô. 40 Anlâ gâtâ be tiira dæfa-kpen fô be dubwa, gâ be kuma dæ ôtan waanæ fô, gâlâ ke gâ waà bè sere ôya-sûlâ ôkûna fô. 41 Nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan sa mææn bâsalâ n ye gatala bàà bã kûla gænyan-kamasâ gâtâ gææ yâ bânæ bàà nûn ade-kpen yaanæ fô, ma bânæ gâtâ bââ mâ ade-kpen fô n ye miin Bugyu fô baanæ. 42 Wurubwarâ bâsalâ fô baà bè fun bâ bâ sa ôtan-dærâ fô waanæ. Dûkô gâ gewula ma ôtan wûû gâkôrô î sa. 43 Mô âbâ gâtâ baade-mâlâ î tûna fô baà åalagæ anlâ ofila Boote Bugyu fô baanæ. Âwô gâtâ ee len ãã nûn ade yaanæ fô, â sæ giten ãã nûn! 44 Wurubwarâ Bugyu fô bù ni we anlâ gâtâ anyan gbaa ækæ gâtâ î ba ôyâkâma î bubwa gâtûnkwaæ gækæ gaanæ fô. Gâtâ ete âkæ e bè we anyan fô, â pæna yæ e bubwa. Wû mâ wô ôsâ wû kaara, okoro â ma fu gænyan-kamasâ gâtâ ã ba, gâ â ma se gâtûnkwaæ gâtâ anyan fô î sa gaanæ fô. 45 Wurubwarâ Bugyu fô bù biri bù we anlâ gâtâ âyâ-dilâ âkæ ã san ee bugiti adinbi-kpara fô. 46 Gâtâ e wura dækæ gâtâ dí ba ôyâkâma kaara fô, â san â ma fu wanyan gâtâ ã ba powu, gâ â ma se didinbi-kpara fô. 47 Wurubwarâ Bugyu fô bù ni we anlâ gâtâ bâsûn boo betirilâ bâkæ be fun asawu bâ sa butu baanæ, gâ be gye bâsûn kperen-kperen fô. 48 Gâtâ bâ yôn asawu fô anæ fô, bâsûn boo betirilâ fô be tiira asawu fô bâ bã fæna getu-kere. Bâ sara, gâ bâ tasæ bâsûn-kpara fô bâ sa atuya yaanæ, gâ be fun bekpikpen fô be lulu. 49 Anlâ gâ waà mâ ôya-sûlâ ôkûna fô. Wurubwarâ bâsalâ fô baà ye gatala bâ ba bàà bè tiri bânæ-kpen fô be ye bâkpûkpûra fô baanæ. 50 Gâ baà fun bânæ-kpen fô bâ sa ôtan-dærâ waanæ. Dûkô gâ gewula ma ôtan wûû gâkôrô î sa.” 51 Yesu e lila bâ alan, “Æ nûn ade nyayæ powu yaanæ?” Gâ be yera wô alan, “Ææn.” 52 Gâ â dô

bâ alan, “Âwû bærâ, Wurubwarâ Ade-âwaralâ yiiwùlâlâ-kamasâ gâtâ â kasæ Wurubwarâ Bugyu nyabû baade â nyænla fô, è we anlâ dækpara diifonte âkæ gâtâ ee ti tiri anyan e ye wanyan yææ gâdûrôkun, anyan-fon ma anyan-kuba.” 53 Gâtâ Yesu e werema akpalæ yaade nyayæ yææ gâdõ fô, e kpe e ye dûkô. 54 Gâtâ e bè gyu âwô gbagba ditele daanæ fô, â ma wùlà ade boo Getumakûn gâtâ wû mâ âbâ gâtâ bâ nûn wô fô dibi-dækæ. Gâ be lila alan, “Ganæ gâ e wura gâsâyæ, ma ade-dærâ ma gæsaa yææ gâmâ nyayæ e ye? 55 Nka iyon yææsalælä wobi fô wô lâ? Nka wôna gâ bee kpèlè Mariya fô? Gâ nka wonobi âbâ n di Yakobo, ma Yosefu, ma Simon, ma Yudasi? 56 Nka wonosobi âbâ n sa taakûn lâ? Gâ ganæ gâ e wura nyayæ powu e ye?” 57 Okoro ben to wô bâ sa. Âwû gâ Yesu â dõ bâ alan, “Bânæ bee bù Wurubwarâ wôtabûrûlä ôkûn-kamasâ, mô fô, wô gæfææ, ma wô dækpara daanæ bærâ, bân taa bù wô.” 58 Gâtâ bânæ ben to wô be di okoro Yesu ân mâ ade-dærâ ma gæsaa kpekpesi dûkô.

Matthew 14

1 Ôkûna nyawû waanæ gâ egyu Erode â nûn Yesu wo koro gaade. 2 Âwû gâ â dõ wô bâsaranyan alan, “Waà mâ Yohane gâtâ e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô na biri â lama e ye bekulâ baanæ â ba. Âwû na yâ gâ Yesu e wura ôkâma nyawû è de ââ mâ ade-dærâ ma gæsaa lâ.” 3 Âyæ gâtâ ææ kalan ade nyayæ fô, æ kûna gâtâ egyu Erode â sa bânæ bâ ma gye Yohane, gâ bâ sa wô agbarægbaræ yaanæ bâ ma tan dikwo, Erodiya gâtâ nafô è di egyu Erode wonobi Filipino wôsô fô wo koro. 4 Yema Yohane â fûrûma â dõ egyu Erode alâ, osele wûn ma gâtâ èè to wonobi wôsô Erodiya gæna. 5 Fô egyu Erode e len èè wolo Yohane, mô è serenti bânæ fô, yema be to Yohane bâ sa alâ, è di gâ Wurubwarâ wôtabûrûlä. 6 Egyu Erode gewo gii duwi dii gedi gaanæ fô, e kpèlè bânæ be bè tuma, gâ Erodiya wobi-nanæbi e lèn e wùlà bâ. Nyawû wû mâ egyu Erode ômæraæ. 7 Gâlâ wuu koro egyu Erode â kan ntam alâ, gænyan-kamasâ gâtâ ebi fô èè lila wô fô, ââ mâ â tâ wô. 8 Wôna â fûba â sa ebi fô alâ â ma dõ egyu Erode alan, “N len àà belen Yohane gâtâ e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô duyuu a taga tasa tangbalan anæ a tâ mæ nkenkele nyawû.” 9 Wûn mâ egyu fô ôsâ, mô yema

ntam gâtâ â kan fô, ma bânæ gâtâ e kpèlè gedikûn fô okoro, â tâ osele gâtâ bàà mâ anlâ gâtâ ebi fô è len fô bâ tâ wô. 10 Okoro â yâ bâ ma belen Yohane duyû, dikwo dææ gâtankûn dûkô. 11 Bâ ka Yohane duyû gâtâ dî taga tasa tangbalan anæ fô bâ môma ebi fô, gâ â ka â ma tâ wôna. 12 Gamama fô Yohane bâkasælâ fô bâ ma ka wo gikpena fô bâ ma lo, gâ bâ ma dõ Yesu. 13 Gâtâ Yesu â nûn ade gâtâ i sere fô, â ka ôkûlæ, gâ e ye dûkô â san ôkankæ woko-kwan. Gâtâ bânæ dætænpan fô bâ nûn gâlâ fô, bâ tô baatele yaanæ, gâ bâ san ma bæsaeræ bâ târâma wô. 14 Gâtâ Yesu â waran e ye ôkûlæ fô waanæ, gâ e we bânæ dætænpan fô, baade æ mâ wô gutunkoro. Âwû gâ â kya beyebalâ gâtâ bã sa baanæ fô powu. 15 Gâtâ wû næma ôgyôlô fô, wô bâkasælâ fô bâ bã dõ wô alan, “Tiri bânæ fô osele bàà san atele fô yaanæ bàà ma se anyan-dilâ be di. Gænyankæ gæn ma nfan, gâ ofila mô wuu gyu.” 16 Yesu â dõ bâ alan, “Wun di gâtâ bàà san. Âyæ gbagba i len gænyankæ æ tâ bâ bàà di.” 17 Wô bâkasælâ fô be tiri wuunyun alan, “Tî bô tî ba gâ boroboro ton ma bâsûn bânnyôô.” 18 Yesu â dõ bâ alan, “Æ ka yæ æ môma mæ nfan!” 19 Âwû gâ â yâ bânæ fô bâ sara dæfa fô dii koro. Â ka boroboro ton ma bâsûn bânnyôô fô, gâ â tōlâ bûnûn â nya gatala, gâ e tiri onyun â tâ Wurubwarâ karan, gâ e sila boroboro fô, gâ â ka â tâ wô bâkasælâ fô. Gâ âbâ mô, bâ ka be yo bâ tâ bânæ fô. 20 Gâ bânæ fô powu be di bâ kûtæ. Gâ bâ tasæ abùrùbùrù gâtâ i kuruma fô bâ yôla atuya fwo-anyôô. 21 Bânæ gâtâ be di anyan-dilâ fô baasô waà mâ anlâ beteni ægbaa ænyôô ma nkpæn ton (5,000), gâtâ bân kalan bânænæ ma bebi gba bâ fæya. 22 Yesu â yâ wô bâkasælâ fô be gyu ôkûlæ waanæ, gâ be gyegeye wô bâ kaara bâ da getu fô giifèn. Gâ âwô â wô, gâ e tiri bânæ dætænpan fô osele. 23 Gâtâ e tiri bânæ fô osele e were fô, â tô â san odon wuu koro woko-kwan ãã ma tiri onyun â tâ Wurubwarâ. Gâtâ ofila wuu gyu fô, Yesu woko-kwan n sa dûkô. 24 Mô ôkûna wûtôkô fô, ôkûlæ fô wu were ye ôfô ma getu fô giinyun. Fô gifîye-dærâ gææ gbârâ, okoro fô ôkûlæ fô wuu kpenti gepepe. 25 Waà mâ anlâ kere-kpalâ awôrônnyan asiye ma kooron yii getite fô, Yesu ã san butu fô buu koro ââ ba wô bâkasælâ fô baakûn. 26 Gâtâ wô bâkasælâ fô be we wô ã san butu fô buu koro ââ ba fô, awe i kpila bâ, gâ bâ dõ alan, “Wù di gâ ekpena.” Okoro bâ gbârâ afala, yema gæsaa gi ton bâ. 27 Mô Yesu â dõ bâ disere-kælæn alan,

“I wura oturu, wù di gâ nmæ! Æ kara yâ gæsaa gàà ton yæ!” 28 Petero â dõ wô alan, “Efonte, gengyi wù di gâ awô fô, yâ mæ nan san butu fô buu koro n ba aakûn!” 29 Yesu e yera alan, “Ba!” Âwû gâ Petero e ye ôkûlæ fô waanæ, gâ ã san butu fô buu koro ââ fôrô Yesu wakûn. 30 Mô gâtâ Petero e we anlâ gâtâ gifiye fô gææ gbârâ butu fô, gæsaa gi gyu wô, gâ â tô ee mulun butu fô baanæ. Âwû gâ â gbârâ afala alan, “Efonte, to mæ ya!” 31 Bilenten gâ Yesu â tûna gûlô e gye wô. Âwû gâ â dõ Petero alan, “Eteni, aa getodi gæn sô. Anûn yii koro gâ an to mæ a di alâ à talæ a san butu fô buu koro?” 32 Gâtâ bâ bûn be gyu ôkûlæ fô waanæ fô, gifiye fô gi kere gæ ya. 33 Dûkô fô âbâ gâtâ bã sa ôkûlæ fô waanæ fô bâ nûn Yesu bææræ baanæ, gâ bâ dõ alan, “Oo, à di gâ Wurubwarâ Wobi gbagbaagba.” 34 Gâtâ bâ kaara getu fô, bâ ma ye gâtûnkwa gâtâ bee kpèlè alâ Genesareti fô gaanæ. 35 Gâtâ dûkô wuu beteni bâ nyænla alâ wù di gâ Yesu fô, bâ yâ ande gâtâ î sa dûkô wûu gælan fô powu bâ nûn. Gâ bânæ bâ ka boo beyebalâ powu bâ ba Yesu wakûn. 36 Be koturu wô alâ â yâ beyebalâ fô bàà kya gâ wô gâgba giinyun gba. Gâ âbâ gâtâ bâ kya gæ fô powu be wura ôkâma.

Matthew 15

1 Âwû gâ Farisi bete ma Ise yii bewùlâlâ bâkæ be ye Yerusalem ditele bâ ba Yesu wakûn, gâ be bè lila wô alan, 2 “Anûn yii koro gâ aa bâkasælâ fô bââ kyûrûsæ bekukubanæ baade-wùlâlâ fô? Yema bân taa fere alô anlâ gâtâ bekukubanæ baade ii wùlâ fô, pâgâ bee di!” 3 Âwû gâ Yesu e lila bâ alan, “Anûn yii koro gâ âyæ yii bekukubanæ baade-wùlâlâ yii koro æn taa di Wurubwarâ wo-Ise fô yii koro? 4 Yema Wurubwarâ â dõ alan, ‘I bù yiite ma yææna âbâ!’, gâ ‘Ânæ gâtâ ã dõ ade-kpen ækæ â tâ wote, abââ wôna fô, wù di gâtâ bàà wolo ânæ âtôkô.’ 5 Mô âyæ bærà, ii wùlâ alan, ‘Gengyi ânæ ã dõ wote, abââ wôna alâ, gedi gâtâ baà wura be ye wakûn fô â ka â tâ Wurubwarâ fô, 6 wun mini di gâtâ èè bù wote ma wôna ãã nya boo koro.’ Anlâ gâ âyæ ii di yii bekukubanæ baade-wùlâlâ yii koro, gâ ii tin bûnûn ma Wurubwarâ wo-Ise fô. 7 Ææ mâ anlâ ì di bânæ-kpara, mô ææ gban! Yaade gâtâ Wurubwarâ â dama wôtabûrûlâ Isaya wo koro â dõ

fô î dô. Ade fô n di alan, 8 ‘Bânæ nyabâ bè de gâ boo-inyun bââ dô alâ bee bù mæ, mô baamænâ yaanæ fô, ben de mæ bâ mâ gænyankæ. 9 Bââ sûma mæ gâ tun-tun, yema bè de gâ ise gâtâ bânæ-nyalâ bâ mâ bee wùlà bânæ ade.’ ” 10 Yesu e kpèlè bânæ dætænpan fô, gâ â dô bâ alan, “Æ sæ giten maakûn, fô yàà nûn ade yaanæ gepepe! 11 Nka gænyan gâtâ gii gyu ânæ wonyun waanæ fô n tâ sa wô dædææ, mô fô, ade gâtâ ii ye wonyun waanæ fô n tâ sa wô dædææ.” 12 Âwû gâ Yesu bâkasælâ fô bâ ba wakûn, gâ be lila wô alan, “À nyî gâtâ ôkûna gâtâ Farisi bete fô bâ nûn ade nyayæ fô wûn mâ bâ ôsâ?” 13 Yesu e tiri wuunyun alan, “Oyon-kamasâ gâtâ nka Miinte gâtâ ã sa gatala fô na dô fô, eè dubwa wû ma wûû-ækpaa powu e lulu. 14 Æ kara ka Farisi bete bæta! Bè we anlâ bânûn-gbenalâ gâtâ bè gyegeye bânûn-gbenalâ. Gengyi ânûn-gbenalâ è gyegeye ânæ âkæ gâtâ âwô mô è di gâ ânûn-gbenalâ fô, bôô bânÿôô baà ma nûn gâ difwe daanæ.” 15 Petero â tô â dô alan, “Wùlà tæ dækpælæ fô daanæ!” 16 Yesu e lila wô bâkasælâ fô alan, “Okoro âyæ mô bè ye ma ñdò æn taa nûn ade yaanæ? 17 Ææn nyî alâ, gænyan-kamasâ gâtâ gii gyu onyun waanæ fô gææ san gæ ma gyu gâ diboro daanæ, fô gi biri gi ye ôpæ waanæ gi lulu? 18 Mô ade-kamasâ gâtâ ii ye ânæ wonyun waanæ fô ii ye gâ woturu ma wamænâ yaanæ. Âyæ n tâ sa ânæ dædææ. 19 Yema oturu waanæ gâ ade-kpen yaamænâ yææ gâsa ii ye, anlâ bânæ boo gewolo, ma geye aasan abââ aasô gama, ma adima-de, ma buyukuri, ma gebelen-ade-gyaga bânæ boo koro, ma gebelen bânæ boo-inyun. 20 Nyayæ n di ade gâtâ ææ sa ânæ dædææ. Mô gengyi ânæ en fere walô, pâgâ è di fô, âwû wûn taa sa wô dædææ.” 21 Âwû gâ Yesu e ye dûkôbâ, gâ e fi koro â da Tiro ma Sidon gâtâ in di gâ Isareli bete baatele fô yææ gælan. 22 Âwû gâ âna âkæ gâtâ e ye dûkô fô â ba wakûn. Ââ gbârâ afala alan, “Oo Efonte, egyu Dafidi wônana, we miin gutunkoro! Afiye-kpen ì si miinbi-nanæbi wo koro gâtâ ææ mâ wô ayen.” 23 Yesu ân dô wô ade ækæ. Gâlâ wuu koro wô bâkasælâ fô be koturu wô alan, “Tiri âna fô osele ãã san, yema ââ gbârâ afala â sù tæ aten.” 24 Gâ Yesu â dô alan, “Wurubwarâ â sa mæ gâ Isareli bete gâtâ be lulu boo-isele fô booko baakûn.” 25 Mô âna fô e bè kura Yesu bûnûn, gâ â dô wô alan, “Efonte, kpà mæ!” 26 Yesu â dô alan, “Wûn kûtûma gâtâ nan ka bebi baanyan-dilâ n fun n fæna bâkpââ.” 27 Âna fô e

yera wô alan, “Efonte, wü sa waanæ gâlâ. Mô bâkpââ fô bââ talæ be di boofonte âbâ baanyan-dilâ yaabùrùbùrù gâtâ æ nün ôkpûlô wûû gataen fô akæ.” 28 Gâ Yesu â dô âna fô alan, “Ânanæ, aa geto-mæ-di gî sô. Anlâ gâtâ aa len fô, wû ba waanæ gâlâ wû tâ wõ.” Dækpalan daanæ dûkô gâ wobi fô wo koro wû nün wô. 29 Yesu e ye dûkô fô, gâ â ba Galilee getu giinyun. ã san ã san getu fô giinyun, gâ â bün didenbi dækæ, gâ â ma sara dii koro. 30 Gâ bânæ dætænpan bâ ba wakûn. Bâ ka beyebalâ kpekpesi bâ bã sæ wô bünûn. Beyebalâ nyabâ n di âbâ gâtâ bôô bæsaræ bu ku, ma bânûn-gbenalâ, ma ôtagasæ âbâ, ma âbâ gâtâ bân taa talæ bâ tabûrû, ma beyebalâ-kurumakyââ powu. Gâ â kya baayebabi fô powu. 31 Gâtâ bânæ fô be we bæsaræ-kulâ buu bete bââ san, gâ omumu âbâ bââ tabûrû, gâ ôtagasæ âbâ be wura koro, gâ bânûn-gbenalâ bee we fô, wû dûrô bâ onyun. Okoro be tiri Wurubwarâ diyere, yema ee we Isareli bete boo gutunkoro. 32 Âwû gâ Yesu e kpèlè wô bâkasælâ fô â ba wakûn, gâ â dô bâ alan, “Bânæ dætænpan nyabâ baade î ba mæ gutunkoro, yema awi asiye æ lâ gâtâ bã sa maakûn, gâ bân ma gænyankæ bàà di. Miin len nan tiri bâ osele, gâtâ mææn tâ bâ anyan-dilâ bàà di, yema bôô bünûn bàà bè din bâ osele waanæ.” 33 Wô bâkasælâ fô be lila wô alan, “Ganæ gâ taà wura anyan-dilâ otonkuma waanæ nfan tæ tâ bânæ dætænpan nyabâ?” 34 Yesu e lila bâ alan, “Boroboro alen gâ î ba?” Be tiri wuunyun alan, “Boroboro kwarankæ, ma bâsün buruburu kalansâ bâkæ.” 35 Âwû gâ Yesu â yâ bânæ fô bâ waran bâ sara gâtûnkwa, 36 gâ â ka boroboro kwarankæ ma bâsün fô, gâ â sa Wurubwarâ onyun, gâ e sila yaanæ. Âwû gâ â ka â tâ wô bâkasælâ fô, gâ âbâ mô, bâ ka bâ tâ bânæ fô. 37 Bânæ fô powu be di bâ kûtæ. Gâ bâ tasæ abùrùbùrù fô bâ yôla atuya kwarankæ. 38 Bânæ gâtâ be di fô bã ba beteni ægbaa ænyôô (4,000) gâtâ bân kalan bânænæ ma bebi gba bâ fæya. 39 Ôkûna gâtâ Yesu e tiri bânæ dætænpan fô osele e were fô, e gyu ôkûlæ waanæ, gâ â da Magadan gælan.

Matthew 16

1 Farisi bete ma Saduke bete bâkæ bâ ba Yesu wakûn. Bè bè len wô ade, okoro bâ dô wô alâ, â mâ ade-dærâ ma gæsaa ækæ gâtâ i ye gatala e wùlà

bâ. 2 Mò Yesu e tiri wuunyun â tâ bâ alan, “Tææ nfan fô, ofila wü maà nün fô, ææ talæ i we alan, ‘Ofila waà gbârâ gæsa, yema akpaba fô yaanæ î sæna okoro.’ 3 Gâ gagyægyan-fuu ææ talæ i we alan, ‘Ndò afiye yaà gbârâ, yema akpaba yaanæ î sæna, gâ î ba ôdûrû.’ Ææ talæ i we akpaba yaade yaanæ æ nyænla. Mò anyan gâtâ ii wùlà ade gâtâ yaà sere ôkûna gâtâ Nkpa Wotolâ fô âã bã ba fô bærâ, æn taa talæ i we yaanæ æ nyænla. 4 Ndò wûû bânæ gâtâ be fi gama be ten Wurubwarâ, gâ bè di ade-kpen yææ bâmâlâ fô, bee len apenterebi bàà we. Mò mæn nan mâ ade-dærâ ma gæsaa ækæ n wùlà bâ, fæya ma âyæ gâtâ i sere Wurubwarâ wôtabûrûlâ Yona wo koro fô.” Âwû gâ Yesu e ye baakûn, gâ â san â da. 5 Gamama fô Yesu ma wô bâkasælâ fô bâ kaara bâ san getu fô giifèn. Dûkô gâ wô bâkasælâ be we gâtâ be finla bàà ka boroboro be ton. 6 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Æ yâ yææ bûnûn bàà dûrô, fô yàà nya yii koro gepepe ma Farisi bete ma Saduke bete bôô gæfa-âanlâ gâtâ gææ yâ boroboro wûû tô wû âan fô.” 7 Âwû gâ wô bâkasælâ fô be lila bâwôlôn alan, “Gâtâ tæen ka boroboro ti ton fô, okoro gâ â dõ gâlâ lâ?” 8 Yesu e we baamænâ, okoro e lila bâ alan, “Âyæ gâtâ yii getodi gæn sô, anûn yii koro gâ ææ tabûrû ma bâwôlôn alâ æn ka boroboro i ton? 9 Okoro bè ye ma ndò æn taa nûn ade yaanæ? Æn taa kûna boroboro ton gâtâ bânæ ægbaa ænyôô ma nkpræn ton (5,000) be di, ma atuya gâtâ æ tasæ abùrùbùrù æ yôla powu fô? 10 Abââ æn taa kûna boroboro kwarankæ gâtâ bânæ ægbaa ænyôô (4,000) be di, ma atuya gâtâ æ tasæ abùrùbùrù æ yôla fô powu? 11 Anûn yii koro gâ ææn talæ æ nyænla alâ, nka gæfa-âanlâ gâtâ gææ yâ boroboro wûû tô fô gaade gâ n tâ dõ? Ade gâtâ nte len nan wùlà yæ fô n di gâtâ yàà nya yii koro gepe ma Farisi bete ma Saduke bete baade-wùlâlâ fô.” 12 Dûkô gâ wô bâkasælâ fô bâ nyænla alâ nka gæfa-âanlâ gâtâ gææ yâ boroboro wûû tô fô gâ Yesu â dõ bâ alâ bâ nya koro gepe ma. Mò fô, Farisi bete ma Saduke bete baade-wùlâlâ fô gâ è de. 13 Gâtâ Yesu e bè gyu gâtûnkwaâ gâtâ gî gbâma Kesareya Filipi ditele fô, e lila wô bâkasælâ fô alan, “Ânyan gâ bânæ bââ dõ alâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô n di?” 14 Âwû gâ be tiri wuunyun alan, “Bânæ bâkæ alan, à di gâ Yohane gâtâ e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô. Bâkæ mô alan, à di gâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ Eliya, gâ bedo mô alan, à di gâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ Yeremiya, abââ

Wurubwarâ bâtabûrûlâ bedo fô baanæ âkæ.” 15 Âwû gê Yesu e lila bâ alan, “Gâ âyæ mô de? Ânyan gê î nyî alâ ñ di?” 16 Âwû gê Simon Petero e tiri wuunyun alan, “Awô n di Kirisito, Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba fô. Awô n di Wurubwarâ gâtâ ã sa gakpaakpa fô Wobi fô.” 17 Yesu â dô Simon Petero alan, “Awô, Yona wobi Simon, à ba ôsâ wuu gedi, yema nka ânæ-nyalâ na tiri ade gâtâ î sa waanæ lâ e wulâ wõ, mô Miinte gâtâ ã sa gatala fô na tiri ade nyayæ e wulâ wõ. 18 N tâ dô wõ alâ, awô n di Petero (nyawû wuu wulâ alâ dætaa.) Gâ ade gâtâ a dô fô î we anlâ dætaa walan-walan. Gâ dætaa nyadæ dii koro gê nan sere mææn dækpara, gâtâ di di mææn bânæ dikpi fô. Gâ dæyæyâ ma diku gba dæn nan talæ di di boo koro. 19 Nan ka Wurubwarâ Buggy bûû bâsafwæ n tâ wõ. Gænyan-kamasâ gâtâ aà ban gâtûnkwaâ gaanæ fô, baà ban gæ gatala. Gâ gænyan-kamasâ gâtâ aà furu gâtûnkwaâ gaanæ fô, gâlâ ke gê baà furu gæ gatala mô.” 20 Âwû gê Yesu â sù wô bâkasælâ fô gepepe alâ, bâ kara dô ânæ âkæ gâtâ âwô n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba fô. 21 Ye ôkûna wûtôkô san fô Yesu e gyu gâdõ wô bâkasælâ fô alâ, wù di gâtâ ãã san Yerusalem, fô â ma we dæfana kpekpesi bândærâ ma gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Ise yii bewulâlâ fô baalô yaanæ. Gâ wù di gâtâ bàà wolo wô, mô fô, duwi-siyeefâ daanæ fô, èè biri â lama e ye bekulâ baanæ. 22 Âwû gê Petero â ka Yesu e ye gælan, gê â tabûrû â sù wô alan, “Efonte, Wurubwarâ â ka â san ôfô. Nyayæ æ kara ba aa koro!” 23 Âwû gê Yesu e fi â dô Petero alan, “Wurubwarâ wokengbelilâ Satan, kpe ye mææn bûnûn! Aa sù mæ osele, yema nka Wurubwarâ gelenbi gaamænâ gê aa sa lâ, mô bânæ-nyalâ boo gelenbi gaamænâ gê aa sa.” 24 Âwû gê Yesu â dô wô bâkasælâ fô alan, “Gengyi âkæ è len ãã târâma mæ fô, wù di gâtâ èè kere âwô gbagba wo gelenbi â ya, fô ãã ka woyon gâtâ wù yela tâ dæfana ma diku fô e tola, fô ãã bã târâma mæ. 25 Yema âwô gâtâ è len èè to koro nkpa fô, nkpa fô èè ye wô gûlô. Mô gengyi miin koro âkæ ãã ka koro â tâ diku bærâ fô, èè biri e wura wô nkpa fô. 26 Gengyi ânæ è wura gâtûnkwaâ nyagæ gaanyan powu, gê wôkala è ye walô yaanæ fô, tônô mômô gê èè wura? Abââ anûn gê ânæ ã talæ â ka e foma ma wô nkpa? 27 Yema nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan ye gatala n ba ma mææn bâsalâ Miinte gingyebi-dærâ gaanæ, fô nan bè le ânæ-kamasâ

gutoro ma wô gûtûn gâtâ â mâ. 28 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, bâkæ bè yela yaanæ nfan gâtâ bân nan we diku bâ nya ma sere ôkûna gâtâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan bè tiri koro n wulà, miin ginyebi gaanæ.”

Matthew 17

1 Awi kooron yææ gama fô, Yesu â ka Petero, ma Yakobo, ma Yakobo wonobi Yohane â fæya ma wo koro, gâ bâ san odon-dærâ wûkæ wuu koro booko-kwan. 2 Bôô bûnûn baanæ dûkô fô, Yesu wo koro gi foma. Wô bûnûn bû åalagæ anlâ ofila, gâ wô ngba i fwo peri-peri. 3 Dûkô fô Wurubwarâ bânæ-kuba bânnyôô Mose ma Eliya be duru be ye, gâ bâ tabûrû ma Yesu. 4 Âwû gâ Petero â dô Yesu alan, “Efonte, wü kôlô gâtâ tí sa nfan lâ. À len fô, taà sere æpanpan isiyee, aayo wûkæ, Mose woyo wûkæ, Eliya mô woyo wûkæ.” 5 Gâtâ Petero ã sangba ââ tabûrû fô, akpaba åala-åala ækæ i bè tin bâ. Âwû gâ Wurubwarâ gæta gi ye akpaba fô yaanæ alan, “Nyawô n di miinbi-kælæn gâtâ ñ len gâ ee di mæ gûnûn, æ nûn wakûn!” 6 Gâtâ Yesu bâkasælâ fô bâ nûn gâlâ fô, be kura baakpin yii koro, gâ bâ ka bôô bûnûn be tin gâtûnkwa, yema gæsaa gi ton bâ. 7 Mô Yesu â bã ka wô gûlô â kya bâ, gâ â dô alan, “Æ tô! Æ kara yâ gæsaa gàà ton yæ!” 8 Gâtâ bâ tölà bûnûn fô, ben we ânæ âkæ fæya ma Yesu. 9 Gâtâ bââ waran odon fô wuu koro bââ ba fô, Yesu â sù bâ alan, “Æ kara bã dô ade gâtâ i we lâ æ tâ âkæ, ma sere ôkûna gâtâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan lama n ye bekulâ baanæ.” 10 Âwû gâ wô bâkasælâ fô be lila wô alan, “Anûn yii koro gâ Ise yii bewùlâlâ fô bââ dô alâ, wù di gâtâ Eliya èè gyegeye â ba pâ Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba fô ãã ba?” 11 Yesu â dô bâ alan, “Wü sa waanæ gâtâ Eliya èè gyegeye Nkpa Wotolâ fô, fô ãã nya gâtâ anyan powu i biri i sere anlâ gâtâ î fûrûma i we. 12 Mô n tâ dô yæ alan, Eliya â wârâ ba â da, mô bân nyænla wô. Bâ mâ wô ade-kamasâ gâtâ bè len. Gâlâ ke gâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô mô nan bè we dæfana baalô yaanæ.” 13 Dûkô gâ wô bâkasælâ fô bâ nyænla alâ, Yohane gâtâ nafô e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô wade gâ ââ dô. 14 Gâtâ be bè gyu bânæ dætænpan fô baakûn fô, ete âkæ â ba Yesu wakûn, gâ e bè kura wô bûnûn. 15 Gâ â dô wô alan, “Efonte, we miinbi nyawô

gutunkoro! Ee yeba gelelewu, gâ ââ yæyâ gepepe. Gii ti belen wô gæ fæna ôtan waanæ, abââ butu baanæ. 16 Na ka wô na ba aa bâkasælâ fô baakûn, mô bân talæ bâ kpà wô.” 17 Âwû gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Oo, âyæ ñdò wûû bânæ gâtâ æn taa to mæ i di, gâ yii-isele æn tûna, awi alen gâ wù di gâtâ nan sara yaakûn? Awi alen gâ n ni wura oturu n tâ yæ? Æ ka ebi fô æ môma mæ nfan!” 18 Âwû gâ Yesu â fa afiye-kpen gâtâ ì si ebi fô wo koro fô, gâ afiye-kpen fô i ye wo koro dækpalan daanæ. Gâ ebi fô wo koro wû nûn wô. 19 Âwû gâ Yesu bâkasælâ fô bâ ba wakûn, gâ be kpèlè wô be ye gælan, gâ be lila wô alan, “Anûn yii koro gâ âtæ tænan talæ ti berema afiye-kpen fô ti ye ebi fô wo koro?” 20 Yesu e tiri wuunyun alan, “Yii getodi gæn sô okoro. N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, gengyi yii getodi gî we pææ gba anlâ Sinapi dibi fô, nafô yàà talæ æ dõ odon nyawû alan, ‘Tô ye nfan, fô àà ma nûn lâ!’ fô, waà ba gâlâ. Gænyankæ gæn ma gâtâ æn nan talæ æ mâ. 21 Mô fô, gengyi in tiri onyun æ tâ Wurubwarâ, gâ î ban onyun fô afiye-kpen nyayæ yiidu bærâ, æn nan talæ i berema yæ.” 22 Ôkûna gâtâ âbâ powu be bè tuma Galilee gâtûnkwaanæ fô, Yesu â dõ wô bâkasælâ fô alan, “Baà bè tiri nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô bâ sa bânæ baalô yaanæ. 23 Baà wolo mæ, mô duwi-siyee fâ daanæ fô, Wurubwarâ ââ lama mæ e ye bekulâ baanæ.” Dûkô fô dækpûkpû-dærâ di sere wô bâkasælâ fô. 24 Yesu ma wô bâkasælâ fô be bè gyu Kapenum ditele daanæ. Dûkô fô Wurubwarâ Dikwo-dærâ dii lonpoo betolâ bâ ba Petero wakûn, gâ be lila wô alan, “Yiifonte ân taa le Dikwo-dærâ dii lonpoo fô lo?” 25 Petero e tiri wuunyun alan, “Ee le.” Gâtâ Petero e bè gyu dækpara fô, pâ ãã bã dõ Yesu ade gâtâ i sere fô, Yesu e gyegeye e lila wô alan, “Simon, lan ni di aamænâ? Bânæ mômô gâ wù di gâtâ bàà le lonpoo bâ tâ begyu? Begyu boo bebi, abââ bendeni?” 26 Gâ Petero e tiri wuunyun alan, “Wù di bendeni n te le.” Âwû gâ Yesu alan, “Âwû bærâ fô, egyu bebi be wura boo koro. 27 Mô anlâ gâtâ waà mâ gâ âtæ ma lonpoo betolâ fô tænan gyu ma bâwôlôn okoro, ka ôâûnbi, fô àà ma fæna getu gaanæ! Âsûn gâtâ àà gyegeye a gye fô, tirima wonyun, fô àà we kôba gâtâ waà næma âtæ ma awô tii lonpoo fô wonyun. Tiri kôba fô àà ka a ma tâ bâ!”

1 Ôkûna wûtôkô waanæ fô, Yesu bâkasælâ fô bâ ba wakûn, gâ be lila wô alan, “Ânyan n di ândærâ Wurubwarâ Bugyu fô baanæ?” 2 Âwû gâ Yesu e kpèlè ebi pææ âkæ, gâ â yâ wô e bè yela boo getite. 3 Dûkô gâ Yesu â dô bâ alan, “N tâ dô yæ yàà nûn alâ, gengyi in foma yaamænâ yàà mâ anlâ bebi-sorobi fô, æn nan talæ i gyu Wurubwarâ Bugyu fô baanæ. 4 Okoro ânæ-kamasâ gâtâ ââ warama koro gatæn anlâ ebi nyawô fô, âwô nan mâ ândærâ Wurubwarâ Bugyu fô baanæ. 5 Ânæ-kamasâ gâtâ eè to ebi-sorobi âkæ anlâ nyawô miin diyere daanæ fô, nmæ gâ ânæ fô e to. 6 Mô gengyi ânæ âkæ ã yâ bebi buruburu nyabâ gâtâ be to mæ be di lâ baanæ âkæ ã nûn wo getodi gaanæ fô, âwû bærâ, gengyi bã daà ban dætaa-dærâ bâ kyôlôga ânæ fô gigenen bàà ma fun wô bâ sa âpû ma alun wanæ gba fô, nafô waà bwôsæ. 7 Onyun wuu geten gâtâ wûû ka ade-kpen yææ gâmâ wû ba fô waà bã ba. Okoro gâtûnkwaæ gææ bânæ, bâ bôbwâ! Onyun wuu geten wûtôkô waakæ waà ba bærâ, mô ânæ gâtâ waà dama wo koro wû ba fô, â bôbwâ! 8 Gengyi aa gûlô, abââ aa gæsæræ n tâ yâ wõ gâ aa mâ ade-kpen fô, kebi gæ àà fun gæ a lulu! Wû kôlô gâtâ àà ka gûlô-kpilin, abââ gæsæræ-kpilin a gyu Wurubwarâ Bugyu baanæ da gâtâ à ba alô anyôô, abââ bæsaræ bûnyôô, mô fô, baà fun wõ bâ sa ôtan gâtâ wuu gye gakpaakpa waanæ. 9 Gâ gengyi aa gûnûn n tâ yâ wõ gâ aa mâ ade-kpen fô, kyôlô gæ lulu! Wû kôlô gâtâ àà ka gûnûn-kælæn a gyu nkpa anæ da gâtâ à ba bûnûn bûnyôô, mô fô, baà fun wõ bâ sa dæyæyâ gakpaakpa dæætan waanæ. 10 Æ nya gâtâ æn nan bù bâpææ-pææ nyabâ baanæ âkæ pææ. N tâ dô yæ alâ, bâpææ-pææ bôtôkô bã ba Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bee we Miinte gâtâ ã sa gatala fô bûnûn ôya-kamasâ. 11 Yema nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô na ba gâtâ nan bè to âbâ gâtâ be lulu fô nkpa. 12 Gengyi ânæ âkæ ã ba báyâran akpilin ton (100), gâ baanæ âkæ è lulu fô, lan gâ âã mâ? Nka eè kere akpilin anaa ma fwo-yâkæ (99) gâtâ be kuruma fô â ya â sæ dæfa daanæ dûkô, ãã san â ma bugiti âkælæn gâtâ e lulu fô? 13 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, gengyi è we âkælæn âtôkô fô, wûû mâ wô ôsâ wû kaara da akpilin anaa ma fwo-yâkæ (99) gâtâ ben lulu fô. 14 Gâlâ ke gâ Yiite gâtâ ã sa gatala fô een len gâtâ bâpææ-pææ nyabâ baanæ âkæ è lulu. 15 Gengyi aawôlôn Kirisito-te ã mâ wõ ade-gyulâ fô, san wakûn àà ma lila wô. Mô yâ wàà mâ âyæ ma âwô yiiko yaade. Gengyi ã nûn aakûn

fô, a birima wô a ba osele-kpara waanæ gafô. 16 Mô gengyi ân nûn aakûn fô, ka Kirisito-te âkæ, abââ bânnyôô fæya ma koro, fô yàà san wakûn. Nyawû waà yâ ade fô yàà wura adansâ âbâ bânnyôô, abââ besiyee. 17 Gengyi ân nûn yaakûn fô, kpèlè wô Kirisito bete dikpi fô bôô bûnûn. Gengyi ân mænæ nûn baakûn bærâ fô, æ ka wô anlâ ânæ gâtâ ân nyî Wurubwarâ, abââ ânæ-karan-karan. 18 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, gænyan-kamasâ gâtâ yaà ban gâtûnkwaà gaanæ fô, baà ban gæ gatala mô. Gâ gænyan-kamasâ gâtâ yaà furu gâtûnkwaà gaanæ fô, gâlâ ke gâ baà furu gæ gatala mô. 19 N biri n tâ dô yæ alâ, gengyi yaanæ bânæ bânnyôô î mâ onyun-kælæn gâtûnkwaà gaanæ kadama gænyankæ gâtâ yaà lila gii koro fô, Miinte gâtâ ã sa gatala fô âã mâ â tâ yæ. 20 Yema ôkûn gâtâ bânæ bânnyôô, abââ besiyee bè tuma miin diyere daanæ fô ñ sa ma âbâ.” 21 Âwû gâ Petero â ba Yesu wakûn, gâ e lila wô alan, “Efonte, gengyi mæænwôlôn ã mâ mæ ade-gyulâ fô, disere dilen gâ n ka n kyâ wô? N yâ wàà næma disere kwarankæ?” 22 Yesu e tiri wuunyun alan, “Nka disere kwarankæ, mô disere akpilin asiye ma fwo gâlââ disere kwarankæ (70x7). 23 Okoro Wurubwarâ Buggy fô bù we anlâ gâtâ egyu âkæ è len âbâ ma wô bâsaranyan bàà tabûrû watoro gâtâ bè de wô yaade fô. 24 Gâtâ e gyu waanæ fô, bâ ka ete âkæ bâ môma wô. Ete fô è de wô gutoro-dærâ gâtâ waà mâ anlâ gâtâ baà le ânæ gâtâ ââ mâ gûtûn bækyan ægbaa akpilin anaa yaanæ (160,000). 25 Gâtâ ete fô ân ma akæ èè le okoro, egyu fô alâ, bâ ma fu âbâ ma wôsô, ma wo bebi, ma wanyan gâtâ ã ba fô powu, fô wàà le gutoro fô. 26 Âsaranyan fô â tô â nûn egyu fô bæsaræ baanæ, gâ â fô wô alan, ‘Wura oturu tâ mæ, nan le wõ gutoro fô powu.’ 27 Egyu fô e we wo gutunkoro, gâ â ka gutoro fô powu â kyâ wô, gâ â yâ wô â san â da. 28 Mô gâtâ âsaranyan fô e ye dûkô fô, â ma we wôwôlôn âkæ gâtâ è de wô gutoro pææ gækæ gâtâ waà mâ anlâ gâtâ baà le ânæ gâtâ ââ mâ gûtûn bebon besiyee baanæ. Âbâ ma wôwôlôn fô powu bè di egyu fô wô bâsaranyan. Âsaranyan fô â baba wo gigyen, gâ â tætaræ wô alan, ‘Le mæ gutoro gâtâ à de mæ fô powu!’ 29 Wôwôlôn âsaranyan fô â nûn wô bæsaræ baanæ, gâ â fô wô alan, ‘Wura oturu tâ mæ, nan le wõ gutoro fô.’ 30 Mô âsaranyan fô bærâ, e terema, gâ â yâ be gye wôwôlôn fô bâ ma tan dikwo ma ye ôkûna gâtâ èè le wô gutoro fô. 31 Gâtâ egyu bâsaranyan-do

fô be we ade gâtâ i sere fô, ômæxæ wu ku bâ. Okoro bâ san, gâ bâ ma dô boofonte ade gâtâ bôwôlôn fô â mâ fô powu. 32 Egyu fô e kpèlè wôsaranyan-kpen fô, gâ â dô wô alan, ‘Aa duyu dí ba ôkâma! Gâtâ a fô mæ fô okoro gâ na ka aa gutoro powu na kyâ wô. 33 Awô mô an daà we aawôlôn fô gutunkoro anlâ gâtâ na we aayo fô?’ 34 Egyu fô â ka owurufa gepepe, okoro â yâ bâ ka wôsaranyan-kpen fô bàà ma tan wô dikwo, ma sere ôkûna gâtâ eè le gutoro fô powu.” 35 Áwû gâ Yesu â dô alan, “Gâlâ ke gâ Miinte gâtâ ã sa gatala fô ãã mâ yaanæ-kamasâ gâtâ ân nan ka ade â kyâ wôwôlôn e ye woturu waanæ fô.”

Matthew 19

1 Gâtâ Yesu â dô ade nyayæ powu e were fô, e ye Galilee, gâ â ba Yudeya gælan gâtâ gî sa Yodan getu giifèn fô. 2 Bânæ dætænpan bâ târâma wô, gâ â kya bâ baayebabi dûkôbâ. 3 Dûkô gâ Farisi bete bâkæ bâ ba wakûn bè bè len wô ade. Be lila wô alan, “Osele wü dô tâ eteni gâtâ eè yela ade-kamasâ yii koro e terema wôsô?” 4 Yesu e tiri wuunyun alan, “Æn kalan Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ i we gâtâ ye digyegeye daanæ fô, ‘Wurubwarâ â mâ bâ gâ eteni ma ânanae,’ 5 gâ â dô alan, ‘Nyawû wuu koro eteni eè kere wote ma wôna â ya, fô ãã ma sara ma wôsô, fô âbâ ma âwô bàà mâ ânæ-kælæn?’ 6 Okoro ben mini di bânæ kperen-kperen, mô fô, bè di gâ ânæ-kælæn. Nyawû wuu koro gænyan gâtâ Wurubwarâ â kya â mâ ôkælæn fô, ânæ âkæ â kara lanla waanæ.” 7 Áwû gâ Farisi bete fô be lila wô alan, “Áwû bærâ, anûn yii koro gâ tiitu Mose â dô â sæ alâ, eteni ã talæ â tâ wôsô dæsan kpaa dææ gâlanla gææ gækpa, fô eè terema wô fô?” 8 Yesu e tiri wuunyun alan, “Yiituru-kâma okoro gâ Mose â tâ yæ osele alâ i terema yææsô âbâ. Mô ye ma ôâman fô, wûn dô gâlâ. 9 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, eteni-kamasâ gâtâ gengyi nka alâ wôsô e ye gâ wô gama, gâ è terema wô, gâ ã maà to ânanae-fon fô, è we anlâ eteni gâtâ â ma dûrô ma ânæ-fon wôsô.” 10 Áwû gâ Yesu bâkasælâ fô bâ dô wô alan, “Gengyi anlâ gâ eteni ma wôsô boo getite gaade i we fô, âwû bærâ, wûn kôlô gâtâ ânæ eè to âna de.” 11 Áwû gâ Yesu â dô bâ alan, “Ade gâtâ n tâ dô yæ lâ, nka bânæ powu nan talæ be to yæ bâ sa. Âbâ gâtâ Wurubwarâ â tâ bâ

osele fô booko. 12 Bânæ bâkæ bã sa gâtâ bân nan talæ be to bâna, yema be wo bâ gâlâ. Gâ bâkæ mô bã sa gâtâ bânæ na mâ bâ gâtâ bân talæ be to bâna. Mô bâkæ bã sa gâtâ Wurubwarâ Bugyu fô bûû gûtûn gææ gâmâ wuu koro gâ âbâ gbagba be kere gæna-to gaade bâ ya. Ânæ-kamasâ gâtâ ã talæ e to ade-wùlâlâ nyayæ â sa fô e to yæ â sa.” 13 Dûkô gâ bânæ bâkæ bâ ka bebi bâ ba Yesu wakûn gâtâ ãã ka walô â gyaga boo koro, fô èè tiri onyun â tâ bâ. Mô wô bâkasælâ fô bâ âmanyen bânæ gâtâ bè de bebi fô bââ ba fô. 14 Gâ Yesu alan, “Æ yâ bebi fô bàà ba maakûn! Æ kara sù bâ osele, yema Wurubwarâ Bugyu fô bù di gâ bânæ gâtâ bâ warama koro anlâ bebi nyabâ fô booyo.” 15 Âwû gâ â ka walô â gyaga bebi fô boo koro e tiri onyun â tâ bâ. Gâ â tô e ye dûkô. 16 Dûkô fô, âsaranyan âkæ â ba Yesu wakûn, gâ e bè lila wô alan, “Ewùlâlâ, anûn yaade-kpara gâ wù di gâtâ nan mâ, pâ nan wura nkpa gakpaakpa?” 17 Âwû gâ Yesu e lila wô alan, “Ade-kpara yææ gâmâ gâ aa lila mæ lâ? Âkælæn n sa gâtâ ã kôlô. Mô gengyi à len àà wura nkpa gakpaakpa fô, âwû bærâ, di Wurubwarâ wo-Ise fô yii koro!” 18 Âsaranyan fô e lila Yesu alan, “Ise mômô?” Gâ Yesu â dô wô alan, “ ‘Kara wolo bânæ, gâ kara ye aasô abââ aasan gama! Kara yuri, gâ kara belen ade gyaga ânæ wo koro! 19 Bù aate ma aana,’ fô ‘àà len aawôlôn anlâ aa koro!’ ” 20 Âsaranyan fô alan, “Nyayæ powu bærâ, n te di yii koro. Anûn na ni kuruma gâtâ nan mâ?” 21 Yesu â dô wô alan, “Gengyi à len àà pe a sere bærâ fô, san, fô àà ma fu aanyan powu gâtâ à ba, fô àà ka kôba fô a tâ beyenpu! Âwû fô àà wura anyan gâtâ ii di gûnûn gatala, fô nkele àà bã târâma mæ!” 22 Gâtâ âsaranyan fô â nûn gâlâ fô, wûn mâ wô ôsâ, gâ â san â da ma amænâ, yema ã ba anyan gepepe. 23 Âwû gâ Yesu â dô wô bâkasælâ fô alan, “N tâ dô yæ yàà nûn alâ, waà mâ ôkâma gepepe wù tâ ânæ gâtâ ã ba anyan gepepe fô, gâtâ èè gyu Wurubwarâ Bugyu fô baanæ. 24 N biri n tâ dô yæ alâ, wûn ma ofele tâ dækpôâô gba gâtâ dàà gyu ma ‘Ôbaalâ wuu Difwe’ daanæ di ye da gâtâ ânæ gâtâ ã ba anyan gepepe fô èè gyu Wurubwarâ Bugyu fô baanæ.” 25 Gâtâ Yesu bâkasælâ fô bâ nûn gâlâ gaade nyayæ fô, wù dûrô bâ onyun. Okoro be lila wô alan, “Âwû bærâ, ânyan gâ Wurubwarâ èè to nkpa gafô?” 26 Yesu â nya bâ yiridi, gâ â dô bâ alan, “Bânæ baakûn fô, ade nyayæ ææn talæ æ mâ, mô Wurubwarâ wakûn bærâ, gænyan-kamasâ gâ

talæ gæ mâ.” 27 Âwû gâ Petero â tô â dõ alan, “Efonte, âtæ ti kere gænyan-kamasâ tæ ya, gâ tî târâma wõ! Nkele, anûn gâ âtæ taà wura?” 28 Yesu â dõ bâ alan, “N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, gæfææ-fon gâtâ gaà bã ba fô, nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan bã sara miin gigyu-bæya ma gingyebi fô gii koro, gâ âyæ gâtâ î târâma mæ fô mô yaà sara bugyu-bæya fwo-bûnyôô buu koro æ dõ Isareli bete baakpara fwo-anyôô fô bôô gôdô. 29 Gâ ânæ-kamasâ gâtâ miin koro e kere akwo, abââ benobi, abââ benosobi, abââ etaawe, abââ ânaawe, abââ bebi, abââ ntûnkwaâ â ya â sæ fô, èè wura wuudu disere akpilin ton â fæya. Gâ èè ni wura nkpa gakpaakpa gâtâ ee so wô Wurubwarâ akûn fô â fæya. 30 Mô bânæ kpekpesi gâtâ bè di bâgyangbasâlâ fô, baà bã mâ bâmâlâ, gâ âbâ gâtâ bè di bâmâlâ fô baà bã mâ bâgyangbasâlâ.”

Matthew 20

1 “Okoro Wurubwarâ Bugyu fô bù we anlâ ade gâtâ ñ bã dõ yæ lâ. Ôya wûkæ oli wuute âkæ e ye gagyægyan-fuu alâ ã maà len bânæ bàà bã mâ gûtûn oli waanæ bâ tâ wô. 2 Âbâ ma gûtûn gææ bâmâlâ fô bâ dõ be sere kôba gâtâ baà to wô, gengyi bã mâ gûtûn duwi fô powu daanæ be were fô. Âwû gâ â ka bâ â san woli fô waanæ. 3 Awôrônyan yâkæ yaanæ fô, e biri e ye â san ditele daanæ, gâ e we bâsaranyan bâkæ gâtâ bè yela bân taa mâ gænyankæ. 4 Âwû gâ â dõ bâ alan, ‘Âyæ mô, æ san miinli waanæ yàà ma mâ gûtûn. Nan le yæ gutoro gepe.’ 5 Âwû gâ bâ da. Awôrônyan fwo-anyôô yaanæ, ma ofila-kenken awôrônyan asiyee yaanæ fô, e biri â ka bâsaranyan â san woli fô waanæ. 6 Waà mâ anlâ ôgyôlô-fila awôrônyan ton yaanæ fô, e biri â san ditele daanæ, gâ e ni we bâsaranyan bâkæ gâtâ bè yela tun-tun. Âwû gâ e lila bâ alan, ‘Anûn yii koro gâ î sangba ì yela nfan difilawi-bilin, gâ æn taa mâ gænyankæ lâ?’ 7 Bâ dõ wô alan, ‘Âkæ ân ka tæ gûtûn gææ gâmâ.’ Âwû gâ â dõ bâ alan, ‘Âyæ mô, æ san miinli waanæ yàà ma mâ gûtûn.’ 8 Gâtâ wû nêma ôgyôlô fô, oli wuute fô â dõ wôsaranyan ândærâ alan, ‘Kpèlè gûtûn gææ bâmâlâ fô àà le bâ gutoro! Gyegeye le âbâ gâtâ bâ ba gamama fô gutoro pâ àà le âbâ gâtâ be gyegeye bâ ba fô.’ 9 Âbâ gâtâ â ka ôgyôlô-fila awôrônyan ton yaanæ fô bâ ba, gâ

ândærâ fô e le baanæ-kamasâ gutoro anlâ gâtâ oli wuute fô ma bâgyangbasâlâ fô bâ dô be sere fô. 10 Okoro gâtâ bâgyangbasâlâ fô bâ ba fô, bã nyî alâ baà wura bâ da bâmâlâ fô. Mô be wura gâ kôba fututu dibi dækæ-dækæ ke. 11 Ôkûna gâtâ bee to bôô kôba fô, be gyu geåunu-åunu oli wuute fô wo koro. 12 Bââ dô alan, ‘Bedo nyabâ gâtâ a ka lâ, bâ mâ gâ gûtûn gæwôrônyan-kælæn. Mô âtæ ti yela ofila kpababaa nyawû waanæ tæ mâ gûtûn duwi-bilin. Nyawû wûu gama fô, a le âtæ powu gutoro kyâkyâ.’ 13 Âwû gâ oli wuute fô e tiri wuunyun â tâ baanæ âkæ alan, ‘Agya, miin kutu wõ de? Nka kôba nyawô gâ âtæ ma awô tæ dô ti sere gâtâ nan tâ wõ? 14 Ka aayo, fô àà san! N len gâtâ nan tâ âmalâ nyawô mô anlâ awô. 15 Abââ osele wûn dô tâ mæ gâtâ nan ka nmæ gbagba mææn kôba n mâ gænyan gâtâ n len? Abââ mææn gænæ-kpara gii koro gâ a kpèn lâ?’ 16 Gâlâ gâ bâmâlâ fô baà bã mâ bâgyangbasâlâ, gâ bâgyangbasâlâ fô mô baà bã mâ bâmâlâ.” 17 Gâtâ Yesu ââ fôrô Yerusalem fô, e kpèlè wô bâkasælâ fwo-bânyôô fô e ye gælan, gâ â tabûrû ma âbâ. 18 Â dô bâ alan, “Æ nya, tææ fôrô Yerusalem. Dûkô gâ baà tiri nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô bâ tâ, baà ka mæ bâ sa gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Ise yii bewùlâlâ fô baalô yaanæ. Baà tin mæ dæpwâ gâtâ dæ kûtûma diku. 19 Baà ka mæ bâ sa bânæ gâtâ bân nyî Wurubwarâ baalô yaanæ baà sa mæ dækpàtà, fô baà lanla mæ bikpemani, fô baà gbârâ mæ aãanbi bâ marama ma oyon be wolo. Mô wuu duwi-siyee fô, nan lama n ye bekulâ baanæ.” 20 Âwû gâ Yakobo ma Yohane gâtâ bè di Sebede bebi fô bôôna â ka bâ, gâ bâ ba Yesu wakûn. Âna fô e kura Yesu bæsrææ baanæ, gâ â ka wade â sæ wô bûnûn. 21 Yesu e lila wô alan, “Anûn gâ aa len?” E tiri wuunyun alan, “N te len gâtâ àà tâ osele gâtâ miin bebi nyabâ baanæ âkæ ãã sara aalogyi-lô, fô edo mô ãã sara aa dæbæyan, aa bugyu fô baanæ.” 22 Yesu â dô bâ alan, “Ææn nyî gænyan gâtâ ii lila lâ. Î talæ i we dæfana gâtâ wù di gâtâ nan we fô?” Be tiri wuunyun alan, “Tî talæ.” 23 Yesu â dô bâ alan, “Dæfana bærà, yaà nyæ æ talæ æ fana, mô gâtâ yaà sara miinlogyi-lô ma mææn dæbæyan bærà, nka nmæ gâ wù di gâtâ nan tâ osele. Asarakûn ætôkô bærà, ì di gâ âbâ gâtâ Miinte â pæna â sæ fô booyo.” 24 Gâtâ Yesu bâkasælâ fwo-kurumakyâ fô bâ nûn Yakobo ma Yohane baade nyayæ fô, æn sara ma âbâ. 25 Âwû gâ Yesu e kpèlè wô bâkasælâ fô powu e tuma,

gâ â dō bâ alan, “Í nyî gâtâ gâtûnkwaá gii begyu bee di gâ bôô bânæ boo koro, gâ gææ bândærâ fô mô, bã ba ôkâma boo koro. 26 Mô âyæ yaanæ bærá, nka gâlâ gâ wù di gâtâ wàà mâ. Gengyi yaanæ âkæ è len ãã mâ yaanæ ândærâ fô, wù di gâtâ ãã mâ yææsûmalâ. 27 Gengyi yaanæ âkæ è len ãã mâ yiigyegeyelâ fô, wù di gâtâ ãã mâ yæædæ. 28 Gâlâ gâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô mæn ba gâtâ bàà kpà mæ, mô na ba gâtâ nan bã kpà bânæ, fô nan ka mææn nkpa n sæ, fô wàà le bânæ kpekpesi baade-kpen yii gutoro.” 29 Gâtâ bee ye Yeriko ditele daanæ fô, bânæ dætænpan bâ târâma Yesu. 30 Dûkô fô bânûn-gbenalâ bânýôô bâkæ bè si osele-kere. Gâtâ bâ nûn alâ Yesu ââ da fô, bâ gbârâ afala alan, “Efonte, egyu Dafidi wônana, we tii gutunkoro!” 31 Bânæ fô bâ fa bâ alâ bâ yâ afala. Mô âwû gba gâ bâ næ gbârâ afala kin-kin alan, “Efonte, egyu Dafidi wônana, we tii gutunkoro!” 32 Yesu e ten e yela, gâ e kpèlè bâ â ba wakûn, gâ e lila bâ alan, “Anûn gâ ii len nan mâ n tâ yæ?” 33 Be tiri wuunyun alan, “Efonte, tii len àà tirima tææ bûnûn.” 34 Yesu e wula boo gutunkoro, gâ â ka wô gûlô â kya bôô bûnûn. Dækpalan daanæ fô, bôô bûnûn bu tirima, gâ bâ târâma Yesu.

Matthew 21

1 Gâtâ Yesu ma wô bâkasælâ fô bââ gbâma Yerusalem, gâ be gyu Betifage ditele gâtâ dí sa Olife Odon wûûpæ fô, Yesu â sa wô bâkasælâ fô bânýôô, 2 gâ â dō bâ alan, “Æ san ditele gâtâ dí sa yææ bûnûn lâ daanæ! Gengyi ì bo ì gyu fô, yaà we dækpôâô-tætææ gâtâ bâ kyaga dæ di yela ma dii dibi. I furu bâ, fô yàà ka bâ æ môma mæ! 3 Gengyi âkæ è lila yæ ade ækæ fô, æ dō wô alan, ‘Efonte Yesu n te len bâ.’ Áwû fô, ãã tâ yæ osele bilenten yàà ka bâ æ ba.” 4 Dækpôâô-tætææ ma dii dibi baade nyayæ i sere, fô wàà yâ ade gâtâ Wurubwarâ â dama wôtabûrûlâ wo koro â dō â sæ Wade-âwaralâ fô yaanæ fô yàà ba waanæ gâlâ. Ade fô n di alan, 5 “Æ dō Yerusalem bete fô alan, ‘Yiigyu ââ ba yaakûn. Wô bûnûn bü dô gatæn, gâ ã gyaga dækpôâô-tætææ dii koro. Gbagbaagba fô ã gyaga gâ dækpôâô-tætææ fô dii dibi dii koro?’ ” 6 Áwû gâ Yesu bâkasælâ fô bâ san bâ ma mâ anlâ gâtâ e wùlà bâ fô. 7 Bâ ka dækpôâô-tætææ ma dii dibi fô

bâ ba, gâ bâ ka baayan bâ gyaga dibi fô dii koro, gâ Yesu â bûn â sara dii koro. 8 Bânæ dætænpan gâtâ bã san ma Yesu fô baanæ kpekpesi bâ yârâba baayan bâ sæ osele fô waanæ, gâ bâkæ mô be seba iyon ma afa, gâ bâ ka bâ sæ-sæ osele fô waanæ. 9 Gâ bânæ dætænpan gâtâ bã san Yesu bûnûn, ma âbâ gâtâ bã târâma wô fô, bââ gbârâ afala alan, “Egyu Dafidi wônana, to tæ nkpa! Æ yâ taà sila âwô gâtâ ã san Efonte Wurubwarâ diyere daanæ ââ ba fô! Wurubwarâ gâtâ à sa gatala, to tæ nkpa!” 10 Gâtâ Yesu e bè gyu Yerusalem fô, ditele fô powu di gyu ôwûlû, gâ bânæ bee lila alan, “Aa! Ânyan n di ete nyawô?” 11 Âwû gâ bânæ fô be tiri wuunyun alan, “Nyawô n di Wurubwarâ wôtabûrûlâ Yesu gâtâ e ye Nasareti ditele gâtâ dî sa Galilee gâtûnkwa gaanæ fô.” 12 Nyawû wûû gama fô, Yesu â ma gyu Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, gâ â ma berema âbâ gâtâ bee fu, gâ bee se anyan dûkô fô powu. E fi-fi âbâ gâtâ bee foma kôba fô bôô-ækpûlô e tin, gâ e tunla-tunla âbâ gâtâ bee fu bâlôpô fô mô bôô nbæya â fæna. 13 Â dô bânæ fô alan, “Wurubwarâ â dô â sæ Wade-âwaralâ fô yaanæ alan, ‘Baà kpèlè miin Dikwo-dærâ fô alâ onyun wuu getirikûn.’ Mô âyæ æ ka dæ i biligi beyukurilâ boo gebukûn.” 14 Dikwo-dærâ dûkô fô, bânûn-gbenalâ, ma bæsaræ-kulâ buu bete bâ ba wakûn, gâ â kya bâ baayebabi fô. 15 Gâ gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Ise yii bewûlâlâ fô be we ade ma gæsaa gâtâ Yesu ââ mâ, gâ bâ nûn afala gâtâ bebi bââ gbârâ Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ dûkô alan, “Tii sila wõ, egyu Dafidi wônana!” Okoro bândærâ ma bewûlâlâ fô boo-ituru æ tô Yesu wo koro. 16 Âwû gâ be lila wô alan, “Aa nûn ade gâtâ bebi fô bââ dô?” Yesu e tiri wuunyun alan, “N tâ nûn.” Âwû gâ e lila bâ alan, “Ææn tâ kalan i we gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ Wade-âwaralâ fô yaanæ alan, ‘A yâ bebi ma bâkyûkyû gba be sila wõ gepepe?’” 17 Gâtâ Yesu â dô bâ gâlâ fô, â tô baakûn, gâ e ye ditele fô daanæ, gâ â san â ma sara Betani ditele daanæ odente wûtôkô. 18 Kere gæ kpa gagyægyan gâtâ Yesu e biri ââ ba Yerusalem fô, dækpan di de wô. 19 Dûkô gâ e we figi oyon wûkæ wù yela osele-kere. Gâ â san wûûpæ alâ eè wura waabi ækæ e di. Mô en wura. Afa yiiko-yiiko n sa waanæ. Âwû gâ Yesu â fwala oyon fô alan, “An nan næ lûn abi ækæ a nya kpakpaakpa.” Disere-kælæn fô figi oyon fô wù bwæ. 20 Gâtâ wô bâkasælâ fô be we gâlâ fô, ômæxæ wu ku bâ. Âwû gâ

be lila wô alan, “Lan gâ wû mâ gâ figi oyon fô wû bwæ disere-kælaen gâlâ?” 21 Âwû gâ Yesu â dô bâ alan, “N tâ dô yæ yàà nûn alâ, gengyi gâ ì to mæ i di, gâ æn taa to iworro fô, nka âwû gâtâ wu sere figi oyon nyawû wuu koro lâ wuuko gâ yaà talæ æ mâ. Mô yaà talæ æ tabûrû ma odon nyawû alan, ‘Tô ye nfan, àà ma nûn âpû anæ!’ fô wàà ba gâlâ. 22 Gengyi ì to i di fô, gænyan-kamasâ gâtâ yaà tiri onyun i lila Wurubwarâ fô, yææ gûlô gaà kya.” 23 Yesu e biri e bè gyu Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ. Gâ gâtâ ee wùlà ade fô, gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma ditele dææ bândærâ bâ ba wakûn be bè lila wô alan, “Ôkâma mômô gâ à de aa mâ ade ma gæsaa nyayæ lâ? Gâ ânyan na tâ wõ gâlâ gæækâma wûtôkô?” 24 Âwû gâ Yesu alan, “Nmæ mô nan lila yæ digyebi dækæ. Gengyi ì tiri diinyun æ tâ mæ fô, nmæ mô, nan dô yæ ôkâma-kælaen gâtâ ñ de n tâ mâ ade ma gæsaa nyayæ.” 25 Gâ e lila bâ alan, “Gekù gâtâ Yohane e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô, ganæ gâ gi ye? Gi ye Wurubwarâ wakûn, abââ bânæ-nyalâ baakûn?” Gâ be tiira ade fô yaanæ booko booko alan, “Gengyi tî dô alâ, gi ye Wurubwarâ wakûn fô, Yesu e lila tæ alan, ‘Âwû bærâ, anûn yii koro gâ in to wô i di?’ 26 Mô gengyi tî dô alâ, gi ye bânæ-nyalâ baakûn fô, tì serenti bânæ dætænpan fô, yema âbâ powu be to bâ sa alâ, Yohane è di gâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ.” 27 Okoro be tiri wuunyun bâ tâ Yesu alan, “Tææn nyî.” Âwû gâ Yesu â dô bâ alan, “Âwû bærâ, nmæ mô, mæn nan dô yæ ôkâma-kælaen gâtâ ñ de n tâ mâ ade ma gæsaa nyayæ lâ.” 28 Âwû gâ Yesu e lila bâ alan, “Lan n di yaamænâ ade gâtâ ñ bã dô yæ lâ yaanæ? Ete âkæ gâtâ ã ba bebi-tenibi bânÿôô fô â san wobi ândærâ fô wakûn â ma dô wô alan, ‘Miinbi, ñdò, san miinli waanæ, fô àà ma mâ gûtûn a tâ mæ!’ 29 Ebi fô e terema alâ ân nan san, mô gamama fô, e foma wamænâ, gâ â san. 30 Âwû gâ ete fô â san wobi-nyôôfâ fô wakûn â ma dô wô gâlâ ke. E yera alan, ‘Nte, nan san.’ Mô ân san. 31 Bebi båtôkô baanæ fô, âmômô na mâ wote gelenbi?” Bândærâ fô be tiri wuunyun alan, “Ebi ândærâ fô.” Âwû gâ Yesu â dô bâ alan, “N tâ dô yæ yàà nûn alâ, lonpoo betolâ, ma fotoli bânænæ baà bè wura osele be gyu Wurubwarâ Bugyu fô baanæ, be kere yæ bâ ya. 32 Yema Yohane gâtâ e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô e bè wùlà yæ osele gâtâ wü tûna gâtâ yàà dama, mô in to wô i di. Mô lonpoo betolâ, ma fotoli bânænæ be to wô be di. Gamama

gâtâ i bè we anlâ gâtâ âbâ gba be to Yohane be di fô, in foma yaamænâ i ye yii-isele yaanæ yàà to wô i di.” 33 Yesu â dô bâ alan, “Æ nûn dækpælæ-fon! Ete âkæ â fûn wine oli wûkæ. Â mâ gæban e silin oli fô, gâ e kunla difwe oli fô waanæ, gâtâ baà tæ nyæma wine oyon waabi fô daanæ bâ mâ bûkan, gâ e sere dægyangyan-dærâ-tôlâ dækæ gâtâ baà tæ gyaga dii koro bâ dæyâ oli fô powu. Âwû gâ â ka oli fô â sa paa bete bâkæ baalô yaanæ, gâ â tô â da gæfææ-fon ma ôfô gækæ gaanæ. 34 Gâtâ ôya wû næma bàà ya anyan yaabi fô, ete fô â sa wô bâsaranyan paa bete fô baakûn alâ bâ ma to wo gedikûn bâ môma wô. 35 Mô paa bete fô be gye wô bâsaranyan fô. Be tiba âkæ, gâ be wolo edo, gâ be fun ataa bâ fûlæ edo mô be wolo. 36 Ete fô e biri â sa bâsaranyan gâtâ bã sô da bedo fô, mô paa bete fô bâ mâ bâ gâlâ ke. 37 Gamama fô, ete fô â sa âwô gbagba wobi alan, ‘Oo, miinbi bærà, baà bù wô.’ 38 Ôkûna gâtâ paa bete fô be we ebi fô, bâ dô bâwôlôn alan, ‘Nyawô n di anyan yiidilâ fô. Æ yâ taà wolo wô, fô wo gedikûn gaà biligi tiiyo.’ 39 Okoro be gye wô, gâ be tiira wô be ye oli fô waanæ, gâ be wolo wô. 40 Okoro duwi gâtâ oli wuufonte fô eè bè gyu fô, lan gâ âã bã mâ paa bete fô?” 41 Bândærâ fô be tiri wuunyun alan, “Âã mænâ bânæ-kpen fô gakpa. Eè ni biri e to oli fô e ye baalô yaanæ â ka â tâ paa bete-fon gâtâ anyan yææ gâya gaanæ fô baà yera bâ tâ wô wo gedikûn.” 42 Yesu e lila bâ alan, “Ææn tâ kalan Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ i we gâtâ bâ dô alan, ‘Dætaa gâtâ dikwo dii beserelâ fô be terema fô, âdæ na bã mâ Dætaa-dærâ gâtâ di de dikwo fô. Efonte Wurubwarâ na mâ wû gâlâ, gâ wù di ade ma gæsaa tææ bûnûn baanæ’? 43 Nyawû wuu koro n tâ dô yæ alâ, baà to Wurubwarâ Buggy fô be ye yaakûn, bàà ka bâ tâ bânæ gâtâ baà mâ Wurubwarâ gelenbi fô. 44 Dætaa-dærâ gâtâ be terema fô bærà, ânæ-kæläen gâtâ âã nûn Dætaa-dærâ dætôkô dii koro fô, wo koro gaà sila kpeti-kpeti, gâ ânæ gâtâ Dætaa fô daà nûn wo koro fô daà nyæ wô dæ pâtâ.” 45 Gâtâ gedi gææ bätâlâ bôô bândærâ ma Farisi bete fô bâ nûn Yesu wakpalæ fô, bâ nyænla gâtâ boo koro gaade gâ ââ dô. 46 Okoro be len osele gâtâ bàà ka be gye wô. Mô fô, bè serenti bânæ dætænpan fô, yema bânæ fô be to bâ sa alâ Yesu è di gâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ.

Matthew 22

1 Yesu e ni biri â dō bânæ fô ade akpalæ yaanæ alan, 2 “Wurubwarâ Bugyu fô bù we anlâ gâtâ egyu âkæ e kpele anyan-dilâ â tâ wobi gâtâ ââ kpææ âna fô. 3 Â sa wô bâsaranyan alâ bâ ma kpèlè bânæ gâtâ â sa diyere e kpèlè wobi gæna-to gii getumakûn fô. Mô bânæ fô be terema bân ba. 4 E ni biri â sa bâsaranyan-fon alan, ‘Æ ma dō bânæ gâtâ na sa diyere na kpèlè fô alâ na werema gænyan-kamasâ. Be were wolo mææn bâkwô-dærâ, ma bânan-dærâ, gâ be were kpele gæsanfôn gaanyan-dilâ fô be were. Æ ba gæsanfôn fô gææpæ!’ 5 Mô bânæ gâtâ e kpèlè fô bân ka bæta. Âkæ â tô â da woli, gâ edo mô â tô â da wô gûtûn gaanæ. 6 Gâ âbâ gâtâ be kuruma fô, be gye egyu bâsaranyan fô, gâ be tiba bâ, gâ be wolo bâ. 7 Egyu fô â ka owurufa gepepe, okoro â sa wô bætà bûû bâtalâ, gâ bâ ma wolo bânæ gâtâ be wolo wô bâsaranyan fô, gâ be kuma boo ditele mô. 8 Âwû gâ egyu fô e kpèlè wô bâsaranyan-do, gâ â dō bâ alan, ‘Be werema gæsanfôn gaanyan-dilâ fô, mô bânæ gâtâ na sa diyere na kpèlè fô bân ka bæta, okoro bân mænæ kûtûma gâtâ bàà ba. 9 Gâlâ okoro, i gyu ditele daanæ yàà ma kpèlè ânæ-kamasâ gâtâ yaà we dûkô fô, bàà ba gæsanfôn fô gææpæ!’ 10 Okoro bâsaranyan fô be gyu ditele daanæ, gâ be kpèlè bânæ gâtâ be we fô powu. Be kpèlè bânæ-kpen, ma bânæ-kpara powu bâ ba, gâtâ gæsanfôn gii dikwo fô dæ yôn. 11 Mô ôkûna gâtâ egyu fô â tô â san â ma nya bânæ gâtâ bâ ba fô, e we ete âkæ gâtâ ân sa gæsanfôn gææ gâgba anlâ gâtâ nafô wû kûtûma gâtâ âkamasâ ãã sa fô. 12 Âwû gâ egyu fô e lila wô alan, ‘Agya, lan gâ a mâ gâ a gyu nfan gâtâ an sa gæsanfôn gææ gâgba lâ?’ Mô ete fô en wura ade ækæ â dō. 13 Dûkô gâ egyu fô â dō wô bâsaranyan fô alan, ‘Æ ban walô ma wô bææsæræ, yàà fun wô æ sæ okòro, dibilin daanæ. Dûkô gâ gewula ma ôtan wûû gâkôrô î sa.’ ” 14 Âwû gâ Yesu â dō alan, “Wurubwarâ â tûna gûlô e kpèlè bânæ kpekpesi, mô bâkalansâ gâ e tiri.” 15 Farisi bete fô be kpe be ye dûkô, gâ bâ ma ta dikola anlâ gâtâ bàà mâ gâ bàà wura Yesu wonyun waanæ bâ nûn. 16 Âwû gâ Farisi bete fô bâ sa bôô bâsaranyan bâkæ, fæya ma egyu Erode bânæ Yesu wakûn. Bâ dō wô alan, “Ewùlâlâ, tî nyî gâtâ à di gâ ânæ gâtâ aade î dô, gâ aa wùlà Wurubwarâ ade osele gâtâ wü tûna waanæ. Tî nyî gâtâ an fâ ma bânæ bôô

bændærâ, yema an taa nya bânæ bôô bûnûn a tabûrû. 17 Gâlâ wuu koro tii len tàà nûn ti ye aakûn alâ, osele wû sa gâtâ bàà le lonpoo bâ tâ Roma bete boogyu-dærâ Kesaro, abââ osele wûn ma?” 18 Mô Yesu e we ade-kpen gâtâ î sa baayu yaanæ okoro â dô bâ alan, “Ææ mâ anlâ î di bânæ-kpara, mô ææ gban. Anûn yii koro gâ ii ten mæ onyun? 19 I wùlà mæ kôba dibi gâtâ bââ ka be le lonpoo wûtôkô fô!” Âwû gâ bâ ka kôba dibi dækæ bâ môma wô. 20 Dûkô gâ Yesu e lila bâ alan, “Ânyan duyuma wo diyere n gyaga kôba fô wo koro lâ?” 21 Be tiri wuunyun alan, “Egyu-dærâ Kesaro.” Âwû gâ Yesu â dô bâ alan, “Gengyi gâlâ bærâ fô, gænyan gâtâ gi di Kesaro woyo fô, æ ka æ tâ Kesaro, gâ âwû gâtâ wù di Wurubwarâ woyo fô, æ ka æ tâ Wurubwarâ!” 22 Gâtâ bâ nûn ade nyayæ fô, ômææ wu ku bâ, gâ be kere Yesu bâ ya dûkô, gâ be len bôô-ækankæ bâ da. 23 Duwi dætôkô ke fô, Saduke bete bâkæ bâ ba Yesu wakûn. Saduke bete bè di bânæ gâtâ bee wùlà alâ, à ku fô a ku. Bân taa to bâ sa alâ gâlama-tô ye bekulâ baanæ gækæ gî sa. 24 Be bè lila Yesu ade alan, “Ewùlâlâ, tiitu Mose e wùlà tæ alan, ‘Gengyi ânæ âkæ en wo â nya, gâ è ku e kere wôsô â ya fô, wù di gâtâ wonobi, abââ wôdærâ ãã ka âkpænsô fô e to gæna, fô âbâ ma âwô bàà wo bebi bâ tâ ekulâ fô.’ 25 To! Anaawebi kwarankæ bâkæ bâ sara taanæ nfan bâ nya. Âgyangbasâlâ fô e to âna, gâ e ku e kere âna fô â ya. Gâtâ ben wo bebi okoro, wonobi â ka âna fô e to gæna. 26 Wonobi-nyôôfâ mô e ku e kere âna fô â ya gâtâ âbâ ma âwô ben wo. Gâlâ ke gâ esiyeeffâ fô, ma sere kwarankæfâ fô powu bâ ka âna fô be to gæna, gâ be ku gâtâ baanæ âkæ ma âwô ben wo. 27 Gamama fô, ânanæ fô mô e bè ku. 28 Duwi-dærâ gâtâ bekulâ powu baà lama be ye diku daanæ fô, tii lila wõ alâ, anaawebi kwarankæ nyabâ baanæ âmômô nan mâ âna fô wôsân, gâtâ âbâ powu be to wô gæna be tuma lâ?” 29 Yesu e tiri wuunyun â tâ bâ alan, “Âyæ powu i tutu, yema ææn nyî Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô, gâ ææn nyî wôkâma mô. 30 Yema Duwi-dærâ gâtâ bânæ baà lama be ye diku daanæ fô, bân nan to bâna, gâ bân nan kpà bete. Mô fô, baà mâ anlâ Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô. 31 Gâ kadama bânæ bôô gâlama-tô ye bekulâ baanæ fô, æn kalan i we ade gâtâ Wurubwarâ â dô yæ fô? Â dô alan, 32 ‘N di gâ wukukuba wûû bânæ Abiraam, ma Isaki, ma Yakobu boo Wurubwarâ.’ Gengyi ã dô gâlâ fô, wuu wùlà alâ wukukuba

wûû bânæ nyabâ bã ba nkpa wô bûnûn baanæ, gâ ã sangba è di boo Wurubwarâ, nka âbâ gâtâ be ku be lulu fô boo Wurubwarâ.” 33 Gâtâ bânæ dætænpan fô bâ nûn Yesu wade-wûlâlâ fô, ômærae wu ku bâ. 34 Mô gâtâ Farisi bete fô bâ nûn anlâ gâtâ Yesu wade-dôlâ æ sû Saduke bete fô boo-inyun ma ade ækæ yææ gâdô fô, bâ ma tuma ôkûn-kælæn. 35 Dûkô gâ baanæ âkæ gâtâ è di gâ Ise yiwûlâlâ fô â ba è bè len Yesu ade, okoro e lila wô alan, 36 “Ewûlâlâ, Wurubwarâ wo-Ise fô yaanæ wûmômô na da yæ powu?” 37 Yesu e tiri wuunyun alan, “ ‘Wû di gâtâ àà ka aaturu, ma aakala, ma aamænâ powu a len Wurubwarâ gâtâ è di Aafonte fô!’ 38 Nyawû n di Ise fô yaanæ wûgyangbasâlâ gâtâ wû da âyæ powu. 39 Gâ wûnyôôfâ fô mô wû we anlâ âwû ke. Âwû n di alan, ‘Len aawôlôn anlâ awô gbagba aa koro!’ 40 Mose wo-Ise ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-wûlâlâ fô powu ì yela gâ ise ænyôô nyayæ yii koro.” 41 Gâtâ Farisi bete fô bâ kûla bè yela fô, Yesu e lila bâ alan, 42 “Lan n di yaamænâ Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba fô wo koro? Ânyan wônana gâ è di?” Be tiri wuunyun alan, “Egyu Dafidi wônana.” 43 Yesu e lila bâ alan, “Âwû bæra, anûn yii koro gâ Wurubwarâ Gifiye gæ yâ egyu Dafidi e kpèlè Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ, âã bã ba fô alan, ‘Miinfonte’? Yema egyu Dafidi â dô alan, 44 ‘Efonte Wurubwarâ â dô Miinfonte alan, “Waran sara miinlogyi-lô ma sere ôkûna gâtâ nan ka aa bâkyûnlâ powu n sæ aa bæsaeræ bûû gataen.” ’ 45 Gengyi egyu Dafidi e kpèlè Nkpa Wotolâ âtôkô alâ Wofonte fô, âwû bæra, lan gâ è ni di wônana?” 46 Ânæ âkæ ân talæ e tiri ade gâtâ Yesu e lila fô yiinyun digyebi-kælæn. Gâ ye duwi dætôkô ânæ âkæ en sere oturu alâ eè lila wô ade ækæ.

Matthew 23

1 Âwû gâ Yesu â tabûrû â tâ bânæ dætænpan ma wô bâkasælâ fô alan, 2 “Tiitu Mose didin gâ Ise yii bewûlâlâ ma Farisi bete fô bè sere lâ. 3 Gâlâ wuu koro wû di gâtâ yàà mâ ade-kamasâ gâtâ bee wûlà yæ fô, fô yàà nûn baakûn mô. Mô æ kara mâ baade-mâlâ, yema bân taa di baade-wûlâlâ fô yii koro. 4 Bââ tæ ban atola ma ôdûrû gâtâ bânæ bân nan talæ be tola fô bâ

yæræ bâ. Mô âbâ bærâ, bân taa mâ gænyankæ pææ lâ gba alâ bââ kpà bâ ma getola. 5 Gænyan-kamasâ gâtâ bââ mâ fô, bââ mâ gâtâ bânæ bàà we gâ. Bââ ka æâûn bâ lô adawû yaanyan be su ma bôô ngba yii-inyun. Nkele afwa ækæ î sa gâtâ Ise yaade ækæ î sa yaanæ gâtâ bââ tæ ka bâ kyaga baalô ma bôô gâÿâ. Mô âbâ bââ mâ yæ dærâ-dærâ lâ, fô bânæ bàà wura be we. 6 Gengyi bè tuma gedi-dærâ gææpæ ma bânæ, abââ bè tuma Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ fô, bee len gâ ækûn-dærâkûn yææ gâsara. 7 Gengyi bè ye ditele daanæ fô, bee len gâtâ bânæ bàà ti kpèlè bâ alan, ‘Bewùlâlâ’, fô bânæ bàà tæ sa bâ onyun ma gebù. 8 Mô âÿæ bærâ, æ kara yâ bàà kpèlè yæ ‘Bewùlâlâ’, yema âÿæ î ba gâ Ewùlâlâ-kæælæn. Âÿæ powu bærâ, ì we anlâ bâfûræ, gâ ì di ânæ-kæælæn. 9 Gâlâ ke gâ æ kara bè kpèlè âsûmalâ âkæ gâtûnkwaâ gaanæ nfan alan, ‘Nte’, yema î ba gâ Nte-kæælæn, âwô n sa gatala fô. 10 Æ kara yâ bânæ bàà kpèlè yæ ‘Befonte’, yema î ba gâ Efonte-kæælæn, âwô n di Nkpa Wotolâ fô. 11 Ânæ gâtâ ââ mâ yaanæ ândærâ fô, âã mâ yææsûmalâ. 12 Yema ânæ-kamasâ gâtâ ââ bûma koro gatala fô, bàà warama wô gatæn. Gâ ânæ gâtâ ââ warama koro gatæn fô, bàà bûma wô gatala. 13 Âÿæ Ise yii bewùlâlâ ma Farisi bete gâtâ ææ mâ anlâ ì di bânæ-kpara, mô ææ gban fô, æ bôbwâ! Yema ææ ka anyamanyan æ sù bânæ osele ma Wurubwarâ Bugyu fô baanæ buu gegyu. Âÿæ æn nan gyu, gâ æn taa tâ bâkæ gâtâ bââ sa aniya bàà gyu fô osele, bàà gyu. 14 Âÿæ Ise yii bewùlâlâ ma Farisi bete gâtâ ææ mâ anlâ ì di bânæ-kpara, mô ææ gban fô, æ bôbwâ! Yema î san ii kutu bâkpænsô-nanæ i to baanyamanyan, gâ ii tiri onyun ma abo æ ka æ gban bânæ. Okoro Wurubwarâ eè tiira yii giten gepepe â da bânæ powu. 15 Âÿæ Ise yii bewùlâlâ ma Farisi bete gâtâ ææ mâ anlâ ì di bânæ-kpara, mô ææ gban fô, æ bôbwâ! Yema ææ sa aniya æ kaara âpû æ san ntûnkwaâ ma ôfô gba yaanæ alâ ii foma ânæ-kæælæn âã bã sûma Wurubwarâ anlâ âÿæ. Mô î bô i wura wô fô, ææ yâ wodu wûû mâ anlâ ânæ gâtâ â kûtûma ma dæyæÿâ gakpaakpa daanæ fô wodu dænyôô, anlâ gâtâ âÿæ gbagba yiinundu wù we fô. 16 Âÿæ Ise yii bewùlâlâ gâtâ ì we anlâ bânûn-gbenalâ gâtâ bee gyegeye bânæ bûnûn fô, æ bôbwâ. Yema ii wùlà alâ, gengyi ânæ âkæ ã ka Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô â kan ntam fô, wun di ade. Mô gengyi ânæ fô ã ka sæka anyan gâtâ î sa Dikwo-dærâ fô daanæ bærâ â kan

ntam fô, wù di gâtâ èè di ntam fô wo koro. 17 Âyæ benyimapulâ gâtâ yææ bûnûn bûn taa we! Wurubwarâ Dikwo-dærâ gâtâ dii koro gâ sæka fô e biligi Wurubwarâ woyo fô dæn ma ôdûrû da sæka anyan fô? 18 Ii ni biri i wulà alan, ‘Gengyi ânæ âkæ ã ka ôkûn gâtâ bââ tâ Wurubwarâ gedi fô â kan ntam fô, wun di ade. Mô gengyi ânæ fô ã ka anyan-tâlâ gâtâ î gyaga gedi gææ gâtâkûn fô bærâ â kan ntam fô, wù di gâtâ èè di ntam fô wo koro!’ 19 Âyæ bânûn-gbenalâ! Wûmômô n ba ôdûrû, anyan-tâlâ fô, abââ gedi gææ gâtâkûn fô gâtâ gæ yâ anyan-tâlâ fô i biligi Wurubwarâ woyo fô? 20 Gâlâ wuu koro, ânæ gâtâ ã ka gedi gææ gâtâkûn â kan ntam fô, ââ ka gænyan-kamasâ gâtâ gî gyaga gedi gææ gâtâkûn dûkô fô mô â kan ntam. 21 Gâ ânæ gâtâ ã ka Wurubwarâ Dikwo-dærâ â kan ntam fô, ânæ âtôkô ââ ka gâ âwô gâtâ dûkô wù di wô gâsarakûn fô â kan ntam. 22 Gâ ânæ gâtâ ã ka gatala â kan ntam fô, fô è de gâ Wurubwarâ Buggy bûû gâbæya ma âwô gâtâ è si gii koro fô â kan ntam. 23 Âyæ Ise yii bewulâlâ ma Farisi bete gâtâ ææ mâ anlâ ì di bânæ-kpara, mô ææ gban fô, æ bôbwâ! Yema ii yo yii-ili yaanyan buruburu powu yaanæ akpen fwo, gâ æ ka yaanæ dikpen dækæ æ tâ Wurubwarâ, mô æn fâ ma ade gâtâ î ba ôdûrû gakpa Wurubwarâ wo-Ise fô yaanæ fô, anlâ gôdô gææ gâdô ma giisele, ma gutunkoro gii gewula, ma getodi-kpara. Nyayæ gâ nafô wù di gâtâ yàà mâ, gâtâ æn nan kere yaanyan dikpen fwofâ dii gele fô æ ya. 24 Âyæ Ise yii bewulâlâ gâtâ yææ bûnûn bu gbenâ fô, ææ talæ i kyã i tiri bânânbî i ye yææ bûkan baanæ i lulu, mô fô, ææ bwalan bânânbî-dærâ-dærâ. 25 Âyæ Ise yii bewulâlâ ma Farisi bete gâtâ ææ mâ anlâ ì di bânæ-kpara, mô ææ gban fô, æ bôbwâ! Ii fere gâ yii bekuruwa-nyûnlâ butu ma yææ bætäyâ-dilâ yææ gama kæræ-kæræ, mô yææ gamæ fô î ba dædææ. Gâlâ ke gâ âyæ mô ì we, yema ade karan-karan anlâ anyan yii gewura dæganga daanæ, ma omiri-kpen æ yôn yaanæ. 26 Âyæ Farisi bete gâtâ yææ bûnûn bûn taa we, i gyegeye i fere bekuruwa ma bætäyâ fô yææ gamæ, pâ fô, nkele yææ gama mô yàà ye færaen-færaen. 27 Âyæ Ise yii bewulâlâ ma Farisi bete gâtâ ææ mâ anlâ ì di bânæ-kpara, mô ææ gban fô, æ bôbwâ! Ì we anlâ bæsan-maralâ gâtâ bù yela, gâ be fwo bù peri-peri, gâ bü ba ômærae gakpa lâ. Mô yææ gamæ fô, bânæ-kulâ baanankûba, ma anyan-fwalâ na yôn yaanæ. 28 Gâlâ ke gâ âyæ ì we. Bânæ bôô bûnûn baanæ fô, ì we anlâ

bânæ-kpara, mô yææ gamæ fô, geyili koro ma omiri-kpen na yôn. 29 Âyæ
 Ise yii bewùlâlâ ma Farisi bete gâtâ ææ mâ anlâ ì di bânæ-kpara, mô ææ
 gban fô, æ bôbwâ! Ææ sæ ataa ma ômææ i silin, gâ ææ mara anyan æ
 gyaga Wurubwarâ bâtabûrûlâ gâtâ yiitu âbâ be wolo fô bôô bæsan buu
 koro, gâ ææ pæna Wurubwarâ bânæ gâtâ bâ sara, gâ boo koro wûn ma
 dædææ fô bôô bæsan buu koro. 30 Ææ tæ dõ alan, ‘Gengyi âtæ n daà sara
 tiitu âbâ baawi yaanæ fô, nafô tæ n daà wolo Wurubwarâ bâtabûrûlâ anlâ
 gâtâ bâ mâ lâ.’ 31 Okoro yaade-dõlâ nyayæ n te wulà gâtâ i to æ sa alâ i
 ye gâ bânæ gâtâ be wolo Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô boodu waanæ. 32 I bo
 i ton ade gâtâ yiitu âbâ bâ fûrûma be gyu yaanæ fô æ san, fô yàà mâ yæ æ
 ma sere! 33 Âyæ ekpikpen fô bebi gâtâ î ba imiri-kpen anlâ bâwa, lan gâ
 yàà talæ i serenti i ye dæpwâ dii getin gâtâ daà yâ yàà we dæyæyâ
 gakpaakpa lâ daanæ? 34 Gâlâ wuu koro n tâ sa Wurubwarâ bâtabûrûlâ,
 ma bâsâyælä, ma bewùlâlâ yaakûn. Yàà wolo baanæ bâkæ, gâ yàà gbârâ
 bâkæ aânbi æ marama iyon yii koro, gâ yàà fûlæ bâkæ bænyanæbi yii
 Getumakûn atele-atele yaanæ, gâ yàà kyûn âbâ gâtâ bân mâ yæ gænyankæ
 fô yàà berema bâ ma atele. 35 Gâlâ wuu koro, giten gii getiira-dærâ gaà
 ba yii koro, yema yææ bânæ be wolo âbâ gâtâ bâ sara Wurubwarâ gelenbi
 gaanæ fô, ye Abeli gewolo gaanæ bè sere Sakariya gâtâ è di Barakiya
 wobi fô gewolo gaanæ. Sakariya nyawô gba gâ be wolo Wurubwarâ
 Dikwo-dærâ daanæ, ôkûn gâtâ bââ tâ gedi ma ôkûn-dærâkûn wuu getite
 fô. 36 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, nyayæ powu yii giten gii getiira gaà ba âyæ
 ndò wûû bânæ yii koro. 37 Oo Yerusalem bânæ! Âyæ n te ti wolo
 Wurubwarâ bâtabûrûlâ, gâ ii ti fun âbâ gâtâ Wurubwarâ â sa yaakûn fô
 ataa. Na sa aniya disere dilen-dilen gâtâ nan kûla âyæ powu n bã sa miin
 diboro daanæ anlâ gâtâ âkôrôkô ââ kûla wabi â sa wabanba yaanæ fô. Mô
 fô, æ n tâ mæ osele. 38 Æ nya, Wurubwarâ e tiri wô bûnûn e ye yii ditele
 dii koro, gâ daà yela yôô. 39 Gâ n tâ dõ yæ alâ, æ n ni we mæ ye
 ôkûna nyawû, ma sere ôkûna gâtâ yàà dõ alan, ‘Æ yâ taà sila âwô gâtâ ã
 san Efonte Wurubwarâ diyere daanæ ââ ba fô.’ ”

1 Gâtâ Yesu â tô e ye Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, gâ ââ fôrô fô, wô bâkasælâ fô bâ ba wakûn, gâ bââ tuna alô be wulà Wurubwarâ Dikwo-dærâ daakwo fô. 2 Âwû gâ â dô bâ alan, “Nka ì we nyayæ powu? N tâ dô yæ yàà nûn alâ, baà sila yææpôræ fô, gâ bân nan kere dætaa dækæ bâ ya dido dii koro gâtâ bân nan kpilisa dæ bâ fæna.” 3 Gâtâ Yesu è si Olife Odon fô wuu koro fô, wô bâkasælâ fô bâ ba wakûn. Gâtâ bè si ma âwô booko fô, bâ dô wô alan, “Dô tæ ôkûna gâtâ ade nyayæ powu yàà bã ba. Anûn gâ taà ka ti we aa gebiri-ba, ma ôya-sûlâ ôkûna fô.” 4 Yesu â dô bâ alan, “Æ nya gepepe gâtâ âkæ ân nan bã gban yæ yàà lulu osele! 5 Yema bânæ kpekpesi baà ba miin diyere daanæ bàà bã dô alâ âbâ n di nmæ Nkpa Wotolâ fô. Baà gban bânæ kpekpesi bàà lulu osele. 6 Yàà nûn akpa, ma akpa yaade. Æ kara yâ yaawe yàà kpila yæ, yema wù di gâtâ gâlâ gaade nyayæ powu yàà sere. Mô fô, nyawû wûn taa wulà alâ ôya-sûlâ ôkûna fô wû næma. 7 Ntûnkwaà yàà tô i yela bâwôlôn boo koro, gâ begyu mô baà tô be yela bâwôlôn boo koro. Dækpan-dærâ daà nûn, gâ gâtûnkwaà gaà kpenti-kpenti ækûn kpekpesi. 8 Mô ade nyayæ powu ì di gâ dæyæyâ-gyangbasâlâ anlâ gâtâ ânanæ ee gyegeye â dæma pâgâ ee wo fô. 9 Yææ gâtârâma mæ wuu koro bânæ baà kyûn yæ ande powu yaanæ. Gâ miin koro baà gye yæ, fô baà yâ bàà tiira yæ giten, fô bàà wolo yæ. 10 Ôkûna wûtôkô waanæ gâ bânæ kpekpesi baà kere geto-mæ-di bâ ya. Baà kyûn bâwôlôn, gâ baà tiri bâwôlôn bâ tâ. 11 Bânæ gâtâ bââ mâ anlâ bè di Wurubwarâ bâtabûrûlâ, mô bââ gban fô baà bã ba, gâ baà gban bânæ kpekpesi bàà lulu boo-isele. 12 Gâ anlâ gâtâ ade-kpen yàà bã sô okoro, bânæ kpekpesi bôô gænæ-len giinyun waà yôlô. 13 Mô ânæ gâtâ èè ton koro e yela kin-kin â ma ye fô, âwô gâ baà to wô nkpa. 14 Gâ bânæ baà dô Nkpa-geto Gaade kadama Wurubwarâ Buggy fô ôkûn-kamasâ, fô ande powu yææ bânæ bàà nûn. Nyawû wûû gama fô ôya-sûlâ ôkûna fô waà ba. 15 Yàà bè we ade-kyûnlâ ma ôkpaya gâtâ ì sa ôkûn gâtâ wûn ma dædææ fô anlâ gâtâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ Daneli â dô â sæ wukukuba waanæ fô. Wû kôlô gâtâ ânæ-kamasâ gâtâ ââ kalan ade nyayæ fô ãã sa aniya, fô ãã nûn yaanæ. 16 Gengyi wû ba gâlâ fô, wù di gâtâ âbâ gâtâ bã sa Yudeya fô bàà serenti bâ san idon yaanæ. 17 Gâ gengyi ânæ âkæ ân ma dikwo daanæ fô, â kara bè gyu alâ ãã ka wanyamanyan e ye dikwo fô daanæ. 18

Gâ gengyi ânæ âkæ ã sa oli waanæ fô, â kara bã dõ alâ eè biri â san dækpara ãã ma ka wô ngba. 19 Awi ætôkô yaanæ fô, beborona ma bâsamôlâ, bâ bôbwâ! 20 I tiri onyun æ tâ Wurubwarâ gâtâ yææ gâtô-serenti nyagæ gæ kara bã ba okena-fila waanæ, abââ yii Duwi-tunalâ daanæ. 21 Yema awi ætôkô yaà mâ dæyæyâ daawi dæ da âyæ gâtâ æ ba æ nya, ye ôkûna gâtâ Wurubwarâ â mâ anyan powu bè ye ma ñdò lâ. Gâ dæyæyâ dætôkô diidu dæn nan næ ba dæ nya. 22 Gengyi Wurubwarâ ân daà tæyâra awi fô yaanæ fô, nafô ânæ âkæ ân ma gâtâ eè wura nkpa-geto. Mô wô bânæ gâtâ e tiri â mâ woyo fô boo koro, ãã tæyâra awi fô yaanæ. 23 Ôkûna wûtôkô, gengyi âkæ ã dõ alan, ‘Æ nya, Kirisito fô ã sa nfan!’ abââ ‘Ã sa lâ!’ fô, æ kara bè to i di! 24 Yema bânæ baà bã mâ anlâ bè di nmæ Kirisito, abââ Wurubwarâ bâtabûrûlâ, mô bââ gban gâ. Baà bè tiri apenterebi, gâ baà mâ ade-dærâ ma gæsaa gâtâ waà yâ âbâ gâtâ Wurubwarâ e tiri â mâ woyo fô gba bàà lulu osele. 25 Mô âyæ bærâ, na wârâ dõ yæ ade nyayæ pâgâ yaà bè sere. 26 Okoro gengyi ânæ âkæ ã dõ yæ alan, ‘Kirisito fô e biri â ba ã sa otonkuma waanæ’ fô, æ kara bã tô æ san dûkô! Abââ âkæ ã dõ yæ alan, ‘Kirisito â ba ã sa ôkûn-bubwalâ wûkæ’ fô, æ kara bè to i di! 27 Yema anlâ gâtâ âsûn ee siye, gâ wûû âalagæ gatala ye ofila wûû gâtakûn ma sere ofila wûû gânûnkûn, gâ bânæ powu bee we gâaalagæ fô, gâlâ ke gâ nmæ Kirisito, gâtâ n di Bânæ-nyalâ bôôndærâ fô miin gebiri-ba fô gaà mâ. 28 Ôkûn gâtâ punta ã sa fô, dûkô gâ ôpâtâ âbâ mô bee bè tuma. 29 Dæyæyâ-dærâ daawi ætôkô î bô î da fô, dibilin daà bè tin ofila, gâ ebon ân nan ni fwo. Aâorobi yaà ye gatala æ nûn, gâ ôkâma waanyan-kamasâ gâtâ î sa gatala fô yaà kpenti. 30 Âwû wûû gama fô bânæ baà we ade ækæ gatala gâtâ waà tiri wu wulà alâ, nmæ Bânæ-nyalâ bôôndærâ fô miin gebiri-ba gæ gbâma. Gâ gâtûnkwaæ gææ bânæ powu baà yæyâ, gâ baà we nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô ñ sa akpaba yaanæ n tâ ba ôkâma ma gingyebi-dærâ gaanæ. 31 Dækantan-dærâ dææ gâfûn gaanæ fô, nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan sa mææn bâsalâ n ye gatala bàà bã kûla âbâ gâtâ na tiri na mâ miinyo fô be ye gâtûnkwaæ gæækûn-kamasâ. 32 Æ nya figi oyon, fô yàà kasæ ade i ye waanæ! Ôkûna gâtâ wuu-itenbi ii tiri inyun, gâ ææ mâ afa fô, æ nyænla alâ awulu yiifila æ gbâma. 33 Gâlâ ke gâ gengyi ì we ade nyayæ powu ii sere fô, æ nyænla

alâ, nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô miin gebiri-ba fô gi gyu gi were. Na wârâ tô ñ yela yiitunu. 34 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, bânæ gâtâ bè si nkpa anæ lâ, boodu wun nan muru pâgâ ade nyayæ powu yaà sere. 35 Gatala ma gâtûnkwaaw powu yaà bã da, mô maanyun-gyebi fô bærâ æn nan da kpa. 36 Mô duwi dætôkô abââ ôya-kæläen gâtâ waanæ gâ ade nyayæ powu yaà sere fô bærâ, âkæ ân nyî. Nmæ Wurubwarâ Wobi fô gba mææn nyî, gâ Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô mô bâân nyî. Miinte Wurubwarâ woko-kwan n nyî duwi dætôkô. 37 Anlâ gâtâ wu sere tiitu Nowa wawi yaanæ fô, gâlâ ke gâ waà sere nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô miin gebiri-ba fô gaanæ. 38 Awi ætôkô yaanæ pâgâ butu bûû gâwaalæ fô bû ba fô, bânæ bee di, gâ bââ nyûn. Bee to bâna, gâ bââ kpà bete ma sere duwi gâtâ Nowa â ka e gyu ôkûlä-dærâ fô waanæ. 39 Bânæ bân sa amænlâ ækæ alâ ade ækæ yaà bè sere kûtûmaa gâ butu fô bu bè kpila bâ powu bû da. Gâlâ ke gâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô gebiri-ba gaà bè futa (tûnla) bânæ. 40 Ôkûna wûtôkô waanæ fô, bânæ bânÿôô baà yela oli waanæ bââ mâ gûtûn. Mô Wurubwarâ âã ka âkæ â da e kere âkæ â ya. 41 Bânanæ bânÿôô baà yela ôdû wûûpæ duwi dætôkô bââ kpààrà anyan. Mô Wurubwarâ âã ka âkæ â da e kere âkæ â ya. 42 Gâlâ wuu koro æ pæna koro æ sæ gepe, yema ææn nyî duwi gâtâ Yiifonte âã ba. 43 Æ nyænla alâ, gengyi dækpara diite ã daà nyænla ôya-kæläen gâtâ eyukurilâ âã ba fô, nafô ã daà dæyâ wô dækpara fô gâtâ bân nan gbena be gyu bâ karama wanyan bâ da. 44 Gâlâ wuu koro âyæ mô, æ pæna koro æ sæ, yema nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan ba ôya gâtâ æn taa sa maamænlâ. 45 Âwû bærâ, ânyan n di âsaranyan gâtâ â sâyæ, gâ ee di ade yii koro â tâ wofonte? Âwô n di âsaranyan gâtâ wofonte ââ ka wô bâsaranyan-do â sa wô gûlô alâ, â nya boo koro, fô ãã tâ bâ anyan-dilâ ôya-kpara waanæ. 46 Gengyi âsaranyan âtôkô è yela gûtûn fô gaanæ â mâ gâlâ, gâ wofonte e bè ye wo koro fô, âsaranyan fô ã ba ôsâ wuu gedi. 47 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, wofonte fô âã ka wanyan powu â sa wô gûlô alâ â nya yii koro. 48 Mô gengyi âsaranyan âtôkô ân kôlô, gâ ã dô wamænlâ yaanæ alan, ‘Miinfonte e di awi ma gebiri-ba’, 49 gâ è gyu wôwôlôn âbâ gâtâ bè di wofonte bâsaranyan fô getiba, gâ ee ye e di, gâ ââ nyûn ma bâkan-nyûnlâ fô, 50 wofonte fô èè bè ye wo koro duwi abââ ôya gâtâ ân sa amænlâ. 51

Wofonte fô è tiira wô giten, fô è berema wô e ye wakûn, ãã yâ wô ãã ma sara ma âbâ gâtâ bââ mâ anlâ bè di bânæ-kpara, mô bââ gban fô baanæ. Dûkô gâ gewula ma ôtan wûû gâkôrô î sa.”

Matthew 25

1 Yesu e biri â gbârâ bâ dækpælæ alan, “Awi ætôkô yaanæ fô Wurubwarâ Bugyu fô baà mâ anlâ gâtâ bâsûgûgyan fwo bâkæ bâ pæna koro bàà san gæsanfôn gaanyan-dilâ yii gedi gææpæ fô. Bâ tô bâ ka bôô bâkandæya alâ bã maà tuma âsanfôn wôsan. 2 Baanæ ton be nyima, mô ton-do fô bærâ, bâ sâyæ. 3 Ôya gâtâ benyimapulâ ton fô bâ ka bôô bâkandæya fô, bân ka kandæya bûnô bâ fæya. 4 Mô bâsûgûgyan-sâyælä ton fô bærâ, ôkûna gâtâ bâ ka bôô bâkandæya fô, bâ ka bûnô-salâ mô bâ fæya. 5 Gâtâ âsanfôn wôsan fô ân ba bilen okoro, bâsûgûgyan fô powu be suu bûda, gâ bâ fwa. 6 Wû næma odente wuu getite fô, dæfala dæ ta alan, ‘Âsanfôn wôsan fô ââ ba! I ye i bè tuma wô!’ 7 Âwû gâ bâsûgûgyan fwo fô powu bâ tô, gâ bâ bûma bôô bâkandæya fô yaayenkpen. 8 Dûkô gâ benyimapulâ fô bâ dõ bâsâyælä fô alan, ‘Tææ bâkandæya bee ku, okoro æ tâ tæ yææ bûnô fô akæ!’ 9 Âwû gâ bâsâyælä fô alan, ‘Kwa, tæna ma gûsô gâtâ waà næma âtæ ma âyæ. Æ san âbâ gâtâ bee fu fô baakûn, yàà ma se âyæ gbagba yiiyo.’ 10 Mô ôkûna gâtâ bâ ka osele bâ da alâ bã maà se bûnô fô gâ âsanfôn wôsan fô e bè gyu. Bâsûgûgyan ton gâtâ bâ fûrûma bâ pæna koro bâ sæ fô bâ da be gyu ma âsanfôn wôsan fô bâ san gæsanfôn gaanyan-dilâ yii gedi fô gææpæ. Gâ be bè gye dætana fô bâ tan. 11 Gamama fô bâsûgûgyan ton-do fô mô be bè ye. Âwû gâ bâ gbârâ afala alan, ‘Efonte, tana tæ!’ 12 Mô âsanfôn wôsan fô e tiri wuunyun alan, ‘N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, mææn nyî yæ!’ ” 13 Âwû gâ Yesu â dõ wô bâkasælâ fô alan, “Æ nya gepe, fô yàà pæna koro æ sæ gepe, yema ææn nyî duwi, abââ ôya-kælæn gâtâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan ba.” 14 Yesu â dõ bâ alan, “Wurubwarâ Bugyu fô bù biri bù we anlâ gâtâ ete âkæ ee len ãã san osele, gâ e kpèlè wô bâsaranyan, gâ e yo wanyan â sa baalô fô. 15 Â tâ bâ kôba, baanæ-kamasâ ma wôkâma wuunyun. Â ka kôba gâtâ wû yôn bekotoku ton â sa âkæ gûlô, gâ â ka bekotoku bânýôô â tâ edo, gâ â ka kotoku-kælæn â tâ

esiyeefâ mô. Âwû gâ â tô â da wosele fô. 16 Âsaranyan gâtâ e to kôba
 bekotoku ton fô â bô â tô, fô â ka woyo fô â ma mâ gûtûn, gâ e biri e wura
 bekotoku ton â fæya. 17 Gâlâ ke gâ âwô gâtâ e to bekotoku bânÿôô fô
 mô, e wura bekotoku bânÿôô mô â fæya. 18 Mô âwô gâtâ e to
 kotoku-kælaen fô bæra, â tô, gâ â ma kunla difwe, gâ â ka wofonte wô
 kôba fô e bubwa daanæ. 19 Awi kpekpesi yææ gama fô bâsaranyan fô
 boofonte fô e ye wosele fô â ba. E kpèlè bâ e tuma, gâ âbâ ma âwô bâ dō
 wô kôba fô wade. 20 Âsaranyan gâtâ e to bekotoku ton fô â ka bekotoku
 fwo â môma wô, gâ â dō wofonte alan, ‘Efonte, bekotoku ton gâ a ka a sa
 mææn gûlô. Mô na wura bekotoku ton na fæya.’ 21 Wofonte â dō wô
 alan, ‘Mæænsaranyan-kpara, a mâ ade. A di ade yii koro a tâ mæ. A talæ a
 nya anyan pææ yii koro, okoro nan ka anyan kpekpesi n sa aa gûlô. Ba, fô
 âtæ ma awô taà di ôsâ gâtâ n te di fô!’ 22 Âsaranyan gâtâ e to bekotoku
 bânÿôô fô mô â ba, gâ â dō wofonte alan, ‘Efonte, bekotoku bânÿôô gâ a
 ka a sa mææn gûlô. Mô na wura bânÿôô na fæya.’ 23 Wofonte fô â dō
 âwô mô alan, ‘Mæænsaranyan-kpara, a mâ ade! A di ade yii koro a tâ mæ.
 A talæ a nya anyan pææ yii koro, okoro nan ka anyan kpekpesi n sa aa
 gûlô. Ba, fô âtæ ma awô taà di ôsâ gâtâ n te di fô!’ 24 Âwû gâ âwô gâtâ e
 to kotoku-kælaen fô mô â ba. Â dō wofonte alan, ‘Efonte, ñ nyî gâtâ aade î
 ba ôkâma, yema ôkûn gâtâ an dô fô aa ya, gâ ôkûn gâtâ an tiba abi fô,
 dûkô gâ aa kûla. 25 Ñ serenti wō. Gâlâ wuu koro na ka aa kôba fô na ma
 bubwa gâtûnkwa gaanæ. Nya, aa kôba wô lâ!’ 26 Gâ wofonte fô â dō wô
 alan, ‘Awô âsaranyan-kpen! Âyônla! À nyî gâtâ n tâ ya anyan ôkûn gâtâ
 mæn dô, gâ n tâ kûla anyan ôkûn gâtâ min tiba abi fô. 27 Âwû bæra,
 gengyi à daà ka mææn kôba a ma sæ mæ kôba gâsækûn èè wo â tâ mæ fô,
 nafô na ba lâ, ñ daà ma to maanyan ma yaafæya fô.’ Gâ â dō wô
 bâsaranyan fô alan, 28 ‘I to kôba fô i ye wakûn, yàà ka æ fæya âwô gâtâ e
 wura bekotoku fwo fô. 29 Yema âkamasâ gâtâ ã fûrûma ã ba fô, baà næ
 ka akæ bâ fæya wô, fô èè wura gûsô â fæya. Mô ânæ gâtâ ân ma akæ fô,
 bâraâ gâtâ ã ba fô gba, baà to be ye wakûn. 30 I fun âsaranyan gâtâ ân ma
 tônô fô æ sæ okòro æ sa dibilin daanæ. Dûkô gâ gewula ma ôtan wûu
 gâkôrô î sa.’ ” 31 Gâ Yesu e biri â dō alan, “Ôkûna gâtâ nmæ Bânæ-nyalâ
 Bôondæra fô nan biri n ba miin gingyebi-dæra gaanæ, gâ Wurubwarâ

bâsalâ powu baà fæya ma nmæ fô, nan bã sara miin gigyu-bæya gii koro. 32 Ôya wûtôkô waanæ fô baà kûla gâtûnkwa gææ bânæ powu be tuma maakûn. Dûkô gâ nan yo baanæ akpen anyôô, anlâ gâtâ bânan bôônyalâ ee tiri bâyâran e ye begbebi baanæ fô. 33 Nan ka bâyâran fô n sæ miinlogyi-lô, mô begbebi fô bærâ, nan ka bâ n sæ mææn dæbæyan-lô. 34 Dûkô fô nmæ Egyu fô nan dõ âbâ gâtâ bè yela miinlogyi-lô fô alan, ‘Âyæ gâtâ Miinte wo bilibili è tin yæ fô, i bè di bugyu gâtâ Miinte â fûrûma â pæna â sæ yæ ye sæyââ gâtûnkwa gææ gâmâ gaanæ fô. 35 Yema ôkûna gâtâ n te ku dækpan fô, âyæ na tâ mæ anyan-dilâ. Gâ ôkûna gâtâ otinbili wù de mæ fô, âyæ na tâ mæ butu. Gâ ôkûna gâtâ n di esela fô, æ ka mæ æ san yaakpara yaanæ. 36 Gâ ôkûna gâtâ n san dibolon-kwa fô, æ ka anyan æ kûnga mæ. Gâ ôkûna gâtâ n te yeba fô, æ nya miin koro. Gâ ôkûna gâtâ n tan dikwo fô, i bè silin mæ.’ 37 Dûkô gâ bânæ gâtâ baade î tûna fô, baà lila nmæ Egyu fô alan, ‘Efonte, duwiri gâ ti we wõ gâtâ aa ku dækpan, gâ tæ tâ wõ anyan-dilâ, abââ otinbili wù de wõ, gâ tæ tâ wõ butu? 38 Duwiri gâ ti we wõ alâ à di esela, gâ tæ ka wõ tæ san taakpara, abââ à san dibolon-kwa, gâ tæ ka anyan tæ kûnga wõ? 39 Efonte, duwiri gâ ti we wõ gâtâ aa yeba, gâ tæ bã nya wõ, abââ à tan dikwo, gâ ti bè silin wõ?’ 40 Gâ nmæ Egyu fô nan tiri wuunyun n tâ bâ alan, ‘N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, gænyan-kamasâ gâtâ æ mâ æ tâ mææn bânæ nyabâ baanæ âpææ âkæ gba fô, nmæ gâ æ mâ æ tâ.’ 41 Nkele nan dõ âbâ gâtâ bã sa mææn dæbæyan-lô fô alan, ‘I kpe i ye maakûn æ san! Wurubwarâ â fwala yæ gâtâ yaà ma sara ôtan gâtâ â pæna â sæ wokengbelilâ ma afiye-kpen gâtâ i di ekengbelilâ fô wô bâsaranyan fô waanæ gakpaakpa. 42 Yema ôkûna gâtâ dækpan dî de mæ fô, æn tâ mæ anyan-dilâ, gâ ôkûna gâtâ otinbili wù de mæ fô, æn tâ mæ butu. 43 Gâ ôkûna gâtâ n di esela fô, æn ka mæ æ san yaakpara. Gâ ôkûna gâtâ n san dibolon-kwa fô, æn ka anyan æ kûnga mæ. Gâ ôkûna gâtâ n te yeba fô, æn bã nya mæ. Gâ ôkûna gâtâ bâ tan mæ dikwo fô æn bè silin mæ.’ 44 Dûkô gâ bânæ fô baà lila nmæ Egyu fô alan, ‘Efonte, duwiri gâ ti we wõ aa ku dækpan, gâ tæ tâ wõ anyan-dilâ, abââ otinbili wù de wõ, gâ tæ tâ wõ butu? Duwiri gâ ti we wõ, à di esela, abââ à san dibolon-kwa, abââ aa yeba, abââ à tan dikwo, gâ tæ kpa wõ?’ 45 Dûkô fô nmæ, Egyu fô nan tiri wuunyun n tâ bâ alan, ‘N tâ dõ yæ yàà nûn

alâ, gænyan-kamasâ gâtâ æn mâ æ tâ mææn bânæ nyabâ baanæ âpææ âkæ fô, nmæ gâ æn mâ æ tâ lâ.’ 46 Dûkô gâ baà ka bânæ bôtôkô be ye bâ san ôkûn gâtâ baà wura giten gii getiira gakpaakpa. Mô bânæ gâtâ baade î tûna Wurubwarâ bûnûn fô bærâ, baà sara nkpa gakpaakpa.”

Matthew 26

1 Gâtâ Yesu e wùlà wô bâkasælâ fô ade nyayæ powu e were fô, â dõ bâ alan, 2 “Nka î nyî gâtâ wu kuruma awi anyôô fô Nkpa-geto gaawi yii gedi fô yàà næma? Awi ætôkô yaanæ gâ baà tiri nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô bâ tâ bàà gbârâ mæ aãanbi bâ marama ma oyon be wolo.” 3 Ôya wûtôkô ke waanæ gâ gedi gææ bôtâlâ bôô bândærâ ma ditele dææ bândærâ fô be bè tuma gedi gææ bôtâlâ bôôndærâ gâtâ bee kpèlè Kayifa fô dækpara. 4 Dûkô gâ bâ ta dikola gâtâ baà ka dægysâyæ be gye Yesu, fô bàà wolo wô. 5 Mô âbâ alan, “Nka Nkpa-geto gaawi-dærâ yii gedi nyayæ yaanæ gâ taà wolo wô, yema waà bã ka gidi-gidi wû ba ditele fô daanæ.” 6 Ôya wûtôkô fô Yesu ã sa geyeba-sæya giite Simon wô dækpara Betani ditele daanæ. 7 Gâtâ è si ee di fô, âna âkæ â ba wakûn. È de parantûwa ma ômææ gâtâ bûnô ma ofen ma ôyâkâma bü sa waanæ, gâ â bã da bûnô fô e lù Yesu duyû. 8 Gâtâ Yesu bâkasælâ fô be we gâlâ fô, wû mâ bâ owurufa. Gâlâ wuu koro be lila alan, “Ââ mæna bûnô nyabû anlâ fô wàà mâ anûn? 9 Bâ daà fu bûnô nyabû be wura kôba kpekpesi bàà ka bâ tâ beyenpu.” 10 Yesu â nyænla ade gâtâ bââ dõ, okoro e lila bâ alan, “Anûn yii koro gâ ææ tabûrû ma âna fô gâlâ? Ade-kpara gâ â mâ â tâ mæ lâ. 11 Beyen-welâ bærâ, bã sa yaakûn ôya-kamasâ, mô nmæ, mæn nan sara yaakûn n ma ye. 12 Gâtâ â da bûnô ma ofen nyabû e lù miin koro lâ, â ka â pæna mæ â sæ â tâ miin gelo. 13 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, gâtûnkwaæ gæækûn-kamasâ gâtâ baà dõ Nkpa-geto Gaade fô, baà dõ âna nyawô mô wade-mâlâ nyayæ bâ ka bâ kûna wô.” 14 Âwû gâ bâkasælâ fwo-bânyôô fô baanæ âkæ gâtâ bee kpèlè Yudasi Isikaroti fô â tô â san gedi gææ bôtâlâ bôô bândærâ fô baakûn. 15 Â ma lila bâ alan, “Gengyi ñ tiri Yesu n tâ yæ fô, anûn gâ yàà tâ mæ?” Okoro be yera alâ baà tâ wô kôba fututu abi dikpilin ma fwo. (Nyawû n di âdæ gæyâ.) 16 Ye ôkûna wûtôkô fô, Yudasi

e bugiti anlâ gâtâ eè wura osele â ka e tiri Yesu â tâ. 17 Nkpa-geto gaawi-dærâ yii gedi gii duwi-gyangbasâlâ daanæ fô, Yesu bâkasælâ fô bâ ba wakûn be bè lila wô alan, “Ganæ gâ à len tàà pæna tæ sæ tæ tâ Nkpa-geto gaanyan-dilâ yii gedi fô?” 18 Yesu â dõ bâ alan, “Æ san ete âkæ wakûn, Yerusalem ditele daanæ, yàà ma dõ wô alan, ‘Ândærâ alâ, wôya fô wû næma, gâ aa dækpara gâ è len gâtâ âwô ma âtæ wô bâkasælâ fô tàà bè di Nkpa-geto gaanyan-dilâ fô.’ ” 19 Gâ Yesu bâkasælâ fô bâ ma mâ anlâ gâtâ â dõ bâ fô, gâ bâ pæna Nkpa-geto gaanyan-dilâ fô bâ sæ. 20 Wû næma ôgyôlô fô, Yesu â bã sara ma wô bâkasælâ fwo-bânyôô fô gedikûn dûkô. 21 Gâtâ bee di fô, Yesu â dõ bâ alan, “N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, yaanæ âkæ eè tiri mæ â tâ.” 22 Gâ ade fô æ mâ wô bâkasælâ fô dækpûkpû, gâ be gyu wo gelila dækæ-dækæ alan, “Efonte, nmæ abââ?” 23 Yesu e tiri wuunyun alan, “Ânæ gâtâ âtæ ma âwô tææ sa gûlô gætæyâ-kælæn gaanæ ti di fô, âwô nan tiri mæ â tâ. 24 Anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alâ, nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan ku fô, gâlâ gâ waà san ma nmæ. Mô ânæ gâtâ eè tiri mæ â tâ fô, â bôbwâ. Bân daà wo wô gba fô, nafô wü kôlô da.” 25 Âwû gâ Yudasi gâtâ eè tiri wô â tâ fô mô, e lila wô alan, “Ewûlâlâ, nmæ abââ?” Âwû gâ Yesu â dõ wô alan, “Âwû gâ a dõ lâ.” 26 Gâtâ bee di fô, Yesu â ka boroboro, gâ e tiri onyun â tâ Wurubwarâ karan, gâ e sila waanæ. Gâ â ka â tâ wô bâkasælâ fô, gâ â dõ bâ alan, “I to, fô yàà di! Nyawû n di miin koro-kpaba fô.” 27 Âwû gâ â ka kôpû, gâ â tâ Wurubwarâ karan, gâ â ka â tâ wô bâkasælâ fô, gâ â dõ bâ alan, “I to, fô âyæ powu yàà nyûn i ye waanæ! 28 Nyawû n di mææn nkalan gâtâ Wurubwarâ â da e lù â ka â ta dikola-fon, gâtâ waà yâ ãã ka bânæ kpekpesi baade-kpen â kyâ bâ fô. 29 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, mæn nan næ nyûn wine bûkan nyabû n nya ma sere duwi gâtâ nan næ nyûn bû afufon ma âyæ Miinte Buggy fô baanæ fô.” 30 Gâtâ bâ nûma ônûn wûkæ be were fô, be ye bâ da Olife odon fô wûûpæ. 31 Âwû gâ Yesu â dõ wô bâkasælâ fô alan, “Odente nyawû waanæ âyæ powu yaà serenti i kere mæ æ ya. Yema Wurubwarâ â dõ Wade-âwaralâ fô yaanæ kadama miin koro alan, ‘Nan gbârâ Bâýâran Bôônyalâ fô n fæna, gâ wô bâýâran fô powu baà yasæ.’ 32 Mô mææn gâlama-tô ye bekulâ baanæ wûû gama fô, nan gyegeye yæ n san Galilee.” 33 Âwû gâ Petero â tô â

tabûrû â tâ Yesu alan, “Gengyi âbâ powu baà serenti be kere wõ bâ ya gba fô, nmæ bærâ, mæn nan kere wõ n ya kpa.” 34 Yesu â dõ wô alan, “N tâ dõ wõ àà nûn alâ, ñdò odente nyawû da, pâ âkôrôkô èè bè bon fô, àà terema disere disiyee alâ aan nyî mæ.” 35 Petero e tiri wuunyun alan, “Gengyi diku gba gâ wù di gâtâ nan ku ma awô fô, mæn nan dõ alâ mææn nyî wõ kpa.” Gâ Yesu bâkasælâ bedo fô mô powu bâ dõ gâlâ ke. 36 Âwû gâ Yesu ma wô bâkasælâ fô bâ tô bâ san ôkankæ gâtâ bee kpèlè Gesemane. Dûkô gâ â dõ bâ alan, “Æ sara nfan! N tâ fôrô lâ ñ maà tiri onyun nan ba.” 37 Â ka Petero ma Sebede bebi bányôô fô â fæya ma wo koro. Dûkô gâ dækpûkpû di sere wô, gâtâ ân taa we anlâ gâtâ ãã mâ koro. 38 Âwû gâ â dõ bâ alan, “Dækpûkpû-dærâ di sere mæ dæ kaara gâtâ dii len dàà wolo mæ. I so nfan, yàà sara ma mæ, æ kara fwa bûda!” 39 Yesu e kpe â san bûnûn bârââ, gâ e kura, gâ â kû wo duyu, gâ e tiri onyun â tâ Wurubwarâ alan, “Nte, gengyi waà pe fô, yâ dæyæyâ nyadæ dàà kaara mæ dæ da! Mô nka anlâ gâtâ nmæ ñ len fô, yâ wàà mâ aa gelenbi.” 40 Gâtâ e biri â ba wô bâkasælâ besiyee fô baakûn fô, e we gâtâ bâ fwa bûda. Âwû gâ â dõ Petero alan, “Okoro ææn talæ æ sara ma nmæ gæwôrônyan-kælæn gba gâtâ ææn fwa bûda? 41 Æ sara gâtâ æn nan fwa bûda, fô yàà tiri onyun, nka gâlâ fô, yaà nûn onyun wuu geten waanæ, yema yaamænlâ yaanæ fô ì len yàà mâ ade, mô koro-kpaba fô wûn taa talæ.” 42 Yesu e ni biri e kpe e ye wô bâkasælâ fô baakûn dænyôôfâ, gâ â ma tiri onyun alan, “Nte, gengyi wûn nan pe gâtâ dæyæyâ nyadæ dàà kaara mæ dæ da, mô wù di gâtâ nan we dæ fô, âwû bærâ, mâ gâ aa gelenbi!” 43 Gâtâ e ni biri â ba fô, e we gâtâ bã sangba bã dô, yema bûda bü sa bôô bûnûn. 44 Yesu e ni kere bâ â ya, gâ â ma tiri onyun â dõ ade-kælæn fô ke â tâ Wurubwarâ disere-siyee fâ. 45 Âwû gâ e biri â ba wô bâkasælâ fô baakûn, gâ e bè lila bâ alan, “Í sangba î dô ææ tûna? Æ nya, ôya fô wû næma! Be tiri nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô bâ tâ, gâ baà ka mæ bâ sa ade-kpen yææ bâmâlâ baalô yaanæ. 46 Æ tô taà san! Æ nya, âwô gâtâ e tiri mæ â tâ fô e gyu taakûn e were.” 47 Gâtâ Yesu ã sangba ââ tabûrû fô, wô bâkasælâ fô baanæ âkæ gâtâ bee kpèlè Yudasi fô e bè ye. Bânæ dætænpan bã târâma wô, gâ bè de båtata ma ikpootii. Bânæ dætænpan fô be ye gâ gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma ditele dææ

bândærâ fô baakûn. 48 Yudasi gâtâ e tiri Yesu â tâ bàà gye fô, â fûrûma wùlà bânæ fô dædawû alan, “Ânæ gâtâ nan ma mu fô, âwô n di ânæ gâtâ ii len fô. I gye wô!” 49 Gâtâ Yudasi e gyu dûkôbâ fô, bilenten â san Yesu wakûn, gâ â sa wô onyun, gâ â dõ alan, “Ewùlâlâ, a ma oyela!”, gâ e mu wô. 50 Âwû gâ Yesu e lila wô alan, “Agya, anûn gâ à bã mâ nfan?” Dûkô gâ bânæ fô be ye, gâ bâ fæna alô be gye Yesu. 51 Âwû gâ Yesu bâkasælâ fô baanæ âkæ â fôbûlæ wô tata, gâ e kebi gedi gææ båtâlâ bôôndærâ wôsaranyan giten. 52 Yesu â dõ wôkasælâ fô alan, “Ka aa tata fô sa wûu dæfwa daanæ! Yema ânæ-kamasâ gâtâ ââ ka tata fô, eè ku gâ ma tata. 53 Aan nyî alâ ñ talæ n koturu Miinte ãã sa wô bâsalâ anlâ akpi-akpi fwo-anyôô e ye gatala dækpalan daanæ bàà bã kpà mæ? 54 Mô gengyi ñ dõ gâlâ fô, lan gâ waà mâ gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ gâtâ æ dõ ade gâtâ ii sere nkenkele lâ yaade fô yàà ba waanæ?” 55 Âwû gâ Yesu e lila bânæ dætænpan gâtâ bè bè gye wô fô alan, “Anûn yii koro gâ ì de gâ båtata ma ikpootii ì bè gye mæ? Gì si lâ, ñ di dæganga diite? Duwi n di duwi ñ sa Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ n te wùlà ade, mô in gye mæ. 56 Mô nyayæ powu i sere, fô ade gâtâ Wurubwarâ båtâbûrûlâ fô bâ âwara bâ sæ fô, yàà wura æ ba waanæ.” Dûkô gâ wô bâkasælâ fô powu be serenti be kere wô bâ ya. 57 Bânæ gâtâ be gye Yesu fô bâ ka wô bâ san Kayifa gâtâ è di gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô dækpara, ôkûn gâtâ Ise yii bewùlâlâ ma ditele dææ bândærâ be tuma fô. 58 Petero â târâma Yesu ôpæ-ôpæ gâlâ e bè ye gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô wô dækpara daanæ. Petero â da e gyu, gâ â ma sara ma bâsaranyan gâtâ bââ dæyâ dækpara dûkô fô. Ee len èè wura we anlâ gâtâ waà ma sere. 59 Gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma ditele dææ bândærâ boo Getuma fô powu be len ade ækæ gâtâ bàà belen bâ gyaga Yesu wo koro, fô bàà wura osele be wolo wô. 60 Adebila yaadansâ yii bedilâ kpekpesi be ye bâ ba, mô ben wura ade ækæ gâtâ bàà belen bâ gyaga wo koro. Gamama fô, beteni bányôô be ye bâ ba. 61 Gâ bâ dõ alan, “Ete nyawô â dõ alan, ‘Ñ talæ n sila Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô n fæna, nan biri n sere dæ awi asiye yaanæ.’ ” 62 Gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô â tô e yela, gâ e lila Yesu alan, “An ma onyun wûkæ aa tiri? Gâ ade gâtâ bè de bee tu wõ lâ de?” 63 Mô Yesu ân tabûrû. Âwû gâ gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô â dõ Yesu alan, “Na nya Wurubwarâ na tâ wõ alâ,

gengyi awô n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba gâtâ è di Wurubwarâ Wobi-kælæn fô, dô tæ!” 64 Yesu e tiri wuunyun â tâ wô alan, “Âwû gâ a dô lâ. Mô n tâ dô âyæ powu alâ, wûn nan di awi, yaà we nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô ñ si Ôkâma powu Wuute fô wologyi-lô, gâ yaà biri i we mæ n san akpaba yaanæ gatala n tâ ba.” 65 Gâtâ gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô â nûn ade nyayæ fô, e gye âwô gbagba wô ngba â fââran. Nyawû wuu wulà alâ, ade fô i gyu wô æ kaara. Gâ â dô alan, “Â tabûrû anlâ è di Wurubwarâ. Anûn yaade gâ tii ni len tàà nûn tæ fæya? Nkele bærâ, âyæ gbagba æ nûn anlâ gâtâ â tabûrû anlâ gâtâ è di Wurubwarâ fô. 66 Lan n di yaamænâ?” Be tiri wuunyun alan, “Â kûtûma diku.” 67 Âwû gâ be tirima atætan bâ sa wô bûnûn, gâ be seba wô akiye. Bâkæ bâ kpalæ-kpalæ wô. 68 Fô bââ dô alan, “Wurubwarâ wôtabûrûlâ Kirisito, dô tæ, ânyan na kpalæ wô?” 69 Fô Petero è si dækpara fô daanæ. Âwû gâ gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô wôsûgûgyan âkæ â ba Petero wakûn, gâ â dô wô alan, “Awô mô à fæya ma Yesu gâtâ e ye Galilee gâtûnkwa fô.” 70 Mô Petero e to iworo bânæ fô powu bôô bûnûn baanæ alan, “Ade gâtâ aa dô lâ, mææn nyî yaanæ pilim.” 71 Âwû gâ Petero e ye â san otunu wûû gælan, gâ âsûgûgyanbi fô âkæ e ni we wô. Âsûgûgyan fô â dô bânæ gâtâ bã sa dûkô fô alan, “Ete nyawô mô, ã fæya ma Yesu gâtâ e ye Nasareti ditele fô.” 72 Petero e ni to iworo, gâ â kan ntam alan, “Mææn nyî ete âtôkô pilim pilim!” 73 Wû mâ bârââ fô, âbâ gâtâ bè yela dûkô fô bâ san bâ ba Petero wakûn. Âwû gâ bâ dô wô alan, “Tî nyî gâtâ à di gâ Yesu bâkasælâ fô baanæ âkæ, yema aa gâtabûrû n te wulà.” 74 Dûkô fô Petero â kan ntam â dô alan, “Mææn nyî ete âtôkô. Gengyi gâ n te di gâ didebila fô, Wurubwarâ e wura â fæya mæ.” Disere-kælæn fô âkôrôkô e bon. 75 Âwû gâ Petero â kûna ade gâtâ Yesu â dô wô alan, “Pâgâ âkôrôkô èè bè bon fô, àà terema disere disiyee alâ aan nyî mæ” fô. Âwû gâ Petero e ye okòro, gâ â ma wula gepepe.

Matthew 27

1 Kere-kpalâ fô gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma ditele dææ bândærâ fô bâ ta dikola gâtâ bàà wolo Yesu. 2 Bâ sa walô agbarægbaræ, gâ bâ ka wô

bâ ma sa gæfææ gæænyalâ Pilato gâtâ è di Roma bete bôôndærâ gâtâ âa nya Yuda gæfææ fô gûlô. 3 Ôkûna gâtâ Yudasi gâtâ e tiri Yesu â tâ fô e we gâtâ be tin Yesu dæpwâ gâtâ â kûtûma diku fô, wû taga wô, gâ e foma wamænâ. Okoro e birima kôba fututu abi dikpilin ma fwo fô â ma tâ gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Yuda bete bôô bândærâ fô. 4 Gâ â dô bâ alan, “Na mâ ade-kpen gâtâ na tiri ânæ gâtâ wo koro wûn ma ade-kpen ækæ fô na tâ.” Âwû gâ bândærâ fô be tiri wuunyun alan, “Âtæ tæen famænâ ma ætôkô. Wû di gâ awô aade.” 5 Dûkô gâ Yudasi e fun kôba fô â fæna Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, gâ â da. Âwû gâ â san â ma sa wo gifyen ôâûn e wolo. 6 Gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ fô bâ tasæ kôba fô, gâ bâ dô alan, “Osele wûn dô gâtâ tàà ka kôba nyawô ti sugba ma Wurubwarâ Dikwo-dærâ dææ kôba. Wû di gâ kôba ma dædææ.” 7 Âwû gâ bâ ka ayu be ten, gâ bâ ka kôba fô bâ ma se gâtûnkwaâ be ye anyan yææmaralâ âkæ wakûn, fô bàà ti lo bendeni gâtûnkwaâ gætôkô gii koro. 8 Gâlâ wuu koro gâ bè ye ma ñdò, bee kpèlè gâtûnkwaâ gætôkô alâ Nkalan Gâtûnkwaâ fô. 9 Nyawû powu wû yâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ Yeremiya wade gâtâ â fûrûma â dô â sæ fô æ ba waanæ. Ade fô n di alan, “Bâ ka kôba fututu abi dikpilin ma fwo fô, gâtâ wû di gæyâ gâtâ Isareli bete fô be di wo koro fô, 10 gâ bâ ka kôba fô bâ ma se gâtûnkwaâ be ye anyan yææmaralâ wakûn, anlâ gâtâ Efonte Wurubwarâ e wùlà mæ fô.” 11 Âwû gâ bâ ka Yesu bâ ba gæfææ gæænyalâ Pilato bûnûn. Gâ e lila Yesu alan, “Awô n di Yuda bete Boogyu fô?” Yesu e tiri wuunyun alan, “Âwû gâ a dô lâ.” 12 Mô ôkûna gâtâ gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma ditele dææ bândærâ fô bâ ka ade be tu Yesu fô, en tirima wonyun gba. 13 Âwû gâ Pilato e lila Yesu alan, “Ade kpekpesi gâtâ bè de bee tu wõ lâ an taa nûn?” 14 Mô Yesu e terema en tiri wuunyun digyebi-kælæn gba. Nyawû wû mâ gæfææ gæænyalâ fô dibi-dækæ. 15 Yuda bete bôô Nkpa-geto gaawi yii gedi yaanæ fô, wû di ôkônûn gâtâ gæfææ gæænyalâ gâtâ è di Roma-te fô èè kere bânæ gâtâ bã tan dikwo fô baanæ âkæ gâtâ bânæ dætænpan fô bè len fô â ya â tâ bâ. 16 Ôkûna wûtôkô waanæ fô, ade-kpen yææmâlâ gâtâ bee kpèlè alâ Baraba gâtâ bânæ kpekpesi bâ nûn wo koro fô ã tan dikwo. 17 Gâ gâtâ bânæ dætænpan fô be tuma fô, gæfææ gæænyalâ Pilato e lila bâ alan, “Bânæ bânýôô fô baanæ âmômô gâ ii len nan kere n ya, Baraba,

abââ Yesu gâtâ bee kpèlè Kirisito fô?” 18 Yema gæfææ gæænyalâ Pilato ã nyî gâtâ gænæ-kyûn na yâ gâ bândærâ fô bâ ka Yesu bâ bã sa wô gûlô lâ. 19 Gâ ôkûna gâtâ gæfææ gæænyalâ Pilato è si wô gôdô gææ gâbæya gii koro fô, wôsô mô â bã dõ wô alan, “Kara bã mâ ânæ gâtâ wo koro wûn ma ade ækæ lâ gænyankæ, yema odente nyawû na gban okute wo koro. Gâ okute fô waanæ fô, gæsaa gi ton mæ, gâ na we dæfana kpekpesi.” 20 Mô gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ fô, ma ditele dææ bândærâ fô bâ fûba bâ sa bânæ dætænpan fô alâ bâ fô Pilato è kere Baraba â ya, fô bàà wolo Yesu. 21 Âwû gâ gæfææ gæænyalâ Pilato fô e biri e lila bânæ fô alan, “Bânæ bânýôô fô baanæ âmômô gâ ì len nan kere n ya?” Be tiri wuunyun alan, “Baraba.” 22 Âwû gâ gæfææ gæænyalâ Pilato e lila bâ alan, “Âwû bærâ, anûn gâ n mâ Yesu gâtâ bee kpèlè Kirisito fô?” Âbâ powu be tiri wuunyun alan, “Gbârâ wô aãanbi marama ma oyon wolo!” 23 Gæfææ gæænyalâ Pilato e lila bâ alan, “Anûn yii koro? Anûn yaade-kpen gâ â mâ?” Mô bè de gâ afala bè yela alan, “Gbârâ wô aãanbi marama ma oyon wolo!” 24 Dûkô gâ gæfææ gæænyalâ Pilato e we gâtâ ân nan talæ â mâ wuu koro ade ækæ. Gâ gâtâ wù de dæganga daade wûu ba fô, â ka butu, gâ e fere walô bânæ dætænpan fô bôô bûnûn baanæ. Âwû gâ â dõ alan, “Mææn gûlô gæn ma ete nyawô diku daanæ. Wù di âyæ yaade.” 25 Bânæ fô powu bâ dõ be yera alan, “Giten gii getiira gâtâ gaà ba wo gewolo gii koro fô gæ ba âtæ ma tii bebi boo koro.” 26 Âwû gâ Pilato e kere Baraba â ya â tâ bâ. Mô Yesu bærâ, â ka wô â sa bætà bûu båtâlâ baalô gâtâ bàà lanla wô bikpemani, fô bàà gbârâ wô aãanbi bâ marama ma oyon be wolo. 27 Âwû gâ gæfææ gæænyalâ Pilato wô bætà bûu båtâlâ fô bâ ka Yesu be gyu gæfææ gæænyalâ dækpara daanæ, gâ be kpèlè bætà bûu båtâlâ kpekpesi gâtâ bã sa dûkô fô be tuma Yesu bûnûn. 28 Be gye wô ngba powu be lo, gâ bâ sa wô gâgba-sæya wurukyaa gækæ anlâ gâtâ Roma bete boo begyu bââ sa fô. 29 Gâ bâ ka iwiya bâ lô omini anlâ digyu-koto be tin wô. Gâ bâ ka oyon-tonlâ anlâ egyu woyon bâ sa wologyi-lô, gâ nkele bee kura wô bûnûn, fô bââ sa wô dækpàtà bâ dõ wô alan, “Yuda bete Boogyu, a ma gâmâ!” 30 Be tirima atætan be lù wô, gâ be to oyon-tonlâ fô bâ fûlæ wo duyu. 31 Ôkûna gâtâ bâ sa wô dækpàtà be were fô, be lo gâgba-sæya wurukyaa fô, gâ bâ ka âwô gbagba wanyan bâ sa wô.

Gâ bâ kpaara wô be ye bàà ma gbârâ wô aãanbi bâ marama ma oyon be wolo. 32 Ôkûna gâtâ bee ye okòro fô, be tuma ete âkæ gâtâ e ye Kirene, gâ bee kpèlè wô alâ Simon fô. Âwû gâ bâ nyæ wô alâ e to oyon gâtâ Yesu è tola fô e tola. 33 Be bè gyu ôkankæ gâtâ bee kpèlè Goligota gâtâ wuu wulà alâ Duyu dææ Dænankûba fô. 34 Dûkô gâ bâ ka bûkan gâtâ bâ ka gæfa ma olòlò be sugba waanæ bâ tâ Yesu alâ â nyûn. Mô gâtâ â dæya bû fô, e terema ân nyûn bûkan fô. 35 Gâ gâtâ bâ gbârâ Yesu aãanbi bâ marama ma oyon be were fô, be yo wô ngba bâ sæ, gâ bâ sæ ataa bàà we âkamasâ gedikûn. 36 Âwû wûu gama fô, bâ sara bâ dæyâ wô. 37 Gâ bâ âwara ade gâtâ yii koro bâ gbârâ wô aãanbi bâ marama ma oyon be wolo fô wayu yaanæ alan, YESU GÂTÂ È DI YUDA BETE BOOGYU FÔ WÔ LÂ. 38 Bâ gbârâ beyukurilâ banyôô bâkæ mô aãanbi bâ marama iyon yii koro bâ fæya ma Yesu. Âkæ ã fa wologyi-lô, gâ âkæ mô ã fa wô dæbæyan. 39 Bânæ gâtâ bââ bã da fô, bee kpenti baayu bâ sa Yesu dækpàtà 40 bâ dõ wô alan, “Awô gâtâ alâ aà gbena Wurubwarâ Dikwo-dærâ, fô àà sere dæ awi asiye yaanæ fô, to aa koro taà nya! Gengyi à di gâ Wurubwarâ Wobi-kælæn fô, to aa koro, fô àà waran a ye oyon fô wuu koro!” 41 Gâlâ ke gâ gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Ise yii bewulâlâ ma ditele dææ bândærâ fô mô bâ sa wô dækpàtà. 42 Bââ dõ alan, “E to bânæ â ya, mô ân talæ e to âwô gbagba wo koro! Gengyi gâ è di gâ Isareli bete Boogyu fô, â waran e ye oyon fô wuu koro, fô nkele taà to wô ti di. 43 Wô bûnûn bü gyaga gâ Wurubwarâ wo koro, gâ â dõ alâ è di gâ Wurubwarâ Wobi-kælæn. Æ yâ taà nya alâ, Wurubwarâ è len èè to wô nkpa.” 44 Gâlâ ke gâ ade-kpen yææ bâmâlâ gâtâ bâ gbârâ bâ aãanbi bâ marama iyon yii koro fô mô bâ sa wô dækpàtà. 45 Ôkûna gâtâ ofila wu yela atele fô, dibilin di bè tin gâtûnkwaaw powu gii koro ma sere ofila-kenken awôrônyan asiye yaanæ. 46 Awôrônyan asiye ætôkô yaanæ fô, Yesu â gbârâ afala â dõ alan, “Eli, Eli, lama sabakitani!” gâtâ wuu wulà alan, “Mææn Wurubwarâ, mææn Wurubwarâ, anûn yii koro gâ a pala gama a sa mæ gâlâ?” 47 Gâtâ âbâ gâtâ bè yela dûkô fô bâ nûn gâlâ fô, bâkæ bâ dõ alan, “Ee kpèlè Wurubwarâ wôtabûrûlâ Eliya.” 48 Disere-kælæn fô baanæ âkæ e serenti â ma ka omini nûfû-nûfû â nyæ â sa bûkan-nyalâ bûkæ baanæ. Gâ â ka â kyaga ma oyonbi, gâ â bûma e ten

Yesu wonyun alâ â nyûn. 49 Mò bekurumakyââ fô alan, “Æ yâ taà so tæ nya alâ, Eliya eè bè to wô!” Dûkô fô âkæ mô â ka giturunyan e sere Yesu bælan baanæ. Gâ disere-kælan fô, butu ma nkalan bu ye. 50 Gâ Yesu â ka gæta-dærâ â næ gbârâ afala kin-kin anlâ dækpaaba na fa, gâ e belen ôââ. 51 Ôkûna wûtôkô waanæ fô, ade i sere Yerusalem ditele Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ. Dæyan gâtâ bâ ka bâ sù Dikwo-dærâ dæækûn-dærâkûn fô dæ fââran akpen anyôô ye gatala be sere gataen. Gâtûnkwaâ gi kpenti, gâ ataa-dærâ æ wanla-wanla. 52 Bæsàn bu tirima-tirima, gâ Wurubwarâ bânæ gâtâ be ku fô baanæ kpekpesi bâ lama be ye bekulâ baanæ. 53 Ôya gâtâ Yesu â lama e ye bekulâ baanæ fô, Wurubwarâ bânæ gâtâ bâ tô be ye bæsàn baanæ fô bâ tô bâ san Yerusalem ditele, gâ be tiri koro be wulà bânæ kpekpesi. 54 Gâtâ bætà bûûndærâ ma âbâ gâtâ bè yela bââ dæyâ Yesu fô be we gâtûnkwaâ gii gekpenti, ma anlâ gâtâ Yesu e ku ma ade gâtâ i sere fô, wû yâ ômææ wu ku bâ, gâ bâ dô alan, “Gbagbaagba fô, ete nyawô è di gâ Wurubwarâ Wobi-kælan!” 55 Fô bânænæ kpekpesi mô bè yela gælan dûkôbâ ôfô-ôfô bââ nya. Bâ fûrûma bâ târâma Yesu be ye Galilee, gâ bâ nya wo koro. 56 Baanæ bâkæ n di Mariya Madalene, ma Mariya gâtâ è di Yakobo ma Yosefu bôôna fô, ma Sebede bebi fô bôôna. 57 Gâtâ wû næma ôgyôlô fô, kôba-te âkæ gâtâ bee kpèlè Yosefu, gâ e ye Arimateya fô â ba. Âwô mô è di gâ Yesu wôkasælâ. 58 Â san gæfææ gæænyalâ Pilato wakûn, gâ â ma fô gâtâ ãã tâ wô osele, fô ãã ka Yesu gikpena fô. Pilato â tâ osele alâ, bâ ka ekpena fô bâ tâ wô. 59 Âwû gâ Yosefu â ka ekpena fô, gâ â ka akâlâlâ e milin wô. 60 Gâ â ka wô â ma lo gæsàn-fon gâtâ âwô Yosefu e bo gæ dætaa daanæ fô gaanæ. Âwû gâ e bilima dætaa-dærâ dækæ â bã sù gæsàn fô giinyun, gâ â san â da. 61 Mariya Madalene, ma Mariya-do fô bè si, gâ be fi bôô bûnûn be ten gæsàn fô. 62 Duwi-nyôôfâ fô daanæ gâtâ di di Yuda bete boo Duwi-tunalâ fô, gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Farisi bete fô be bè tuma gæfææ gæænyalâ Pilato dækpara. 63 Bâ dô gæfææ gæænyalâ Pilato alan, “Ândærâ, tææ kûna gâtâ ôkûna gâtâ Yesu edebilalâ fô è si fô, â dô alâ, awi asiyeæ yææ gama fô, eè biri â lama e ye bekulâ baanæ. 64 Okoro yâ bàà dæyâ wô gæsàn fô ma sere duwi-siyeeffâ fô. Nka gâlâ fô, wô bâkasælâ fô bàà bè bu be yuri wo gikpena, fô bàà dô bânæ alan, ‘Â lama e ye bekulâ

baanæ.’ Gâlâ wuu didebila-malâ nyadæ daà bã da dægyangbasâlâ fô.” 65 Gæfææ gæænyalâ Pilato â dõ bâ alan, “Æ ka âyæ gbagba yææ bânæ-dæyâlâ, fô yàà yâ bàà dæyâ gæsàn fô gepepe anlâ gâtâ î talæ.” 66 Be ye dükô, gâ bâ ma pæna bâ sù gæsàn fô giinyun gepepe gâtâ ânæ âkæ ân nan talæ e bè tunla dætaa fô e ye giinyun. Gâ be tiri bânæ bâ sæ gâtâ bàà dæyâ gæsàn fô.

Matthew 28

1 Yuda bete boo Duwi-tunalâ dææ gama kere-kpalâ gagyægyan-fuu fô, Mariya Madalene, ma Mariya-do fô bâ tô bâ san ôkûn gâtâ be lo Yesu fô. 2 Ôkûna wûtôkô fô gâtûnkwaà gi kpentì gepepe, yema Efonte Wurubwarâ wôsalâ â waran e ye gatala â ba e bè bilima dætaa fô e ye gæsàn fô giinyun, gâ â waran â sara dii koro. 3 Âsalâ fô wo koro powu gææ åalagæ anlâ âsûn gesiye, gâ wô ngba mô ì fwo peri-peri anlâ ôyangûmû. 4 Ôkûna gâtâ bânæ gâtâ bââ dæyâ gæsàn fô be we Wurubwarâ wôsalâ fô, gæsaa gi ton bâ kpen-kpen. Gâlâ wuu koro boo koro gææ gbârâ, gâ be ye bè yela anlâ bânæ gâtâ be ku. 5 Mô Wurubwarâ wôsalâ fô â dõ bânænæ gâtâ bâ ba gæsàn fô gææpæ fô alan, “Æ kara yâ gæsaa gàà ton yæ! N nyî gâtâ ii bugiti gâ Yesu gâtâ bâ gbârâ wô aãanbi bâ marama ma oyon be wolo fô. 6 Ân ma nfan, â lama e ye bekulâ baanæ anlâ gâtâ â dõ â sæ fô. Æ ba yàà bã nya ôkûn gâtâ be lo wô fô. 7 Wûû gama fô, æ san bilenten, fô yàà ma dõ wô bâkasælâ fô alan, ‘Â lama e ye bekulâ baanæ, gâ è gyegeye yæ ââ fôrô Galilee gâtûnkwaà gaanæ. Dükô gâ yaà ma we wô!’ Nyawû n di ôtûn gâtâ na ba nan bã dõ yæ.” 8 Âwû gâ bâna fô be kpe be ye gæsàn fô gææpæ ma gæsaa, mô fô, wû mâ bâ ôsâ wû kaara. Gâ bilenten be serenti bàà ma dõ ade fô bâ tâ Yesu bâkasælâ fô. 9 Disere-kælæn fô Yesu e tuma bâna fô, gâ â dõ bâ alan, “Olila wû sara ma âyæ.” Be kpe bâ gbâma wô, gâ bâ nûn wô bæsaræ baanæ, gâ bâ sùma wô. 10 Âwû gâ Yesu â dõ bâ alan, “Æ kara yâ gæsaa gàà ton yæ! Æ san, fô yàà ma dõ mæænwôlôn âbâ fô alâ, bâ tô bâ ba Galilee, yema dükô gâ baà we mæ.” 11 Ôkûna gâtâ bâna fô bã san ma osele bââ fôrô fô, bânæ gâtâ bââ dæyâ gæsàn fô baanæ bâkæ bâ tô bâ san ditele fô daanæ bâ ma dõ gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ fô ade gâtâ i sere

fô powu. 12 Dûkô gâ gedi gææ bātâlâ bôô bândærâ ma ditele dææ bândærâ fô be tuma, gâ bâ ka ayu be ten. Gâ bâ tâ bânæ gâtâ bââ dæyâ gæsàn fô kôba kpekpesi, 13 gâ bâ dō bâ alan, “Æ dō bânæ alan, ‘Odente gâtâ tæ fwa bûda fô, Yesu bâkasælâ fô be bè yuri wo gikpena fô bâ da.’” 14 Gengyi gæfææ gæænyalâ ã nûn gâlâ fô, taà tabûrû ma âwô, fô ân nan mâ yæ ade-kpen ækæ.” 15 Okoro bânæ gâtâ bââ dæyâ gæsàn fô be to kôba fô, gâ bâ ma mâ anlâ gâtâ bâ dō bâ fô. Gâlâ gaade nyayæ i silin Yuda bete baanæ bè ye ma ndò. 16 Âwû gâ Yesu bâkasælâ fwo-dækæ fô bâ tô bâ san Galilee, odon gâtâ Yesu e wulà bâ alâ bâ san fô wuu koro. 17 Dûkô gâ be bè we Yesu, gâ be kura bâ sûma wô. Mô bâkæ be to iworu. 18 Yesu e kpe â gbâma bâ, gâ â dō bâ alan, “Wurubwarâ â tâ mæ ôkâma gatala ma gâtûnkwa powu yii koro. 19 Gâlâ wuu koro, æ san ande powu yaanæ yàà ma wulà bânæ, fô bàà mâ mææn bâkasælâ. I kù bâ Wurubwarâ ma Wobi ma wo Gifiye fô boo diyere daanæ. 20 Fô yàà wulà bâ ade gâtâ na dō na tâ yæ fô powu bàà di yii koro. Gâ æ nyænla alâ, ñ sa ma âyæ, ôya-kamasâ waanæ, ka ma sere ôya-sûlâ ôkûna.”

Mark 1

1 Anlâ gâ Wurubwarâ Wobi Yesu Kirisito wo koro gaade i sere. 2 Wurubwarâ â sa ete âkæ gâtâ bee kpèlè wô Yohane fô e gyegeye Yesu â ba, anlâ gâtâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya â dō â sæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ yaanæ fô. Ade fô yaanæ fô Wurubwarâ â dō alan, “Nya! N tâ sa mæænæ-salâ èè gyegeye aa bûnûn. Âwô nan bã pæna aasele.” 3 Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya â næ dō Yohane nyawô wo koro gaade Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ alan, “Ânæ âkæ ââ gbârâ afala otonkuma waanæ alan, ‘Æ pæna Efonte wosele, fô yàà tûna wo-iselebi!’ ” 4 Wû ba waanæ alâ, Yohane nyawô gâtâ ee kù bânæ Wurubwarâ anæ fô, ã sa otonkuma waanæ. Gâ ââ dō bânæ alâ, be foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn, fô Wurubwarâ ãã ka baade-kpen â kyâ bâ, fô bàà kù bâ Wurubwarâ anæ. 5 Bânæ bee ye Yudeya gâtûnkwa powu gaanæ, ma Yerusalem ditele bâ san wakûn. Bee bè tiri baade-kpen bâ dō, fô e kù bâ Wurubwarâ anæ Yodan getu fô gaanæ.

6 Dækpôâ daanu gâ bâ ka bâ mâ Yohane nyawô gâgba, gâ ânan gækpa giililâ gâ â ka e li wô gâtææ. Gâ bâkpagyægyæ gâtâ bè we anlâ akpata fô, ma ââô n di wanyan-dilâ gâtâ ee di. 7 Gâ ââ tæ dõ alan, “Âkæ ã sa mææn gama gâtâ âã bã ba, gâtâ â da mæ. Nmæ mæn kûtûma gâtâ nan kura n furu wanataga yææâûn gba. 8 Nmæ ñ de gâ butu n te kù yæ, mô âwô âã ka gâ Wurubwarâ Gifiye e kù yæ.” 9 Gâ awi ætôkô yaanæ fô, Yesu e ye Nasareti ditele gâtâ dî sa Galilee gâtûnkwaã gaanæ fô â ba, gâ Yohane e kù wô Wurubwarâ anæ Yodan getu fô gaanæ. 10 Gâ ôkûna gâtâ Yesu ee ye butu fô baanæ fô, disere-kæläen fô, e we gâtâ gatala gæ tana, gâ Wurubwarâ Gifiye fô gæ waran gi ye gatala anlâ âlôpô gæ bã gyaga wo koro. 11 Gâ gæta gi ye gatala alan, “Awô n di Miinbi-kæläen gâtâ ñ len, gâ aa di mæ gûnûn gakpa.” 12 Dækpalan daanæ fô Wurubwarâ Gifiye fô gi gyegeye Yesu bûnûn, gâ â san otonkuma waanæ. 13 Â sara otonkuma fô waanæ awi akpilin anyôô (40), gâ Wurubwarâ wokengbelilâ gâtâ bee kpèlè wô Satan fô ee ti bè ten wô onyun. Âwô ma dæfa dææ bânan na sara dûkôbâ, gâ Wurubwarâ bâsalâ be ye gatala bâ bã nya wo koro. 14 Yohane gegye-tan gææ gama fô, Yesu â ba Galilee gâtûnkwaã gaanæ â ba ââ dõ Wurubwarâ Nkpa-geto Gaade. 15 Ââ dõ alan, “Ôya fô wû næma, gâ Wurubwarâ Buggy fô bû gbâma. I foma yaamænâ i ye yii-isele yaanæ æ ba Wurubwarâ wakûn, fô yàà to Nkpa-geto Gaade fô i di!” 16 Gâtâ Yesu ã san Galilee getu-kere fô e we Simon ma wonobi Andere bee fun asawu getu fô gaanæ, yema bè di gâ bâsûn boo betirilâ. 17 Yesu â dõ bâ alan, “Æ bã târâma mæ! Nan mâ yæ bânæ gâtâ baà ti tiri bânæ bâ môma mæ bàà bè to mæ be di.” 18 Dækpalan daanæ fô be kere baasawu fô bâ ya, gâ bâ târâma wô. 19 Gâtâ e kpe â san wô bûnûn bâràâ fô, e we Sebede bebi Yakobo ma wonobi Yohane gâtâ âbâ mô bã sa bôôkûlæ waanæ bââ pæna baasawu. 20 Bilenten gâ e kpèlè bâ, gâ be kere boote Sebede ma bôô gûtûn gææ bâmâlâ fô bâ ya ôkûlæ fô waanæ, gâ bâ târâma wô. 21 Gâ bâ tô bâ san Kapenum ditele. Gâtâ wû næma Yuda bete boo Duwi-tunalâ fô, Yesu â san Yuda bete boo Getumakûn â ma wùlà Wurubwarâ Ade. 22 Wade yii gewùlà æ yâ ômææ wu ku bânæ fô, yema e wùlà bâ anlâ ânæ gâtâ ã ba ôkâma, nka anlâ gâtâ boo-Ise yii bewùlâlâ fô bee wùlà fô. 23 Fô ânæ âkæ ã sa Yuda bete boo Getumakûn dûkô gâtâ afiye-kpen ì si wo

koro. Disere-kælaen fô â gbârâ afala alan, 24 “Yesu Nasareti-te, anûn gâ aa len taakûn nfan? A ba gâtâ àà bã mæna tæ, abââ? N nyî ânæ gâtâ à di. N nyî gâtâ à di Wurubwarâ Wônæ gâtâ ân ma dædææ.” 25 Mô Yesu â sù afiye-kpen fô â sa, gâ â fa yæ alan, “Tin aanyun! I ye ete fô wo koro!” 26 Gâ afiye-kpen fô i kpenti ete fô ôkâma waanæ, gâ æ gbârâ afala kin-kin-kin, gâ i ye wo koro. 27 Ômærae wu ku bânæ fô powu gâtâ wuu koro bee lila booko-booko alan, “Anûn n di nyayæ? Ade-wùlâlâ-fon æ lâ! Ââ ka giteni â fa afiye-kpen gba, fô æ nûn wakûn.” 28 Gâlâ wuu koro disere-kælaen wo diyere di silin dæ san Galilee gâtûnkwa ma gii-ikere-ikere powu di tuma. 29 Gâtâ bâ bô bâ tô be ye Yuda bete boo Getumakûn fô, bâ san Simon ma Andere bôô dækpara, fô Yakobo ma Yohane mô bã fæya ma âbâ. 30 Fô Simon wônÿæna ã dô ee yeba ôdûnlâ, gâ dækpalan daanæ fô bâ dô Yesu âna fô wade. 31 Gâ Yesu â san wakûn, gâ e ton wô gûlô, gâ â tîlâ wô â sara, gâ ôdûnlâ fô wu kere wô wû ya, gâ âna fô â tô, gâ â nya boo koro. 32 Ôgyôlô gâtâ ofila wûû nûn fô, bânæ bâ ka beyebalâ ma âbâ gâtâ afiye-kpen ì si boo koro powu bâ môma Yesu. 33 Gâ ditele fô powu di bè tuma dækpara fô diitunu. 34 Â kya bânæ kpekpesi ma baayebabi kperen-kperen fô powu. E berema afiye-kpen kpekpesi e ye bânæ boo koro. Gâ ân tâ afiye-kpen fô osele yàà tabûrû, yema î nyî ânæ-kælaen gâtâ âwô Yesu è di. 35 Gâ gagyægyan-fuu Yesu â tô e ye dækpara, gâ â san ôkankæ gâtâ wù we yiridi. Dûkôbâ gâ e tiri onyun â tâ Wurubwarâ. 36 Gâ Simon ma âbâ gâtâ bâ fæya ma âwô fô, bâ san bee bugiti wô. 37 Gâtâ be we wô fô, bâ dô wô alan, “Bânæ powu bee bugiti wô.” 38 Gâ â dô bâ alan, “Æ yâ taà san atele-fon gâtâ î sa bûnûn fô yaanæ, fô nan ma dô Wurubwarâ Ade fô dûkôbâ mô, yema nyawû wuu koro gâ na ye Wurubwarâ wakûn na ba.” 39 Gâ ã san ee silin â dô Wurubwarâ Ade fô Yuda bete boo Getumakûn kperen-kperen Galilee atele fô powu yaanæ, gâ ee berema afiye-kpen e ye bânæ boo koro. 40 Gâ geyeba-sæya giite âkæ e bè kura Yesu bæsaeræ baanæ, gâ ee koturu wô alan, “Efonte, gengyi à len fô, à talæ a yâ miin geyeba nyagæ gâà da.” 41 Wû mâ Yesu gutunkoro, gâ â ka wô gûlô â gyaga wo koro, gâ â dô wô alan, “N len aa geyeba fô gâà da.” 42 Disere-kælaen fô, geyeba-sæya fô gæ da, gâ e wura koro. 43 Pâ Yesu èè tiri ete fô osele fô, â tabûrû ma âwô gepepe, 44 gâ â

sû wô alan, “Nya gepe gâtâ an nan yâ âkæ giten gâà nûn ade nyayæ! Mô fô, san, fô àà ka aa koro a ma wùlà gedi gæætâlâ, fô àà tâ Wurubwarâ gedi anlâ gâtâ tiitu Mose e wùlà fô, fô wâà yâ âkamasâ èè we alâ, aa geyeba fô gæ da.” 45 Mô âwô bærâ, e bo e ye okòro pâ, gâ e gyu ade fô yææ gâdõ, gâ â yasæ yæ. Gâlâ wuu koro Yesu ân mænæ tan talæ e gyu ditele dækæ daanæ pentenperen. Â ma sara gâ ditele daatuma ôkankæ gâtâ wù we yiridi fô. Mô fô, bânæ bee ye ækûn-kamasâ bâ ba wakûn.

Mark 2

1 Awi bârââ ækæ yææ gama fô, Yesu e biri â san Kapenum ditele, gâ bânæ bâ nûn gâtâ â ba ã sa dækpara. 2 Gâ bânæ kpekpesi be bè tuma gepepe. Okoro osele wûn mænæ ma otunu dûkôbâ gâtâ âkæ ãã ka e gyu dækpara fô daanæ. Gâ Yesu â dõ bânæ fô Wurubwarâ Ade. 3 Âwû gâ bânæ bânaa bâkæ be tola ôtagasæ âkæ bâ môma wô. 4 Bânæ dætænpan gâtâ be tuma fô wuu koro, ben wura osele bàà gyu bâ san Yesu wakûn. Okoro bâ bûn bâ ma gbena dikwo gâtâ Yesu ã sa daanæ fô dææ gâwaalækûn gatala. Gâ be duru difwe, gâ bâ warama difenge gâtâ ete fô ã dô dii koro fô be sere gâtûnkwaâ Yesu wô bûnûn. 5 Gâtâ Yesu e we anlâ gâtâ be to wô be di fô, â dõ ete fô alan, “Miinbi, na ka aade-kpen na kyâ wõ.” 6 Âwû gâ Ise yii bewùlâlâ bâkæ gâtâ bè si dûkôbâ fô bâ dõ baayu yaanæ alan, 7 “Anûn yii koro gâ ete nyawô ââ tabûrû gâlâ? Ââ tabûrû anlâ è di Wurubwarâ. Ânyan n sa gâtâ ã talæ â ka aade-kpen â kyâ fæya ma Wurubwarâ?” 8 Gâ disere-kælæn fô, Yesu â nyænla wamænâ yaanæ amænâ gâtâ bândærâ fô bââ sa, gâ â dõ bâ alan, “Anûn yii koro gâ ææ sa gâlâ gaade nyayæ yaamænâ? 9 Ade gâtâ n bã dõ lâ yaanæ mômô n yôlô ma gâdõ? Gâtâ nan dõ ete fô alan, ‘Na ka aade-kpen na kyâ wõ’ fô, abââ gâtâ nan dõ wô alan, ‘Tô yela, fô àà ka aa difenge àà san’ fô? 10 Nan wùlà yæ alâ, nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô ñ ba ôkâma gâtâ nan ka aade-kpen n kyâ bânæ gâtûnkwaâ gii koro.” Dûkô gâ â dõ ete gâtâ wo koro wu ku fô alan, 11 “Nmæ n tâ dõ wõ alan, tô yela, àà ka aa difenge, fô àà san aa dækpara!” 12 Gâ â tô e yela, gâ dækpalan daanæ â ka wo difenge, gâ e ye â da âbâ powu bôô bûnûn baanæ. Wû mâ bâ powu gæsaa, gâ ômææ wu

ku bâ, gâ be sila Wurubwarâ alan, “Tiin te we gænyankæ anlâ nyawû nya.”

13 Yesu â næ san Galilee getu giinyun, gâ bânæ dætænpan fô powu bâ ba wakûn, gâ e wulâ bâ ade. 14 Gâtâ ã san ââ da fô, e we Alifeso wobi Lefi lonpoo getokûn, gâ â dõ wô alan, “Târâma mæ!” Gâ â tô â târâma wô. 15 Wûu gama fô Lefi e kpèlè Yesu gedi wô dækpara, fæya ma lonpoo betolâ ma ade-kpen yææ bâmâlâ kpekpesi gâtâ bã târâma Yesu fô. Bâ bã sara bee di ma Yesu ma wô bâkasælâ fô. 16 Âwû gâ Ise yii bewulâlâ bâkæ gâtâ bè di Farisi bete fô, be we Yesu è si ee di ma ade-kpen yææ bâmâlâ ma lonpoo betolâ fô. Gâ be lila wô bâkasælâ fô alan, “Anûn yii koro gâ yiifonte ee di ma lonpoo betolâ ma ade-kpen yææ bâmâlâ?” 17 Gâtâ Yesu â nûn gâlâ fô, â dõ bâ alan, “Âbâ gâtâ bân taa yeba fô bærâ, wun mini di gâtâ geyeba gæækylâ ãã ba baakûn, mô fô, âbâ gâtâ bee yeba fô n te len geyeba gæækylâ. Mæn ba nan bè kpèlè âbâ gâtâ bã nyî alâ boo-isele î tûna fô. Mô na ba gâtâ nan bè kpèlè âbâ gâtâ bã nyî alâ bè di ade-kpen yææ bâmâlâ fô.” 18 Duwi dækæ gâtâ Yohane bâkasælâ ma Farisi bete bôô bâkasælâ bââ ban onyun fô, bânæ bâkæ bâ ba Yesu akûn, gâ be lila wô alan, “Anûn yii koro gâ Yohane bâkasælâ ma Farisi bete bôô bâkasælâ bââ ban onyun, gâ awô aa bâkasælâ bærâ, bân taa ban?” 19 Âwû gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Ôkûna gâtâ âsanfôn wôsân ã nyæ ã sa lâ bærâ, wûn mænæ ma gâtâ bânæ gâtâ e kpèlè fô bàà sara gâtâ been di. Ôkûna gâtâ ã nyæ ã sa baakûn lâ, bâân ban onyun kpa. 20 Mô awi ækæ yaà bã ba gâtâ baà ka âsanfôn wôsân fô bâ da. Awi ætôkô yaanæ gâ baà ban onyun. 21 Ânæ âkæ ân taa belen dæyan-fon â ka â sù dæyan-kulâ dii difwe. Gengyi ã mâ gâlâ fô, gâsûkûn fô gaà fââran, fô dæyan-fon fô dæ lanla di ye dæyan-kulâ fô daanæ. Gâ dæyan fô daà fââran da gâfââran-kuba fô. 22 Gâlâ ke gâ âkæ ân taa ka ânan gækpa-kuba â ban dibin-fon. Gengyi ã mâ gâlâ fô, ânan gækpa-kuba fô gaà lanla, gâ waà yâ dibin fô dæn nan pe. Gâlâ okoro wù di gâtâ bàà ka gâ ânan gækpa-fon bâ ban dibin-fon.” 23 Duwi-tunalâ dækæ daanæ Yesu ma wô bâkasælâ fô bâ ma dama afænaa yiili wûkæ waanæ. Gâtâ bââ fôrô fô, wô bâkasælâ fô bâ gbârâ be gyu bââ fôbûlæ afænaa fô bâ kôrô. 24 Âwû gâ Farisi bete fô bâ dõ Yesu alan, “Nya, anûn yii koro gâ aa bâkasælâ fô bââ mâ ade gâtâ osele wûn dô gâtâ bàà mâ Duwi-tunalâ daanæ lâ?” 25 Gâ Yesu e lila bâ alan, “Æn kalan Wurubwarâ Ade-âwaralâ

fô yaanæ i we ade gâtâ egyu Dafidi â mâ ôkûna gâtâ wo koro wû baba wô, gâ dækpan dii wolo âwô ma wô bâsaranyan gâtâ bã fæya ma âwô fô, abââ? 26 Ôkûna gâtâ Abiyata è di Yuda bete boo gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô, æn kalan i we gâtâ egyu Dafidi nyawô â ma gyu Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, gâ e di Wurubwarâ wo boroboro gâtâ nafô osele wûn dô tâ ânæ âkæ gâtâ èè di fô? Gedi gææ båtâlâ booko gâ osele wü dô tâ gâtâ bàà di. Mô fô, egyu Dafidi e di, gâ â ka akæ mô â tâ wô bâsaranyan gâtâ bã fæya ma âwô fô gba.” 27 Âwû gâ Yesu â dô bâ alan, “Ânæ wo koro gâ Wurubwarâ â sæ Duwi-tunalâ fô, nka Duwi-tunalâ fô dii koro gâ â mâ ânæ. 28 Gâlâ wuu koro fô, nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô n di Duwi-tunalâ fô mô Diifonte.”

Mark 3

1 Âwû gâ Yesu â næ ma gyu Yuda bete boo Getumakûn. Fô ânæ âkæ ã sa dûkô gâtâ wô gûlô gi ku. 2 Fô bââ dæyâ Yesu bàà nya alâ, âã kya ânæ fô geyeba Duwi-tunalâ daanæ, fô bàà wura bâ ka ade be sere wô. 3 Gâ â dô gûlô-kulâ giite fô alan, “Ba nfan!” 4 Gâ e lila bâ alan, “Wûmômô na kûtûma gâtâ bàà mâ Duwi-tunalâ daanæ, ade-kpara abââ ade-kpen? Wù di gâtâ bàà to nkpa abââ bàà wolo?” Mô Farisi bete fô be tin boo-inyun. 5 Gâ Yesu â nya bâ e silin ma owurufa. Gâ wu gyu wô, yema bã ba ituru-dûrû. Gâ â dô ete fô alan, “Tûna aa gûlô fô!” Âwû gâ ete fô â tûna wô gûlô fô, gâ gi biri gi wura ôkâma anlâ gido fô. 6 Gâ Farisi bete fô be ye okòro. Disere-kæælæn fô, âbâ ma Erode bânæ bâ san bàà ma ka amænâlâ-kpen Yesu wo koro, anlâ gâtâ baà mâ gâ bàà wolo wô. 7 Yesu ma wô bâkasælâ fô be kpema koro bâ san Galilee getu giinyun. Gâ bânæ kpekpesi be ye Galilee ma Yudeya ntûnkwa yaanæ bâ bã târâma wô. 8 Gâtâ bâ nûn ade gâtâ ââ mâ fô, bânæ akpi-akpi mô be ye Yerusalem ditele, ma Idumeya gâtûnkwa, ma Yodan getu giifèn, ma Tiro ma Sidon atele yaanæ bâ ba wakûn. 9 Gâ â dô wô bâkasælâ fô alâ, bânæ fô baasô yii koro bâ pæna ôkûlæbi bâ tâ wô, fô èè ye bânæ fô baakûn â san gama bârââ. 10 Yema â fûrûma kya bânæ kpekpesi ayebabi, okoro beyebalâ fô powu bââ gbâma wô gâtâ bàà wura bâ ka baalô bâ kya wô. 11 Gâ gengyi bânæ gâtâ

afiye-kpen ì si boo koro bè we wô fô, bee kura wô bûnûn, gâ bââ gbârâ afala bâ dõ alan, “Awô n di Wurubwarâ Wobi-kælaen fô!” 12 Gâ Yesu â sù bâ gâtâ bâ kara tiri wô okòro. 13 Âwû gâ Yesu â san odon wuu koro, gâ e kpèlè âbâ gâtâ âwô gbagba è len fô, gâ bâ ba wakûn. 14 Gâ e tiri baanæ fwo-bânyôô gâtâ bàà sara ma âwô, fô ãã sa bâ bàà ma dõ Wurubwarâ Ade, 15 fô bàà wura ôkâma be berema afiye-kpen be ye bânæ boo koro. 16 Bânæ fwo-bânyôô gâtâ Yesu e tiri fô baayere æ lâ. Simon gâtâ Yesu â sa wô diyere alâ Petero fô, 17 ma Sebede bebi Yakobo ma wonobi Yohane gâtâ Yesu â sa bâ diyere alâ Bowanegesi gâtâ wuu wulà alâ dækpaaba dii bebi fô, 18 ma Andere, ma Filipino, ma Batolome, ma Matewo, ma Toma, ma Alifeso wobi Yakobo, ma Tadewo, ma Simon gâtâ e ye Seloti bete baanæ fô, 19 ma Yudasî Isikaroti gâtâ e tiri Yesu â tâ fô. 20 Yesu â san dækpara. Gâ bânæ dætænpan be ni tuma gepepe gâtâ Yesu ma wô bâkasælâ fô ben wura osele bàà sara be di anyan-dilâ gba. 21 Ôkûna gâtâ wôna ma wonobi âbâ bâ nûn gâlâ fô, be ye bâ san bàà ma ka wô ye bânæ baanæ, yema bânæ bââ dõ alâ, wo duyû dææ mæna. 22 Gâ Ise yii bewulâlâ gâtâ be ye Yerusalem bâ ba fô, bââ dõ alan, “Wù di Belesebu gâtâ è di afiye-kpen powu yii duyû fô n si wo koro, okoro gâ ââ talæ e berema afiye-kpen lâ.” 23 Okoro Yesu e kpèlè bâ â ba wakûn, gâ â dõ bâ ade akpalæ yaanæ alan, “Waà mâ lan gâ Wurubwarâ wokengbelilâ Satan ã talæ e berema âwô gbagba wo koro e ye ânæ wo koro? 24 Gengyi gæfææ gækæ gi yo kperen-kperen akpa yaanæ fô, gæfææ gætôkô gæn nan talæ gi yela. 25 Gâ gengyi dækpara di yo kperen-kperen fô, dækpara dætôkô dæn nan talæ di yela. 26 Gâ gengyi Wurubwarâ wokengbelilâ Satan ã tô e yela âwô gbagba wo koro, gâ è yo kperen-kperen fô, ân nan talæ e yela. Dûkô nan mâ wô gânûnkûn. 27 Ânæ âkæ ân ma gâtâ ã talæ â ma gyû âkâmalâ âkæ wô dækpara alâ ã mà kpila wanyan powu. Wù di gâtâ èè gyegeye e gye âkâmalâ fô ãã ban wô, pâ ãã talæ e kpila wanyan fô. 28 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, Wurubwarâ ãã ka bânæ baade-kpen powu â kyâ bâ, gâ ãã ka ade-karan-karan powu gâtâ bàà dõ bâ gyaga wo koro fô â kyâ bâ. 29 Mô ânæ gâtâ ãã dõ ade-karan-karan â gyaga Wurubwarâ Gifiye fô gii koro bærà, ân nan ka â kyâ wô, yema ânæ fô â mâ ade-kpen gâtâ î dô gakpaakpa.” 30 Yesu â dõ gâlâ, yema bâkæ bââ dõ alâ, afiye-kpen ì si wo

koro. 31 Âwû gâ Yesu wôna ma wonobi âbâ bâ ba dûkôbâ. Be yela dækpara fô daatuma, gâ bâ sa ânæ âkæ èè kpèlè Yesu â tâ bâ. 32 Bânæ dætænpan bâ sara be silin Yesu, gâ bâ dō wô alan, “Aana ma aanobi âbâ bè yela okòro gâtâ bee len bàà we wõ.” 33 Âwû gâ Yesu e lila alan, “Ânyan âbâ n di mæænna ma miinnobi âbâ?” 34 Gâ â nya âbâ gâtâ bâ sara be silin wô fô powu, gâ â dō alan, “Æ nya, mæænna ma miinnobi âbâ ma miinnosobi âbâ n di âbâ gâtâ bè si ma nmæ lâ. 35 Ânæ-kamasâ gâtâ ââ mâ Wurubwarâ gelenbi fô, âwô n di miinnobi ma miinnosobi ma mæænna.”

Mark 4

1 Yesu e ni gyu ade yii gewulà getu fô giinyun. Bânæ dætænpan be silin wô be tuma, okoro e gyu ôkûlæ gâtâ wü gyaga butu buu koro fô waanæ â sara, gâ bânæ dætænpan fô powu bè yela getu-kere. 2 Gâ e wulà bâ ade kpekpesi akpalæ yaanæ. Âwû gâ â gbârâ bâ dækpalæ dækæ alan, 3 “Æ nûn ade nyayæ! Âfûnlâ âkæ â tô â san â ma âwan amôrô woli waanæ. 4 Gâ ôkûna gâtâ ââ âwan fô, abi fô akæ æ nûn osele waanæ. Âwû gâ bâsæsæra bâ bã tasæ yæ be di kæræ-kæræ. 5 Abi fô akæ æ nûn ataa yaanæ. Gâ æ tô i ye disere-kælæn, mô atæn fô æn sô dûkô, gâ gâtûnkwaaw fô gæn ma otin. 6 Okoro gâtâ ofila wû tô wûû gbârâ fô, amôrô fô æ bwæ, gâ gâtâ æn ma ækpaa gûsô okoro i ku kæræ-kæræ. 7 Abi fô akæ mô æ nûn iwiya yaanæ. Iwiya fô æ tô æ dan, gâ i gye amôrô fô. Gâlâ wuu koro æn talæ i wo. 8 Gâ abi fô akæ æ nûn gâtûnkwaaw-kpara gaanæ. I ye, gâ i wo, gâ æ sa ayu gepepe. Akæ æ sa ayu dikpilin ma fwo, akæ akpilin asiyee, gâ akæ mô akpilin ton.” 9 Âwû gâ Yesu â dō bâ alan, “Âkamasâ gâtâ ee len ãã nûn fô, â sæ giten ãã nûn!” 10 Gâtâ wu kuruma Yesu woko fô, wô bâkasælâ fwo-bânyôô fô ma bâkæ gâtâ bã fæya ma âwô fô, bâ fô wô alâ, e tiri dækpalæ fô daanæ e wulà bâ. 11 Gâ Yesu â dō bâ alan, “Âyæ bærâ, osele wû tana tâ yæ gâtâ yàà nyænla Wurubwarâ Buggy baade-bubwalâ fô. Mô âbâ gâtâ bân fæya ma âyæ fô bærâ, akpalæ gâ bââ ka be wulà bâ ade, 12 fô wàà yâ ‘baà we, mô fô, bân nan nyænla. Gâ baà nûn, mô fô, bân nan nûn waanæ. Nka gâlâ fô, baà foma baamænla be ye boo-isele yaanæ, fô Wurubwarâ ãã ka baade-kpen â kyâ bâ.’ ” 13 Âwû gâ

Yesu â dō bâ alan, “Gengyi æn taa nûn dækpalaē nyadæ daanæ fô, lan gâ yaà mâ yaà nûn akpalæ fô powu yaanæ? Anlâ gâ dækpalaē fô dii wulà. 14 Abi gâtâ âfûnlâ fô â âwan fô ì yela tâ Wurubwarâ Ade. 15 Abi gâtâ æ nûn osele waanæ fô, ì yela tâ bânæ gâtâ gengyi bã bô bâ nûn Wurubwarâ Ade fô, Wurubwarâ wokengbelilâ Satan ee bè tiri Ade fô e ye boo-ituru yaanæ disere-kælæn fô. 16 Abi gâtâ æ nûn ataa yaanæ fô ì yela tâ bânæ gâtâ gengyi bã bô bâ nûn Ade fô, bââ ka ôsâ be to Ade fô, 17 mô gâtâ bân taa ton Ade fô kin-kin okoro, æn taa sara baanæ æ ma ye. Gengyi Ade fô yii koro dæyæyâ abââ gânyanla gækæ gî ba fô, bââ nûn disere-kælæn. 18 Abi gâtâ æ nûn iwiya yaanæ fô mô, ì yela tâ bânæ gâtâ bââ nûn Ade fô, 19 mô gâtûnkwaâ nyagæ gææ dæsarabi daamænâ yææ gâsa, ma kôba ma anyan yii gelen i di bâ, okoro Wurubwarâ Ade gâtâ bâ nûn fô æn taa talæ æ mâ ade-kpara bôô dæsarabi daanæ. 20 Abi gâtâ æ nûn gâtûnkwaâ-kpara gaanæ fô, ì yela tâ bânæ gâtâ bââ nûn Ade fô, gâ bee to yæ gepepe fô. Okoro Ade gâtâ bâ nûn fô æ yâ bââ mâ ade-kpara kpekpesi anlâ abi gâtâ i wo, gâ æ sa ayu gepepe, akæ dikpilin ma fwo, akæ akpilin asiye, ma akæ akpilin ton fô.” 21 Yesu â dō bâ alan, “Ben taa kyangæ kandæya, fô bâ ka soomu be tin wû. Gâ bân taa kyangæ kandæya, fô bâ ka bâ sæ npa gataen. Abââ gâlâ gâ bââ mâ? Bân taa ka wû bâ gyaga gâ gænyankæ gii koro? 22 Gænyan-bubwalâ gækæ gæn ma gâtâ bân nan tiri gæ okòro. Gâ ade-bubwalâ ækæ æn ma gâtâ æn nan ye okòro. 23 Âkamasâ gâtâ ee len ãã nûn fô, â sæ giten ãã nûn!” 24 Gâ Yesu â dō bâ alan, “Æ nya yii koro gepe ma ade gâtâ ææ nûn fô. Gænyan-kârâlâ gâtâ æ ka æ kârâ anyan æ tâ fô, âgæ ke gâ baà ka bâ kârâ anyan bâ tâ âyæ mô, gâ baà ka akæ bâ fæya yæ. 25 Yema ânæ gâtâ ã ba fô, baà tâ wô bâ fæya. Gâ âwô gâtâ ân ma fô, âwû gâtâ ã ba fô gba, baà to be ye wakûn.” 26 Yesu â næ gbârâ dækpalaē alan, “Wurubwarâ Buggy fô bù we anlâ gâtâ ânæ âkæ â âwan amôrô woli waanæ fô. 27 Ââ dûrô â tô duwi n di duwi, gâ abi fô ææ tô i ye, gâ ææ dan, mô âwô gbagba ân nyî anlâ gâtâ wûû mâ gâ ææ dan. 28 Gâtûnkwaâ fô gbagba n tâ yâ gâ amôrô fô ii ye. Yaafa n tâ dàà gyegeye i ye, fô æ dan, pâgâ ii wo. 29 Gengyi amôrô fô î sæna fô, dækpalan daanæ âfûnlâ fô ââ ka wodon â san woli fô waanæ â ma belen, yema amôrô fô yii gebelen wû næma.” 30 Yesu e lila alan, “Ma anûn gâ taà ka Wurubwarâ Buggy fô tæ

kârâ? Abââ dækpælæ mômô gâ n ka n wùlà yæ Wurubwarâ Bugyu fô baanæ? 31 Wù we anlâ dæfa dii dibi pææ dækæ gâtâ bâ dô. Di we pææ da afa yaabi powu gâtâ î sa gâtûnkwaaw gii koro. 32 Mô gengyi dî bã dan fô, dææ bã mâ dæfa-dærâ dæ da afa powu, gâ dii tin gâtâ bâsæsæra baà talæ bã mâ baakwo daanæ.” 33 Yesu â ka akpælæ kpekpesi anlâ nyadæ e wùlà bânæ fô Wurubwarâ Ade fô, anlâ gâtâ baà talæ bã nûn yaanæ. 34 Ân tabûrû â tâ bâ gâtâ ân gbârâ dækpælæ. Mô gengyi wù kuruma âwô ma wô bâkasælâ booko fô, ee tiri ade fô yaanæ powu e wùlà bâ. 35 Gâlâ wuu duwi dætôkô ôgyôlô fô, Yesu â dô wô bâkasælâ fô alan, “Æ yâ taà kaara getu tæ san ofèn lâ!” 36 Gâ be kere bânæ dætænpan fô bâ ya. Gâ Yesu bâkasælâ fô be gyu ôkûlæ waanæ, gâ bâ pala wô bâ da. Ækûlæ ækæ mô æ târâma wô. 37 Gâ gifiyè-dærâ gækæ gæ tô gææ gbârâ, gâ butu fô bûû tô bû gbârâ bu gyu ôkûlæ fô waanæ gâtâ ôkûlæ fô wuu len wàà yôn. 38 Mô Yesu bærâ, â fwa bûda ã dô diputu dii koro ôkûlæ fô wûû gama. Wô bâkasælâ fô bâ bã lama wô, gâ bâ dô wô alan, “Ândærâ! Ândærâ! Butu fô buu di tæ lâ, an fâ loo?” 39 Âwû gâ Yesu â tô, gâ â fa gifiyè fô, gâ â dô butu fô alan, “Mâ yiridi!” Gâ gifiyè fô gi kere gæ ya, gâ butu fô bû mâ yirididi. 40 Âwû gâ Yesu â dô wô bâkasælâ fô alan, “Anûn yii koro gâ î ba gæsaa gâlâ? Anûn yii koro gâ æn ma getodi?” 41 Ômææ wu ku bâ gepepe, gâ bââ dô bâ tâ bâwôlôn alan, “Anûn yæænæ wô lâ gâtâ afiyè ma butu gba ææ nûn wakûn lâ?”

Mark 5

1 Yesu ma wô bâkasælâ fô bâ kaara bâ san getu-fèn gâtâ wù di Gadara (Gerasene) bete bôô gâtûnkwaaw fô. 2 Gâ gâtâ Yesu e bo e ye ôkûlæ fô waanæ fô, ânæ âkæ gâtâ afiyè-kpen ì si wo koro fô â san e ye bæsàn baanæ e bè tuma wô. 3 Gâlâ gæænæ nyawô â ka bæsàn baanæ â mâ wô gâsarakûn. Gâ ânæ âkæ ân mænæ tan talæ â ka agbarægbaræ gba â ban wô. 4 Yema nafô bââ tæ ka agbarægbaræ bâ sa walô ma wô bæsæræ, mô ââ tæ lanla yæ e lulu. Gâ âkæ ân ma gâtâ ã talæ â mâ wô gænyankæ wô dæganga fô diinyun dàà yôlô. 5 Ââ sara gâ bæsàn baanæ ma idon yii koro, odòn ma ofilibon, gâ ââ tæ gbârâ afala, gâ ââ ka ataa e belen-belen koro. 6

Gâtâ e we Yesu ôfô fô, e serenti â ma kura Yesu bûnûn. 7 Gâ â ka gæta-dærâ â gbârâ afala kin-kin alan, “Yesu, Wurubwarâ-kpatakpæræ Wobi, anûn gâ aa len maakûn nfan? Na nya Wurubwarâ na tâ wõ alâ, kara nyanla mæ!” 8 Â dô gâlâ, yema Yesu â dô wô alan, “Awô, afiye-kpen, ye ete fô wo koro!” 9 Âwû gâ Yesu e lila wô alan, “Aa diyere n di lan?” Gâ e tiri ade fô yiinyun alan, “Miin diyere n di Dikpi, yema tî sô.” 10 Gâ afiye-kpen fô i koturu Yesu gepepe alâ â kara berema yæ e ye gâlâ wûû gâtûnkwaâ fô gaanæ. 11 Fô ditele dææ bâmûû kpekpesi bâkæ bè yela digengere dækæ dii koro dûkôbâ bee di. 12 Afiye-kpen fô i koturu Yesu alan, “Yâ tæ tàà ma gyû bâmûû fô baanæ!” 13 Âwû gâ â tâ afiye-kpen fô osele, gâ i ye ânæ fô wo koro, gâ æ ma gyû bâmûû fô baanæ. Gâ bâmûû gâtâ baasô waà mâ anlâ ôgbaa (2,000) fô powu be serenti bâ waran digengere fô bâ ma nûn butu fô baanæ, gâ be ku kæræ-kæræ. 14 Gâ bâmûû bôô banyalâ fô be serenti, gâ bâ ma dô ade gâtâ i sere fô ditele fô daanæ ma dûkô wûû gælan powu. Gâ bânæ bâ singi bâ ba bàà bã nya ade gâtâ i sere. 15 Gâ bâ ba Yesu wakûn. Gâtâ be bè we ete gâtâ nafô afiye-kpen ì si wo koro fô è tin dæyan è si, gâ wamænâ î dô fô, gæsaa gi gyû bâ. 16 Gâ âbâ gâtâ be we wô fô, bâ dô bânæ gænyan gâtâ gæ mâ ete gâtâ nafô afiye-kpen ì si wo koro fô, ma bâmûû fô baade powu. 17 Gâ be koturu Yesu alâ e ye baakûn dûkô â san. 18 Gâtâ Yesu ee gyû ôkûlæ waanæ fô, ete gâtâ nafô afiye-kpen ì si wo koro fô e koturu wô gâtâ ãã târâma wô â san. 19 Mô Yesu ân tâ wô osele. Gâ â dô wô alan, “San aa bânæ baakûn dækpara, àà ma dô bâ ade-dærâ gâtâ Efonte Wurubwarâ â mâ â tâ wõ, ma anlâ gâtâ e we aa gutunkoro fô.” 20 Okoro ete fô â san â da, gâ â san ââ dô ade-dærâ gâtâ Yesu â mâ â tâ wô fô Dekapoli atele powu yaanæ. Gâ ômææ wu ku bânæ fô powu. 21 Yesu â sara ôkûlæ waanæ â næ kaara â ba getu fô giifèn. Gâtâ ã sa getu giinyun dûkô fô, bânæ dætænpan be bè tuma wakûn. 22 Dûkô gâ Yuda bete boo Getumakûn gæændærâ âkæ gâtâ bee kpèlè Yayiro fô â ba. Gâtâ e we Yesu fô, e kura wô bææææ baanæ. 23 Gâ e koturu wô gepepe alan, “Miinbinæbi ee ku, ba àà bã ka aa gûlô a gyaga wo koro, fô èè wura ôkâma.” 24 Gâ âbâ ma Yesu bâ san bâ da. Bânæ dætænpan bâ târâma wô, gâtâ bâ baba Yesu ofèn ma ofèn. 25 Fô âna âkæ ã sa gâtâ nkalan ââ gbârâ wô

bækyan fwo-bûnyôô. 26 E we ade kpekpesi ayebabi yææ bâkyalâ baalô yaanæ, gâ â mæna wo koro gaanyan powu gâtâ wo geyeba fô gâà bwôsæ wô, mô gæ mâ gâ ôkâma gæ fæya. 27 Â nûn Yesu wo koro gaade, okoro e bè gyu bânæ fô baanæ, gâ â târâma Yesu, gâ â kya wô gâgba, 28 yema â dô wamænâ yaanæ alan, “Gengyi ñ nyæ n ka mææn gûlô n kya wô gâgba fô, miin koro gâà mâ mæ ôkâma.” 29 Disere-kæln gâ nkalan gâtâ nafô ââ gbârâ wô fô, wonyun wu belen, gâ â nûn wo koro gaanæ gâtâ wo geyeba fô gæ da. 30 Gâ Yesu â nyænla âwô gbagba wo koro gaanæ gâtâ ôkâma wûkæ wu ye wanæ. E fi disere-kæln, gâ â nya bânæ dætænpan fô e silin, gâ e lila alan, “Ânyan na kya mææn gâgba?” 31 Âwû gâ wô bâkasælâ fô bâ dô wô alan, “Awô gbagba a we gâtâ bânæ bâ baba wõ ofèn ma ofèn, gâ aa ni lila alan, ‘Ânyan na kya mæ?’ ” 32 Mô Yesu ã sangba ââ nya e silin gâtâ èè we ânæ gâtâ â mâ gâlâ. 33 Âna fô bærâ, ã nyî gâtâ wù di gâ âwô, yema ã nyî gænyan gâtâ wû mâ wô. Okoro gæsaa gi de wô, gâ wo koro gææ gbârâ, gâ â bã nûn Yesu bæsaeræ baanæ, gâ e tiri ade fô powu yaanæ â tâ wô. 34 Gâ Yesu â dô wô alan, “Ânanæ, a to mæ a di. Aa getodi gii koro gâ aa koro gæ nûn wõ lâ. San olila waanæ!” 35 Gâtâ Yesu ã sangba ââ tabûrû fô, bâkæ be ye Getumakûn gæændærâ Yayiro dækpara bâ bã dô Yayiro alan, “Ândærâ, aabi-nanæbi fô e ku. Anûn gâ aa ni len Ewùlâlâ fô ãã bã mâ â tâ wõ?” 36 Mô Yesu ân ka bânæ fô baade-dôlâ fô â mâ ade. Gâ â dô Getumakûn gæændærâ Yayiro alan, “Kara yâ gæsaa gâà ton wõ, awô, bo to mæ di!” 37 Gâ Yesu ân mænæ yâ ânæ âkæ ãã târâma wô fæya ma Petero, Yakobo, ma Yakobo wonobi Yohane booko. 38 Ôkûna gâtâ bââ gbâma Getumakûn gæændærâ fô dækpara fô, Yesu â nûn owula-nûn, gâ e we bânæ dætænpan bè tin dûkô bââ yæyâ ebi fô diku. 39 Gâtâ e gyu dækpara fô daanæ fô, e lila bâ alan, “Anûn yii koro gâ ææ yæyâ, gâ ii wula gâlâ? Ebi fô en ku, mô â fwa gâ bûda.” 40 Gâ bâ mûmwa wô. Âwû gâ e berema bânæ fô powu e ye, gâ â ka ebi fô wote ma wôna, ma wô bâkasælâ gâtâ bã fæya ma âwô fô, gâ bâ ma gyu dikwo gâtâ ebi fô ã dô fô daanæ. 41 Gâ e ton ekpena fô gûlô, gâ â dô wô alan, “Talita kumi!” Nyawû wuu wùlâ alan, “Ânanæbi, tô yela!” 42 Gâ disere-kæln fô, ânænæbi fô â lama, gâ â tô â san. Ebi fô e di bækyan fwo-bûnyôô. Ômææ wu ku bânæ fô powu gepepe, gâ wû mâ bâ gæsaa. 43 Gâ Yesu â

sû bâ kin-kin-kin gâtâ bâ kara yâ ânæ âkæ ãã nûn ade nyayæ. Gâ â dõ bâ alâ bâ tâ ebi fô gænyankæ èè di.

Mark 6

1 Yesu e ye dûkôbâ, gâ â san âwô gbagba ditele, gâ wô bâkasælâ mô bâ fæya ma âwô bâ san. 2 Gâtâ Duwi-tunalâ dæ næma fô, e gyu ade yii gewulà Yuda bete boo Getumakûn. Gâ ômærae wu ku bânæ gâtâ bâ nûn wade-wulâlâ fô, gâ bee lila alan, “Ganæ gâ ete nyawô e wura ade nyayæ powu e ye? Ganæ gâ e wura gâsâyæ-dærâ nyagæ e ye? Nya ade-dærâ ma gæsaa gâtâ â mâ! 3 Nka iyon yæsalælâ fô wô lâ? Nka Mariya wobi fô wô lâ, gâ nka wonobi âbâ n di Yakobo ma Yose ma Yuda ma Simon? Nka wonosobi âbâ n sa taakûn nfan fô?” Gâ wade æn mâ bâ ôsâ, okoro ben to wô bâ sa. 4 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Bânæ bee bù Wurubwarâ wôtabûrûlâ ôkûn-kamasâ, mô fô, wô gæfææ ma wô bâfûræ ma wô dækpara bærâ, bân taa bù wô.” 5 Okoro ân talæ â mâ ade-dærâ ma gæsaa ækæ dûkô fæya ma beyebalâ kalansâ bâkæ gâtâ â ka walô â gyaga boo koro gâ â kya bâ fô. 6 Ômærae wu ku Yesu gâtâ ben to wô be di fô. Gâ ã san ee silin akuraa âbâ fô yaanæ e wulà ade. 7 Âwû gâ e kpèlè wô bâkasælâ fwo-bânyôô fô â ba wakûn, gâ â sa bâ bânyôô-bânyôô. Gâ â tâ bâ ôkâma gâtâ bàà ka be di afiye-kpen yii koro. 8 Gâ â sù bâ alan, “Æ kara ka gænyankæ æ san osele fô æ fæya ma yiiyon-tonlâ! Æ kara ka anyan-dilâ abââ kotoku, abââ kôba i ton! 9 Æ sa anataga, mô æ kara ka ngba i ton æ fæya!” 10 Â næ dõ bâ alan, “Dækpara-kamasâ gâtâ yaà ma gyu fô, æ sara dûkôbâ æ ma sere ôkûna gâtâ yaà ye ditele fô daanæ. 11 Gengyi î maà gyu ôkankæ, gâ ben to yæ, abââ been len bàà nûn yaade fô, i ye dûkô, fô yaà kpûkpa yææ bæsaeræ baatæn i lù dûkô, fô wàà wulà alâ, ben to yæ.” 12 Okoro be ye bâ san bâ ma dõ Wurubwarâ Ade bâ tâ bânæ alâ, be foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn. 13 Gâ be berema afiye-kpen be ye bânæ boo koro, gâ bâ sùrû beyebalâ kpekpesi bûnô, gâ be wura ôkâma. 14 Egyu Erode â nûn Yesu wade nyayæ powu, yema Yesu diyere dææ nûn ôkûn-kamasâ. Bânæ bâkæ bââ dõ alan, “Wàà mâ Yohane gâtâ e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô na biri â lama e ye bekulâ

baanæ â ba. Âwû na yâ gâ Yesu e wura ôkâma nyawû gâtâ è de ââ mâ ade-dærâ ma gæsaa lâ.” 15 Mô bâkæ alan, “Wù di gâ Eliya.” Gâ bâkæ alan, “Wù di gâ Wurubwarâ bâtabûrûlâ gâtâ bâ sara wukukuba waanæ fô baanæ âkæ.” 16 Mô gâtâ egyu Erode â nûn gâlâ fô âwô alan, “Yohane gâtâ na belen wo duyû fô na lama â ba nkpa anæ lâ.” 17 Âyæ gâtâ ææ kalan ade nyayæ fô, æ kûna gâtâ egyu Erode â sa bânæ bâ ma gye Yohane, gâ bâ sa wô agbarægbaræ yaanæ bâ ma tan dikwo. Yema alâ egyu Erode â ka Erodiya gâtâ è di wonobi Filipino wôsô fô e to gæna. 18 Gâ gâlâ wuu koro Yohane â dô egyu Erode alan, “Osele wûn dô gâtâ àà to aanobi wôsô Erodiya gæna.” 19 Gâlâ wuu koro Erodiya â kyûn Yohane, gâ e len wô èè wolo, mô ân talæ, 20 yema egyu Erode è serenti Yohane, yema ã nyî gâtâ Yohane è di gâ ânæ gâtâ wade î tûna, gâ â ka koro â tâ Wurubwarâ. Okoro egyu Erode â ka wô e bubwa gâtâ ade-kpen ækæ æn nan kya wô. Ôkûna-kamasâ gâtâ egyu Erode ã nûn Yohane wade-tabûrûlâ fô, wûn taa sara wô kyâkyâ, mô ââ tæ nûn wô gepepe. 21 Nyayæ powu yææ gama fô, osele wû bã ba wû tâ Erodiya. Egyu Erode ee di wo gewo gii duwi, gâ e kpèlè bânæ gâtâ bã sa wô dækpara fô, ma wô gæfææ gææ bândærâ, ma Galilee bânæ gbaa-gbaa powu gedi. 22 Gâtâ Erodiya wobi-sûgûgyanbi e bè gyu gæyâ gaanæ ee lèn fô, wû mâ egyu Erode ma wô bânæ gâtâ e kpèlè fô powu ômæxæ. Gâ egyu fô â dô âsûgûgyanbi fô alan, “Dô mæ gænyan-kamasâ gâtâ à len! Nan mâ n tâ wõ.” 23 Gâ â kan ntam â tâ wô alan, “Gænyan-kamasâ gâtâ àà lila mæ fô, nan mâ n tâ wõ. Gengyi miin bugyu gba gâ à lila fô, nan belen baanæ n tâ wõ.” 24 Gâ âsûgûgyanbi fô e ye okòro â san wôna Erodiya wakûn, gâ â ma lila wô alan, “Anûn gâ n lila?” Gâ wôna fô alan, “Dô wô alan, ‘N te len Yohane gâtâ e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô duyû.’ ” 25 Âsûgûgyanbi fô e kutuma bilen-bilen â san egyu fô wakûn, gâ â ma dô wô alan, “N te len àà ka Yohane gâtâ e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô duyû a sa tasa anæ a môma mæ nkenkele nyawû.” 26 Wu gyu egyu Erode gepepe, mô ntam gâtâ â kan fô, ma bânæ gâtâ e kpèlè gedi fô okoro, en len gâtâ èè ye wade gâtâ â dô fô yææ gama. 27 Okoro disere-kælæn â sa wô bânæ-belenlâ-ayu fô baanæ âkæ, gâ â dô wô alâ â ma belen Yohane duyû â môma wô. Â san dikwo gâtâ be gye Yohane bâ tan fô daanæ, gâ â ma belen wo duyû. 28 Gâ â ka

dæ â sa tasa anæ â ba. Gâ egyu Erode â ka dæ â tâ âsûgûgyanbi fô, gâ âwô mô â ka â ma tâ wôna. 29 Gâtâ Yohane wô bâkasælâ bâ nûn fô, bâ ma ka wo gikpena fô, gâ bâ ma lo wô gæsàn gaanæ. 30 Yesu bâkasælâ gâtâ â sa fô be biri bâ ba, gâ bâ bã dõ wô ade gâtâ bâ ma mâ, ma ade powu gâtâ be wulà bânæ fô. 31 Bânæ bââ bûn bâ waran baakûn gûsô, gâtâ Yesu ma wô bâkasælâ fô bân taa wura osele bàà di anyan-dilâ gba. Gâlâ wuu koro Yesu â dõ wô bâkasælâ fô alan, “Æ yâ tiiko taà san otonkuma waanæ ôkankæ taà ma tuna!” 32 Okoro be gyu ôkûlæ waanæ, gâ bâ san bâ da otonkuma waanæ ôkankæ. 33 Gâtâ bââ fôrô fô, bânæ kpekpesi be we bâ, gâ bâ nyænla bâ. Okoro bânæ fô be serenti be ye atele fô powu yaanæ bâ san dûkôbâ. Be gyegeye bâ ma gyu dûkô, págâ Yesu ma wô bâkasælâ fô bâ ba. 34 Gâtâ Yesu e ye ôkûlæ fô waanæ fô, e we bânæ kpekpesi, gâ wû mâ wô dækpûkpû, yema bè we anlâ bâýâran gâtâ bân ma ânyalâ. Okoro e gyu bâ ade yii gewulà. 35 Gâtâ wu kuruma bârââ ofila wàà were fô, wô bâkasælâ fô bâ ba wakûn bâ bã dõ wô alan, “Nfan wù di dæfa daanæ, gâ ofila mô wuu were. 36 Tiri bânæ fô osele bàà san ili ma akuraa âbâ gâtâ be silin tæ nfan lâ baanæ, fô âbâ gbagba bàà ma se anyan-dilâ be di.” 37 Mô Yesu â dõ bâ alan, “Âyæ gbagba, i len gænyankæ æ tâ bâ bàà di.” Gâ bâ lila wô alan, “Ganæ gâ taà wura kôba-dærâ ti se anyan-dilâ yàà næma bânæ nyabâ powu?” 38 Gâ e lila bâ alan, “Boroboro belen gâ î ba? Æ san æ ma nya!” Gâtâ bâ ma nya fô, bâ bã dõ wô alan, “Boroboro ton ma bâsûn bânýôô.” 39 Gâ Yesu â dõ wô bâkasælâ fô alâ, bâ yâ bânæ fô powu bàà sara akpen-akpen dæfa-âôô fô dii koro. 40 Gâ bâ sara akpen-akpen. Bâkæ bâ sara akpilin ton, gâ bâkæ akpilin anyôô ma fwo. 41 Âwû gâ Yesu â ka boroboro ton fô ma bâsûn bânýôô fô, gâ â tōlâ bûnûn â nya gatala. E tiri onyun â tâ Wurubwarâ karan, gâ e sila boroboro fô yaanæ, gâ â ka â tâ wô bâkasælâ fô alâ, bâ ka be yo bâ tâ bânæ fô. Gâ e yo bâsûn bânýôô fô mô baanæ â tâ bânæ fô powu. 42 Gâ bânæ fô powu be di bâ kûtæ. 43 Gâ bâ tasæ boroboro ma bâsûn yaabùrùbùrù gâtâ be di be kuruma fô bâ yōla atuya fwo-anyôô. 44 Beteni gâtâ bã sa dûkô fô baà mâ anlâ ægbaa ænyôô ma nkpæn ton (5,000). 45 Âwû gâ Yesu â yâ wô bâkasælâ fô be gyu ôkûlæ fô waanæ, fô bàà gyegeye wô bâ san getu fô giifèn, Betasida gælan. Gâ âwô â wô, gâ e tiri bânæ dætænpan fô osele. 46

Gâtâ e tiri bânæ fô osele e were fô, â tô â san odon wuu koro ãã ma tiri onyun â tâ Wurubwarâ. 47 Gâtâ ofila wuu gyu fô, ôkûlæ fô wü sa getu fô gii getite, gâ Yesu woko è yela getu-kere. 48 Gâ e we gâtâ wô bâkasælâ fô bââ fana ma ôkûlæ fô wûû gâpala, yema gifiiye gææ gbârâ gi tuma bâ. Ôya wûtôkô gâtâ waà mâ anlâ kere-kpalâ awôrônyan anaa yaanæ fô, Yesu ã san butu fô buu koro ââ ba baakûn. E len gâtâ ãã da boo koro â san. 49 Mô gâtâ be we wô ã san butu fô buu koro ââ ba fô, bã nyî alâ, wù di gâ ekpena, gâ bâ gbârâ afala, 50 yema âbâ powu be we wô, gâ awe i kpila bâ. Gâ â tabûrû ma âbâ disere-kæläen alan, “I wura oturu, wù di gâ nmæ! Æ kara yâ gæsaa gâà ton yæ!” 51 Âwû gâ â bûn e gyu ôkûlæ fô waanæ â fæya ma âbâ, gâ gifiiye fô giinyun gæ yôlô. Ade nyayæ æ mâ bâ gæsaa æ kaara. 52 Yema bân nyænla boroboro fô waade yaanæ. Baamænlâ yaanæ iin te tirima. 53 Âwû gâ bâ kaara getu fô bâ ma gyu Genesareti gâtûnkwaagaanæ, gâ bâ kyaga bôôkûlæ fô. 54 Gâtâ e bo e ye ôkûlæ fô waanæ fô, bânæ be we Yesu bâ nyænla disere-kæläen. 55 Okoro be serenti be ye gælan dûkô gææ gâtûnkwaaga fô powu gaanæ. Gâ be tola beyebalâ baafenge yii koro be ye ôkûn-kamasâ gâtâ bâ nûn wo koro fô, gâ bâ ka bâ bâ môma Yesu. 56 Gâ ôkûn-kamasâ gâtâ Yesu â san â ma gyu anlâ akuraa abââ atele yaanæ powu fô, bââ ka beyebalâ bâ bã sæ gæyâ gaanæ. Gâ bee koturu wô alâ, â yâ beyebalâ fô bàà kya gâ wô gâgba giinyun gba. Gâ âbâ gâtâ bâ kya gæ fô powu be wura ôkâma.

Mark 7

1 Âwû gâ Farisi bete ma Ise yii bewùlâlâ bâkæ gâtâ be ye Yerusalem bâ ba fô be bè tuma Yesu wakûn. 2 Gâ be we gâtâ wô bâkasælâ fô bâkæ ben fere baalô anlâ gâtâ bekukubanæ baade ii wùlà fô, pâgâ bee di. 3 Yema Farisi bete ma Yuda bete bôô bândærâ powu bân taa kere bekukubanæ baade-wùlâlâ fô bâ ya. Okoro gengyi ben fere baalô fô, bân taa di. 4 Gâlâ ke gâ gengyi bè ye gæyâ gaanæ bâ ba fô, bee kù, pâ bàà di. Gâ anyan kpekpesi î sa gâtâ bââ kyûn. Gâ bââ dæyâ koro ma afirinbi-nyûnlâ-butu, ma isun, ma båtasa-salâ anyan-dilâ yii gefere. 5 Okoro Farisi bete ma Ise yii bewùlâlâ fô be lila Yesu alan, “Anûn yii koro gâ aa bâkasælâ fô bân taa

di tii bekukubanæ baade-wùlâlâ fô yii koro? Bân taa fere baalô anlâ gâtâ tii wùlà fô pâgâ bee di.” 6 Âwû gâ Yesu â dõ bâ alan, “Ææ mâ anlâ ì di bânæ-kpara, mô ææ gban gâ. Yaade gâtâ Wurubwarâ â dama wõtábûrûlâ Isaya wo koro â dõ Wade-âwaralâ fô yaanæ fô ì dô. Ade fô n di alan, ‘Bânæ nyabâ bè de gâ boo-inyun bââ dõ alâ bee bù mæ, mô baamænâ yaanæ fô, ben de mæ bââ mâ gænyankæ. 7 Bââ sûma mæ gâ tun-tun, yema bè de gâ ise gâtâ bânæ-nyalâ bâ mâ bee wùlà bânæ ade.’ 8 Æ ka Wurubwarâ wo-Ise æ sæ gælan, gâ i ye ì de gâ bekukubanæ baade-wùlâlâ yaanæ.” 9 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Í nyî anlâ gâtâ yaà ka Wurubwarâ wo-Ise æ sæ gælan dægyasâyæ daanæ, fô i ye ì de yii bekukubanæ baade-wùlâlâ! 10 Yema wukukuba fô, tutu Mose â dõ Wurubwarâ wo-Ise yaanæ alan, ‘Bù aate ma aana, gâ ânæ gâtâ âã dõ ade-kpen â fôyæ wote abââ wôna fô, i wolo wô!’ 11 Mô âyæ ææ dõ alan, ‘Gengyi ânæ âkæ ã dõ wote abââ wôna alan, “Gænyan gâtâ nafô aà wura a ye maakûn fô wù di Koriban” ’ (gâtâ wuu wùlà alâ, gænyan gâtâ bâ ka bâ tâ Wurubwarâ) fô, 12 æn mænæ tan tâ ânæ fô osele ãã mâ gænyankæ â tâ wote abââ wôna. 13 Anlâ gâ ì de yii bekukubanæ baade-wùlâlâ ææ mæna Wurubwarâ wo-Ise fô. Ade kpekpesi gâtâ ì we anlâ, gâ ææ mâ.” 14 Yesu e ni kpèlè bânæ dætænpan fô â ba wakûn, gâ â dõ bâ alan, “Âyæ powu æ sæ giten maakûn, fô yàà nûn ade yaanæ gepepe! 15 Gænyankæ gæn ma, gâtâ gaà ye okòro gi gyu ânæ wanæ gâtâ gaà talæ gæ sa ânæ fô dædææ. Mô fô, anyan gâtâ ii ye ânæ waanæ fô, âyæ n tâ sa wô dædææ. 16 Âkamasâ gâtâ ee len ãã nûn fô, â sæ giten ãã nûn!” 17 Gâ Yesu e ye bânæ dætænpan fô baakûn â san dækpara, gâ wô bâkasælâ fô be lila wô dækpalæ fô daanæ. 18 Gâ Yesu e lila bâ alan, “Okoro âyæ mô æn taa nûn ade yaanæ? Ææn nyî alâ, gænyan gâtâ gii ye okòro gi gyu ânæ anæ fô gæn taa sa wô dædææ? 19 Ææn nyî alâ, nka woturu waanæ gâ gææ ma gyu? Gææ ma gyu gâ wo diboro daanæ, fô gi ye gi gyu ôkpan.” Yesu â dõ ade nyayæ e wùlà gâtâ anyan-dilâ powu ì kôlô ma gedi. 20 Gâ â dõ alan, “Gænyan gâtâ gii ye ânæ waanæ fô, âgæ n tâ sa ânæ fô dædææ. 21 Yema ânæ woturu waanæ gâ amænâ-kpen powu ii ye æ ba. Ade nyayæ yaakæ n di adima-de, ma buyukuri, ma bânæ boo gewolo, ma geye ânæ wôsô abââ wôsân gama, 22 ma gænæn-sæya, ma imiri-kpen yææ gâmâ, ma gâgban, ma gâmæna,

ma gænæ-kyûn, ma gâdõ-ade-kpen-gyaga bânæ boo koro, ma koro wûu gâbûma gatala, ma genyimapu. 23 Ade-kpen nyayæ powu ii ye gâ ânæ wanæ æ ba, gâ âyæ n tâ sa ânæ dædææ.” 24 Âwû gâ Yesu â tô e ye dûkô, gâ â san Tiro ma Sidon atele gâtâ in di Isareli bete baatele fô yææ gælan. Â ma gyu dækpara dækæ daanæ gâtâ een len âkæ ãã nyænla alâ ã sa dûkô, mô bânæ bâ nyænla. 25 Âna âkæ gâtâ afiye-kpen i si wobi-nanæbi wo koro fô, â nûn Yesu wo koro. Disere-kælæn gâ â bã nûn wô bæsæræ baanæ. 26 Âna fô è di gâ Gereki-te, gâ be wo wô Siriya-Fenikiya gâtûnkwa gaanæ. E koturu Yesu alâ, èè berema afiye-kpen fô e ye wobi fô wo koro. 27 Mô Yesu â dõ wô alan, “Yâ bebi bàà kûtæ pâ, yema wûûn kôlô gâtâ nan ka bebi baanyan-dilâ n fun n fæna bâkpââ.” 28 Gâ âna fô â dõ Yesu alan, “Efonte, wü sa waanæ gâlâ, mô bâkpââ bââ talæ be di bebi baanyan-dilâ yaabûrûbûrû gâtâ i ye æ nûn ôkpûlô wûu gatæn fô akæ.” 29 Gâ Yesu â dõ wô alan, “Ade gâtâ a dõ lâ yii koro, san, afiye-kpen fô i ye aabi-nanæbi fô wo koro.” 30 Gâ gâtâ â san wô dækpara fô, e we wobi fô ã dô npa wo koro gâtâ afiye-kpen fô i ye wo koro. 31 Gâtâ Yesu e ye Tiro ditele daanæ fô, â san ma Sidon ditele, gâ â ba Galilee getu giikere, Dekapoli gâtûnkwa gaanæ. 32 Gâ bânæ bâkæ bâ ka ete âkæ gâtâ waten æ sû, gâ ân taa talæ â tabûrû gepe fô bâ môma wô. Be koturu Yesu alâ, â ka walô â gyaga ete fô wo koro ãã kya wô geyeba. 33 Gâ Yesu â ka wô e ye bânæ dætænpan fô baakûn â san gælan. Gâ â ka walobi â sa ete fô waten yaanæ. Gâ e tirima atætan â kya ete fô gælæma. 34 Âwû gâ Yesu â nya gatala, gâ e tuna fûû. Gâ â dõ wô alan, “Efata!” gâtâ wuu wulà alan, “Tirima!” 35 Disere-kælæn fô waten i tirima, gâ wô gælæma gi furu, gâ â tabûrû gepepe. 36 Gâ Yesu â sû bânæ fô gepepe alâ, bâ kara dõ ânæ âkæ. Mô gâsû kpekpesi gâtâ â sû bâ lâ gææ gama fô, bâ ma yasæ ade fô. 37 Ômæra wu ku bânæ fô gepepe, gâ bââ dõ alan, “Â mâ anyan powu gepepe. Â yâ aten-sûlâ yii bete bâ nûn ade, gâ â yâ omumu âbâ bâ tabûrû.”

Mark 8

1 Awi ætôkô yaanæ gâtâ bânæ dætænpan be ni bè tuma, gâ bân ma gænyankæ gâtâ bàà di fô, Yesu e kpèlè wô bâkasælâ fô â ba wakûn, gâ â

dō bâ alan, 2 “Bânæ dætænpan nyabâ baade î ba mæ gutunkoro, yema awi asiyee æ lâ gâtâ bã sa maakûn, gâ bân ma gænyankæ bàà di. 3 Gâ gengyi n tiri bâ osele bàà san baakpara ma dækpan fô, bôô bûnûn baà bè din bâ osele waanæ, yema bâkæ be ye gâ ôfô bâ ba.” 4 Gâ wô bâkasælâ fô be lila wô alan, “Ganæ gâ ânæ eè wura anyan-dilâ otonkuma nyawû waanæ â tâ bânæ nyabâ bàà di?” 5 Gâ Yesu mô e lila bâ alan, “Boroboro belen gâ î ba?” Gâ bâ dō wô alâ bã ba boroboro kwarankæ. 6 Gâ â yâ bânæ dætænpan fô bâ waran bâ sara gâtûnkwa. Âwû gâ â ka boroboro kwarankæ fô, gâ e tiri onyun â tâ Wurubwarâ karan, gâ e sila yaanæ, gâ â ka â tâ wô bâkasælâ fô alâ, be yo bâ tâ bânæ fô. Gâ be yo bâ tâ bânæ dætænpan fô. 7 Fô bè de bâsûn bâràâ mô. Gâ Yesu e tiri onyun â tâ Wurubwarâ karan, gâ â dō wô bâkasælâ fô alâ, be yo bâsûn fô mô bâ tâ bânæ fô. 8 Bânæ fô be di bâ kûtæ, gâ bâ tasæ abùrùbùrù gâtâ be di be kuruma fô bâ yôla atuya kwarankæ. 9 Bânæ gâtâ be di fô powu baà mâ anlâ ægbaa ænyôô (4,000). 10 Gâtâ Yesu e bo e tiri bânæ fô osele fô, â ma gyu ôkûlæ waanæ ma wô bâkasælâ fô, gâ be bè ye Dalimanuta gâtûnkwa gaanæ. 11 Farisi bete bâkæ bâ ba Yesu wakûn, gâ be gyu ade yii getiira ma âwô. Bee len wô ãã mâ ade-dærâ ma gæsaa ækæ gâtâ waà wùlà alâ, e ye gatala fô e wùlà bâ bàà we. Bâ mâ gâlâ bè de bee len wô ade. 12 Yesu e mugisi, gâ e lila bâ alan, “Anûn yii koro gâ âyæ ñdò wûû bânæ ii bugiti gâ ade-dærâ ma gæsaa yàà we? N tâ dō yæ gepepe yàà nûn alâ, mæn nan mâ ade-dærâ ma gæsaa ækæ n wùlà âyæ gâlâ wûû bânæ nyabâ.” 13 Âwû gâ e kere bâ â ya, gâ â næ ma gyu ôkûlæ fô waanæ, gâ bâ kaara bâ da getu fô giifèn. 14 Wô bâkasælâ fô be finla gâtâ bàà ka boroboro be ton, yema ben de akæ ôkûlæ fô waanæ fæya ma boroboro kælæn-kwan. 15 Gâ Yesu â dō bâ alan, “Æ nya yii koro gepe ma Farisi bete ma Erode bânæ bôô gæfa-âanlâ gâtâ gææ yâ boroboro wûû tô fô.” 16 Gâ bâ tabûrû ade fô booko-booko alan, “Eeyi! Tæn ka boroboro!” 17 Gâtâ Yesu e we baamænâ yaanæ fô, e lila bâ alan, “Anûn yaade gâ ææ tabûrû kadama boroboro gâtâ æn ka i ton fô wuu koro? Okoro î sangba æn taa nyænla ade yaanæ? Yaamænâ yaanæ iin te tirima? 18 Gâtâ î ba bûnûn fô, æn taa we? Gâ gâtâ î ba aten fô, æn taa nûn ade? Æn taa kûna ade loo? 19 Ôkûna gâtâ na sila boroboro ton na tâ bânæ ægbaa ænyôô ma nkpræn ton fô (5,000),

atuya alen gâ æ tasæ abùrùbùrù gâtâ be di be kuruma fô æ yôla?” Gâ alan, “Fwo-anyôô.” 20 Gâ Yesu e ni lila bâ alan, “Gâtâ na sila boroboro kwarankæ na tâ bânæ ægbaa ænyôô fô (4,000), atuya alen gâ æ tasæ abùrùbùrù gâtâ be di be kuruma fô æ yôla?” Gâ alan, “Kwarankæ.” 21 Gâ e lila bâ alan, “Okoro î sangba æn taa nûn ade yaanæ?” 22 Gâ bâ ma gyu Betasida ditele daanæ. Gâ bâ ka ânûn-gbenalâ âkæ bâ môma Yesu, gâ be koturu wô alâ, â ka walô â kya wô. 23 Yesu e ton ânûn-gbenalâ fô gûlô, gâ â ka wô e ye ditele fô daanæ. E tirima atætan e lù ete fô bûnûn, gâ â ka walô â gyaga wo koro, gâ e lila wô alan, “Aa we gænyankæ?” 24 Ete fô â nya gatala, gâ â dõ alan, “N te we bânæ, mô n te we bâ anlâ iyon gâtâ bã san.” 25 Gâ Yesu â næ ka walô â kya wô bûnûn, gâ â yâ wô â tõlà bûnûn â nya gatala. Nkenkele wô bûnûn bu tirima, gâ ee we gænyan-kamasâ gepepe. 26 Gâtâ Yesu e tiri wô osele alâ â san wô dækpara fô, â sù wô alan, “Kara dõ ânæ âkæ! Kara biri san ditele fô daanæ gba!” 27 Âwû gâ Yesu ma wô bâkasælâ fô be ye dûkô fô bâ san Kesareya Filipi akuraa âbâ baanæ. Osele waanæ fô, e lila wô bâkasælâ fô alan, “Ânyan gâ bânæ bââ dõ alâ ñ di?” 28 Gâ bâ dõ wô alan, “Bâkæ bââ dõ alâ, à di gâ Yohane gâtâ e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô, gâ bâkæ alâ, à di gâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ Eliya, gâ bâkæ mô alâ, à di gâ Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô baanæ âkæ.” 29 Gâ e lila bâ alan, “Gâ âyæ mô de, ânyan gâ î nyî alâ ñ di?” Petero â dõ alan, “Awô n di Kirisito gâtâ è di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ ãã bã ba fô.” 30 Gâ Yesu â sù bâ gâtâ bâ kara dõ wo koro gaade bâ tâ ânæ âkæ. 31 Âwû gâ Yesu e gyu wô bâkasælâ fô ade yii gewulà alan, “Wù di gâtâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan we dæfana kpekpesi, gâ wù di gâtâ ditele dææ bândærâ ma gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Ise yii bewulâlâ fô powu bàà terema mæ alâ min di Nkpa Wotolâ fô. Wù di gâtâ bàà wolo mæ, mô fô, duwi-siyeeefâ daanæ fô, nan biri n lama n ye bekulâ baanæ.” 32 Gâtâ â dõ bâ ade nyayæ â tana fô, Petero â ka wô â san gælan, gâ â sù wô alâ â kara næ dõ gâlâ. 33 Mô Yesu e fi â nya wô bâkasælâ fô, gâ â fa Petero alan, “Wurubwarâ wokengbelilâ Satan, kpe ye mææn bûnûn! Yema nka Wurubwarâ gelenbi gaamænâ gâ aa sa lâ, bânæ-nyalâ boo gelenbi gaamænâ gâ aa sa.” 34 Gâ e kpèlè bânæ dætænpan ma wô bâkasælâ fô â ba wakûn. Gâ â dõ bâ alan, “Ânæ gâtâ ee

len ãã târâma mæ fô, wù di gâtâ èè kere âwô gbagba wo gelenbi â ya, fô ãã ka woyon gâtâ wù yela tâ dæfana ma diku fô e tola ãã bã târâma mæ. 35 Yema âwô gâtâ è len èè to koro nkpa fô, nkpa fô eè ye wô gûlô. Mô gengyi nmæ ma maade fô yii koro gâ âkæ ãã ka koro â tâ diku bæra fô, eè biri e wura wô nkpa fô. 36 Gengyi ânæ è wura gâtûnkwa nyagæ gaanyan powu, gâ wôkala è ye walô yaanæ fô, tônô mômô gâ eè wura? 37 Abââ anûn gâ ânæ ã talæ â ka e foma ma wô nkpa? 38 Yema ânæ gâtâ nmæ abââ maade-wùlâlâ fô î ba wô ænænfa ñdò wûû bânæ gâtâ be fi gama be ten Wurubwarâ, gâ bè di ade-kpen yææ bâmâlâ lâ bôô bûnûn fô, gâlâ gæænæ fô mô wade yaà bã mâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô mô ænænfa, duwi gâtâ nmæ ma mææn bâsalâ gâtâ bân ma dædææ fô taà ye gatala tæ ba Miinte gingyebi-dærâ fô gaanæ fô.”

Mark 9

1 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “N tâ dõ yæ yaà nûn alâ, bâkæ bè yela yaanæ nfan, gâtâ bân nan we diku bâ nya ma sere ôkûna gâtâ baà we Wurubwarâ gingyebi fô gâtâ gæ ba ma ôkâma.” 2 Awi kooron yææ gama fô Yesu â ka Petero ma Yakobo ma Yohane â fæya ma wo koro, gâ bâ san odon-dærâ wûkæ wuu koro booko-kwan. Bôô bûnûn baanæ dûkô fô Yesu wo koro gi foma. 3 Gâ wô ngba ææ åalagæ, gâ i fwo peri-peri gâtâ ânæ âkæ ân ma gâtûnkwa gaanæ gâtâ ãã talæ â mâ yaà fwo gâlâ. 4 Dûkô fô Wurubwarâ bânæ-kuba bânÿôô Eliya ma Mose be duru be ye, gâ bâ tabûrû ma Yesu. 5 Gâ Petero â dõ Yesu alan, “Ândærâ, wü kôlô gâtâ tí sa nfan lâ. Yâ taà mâ æpanpan isiyee, aayo wûkæ, Mose woyo wûkæ, Eliya mô woyo wûkæ.” 6 Fô ân nyî ade gâtâ ââ dõ, yema gæsaa gi ton bâ gæ kaara. 7 Gâ akpaba ækæ i bè tin bâ. Gâ gæta gækæ gi ye dækpaba fô daanæ alan, “Nyawô n di miinbi-kælæn gâtâ ñ len fô, æ nûn wakûn!” 8 Gâ disere-kælæn gâtâ wô bâkasælâ fô bââ nya be silin fô, ben mini we ânæ âkæ fæya ma Yesu. 9 Ôkûna gâtâ bââ waran odon fô wuu koro fô, Yesu â sù bâ alâ bâ kara dõ ade gâtâ be we fô bâ tâ ânæ âkæ, ma sere ôkûna gâtâ âwô Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô ãã lama â tô e ye bekulâ baanæ â ba. 10 Okoro ade fô æ wô baayu yaanæ, gâ bee lila booko-booko alan, “Gâlama-tô ye bekulâ baanæ

nyawû mô wuu wùlà alâ lan?” 11 Gâ be lila wô alan, “Anûn yii koro gâ Ise yii bewùlâlâ fô bââ dõ alâ, wù di gâtâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ Eliya èè gyegeye â ba pâ?” 12 Yesu â dõ bâ alan, “Wù di gâtâ Eliya èè gyegeye â ba â bã pæna anyan powu. Gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô ke æ dõ kadama nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô miin koro gâtâ nan bè we dæyæyâ-dærâ, gâ baà fuli mæ. 13 Mô n tâ dõ yæ alâ, Eliya â wârâ ba, gâ bânæ bâ mâ wô anlâ gâtâ bè len powu, anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ wo koro gaade æ sæ fô.” 14 Gâtâ bâ ma gyu Yesu bâkasælâ-kurumakyââ fô baakûn fô, be we gâtâ bânæ dætænpan be silin bâ be tuma, gâ Ise yii bewùlâlâ fô bee tiira ade ma âbâ. 15 Disere-kæläen, gâtâ bânæ fô be we Yesu fô, wù mâ bâ dibi-dækæ, gâ be serenti bâ san wakûn bâ ma sa wô onyun. 16 Yesu e lila bâ alan, “Anûn yaade gâ âyæ ma âbâ ii tiira?” 17 Gâ bânæ dætænpan fô baanæ âkæ e tiri wuunyun alan, “Ândærâ, na ka miinbi-tenibi gâtâ afiye-kpen ì si wo koro, gâ æn taa yâ wô ãã tabûrû fô na môma wõ àà kya wô. 18 Ôya-kamasâ gâtâ afiye-kpen fô ì ba wo koro fô, ii kpenti wô, fô i fun wô æ fæna gâtûnkwaâ. Afûû ii ye wonyun, fô ââ kôrô wanyaa, gâ wo koro wuu ken. Na dõ aa bâkasælâ fô alâ, be berema afiye-kpen fô be ye wo koro, mô bân talæ.” 19 Yesu â dõ bâ alan, “Oo, âyæ bânæ gâtâ æn taa to i di! Awi alen gâ wù di gâtâ nan sara yaakûn? Awi alen gâ n ni wura oturu n tâ yæ? Æ ka ebi fô æ môma mæ!” 20 Gâ bâ ka wô bâ môma wô. Gâtâ afiye-kpen fô i we Yesu fô, disere-kæläen æ yâ ebi fô wo koro gi kpenti anlâ âtalalâ n si wo koro, gâ e ye â nün gâtûnkwaâ, gâ ee bilima-bilima, gâ afûû ii ye wonyun. 21 Yesu e lila wote fô alan, “Bækyan bilen bæ lâ gâtâ geyeba nyagæ gæ ba ebi fô wo koro?” Wote fô alan, “Ye sæyââ wo gibisoro gaanæ. 22 Geyeba fô gææ tæ ka wô gæ fæna ôtan ma butu baanæ diku-diku. Mô gengyi à talæ a mâ gænyankæ fô, nya tii gutunkoro àà kpà tæ!” 23 Yesu e lila wô alan, “A to a di gâtâ ñ talæ? Ade powu yaà pe æ tâ ânæ gâtâ èè to Wurubwarâ e di.” 24 Disere-kæläen ebi fô wote â ka gewula â gbârâ afala alan, “Na to na di, kpà mæ nan to n di gepepe!” 25 Gâtâ Yesu e we gâtâ bânæ bè serenti bââ ba dûkôbâ fô, â fa afiye-kpen fô alan, “Âyæ giten-sûlâ ma omumu waafiye-kpen, n tâ dõ yæ alâ, i ye wo koro æ san! Ye ñdò san, æ kara ni bè gyu wanæ!” 26 Afiye-kpen fô æ gbârâ afala, gâ i kpenti ebi fô gepepe anlâ

âtalalâ, gâ i ye wo koro æ da. Gâ ebi fô ã dô gâtûnkwaan anlâ ekpena, okoro bânæ kpekpesi alâ e ku. 27 Mô Yesu e ton wô gûlô, gâ â bûma wô, gâ â tô e yela wô bæsaeræ buu koro. 28 Wûû gama gâtâ Yesu â ma gyu dækpara fô, wô bâkasælâ fô be bè lila wô dikwo daanæ alan, “Anûn yii koro gâ âtæ tæntalæ ti berema afiye-kpen fô ti ye wo koro?” 29 Gâ Yesu â dô bâ alan, “Gengyi in tiri onyun æ tâ Wurubwarâ fô, afiye-kpen nyayæ yiidu bæra, æn nan talæ i berema yæ.” 30 Gâtâ be ye dûkôbâ fô, bâ dama Galilee gâtûnkwaan. Fô ân taa len gâtâ ânæ âkæ ã nyænla, 31 yema ee wûlâ wô bâkasælâ fô ade, gâ â dô bâ alan, “Baà ka nmæ Bânæ-nyalâ Bôndærâ fô bâ sa bânæ baalô bàà wolo mæ. Gâ miin gewolo gii duwi-siyee fâ daanæ fô, nan lama n ye bekulâ baanæ.” 32 Wô bâkasælâ fô bân nûn ade gâtâ ee wûlâ fô yaanæ, mô gæsaa gi ton bâ gâtâ bàà lila wô. 33 Gâ bâ ba Kapenum ditele. Gâtâ bã sa dækpara fô, Yesu e lila wô bâkasælâ fô alan, “Anûn yiworo gâ ii to osele waanæ fô?” 34 Gâ be tin boo-inyun, yema osele waanæ fô, be gyu otiira bàà we baanæ âwô gâtâ è di ândærâ. 35 Yesu â waran â sara, gâ e kpèlè wô bâkasælâ fwo-bânyôô fô. Gâ â dô bâ alan, “Gengyi yaanæ âkæ è len ã mâ egyegeyelâ fô, wù di gâtâ ã mâ wo koro etiti, fô ã mâ wôwôlôn âbâ powu bôôsûmalâ.” 36 Gâ â ka ebi âkæ e bè yela boo getite, gâ â ka wô walô yaanæ, gâ â dô bâ alan, 37 “Ânæ-kamasâ gâtâ miin koro ee len gâlâ gii bebi nyabâ baanæ âkæ wade fô, nmæ gâ ee len. Gâ ânæ-kamasâ gâtâ ee len maade mô fô, âwô gâtâ â sa mæ fô gâ ee len.” 38 Yesu wôkasælâ Yohane â dô wô alan, “Ândærâ, ti we ete âkæ gâtâ è de aa diyere ee berema afiye-kpen e ye bânæ boo koro, gâ tæ sù wô alâ, e kere â ya, yema ân fæya ma tæ.” 39 Gâ Yesu â dô alan, “Æ kara sù wô, yema ânæ âkæ ân ma gâtâ ã ka miin diyere â mâ ade-dærâ ma gæsaa ækæ, fô dækpalan daanæ, ã dô miin koro ade-kpen. 40 Yema ânæ-kamasâ gâtâ ân taa kyûn tæ fô è yela tææ gama. 41 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, ânæ-kamasâ gâtâ ã tâ yæ butu, yema alâ î târâma mæ okoro fô, wo gutoro gæn nan gbârâ wô kpa.” 42 “Gengyi ânæ âkæ ã yâ bebi buruburu nyabâ gâtâ be to mæ be di lâ baanæ âkæ ã nûn wo getodi gaanæ fô, âwû bæra, gengyi bã daà ban dætaa-dærâ bâ kyôlôga ânæ fô gigen bàà ma fun wô bâ sa âpû ma alun wanæ gba fô, nafô wû kôlô da. 43 Gengyi aa gûlô gææ yâ wô aa mâ ade-kpen fô, kebi gæ lulu!

Wü kôlô tâ wõ gâtâ àà ka gûlô-kpilin a gyu Wurubwarâ Bugyu baanæ da gâtâ àà ka alô anyôô a ma gyu dæyæyâ dæætan gâtâ wuu gye gakpaakpa fô waanæ. 44 Dûkô gâ ‘alubi gâtâ æn taa ku ii di bânæ, gâ ôtan mô wûn taa ku wû nya.’ 45 Gengyi aa gæsæræ gææ yâ wõ aa mâ ade-kpen fô, kebi gæ lulu! Wü kôlô tâ wõ gâtâ àà gyu nkpa anæ gâtâ à di ôtagasæ da gâtâ à ba bæsræ bûnyôô, gâ baà ma fun wõ bâ sa dæyæyâ gakpaakpa daanæ. 46 Dûkô gâ ‘alubi gâtâ æn taa ku ii di bânæ, gâ ôtan mô wûn taa ku wû nya.’ 47 Gâ gengyi aa gûnûn gææ yâ wõ aa mâ ade-kpen fô, kyôlô gæ lulu! Wü kôlô tâ wõ gâtâ àà ka gûnûn-kælæn a gyu Wurubwarâ Bugyu fô baanæ da gâtâ à ba bûnûn bûnyôô, gâ baà ma fun wõ bâ sa dæyæyâ gakpaakpa daanæ. 48 Dûkô gâ ‘alubi gâtâ æn taa ku ii di bânæ, gâ ôtan mô wûn taa ku wû nya.’ 49 Yema wù di gâtâ mæænæ-kamasâ èè we dæyæyâ, mô è ye dæyæyâ nyadæ daanæ fô, ãã sara gakpaakpa anlâ gâtâ bûbôlâ bûn taa yâ gænan gàà fwa fô. 50 Bûbôlâ bü kôlô, mô gengyi bù lulu bûûsâ fô, lan gâ yaà mâ bû bàà biri bû mâ ôsâ? Æ yâ yaade-mâlâ yàà mâ ôsâ anlâ bûbôlâ, fô yàà sara olila waanæ ma ânæ-kamasâ!”

Mark 10

1 Gâtâ Yesu e ye dûkôbâ fô, â san Yudeya gælan gâtâ gî sa Yodan getu-fèn fô. Gâ bânæ dæætanpan be ni silin wô be tuma. Gâ e wùlâ bâ ade anlâ gâtâ ã taa tæ mâ fô. 2 Gâ Farisi bete bâkæ bâ ba wakûn. Gâ gâtâ bee len wonyun waanæ bàà nûn okoro be lila wô alan, “Osele wü dô tâ eteni gâtâ èè terema wôsô?” 3 Yesu e lila bâ alan, “Lan gâ tutu Mose â dô yæ alâ æ mâ?” 4 Bâ dô alan, “Mose â tâ osele gâtâ eteni â âwara dæsan kpa dii geterema dææ gækpa â tâ wôsô, fô èè terema wô.” 5 Yesu â dô bâ alan, “Yiituru wûûkâma wuu koro gâ Mose â âwara gâlâ gaade â tâ yæ. 6 Ye sæyââ anyan powu yææ gâmâ digyegeye daanæ fô, ‘Wurubwarâ â mâ bâ gâ eteni ma ânænæ.’ 7 ‘Nyawû wuu koro gâ eteni èè kere wote ma wôna â ya, fô ãã ma sara ma wôsô, 8 fô âbâ ma âwô bàà mâ ânæ-kælæn.’ Okoro ben mini di bânæ kperen-kperen, mô fô, bè di gâ ânæ-kælæn. 9 Nyawû wuu koro gænyan gâtâ Wurubwarâ â kya â mâ ôkælæn fô, ânæ âkæ â kara lanla waanæ.” 10 Gâtâ bâ ma gyu dækpara fô, Yesu bâkasælâ

fô be ni lila wô ade nyayæ yaanæ. 11 Gâ Yesu â dô bâ alan, “Gengyi ânæ âkæ è terema wôsô â ma to âna-fon fô, è we anlâ eteni gâtâ â ma dûrô ma ânæ-fon wôsô. Â mâ wôsô ade-kpen gafô. 12 Gâ gengyi ânænæ è terema wôsân â ma kpà ete-fon fô, wuu wulà alâ, e ye wôsân gama.” 13 Dûkô gâ bânæ bâ ka bebi bâ ba Yesu wakûn gâtâ ãã ka walô â gyaga boo koro. Mô wô bâkasælâ fô bââ âmanyân bânæ gâtâ bè de bebi fô bââ ba fô. 14 Gâtâ Yesu e we gâlâ fô, wû mâ wô owurufa, gâ â dô wô bâkasælâ fô alan, “Æ yâ bebi fô bàà ba maakûn, æ kara sù bâ osele, yema Wurubwarâ Buggy fô bù di gâ bânæ gâtâ bââ warama koro anlâ bebi nyabâ fô booyo. 15 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, ânæ-kamasâ gâtâ ân nan to Wurubwarâ Buggy fô anlâ ebi fô, ân nan gyu baanæ â nya.” 16 Gâ Yesu â ka bâ walô yaanæ, gâ â ka walô â gyaga boo koro â fô Wurubwarâ wolila â tâ bâ. 17 Gâtâ Yesu â kya osele ââ fôrô fô, ete âkæ e serenti e bè kura Yesu bæseræ baanæ, gâ e lila wô alan, “Ewùlâlâ-kpara, anûn gâ wù di gâtâ nan mâ, pâ nan wura nkpa gakpaakpa?” 18 Gâ Yesu e lila wô alan, “Anûn yii koro gâ aa kpèlè mæ âkpûkpûra? Ânæ âkæ en di âkpûkpûra fæya ma Wurubwarâ. 19 À nyî Wurubwarâ Ise fô gâtâ ii wulà alan, ‘Kara wolo ânæ! Kara ye aasô abââ aasan gama! Kara yuri! Kara belen ade gyaga ânæ wo koro! Kara kutu ânæ! Bù aate ma aana!’ fô.” 20 Gâ ete fô e tiri wuunyun alan, “Ewùlâlâ, n te di Ise nyayæ powu yii koro ye sæyââ miin gibi gaanæ.” 21 Yesu â nya wô bûnûn baanæ yirididi. E len wade, gâ â dô wô alan, “Wu kuruma wô gænyan-kælæn gâtâ aan tâ mâ. San ma fu anyan powu gâtâ à ba, fô àà ka kôba fô a tâ beyenpu! Âwû fô aà wura anyan gâtâ ii di gûnûn gatala, fô nkele àà bã târâma mæ!” 22 Gâtâ ete fô â nûn gâlâ fô, wûn mâ wô ôsâ, gâ â san â da ma amænlâ, yema ã ba anyan gepepe. 23 Yesu â nya wô bâkasælâ fô e silin, gâ â dô bâ alan, “Wàà mâ ôkâma gepepe wû tâ âbâ gâtâ bã ba anyan gepepe fô gâtâ bàà gyu Wurubwarâ Buggy fô baanæ.” 24 Ade nyayæ æ yâ wô bâkasælâ fô boo koro wu ku bâ. Gâ Yesu â næ dô bâ alan, “Miin bebi, nka ì we anlâ gâtâ wàà mâ ôkâma tâ bânæ gâtâ bââ ka bôô bûnûn bâ gyaga anyan yii koro fô, gâtâ bàà gyu Wurubwarâ Buggy fô baanæ? 25 Wûn ma ofele tâ dækpôâô gba gâtâ dàà gyu ma ‘Ôbaalâ wuu Difwe’ di ye da gâtâ ânæ gâtâ ã ba anyan gepepe fô èè gyu Wurubwarâ Buggy fô baanæ.” 26 Ade fô æ dûrô bâ onyun gepepe, gâ be lila bâwôlôn

alan, “Âwû bærâ, ânyan gâ Wurubwarâ eè to nkpa gafô?” 27 Yesu â nya bâ yiridi, gâ â dõ alan, “Bânæ baakûn fô wûn nan talæ wû mâ, mô nka Wurubwarâ wakûn. Yema Wurubwarâ wakûn bærâ, gænyan-kamasâ gî talæ gæ mâ.” 28 Âwû gâ Petero â dõ alan, “Efonte, âtæ ti kere gænyan-kamasâ tæ ya, gâ tî târâma wõ.” 29 Yesu â dõ bâ alan, “N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, ânæ âkæ ân ma gâtâ eè kere wo dikwo, abââ wonobi âbâ, abââ wonosobi âbâ, abââ wõna, abââ wote, abââ wo bebi, abââ wo-ili â ya, nmæ ma Nkpa-geto Gaade fô yii koro, 30 gâtâ ân nan wura akwo, ma benobi, ma benosobi, ma bânaawe, ma bebi, ma ili â fæya disere akpilin ton dæsarabi nyadæ daanæ. Mô dæyæyâ daà ba wo koro fæya ma gænæ-kyûn, mô gamama fô eè wura nkpa gakpaakpa. 31 Bânæ kpekpesi gâtâ bè di bâgyangbasâlâ fô, baà bã mâ bâmalâ. Gâ âbâ gâtâ bè di bâmalâ fô baà bã mâ bâgyangbasâlâ.” 32 Yesu ma wô bâkasælâ fô bã san osele waanæ bââ fôrô Yerusalem. Fô Yesu e to digyegeye. Wû mâ wô bâkasælâ fô dibi-dækæ, gâ gæsaa gi ton bânæ gâtâ bâ târâma bâ fô mô. Âwû gâ â ka wô bâkasælâ fwo-bânyôô fô e ye gælan, gâ â næ dõ ade gâtâ yaà ba wo koro fô â tâ bâ alan, 33 “Æ nya, tææ fôrô Yerusalem. Dûkô gâ baà ma tiri nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô bâ tâ, baà ka mæ bâ sa gedi gææ bâtâlâ bôô bândærâ ma Ise yii bewùlâlâ fô baalô. Baà tin mæ dæpwâ gâtâ dæ kûtûma diku, gâ baà ka mæ bâ sa bânæ gâtâ bâân nyî Wurubwarâ baalô. 34 Baà sa mæ dækpàtà, gâ baà tirima atætan be lù mæ. Baà lanla mæ bikpemani, fô baà wolo mæ, mô wuu duwi-siyee fô, nan lama n ye bekulâ baanæ.” 35 Gâ Yakobo ma Yohane gâtâ bè di Sebede bebi fô, bâ ba Yesu wakûn, gâ bâ dõ wô alan, “Ândærâ, tii len gâtâ gænyan-kamasâ gâtâ taà fô wõ fô, àà mâ a tâ tæ.” 36 Gâ e lila bâ alan, “Anûn gâ ii len nan mâ n tâ yæ?” 37 Gâ bâ dõ wô alan, “Gengyi à bã sara aa gigyu-bæya fô gii koro ginyebi gaanæ fô, yâ taanæ âkæ ãã sara aalogyi-lô, fô edo mô ãã sara aa dæbæyan.” 38 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Ææn nyî gænyan gâtâ ii lila lâ! Î talæ i we dæfana-dærâ gâtâ wù di gâtâ nan we fô? Abââ î talæ i ku diku gâtâ wù di gâtâ nan ku fô?” 39 Gâ bâ dõ wô alan, “Tî talæ.” Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Dæfana-dærâ gâtâ nan we fô bærâ, yaà we, gâ yaà ku diku gâtâ nan ku fô. 40 Mô gâtâ yaà sara miinlogyi-lô ma mææn dæbæyan bærâ, nka nmæ gâ wù di gâtâ nan tâ osele. Asarakûn ætôkô bærâ, ì di gâ âbâ gâtâ

Wurubwarâ â pæna â sæ bâ fô booyo.” 41 Gâtâ wô bâkasæla fwo-kurumakyâ fô bâ nûn Yakobo ma Yohane baade nyayæ fô, æn sara ma âbâ. 42 Gâlâ wuu koro Yesu e kpèlè wô bâkasæla fô powu â ba wakûn, gâ â dô bâ alan, “Í nyî gâtâ bânæ gâtâ wù di gâtâ bà di bugyu gâtûnkwaæ gææ bânæ boo koro fô, bee di gâ boo koro, gâ gææ bândærâ fô mô, bã ba ôkâma boo koro. 43 Mô âyæ yaanæ fô, nka gâlâ gâ wù di gâtâ wàà mâ. Gengyi yaanæ âkæ è len ãã mâ ândærâ fô, wù di gâtâ ãã mâ yæækpâlâ. 44 Gâ gengyi yaanæ âkæ è len ãã mâ yiigyegeyelâ fô, wù di gâtâ ãã mâ yæædæ. 45 Gâlâ gâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô mæn ba gâtâ bàà kpà mæ, mô na ba gâtâ nan bã kpà bânæ, fô nan ka mææn nkpa n sæ, fô wàà le bânæ kpekpesi baade-kpen yii gutoro.” 46 Gâ bâ ma gyu Yeriko ditele. Gâtâ Yesu ma wô bâkasæla fô ma bânæ dætænpan bee ye Yeriko bàà san fô, be we Timeyo wobi Batimeyo gâtâ wô bûnûn bu gbenæ è si osele-kere ââ fô anyan. 47 Gâtâ â nûn alâ, wù di gâ Yesu Nasareti-te fô, e gyu afala yææ gâgbârâ alan, “Yesu, egyu Dafidi wônana, we miin gutunkoro!” 48 Âwû gâ bânæ fô bâkæ bâ fa wô alâ, e tin wonyun. Mô âwû gba gâ ân næ gbârâ afala kin-kin-kin alan, “Egyu Dafidi wônana, we miin gutunkoro!” 49 Gâ Yesu e ten e yela, gâ â dô bâ alan, “I kpèlè wô æ tâ mæ!” Gâ be kpèlè ânûn-gbenalâ fô, gâ bâ dô wô alan, “Yâ aaturu wàà nûn wõ àà tô! Yesu ee kpèlè wõ.” 50 Dùkô gâ e fun wô dæyan â fæna, gâ e firigi â tô â ba Yesu wakûn. 51 Gâ Yesu e lila wô alan, “Anûn gâ aa len nan mâ n tâ wõ?” Gâ ânûn-gbenalâ fô â dô wô alan, “Efonte, n te len àà tirima mææn bûnûn.” 52 Yesu â dô wô alan, “San, aa getodi gæ kya wõ geyeba.” Gâ dækpalan daanæ fô wô bûnûn bu tirima, gâ â târâma Yesu â da.

Mark 11

1 Gâtâ be gyu Betifage ma Betani atele gâtâ î sa Olife Odon wûûpæ, gâ î gbâma Yerusalem fô, Yesu â sa wô bâkasæla fô bânÿôô, 2 gâ â dô bâ alan, “Æ san ditele gâtâ dî sa yææ bûnûn lâ daanæ. Gengyi ì bo ì gyu fô, yaà we dækpôâ-tætææbi dækæ gâtâ bâ kyaga dæ dî yela, gâtâ âkæ ân tâ sara dii koro â nya. I furu dæ, fô yàà ka dæ æ ba! 3 Gengyi âkæ è lila yæ alan,

‘Anûn yii koro gâ ææ mâ gâlâ?’ fô, æ dõ wô alan, ‘Efonte Yesu n te len dæ, mô wûn nan di awi eè birima dæ â ba!’ ” 4 Gâ bâ san, gâ bâ ma we dækpôâô-tætææbi fô gâtâ dî kyaga dækpara fô diitunu okòro, osele wuukere. Gâ be furu dæ. 5 Gâ âbâ gâtâ bè yela dûkôbâ fô baanæ bâkæ be lila bâ alan, “Anûn na ba gâ ii furu dækpôâô-tætææbi fô?” 6 Gâ bâ dõ bâ anlâ gâtâ Yesu â dõ fô, gâ bânæ fô bâ tâ bâ osele. 7 Gâ bâ ka dækpôâô-tætææbi fô bâ môma Yesu, gâ be fun baayan bâ gyaga dii koro, gâ â bûn â sara dii koro. 8 Gâ bânæ kpekpesi bâ yârâba baayan bâ sæ osele fô waanæ, gâ bâkæ mô bâ ka iyon ma afa gâtâ be seba be ye ili yaanæ bâ sæ-sæ osele fô waanæ. 9 Gâ âbâ gâtâ bã san Yesu bûnûn ma âbâ gâtâ bã târâma wô fô, bââ gbârâ afala alan, “To tæ nkpa! Æ yâ taà sila âwô gâtâ ã san Efonte Wurubwarâ diyere daanæ ââ ba fô! 10 Æ yâ taà sila tiitu Dafidi wo bugyu gâtâ bûû ba fô. Wurubwarâ gâtâ à sa gatala, to tæ nkpa!” 11 Gâ Yesu â ma gyu Yerusalem, gâ â san Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, gâ â nya-nya dûkô powu e silin. Mô gâtâ ofila wuu were okoro, âwô ma wô bâkasælâ fwo-bânyôô fô be ye dûkô, gâ bâ san bâ da Betani. 12 Gâtâ kere gæ kpa, gâ be ye Betani bââ ba fô, dækpan di de Yesu. 13 Fô e we figi oyon wûkæ wù yela dûkôbâ gâtâ afa æ yôn waanæ. Â san ãã ma nya waanæ alâ, eè wura gænyankæ waanæ. Gâtâ e bè gyu wûûpæ fô, en we gænyankæ, afa yiiko-yiiko. Yema figi iyon yææ gâlûn gææn tâ næma. 14 Gâ â dõ oyon fô alan, “Ye ñdò san, âkæ ân nan ni di aabi â nya.” Â dõ gâlâ fô, wô bâkasælâ fô bâ nûn. 15 Bâ ma gyu Yerusalem. Gâ Yesu â san Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, gâ â ma berema âbâ gâtâ bee fu, gâ bee se anyan fô powu e ye dûkô. E fi-fi âbâ gâtâ bee foma kôba fô bôô-ækpûlô e tin, gâ e tunla-tunla âbâ gâtâ bee fu bâlôpô fô mô bôô nbæya â fæna. 16 Gâ ân tâ âyâ-dilâ âkæ osele gâtâ ee tola gænyankæ â dama Wurubwarâ Dikwo-dærâ dûkô. 17 Gâ e wùlà ade, gâ e lila bâ alan, “Æn kalan Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ i we gâtâ bâ dõ bâ sæ alan, ‘Baà kpèlè miin Dikwo-dærâ fô onyun wuu getirikûn gâtâ ande powu yææ bânæ baà bè tiri onyun bâ tâ nmæ Wurubwarâ?’ Mô âyæ, æ ka dæ i biligi ‘beyukurilâ boo gebukûn.’ ” 18 Gâtâ gedi gææ bâtâlâ bôô bândærâ ma Ise yii bewùlâlâ fô bâ nûn gâlâ fô, be len osele gâtâ bàà ka be wolo Yesu. Mô gæsaa gî de bâ, yema wade-wùlâlâ æ yâ ômærae wu ku bânæ. 19 Gâtâ

ofila wu were fô, Yesu ma wô bâkasælâ fô be ye ditele fô daanæ. 20 Gâ gagyægyan-fuu gâtâ bã san osele waanæ bââ fôrô fô, be we gâtâ figi oyon fô wu ku wû ma sere wûû-ækpaa yaanæ. 21 Dûkô gâ Petero â kûna gænyan gâtâ wû mâ gâ figi oyon fô wu ku fô, gâ â dõ Yesu alan, “Ewùlâlâ, nya! Figi oyon gâtâ a fwala fô wu ku.” 22 Yesu â dõ bâ alan, “I to Wurubwarâ i di! 23 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, ânæ-kamasâ gâtâ âã dõ odon nyawû alan, ‘Tô ye nfan àà ma nûn âpû anæ!’, gâ ân nan to iworo woturu waanæ, gâ eè to e di alâ, ade gâtâ â dõ fô yaà ba waanæ fô, waà ba waanæ gâlâ mô wû tâ ânæ fô. 24 Nyawû wuu koro n tâ dõ yæ alâ, gænyan-kamasâ gâtâ yaà tiri onyun i lila Wurubwarâ fô, i to i di alâ i were wura gæ, gâ yææ gûlô gaà kya gæ mô. 25 Gâ gengyi ì yela ii tiri onyun æ tâ Wurubwarâ, gâ ânæ âkæ wade î sa yiituru waanæ fô, æ ka ânæ fô wade æ kyâ wô, fô Yiite Wurubwarâ gâtâ ã sa gatala fô mô, âã ka yaade-kpen â kyâ yæ. 26 Mô gengyi æn ka bânæ baade-kpen æ kyâ bâ bærâ, Yiite gâtâ ã sa gatala fô mô, ân nan ka yaade-kpen â kyâ yæ.” 27 Yesu ma wô bâkasælâ be biri bâ ba Yerusalem. Gâ gâtâ Yesu ã san-san Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ fô, gedi gææ bâtâlâ bôô bândærâ ma Ise yii bewùlâlâ ma ditele dææ bândærâ fô bâ ba wakûn. 28 Gâ be lila wô alan, “Ôkâma mômô gâ à de aa mâ ade nyayæ? Gâ ânyan na tâ wõ ôkâma wûtôkô?” 29 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Nmæ mô nan lila yæ digyebi dækæ. Gengyi ì tiri diinyun æ tâ mæ fô, nmæ mô nan dõ yæ ôkâma-kæläen gâtâ ñ de n tâ mâ ade nyayæ fô. 30 Gekù gâtâ Yohane e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô wu ye gâ Wurubwarâ wakûn, abââ bânæ-nyalâ baakûn? I tiri wuunyun æ tâ mæ!” 31 Gâ be tiira ade fô yaanæ booko-booko alan, “Gengyi tî dõ alâ, gi ye Wurubwarâ wakûn fô, Yesu eè lila tæ alan, ‘Âwû bærâ, anûn yii koro gâ in to wô i di?’ 32 Abââ taà dõ alâ, gi ye gâ bânæ baakûn?” Mô bè serenti bânæ fô, yema bânæ powu be to bâ sa gâtâ Yohane è di Wurubwarâ wôtabûrûlâ gbagbaagba. 33 Gâlâ wuu koro be tiri wuunyun bâ tâ Yesu alan, “Tææn nyî.” Âwû gâ Yesu mô â dõ bâ alan, “Âwû bærâ, nmæ mô, mæn nan dõ yæ ôkâma-kæläen gâtâ ñ de n tâ mâ ade nyayæ lâ.”

1 Âwû gâ Yesu e gyu ade kpekpesi yææ gâdõ akpalæ yaanæ. Gâ â gbârâ bâ dækpælæ dækæ alan, “Ete âkæ â fûn wine oli wûkæ. Gâ â mâ gæban e silin oli fô, gâ e kunla difwe oli fô waanæ, gâtâ bàà tæ nyæma wine oyon waabi fô daanæ bâ mâ bûkan, gâ e sere dægyangyan-dærâ-tôlâ dækæ gâtâ bàà tæ gyaga dii koro bâ dæyâ oli fô powu. Gâ â ka oli fô â sa paa bete bâkæ baalô, gâ â tô â da gæfææ-fon gækæ gaanæ. 2 Gâtâ ôya wû næma bàà ya anyan yaabi fô, ete fô â sa wôsaranyan paa bete fô baakûn alâ, â ma to wo gedikûn e ye baakûn â môma wô. 3 Mô paa bete fô be gye âsaranyan fô, gâ be tiba wô, gâ be berema wô alô-kwaa. 4 Oli wuute fô â næ sa âsaranyan-fon paa bete fô baakûn. Mô be tiba wô, gâ bâ sa wô akûn wo duyu daanæ, gâ bâ mâ wô afuli-de. 5 Gâ oli wuute fô â næ sa efufon â san, gâ âwô bærâ be wolo wô, fæya ma befufon kpekpesi gâtâ be tiba bâkæ, gâ be wolo bâkæ mô. 6 Âkælæn-kwan gâtâ e kuruma ã sa fô, ñ di oli wuute gbagba wobi gâtâ ân taa yera wo koro fô. Gamama fô, â sa âwô mô â san baakûn alan, ‘Miinbi bærâ, bàà bù wô.’ 7 Mô paa bete fô bâ dõ booko-booko alan, ‘Anyan yiidilâ fô wô lâ. Æ yâ taà wolo wô, fô tiifonte wanyan fô yàà biligi tiiyo.’ 8 Gâ bâ ka wô be wolo, gâ be tiira wô be ye oli fô waanæ. 9 Lan gâ oli wuufonte fô ãã bã mâ? Æã ba e bè wolo paa bete fô, ãã ka oli fô â sa paa bete-fon baalô. 10 Abââ æn kalan Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ ade gâtâ æ dõ alan, ‘Dætaa gâtâ dikwo dii beserelâ fô be terema fô, âdæ na bã mâ Dætaa-dærâ gâtâ di de dikwo fô?’ 11 ‘Efonte ade-mâlâ gâ ì di. Ì di ade-dærâ tææ bûnûn baanæ.’ ” 12 Dûkô fô Yuda bete bôô bândærâ fô be len gâtâ bàà gye Yesu, yema bâ nyænla gâtâ boo koro gâ â gbârâ dækpælæ nyadæ. Mô fô, be serenti bânæ dætænpan fô, okoro be kere wô bâ ya, gâ bâ san bâ da. 13 Gamama fô bâ sa Farisi bete ma egyu Erode bânæ bâ san Yesu wakûn, gâtâ bàà ma len wonyun waanæ bâ nûn, fô bàà ka be gye wô. 14 Gâtâ bâ ba wakûn fô, bâ dõ wô alan, “Ândærâ, tî nyî gâtâ aade î dô, gâ tî nyî gâtâ an fâ ma bânæ bôô bændærâ, yema an taa nya bânæ bôô bûnûn a tabûrû, mô aa wulà gâ Wurubwarâ wade gâtâ î dô fô ma wuu-isele. Okoro tii lila wõ tàà nûn alâ, osele wü sa gâtâ bàà le lonpoo bâ tâ Roma bete boogyu-dærâ Kesaro, abââ osele wûn ma? Ti le, abââ tæ kara le?” 15 Yesu e we boo-isele gâtâ bè de bââ gban bânæ fô, okoro e lila bâ alan, “Anûn yii koro gâ ii ten mæ

onyun? Æ ka kôba dibi dækæ æ môma mæ nan nya!” 16 Gâ bâ ka bâ ba. Gâ e lila bâ alan, “Ânyan duyu ma wo diyere n gyaga kôba fô wo koro lâ?” Gâ be tiri wuunyun bâ tâ wô alan, “Egyu-dærâ Kesaro.” 17 Gâ Yesu â dô bâ alan, “Âwû bærâ, gænyan gâtâ gi di Kesaro woyo fô, æ ka æ tâ Kesaro, gâ âwû gâtâ wù di Wurubwarâ woyo fô, æ ka æ tâ Wurubwarâ!” Yesu wade nyayæ æ mâ bâ dibi-dækæ. 18 Gamama fô Saduke bete gâtâ bââ dô alâ, gâlama-tô ye bekulâ baanæ gæn ma fô, bâ ba Yesu wakûn be bè lila wô alan, 19 “Ewùlâlâ, tiitu Mose â âwara â sæ tæ alâ, gengyi ânæ âkæ è ku e kere wôsô â ya gâ en wo bebi fô, wù di gâtâ wonobi abââ wôdærâ ãã ka âkpænsô fô e to gæna, fô bàà wo bebi bâ tâ ekulâ fô. 20 To! Anaawebi kwarankæ bâkæ bâ sara. Âgyangbasâlâ fô e to âna, gâ e ku e kere âna fô â ya gâtâ ben wo bebi bâ sæ. 21 Gâ wonobi-nyôôfâ fô â ka wô e to gæna. Âwô mô e ku gâtâ ben wo bebi bâ sæ, gâlâ ke gâ esiyeeffâ fô mô â mâ. 22 Gâlâ ke gâ anaawebi kwarankæ fô powu bâ ka âna fô be to gæna be tuma gâtâ baanæ âkæ ma âna fô ben wo. Gamama fô âna fô mô e bè ku. 23 Duwi-dærâ gâtâ bekulâ powu baà lama be ye diku daanæ fô, tii lila wô alâ, anaawebi kwarankæ nyabâ baanæ âmômô nan mâ âna fô wôsân ôkûna gâtâ âbâ powu be to wô gæna bâ tuma lâ?” 24 Gâ Yesu e tiri wuunyun â tâ bâ alan, “Nka anlâ wuu koro gâ ii tutu lâ! Yema ææn nyî Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô, gâ ææn nyî wôkâma mô. 25 Gengyi bekulâ bã lama be ye diku daanæ fô, bân nan ni to bâna, gâ bân nan kpà bete. Mô fô, baà mâ anlâ Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô. 26 Gâ kadama gâlama-tô ye diku daanæ fô bærâ, æn kalan tiitu Mose gækpa gaanæ anlâ gâtâ Wurubwarâ â tabûrû ma âwô dæpûn-fa gâtâ dii gye daanæ fô? Â dô Mose alan, ‘Nmæ n di gâ wukukuba wûû bânæ Abiraam ma Isaki ma Yakobu boo Wurubwarâ fô.’ 27 Gengyi ã dô gâlâ fô, wuu wùlà alâ, wukukuba wûû bânæ nyabâ bã ba nkpa wô bûnûn baanæ, gâ ã sangba è di boo Wurubwarâ, nka âbâ gâtâ be ku be lulu fô boo Wurubwarâ. Okoro âyæ bærâ, i lulu osele gepepe gâtâ ææ dô alâ, gâlama-tô ye diku daanæ gæn ma fô.” 28 Âwû gâ Ise yii bewùlâlâ fô baanæ âkæ â bã tama bâ dûkô. Gâtâ â nûn baade-tiiralâ fô, e we gâtâ Yesu wade gâtâ â dô Saduke bete fô æ sara bâ, okoro â ba wakûn e bè lila wô alan, “Wurubwarâ wo-Ise fô powu yaanæ fô, wûmômô na da âyæ powu?” 29 Yesu â dô wô alan,

“Ose-dærâ fô wû lâ. ‘Isareli bete æ nûn! Tiifonte Wurubwarâ fô è di gâ Efonte-kæläen. 30 Gâ wû di gâtâ àà ka aaturu, ma aakala, ma aamænâ, ma aakâma powu a len Wurubwarâ gâtâ è di Aafonte fô!’ 31 Gâ wûnyôôfâ fô n di alan, ‘Len aawôlôn anlâ awô gbagba aa koro!’ Ise ækæ æn mænæ ma gâtâ æ da nyayæ.” 32 Gâ Ise yiwûlâlâ âtôkô â dô Yesu alan, “Ewûlâlâ, aade î dô! A dô wû ma wuusele gepepe gâtâ Efonte Wurubwarâ fô è di gâ Efonte-kæläen, gâ âkæ ân mænæ ma fæya ma âwô. 33 Gâ a næ dô alâ, wû di gâtâ ânæ èè len Wurubwarâ e ye woturu powu waanæ ma wamænâ powu yaanæ, ma wôkâma powu waanæ, fô èè len wôwôlôn anlâ âwô gbagba. Ise nyayæ yii koro yii gedi wû kôlô da bânan ma anyan gâtâ baà ka bâ tâ Wurubwarâ gedi.” 34 Gâtâ Yesu e we gâtâ e tiri ade fô yiinyun gepe fô, â dô wô alan, “Awô an ma ôfô ma Wurubwarâ Buggy fô.” Ye nyawû wûu gama fô, ânæ âkæ en mini sere oturu alâ ee lila wô ade ækæ. 35 Gâtâ Yesu ee wûlâ ade Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ fô, e lila alan, “Lan gâ Ise yii bewûlâlâ fô baà talæ bâ dô alâ, Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba fô è di egyu Dafidi wônana? 36 Yema Wurubwarâ Gifiye gæ yâ egyu Dafidi gbagba âã dô alan, ‘Efonte Wurubwarâ â dô Miifonte alan, “Waran sara miinlogyi-lô, ma sere ôkûna gâtâ nan ka aa bâkyûnlâ powu n sæ aa bæsäeræ bûu gataen.” ’ 37 Egyu Dafidi gbagbaagba e kpèlè Nkpa Wotolâ âtôkô alâ Wofonte. Âwû bærà, lan gâ è ni di wônana?” Gâ wû mâ bânæ dætænpan gâtâ be silin wô be tuma bââ nûn wade fô powu ôsâ. 38 Gâ wade yii gewûlâ yaanæ fô â dô alan, “Æ nya koro gepe ma Ise yii bewûlâlâ fô. Bee len ngba wurukyaa yææ gâsa ma gâsan-silin, gâ bee len bânæ bàà ti bè kura bâ sa bâ onyun gæyâ gaanæ. 39 Gengyi bã mà tuma Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ abââ ôsâ-dærâ wuu gedi gækæ gaanæ fô, bee len gâ ækûn-dærâkûn yææ gâsara. 40 Gâ bee kutu bâkpænsô-nanæ be to baanyamanyan, gâ bee tiri onyun ma abo bâ ka bâ gban bânæ alâ bè di gâ bânæ-kpara. Okoro bânæ gâtâ bè we anlâ fô, Wurubwarâ èè tin bâ dæpwâ gepepe â da bânæ powu.” 41 Ôkûna gâtâ Yesu ã sa Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ fô, â waran â sara, gâ e fi wô bûnûn e ten anyan-tâlâ yææ dædaka fô. Gâ ââ nya anlâ gâtâ bânæ fô bââ ka kôba bâ ma sa dædaka fô daanæ. Gâ âbâ gâtâ bôô gûlô gî ba ôdûrû fô bè de

kôba-dærâ-dærâ, gâ bâ ka bâ ma sa dædaka fô daanæ. 42 Dûkô fô âkpænsô-yen-welâ âkæ mô â ba, fô è de kôba abi anyôô gâtâ yaà mâ anlâ pon fwo-fwo abi, gâ â ka â bã sa dædaka fô daanæ. 43 Gâ Yesu e kpèlè wô bâkasælâ fô e tuma, gâ â dõ bâ alan, “N tâ dõ yæ yaà nûn alâ, âkpænsô-yen-welâ nyawô â tâ gûsô â da bânæ powu gâtâ bè de baanyan-tâlâ bââ sa dædaka fô daanæ lâ. 44 Bânæ fô powu be tiri gâ bârââ lâ be ye baanyan kpekpesi gâtâ bã ba fô yaanæ bâ bã tâ, mô âkpænsô nyawô bærâ, ma wayen fô, â ka gâ wanyan powu gâtâ ã ba fô â bã sa gâtâ akæ in kuruma.”

Mark 13

1 Gâtâ Yesu e ye Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ ââ fôrô fô, wô bâkasælâ fô baanæ âkæ â dõ wô alan, “Ândærâ, nya ataa-kpara nyayæ ma akwo gâtâ be sere lâ yææmææ!” 2 Gâ Yesu e lila wô alan, “Nka a we akwo-dærâ nyayæ? Bân nan kere dætaa dækæ bâ ya dido dii koro gâtâ bân nan kpilisa dæ bâ fæna.” 3 Gâtâ Yesu è si Olife Odon fô wuu koro, gâ e fi wô bûnûn e ten Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô, Petero ma Yakobo, ma Yohane, ma Andere booko bâ dõ wô alan, 4 “Dõ tæ ôkûna gâtâ ade nyayæ powu yaà bã ba. Anûn gâ taà ka ti we alâ anyan nyayæ powu ì bè sere?” 5 Âwû gâ Yesu e gyu bâ ade yææ gâdõ alan, “Æ nya gepepe gâtâ âkæ ân nan bã gban yæ yaà lulu osele! 6 Bânæ kpekpesi baà ba miin diyere daanæ baà bã dõ alan, ‘Âbâ n di nmæ Nkpa Wotolâ fô.’ Gâ baà bã gban gâ bânæ kpekpesi baà lulu osele. 7 Gâ gengyi æ nûn akpa, ma akpa yaade fô, æ kara yâ yaawe yaà kpila yæ! Wù di gâtâ gâlâ gaade nyayæ powu yaà sere. Mô fô, nyawû wûn taa wulà alâ ôya-sûlâ ôkûna fô wû næma. 8 Yema ntûnkwaà yaà tô i yela bâwôlôn boo koro, gâ begyu mô baà tô be yela bâwôlôn boo koro. Gâtûnkwaà gaà kpenti-kpenti ækûn kpekpesi, gâ dækpan-dærâ daà nûn. Mô ade nyayæ powu ì di gâ dæyæyâ-gyangbasâlâ anlâ gâtâ gâdæma gii gyegeye gæ kya ânænæ pângâ ee wo fô. 9 Okoro âyæ bærâ, æ nya yii koro gepe, yema baà ka yæ bâ sa atele yææ bândærâ baalô, gâ baà tiba-tiba yæ Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ. Miin koro, baà ka yæ bâ ma yela gæfææ gææ bânjalâ ma begyu bôô

bûnûn, fô yàà dõ miin koro gaade. 10 Gâ wù di gâtâ bàà gyegeye bâ dõ Nkpa-geto Gaade fô bâ tâ ande powu yææ bânæ. 11 Gâ gengyi bè gye yæ bã maà sa bækæ baalô yaanæ fô, æ kara yæyâ ma ade gâtâ yaà ma dõ. Ade gâtâ Wurubwarâ âã ka â sa yiinyun ôya wûtôkô waanæ fô, âyæ gâ æ dõ. Yema nka âyæ gbagba nan tabûrû, mô Wurubwarâ Gifiye fô nan tabûrû. 12 Anaawebi yaà tiri bâwôlôn æ tâ diku, gâ etaawe eè tiri wobi â tâ diku. Bebi baà tô be yela bâtaawe ma bânaawe boo koro bàà yâ bàà wolo bâ. 13 Miin koro bânæ powu baà kyûn yæ, mô âwô gâtâ eè ton koro e yela kin-kin â ma ye fô, âwô gâ Wurubwarâ eè to wô nkpa. 14 Mô gengyi ì bè we ade-kyûnlâ ma ôkpaya fô ì sere ôkûn gâtâ wun di yii geyelakûn fô, (Wü kôlô gâtâ âkamasâ gâtâ ââ kalan ade nyayæ fô ãã sa aniya, fô ãã nûn yaanæ!) wù di gâtâ âbâ gâtâ bã sa Yudeya fô baà serenti bâ san idon yaanæ. 15 Gâ gengyi ânæ âkæ ân ma dikwo daanæ fô, â kara bè gyu alâ ãã ka gænyankæ e ye wo dikwo fô daanæ! 16 Gâ gengyi ânæ âkæ ã sa oli waanæ fô, â kara bã dõ alâ eè biri â san dækpara ãã ma ka wô ngba. 17 Awi ætôkô yaanæ fô, beborona ma bâsamôlâ, bâ bôbwâ! 18 I tiri onyun gâtâ yææ gâtô-serenti nyagæ gæ kara bã ba okena-fila waanæ! 19 Yema awi ætôkô yaà mâ dæyæyâ daawi dæ da âyæ gâtâ æ ba æ nya ye ôkûna gâtâ Wurubwarâ â mâ anyan powu bè ye ma ndò lâ. Gâ dæyæyâ dætôkô diidu dæn nan næ ba dæ nya. 20 Gâ gengyi Efonte Wurubwarâ ân daà tæyâra awi fô yaanæ fô, nafô ânæ âkæ ân ma gâtâ eè wura nkpa-geto. Mô wô bânæ gâtâ e tiri â mâ woyo fô boo koro â tæyâra awi fô yaanæ. 21 Gâ ôkûna wûtôkô waanæ gâ, gengyi ânæ âkæ ã dõ yæ alan, ‘Æ nya Kirisito fô, ã sa nfan!’ abââ ‘Æ nya, ã sa lâ fô!’ Æ kara to wô i di! 22 Yema bânæ baà bã mâ anlâ gâtâ âbâ n di nmæ Kirisito fô, abââ Wurubwarâ bâtabûrûlâ, mô bââ gban gâ. Baà bè tiri apenterebi, gâ baà mâ ade-dærâ ma gæsaa gâtâ waà yâ nafô âbâ gâtâ Wurubwarâ e tiri â mâ woyo fô gba bàà lulu osele. 23 Mô âyæ bærâ, æ nya gepe! Yema na wârâ dõ yæ ade nyayæ powu na nya. 24 Awi ætôkô yaanæ, dæyæyâ fô dææ gama fô, dibilin daà be tin ofila, gâ ebon mô ân nan ni fwo. 25 Gâ aãroobi yaà ye gatala æ nûn, gâ ôkâma waanyan-kamasâ gâtâ ì sa gatala fô yaà kpenti. 26 Âwû gâ baà we nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô ñ san akpaba yaanæ n tâ ba ôkâma ma gingyebi-dærâ gaanæ. 27 Gâ nan sa mææn bâsalâ n ye gatala bàà bã kûla

âbâ gâtâ na tiri na mâ miinyo fô be ye gâtûnkwaaw gæækûn-kamasâ. 28 Æ nya figi oyon, fô yàà kasæ ade i ye waanæ! Ôkûna gâtâ wuu-itenbi ii tiri inyun, gâ ææ mâ afa fô, æ nyænla alâ awulu yiifila æ gbâma. 29 Gâlâ ke gâ gengyi ì we ade nyayæ powu ii sere fô, æ nyænla alâ, nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ miin gebiri-ba fô gi gyu gi were gâtâ wù we anlâ ñ yela yiitunu fô. 30 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, bânæ gâtâ bè si nkpa anæ lâ, boodu wûn nan muru pâgâ ade nyayæ powu yaà sere. 31 Gatala ma gâtûnkwaaw powu yaà bã da, mô maanyun-gyebi fô bærâ, æn nan da kpa. 32 Mô duwi dætôkô abââ ôya-kæælæn gâtâ waanæ gâ ade nyayæ powu yaà sere fô bærâ, âkæ ân nyî. Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô bâân nyæ, gâ nmæ Wurubwarâ Wobi-kæælæn fô gba mææn nyî. Miinte Wurubwarâ woko-kwan n nyî duwi dætôkô. 33 Æ nya gepe, fô yàà pæna yii koro æ sæ, yema ææn nyî duwi gâtâ ôya fô waà næma. 34 Wù we anlâ ânæ âkæ gâtâ â tô ââ fôrô osele. E kere wô dækpara â ya â sa wô bâsaranyan baalô, gâ â tâ baanæ-kamasâ gûtûn gâtâ â mâ, gâ â dõ âwô gâtâ ââ dæyâ dækpara fô alâ, â pæna koro ãã dæyâ gepepe. 35 Okoro âyæ mô æ pæna yii koro æ sæ. Yema ææn nyî ôkûna gâtâ dækpara diifonte fô ãã bã ba. Nkæfô waà mâ ôgyôlô, abââ odente wuu getite, abââ âkôrôkô gebon gaanæ, abââ gagyægyan. 36 Okoro æ pæna koro æ sæ, fô gengyi ñ bè futa (tûnla) yæ fô, mæn nan bè we yæ bûda baanæ. 37 Gâ ade gâtâ na dõ yæ lâ, n tâ dõ n tâ bânæ powu alan, ‘Æ pæna koro æ sæ!’ ”

Mark 14

1 Fô wu kuruma awi anyôô, pâ Yuda bete bàà di Nkpa-geto gaawi-dærâ fô. Boroboro gâtâ bân taa ka gæfa-âanlâ bâ sa waanæ fô gâ bââ ka be di duwi-dærâ nyadæ. Fô gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Ise yii bewùlâlâ fô bee len osele gâtâ bàà ka be gye Yesu dægyasâyæ daanæ, fô bàà wolo wô. 2 Yema bâ dõ alan, “Nka Nkpa-geto gaawi-dærâ yii gedi nyayæ yaanæ gâ taà wolo wô, yema waà bã ka gidi-gidi wû ba ditele fô daanæ.” 3 Gâtâ Yesu ã sa Betani ditele geyeba-sæya giite Simon dækpara fô, âna âkæ â ba. È de parantûwa ma ômæxæ gâtâ bûnô ma ofen ma ôyâkâma bü sa waanæ. Â tana parantûwa fô, gâ â da bûnô fô e lù Yesu duyu dii koro. 4

Gâ bânæ fô bâkæ bâ ka owurufa, gâ bââ dõ booko-booko alan, “Ââ mæna bûnô nyabû anlâ fô, wàà mâ anûn? 5 Nafô bã talæ be fu bûnô nyabû bàà to kôba gâtâ waà da gækyan powu gææ kôba-lenlâ, fô bàà ka tâ beyenpu.” Gâ bâ tabûrû owurufa waanæ bâ sû âna fô. 6 Mô Yesu alan, “I kere wô æ ya! Anûn yii koro gâ ææ tabûrû ma âna nyawô gâlâ? Ade-kpara gâ â mâ â tâ mæ lâ. 7 Beyen-welâ bærâ, bã sa yaakûn ôya-kamasâ, gâ ôya-kamasâ gâtâ ì len fô ì talæ æ mâ ade-kpara æ tâ bâ. Mô nmæ bærâ, mæn nan sara yaakûn n ma ye. 8 Â mâ gænyan gâtâ ã talæ. Â da bûnô ma ofen nyabû e lù miin koro gâtâ wuu wulà alâ e gyegeye â sûrû miin koro-kpaba fô bûnô â tâ miin gelo gii duwi fô. 9 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, gâtûnkwaæ gæækûn-kamasâ gâtâ baà dõ Nkpa-geto Gaade fô, baà dõ âna nyawô mô wade-mâlâ nyayæ bâ ka bâ kûna wô.” 10 Âwû gâ Yudasi Isikaroti gâtâ è di Yesu bâkasælâ fwo-bânyôô fô baanæ âkæ fô â tô â san gedi gææ bêtâlâ bôô bândærâ fô baakûn, gâtâ èè wura ma wulà bâ osele gâtâ baà ka be gye Yesu. 11 Gâtâ bâ nûn ade fô, wû mâ bâ ôsâ, gâ be di gæyâ bâ sæ, gâtâ baà tâ wô kôba. Gâ e bugiti anlâ gâtâ èè wura osele â ka e tiri Yesu â tâ. 12 Fô Nkpa-geto gaawi-dærâ yii gedi gii duwi-gyangbasâlâ gâtâ bee ti wolo Nkpa-geto gææyâran fô dæ næma. Yesu bâkasælâ fô be bè lila wô alan, “Ganæ gâ aa len taà ma pæna tæ sæ tæ tâ Nkpa-geto gaanyan-dilâ yii gedi fô tæ tâ wõ?” 13 Gâ â sa wô bâkasælâ fô bânyôô, gâ â dõ bâ alan, “Æ san ditele fô daanæ! Yàà tuma ete âkæ gâtâ è tola butu ma gubun. Æ târâma wô æ san! 14 Æ dõ dækpara gâtâ âã ma gyu daanæ fô diifonte alan, ‘Ândærâ alâ, ti lila wõ alan, “Ganæ gâ besela boo gâyakûn gâtâ âtæ ma mææn bâkasælâ taà bè di Nkpa-geto gaanyan-dilâ fô wü sa?” ’ 15 Âwô gbagba èè wulà yæ dikwo-dærâ dækæ gâtâ dî sa gatala, gâ bâ sæ nbæya ma anyan powu daanæ kanpâ. Dûkô gâ æ ma pæna æ sæ!” 16 Gâtâ Yesu bâkasælâ fô bâ tô bâ san ditele fô daanæ fô, bâ ma we anyan fô powu anlâ gâtâ Yesu e wulà bâ fô. Gâ bâ pæna Nkpa-geto gaanyan-dilâ fô bâ sæ. 17 Gâtâ wû næma ôgyôlô fô, Yesu ma wô bâkasælâ fwo-bânyôô fô bâ ba. 18 Gâtâ bè si bee di fô, Yesu â dõ bâ alan, “N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, âyæ gâtâ âtæ ma âyæ tii di lâ, yaanæ âkæ èè tiri mæ â tâ.” 19 Gâ ade fô æ mâ wô bâkasælâ fô dækpûkpû, gâ be gyu wô gelila dækæ-dækæ alan, “Wù di gâ nmæ abââ?” 20 Gâ â dõ bâ alan, “Wù di gâ âyæ fwo-bânyôô nyabâ yaanæ

âkæ gâtâ ââ sa gûlô gætæyâ-kælaen gaanæ ma nmæ nan tiri mæ â tâ. 21 Nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan san ma diku diisele, anlâ gâtâ bâ âwara miin diku daade bâ sæ fô. Mô ânæ gâtâ eè tiri mæ â tâ fô, â bôbwâ. Bân daà wo wô gba fô, nafô wü kôlô da.” 22 Gâtâ bee di fô, Yesu â ka boroboro, gâ e tiri onyun â tâ Wurubwarâ karan, gâ e sila waanæ. Gâ â ka â tâ wô bâkasælâ fô, gâ â dõ bâ alan, “I to, nyawû n di miin koro-kpaba fô.” 23 Âwû gâ â ka kôpû, gâ â tâ Wurubwarâ karan, gâ â ka â tâ bâ, gâ âbâ powu bâ nyûn be ye waanæ. 24 Gâ â dõ bâ alan, “Nyawû n di mææn nkalan gâtâ Wurubwarâ â da e lù â ka â ta dikola-fon gâtâ waà yâ bânæ kpekpesi bàà wura nkpa fô. 25 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, mææn nan næ nyûn wine bûkan nyabû n nya ma sere duwi gâtâ nan ni nyûn bû afufon Wurubwarâ Buggy fô baanæ.” 26 Gâtâ bâ nûma ônûn bâ sa Wurubwarâ onyun fô, be ye bâ da Olife Odon fô wuu koro. 27 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Âyæ powu yaà serenti i kere mæ æ ya. Yema Wurubwarâ â dõ Wade-âwaralâ fô yaanæ kadama miin koro alan, ‘Nan gbârâ Bâýâran Bôônyalâ fô n fæna, gâ wô bâýâran fô powu baà yasæ.’ 28 Mô mææn gâlama-tô ye bekulâ baanæ wûû gama fô, nan gyegeye yæ n san Galilee.” 29 Petero â dõ wô alan, “Gengyi âbâ powu baà serenti be kere wõ bâ ya fô, nmæ bærà, mææn nan serenti n kere wõ n ya.” 30 Yesu â dõ wô alan, “N tâ dõ wõ àà nûn alâ, ñdò odente nyawû da, pâ âkôrôkô èè bè bon disere dænyôô fô, àà dõ disere disiyee alâ aan nyî mæ.” 31 Gâ Petero e ten koro â dõ wô alan, “Gengyi diku gba gâ wù di gâtâ nan ku ma awô fô, mææn nan dõ alâ mææn nyî wõ kpa.” Gâ Yesu bâkasælâ bedo fô mô powu bâ dõ gâlâ ke. 32 Gâ bâ ma gyu ôkankæ gâtâ bee kpèlè Gesemane. Gâ Yesu â dõ wô bâkasælâ fô alan, “Æ sara nfan! Ñ maà tiri onyun nan ba.” 33 Gâ â ka Petero, Yakobo ma Yohane â fæya ma wo koro. Dûkô gâ dækpûkpû-dærâ di sere wô, gâtâ ân taa we anlâ gâtâ ââ mâ koro. 34 Gâ â dõ bâ alan, “Dækpûkpû-dærâ dii sere mæ gâtâ dii len dàà wolo mæ. I so nfan, æ kara fwa bûda!” 35 Yesu e kpe â san wô bûnûn bâràâ, gâ e kura gâtûnkwa, gâ e tiri onyun â tâ Wurubwarâ alan, “Gengyi nafô waà pe fô, dæyæyâ nyadæ dàà bã kaara mæ dæ da.” 36 Gâ â dõ alan, “Nte, aa talæ a mâ anyan powu. Tiri mæ ye dæfana-dærâ nyadæ daanæ! Mô fô, nka anlâ gâtâ nmæ ñ len fô, mâ gâ anlâ gâtâ awô à len!” 37 Gâ e bè we gâtâ wô bâkasælâ fô bâ fwa

bûda, gâ â dõ Petero alan, “Simon, aa fwa gâ bûda? Aan talæ a sara gæwôrônyan-kæläen? 38 Æ sara gâtâ æn nan fwa bûda, fõ yàà tiri onyun, nka gâlâ fõ yàà nün onyun wuu geten waanæ, yema yaamænâ yaanæ fõ i len yàà mâ ade, mô koro-kpaba fõ wûn taa talæ.” 39 Gâ Yesu e biri â san, gâ â ma tiri onyun â dõ ade-kæläen fõ ke â tâ Wurubwarâ. 40 Gâtâ e ni biri â ba fõ, e we gâtâ bã sangba bã dô, yema bûda bü sa bõbõ bûnûn. Gâ bân taa we digyebi-kæläen bàà dõ wõ. 41 Gâ â ba disere disiyeefâ, gâ â dõ bâ alan, “Í sangba î dô ii tuna? Wû kûtæ gâlâ! Ôya fõ wû næma! Be were tiri nmæ Bânæ-nyalâ Bõõndærâ fõ bâ tâ, gâ baà ka mæ bâ sa ade-kpen yææ bâmâlâ baalõ yaanæ. 42 Æ tô taà san! Æ nya, âwõ gâtâ eè tiri mæ â tâ fõ e gyu taakûn e were.” 43 Gâtâ Yesu ã sangba ââ tabûrû fõ, disere-kæläen fõ, wõ bâkasælâ fwo-bânyõõ fõ baanæ âkæ gâtâ bee kpèlè Yudasi fõ e bè duru e ye. Bânæ dætænpan bã târâma wõ, gâ bè de båtata ma ikpootii. Bânæ dætænpan fõ be ye gâ gedi gææ båtâlâ bõbõ bândærâ ma Ise yii bewùlâlâ ma ditele dææ bândærâ fõ baakûn. 44 Yudasi gâtâ eè tiri Yesu â tâ bàà gye fõ, â fûrûma wùlâ bânæ fõ dædawû alan, “Ânæ gâtâ nan ma mu fõ, âwõ n di ânæ gâtâ ii len fõ. I gye wõ, yàà dæyâ wõ gepepe æ ka wõ æ san!” 45 Gâtâ Yudasi e gyu dûkõbâ fõ, bilenten â san Yesu wakûn, gâ â dõ alan, “Ewùlâlâ,” gâ e mu wõ. 46 Dûkõ gâ bânæ fõ be ye, gâ bâ fæna alõ be gye Yesu. 47 Áwû gâ âbâ gâtâ bè yela Yesu wakûn fõ, baanæ âkæ â fõbùlæ wõ tata, gâ e kebi gedi gææ båtâlâ bõõndærâ wõsaranyan giten. 48 Gâ Yesu â tabûrû â dõ bâ alan, “Anûn yii koro gâ i de gâ båtata ma ikpootii i bè gye mæ? Gi si lâ, n di gâ dæganga diite? 49 Duwi n di duwi ñ sa ma âyæ n te wùlâ ade Wurubwarâ Dikwo-dærâ fõ daanæ, mô in gye mæ. Mô ade nyayæ i sere, fõ wàà yâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fõ yàà ba waanæ.” 50 Gâ Yesu bâkasælâ fõ powu be serenti be kere wõ bâ ya. 51 Gâ âsaranyan âkæ gâtâ è tin gâ akâlâlâ wuuko fõ, â târâma Yesu, gâ be gye wõ. 52 Mô â labæræ koro, gâ e kere wakâlâlâ fõ â ya baalõ yaanæ, gâ e serenti dibolon-kwaa â da â ya bâ. 53 Áwû gâ bâ ka Yesu bâ san gedi gææ båtâlâ bõõndærâ fõ wakûn, ôkûn gâtâ gedi gææ båtâlâ bõbõ bândærâ ma ditele dææ bândærâ ma Ise yii bewùlâlâ powu be tuma. 54 Gâ Petero â târâma wõ ôpæ-ôpæ gâlââ â ka e bè gyu gedi gææ båtâlâ bõõndærâ fõ dækpara daanæ gbagbaagba. Gâ â san è si ma Wurubwarâ Dikwo-dærâ

dææ bådæyâlâ fô ââ kwô ôtan. 55 Gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma ditele dææ bândærâ boo Getuma fô powu be len ade ækæ gâtâ bàà belen bâ gyaga Yesu wo koro, fô bàà wura osele be wolo wô, mô ben wura ade ækæ. 56 Yema bânæ kpekpesi be bè belen adebila bâ gyaga wo koro, mô ade fô powu i we kperen-kperen. 57 Âwû gâ bânæ bâkæ bâ tô be yela be belen didebila bâ gyaga Yesu wo koro alan, 58 “Tæ nûn â dõ alan, ‘Nan gbena Wurubwarâ Dikwo-dærâ nyadæ gâtâ bâ ka gâ alô be sere lâ. Mô awi asiyee yææ gama fô, nan mâ difufon gâtâ bân ka gâ alô bâ mâ.’ ” 59 Âbâ mô baade-dõlâ fô i we kperen-kperen. 60 Âwû gâ gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô â tô e yela âbâ powu bôô bûnûn, gâ e lila Yesu alan, “An ma ade ækæ gâtâ aà dõ a ka a tiri ade gâtâ bè de bee tu wõ lâ yiinyun? Gâ ade gâtâ bânæ nyabâ bè de bee tu wõ lâ de?” 61 Mô Yesu e tin wonyun en tiri ade ækæ yiinyun. Gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô e ni lila wô alan, “Awô n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ âã bã ba fô? Awô n di Wurubwarâ gâtâ â kûtûma gesila fô Wobi-kælaen fô?” 62 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Nmæ n di wô! Gâ âyæ powu yaà we nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô ñ si Ôkâma powu Wuute fô wologyi-lô, gâ yaà biri i we mæ gâtâ ñ san akpaba yaanæ gatala n tâ ba.” 63 Gâ gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô e gye âwô gbagba wô gâgba â fââran. Nyawû wuu wulà alâ ade fô i gyu wô æ kaara. Gâ â dõ alan, “Anûn yaade gâ tii ni len tàà nûn tæ fæya? 64 Æ nûn anlâ gâtâ ââ tabûrû anlâ è di Wurubwarâ! Lan n di yaamænâ?” Gâ âbâ powu be tin wô dæpwâ gâtâ diku nan kûtûma wô. 65 Gâ bânæ be gyu wanæ bee tirima atætan be lù wô, gâ bee tin wô bûnûn be seba wô akiye, fô bâ dõ wô alan, “Wurubwarâ wôtabûrûlâ, dõ tæ ânæ gâtâ e seba wõ dikiye lâ!” Gâ Wurubwarâ Dikwo-dærâ dææ bådæyâlâ fô bâ ka wô bâ san bâ ma gbârâ wô ætan. 66 Gâtâ Petero è si gataen dûkô dækpara fô dii getite fô, gedi gææ båtâlâ bôôndærâ bäsûgûgyan fô baanæ âkæ â ba. 67 Gâtâ e we Petero è si ââ kwô ôtan fô, â nya wô yirididi, gâ â dõ wô alan, “Awô mô à fæya ma Yesu Nasareti-te fô.” 68 Mô Petero e to iworu, gâ â dõ alan, “Mææn nyî, gâ mæn taa nûn ade gâtâ aa dõ lâ yaanæ.” Gâ e ye okòro â san otunu. 69 Gâtâ âsûgûgyan fô e we wô dûkôbâ fô, e ni gyu ade fô yææ gådõ â tâ bânæ gâtâ bè yela dûkôbâ fô alan, “Ete nyawô mô è di gâ baanæ âkæ.” 70 Mô Petero e biri e to iworu gâtâ ân fæya ma Yesu.

Gâtâ wû mâ bârââ fô, bânæ gâtâ bè yela fô, bâ dõ Petero alan, “Tææ dõ wõ àà nûn alâ, à di gâ baanæ âkæ, yema à di gâ Galilee-te.” 71 Mõ â kan ntam â nya Wurubwarâ alan, “Mææn nyî ânæ gâtâ ææ dõ lâ wo koro gaade ækæ.” 72 Disere-kælæn gâ âkôrôkô e bon dænyôôfâ. Âwû gâ Petero â kûna ade gâtâ Yesu â dõ wô alan, “Pâgâ âkôrôkô eè bè bon disere dænyôô fô, àà terema disere disiyee alâ aan nyî mæ” fô. Gâtâ â kûna ade nyayæ fô, e gbena â sa, gâ e wula gepepe.

Mark 15

1 Gâtâ kere gæ kpa gagyægyan-fuu fô, gedi gææ bâtâlâ bõ bândærâ ma ditele dææ bândærâ ma Ise yîi bewûlâlâ fô powu be tuma, gâ bâ ka ayu be ten. Bâ ban Yesu, gâ bâ ka wô bâ ma sa gæfææ gæænyalâ Pilato gâtâ è di Roma bete bõndærâ gâtâ ââ nya Yuda gæfææ fô gûlô. 2 Gæfææ gæænyalâ Pilato e lila Yesu alan, “Awô n di Yuda bete Boogyu fô?” Yesu e tiri wuunyun â tâ wô alan, “Gâlâ gâ a dõ lâ.” 3 Gâ gedi gææ bâtâlâ bõ bândærâ fô be belen ade kpekpesi bâ gyaga Yesu wo koro. 4 Okoro gæfææ gæænyalâ Pilato e lila wô alan, “An nan tiri ade fô yiinyun? Nya ade kpekpesi gâtâ be belen bâ gyaga aa koro lâ!” 5 Mõ Yesu e ni biri e terema en tiri ade ækæ yiinyun, gâtâ wu ye wû mâ gæfææ gæænyalâ Pilato dibi-dækæ. 6 Yuda bete bõ Nkpa-geto gaawi yîi gedi yaanæ fô, wû di ôkwônûn gâtâ gæfææ gæænyalâ Pilato èè kere bânæ gâtâ bè tan dikwo fô baanæ âkæ gâtâ Yuda bete bè len fô â ya â tâ bâ. 7 Ôkûna wûtôkô waanæ fô, Baraba ã tan dikwo. Baraba è di bânæ gâtâ bâ tô be yela gæfææ gæænyalâ wo koro, gâ be wolo bânæ ade ætôkô yaanæ fô baanæ âkæ. 8 Gâ bânæ dætænpan fô bâ san gæfææ gæænyalâ Pilato wakûn, gâ bâ fô wô alâ, â mâ â tâ bâ anlâ gâtâ ã fûrûma ââ mâ â tâ bâ fô. 9 Gâ Pilato e lila bâ alan, “Ii len gâtâ nan kere Yuda bete Boogyu fô n ya n tâ yæ abââ?” 10 Yema gæfææ gæænyalâ Pilato e we gâtâ gææ-kyûn na yâ gâ gedi gææ bâtâlâ bõ bândærâ fô bâ ka Yesu bâ bã sa walô yaanæ lâ. 11 Âwû gâ gedi gææ bâtâlâ bõ bândærâ fô bâ fûba bâ sa bânæ dætænpan fô gâtâ bàà fô Pilato èè kere gâ Baraba â ya â tâ bâ, mô nka Yesu. 12 Gâ gæfææ gæænyalâ Pilato e ni lila bâ alan, “Gâlâ fô, anûn gâ ii len nan mâ

âwô gâtâ ii kpèlè alâ Yuda bete Boogyu fô?” 13 Gâ bânæ dætænpan fô bâ næ gbârâ afala alan, “Gbârâ wô aãanbi marama ma oyon wolo!” 14 Gâ gæfææ gæænyalâ Pilato e lila bâ alan, “Ade-kpen mômô gâ â mâ?” Mô bè de gâ afala bè yela alan, “Gbârâ wô aãanbi marama ma oyon wolo!” 15 Gâtâ Pilato ee len ãã mâ bânæ fô boo gelenbi â tâ bâ okoro fô, e kere Baraba â ya â tâ bâ. Yesu bærâ, Pilato â yâ bâ lanla wô bikpemani, gâ â ka wô â sa baalô yaanæ gâtâ bàà ma gbârâ wô aãanbi bâ marama ma oyon be wolo. 16 Gâ bætà bùû bàtalâ bâ ka Yesu be ye bâ san dækpara gâtâ bââ dõ gôdô fô daanæ. Gâ be kpèlè bætà bùû bàtalâ-kurumakyââ fô be tuma. 17 Gâ bâ sa Yesu gâgba-sæya wurukyaa gækæ anlâ gâtâ Roma bete boo begyu bââ sa fô. Gâ bâ ka iwiya bâ lô omini anlâ digyu-koto be tin wô. 18 Gâ bââ sa wô onyun be yili wô alan, “Yuda bete Boogyu, sara nkpa ma ôfô!” 19 Gâ bâ ka ikpootii bâ gbârâ wo duyuu, gâ be tirima atætan be lù wô. Be kura baakpin yii koro bâ sa wô onyun geyili gaanæ. 20 Gâtâ bâ lanla wô, gâ be fuli wô be were fô, be tiri gâgba-sæya wurukyaa gâtâ bâ sa wô fô, gâ bâ ka âwô gbagba wanyan bâ sa wô. Gâ bâ kpaara wô be ye bàà ma gbârâ wô aãanbi bâ marama ma oyon be wolo. 21 Gâtâ bã san osele waanæ bââ fôrô fô, be tuma ete âkæ gâtâ e ye Kirene, gâ bee kpèlè wô Simon, gâ è di Alesando ma Rufo boote fô. E ye akuraa, gâ â bã da boo koro. Gâ bâ nyæ wô alâ e to Yesu woyon gâtâ è tola fô e tola. 22 Gâ bâ ka Yesu bâ san ôkankæ gâtâ bee kpèlè alâ Goligota, gâtâ wuu wulà alâ Duyu dææ Dænankûba fô. 23 Gâ bâ ka bùkan gâtâ bâ ka gæfa gâtâ bee kpèlè mire fô be sugba bâ tâ wô alâ â nyûn. Mô Yesu e terema ân nyûn bùkan fô. 24 Âwû gâ bâ gbârâ wô aãanbi bâ marama ma oyon. Gâtâ bâ gbârâ wô be were fô be yo wô ngba bâ sæ, gâ bâ sæ ataa bàà we âkamasâ gedikûn. 25 Fô waà mâ anlâ gagyægyan awôrônyan yâkæ yaanæ gâ bâ gbârâ wô aãanbi bâ marama ma oyon fô. 26 Gâ bâ âwara ade gâtâ yii koro bâ gbârâ wô aãanbi bâ marama ma oyon be wolo fô wayu yaanæ alan, YUDA BETE BOOGYU. 27 Bâ gbârâ beyukurilâ bányôô bâkæ mô aãanbi iyon yii koro bâ fæya ma Yesu. Âkæ ã fa wologyi-lô, gâ âkæ mô ã fa wô dæbæyan-lô. 28 Okoro nyawû wû yâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ ba waanæ. Ade fô n di alan, “Bâ ka wô bâ fæya ma ade-kpen yææ bâmâlâ.” 29 Bânæ gâtâ bââ bã da wo koro bâ san fô, bee kpenti baayu, gâ bââ dõ

inyun-kpen bâ tâ Yesu alan, “Aha! Awô alâ aà gbenà Wurubwarâ Dikwo-dærâ, fô àà sere dæ awi asiyeè yaanæ fô, 30 to aa koro, fô àà waran a ye oyon fô wuu koro, taà nya!” 31 Gâlâ ke gâ gedi gææ bâtâlâ bôô bândærâ ma Ise yii bewùlâlâ fô bâ sa wô dækpàtà, bâ dõ booko-booko alan, “E to bânæ â ya, mô ân talæ e to âwô gbagba wo koro! 32 Gengyi è di Nkpa Wotolâ ma Isareli Wogyu gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ âã bã ba fô, âwû bærâ, â waran e ye oyon fô wuu koro taà we, fô tàà to ti di.” Gâ bânæ bányôô gâtâ bâ gbârâ bâ aãanbi bâ marama iyon yii koro bâ fæya ma âwô fô mô bâ sa wô dækpàtà gâlâ ke. 33 Ôkûna gâtâ ofila wù yela atele fô, dibilin di bè tin gâtûnkwaà powu gii koro. Dibilin fô di yela gâlââ, ma sere ofila-kenken awôrônyan asiyeè. 34 Awôrônyan asiyeè ætôkô yaanæ fô, Yesu â gbârâ afala kin-kin-kin alan, “Eli, Eli, lama sabakitani!” gâtâ wuu wùlà alan, “Wurubwarâ, miin Wurubwarâ, anûn yii koro gâ a pala gama a sa mæ gâlâ?” 35 Gâ bânæ gâtâ bè yela dûkô, gâ bâ nûn “Eli, Eli” gâlâ fô baanæ bâkæ alan, “Æ nûn, ee kpèlè Wurubwarâ wôtabûrûlâ Eliya!” 36 Âwû gâ ânæ âkæ e serenti â ma ka omini nûfû-nûfû wûkæ gâtâ wù talæ wù bwalan butu fô â nyæ â sa bûkan-nyalâ baanæ, gâ â ka â gyaga oyonbi wûkæ wuu koro, gâ â bûma wù e ten Yesu wonyun alâ â nyûn. Gâ â dõ alan, “Æ yâ taà so tæ nya alâ Eliya eè bè tiri wô e ye oyon fô wuu koro.” 37 Gâ Yesu â ka gæta-dærâ â næ gbârâ afala kin-kin anlâ dækpaaaba na fa, gâ e belen ôããã. 38 Ôkûna wûtôkô waanæ fô, ade-dærâ i sere Yerusalem ditele Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ. Ade fô n di alâ, dæyan gâtâ bâ ka bâ sù Dikwo-dærâ dæækûn-dærâkûn fô dæ fââran akpen anyôô ye gatala be sere gataen. 39 Gâtâ bætà bûûndærâ gâtâ è yela Yesu bûnûn fô â nûn anlâ gâtâ Yesu â gbârâ afala gâ e belen ôããã fô, â dõ alan, “Gbagbaagba fô, ete nyawô è di gâ Wurubwarâ Wobi-kælæn!” 40 Fô bânænæ bâkæ mô bè yela ôfô-ôfô bââ nya. Baanæ bâkæ n di Mariya Madalene, ma Mariya gâtâ è di Yakobo pææ ma Yose bôôna fô, ma Salome. 41 Âbâ mô bâ târâma Yesu bâ nya, gâ bâ fûrûma bâ nya wo koro ôkûna gâtâ ã sa Galilee fô. Bânænæ kpekpesi gâtâ bâ târâma Yesu bâ ba Yerusalem fô mô bè yela dûkôbâ. 42 Duwi dætôkô di di gâ duwi gâtâ Yuda bete bââ ka bâ pæna koro fô bàà di boo Duwi-tunalâ fô. Gâ gâtâ wù næma ôgyôlô fô, 43 Yosefu gâtâ e ye Arimateya fô â sa aniya â san

gæfææ gæænyalâ Pilato wakûn, gâ â ma fô gâtâ ãã tâ wô osele, fô ãã ka Yesu gikpena fô â ma lo. Yosefu nyawô è di gâ ditele dææ bândærâ fô baanæ âkæ, gâ ã ba gebù baanæ, gâ âwô mô ee so Wurubwarâ Bugyu fô. 44 Gâtâ Yosefu e bè lila wô fô, gæfææ gæænyalâ Pilato bûnûn bû mâ wô yaa, yema âân nyî alâ Yesu e were ku. Okoro e kpèlè bætà bûûndærâ fô â ba, gâ e lila wô alan, “Okoro Yesu e were ku?” 45 Gâtâ â nûn e ye bætà bûûndærâ fô wonyun waanæ gâtâ e were ku fô, â tâ osele alâ bâ ka Yesu gikpena fô bâ tâ Yosefu. 46 Gâ Yosefu e se akâlâlâ, gâ â ma tiri wô e ye oyon fô wuu koro, gâ â ka akâlâlâ fô e milin wô. Gâ â ma lo wô gæsàn gâtâ be bo gæ dætaa-dærâ dækæ daanæ fô gaanæ. Gâ be bilima dætaa-dærâ dækæ bâ sù gæsàn fô giinyun. 47 Mariya Madalene, ma Yose wôna Mariya be we Yesu gelokûn.

Mark 16

1 Ôkûna gâtâ Yuda bete boo Duwi-tunalâ fô di were fô, Mariya Madalene, ma Yakobo wôna Mariya, ma Salome bâ ka anyan ma ofen gâtâ bâ kpààrà bàà ma sùrû Yesu wo koro. 2 Gâ Yuda bete boo Duwi-tunalâ dææ gama kere-kpalâ ofila wûû gâta waanæ fô, bâ tô bââ fôrô gæsàn fô gææpæ. 3 Osele waanæ fô bee lila booko-booko alan, “Ânyan nan bilima dætaa fô e ye gæsàn fô giinyun â tâ tæ?” 4 Mô gâtâ bâ tōlà bûnûn bâ nya fô, be we gâtâ be bilima dætaa fô be ye gæsàn fô giinyun. Fô dætaa fô dî læ gepepe. 5 Gâtâ be gyû dûkô, gâ bââ nya gæsàn fô gaanæ fô, be we âsaranyan âkæ ologyi wûû gælan. Æ sa gâgba fututu. Gâ baawe i kpila bâ. 6 Âsaranyan fô â dō bâ alan, “Æ kara yâ awe yàà kpila yæ, ñ nyî gâtâ ii bugiti gâ Yesu gâtâ e ye Nasareti, gâ bâ gbârâ wô aânbi bâ marama ma oyon be wolo fô. Ân ma nfan. Wurubwarâ â tōlà wô. Æ bã nya ôkûn gâtâ nafô bâ ka wô bâ sæ fô! 7 Æ san, fô yàà ma dō Yesu bâkasælâ ma Petero alan, ‘Yesu è gyegeye yæ ââ fôrô Galilee. Dûkôbâ gâ yaà we wô anlâ gâtâ â dō yæ fô.’” 8 Gâ bâ gbârâ be ye gæsàn fô gaanæ, yema awe i kpila bâ, gâ ômærae wu ku bâ. Okoro gâtâ bââ fôrô fô, bân dō ânæ âkæ ade ækæ, yema gæsaagi gyû bâ, gâ boo koro gææ gbârâ. 9 Gâtâ Yesu â lama â tô e ye bekulâ baanæ Yuda bete boo Duwi-tunalâ dææ gama gagyægyan-fuu fô, e

gyegeye e tiri wo koro e wùlà gâ Mariya Madalene. Mariya nyawô gâ Yesu e ti berema afiye-kpen kwarankæ e ye wo koro fô. 10 Gâ Mariya Madalene â san â ma dõ bânæ gâtâ bâ tæ sara ma Yesu bâ nya fô. Ôkûna gâtâ â san fô, bânæ fô bè si bââ yæyâ, gâ bee wula. 11 Ma gâtâ bâ nûn alá, Yesu ã sa nkpa anæ, gâ Mariya e we wô gba fô, ben to ade fô be di. 12 Nyawû wûû gama fô, Yesu e tiri wo koro osele-fon waanæ e wùlà wô bâkasælâ fô bânýôô bâkæ gâtâ bã san bââ fôrô baakuraa fô. 13 Âbâ mô be biri bâ ba Yerusalem, gâ bâ bã dõ bâkasælâ-kurumakyââ fô. Mô ben to âbâ mô baade fô be di. 14 Nyayæ powu yææ gama fô, Yesu e tiri wo koro e wùlà wô bâkasælâ fwo-dækæ fô ôkûna gâtâ bè si bee di fô. Â tabûrû ma âbâ gepepe gâtâ ben to ade be di, gâ bâ mâ boo-ituru ôkâma, gâ ben to bânæ gâtâ be were we wô alá â lama â tô fô baade be di fô. 15 Â dõ bâ alan, “Æ san ande powu yaanæ yàà ma dõ Nkpa-geto gaade fô æ tâ bânæ-nyalâ powu! 16 Ânæ gâtâ eè to Ade fô e di, gâ bè kù wô Wurubwarâ anæ fô, Wurubwarâ eè to wô nkpa, mô ânæ gâtâ en to e di fô, Wurubwarâ eè tin wô dæpwâ. 17 Âbâ gâtâ baà to be di fô, ade-dærâ ma gæsaa gâtâ yaà wùlà alá bè di gâ mææn bâkasælâ fô æ lâ. Baà berema afiye-kpen be ye bânæ boo koro miin diyere daanæ. Gâ baà dõ gâtabûrû-fon. 18 Gengyi bè gye bâwa ma baalô, abââ bã nyûn gæfa-wololâ-ânæ gba fô, æn nan mâ bâ ade ækæ. Baà ka baalô bâ gyaga beyebalâ boo koro, fô bàà wura ôkâma.” 19 Gâtâ Efonte Yesu â tabûrû â tâ bâ e were fô, Wurubwarâ wôkâma wû bã bûma wô wû da gatala. Gâ â ma sara Wurubwarâ wologyi-lô. 20 Yesu bâkasælâ fô bâ san ækûn-kamasâ bâ ma dõ Nkpa-geto Gaade fô, gâ Efonte Yesu â mâ gûtûn fô ma âbâ, gâ â dama ade-dærâ ma gæsaa gâtâ bâ mâ fô yii koro â sa Ade gâtâ bã san bââ dõ fô ôkâma.

Luke 1

1 Mæænwôlôn Teyofilo, bânæ kpekpesi bâ fûrûma áwara ade gâtâ i sere taakûn fô bâ sæ. 2 Bâ áwara ade fô anlâ gâtâ Kirisito bâkasælâ gâtâ bâ ka bôô bûnûn be we, gâ bââ dõ yaade fô bâ ka bâ sa taalô fô. Ade ætôkô gâ be we ye ôkûna gâtâ Yesu e gyu wô gûtûn gaanæ ma sere gii

geweremakûn fô. 3 Okoro gâtâ nmæ gbagba na gyu ade fô powu yaanæ gepepe ye digyegeye daanæ fô, na we gâtâ wü kôlô gâtâ nmæ mô nan âwara ade fô dækæ-dækæ n tæyâma awô ândærâ Teyofilo. 4 Fô àa wura a we alâ ade gâtâ be wulà wõ fô î sa waanæ. 5 Yudeya gâtûnkwa giigy Erode wawi yaanæ fô, Wurubwarâ gedi gæætâlâ âkæ gâtâ bee kpèlè Sakariya fô â sara. E ye Abiya wodu waanæ, gâ wôsô Elisabeti mô e ye Aaron wodu waanæ. Âbâ powu be ye Lefi dækpara gâtâ bè di Wurubwarâ gedi gææ bätâlâ fô. 6 Sakariya ma wôsô fô powu baade î tûna Wurubwarâ bûnûn baanæ, gâ bee di Efonte Wurubwarâ wo-Ise ma wade powu yii koro gepepe. 7 Bâ dan, mô ben wo ebi, yema Elisabeti è di gâ âlamanbû. 8 Ôkûna wükæ Sakariya ma wo dikpen dææ bânæ bââ tâ Wurubwarâ gedi Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ. 9 Bâ sæ ataa anlâ gâtâ boo gedi gææ gâtâ gii-ise ii wulà fô, bàà we âwô gâtâ Wurubwarâ eè tiri ãã ma gyu Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ e kuma olifwi. Âwû gâ wu tiri Sakariya. 10 Ôkûna gâtâ e gyu Dikwo-dærâ fô daanæ ee kuma olifwi fô, bânæ dætænpan gâtâ be tuma dûkô fô bè yela okòro bee tiri onyun bâ tâ Wurubwarâ. 11 Gâtâ Sakariya ee kuma olifwi fô, Efonte Wurubwarâ wôsâlâ âkæ e ye gatala â ba wakûn, gâ e bè yela gedi gææ gâtâkûn fô giilogyi-lô. 12 Gâtâ Sakariya e we wô fô, wû mâ wô dibi-dækæ, gâ gæsaa gi gyu wô. 13 Mô Wurubwarâ wôsâlâ fô â dô wô alan, “Sakariya, kara yâ gæsaa gâà ton wõ! Wurubwarâ â nûn aanyun-tiri fô. Aasô eè wo ebi-tenibi â tâ wõ, fô àa sa wô diyere alâ Yohane. 14 Gengyi bè wo wô fô, waà mâ yæ ôsâ, gâ yaà di ôsâ gepepe, gâ bânæ kpekpesi mô baà di ôsâ wo gewo fô gaanæ. 15 Yema ãã mâ ânæ gbaa Efonte Wurubwarâ bûnûn baanæ. Â kara bã nyûn bûkan gâtâ bee kpèlè bû wine fô, abââ bûkan ma ôkâma bûkæ. Wurubwarâ Gifiye gaà sara ma âwô gepepe ye sæyââ wôna diboro daanæ. 16 Âã yâ Isareli bete kpekpesi bàà foma baamænâ bâ ba Wurubwarâ gâtâ è di Boofonte fô wakûn. 17 Eè gyegeye Efonte bûnûn Wurubwarâ wôkâma ma wo Gifiye gaanæ anlâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ Eliya, ãã yâ bâtaawe bôô bûnûn bàà ba boo bebi boo koro. Eè biri â yâ âbâ gâtâ bã ba giten-kâma fô bàà foma boo-isele bàà mâ anlâ âbâ gâtâ baade î tûna Wurubwarâ bûnûn fô. Âã mâ nyayæ â ka â pæna bânæ â sæ â tâ Efonte.” 18 Gâ Sakariya e lila Wurubwarâ wôsâlâ fô alan, “Lan gâ nan mâ

nan to ade nyayæ n di? Yema ñ di gâ diteni-kwaa, gâ mæænsô mô â dan.”

19 Gâ Wurubwarâ wôsalâ fô e tiri wuunyun alan, “Nmæ ñ di Gabireli gâtâ ñ yela Wurubwarâ bûnûn gatala fô. Â sa mæ gâtâ n bâ dõ wõ gâlâ gæætûn-kpara nyawû. 20 Mô gâtâ an to mææntûn gâtâ waà ba ôya-kpara waanæ fô a di okoro, n tâ dõ wõ àà nûn alâ, an nan talæ a tabûrû ma sere ôkûna gâtâ ade gâtâ na dõ wõ fô yaà ba waanæ.” 21 Fô bânæ dæætænpan fô bee so Sakariya, gâ bââ kangæ gænyan gâtâ gii koro gâ â wô Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ dûkô. 22 Gâtâ e ye â ba baakûn fô, ân taa talæ â tabûrû. Okoro bâ sa amænâ alâ nkæfô e we ade ækæ Dikwo-dærâ dûkô, yema è de gâ walô ee wùlà-wùlà bâ ade, mô ân taa talæ â tabûrû. 23 Gâtâ wô dæsûma daawi i tuma fô, e biri â san dækpara. 24 Nyayæ yææ gama fô, Sakariya wôsô Elisabeti e ton diboro, gâ â sara dækpara bebon ton gâtâ ân taa ye okòro. 25 Ââ dõ alan, “Efonte Wurubwarâ na mâ â tâ mæ. E we miin gutunkoro awi nyayæ yaanæ, gâ e tiri mæ e ye ænænfa yaanæ bânæ bôô bûnûn.” 26 Elisabeti wobon kooronfâ anæ fô, Wurubwarâ â sa wôsalâ Gabireli e ye gatala â ba ditele dækæ gâtâ dí sa Galilee gâtûnkwaagaanæ, gâ bee kpèlè dæ Nasareti fô daanæ. 27 Wurubwarâ â sa wô âna âkæ gâtâ âân nyî ete, gâ bee kpèlè wô Mariya fô wakûn. Bâ sù Mariya nyawô bâ tâ ete gâtâ bee kpèlè Yosefu fô gæna. Yosefu nyawô e ye egyu Dafidi wodu waanæ. 28 Wurubwarâ wôsalâ fô e ye gatala â san Mariya wakûn, gâ â ma dõ wô alan, “A ma duyu-kpara! Efonte Wurubwarâ ã fæya ma awô. Aa di wô gûnûn.” 29 Wurubwarâ wôsalâ wade-dôlâ fô æ mâ Mariya dibi-dækæ, gâ æ yâ wô â sa onyun wûû gâsa fô waamænâ. 30 Gâ Wurubwarâ wôsalâ fô â dõ wô alan, “Mariya, kara yâ gæsaa gâà ton wõ, yema aa di Wurubwarâ gûnûn. 31 Àà ton diboro àà wo ebi-tenibi, fô àà sa wô diyere alâ Yesu. 32 Âã bã mâ ânæ gbaa, gâ baà kpèlè wô alâ Âkpatakpæræ fô Wobi. Efonte Wurubwarâ âã ka egyu Dafidi bugyu fô â tâ wô. 33 Gâ eè di bugyu Isareli bete gâtâ bè di Yakobu bânæ fô boo koro gakpaakpa, gâ wo bugyu bûn nan were kpakpaakpa.” 34 Gâ Mariya e lila Wurubwarâ wôsalâ fô alan, “Lan gâ nyawû waà mâ gâtâ mææn nyî eteni lâ?” 35 Gâ Wurubwarâ wôsalâ fô â dõ Mariya alan, “Wurubwarâ Gifiye gâà bã gyaga aa koro, gâ Âkpatakpæræ fô wôkâma waà bè tin wõ. Okoro baà kpèlè ebi gâtâ àà wo, gâ ân ma dædææ fô alâ Wurubwarâ Wobi. 36

Nya, aafûræ Elisabeti mô gâtâ â dan dænanæ-kwaa, gâ alâ è di gâ âlamanbû fô gba è de diboro bebon kooron bâ lâ, gâ eè wo etenibi. 37 Yema gænyankæ gæn ma, gâtâ Wurubwarâ ân talæ â mâ.” 38 Gâ Mariya â dô alan, “N di gâ Efonte Wurubwarâ wôsûgûgyan, yâ wàà ba waanæ anlâ gâtâ a dô lâ.” Dûkô gâ Wurubwarâ wôsalâ fô e ye wakûn, gâ â da. 39 Awi bârââ ækæ yææ gama fô, Mariya â tô, gâ â kya koro bilen-bilen â san Sakariya ma Elisabeti baakûn. Bôôlâ wü sa Yudeya gâtûnkwaaw gii ditele dækæ gâtâ dî sa idon yii koro fô daanæ. 40 Â ma gyu Sakariya dækpara, gâ â sa wôsô Elisabeti onyun. 41 Gâtâ Elisabeti â nûn Mariya wonyun wûu gâsa fô, Elisabeti wobi gâtâ ã sa wo diboro daanæ fô â kya koro, gâ Wurubwarâ Gifiye gæ bã sara Elisabeti wanæ. 42 Dûkô gâ Elisabeti â gbârâ afala kin-kin â dô Mariya alan, “Wurubwarâ wo bilibili è tin wõ bânænæ powu baanæ, gâ wo bilibili è tin aabi gâtâ aà bè wo fô mô. 43 Anûn yaade-dærâ gâ Wurubwarâ â mâ â tâ mæ lâ, gâtâ awô Miinfonte wôna a ba maakûn lâ? 44 Nya, ôkûna gâtâ a bô a sa mæ onyun fô, ebi gâtâ ã sa miin diboro daanæ fô â kya koro ôsâ waanæ. 45 Awô gâtâ a to Efonte Wurubwarâ wôtûn a sa alâ waà ba waanæ gâlâ fô, wo bilibili è tin wõ.” 46 Gâ Mariya â dô alan, “N te sila Efonte Wurubwarâ miinturu waanæ, 47 gâ mææn Nkpa Wotolâ Wurubwarâ wo koro n te di ôsâ. 48 Yema â kûna nmæ wôsûgûgyan gâtâ min di ânæ âkæ bânæ bôô bûnûn baanæ fô miin koro. Gâ ye ndò ka san fô bânæ powu baà kpèlè mæ âwô gâtâ Wurubwarâ wo bilibili è tin fô. 49 Yema Ôkâma powu Wuute fô â mâ ade-dærâ â tâ mæ. Wo diyere n di âwô gâtâ ân ma dædææ. 50 Ee wula âbâ gâtâ bè serenti wô fô boo gutunkoro gewo-tama giidu-kamasâ waanæ. 51 Â ka wôkâma â mâ ade-dærâ. Â yasæ âbâ gâtâ bâ bûma koro gatala baamænâ yaanæ fô. 52 Â tōlâ begyu bôô nbæya buu koro, gâ â bûma âbâ gâtâ bâ warama koro gatæn fô gatala. 53 Â yâ âbâ gâtâ dækpan dii wolo bâ fô be wura anyan-kpara, gâ â yâ âbâ gâtâ bã ba anyan fô be biri alô-kwaa. 54 Â kpà wô bânæ Isareli bete, gâ ee wula boo gutunkoro 55 anlâ gâtâ â dô tiitu Abiraam ma wodu waanæ wûu bânæ â sæ alâ eè wula boo gutunkoro gakpa fô.” 56 Mariya â sara Elisabeti wakûn waà mâ anlâ bebon besiyee. Gâ e biri â da wôlâ. 57 Gâtâ Elisabeti gewo gaawi æ næma fô, e wo ebi-tenibi. 58 Elisabeti bâfûræ ma âbâ gâtâ bã gbâma wô fô, bâ nûn anlâ

gâtâ Efonte Wurubwarâ e wula wo gutunkoro gepepe, gâ âbâ ma âwô powu be di ôsâ. 59 Gâtâ ebi fô e di awi næyâ fô, be bè belen wô gæsan. Be len gâtâ bàà ka wote diyere Sakariya fô bâ sa wô. 60 Mô wôna e terema, gâ â dô alan, “Baà kpèlè wô Yohane.” 61 Gâ bânæ fô bâ dô Elisabeti alan, “Diyere nyadæ dæn ma yiidu waanæ.” 62 Gâ bâ tabûrû ma wote ma alô bàà we diyere gâtâ è len bàà ka bâ sa wobi fô. 63 Gâ â yâ bâ ka gænyan-âwaralâ bâ tâ wô, gâ â âwara â gyaga gii koro alan, “Wo diyere n di Yohane.” Gâ ômærae wu ku bâ powu. 64 Disere-kælæn gâ Sakariya wonyun wu tirima, gâ wô gælæma gi furu, gâ â tabûrû, gâ e sila Wurubwarâ. 65 Gâ gæsaa gi ton âbâ gâtâ bã gbâma bâ fô powu. Gâ bânæ gâtâ bã sa Yudeya gâtûnkwaæ gaanæ, odon wûû gælan fô powu, bââ dô gâlâ gaade nyayæ. 66 Âkamasâ gâtâ â nûn gâlâ gaade nyayæ fô, ee lila wamænâ yaanæ alan, “Anûn yiibi gâ âã bã mâ?” Yema alâ, Efonte Wurubwarâ gûlô gi gyaga wo koro. 67 Wurubwarâ Gifiye fô gæ sara Yohane wote Sakariya wanæ, gâ â dô Wurubwarâ wade alan, 68 “Efonte Wurubwarâ, tii sila wõ, yema a ba a bè le gutoro a to aa bânæ Isareli bete nkpa. 69 A tâ tæ Nkpa Wotolâ-kpatakpærae a ye aasaranyan egyu Dafidi wodu waanæ 70 anlâ gâtâ ye wukukuba waanæ a dama aa bâtabûrûlâ gâtâ bân ma dædææ fô boo koro a dô a sæ fô, 71 yema a tâ tæ gâlâ gææ Nkpa Wotolâ fô gâtâ èè to tæ e ye tææ bâkyûnlâ, ma âbâ gâtâ bân taa len taade fô powu baalô yaanæ. 72 Nyawû wuu wulà alâ aa we tiitu âbâ boo gutunkoro, yema aa kûna aa dikola gâtâ a ta ma âbâ fô. 73 Dikola dætôkô ma ntam gâtâ a kan ma tiitu Abiraam fô n di alâ, 74 aà tiri tæ a ye tææ bâkyûnlâ baalô yaanæ, fô wàà yâ tæ taà sûma wõ gâtâ gæsaa gæn nan ton tæ, 75 fô taà mâ bânæ gâtâ tæn ma dædææ, gâ taade-mâlâ î tûna aa bûnûn baanæ tææ nkpa awi powu yaanæ. 76 Gâ awô miinbi Yohane, baà kpèlè wõ alâ Âkpatakpærae fô wôtabûrûlâ. Yema awô nan gyegeye Efonte fô àà san a ma pæna wosele. 77 Fô àà yâ wô bânæ bàà nyænla gâtâ wü san ma baade-kpen yææ gâka-kyâ gâ bàà wura Nkpa-geto. 78 Tii Wurubwarâ gâtâ è de wo diboro-lila ee wula tii gutunkoro fô, âã sa Nkpa Wotolâ fô ãã ba anlâ gââmaâæ â tâ tæ. 79 Gâ gaà âmaâæ gi ye gatala gæ ba âbâ gâtâ bè si dibilin daanæ ma diku diisele waanæ fô powu boo koro, fô gàà dæyâ tææ bæsaeræ gâtâ tàà san olila wuusele waanæ.” 80 Sakariya wobi Yohane

fô â dan, gâ e wura ôkâma Wurubwarâ Gifiye fô gaanæ. Wûû gama fô, â sara otonkuma waanæ ma sere duwi gâtâ e tiri koro okòro e wùlà Isareli bete fô.

Luke 2

1 Awi ætôkô yaanæ fô, egyu-dærâ Kesaro gâtâ bee kpèlè wô alâ Agusito fô â tâ ose alâ, ânæ-kamasâ â ma âwara wo diyere. 2 Nyawû n di bânæ bôô gâkalan-gyangbasâlâ gâtâ wu sere ôkûna gâtâ Kwirino è di Siriya gâtûnkwa gæænyalâ fô. 3 Gâ âkamasâ â san wôlâ bàà ma âwara wo diyere. 4 Yosefu mô â tô e ye Nasareti ditele gâtâ dí sa Galilee gâtûnkwa gaanæ fô â san Betelem ditele gâtâ dí sa Yudeya gâtûnkwa gaanæ fô. Betelem dûkô gâ egyu Dafidi e ye. Gâ Yosefu â san dûkô, yema è di gâ Dafidi wônana. 5 Âbâ ma Mariya gâtâ âwô Yosefu â dõ â sæ alâ eè to wô gæna fô bâ san bàà ma âwara baayere. Fô Mariya è de diboro. 6 Gâtâ bã sa dûkô fô, gâdæma gæ kya Mariya. 7 Gâ e wo wobi-gyangbasâlâ gâtâ è di etenibi. Â ka ayen-kpen e milin wô, gâ â ka wô â taga omini gâtâ bânan bee di anyan-dilâ waanæ fô waanæ, yema ben wura dikwo besela bôô gâyakûn fô. 8 Fô báyâran bôô bânnyalâ bâkæ mô bã sa gælan dûkô bââ nya bôô báyâran boo koro odente wûtôkô. 9 Gâ Efonte Wurubwarâ wôsalâ âkæ e be ye boo koro, gâ Efonte Wurubwarâ gingyebi gæ âmaâæ gi silin bâ, gâ gæsaa gi ton bâ gepepe. 10 Mô Wurubwarâ wôsalâ fô â dõ bâ alan, “Æ kara yâ gæsaa gâà ton yæ! Æ nya, na ka ôtûn-kpara na môma yæ gâtâ waà yâ bânæ powu bàà di ôsâ. 11 Ndò be wo Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ âã bã ba fô Betelem, egyu Dafidi ditele daanæ bâ tâ yæ. Âwô n di Efonte fô. 12 Gænyan gâtâ gaà tiri gi wùlà yæ gâtâ mæn taa di didebila fô n di alâ, yaà we gâtâ bâ ka ayen-kpen be milin kyûkyû fô, gâ ã taga omini gâtâ bânan bee di anyan-dilâ waanæ fô waanæ.” 13 Dækpalan daanæ fô Wurubwarâ bâsalâ dætænpan be ye gatala bâ bã fæya ma wôsalâ fô, gâ be sila Wurubwarâ alan, 14 “Wurubwarâ gâtâ à sa gatala, aa gingyebi gæ kûtûma wõ. Aalila wû sara ma âbâ gâtâ bee di wõ gûnûn gâtûnkwa gii koro fô.” 15 Gâtâ Wurubwarâ bâsalâ fô be ye baakûn bâ da gatala fô, báyâran bôô bânnyalâ fô bâ dõ bâ tâ

bâwôlôn alan, “Æ yâ taà san Betelem, fô taà ma nya ade gâtâ i sere, gâ Efonte Wurubwarâ â dô tæ yaade lâ.” 16 Okoro be kutuma bâ san, gâ bâ ma we Mariya ma Yosefu, ma ebi fô gâtâ ã taga omini gâtâ bânan bee di anyan-dilâ waanæ fô waanæ. 17 Gâtâ bâyâran bôô bânjalâ fô be we ebi fô, bâ yasæ ade gâtâ Wurubwarâ wôsalâ fô â dô bâ kadama gâlâ giibi fô wo koro fô. 18 Gâ bânæ powu gâtâ bâ nûn ade gâtâ bâyâran bôô bânjalâ fô bâ dô fô, boo koro gi ku bâ. 19 Mariya bærà, e to gâlâ gaade nyayæ powu â sa woturu waanæ, gâ ââ tæ ka yii koro amænâ. 20 Bâyâran bôô bânjalâ fô boo gebiri-ba gaanæ fô, bâ sa Wurubwarâ gingyebi, gâ be sila wô, yema ade-kamasâ gâtâ bâ nûn, gâ be we fô æ sara ma ade gâtâ Wurubwarâ wôsalâ fô â dô bâ fô. 21 Kyûkyûû fô duwi-næyâfâ daanæ gâtâ ôya wû næma bàà belen wô gæsan fô, bâ sa wô diyere alâ Yesu. Diyere nyadæ gâ Wurubwarâ wôsalâ fô â sa ebi fô, pâgâ Mariya e ton wo diboro fô. 22 Gâtâ bôô dædææ dææ gâkpa daawi i tuma anlâ gâtâ Mose wo-Ise fô ii wùlà fô, Mariya ma Yosefu bâ ka Yesu bâ ba Yerusalem ditele, gâtâ bàà ka wô bâ tâ Efonte Wurubwarâ. 23 Bâ mâ gâlâ, yema bâ âwara bâ sa Efonte Wurubwarâ wo-Ise fô yaanæ alan, “Wù di gâtâ Isareli bete bàà ka ebi-tenibi-gyangbasâlâ-kamasâ bâ bã tâ Efonte Wurubwarâ.” 24 Gâ Mariya ma Yosefu bâ tâ gedi anlâ gâtâ Efonte Wurubwarâ wo-Ise fô ii wùlà fô. Ise fô ii wùlà alan, “Bâ tâ dæfa dææ bâlôpô, abââ ditele dææ bâlôpô bânjôô.” 25 Ete âkæ â sara Yerusalem gâtâ bee kpèlè wô Simeno. È di gâ ânæ gâtâ wade î tûna, gâ è serenti Wurubwarâ, gâ Wurubwarâ Gifiye gî sa wanæ. Ee so ôkûna gâtâ Wurubwarâ eè bè to Isareli bete nkpa fô. 26 Wurubwarâ Gifiye fô gi tiri gi wùlà wô alâ, ân nan ku ma sere ôkûna gâtâ eè we Nkpa Wotolâ gâtâ Efonte Wurubwarâ â dô â sæ alâ ââ bã ba fô pâ. 27 Wurubwarâ Gifiye fô gæ dô Simeno alâ â tô â san Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, gâ â san. Gâtâ Yesu bewolâ fô bâ ka Yesu bâ ba dûkô bàà bã mâ ade bâ tâ wô anlâ gâtâ Mose wo-Ise fô ii wùlà fô, 28 Simeno â ka ebi fô, gâ e sila Wurubwarâ alan, 29 “Efonte Wurubwarâ, ade gâtâ a dô a sæ fô æ ba waanæ. Nkele nmæ aasaranyan nan talæ n ku olila waanæ. 30 Yema na we Nkpa Wotolâ gâtâ a tâ fô ma mææn gûnûn, 31 gâ a pæna wô a ba gâtâ bânæ powu bàà we. 32 È di gââmaâæ gâtâ gaà yâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô bàà we aasele fô, gâ

gææ tâ aa bânæ Yuda bete fô mô gingyebi.” 33 Ebi fô wo koro gaade gâtâ Simeno â dô fô æ dûrô wote ma wôna powu onyun. 34 Gâ Simeno â fô Wurubwarâ wolila â tâ bâ, gâ â dô ebi fô wôna Mariya alan, “Wurubwarâ e tiri ebi nyawô gâtâ âwô wo koro bânæ kpekpesi baà nün, gâ kpekpesi gâtâ bã dô gataen fô baà tô, Isareli gâtûnkwaã gaanæ. Âwô nan mâ ade gâtâ bânæ baà tabûrû yii koro, 35 fô waà yâ bânæ baayu yaanæ yaade powu yàà ye okòro. Gâ awô, Mariya, aà we dæyæyâ anlâ gâtâ edon gâ bã ka be sere aaturu.” 36 Ânanæ-kwaã âkæ â sara gâtâ bee kpèlè wô Ana. È di Wurubwarâ wôtabûrûlâ, gâ Wote diyere n di Fanuweli gâtâ e ye Ase dækpara fô. Ana â kpà ete â sara ma wôsan bækyan kwarankæ, pângâ wôsan fô e ku. 37 Ye ôkûna wûtôkô san fô, â sara dækpænsô daanæ ma ye ôkûna gâtâ e di bækyan akpilin anaa ma anaa (84). Â sara gâ Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, gâtâ en ye dûkô â nya. Â sûma Wurubwarâ odòn ma ofilibon gâtâ ââ ban onyun, gâ ee tiri onyun. 38 Ôkûna gâtâ Simeno ââ tabûrû fô, Ana mô e bè gyu. Â sa Wurubwarâ onyun, gâ â dô ebi fô wade â tâ âbâ gâtâ bee so Nkpa Wotolâ gâtâ eè tiri Yerusalem bete e ye dæfana daanæ fô. 39 Gâtâ Yosefu ma Mariya bâ mâ gænyan-kamasâ gâtâ Efonte Wurubwarâ wo-Ise fô ii wulà fô, be biri bâ san âbâ gbagba bôôlâ Nasareti gâtâ dî sa Galilee gâtûnkwaã gaanæ fô. 40 Ebi fô â dan, gâ e wura ôkâma, gâ â sâyæ gepepe, gâ ee di Wurubwarâ gûnûn. 41 Gækyan-kamasâ gaanæ fô, Yesu wote ma wôna bââ tæ san Yerusalem bâ ma di Nkpa-geto gaawi fô. 42 Gâtâ Yesu e di bækyan fwo-bûnyôô fô, bâ san dûkô anlâ gâtâ bââ tæ san fô. 43 Gâtâ be di awi fô be were, gâ be biri bââ fôrô ditele fô, Yesu â wô Yerusalem. Mô wote ma wôna bân nyænla. 44 Bã nyî alâ, ã fæya ma bôô bânæ fô. Bâ san gâlââ duwi-bilin. Gâ be gyu wo gebugiti bôô bâfûræ ma bôôwôlôn âbâ baanæ. 45 Gâtâ ben we wô fô, be biri bâ san Yerusalem bâ ma bugiti wô. 46 Gâ duwi-siyee fâ daanæ fô, bâ ma we wô Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, gâtâ è si ma Ise yii bewulâlâ. Ââ nün baakûn, gâ ee lila-lila bâ ade. 47 Wû dûrô bânæ powu gâtâ bâ nün anlâ gâtâ Yesu ââ nün ade yaanæ, gâ ee tiri ade yiinyun fô onyun. 48 Gâtâ wote ma wôna bâ ma we wô dûkô fô, ômææ wu ku bâ. Gâ wôna e lila wô alan, “Miinbi, anün yii koro gâ a mâ tæ gâlâ lâ? Âtæ ma aate tææ bûnûn bû sæna gâtâ tii bugiti wô.” 49 Gâ

Yesu e lila bâ alan, “Anûn yii koro gâ ii bugiti mæ? Ææn nyî alâ, wù di gâtâ nan sara gâ Miinte dækpara abââ?” 50 Mô wote ma wôna bân nûn ade gâtâ â dô lâ yaanæ. 51 Gâ Yesu â nyæma bâ â san Nasareti, gâ â nûn wo bewolâ baakûn. Mô wôna e to gâlâ gaade nyayæ powu â sa wamænâ yaanæ. 52 Gâ Yesu â dan gepepe, gâ â sâyæ â fæya. Gâ ee di Wurubwarâ ma bânæ gûnûn.

Luke 3

1 Ôkûna gâtâ egyu-dærâ Kesaro gâtâ bee kpèlè Tiberiyo fô ã sa wô gækyan fwo-tonfâ gaanæ fô, fô Pontiyo Pilato è di gâ Roma bete bôôndærâ gâtâ ââ nya Yudeya gâtûnkwa, gâ Erode è di Galilee wogyu, gâ Erode wonobi Filipino mô è di Itureya ma Tirakoniti wogyu, gâ Lisaniya è di Abilene wogyu, 2 gâ Anasi ma Kayifa bè di gedi gææ bâtâlâ bôô bândærâ. Ôkûna wûtôkô waanæ gâ Wurubwarâ â tabûrû ma Yohane gâtâ è di Sakariya wobi, gâ ã sa otonkuma waanæ fô. 3 Gâlâ wuu koro Yohane ã san ntûnkwa gâtâ î sa Yodan getu gææ gælan fô powu yaanæ ââ dô alan, “I foma yaamænâ i ye yii-isele yaanæ æ ba Wurubwarâ wakûn, fô yàà yâ nan kù yæ Wurubwarâ anæ! Fô ââ ka yaade-kpen â kyâ yæ.” 4 Gâlâ gâ wukukuba fô Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya â dô Yohane ade â sæ alan, “Ânæ âkæ ââ gbârâ afala otonkuma waanæ alan, ‘Æ pæna Efonte osele æ sæ wô, fô yàà tûna wo-iselebi! 5 Æ yôla awonwo powu yaanæ! I gbenâ idon ma adenbi powu æ mâ talangyan! Æ tûna isele golon-golon fô powu, fô yàà pæna isele gærægya-gærægya fô powu! 6 Gâ bânæ powu baà we Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â tâ fô.’ ” 7 Bânæ dætænpan bâ ba Yohane wakûn gâtâ èè kù bâ Wurubwarâ anæ. Gâ Yohane â dô bâ alan, “Âyæ gâtâ î ba imiri-kpen anlâ bâwa, nkele bærâ, ânyan na wulà yæ alâ i serenti i ye Wurubwarâ wowurufa-dærâ gâtâ waà bã ba fô waanæ? 8 Æ mâ ade-kpara gâtâ waà wulà alâ, i foma yaamænâ i ye yii-isele yaanæ æ ba Wurubwarâ wakûn! Æ kara sa amænâ alan, ‘Wurubwarâ e to tæ, yema tiitu Abiraam bânana n di tæ!’ N tâ dô yæ alâ, Wurubwarâ ã talæ e foma ataa nyayæ â mâ bânana â tâ Abiraam. 9 Nkenkele nyawû gba bâ ka dækyôô bâ sa iyon fô yæækpaa yaanæ gâtâ bàà kebi. Oyon-kamasâ gâtâ wûn taa lûn

abi-kpara fô, baà kebi wû bâ fæna, fô bàà fun wû bâ sa ôtan waanæ.” 10 Gâ bânæ dætænpan fô be lila wô alan, “Âwû bærâ, lan gâ tæ mâ?” 11 Gâ Yohane â dõ bâ alan, “Ânæ gâtâ ã ba ngba ænyôô fô, â ka gækæ â tâ âwô gâtâ ân ma akæ fô. Gâ âwô gâtâ ã ba anyan-dilâ mô fô, â tâ âbâ gâtâ bân ma akæ fô.” 12 Lonpoo betolâ bâkæ mô bâ ba gâtâ Yohane èè kù bâ Wurubwarâ anæ. Gâ be lila wô alan, “Ewùlâlâ, anûn gâ wù di gâtâ tàà mâ?” 13 Yohane â dõ bâ alan, “Æ kara to kôba æ da anlâ gâtâ wù di gâtâ yàà to fô.” 14 Gâ bætà bùû bätalâ bâkæ be bè lila wô alan, “Âtæ mô, anûn gâ wù di gâtâ tàà mâ?” Âwû gâ Yohane â dõ bâ alan, “Æ kara labærae kôba i ye âkæ wakûn! Æ kara belen ade æ gyaga bânæ boo koro! Æ yâ gutoro gâtâ bee le yæ fô gàà kûtûma yæ!” 15 Gâtâ bânæ fô bââ nya Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ âã bã ba fô osele okoro, âkamasâ ââ sa amænâ alâ nkæfô Yohane n di Nkpa Wotolâ fô. 16 Yohane e tiri ade yiinyun â tâ âbâ powu alan, “Nmæ bærâ ñ de gâ butu n te kù yæ Wurubwarâ anæ, mô âwô gâtâ â da mæ fô âã ba. Mæn kûtûma gâtâ nan kura n furu wanataga yææâûn gba. Âwô âã ka gâ Wurubwarâ Gifiye ma ôtan e kù yæ Wurubwarâ anæ. 17 Âwô gâ dækûlæ dî sa wô gûlô gâtâ âã bã fûba ayæ fô e ye abi fô yaanæ. Âã kûla abi fô â sæ wo dikwo daanæ, mô èè kuma ayæ fô ôtan gâtâ wûn nan ku wû nya fô waanæ.” 18 Gâ Yohane â dõ ade kpekpesi â sa bânæ fô koro geton, ôkûna gâtâ â dõ Nkpa-geto Gaade fô â tâ bâ fô. 19 Yohane â tabûrû e sere egyu Erode, yema â mâ ade-kpen kpekpesi, gâ e biri â ka âwô gbagba wonobi wôsô Erodiya e to gæna. 20 Mô ade-kpen-dærâ gâtâ egyu Erode â mâ â fæya fô n di gâtâ e gye Yohane â tan dikwo. 21 Ôya gâtâ Yohane e kù bânæ kpekpesi Wurubwarâ anæ e were fô, e kù Yesu mô Wurubwarâ anæ. Gâ gâtâ Yesu ee tiri onyun fô, gatala gæ tana. 22 Gâ Wurubwarâ Gifiye fô gæ waran anlâ âlôpô gæ bã gyaga wo koro. Gâ gæta gækæ gi ye gatala alan, “Awô n di Miinbi-lenlâ, gâ aa di mæ gûnûn gakpa.” 23 Ôkûna gâtâ Yesu e sere wô gûtûn gææ gâmâ fô, e di bækyan anlâ dikpilin ma fwo (30). Bânæ bã nyî alâ, è di gâ Yosefu wobi-wolâ. Yosefu nyawû è di gâ Eli wobi, 24 gâ Eli è di gâ Matati wobi. Matati è di gâ Lefi wobi, gâ Lefi mô è di gâ Meleki wobi. Meleki è di gâ Yanayi wobi, gâ Yanayi mô è di gâ Yosefu wobi. 25 Yosefu è di gâ Matatiya wobi, gâ Matatiya mô è di gâ Amosi

wobi. Amosi è di gâ Nawum wobi, gâ Nawum mô è di gâ Esili wobi. Esili è di gâ Nagayi wobi, 26 gâ Nagayi mô è di gâ Mati wobi. Mati è di gâ Matatiya wobi, gâ Matatiya mô è di gâ Semeni wobi. Semeni è di gâ Yoseki wobi, gâ Yoseki mô è di gâ Yoda wobi. 27 Yoda è di gâ Yowana wobi, gâ Yowana mô è di gâ Resa wobi. Resa è di gâ Serubabeli wobi, gâ Serubabeli mô è di gâ Selateli wobi. Selateli è di gâ Neri wobi, 28 gâ Neri mô è di gâ Meleki wobi. Meleki è di gâ Adi wobi, gâ Adi mô è di gâ Kosam wobi. Kosam è di gâ Elimadam wobi, gâ Elimadam mô è di gâ Eri wobi. 29 Eri è di gâ Yosuwâ wobi, gâ Yosuwâ mô è di gâ Elisera wobi. Elisera è di gâ Yorim wobi, gâ Yorim mô è di gâ Matati wobi. Matati è di gâ Lefi wobi, 30 gâ Lefi mô è di gâ Simeno wobi. Simeno è di gâ Yuda wobi, gâ Yuda mô è di gâ Yosefu wobi. Yosefu è di gâ Yonam wobi, gâ Yonam mô è di gâ Eliyakim wobi. 31 Eliyakim è di gâ Meleya wobi, gâ Meleya mô è di gâ Mena wobi. Mena è di gâ Matata wobi, gâ Matata mô è di gâ Natan wobi. Natan è di gâ Dafidi wobi, 32 gâ Dafidi mô è di gâ Yese wobi. Yese è di gâ Obedi wobi, gâ Obedi mô è di gâ Bowasi wobi. Bowasi è di gâ Sala wobi, gâ Sala mô è di gâ Nason wobi. 33 Nason è di gâ Aminadabo wobi, gâ Aminadabo mô è di gâ Adimin wobi. Adimin è di gâ Arini wobi, gâ Arini mô è di gâ Eseron wobi. Eseron è di gâ Peresi wobi, gâ Peresi mô è di gâ Yuda wobi. 34 Yuda è di gâ Yakobu wobi, gâ Yakobu mô è di gâ Isaki wobi. Isaki è di gâ Abiraam wobi, gâ Abiraam mô è di gâ Tera wobi. Tera è di gâ Nawo wobi, 35 gâ Nawo mô è di gâ Serugi wobi. Serugi è di gâ Rewu wobi, gâ Rewu mô è di gâ Pelegi wobi. Pelegi è di gâ Eberi wobi, gâ Eberi mô è di gâ Sela wobi. 36 Sela è di gâ Kayinan wobi, gâ Kayinan mô è di gâ Afasadi wobi. Afasadi è di gâ Sem wobi, gâ Sem mô è di gâ Nowa wobi. Nowa è di gâ Lameki wobi, 37 gâ Lameki mô è di gâ Metusela wobi. Metusela è di gâ Enoki wobi, gâ Enoki mô è di gâ Yaredi wobi. Yaredi è di gâ Maalaleli wobi, gâ Maalaleli mô è di gâ Kayinan wobi. 38 Kayinan è di gâ Enosi wobi, gâ Enosi mô è di gâ Seti wobi. Seti è di gâ Adam wobi, gâ Adam mô è di gâ Wurubwarâ Wobi.

1 Yesu gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gi sa wanæ gepepe fô e ye Yodan getu fô gaanæ â ba. Gâ Wurubwarâ Gifiye fô gi gyegeye Yesu bûnûn, gâ â san otonkuma waanæ. 2 Â sara dûkô gâlââ awi akpilin anyôô (40) gâtâ Wurubwarâ wokengbelilâ fô ee ten wô onyun. Ôkûna wûtôkô waanæ powu fô, Yesu en di anyan-dilâ ækæ. Gâ awi fô yii gewere yaanæ fô dækpan di ton wô. 3 Âwû gâ Wurubwarâ wokengbelilâ fô â dõ wô alan, “Gengyi awô n di Wurubwarâ Wobi-kælaen fô, yâ dætaa nyadæ dàà biligi anyan-dilâ.” 4 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, ‘Nka anyan-dilâ yiiko nan yâ ânæ ãã wura nkpa.’ ” 5 Gâ Wurubwarâ wokengbelilâ fô â ka Yesu â bûn gatala, gâ e wulà wô bugyu-bugyu gâtâ bü sa gâtûnkwaâ gaanæ powu dækpalaan daanæ. 6 Gâ â dõ Yesu alan, “Nan tâ wõ bugyu nyabû ma buu gingyebi, ma ôkâma, ma anyan nyayæ powu, yema bâ ka yæ powu bâ tâ mæ, okoro n talæ n ka yæ n tâ ânæ-kamasâ gâtâ n len. 7 Okoro gengyi à kura a sûma mæ fô, nyayæ powu yaà biligi aayo.” 8 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, ‘Kura sûma gâ Aafonte Wurubwarâ! Âwô woko-kwan gâ sûma!’ ” 9 Wurubwarâ wokengbelilâ fô e biri â ka Yesu â san Yerusalem, gâ â ka wô â ma yela Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô dii duyu. Gâ â dõ wô alan, “Gengyi à di gâ Wurubwarâ Wobi-kælaen fô, kere aa koro ya àà bã nûn gâtûnkwaâ. 10 Yema Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, ‘Wurubwarâ ãã yâ wô bâsalâ bàà ye gatala bâ bã dæyâ wõ gepepe 11 bàà kôlæ wõ gâtâ an nan nûn gâtûnkwaâ ataa yàà belen aa bæsaeræ gba.’ ” 12 Yesu e tiri wuunyun alan, “Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô i biri æ dõ alan, ‘Kara ten Wurubwarâ gâtâ è di Aafonte fô onyun!’ ” 13 Gâtâ Wurubwarâ wokengbelilâ fô e werema onyun wuu geten nyayæ powu fô, e kere Yesu â ya pâ, e so ôya-fon gâtâ eè biri e wura wô. 14 Yesu e biri â san Galilee gâtûnkwaâ, Wurubwarâ Gifiye fô gæækâma gaanæ. Gâ wade æ yasæ ma gæfææ fô powu. 15 Gâ â san-san e wulà ade Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ. Gâ âkamasâ e sila wô. 16 Âwû gâ Yesu â san Nasareti, ôkûn gâtâ bâ kyala wô fô. Gâ Yuda bete boo Duwi-tunalâ daanæ fô â san Yuda bete boo Getumakûn anlâ gâtâ ââ tæ mâ fô. Gâ â tô e yela ãã kalan Wurubwarâ Ade. 17 Fô bâ ka Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya gækpa bâ tâ wô. E tirima gækpa fô, gâ â kalan ôkûn gâtâ bâ âwara alan, 18 “Efonte

Wurubwarâ Gifiye fô gî sa ma nmæ, yema e tiri mæ â sæ gâtâ n dõ
Wurubwarâ Ade fô n tâ beyenpu. Â sa mæ gâtâ n ma dõ geto-ya gaade n
tâ âbâ gâtâ be gye bâ tan fô. Â sa mæ gâtâ n ma dõ bûnûn buu getirima
gaade n tâ âbâ gâtâ bôô bûnûn bu gbenâ fô. Â sa mæ gâtâ n yâ âbâ gâtâ
bee kutu bâ fô bàà wura boo koro, 19 fô nan yâ bânæ bàà nûn alâ, ôya gâtâ
Efonte eè to wô bânæ boo duyu nkpa fô wû næma.” 20 Gâ Yesu e tin
gækpa fô, gâ e birima gæ â tâ âsaranyan gâtâ â ka gæ â tâ wô fô, gâ â
waran â sara. Âkamasâ gâtâ ã sa Getumakûn dûkô fô e fi bûnûn e ten wô.
21 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Ǹdò wuu duwi nyadæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ
nyayæ æ ba waanæ, anlâ gâtâ æ nûn na kalan lâ.” 22 Âwû gâ âbâ powu bâ
dõ Yesu wo koro ade-kpara, gâ wanyun-gyebi-kpara gâtâ â dõ fô powu æ
dûrô bâ onyun. Gâ be lila alan, “Nka Yosefu wobi fô wô lâ?” 23 Gâ Yesu â
dõ bâ alan, “Ǹ nyî gâtâ yaà gbârâ mæ dækpælæ alan, ‘Âkyalâ-geyeba, kya
aa koro!’ Gâ yaà biri æ dõ alan, ‘Ade gâtâ tæ nûn alâ, a mâ Kapenum
ditele fô, mâ yæ aalâ nfan mô, taà nya!’ ” 24 Gâ Yesu e biri â dõ â fæya
alan, “N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, Wurubwarâ wôtabûrûlâ âkæ ân ma gâtâ bee
to wô âwô gbagba wôlâ. 25 Gbagbaagba fô, n tâ dõ yæ alâ, Wurubwarâ
wôtabûrûlâ Eliya wawi yaanæ fô âsûn e yela bækyan bisiyee ma bebon
kooron Isareli gâtûnkwaâ gaanæ, gâ dækpan-dærâ dæ nûn. Fô bâkpænsô
kpekpesi bã sa Isareli gâtûnkwaâ gaanæ. 26 Mô fô, Wurubwarâ ân yâ
Eliya ãã san bâkpænsô fô baanæ âkæ wakûn. Mô â yâ wô â san gâ
âkpænsô âkæ gâtâ en di Isareli-na, gâ ã sa Sarefati ditele Sidon gâtûnkwaâ
gaanæ fô wakûn. 27 Gâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ Elisa wawi yaanæ fô,
bânæ kpekpesi mô bã sa Isareli gâtûnkwaâ gaanæ gâtâ bee yeba
geyeba-sæya, mô fô, Elisa ân kya baanæ âkæ, mô â kya gâ Naaman gâtâ è
di Siriya-te fô woko.” 28 Gâtâ bânæ gâtâ bã sa Yuda bete boo Getumakûn
fô bâ nûn gâlâ fô, âbâ powu bâ ka owurufa gepepe. 29 Bâ tô, gâ be tiira
Yesu be ye ditele gâtâ dî gyaga odon wuu koro fô daanæ. Be tiira wô bâ
san odon fô wuu koro gâtâ bàà fun wô bâ sa diwonwo (dælinkpa) daanæ.
30 Mô fô, Yesu e lo e ye bânæ dætænpan fô baanæ, gâ â ka wosele â da.
31 Yesu â san â da Kapenum ditele gâtâ dî sa Galilee gâtûnkwaâ gaanæ
fô, gâ â san ee wùlà Yuda bete ade boo Duwi-tunalâ daanæ. 32 Wade yii
gewùlà fô æ yâ ômæxæ wu ku bânæ fô, yema e wùlà bâ ade ma giteni. 33

Fô ete âkæ ã sa Yuda bete boo Getumakûn dûkô gâtâ afiye-kpen ì si wo koro. Â gbârâ afala kin-kin alan, 34 “Aa! Yesu Nasareti-te, anûn gâ aa len taakûn nfan? A ba gâtâ àà bã mæna tæ abââ? N nyî gâtâ à di gâ Wurubwarâ Wônæ gâtâ an ma dædææ.” 35 Gâ Yesu â sù afiye-kpen fô â sa, gâ â dõ yæ alan, “I tin yiinyun, fô yàà ye ete fô wo koro!” Gâ afiye-kpen fô i fun ete fô æ fæna bânæ fô powu bôô bûnûn, gâ i ye wo koro gâtâ in pira wô. 36 Ômææ wu ku bânæ fô powu, gâ bâ dõ bâ tâ bâwôlôn alan, “Anûn yaade yii gewulà æ lâ? Ââ ka giteni ma ôkâma â fa afiye-kpen, fô ii ye bânæ boo koro.” 37 Gâ Yesu wade æ yasæ gâtûnkwaæ gætôkô gæækûn-kamasâ. 38 Yesu â tô e ye Yuda bete boo Getumakûn fô â ma gyu Simon dækpara. Fô Simon wônÿæna ee yeba ôdûnlâ-dærâ, gâ be koturu Yesu alâ â kya wô. 39 Yesu â san â ma yela wakûn, gâ â tabûrû â tâ ôdûnlâ fô, gâ wu kere âna fô wû ya. Gâ âna fô â tô e yela dækpalan daanæ, gâ â nya Yesu ma wô bâkasælâ fô boo koro. 40 Ôkûna gâtâ ofila wuu gyu fô, âbâ gâtâ bã ba beyebalâ fô bâ ka bâ powu bâ môma Yesu. Â ka walô â gyaga baanæ-kamasâ wo koro, gâ â kya bâ powu. 41 Afiye-kpen kpekpesi i ye bânæ kpekpesi boo koro. Gâ afiye-kpen fô ææ gbârâ afala alan, “À di gâ Wurubwarâ Wobi!” Mô Yesu â sù yæ â sa gâtâ ân tâ yæ osele yàà tabûrû, yema afiye-kpen fô ì nyî gâtâ âwô n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ âã bã ba fô. 42 Kere-kpalâ Yesu e ye ditele fô daanæ â san ôkûn gâtâ ânæ âkæ ân ma. Bânæ fô be gyu wo gebugiti, gâ gâtâ be bè we wô fô, ben len gâtâ èè ye baakûn. 43 Mô Yesu â dõ bâ alan, “Wù di gâtâ nan dõ Nkpa-geto Gaade kadama Wurubwarâ Bugyu fô n tâ atele-fon yææ bânæ mô. Yema âwû wuu koro gâ Wurubwarâ â sa mæ.” 44 Gâ e gyu ade yii gewulà Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ Yudeya gâtûnkwaæ gaanæ.

Luke 5

1 Duwi dækæ gâtâ Yesu è yela Genesareti getu-kere fô, bânæ dætænpan be silin wô be tuma bàà nûn Wurubwarâ Ade. 2 Dûkô gâ Yesu e we ækûlæ ænyôô getu fô giikere. Bâsûn boo betirilâ be ye yaanæ bè si gælan bee fere baasawu âbâ. 3 Yesu â ma gyu ôkûlæ fô wûkæ gâtâ wù di gâ Simon woyo

fô waanæ, gâ â dõ wô alâ e tunla wû bârââ â san butu fô baanæ. Gâ Yesu â sara waanæ e wùlà bânæ fô ade. 4 Gâtâ â tabûrû e were fô, â dõ Simon alan, “Pala aakûlæ fô san gamæ, ôkûn gâtâ wü ba alun fô, fô àà fun yaasawu fô sa, fô àà gye bâsün!” 5 Gâ Simon â tiri wuunyun alan, “Ândærâ, tæ mâ gûtûn gepepe odente powu, gâtâ tin gye gænyankæ, mô gâtâ a dõ alâ n mâ okoro, nan fun asawu fô n sa.” 6 Gâtâ bâ mâ gâlâ fô, be gye bâsün-dærâ kpekpesi gâtâ baasawu fô gba ææ lanla. 7 Okoro bâ ka gûlô be kpèlè bôwôlôn âbâ gâtâ bã sa ôkûlæ-fon waanæ fô alâ, bâ bã kpà bâ. Gâ bâ ba, gâ be gye bâsün bâ yôla bôwô-ækûlæ ænyôô fô powu gâtâ wû yâ ækûlæ fô ææ nyæ i gyu butu fô bûu gamæ. 8 Gâtâ Simon Petero e we gâlâ fô, â waran e kura Yesu bæsaræ baanæ, gâ â dõ wô alan, “Oo Efonte, ye maakûn san. N di gâ ade-kpen yææmâlâ.” 9 Yema bâsün gâtâ be gye fô, wû mâ âwô ma wôwôlôn âbâ gâtâ bã sa wôkûlæ fô waanæ fô powu gæsaa. 10 Gâlâ ke gâ wû mâ Sebede bebi Yakobo ma Yohane gâtâ bè di Simon wôwôlôn âbâ fô mô gæsaa. Gâ Yesu â dõ Simon alan, “Kara yâ gæsaa gàà ton wõ! Ye ndò san, aà ti tiri gâ bânæ a môma mæ, bàà bè to mæ be di.” 11 Gâtâ bâ pala bôwô-ækûlæ fô bâ san getu-kere fô, be kere bôwô gænyan-kamasâ bâ ya, gâ bâ târâma Yesu. 12 Gâtâ Yesu ã sa ditele dækæ daanæ fô, ete âkæ â ba gâtâ geyeba-sæya gi gye wo koro-kpaba powu. Gâtâ e we Yesu fô, â waran e kura wakpin yii koro, gâ â ka wô bûnûn e tin gâtûnkwa, gâ e koturu Yesu alan, “Efonte, gengyi à len fô, à talæ a yâ miin geyeba nyagæ gàà da.” 13 Gâ Yesu â tûna wô gûlô â kya ete fô, gâ â dõ wô alan, “N len aa geyeba fô gàà da!” Disere-kælæn fô, geyeba-sæya fô gæ da. 14 Gâ Yesu â sù wô gepepe alan, “Kara yâ âkæ giten gàà nûn ade nyayæ! Mô fô, ka aa koro ma wùlà gedi gæætâlâ, fô àà tâ gedi gâtâ wuu wùlà alâ aa koro wû nûn wõ, anlâ gâtâ tutu Mose e wùlà fô, fô wàà yâ âkamasâ èè we alâ, aa geyeba fô gæ da.” 15 Mô fô, nkele gba gâ Yesu wade æ yasæ gepepe gâtâ wû yâ bânæ kpekpesi bee bè tuma bàà nûn wade fô, fô ãã kya bâ ayebabi. 16 Mô Yesu ee ti ye bânæ fô baanæ â san ôkankæ woko â ma tiri onyun. 17 Duwi dækæ gâtâ Yesu ee wùlà ade fô, Farisi bete ma Ise yii bewùlâlâ gâtâ be ye Galilee ma Yudeya ntûnkwa yaatele powu yaanæ, ma Yerusalem ditele daanæ fô bâ ba bè si dûkô. Fô Efonte Wurubwarâ wôkâma wü sa gâtâ Yesu ãã kya beyebalâ. 18 Âwû gâ

bânæ bâkæ bâ ba gâtâ bè tola ânæ gâtâ wo koro wu ku, gâ ã dô difenge dii koro. Bee len osele bàà gyu dækpara fô daanæ bâ ka wô bâ ma sæ Yesu bûnûn. 19 Mô gâtâ bânæ bã sô dûkô okoro fô, ben wura osele bàà ka wô be gyu. Okoro be tola wô bâ bûn dikwo fô dii duyu, gâ be tiri osele ma gâwaalækûn fô, gâ bâ warama wô ma wo difenge fô be bè sere bânæ fô boo getite Yesu bûnûn baanæ. 20 Gâtâ Yesu e we anlâ gâtâ be to wô be di fô, â dô ete fô alan, “Mæænwôlôn, na ka aade-kpen na kyâ wõ.” 21 Dûkô gâ Farisi bete ma Ise yii bewùlâlâ fô be gyu gelila alan, “Ete mômô wô lâ gâ ââ tabûrû anlâ è di Wurubwarâ lâ? Anyan n sa gâtâ ã talæ â ka aade-kpen â kyâ fæya ma Wurubwarâ?” 22 Yesu e we baamænâ yaanæ, gâ e lila bâ alan, “Anûn yii koro gâ ææ sa gâlâ gaade nyayæ yaamænâ? 23 Ade gâtâ n bã dô lâ, yaanæ wûmômô n yôlô ma gâdô? Gâtâ nan dô alan, ‘Na ka aade-kpen na kyâ wõ’, abââ gâtâ nan dô alan, ‘Tô yela, fô àà san’? 24 N te len yàà nyænla alâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô n ba ôkâma gâtâ nan ka aade-kpen n kyâ bânæ gâtûnkwaâ gii koro.” Dûkô gâ Yesu â dô ete gâtâ wo koro wu ku fô alan, “Nmæ n tâ dô wõ alâ, tô yela! Ka aa difenge, fô àà san dækpara!” 25 Disere-kæläen fô ete fô â tô e yela bôô bûnûn baanæ, gâ â ka wo difenge gâtâ ã dô dii koro fô. Gâ ôkûna gâtâ ââ fôrô dækpara fô, ee sila Wurubwarâ. 26 Ade nyayæ æ yâ ômææ wu ku bânæ fô powu, gâ be sila Wurubwarâ. Gæsaa gi gyu bâ, gâ bâ dô alan, “Ti we ade-dærâ ma gæsaa ñdò.” 27 Nyawû wûu gama fô, Yesu â ma we lonpoo wotolâ âkæ gâtâ bee kpèlè Lefi fô è si wô gûtûn gaanæ lonpoo getokûn. Gâ Yesu â dô wô alan, “Târâma mæ!” 28 Gâ Lefi â tô e kere wô gænyan-kamasâ â ya, gâ â târâma Yesu. 29 Gâ Lefi e kpele Yesu anyan-dilâ-kpara wô dækpara daanæ. Gâ lonpoo betolâ kpekpesi ma bâkæ bâ bã sara bàà di ma âbâ. 30 Mô gâtâ Farisi bete ma Ise yii bewùlâlâ fô be we gâlâ fô be gyu geâunu-âunu, gâ be lila Yesu bâkasælâ fô alan, “Anûn yii koro gâ ii di, gâ ææ nyûn ma lonpoo betolâ, ma aade-kpen yææ bâmâlâ?” 31 Yesu e tiri wuunyun â tâ bâ alan, “Âbâ gâtâ bân taa yeba fô bærâ, wun mini di gâtâ geyeba gæækyalâ ãã ba baakûn, mô fô, âbâ gâtâ bee yeba fô n te len geyeba gæækyalâ. 32 Mæn ba gâtâ nan bè kpèlè âbâ gâtâ bã nyî alâ boo-isele î tûna fô, mô na ba nan bè kpèlè gâ aade-kpen yææ bâmâlâ, fô bàà foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn.” 33

Bânæ bâkæ bâ bã dō Yesu alan, “Yohane wô bâkasælâ fô bââ tæ ban onyun, gâ bee ti tiri onyun. Gâlâ ke gâ Farisi bete bôô bâkasælâ fô mô bââ mâ, mô aa bâkasælâ fô bærâ, bee di, gâ bââ nyûn.” 34 Âwû gâ Yesu â dō bâ alan, “Ôkûna gâtâ âsanfôn wôsân ã nyæ ã sa lâ bærâ, wûn mænæ ma gâtâ bàà yâ wôwôlôn âbâ bàà sara gâtâ been di. 35 Mô ôya waà bã ba gâtâ baà ka âsanfôn wôsân fô be ye wôwôlôn âbâ baakûn. Gâ awi ætôkô yaanæ fô, bàà ban onyun.” 36 Dûkô gâ Yesu â gbârâ bâ dækpælæ dækæ alan, “Ânæ âkæ ân taa belen dæyan-fon â ka â sù gâgba gâtâ gi ku gii difwe. Gengyi ã mâ gâlâ fô, âã mænæ dæyan-fon fô, gâ diyenkpen-fon fô mô dæn nan kûtûma ma gâgba-kulâ fô. 37 Gâlâ ke gâ âkæ ân taa ka ânan gækpa-kuba â ban dibin-fon. Gengyi ã mâ gâlâ fô, ânan gækpa-kuba fô gaà lanla, gâ waà yâ dibin fô dæn nan pe. Bââ ka gâ ânan gækpa-fon bâ ban dibin-fon. Gâlâ fô, ânan gækpa fô gæn nan lanla, gâ dibin fô daà pe ma gâgbârâ, fô bânæ bàà nûn anlâ gâtâ dibin fô dææ dō. 38 Gâlâ wuu koro wù di gâtâ bàà ka gækpa-fon bâ ban dibin-fon. 39 Gâ ânæ âkæ ân ma gâtâ gengyi ã ta dibin dækæ, gâ dæ marama wô fô, è len èè foma dæ, yema âã dō alan, ‘Dibin-kuba fô dí ba gâta-sâ.’ ”

Luke 6

1 Duwi-tunalâ dækæ daanæ fô, Yesu â ma dama afænaa yiili waanæ. Gâ wô bâkasælâ fô bâ fââran afænaa fô akæ bââ kôrô. 2 Gâ Farisi bete fô bâkæ be lila alan, “Anûn yii koro gâ ææ mâ ade-kyûnlâ Duwi-tunalâ daanæ lâ?” 3 Gâ Yesu e lila bâ alan, “Æn kalan Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ i we ade gâtâ egyu Dafidi â mâ ôkûna gâtâ dækpan dii wolo âwô ma wô bâsaranyan gâtâ bã fæya ma âwô fô, abââ? 4 In we anlâ gâtâ egyu Dafidi e gyu Wurubwarâ Dikwo-dærâ, gâ â ma di Wurubwarâ wo boroboro gâtâ nafô osele wûn dô tâ ânæ âkæ èè di fô? Gedi gææ bâtâlâ booko gâ osele wü dô tâ gâtâ bàà di. Mô fô, egyu Dafidi e di, gâ â ka akæ mô â tâ wô bâsaranyan gâtâ bã fæya ma âwô fô gba.” 5 Gâ Yesu â dō bâ alan, “Nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ n di Duwi-tunalâ fô mô Diifonte.” 6 Duwi-tunalâ dækæ daanæ fô Yesu e biri â san Yuda bete boo Getumakûn ee wùlà ade. Fô ete âkæ ã sa dûkô gâtâ wologyi-lô wu ku. 7 Fô Farisi bete

ma Ise yii bewùlâlâ bââ dæyâ Yesu bàà nya alâ, âã kya geyeba
Duwi-tunalâ daanæ, fô bàà wura osele bâ ka ade be sere wô. 8 Yesu e we
ade gâtâ î sa baamænâ yaanæ. Okoro â dõ ete gâtâ wô gûlô gi ku fô alan,
“Tô bè yela nfan!” Âwû gâ â tô e bè yela dûkôbâ. 9 Gâ Yesu â dõ bâ alan,
“N te lila yæ nan nûn alâ, wûmômô na kûtûma gâtâ bàà mâ Duwi-tunalâ
daanæ, ade-kpara abââ ade-kpen? Wù di gâtâ bàà to nkpa abââ bàà wolo?”
10 Yesu â nya âbâ powu e tuma, gâ â dõ gûlô-kulâ giite fô alan, “Tûna aa
gûlô fô!” Âwû gâ â tûna, gâ wô gûlô fô gi wura ôkâma anlâ gido fô. 11
Mô bândærâ fô bâ ka owurufa gepepe, gâ booko-booko bâ ka
amænâ-kpen Yesu wo koro. 12 Awi ætôkô yaanæ fô, Yesu â san odon
wuu koro â ma tiri onyun â tâ Wurubwarâ odente powu. 13 Gâtâ kere gæ
kpa fô, e kpèlè wô bâkasælâ fô â ba wakûn, gâ e tiri baanæ fwo-bânyôô,
gâ e kpèlè bâ alâ wô bânæ-salâ. 14 Âbâ n di Simon gâtâ Yesu â sa wô
diyere alâ Petero fô, ma wonobi Andere, ma Yakobo, ma Yohane, ma
Filipo, ma Batolome, 15 ma Matewo, ma Toma, ma Alifeso wobi Yakobo,
ma Simon gâtâ bee kpèlè Seloti fô, 16 ma Yakobo wobi Yudasi, ma
Yudasi Isikaroti gâtâ eè bè tiri Yesu â tâ fô. 17 Yesu ma wô bâkasælâ fô
bâ waran odon, gâ be bè yela ôkûn gâtâ wù we talangyan. Wô bâkasælâ fô
kpekpesi bâ ma tuma wô dûkô, gâ bânæ dætænpan gâtâ be ye Yudeya ma
Yerusalem, ma Tiro ma Sidon wôpû wonyun fô mô powu bâ ba wakûn. 18
Bâ ba gâtâ bàà bã nûn wade, gâ bâ ka baayebabi mô bâ ba gâtâ âã kya bâ.
Â kya âbâ mô gâtâ afiye-kpen ì si boo koro, gâ ææ mâ bâ ayen fô. 19 Gâ
bânæ fô powu be len gâtâ bàà kya wô, yema ôkâma wuu ye wanæ, gâ â
kya bâ powu. 20 Yesu â tōlà bûnûn â nya wô bâkasælâ fô, gâ â dõ alan,
“Âyæ gâtâ î nyî alâ ææn talæ æ kpà koro fô, âyæ n ba ôsâ wuu gedi, yema
âyæ gâ Wurubwarâ Buggy fô bù di yiiyo. 21 Âyæ gâtâ ii ku dækpan
nkenkele lâ, âyæ n ba ôsâ wuu gedi, yema âyæ nan bã kûtæ. Âyæ gâtâ ii
wula nkenkele lâ, âyæ n ba ôsâ wuu gedi, yema âyæ nan bã mûmwa. 22
Âyæ gâtâ bânæ bââ kyûn yæ, gâ bee terema yæ, gâ bee toro yæ, gâ bee
kpèlè yæ bânæ-kpen nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ miin koro fô, âyæ n ba
ôsâ wuu gedi. 23 I di ôsâ, fô yàà lèn ôsâ waanæ duwi dætôkô. N tâ dõ yæ
alâ, yii gutoro gâtâ Wurubwarâ eè le yæ fô gî sô. Gâlâ ke gâ boote âbâ bâ
nyanla Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô. 24 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, âyæ gâtâ î ba

anyan fô, æ bôbwâ, yema yii koro gæ wârâ nün yæ. 25 Âyæ gâtâ æ kûtæ nkenkele fô, æ bôbwâ, yema dækpan daà bè wolo yæ. Âyæ gâtâ ææ mûmwa nkenkele fô, æ bôbwâ, yema dækpûkpû daà bè sere yii koro, gâ yaà wula. 26 Gengyi bânæ powu bââ dõ ade-kpara kadama yii koro fô, æ bôbwâ, yema gâlâ ke gâ bootu âbâ be sila bânæ gâtâ bââ mâ anlâ bè di Wurubwarâ bâtabûrûlâ, mô bââ gban fô. 27 Mô n tâ dõ yæ yaà nün alâ, i len âbâ gâtâ bââ kyûn yæ fô baade! Æ mâ ade-kpara æ tâ âbâ gâtâ bân taa len yaade fô! 28 Æ fô olila æ tâ âbâ gâtâ bââ fwala yæ, fô yaà tiri onyun æ tâ âbâ gâtâ bââ nyanla yæ fô! 29 Gengyi âkæ ã kpalæ aatinkere fô, fi wûûnyôôfâ fô mô tâ wô. Gâ gengyi âkæ è to aa dæyan gba fô, yâ wô ãã ka aa gâgba mô â fæya. 30 Gengyi ânæ âkæ ã fô wõ gænyankæ fô, tâ wô! Gâ gengyi âkæ ã ka aa gænyankæ fô, kara ni to gæ ye wakûn! 31 Anlâ gâtâ i len bàà mâ bâ tâ yæ fô, gâlâ ke gâ âyæ mô æ mâ æ tâ yææwôlôn âbâ! 32 Gengyi ii len gâ bânæ gâtâ bee len yæ booko fô, æn nan wura gutoro-kpara gækæ i ye Wurubwarâ wakûn. Yema alâ gâlâ ke gâ ade-kpen yææ bâmâlâ mô bââ mâ. 33 Gâ gengyi ææ mâ gâ ade-kpara æ tâ âbâ gâtâ bââ mâ ade-kpara bâ tâ yæ fô, æn nan wura gutoro-kpara gækæ i ye Wurubwarâ wakûn. Yema alâ gâlâ ke gâ ade-kpen yææ bâmâlâ mô bââ mâ. 34 Gâ gengyi ææ lûwa gâ âbâ gâtâ î nyî alâ baà bè le yæ fô, æn nan wura gutoro-kpara gækæ i ye Wurubwarâ wakûn. Yema ade-kpen yææ bâmâlâ mô ke bââ lûwa gâ bôôwôlôn âbâ gâtâ bã talæ be biri be le bâ powu. 35 Mô fô, i len âbâ gâtâ bââ kyûn yæ, fô yaà mâ ade-kpara æ tâ bâ! Æ lûwa bânæ, mô æ kara sa boo gele gaamænâ. Gengyi î mâ gâlâ fô, yaà wura gutoro gii gele-dærâ, gâ yaà mâ Wurubwarâ gâtâ è di ade powu yii duyû fô bebi, yema ã kôlô tâ âbâ gâtâ ade æn taa di bâ gûnûn, gâ baayu î ba ôkâma fô. 36 I wula bânæ boo gutunkoro anlâ gâtâ Yiite Wurubwarâ mô ee wula bânæ boo gutunkoro fô. 37 Æ kara mâ yii koro gôdô gææ bådôlâ, fô bân nan dõ âyæ mô gôdô. Æ kara tin bâwôlôn dæpwâ, fô bân nan tin âyæ mô dæpwâ. Æ ka bânæ baade-kpen æ kyâ bâ, fô bàà ka yaade-kpen mô bâ kyâ yæ. 38 Æ tâ anyan, fô Wurubwarâ ãã tâ yæ anyan. Æã kârâ anyan gepepe ãã nyæ yæ â sa omini-kârâlâ waanæ e kpenti wàà yôn wû waalæ wû tâ yæ. Omini-kârâlâ gâtâ yaà ka æ kârâ anyan æ tâ fô, âwû ke gâ Wurubwarâ ãã ka â kârâ anyan â tâ âyæ mô.” 39 Gâ Yesu e biri

â gbârâ bâ dækpælæ dækæ alan, “Okoro ânûn-gbenalâ ã talæ e gyegeye
 wôwôlôn ânûn-gbenalâ? Bôô banyôô powu bân nan ma nûn difwe daanæ?
 40 Âkasælâ ân taa da wowùlâlâ, mô fô, âkasælâ-kamasâ gâtâ be wùlà wô
 ade gepepe be were fô, ââ mâ anlâ wowùlâlâ. 41 Lan gâ aa we oyonbi
 aawôlôn gûnûn gaanæ, gâ an taa we ditingbilin gâtâ dî taga awô gbagba aa
 gûnûn gaanæ fô? 42 Lan gâ aa talæ a dô aawôlôn alan, ‘Mæænwôlôn, yâ
 nan tiri oyonbi aa gûnûn gaanæ,’ gâtâ an taa we ditingbilin gâtâ dî taga
 awô aa gûnûn? Awô aa mâ anlâ à di ânæ-kpara, mô aa gban! Gyegeye tiri
 ditingbilin fô ye awô gbagba aa gûnûn gaanæ, fô àà wura a we gepepe a
 tiri oyonbi gâtâ wü taga aawôlôn gûnûn gaanæ fô a tâ wô. 43 Oyon-kpara
 wûn taa lûn abi-kpen, abââ oyon-kpen wûn taa lûn abi-kpara. 44
 Oyon-kamasâ waabi gâ bââ ka bâ nyænla wû. Bân taa ya akutu be ye oyon
 tun-tun wûkæ waanæ, abââ mango be ye oyon ma iwiya wûkæ waanæ. 45
 Ânæ-kpara ââ mâ gâ ade-kpara e ye wamænâlâ-kpara gâtâ î sa wo duyu
 daanæ fô yaanæ. Gâ ânæ-kpen mô ââ mâ gâ ade-kpen e ye wamænâlâ-kpen
 gâtâ î sa wo duyu daanæ fô yaanæ. Yema alâ ade gâtâ æ yôn ânæ duyu
 daanæ fô, âyæ gâ ââ tabûrû.” 46 Yesu e lila bânæ alan, “Anûn yii koro gâ
 ii kpèlè mæ alâ Efonte, gâ æn taa mâ ade gâtâ n tâ dô yæ fô? 47 Nan wùlà
 yæ anlâ gâtâ ânæ-kamasâ gâtâ ââ ba maakûn, gâ ââ nûn maade, gâ ee di
 maade yii koro fô è we. 48 È we anlâ ânæ gâtâ ee sere dikwo, gâ e kunla
 difwe â sæ ôpæ fô â gyaga dætaa dii koro. Gâtâ getu gæ yôn fô, butu bû
 ma gbârâ dikwo fô, mô bûn talæ bu sila dæ, yema e sere dæ gepepe. 49
 Mô awô gâtâ ââ nûn maade, gâ ân taa di yii koro fô, è we anlâ ânæ gâtâ en
 kunla, pâgâ e sere dikwo fô. Gâtâ butu bû bô bû yôn bû kya dikwo fô,
 dækpalan daanæ di sila dæ nûn gbirim, dæ mæna kæræ-kæræ.”

Luke 7

1 Gâtâ Yesu â dô bânæ gâlâ gaade nyayæ powu e were fô, â san ditele
 gâtâ bee kpèlè Kapenum fô daanæ. 2 Dûkô fô Roma bete bôô bætà
 bûûndærâ âkæ wôsaranyan gâtâ ân taa yera wo koro fô ee yeba diku-diku.
 3 Gâtâ bætà bûûndærâ fô â nûn Yesu wo koro fô, â sa Yuda bete bôô
 bândærâ bâkæ wakûn, alâ â bã kya wôsaranyan fô geyeba â tâ wô. 4 Gâtâ

be gyu Yesu wakûn fô, bâ fô wô gepepe alan, “Gâlâ giite gâtâ â sa tæ fô â kûtûma gâtâ àà kpà wô, 5 yema ee len tææ gæfææ fô, gâ âwô na sere tii Getumakûn fô â tâ tæ.” 6 Gâ Yesu â san ma âbâ. Gâtâ ââ gbâma dækpara fô, bætà bùûndærâ fô â sa wôwôlôn âbâ alâ bâ ma tuma Yesu bàà dõ wô ôtûn nyawû alan, “Efonte, kara fana koro ba, yema mæn kûtûma gâtâ àà ba mææn dækpara. 7 Gâlâ ke gâ ñ nyî gâtâ mæn kûtûma nan ba aakûn. Awô bõ dõ gâ ade, fô mæænsaranyan fô èè wura ôkâma. 8 Yema nmæ mô, bâ ka mæ bâ sæ bândærâ bôô gataen, gâ nmæ mô ñ ba bætà bùû bätalâ kpekpesi gâtâ bã sa mææn gataen. Gengyi ñ dõ âkæ alan, ‘San!’ fô ââ san. Gengyi ñ dõ edo alan, ‘Ba!’ fô ââ ba. Gâ ñ dõ mæændæ alan, ‘Mâ nyawû!’ fô, âwû gâ ââ mâ. Okoro awô bõ dõ gâ ade, fô mæænsaranyan fô èè wura ôkâma.” 9 Gâtâ Yesu â nûn gâlâ gaade nyayæ fô, wo koro gi ku wô. E fi â nya bânæ dætænpan gâtâ bã târâma wô fô, gâ â dõ alan, “N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, miin te we ânæ âkæ Isareli bete gba baanæ gâtâ ã ba getodi-dærâ anlâ nyagæ nya.” 10 Gâtâ bânæ gâtâ ândærâ fô â sa fô be biri bâ da dækpara fô, be we gâtâ âsaranyan fô e wura ôkâma. 11 Âwû wûû gama fô, Yesu e ye dûkô â san ditele gâtâ bee kpèlè Nayin fô daanæ. Wô bâkasælâ fô, ma bânæ dætænpan bâ târâma wô bâ san dûkô. 12 Gâtâ e gyu ditele fô daatuma fô, be we gâtâ bè tola ekpena bee ye ditele fô daanæ. Âsaranyan gâtâ e ku fô woko-kwan gâ wôna e wo. Gâ wôna fô è di gâ âkpænsô. Gâ bânæ dætænpan gâtâ be ye ditele fô daanæ fô bã târâma âna fô. 13 Gâtâ Efonte Yesu e we âna fô, wû mâ wô gutunkoro, gâ â dõ wô alan, “Kara wula!” 14 Gâ â san â ma kya ekpena fô, gâ âbâ gâtâ bè tola wô fô be ten be yela. Gâ Yesu alan, “Âsaranyan, tô!” 15 Gâ ekpena fô â tô â sara, gâ â tabûrû. Gâ Yesu e birima wô â tâ wôna. 16 Gæsaa gi ton âkamasâ, gâ âbâ powu be sila Wurubwarâ bâ dõ alan, “Wurubwarâ wôtabûrûlâ-dærâ e bè ye taanæ.” Gâ bâ næ dõ alan, “Wurubwarâ e bè silin wô bânæ.” 17 Yesu wade nyayæ æ yasæ Yudeya gâtûnkwaâ ma ntûnkwaâ gâtâ î gbâma dûkô fô powu. 18 Yohane bâkasælâ fô mô bâ dõ wô Yesu wade-mâlâ nyayæ powu. 19 Gâ Yohane e kpèlè wô bâkasælâ fô banyôô, gâ â sa bâ alâ bâ ma lila Efonte Yesu alan, “Awô n di âwô gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ âã bã ba fô, abââ tæ nya ânæ-fon osele?” 20 Gâtâ Yohane bâsalâ fô be gyu Yesu wakûn fô, bâ dõ wô alan, “Yohane gâtâ e kù bânæ

Wurubwarâ anæ fô na sa tæ aakûn alâ, ti bè lila wõ alâ, awô n di âwô gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba fô, abââ tæ nya ânæ-fon osele?” 21 Ôkûna wûtôkô fô Yesu â kya bânæ kpekpesi ayebabi, gâ e tiri bâ e ye dæyæyâ daanæ, gâ e berema afiye-kpen e ye bânæ boo koro. Gâ â kya bânûn-gbenalâ kpekpesi mô, gâ bôô bûnûn bu tirima. 22 Okoro Yesu e tiri Yohane bâsalâ fô baade fô yiinyun alan, “I biri æ san æ ma dô Yohane ade gâtâ i we, ma ade gâtâ æ nûn. I we gâtâ bânûn-gbenalâ bôô bûnûn bu tirima, gâ ôtagasæ âbâ bâ tô bâ san, gâ geyeba-sæya gii bete boo koro gæ nûn bâ, gâ aten-sûlâ yii bete bâ nûn ade, gâ âbâ gâtâ be ku fô be biri bâ lama, gâ beyenpu mô bâ nûn Nkpa-geto Gaade fô. 23 Æ dô wô alâ ânæ gâtâ een ye mææn gama fô n ba ôsâ wuu gedi.” 24 Gâtâ Yohane bâsalâ fô be biri bâ da Yohane wakûn fô, Yesu â dô Yohane wo koro wade â tâ bânæ dætænpan fô, gâ e lila bâ alan, “Ôkûna gâtâ æ san otonkuma waanæ fô, anûn gâ ii len gâtâ yàà ma nya? Dæfa gâtâ gifiyæ gææ gbârâ fô, abââ? 25 Gengyi nka âwû fô, anûn gbagbaagba gâ æ san yàà ma nya? Ânæ âkæ gâtâ ã sa ngba anlâ engyebi, abââ? Gbagbaagba fô, âbâ gâtâ bââ sa ngba anlâ bengyebi, gâ bee di ôsâ fô bââ sara gâ begyu baakpara. 26 Anûn kitii gâ æ san yàà ma we? Wurubwarâ wôtabûrûlâ, abââ? N tâ dô yæ yàà nûn alâ, âtabûrûlâ Yohane gâtâ i we fô â da Wurubwarâ wôtabûrûlâ, 27 yema Yohane n di Wurubwarâ wônæ-salâ gâtâ Wurubwarâ â dô wade Ade-âwaralâ fô yaanæ kadama nmæ fô. Ade fô n di alan, ‘Nan yâ mæænæ-salâ èè gyegeye aa bûnûn. Âwô nan bã pæna aasele â sæ wõ.’ ” 28 Gâ Yesu e biri â dô alan, “N tâ dô yæ yàà nûn alâ, bânæ-nyalâ powu gâtâ be wo bâ gâtûnkwaâ nyagæ gaanæ fô âkæ ân ma gâtâ â da Yohane. Mô fô, âwô gâtâ è di âpææ Wurubwarâ Buggy fô baanæ fô gba â da Yohane âtôkô.” 29 Ôkûna gâtâ bânæ powu ma lonpoo betolâ bâ nûn Yohane wade-dõlâ fô, be to bâ sa gâtâ Wurubwarâ wade î tûna, yema bâ yâ Yohane e kù bâ Wurubwarâ anæ. 30 Mô Farisi bete ma lôya bete fô bærà, be terema Wurubwarâ wade gâtâ â pæna â sæ â tâ bâ fô, yema ben yera gâtâ Yohane èè kù bâ. 31 Gâ Yesu e lila alan, “Anûn gâ nan ka n kêrà ma ndò wûû bânæ? Lan gâ bè we? 32 Bè we anlâ gâtâ bebi n si gæyâ gaanæ bââ kpââran bâ gbârâ afala be kpèlè bâwôlôn alan, ‘Tæ fûn dækantan tæ sa yæ, mô in lèn. Ti biri tæ nûma diku dæænûn, mô wûn mâ

yæ dækpûkpû.’ 33 Gâtâ Yohane gâtâ e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô â ba, gâ ân taa yera e di anyan-dilâ, gâ ân taa nyûn bûkan fô, ææ dõ alâ, ã ba afiye-kpen! 34 Gâtâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô na ba, gâ n te di, gâ n tâ nyûn fô, ææ dõ alâ, ‘Æ nya ete nyawô! È di gâ edi-dærâlâ ma âkan-nyûnlâ. È di gâ lonpoo betolâ, ma ade-kpen yææ bâmâlâ bôôwôlôn.’ 35 Mô Wurubwarâ bebi be tiri be wùlà alâ, wô gâsâyæ gî kôlô.” 36 Duwi dækæ Farisi-te âkæ e kpèlè Yesu alâ e bè di ma âwô. Okoro Yesu e yera, gâ â san wôlâ ãã ma di. 37 Fô âna âkæ gâtâ ade-kpen æ yôn wanæ fô ã sa ditele dætôkô daanæ. Gâtâ â nûn alâ Yesu â ba ee di Farisi-te fô dækpara fô, â ka parantûwa ma ômææ gâtâ bûnô ma ofen ma ôyâkâma bü sa waanæ fô â ba. 38 E bè yela Yesu wô gama â gbâma wô bæææ, gâ ee wula bûnûntu e lù wô bæææ gebù gaanæ. Gâtâ wô bæææ bû pala fô, âna fô e gye wayungu bûyôô â kpa bû, gâ e ton wô bæææ gebù gaanæ, gâ â ka bûnô ma ofen fô â sûrû bû. 39 Gâtâ Farisi-te gâtâ e kpèlè Yesu fô e we gâlâ fô, â dõ wamænâ yaanæ alan, “Gengyi ete nyawô è di gâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ gbagba fô, nafô ã daà we â nyænla âna-kælæn gâtâ ââ kya wô bæææ lâ, ma anlâ gâtâ wade ì we. ã daà we â nyænla alâ, âna fô è di gâ ade-kpen yææmâlâ.” 40 Gâ Yesu e tiri wade fô yiinyun alan, “Simon, ñ ba ade ækæ gâtâ nan dõ wõ.” Gâ alan, “Ewùlâlâ, dõ mæ!” 41 Gâ Yesu â gbârâ dækpalæ alan, “Bete banyôô bâkæ bâ sara. Bè de kôba-te âkæ gâtâ ââ tæ lûwa bânæ kôba fô gutoro. Âkæ è de wô kôba gâtâ bee kpèlè dinari fô abi nkpæn ænyôô ma akpilin ton (500), gâ ânyôôfâ fô mô kôba abi akpilin anyôô ma fwo (50). 42 Âbâ powu bân ma kôba gâtâ baà ka be le wô gutoro fô, okoro â ka baatoro fô â kyâ bâ. Dõ mæ, bânæ banyôô nyabâ baanæ mômô nan len ete fô wade gepepe?” 43 Simon e tiri wuunyun alan, “N te to n sa alâ, wù di âwô gâtâ è de kôba-te fô gutoro-dærâ, gâ ete fô â ka â kyâ wô fô.” Gâ Yesu â dõ wô alan, “A tiri wuunyun gepe.” 44 Okoro Yesu e fi â nya âna fô, gâ â dõ Simon alan, “A we gâlâ gææna nyawô? Na ba aalâ, an tâ mæ butu alâ n fere mææn bæææ. Mô âna nyawô â ka bûnûntu â pala mææn bæææ, gâ e gye wayungu â kpa bû. 45 An mu mæ, mô âna nyawô, ye ôkûna gâtâ na gyu fô, en kere mææn bæææ buu geton â ya. 46 An sûrû miin duyu bûnô, mô âwô â ka bûnô ma ofen â sûrû mææn bæææ. 47 Okoro n tâ dõ wõ alâ,

bâ ka wade-kpen gâtâ î sô fô powu bâ kyâ wô. Yema ã ba gænæ-len gûsô. Âwô gâtâ bâ ka gâ wade-kpen bârââ bâ kyâ wô fô, wô gænæ-len mô gi we gâ bârââ.” 48 Gâ Yesu â dô âna fô alan, “Na ka aade-kpen na kyâ wô.” 49 Bânæ-kurumakyââ gâtâ bã fæya ma âbâ gedikûn dûkô fô, bââ dô booko-booko alan, “Ânyan wô lâ gâtâ ââ ka ade-kpen gba â kyâ lâ?” 50 Yesu â dô âna fô alan, “Aa getodi gæ yâ wô a wura nkpa-geto. San olila waanæ!”

Luke 8

1 Nyawû wûû gama fô, Yesu ã san ee silin â dô Nkpa-geto Gaade kadama Wurubwarâ Buggy fô atele-dærâ ma atelebi powu yaanæ. Wô bâkasælä fwo-bânyôô fô powu bã fæya ma âwô. 2 Gâlâ ke gâ bâna bâkæ gâtâ â kya bâ ayebabi, gâ e berema afiye-kpen e ye boo koro fô mô bã fæya ma âwô. Baanæ bâkæ n di Mariya gâtâ bee kpèlè wô Madalene gâtâ Yesu e berema afiye-kpen kwarankæ e ye wo koro fô, 3 ma Yowana gâtâ è di gâ Erode bâsaranyan bôôndærâ Kusa wôsô fô, ma Susana, ma bânanæ kpekpesi bâkæ. Âbâ powu bâ ka âbâ gbagba baanyan bâ nya Yesu ma wô bâkasælä fô boo koro. 4 Gâtâ bânæ dætænpan bee tuma, gâ bâkæ mô bee ye atele atele yaanæ bâ ba Yesu wakûn fô, Yesu â gbârâ bâ dækpælæ dækæ alan, 5 “Âfûnlâ âkæ â tô â san â ma âwan amôrô woli waanæ. Gâ ôkûna gâtâ ââ âwan fô, abi akæ æ nün osele-kere. Âwû gâ bânæ be bè kyikya yii koro bâ da, gâ bâsæsæra bâ bã tasæ yæ be di kæræ-kæræ. 6 Abi akæ mô æ nün ataa yaanæ, mô gâtâ i ye fô, i ku, yema in wura butu. 7 Gâ abi fô akæ æ nün iwiya yaanæ. Amôrô fô i ye, gâ æ dan ma iwiya fô. Mô iwiya fô i gye amôrô fô. 8 Gâ abi fô akæ mô æ nün gâtûnkwaakpara gaanæ. I ye, gâ æ dan, gâ i wo, gâ æ sa ayu akpilin ton-ton.” Gâtâ Yesu â dô nyayæ e were fô, â dô alan, “Âkamasâ gâtâ ee len ãã nûn fô, â sæ giten ãã nûn!” 9 Gâtâ Yesu bâkasælä fô be bè lila wô dækpælæ nyadæ daanæ fô, 10 Yesu â dô alan, “Âyæ bærâ, osele wü dô tâ âyæ gâtâ yàà nyænla ade-bubwalâ kadama Wurubwarâ Buggy fô. Mô bâkæ bærâ, akpalæ yaanæ gâ n tâ tabûrû ma âbâ, fô wàà yâ ‘bàà nya, mô bân nan we. Gâ baà nûn, mô bân nan nûn yaanæ.’ ” 11 Gâ Yesu â dô bâ alan, “Anlä gâ dækpælæ fô dii wùlà.

Abi fô ì yela tâ Wurubwarâ Ade fô. 12 Abi gâtâ æ nün osele-kere fô ì yela tâ âbâ gâtâ bââ nün Ade fô, gâ Wurubwarâ wokengbelilâ ee bè tiri Ade fô e ye boo-ituru yaanæ fô. Okoro bân taa wura be to Wurubwarâ Ade fô be di bàà wura nkpa. 13 Abi gâtâ æ nün ataa yaanæ fô ì yela tâ âbâ gâtâ bââ nün Ade fô, gâ bââ ka ôsâ be to yæ, mô fô, gâtâ ben yela kin-kin boo getodi gaanæ okoro bee to Wurubwarâ Ade fô be di awi bârââ. Gâlâ wuu koro gengyi bè ten bâ onyun fô, bee kere boo getodi bâ ya. 14 Abi gâtâ æ nün iwiya yaanæ fô ì yela tâ âbâ gâtâ bââ nün Ade fô, mô dæsarabi daamænâ yææ gâsa, ma kôba ma anyan yii gelen, ma ôsâ wuu gewura i di bâ, okoro Wurubwarâ Ade gâtâ bâ nün fô æn taa talæ æ mâ ade-kpara bôô dæsarabi daanæ æ ma sere. 15 Mô abi gâtâ æ nün gâtûnkwa-kpara gaanæ fô ì yela tâ âbâ gâtâ bâ ka oturu-kpara bâ nün Ade fô, gâ be ton yaanæ kin-kin bâ ma ye fô. Gâlâ wuu koro Wurubwarâ Ade gâtâ bâ nün fô æ yâ be ton koro bâ mâ ade-kpara.” 16 Yesu e biri â gbârâ bâ dækpælæ alan, “Ânæ âkæ ân taa kyangæ kandæya ãã ka soomu e tin wû, abââ ãã ka e bubwa npa gataen. Mô fô, ââ ka wû e sere gâ gænyankæ gii koro, fô âbâ gâtâ bââ ba fô bàà wura be we. 17 Yema gænyan-bubwalâ gækæ gæn ma gâtâ bân nan tiri gæ okòro, gâ ade-bubwalâ ækæ æn ma gâtâ æn nan ye okòro bàà nyænla yæ. 18 Gâlâ wuu koro, æ nya yii koro gepe ma anlâ gâtâ ææ nün ade! Ânæ-kamasâ gâtâ ã fûrûma ã ba fô, âwô gâ baà næ ka akæ bâ fæya. Gâ ânæ gâtâ ân ma akæ fô, bârââ gâtâ ã nyî alâ ã ba fô gba, baà to yæ be ye wakûn.” 19 Dûkô fô Yesu wôna ma wonobi âbâ bâ ba bàà bè we wô, mô bânæ baasô okoro, bân taa wura osele bàà gyu wakûn. 20 Gâ bâkæ bâ dõ Yesu alan, “Aana ma aanobi âbâ bè yela okòro, gâtâ bee len bàà we wõ.” 21 Mô Yesu â dõ bâ alan, “Bânæ gâtâ bââ nün Wurubwarâ Ade, gâ bââ mâ yæ fô, âbâ n di mæænna ma miinnobi âbâ.” 22 Duwi dækæ Yesu â dõ wô bâkasælâ fô alan, “Æ yâ taà kaara getu tæ san ofèn lâ!” Okoro bâ ma gyu ôkûlæ wûkæ waanæ, gâ bâ da. 23 Gâtâ bã san butu fô buu koro fô, Yesu â fwa bûda. Âwû gâ gifíye-dærâ gækæ gæ tô gææ gbârâ getu fô gii koro, gâtâ butu fô bûû yôn ôkûlæ fô, gâ bôô bûnûn bû sæna. 24 Okoro Yesu bâkasælâ fô bâ lama wô, gâ bâ dõ wô alan, “Efonte! Efonte, getu gii di tæ!” Gâ Yesu â tô, gâ â fa gifíye fô ma butu gâtâ bûû tô bû gbârâ fô. Gâ disere-kælæn, wû mâ yirididi. 25 Gâ Yesu e lila wô

bâkasælâ fô alan, “Anûn yii koro gâ æn taa to i di?” Gâ gæsaa gi ton bâ, gâ boo koro gi ku bâ, gâ be lila booko-booko alan, “Anûn yæænæ wô lâ, gâtâ ââ fa afiye ma butu gba, gâ ææ nûn wakûn lâ?” 26 Âwû gâ ôkûlæ wû ka bâ wû san butu fô buu koro, gâ bâ ma ye Gerasene gælan gâtâ wû sa Galilee wofèn-do fô. 27 Gâtâ Yesu e ye è yela getu-kere fô, e tuma Gerasene-te âkæ gâtâ afiye-kpen ææ mâ wô ayen. Awi kpekpesi æ lâ gâtâ ã san dibolon-kwaa, gâ ân taa sara dækpara. Mô fô, ââ ma sara gâ bæsan baanæ. 28 Gâtâ ete fô e we Yesu fô, â gbârâ afala kin-kin, gâ â waran â nûn Yesu bæsaræ baanæ, gâ â ka gæta-dærâ e lila wô alan, “Yesu! Wurubwarâ-kpatakparæ Wobi, anûn gâ aa len nfan? N te koturu wõ alâ kara nyanla mæ!” 29 Â dõ gâlâ, yema Yesu â fa afiye-kpen fô alâ i ye ete fô wo koro. Yema ôya kpekpesi waanæ fô, ii gye wô, gâ ma gâtâ bâ sa walô ma wô bæsaræ agbarægbaræ bâ sæ gba fô, ââ tæ lanla yæ, gâ afiye-kpen fô ææ tæ ka wô æ san otonkuma waanæ. 30 Yesu e lila ete fô alan, “Lan gâ bee kpèlè wõ?” Gâ e tiri wuunyun alan, “Dikpi”, yema afiye-kpen kpekpesi ì si wo koro. 31 Gâ afiye-kpen fô i koturu Yesu gâtâ â kara berema yæ â ma sa diwonwo (dælan kpa) gâtâ daalun dæn ma ôkûna fô daanæ. 32 Fô bâmûû bâkæ bè yela digengere dækæ dii koro bee di dûkôbâ wûû gælan. Gâ afiye-kpen fô i koturu Yesu alâ â yâ yæ yàà ma gyu bâmûû fô baanæ. Gâ Yesu â tâ afiye-kpen fô osele. 33 Gâ afiye-kpen fô i ye ete fô wo koro æ ma gyu bâmûû fô baanæ, gâ bâmûû fô be serenti bâ waran digengere fô bâ ma nûn butu fô baanæ, gâ be ku kæræ-kæræ. 34 Gâtâ bâmûû bôô banyalâ fô be we ade gâtâ i sere fô, be serenti, gâ bâ ma dõ ade fô ditele daanæ dûkô wûû gælan powu. 35 Gâ bânæ bâ san bâ ma nya ade gâtâ i sere. Gâtâ be gyu Yesu wakûn fô, be we gâtâ ete gâtâ afiye-kpen i ye wo koro fô wo koro wû nûn wô. E kù, gâ e tin dæyan è si Yesu bæsaræ baanæ ââ nûn wô gâtâbûrû fô. Gâ gæsaa gi ton bâ powu. 36 Âbâ gâtâ be we ade fô, bâ dõ bânæ fô anlâ gâtâ Yesu e to ete gâtâ nafô afiye-kpen ì si wo koro fô â ya. 37 Gâ bânæ gâtâ bã sa Gerasene fô powu be bè koturu Yesu alâ e ye baakûn dûkô â san, yema gæsaa gi gyu bâ. Okoro Yesu e gyu ôkûlæ waanæ, gâ â da. 38 Mô ete gâtâ afiye-kpen i ye wo koro fô e koturu Yesu gâtâ ãã târâma Yesu â san. Mô Yesu en yera, gâ â dõ ete fô alan, 39 “Biri san ditele, fô àà ma dõ ade-dærâ gâtâ

Wurubwarâ â mâ â tâ wõ fõ tâ bânæ!” Okoro ete fõ e ye wakûn â da, gâ â ma dô ade-dærâ gâtâ Yesu â mâ â tâ wõ fõ ditele daanæ powu. 40 Gâtâ Yesu e biri â ba fõ, bânæ kpekpesi be bè tuma wõ ôsâ waanæ, yema âbâ powu bââ nya wõ osele. 41 Dûkô fõ ete âkæ gâtâ bee kpèlè alâ Yayiro, gâ è di Yuda bete boo Getumakûn gæændærâ fõ, e bè kura Yesu bæsaræ baanæ e koturu wõ alâ â ba wõ dækpara, 42 yema wobi-nanæbi-kælæn gâtâ e di bækyan anlâ fwo-bûnyôô fõ ee ku. Gâtâ Yesu â kya osele ââ fôrô fõ, bânæ dætænpan be silin wõ be tuma gâtâ bân taa tâ wõ osele. 43 Fõ âna âkæ ã sa gâtâ nkalan ââ gbârâ wõ bækyan fwo-bûnyôô bû lâ. Mô âkæ ân talæ â kya wõ geyeba nya. 44 Âna fõ â dama bânæ fõ baanæ e ye Yesu gama, gâ â ma kya Yesu gâgba wurukyaa fõ giinyun. Gâ dækpalan daanæ fõ, nkalan gâtâ ââ da wõ fõ e belen. 45 Âwû gâ Yesu e lila alan, “Ânyan na kya mæ?” Âbâ powu be terema alâ ben we. Gâ Petero alan, “Ândærâ, bânæ fõ powu be silin wõ be tuma, gâ bee tilin ma awô.” 46 Mô Yesu â dô alan, “Âkæ â kya mæ. Na we gâtâ ôkâma wu ye maanæ.” 47 Dûkô gâ âna fõ e we gâtâ ân nan talæ â da gâtâ en tiri koro. Okoro e ye â ba gâtâ wo koro gææ gbârâ kpakpa-kpakpa, gâ â bã nûn Yesu bæsaræ baanæ. Gâ â dô gænyan gâtâ gii koro gâ â kya wõ gâgba, ma anlâ gâtâ wo geyeba gæ da dækpalan daanæ fõ bânæ gâtâ be tuma fõ powu bõô bûnûn. 48 Gâ Yesu â dô wõ alan, “Ânanæ, a to mæ a di, gâ aa getodi gii koro aa koro gæ nûn wõ. San olila waanæ!” 49 Gâtâ Yesu ã sangba ââ tabûrû fõ, âkæ e ye Getumakûn gæændærâ Yayiro dækpara â bã dô wõ alan, “Aabi fõ e ku. Kara næ sa Ewùlâlâ fõ dæfana!” 50 Gâtâ Yesu â nûn gâlâ fõ, â dô Yayiro alan, “Kara yâ gæsaa gàà ton wõ, awô bò to mæ di! Aabi fõ è wura ôkâma.” 51 Gâtâ Yesu e gyu Yayiro dækpara fõ, ân tâ bânæ osele bàà gyu dikwo fõ daanæ. Âwô ma Petero, ma Yohane, ma Yakobo, ma ebi fõ wote ma wõna booko na gyu dikwo fõ daanæ. 52 Gâ bânæ powu gâtâ be tuma dækpara dûkô fõ bee wula, gâ bââ yæyâ ebi fõ diku. Mô Yesu â dô bâ alan, “Æ kara wula! Ebi fõ en ku, â fwa gâ bûda.” 53 Bânæ fõ powu bâ mûmwa Yesu, yema bã nyî gâtâ ebi fõ e ku. 54 Mô Yesu e bè ton ekpena fõ gûlô, gâ e kpèlè wõ alan, “Miinbi, tô yela!” 55 Ebi fõ wõkala e biri â ba wakûn, gâ disere-kælæn â tô e yela. Gâ Yesu â dô alâ be len gænyankæ bâ tâ ebi fõ è di. 56 Ômææræ wu ku ebi fõ wote ma wõna powu. Mô Yesu â

sû bâ alâ bâ kara dõ gâlâ gaade nyayæ bâ tâ âkæ.

Luke 9

1 Duwi dækæ Yesu e kpèlè wô bâkasælâ fwo-bânyôô fô e tuma, gâ â tâ bâ ôkâma ma giteni gâtâ bàà ka be di afiye-kpen powu yii koro, fô bàà kya ayebabi-kamasâ. 2 Gâ â sa bâ alâ bâ ma dõ Wurubwarâ Bugyu fô baade, fô bàà kya beyebalâ. 3 Yesu â dõ bâ alan, “Ææ fôrô fô, æ kara ton gænyankæ æ fæya! Æ kara ka oyon-tonlâ, abââ baagæ, abââ anyan-dilâ, abââ kôba! Gâ æ kara ka gâgba i ton æ fæya! 4 Dækpara gâtâ î maà gyu daanæ fô, dûkô gâ æ sara æ ma ye ôkûna gâtâ yaà ye ditele fô daanæ. 5 Ôkûn-kamasâ gâtâ bânæ fô ben to yæ fô, i ye ditele dætôkô daanæ, fô yàà kpûkpa yææ bæsaeræ baataen i lù dûkô, fô wàà dûrô boo duyu dii getite.” 6 Okoro Yesu bâkasælâ fô bâ tô bâ san bâ ma dõ Nkpa-geto Gaade fô atele-atele yaanæ, gâ bâ kya bânæ ayebabi ôkûn-kamasâ. 7 Gâtâ egyu Erode â nûn ade gâtâ ii sere fô powu fô, wamænâ æn sara wô, yema bâkæ bââ dõ alâ, Yohane gâtâ e wolo fô na biri â lama e ye bekulâ baanæ. 8 Bâkæ alâ, Wurubwarâ wôtabûrûlâ Eliya na bè ye, gâ bâkæ mô be biri bââ dõ alâ, Wurubwarâ bâtabûrûlâ-do gâtâ bâ sara wukukuba fô baanæ âkæ na lama e ye bekulâ baanæ. 9 Mô egyu Erode â dõ alan, “Na belen Yohane duyu. Anyan bærâ gâ n tâ nûn bânæ bââ dõ wade lâ?” Gâ ee len gâtâ èè we ânæ fô. 10 Duwi dækæ Yesu bâkasælâ fô be biri bâ ba, gâ bâ dõ Yesu ade gâtâ bâ ma mâ fô. Yesu â ka bâ â fæya ma wo koro, gâ be tiri koro bâ da ditele gâtâ bee kpèlè dæ Betasida fô daanæ. 11 Gâtâ bânæ dætænpan fô powu bâ nûn alâ â da dûkô fô, bâ tô bâ nyæma wô. Yesu e to bâ, gâ â dõ bâ Wurubwarâ Bugyu fô baade, gâ â kya âbâ gâtâ bee len ãã kya bâ ayebabi fô. 12 Gâtâ wû næma ôgyôlô kyâkyâ fô, Yesu bâkasælâ fwo-bânyôô fô bâ ba wakûn, gâ bâ dõ wô alan, “Yâ bânæ fô bàà san atele ma gæyâ gâtâ î gbâma fô yaanæ bàà ma len gâdûrôkûn ma anyan-dilâ, yema gænyankæ gæn ma nfan.” 13 Mô Yesu â dõ bâ alan, “Âyæ gbagba æ tâ bâ gænyankæ bàà di!” Gâ be tiri wuunyun alan, “Tì de gâ boroboro ton ma bâsûn bânyôô, abââ à len gâtâ taà ma se anyan-dilâ tæ môma bânæ nyabâ powu?” 14 Beteni gâtâ bã sa dûkô fô powu baà mâ anlâ ægbaa

ænyôô ma nkpæn ton (5,000). Mô Yesu â dõ wô bâkasælâ fô alan, “Æ yâ bâ bàà sara akpen-akpen yaanæ. Dikpen-kamasâ dàà mâ anlâ akpilin anyôô ma fwo (50).” 15 Yesu bâkasælâ fô bâ mâ anlâ gâtâ â dõ bâ fô. Bâ yâ âkamasâ â sara. 16 Gâ Yesu â ka boroboro ton ma bâsün fô, gâ â tõlà bûnûn â nya gatala. E tiri onyun â tâ Wurubwarâ karan, gâ e sila boroboro fô anæ, gâ â ka â tâ wô bâkasælâ fô alâ be yo bâ tâ bânæ fô. 17 Gâ bânæ fô powu be di bâ kûtæ. Gâ bâ tasæ abùrùbùrù gâtâ i kuruma fô bâ yôla atuya fwo-anyôô. 18 Ôkûna wûkæ gâtâ Yesu ee tiri onyun woko fô, wô bâkasælâ fô bâ bã fæya ma âwô, gâ e lila bâ alan, “Ânyan gâ bânæ bââ dõ alâ n di?” 19 Gâ be tiri wuunyun alan, “Bânæ bâkæ alâ, à di gâ Yohane gâtâ e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô. Bâkæ mô alâ, à di Wurubwarâ wôtabûrûlâ Eliya. Gâ bedo mô alâ, wù di Wurubwarâ bâtabûrûlâ-do gâtâ bâ sara wukukuba fô baanæ âkæ na lama e ye bekulâ baanæ.” 20 Gâ Yesu e lila wô bâkasælâ fô alan, “Gâ âyæ mô de? Ânyan gâ î nyî alâ n di?” Âwû gâ Petero e tiri wuunyun alan, “Awô n di Kirisito, Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ ãã bã ba fô.” 21 Âwû gâ Yesu â sù bâ gepepe alâ bâ kara dõ ade nyayæ bâ tâ âkæ. 22 Gâ Yesu â dõ alan, “Wù di gâtâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan we dæfana kpekpesi, gâ wù di gâtâ ditele dææ bândærâ ma gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Ise yii bewùlâlâ fô bàà terema mæ alâ min di Nkpa Wotolâ fô. Gâ wù di gâtâ bàà wolo mæ, mô fô, duwi-siyee fâ daanæ fô nan biri n lama n ye bekulâ baanæ.” 23 Gâ Yesu â dõ â tâ âbâ powu alan, “Gengyi âkæ è len ãã târâma mæ fô, wù di gâtâ èè kere âwô gbagba wo gelenbi â ya, fô ãã ka woyon gâtâ wù yela tâ dæfana ma diku fô e tola duwi n di duwi, fô ãã bã târâma mæ. 24 Yema âwô gâtâ è len èè to koro nkpa fô, nkpa fô èè ye wô gûlô gaanæ. Mô gengyi miin koro gâ âkæ ãã ka koro â tâ diku bærà fô, èè biri e wura wô nkpa fô. 25 Gengyi ânæ è wura gâtûnkwa nyagæ gaanyan powu, gâ wôkala è ye walô yaanæ fô, tònô mômô gâ èè wura? 26 Gengyi nmæ ma maade-wùlâlâ î mâ âkæ ænænfa fô, wade mô yaà mâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô mô ænænfa ôya gâtâ nan biri n ba miin gingyebi, ma Miinte gingyebi-dærâ, ma wô bâsalâ gâtâ boo koro wûn ma dædææ fô boo gingyebi gaanæ fô. 27 N tâ dõ yæ gepepe yàà nûn alâ, bâkæ bè yela yaanæ nfan gâtâ bân nan we diku bâ nya ma sere ôkûna gâtâ bàà we Wurubwarâ

gingyebi fô.” 28 Gâtâ Yesu â dô ade nyayæ e were fô, awi næyâ yææ gama â ka Petero, ma Yohane, ma Yakobo, gâ bâ san odon wûkæ wuu koro bàà ma tiri onyun. 29 Gâtâ Yesu ee tiri onyun fô, wô bûnûn bu foma, gâ wô ngba i foma i fwo peri-peri, gâtâ ææ åalagæ anlâ âsûn n te siye. 30 Dûkô fô, Wurubwarâ bânæ-kuba bânÿôô, Mose ma Eliya be duru be ye, gâ bâ tabûrû ma Yesu. 31 Bâ ba ma gingyebi-dærâ, gâ bâ dô Yesu diku, ma wô gâlama, ma wô gâtô-ye gâtûnkwaæ gaanæ gâtâ âyæ powu yaà sere Yerusalem ditele daanæ fô yaade, anlâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ fô. 32 Ôkûna wûtôkô fô Petero ma wôwôlôn âbâ fô bâ fwa bûda gepepe. Mô gâtâ bâ lama fô, be we Yesu gingyebi fô, ma bete bânÿôô fô gâtâ bè yela ma âwô. 33 Gâtâ bete bânÿôô fô be ye Yesu wakûn bââ fôrô fô, Petero â dô Yesu alan, “Ewùlâlâ, wü kôlô gâtâ tî sa nfan âbâ lâ. Yâ tæ taà sere æpanpan isiyee. Aayo wûkæ, Mose woyo wûkæ, Eliya mô woyo wûkæ.” Mô fô, âân nyî ade gâtâ ââ dô fô yaanæ. 34 Gâtâ Petero ââ tabûrû fô, akpaba i bè tin bâ. Gâ gâtâ be gyû akpaba fô yaanæ fô, gæsaa gi ton bâ. 35 Gâ bâ nûn gæta gækæ gi ye akpaba fô yaanæ alan, “Nyawô n di miinbi gâtâ na tiri na tâ koro fô. Æ nûn wakûn!” 36 Gâtâ gæta fô gæ tabûrû gi were fô, be we gâtâ Yesu woko n yela. Wô bâkasælâ fô be gye boo-inyun be tin, gâ bân dô ânæ âkæ ade gâtâ be we fô awi ætôkô yaanæ. 37 Gâtâ kere gæ kpa, gâ be ye odon fô wuu koro bââ ba fô, bânæ dætænpan be bè tuma Yesu. 38 Disere-kælæn fô, ete âkæ gâtâ ã fæya ma bânæ fô â gbârâ afala alan, “Ewùlâlâ, n tâ fô wõ, àà nya miinbi nyawô a tâ mæ, yema woko n di miinbi. 39 Afiye-kpen ææ tæ bã sara wo koro, fô disere-kælæn ââ gbârâ afala. Afiye-kpen fô ææ tæ yâ wo koro gææ gbârâ anlâ âtalalâ n si wo koro, gâ afûû ii ti ye wonyun. Wûû mâ ôkâma pâgâ afiye-kpen gâtâ ææ mâ wô ayen lâ ii kere wô æ ya. 40 Na koturu aa bâkasælâ fô alâ be berema afiye-kpen fô be ye wanæ, mô bân talæ.” 41 Gâ Yesu â dô alan, “Oo âyæ ñdò wûû bânæ gâtâ æn taa to i di, gâ yii-isele æn tûna! Awi alen gâ wù di gâtâ nan sara yaakûn nan wura oturu n tâ yæ? Ka aabi fô ba nfan.” 42 Gâtâ ebi fô ââ ba gba fô, afiye-kpen fô æ yâ wo koro gææ gbârâ anlâ âtalalâ n si wo koro. Mô Yesu â fa afiye-kpen fô, gâ â kya ebi fô geyeba fô, gâ e birima wô â tâ wote. 43 Gâ Wurubwarâ wo gingyebi gaade-dærâ-dærâ fô æ yâ ômæxæ wu ku bânæ fô. Gâ gâtâ Yesu

wade-mâlâ fô æ dūrô bânæ fô onyun fô, â dō wô bâkasælâ fô alan, 44 “Æ nûn ade gâtâ ñ bã dō yæ lâ gepepe. Baà ka nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô bâ sa bânæ baalô yaanæ.” 45 Mô wô bâkasælâ fô bân nûn gâlâ gaade nyayæ yaanæ. Ì di gâ ade-bubwalâ gâtâ Wurubwarâ en tiri yaanæ e wùlà bâ. Mô gæsaa gi de bâ gâtâ bàà lila Yesu ade fô yaanæ. 46 Yesu bâkasælâ fô be gyu otiira bàà we baanæ âwô gâtâ è di ândærâ. 47 Gâtâ Yesu e we baamænâ yaanæ fô, â ka ebi pææ âkæ e bè yela wakûn, 48 gâ â dō bâ alan, “Âkamasâ gâtâ è to ebi pææ anlâ nyawô miin diyere daanæ fô, nmæ gâ e to. Gâ âwô gâtâ è to mæ fô, e to âwô gâtâ â sa mæ fô mô. Yema âwô gâtâ en di gænyankæ âyæ powu yaanæ fô, âwô ñ di yaanæ ândærâ.” 49 Gâ Yohane alan, “Ewùlâlâ, ti we ete âkæ gâtâ è de aa diyere ee berema afiye-kpen, gâ tæ sù wô alâ e kere â ya, yema ân fæya ma âtæ.” 50 Mô Yesu â dō wô alan, “Æ kara sù wô, yema ânæ-kamasâ gâtâ ân taa kyûn yæ fô è yela yææ gama.” 51 Gâtâ ôya fô wû gbâma gâtâ Yesu èè biri â san gatala fô, â mâ wamænâ gâtâ ãã tô â san Yerusalem. 52 Gâ â sa wô bâsaranyan bâkæ alâ be gyegeye bâ san Samariya ditele dækæ daanæ bàà ma pæna dûkô bâ sæ wô. 53 Mô dûkô wûû bânæ ben to wô, yema gâtâ ââ fôrô Yerusalem okoro. 54 Gâtâ wô bâkasælâ Yohane ma Yakobo be we gâlâ fô, be lila wô alan, “Efonte, aa len taà kpèlè ôtan ti ye gatala, fô wàà bã mæna bânæ fô?” 55 Mô Yesu e fi â nya bâ, gâ â sù bâ â sa. 56 Gâ bâ da ditele-fon daanæ. 57 Gâtâ bã san osele waanæ bââ fôrô fô, ete âkæ â bã dō Yesu alan, “Ôkûn-kamasâ gâtâ aà san fô, nan târâma wõ.” 58 Âwû gâ Yesu â dō wô alan, “Bebongbon bã ba afwe-dûrôlâ, gâ bâsæsæra mô bã ba akwo, mô nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô bærâ, nn ma gâdûrôkûn.” 59 Âwû gâ ânæ-fon â ba Yesu wakûn, gâ Yesu â dō wô alan, “Bã târâma mæ!” Mô ete fô â dō alan, “Efonte, yâ mæ nan ma lo miinte ñ were pâ, fô nan bã târâma wõ.” 60 Mô Yesu â dō wô alan, “Yâ âbâ gâtâ bè we anlâ bekulâ, yema bâân nyî Wurubwarâ fô, bàà lo boo bekpena. Mô awô bærâ, san ma dō Wurubwarâ Buggy fô baade.” 61 Gâ ete âkæ mô â bã dō Yesu alan, “Efonte, nan nyæma wõ, mô yâ mæ nan ma kala mææn bâfûræ pâ.” 62 Gâ Yesu â dō wô alan, “Ânæ gâtâ ee fi â nya wô gama, gâ wamænâ æn dô ôkûn-kælæn fô, ân kûtûma tâ Wurubwarâ Buggy fô.”

Luke 10

1 Nyawû wûû gama fô, Efonte Yesu e tiri bânæ akpilin asiyee ma fwo-bânyôô (72), gâ â sa bâ bânyôô-bânyôô alâ be gyegeye bâ san ditele-kamasâ, abââ ôkûn-kamasâ gâtâ ee len ãã san fô. 2 Yesu â gbârâ bâ dækpælæ alan, “Oli waanyan fô æ næma ma gebelen, gâ î sô, mô bebelenlâ fô bân sô. Okoro i tiri onyun, fô oli Wuufonte fô ãã sa bebelenlâ bàà bã mâ gûtûn woli fô waanæ. 3 Okoro æ san! Æ nya, n tâ sa yæ anlâ ayâranbi ôpâtæ âbâ baanæ. 4 Æ kara ka kôba, abââ baagæ, abââ anataga i ton! Gâ æ kara mæna ôya ma onyun wûû gâsa osele waanæ! 5 Gengyi ì gyu dækpara-kamasâ daanæ fô, i gyegeye æ dõ alan, ‘Olila wû sara dækpara nyadæ daanæ.’ 6 Gengyi olila wûûnæ âkæ ã sa dûkô fô, yiilila wuunyun gâtâ æ sa wô fô waà sara wanæ. Mô gengyi ânæ fô en di gâ olila wûûnæ fô, yiilila wuunyun gâtâ æ sa wô fô waà biri wû ba yaakûn. 7 Æ sara dækpara dætôkô daanæ! I di, fô yàà nyûn gænyan-kamasâ gâtâ bàà tâ yæ! Yema gûtûn gææmâlâ fô â kûtûma wo gutoro gii gele. Æ kara san-san akpara yaanæ! 8 Gengyi ì gyu ditele dækæ daanæ, gâ bè to yæ fô, i di gænyan-kamasâ gâtâ bàà tâ yæ! 9 Æ kya beyebalâ gâtâ bã sa dûkô, fô yàà dõ bânæ alan, ‘Wurubwarâ Buggy fô bû gbâma yæ.’ 10 Mô gengyi î san ditele dækæ daanæ, gâ ben to yæ fô, æ san-san ditele fô daanæ, fô yàà dõ bâ alan, 11 ‘Yii ditele fô dæætænbu gâtâ æ marama tææ bææsæræ fô gba tææ kpûkpa dæ ti lù yii duyu dii getite. Mô fô, æ nyænla alâ Wurubwarâ Buggy fô bû gbâma.’ 12 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, Gôdô-dærâ gii duwi daanæ fô waà bwôsæ wû tâ Sodom bete gba da gâlâ wuu ditele dætôkô dææ bânæ.” 13 “Korasin ma Betasida atele, æ bôbwâ! Yema gengyi ñ daà mâ ade-dærâ ma gæsaa gâtâ na mâ yaakûn fô Tiro ma Sidon atele yaanæ fô, nafô âbâ bã daà tin disepekyi daayan, fô bàà ka bûtô be fwo boo koro wàà wùlà alâ, be foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn. 14 Gôdô-dærâ gii duwi daanæ fô waà bwôsæ wû tâ Tiro ma Sidon bete da âyæ Korasin ma Betasida bete. 15 Gâ âyæ Kapenum bete, î nyî alâ bàà bûma yæ bâ san Wurubwarâ wakûn? Kwa, bàà warama yæ bâ ba gataen dæyæyâ gakpaakpa daanæ.” 16 Gâ Yesu e biri â dõ wô bâkasælâ fô alan, “Âwô gâtâ ââ nûn yaakûn fô, ââ nûn maakûn. Gâ âwô gâtâ ee terema

yæ fô, ee terema nmæ mô. Gâ âwô gâtâ ee terema mæ fô, ee terema âwô gâtâ â sa mæ fô mô.” 17 Wûû gama fô, bânæ akpilin asiye ma fwo-bânyôô (72) gâtâ Yesu â sa fô be biri bâ ba ôsâ waanæ. Gâ bâ dô wô alan, “Efonte, aa diyere gâtâ tì de okoro, afiye-kpen gba æ warama koro gataen æ tâ tæ.” 18 Gâ Yesu â dô bâ alan, “Na we Wurubwarâ wokengbelilâ Satan e ye gatala â nün anlâ âsûn na siye. 19 Na tâ yæ ôkâma gâtâ yaà talæ i kyikya bâwa ma bêtamarakpa boo koro, fô yàà di âkyûnlâ fô giteni powu gii koro. Gænyankæ gæn ma gâtâ gaà mâ yæ ade-kpen ækæ. 20 Mô æ kara di ôsâ alâ afiye-kpen fô æ warama koro gataen æ tâ yæ, mô fô, i di ôsâ gâtâ Wurubwarâ â âwara yaayere â sæ gatala.” 21 Ôkûna wûtôkô fô, Wurubwarâ Gifiye fô gæ yâ Yesu ee di ôsâ woturu waanæ gepepe, gâ â dô alan, “Nte! Gatala ma gâtûnkwaà powu yiifonte, n te sila wõ, yema a ka ade nyayæ a bubwa gâtâ bânæ gâtâ bâ sâyæ, ma âbâ gâtâ bôô bûnûn bu ye fô bâân nyî. Mô a tiri yæ a wulà bânæ gâtâ bâân nyî ade, gâ baamænâ i we anlâ bebi-sorobi. Nte, n nyî gâtâ gâlâ n di aa gelenbi.” 22 Gâ Yesu e biri â dô bânæ fô alan, “Miinte â ka anyan powu â sa mææn gûlô. Ânæ âkæ ân nyî nmæ Ebi fô, Miinte woko n nyî mæ. Gâ ânæ âkæ ân nyî Nte fô. Nmæ Ebi fô miinko, ma âbâ gâtâ nan tiri Nte fô n wulà fô booko nan nyænla wô.” 23 Gâ Yesu e fi â dô wô bâkasælâ fwo-bânyôô fô booko alan, “Yii duyu di pe gâtâ yææ bûnûn buu we ade nyayæ lâ. 24 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, Wurubwarâ batabûrûlâ ma begyu kpekpesi be len gâtâ bàà we, fô bàà nûn ade gâtâ ii we, abââ ææ nûn lâ, mô ben we yæ, gâ bân nûn yæ.” 25 Duwi dækæ lôya-te âkæ â tô è bè len Yesu onyun waanæ ãã nûn, okoro e lila wô alan, “Ewùlâlâ, lan gâ nan mâ gâ nan wura nkpa gakpaakpa?” 26 Gâ Yesu e lila wô alan, “Lan gâ bâ âwara bâ sa Wurubwarâ wo-Ise fô yaanæ? Lan gâ ææ nûn Ise ætôkô yaanæ?” 27 Gâ e tiri wuunyun alan, “ ‘Ka aaturu, ma aakala, ma aakâma, ma aamænâ powu len Wurubwarâ gâtâ è di Aafonte fô, fô àà len aawôlôn anlâ awô gbagba aa koro!’ ” 28 Gâ Yesu â dô wô alan, “A tiri ade fô yiinyun gepe. Mâ gâlâ, fô àà wura nkpa!” 29 Mô gâtâ lôya-te fô è len èè wulà alâ wade î tûna okoro, e lila Yesu alan, “Ânyan n di gâ mæænwôlôn?” 30 Gâ Yesu â gbârâ dækpælæ â ka e tiri ade fô yiinyun alan, “Ete âkæ e ye Yerusalem â waran ââ fôrô Yeriko ditele. Gâ â ma nün

bâlabæraelâ-anyan baalô yaanæ. Bâ labærae wanyan powu, gâ be tiba wô gepepe gâtâ wû yâ bârââ fô èè ku, gâ bâ da. 31 Wû bã ba gâtâ gedi gæætâlâ âkæ mô â waran ma osele wûtôkô waanæ ââ fôrô, gâ gâtâ e we ete fô ã dô fô, e fi ma gælan, gâ â da. 32 Gâlâ ke gâ Lefi-te âkæ mô e bè ye ete fô wo koro osele fô waanæ. Gâtâ e we ete fô ã dô fô, âwô ke e fi ma gælan, gâ â da. 33 Mô Samariya-te âkæ gâtâ ââ fôrô wosele fô e bè ye ete nyawô wo koro. Gâ gâtâ e we wô fô, wade æ mâ wô gutunkoro. 34 Â san wakûn, gâ â ka bûnô ma wine bûkan â sa wakûn fô yaanæ, gâ â ka ayen-kpen â ban yæ. Gâ â ka ete fô â gyaga âwô gbagba wô dækpôâ-tætææ dii koro, gâ â san ma wô besela boo gâyakûn, gâ â ma nya wo koro. 35 Duwi-nyôôfâ fô, e tiri kôba â tâ âwô gâtâ ââ nya gâyakûn fô gii koro fô, gâ â dô wô alan, ‘Nya ete nyawô wo koro! Gengyi n biri n ba fô, nan le wô gænyan-kamasâ gâtâ àà mæna wo koro a fæya.’ ” 36 Gâtâ Yesu e werema dækpalæ nyadæ fô, e lila lôya-te fô alan, “Bânæ besiyee nyabâ baanæ fô, âmômô n di ete gâtâ bâlabæraelâ anyan be tiba wô lâ wôwôlôn? Dô mæ aamænâ!” 37 Gâ lôya-te fô alan, “Âwô gâtâ e wula ete fô gutunkoro fô.” Gâ Yesu â dô wô alan, “San, fô àà ma mâ gâlâ!” 38 Gâtâ Yesu ma wô bâkasælâ fô bã san ma osele fô, Yesu e bè ye ditele dækæ daanæ. Gâ âna âkæ gâtâ bee kpèlè Mata fô e to wô wô dækpara. 39 Âna fô ã ba enobi âkæ gâtâ bee kpèlè wô Mariya. Mariya â bã sara Efonte Yesu bæsaeræ baanæ ââ nûn ade gâtâ Yesu ââ dô. 40 Mô Mata bûnûn bû sæna ââ mâ gûtûn, okoro e bè lila Yesu alan, “Efonte, an fâ gâtâ miinnobi e kere mæ â ya miinko n tâ mâ gûtûn fô? Dô wô alâ â ba ãã bã kpà mæ!” 41 Gâ Efonte Yesu â dô wô alan, “Mata, aa yæyâ, gâ aa fana koro, 42 mô gænyan-kælæn-kwan gækæ gâ wù di gâtâ àà mâ. Mariya e tiri âwû gâtâ wü kôlô, gâ mæn nan to wû n ye wakûn.”

Luke 11

1 Duwi dækæ Yesu ã sa ôkankæ ee tiri onyun. Gâtâ e tiri onyun e were fô, wô bâkasælâ fô baanæ âkæ â dô wô alan, “Efonte, wulà tæ anlâ gâtâ taà tiri onyun tæ tâ Wurubwarâ anlâ gâtâ Yohane e wulà wô bâkasælâ fô.” 2 Yesu â dô bâ alan, “Gengyi ii tiri onyun fô, æ dô alan, ‘Tiite, yâ bàà tõlà aa

diyere gatala! Yâ aa Buggy fô bàà ba! 3 Tâ tæ tiinyun waanyan-dilâ duwi n di duwi. 4 Ka taade-kpen gâtâ tæ mâ kyâ tæ, yema âtæ mô tæ ka tæ kyâ âbâ gâtâ bâ mâ tæ ade-kpen fô. Dæyâ tæ, fô tænan ma nün inyun yii geten yaanæ.’ ” 5 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Æ yâ taà ka wû alâ, yaanæ âkæ ã ba âwôlôn, gâ â san wakûn odente wuu getite â ma dõ wô alan, ‘Mæænwôlôn, lûwa mæ boroboro besiyee! 6 Yema na wura esela, mô nn ma gænyankæ gâtâ nan tâ wô èè di.’ 7 Gâ wôwôlôn gâtâ ã sa dikwo dææ gamæ fô â dõ wô alan, ‘Yâ mæ yiridi, yema na wârâ tan mææn dætana, gâ âtæ ma miin bebi mô tæ wârâ dûrô. Mænan talæ n tô n bã tâ wõ gænyankæ!’ ” 8 Yesu alan, “N tâ dõ yæ alâ, gengyi awôlôn yiiko bærà, nafô ân nan tô â tâ wô gænyankæ. Mô gâtâ wûn mâ wôwôlôn fô ænænfa, gâ ã sangba ââ gbârâ wô dætana okoro fô, âã tô â tâ wô gænyan gâtâ ee len fô. 9 Okoro n tâ dõ yæ alâ, æ fô Wurubwarâ! Yææ gûlô gaà kya! I bugiti i ye Wurubwarâ wakûn! Yaà we. Æ gbârâ wô dætana! Âã tana yæ. 10 Yema ânæ-kamasâ gâtâ ââ fô Wurubwarâ fô, wô gûlô gææ kya, gâ âwô gâtâ ee bugiti e ye wakûn fô, ee we, gâ âwô gâtâ ââ gbârâ wô dætana fô, Wurubwarâ ââ tana wô. 11 Âyæ bâtaawe, yaanæ âmômô n sa gâtâ wobi è lila wô gænan fô, âã ka gâ âwa â tâ wô? 12 Abââ è lila wô dækârâ fô, âã ka gâ âtamarakpa â tâ wô? 13 Gengyi âyæ gba gâtâ i di bânæ-kpen fô, î nyî anyan-kpara yææ gâka-tâ yii bebi fô, waà mâ lan gâ Tiite gâtâ ã sa gatala fô, ân nan ka wo Gifiye fô â tâ âbâ gâtâ bee lila wô fô?” 14 Duwi dækæ fô Yesu ee berema afiye-kpen gâtâ æn taa yâ ânæ ãã tabûrû fô e ye ete âkæ wanæ. Ôkûna gâtâ afiye-kpen fô i ye fô, ete gâtâ nafô è di omumu fô â tabûrû. Gâ gâlâ gaade nyayæ æ mâ bânæ dætænpan fô powu gæsa. 15 Mô baanæ bâkæ bâ dõ alan, “Belesebu gâtâ è di afiye-kpen powu yii duyû fô na tâ Yesu giteni gâtâ è de ee berema afiye-kpen lâ.” 16 Bedo mô bè len bàà ten wô onyun, okoro bâ dõ wô alâ â mâ apenterebi ækæ gâtâ i ye gatala e wùlà bâ. 17 Mô Yesu e we baamænâ powu, gâ â dõ bâ alan, “Gengyi gæfææ gækæ gi yo koro kperen-kperen akpa yaanæ fô, gæfææ gætôkô gænan talæ gi yela. Gâ gengyi dækpara dækæ di yo kperen-kperen fô dii muru. 18 Gengyi Wurubwarâ wokengbelilâ Satan buggyu baanæ bù yo kperen-kperen fô, lan gâ wo buggyu fô baà talæ bu yela? N tâ dõ yæ nyayæ, yema âyæ na dõ alâ afiye-kpen powu yii duyû Belesebu na

tâ mæ ôkâma gâtâ ñ de n te berema afiye-kpen lâ. 19 Gâ gengyi wù di gâ Belesebu wôkâma gâ ñ de n te berema afiye-kpen fô, ôkâma mômô gâ âbâ gâtâ bã nyæma yæ fô bè de bee berema afiye-kpen? Yææ bânæ gbagba nan tin yæ dæpwâ. 20 Mô gengyi ñ de gâ Wurubwarâ ôkâma n te berema afiye-kpen fô, âwû bærâ, æ nyænla alâ, Wurubwarâ Bugyu fô bû wârâ ba yaakûn. 21 Gengyi âkâmalâ âkæ è de akpa yaanyan ââ dæyâ wô dækpara fô, wô gænyankæ gæn nan lulu wô dækpara daanæ. 22 Mô gengyi âkæ gâtâ ã ba ôkâma da âkâmalâ fô è bè di wo koro fô, èè to âkâmalâ fô wakpa yaanyan gâtâ wô bûnûn bü gyaga yii koro fô powu, èè kpila wanyan â ma yo yæ â tâ bânæ. 23 Ânæ gâtâ ân fæya ma nmæ fô ââ kyûn mæ. Gâ ânæ gâtâ ân taa kpà mæ nan kûla bânæ n ba Wurubwarâ wakûn fô, ââ yasæ bâ.” 24 Gâ Yesu â dõ alan, “Gengyi afiye-kpen ì ye ânæ âkæ wo koro fô, ææ san i silin ækûn gâtâ butu bûn ma i bugiti ôkûn-saralâ, mô æn taa wura. Dûkô fô ææ dõ alan, ‘Nan biri n san mææn gâsarakûn gâtâ na ye fô.’ 25 Gâ ì biri æ ba fô, ii we gâtâ bâ kpa, gâ bâ pæna dûkô bâ sæ kanpâ. 26 Dûkô fô, ææ ma ka afiye-kpen kwarankæ-fon gâtâ ì ba omiri-kpen da yæ fô æ bã sara dûkô. Âwû fô, ânæ fô dæsarabi dææ næ mæna dæ da dikukuba fô.” 27 Gâtâ Yesu ââ dõ gâlâ gaade nyayæ fô, âna âkæ gâtâ ã fæya ma bânæ dætænpan fô ââ gbârâ afala alan, “Ânaawe gâtâ e wo wõ, gâ â tâ wõ dænyûn a nyæma fô, ã ba ôsâ wuu gedi.” 28 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Âbâ gâtâ bââ nûn Wurubwarâ Ade gâ bee di yii koro fô, âbâ n ba ôsâ wuu gedi.” 29 Gâtâ bânæ dætænpan fô bã sô bâ fæya fô, Yesu e gyu ade yii gewulà alan, “Ǹdò wûû bânæ nyabâ bã ba omiri-kpen. Bee len ade-dærâ ma gæsaa ækæ bàà we, mô mæn nan mâ ade-dærâ ma gæsaa ækæ n wulà bâ fæya ma ade gâtâ ì sere Wurubwarâ wôtabûrûlâ Yona wo koro fô. 30 Anlâ gâtâ Yona wade fô ì di gâ ade-wulâlâ tâ Ninife bete fô, gâlâ ke gâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô mô maade ì di ade-wulâlâ tâ âyæ ñdò wûû bânæ. 31 Wurubwarâ Gôdô-dærâ gii duwi daanæ fô, Seba wogyu-nanæ âã bã tô e yela ma âyæ ñdò wûû bânæ nyabâ èè tin yæ dæpwâ, yema alâ ôkûna gâtâ â nûn egyu Solomo wô gâsâyæ gaade fô, e ye gælan gætæn ma ôfô â ba wakûn â bã nûn wade. Mô n tâ dõ yæ alâ, nmæ na da egyu Solomo âtôkô. Mô fô, æn taa nûn maakûn. 32 Gôdô-dærâ gii duwi daanæ fô, Ninife bete baà tô be yela be tin ñdò wûû

bânæ nyabâ dæpwâ, yema ôkûna gâtâ Yona â dõ Wurubwarâ wade fô, be foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn. Mô nmæ na da Yona âtokô. Mô fô, æn taa foma yaamænâ i ye yii-isele yaanæ æ ba Wurubwarâ wakûn.” 33 Yesu â dõ alan, “Ânæ âkæ ân taa kyangæ kandæya ãã ka e bubwa, abââ ãã ka tasa e tin wû, mô fô, ââ ka kandæya fô â gyaga gâ ôkpûlô wuu koro. Fô bânæ gâtâ bââ ba fô, bàà we gâamaâæ fô. 34 Gûnûn gi we anlâ kandæya tâ ânæ wo koro-kpaba. Gengyi aa bûnûn bû kôlô fô, à sa gâamaâæ gaanæ gepepe. Mô gengyi aa bûnûn bûnûn kôlô fô, aa koro powu gî sa dibilin daanæ. 35 Gâlâ wuu koro, nya gepepe gâtâ kandæya gâtâ wü sa aanæ fô wûn nan ku. 36 Gengyi gâamaâæ gî sa aa koro powu gaanæ, gâ dibilin dæn ma ôkankæ fô, gaà âmaâæ gepepe anlâ gâtâ kandæya wûu âmaâæ wû tâ wõ, gâ aa we fô.” 37 Gâtâ Yesu â tabûrû e were fô, Farisi-te âkæ e kpèlè wô gâtâ èè bè di ma âwô. Okoro Yesu â san, gâ â ma sara gedikûn fô. 38 Gâtâ Farisi-te fô e we gâtâ Yesu en fere walô anlâ gâtâ bekukubanæ baade ii wùlà fô, pâgâ ee di fô, wû mâ wô dibi-dækæ. 39 Gâ Efonte Yesu â dõ wô alan, “Âyæ Farisi bete ii fere bekuruwa-nyûnlâ butu ma bætæyâ bûu gama, mô bûu gamæ bû ba dædææ. Gâlâ ke gâ âyæ mô ì we. Gediko, ma omiri-kpen wû yôn yaanæ. 40 Âyæ benyimapulâ, î nyî alâ âwô gâtâ â mâ yæ fô wô bûnûn bû gyaga gâ okòro waade da gamæ gaade? 41 Æ mâ ade-kpara æ tâ beyenpu, fô wàà wùlà alâ æn ma dædææ. 42 Âyæ Farisi bete, æ bôbwâ. Yema ii yo yii-ili yaanyan buruburu powu yaanæ akpen fwo æ ka yaanæ dikpen dækæ æ tâ Wurubwarâ, mô fô, æn taa dõ gôdô ma giisele, gâ æn taa len Wurubwarâ ma bânæ. Wù di gâtâ nafô yàà mâ gâlâ gaade nyayæ, gâtâ æn nan kere yaanyan dikpen fwofâ dii gele fô æ ya. 43 Âyæ Farisi bete, æ bôbwâ! Yema ii len ækûn-dærâkûn yææ gâsara yii Getumakûn-kamasâ, gâ ii len gâtâ bânæ bàà tæ ka gebù bâ sa yæ onyun gæyâ gaanæ. 44 Æ bôbwâ! Yema ì we anlâ bæsan gâtâ bù bu, gâ bânæ bee kyikya buu koro gâtâ bân taa nyænla alâ bù di gâ bæsan.” 45 Gâ Ise yiiwùlâlâ âkæ â dõ wô alan, “Ewùlâlâ, gengyi aa tabûrû gâlâ fô, aa toro âtæ mô de.” 46 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Âyæ, Ise yii bewùlâlâ fô mô, æ bôbwâ! Yema ææ ban atola ma ôdûrû gâtâ æn nan talæ i tola fô æ yæræ bânæ. Gâ yaanæ âkæ ân taa mâ gænyankæ pææ lâ ãã kpà bâ ma getola gba. 47 Æ bôbwâ, yema æ

mara anyan æ gyaga Wurubwarâ bâtabûrûlâ gâtâ yiitu âbâ be wolo fô, bôô bæsan buu koro. 48 Okoro nyawû wuu wulà alâ, i to ade gâtâ yiitu âbâ bâ mâ fô æ sa. Be wolo Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô, gâ âyæ mô æ mara anyan æ gyaga bôô bæsan buu koro. 49 Gâlâ wuu koro Wurubwarâ â ka wô gâsâyæ â dõ alan, ‘Nan sa bâtabûrûlâ ma bânæ-salâ baakûn. Baà wolo bâtabûrûlâ ma bânæ-salâ fô baanæ bâkæ, gâ baà nyanla bâkæ mô.’ 50 Wurubwarâ bâtabûrûlâ powu gâtâ be wolo ye gâtûnkwaæ gææ gâmâ gaanæ fô, wuu giten gii getiira gaà ba âyæ ndò wûû bânæ yii koro. 51 Yema yææ bânæ be wolo Wurubwarâ bânæ ye Abeli gewolo gaanæ ma sere Sakariya gewolo gaanæ. Sakariya nyawô gba be wolo wô gâ Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ ôkûn gâtâ bââ tâ gedi fô, ma ôkûn-dærâkûn fô wuu getite. N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, nyayæ powu yii giten gii getiira gaà ba âyæ ndò wûû bânæ yii koro. 52 Âyæ, Ise yii bewulâlâ fô, æ bôbwâ! Æ ka Wurubwarâ gânyænla giisele i bubwa, gâ âyæ gbagba æn taa san ma âwû, gâ ææ sù âbâ gâtâ bee len bàà san ma osele fô.” 53 Gâtâ Yesu e ye dûkô â da fô, Ise yii bewulâlâ ma Farisi bete fô bââ ka ade be tu wô gepepe, bàà sa wô owurufa ãã dõ ade kpekpesi, 54 fô bàà wura nûn ade ækæ be ye wonyun waanæ, fô bàà gye wô.

Luke 12

1 Ôya wûtôkô waanæ fô, bânæ dætænpan gâtâ be tuma fô bã sô gâtâ bee kyikya bâwôlôn boo koro gba. Gâ Yesu â dàà tabûrû â tâ wô bâkasælâ fô alan, “Æ nya koro gepe ma Farisi bete fô, ma anlâ gâtâ bââ mâ anlâ bè di gâ bânæ-kpara, mô bââ gban fô. 2 Gænyankæ gæn ma gâtâ be tin, gâ bân nan tirima gæ. Gâ ade-bubwalâ ækæ æn ma gâtâ æn nan ye okòro. 3 Ade-kamasâ gâtâ æ dõ dibilin daanæ fô, yaà ye okòro. Gâ ade gâtâ æ dõ adenden yaanæ dikwo dææ gamæ fô, baà ka bâ gbârâ digbongbo. 4 Mæænwôlôn âbâ, n tâ dõ yæ alâ, æ kara serenti âbâ gâtâ bee wolo gâ koro-kpaba nyawû, mô bâân talæ bâ mâ gænyankæ bâ fæya fô. 5 Nan wulà yæ âwô gâtâ wù di gâtâ yàà serenti. I serenti gâ Wurubwarâ gâtâ gengyi è wolo koro-kpaba nyawû fô, ã talæ e fun âkala fô â sa dæyæyâ gakpaakpa daanæ fô. N tâ dõ yæ alâ, âwô gâ i serenti! 6 Alen gâ bee fu

bâkansalæ ton? Nka kapærâ bânÿôô? Mô Wurubwarâ ân taa finla baanæ âkæ wo koro gba. 7 Âÿæ bærâ, Wurubwarâ ã nyî yaayungu powu gba yiinyun. Okoro æ kara yâ gæsaa gàà ton yæ, yema ii di gûnûn da bâkansalæ kpekpesi. 8 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, âkamasâ gâtâ ee to mæ â sa alâ wofonte bânæ bôô bûnûn baanæ fô, nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ mô nan to wô n sa Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô bôô bûnûn. 9 Mô ânæ gâtâ ee terema mæ bânæ bôô bûnûn fô, nmæ mô nan terema wô Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô bôô bûnûn. 10 Gengyi ânæ âkæ ã dô ade-karan-karan â gyaga nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ miin koro fô, Wurubwarâ ãã ka â kyâ wô. Mô gengyi ânæ âkæ ã dô ade-karan-karan â gyaga Wurubwarâ Gifiye fô gii koro bærâ, Wurubwarâ ân nan ka â kyâ wô. 11 Gengyi bã ka yæ bâ ba Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ, abââ gæfææ gææ bânÿalâ ma gæfææ gææ bândærâ bôô bûnûn fô, æ kara sa amænâ anlâ gâtâ yaà ma tiri yaade yiinyun, abââ ade gâtâ yaà dô. 12 Yema ôkûna wûtôkô waanæ, Wurubwarâ Gifiye fô nan wùlà yæ ade gâtâ yaà dô.” 13 Gâ bânæ dætænpan gâtâ be tuma fô baanæ âkæ â dô Yesu alan, “Ewùlâlâ, dô mæændærâ èè yo tiite adi-kurumanyan fô yaanæ ãã tâ mæ akæ!” 14 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Eteni, ânÿan na tiri mæ alâ n dô gôdô, abââ n yo yaanyan yaanæ n tâ yæ?” 15 Gâ Yesu â dô bânæ fô alan, “Æ nya koro gepepe ma gediko gaade! Nka ânæ-nyalâ wanyan kpekpesi gâtâ ã ba fô nan to wô nkpa.” 16 Gâ Yesu â gbârâ bâ dækpalæ alan, “Ete âkæ gâtâ ã ba kôba â sara. Wô gâtûnkwaã gi pe anyan-dilâ gepepe. 17 Gâ e lila wo koro alan, ‘Lan gâ n mâ? Nn ma ôkankæ gâtâ nan ka maanyan-dilâ fô n sæ.’ 18 Gâ â dô woko-woko alan, ‘N nyî anlâ gâtâ nan mâ. Nan mæna maagyan fô, fô nan sere adærâ. Dùkô gâ nan sæ maafænaa ma maanyan fô powu. 19 Fô nan sila miin koro alâ, ñ ba anyan-kpara kpekpesi gâtâ yaà næma mæ bækyan kpekpesi. Nan tuna, nan di, nan nyûn, fô nan di ôsâ.’ 20 Mô Wurubwarâ â dô wô alan, ‘Awô enyimapulâ! Odente nyawû nan to aa nkpa n ye aakûn. Anyan gâtâ nkele a pæna a sæ a tâ aa koro fô yaà bã mâ ânÿan woyo?’ ” 21 Âwû gâ Yesu â dô alan, “Anlâ gâ waà mâ ânæ-kamasâ gâtâ ee len anyan â sæ â tâ koro, gâ ân ma ade akæ yaanæ Wurubwarâ wakûn fô.” 22 Gâ Yesu â dô wô bâkasælâ fô alan, “Okoro gâ n tâ dô yæ alâ, æ kara yæÿâ ma yææ

dæsarabi fô! Æ kara yæyâ ma gænyan gâtâ yaà di, abââ yaà liba! 23 Nkpa â da anyan-dilâ, gâ koro-kpaba wû da anyan-salâ. 24 Æ nya bâsæsæra! Bân taa dô, gâ bân taa ya. Bân ma dikwo, abââ agyan gâtâ bââ sæ anyan-dilâ. Mô fô, Wurubwarâ ââ tâ bâ anyan-dilâ. Mô âyæ bærà, ii di gûnûn da bâsæsæra. 25 Yaanæ mômô gâ ma wô gâyæyâ fô ã talæ â ka gæwôrônyan-kælæn â fæya wawi yaanæ? 26 Gâtâ æn nan talæ æ mâ wûpææ gâtâ wù we anlâ nyawû lâ fô, anûn yii koro gâ ææ yæyâ ma akurumakyââ fô? 27 Æ nya dæfa daafwâ yææmæra ma yææ gâdan fô! Afwâ fô æn taa mâ gûtûn gækæ, gâ æn taa lô ayan, mô n tâ dô yæ yàà nûn alâ, egyu-dærâ Solomo ma wo gingyebi ma gææ ngba powu yææmæra gba fô ân næma afwâ nyayæ yaanæ wûkæ. 28 Gengyi Wurubwarâ ââ pæna dæfa gâtâ ndò aa we dæ, gâ gæsa wuuko baà sa dæ ôtan fô, âwû bærà, èè liba yæ â da dæfa fô. Oo, âyæ bânæ gâtâ yii getodi gæn sô! 29 Æ kara næ yâ yææ bûnûn bàà sæna gûsô ma gænyan gâtâ yaà di, abââ yaà nyûn. Æ kara yæyâ ma ade ækæ! 30 Anyan nyayæ gâ gâtûnkwaæ gææ bânæ powu bôô bûnûn bûû sæna, mô Yiite gâtâ ã sa gatala fô ã nyî gâtâ wù di gâtâ yàà wura gâlâ gaanyan ætôkô. 31 Okoro fô, æ yâ yææ bûnûn bàà sæna gâ ma Wurubwarâ Buggy fô buu-isele. Âwû fô, ââ ka anyan-kurumakyââ nyayæ â fæya yæ. 32 Mææn bânæ dikpi pææ, æ kara yâ gæsa gâà ton yæ, yema wù ba Yiite gâtâ ã sa gatala fô ôsâ gâtâ ãã tâ yæ wo Buggy fô. 33 I fu yaanyan, fô yàà ka kôba fô æ tâ beyenpu! I len kôba bekotoku gâtâ æn nan fââran æ nya, ma anyan gâtâ ii di gûnûn, gâ î sa gatala, gâ yaà sara gakpaakpa fô æ tâ koro. Dûkô gâ beyukurilâ bân taa san, gâ bânanbi bân taa mæna anyan. 34 Æ nyænla alâ, ôkûn gâtâ yaanyan-kpara î sa fô, dûkô gâ yaamænlâ mô î gyaga. 35 Æ pæna koro æ sæ, fô yàà yâ yææ bâkandæya bàà we! 36 Fô yàà mâ anlâ bâsaranyan gâtâ bee so boofonte èè ye dæsanpaa dii getumakûn â ba fô. ã bô â gbârâ dætana fô, bàà tana wô dækpala daanæ. 37 Bâsaranyan gâtâ boofonte è bè gyu, gâ è we alâ bân dûrô be finla koro fô, âbâ n ba ôsâ wuu gedi. N tâ dô yæ yàà nûn alâ, ãã yâ bâ bàà sara, fô ãã pæna koro, fô ãã bā tâ bâ anyan-dilâ. 38 Gengyi ã ba odente wuu getite, abââ kere-kpalâ gba, gâ è bè we bâ bee so wô gâlâ fô, bâsaranyan bātôkô bā ba ôsâ wuu gedi. 39 Æ nyænla alâ, gengyi dækpala diite ã daà nyænla ôya-kælæn gâtâ eyukurilâ ââ ba fô, nafô ân daà fwa

bûda. Ǻ daà dæyâ wô dækpara fô gâtâ bân nan wura be gbenâ be gyû bâ karama wanyan bâ san. 40 Wù di gâtâ âyæ mô yàà pæna koro æ sæ, yema nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan ba gâ ôkûna gâtâ æn taa sa amænâ.”

41 Gâ Petero e lila Yesu alan, “Efonte, âtæ gâ aa gbârâ dækpalæ nyadæ lâ, abââ aa gbârâ gâ âkamasâ?” 42 Gâ Efonte Yesu e tiri wuunyun alan, “Âwû bærà, ânyan n di âsaranyan gâtâ â sâyæ, gâ ee di ade yii koro â tâ wofonte? Âwô n di âsaranyan gâtâ wofonte â ka wô bâsaranyan-do â sa wô gûlô alâ â nya boo koro, fô ãã tâ bâ anyan-dilâ ôya-kpara waanæ. 43 Gengyi âsaranyan âtôkô è yela gûtûn fô gaanæ ââ mâ gâlâ, gâ wofonte e bè ye wo koro fô, âsaranyan fô ã ba ôsâ wuu gedi. 44 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, wofonte fô ãã ka wanyan powu â sa wô gûlô alâ â nya yii koro. 45 Mô gengyi âsaranyan âtôkô ã dô wamænâ yaanæ alan, ‘Miinfonte e di awi ma gebiri-ba’, gâ è gyû wofonte bâsaranyan ma bâsûgûgyan-do fô getiba, gâ ee di, gâ ââ nyûn, gâ ee suu fô, 46 wofonte fô èè bè ye wo koro duwi abââ ôya gâtâ ân sa amænâ. Wofonte fô èè tiira wô giten, fô èè berema wô â ma sa bânæ gâtâ bân taa di ade yii koro fô baanæ. 47 Âsaranyan gâtâ ã nyî gænyan gâtâ wofonte ee len, gâ ân pæna koro èè sere wofonte gelenbi gææ gâmâ fô, baà lanla wô bikpemani kpekpesi. 48 Mô âwô gâtâ âân nyî wofonte gelenbi, gâ ââ mâ ade gâtâ ææ môma giten gii getiira fô, baà lanla wô gâ bikpemani bâràâ. Âkamasâ gâtâ bâ tâ anyan gûsô fô, baà to anyan gûsô be ye wakûn, gâ âwô gâtâ bâ ka ade kpekpesi bâ sa wô gûlô fô baà lila ade kpekpesi be ye wakûn.” 49 Yesu â dô alan, “Na ba gâtâ nan bã sa ôtan gâtûnkwaâ gii koro. Na len gâtâ nafô ôkûna nyawû ôtan fô wü wârâ tô wuu gye gba. 50 Dæfana-dærâ dí dô tâ mæ gâtâ nan bè we, gâ n tâ yæyâ gepepe ma ye ôkûna gâtâ daà were. 51 Í nyî alâ olila gâ na ka na ba gâtûnkwaâ gaanæ? Kwa, n tâ dô yæ alâ, na ba gâtâ bânæ baà yo kperen-kperen. 52 Yema ye ôkûna nyawû san fô, dækpara-kælæn daanæ fô, bânæ ton baà yo. Besiye baà tô be yela bânýôô boo koro, gâ bânýôô baà tô be yela besiye boo koro. 53 Bânæ baà yo kperen-kperen. Bâtaawe baà tô be yela bebi-tenibi boo koro, gâ bebi-tenibi baà tô be yela bâtaawe boo koro. Bânaawe baà tô be yela bebi-nanæbi boo koro, gâ bebi-nanæbi baà tô be yela bânaawe boo koro. Bâsana baà tô be yela boo bebi-sô boo koro, gâ bebi-sô baà tô be yela bôôsana âbâ boo koro.” 54 Gâ Yesu â dô bânæ

dætænpan gâtâ be tuma fô alan, “Tææ nfan fô, gengyi i we akpaba ææ bûn i ye ofila wûû gânünkûn fô, dækpalan daanæ ææ dõ alan, ‘Âsûn âã nûn’, gâ wûû ba gâlâ. 55 Gengyi i we gifiiye gææ gbârâ gi ye gataen gææ gælan fô, ææ dõ alan, ‘Ofila waà gbârâ’, gâ wûû ba gâlâ. 56 Âyæ gâtâ ææ mâ anlâ i di bânæ-kpara, mô ææ gban fô ææ talæ æ nya gâtûnkwa ma akpaba yaade, gâ ii tiri yaanæ i wùlà. Lan gâ ææn talæ æ nyænla nkenkele wûûya yàà wùlà waanæ? 57 Anûn yii koro gâ âyæ gbagba ææn talæ i we æ tâ yii koro gænyan gâtâ gî kôlô? 58 Gengyi âkæ ã sama wõ, gâ âyæ ma âwô ææ fôrô gôdô fô, sa aniya àà dûrô wô dætæn-dûrô osele waanæ! Nka gâlâ fô, eè tiira wõ â san gôdô gæædôlâ wakûn, gâ gôdô gæædôlâ mô âã ka wõ â sa wôsaranyan gûlô, ãã ma tan wõ dikwo. 59 N tâ dõ wõ àà nûn alâ, an nan ye dikwo dükô ma ye ôkûna gâtâ aà le gutoro fô powu a were.”

Luke 13

1 Ôya wûtôkô waanæ fô, bâkæ bâ bã dõ Yesu alâ, Galilee bete bâkæ bâ ka bânan bâ san Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ bââ tâ Wurubwarâ gedi. Gâ Pilato â yâ bâ ma wolo bâ, gâ bôô nkalan e sugba ma boo gedi gææ gâtâ fô. 2 Yesu e lila bâ alan, “Î nyî alâ Galilee bete nyabâ gâtâ be we dæfana bâ ma gyu diku daanæ lâ baade-kpen æ da Galilee bete bekurumakyââ? 3 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, wûn ma waanæ gâlâ, mô gengyi in foma yaamænâ i ye yii-isele yaanæ æ ba Wurubwarâ wakûn fô, gâlâ ke gâ âyæ mô powu yàà ku i lulu. 4 Abââ î nyî alâ bânæ fwo-næyâ gâtâ dikwo ma abo gâtâ dí sa Silom fô dæ nûn dæ nyæ bâ di wolo fô baade-kpen æ da bekurumakyââ gâtâ bã sa Yerusalem fô powu? 5 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, wûn ma waanæ gâlâ! Mô gengyi in foma yaamænâ i ye yii-isele yaanæ æ ba Wurubwarâ wakûn fô, gâlâ ke gâ âyæ mô powu yàà ku i lulu.” 6 Gâ Yesu â gbârâ bâ dækpalaæ dækæ alan, “Ete âkæ ã ba figi oyon gâtâ â dô wû woli waanæ, gâ â san ã maà len waabi èè di, mô en wura akæ. 7 Okoro â dô wôsaranyan gâtâ ââ nya woli fô wuu koro fô alan, ‘Bækyan bisiyee bû lâ gâtâ n te ti bè bugiti figi oyon nyawû waabi, mô mæn taa wura akæ. Okoro, kebi wû fæna! Anûn gâ wù yela gâtûnkwa gii koro wûû mâ?’ 8

Gâ âsaranyan gâtâ ââ nya oli fô wuu koro fô e tiri wuunyun alan, ‘Efonte, yâ wàà yela gækyan gækæ gæ fæya, fô nan kunla wûûpæ n silin, fô nan sa wû ayâran-pûn. 9 Gengyi wü lûn abi gækyan gækæ fô, wü kôlô, gâ wûn lûn fô, kebi wû fæna!’ ” 10 Yuda bete boo Duwi-tunalâ dækæ daanæ fô, Yesu ee wùlà ade boo Getumakûn fô gækæ gaanæ. 11 Fô âna âkæ ã sa dûkô gâtâ afiye-kpen ì si wo koro, gâtâ æ yâ ee yeba bækyan fwo-næyâ bû lâ. Æ yâ wô â kaman gâtâ ân taa talæ â tûna koro pææ lâ. 12 Gâtâ Yesu e we wô fô, e kpèlè wô e bè yela bûnûn, gâ â dõ wô alan, “Ânanæ, a wura aa koro!” 13 Gâ Yesu â ka walô â gyaga wo koro, gâ dækpalan daanæ fô, âna fô wo koro gæ tûna, gâ e sila Wurubwarâ. 14 Yuda bete bôôndærâ gâtâ ââ nya boo Getumakûn fô gii koro fô e kpèn gâtâ Yesu â kya ânæ boo Duwi-tunalâ daanæ, okoro â dõ bânæ fô alan, “Awi kooron î sa tâ gûtûn gææ gâmâ. Okoro awi kooron ætôkô yaanæ gâ æ ba, fô bàà kya yæ geyeba, nka Duwi-tunalâ daanæ.” 15 Gâ Efonte Yesu â dõ wô alan, “Âyæ gâtâ ææ mâ anlâ ì di bânæ-kpara, mô ææ gban fô, yaanæ âmômô gâ ân nan furu wôkwô-teni, abââ wô dækpôâô-tætææ e ye wô gâkyagakûn ãã ma tâ dæ butu Duwi-tunalâ daanæ? 16 Gâlâ gææna nyawô è di Abiraam wônana gâtâ Wurubwarâ wokengbelilâ Satan â ban wô â sæ bækyan fwo-næyâ bû lâ. Anûn yii koro gâ n kara tiri wô n ye wo geyeba gâtâ gæ ban wô gæ sæ fô gaanæ, Duwi-tunalâ daanæ?” 17 Gâtâ Yesu â dõ ade nyayæ fô, wô bâkyûnlâ fô powu bôô bûnûn bu ku. Mô wade-dærâ ma gingyebi gâtâ ââ mâ fô powu æ mâ bânæ powu ôsâ. 18 Gâ Yesu e lila alan, “Lan gâ Wurubwarâ Buggy fô bù we? Anûn gâ n ka n kârâ ma âbû? 19 Bù we anlâ dæfa dii dibi pææ gâtâ âkæ â ka â ma dô woli waanæ. Wû dan wu biligi oyon, gâ bâsæsæra bâ mâ baakwo bâ sa wuu-itenbi yaanæ.” 20 Gâ e biri e lila alan, “Anûn gâ n ka Wurubwarâ Buggy fô n kârâ ma? 21 Wurubwarâ Buggy fô bù we anlâ ade gâtâ ñ bã dõ lâ. Âna âkæ â ka gæfa-âanlâ e sugba ma boroboro wônûmû båtasa-dærâ besiyee, gâ gæfa-âanlâ fô gæ yâ ônûmû fô powu wû tô wû åan.” 22 Gâtâ Yesu ã san ma osele ââ fôrô Yerusalem fô, â dama atele-dærâ ma atele buruburu yaanæ e wùlà ade. 23 Gâ âkæ e lila wô alan, “Efonte, bânæ bârââ gâ Wurubwarâ è to nkpa gakpaakpa abââ?” Gâ Yesu â dõ alan, 24 “Æ yâ yææ bûnûn bàà sæna gâtâ yàà da i gyu ma otunu pææ fô. N tâ dõ yæ yàà

nûn alâ, bânæ kpekpesi baà len gepepe gâtâ bàà gyu, mô bân nan talæ. 25 Ôya gâtâ dækpara diite ã nyæ â tô â tan wô dætana fô, yaà bè yela okòro æ gbârâ dætana, fô yàà fô wô alan, ‘Efonte, tana tæ!’ Mô âã dõ yæ alan, ‘Mææn nyî yæ, ma yii geyekûn.’ 26 Fô yaà dõ alan, ‘Âtæ ma awô ti di, gâ tæ nyûn, gâ a wùlà ade tiisele yaanæ.’ 27 Mô eè biri â dõ yæ alan, ‘Mææn nyî yii geyekûn. I kpe i ye maakûn, âyæ ade-kpen yææ bâmâlâ!’ 28 Ôkûna gâtâ yaà we tiitu âbâ Abiraam, ma Isaki, ma Yakobu, ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô powu Wurubwarâ Bugyu fô baanæ, gâ wuun pe yàà san baakûn fô, dûkô gâ yaà wula, fô yàà kôrô ôtan. 29 Bânæ baà ye ofila wûû gâtakûn, ma wûû gânûnkûn, ma gatala, ma gataen bâ bã sara be di Wurubwarâ Bugyu fô baanæ. 30 N tâ dõ yæ alâ, bâkæ gâtâ bè di bâmâlâ fô baà bã mâ bâgyangbasâlâ, gâ bâgyangbasâlâ fô baà bã mâ bâmâlâ.” 31 Ôkûna wûtôkô Farisi bete bâkæ bâ ba Yesu wakûn, gâ bâ dõ wô alan, “Ye nfan âbâ san ôkankæ kperen, yema egyu Erode ee len osele èè wolo wõ.” 32 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Æ ma dõ âfæya fô alâ, nan berema afiye-kpen, gâ nan kya bânæ ñdò n ma ye, okoro awi asiye nyayæ yaanæ fô nan werema mææn gûtûn. 33 Mô fô, wù di gâtâ nan ton mææn gûtûn fô n ma ye awi asiye nyayæ yaanæ. Wü mâ lann fô, Yerusalem ditele gâ wù di gâtâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ èè ku. 34 Oo Yerusalem bânæ, âyæ n te ti wolo Wurubwarâ bâtabûrûlâ, gâ ii ti fun âbâ gâtâ Wurubwarâ â sa yaakûn fô ataa. Na sa aniya disere dilen-dilen gâtâ nan kûla âyæ powu n bã sa miin diboro daanæ anlâ gâtâ âkôrôkô ââ kûla wabi â sa wabanba yaanæ fô. Mô fô, æn tâ mæ osele. 35 N tâ dõ yæ alâ, Wurubwarâ e tiri wô bûnûn e ye yii ditele dii koro. Gâ n tâ dõ yæ alâ, æn nan ni we mæ ma sere ôkûna gâtâ yaà dõ alan, ‘I sila âwô gâtâ ã san Efonte Wurubwarâ diyere daanæ ââ ba fô.’ ”

Luke 14

1 Yuda bete boo Duwi-tunalâ dækæ daanæ fô, Yesu â san Farisi bete bôôndærâ âkæ dækpara ãã ma di. Gâtâ ã sa dûkô fô, Farisi bete bââ dæyâ wô gepepe. 2 Fô ete âkæ ã sa dûkô gâtâ e funa. 3 Yesu e lila Ise yii bewùlâlâ ma Farisi bete fô alan, “Ise fô ææ tâ osele gâtâ bàà kya ânæ

Duwi-tunalâ, abââ æn taa tâ osele?” 4 Mô âbâ powu be tin boo-inyun. Yesu e ton ete fô gûlô, gâ â kya wô geyeba, gâ â yâ wô â da. 5 Âwû gâ Yesu e lila bâ alan, “Gengyi yaanæ âkæ ã ba ebi-tenibi, abââ âkwô-teni gâtâ e ye â nün ditiribun daanæ Duwi-tunalâ fô, ân nan tiri wô e ye daanæ dækpalan daanæ?” 6 Mô bân talæ be tiri ade nyayæ yiinyun bâ tâ wô. 7 Gâtâ Yesu e we gâtâ âbâ gâtâ be kpèlè bâ gedikûn fô bâkæ bee bugiti bânæ gbaa-gbaa bôô gâsarakûn bàà sara fô, â gbârâ bâ dækpalæ alan, 8 “Gengyi âkæ è kpèlè wô â ba âsanfôn gedikûn fô, kara bugiti bânæ gbaa-gbaa bôô gâsarakûn, yema wü talæ wû ba alâ be kpèlè âkæ gâtâ â da wô gedikûn dûkô. 9 Gengyi wü mâ gâlâ fô, âwô gâtâ e kpèlè âyæ powu fô âã bã dô wô alan, ‘Ka aa gâbæya fô tâ nyawô!’ Dûkô fô aa bûnûn baà ku, fô àà ma sara ôkûn gâtâ wûn ma gebù. 10 Mô gengyi bè kpèlè wô fô, ma sara ôkûn gâtâ wûn ma gebù. Gengyi âwô gâtâ e kpèlè wô fô ã ba fô, âã dô wô alan, ‘Mæænwôlôn, tô ma sara bânæ gbaa-gbaa bôô gâsarakûn!’ Dûkô fô aa duyû daà tô bânæ gâtâ âyæ ma âbâ ì si dûkô fô powu bôô bûnûn. 11 Yema âkamasâ gâtâ ââ bûma koro gatala fô, Wurubwarâ âã warama wô gataen, gâ âwô gâtâ ââ warama koro gataen fô, Wurubwarâ âã bûma wô gatala.” 12 Gâ Yesu â dô ete gâtâ e kpèlè wô gedikûn fô alan, “Gengyi à kpele ofila-kenken, abââ ôgyôlô waanyan-dilâ fô, kara kpèlè aawôlôn âbâ, abââ aanobi âbâ, abââ aa bâfûræ, abââ âbâ gâtâ bã gbâma wô, gâ bã ba kôba fô. Yema gengyi gâ à mâ gâlâ fô, âbâ mô ke baà kpèlè wô âbâ mô boo gedi gææpæ be le gutoro. 13 Mô gengyi à kpele anyan-dilâ fô, kpèlè beyenpu, ma ôtagasæ âbâ, ma âbâ gâtâ bee yeba bôô bæsaræ, ma bânûn-gbenalâ, 14 fô Wurubwarâ èè sila afa-kpara e tin wô, yema âbâ bân nan talæ be le wô gutoro. Mô Wurubwarâ nan le wô gutoro ôya gâtâ bânæ gâtâ baade ì tûna fô baà lama be ye bekulâ baanæ fô.” 15 Gâtâ âbâ gâtâ be tuma gedikûn fô baanæ âkæ â nûn ade nyayæ fô, â dô Yesu alan, “Ânæ gâtâ èè wura e di anyan-dilâ Wurubwarâ Buggy fô baanæ fô ã ba ôsâ wuu gedi.” 16 Yesu e tiri ade fô yiinyun dækpalæ daanæ alan, “Ete âkæ e kpele anyan-dilâ-dærâ, gâ e kpèlè bânæ kpekpesi. 17 Gâtâ gedi fô gææya wû næma fô, â sa wôsaranyan alâ, â yâ âbâ gâtâ â sa diyere e kpèlè fô boo giten gàà nûn alâ, be werema gænyan-kamasâ, okoro bâ ba. 18 Mô âbâ powu baanæ-kamasâ ââ dô ade e to koro. Egyegeyelâ fô â dô

âsaranyan gâtâ bâ sa fô alan, ‘Nkenkele nyawû gâ na se gâtûnkwa, okoro wù di gâtâ nan ma nya gæ. Okoro ñ fô wõ gâ, mæn nan talæ n ba.’ 19 Edo mô â dô alan, ‘Nkenkele nyawû gâ na se bâkwô-teni-mâlâ-gûtûn fwo, n tâ fôrô n ma kârâ bôôkâma n nya. Okoro ñ fô wõ gâ, mæn nan talæ n ba.’ 20 Gâ edo mô alan, ‘Nkenkele nyawû gâ na to âna, okoro mæn nan talæ n ba.’ 21 Âwû gâ âsaranyan fô e biri â bã kasæ ade nyayæ powu â tâ wofonte. Gâ dækpara fô diite â ka owurufa, gâ â dô wôsaranyan fô alan, ‘Ye bilen san ditele fô diisele ma daadan yaanæ, fô àà ma kpèlè beyenpu, ma ôtagasæ âbâ, ma bânûn-gbenalâ, ma âbâ gâtâ bee yeba bæsaræ powu ba!’ 22 Ôya bârââ wûu gama fô, wôsaranyan fô e biri â bã dô wô alan, ‘Efonte, na mâ anlâ gâtâ a dô mæ fô, mô fô, gâsarakûn kpekpesi gi kuruma.’ 23 Gâ efonte fô â dô wôsaranyan fô alan, ‘San ma osele-dærâ àà gyu akuraa âbâ yaanæ, fô àà koturu bânæ bàà ba, fô mææn dækpara dàà yôn. 24 N tâ dô yæ alâ, bânæ gâtâ na sa diyere na kpèlè, gâ bân ba lâ, baanæ âkæ ân nan dæya maanyan-dilâ â nya.’ ” 25 Bânæ dætænpan bã târâma Yesu bââ fôrô, gâ e fi â nya bâ, gâ â dô bâ alan, 26 “Ânæ-kamasâ gâtâ ee len ãã târâma mæ, gâ ân taa len mæ â da wote ma wôna, abââ wôsô ma wo bebi, abââ wonobi ma wôdærâ, abââ wotesebi ma wonosobi, abââ ân taa len mæ â da âwô gbagba wo koro fô ân nan talæ â mâ mæænkasælâ. 27 Âkamasâ gâtâ ân ka âwô gbagba woyon gâtâ wù yela tâ diku ma dæfana fô e tola ãã târâma mæ fô, ân nan talæ â mâ mæænkasælâ. 28 Gengyi yaanæ âkæ ee len èè sere dikwo-dærâ fô, wù di gâtâ ãã sara, fô ãã kalan anyan gâtâ ee len fô powu ãã nya alâ, wô kôba ãã næma èè sere dæ e werema. 29 Yema gengyi è sere ôpôræ-gyangbasâlâ, gâ ân talæ e werema dikwo fô, âkamasâ gâtâ èè we dæ fô, ãã mûmwa wô alan, 30 ‘Ânæ nyawô e gyu dikwo dii gesere, mô walô in tuma.’ 31 Abââ gengyi egyu âkæ ã mã kpà ma wôwôlôn egyu, gâ ã ba gâ bânæ ægbaa ton (10,000) fô, wù di gâtâ èè gyegeye â sara, fô ãã nya alâ, ã talæ â kpà ma egyu gâtâ ã ba bânæ ægbaa fwo (20,000) fô. 32 Gengyi ân talæ fô, â sa bânæ wakûn bàà ma dûrô wô dætæn-dûrô, ôkûna gâtâ egyu-do fô ân tâ gbâma wô gba fô, fô olila wàà ba boo getite. 33 Gâlâ ke gâ yaanæ-kamasâ gâtâ ân nan kere wanyan gâtâ ã ba fô powu â ya fô, ân nan talæ â mã mæænkasælâ. 34 Bûbôlâ bü kôlô, mô gengyi bù lulu bûûsâ fô, lan gâ yaà

mâ bû bàà biri bû mâ ôsâ? Dædawû dækæ dæn ma! 35 Bûûn kôlô gâtâ bàà ka bû bâ sa gænan gaanæ, abââ nkwan anæ. Bee fun bû be lulu gâ. Âkamasâ gâtâ ee len ãã nûn fô â sæ giten ãã nûn.”

Luke 15

1 Ôkûna wûkæ lonpoo betolâ ma ade-kpen yææ bâmâlâ powu bââ gbâma Yesu gâtâ bàà nûn wade-wûlâlâ fô. 2 Mô Farisi bete ma Ise yii bewûlâlâ fô be gyu geåunu-åunu alan, “Ete nyawô ee to ade-kpen yææ bâmâlâ, gâ ee di ma âbâ.” 3 Okoro Yesu â gbârâ bâ dækpælæ dækæ alan, 4 “Gengyi yaanæ âkæ ã ba báyâran akpilin ton (100), gâ baanæ âkæ è lulu fô, lan gâ ãã mâ? Ân nan kere akpilin anaa ma fwo-yâkæ (99) gâtâ be kuruma fô â ya â sæ dæfa daanæ dûkô ãã san â ma bugiti âkælæn gâtâ e lulu fô ma sere gâtâ eè we wô? 5 Gâ gengyi gâ è we âkælæn âtôkô fô, ân nan ka wô â gyaga wo digongyi dii koro ôsâ waanæ, 6 fô â da ditele? Nka dûkô gâ eè kpèlè wôwôlôn âbâ, ma bânæ gâtâ bè si bã gbâma wô fô powu e tuma, fô ãã dõ bâ alan, ‘I di ôsâ ma nmæ, yema na we mæænyâran gâtâ e lulu fô’? 7 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, gâlâ ke gâ gengyi ade-kpen yææmâlâ âkæ è foma wamænâ e ye wo-isele yaanæ â ba Wurubwarâ wakûn fô, bee di ôsâ-dærâ gatala. Âkælæn âtôkô gefoma wûû mâ bâ ôsâ wû da bânæ akpilin anaa ma fwo-yâkæ (99) gâtâ bã nyî alâ baade î tûna, okoro wun di gâtâ bàà foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn fô. 8 Gengyi ânanæ âkæ ã ba kôba fututu abi fwo, gâ yaanæ dibi dækæ di lulu fô, lan gâ ãã mâ? Ân nan kyangæ kandæya ãã kpa wô dækpara e bugiti dæ gepepe ma sere ôkûna gâtâ eè we dæ? 9 Gâ gengyi è we dæ fô, ân nan kpèlè wôwôlôn âbâ, ma bânæ gâtâ bè si bâ gbâma wô fô powu e tuma alan, ‘I di ôsâ ma nmæ, yema na we mææn kôba dibi gâtâ di lulu fô’? 10 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, gâlâ ke gâ gengyi ade-kpen yææmâlâ-kælæn è foma wamænâ e ye wo-isele yaanæ â ba Wurubwarâ wakûn fô, Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô bee di ôsâ.” 11 Yesu e biri â gbârâ dækpælæ alan, “Ete âkæ â sara gâtâ ã ba bebi-tenibi bányôô. 12 Gâ baanæ etiti fô â dõ boote fô alan, ‘Nte, yo aanyan, fô àà tâ mæ miin gedikûn.’ Okoro wote e yo wanyan â tâ bâ. 13 Wun di awi gâ etiti fô â karama anyan

gâtâ e wura fô powu, gâ â da gâtûnkwaâ ma ôfô gækæ gaanæ. Dûkô gâ â ma sara e di gibi-kpen â mæna wô kôba ma wanyan fô powu. 14 Gâtâ e di wô gænyan-kamasâ e were fô, dækpan-dærâ dækæ dæ nûn gâtûnkwaâ gætôkô gaanæ, gâ e gyu ayen yii gewe. 15 Okoro â ka wo koro â marama dûkô wûûnæ âkæ, gâ âwô mô â ka wô â san ãã ma nya wô bâmûû boo koro. 16 Fô è len bâmûû baanyan-dilâ fô akæ èè di, mô en wura. 17 Mô gâtâ â nûn wo koro waanæ fô, â dõ alan, ‘Miinte wô paa bete bee di anyan-dilâ be kuruma. Gâ nmæ ñ si nfan n te ku dækpan. 18 Nan tô n biri n san miinte wakûn, fô nan ma dõ wô alan, ‘Nte, na mâ Wurubwarâ, ma awô ade-kpen. 19 Nn mænæ kûtûma gâtâ àà kpèlè mæ aabi. Ka mæ mâ aa paa bete fô baanæ âkæ!’ ’ 20 Okoro â tô, gâ â kya osele ââ fôrô wote wakûn. Mô gâtâ ã san ôfô ââ ba fô, wote e we wô, gâ dækpûkpû di sere wô, gâ e serenti â ma tuma wobi fô, gâ e mu wô. 21 Gâ ebi fô â dõ wô alan, ‘Nte, na mâ Wurubwarâ ma awô ade-kpen. Nn mænæ kûtûma gâtâ àà kpèlè mæ aabi.’ 22 Mô wote fô â dõ wô dækpara dææ bâsaranyan fô alan, ‘Bilenten, i tiri dæyan-kpara i bè tin wô! Æ ka gitola æ sa wô gûlô, fô yàà sa wô anataga. 23 Æ ma gye âkwô-teni-dærâ i wolo, fô tàà tuma ti di ôsâ. 24 Yema miinbi nyawô e ku, gâ e biri â lama. E lulu, gâ na we wô.’ Okoro be gyu ôsâ wuu gedi gaanæ. 25 Ôkûna wûtôkô fô, ete fô wobi ândærâ fô ã sa oli waanæ. Gâtâ ââ ba, gâ â gbâma dækpara fô, â nûn ænûn ma gelèn. 26 Okoro e kpèlè bâsaranyan fô baanæ âkæ, gâ e lila wô gænyan gâtâ gæ ba. 27 Gâ â dõ wô alan, ‘Aanobi â ba, gâ aate e wolo wô âkwô-tenibi-dærâ, yema aate gûlô gi biri gæ kya wobi fô gâtâ è si nkpa ma alanfæya.’ 28 Ebi ândærâ fô e kpèn gepepe, gâ e terema alâ een gyu dækpara. Okoro wote e ye â san wakûn, gâ â ma fô wô, gâ â dõ â sa wô gâtâ èè gyu â ba. 29 Mô â dõ wote alan, ‘Nya, bækyan nyabû baanæ powu na mâ gûtûn na tâ wõ anlâ âdæ, gâ mææn tâ mâ giten-kâma aa koro n nya, mô aan tâ mæ digbebibi gba a nya alâ, n ka n wolo n di ôsâ ma mæænwôlôn âbâ. 30 Mô aabi nyawô gâtâ â ka aanyan â ma mæna ma bânanæ-mænalâ, gâ e biri â ba ditele fô, a wolo wô âkwô-tenibi-dærâ.’ 31 Gâ wote fô â dõ wô alan, ‘Miinbi, awô n sa maakûn nfan ôya-kamasâ, gâ gænyan-kamasâ gâtâ ñ ba fô gi di gâ aayo. 32 Okoro wù di gâtâ tàà di ôsâ, fô taawe yàà nûn tæ, yema aanobi nyawô e ku, gâ e biri â lama. E

lulu, gâ ti biri ti we wô.’ ”

Luke 16

1 Âwû gâ Yesu â dõ wô bâkasælâ fô alan, “Kôba-te âkæ â sara gâtâ ã ba âsaranyan âkæ gâtâ ââ nya wanyan yii koro. Gâ â nûn gâtâ wôsaranyan nyawô ââ mæna wanyan fô. 2 Okoro e kpèlè wô, gâ e lila wô alan, ‘Anûn yaade gâ na nûn aa koro lâ? Ka maanyan gâtâ î sa aa gûlô fô powu ba, àà bè wùlà mæ yiinyun, yema an nan næ nya mææn gûtûn fô gii koro.’ 3 Gâ âsaranyan fô â dõ â tâ koro alan, ‘Lan gâ nan mâ nkenkele gâtâ miinfonte ee len èè to mææn gûtûn e ye maalô yaanæ lâ? Nn ma ôkâma gâtâ nan fûn oli, gâ wû ba mæ ænænfa gâtâ nan san n fô. 4 N nyî gænyan gâtâ nan mâ, gâtâ gengyi bè to mææn gûtûn be ye maalô yaanæ nfan fô, waà yâ bânæ bàà to mæ baakpara yaanæ.’ 5 Okoro e kpèlè bânæ gâtâ bè de wofonte atoro fô powu dækæ-dækæ e tuma. Gâ e lila egyegeyelâ fô alan, ‘Gutoro alen gâ à de miinfonte?’ Gâ e tiri wuunyun alan, ‘N de wô gutoro olife bûnô bâgarawa gâkpæn (200).’ 6 Gâ âsaranyan fô â dõ wô alan, ‘To aa gækpa, fô àà waran sara bilenten àà foma wû a mâ akpilin ton (100).’ 7 Gâ e lila ânyôôfâ alan, ‘Gutoro alen gâ awô mô à de?’ Gâ â dõ wô alan, ‘N de wô gutoro dæfabi bekotoku nkpæn ton (1,000).’ Gâ â dõ wô alan, ‘To aa gækpa, fô àà foma wû a mâ nkpæn anaa (800).’ 8 Efonte fô e sila âsaranyan gâtâ wo-isele æn tûna fô wô gâsâyæ fô gii koro. Yema bânæ gâtâ baamænâ î gyaga gâ gâtûnkwa gaanyan yii koro fô, bôô gâsâyæ gâtâ bè de bè si ma bôô bânæ fô gæ da bânæ gâtâ bã nyî Wurubwarâ fô bôô gâsâyæ. 9 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, æ ka gâtûnkwa nyagæ gaanyan æ mâ ade-kpara æ ka i tiri awôlôn. Fô gengyi gâ gâtûnkwa gaanyan fô ì were fô, waà yâ bàà to yæ yàà bè wura gâsarakûn gækpaakpa. 10 Âwô gâtâ en kutu wofonte ade pææ yaanæ fô, âwô ke mæn nan kutu wô ade-dærâ mô yaanæ. Gâ âwô gâtâ e kutu wofonte ade pææ yaanæ fô, âwô ke nan kutu wô ade-dærâ mô yaanæ. 11 Gâ gengyi æn mâ gepe ma gâtûnkwa gaanyan yii geton fô, ânyan nan ka gatala gaanyan gâtâ î sa gækpaakpa fô â sa yaalô? 12 Gâ gengyi æn mâ gepe ma âkæ wanyan yii koro wûû gânya fô, ânyan nan tâ yæ yiiyo? 13 Âsaranyan âkæ ân ma gâtâ

ã talæ â sũma befonte bãnyôô. Æ mã gâlâ fô eè len âkæ wade â da âkæ, abââ ãã ka koro â tâ âkæ â da âkæ. Æn nan talæ æ sũma Wurubwarâ, ma kôba.” 14 Gâtâ Farisi bete gâtâ bee len kôba fô bâ nũn gâlâ gaade nyayæ powu fô, bâ mũmwa Yesu, yema bee len kôba gepepe. 15 Gâ â dõ bâ alan, “Æyæ n te kpèlè koro bãnæ-kpara bãnæ bõô bũnũn, mõ Wurubwarâ ã nyi yiituru yaanæ. Gænyan gâtâ gii di gũnũn ânæ-nyalâ wakũn fô gĩ ba ôkpaya Wurubwarâ bũnũn. 16 Wurubwarâ Ade-ãwaralâ gâtâ ì di Mose wo-Ise ma Wurubwarâ bãtabũrũlâ baade-wũlâlâ fô æ sara gâlââ bè ye Yohane wawi yaanæ. Ye ôkũna wũtõkõ waanæ fô, bãâ dõ Nkpa-geto Gaade kadama Wurubwarâ Buggy fô. Gâ âkamasâ gâtâ ee len eè gyu Wurubwarâ Buggy baanæ fô ee to osele eè gyu. 17 Mõ æ nyænla alâ, wũ ba ôkãma gepepe gâtâ Wurubwarâ Ade-ãwaralâ fô yaanæ gænyan pææ lâ gba gâà mã tun-tun da gâtâ gatala ma gâtũnkwa gaà bè lulu gæ da. 18 Gengyi ânæ âkæ è terema wõsõ â ma to ânã-fon fô, Wurubwarâ bũnũn baanæ fô, è we anlã ete gâtâ â dũrõ ma ânã-fon wõsõ. Gâ eteni gâtâ è to ânãnæ gâtâ wõsan e terema wõ fô, ãwõ mã è we anlã eteni gâtâ â ma dũrõ ma ânã-fon wõsõ. 19 Kõba-te âkæ na sara. Duwi-kamasâ ãã sa gâ agoo ma kente, gâ â sara dæsarabi-kpara daanæ. 20 Gâ bãâ tæ ka eyenpu âkæ gâtâ bee kpèlè Lasaro fô bã bã sara kõba-te fô wotunu-yon. Wo koro-kpaba powu wu tigi akũn, 21 Fõ bãkpãã gba bãâ bã nũnũn wakũn fô yaanæ, gâ e len gâtâ eè di anyan-dilã gâtâ ii ye æ nũn kõba-te fô wõkpũlõ wũũ gatæn fõ. 22 Ôkũna wũkæ wũ ba gâtâ eyenpu fõ e ku, gâ Wurubwarâ bãsalã be ye gatala bã bã ka wõ bã da Wurubwarâ wõnæ-kuba Abiraam gâtâ ã sa gatala fõ wakũn. Kõba-te fõ mã e bè ku, gâ be lo wõ. 23 Gâ gâtâ kõba-te fõ ã sa dæyæyã gakpaakpa dæætan waanæ ãã fana fõ, â bũma bũnũn â nya gatala, gâ e we Abiraam gâtâ ã sa õfõ, gâ Lasaro è si wõ bælan baanæ. 24 Okoro â gbãrã afala e kpèlè wõ alan, ‘Nte Abiraam, wula miin gutunkoro, fõ àà sa Lasaro ãã ka wo gulobi â kya butu, fõ ãã ka â bã taba mææn gælæma, fõ wãà nũn mæ, yema n tâ fana õtan nyawũ waanæ gepepe.’ 25 Gâ Abiraam â dõ wõ alan, ‘Miinbi, kũna gâtâ ôkũna gâtâ a sara gâtũnkwa gaanæ fõ, a wura anyan-kpara, gâ koro gæ nũn wõ, gâ Lasaro bærà, en wura anyan-kpara, â sara gâ dæyæyã daanæ. Mõ nkenkele, Lasaro ee di õsã nfan ãbã, gâ ãwõ mã à sa dæfana daanæ. 26 Gâ ãwũ gâtâ

wü fæya gba fô n di alâ, diwonwo (dælanƿa) dæƿæ dî dô âtæ ma âyæ tii getite, gâtâ âbâ gâtâ bè len bàà ye nfan âbâ bâ ba yaakûn fô, bân nan talæ, gâ âkæ ân nan talæ â ƿaara e ye yaakûn â ba taakûn.’ 27 Gâ kôba-te fô â dô wô alan, ‘Nte, nyawû bærà, ñ fô wõ gâ, sa Lasaro, fô èè biri â san miinte dæƿara, 28 yema ñ ba benobi ton. Yâ wô ãã ma tabûrû â tâ bâ, fô bân nan bè gyu dæfana nyadæ daanæ.’ 29 Gâ Abiraam â dô kôba-te fô alan, ‘Mose wo-Ise ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-wùlâlâ fô î sa baakûn, bã talæ bâ nûn baade fô!’ 30 Gâ kôba-te fô â dô alan, ‘Kwa, nte Abiraam, mô gengyi âkæ è ye beƿulâ baanæ â san baakûn fô, baà foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn.’ 31 Gâ Abiraam â dô wô alan, ‘Gengyi bân taa nûn Mose wo-Ise ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-wùlâlâ fô, gâlâ ke gâ gengyi âkæ è ye beƿulâ baanæ â san baakûn gba fô, bân nan ƿa wô bæta.’ ”

Luke 17

1 Yesu â dô wô bâƿasælâ fô alan, “Onyun wuu geten gâtâ wûu ƿa ade-ƿpen yææ gâmâ wû ba fô, waà bã ba. Mô ânæ gâtâ waà dama wo koro wû ba fô, â bôbwâ. 2 Gengyi bã ban dætaa-dærâ bâ ƿyôlôga wo gigen bàà fun wô bâ sa âpû anæ gba fô, waà bwôsæ da gâtâ ãã yâ bebi buruburu nyabâ baanæ âkæ ãã nûn wo getodi gaanæ. 3 Okoro, æ nya koro gepe! Gengyi gâ aanobi ã mâ wõ ade-ƿpen fô, lila wô! Gâ gengyi è nu koro, gâ e foma fô, ƿa ƿyâ wô! 4 Gengyi ã mâ wõ ade-ƿpen disere ƿwarankæ duwi-ƿælæn, gâ ã ba aakûn disere ƿwarankæ alâ e nu wo koro ƿa ƿyâ wô fô, wù di gâtâ àà ƿa ƿyâ wô.” 5 Gâ wô bâƿasælâ fwo-bânyôô fô bâ dô wô alan, “Efonte, yâ tii getodi gâà sô gæ fæya!” 6 Gâ Efonte Yesu â dô bâ alan, “Gengyi yii getodi gi we ƿææ lâ anlâ Sinapi dibi gba fô, yaà talæ æ dô oyon ma wûu-æƿpaa-dærâ alan, ‘Dubwa ye aa geyelakûn, fô àà ma yela âpû anæ!’, fô oyon fô waà mâ gâlâ. 7 Taà ƿa wû alâ, yaanæ âkæ ã ba âdæ gâtâ ââ fûn, abââ ââ nya bâyâran boo koro. Âdæ fô è ye oli â ba fô, wofonte ân taa dô wô alan, ‘Gyu ba, fô àà bè di.’ 8 Mô ãã dô wô gâ alan, ‘Pæna koro, àà ƿpele mæængyôlô waanyan-dilâ, a bã sæ mæ nan di, fô nan nyûn ƿâ awô mô àà di àà nyûn.’ 9 Okoro, wù di gâtâ ãã sa

wôdæ fô onyun, yema â mâ ade gâtâ â dõ wô alâ, â mâ fô? Kwa. 10 Gâlâ ke gâ âyæ mô, gengyi gâ î mâ ade powu gâtâ na dõ yæ alâ, æ mâ fô, wù di gâtâ yàà dõ alan, ‘Bâdæ tun-tun gâ ti di. Tæ mâ gâ gûtûn gâtâ wù di gâtâ tàà mâ!’ ” 11 Gâ gâtâ Yesu ââ fôrô Yerusalem fô, â san gâ ma Samariya, ma Galilee ntûnkwaæ yææ-æbalan yaanæ. 12 Gâtâ ââ fôrô ditelebi dækæ daanæ fô, bânæ fwo bâkæ gâtâ bee yeba geyeba-sæya fô be tuma wô. Be ten be yela ôfô ôkankæ, 13 gâ bâ gbârâ afala kin-kin be kpèlè alan, “Yesu, Efonte-kpara, wula tii gutunkoro!” 14 Gâtâ e we bâ fô, â dõ alan, “Æ san yàà ka yii koro æ ma wulà Yuda bete boo gedi gææ bâtâlâ fô.” Gâ gâtâ bââ fôrô fô, boo geyeba fô gæ da. 15 Gâtâ baanæ âkæ e we gâtâ wo geyeba gî da fô, e biri â ba, gâ ââ gbârâ afala e sila Wurubwarâ. 16 Â waran e kura Yesu bæsaeræ baanæ, gâ ââ sa wô onyun. Gâlâ giite âtôkô è di gâ Samariya-te, nka Yuda-te. 17 Gâ Yesu â dõ alan, “Nka bânæ fwo gâ na kya geyeba? Bânæ yâkæ-do fô bã sa ganæ? 18 Anûn yii koro gâ endeni-te nyawô woko na biri na ba ââ sa Wurubwarâ onyun?” 19 Gâ â dõ ete fô alan, “Tô san, aa getodi gæ yâ wõ àà wura koro.” 20 Ôkûna wûkæ Farisi bete bâkæ be bè lila Yesu ôkûna gâtâ Wurubwarâ Buggyu fô baà ba. Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Wurubwarâ Buggyu fô bûn nan ba gûnûn-âôrô, 21 gâ bânæ bân nan dõ alan, ‘Nya bû nfan!’ abââ ‘Nya bû lâ!’ Yema Wurubwarâ Buggyu fô bü sa gâ yiituru waanæ.” 22 Gâ Yesu â dõ wô bâkasælâ fô alan, “Awi ækæ yaà bã ba gâtâ yaà len gâtâ yàà we nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô maawi fô yaanæ duwi-kælaen gba, mô æn nan wura. 23 Bânæ baà dõ yæ alan, ‘Nya wô lâ!’ abââ ‘Nya wô nfan!’ Mô æ kara san æ nyæma bâ! 24 Yema duwi gâtâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ nan ye okòro fô daà mâ anlâ gâtâ âsûn ee siye, gâ wûû âmaâæ gatala wu ye ofèn wûkæ ma sere ofèn-do fô. 25 Mô fô, wù di gâtâ nan gyegeye n we dæfana-dærâ, gâ ñdò wûû bânæ baà terema mæ, bân nan len maade. 26 Anlâ gâtâ wu sere tutu Nowa wawi yaanæ fô, gâlâ ke gâ waà mâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ miin gebiri-ba fô gaawi yaanæ. 27 Bânæ be di, gâ bâ nyûn. Be to bâna, gâ bâ kpà bete ma sere duwi gâtâ Nowa e gyu Ôkûlæ-dærâ fô waanæ fô. Âwû gâ butu bû walæ, gâ bu di bâ powu. 28 Gâlâ ke gâ wû mâ Lotu wawi yaanæ. Bânæ be di, gâ bâ nyûn. Be se, gâ be fu. Bâ dô, gâ be sere akwo. 29 Mô duwi gâtâ Lotu e ye Sodom fô, ôtan

ma omini gâtâ wûû kyangæ anlâ buyon i ye gatala, gâ i bè kuma bâ powu. 30 Gâlâ ke gâ waà mâ duwi gâtâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan ye okòro fô. Duwi dætôkô daà bè futa (tûnla) bânæ. 31 Duwi dætôkô daanæ fô, âwô gâtâ ân ma dikwo daanæ, gâ wanyan î sa dikwo daanæ fô, â kara san alâ ã maà tiri yæ. Gâlâ ke gâ âwô gâtâ ã sa oli waanæ fô â kara biri â san ditele alâ ã maà ka gænyankæ. 32 Æ kûna anlâ gâtâ wû mâ Lotu wôsô fô! 33 Âkamasâ gâtâ ee len wô nkpa wosele wô gûlô gii koro fô, wô nkpa eè ye wô gûlô. Mô âkamasâ gâtâ miin koro â ka wo koro â tâ diku bærâ fô, eè biri e wura wô nkpa. 34 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, ôkûna wûtôkô waanæ fô, bânæ bânÿôô baà dÿrô gâdÿrôkûn-kæläen odente. Mô Wurubwarâ âã ka âkæ â da e kere âkæ â ya. 35 Bânænæ bânÿôô mô baà yela ôkûn-kæläen bâ kpàrà anyan. Mô Wurubwarâ âã ka âkæ â da e kere âkæ â ya. 36 Ôkûna wûtôkô waanæ fô, bânæ bânÿôô baà yela oli waanæ, gâtâ bââ mâ gûtûn. Mô Wurubwarâ âã ka âkæ â da, e kere âkæ â ya.” 37 Gâ Yesu bâkasælâ fô be lila wô alan, “Efonte, ganæ gâ nyayæ yaà sere?” Yesu e tiri baade fô yiinyun alan, “Ôkûn gâtâ punta ã sa fô, dÿkô gâ ôpâtâ âbâ mô bee bè tuma.”

Luke 18

1 Gâ Yesu â gbârâ wô bâkasælâ fô dækpælæ â ka e wulà gâtâ be tiri onyun ôya-kamasâ, gâtâ bâ kara kere bâ ya. 2 Â dõ bâ alan, “Gôdô gæædôlä âkæ gâtâ en serenti Wurubwarâ, gâ ân fâ ma ânæ-nyalâ âkæ fô, â sara ditele dækæ daanæ. 3 Gâ âkpænsô âkæ mô ã sa ditele fô daanæ. Ââ tæ ba gôdô gæædôlä fô wakûn â bã dõ wô alan, ‘Nya gâtâ nan di aten mæænkyûnlâ wo koro!’ 4 Nafô ete fô ee ti terema ade fô, mô gamama fô, â dõ â tâ wo koro alan, ‘Wü sa waanæ gâtâ miin serenti Wurubwarâ, gâ mææn fâ ma ânæ-nyalâ, 5 mô fô, âna nyawô wade i fi mæ, okoro fô nan nya gâtâ eè di aten, fô ân nan wura â bûn â waran miin koro â mâ mæ ayen.’ ” 6 Gâ Efonte Yesu alan, “Æ sa amænlâ ma ade gâtâ gôdô gæædôlä gâtâ ân taa dõ gôdô ma gii-isele fô ââ dõ lâ! 7 Gengyi wù we gâlâ fô, Wurubwarâ ân nan tâ wô bânæ gâtâ bee wula be kpèlè wô odon ma ofilibon fô aten? Ii to i di alâ eè gye koro gâtâ ân nan kpà bâ? 8 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ,

Wurubwarâ âã tâ bâ aten bilenten. Mô fô, gengyi nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô ñ biri n ba fô, bânæ baà sara gâtâ bee to mæ be di gâtûnkwaã gii koro?” 9 Yesu e biri â gbârâ dækpalaæ dækæ â tâ âbâ gâtâ bã nyí alâ baade î tûna, gâ bââ nya âkamasâ bâ waran fô alan, 10 “Bânæ bányôô bâkæ bâ tô bâ san Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ alâ, bã maà tiri onyun. Baanæ âkæ è di gâ Farisi-te, gâ edo mô è di lonpoo wotolâ. 11 Farisi-te fô â tô e yela, gâ e tiri onyun e sila koro alan, ‘Wurubwarâ, n tâ sa wõ onyun gâtâ min di gâ ade-kpen yææmâlâ anlâ bânæ-kurumakyââ. Mæn taa mâ anlâ âbâ gâtâ bââ nyæ bânæ dækpankpasan daanæ be to baanyan fô. Gâ min we anlâ ânæ gâtâ e ye wôsô gama. Gâ min we anlâ lonpoo wotolâ nyawô. 12 Awi næyâ-kamasâ yaanæ n tâ ban onyun disere dænyôô, gâ n te yo maanyan powu akpen fwo, gâ n tâ ka yaanæ dikpen dækæ n tâ Wurubwarâ.’ 13 Mô lonpoo wotolâ fô bærâ e yela gælan, gâ ân mâ alâ âã bûma bûnûn â nya gatala gba, mô â warama duyu gatæn, gâ âã gbârâ wô dæãalàn â dõ alan, ‘Wurubwarâ, n di gâ ade-kpen yææmâlâ, we miin gutunkoro.’ ” 14 Gâ Yesu alan, “N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, ete nyawô e biri â san wô dækpara gâtâ Wurubwarâ â tâ wô aten e kere edo fô â ya. Yema âkamasâ gâtâ âã bûma koro gatala fô, Wurubwarâ âã warama wô gatæn. Gâ âwô gâtâ âã warama koro gatæn fô, Wurubwarâ âã bûma wô gatala.” 15 Dûkô fô, bâkæ bââ ka bebi bâ ba Yesu wakûn gâtâ âã ka walô â gyaga boo koro. Gâtâ wô bâkasælâ fô be we gâlâ fô, bâ âmanyen bânæ gâtâ bè de bebi fô bââ ba fô. 16 Mô Yesu e kpèlè bebi fô â ba wakûn, gâ â dõ alan, “Æ yâ bebi fô bàà ba maakûn! Æ kara sù bâ osele! Yema Wurubwarâ Bugyu fô bù di gâ bânæ gâtâ bâ warama koro anlâ bebi nyabâ fô booyo. 17 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, ânæ-kamasâ gâtâ ân nan to Wurubwarâ Bugyu fô anlâ ebi fô, ân nan gyu baanæ â nya.” 18 Gâ Yuda bete bôô bândærâ fô âkæ â ba Yesu wakûn e bè lila wô alan, “Ewùlâlâ-kpara, anûn gâ n mâ, pâ nan wura nkpa gakpaakpa?” 19 Gâ Yesu e lila wô alan, “Anûn yii koro gâ aa kpèlè mæ âkpûkpûra? Ânæ âkæ en di âkpûkpûra fæya ma Wurubwarâ. 20 À nyí Wurubwarâ wo-Ise fô gâtâ ii wùlà alan, ‘Kara ye aasô abâã aasan gama! Kara wolo ânæ! Kara yuri! Kara belen ade gyaga ânæ wo koro! Bù aate ma aana!’ fô?” 21 Gâ ete fô e tiri wuunyun alan, “Ye miin gibi gaanæ gâ n te di Ise nyayæ powu yii koro.” 22 Gâtâ Yesu â nûn gâlâ fô, â dõ ete

fô alan, “Wu kuruma wõ gænyan-kæln gâtâ aan tâ mâ. San ma fu anyan gâtâ à ba fô powu, fô àà ka kôba fô a tâ beyenpu! Âwû fô aà wura anyan gâtâ ii di gûnûn gatala, fô nkele àà bã târâma mæ!” 23 Gâtâ ete fô â nûn gâlâ fô, wu gyu wô, yema ã ba anyan gepepe. 24 Yesu e fi â nya wô, gâ â dô alan, “Waa mâ ôkâma gepepe wû tâ bânæ gâtâ bã ba anyan gepepe fô, gâtâ bàà gyu Wurubwarâ Bugyu fô baanæ. 25 Wûn ma ofele tâ dækpôâô gâtâ dàà gyu ma ‘Ôbaalâ wuu Difwe’ daanæ di ye gba da gâtâ ânæ gâtâ ã ba anyan gepepe fô èè gyu Wurubwarâ Bugyu fô baanæ.” 26 Gâ âbâ gâtâ bâ nûn gâlâ gaade nyayæ fô, be lila wô alan, “Âwû bærà, ânyan gâ Wurubwarâ èè to nkpa gafô?” 27 Yesu e tiri wuunyun alan, “Gænyan gâtâ ânæ-nyalâ ân talæ â mâ fô, Wurubwarâ bærà â talæ â mâ.” 28 Gâ Petero â tô â dô alan, “Efonte, âtæ ti kere taanyan powu tæ ya, gâ tî târâma wõ.” 29 Gâ Yesu â dô bâ alan, “N tâ dô yæ yàà nûn alâ, yaanæ âkæ ân ma gâtâ e kere wo dikwo, abââ wôsô, abââ wonobi, abââ wote ma wôna, abââ wo bebi â ya Wurubwarâ Bugyu fô buu koro, 30 gâ ân nan biri e wura yæ gepepe ndò waawi nyayæ yaanæ, fô èè biri e wura nkpa gakpaakpa ôkûna-fon gâtâ waà bã ba fô waanæ.” 31 Ôya wûtôkô waanæ Yesu e kpèlè wô bâkasælâ fwo-bânyôô fô e ye gælan, gâ â dô bâ alan, “Æ nya, tææ fôrô Yerusalem, gâ gænyan-kamasâ gâtâ Wurubwarâ bâtabûrûlâ bâ âwara bâ sæ kadama nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ miin koro fô waà ba waanæ. 32 Baà ka mæ bâ sa bânæ gâtâ bâân nyî Wurubwarâ fô baalô yaanæ. Baà sa mæ dækpàtà, fô bàà mâ mæ anænfa-de. Baà tirima atætan be lù mæ. 33 Baà lanla mæ bikpemani, gâ baà wolo mæ, mô wuu duwi-siyeeffâ fô, nan lama n ye bekulâ baanæ.” 34 Mô Yesu bâkasælâ fô bân nûn ade nyayæ dækæln gba yaanæ. Wurubwarâ en tiri ade nyayæ yaanæ e wùlà bâ, okoro bân nyænla gænyan gâtâ Yesu ââ dô gaade lâ. 35 Gâtâ Yesu ââ gbâma Yeriko ditele fô, ânûn-gbenalâ âkæ è si osele-kere ââ fô anyan. 36 Gâtâ â nûn bânæ dætænpan fô boo koro gâtâ bââ da fô, e lila alan, “Anûn yaade na sere nfan?” 37 Gâ bâ dô wô alan, “Yesu Nasareti-te fô na ba ââ da.” 38 Gâ ânûn-gbenalâ fô â gbârâ afala alan, “Yesu, egyu Dafidi wônana, we miin gutunkoro!” 39 Âbâ gâtâ bè gyegeye fô, bâ fa wô alâ e tin wonyun. Mô âwû gba gâ â næ gbârâ afala kin-kin alan, “Egyu Dafidi wônana, we miin gutunkoro!” 40 Yesu e ten e yela, gâ â dô alâ, bâ

ka ete fô bâ môma wô. Gâtâ ete fô â ba wakûn fô, Yesu e lila wô alan, 41 “Anûn gâ à len nan mâ n tâ wô?” Gâ ânûn-gbenalâ fô â dô alan, “Efonte, n te len àà tirima mææn bûnûn.” 42 Gâ Yesu â dô wô alan, “Aa bûnûn fô, bu tirima! Aa getodi gæ kya wô geyeba.” 43 Dækpalan daanæ fô, wô bûnûn bu tirima, gâ â târâma Yesu, gâ ee sila Wurubwarâ. Gâtâ bânæ fô powu be we gâlâ fô, âbâ mô be sila Wurubwarâ.

Luke 19

1 Yesu â ma gyu Yeriko ditele daanæ, gâ ã san ma ditele fô daanæ. 2 Fô ete âkæ ã sa dûkô gâtâ bee kpèlè wô Sakeyo. È di gâ lonpoo betolâ bôôndærâ, gâ ã ba anyan gepepe. 3 Ee len gâtâ èè we ânæ-kæläen gâtâ Yesu è di, mô gâtâ ân ma abo, gâ bânæ dætænpan bâ sù wô bûnûn okoro fô, ân talæ e we Yesu. 4 Okoro Sakeyo e serenti e gyegeye â ma bûn Sikamo oyon wûkæ gâtâ èè wura e we Yesu, yema gâtâ Yesu ââ dama dûkô wûu gælan okoro. 5 Gâtâ Yesu e gyu oyon fô wûûpæ fô, â bûma wô bûnûn â nya gatala, gâ e we Sakeyo, gâ â dô wô alan, “Sakeyo, waran ba bilenten, yema awô gâ wù di gâtâ nan ya ñdò.” 6 Okoro Sakeyo â waran oyon fô wuu koro dækpalan daanæ, gâ e to Yesu ôsâ waanæ. 7 Bânæ gâtâ be we, gâ bâ nûn gâlâ gaade nyayæ fô powu be gyu geåunu-åunu alan, “Â san â ma ya ade-kpen yææmâlâ!” 8 Mô Sakeyo â tô e yela, gâ â dô Efonte Yesu alan, “Nûn maakûn Efonte, nan yo maanyan gâtâ ñ ba fô yaanæ akpen anyôô, fô nan ka dikpen dækæ n tâ beyenpu. Gâ gengyi na kutu âkæ ma gænyankæ gba fô, nan le wô gâlâ wuu gænyan fô disere dænaa.” 9 Gâ Yesu â dô Sakeyo alan, “Ñdò nkpa-geto gæ ba aa dækpara daanæ, yema awô mô à di gâ Abiraam wônana gbagba. 10 Nkpa-geto nyagæ gii koro gâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô na ba alâ nan bè bugiti âbâ gâtâ be lulu fô, fô nan to bâ nkpa.” 11 Gâtâ bânæ bââ nûn gâlâ gaade nyayæ fô, Yesu â gbârâ bâ dækpælæ, yema ââ gbâma Yerusalem, gâ bânæ bã nyî alâ Wurubwarâ Buggy fô baà ba dækpalan daanæ. 12 Okoro Yesu â dô alan, “Ete âkæ gâtâ è di gâ engyebi ee len ãã tô â san gâtûnkwaafon ma ôfô gækæ gaanæ, gâtâ bàà ma sæ wô buggy, fô èè biri â ba. 13 Okoro e kpèlè wô bâsaranyan fwo, gâ â tâ baanæ âkamasâ kôba kpekpesi, gâ â dô bâ

alan, ‘Æ ka kôba nyawô i biligi koro ma sere ôkûna gâtâ nan biri n ba!’ Gâ â tô â da. 14 Mô ditele fô dææ bânæ fô been len wô, okoro bâ sa bânæ bâ nyæma wô alâ, bâ ma dô gâtûnkwa ma ôfô fô gææ bândærâ alan, ‘Tæn taa len gâlâ giite nyawô ãã mâ tiigyû.’ 15 Mô fô, bândærâ fô bâ sæ wô bugyû. Gamama fô e biri â ba ditele. Gâ â sa bânæ alâ, bâ ma kpèlè wô bâsaranyan gâtâ â ka kôba â tâ bâ fô bâ môma wô, fô èè we tônô gâtâ be wura be ye kôba fô anæ. 16 Egyegeyelâ â ba, gâ â dô wô alan, ‘Efonte, aa kôba fô wu wo wû fæya disere fwo.’ 17 Gâ wofonte fô â dô wô alan, ‘Mæænsaranyan-kpara, a mâ ade! A di ade yii koro a tâ mæ. A talæ a nya anyan pææ yii koro, okoro ñ de atele fwo n tâ sa aa gûlô àà nya yii koro.’ 18 Gâ ânyôôfâ mô â ba. Gâ â dô wofonte fô alan, ‘Efonte, aa kôba fô wu wo wû fæya disere ton.’ 19 Gâ wofonte â dô wô alan, ‘Ñ de atele ton n tâ sa aa gûlô àà nya yii koro.’ 20 Gâ wôsaranyan fô âkæ â ba, gâ alan, ‘Efonte, nya aa kôba fô! Na ka wû na ban ma diyenkpen na bubwa. 21 Ñ serenti wõ, yema aade î ba ôkâma. Aa ka gænyan gâtâ gin di gâ aayo, gâ aa ya anyan gâtâ nka awô na dô.’ 22 Gâ wofonte fô â dô wô alan, ‘À di âsaranyan-kpen. Awô gbagba aanyun-gyebi gâ nan ka n tin wõ dæpwâ. À nyî gâtâ maade î ba ôkâma, gâ n tâ ka gænyan gâtâ gin di miinyo, gâ n tâ ya anyan gâtâ nka nmæ na dô. 23 Anûn yii koro gâ an ka mææn kôba fô a ma sæ kôba gâsækûn fô wàà wo wû tâ mæ? Nafô na ba lâ, n daà ma to wû ma afæya gâtâ yaà gyaga wuu koro fô.’ 24 Gâ efonte fô â dô â tâ âbâ gâtâ bè yela bè yela fô alan, ‘I to kôba fô i ye wakûn yàà ka æ fæya âwô gâtâ e wura disere fwo fô!’ 25 Gâ bâ dô wô alan, ‘Efonte, âwô e were wura gûsô!’ 26 Gâ efonte fô e tiri wuunyun alan, ‘Na dô yæ alâ, ânæ-kamasâ gâtâ ã fûrûma ã ba anyan fô, baà næ ka akæ bâ fæya wô. Gâ ânæ gâtâ ân ma akæ fô, bâràâ gâtâ ã ba fô gba, baà to be ye wakûn. 27 Mô mææn bâkyûnlâ nyabâ gâtâ ben len nan mâ boogyû fô bærâ, æ ka bâ æ môma mæ nfan âbâ, fô yàà bè wolo bâ mææn bûnûn baanæ!’ ” 28 Gâtâ Yesu â dô nyayæ e were fô, e gyegeye bâ ââ fôrô Yerusalem. 29 Gâtâ ââ gbâma Betifage ma Betani atele gâtâ î sa Olife Odon wûûpæ fô, â sa wô bâkasælâ fô bânýôô alan, 30 “Æ san ditele gâtâ dî sa yææ bûnûn lâ daanæ! Gengyi ii gyû daanæ fô, yaà we dækpôâô-tætææbi gâtâ bâ kyaga dæ, gâ âkæ ân tâ sara dii koro â nya. I furu dæ, fô yàà ka dæ æ ba nfan! 31

Gengyi âkæ è lila yæ alan, ‘Anûn yii koro gâ ii furu dæ?’ fô, æ dõ wô alan, ‘Efonte Yesu n te len dæ.’ ” 32 Âbâ gâtâ Yesu â sa fô bâ ma we dæ anlâ gâtâ â dõ bâ fô. 33 Gâtâ bee furu dækpôâ-tætææbi fô, diifonte e lila bâ alan, “Anûn yii koro gâ ii furu dæ?” 34 Gâ bâ dõ wô alan, “Efonte Yesu ee len dæ.” 35 Gâ bâ ka dæ bâ môma Yesu, gâ be fun baayan bâ gyaga dii koro, gâ bâ ka Yesu bâ gyaga dii koro. 36 Gâtâ ã san ââ fôrô fô, bânæ bâ yârâba baayan bâ sæ osele waanæ. 37 Gâtâ Yesu ââ gbâma Yerusalem, ôkûn gâtâ osele fô wû waran wûû fôrô Olife Odon wûûpæ fô, wô bâkasælâ dætænpan fô powu bâ gbârâ afala be sila Wurubwarâ ôsâ waanæ, yema ade-dærâ ma gæsaa gâtâ be we fô yii koro. 38 Bâ dõ alan, “Æ yâ taà sila egyu gâtâ ã san Efonte Wurubwarâ diyere daanæ ââ ba fô! Olila wü sara gatala! Gingyebi gæ kûtûma Wurubwarâ.” 39 Farisi bete bâkæ gâtâ bã fæya ma bânæ dætænpan fô bâ dõ Yesu alan, “Ewùlâlâ, sù aa bâkasælâ fô!” 40 Mô Yesu e tiri wuunyun alan, “N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, gengyi bânæ nyabâ bè tin boonyun gba fô, ataa nyayæ yaà gbârâ afala.” 41 Gâtâ Yesu ââ gbâma Yerusalem ditele, gâ e we dæ fô, e wula â tâ dææ bânæ, 42 gâ â dõ alan, “Gengyi nafô î daà nyænla gænyan gâtâ gææ tâ yæ olila ndò wuu duwi nyadæ fô, nafô wü kôlô. Mô nkenkele, æn nan ni we gænyan gætôkô. 43 Awi fô yaà bã ba gâtâ yææ bâkyûnlâ baà sere ôpôræ bâ sù yæ bâ sa, fô bàà tan yæ bâ sa gepepe ye ofèn-kamasâ. 44 Gâ baà mæna âyæ ma yii ditele fô powu gâtâ bân nan kere dætaa dækæ bâ ya dido dii koro. Yema in we æ nyænla ôkûna gâtâ Wurubwarâ e bè gyu yaakûn fô.” 45 Gâ Yesu â ma gyu Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ. Gâ e berema âbâ gâtâ bee fu anyan fô e ye dûkô. 46 Gâ â dõ bâ alan, “Bâ dõ bâ sæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ alan, ‘Miin Dikwo-dærâ daà mâ onyun wuu getirikûn.’ Mô æ ka dæ i biligi ‘beyukurilâ boo gebukûn.’ ” 47 Yesu ee ti wùlà ade duwi n di duwi Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ. Mô gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Ise yii bewùlâlâ ma ditele dææ bândærâ fô be len gâtâ bàà wolo wô. 48 Mô ben we gænyan gâtâ bàà mâ, yema alâ bânæ fô powu bè de wade-dôlâ fô yaanæ gepepe.

1 Duwi dækæ Yesu ã sa Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ ee wulà bânæ ade, gâ ââ dõ bâ Nkpa-geto Gaade. Dûkô fô gedi gææ bätâlâ bôô bândærâ ma Ise yii bewulâlâ ma ditele dææ bândærâ fô bâ ba wakûn. 2 Gâ be lila wô alan, “Dõ tæ ôkâma gâtâ à de aa mâ ade ma gæsaa nyayæ, ma ânæ gâtâ â tâ wõ gâlâ wûûkâma wûtôkô!” 3 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Nmæ mô nan lila yæ digyebi dækæ. 4 Gekù gâtâ Yohane e kù bânæ Wurubwarâ anæ fô gi ye gâ Wurubwarâ wakûn, abââ bânæ-nyalâ baakûn?” 5 Bâ dõ booko-booko alan, “Gengyi tî dõ alâ gi ye Wurubwarâ wakûn fô, Yesu eè lila tæ alan, ‘Anûn yii koro gâ in to wô i di?’ 6 Mô gengyi tî dõ alâ, gi ye gâ bânæ-nyalâ baakûn fô, bânæ fô powu baà fun tæ ataa, yema be to bâ sa gepepe alâ Yohane è di gâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ.” 7 Okoro be tiri wuunyun bâ tâ Yesu alâ bâân nyî ôkûn gâtâ Yohane gekù fô gi ye. 8 Âwû gâ Yesu â dõ bâ alan, “Âwû bærâ, nmæ mô, mæn nan dõ yæ ôkâma-kælæn gâtâ ñ de n tâ mâ ade ma gæsaa nyayæ lâ.” 9 Gâ Yesu â gbârâ dækpalæ dækæ â tâ bânæ fô alan, “Ete âkæ â fûn wine oli wûkæ, gâ â ka â sa paa bete bâkæ baalô yaanæ, gâ â tô â da gâtûnkwaafon ma ôfô gækæ gaanæ â ma di awi gepepe. 10 Gâtâ ôya wû næma bàà ya anyan yaabi fô, ete fô â sa wôsaranyan âkæ paa bete fô baakûn alâ, â ma to wo gedikûn â môma wô. Mô paa bete fô be tiba wô, gâ be berema wô alô-kwaa. 11 Ete fô e biri â sa âsaranyan-fon, gâ be tiba âwô mô ke, gâ bâ mâ wô afuli-de, gâ be birima wô alô-kwaa. 12 Gâ efonte fô e biri â sa âsaranyan-siyeeefâ. Gâ be tiba wô be belen-belen wô akûn, gâ be berema wô be ye dûkô. 13 Gamama fô efonte fô â dõ alan, ‘Lan gâ nan mâ? Nan sa miinbi-tenibi gâtâ n te len wade fô. Nkæfô, baà bù âwô.’ 14 Mô gâtâ bâfûnlâ fô be we boofonte wobi fô, bâ dõ bâwôlôn alan, ‘Nyawô n di anyan yiidilâ fô. Æ yâ taà wolo wô, fô anyan fô yàà biligi tiiyo.’ 15 Okoro be tiira wô be ye wine oli fô waanæ, gâ be wolo wô. Nkele, lan gâ oli wuufonte fô âã mâ bâfûnlâ fô? 16 Eè bè wolo bâ, fô ãã ka oli fô â sa bânæ-fon baalô.” Gâtâ bânæ fô bâ nûn gâlâ gaade nyayæ fô, bâ dõ alan, “Ade nyayæ bærâ, Wurubwarâ â ka â san ôfô!” 17 Gâ Yesu â nya bâ, gâ e lila bâ alan, “Wurubwarâ Ade-âwaralâ gâtâ nan dõ yæ lâ, ii wulà lan? Ade fô n di alan, ‘Dætaa gâtâ dikwo dii beserelâ fô be terema fô, âdæ na bã mâ Dætaa-dærâ gâtâ di de dikwo fô.’ 18 Âkamasâ gâtâ eè ye â nûn Dætaa dætôkô dii koro fô, eè sila

kpeti-kpeti. Gâ ânæ gâtâ Dætaa fô daà ye dæ nün wo koro mô fô, âã pâtâ.” 19 Ise yii bewùlâlâ ma gedi gææ bätâlâ bôô bândærâ fô bã nyî gâtâ boo koro gâ Yesu â gbârâ dækpælæ nyadæ. Okoro be len osele gâtâ bàà ka be gye Yesu dækpalan daanæ. Mô fô, be serenti bânæ fô. 20 Bândærâ fô bâ nya Yesu gepepe, gâ bâ sa bânæ-dæyâlâ gâtâ bàà mâ boo koro anlâ bânæ-kpara. Bâ sa bâ gâtâ bàà ma len Yesu wonyun waanæ waade, fô bàà wura bâ ka wô bâ sa Roma bete bôô gæfææ gæænyalâ gâtâ ôkâma ma giteni gî sa walô fô gûlô. 21 Okoro bânæ-dæyâlâ fô bâ dō Yesu alan, “Ewùlâlâ, tî nyî gâtâ aa tabûrû, gâ aa wùlà gâ ade gâtâ î kôlô, gâ an ma diligi, gâ aa wùlà Wurubwarâ wosele gepepe. Okoro tii lila wõ alâ, 22 osele wü sa gâtâ tàà le lonpoo tæ tâ Roma bete boogyu-dærâ Kesaro, abââ osele wûn ma?” 23 Gâtâ Yesu e we anlâ gâtâ bè de ade bee ko wô fô, â dō bâ alan, 24 “Æ ka kôba dibi dækæ i wùlà mæ nan nya!” Gâtâ e we dæ fô, e lila bâ alan, “Ânyan duyuu ma wo diyere n gyaga kôba fô wo koro lâ?” 25 Gâ âbâ alan, “Egyu-dærâ Kesaro.” Âwû gâ Yesu â dō bâ alan, “Gengyi gâlâ bærâ fô, gænyan gâtâ gî di Kesaro woyo fô, æ ka æ tâ Kesaro! Gâ âwû gâtâ wù di Wurubwarâ woyo fô, æ ka æ tâ Wurubwarâ!” 26 Gâ anlâ gâtâ Yesu e tiri ade fô yiinyun â tâ bâ fô wuu koro, bân talæ bâ ka ade gâtâ â dō fô yaanæ be gye wô bânæ baanæ. Mô ade fô æ yâ ômææ wu ku bâ, gâ be gye boo-inyun be tin. 27 Fô Saduke bete bâkæ bâ ba Yesu wakûn. Saduke bete bè di bânæ gâtâ bee wùlà alâ à ku fô a ku. Bân taa to bâ sa alâ gâlama-tô ye bekulâ baanæ gækæ gî sa. Be bè lila Yesu ade alan, 28 “Ewùlâlâ, tiitu Mose â âwara â tâ tæ alâ, gengyi âkæ è ku e kere wôsô â ya, gâ en wo bebi fô, wù di gâtâ wonobi, abââ wôdærâ ãã ka âkpænsô fô e to gæna, fô bàà wo bebi bâ tâ ekulâ fô. 29 To! Anaawebi kwarankæ bâkæ bâ sara. Egyegeyelâ fô e to âna, gâ e ku e kere âna fô â ya gâtâ ben wo. 30 Gâ ânyôôfâ fô â ka âna fô e to gæna, gâ âwô mô e ku. 31 Gâ esiyeeffâ mô â ka wô e to gæna, gâ e ku. Anaawebi kwarankæ fô powu bâ ka âna fô be to gæna be tuma, gâ be ku gâtâ baanæ âkæ ma âna fô ben wo. 32 Gamama fô, ânanæ fô mô e bè ku. 33 Duwi-dærâ gâtâ bekulâ powu baà lama be ye diku daanæ fô, tii lila wõ alâ, anaawebi kwarankæ nyabâ baanæ âmômô nan mâ âna fô wôsân ôkûna gâtâ âbâ powu be to wô gæna be tuma lâ?” 34 Gâ Yesu e tiri wuunyun â tâ bâ alan, “Gâtûnkwa nyagæ gaanæ bærâ,

bânæ bââ kpà bete, gâ bee to bâna. 35 Mô âbâ gâtâ bâ kûtûma gâtâ baà lama bâ be ye diku daanæ ôkûna-fon fô waanæ bærà, bân nan to bâna, gâ bân nan kpà bete. 36 Gâ bân nan ni ku bâ nya, yema baà bã mâ anlâ Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô. Bè di Wurubwarâ bebi, yema bâ lama be ye bekulâ baanæ. 37 Tiitu Mose gba e wùlà alâ, bekulâ baà lama be ye bekulâ baanæ, yema ôkûna gâtâ e we dæpûn-fa gâtâ dii gye fô, â sa Efonte Wurubwarâ diyere alan, ‘Awô n di wukukuba wûû bânæ Abiraam, ma Isaki, ma Yakobu boo Wurubwarâ.’ 38 Gengyi ã dõ gâlâ fô, wuu wùlà alâ wukukuba wûû bânæ nyabâ bã ba nkpa wô bûnûn baanæ, gâ ã sangba è di boo Wurubwarâ, nka âbâ gâtâ be ku be lulu fô boo Wurubwarâ. Yema wô bânæ bã sa tâ wô.” 39 Gâ Ise yii bewùlâlâ fô bâkæ bâ dõ wô alan, “Ewùlâlâ, a tiri ade fô yiinyun gepepe!” 40 Gâ âkæ en mini sere oturu alâ ee lila wô ade ækæ. 41 Gâ Yesu e lila bâ alan, “Lan gâ baà talæ bâ dõ alâ Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ ãã bã ba fô è di egyu Dafidi wônana? 42 Yema egyu Dafidi gbagba â dõ Ænûn yææ gækpa fô gaanæ alan, ‘Efonte Wurubwarâ fô â dõ Miinfonte alan, “Waran sara miinlogyi-lô, 43 ma sere ôkûna gâtâ nan ka aa bâkyûnlâ n mâ aa bæsäeræ bûû gâgyagakûn.” ’ 44 Egyu Dafidi e kpèlè Nkpa Wotolâ âtôkô alâ, Wofonte. Âwû bærà, lan gâ è ni di wônana?” 45 Gâtâ bânæ fô powu bè yela bââ nûn Yesu wakûn fô, â dõ wô bâkasælâ fô alan, 46 “Æ nya koro gepe ma Ise yii bewùlâlâ gâtâ bee len ngba wurukyaa yææ gâsa ma gâsan-silin, gâ bee len bânæ bàà ti bè kura bâ sa bâ onyun gæyâ gaanæ fô. Gengyi bè tuma Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ, abââ gedi-dærâ gææpæ ma bânæ fô, bee len gâ ækûn-dærâkûn yææ gâsara. 47 Gâ bee kutu bâkpænsô-nanæ be to baanyamanyan, gâ bee tiri onyun ma abo bâ ka bâ gban bânæ alâ bè di gâ bânæ-kpara. Okoro bânæ gâtâ bè we anlâ fô, Wurubwarâ èè tin bâ dæpwâ gepepe â da bânæ powu.”

Luke 21

1 Gâtâ Yesu è si Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, gâ â tōlà bûnûn â nya fô, e we gâtâ âbâ gâtâ bôô gûlô gî ba ôdûrû fô bè de bôô bâkôba bââ sa anyan-tâlâ yææ dædaka fô daanæ. 2 Gâ e we gâtâ âkpænsô-yen-welâ âkæ

mô â ka kôba abi anyôô â bã sa daanæ. 3 Gâ Yesu â dõ alan, “N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, âkpænsô-yen-welâ nyawô â tâ gûsô â da bânæ powu. 4 Yema alâ bânæ nyabâ powu be tiri gâ bârââ lâ be ye baanyan kpekpesi gâtâ bã ba fô yaanæ bâ bã tâ, mô âkpænsô nyawô bærâ, ma wayen fô â ka âwû gâtâ ee di fô powu â bã tâ gâtâ akæ in kuruma.” 5 Yesu bâkasælä fô bâkæ bââ dõ Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô dææmææ daade, ma anlâ gâtâ bâ ka ataa-kpara bâ mâ dæ, ma anyan gâtâ bâ ka bâ pæna dæ fô yaade. Mô Yesu â dõ bâ alan, 6 “Anyan nyayæ gâtâ ii we nfan lâ bærâ, ôya waà bã ba gâtâ baà gbenâ Dikwo-dærâ nyadæ, gâtâ bân nan kere dætaa dækæ bâ ya dido dii koro gâtâ bân nan kpilisa dæ bâ fæna.” 7 Gâ wô bâkasælä fô be lila wô alan, “Ewùlâlâ, ôya mômô gâ gâlâ gaade nyayæ yaà ba? Anûn gâ taà ka ti we alâ ade nyayæ ì bè sere?” 8 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Æ nya gepepe gâtâ âkæ ân nan bã gban yæ yàà lulu osele! Yema bânæ kpekpesi baà ba miin diyere daanæ bàà bã dõ alâ âbâ n di nmæ Nkpa Wotolâ fô. Gâ baà dõ alan, ‘Ôya fô wû gbâma.’ Gengyi î nûn gâlâ fô, æ kara târâma bâ! 9 Gengyi î nûn alâ, akpa ma akpa yaade ii sere fô, æ kara yâ gæsaa gâà ton yæ, yema wù di gâtâ gâlâ gaade nyayæ powu yàà sere. Mô fô, wûn taa wùlà alâ ôya-sùlä ôkûna fô waà sere dækpalan daanæ.” 10 Gâ Yesu â næ dõ bâ alan, “Ntûnkwaà yaà tô i yela bâwôlôn boo koro, gâ begyu mô baà tô be yela bâwôlôn boo koro. 11 Gâtûnkwaà gaà kpenti kpen-kpen, gâ dækpan-dærâ daà nûn ækûn kpekpesi. Gâ ayebabi mô yaà yasæ ma ækûn kpekpesi. Ade ma gæsaa ma apenterebi yaà ye gatala i bè sere. 12 Mô fô, pâgâ nyayæ powu yaà bè sere fô, miin koro baà gye yæ, fô bàà nyanla yæ. Baà ka yæ bâ ma sa Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ bàà dõ yææ gôdô, fô bàà tan yæ dikwo. Baà ka yæ bâ ba begyu-begyu, ma bæfææ bûû bândærâ bôô bûnûn bàà dõ yaade. 13 Nyawû waà tâ yæ osele yàà dõ Wurubwarâ Ade fô æ tâ bâ. 14 Mô fô, æ yâ wàà sara yaamænâ yaanæ alâ, wun di gâtâ yàà yæyâ ma ade gâtâ yaà dõ æ ka i to koro fô, 15 yema nmæ nan wùlà yæ ade gâtâ yaà dõ. Gâ nmæ nan tâ yæ gâsâyæ mô gâtâ waà yâ yææ bâkyûnlâ bân nan talæ be tiira ade ma âyæ. 16 Âyæ gbagba yiite ma yææna âbâ, ma yii benobi, ma yææ bâfûræ, ma yææwôlôn âbâ nan tiri yæ bâ tâ, gâ baà wolo yaanæ bâkæ. 17 Miin koro bânæ powu baà kyûn yaade. 18 Mô fô, yii duyungu-kælæn gba dæn nan

lulu. 19 Yii geyela yii getodi gaanæ kin-kin ma ye nan to yæ nkpa. 20 Ôkûna gâtâ i we alâ, bætà bûû bâtalâ be silin Yerusalem be tuma fô, æ nyænla alâ, ditele fô dii gegbena dææ næma. 21 Gengyi wü ba gâlâ fô, wù di gâtâ âbâ gâtâ bã sa Yudeya gâtûnkwaawaa gaanæ fô, bàà serenti bâ san idon yaanæ, gâ âbâ gâtâ bã sa Yerusalem ditele daanæ fô bàà ye daanæ, fô yàà nya gâtâ âbâ gâtâ bân ma ditele fô bân nan biri bâ ba ditele daanæ. 22 Yema nyawû n di giten gii getiira gaawi gâtâ gaà yâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yàà ba waanæ. 23 Awi ætôkô yaanæ fô, beborona ma bâsamôlâ, bâ bôbwâ! Yema dæyæyâ-dærâ daà ba gâtûnkwaawaa ma gææ bânæ boo koro, gâ Wurubwarâ giten gii getiira gaà ba Yuda bete boo koro. 24 Bàà ka tata be wolo bâkæ, gâ bàà gye bâkæ bâ ka bâ bâ san bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô baande yaanæ. Bânæ gâtâ bâân nyî Wurubwarâ bàà di Yerusalem ditele dii koro gâlââ ma sere ôya gâtâ Wurubwarâ â sæ bâ fô.” 25 Yesu â dõ alan, “Yàà we apenterebi i ye ofila, ma ebon, ma aãorobi yaanæ. Gâ gâtûnkwaawaa powu gææ bânæ bàà gyu gæsaa bàà mâ yâræ-yâræ, yema âpû gâwûlû-dærâ, ma wo butu gâtâ gifiyæ gææ gbârâ bû gæ tô fô buu koro. 26 Ôya gâtâ bee so ade gâtâ ææ ba gâtûnkwaawaa gii koro fô, gæsaa gaà yâ bânæ powu boo koro gâà gbilinsi bâ, yema ôkâma waanyan-kamasâ gâtâ î sa gatala fô yàà kpenti. 27 Fô bàà we nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô ñ sa akpaba yaanæ n tâ ba ma ôkâma ma gingyebi-dærâ gaanæ. 28 Gengyi gâlâ gaade nyayæ ii sere fô, i furu koro yàà nya gatala, yema yææ Nkpa-geto fô gææ gbâma.” 29 Gâ Yesu â gbârâ bâ dækpalaæ dækæ alan, “Æ nya figi oyon, ma iyon-kurumakyââ powu! 30 Ôkûna gâtâ wuu-itenbi ii tiri inyun, gâ ææ mâ afa fô, æ nyænla alâ awulu yiifila æ gbâma. 31 Gâlâ ke gâ gengyi ì we ade nyayæ powu ii sere fô, æ nyænla alâ Wurubwarâ Buggy fô bû gbâma. 32 N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, bânæ gâtâ bè si nkpa anæ lâ, boodu wûn nan muru pâgâ ade nyayæ powu yàà sere. 33 Gatala ma gâtûnkwaawaa powu yàà bã da, mô maanyun-gyebi fô bærà, æn nan da kpa. 34 Mô fô, æ nya koro gepe gâtâ æn nan ka yii koro æ sa gâtûnkwaawaa gaanæ gaade-lenlâ yaanæ, ma bûkan bûû gesuu, ma gâtûnkwaawaa gaade yaamænâ yææ gâsa. Gengyi î mâ ade nyayæ fô, duwi dætôkô daà futa (tûnla) yæ gâtâ æn sa daamænâ gba. 35 Yema gâlâ gii duwi nyadaæ daà ba bânæ gâtâ bè si gâtûnkwaawaa gii koro powu fô boo koro. 36 Gâlâ

wuu koro fô, ôya-kamasâ æ tæ nya koro gepe, fô yàà ti tiri onyun gâtâ yaà wura i tiri koro i ye ade gâtâ yaà bã ba lâ powu yaanæ. Fô yàà talæ i yela nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô mææn bûnûn.” 37 Awi ætôkô yaanæ fô, Yesu ee wulà ade Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ duwi-kamasâ. Mô gâtâ ofila wù gyu fô, ââ bûn â san Olife Odon wuu koro, â ma dûrô. 38 Gengyi kere gî kpa fô, bânæ fô powu bââ ba wakûn Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ bâ bã nûn wade fô.

Luke 22

1 Awi gâtâ Yuda bete bee di boroboro gâtâ bân sa gæfa-âanlâ fô, æ gbâma. Gâlâ gaawi nyayæ ke gâ bee kpèlè alâ Nkpa-geto gaawi fô. 2 Gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Ise yii bewulâlâ fô bee len osele gâtâ bàà ka be wura Yesu be wolo, mô be serenti bânæ fô. 3 Dûkô fô Wurubwarâ wokengbelilâ Satan e gyu bânæ-salâ fwo bânÿôô fô baanæ âkæ wanæ. Âwô n di Yudasi gâtâ bee kpèlè Isikaroti fô. 4 Okoro Yudasi â san gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Wurubwarâ Dikwo-dærâ dææ bådæyâlâ bândærâ fô baakûn. Gâ âbâ ma âwô bâ tabûrû anlâ gâtâ âã mâ, gâ eè tiri Yesu â tâ bâ. 5 Wû mâ bâ ôsâ, gâ be yera gâtâ bàà tâ wô kôba. 6 Gâ Yudasi mô e yera, gâ e bugiti osele gâtâ âã ka e tiri Yesu â tâ bâ, gâtâ bânæ dætænpan fô bân nan we. 7 Duwi-dærâ gâtâ Yuda bete bee di boroboro gâtâ bân sa gæfa-âanlâ, gâ bââ ka Nkpa-geto gææyâran bâ tâ gedi fô, dæ næma. 8 Gâ Yesu â sa Petero ma Yohane alan, “Æ san æ ma pæna anyan gâtâ taà ka ti di Nkpa-geto gaanyan-dilâ fô æ sæ.” 9 Gâ Petero ma Yohane be lila Yesu alan, “Ganæ gâ aa len gâtâ tàà pæna tæ sæ tæ tâ gedi fô?” 10 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Gengyi ii gyu ditele fô daanæ fô, yaà tuma ete âkæ gâtâ è tola butu ma gubun. Æ târâma wô æ san dækpara gâtâ eè gyu fô daanæ! 11 Î maà gyu fô, æ dõ dækpara diifonte fô alan, ‘Ândærâ alâ ti lila wõ alan, “Ganæ gâ besela boo gâyakûn gâtâ âtæ ma mææn bâkasælâ taà bè di Nkpa-geto gaanyan-dilâ fô gî sa?’” 12 Âwô gbagba eè wulà yæ dikwo-dærâ dækæ gâtâ dî sa gatala, gâ bâ sæ nbæya ma anyan powu daanæ kanpâ. Dûkô gâ æ ma pæna æ sæ.” 13 Gâtâ Yesu bâkasælâ fô bâ san fô, bâ ma we anyan fô powu anlâ gâtâ Yesu e

wulà bâ fô. Gâ bâ pæna Nkpa-geto gaanyan-dilâ fô bâ sæ. 14 Gâtâ ôya wû næma gâtâ bàà di fô, Yesu ma wô bâsalâ fwo-bânyôô fô bâ ma sara gedikûn dûkô. 15 Gâ â dõ bâ alan, “Na len gepepe gâtâ âtæ ma âyæ taà di gâlâ gii Nkpa-geto gaanyan-dilâ nyayæ pâ nan gyu mææn dæfana daanæ. 16 Yema na dõ yæ alâ, mæn nan ni di anyan-dilâ nyayæ ma âyæ ma sere ôkûna gâtâ ade gâtâ gedi nyagæ gi yela tâ fô yàà ba waanæ Wurubwarâ Bugyu fô baanæ.” 17 Âwû gâ Yesu â ka kôpû, gâ â sa Wurubwarâ onyun, gâ â dõ alan, “I to nyawû, fô yàà nyûn æ tâ bâwôlôn! 18 Yema na fûrûma na dõ yæ alâ, mæn nan næ nyûn bûkan nyabû ma sere ôkûna gâtâ Wurubwarâ Bugyu fô bàà ba.” 19 Gâ â ka boroboro, gâ â tâ Wurubwarâ karan, gâ e sila waanæ. Gâ â ka â tâ wô bâkasælâ fô, gâ â dõ alan, “Nyawû n di miin koro-kpaba gâtâ yii koro ñ de wû n tâ tâ gedi fô. Æ tæ mâ anlâ, fô yàà tæ ka æ kûna mæ!” 20 Gâlâ ke gâ ôkûna gâtâ be di be were fô, â ka kôpû fô, gâ â dõ alan, “Nyawû n di mææn nkalan gâtâ Wurubwarâ â da e lù â ka â ta ade-fon yii dikola â tâ yæ fô. 21 Mô fô, n tâ dõ yæ alâ, ânæ gâtâ eè tiri mæ â tâ fô ã fæya ma âtæ gedikûn nfan. 22 Anlâ gâtâ Wurubwarâ â fûrûma mâ wamænlâ alâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôndærâ fô nan ku fô, gâlâ gâ waà san ma nmæ. Mô fô, ânæ gâtâ eè tiri mæ â tâ fô, â bôbwâ.” 23 Gâ wô bâkasælâ fô be gyu bâwôlôn gelila bàà nyænla ânæ gâtâ âã mâ gâlâ gaade ætôkô. 24 Gâlâ ke gâ otiira wu gyu baanæ, yema bee len bàà we baanæ âwô gâtâ è di ândærâ. 25 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Gâtûnkwa gii begyu bee di gâ bôô bânæ boo koro. Gâ bânæ bee kpèlè bôô bândærâ fô alan, ‘Bânæ-kpara.’ 26 Mô wun di gâtâ âyæ yàà mâ anlâ gâlâ wûû bânæ bêtôkô. Mô fô, æ yâ âwô gâtâ è di yaanæ ândærâ fô ãã mâ anlâ etiti, gâ âwô gâtâ è di yiigyegeyelâ fô mô ãã mâ âsûmalâ. 27 Âmômô n di ândærâ? Âwô gâtâ ââ sara e di fô, abââ âwô gâtâ ee yo anyan-dilâ fô? Nka âwô gâtâ è si ee di fô? Mô nmæ ñ sa yaanæ nfan anlâ yææsûmalâ. 28 Âyæ na yela mææn gama mææn dæfana powu daanæ, 29 okoro anlâ gâtâ Miinte â tâ mæ osele alâ n di bugyu fô, gâlâ ke gâ nmæ mô nan tâ yæ osele yàà di bugyu. 30 Okoro yaà wura i di, fô yàà nyûn ma nmæ mææn bugyu fô baanæ. Gâ yaà sara bugyu-bæya buu koro æ dõ Isareli bete baakpara fwo-anyôô fô yææ gôdô.” 31 Gâ Yesu â dõ Petero alan, “Simon, æ nûn maakûn. Wurubwarâ wokengbelilâ Satan â fô osele

gâtâ ãã fûba yæ anlâ amôrô. 32 Mô na tiri onyun na tâ awô Simon alâ aa getodi gæ kara yôlô. Gâ gengyi à biri a foma aamænâ a ba maakûn fô, sa aawôlôn âbâ bâkasælâ bedo fô mô aniya!” 33 Gâ Simon e tiri wuunyun alan, “Efonte, na pæna koro gâtâ nan nyæma wõ n san dikwo dææ gâtan waanæ, gâ nan ku ma awô gba.” 34 Gâ Yesu â dõ wô alan, “Petero, n tâ dõ wõ àà nûn alâ, pâ âkôrôkô èè bè bon fô, àà terema disere disiyee alâ aan nyî mæ.” 35 Gâ Yesu e lila wô bâkasælâ fô alan, “Ôkûna gâtâ na sa yæ, gâ æn ka kyankoro, abââ baagæ, abââ anataga i ton fô, i we gænyankæ gaayen?” Gâ be tiri wuunyun alan, “Kwa, tin we gænyankæ gaayen.” 36 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Mô nkele n tâ dõ yæ alâ, ânæ-kamasâ gâtâ ã ba kyankoro, abââ baagæ fô, ka ton. Gâ gengyi âkæ ân ma tata fô, e fu wô gâgba, fô ãã ka e se. 37 Yema bâ âwara miin koro gaade bâ sæ alan, ‘Bâ kalan wô bâ fæya ade-kpen yææ bâmâlâ baanæ.’ N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, nyawû waà bè sere miin koro, fô wàà yâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yàà wura æ ba waanæ. Âwû gâtâ bâ âwara bâ sæ kadama miin koro fô wû gbâma gâtâ wàà ba waanæ powu.” 38 Gâ bâ dõ wô alan, “Efonte, båtata bânnyôô bã sa nfan.” Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Wû kôlô, i kere æ ya!” 39 Yesu ma wô bâkasælâ be ye dûkô bâ san Olife Odon fô wuu koro, anlâ gâtâ bã fûrûma bââ tæ san fô. 40 Gâtâ be gyû dûkôbâ fô, Yesu â dõ bâ alan, “I tiri onyun, gâtâ æn nan nûn inyun yii geten yaanæ.” 41 Yesu e kpema koro bârââ e ye baakûn, gâ â waran e kura e tiri onyun alan, 42 “Nte, gengyi wù di aa gelenbi fô, tiri mæ ye dæyæyâ nyadæ daanæ! Mô nka anlâ gâtâ nmæ ñ len fô, mâ gâ aa gelenbi!” 43 Dûkô fô Wurubwarâ wôsâlâ e ye gatala â ba, gâ â bã sa wô ôkâma. 44 Gâ gâtâ ã sa gâlâ wûû dæyæyâ dætôkô daanæ fô, e ten koro e tiri onyun gepepe, gâ afife gâtâ i ye wô fô ì we anlâ nkalan gâtâ ââ kyasæ e lù gâtûnkwa. 45 Gâtâ e tiri onyun e were, gâ e biri â san wô bâkasælâ fô baakûn fô, e we gâtâ bâ fwa bûda, yema dækpûkpû di gye bâ. 46 Gâ Yesu e lila bâ alan, “Anûn yii koro gâ ææ fwa bûda? Æ tô, fô yàà tiri onyun, fô æn nan nûn inyun yii geten yaanæ.” 47 Gâtâ Yesu ã sangba ââ tabûrû fô, bânæ dætænpan be bè ye. Fô wô bâkasælâ fwo bânnyôô fô baanæ âkæ, gâtâ bee kpèlè Yudasi fô è gyegeye bôô bûnûn. Â san Yesu wakûn ãã ma mu wô. 48 Gâ Yesu e lila wô alan, “Yudasi, gemu gâ à de aa tiri nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô a

tâ?” 49 Gâtâ âbâ gâtâ bâ nyæma Yesu fô be we ade gâtâ ì bè sere fô, be lila wô alan, “Efonte, tæ ka tææ båtata fô tàà kpà abââ?” 50 Gâ Yesu bâkasælâ fô baanæ âkæ e kebi gedi gææ båtâlâ bôôndærâ wôsaranyan wologyi wuu giten. 51 Gâ Yesu â dõ wô alan, “Kere nyayæ ya!” Gâ â ka wô gûlô â kya âsaranyan fô giten fô, gâ gi biri gæ kyaga. 52 Gâ Yesu â dõ gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Wurubwarâ Dikwo-dærâ dææ bådæyâlâ bândærâ ma ditele dææ bândærâ gâtâ bâ ba bàà bè gye wô fô alan, “Anûn yii koro gâ ì de båtata, ma ikpootii? Gî si lâ, ñ di gâ dæganga diite? 53 Duwi n di duwi ñ sa ma âyæ Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, mô in gye mæ. Mô nkele gâ ôya wû næma wû tâ yæ, gâtâ dibilin di bè di bugyu.” 54 Dûkô fô be gye Yesu, gâ bâ ka wô bâ da gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô dækpara. Âwû gâ Petero â târâma bâ ôpæ-ôpæ. 55 Mô gâtâ bådæyâlâ fô bâ sa ôtan dækpara fô dii getite, gâ âbâ powu bè si wûûpæ fô, Petero mô â bã sara baakûn. 56 Dûkô gâ âsûgûgyan âkæ gâtâ ââ sûma dækpara fô daanæ e we Petero è si ôtan fô wûûpæ. Â nya wô gepepe, gâ â dõ alan, “Ete nyawô ã fæya ma Yesu.” 57 Mô Petero e to iworro alan, “Ânanæ, mææn nyî wô.” 58 Ôya bârââ wûû gama fô, ânæ-fon âkæ e we wô, gâ â dõ alan, “Awô mô à di gâ baanæ âkæ.” Gâ Petero â dõ wô alan, “Eteni, min di gâ baanæ âkæ.” 59 Gæwôrônnyan gækæ gææ gama fô, ânæ-fon âkæ mô â dõ e yera bedo fô boonyun alan, “Ete nyawô mô è di gâ baanæ âkæ gâtâ iworro æn ma, yema è di gâ Galilee-te.” 60 Gâ Petero e tiri wuunyun alan, “Eteni, mææn nyî ade gâtâ aa dõ lâ gba yaanæ.” Gâtâ ã bô ââ tabûrû fô, âkôrôkô e bon. 61 Gâ Efonte Yesu e fi â nya Petero. Gâ Petero â kûna ade gâtâ Efonte â dõ â tâ wô alan, “Pâgâ âkôrôkô eè bè bon ñdò fô, àà terema disere disiyee alâ aan nyî mæ” fô. 62 Gâ Petero e ye okòro, gâ â ma wula gepepe. 63 Bânæ gâtâ Yesu ã sa baalô yaanæ fô, be gyu wô geyoli ma getiba. 64 Bâ ban wô bûnûn, gâ gâtâ ân taa we ade gâtâ ii sere fô, bâ dõ wô alan, “Wurubwarâ wôtabûrûlâ, wulà tæ ânæ gâtâ â fûlæ wõ lâ!” 65 Gâ be tiri wô atuyorobi kpekpesi mô. 66 Gâtâ kere gæ kpa fô, ditele dææ bândærâ ma gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Ise yii bewûlâlâ fô powu be tuma. Gâ bâ ka Yesu be bè yela boo Getuma fô gaanæ. 67 Gâ bâ dõ wô alan, “Gengyi awô n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ âã bã ba fô, dõ tæ!” Mô Yesu â dõ bâ alan, “Gengyi nmæ ñ dõ yæ fô,

æn nan to mæ i di. 68 Gâ ñ lila yæ mô fô, æn nan tiri wuunyun. 69 Mô fô, ye ôkûna nyawû ka san fô, nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan sara Wurubwarâ Ôkâma powu Wuute fô wologyi-lô.” 70 Gâ âbâ powu be lila alan, “Âwû bærâ, awô n di Wurubwarâ Wobi fô?” Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Âwû gâ æ dõ lâ.” 71 Gâ âbâ powu bâ dõ alan, “Anûn yaade gâ tii ni len tàà nûn tæ fæya? Tæ nûn ti ye âwô gbagba wonyun waanæ.”

Luke 23

1 Âbâ gâtâ be tuma dûkô fô powu bâ tô, gâ bâ ka Yesu bâ san gæfææ gæænyalâ Pilato wakûn. 2 Gâ be gyu ade yii gebelen-gyaga wo koro alan, “Ti we gâtâ ete nyawô ee gyegeye tææ bânæ isele-kpen yaanæ. Ee terema gâtâ bâ kara le lonpoo bâ tâ Roma bete boogyu-dærâ Kesaro. Âwô alâ, âwô n di Nkpa Wotolâ ma Egyu gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ âã bã ba fô.” 3 Dûkô gâ gæfææ gæænyalâ Pilato e lila Yesu alan, “Awô n di Yuda bete Boogyu fô?” Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Âwû gâ a dõ lâ.” 4 Gâ gæfææ gæænyalâ Pilato â dõ gedi gææ bâtalâ bôô bândærâ ma bânæ dætænpan gâtâ be tuma dûkô fô alan, “Min we ete nyawô wo koro ade-kpen ækæ gâtâ nan yela yii koro n tin wô dæpwâ.” 5 Mô nkele gba gâ bè yela kin-kin alan, “Wade yii gewulà fô ì de ade ma adebi ææ ba Yudeya gâtûnkwaã gaanæ. Ade fô i sere i ye Galilee gâtûnkwaã, gâ i bè gyu nfan âbâ powu.” 6 Gâtâ gæfææ gæænyalâ Pilato â nûn gâlâ fô, e lila alan, “Ete nyawô è di Galilee-te?” 7 Gâ gâtâ gæfææ gæænyalâ Pilato â nûn alâ, Yesu e ye gâ gâtûnkwaã gâtâ egyu Erode n tâ nya gii koro fô, â yâ bâ ka wô bâ san ma egyu Erode. Ôya wûtôkô fô, âwô egyu Erode gbagba ã sa Yerusalem ditele daanæ. 8 Gâtâ egyu Erode e we Yesu fô, wû mâ wô ôsâ gepepe, yema â fûrûma nûn wo koro, gâ awi kpekpesi æ lâ gâtâ ee bugiti osele èè we wô, yema è len gâtâ Yesu èè tiri apenterebi e wulà wô. 9 Okoro egyu Erode e lila Yesu ade kpekpesi. Mô Yesu en tiri dækæläen gba diinyun. 10 Fô gedi gææ bâtalâ bôô bândærâ ma Ise yii bewulâlâ fô bè yela dûkô kin-kin gâtâ bee belen ade bâ gyaga Yesu wo koro. 11 Dûkô fô egyu Erode ma wô bætà bûû bätalâ fô be yoli wô, gâ bâ nyanla wô owurufa waanæ. Gâ bâ ka gâgba ma ômææ wurukyaa bâ sa wô, gâ be

birima wô bâ san ma gæfææ gæænyalâ Pilato. 12 Duwi dætôkô gâ gæfææ gæænyalâ Pilato ma egyu Erode bâ ka awôlôn. Fô nafô bè di gâ bânæ gâtâ bââ kyûn bâwôlôn. 13 Gæfææ gæænyalâ Pilato e kpèlè gedi gææ bātâlâ bôô bândærâ ma ditele dææ bândærâ fô, ma bânæ powu e tuma, 14 gâ â dō bâ alan, “Âyæ na ka ete nyawô na ba alâ, ââ gban bânæ. Na lila wonyun waanæ wade, gâ na we gâtâ ade gâtâ i belen æ gyaga wo koro fô powu yaanæ dækæælæn gba dæn ma waanæ. 15 Egyu Erode mô ke en we ade-kpen ækæ wo koro. Yema anlâ gâtâ âyæ gbagba i we fô, e birima wô â tæyâma tæ. Gbagbaagba fô ete nyawô ân mâ ade ækæ gâtâ wû kûtûma gâtâ bàà wolo wô. 16 Okoro fô, nan yâ bàà lanla wô bâràâ, fô nan kere wô n ya.” 17 (Yema Nkpa-geto gaawi yii gedi yaanæ fô, wù di ôkwônûn gâtâ èè kere bânæ gâtâ bã tan dikwo fô baanæ âkæ gâtâ Yuda bete bè len fô â ya â tâ bâ.) 18 Gâ âbâ powu bâ gbârâ afala onyun-kæælæn alan, “Ka ete nyawô san ma wolo, fô àà kere Baraba a ya a tâ tæ.” 19 Baraba ã tan dikwo, yema è di ânæ gâtâ â fûba â sa bânæ gâtâ bâ tô be yela ditele dææ bândærâ boo koro, gâ e wolo bânæ ade ætôkô yaanæ. 20 Gâtâ gæfææ gæænyalâ Pilato è len gâtâ èè kere Yesu â ya okoro e biri â tabûrû â tâ bâ. 21 Mô fô, bè de gâ afala bè yela alan, “Gbârâ wô aãanbi marama ma oyon wolo!” 22 Gæfææ gæænyalâ Pilato e biri e lila bâ disere disiyeeffâ alan, “Anûn yaade-kpen gâ ete nyawô â mâ? Min we ade gâtâ yaà yâ wô ãã kûtûma diku. Okoro fô nan yâ bàà lanla wô bâràâ, fô nan kere wô n ya.” 23 Mô bânæ fô bôô bûnûn bû sæna, gâ bè de afala bè yela gâtâ â gbârâ wô aãanbi â marama ma oyon e wolo! Gâ baafala fô i di gæfææ gæænyalâ Pilato wo koro. 24 Okoro â mâ wamænâ gâtâ èè to baade fô â sa. 25 Dûkô gâ e kere Baraba gâtâ ã tan dikwo fô â ya. Baraba nyawô na tæ fûba na sa bânæ, gâ bâ tô be yela ditele dææ bândærâ boo koro, gâ e wolo bânæ fô. Âwô gâ bânæ bâ dō Pilato alâ e kere â ya. Gâ â ka Yesu â tâ bâ gâtâ bàà ma mâ wô boo gelenbi. 26 Gâtâ bè de wô bââ fôrô fô, be tuma Simon gâtâ e ye Kirene fô. E ye akuraa ââ fôrô Yerusalem. Dûkô gâ bâ tætaræ wô, gâ be to Yesu woyon fô be tola wô, gâ e tola â nyæma Yesu. 27 Bânæ kpekpesi bâ târâma Yesu, fæya ma bânænæ gâtâ bee wula, gâ bââ yæyâ bâ tâ wô. 28 Yesu e fi â nya bâ, gâ â dō bâ alan, “Yerusalem bânænæ, æ kara wula mæ! I wula yii koro ma yii bebi. 29 Æ nya, ôya wûkæ waà bã

ba, gâtâ baà dō alan, ‘Bânanæ gâtâ bân ma gewo, gâ bebi bâân tâ dūrô baaboro yaanæ bâ nya, gâ bebi bâân tâ nyæma baanyûn bâ nya fô, bâ ma duyu-kpara!’ 30 Ôya wûtôkô fô, ‘baà dō idon alan, “I gbenæ æ nyæ tæ!”, gâ baà dō idonbi mô alan, “Æ sù tæ!” ’ 31 Gengyi bââ sa nmæ gâtâ n di oyon-âô fô ôtan waanæ fô, lan gâ baà mâ âyæ gâtâ ì di iyon-kwôlâ?” 32 Bâ ka ade-kpen yææ bâmâlâ bányôô bâkæ mô bâ fæya ma Yesu gâtâ baà ma wolo bâ. 33 Gâtâ be bè gyu ôkûn gâtâ bee kpèlè alâ, Duyu dææ dænankûba fô, bâ gbârâ Yesu aânbi bâ marama ma oyon. Gâ bâ gbârâ ade-kpen yææ bâmâlâ fô mô iyon yii koro. Baanæ âkæ ã fa Yesu wologyi-lô, gâ edo mô ã fa wô dæbæyan. 34 Gâ Yesu â dō alan, “Nte, ka baade-kpen kyâ bâ, yema bâân nyî âyæ gâtâ bââ mâ lâ.” Gâ bâ sæ ataa bàà we anlâ gâtâ baà yo Yesu wô ngba fô. 35 Bânæ dætænpan fô bè yela dûkô bââ nya. Gâ Yuda bete bôô bândærâ fô bââ sa wô dækpàtà alan, “E to bâkæ nkpa. Gengyi è di Nkpa Wotolâ ma Egyu gâtâ Wurubwarâ â dō â sæ alâ âã bã ba fô, æ yâ wô èè to âwô gbagba wo koro.” 36 Bætà bûû bätalâ fô mô bâ bã sa wô dækpàtà, gâ bâ tâ wô bûkan-nyalâ, dækpàtà daanæ, 37 gâ bâ dō wô alan, “Gengyi awô n di Yuda bete Boogyu fô, to koro!” 38 Gâ bâ âwara ade bâ gyaga wayu yææ gatala alan, NYAWÔ N DI YUDA BETE BOOGYU FÔ. 39 Ade-kpen yææ bâmâlâ gâtâ bâ gbârâ âbâ mô aânbi bâ marama ma iyon fæya ma Yesu fô baanæ âkæ e firin atuyorobi e lù wô alan, “Nka awô n di Nkpa Wotolâ fô? To aa koro, fô àà to âtæ mô!” 40 Mô ade-kpen yææmâlâ-do fô â fa wô alan, “Awô an serenti Wurubwarâ? Aan nyî gâtâ à sa giten gii getiira-kælæn gaanæ anlâ âwô? 41 Bee tiira tæ giten gâtâ wû kûtûma ade-kpen gâtâ tæ mâ fô. Mô gâlâ giite nyawô bærâ, ân mâ ade-kpen ækæ.” 42 Gâ e biri â dō alan, “Yesu, gengyi à ba aa bugyu fô baanæ fô, kûna miin koro!” 43 Gâ Yesu â dō wô alan, “N tâ dō wô àà nûn alâ, ñdò, àà sara ma nmæ Wurubwarâ wakûn, ôkûn gâtâ bee kpèlè Paradiso fô.” 44 Ofila wuu geyela atele yaanæ fô, ofila wu kere gâgbârâ wû ya, gâ dibilin di bè tin gâtûnkwaawo powu gii koro ma sere ofila-kenken awôrônyan asiye yaanæ. 45 Gâ dæyan gâtâ bâ ka bâ sù Wurubwarâ Dikwo-dærâ Dæækûn-dærâkûn fô dæ târâ kyâkyâ anyôô di bè sere. 46 Gâ Yesu â ka gæta-dærâ â gbârâ afala kin-kin â dō alan, “Nte, ñ de mæænkala n tâ sa aalô yaanæ.” Gâtâ â bô â dō gâlâ fô, e belen ôâââ. 47

Gâtâ bætà bûündærâ fô e we gâlâ fô, e sila Wurubwarâ alan, “Ete nyawô wade î tûna.” 48 Bânæ gâtâ be tuma dûkô bââ nya gâlâ gaade nyayæ fô be we ade gâtâ i sere powu. Bâ gbârâ baaålàn perem-perem, gâ âbâ powu be biri bâ da baakpara yaanæ. 49 Mô âbâ gâtâ bã nyî wô fô fæya ma bânanæ gâtâ bâ fûrûma bâ târâma Yesu be ye Galilee fô, bè yela ôfô, gâ bââ nya ade nyayæ powu. 50 Ete âkæ â sara gâtâ bee kpèlè wô Yosefu. Ete nyawô e ye Yuda ditele gâtâ bee kpèlè Arimateya fô daanæ, gâ wade î tûna gepepe. Æ fæya ditele dææ bândærâ boo Getuma fô gaanæ, 51 mô en to baamænâ ma baade-mâlâ fô â sa. Ee so gâ Wurubwarâ Buggy fô. 52 Gâlâ giite nyawô â san gæfææ gæænyalâ Pilato wakûn, gâ â ma fô wô gâtâ ãã tâ wô osele, fô ãã ka Yesu gikpena fô â ma lo. 53 Gâ â ma tiri Yesu gikpena fô e ye oyon fô wuu koro, gâ â ka akâlâlâ e milin wô, gâ â ka wô â ma lo gæsàn gækæ gâtâ be bo gæ dætaa daanæ fô gaanæ. Been te lo âkæ dûkôbâ bâ nya. 54 Duwi dætôkô gâ bââ pæna koro bâ tâ Yuda bete boo Duwi-tunalâ fô. 55 Bânanæ gâtâ bâ nyæma Yesu be ye Galilee fô, bâ târâma Yosefu bâ san gæsàn fô gaanæ bâ ma nya anlâ gâtâ be lo ekpena fô. 56 Gâ be biri bâ san dækpara bâ ma kpààrà anyan ma ofen gâtâ bàà ka bâ ma sûrû Yesu gikpena fô. Mô anlâ gâtâ Mose wo-Ise fô ii wulà okoro, be tuna Duwi-tunalâ fô daanæ.

Luke 24

1 Yuda bete boo Duwi-tunalâ dææ gama kere-kpalâ gagyægyan-fuu fô, bânanæ fô bâ ka anyan ma ofen gâtâ bâ kpààrà fô bâ san Yesu gæsàn fô gææpæ. 2 Fô be we gâtâ dætaa gâtâ bâ ka bâ sù gæsàn fô giinyun fô, di bilima dî dô gælan. 3 Mô gâtâ be gyu gæsàn fô gææpæ fô, be we gâtâ Efonte Yesu gikpena fô gæn ma gæsàn fô gaanæ. 4 Gâtâ wû mâ bâ dibi-dækæ, gâ bè yela bââ sa waamænâ fô, disere-kælaen bâsaranyan bânnyôô bâkæ gâtâ bã sa ngba gâtâ ææ åalagæ anlâ âsûn n te se fô, be bè yela baakûn. 5 Gæsaa gi de bâna fô, gâ bâ warama bôô bûnûn gataen. Dûkô gâ bâsaranyan fô be lila bâ alan, “Anûn yii koro gâ ii bugiti âwô gâtâ è si nkpa anæ fô bekulâ baanæ? Ân ma nfan. Æ tô e ye bekulâ baanæ. 6 Æ kûna anlâ gâtâ â dô yæ ôkûna gâtâ ã sa ma âyæ Galilee gâtûnkwaanæ gaanæ

fô alan, 7 ‘Wù di gâtâ baà ka nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô bâ sa ade-kpen yææ bâmâlâ baalô. Baà gbârâ mæ aãanbi bâ marama ma oyon be wolo. Mô duwi-siyee fô, nan biri n tô n ye bekulâ baanæ.’ ” 8 Dûkô fô, bânænæ fô bâ kûna ade fô, 9 gâ be ye gæsàn fô gææpæ bâ da, gâ bâ dõ ade nyayæ bâ tâ bânæ-salâ fwo dækæ fô, ma bâkasælâ-kurumakyââ fô powu. 10 Wù di gâ Mariya Madalene, ma Yowana, ma Yakobo wôna Mariya, ma âbâ gâtâ bã fæya ma âbâ fô na dõ ade fô bâ tâ bânæ-salâ fô. 11 Mô fô, ben to bâna fô be di. Yema baade fô i we bâ anlâ abalan-de. 12 Dûkô gâ Petero â tô, gâ e serenti â san gæsàn fô gææpæ. Gâtâ e sunla â nya gæsàn fô gaanæ fô, e we gâtâ akâlâlâ gâtâ bâ ka be lo Yesu fô yiiko n dô. Gâ e biri â da dækpara, gâ ââ sa ade gâtâ i sere fô yaamænâ. 13 Duwi dætôkô ke, wô bâkasælâ fô baanæ bânnyôô bâkæ be ye Yerusalem bââ fôrô ditelebi gâtâ bee kpèlè Emasu fô daanæ. Ye dûkôbâ san Yerusalem fô, waà mâ anlâ bekilometa fwo-dækæ. 14 Fô bee fu anya kadama ade gâtâ i sere fô powu yii koro. 15 Gâtâ bã san bââ tabûrû, gâ bââ dõ gâlâ gaade nyayæ ma bâwôlôn fô, Yesu gbagba â bã tama bâ, gâ ã san ma âbâ. 16 Mô fô, Wurubwarâ ân yâ bâ bàà we Yesu bâ nyænla. 17 Gâ e lila bâ alan, “Anûn yaade gâ î san ææ dõ lâ?” Be ten be yela dækpûkpû daanæ. 18 Baanæ âkæ gâtâ bee kpèlè Kelopa fô e lila wô alan, “À di gâ esela Yerusalem lo, gâ an nûn ade gâtâ i sere dûkôbâ awi nyayæ yaanæ lâ?” 19 Gâ Yesu e lila bâ alan, “Anûn yaade na sere?” Gâ be tiri wuunyun alan, “Yesu Nasareti-te fô wade. Âwô n di Wurubwarâ wôtabûrûlâ gâtâ wade-dôlâ, ma wade-mâlâ î ba gæsaa Wurubwarâ, ma bânæ-nyalâ powu bôô bûnûn. 20 Mô gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ, ma tææ bândærâ gâtâ bââ nya gæfææ gii koro fô, bâ ka wô bâ tâ gâtâ bàà wolo wô. Gâ bâ gbârâ wô aãanbi bâ marama ma oyon be wolo. 21 Mô nafô tææ bûnûn bü gyaga gâtâ âwô nan le gutoro e to Isareli bete nkpa. Nyayæ powu yææ gama fô, ndò n di awi asiye gâtâ gâlâ gaade nyayæ i sere. 22 Gâ âwû gâtâ wü fæya fô n di alâ, tææ bânænæ fô bâkæ bâ yâ ade ækæ æ dûrô tæ onyun. Bâ tô bâ san gæsàn fô gaanæ gagyægyan-fuu nyawû, 23 mô ben we wo gikpena fô. Gâ be biri bâ bã dõ tæ alâ, Wurubwarâ bâsalâ bâkæ be ye gatala be tiri koro be wulà bâ, gâ bâ dõ bâ alâ, Yesu è si nkpa anæ. 24 Gâ tææ bânæ fô bâkæ mô bâ tô bâ san gæsàn fô gaanæ, gâ bâ ma we wû anlâ

gâtâ bânanæ fô bâ dō fô. Mō Efonte Yesu bærâ, ben we wô.” 25 Dûkô gâ Yesu gâtâ bâân tâ nyænla wô fô â dō bâ alan, “Lan gâ ì di benyimapulâ gâlâ! Gâ lan gâ yiituru ì we nyûwâ-nyûwâ ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-wùlâlâ fô yii getodi lâ! 26 Nka wù di gâtâ Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dō â sæ alâ âã bã ba fô èè we dæfana nyadæ pâ èè gyu wo gingyebi gaanæ?” 27 Âwû gâ Yesu e sere e ye Mose wo-Ise ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-wùlâlâ fô yii koro e tiri ade gâtâ bâ dō Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ powu kadama wo koro fô e wùlà bâ. 28 Gâtâ bââ gbâma ditele gâtâ bââ fôrô daanæ fô, Yesu â mâ anlâ gâtâ ââ kaara ââ fôrô bûnûn fô. 29 Mō be koturu wô gepepe alan, “Sara taakûn, yema ofila wû da. Duwi fô dæ yâ bârââ fô dàà were.” Okoro â san â ma sara baakûn. 30 Gâtâ âwô ma âbâ bâ sara bàà di fô, â ka boroboro, gâ â tâ Wurubwarâ karan, gâ e sila waanæ e yo bâ. 31 Dûkô fô bôô bûnûn bu tirima, gâ be we wô bâ nyænla. Gâ Yesu â nyûn e ye baanæ. 32 Gâ bee lila bâwôlôn alan, “Ôya gâtâ â tabûrû ma âtæ osele waanæ, gâ e tiri Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ e wùlà tæ fô, tii koro gæn kya tæ?” 33 Bâ tô, gâ dækpalan daanæ be biri bâ san Yerusalem. Dûkô fô bâ ma we bânæ-salâ fwo-dækæ fô, ma âbâ gâtâ be tuma bã sa baakûn fô. 34 Gâ bânæ-salâ fwo-dækæ fô bâ dō bâ alan, “Wü sa waanæ! Efonte fô â tô e ye bekulâ baanæ, gâ e tiri koro e wùlà Simon Petero.” 35 Gâ bôô bânýôô mô bâ dō ade gâtâ ì sere osele waanæ, ma anlâ gâtâ be we Yesu bâ nyænla ôkûna gâtâ e sila boroboro fô. 36 Ôkûna gâtâ bè si bââ tabûrû gâlâ gaade nyayæ fô, disere-kælæn fô Yesu gbagba è yela boo getite, gâ â dō bâ alan, “Olila wû sara ma âyæ.” 37 Gæsaa gi ton bâ, gâ koro gæ gbârâ bâ, yema bã nyî alâ, be we gâ ekpena. 38 Gâ Yesu â dō bâ alan, “Anûn yii koro gâ ì serenti? Gâ anûn yii koro gâ ii lila ade yaamænlâ yaanæ? 39 Æ nya maalô ma mææn bæsaræ! Wù di gâ nmæ gbagba. Æ kya mæ æ nya! Yema ekpena ân ma koro gææ gænan ma anankûba anlâ gâtâ ii we mæ ñ ba lâ.” 40 Gâtâ â dō gâlâ gaade nyayæ e were fô, â ka walô ma wô bæsaræ e wùlà bâ. 41 Ade fô æ dûrô bâ onyun, mô ma gâtâ ben to be di gba fô, wû mâ bâ ôsâ wû kaara. Âwû gâ Yesu e lila bâ alan, “Í ba gænyankæ nfan gâtâ taà di?” 42 Gâ bâ ka âsün-âasælâ dikpilin bâ tâ wô. 43 Gâ â ka wô â kôrô bôô bûnûn baanæ dûkô. 44 Gâ â dō bâ alan, “Ôkûna gâtâ ñ sa yaakûn

fô na dõ yæ alâ, wù di gâtâ ade-kamasâ gâtâ bâ âwara Mose wo-Ise ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-wùlâlâ fô yaanæ, ma Ænûn yææ gækpa fô gaanæ kadama miin koro fô yàà ba waanæ.” 45 Gâ e tirima baamænâ gâtâ bàà nûn Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ, 46 gâ â dõ bâ alan, “Bâ dõ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ bâ sæ alâ, Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ âã bã ba fô âã fana èè ku, fô wuu duwi-siyeeffâ fô âã tô e ye bekulâ baanæ. 47 Gâ wù di gâtâ bàà dõ Nkpa-geto Gaade fô bâ tâ bânæ wo diyere daanæ, fô bânæ bàà foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn, fô âã ka baade-kpen powu â kyâ bâ. Gâ wù di gâtâ bàà sere Nkpa-geto Gaade fô yææ gâdõ be ye Yerusalem ditele bâ san ande powu yaanæ. 48 Âyæ n di bânæ gâtâ i we ade nyayæ powu ma yææ gûnûn. 49 Nan ka Miinte Wurubwarâ Gifiye gâtâ â dõ â sæ alâ âã tâ yæ fô n tæyâma yæ. Mô æ sara ditele nyadæ daanæ ma sere gâtâ yaà wura wo Gifiye gætôkô gæækâma.” 50 Gâ Yesu â ka wô bâkasælâ fô e ye ditele fô daanæ â san Betani ditele daanæ, gâ â bûma walô gatala, gâ â tâ bâ olila. 51 Gâtâ â tâ bâ olila e were fô, e ye baakûn, gâ Wurubwarâ â bûma wô â da gatala. 52 Gâ be kura bâ sûma wô. Gâ be biri bâ san Yerusalem ôsâ-dærâ waanæ. 53 Gâ bâ sara Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ bee sila Wurubwarâ ôya-kamasâ.

John 1

1 Ye ma ôâman fô âwô gâtâ è di Wurubwarâ wanyun-gyebi fô ã sa, gâ âwô ma Wurubwarâ n sa, gâ è di Wurubwarâ. 2 Ye ma ôâman fô âwô ma Wurubwarâ n sa. 3 Wurubwarâ â dama gâ wo koro â mâ anyan powu. Gâ gænyankæ gæn ma gâtâ Wurubwarâ ân dama gâ wo koro â mâ. 4 Âwô gâtâ è di Wurubwarâ wanyun-gyebi fô wanæ gâ nkpa ã sa, gâ nkpa fô n di gââmaâæ tâ bânæ. 5 Gââmaâæ fô gææ âmaâæ dibilin daanæ, mô dibilin fô dæn talæ di di gââmaâæ fô gii koro. 6 Ôya wûkæ waanæ Wurubwarâ â sa âsaranyan âkæ gâtâ bee kpèlè wô Yohane. 7 Â ba gâtâ âã bã dõ gââmaâæ fô gaade â tâ bânæ, fô bânæ bàà dama wade fô yii koro be to gââmaâæ fô be di. 8 Nka Yohane gbagba n di gââmaâæ gætôkô, mô â ba gâtâ âã bã dõ gââmaâæ fô gaade. 9 Âwô gâtâ è di gââmaâæ gbagba, gâ ââ âmaâæ â tâ

ânæ-kamasâ fô ââ ba gâtûnkwaâ gii koro. 10 Âwô gâ Wurubwarâ â dama wo koro â mâ gâtûnkwaâ ma gatala, gâ ye ma ôâman fô ã sa, mô bânæ bân nyænla wô. 11 Â ba âwô gbagba wô bânæ baakûn, mô wô bânæ ben to wô. 12 Mô bânæ powu gâtâ be to wô, gâ be to wo diyere be di fô, â tâ bâ osele gâtâ bàà bè biligi Wurubwarâ bebi. 13 Wûn san ma ânæ-nyalâ gewo, abââ ânæ-nyalâ gelenbi, abââ eteni âkæ gelenbi gaanæ, mô wù di gâ Wurubwarâ gelenbi gaanæ gâ e wo bâ afufon. 14 Âwô gâtâ è di Wurubwarâ wanyun-gyebi fô e bè biligi ânæ-nyalâ, gâ â sara ma âtæ. Ti we wo gingyebi gâtâ gii wulà alâ âwô woko n di Wote Wurubwarâ Wobi-kæläen fô. Wü san ma wo koro gâ gâbwala-dærâ ma ade gâtâ î dô fô æ ba. 15 Gâ Yohane â gbârâ afala e tiri Wurubwarâ Wobi fô e wulà bânæ alan, “Nyawô wade gâ na fûrûma dô alan, ‘Âwô gâtâ ã târâma mæ ââ ba fô â da mæ, yema ã fûrûma ã sa, pâgâ be wo mæ’ fô.” 16 Gâ gâbwala gâtâ gæ yôn wanæ fô gii koro gâ ti wura gâbwala disere dilen-dilen lâ. 17 Wurubwarâ â dama gâ Mose wo koro â tâ wo-Ise fô, mô gâbwala ma ade gâtâ î dô fô bærâ, wü san ma gâ Wurubwarâ Wobi Yesu Kirisito wo koro gâ æ ba. 18 Ânæ âkæ een te we Wurubwarâ â nya. Mô Wobi-kæläen gâtâ butu bûn taa da âbâ ma âwô boo getite fô, âwô na bè tiri Wurubwarâ wodu e wulà. 19 Yuda bete bôô bândærâ gâtâ bã sa Yerusalem ditele fô bâ sa boo gedi gææ bätâlâ, ma Lefi bete alâ bâ ma lila Yohane alan, “Ânæ mômô gâ à di?” Gâ Yohane wade gâtâ â dô bâ æ lâ. 20 Â dô â tana alan, “Nka nmæ n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba fô.” 21 Gâ be lila wô alan, “Âwû bærâ, ânyan gâ à di? À di gâ Eliya abââ?” Âwû gâ Yohane alan, “Kwa, min di Eliya.” Gâ be biri be lila wô alan, “Awô n di Wurubwarâ wôtabûrûlâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba fô abââ?” Gâ Yohane e biri e tiri wuunyun alan, “Kwa, nka nmæ n di wô.” 22 Gâ bâ dô wô alan, “Âwû bærâ, ânyan kitii gâ à di? Dô tæ ânæ-kæläen gâtâ à di! Dô tæ aa koro gaade, fô taà wura tæ ma tiri wuunyun tæ tâ âbâ gâtâ bâ sa tæ fô.” 23 Dûkô gâ Yohane â dô bâ alan, “Nmæ n di ânæ âkæ gæta gâtâ gææ gbârâ afala otonkuma waanæ alan, ‘Æ tûna Efonte Wurubwarâ wosele!’ anlâ gâtâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya â dô â sæ fô.” 24 Bânæ gâtâ bâ sa Yohane wakûn fô bâkæ bè di Farisi bete. 25 Be lila Yohane alan, “Gengyi nka awô n di Nkpa Wotolâ fô, gâ an di Eliya,

abââ Wurubwarâ wôtabûrûlâ fô, âwû bærâ, anûn yii koro gâ aa kù bânæ Wurubwarâ anæ?” 26 Yohane e tiri wuunyun alan, “Nmæ ñ de gâ butu n te kù bânæ Wurubwarâ anæ, mô ânæ âkæ ã sa yaanæ gâtâ ææn nyî wô. 27 Âwô n di ânæ gâtâ ã târâma mæ ââ ba fô, gâtâ mæn kûtûma gâtâ nan kpa wanataga yaadææ gba.” 28 Ade nyayæ powu i sere gâ Betani ditele, Yodan getu-fèn, ôkûn gâtâ Yohane ee kù bânæ Wurubwarâ anæ fô. 29 Gâtâ kere gæ kpa fô, Yohane e we Yesu ââ ba wakûn, gâ Yohane â dõ alan, “Æ nya âwô gâtâ è di Wurubwarâ Wôyâran gâtâ â ka koro â tâ gedi â ka e tiri ade-kpen e ye bânæ-nyalâ powu boo koro fô. 30 Nyawô wade gâ na fûrûma dõ yæ alan, ‘Âwô gâtâ ã târâma mæ ââ ba fô â da mæ, yema ã fûrûma ã sa, pâgâ be wo mæ’ fô. 31 Nmæ gbagba mææn nyî wô, mô âwô wo koro gâ Wurubwarâ â sa mæ alâ n ka butu n kù bânæ Wurubwarâ anæ, fô nan wura n tiri wô okoro n wulà Isareli bete.” 32 Gâ Yohane e di adansâ alan, “Na we Wurubwarâ Gifiye fô gi ye gatala anlâ âlôpô gæ bã gyaga wo koro. 33 Nafô nmæ gbagba mææn nyî wô, mô Wurubwarâ gâtâ â sa mæ alâ n ka butu n kù bânæ Wurubwarâ anæ fô, âwô ke na dõ mæ alan, ‘Âwô gâtâ à we miin Gifiye gi ye gatala gæ bã gyaga wo koro fô, âwô n di ânæ gâtâ âã ka miin Gifiye e kù bânæ fô.’ 34 Gâ na we, gâ n te di adansâ alan, ‘Nyawô n di Wurubwarâ Wobi-kæælæn fô!’ ” 35 Gâtâ kere gæ næ kpa fô, Yohane ma wô bâkasælâ fô banyôô be biri bã sa dûkô. 36 Gâtâ Yohane e we Yesu ââ da fô, â nya wô, gâ â dõ alan, “Æ nya Wurubwarâ Wôyâran gâtâ â ka koro â tâ gedi fô!” 37 Gâtâ Yohane bâkasælâ banyôô fô bâ nûn Yohane â dõ gâlâ fô, be kere wô bâ ya bâ ma târâma Yesu. 38 Gâtâ Yesu e fi â nya, gâ e we gâtâ bã târâma wô fô, e lila bâ alan, “Anûn gâ ii len?” Gâ bâ dõ wô alan, “Ewùlâlâ, ganæ gâ à si?” 39 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Æ ba, fô yàà bã nya!” Okoro bâ san, gâ bâ ma we ôkûn gâtâ è si. Ôkûna wûtôkô waà mâ anlâ ôgyôlô-fila awôrônnyan anaa yaanæ. Gâ be di duwi dætôkô wakûn. 40 Andere gâtâ è di Simon Petero wonobi fô è di bânæ banyôô gâtâ bâ nûn Yohane â dõ gâlâ gaade, gâ bâ târâma Yesu fô baanæ âkæ. 41 Gænyan gâtâ Andere e gyegeye â mâ n di gâtâ â ma bugiti wôdærâ Simon, gâ â dõ wô alan, “Ti we Mesiya fô.” (Mesiya n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ âã bâ ba, gâ bee kpèlè wô Kirisito fô.) 42 Gâ â ka Simon e bè wulà Yesu. Gâtâ Yesu â bûma bûnûn â

nya wô fô, â dô wô alan, “N nyî gâtâ awô n di Simon, Yona wobi fô. Baà kpèlè wô alâ Kefasi, abââ Petero, gâtâ wuu wulà alâ dætaa.” 43 Kere gæ kpa fô, Yesu â mâ wamænâ alâ âã san Galilee gâtûnkwaã gaanæ. Âwû gâ e we Filipino, gâ â dô wô alan, “Bã târâma mæ!” 44 Filipino e ye ditele gâtâ bee kpèlè Betasida fô daanæ. Dûkô gâ Andere, ma Petero mô be ye. 45 Filipino e we Nataneli, gâ â dô wô alan, “Ti we ânæ gâtâ Mose â âwara wade â sa wo-Ise fô yaanæ, gâ Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô mô bâ âwara wade fô. Bee kpèlè wô Yesu. È di Yosefu gâtâ e ye Nasareti ditele fô wobi.” 46 Âwû gâ Nataneli e lila wô alan, “Ade-kpara ækæ î talæ i ye Nasareti?” Âwû gâ Filipino alan, “Ba, fô àà bã nya!” 47 Ôkûna gâtâ Yesu e we Nataneli âã gbâma wô fô, â dô alan, “Æ nya, Isareli-te gbagba gâtâ didebila dæn ma waanæ.” 48 Nataneli e lila wô alan, “Lan gâ a mâ gâ a nyænla miinnundu?” Yesu e tiri wuunyun alan, “Na we wô figi oyon fô wûu gataen, pâgâ Filipino e kpèlè wô fô.” 49 Gâ Nataneli â dô wô alan, “Ândærâ, awô n di Wurubwarâ Wobi-kælæn fô! Awô n di Isareli bete Boogyu fô!” 50 Yesu â dô wô alan, “Gâtâ na dô wô alâ, na we wô figi oyon fô wûu gataen fô wuu koro gâ a to mæ a di lâ? Àà we anyan-dærâ a da nyayæ.” 51 Gâ â dô bâ alan, “N tâ dô yæ yàà nûn alâ, yaà we gâtâ gatala gæ tana, gâ Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô bââ bûn bâ waran nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô miin koro.”

John 2

1 Awi asiyee yææ gama fô bâ kpææ âna Kana ditele gâtâ dî sa Galilee gâtûnkwaã gaanæ fô. Fô Yesu wôna ã sa dûkô. 2 Gâ be kpèlè Yesu ma wô bâkasælâ fô mô dûkô. 3 Ôkûna gâtâ bûkan bu were dûkô fô, Yesu wôna â dô wô alan, “Bânæ fô bôô bûkan bu were.” 4 Yesu â dô wô alan, “Ânanæ, nyawû wun di aade abââ maade. Mæænnya gâtâ Wurubwarâ â sæ mæ fô wûun tâ næma.” 5 Wôna â dô bâsaranyan fô alan, “Ade-kamasâ gâtâ âã dô yæ fô, æ mâ!” 6 Fô isun-dærâ kooron ækæ ì sere dûkô. Yuda bete bôô dæsûma daanæ fô, bââ ka isun nyayæ bâ mâ koro wuu gefere gææ gûtûn. Dækæ daasô daà mâ anlâ agyafi ton abââ kooron. 7 Yesu â dô bâsaranyan fô alan, “Æ kpà butu æ yôla isun-dærâ fô powu!” Okoro bâ kpà butu bâ

yôla yæ bælæ-bælæ-bælæ. 8 Gâ Yesu â dō bâ alan, “Nkele æ kpà butu fô akæ, fô yàà ka æ san ma ândærâ gâtâ ââ nya gedi fô gii koro fô.” Gâ bâ kpà bâ san ma wô. 9 Gâtâ ândærâ fô â dæya bû fô, e we gâtâ bù di bûkan-kpara, mô âân nyî ôkûn gâtâ bu ye. Mô bâsaranyan gâtâ bâ kpà butu fô bâ san ma wô fô bærâ, bã nyî. Âwû gâ ândærâ fô e kpèlè âsanfôn fô wôsan, 10 gâ â dō wô alan, “Ânæ-kamasâ ââ dàà gyegeye e yo gâ bûkan-kpara â tâ bânæ. Gâ gengyi bã wârâ nyûn be suu fô, pângâ bââ ka âbû gâtâ bûn kôlô fô bâ ba gamama. Mô awô a ka gâ bûkpûkpûra fô a bubwa be sere ma ôkûna nyawû!” 11 Nyawû n di ade-dærâ ma gæsaa-gyangbasâlâ gâtâ Yesu â mâ. Â mâ wû gâ Kana ditele gâtâ dî sa Galilee gâtûnkwaâ gaanæ fô daanæ. Â ka e tiri wo gingyebi e wùlà, gâ wô bâkasælâ fô be to wô be di. 12 Nyawû wûu gama fô, âbâ, ma wôna, ma wonobi âbâ, ma wô bâkasælâ fô bâ san Kapenum ditele bâ ma di awi kalansâ dükôbâ. 13 Ôkûna gâtâ Yuda bete bôô Nkpa-geto gaawi yii gedi ææ gbâma fô, Yesu â san Yerusalem ditele. 14 Ôkûna gâtâ â san Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ fô e we gâtâ bânæ bâkæ bee fu bâkwô, ma báyâran, ma bâlôpô, gâ bâkæ mô bè si bee gbena kôba ækpûlô yii koro. 15 Gâ â ka ôâûn â mâ bænyanibi-koorilâ, gâ e berema bânæ fô ma bôô báyâran, ma bôô bâkwô powu e ye Dikwo-dærâ fô daanæ. Â yasæ bôô kôba abi gâtâ bee foma fô, gâ e fi-fi bôô-ækpûlô fô e tin. 16 Gâ â dō âbâ gâtâ bee fu bâlôpô fô alan, “Æ ka nyayæ i ye nfan! Æ kara ka Miinte Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô æ mâ gæyâ gii gedikûn!” 17 Ade nyayæ æ yâ wô bâkasælâ fô bâ kûna alâ bâ âwara Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ alan, “Wurubwarâ, ñ fâ ma aa Dikwo-dærâ daade gepepe, gâtâ gi di mæ ma miin duyû.” 18 Âwû gâ Yuda bete bôô bândærâ be bè lila wô alan, “Ade-dærâ ma gæsaa mômô gâ àà mâ a ka a wùlà alâ à ba osele gâtâ àà mâ gâlâ gaade nyayæ?” 19 Gâ Yesu e tiri ade fô yiinyun dækpælæ daanæ alan, “I gbena Wurubwarâ Dikwo-dærâ nyadæ! Nan biri n tōlà dæ n yela awi asiyee yææ gama!” 20 Âwû gâ Yuda bete bôô bândærâ fô bâ dō alan, “Bâ ka gâ bækyan akpilin anyôô ma kooron be sere Wurubwarâ Dikwo-dærâ nyadæ, gâ awô à talæ a ka awi asiyee a biri a sere dæ?” 21 Mô Wurubwarâ Dikwo-dærâ gâtâ Yesu ââ dō daade fô n di âwô gbagba wo koro-kpaba, nka Dikwo-dærâ fô gbagba gâ è de. 22 Okoro ôkûna gâtâ â lama â tô e ye bekulâ baanæ fô,

wô bâkasælâ fô bâ kûna gâtâ â dô ade nyayæ. Gâ be to Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô ma Yesu wade gâtâ â dô fô be di. 23 Ôkûna gâtâ ã sa Yerusalem, Nkpa-geto gaawi yaanæ fô, bânæ kpekpesi be we ade-dærâ ma gæsaa gâtâ â mâ, okoro be to be di alâ Wurubwarâ ã fæya ma wô. 24 Mô Yesu bærâ, ân ka koro â gyaga boo koro, yema ã nyî anlâ gâtâ bânæ powu bè we. 25 Wun di gâtâ ânæ ãã dô wôwôlôn wade â tâ wô, yema ã nyî bânæ powu baayu yaanæ.

John 3

1 Yuda bete bôôndærâ âkæ â sara gâtâ bee kpèlè wô Nikodemo. È di Farisi-te. 2 Odente wûkæ â tô â san Yesu wakûn, gâ â dô wô alan, “Ândærâ, tî nyî gâtâ à di gâ ewùlâlâ gâtâ Wurubwarâ na sa wô. Yema ânæ âkæ ân nan talæ â mâ ade-dærâ ma gæsaa gâtâ aa mâ lâ gâtâ Wurubwarâ ân fæya ma âwô.” 3 Gâ Yesu â dô wô alan, “N tâ dô wô àà nûn alâ, gengyi ben wo ânæ âkæ afufon ãã mâ Wurubwarâ wobi fô, ân nan talæ e we Wurubwarâ Buggy fô.” 4 Gâ Nikodemo e lila wô alan, “Lan gâ baà biri be wo ânæ ôkûna gâtâ â wârâ dan? Âã næ talæ e gyu wôna diboro daanæ bàà wo wô afufon?” 5 Yesu e tiri wuunyun alan, “N tâ dô wô àà nûn alâ, gengyi bân ka butu ma Wurubwarâ Gifiye be wo ânæ fô, ân nan talæ e gyu Wurubwarâ Buggy fô baanæ. 6 Ânæ-nyalâ ee wo gâ ânæ-nyalâ anlâ wonundu, mô Wurubwarâ Gifiye fô gii wo gâ ânæ anlâ Wurubwarâ wonundu. 7 Kara yâ ômæraè wàà ku wô gâtâ na dô wô alâ, wù di gâtâ bàà wo wô afufon fô. 8 Gifiye gææ gbârâ anlâ gâtâ gi len. Aa nûn gææ gâgbârâ, mô an taa nyænla gii geyekûn, abââ ôkûn gâtâ gææ fôrô. Gâlâ ke gâ wù we tâ ânæ-kamasâ gâtâ Wurubwarâ Gifiye gi wo wô fô.” 9 Nikodemo e lila wô alan, “Lan gâ waà mâ nyayæ yàà sere?” 10 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Nmæ ñ nyî alâ à di Isareli bete boowùlâlâ-dærâ, gâ aan nyî nyayæ lâ? 11 N tâ dô wô àà nûn alâ, ade gâtâ tî nyî gâ tææ dô, gâ ade gâtâ ti we fô gâ tii di yaadansâ lâ. Mô æn taa len yàà to taade-dôlâ fô æ sa. 12 Gengyi na dô yæ gâtûnkwaà gaade, gâ æn taa to i di fô, lan gâ yaà talæ i to gatala gaade i di? 13 Ânæ âkæ ân tâ bûn â san gatala dûkô fæya ma nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ gâtâ n sa gatala, gâ na ye dûkô na ba gataen

fô. 14 À nyî gâtâ wukukuba fô, Wurubwarâ â yâ Mose â mâ âwa, gâ â bûma wô gatala oyon wuu koro otonkuma waanæ, gâ bânæ gâtâ bâ tōlà bûnûn bâ nya âwa fô be wura nkpa. Gâlâ ke gâ wù di gâtâ bàà bûma nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô mô gatala, 15 fô âkamasâ gâtâ ââ tōlà bûnûn â nya mæ fô èè wura nkpa gakpaakpa. 16 Yema gelen gâ Wurubwarâ ee len bânæ-nyalâ, okoro gâ â ka nmæ Wobi-kælæn fô â tâ alâ, ânæ-kamasâ gâtâ èè to mæ e di fô ân nan ku e lulu, mô fô, èè wura nkpa gakpaakpa. 17 Yema Wurubwarâ ân sa nmæ Wobi fô gâtûnkwaâ gii koro alâ n bè tin bânæ dæpwâ, mô â sa mæ gâ alâ n bè to bâ nkpa. 18 Gâ ânæ gâtâ èè to mæ e di fô bân nan tin wô dæpwâ. Mô ânæ gâtâ en to mæ e di fô, be were tin wô dæpwâ, yema en to nmæ Wurubwarâ Wobi-kælæn fô e di. 19 Ade gâtâ bâ ka be tin yæ dæpwâ fô n di alâ, nmæ gâtâ n di gââmaâæ fô na ba gâtûnkwaâ gii koro, mô bânæ-nyalâ bee len dibilin bâ da gââmaâæ fô, yema baade-mâlâ ì di gâ ade-kpen. 20 Yema ânæ-kamasâ gâtâ ââ mâ ade-kpen fô ââ kyûn gââmaâæ fô, gâ ân taa ba gââmaâæ fô gaakûn. Yema ân taa len ade-kpen gâtâ â mâ fô yàà ye okòro. 21 Mô âkamasâ gâtâ ââ mâ ade gâtâ ì dō fô, ââ ba gââmaâæ fô gaakûn. Fô gââmaâæ fô gâà wura gi tiri gi wùlà alâ, wade-mâlâ ì san ma Wurubwarâ wo-isele yaanæ.” 22 Nyayæ yææ gama fô Yesu ma wô bâkasælâ fô bâ san Yudeya gâtûnkwaâ gaanæ. Yesu e di awi bâràâ baakûn dûkô, gâ e kù bânæ Wurubwarâ anæ. 23 Gâ Yohane mô ee kù bânæ Anon ditele gâtâ dî gbâma Salimi fô daanæ, yema butu bü sô dûkô. Bânæ bââ san, gâ ee kù bâ. 24 Ôkûna wûtôkô fô been te gye Yohane bâ tan dikwo. 25 Yuda-te âkæ ma Yohane bâkasælâ fô bâkæ be tiira gekù bânæ Wurubwarâ anæ waade. 26 Dûkô gâ Yohane bâkasælâ fô bâ ba wakûn bâ bã dō wô alan, “Ândærâ nya, ete gâtâ nafô ã fæya ma awô Yodan getu-fèn, gâ a di wo koro adansâ fô, ee kù bânæ Wurubwarâ anæ! Gâ bânæ powu bââ fôrô wakûn.” 27 Gâ Yohane â dō bâ alan, “Gengyi Wurubwarâ ân ka gænyan â tâ ânæ fô, ânæ âkæ ân nan talæ e wura gænyankæ. 28 Âyæ gbagba ì talæ i di mæ adansâ gâtâ na dō yæ alâ, nka nmæ n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dō â sæ alâ ââ bã ba fô, mô Wurubwarâ â sa mæ gâ alâ ñ gyegeye wô osele.” 29 Gâ â dō bâ dækpælæ daanæ alan, “Ânæ gâtâ ã ba âsanfôn n di âsanfôn fô wôsân. Wôsân wôwôlôn fô bærâ, ee yela e so gâlââ, pâ gengyi ã nûn âsanfôn

wôsan fô gæta fô, wàà mâ wô ôsâ. Gâlâ ke gâ nkenke wü ba mæ ôsâ gepepe. 30 Wù di gâtâ âwô Yesu èè di diyere â fæya, fô nmæ nan waran gataen. 31 Âwô gâtâ e ye gatala ââ ba fô â da gænyan-kamasâ. Gâ âwô gâtâ e ye gâtûnkwaâ gii koro fô, è di gâ gâtûnkwaâ gææ gænyan, gâ ââ dõ gâ gâtûnkwaâ gaade. Âwô gâtâ e ye gatala fô â da gænyan-kamasâ. 32 Ade gâtâ e we, gâ â nûn fô gâ ââ dõ lâ, mô âkæ ân taa to wade fô â sa. 33 Mô ânæ gâtâ ee to wade fô e di fô, ee wulà alâ, Wurubwarâ wade fô î sa waanæ gafô. 34 Âwô gâtâ Wurubwarâ â sa fô ââ dõ gâ Wurubwarâ Ade, yema Wurubwarâ â yâ wo Gifiye gî sa wanæ gepepe. 35 Nte Wurubwarâ ee len Wobi-kælaen fô wade, gâ â ka gænyan-kamasâ â sa wô gûlô. 36 Gâ ânæ-kamasâ gâtâ e to Wobi fô e di fô ã ba nkpa gakpaakpa. Mô âwô gâtâ ân nûn Wobi fô wakûn fô ân nan wura nkpa nyawô, mô fô, Wurubwarâ â ka owurufa wo koro.”

John 4

1 Farisi bete fô bâ nûn gâtâ Efonte Yesu ee kpèlè bânae, gâ ee kù bâ Wurubwarâ anæ, gâ e wura bâkasælâ da Yohane. 2 Mô Yesu gbagba en kù bânae, wô bâkasælâ fô na kù bâ Wurubwarâ anæ. 3 Ôkûna gâtâ Yesu â nyænla alâ Farisi bete bâ nûn gâlâ gaade fô, â tô e ye Yudeya, gâ e biri â san Galilee gâtûnkwaâ gaanæ. 4 Fô wù di gâtâ ãã dama Samariya gâtûnkwaâ gaanæ. 5 Gâ e bè ye Samariya ditele gâtâ bee kpèlè dæ Sikaa fô daanæ. Dùkô wûn ma ôfô ma gâtûnkwaâ gâtâ wukukuba fô tiitu Yakobu â ka â tâ wobi Yosefu fô. 6 Dùkô gâ Yakobu ditiribun fô dî sa. Yesu â fana wô-æsan fô yaanæ, okoro â ma sara ditiribun fô diinyun. Ôkûna wûtôkô fô ofila wu yela atele. 7 Dùkô fô Samariya-na âkæ â ba ã bã kpà butu. Âwû gâ Yesu â dõ wô alan, “Tâ mæ butu nan nyûn!” 8 Fô Yesu bâkasælâ fô bâ fûrûma da ditele daanæ bàà ma se anyan-dilâ bâ ba. 9 Gâ âna fô â dõ wô alan, “À di gâ Yuda-te, gâ nmæ mô ñ di gâ Samariya-na. Anûn yii koro gâ aa fô mæ butu?” E lila wô gâlâ gaade, yema alâ Yuda bete ma Samariya bete bân taa gyu. 10 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Gengyi nafô à nyî Wurubwarâ wanyan-tâlâ, ma nmæ gâtâ n tâ fô wõ butu nyabû fô, nafô awô à daà fô mæ, fô nan tâ wõ nkpa butu

gâtâ bûu da gakpaakpa.” 11 Gâ âna fô â dõ wô alan, “Ândærâ, ditiribun fô dî ba alun, gâ an de gænyan-kpâlâ mô. Lan gâ aà mâ àà wura gâlâ gii nkpa butu nyabû? 12 Abââ awô na da tiitu Yakobu gâtâ e kunla ditiribun nyadæ â tâ tæ fô? Âwô gbagba, ma wo bebi, ma wô bânan powu bâ nyûn butu be ye gâ daanæ.” 13 Yesu e tiri wuunyun alan, “Âkamasâ gâtâ âã nyûn gâlâ gii butu nyabû fô, otinbili waà biri wu ton wô, 14 mô âkamasâ gâtâ âã nyûn butu gâtâ nmæ nan tâ fô, otinbili wûn nan ni ton wô. Butu gâtâ nan tâ wô fô, baà biligi ditiribun wanæ gâtâ daà tâ wô nkpa butu gakpaakpa, gâtâ waà ka wô wû san nkpa gakpaakpa anæ.” 15 Gâ âna fô alan, “Ândærâ, tâ mæ gâlâ wuu butu nyabû, fô otinbili wûn nan ni ton mæ nan bã kpà butu ditiribun nyadæ daanæ.” 16 Âwû gâ Yesu â dõ wô alan, “San ma kpèlè aasan, fô yàà ba!” 17 Gâ âna fô â dõ wô alan, “Nn ma ete.” Gâ Yesu alan, “A dõ gepe gâtâ awô alâ an ma ete. 18 A wârâ kpà beteni ton, gâ âwô gâtâ âyæ ma âwô î sa lâ gba en di gâ aasan. Okoro ade gâtâ a dõ mæ lâ î sa waanæ.” 19 Gâ âna fô â dõ wô alan, “Ee ândærâ, na we gâtâ à di gâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ. 20 Anûn yii koro gâ tiitu âbâ Samariya bete bâ sûma Wurubwarâ gâ odon nyawû wuu koro, mô âyæ Yuda bete bærâ, ææ dõ alâ, Yerusalem n di ôkûn gâtâ wù di gâtâ âkamasâ âã sûma Wurubwarâ?” 21 Yesu â dõ wô alan, “Ânanæ! To mæ di alâ, ôya wûkæ wûu ba gâtâ nka odon nyawû wuu koro abââ Yerusalem ditele gâ bânæ baà sûma Miinte Wurubwarâ. 22 Âyæ Samariya bete fô ææn nyî Wurubwarâ gâtâ ææ sûma fô. Mô âtæ Yuda bete tí nyî Wurubwarâ gâtâ tææ sûma. Yema Wurubwarâ Nkpa-geto fô gæ dama gâ Yuda bete boo koro gæ ba. 23 Mô ôya wûkæ wûu ba, gâ wu were gyu gâtâ Wurubwarâ bâsûmalâ gbagba baà ka gâ Wurubwarâ Gifiye ma Ade gâtâ î sa waanæ bâ sûma Tiite Wurubwarâ, yema gâlâ gææ bâsûmalâ gâ Tiite Wurubwarâ ee len. 24 Wurubwarâ è di gâ Gifiye. Gâ âbâ gâtâ bââ sûma wô fô mô, wù di gâtâ bàà ka wo Gifiye, ma Ade gâtâ î sa waanæ bâ sûma wô.” 25 Gâ âna fô â dõ wô alan, “N nyî gâtâ Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ âã bã ba gâtâ bee kpèlè Mesiya, abââ Kirisito fô âã ba. Gâ gengyi ã ba fô, âwô nan dõ tæ ade powu.” 26 Yesu â dõ wô alan, “Nmæ gâtâ n tâ tabûrû ma awô lâ n di Nkpa Wotolâ âtôkô gâtâ ææ nya osele fô.” 27 Dûkô gâ Yesu bâkasælâ fô be ye ditele daanæ bâ ba. Gâtâ be we Yesu ma âna fô

booko bè si bââ tabûrû fô, wû mâ bâ dibi-dækæ. Mô baanæ âkæ ân talæ lila alan, “Anûn gâ aa len?” abââ “Anûn yii koro gâ aa tabûrû ma âna fô?” 28 Âwû gâ âna fô e kere wo gubun gâtâ è de ã bã kpà butu fô â ya â sæ, gâ e serenti â san ditele daanæ â ma dô bânæ alan, 29 “Æ bã nya ete âkæ! Â dô mæ maade powu gâtâ na mâ. Abââ âwô n di Nkpa Wotolâ fô fâ.” 30 Âwû gâ bânæ fô bâ tô be ye ditele fô daanæ bââ ba Yesu akûn. 31 Ôkûna wûtôkô fô, Yesu bâkasælâ fô be koturu wô alan, “Ândærâ, di gænyankæ!” 32 Mô â dô bâ alan, “N̄ ba anyan-dilâ ækæ gâtâ ææn nyî yii koro gaade ækæ.” 33 Gâ wô bâkasælâ fô bee lila bâwôlôn alan, “Gì si lâ, âkæ â môma wô anyan-dilâ?” 34 Yesu â dô bâ alan, “Maanyan-dilâ n di gâtâ nan mâ Miinte Wurubwarâ gâtâ â sa mæ fô gelenbi, fô nan werema wô gûtûn fô. 35 Nka âyæ n tâ dô alâ, wû yâ bebon bânaa pâ anyan yii gebelen yàà næma fô? N tâ dô yæ alâ, æ tōlà bûnûn æ nya ili fô, yaà we anlâ gâtâ anyan æ wârâ sæna ma gebelen. 36 Gâ ânæ gâtâ ee belen anyan fô, baà le wô gutoro, gâ ââ kûla anyan â sæ â tâ nkpa gakpaakpa. Gâlâ wuu koro ânæ gâtâ ââ dô, ma ânæ gâtâ ee belen fô powu, bàà bom be di ôsâ. 37 Dækpalæ gâtâ dæ dô alan, ‘Âkæ ââ dô, gâ âkæ ee belen’ fô dî sa waanæ. 38 Na sa yæ alâ æ ma belen abi oli gâtâ nka âyæ na mâ wûû gûtûn fô waanæ. Bâkæ na mâ gûtûn fô, gâ âyæ æ ba ii di gæætônô.” 39 Bânæ gâtâ bã sa Samariya ditele dætôkô daanæ fô baanæ kpekpesi be to Yesu be di, yema âna fô wade-dôlâ gâtâ alan, “Â dô mæ maade powu gâtâ na mâ” fô yii koro. 40 Okoro gâtâ Samariya bete fô bâ ba wakûn fô, bâ fô wô alâ, â sara baakûn. Gâ Yesu e di awi anyôô baakûn. 41 Gâ wade gâtâ e wùlà fô æ yâ bânæ kpekpesi be ni to be di. 42 Gâ bâ dô âna fô alan, “Nkele wun mini di aade fô yii koro gâ ti to ti di, mô gâtâ âtæ gbagba tæ nûn fô wuu koro gâ nkele ti we gâtâ âwô n di bânæ-nyalâ bôô Nkpa Wotolâ fô gbagbaagba.” 43 Awi anyôô gâtâ Yesu e di Samariya fô wûû gama fô, â tô â san Galilee gâtûnkwa. 44 Yema Yesu gbagba â dô alan, “Wurubwarâ wôtabûrûlâ ân ma gebù âwô gbagba gâtûnkwa gaanæ!” 45 Ôkûna gâtâ e gyu Galilee fô, dûkô wûû bânæ be to wô, yema be we wade-mâlâ ôkûna gâtâ bâ ma di Nkpa-geto gaawi-dærâ Yerusalem fô. 46 Gâ Yesu e biri â san Kana ditele gâtâ dî sa Galilee fô daanæ. Dûkô gâ e ti foma butu â mâ bûkan fô. Gæfææ gæændærâ âkæ ã sa dûkô gâtâ wobi ee yeba Kapenum

ditele daanæ. 47 Gâtâ ete fô â nûn alâ, Yesu e ye Yudeya â ba Galilee fô, â bã fô wô alâ, bàà san Kapenum, fô ãã ma kya wobi gâtâ ee yeba, gâ ee len èè ku fô â tâ wô. 48 Yesu â dõ wô alan, “Gengyi in we ade-dærâ ma gæsaa ækæ fô, nafô æn nan to mæ i di kpa.” 49 Gâ ândærâ fô â dõ Yesu alan, “Ândærâ, n fô wõ gâ, yâ taà san, nka gâlâ fô miinbi fô èè ku.” 50 Gâ Yesu â dõ wô alan, “San, aabi fô èè wura nkpa!” Ete fô e to Yesu wade fô e di, gâ â da. 51 Gâtâ ââ fôrô Kapenum fô, e tuma wô bâsaranyan, gâ bâ dõ wô alan, “Aabi fô â tô.” 52 Gâ ete fô e lila bâ ôya-kæläen gâtâ waanæ gâ ebi fô wo koro gæ mâ wô ôkâma fô. Gâ bâ dõ wô alan, “Walan ôkûna gâtâ ôdûnlâ fô wu kere wô wû ya fô, waà mâ anlâ ofila-kenken gæwôrônyan gækæ.” 53 Gâ ebi fô wote fô â nyænla gâtâ ôya wûtôkô waanæ gâ Yesu â dõ wô alan, “Aabi fô èè wura nkpa” fô. Okoro âwô ma wô dækpara powu be to Yesu be di. 54 Nyawû n di ade-dærâ ma gæsaa nyôôfâ gâtâ Yesu â mâ ôkûna gâtâ e ye Yudeya â ba Galilee fô.

John 5

1 Nyayæ yææ gama fô Yuda bete bee di boo duwi-dærâ dækæ, okoro Yesu â tô â san Yerusalem. 2 Fô dæbûna dækæ dî sa Yerusalem gâtâ bee kpèlè dæ Yuda bete boo ginde gaanæ alâ Betasida. Dî gbâma otunu gâtâ bee kpèlè alâ Bâÿâran bootunu fô, gâ be sere apata âbâ ton be silin dæ. 3 Apata âbâ fô yaanæ gâ beyebalâ dætænpan bã dô. Bâkæ bè di bânûngbenalâ, bâkæ bæsäeræ-kulâ buu bete, bâkæ ôtagasæ âbâ, gâ âbâ powu bâ ba bã dô bee so dæbûna fô dii gekpenti. 4 Yema wü sa wü sa fô, Wurubwarâ wôsâlâ ee ti ye gatala e bè sugba butu fô. Fô ânæ gâtâ èè gyegeye e gyu baanæ fô, wo geyeba gâtâ ee yeba fô gii kere wô gæ ya. 5 Ete âkæ gâtâ ee yeba bækyan dikpilin ma fwo-næyâ fô mô, ã sa dûkôbâ. 6 Gâtâ Yesu e we wô, gâ â nyænla alâ ã dô dûkô awi kpekpesi fô, e lila wô alan, “À len gâtâ àà wura ôkâma?” 7 Gâ ete fô e tiri wuunyun alan, “Efonte, gengyi bè kpenti butu fô, nn ma ânæ âkæ nfan gâtâ ãã ka mæ â sa dæbûna fô daanæ. Gengyi ñ bô n te len nan ma gyu fô, fô âkæ e gyegeye mæ.” 8 Yesu â dõ wô alan, “Tô ka aa difenge fô àà san!” 9 Dækpalan daanæ fô, ete fô e wura ôkâma. Gâ â ka wo difenge, gâ â tô â san. Duwi

gâtâ Yesu â mâ ade nyayæ fô, di di gâ Yuda bete boo Duwi-tunalâ. 10 Okoro gâtâ Yuda bete bôô bândærâ fô be we ete gâtâ Yesu â kya geyeba fô, bâ dô wô alan, “Nðò wù di gâ tii Duwi-tunalâ. Osele wùn dô gâtâ àà tola aa difenge.” 11 Gâ ete fô e tiri wuunyun alan, “Ete gâtâ â kya mæ geyeba fô na dô mæ alâ n ka miin difenge fô nan san.” 12 Gâ be lila wô alan, “Ânyan n di gâlâ giite gâtâ â dô wô alan, ‘Ka aa difenge fô àà san!’ lâ?” 13 Mô ete gâtâ Yesu â kya geyeba fô ân nyænla ânæ-kælaen gâtâ â kya wô, yema bânæ bã sô dûkô, gâ Yesu mô e tiri koro e ye baanæ. 14 Gamama fô, Yesu e we ete fô Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ. Gâ Yesu â dô wô alan, “Nya, nkele a wura ôkâma! Kere ade-kpen yææ gâmâ ya, fô gænyankæ gâtâ gæ da geyeba nyagæ gæn nan ba aa koro.” 15 Gâ ete fô â san â ma dô Yuda bete bôô bândærâ fô alan, “Wù di gâ Yesu na kya mæ geyeba fô.” 16 Gâlâ wuu koro Yuda bete bôô bândærâ fô bââ mâ Yesu ayen, yema alâ â kya eyebalâ fô Duwi-tunalâ daanæ okoro. 17 Gâ Yesu â dô bâ alan, “Miinte Wurubwarâ ââ mâ wô gûtûn ôya-kamasâ. Gâlâ ke gâ wù di gâtâ nmæ mô nan mâ gûtûn.” 18 Gâlâ gaade nyayæ yii koro Yuda bete bôô bândærâ fô be len iseles gâtâ bàà wolo wô. Yema nka alâ Yesu â kyûrûsæ Duwi-tunalâ fô wuuko, mô â dô alâ Wurubwarâ è di gâ wote. Nyawû wuu wulà alâ, âwô ma Wurubwarâ bè di akûsû. 19 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “N tâ dô yæ yàà nûn alâ, gænyan gækæ gæn ma gâtâ nmæ Wurubwarâ Wobi fô n tâ mâ mææn gûlô gii koro. N tâ mâ gâ ade gâtâ n te we Miinte ââ mâ fô. Ade gâtâ ââ mâ fô, âyæ ke gâ nmæ Ebi fô mô n tâ mâ. 20 Yema Miinte fô ee len nmæ Ebi fô, okoro ee wulà mæ gænyan-kamasâ gâtâ âwô gbagba ââ mâ. Gâ èè wulà mæ ade-dærâ da nyayæ gâtâ waà yâ ômææ wàà ku yæ. 21 Anlâ gâtâ Miinte fô ââ lama bekulâ, gâ ââ tâ bâ nkpa fô, gâlâ ke gâ nmæ Wobi fô mô n tâ tâ nkpa miin gelenbi gaanæ. 22 Miinte ân taa dô âkæ gôdô, yema â ka gôdô powu â sa miin gûlô. 23 Fô bânæ powu bàà tiri nmæ Ebi fô diyere anlâ gâtâ bee tiri Miinte fô diyere fô. Gâ ânæ gâtâ ân taa tiri nmæ Ebi fô diyere fô, ân taa tiri Miinte gâtâ â sa mæ fô mô diyere. 24 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, âwô gâtâ ââ nûn maade, gâ ee to âwô gâtâ â sa mæ fô e di fô, nkenkele nyawû gba ã ba nkpa gakpaakpa. Bân nan tin wô dæpwâ, mô â wârâ kaara e ye diku daanæ â ba nkpa anæ. 25 Æ nya, n tâ dô yæ yàà nûn alâ, ôya wûkæ waà bã

ba, gâ wu were gyu gba gâtâ bânæ gâtâ bè we anlâ bekulâ, yema gâtâ bâân nyî Wurubwarâ fô baà nûn nmæ Wurubwarâ Wobi fô mææn gæta. Gâ âbâ gâtâ bân nûn maakûn fô baà wura nkpa. 26 Anlâ gâtâ Miinte è di nkpa duyu fô, gâlâ ke gâ â yâ nmæ Wobi fô mô na mâ nkpa duyu. 27 Gâ â tâ mæ osele gâtâ nan dô bânæ bôô gôdô, yema nmæ n di Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô. 28 Æ kara yâ gâlâ gaade nyayæ yàà mâ yæ dibi-dækæ, yema ôya fô waà bân ba gâtâ bekulâ gâtâ bân sa bæsan baanæ powu baà nûn mææn gæta. 29 Baà ye bôô bæsan baanæ bân ba. Gâ âbâ gâtâ bân mâ ade-kpara fô baà tô, fô bàà wura nkpa. Gâ âbâ gâtâ bân mâ ade-kpen fô mô baà tô, fô bàà tin bân dæpwâ. 30 Mæn nan talæ n mâ gænyankæ mææn gûlô gii koro. N tâ dô gôdô anlâ gâtâ n tâ nûn n ye Miinte akûn fô. Gâ mææn gôdô gææ gâdô gî dô, yema mæn taa bugiti nmæ gbagba miin gelenbi, mô n te bugiti gâ Miinte Wurubwarâ gâtâ â sa mæ fô gelenbi. 31 Gengyi gâ n di nmæ gbagba miin koro gaadansâ fô, maadansâ fô æn ma ôdûrû. 32 Mô âkæ ã sa gâtâ ee di miin koro gaadansâ, gâ n nyî gâtâ ade gâtâ â dô kadama miin koro fô î sa waanæ. 33 Æ sa bânæ Yohane wakûn, gâ e di ade gâtâ î sa waanæ fô yaadansâ. 34 Nka alâ, ânæ-nyalâ wadansâ yii gedi gâ n te len, mô n tâ dô ade nyayæ, yema n te len gâtâ yàà wura Nkpa-geto okoro. 35 Yohane è we anlâ kandæya gâtâ wuu gye, gâ wûû âmaâæ. Gâ î len gâtâ yàà di kandæya fô wôsâ bâràâ. 36 Mô n ba adansâ gâtâ î kôlô da Yohane woyo fô. Gûtûn gâtâ Miinte â tâ mæ osele alâ n mâ, gâ n tâ mâ fô gii di adansâ alâ âwô Miinte na sa mæ. 37 Gâ Miinte gâtâ â sa mæ fô mô, e di miin koro gaadansâ. Mô âyæ ææn tâ nûn wô gæta, gâ iin te we wô ma gûnûn æ nya. 38 Wade fô æn ma yiituru yaanæ, yema æn taa to nmæ gâtâ â sa fô i di. 39 Ææ sæna bûnûn æ kasæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô, yema î nyî gâtâ yàà wura nkpa gakpaakpa i ye Ade fô yaanæ. Wurubwarâ Ade-âwaralâ ætôkô n te di miin koro adansâ. 40 Mô i terema gâtâ yàà ba maakûn, fô yàà wura nkpa. 41 Mæn fâ ma bânæ-nyalâ boo gesila. 42 Mô n nyî yæ, gâ n nyî gâtâ æn taa len Wurubwarâ i ye yiituru yaanæ. 43 Na ba gâ Miinte Wurubwarâ diyere daanæ, mô in to mæ. Mô gengyi gâ âkæ ã ba âwô gbagba gûlô gii koro fô, yàà to wô. 44 Ii len gâtâ bânæ bàà sila yæ, mô æn taa sæna bûnûn gâtâ Wurubwarâ-kælæn fô èè sila yæ. Okoro lan gâ waà mâ yàà to mæ i di? 45 Æ kara sa amænlâ alâ nan ka ade n sere yæ

Miinte Wurubwarâ bûnûn. Yiitu Mose gâtâ yææ bûnûn bü gyaga wo koro fô nan ka ade e sere yæ. 46 Gengyi î daà to Mose i di fô, nafô yaà to nmæ mô i di, yema Mose â âwara gâ miin koro gaade. 47 Mô gâtâ æn taa to ade gâtâ â âwara fô i di lâ, lan gâ yaà talæ i to maade-dôlâ i di?”

John 6

1 Nyayæ yææ gama fô, Yesu â kaara Galilee getu gâtâ bee ni kpèlè alâ Tiberiya fô â san ofèn. 2 Bânæ dætænpan bâ târâma wô, yema be we ade-dærâ ma gæsaa gâtâ â mâ gâtâ â kya beyebalâ kpekpesi fô. 3 Gâ Yesu ma wô bâkasælâ fô bâ bûn bâ san odon wuu koro bâ ma sara. 4 Ôya wûtôkô fô Yuda bete bôô Nkpa-geto gaawi gâtâ bee di fô æ gbâma. 5 Yesu ã bã tōlâ bûnûn fô, e we gâtâ bânæ dætænpan bââ ba wakûn, gâ e lila Filipino alan, “Ganæ gâ taà wura anyan-dilâ ti se tæ tâ bânæ nyabâ powu bàà di?” 6 Fô Yesu ee ye wô gama â nya gâ, yema Yesu ã nyî gænyan gâtâ ââ mâ. 7 Filipino â dô wô alan, “Pâ âkamasâ èè wura boroboro bârââ gba e di fô, taà mæna anlâ bebon næyâ bôô kôba-lenlâ.” 8 Gâ wô bâkasælâ fô baanæ âkæ gâtâ bee kpèlè Andere gâtâ è di Simon Petero wonobi fô â dô alan, 9 “Ebi âkæ ã sa nfan gâtâ è de boroboro ton ma bâsün bânÿôô. Mô anûn gâ nyawû waà mâ bânæ kpekpesi nyabâ?” 10 Gâ Yesu â dô wô bâkasælâ fô alan, “Æ yâ bânæ fô bàà waran bâ sara!” Fô dæfa-âôô mô dî sa dûkôbâ. Okoro bânæ fô powu bâ waran bâ sara. Beteni gâtâ bã sa dûkô fô bàà mâ anlâ ægbaa ænyôô ma nkpæn ton (5,000). 11 Yesu â ka boroboro fô, gâ â sa Wurubwarâ onyun, gâ e yo wû â tâ bânæ gâtâ bè si dûkôbâ fô powu. Gâlâ ke gâ â mâ bâsün fô mô, gâ bânæ fô powu be di bâ kûtæ boo gelenbi. 12 Gâtâ bâ kûtæ fô, â dô wô bâkasælâ fô alan, “Æ kara yâ anyan-dilâ fô akæ yàà lulu! Æ tasæ akurumakyââ fô powu!” 13 Gâ bâ tasæ boroboro ton ma bâsün bânÿôô gâtâ be di be kuruma fô yaabùrùbùrù bâ yôla atuya fwo-anyôô. 14 Gâtâ bânæ fô be we ade-dærâ ma gæsaa gâtâ Yesu â mâ fô, bâ dô alan, “Nyawô n di Wurubwarâ wôtabûrûlâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba gâtûnkwaâ gii koro fô gbagbaagba!” 15 Nkele bânæ fô bè len bàà gye Yesu bâ sæ bugyu. Mô Yesu â nyænla, okoro e ye baanæ e biri â da odon fô wuu koro woko. 16 Wû næma

ôgyôlô fô, wô bâkasælâ fô be biri bâ san getu fô giinyun. 17 Dûkô gâ be gyu ôkûlæ waanæ gâtâ bà kaara getu bâ san Kapenum ditele daanæ. Ofila wu gyu, mô Yesu ân tâ ba baakûn. 18 Gâ gifiye-dærâ gækæ gæ tô gææ gbârâ, okoro butu fô bûû tô bû gbârâ gepepe. 19 Gâtâ wô bâkasælâ fô bâ pala bôôkûlæ bâ san anlâ kilometa ton, abââ kooron fô, be we Yesu ã san butu fô buu koro ââ ba bôôkûlæ fô waakûn. Gâ gæsaa gi ton bâ. 20 Gâ â dô bâ alan, “Wù di gâ nmæ! Æ kara yâ gæsaa gàà ton yæ!” 21 Âwû gâ wô bâkasælâ bâ ka wô bâ sa bôôkûlæ fô waanæ ôsâ waanæ. Gâtâ e bo e gyu fô, dækpalan daanæ fô bã sa ôkûn gâtâ bââ fôrô fô. 22 Kere gæ kpa fô, bânæ dætænpan fô bã sangba bã sa getu fô giifèn. Bã nyî gâtâ ôkûlæ-kælæn ñ sa dûkô, mô be we gâtâ Yesu bâkasælâ fô bâ da ma âwû, gâtâ Yesu en gyu waanæ â fæya ma âbâ. 23 Mô fô, ækûlæ ækæ i ye Tiberiya ditele æ ba getu giinyun dûkô gâtâ wü gbâma ôkûn gâtâ Efonte Yesu â tæ tâ Wurubwarâ karan, gâ bânæ be di boroboro fô. 24 Gâtâ bânæ dætænpan fô be we gâtâ Yesu ân ma dûkô, gâ ben we wô bâkasælâ fô mô fô, âbâ mô be gyu ækûlæ yaanæ bâ san Kapenum bã maà bugiti wô. 25 Gâtâ bânæ fô be we Yesu getu fô giifèn-do fô, be lila wô alan, “Ândærâ, lan gâ a mâ gâ a bè ye nfan?” 26 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “N tâ dô yæ yàà nûn alâ, boroboro gâtâ na tâ yæ, gâ i di æ kûtæ yii gelenbi fô wuu koro gâ ii bugiti miinsele lâ. Wun di gâ ade-dærâ ma gæsaa gâtâ na mâ, gâtâ wuu wùlà alâ Wurubwarâ na sa mæ fô wuu koro. 27 Æ kara fana i len anyan-dilâ gâtâ yaà mæna. Mô fô, i bugiti anyan-dilâ gâtâ yaà tâ yæ nkpa gakpaakpa fô. Nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô nan tâ yæ anyan-dilâ nyayæ, yema Miinte Wurubwarâ wôkâma wü gyaga miin koro gâtâ wuu wùlà alâ Wurubwarâ e to mæ â sa.” 28 Gâ be lila wô alan, “Gûtûn mômô gâ wù di gâtâ taà mâ, fô tàà mâ gûtûn gâtâ Wurubwarâ ee len?” 29 Yesu e tiri wuunyun alan, “Gûtûn gâtâ Wurubwarâ ee len fô n di gâtâ yàà to âwô gâtâ â sa fô i di.” 30 Gâ be lila Yesu alan, “Ade-dærâ ma gæsaa mômô gâ aà talæ a mâ a wùlà tæ gâtâ Wurubwarâ na sa wõ, fô tàà to wõ ti di? 31 Tiitu âbâ be di anyan-dilâ gâtâ bee kpèlè Mana fô otonkuma waanæ. Gâlâ gâ bâ dô bâ sæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ alan, ‘Â tâ bâ anyan-dilâ ye gatala, gâ be di.’ ” 32 Gâ Yesu â dô bâ alan, “N tâ dô yæ yàà nûn alâ, nka Mose na tâ yiitu âbâ anyan-dilâ gâtâ i ye gatala fô. Wù di gâ

Miinte n tâ tâ yæ anyan-dilâ gâtâ i di anyan-dilâ gbagbaagba fô ye gatala. 33 Yema anyan-dilâ gâtâ Wurubwarâ ââ tâ fô, n di anyan-dilâ gâtâ i ye gatala æ ba gâtûnkwa gii koro, gâ ææ tâ bânæ-nyalâ nkpa fô.” 34 Âwû gâ bâ dô wô alan, “Efonte, tâ tæ anyan-dilâ nyayæ duwi n di duwi!” 35 Gâ Yesu â dô bâ alan, “Nmæ n di nkpa anyan-dilâ fô. Ânæ gâtâ ã ba maakûn fô, dækpan dæn nan ni ton wô. Gâ ânæ gâtâ e to mæ e di fô, otinbili wûn nan ni wolo wô. 36 Anlâ gâtâ na dô yæ na bâ da fô, i we mæ, mô fô, in taa to mæ i di. 37 Âkamasâ gâtâ Miinte â tâ mæ fô, âã ba maakûn. Gâ âwô gâtâ âã ba maakûn fô mæn nan birima gama. 38 Yema na ye gatala na ba gâtâ nan bã mâ âwô gâtâ â sa mæ fô gelenbi, nka nmæ gbagba miin gelenbi. 39 Âwô gâtâ â sa mæ fô gelenbi n di gâtâ n kara yâ baanæ âkæ èè ye mææn gûlô, mô fô, duwi-sûlâ ôkûna fô daanæ nan lama âbâ powu n ye diku daanæ n ba nkpa anæ. 40 Yema Miinte gelenbi n di gâtâ âkamasâ gâtâ è we nmæ Wobi fô, gâ è to mæ e di fô, èè wura nkpa gakpaakpa. Fô duwi-sûlâ ôkûna fô daanæ nan lama wô n ye bekulâ baanæ n ba nkpa anæ.” 41 Yuda bete bôô bândærâ fô be gyu geåunu-åunu, yema â dô alan, “Nmæ n di anyan-dilâ gâtâ i ye gatala æ ba fô.” 42 Okoro bâ dô alan, “Nka nyawô n di Yosefu wobi gâtâ bee kpèlè Yesu fô? Tî nyî wote ma wôna. Gâ lan gâ nkele ââ dô alan, ‘Na ye gâ gatala na ba!’?” 43 Yesu â dô bâ alan, “I kere geåunu-åunu fô æ ya! 44 Gengyi Miinte gâtâ â sa mæ fô en kpema ânæ âkæ â gbâma mæ fô, ânæ fô ân nan talæ â ba maakûn. Gâ duwi-sûlâ ôkûna fô daanæ nan tölâ âbâ gâtâ bã gbâma mæ fô n ba nkpa anæ. 45 Bâ åwara Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-wùlâlâ fô yaanæ bâ sæ alan, ‘Âbâ powu baà mâ bânæ gâtâ Wurubwarâ èè wùlâ bâ ade’. Gâlâ okoro âkamasâ gâtâ âã nûn Miinte Wurubwarâ wakûn gâ âã kasæ wade fô âã ba maakûn. 46 Nyawû wûn taa wùlâ alâ, âkæ e we Miinte fô. Âwô gâtâ e ye Wurubwarâ wanæ â ba fô woko-kwan na we wô. 47 Gâ n tâ dô yæ yàà nûn alâ, âwô gâtâ e to mæ e di fô ã ba nkpa gakpaakpa. 48 Nmæ n di nkpa anyan-dilâ fô. 49 Yiitu âbâ be di anyan-dilâ gâtâ i ye gatala, gâ bee kpèlè yæ Mana fô otonkuma waanæ. Mô be ku. 50 Nkpa anyan-dilâ gâtâ nkenkele n tâ dô yaade, gâ i ye gatala æ ba fô bærà, gengyi âkæ è di yæ fô, en nan ku â nya. 51 Nmæ n di nkpa anyan-dilâ ætôkô gâtâ i ye gatala æ ba fô. Gengyi âkæ è di anyan-dilâ nyayæ akæ fô, èè wura nkpa gakpaakpa.

Gâ anyan-dilâ gâtâ nan tâ bânæ-nyalâ bàà wura nkpa fô n di miin koro-kpaba.” 52 Yuda bete bôô bândærâ fô be tiira-tiira Yesu gâtâbûrû fô gaanæ alan, “Lan gâ ete nyawô ã talæ â ka wo koro-kpaba â tâ tàà di?” 53 Gâ Yesu â dô bâ alan, “N tâ dô yæ yàà nûn alâ, gengyi in di nmæ Bânæ-nyalâ bôôndærâ fô miin koro-kpaba, yàà nyûn mææn nkalan fô, æn ma nkpa. 54 Gâ ânæ-kamasâ gâtâ ee di miin koro-kpaba, gâ ââ nyûn mææn nkalan fô, ã ba nkpa gakpaakpa. Gâ duwi-sûlâ ôkûna fô daanæ nan tōlà wô n ye bekulâ baanæ. 55 Yema miin koro-kpaba n di anyan-dilâ gbagbaagba, gâ mææn nkalan mô n di bûkan gbagbaagba. 56 Gâ âkamasâ gâtâ ee di miin koro-kpaba, gâ ââ nyûn mææn nkalan fô, ã sa ma nmæ, gâ nmæ mô n sa ma âwô. 57 Anlâ gâtâ Miinte Wurubwarâ gâtâ è di nkpa duyu fô â sa mæ, gâ wo koro n si fô, gâlâ ke gâ âkamasâ gâtâ ee di miin koro-kpaba fô, miin koro, âã sara gakpaakpa. 58 Nmæ n di anyan-dilâ gâtâ i ye gatala æ ba fô. Min we anlâ anyan-dilâ gâtâ tiitu âbâ be di, gâ æn tâ bâ nkpa gakpaakpa, gâ be ku fô. Mô ânæ gâtâ ee di anyan-dilâ gâtâ n tâ dô yaade lâ fô, âã sara gakpaakpa.” 59 Ade nyayæ gâ Yesu â dô ôkûna gâtâ ee wùlà ade Yuda bete boo Getumakûn Kapenum ditele fô. 60 Ôkûna gâtâ wô bâkasælâ fô bâ nûn ade nyayæ fô, baanæ kpekpesi bâ dô alan, “Ade-wùlâlâ nyayæ yaanæ î ba ôdûrû. Ânyan n talæ e to ade nyayæ?” 61 Gâtâ Yesu â nyænla gâtâ wô bâkasælâ fô bââ tabûrû ade nyayæ yii koro fô, e lila bâ alan, “Ade nyayæ ii tiira yaamænla abââ? 62 Âwû bærâ, gengyi ì we nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô n tâ bûn n tâ fôrô gatala miin geyekûn fô, lan gâ waà mâ yæ? 63 Gænyan gâtâ gææ tâ nkpa n di Wurubwarâ Gifiye fô. Ade gâtâ bânæ-nyalâ bè de bôôkâma bââ mâ bærâ, æn ma tōnô âkæ. Ade gâtâ na dô yæ lâ i ye Wurubwarâ Gifiye fô gaakûn, gâ ææ tâ nkpa. 64 Mô yaanæ bâkæ bân taa to be di.” Yesu â dô gâlâ, yema ã fûrûma ã nyî ma ôåman âbâ gâtâ ben to be di, ma âwô gâtâ eè tiri wô â tâ fô. 65 Gâ â dô â fæya alan, “Nyawû wuu koro gâ na dô yæ alâ, gengyi Miinte fô ân tâ âkæ osele ãã ba maakûn fô, ân nan talæ â ba fô.” 66 Nyawû wûû gama fô, wô bâkasælâ fô kpekpesi be biri gâtâ bân mænæ târâma wô. 67 Âwû gâ Yesu e lila wô bâkasælâ fwo-bânyôô fô mô alan, “Âyæ mô ii len yàà biri, abââ?” 68 Gâ Simon Petero e tiri wuunyun alan, “Oo, Efonte, ânyan wakûn gâ taà san? Awô aako n ba ade gâtâ ææ tâ nkpa

gakpaakpa. 69 Gâ nkele ti to wõ ti di, gâ ti we tæ nyænla gâtâ awô n di âwô gâtâ Wurubwarâ e tiri â sæ â tâ koro fô.” 70 Gâ Yesu e lila alan, “Nka yææ bânæ fwo-bânyôô gâ na tiri? Mô yaanæ âkæ wamænâ î dô anlâ Wurubwarâ wokengbelilâ wamænâ.” 71 Yudasi gâtâ wote n di Simon Isikaroti fô wade gâ ââ dõ lâ. Yudasi è di wô bâkasælâ fwo-bânyôô fô baanæ âkæ. Mô fô, âwô nan tiri Yesu â tâ.

John 7

1 Wade yii gewulà nyayæ yææ gama fô, Yesu ã san ee silin Galilee atele yaanæ. Fô en len ãã san e silin Yudeya atele yaanæ, yema Yuda bete bôô bândærâ fô bee bugiti isele gâtâ baà ka be wolo wô. 2 Fô Yuda bete bôô-Æpanpan yaawi-dærâ yii gedi æ næma. 3 Okoro Yesu wonobi âbâ bâ dõ wô alan, “Ye nfan, fô àà san Yudeya gâtûnkwaà gaanæ, fô aa bâkasælâ fô bàà wura be we aade-dærâ gâtâ aa mâ fô. 4 Yema gengyi âkæ ee len bânæ bàà nûn wô nkan fô, ân taa mâ ade e bubwa. Okoro gengyi aa mâ ade-dærâ-dærâ nyayæ fô, wù di gâtâ àà tiri aa koro okòro a wulà bânæ.” 5 Wonobi âbâ bâ dõ gâlâ, yema âbâ gba ben to be di alâ Wurubwarâ na sa wô. 6 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Nmæ bærâ, ôya gâtâ Wurubwarâ â sæ mæ fô wûûn tâ næma, mô âyæ bærâ, ôya-kamasâ wü kôlô tâ yæ. 7 Bânæ gâtâ baamænâ î gyaga gâ gâtûnkwaà gaanyan yii koro fô bâân talæ bâ kyûn yæ, mô nmæ gâ bââ kyûn, yema n tâ tæ dõ bâ alâ, baade-mâlâ ææn kôlô. 8 Âyæ, æ tô æ san æ ma di awi-dærâ fô! Nmæ mæn nan san awi-dærâ nyayæ yii gedi, yema mæænnya fô wûûn tâ næma.” 9 Gâtâ â dõ bâ gâlâ fô, â wô â sara Galilee dûkô. 10 Mô gâtâ wonobi âbâ bâ tô bâ da awi-dærâ fô yii gedi fô, Yesu mô â tô â san dûkô. E bubwa koro â san gâtâ en tiri wo koro okòro. 11 Fô Yuda bete bôô bândærâ fô bee bugiti wô dûkô, gâ bee lila alan, “Ganæ gâ ã sa?” 12 Bânæ bee àunu-àunu wo koro wade. Bâkæ alan, “È di gâ ânæ-kpara”, mô bâkæ alan, “Kwa, ââ gban gâ bânæ bàà lulu osele.” 13 Mô ânæ âkæ ân talæ â tabûrû wade okòro, yema alâ bè serenti Yuda bete bôô bândærâ fô. 14 Mô gâtâ be gyu awi-dærâ gâtâ bee di fô yii getite fô, Yesu â san Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ ee wulà ade. 15 Gâ ade fô æ dûrô Yuda bete bôô bândærâ fô onyun, gâ bee lila alan, “Lan

gâ ete nyawô â mâ, gâ â nyænla ade ôkûna gâtâ ân kasæ ade ewùlâlâ âkæ akûn â nya?” 16 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Maade-wùlâlâ fô in ye nmæ gbagba maakûn, mô i ye gâ âwô gâtâ â sa mæ fô wakûn. 17 Gengyi ânæ âkæ è len ãã mâ Wurubwarâ gelenbi fô, ãã nyænla alâ maade-wùlâlâ nyayæ i ye gâ Wurubwarâ wakûn abââ mææn gûlô gii koro gâ n tâ tabûrû. 18 Ânæ gâtâ ââ dõ gâ ade âwô gbagba wô gûlô gii koro fô ee bugiti gâ diyere â tâ wo koro. Gâ ânæ gâtâ ee bugiti gâ âwô gâtâ â sa wô fô wo diyere fô, gâlâ gæænæ fô wade î dô, gâ didebila dæn ma wanæ. 19 Abââ nka Mose na tâ yæ Wurubwarâ wo-Ise fô? Mô yaanæ âkæ ân taa di yii koro. Anûn yii koro gâ ii len yàà wolo mæ?” 20 Gâ bânæ fô be tiri wade fô yiinyun alan, “Gænyankæ gi si aa koro. Ânyan n te len èè wolo wõ?” 21 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Na mâ ade-dærâ ma gæsaa-kæælæn Duwi-tunalâ daanæ, gâ wû dûrô âyæ powu onyun. 22 Mose â tâ yæ gæsan gii gebelen giise, gâtâ nka Mose na sere wû, mô wu ye yiitu âbâ baakûn, gâ ii belen ânæ gæsan Duwi-tunalâ daanæ gba. 23 Gengyi æn taa kere gæsan gii gebelen æ ya Duwi-tunalâ daanæ, gâtâ æn nan wura æ nûn Mose wo-Ise fô yii koro, gâ nmæ mô na yâ ânæ-bilin e wura ôkâma Duwi-tunalâ dætôkô daanæ fô, anûn yii koro gâ æ ka owurufa miin koro? 24 Æ kara dõ gôdô gâtâ ææn nyî gaanæ. Æ dõ gôdô ma gii-isele.” 25 Âwû gâ Yerusalem bânæ bâkæ bee lila alan, “Nka ete nyawô gâ bee bugiti bàà wolo fô? 26 Nya gâtâ è yela ââ tabûrû bânæ baanæ okòro, mô âkæ en lila wô ade ækæ. Abââ nkenkele bândærâ fô be we bâ nyænla gâtâ âwô n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ ãã bã ba fô loo? 27 Ete nyawô bærâ, âtæ powu tî nyî ôkûn gâtâ e ye. Mô gengyi Nkpa Wotolâ fô ãã ba fô, âkæ ân nan nyænla ôkûn gâtâ èè ye.” 28 Gâtâ Yesu ee wùlà ade Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ fô, â tõlà onyun e lila bâ alan, “Okoro î nyî mæ gepepe, ma ôkûn gâtâ na ye? Nka nmæ gbagba mææn gûlô gii koro gâ na ba. Âwô gâtâ â sa mæ fô ã sa, mô âwô bærâ, ææn nyî wô. 29 Nmæ bærâ, ñ nyî wô, yema wakûn gâ na ye, gâ âwô na sa mæ.” 30 Okoro be len bàà gye Yesu, mô âkæ ân ka wô gûlô â kya wô, yema wo diku dææya gâtâ Wurubwarâ â sæ wô fô wûûn tâ næma. 31 Mô bânæ fô baanæ kpekpesi be to wô be di, gâ be lila alan, “Okoro gengyi Nkpa Wotolâ fô ã ba fô, ãã mâ ade-dærâ ma gæsaa da nyayæ gâtâ âwô nyawô ââ mâ lâ?” 32 Gâtâ Farisi

bete fô bâ nûn bânæ bee àunu-àunu Yesu wo koro gaade fô, âbâ ma gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ fô bâ sa Wurubwarâ Dikwo-dærâ dææ bânýalâ gâtâ bàà ma gye Yesu. 33 Àwû gâ Yesu â dõ alan, “Nan sara gâ yaakûn awi kalansâ, fô nan biri n san âwô gâtâ â sa mæ fô wakûn. 34 Yaà bugiti mæ, mô æn nan we mæ, gâ ôkûn gâtâ ñ sa fô, æn nan talæ æ ba dûkô.” 35 Àwû gâ Yuda bete bôô bândærâ fô bee lila bâwôlôn alan, “Ganæ gâ ete nyawô ãã bã san, gâ âtæ tæen nan we wô? Abââ ee len è serenti â san Gereki bete baakûn, ôkûn gâtâ tææ bânæ bââ yasæ be gyu fô, ãã ma wulà Gereki bete ade loo? 36 Gâtâ â dõ alan, ‘Yaà bugiti mæ, mô æn nan we mæ’, gâ ‘ôkûn gâtâ ñ sa fô, æn nan talæ æ ba dûkô’ fô, lan gâ ee wulà lâ? Anûn yaade n di nyayæ?” 37 Gâ duwi-kurumakyââ gâtâ di di duwi-dærâ Æpanpan yaawi yii gedi fô yaanæ fô, Yesu â tô e yela, gâ â tölà onyun â dõ alan, “Gengyi otinbili wuu wolo ânæ âkæ fô, â ba maakûn ãã bã nyûn butu. 38 Ânæ-kamasâ gâtâ eè to mæ e di fô ‘Nkpa ade yaà ye wanæ æ ba anlâ gâtâ butu buu ye ditiribun daanæ bû ba fô’. Anlâ gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ fô.” 39 Yesu â dõ gâ Wurubwarâ Gifiye gâtâ âbâ gâtâ be to wô be di fô bàà bè wura fô gaade. Yema ôkûna wûtôkô fô wo Gifiye fô gææn tâ ba, yema Yesu gingyebi giin te ye okòro. 40 Gâtâ bânæ fô bâ nûn Yesu wade-dõlâ nyayæ fô, baanæ bâkæ bââ dõ alan, “Ææn, ete nyawô n di Wurubwarâ wôtabûrûlâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ ãã bã ba fô.” 41 Bâkæ mô alan, “Ete nyawô n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ ãã bã ba fô.” Mô baanæ bâkæ be lila alan, “Nkpa Wotolâ fô eè ye gâ Galilee gâtûnkwa gâtâ ete nyawô â sara â dan fô gaanæ? 42 Nka Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ gâ alâ, Nkpa Wotolâ fô eè ye gâ Betelem ditele, ôkûn gâtâ egyu Dafidi â sara fô, gâ eè ye gâ egyu Dafidi wodu waanæ?” 43 Yesu wo koro bânæ fô bâ lanla ma bâwôlôn kperen-kperen. 44 Bânæ fô bâkæ be len bàà gye wô, mô âkæ ân ka wô gûlô â kya wô. 45 Gamama fô Wurubwarâ Dikwo-dærâ dææ bânýalâ gâtâ bâ sa fô be biri bâ san gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Farisi bete fô baakûn. Be lila bânýalâ fô alan, “Anûn yii koro gâ in gye wô æ ba?” 46 Gâ be tiri ade fô yiinyun alan, “Ânæ âkæ ân tâ tabûrû anlâ ete nyawô nya.” 47 Gâ Farisi bete fô be lila bâ alan, “Gì si lâ, â wârâ gban âyæ mô? 48 Okoro i were we bândærâ fô baanæ âkæ, abââ Farisi-te âkæ e to wô e di? 49 Mô bânæ

dætænpan nyabâ gâtâ bâân nyî Mose wo-Ise fô yaanæ fô gâ Wurubwarâ â fwala.” 50 Nikodemo gâtâ â tæ san Yesu wakûn â nya fô mô, è di gâ bândærâ fô baanæ âkæ. Gâ e lila bâ alan, 51 “Osele wü dô gâtâ tàà tin ânæ dæpwâ pâ tàà nûn wonyun waanæ waade tæ ka ti we gænyan gâtâ â mâ?” 52 Gâ be tiri ade fô yiinyun bâ tâ wô alan, “Anûn yii koro gâ aa tabûrû anlâ gâtâ awô mô à di gâ Galilee-te lâ? Nya Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ gepepe, à we gâtâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ âkæ ân nan ye Galilee.” 53 Gâ âbâ powu bâ yasæ dækæ-dækæ bâ da bôô-ælä.

John 8

1 Gâtâ âkamasâ â da wô dækpara fô, Yesu â tô â san odon gâtâ bee kpèlè Olife fô wûûpæ. 2 Gâtâ kere gææ kpa fô, e biri â san Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ. Gâ bânæ gâtâ bã sa dûkô fô powu be silin wô be tuma, gâ â sara, gâ e gyu bâ ade yii gewùlà. 3 Dûkô fô Ise yii bewùlâlâ ma Farisi bete fô bâ ka ânænæ âkæ gâtâ e ye wôsana gama, gâ be gye wô fô be bè yela Yesu ma bânæ fô powu bôô bûnûn. 4 Gâ bâ dô Yesu alan, “Ewùlâlâ, ti gye âna nyawô gâtâ ee len bete. 5 Mose wo-Ise fô i wùlà alâ ti fun gâlâ gææna nyawô ataa ti wolo. Lan gâ awô mô aa dô?” 6 Bâ dô ade nyayæ bâ ka be ten Yesu onyun, fô bàà wura be belen ade bâ gyaga wo koro. Mô Yesu â waran e kura, gâ â ka wo gulobi â âwara gænyankæ gâtûnkwa. 7 Gâtâ bè yela bee so èè tiri baade fô yiinyun fô, â tōlà wo koro, gâ â dô bâ alan, “Yaanæ gâtâ ânân tâ mâ ade-kpen ækæ â nya fô, e gyegeye e fun wô dætaa!” 8 Gâ e biri â waran e kura, gâ â âwara gænyankæ gâtûnkwa. 9 Ôkûna gâtâ bâ nûn ade nyayæ fô, âbâ powu bâ yasæ dækæ-dækæ. Bândærâ fô na gyegeye na da. Gâ wu kuruma Yesu ma âna fô gâtâ è yela wô bûnûn bânæ dætænpan fô boo getite. 10 Yesu â tōlà koro, gâ e lila âna fô alan, “Nde bâ? Âkæ en tin wō dæpwâ?” 11 Gâ âna fô e tiri wuunyun alan, “Efonte, âkæ en tin mæ dæpwâ.” Gâ Yesu alan, “Nmæ mô ke, mæn taa tin wō dæpwâ. Mô kara næ ma mâ ade-kpen!” 12 Wûû gama fô, Yesu e biri â tabûrû ma bânæ fô alan, “Nmæ n di gââmaâæ gâtûnkwa gaanæ. Ânæ-kamasâ gâtâ ã nyæma mæ fô, wô bûnûn baà âmaâæ gâtâ ã nyænla nkpa wosele, gâ ân nan san dibilin daanæ.” 13 Gâ

Farisi bete bâkæ bâ dõ wô alan, “Nkele aa di adansâ a tâ aa koro, mô aadansâ fô æn ma ôdûrû.” 14 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Gengyi ñ di adansâ n tâ miin koro gba fô, wü sa waanæ. Yema ñ nyî ôkûn gâtâ na ye, ma ôkûn gâtâ n tâ fôrô. Âyæ ææn nyî ôkûn gâtâ na ye, ma ôkûn gâtâ n tâ fôrô fô. 15 Âyæ ææ dõ bânæ gôdô gâ bânæ-nyalâ boo-isele yaanæ, mô nmæ bærà, mæn taa dõ âkæ gôdô. 16 Mô gengyi gâ ñ len nan dõ âkæ gôdô fô, mææn gôdô gî sa waanæ. Yema nka miinko n tâ dõ gôdô fô, Miinte gâtâ â sa mæ fô ã sa ma nmæ. 17 Bâ âwara bâ sa yii-Ise fô yaanæ alâ, gengyi bânæ bányôô bã dõ dinyun-kælæn ade ækæ yaanæ fô, fô ade fô î sa waanæ. 18 Nmæ gbagba n te di miin koro gaadansâ, gâ Miinte gâtâ â sa mæ fô mô ee di miin koro gaadansâ.” 19 Gâ be lila wô alan, “Ganæ gâ aate fô ã sa?” Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Ææn nyî mæ, gâ ææn nyî Miinte fô mô. Gengyi î daà nyænla mæ fô, nafô î daà nyænla Miinte fô mô.” 20 Yesu ee wulà ade nyayæ Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ ôkûn gâtâ bââ ka kôba bâ sæ fô. Gâ âkæ en gye wô, yema ôya gâtâ Wurubwarâ â sæ wô fô wûûn tâ næma. 21 Gâ Yesu e biri â dõ bâ alan, “N tâ fôrô. Yàà bugiti mæ, yàà ku ma yaade-kpen. Æen nan talæ æ san ôkûn gâtâ n tâ fôrô fô.” 22 Okoro Yuda bete bôô bândærâ fô be lila alan, “Eè wolo wo koro abââ, gâtâ â dõ alan, ‘Æen nan talæ æ san ôkûn gâtâ n tâ fôrô fô?’” 23 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Âyæ i ye gâtûnkwaá nfan, mô nmæ, na ye gâ gatala. Ì di gâ gâtûnkwaá nyagæ gææ bânæ, mô nmæ, min di gâtûnkwaá nyagæ gæænæ. 24 Okoro gâ na dõ yæ alâ, yàà ku ma yaade-kpen fô. Gengyi ì terema in to i di alâ, nmæ n di âwô gâtâ ã sa pâgâ gænyan-kamasâ fô, yàà ku ma yaade-kpen.” 25 Gâ be lila wô alan, “Ânyan gâ à di?” Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Anlâ gâtâ na fûrûma na dõ alâ ñ di fô. 26 Ade kpekpesi î sa gâtâ wù di gâtâ nan dõ n dama yii koro. Ade nyayæ yàà dõ yæ gôdô. Mô âwô gâtâ â sa mæ fô wade î dõ, gâ ade gâtâ na nûn na ye wakûn fô yiiko gâ n tâ dõ n tâ bânæ lâ.” 27 Bânæ fô bân nûn waanæ alâ Nte Wurubwarâ wade gâ ââ dõ. 28 Okoro Yesu â dõ bâ alan, “Gengyi î bûma nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô gatala æ gbârâ mæ aãanbi æ marama ma oyon i wolo fô, yàà nyænla alâ, nmæ n di âwô gâtâ ã sa pâgâ gænyan-kamasâ fô. Fô yàà we alâ, gænyankæ gæn ma gâtâ n tâ mâ mææn gûlô gii koro. Mô n tâ dõ gâ ade gâtâ Miinte fô e wulà mæ fô. 29 Gâ âwô gâtâ â

sa mæ fô ã fæya ma nmæ. Yema n tâ mâ wade-lenlâ, okoro en kere mæ â ya miinko.” 30 Gâ âbâ gâtâ bâ nûn ade nyayæ fô baanæ kpekpesi be to wô be di. 31 Gâ Yesu â dõ Yuda bete gâtâ be to wô be di fô alan, “Gengyi î târâma maade-wùlâlâ fô, ì di gâ mææn bâkasælâ gbagba. 32 Fô yaà nyænla ade gâtâ î dõ fô, gâ ade fô yaà yâ yàà to koro i ye gædæ gaanæ.” 33 Gâ be tiri wuunyun alan, “Tì di gâ tiitu Abiraam bânana, gâ tæen mâ âkæ bâdæ tæ nya. Fô lan gâ aa dõ a wulà alâ taà to koro, ti ye gædæ gaanæ?” 34 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, âkamasâ gâtâ ã mâ ade-kpen fô, è di gâ ade-kpen yæædæ. 35 Âdæ en di gâ ânæ gâtâ ã fæya dækpara dææ bânæ baanæ, mô ebi-wolâ fô bærâ, ã fæya dækpara fô daanæ gakpaakpa. 36 Okoro gengyi Wurubwarâ Wobi fô ã yâ ì to koro fô, fô i to koro gakpa. 37 N nyî gâtâ ì di gâ Abiraam bânana, mô ì len yàà wolo mæ, yema in to maade. 38 N te tabûrû gâ ade gâtâ Miinte e wulà mæ fô, mô âyæ ææ mâ gâ ade gâtâ æ nûn i ye yiite akûn fô.” 39 Gâ bâ dõ wô alan, “Tiite n di Abiraam.” Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Gengyi yiite gbagba ñ di Abiraam fô, nafô anlâ ææ tæ mâ wade-mâlâ mô. 40 Mô fô, ii len yàà wolo nmæ, nmæ gâtâ na dõ yæ ade gâtâ î dõ, gâ na nûn na ye Wurubwarâ wakûn. Abiraam ân mâ ade nyayæ yaakæ. 41 Ææ mâ gâ ade gâtâ yiite â mâ fô.” Gâ be tiri wuunyun alan, “Tin di gâ adima yii bebi de. Wurubwarâ gbagba n di Tiite-kæläen gâtâ tî ba, gâ tì di gâ wo bebi gbagba.” 42 Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Gengyi Wurubwarâ n di yiite fô, nafô anlâ ii len mæ. Yema na ye gâ Wurubwarâ wakûn, gâ na ba nfan lâ. Nka mææn gûlô gii koro gâ na ba. Âwô gbagba na sa mæ. 43 Anûn yii koro gâ æen taa nûn ade gâtâ n tâ dõ fô yaanæ? Yema alâ æen taa len yaà yela æ nûn maade. 44 Yiite n di Wurubwarâ wokengbelilâ fô, gâ ii len yàà mâ gâ yiite gelenbi. È di gâ bânæ boowololâ ye ma ôâman. Gâ ââ kyûn ade gâtâ î sa waanæ kôkôôkô, yema ade-kpara ækæ æen ma wanæ. Gengyi è di didebila fô, wù di gâ âwô gbagba wonundu, yema è di gâ edebilalâ, gâ âwô n di didebila dii duyu. 45 Mô nmæ bærâ, n tâ dõ yæ ade gâtâ î dõ, okoro gâ æen taa to mæ i di. 46 Yaanæ âmômô n talæ e tiri e wulà gâtâ na mâ ade-kpen ækæ? Gâ gengyi na dõ yæ ade gâtâ î sa waanæ fô, anûn yii koro gâ æen taa to mæ i di? 47 Ânæ gâtâ è di Wurubwarâ wônæ fô, ââ nûn Wurubwarâ ade. Gâ gænyan gâtâ gii koro æen taa len yàà nûn Wurubwarâ ade fô n di alâ in di

wô bânæ.” 48 Gâ Yuda bete bôô bândærâ fô bâ dō wô alan, “Gengyi tî dō alâ à di gâ Samariya-te, gâ gænyankæ gi si aa koro fô, fô nka âwû wû lâ?” 49 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Gænyankæ gin si miin koro. N te bù Miinte, mô âyæ æn taa bù mæ. 50 Mæn taa len nan tōlà miin diyere. Âkæ ã sa gâtâ ee len ãã tōlà miin diyere, gâ âwô n di gôdô gæædōlâ. 51 N tâ dō yæ yàà nûn alâ, ânæ-kamasâ gâtâ eè di maade yii koro fô ân nan ku â nya.” 52 Gâ Yuda bete bôô bândærâ fô bâ dō wô alan, “Nkele ti we tæ nyænla alâ, gænyankæ gi si aa koro. Tiitu Abiraam e ku, gâ Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô mô be ku, mô awô aa dō alâ, ânæ-kamasâ gâtâ eè di aade yii koro fô ân nan ku â nya. 53 À di ânæ gbaa da tiitu Abiraam? Abiraam e ku, gâ Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô mô be ku. Ânyan gâ awô aa wùlâ alâ à di?” 54 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Gengyi ñ tōlà miin diyere fô, fô diyere fô dæn ma ôdûrû. Wù di Miinte n tâ tōlà miin diyere. Âwô gâtâ âyæ alâ è di yææ Wurubwarâ fô. 55 Âyæ ææn nyî wô, mô nmæ ñ nyî wô. Gengyi ñ dō alâ, mææn nyî wô fô, fô n di gâ edebilalâ anlâ âyæ. Mô ñ nyî wô, gâ n te di wade yii koro. 56 Wû mâ yiitu Abiraam ôsâ gâtâ eè we mææn gâba. Gâ e we, gâ wû mâ wô ôsâ.” 57 Gâ Yuda bete bôô bândærâ fô be lila wô alan, “Awô aan te di bækyan akpilin anyôô ma fwo gba, gâ a we Abiraam?” 58 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “N tâ dō yæ yàà nûn alâ, ñ sa pâgâ gænyan-kamasâ, gâ ñ sa pâgâ be wo Abiraam.” 59 Gâ bâ ka ataa gâtâ bàà fun wô. Mô Yesu e bubwa koro, gâ â môlæ e gyu bânæ fô baanæ, gâ e ye Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ.

John 9

1 Gâtâ Yesu ã san ââ da fô, e we ete âkæ gâtâ è di ânûn-gbenalâ ye sæyââ wo gibi gaanæ. 2 Gâ Yesu bâkasælâ fô be lila Yesu alan, “Ândærâ, ânyan wade-kpen yii koro gâ be wo ete nyawô ânûn-gbenalâ lâ? Âwô gbagba wade-kpen, abââ wo bewolâ baade-kpen?” 3 Yesu e tiri ade fô yiinyun alan, “Nka ete nyawô wade-kpen abââ wo bewolâ baade-kpen na yâ gâ wô bûnûn bu gbena. Mô fô, wû ba gâlâ, fô Wurubwarâ ãã dama ete nyawô wo koro e tiri wôkâma e wùlâ. 4 Ôkûna gâtâ ofila wü nyæ wü sa lâ, wù di gâtâ tàà mâ âwô gâtâ â sa mæ fô gûtûn. Ofila waà bè gyu gâtâ âkæ ân nan

talæ â mâ gûtûn. 5 Gâtâ ñ sa gâtûnkwaâ gaanæ lâ, nmæ n di gâamaâæ gâtûnkwaâ gaanæ.” 6 Gâtâ Yesu â dõ gâlâ fô, e tirima atætan e lù gâtûnkwaâ, gâ â ka yæ â fôræ atæn, gâ â ka â bôlæ ete fô bûnûn. 7 Gâ â dõ wô alan, “San ma fere aa bûnûn Silom dæpaasæ fô daanæ!” Silom wuu wùlà alâ, bâ sa wô. Okoro gâtâ â ma fere â ba fô, wô bûnûn fô bu tirima. 8 Gâ gælan dükô wûû bânæ, ma âbâ gâtâ nafô bee ti we wô ââ fô anyan fô, be lila alan, “Nka ete gâtâ ââ tæ sara â fô anyan fô wô lâ?” 9 Bâkæ alan, “Wù di gâ âwô.” Gâ bâkæ mô alan, “Nka âwô. Ânæ nyawô e ye wô gâ.” Âwû gâ ete fô gbagba â dõ alan, “Wù di gâ nmæ.” 10 Gâ be lila wô alan, “Lan gâ wû mâ gâ nkele aa bûnûn bu tirima?” 11 Gâ â dõ bâ alan, “Ete gâtâ bee kpèlè alâ Yesu fô na mâ atæn â bôlæ mææn bûnûn, gâ â dõ mæ alan, ‘San Silom dæpaasæ daanæ ma fere!’ Okoro gâtâ na san na ma fere fô, mææn bûnûn bu tirima.” 12 Gâ be lila wô alan, “Ã sa ganæ?” Gâ alan, “Mææn nyî.” 13 Âwû gâ bâ ka ete gâtâ nafô è di ânûn-gbenalâ fô bâ san Farisi bete baakûn. 14 Fô duwi gâtâ Yesu â mâ atæn â ka e tirima ete fô bûnûn fô di di gâ Yuda bete boo Duwi-tunalâ. 15 Okoro Farisi bete fô mô be biri be lila ete fô anlâ gâtâ wû mâ gâ wô bûnûn bu tirima. Gâ e tiri ade fô yiinyun alan, “Â mâ atæn â bôlæ mææn bûnûn, gâ na ma fere, gâ bu tirima.” 16 Gâ Farisi bete fô baanæ bâkæ alan, “Ete gâtâ â mâ ade nyayæ lâ, en di Wurubwarâ wônæ, yema ân taà bù tii Duwi-tunalâ fô.” Mô baanæ bâkæ mô be lila alan, “Lan gâ ânæ gâtâ è di ade-kpen yææmâlâ ã talæ â mâ ade-dærâ ma gæsaa anlâ nyayæ?” Ade nyayæ yii koro bâ lanla koro ma bâwôlôn kperen-kperen. 17 Gamama fô, Farisi bete fô be biri be lila ete fô alan, “Anûn yaade gâ aa dõ kadama ete nyawô wo koro, yema awô gâ e tirima aa bûnûn?” Gâ alan, “È di gâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ.” 18 Yuda bete bôô bândærâ fô ben to be di alâ be wo ete fô ânûn-gbenalâ, gâ nkenkele ee we, ma sere ôkûna gâtâ be kpèlè wo bewolâ bâ ba. 19 Gâ be lila bâ alan, “Yiibi wô lâ? Nyawô gâ ææ dõ alâ i wo wô ânûn-gbenalâ fô? Lan gâ wû mâ gâ nkele bærâ ee we?” 20 Gâ wo bewolâ fô be tiri ade fô yiinyun alan, “Tî nyî gâtâ tiibi wô lâ. Gâ tî nyî gâtâ ti wo wô ânûn-gbenalâ. 21 Mô anlâ gâtâ wû mâ gâ nkele ee we bærâ, tææn nyî. Gâ tææn nyî ânæ-kælæn gâtâ e tirima wô bûnûn fô. Tæ fô yæ gâ, i lila âwô gbagba! Â dan. Ã talæ â tabûrû wanyan.” 22 Wo bewolâ fô bè serenti Yuda bete bôô

bândærâ fô, okoro gâ bâ dõ gâlâ lâ. Yema bândærâ fô bâ wârâ dõ bâ sæ alâ, ânæ gâtâ âã dõ â tana alâ Yesu n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â fûrûma â dõ â sæ alâ âã bã ba fô, baà sù wô alâ â kara næ ba boo Getumakûn fô. 23 Nyawû wuu koro gâ wo bewolâ fô bâ dõ alan, “Â dan. I lila âwô gbagba!” fô. 24 Gâ bândærâ fô be biri be kpèlè ete gâtâ nafô è di ânûn-gbenalâ fô, gâ bâ dõ wô alan, “Âtæ bærâ, tí nyí gâtâ ete gâtâ e tirima aa bûnûn lâ è di gâ ade-kpen yææmâlâ. Dõ gâlâ, sa Wurubwarâ gingyebi!” 25 Âwû gâ ete fô e tiri wuunyun alan, “Gengyi gâ è di ade-kpen yææmâlâ oo, en di gâ ade-kpen yææmâlâ oo, nmæ bærâ, gænyan-kæläen gâtâ ñ nyí fô n di alâ, nafô ñ di gâ ânûn-gbenalâ, mô nkele bærâ, n te we.” 26 Gâ be ni lila wô alan, “Lan gâ â mâ wõ? Lan gâ e tirima aa bûnûn fô?” 27 Gâ e tiri ade fô yiinyun alan, “Na wârâ fûrûma dõ yæ, mô æn nûn maakûn. Anûn yii koro gâ ii len gâtâ yàà biri æ nûn? Abââ âyæ mô ii len yàà bã mâ wô bâkasælâ?” 28 Gâ be toro wô bâ dõ alan, “Awô n di wôkasælâ, âtæ bærâ, tí di gâ tiitu Mose bâkasælâ. 29 Tí nyí gâtâ Wurubwarâ â tabûrû ma Mose, mô ânæ nyawô bærâ, tææn nyí wo geyekûn gba.” 30 Gâ ete fô â dõ alan, “Wü ba gæsaa gâtâ ææn nyí wo geyekûn. Mô âwô na tirima mææn bûnûn! 31 Tí nyí gâtâ Wurubwarâ ân taa nûn ade-kpen yææmâlâ boo-inyun-tiri. Ââ nûn gâ bânæ gâtâ bââ sùma wô, gâ bââ mâ wo gelenbi fô boo-inyun-tiri. 32 Ye sâsæyââ ôkûna gâtâ bâ mâ gâtûnkwaâ fô, tææn tâ nûn alâ, ânæ âkæ e tirima ânæ gâtâ be wo ânûn-gbenalâ bûnûn â nya. 33 Okoro gengyi ete nyawô en di Wurubwarâ wônæ fô, nafô ân daà talæ â mâ ade nyayæ!” 34 Gâ bândærâ fô bâ dõ wô alan, “Awô gâtâ be wo wõ ma ade-kpen, gâ à sa ade-kpen yaanæ fô, awô n te wùlà âtæ ade?” Âwû gâ bâ sù wô alâ â kara næ ba boo Getumakûn fô. 35 Gâtâ Yesu â nûn alâ bâ sù ete fô alâ â kara næ ba boo Getumakûn fô, â ma bugiti wô. Gâtâ â ma we wô fô, e lila wô alan, “Okoro aa to Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô a di?” 36 Gâ ete fô e tiri wuunyun alan, “Ândærâ, wùlà mæ ânæ-kæläen gâtâ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô è di, fô nan wura n to wô n di.” 37 Yesu â dõ wô alan, “A were we wô! Âwô n di ânæ gâtâ ââ tabûrû ma awô lâ.” 38 Gâ ete fô â dõ alan, “Efonte, na to wõ na di.” Gâ e bè kura Yesu bæsäeræ baanæ. 39 Gâ Yesu â dõ alan, “Gôdô gææ gâdõ gii koro gâ na ba gâtûnkwaâ gaanæ. Fô âbâ gâtâ bân taa we fô bàà

we, fô âbâ gâtâ bee we fô bàà biligi bânûn-gbenalâ.” 40 Gâ Farisi bete bâkæ gâtâ bã fæya ma Yesu dûkô fô, bâ nûn ade fô, gâ be lila wô alan, “Okoro aa dô gâtâ âtæ mô ti di gâ bânûn-gbenalâ?” 41 Gâ Yesu â dô bâ alan, “Gengyi nafô ì di gâ bânûn-gbenalâ fô, nafô æn ma dæpwâ dækæ dii getin. Mô gâtâ âyæ alan, ‘Tin di bânûn-gbenalâ tii we’ fô okoro, yaade-kpen æ wô ma âyæ.”

John 10

1 Yesu â dô bâ alan, “N tâ dô yæ yàà nûn alâ, ânæ gâtâ ân taa dama otunu e gyu báyâran boo dikwo fô daanæ, gâ ââ bûn â dama ôkûn kperen wûkæ fô, è di gâ eyukurilâ, gâ ee yuri dækpankpasan daanæ. 2 Mô ânæ gâtâ ââ da gâ ma otunu e gyu fô n di báyâran fô bôônyalâ. 3 Ânæ gâtâ ââ dæyâ fô ââ tana otunu fô â tâ báyâran bôônyalâ fô, gâ báyâran fô bã nyî bôônyalâ fô dæåalæ. Ee kpèlè âwô gbagba wô báyâran fô ma diyere, gâ ââ ka bâ e ye okòro. 4 Gengyi è ye ma âwô gbagba báyâran powu okòro e were fô, ee gyegeye bôô bûnûn, gâ báyâran fô bââ târâma wô, yema bã nyî wô dæåalæ. 5 Bân nan târâma esela. Baà serenti be ye wakûn, yema bã nyî besela baaåalæ.” 6 Yesu â gbârâ bâ dækpalæ nyadæ, mô bân nûn daanæ. 7 Okoro Yesu â næ dô bâ alan, “N tâ dô yæ yàà nûn alâ, nmæ n di báyâran boo dikwo diitunu fô. 8 Âbâ gâtâ be gyegeye mæ bâ ba, gâ bâ bã mâ koro anlâ mæ fô powu bè di gâ beyukurilâ, gâ bee yuri dækpankpasan daanæ. Mô báyâran fô bân nûn baakûn. 9 Nmæ n di báyâran boo dikwo diitunu fô. Ânæ-kamasâ gâtâ ââ dama ma mæ e gyu fô, eè wura nkpa gbagbaagba, gâ eè ti gyu e ye, gâ eè wura gedikûn-kpara. 10 Eyukurilâ ââ ba gâ eè bè yuri, fô eè wolo, fô ãã mæna. Mô nmæ bærâ, na ba gâtâ bânæ bàà wura nkpa gbagbaagba, fô bàà wura wû gakpa. 11 Nmæ n di báyâran bôônyalâ-kpara fô. Báyâran bôônyalâ-kpara ââ ka koro â tâ diku báyâran fô boo koro. 12 Mô paa-te bærâ, en di gâ báyâran fô bôônyalâ-kpara, gâ báyâran fô mô ben di gâ woyo. Okoro gengyi è we ânan-gyelâ anlâ ôpâtæ ââ ba fô, ee serenti e kere báyâran fô â ya. Ânán-gyelâ fô ee bè gye bâ, fô bâ yasæ. 13 Paa-te bærâ, ee serenti, yema alâ, è di gâ paa-te, gâ ân fâ ma báyâran fô. 14 Nmæ n di báyâran bôônyalâ-kpara fô. N nyî mææn báyâran, gâ âbâ mô

bã nyî mæ 15 anlâ gâtâ Miinte fô ã nyî mæ, gâ nmæ mô ñ nyî wô fô. Gâ n tâ ka miin koro n tâ diku bâyâran fô boo koro. 16 Ñ ba bâyâran-fon bâkæ gâtâ bân ma nyabâ baanæ. Wù di gâtâ nan ka âbâ mô n bã fæya, fô bàà bã nûn maakûn, fô âbâ powu baà bã mâ dikpi-kæln, fô bàà wura ânyalâ-kæln. 17 Gænyan gâtâ gii koro Miinte ee len maade fô n di gâtâ na ka miin koro na tâ diku, fô nan biri n tô. 18 Âkæ ân talæ e wolo mæ. Wù di nmæ gbagba miin gelenbi gâ nan ka koro n tâ diku. Ñ ba osele gâtâ ñ talæ n ka koro n tâ diku, gâ ñ ba osele gâtâ ñ talæ n biri n tô. Anlâ gâ Miinte â dô mæ gâtâ wù di gâtâ nan mâ.” 19 Ade nyayæ yaanæ mô Yuda bete bô bândærâ fô bâ næ lanla ma bâwôlôn kperen-kperen. 20 Baanæ kpekpesi alan, “Gænyankæ gi si wo koro. Ee gyu dæbalan! Anûn yii koro gâ ææ nûn wakûn?” 21 Bâkæ mô bâ dô alan, “Nka âbalanæ wade-dôlâ æ lâ. Wà mâ lan gâ âbalanæ ââ talæ e tirima ânûn-gbenalâ bûnûn?” 22 Wurubwarâ Dikwo-dærâ dii duwi-dærâ dii gedi fô dæ næma gâtâ baà di dæ Yerusalem ditele daanæ. Fô wù di okena-fila. 23 Fô Yesu ã san-san Solomo wapata gâtâ ã sa Wurubwarâ Dækpara-dærâ fô daanæ fô. 24 Gâ Yuda bete bô bândærâ be lèn be silin wô, gâ bee lila wô alan, “Ma sere ôkûna mômô gâ aa len taà so, pâ taà we ade yaanæ? Gengyi awô n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ ãã bã ba fô, tana waanæ dô tæ-ææ!” 25 Gâ Yesu e tiri ade fô yiinyun alan, “Na wârâ dô yæ, mô æn taa to mæ i di. Ade-dærâ gâtâ n tâ mâ Miinte diyere daanæ fô n te di mæ adansâ. 26 Mô æn taa to mæ i di, yema æn fæya mææn bâyâran fô baanæ. 27 Mææn bâyâran bã nyî mææn dæaalæ. Ñ nyî bâ, gâ bââ târâma mæ. 28 N tâ tâ bâ nkpa gakpaakpa, gâ bân nan ku bâ nya. Gâ âkæ mô ân nan talæ â labæræ bâ e ye mææn gûlô. 29 Miinte gâtâ â ka bâ â tâ mæ fô â da gænyan-kamasâ. Âkæ ân talæ â labæræ bâ e ye Miinte gûlô. 30 Âtæ ma Miinte Wurubwarâ tiinundu wù di gâ wûkæln.” 31 Âwû gâ Yuda bete bô bândærâ fô bâ næ tasæ ataa gâtâ nafô bàà fun wô. 32 Mô Yesu â dô bâ alan, “Na mâ ade-dærâ ma gæsaa kpekpesi na wùlâ yæ gâtâ i ye Miinte wakûn. Ade-dærâ ma gæsaa fô yaanæ mômô yii koro gâ ii len yàà fun mæ ataa lâ?” 33 Gâ Yuda bete bô bândærâ fô alan, “Nka ade-dærâ gâtâ a mâ lâ yaanæ wûkæ wuu koro gâ tii len taà fun wô ataa, mô gâtâ a nya Wurubwarâ a waran fô wuu koro. Yema alâ ânæ-nyalâ gâ à di, mô aa mâ

aa koro alâ à di Wurubwarâ.” 34 Yesu e lila bâ alan, “Okoro bân âwara bâ sa yii-Ise fô yaanæ gâtâ Wurubwarâ â dõ alan, ‘Ì di gâ miinnundu’? 35 Âkæ ân ma gâtâ ã talæ e foma yii-Ise gâtâ ì di Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô. Okoro gengyi Wurubwarâ e kpèlè bânæ gâtâ Wade-dõlâ fô æ ba baakûn fô alan, ‘Ì di gâ miinnundu’ fô, 36 anûn yii koro gâ ì yela alâ mææn gâdõ gâtâ na dõ alâ ñ di gâ Wurubwarâ Wobi fô, na nya Wurubwarâ na waran? Nmæ bærà, Miinte na tiri mæ na yela gâtâ ñ di gâ woyo, gâ â sa mæ na ba gâtûnkwa gii koro. 37 Gengyi nka Miinte wade gâ n tâ mâ bærà fô, æ kara to mæ i di. 38 Mô gengyi n tâ mâ gâ Miinte wade, gâ iin to mæ i di gba fô, i to maade-mâlâ fô i di, fô yàà we æ nyænla alâ Miinte fô ã sa ma nmæ, gâ nmæ mô ñ sa ma âwô.” 39 Gâ be biri be len gâtâ nafô bàà gye wô, mô e ye baanæ â da. 40 Âwû gâ Yesu e biri â kaara Yodan getu fô â san ôkûn gâtâ nafô Yohane ee kù bânæ Wurubwarâ anæ fô, gâ â ma sara dûkô. 41 Gâ bânæ kpekpesi bâ ba wakûn. Bâ dõ bâwôlôn alan, “Yohane ân mâ ade-dærâ ma gæsaa ækæ, mô ade gâtâ â dõ kadama ete nyawô wo koro powu fô, æ ba waanæ gâlâ.” 42 Gâ bânæ kpekpesi be to wô be di dûkôbâ.

John 11

1 Ete âkæ â sara Betani ditele gâtâ di di Mariya, ma wôdærâ Mata bôôlâ fô gâtâ bee kpèlè wô Lasaro. Lasaro nyawô e gyu geyeba. 2 Mariya nyawô n di âna gâtâ â bã da bûnô ma ofen e lù Efonte Yesu bæsaræ, gâ â ka wayungu â kpa bû. Lasaro gâtâ ee yeba fô è di Mariya wotesebi. 3 Okoro Mata ma Mariya bâ sa Yesu ôtûn alan, “Efonte, aawôlôn-kanlâ fô ee yeba.” 4 Gâtâ Yesu â nûn ade nyayæ fô, â dõ alan, “Geyeba nyagæ gæn ba gâtâ èè ku, mô fô, gaà sa gâ Wurubwarâ gingyebi, fô gâà yâ bàà tōlâ nmæ Wurubwarâ Wobi fô miin diyere.” 5 Fô Yesu ee len Mata, ma wonobi, ma Lasaro baade. 6 Mô gâtâ Yesu â nûn Lasaro geyeba fô, e biri e di awi anyôô â fæya ôkûn gâtâ ã sa fô. 7 Wûû gama fô â dõ wô bâkasælâ fô alan, “Æ yâ taà biri tæ san Yudeya!” 8 Mô wô bâkasælâ fô bâ dõ wô alan, “Ândærâ, awi asiye nyayæ yaanæ gâ Yuda bete bôô bândærâ fô be len gâtâ bàà fun wõ ataa be wolo, gâ à biri aa len àà san dûkô?” 9

Yesu e tiri ade fô yiinyun dækpalæ daanæ alan, “Nka awôrônyan fwo-anyôô n sa difilawi daanæ? Gâlâ wuu koro gengyi ofila wü sa, gâ ânæ ã san fô, ân taa tura ma gænyankæ, yema gââmaâæ gî sa, okoro ânæ fô ee we. 10 Mô gengyi ofila wù gyu, gâ ânæ ã san dibilin daanæ fô, ee tura, yema gââmaâæ gæn ma.” 11 Ade-dôlâ nyayæ yææ gama fô, Yesu â næ dô bâ alan, “Tææwôlôn Lasaro â fwa bûda, mô n tâ fôrô n maà lama wô.” 12 Gâ wô bâkasælâ fô bâ dô wô alan, “Efonte, gengyi ã fwa gâ bûda fô, âwô gbagba âã tô de.” 13 Fô Yesu ââ dô gâ Lasaro diku daade, mô âbâ bã nyî alâ, bûda tun-tun baade gâ ââ dô. 14 Okoro Yesu â dô bâ â tana alan, “Lasaro e ku, 15 mô âyæ yii koro, wü ba mæ ôsâ gâtâ nn ma dûkô pâgâ e ku, yema waà yâ yàà wura i to mæ i di. Æ yâ taà san wakûn!” 16 Gâ Toma gâtâ bee kpèlè wô Ata fô â dô wôwôlôn âbâ Yesu bâkasælâ fô alan, “Æ yâ taà fæya ma Yesu tæ san, fô âtæ ma âwô tàà ma ku.” 17 Gâtâ Yesu â ma gyu Betani ditele fô, â nûn gâtâ be were lo Lasaro wu di awi anaa. 18 Fô Betani ditele dî gbâma Yerusalem ditele gâtâ waà mâ anlâ kilometa asiyee. 19 Gâ Yuda bete kpekpesi bâ ba Mata ma Mariya baakûn gâtâ bàà bè wula bootesebi fô bâ kpà bâ. 20 Gâtâ Mata â nûn alâ, Yesu ââ ba fô, e ye â ma tuma wô, mô Mariya bærâ, â wô dækpara. 21 Gâtâ Mata e gyu Yesu wakûn fô â dô wô alan, “Efonte, gengyi nafô à sa nfan fô, miintesebi ân daà ku! 22 Mô nkenke nyawû oo, n nyî gâtâ gænyan-kamasâ gâtâ aà fô Wurubwarâ fô, âã ka â tâ wô.” 23 Yesu â dô wô alan, “Aatesebi fô eè biri â tô â ba nkpa anæ.” 24 Gâ Mata â dô wô alan, “N nyî gâtâ awi-sûlâ ôkûna yaanæ gâtâ bekulâ powu baà lama be ye diku daanæ fô, âwô mô âã lama.” 25 Yesu â dô wô alan, “Nmæ n di gâlama-tô ye diku daanæ, ma nkpa duyü fô. Ânæ gâtâ ee to mæ e di fô, gengyi è ku gba fô, ã ba nkpa. 26 Gâ ânæ gâtâ è si, gâ ee to mæ e di fô, ân nan ku e lulu kpa.” Gâ Yesu e lila Mata alan, “Aa to ade nyayæ a di?” 27 Mata e yera wô alan, “Ææn Efonte, na to na di alâ, awô n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba fô. Awô n di Wurubwarâ Wobi gâtâ tii so alâ âã bã ba gâtûnkwaæ gaanæ fô.” 28 Gâtâ Mata â dô nyayæ e were fô, e biri â san dækpara â ma kpèlè wonobi Mariya e ye gælan, gâ â dô wô alan, “Efonte â ba, gâ ee kpèlè wô.” 29 Gâtâ Mariya â nûn gâlâ fô, â tô bilenten â ma tuma wô. 30 Fô Yesu een te bè gyu ditele fô daanæ, mô ã sangba ã sa

ôkûn gâtâ Mata â ma tuma wô fô. 31 Yuda bete bâ ba bè si dækpara bââ dô bâ sa Mariya. Gâtâ be we anlâ gâtâ Mariya â tô disere-kælaen e ye fô, bã nyî alâ ââ fôrô ôkûn gâtâ be lo Lasaro fô ã maà wula. Okoro bâ tô bâ târâma wô. 32 Gâtâ Mariya â ma gyu ôkûn gâtâ Yesu ã sa, gâ e we wô fô, â ma kura wô bæsaeræ baanæ, gâ â dô wô alan, “Efonte, gengyi nafô à sa nfan fô, miintesebi ân daà ku.” 33 Gâtâ Yesu e we anlâ gâtâ Mariya, ma Yuda bete gâtâ bã târâma wô fô bee wula fô, wû taga wô, gâ dækpûkpû di sere wô. 34 Gâ e lila bâ alan, “Ganæ gâ i lo wô?” Gâ bâ dô wô alan, “Efonte, ba, fô àà bã nya!” 35 Gâ Yesu e wula. 36 Âwû gâ Yuda bete bôô bândærâ fô bâ dô alan, “Æ nya anlâ gâtâ ee len wade!” 37 Mô baanæ bâkæ bâ dô alan, “Nka Yesu nyawô na tirima ânûn-gbenalâ bûnûn fô? Anûn yii koro gâ ân talæ e to âwô nyawô â ya gâtâ ân daà ku?” 38 Dækpûkpû di ni sere Yesu, gâ â ba ôkûn gâtâ be lo wô fô. Be lo wô gâ dætaa-fwe daanæ, gâ bâ ka dætaa-dærâ be tin difwe fô diinyun. 39 Gâ Yesu â dô bâ alan, “I tiri dætaa fô i ye dûkô!” Gâ ekulâ fô wonosobi Mata â dô Yesu alan, “Efonte, ôkûna nyawû bæra, ââ mæna, yema ndò n di awi anaa gâtâ be lo wô.” 40 Âwû gâ Yesu e lila wô alan, “Mæn dô wô alâ, gengyi à to mæ a di fô, àà we Wurubwarâ gingyebi fô?” 41 Okoro be bilima dætaa fô be ye gæsàn fô giinyun. Âwû gâ Yesu â nya gatala, gâ e tiri onyun â tâ Wurubwarâ alan, “Nte, n tâ tâ wô karan gâtâ aa nûn maade a tâ mæ. 42 Gâ nmæ bæra, ñ nyî gâtâ aa nûn maade a tâ mæ ôya-kamasâ. Mô bânæ gâtâ bè yela nfan lâ boo koro gâ na dô gâlâ, fô bàà wura be to be di gâtâ awô na sa mæ.” 43 Gâtâ Yesu â dô gâlâ e were fô, â gbârâ afala kin-kin e kpèlè Lasaro alan, “Lasaro, ye ba!” 44 Gâ ekulâ fô e ye â ba, gâ anyan-lolâ fô î ban walô ma wô bæsaeræ, gâ ôtama mô wû ban wô bûnûn. Gâ Yesu â dô bâ alan, “I furu wô ãã san!” 45 Gâ Yuda bete kpekpesi gâtâ bâ ba Mariya wakûn, gâ be we ade gâtâ Yesu â mâ fô, be to wô be di. 46 Mô baanæ bâkæ be biri gama bâ san Farisi bete fô baakûn, gâ bâ ma dô bâ ade gâtâ Yesu â mâ fô. 47 Âwû gâ gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Farisi bete fô be kpèlè ditele dææ bândærâ fô be tuma. Gâ be lila bôôwôlôn âbâ alan, “Lan gâ taa mâ? Yema ete nyawô ââ mâ ade-dærâ ma gæsaa kpekpesi. 48 Gengyi ti kere wô tæ ya gâlâ fô, ânæ-kamasâ eè bè to wô e di, gâ waà yâ Roma bete bàà bè gbena tii Dikwo-dærâ ma tææ

gæfææ powu.” 49 Gâ baanæ âkæ gâtâ bee kpèlè wô Kayifa, gâ è di gedi gææ båtâlâ bôôndærâ gækyan gætôkô gaanæ fô, â dõ bâ alan, “Âyæ bærà, ææn nyî gænyankæ! 50 Ææn tâ nyænla gâtâ wü kôlô gâtâ ânæ-kæläen èè ku tâ bânæ da gâtâ tææ bânæ powu bàà mæna.” 51 Nka Kayifa gbagba wamænâ gâ â ka â dõ gâlâ gaade nyayæ. Mô gâtâ è di Wurubwarâ gedi gææ båtâlâ bôôndærâ gækyan gætôkô gaanæ fô okoro gâ Wurubwarâ â yâ wô â dõ â sæ gâtâ wù di gâtâ Yesu èè bè ku â tâ Yuda bete powu. 52 Kayifa ân nyî gâtâ nka Yuda bete booko gâ Yesu èè ku â tâ. Mô fô, èè ku â tâ Wurubwarâ bebi gâtâ bâ yasæ fô powu, fô bàà mâ âkæläen. 53 Ye duwi gâtâ bândærâ fô be tuma fô, bee ti bugiti iseles gâtâ bàà ka be wolo wô. 54 Gâlâ wuu koro Yesu en mini tiri koro okòro Yudeya gâtûnkwaawaa gaanæ. Mô e ye dûkô â san gâtûnkwaawaa gâtâ gî gbâma otonkuma waanæ gii ditelebi gâtâ bee kpèlè Efarim fô daanæ. Dûkôbâ gâ âwô ma wô bâkasælâ fô bâ ma sara. 55 Yuda bete bôô Nkpa-geto gaawi yii gedi ææ gbâma. Okoro bânæ kpekpesi be ye atele-atele yaanæ bâ san Yerusalem gâtâ bàà ma kpa boo koro dædææ, anlâ gâtâ bââ tæ mâ pâ Nkpa-geto gaawi fô yàà næma fô. 56 Ôkûna wûtôkô waanæ fô bee bugiti Yesu. Gâtâ bè yela Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ fô, be lila bâwôlôn alan, “Lan n di yaamænâ? Gi si lâ, ân nan bè di Nkpa-geto gaawi fô loo?” 57 Mô fô, gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ ma Farisi bete fô bâ dõ bâ sæ gâtâ gengyi ânæ âkæ ã nyî ôkûn gâtâ Yesu ã sa fô, e bè wùlà bâ, fô bàà wura bâ ma gye wô.

John 12

1 Gâtâ wu kuruma awi kooron Yuda bete bàà sere Nkpa-geto gaawi yii gedi fô, Yesu â ba Betani ditele daanæ. Ditele fô n di Lasaro gâtâ â lama wô e ye bekulâ baanæ fô wôlâ. 2 Gâ be kpele wô anyan-dilâ. Fô Mata na kpà anyan-dilâ fô yii geyo. Lasaro mô è di bânæ gâtâ bee di ma Yesu fô baanæ âkæ. 3 Âwû gâ Mariya â ka parantûwa ma bûnô ma ofen bûkæ, gâtâ bû ba ôyâkâma gûsô â bã da e lù Yesu bæsäeræ. Bâ ka gâ oyon gâtâ bee kpèlè Naride fô wûû-ækpaa bâ mâ bûnô nyabû gâtâ gænyankæ gæn fæya. Â ka bû â bã da e lù Yesu bæsäeræ, gâ â ka wayungu bûyôô fô â kpa

Yesu bæsaeræ fô. Gâ bûnô fô bu to dikwo fô powu daanæ. 4 Fô Yesu bâkasælâ fô baanæ âkæ gâtâ bee kpèlè wô Yudasi Isikaroti fô ã fæya ma âbâ. Yudasi nyawô nan bè tiri Yesu â tâ fô. Gâtâ e we Mariya ââ mâ gâlâ fô â dô alan, 5 “Anûn yii koro gâ ben fu bûnô ma ofen nyabû be to kôba-dærâ anlâ gâkpæn ma akpilin ton, fô bàà ka bâ tâ beyen-welâ?” 6 Gâtâ Yudasi â dô gâlâ fô, nka alâ beyen-welâ baade n sa wamænla yaanæ, mô fô, è di gâ eyukurilâ. Âwô ñ de bôô kôba wo kotoku fô, gâ ee ti wura e yuri akæ e ye waanæ, okoro gâ â dô gâlâ gaade nyayæ. 7 Âwû gâ Yesu â dô wô alan, “Kere âna fô ya! Â mâ gâlâ ee so miin gelo. 8 Beyen-welâ bærâ, bã sa yaakûn ôya-kamasâ, mô nmæ bærâ, mæn nan sara yaakûn n ma ye.” 9 Gâtâ Yuda bete kpekpesi bâ nûn alâ Yesu ã sa Betani ditele fô, bâ san dûkô. Fô nka Yesu woko wo koro gâ bâ san, mô bee len bàà wura we Lasaro gâtâ Yesu â lama e ye bekulâ baanæ fô mô. 10 Okoro gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ fô bee bugiti osele gâtâ bàà wolo Lasaro mô ke. 11 Yema wô gâlama-tô ye bekulâ baanæ fô gii koro gâ Yuda bete kpekpesi bee ye baanæ bâ ma to Yesu be di fô. 12 Gâtâ kere gæ kpa fô, bânæ kpekpesi gâtâ bâ ba bàà bè di Nkpa-geto gaawi fô bâ nûn alâ Yesu ã san ma osele ââ ba Yerusalem. 13 Okoro bâ ka ibilifa, gâ bâ da bàà ma tuma wô, gâ bââ gbârâ afala alan, “To tæ nkpa! Æ yâ taà sila Isareli bete boogyu gâtâ ã san Efonte Wurubwarâ diyere daanæ ââ ba fô!” 14 Fô Yesu e len dækpôâ-tætææbi dækæ, gâ â sara dii koro. Wû yâ ade gâtâ bâ dô bâ sæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ fô æ ba waanæ. Ade fô n di alan, 15 “Yerusalem bânæ, æ kara yâ gæsaa gâà ton yæ! Æ nya, yiigyû ââ ba. È si dækpôâ-tætææ dii koro ââ ba.” 16 Gâtâ ade nyayæ æ ba gâlâ fô, wô bâkasælâ fô bân nyænla waanæ. Mô gamama gâtâ Wurubwarâ e tiri Yesu gingyebi okòro fô, âwû gâ bâ kûna gâtâ bâ fûrûma bâ dô Yesu wo koro gaade nyayæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ, gâ wû ba waanæ gâlâ. 17 Gâ bânæ kpekpesi gâtâ bã fæya ma Yesu, ôkûna gâtâ e kpèlè Lasaro gæsàn gaanæ, gâ â lama wô e ye bekulâ baanæ fô, bâ yasæ ade fô. 18 Gâlâ wuu koro gâ bânæ dætænpan be ye be bè tuma Yesu, yema bâ nûn alâ â mâ ade-dærâ ma gæsaa nyayæ. 19 Gâ Farisi bete fô bâ dô bawôlôn alan, “Nka i we gâtâ tææn talæ tæ mâ gænyankæ! Æ nya, bânæ powu bã târâma wô.” 20 Gereki bete bâkæ gâtâ bè di besela fô mô bã fæya ma

bânæ gâtâ bâ san Yerusalem Nkpa-geto gaawi yii gedi yaanæ bàà ma sùma fô. 21 Gâ Gereki bete nyabâ bâ ba Filipino gâtâ e ye Betasida ditele gâtâ dî sa Galilee gâtûnkwaawaa gaanæ fô wakûn. Gâ bâ bā fô wô alan, “Ândærâ, tii len tàà we Yesu.” 22 Gâ Filipino â ma dō Andere. Gâ bôô bânæ bânÿôô bâ ma dō Yesu. 23 Gâ Yesu e tiri ade nyayæ yiinyun alan, “Ôya fô wû næma gâtâ bàà sa nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô gingyebi. 24 N tâ dō yæ yàà nûn alâ, gengyi dæfænaabi dæn nûn gâtûnkwaawaa gaanæ dàà fwa fô, fô dî di gâ dæfænaabi-kæælæn. Mō gengyi dî nûn gâtûnkwaawaa gaanæ dæ fwa, gâ di ye fô, dææ sa duyu gâtâ dî ba afænaabi kpekpesi. 25

Ânæ-kamasâ gâtâ ee len wo koro â da Wurubwarâ fô eè ku e lulu. Gâ ânæ gâtâ Wurubwarâ ade yii koro ân fâ ma wo koro gaade gâtûnkwaawaa nyagæ gaanæ nfan fô, eè to wô nkpa ãã sara gakpaakpa.” 26 Gâ Yesu e biri â dō alan, “Gengyi ânæ âkæ alâ ââ sùma mæ fô, wù di gâtâ ã târâma mæ. Gâ ôkûn gâtâ n tâ fôrô fô, mæænsûmalâ fô mô ãã fæya ma nmæ. Gâ gengyi ânæ âkæ ââ sùma mæ fô, Miinte mô eè tiri wô diyere.” 27 Yesu e biri â dō alan, “Nkele dækpûkpû-dærâ dî de mæ. Anûn yaade gâ nan dō? N dō alan, ‘Nte, tiri mæ ye dæfana nyadæ daanæ?’ Oo, nyawû wuu koro gâ na ba.”

28 Gâ e tiri onyun â tâ Wurubwarâ alan, “Nte, tiri aa gingyebi wùlà!” Âwû gâ gæta gi ye gatala alan, “Na were tiri na wùlà, gâ nan biri n tiri n wùlà.”

29 Bânæ dætænpan gâtâ bè yela dûkô, gâ bâ nûn gæta fô bâkæ bâ dō alan, “Dækpaaba dæ fa.” Gâ bâkæ mô alan, “Wurubwarâ wôsâlâ gâtâ e ye gatala fô na tabûrû â tâ wô.” 30 Gâ Yesu â dō alan, “Âyæ yii koro gâ gæta nyagæ gæ tabûrû lâ, nka nmæ miin koro. 31 Nkele n di ôya gâtâ Wurubwarâ ââ dō bânæ bôô gôdô fô. Nkele gâ ãã tōlà gâtûnkwaawaa giigyuu fô gâtâ è di Wurubwarâ wokengbelilâ fô e ye gâbæya fô gii koro. 32 Mō nmæ bærâ, gengyi bā bûma mæ gatala be ye gâtûnkwaawaa fô, nan kpèlè bânæ powu bàà ba maakûn.” 33 Yesu â dō ade nyayæ â ka e wùlà diku-kæælæn gâtâ eè bè ku fô. 34 Gâ bânæ dætænpan fô be tiri ade fô yiinyun alan, “Âtæ bærâ, tæ nûn ti ye Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ alâ, Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dō â sæ alâ ãã bâ ba fô ãã sara gakpaakpa, gâ lan gâ aa dō alâ, wù di gâtâ bàà bûma Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô gatala? Ânyan n di Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô?” 35 Yesu e tiri wuunyun alan, “Awi bârââ lâ na kuruma gâtâ gâamaæ gâà sara yaakûn.

Gâtâ gâamaãæ gî sa yaakûn lâ fô, æ san gâamaãæ fô gaanæ, gâtâ dibilin fô dæn nan bè tin yæ. Yema alâ ânæ gâtâ ã san dibilin daanæ fô, ân nyî ôkûn gâtâ âa fôrô. 36 Gâtâ gâamaãæ gî sa yaakûn lâ fô, i to gæ i di, fô yàa wura æ mâ gâamaãæ gææ bânæ.” Gâtâ Yesu â dõ ade nyayæ e were fô, e ye dûkô â da, gâ â ka koro â ma bubwa ôkankæ. 37 Ma gâtâ Yesu â mâ ade-dærâ ma gæsaa kpekpesi bôô bûnûn baanæ gba fô, ben to wô be di. 38 Nyawû wû yâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya wade gâtâ â fûrûma â dõ â sæ fô æ ba waanæ. Ade fô n di alan, “Efonte, ânyan na to taade-dõlâ fô na di? Gâ ânyan gâ Efonte e tiri wôkâma fô e wulà?” 39 Gâlâ okoro bân talæ be to Yesu be di, anlâ gâtâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya â næ dõ â sæ ôkankæ fô. Â dõ alan, 40 “Wurubwarâ â yâ bôô bûnûn bûn taa we, okoro bân nan talæ be we ade. Gâ â yâ bâ mâ giten-kâma, okoro bân nan talæ bâ nûn ade yaanæ, bàà biri ba, nan kya bâ.” 41 Isaya ân dõ ade fô tun-tun. Mô fô, â fûrûma e we Yesu ginyebi, okoro gâ â dõ ade nyayæ â dama wo koro fô. 42 Ma gâlâ gaade nyayæ powu fô, Yuda bete bôô bândærâ fô baanæ kpekpesi be to Yesu be di. Mô Farisi bete fô boo koro, bân talæ be tiri boo getodi fô okòro, yema gæsaa gi ton bâ gâtâ nkæfô Farisi bete fô bàà bã sù bâ alâ bâ kara næ ba boo Getumakûn. 43 Ben tiri boo getodi okòro, yema bee len gâ diyere be ye bânæ baakûn da Wurubwarâ wakûn. 44 Gâ Yesu â tabûrû kin-kin â dõ alan, “Ânæ gâtâ ee to mæ e di fô, nka nmæ gâ ee to e di, wù di âwô gâtâ â sa mæ fô gâ ee to e di. 45 Gâ ânæ gâtâ ee we mæ fô, ee we âwô gâtâ â sa mæ fô. 46 Na ba gâtûnkwaã gaanæ anlâ gâamaãæ, fô gâtûnkwaã gâà âmaãæ, fô ânæ-kamasâ gâtâ ee to mæ e di fô ân nan næ wô dibilin daanæ. 47 Ânæ gâtâ âa nûn maade-dõlâ, gâ ân taa to e di fô, nmæ mæn nan tin wô dæpwâ, yema mæn ba gâtûnkwaã gii koro gâtâ nan bè tin bânæ dæpwâ. Na ba gâtâ nan bè to bânæ nkpa. 48 Ânæ gâtâ ee terema mæ, gâ ân taa to maade-dõlâ fô, e were wura gænyan gâtâ gii tin wô dæpwâ. Ade gâtâ na dõ fô nan tin wô dæpwâ duwi-sûlâ ôkûna fô daanæ. 49 Yema nka nmæ gbagba mææn gûlô gii koro gâ n tâ tabûrû, mô Miinte gbagba gâtâ â sa mæ fô wade gâtâ â dõ mæ alâ n dõ fô âyæ gâ n tâ dõ ma yiisele. 50 N nyî gâtâ Miinte wade gâtâ â dõ alâ tæ mâ fô ææ tâ nkpa gakpaakpa. Gâlâ wuu koro ade gâtâ n tâ dõ lâ i di gâ ade gâtâ Miinte â dõ mæ alâ n bã dõ.”

John 13

1 Pâ bàà sere Nkpa-geto gaawi yii gedi fô, Yesu â nyænla gâtâ wôya fô wû næma gâtâ èè ye gâtûnkwaà gaanæ â san Wote wakûn. Gâ anlâ gâtâ ee len wô bânæ gâtâ bã sa gâtûnkwaà gii koro fô, e len baade â ma ye. 2 Yesu ma wô bâkasælâ fô be tuma bàà di ôgyôlô waanyan-dilâ, fô Wurubwarâ wokengbelilâ â wârâ bã tâ Simon wobi Yudasî Isikaroti amænâ-kpen gâtâ èè tiri Yesu â tâ. 3 Yesu ã nyî gâtâ Wote â ka ade powu â sa âwô Yesu wô gûlô, gâ ã nyî gâtâ e ye gâ Wurubwarâ wakûn â ba, gâ wakûn gâ èè biri â san. 4 Okoro Yesu â tô e ye gedikûn fô, gâ e tiri gâgba gâtâ â sa â gyaga gatala fô â sæ, gâ â ka bôræbwa e li wô gâtææ. 5 Âwû gâ â da butu â sa tasa anæ, gâ e gyu wô bâkasælâ fô bôô bæsaræ buu gefere, gâ e gye bôræbwa gâtâ â ka e li wô gâtææ fô â kpa bôô bæsaræ. 6 Gâtâ wû næma Simon Petero wo koro fô, e lila wô alan, “Efonte, okoro awô aà fere mææn bæsaræ?” 7 Yesu e tiri wuunyun alan, “Gænyan gâtâ n tâ mâ lâ aan nyænla waanæ nkenkele, mô aà bã nyænla waanæ gamama.” 8 Gâ Petero â dô Yesu alan, “Oo, mæn nan yâ wô aà fere mææn bæsaræ kpakpaakpa.” Gâ Yesu â dô wô alan, “Gengyi min fere wô fô, âtæ ma awô tæn ma ade ækæ.” 9 Âwû gâ Simon Petero â dô wô alan, “Efonte, gâlâ bærâ, nka mææn bæsaræ buuko, fere maalô ma miin duyu mô fæya!” 10 Gâ Yesu â dô wô alan, “Ânæ gâtâ e were kù fô, wo koro gæn mænæ ma dædææ. Okoro wun mini di gâtâ èè ni kù, mô wô bæsaræ buuko gâ èè fere. Âyæ æn mænæ ma dædææ, mô nka âyæ powu.” 11 Fô Yesu ã fûrûma ã nyî ânæ gâtâ èè bè tiri wô â tâ fô. Gâlâ wuu koro gâ â dô alan, “Âyæ æn mænæ ma dædææ, mô nka âyæ powu” fô. 12 Gâtâ Yesu e fere bôô bæsaræ e were, gâ e birima wô gâgba fô â sa fô, e biri â ma sara wô gâsarakûn. Gâ e lila bâ alan, “Okoro æ nûn ade gâtâ na mâ na tâ yæ lâ yaanæ? 13 Ii kpèlè mæ Ewùlâlâ, gâ ii kpèlè mæ Efonte. Wuusele wû lâ, yema gâlâ gâ ñ di. 14 Gengyi nmæ gâtâ ñ di Yiiwùlâlâ ma Yiifonte fô na fere yææ bæsaræ fô, gâlâ ke gâ wù di gâtâ âyæ mô yàà fere bâwôlôn bôô bæsaræ. 15 Na mâ na wùlà yæ, fô âyæ mô yàà mâ anlâ gâtâ na mâ na tâ yæ fô. 16 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, âdæ âkæ ân ma gâtâ â da wofonte, gâ ânæ-salâ âkæ ân ma gâtâ â da ânæ gâtâ â sa wô fô. 17 Gâtâ æ nyænla ade

nyayæ lâ, gengyi î mâ yæ fô, î ba ôsâ wuu gedi. 18 Nka âyæ powu yaade gâ n tâ dô. Nmæ ñ nyî âbâ gâtâ na tiri. Mô fô, wù di gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaà ba waanæ. Ade fô n di alan, ‘Ânæ gâtâ âtæ ma âwô tææ sa alô ti di fô â tô e yela miin koro.’ 19 Okoro n tâ dô yæ pâ wàà bã ba. Fô gengyi wü ba gâlâ fô, yàà wura i to mæ i di gâtâ nmæ ñ di âwô gâtâ ã sa pâgâ gænyan-kamasâ fô. 20 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, ânæ-kamasâ gâtâ èè to ânæ gâtâ na sa fô e to mæ gafô. Gâ ânæ-kamasâ gâtâ èè to mæ fô e to âwô gâtâ â sa mæ fô gafô.” 21 Gâtâ Yesu â dô ade nyayæ e were fô, dækpûkpû di sere wô, gâ â dô â tana alan, “N tâ dô yæ yàà nûn alâ, yaanæ âkæ èè bè tiri mæ â tâ.” 22 Gâtâ â dô gâlâ fô, wô bâkasælâ fô baamænâ yaanæ æn sara bâ kyâkyâ, gâ bââ nya-nya bâwôlôn, yema bâân nyî baanæ gâtâ è de. 23 Nmæ, Yesu wôkasælâ gâtâ Yesu ee len maade gepepe fô ñ kpasâ ma Yesu. 24 Âwû gâ Simon Petero e tin mæ bûnûn alan, “Lila Tiifonte ânæ-kælæn gâtâ è de!” 25 Okoro gâtâ ñ kpasâ ma Yesu fô, na lila wô alan, “Efonte, ânyan nan tiri wô â tâ fô?” 26 Yesu e tiri wuunyun alan, “Wù di gâ ânæ gâtâ nan ka boroboro-læyâ nyawô n mila nkwan n tâ fô.” Gâ â ka e mila, gâ â ka â tâ Yudasi Isikaroti, Simon wobi fô. 27 Gâtâ e bo e to boroboro-læyâ fô, Wurubwarâ wokengbelilâ Satan e bè gyu Yudasi wanæ. Gâ Yesu â dô Yudasi alan, “Gænyan gâtâ à len àà mâ fô, mâ gæ bilen!” 28 Mô âtæ powu gâtâ tì si gedikûn dûkô ma âwô fô, taanæ âkæ ân nûn ade gâtâ Yesu â dô wô fô yaanæ. 29 Gâtâ Yudasi n de tææ kôba okoro fô, taanæ bâkæ bã nyî alâ, Yesu â dô wô gâtâ ãã ma se anyan-dilâ gâtâ baà ka be di Nkpa-geto gaawi fô. Bâkæ mô bã nyî alâ, â dô wô gâtâ èè tiri kôba fô akæ â tâ beyenpu. 30 Gâtâ Yudasi e bo e to boroboro fô e were fô, e ye okòro. Fô wù di odente. 31 Gâtâ Yudasi e ye fô, Yesu â dô alan, “Nkele gâ nmæ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô miin gingyebi gii ye okòro, gâ Wurubwarâ ââ dama miin koro e tiri âwô gbagba gingyebi okòro. 32 Gengyi Wurubwarâ ââ dama miin koro â tōlà wo diyere fô, gâlâ ke gâ ââ dama wo koro â tōlà nmæ gbagba miin diyere. Wurubwarâ âã tōlà miin diyere disere-kælæn. 33 Miin bebi, mæn nan næ sara yaakûn n di awi. Yàà bugiti mæ, mô anlâ gâtâ na dô Yuda bete bôô bândærâ alâ, ôkûn gâtâ n tâ fôrô fô, ææn talæ æ ba dûkô fô, gâlâ ke gâ n tâ dô âyæ mô. 34 N tâ tâ yæ ose-fon alâ, i len bâwôlôn! Anlâ gâtâ na len yæ fô, âyæ mô æ ka gâlâ gææ

gænæ-len i len bâwôlôn! 35 Gengyi ii len bâwôlôn fô, bânæ powu baà nyænla alâ, ì di gâ mææn bâkasælâ.” 36 Âwû gâ Simon Petero e lila wô alan, “Efonte, ganæ gâ aa fôrô?” Yesu e tiri wuunyun alan, “Ôkûn gâtâ n tâ fôrô fô, nkenkele aan talæ a târâma mæ, mô gamama fô aà bã târâma mæ.” 37 Gâ Petero e lila wô alan, “Efonte, anûn yii koro gâ mææn talæ n târâma wô nkenkele? Nan ku n tâ wô.” 38 Âwû gâ Yesu e lila wô alan, “À talæ a ku a tâ mæ? N tâ dô wô àà nûn alâ, pâ âkôrôkô èè bè bon fô, aà terema disere disiyee alâ aan nyî mæ.”

John 14

1 Yesu â dô wô bâkasælâ fô alan, “Æ kara yâ dækpûkpû dàà gye yæ! I to Wurubwarâ i di, fô yàà to nmæ mô i di! 2 Akwo kpekpesi î sa Miinte dækpara. Gengyi wun we gâlâ fô, nafô mæn daà dô yæ alâ n tâ fôrô nan ma pæna gâsarakûn n sæ yæ. 3 Gâ gengyi ñ san n ma pæna dûkô n sæ yæ fô, nan biri n ba n bã ka yæ n san maakûn, fô ôkûn gâtâ ñ sa fô, âyæ mô yaà bã sara dûkô. 4 Gâ î nyî ôkûn gâtâ n tâ fôrô, gâ î nyî osele fô.” 5 Dûkô gâ Toma e lila wô alan, “Efonte, tææn nyî ôkûn gâtâ aa fôrô fô, lan gâ taà mâ tàà we dûkô wuusele?” 6 Gâ Yesu e tiri wade fô yiinyun alan, “Nmæ n di osele, ma ade gâtâ î sa waanæ, ma nkpa fô. Ânæ âkæ ân ma gâtâ ã talæ â san Miinte wakûn, sæyââ â dama miin koro. 7 Gengyi î daà nyænla mæ fô, nafô î daà nyænla Miinte mô. Ye ñdò san î nyî wô, gâ ii we wô mô.” 8 Filipino alan, “Efonte, wulà tæ Aate fô. Gengyi à wulà tæ fô, wuuko gba wü sô tâ tæ.” 9 Gâ Yesu e lila wô alan, “Filipo, okoro na sara ma âyæ gâlââ lâ, aan nyî mæ? Âwô gâtâ e we mæ fô, e we Miinte fô. Gâ anûn yii koro gâ awô alâ, n wulà yæ Miinte fô? 10 Filipino, an taa to a di gâtâ ñ sa ma Miinte fô, gâ âwô mô ã sa ma nmæ? Nka nmæ gbagba mææn gûlô gii koro gâ n tâ dô yæ gâlâ gaade nyayæ. Mô Miinte gâtâ ã sa ma nmæ fô, n tâ mâ wade kadama miin koro. 11 I to mæ i di alâ, Miinte ã sa ma nmæ, gâ nmæ mô ñ sa ma wô! Gengyi ææn talæ i to mæ i di fô, æ nya ade-dærâ gâtâ n tâ mâ fô yàà to mæ i di! 12 N tâ dô yæ yàà nûn alâ, âkamasâ gâtâ ee to mæ e di fô âwô ke âã mâ ade anlâ nmæ. Gâ âã mâ ade-dærâ â da nyayæ gba, yema n tâ fôrô Miinte fô wakûn. 13 Gâ nan mâ

gænyan-kamasâ gâtâ yaà lila miin diyere daanæ fô n tâ yæ, fô nmæ Wobi fô nan tōlā Miinte diyere. 14 Gengyi gâ ì lila mæ gænyan-kamasâ miin diyere daanæ fô, nan mâ n tâ yæ. 15 Gengyi gâ ì len mæ fô, yaà di mii-ise fô yii koro. 16 Nan koturu Miinte fô ãã tâ yæ Âdō-salâ gâtâ eè bè yela mææn bæsaeræ. Âwô n di wo Gifiye gâtâ gæn taa di didebila, gâ gaà sara ma âyæ gakpaakpa fô. 17 Bânæ gâtâ baamænîlâ î gyaga gâ gâtûnkwaagaanyan yii koro fô bân nan talæ be to âwô gâtâ è di Wurubwarâ Gifiye fô, yema bân taa we wô, gâ bâân nyî wô mô. Mô âyæ î nyî wô, yema ã sa ma yæ, gâ ãã sara yaanæ. 18 Mæn nan kere yæ n ya anlâ akpenabi. Nan biri n ba yaakûn. 19 Wû ya bârââ, bânæ bân nan ni we mæ, mô âyæ bærà, yaà we mæ. Gâtâ ñ sa okoro, âyæ mô yaà sara. 20 Gengyi ôya wûtôkô wû næma fô, yaà we gâtâ ñ sa ma Miinte, gâ âyæ î sa ma nmæ, gâ nmæ mô ñ sa ma âyæ. 21 Gâ âwô gâtâ ee to mii-ise fô â sa, gâ ee di yii koro fô, âwô n te len mæ. Miinte mô eè len ânæ gâtâ ee len mæ fô. Nmæ mô nan len wô, fô nan tiri miin koro n wùlâ wô.” 22 Âwû gâ Yudasi, nka Yudasi Isikaroti, e lila wô alan, “Efonte, lan gâ waà ba gâtâ aà tiri koro a wùlâ gâ âtæ, mô nka bânæ powu?” 23 Yesu e tiri Yudasi wade fô yiinyun alan, “Gengyi âkæ ee len mæ fô, eè to maade-wùlâlâ fô â sa, fô Miinte eè len wade, gâ âtæ ma Miinte taà bã sara wakûn. 24 Âkamasâ gâtâ ân taa len mæ fô, ân taa di maade-wùlâlâ fô yii koro. Ade gâtâ æ nûn n tâ dō yæ lâ, in ye maakûn, i ye gâ Miinte gâtâ â sa mæ fô wakûn. 25 Gâtâ ñ sangba ñ sa yaakûn lâ, n tâ dō ade nyayæ n tâ yæ. 26 Mô Âdō-salâ gâtâ è di Wurubwarâ Gifiye gâtâ Miinte ãã sa wô miin diyere daanæ fô mô, eè bè wùlâ yæ ade powu ãã yâ yàà bã kûna ade gâtâ na dō yæ fô powu. 27 Miinlila wû sara ma âyæ! N tâ tâ yæ miinlila, nka olila gâtâ bânæ bee wura gâtûnkwaagaanæ gâ ñ de n tâ tâ yæ lâ, mô nmæ gbagba miinlila. Æ kara yâ dækpûkpû dàà gye yæ! Æ kara yâ gæsaa gàà ton yæ! 28 Na dō yæ alâ n tâ fôrô, mô nan biri n ba yaakûn. Gengyi nafô ii len maade gepepe fô, waà mâ yæ ôsâ gâtâ n tâ fôrô Miinte wakûn, yema âwô â da mæ. 29 N tâ dō yæ ade nyayæ powu, pâ yàà bã ba, gâtâ gengyi î ba gâlâ fô, yàà to mæ i di. 30 Mæn nan næ tabûrû gûsô ma âyæ n nya, yema Wurubwarâ wokengbelilâ gâtâ ee di gâtûnkwaaga gii koro fô ââ ba. Ân ma ôkâma miin koro. 31 Mô fô, wù di gâtâ bânæ powu bàà nyænla alâ n te len Nte fô,

okoro gâ ade gâtâ ââ dō mæ alâ n mâ fô âyæ gâ n tâ mâ. Æ tô taà ye nfan tæ san!”

John 15

1 Yesu e biri â dō wô bâkasælâ fô alan, “Nmæ n di wine oyon fô gbagba. Âyæ n di oyon fô wuu-itenbi. Gâ Miinte mô n di wine wôfûnlâ. 2 Eè kebi mii-itenbi-kamasâ gâtâ æn taa lûn abi fô e lulu, gâ âyæ gâtâ ææ lûn abi fô, âã bâgæ yæ, fô yàà wura æ lûn abi gepepe æ fæya. 3 Ade gâtâ na wulà yæ fô wuu koro æn mænæ ma dædææ. 4 Æ sara ma nmæ, fô nmæ mô nan sara ma âyæ. Oyon fô wuutenbi wuuko wûn nan talæ wû lûn abi, sæyââ wü kyaga ma wuuyon fô ôya-kamasâ. Gâlâ ke gâ âyæ mô æn nan talæ æ lûn abi, sæyââ î sa ma nmæ pâ yaà talæ æ lûn abi. 5 Nmæ n di wine oyon fô, gâ âyæ mô n di oyon fô wuu-itenbi. Âkamasâ gâtâ âã sara ma nmæ, gâ nmæ mô nan sara ma wô fô, âã lûn abi kpekpesi. Yema æn nan talæ æ mâ gænyankæ gâtâ mæn fæya ma âyæ. 6 Âkamasâ gâtâ ân sa ma nmæ fô, è we anlâ otenbi gâtâ be kebi be fun be lulu, gâ wu ku. Baà kpila gâlâ wuu-itenbi be fun bâ sa ôtan waanæ yàà kpin. 7 Gengyi î sa ma nmæ, gâ maade-wùlâlâ fô mô î sa yaanæ fô, ì lila gænyan-kamasâ gâtâ ì len fô, nan ka n tâ yæ. 8 Gengyi ææ lûn abi fô, waà tōlâ Miinte diyere. Âwû nan wulà gâtâ ì di gâ mææn bâkasælâ. 9 Anlâ gâtâ Miinte e len maade fô, gâlâ ke gâ nmæ mô na len yaade. Æ yâ nan len yæ gâlâ n ma ye. 10 Gengyi ii di mii-ise fô yii koro fô, nan len yæ n ma ye, anlâ gâtâ na di Miinte wo-ise yii koro, gâ ee len mæ lâ. 11 Na dō yæ gâlâ gaade, fô waà yâ mæænsâ wàà sara yaanæ, fô yàà di ôsâ gepepe. 12 Ose gâtâ n tâ tâ yæ fô n di alâ, ì len bâwôlôn anlâ gâtâ na len yæ fô. 13 Gænæ-len gækæ gæn ma da gâtâ ânæ èè ku â tâ wôwôlôn âbâ. 14 Gâ gengyi î mâ ade gâtâ na dō yæ fô, ì di gâ mææn bâwôlôn-lenlâ. 15 Mæn taa ni kpèlè yæ alâ mææn bâdæ, yema âdæ âân nyî wofonte duyuy daanæ. Mô nkenkele bærâ, n te kpèlè yæ alâ mæænwôlôn âbâ, yema na dō yæ ade-kamasâ gâtâ î sa miin duyuy daanæ, gâ na nûn na ye Miinte wakûn fô. 16 Nka âyæ na tiri mæ. Nmæ na tiri yæ, gâ na ka yæ na sæ gâtâ yàà mâ ade gâtâ î ba tōnô, fô ade fô yàà sara æ ma ye. Fô Miinte fô âã tâ yæ gænyan-kamasâ gâtâ yaà lila miin diyere daanæ

fô. 17 Miinse gâtâ na tâ yæ fô n di alâ, i len bâwôlôn! 18 Gengyi bânæ bââ kyûn yæ gâtûnkwaâ gaanæ fô, æ kûna gâtâ bâ fûrûma bâ kyûn mæ pâ. 19 Gengyi î daà ye bânæ gâtâ baamænâ î gyaga gâ gâtûnkwaâ gii koro fô baanæ fô, nafô bã daà len yæ anlâ âbâ gbagba bôô bânæ. Mô nmæ na tiri yæ na ye gâ gâtûnkwaâ nyagæ gaanæ, gâtâ in mini di gâ gâlâ gææ bânæ, okoro gâ gâlâ gææ bânæ bââ kyûn yæ lâ. 20 Æ kûna gâtâ na dô yæ alâ, âdæ âkæ ân taa da wofonte. Okoro gengyi bâ nyanla mæ fô, baà nyanla âyæ mô. Gâ gengyi be di maade fô yii koro fô, baà di yiiyo mô yii koro. 21 Mô miin koro gâ baà mâ yæ gâlâ gaade nyayæ, yema bâân nyî âwô gâtâ â sa mæ fô. 22 Gengyi mæn daà bã tabûrû ma bâ fô, nafô bân ma dæpwâ dækæ dii getin waanæ. Mô nkele bærà, âkæ ân ma ade ækæ ââ dô. 23 Âwô gâtâ ââ kyûn mæ fô, ââ kyûn Miinte mô. 24 Na bã mâ gûtûn-dærâ gâtâ âkæ ân mâ â nya. Gengyi bân daà we ma bôô bûnûn fô, Wurubwarâ ân daà tin bâ dæpwâ. Nkele be we maade-mâlâ, mô bâ kyûn âtæ ma Miinte powu. 25 Nyawû wû yâ ade gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ boo-Ise fô yaanæ fô æ ba waanæ. Ade fô n di alan, ‘Bâ kyûn mæ gâ tun-tun.’ 26 Mô fô, nan sa Âdô-salâ gâtâ è di Wurubwarâ Gifiye fô n ye Miinte wakûn ãã ba yaakûn. Ân ma didebila, gâ gengyi ã ba yaakûn fô eè bè di miin koro gaadansâ. 27 Gâ âyæ mô yaà di miin koro gaadansâ, yema æ sara ma nmæ ye digyegeye daanæ.

John 16

1 Na dô ade nyayæ powu na tâ yæ, fô æn nan wura i kere yii geto-mæ-di fô æ ya. 2 Yema Yuda bete bôô bândærâ baà sù yæ, gâtâ æ kara næ ba boo Getumakûn atele-atele yaanæ fô. Ôkûna wûkæ waà bã ba gba gâtâ gengyi âkæ è wolo yæ fô, ewololâ fô ãã ka wû alâ Wurubwarâ gâ ââ sùma lâ. 3 Baà mâ yæ gâlâ, yema bâân tâ nyænla nmæ abââ Miinte fô. 4 Mô na dô ade nyayæ na tâ yæ, fô gengyi dæfana fô dí ba fô, yàà kûna alâ, na wârâ dô yæ daade, fô wàà sa yæ ogin. Mæn dô yæ gâlâ gaade nyayæ ma ôâman, yema alâ ñ sa yaakûn. 5 Mô nkele gâ n tâ dô yæ, yema n tâ fôrô âwô gâtâ â sa mæ fô wakûn. Mô yaanæ âkæ en lila mæ alan, ‘Ganæ gâ aa fôrô?’ 6 Gâ nkele gâtâ na dô yæ fô, i gyu gâyæyâ. 7 Mô n tâ dô yæ ade

gâtâ î sa waanæ alâ, yii gepe gii koro gâ n tâ fôrô lâ. Yema alâ gengyi mæn san fô, Âdõ-salâ gâtâ è di Wurubwarâ Gifiye fô ân nan ba yaakûn. Mô gengyi n san fô, nan sa wô ãã ba yaakûn. 8 Gâ gengyi ã ba fô, è tiri ade-kpen fô, ma ade-tûnalâ fô, ma Wurubwarâ gôdô gææ gâdõ fô e wulà bânæ-nyalâ powu. 9 Ade-kpen fô n di gâtâ ben to mæ be di. 10 Ade-tûnalâ fô n di alâ n tâ fôrô Miinte fô wakûn, gâ æn nan ni we mæ æ nya. 11 Gâ gôdô gææ gâdõ fô n di alâ Wurubwarâ e were tin wokengbelilâ fô dæpwâ. 12 N ba ade kpekpesi gâtâ nan dõ yæ, mô æn nan talæ i to yæ nkenkele. 13 Mô gengyi âwô gâtâ è di Wurubwarâ Gifiye, gâ ân ma didebila fô ã ba fô, è tiri ade gâtâ î sa waanæ fô powu yiisele e wulà yæ. Yema nka âwô gbagba wô gûlô gii koro gâ ââ tabûrû, mô ade-kamasâ gâtâ â nûn fô âyæ gâ ãã tabûrû, gâ è tiri ade gâtâ yaà bã ba fô e wulà yæ. 14 Âwô gâtâ è di Wurubwarâ Gifiye fô ãã tûlâ miin diyere, yema ãã ka âwû gâtâ wù di gâ miinyo fô, e tiri e wulà yæ. 15 Gâ gænyan-kamasâ gâtâ Miinte fô ã ba fô gî di gâ miinyo. Okoro gâ na dõ yæ alâ, âwô gâtâ è di Wurubwarâ Gifiye fô ãã ka âwû gâtâ wù di miinyo fô e bè wulà yæ fô.” 16 Yesu e biri â dõ alan, “Wû yâ bârââ lâ, æn nan ni we mæ, gâ wûû gama, wû mâ bârââ fô, yaà biri i we mæ, yema gâtâ n tâ fôrô Miinte wakûn fô okoro.” 17 Gâ wô bâkasælâ fô bâkæ bee lila bâwôlôn alan, “Lan gâ ade nyayæ ii wulà gâtâ alâ ‘Wû yâ bârââ lâ, æn nan ni we mæ’, gâ ‘wûû gama, wû mâ bârââ fô, yaà biri i we mæ’? Lan gâ ‘yema gâtâ n tâ fôrô Miinte wakûn fô okoro’ mô wuu wulà?” 18 Gâ be lila bâwôlôn alan, “ ‘Wû yâ bârââ’ nyawû, wuu wulà alâ lan? Tææn tâ nûn ade gâtâ ââ dõ lâ yaanæ.” 19 Yesu â nyænla gâtâ bee len bàà lila wô ade fô yaanæ, okoro e lila bâ alan, “Gâtâ na dõ yæ alâ, ‘wû yâ bârââ lâ, æn nan ni we mæ’, gâ ‘wûû gama, wû mâ bârââ fô, yaà biri i we mæ fô’ gâ ii lila yiiko-yiiko lâ? 20 N tâ dõ yæ yaà nûn alâ yaà wula, gâ yaà yæyâ, mô bânæ gâtâ baamænâ î gyaga gâ gâtûnkwaâ gii koro fô baà di ôsâ. Yaà yæyâ, mô yææ dæyæyâ fô daà bè biligi ôsâ. 21 Gengyi ânanæ ââ dæma fô, ââ yæyâ, yema ôya gâtâ ãã fana fô wû næma. Mô gengyi è wo ebi fô, ee finla wô dæfana fô, yema wü ba wô ôsâ gâtâ e wo ebi â ba gâtûnkwaâ gii koro. 22 Gâlâ ke gâ wü dô tâ yæ. Nkenkele âyæ mô î sa dæyæyâ daanæ, mô nan biri n ba yaakûn n bè we yæ, fô yii koro gâà nûn yæ, fô yaà di ôsâ. Gâ âkæ ân nan talæ e to yææsâ fô e ye

yaakûn. 23 Gâ duwi dætôkô fô, æn nan lila mæ gænyankæ. N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, gænyan-kamasâ gâtâ yaà lila Miinte miin diyere daanæ fô âã ka â tâ yæ. 24 Bè sere ma ñdò, iin te lila gænyankæ miin diyere daanæ. I lila, yaà wura, fô wàà mâ yæ ôsâ gepepe. 25 N tâ dõ yæ ade nyayæ akpalæ yaanæ, mô ôya wàà bã ba gâtâ mæn nan næ tabûrû ma âyæ akpalæ yaanæ, mô nan dõ yæ Miinte wade n tana. 26 Ye ôya wûtôkô ka san fô, yaà lila wô miin diyere daanæ. Mô wun di gâ alâ nan yela yææ bæsaeræ baanæ n lila Miinte fô n tâ yæ. 27 Yema Miinte gbagba è len yæ, yema ii len mæ, gâ i to i di alâ, na ye wakûn. 28 Âtæ ma Miinte tî sa, pâgâ na ye wakûn na ba gâtûnkwaà gii koro. Gâ nkenkele ñ biri n te ye gâtûnkwaà gii koro n tâ fôrô Miinte fô wakûn.” 29 Gâ wô bâkasælâ fô bâ dõ wô alan, “Âhææn, nkele bærà, an taa næ tabûrû akpalæ yaanæ. Aa tiri ade fô yaanæ a wùlà tæ. 30 Nkele ti we gâtâ à nyî gænyan-kamasâ, gâ wûn mænæ ma gâtâ âkæ èè ni lila wõ ade ækæ. Nyawû wû yâ tæ ti to ti di alâ, a ye Wurubwarâ wakûn.” 31 Gâ Yesu e lila bâ alan, “Nkele i to mæ i di? 32 Ôya fô wû ba, gâ wû wârâ ba gâtâ âyæ powu yaà yasæ. Âkamasâ âã san wôlà e kere mæ â ya, wàà yâ miinko. Mô nka miinko nan kuruma, yema Miinte fô ã fæya ma nmæ. 33 Na dõ yæ gâlâ gaade nyayæ, gâtâ yàà dama miin koro i wura olila. Bânæ baà yâ yæ yaà fana gepepe gâtûnkwaà gii koro. Mô i sere oturu, yema na di gâtûnkwaà gii koro.”

John 17

1 Ôkûna gâtâ Yesu â dõ ade nyayæ fô, â bûma wô bûnûn â nya gatala, gâ â dõ Wurubwarâ alan, “Nte, ôya fô wû næma. Tõlà nmæ Aabi fô miin diyere, fô nmæ mô nan tõlà aa diyere. 2 Yema a tâ mæ ôkâma bânæ powu boo koro alâ n tâ âbâ gâtâ a ka a tâ mæ fô powu nkpa gakpaakpa. 3 Nkpa gakpaakpa fô n di gâtâ bânæ bàà nyænla wõ gâ baà nyænla alâ, aako n di Wurubwarâ, gâ baà biri bâ nyænla nmæ Yesu Kirisito gâtâ a sa mæ fô. 4 Na tõlà aa diyere gâtûnkwaà gii koro, yema na werema aa gûtûn gâtâ a tâ mæ fô. 5 Nte, nkele sa mæ gingyebi awô gbagba aa bûnûn, anlâ gâtâ ñ fûrûma ñ ba gæ aakûn, pâgâ gâtûnkwaà gææ gâmâ fô. 6 Na tiri aanundu na wùlà bânæ gâtâ a tiri bâ a ye gâtûnkwaà gææ bânæ baanæ a tâ mæ fô.

Bè di gâ aayo, gâ a ka bâ a tâ mæ. Be to aanyun-gyebi fô bâ sa. 7 Gâ nkele bærà, bã nyî gâtâ gænyan-kamasâ gâtâ ñ ba fô gi ye gâ aakûn. 8 Yema na dõ bâ ade gâtâ a dõ mæ fô, gâ be to yæ bâ sa, gâ bâ nyænla gâtâ wü sa waanæ gâtâ na ye aakûn. Gâ be to be di alâ, awô na sa mæ. 9 N te tiri onyun n tâ bâ. Mæn taa tiri onyun n tâ gâ gâtûnkwa gææ bânæ powu. N te tiri onyun n tâ gâ âbâ gâtâ a tâ mæ fô, yema bè di gâ aayo. 10 Aayo wù di gâ miinyo, gâ miinyo wù di gâ aayo. Aa bânæ bè di gâ mææn bânæ, gâ mææn bânæ bè di gâ aa bânæ. Gâ a dama boo koro a tiri miin ginyebi a wùlà. 11 Gâ nkele nn mænæ ma gâtûnkwa gii koro. N tâ ba aakûn. Mô mææn bânæ fô bã sangba bã sa gâtûnkwa gii koro. Nte, diboro-fon diite, nya boo koro gepepe aa diyere dæækâma gâtâ a ka a tâ mæ fô daanæ, fô bàà mâ âkælæn anlâ gâtâ âtæ ma awô tì di gâ âkælæn fô. 12 Gâtâ ñ sa baakûn fô, na ton bâ gepepe aakâma gâtâ a tâ mæ fô waanæ. Na ton âbâ gâtâ a tâ mæ fô, gâ baanæ âkæ en lulu. Âwô gâtâ wù di gâtâ èè lulu fô woko na lulu, fô Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yàà ba waanæ. 13 Gâ nkenkele n tâ ba aakûn. Gâ ôkûna gâtâ ñ sa gâtûnkwa gii koro fô na dõ bâ ade kpekpesi, fô wàà yâ ôsâ gâtâ wü sa maanæ fô wàà sara baanæ gepepe. 14 Na dõ bâ Aade fô, mô gâtûnkwa gææ bânæ bâ kyûn bâ, yema ben mini di gâtûnkwa nyagæ gææ bânæ, anlâ gâtâ nmæ mô min di gâtûnkwa nyagæ gæænæ fô. 15 Mæn taa tiri onyun alâ tiri bâ ye gâtûnkwa nyagæ gaanæ, mô n te tiri onyun gâtâ àà nya boo koro, fô bân nan gyu epikpen fô wôdû waanæ. 16 Anlâ gâtâ min di gâ gâtûnkwa gæænæ fô, gâlâ ke gâ âbâ mô ben di gâ gâtûnkwa gææ bânæ. 17 Ka ade gâtâ î sa waanæ fô, pæna bâ sæ! Aade fô n di ade gâtâ î sa waanæ. 18 Anlâ gâtâ a sa mæ gâtûnkwa gii koro fô, gâlâ ke gâ nmæ mô na sa bâ gâtûnkwa gii koro. 19 Gâ âbâ boo koro gâ na ka koro na tâ wõ, fô âbâ mô bàà ka koro bâ tâ wõ gakpa. 20 Gâ nka mææn bâkasælâ nyabâ booko gâ n te tiri onyun n tâ. N te tiri onyun n tâ âbâ gâtâ baà dama bâkasælâ nyabâ baade yii koro be to mæ be di fô mô powu. 21 N biri n tâ fô gâtâ bàà mâ âkælæn anlâ gâtâ ñ sa ma awô Nte, gâ awô mô à sa ma nmæ lâ. Gâlâ ke gâ yâ âbâ bàà sara ma âtæ, fô gâtûnkwa gææ bânæ bàà to be di alâ awô na sa mæ. 22 Gâ na sa bâ ginyebi gâtâ a sa mæ fô, fô bàà mâ âkælæn anlâ gâtâ âtæ ma awô tì di âkælæn, gâ butu bûn taa da tii getite lâ.

23 N̄ sa ma âbâ anlâ gâtâ awô mô à sa ma nmæ lâ, fô bàà mâ âkælæn, gâtâ butu bûûn da boo getite. Gengyi wü mâ gâlâ fô, bânæ baà nyænla gâtâ awô na sa mæ, gâ aa len bâ anlâ gâtâ aa len mæ fô. 24 Nte, n̄ len gâtâ mææn bâkasælâ gâtâ a tâ mæ fô bàà sara maakûn ôkûn gâtâ n̄ sa fô. Fô bàà wura be we miin gingyebi gâtâ a tâ mæ, yema gâtâ à len mæ pâgâ a mâ gâtûnkwaaw powu fô okoro. 25 Nte, awô n di ade-tûnalâ yiite. Bânæ gâtâ baamænâ î gyaga gâ gâtûnkwaaw gii koro fô bâân tâ nyænla wõ, mô nmæ n̄ nyî wõ. Gâ mææn bâkasælâ fô mô bã nyî gâtâ awô na sa mæ. 26 Na tiri aanundu na wulà bâ, gâ nan biri n tiri n wulà bâ, fô gelen gâtâ à len mæ fô gâà sara baanæ, fô nmæ mô nan sara ma âbâ.”

John 18

1 Gâtâ Yesu â dõ ade nyayæ e were fô, âwô ma wô bâkasælâ fô bâ tô bâ ma kaara Kidiron gifobi, gâ bâ ma gyu Olife Oyon wuuli wûkæ waanæ. 2 Yudasi gâtâ e tiri âwô Yesu â tâ fô mô ã nyî dûkô, yema Yesu ma wô bâkasælâ fô bee ti tuma dûkô. 3 Okoro Yudasi â ka bânæ dikpi gâtâ bè de bâkandæya, ma bægyaa, ma ætan, ma anyan-talâ bætà fô, â san dûkô. Gâlâ wû bânæ fô bè di Roma bete bôô bætà bûû bâtalâ bâkæ, ma Wurubwarâ Dikwo-dærâ dææ bânjalâ gâtâ Wurubwarâ gedi gææ bâtalâ bôô bândærâ ma Farisi bete fô bâ sa fô. 4 Gâtâ Yesu ã nyî gænyan gâtâ gææ ba wo koro fô, e ye wô bâkasælâ fô baanæ â ba bûnûn, gâ e lila bânæ gâtâ bâ ba fô alan, “Ânyan gâ ii len?” 5 Gâ be tiri wuunyun alan, “Tii len Yesu Nasareti-te fô.” Gâ Yesu â dõ bâ alan, “Nmæ wô lâ.” Fô Yudasi gâtâ e tiri wô â tâ fô mô ã fæya ma bânæ gâtâ bee lila wô fô. 6 Gâtâ Yesu â dõ bâ alan, “Nmæ wô lâ” fô, be kpe be ye gama, gâ be ye bâ nûn gâtûnkwaaw. 7 Gâ Yesu e biri e lila bâ alan, “Ânyan gâ ii len?” Gâ bâ dõ wô alan, “Tii len Yesu Nasareti-te fô.” 8 Gâ Yesu â dõ alan, “Na dõ yæ alâ, nmæ wô lâ. Okoro gengyi nmæ gâ ii bugiti fô, âwû bærâ, æ yâ mææn bânæ fô bàà san.” 9 Nyawû wû yâ ade gâtâ Yesu â fûrûma dõ fô æ ba waanæ. Ade fô n di alan, “Âbâ gâtâ awô Nte a ka a tâ mæ fô bærâ, mæn yâ baanæ âkæ èè lulu.” 10 Fô Simon Petero è de tata, gâ â ka e kebi gedi gææ bâtalâ bôôndærâ fô wôsaranyan gâtâ bee kpèlè wô Maliko fô ologyi wuu giten.

11 Gâ Yesu â dō Petero alan, “Birima aa tata fô sa wô dæfwa daanæ! An taa len nan we dæfana-dærâ gâtâ Miinte â dō alâ n bè we fô, abââ?” 12 Okoro Roma bætâ bûu bätalâ ma bôôndærâ, ma Wurubwarâ Dikwo-dærâ dææ bânjalâ gâtâ Yuda bete bôô bândærâ bâ sa fô be gye Yesu, gâ bâ ban wô. 13 Gâ be gyegeye bâ ka wô bâ san ândærâ Anasi wakûn, yema âwô n di Kayifa wolote gâtâ è di gedi gææ bätälâ bôôndærâ gækyan gætôkô gaanæ. 14 Kayifa nyawô n di ete gâtâ â fûrûma dō Yuda bete bôô bândærâ fô alâ, wù di gâtâ âkæ èè ku â tâ bânæ powu fô. 15 Simon Petero ma Yesu bâkasælâ fô baanæ âkæ bâ târâma Yesu. Gâtâ gedi gææ bätälâ bôôndærâ fô ã nyî âkasælâ âtôkô okoro fô, âkasælâ fô â târâma Yesu e gyu gedi gææ bätälâ bôôndærâ fô dækpara daanæ. 16 Mô Petero â wô è yela okòro dækpara fô diitunu. Gâ âkasælâ gâtâ gedi gææ bätälâ bôôndærâ fô ã nyî fô â bã tabûrû ma âsûgûgyan gâtâ ââ nya otunu fô alâ, â yâ Petero mô èè gyu. Gâ â ka Petero e gyu dækpara fô daanæ. 17 Âsûgûgyan gâtâ ââ nya otunu fô e lila Petero alan, “Awô mô an di gâ ete nyawô bâkasælâ fô baanæ âkæ?” Gâ Petero e tiri ade fô yiinyun alan, “Kwa, min di.” 18 Gâ gâtâ olili wü sa okoro fô, bâsaranyan ma Wurubwarâ Dikwo-dærâ dææ bânjalâ fô bâ sa ôtan, gâ bè yela bââ kwô. Gâ Petero â san â ma yela baakûn, gâ âwô mô ââ kwô ôtan fô. 19 Ôya gâtâ bâ ka Yesu bâ san gedi gææ bätälâ bôôndærâ fô wakûn fô, e lila Yesu ade kadama wô bâkasælâ ma wade yii gewulà yii koro. 20 Gâ Yesu e tiri yiinyun alan, “Na tabûrû gâ ade okòro na tâ bânæ. Ôya-kamasâ n te wulà ade gâ Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ, ma Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ gâtâ Yuda bete powu bee ti tuma fô. Mææn tâ dō ade ækæ n bubwa. 21 Anûn yii koro gâ aa lila mæ ade? Lila âbâ gâtâ bâ nûn maade fô. Âbâ n nyî ade gâtâ na dō.” 22 Gâtâ Yesu â dō ade nyayæ fô, ândærâ fô âkæ è yela dûkô, gâ e tiri wô gûlô â kpalæ Yesu, gâ e lila Yesu alan, “Gâlâ gâ aa tabûrû ma gedi gææ bätälâ bôôndærâ?” 23 Gâ Yesu e tiri wuunyun alan, “Gengyi na dō ade-kpen ækæ fô, wulà mæ ade-kpen gâtâ na dō! Mô gengyi maade î dô fô, anûn yii koro gâ aa kpalæ mæ?” 24 Gâ ândærâ Anasi â yâ be birima Yesu ma anlâ gâtâ bâ ban wô fô bâ san ma gedi gææ bätälâ bôôndærâ gâtâ bee kpèlè wô Kayifa fô. 25 Fô Simon Petero ã sangba è yela ââ kwô ôtan fô. Gâ be lila wô alan, “Awô mô an di wô bâkasælâ fô baanæ âkæ?” Gâ

Petero e tiri wuunyun alan, “Kwa, min di.” 26 Fô gedi gææ bātâlâ bôôndærâ bâsaranyan fô baanæ âkæ ã sa dûkô. Wôfûræ n di ete gâtâ Petero e kebi wo giten fô. Gâlâ gææsaranyan fô e lila Petero alan, “Min we awô ma âwô Olife Oyon wuuli fô waanæ?” 27 Gâ Petero e biri â dô wô alan, “Kwa.” Gâ dækpala daanæ fô, âkôrôkô e bon. 28 Bâ ka Yesu gagyægyan-fuu be ye Kayifa dækpara bâ san Roma bete bôôndærâ gâtâ ââ nya Yuda gâtûnkwaâ fô dækpara. Ândærâ nyawô diyere n di Pilato. Fô Nkpa-geto gaawi yii gedi æ gbâma. Yuda bete boo-Ise fô ii wùlà alâ wù di ade-kyûnlâ gâtâ Yuda bete bàà gyu Roma bete bôô dækpara daanæ. Okoro Yuda bete bôô bândærâ fô ben gyu Pilato wô dækpara fô daanæ, yema been len dædææ dàà kya bâ, fô bàà wura be di Nkpa-geto gaawi fô. 29 Okoro Pilato e ye â ba baakûn, gâ e bè lila bâ alan, “Anûn yaade gâ ete nyawô â mâ, gâ ii len yàà tin wô dæpwâ?” 30 Gâ be tiri wuunyun alan, “Gengyi ete nyawô ân mâ ade-kpen ækæ fô, nafô tæen daà ka wô tæ ba nfan.” 31 Gâ Pilato â dô bâ alan, “Æ ka wô, fô âyæ gbagba yàà ma dô wô gôdô ma yii-Ise!” Gâ Yuda bete bôô bândærâ fô be tiri wuunyun alan, “Âyæ Roma bete yii-ise æn taa tâ tæ osele gâtâ tàà wolo ânæ.” 32 Nyawû waà yâ ade gâtâ Yesu â fûrûma dô kadama diku-kælaen gâtâ eè bè ku fô yàà ba waanæ. 33 Gâ Pilato e biri e gyu dækpara fô daanæ, gâ e kpèlè Yesu, gâ e lila wô alan, “Awô n di Yuda bete Boogyu fô?” 34 Gâ Yesu mô e fi e lila wô alan, “Awô gbagba n te lila mæ gâlâ gaade nyayæ, abââ bâkæ na dô wô miin koro gaade?” 35 Gâ Pilato e lila wô alan, “N di gâ Yuda-te? Awô gbagba aa bânæ, ma yii gedi gææ bātâlâ bôô bândærâ fô na ka wô na môma mæ. Anûn gâ a mâ?” 36 Yesu e tiri wuunyun alan, “Miin bugyu bun ye gâtûnkwaâ nyagæ gaanæ. Gengyi bü daà ye gâtûnkwaâ nyagæ gaanæ fô, nafô mææn bâsaranyan bã daà bâ kpà be to mæ gâtâ bân daà ka mæ bâ sa Yuda bete bôô bândærâ baalô. Mô miin bugyu bun ye gâtûnkwaâ gaanæ.” 37 Gâ Pilato e lila wô alan, “Okoro à di gâ egyu?” Yesu e tiri wuunyun alan, “Gâlâ gâ a dô lâ. Ade nyayæ yii koro gâ be wo mæ, gâ wuu koro gâ na ba gâtûnkwaâ nyagæ gaanæ, gâtâ nan bã dô ade gâtâ î sa waanæ fô. Gâ âkamasâ gâtâ ee len ade gâtâ î sa waanæ fô âã nûn maakûn.” 38 Pilato e lila wô alan, “Anûn n di ade gâtâ î sa waanæ?” Gâtâ e lila ade nyayæ fô, e biri â san Yuda bete fô baakûn, gâ â dô bâ alan, “Min

we ade-kpen ækæ ete fô wo koro. 39 Mò yææ Nkpa-geto gaawi yii gedi yaanæ fô, wù di ôkwônûn gâtâ nan kere bânæ gâtâ bã tan dikwo fô baanæ âkæ gâtâ ì len fô n ya ãã san. Okoro ì len gâtâ nan kere Yuda bete Boogyu fô n ya, abââ?” 40 Gâ bâ gbârâ afala be tiri boonyun alan, “Kwa, nka nyawô gâ tii len àà kere a ya. Baraba gâ tii len àà kere a ya.” Mò Baraba è di gâ ânæ gâtâ ââ tô è yela begyu-begyü boo koro, gâ ee wolo bânæ.

John 19

1 Âwû gâ Pilato â ka Yesu â tâ, gâ bâ lanla wô bikpemani. 2 Gâ bætà bûû bätälâ fô bâ ka iwiya bâ lô omini anlâ digyu-koto, gâ bâ ka be tin Yesu duyü. Gâ bâ ka gâgba-sæya wurukyaa gækæ bâ sa wô, anlâ gâtâ begyu bâ tæ sa fô. 3 Gâ bâ ba Yesu wakûn disere dilen-dilen bâ bã mâ wô akpata-de alan, “Yuda bete Boogyu, sara nkpa ma ôfô!” Gâ bâ kpalæ-kpalæ wô. 4 Nyawû wûû gama fô Pilato e biri â ka Yesu e ye okòro, gâ â dõ bânæ fô alan, “Æ nya, ñ de wô n tâ môma yæ, fô yàà nyænla alâ min we ade-kpen ækæ wo koro gaanæ gâtâ nan tin wô dæpwâ.” 5 Ôkûna gâtâ bâ ka Yesu be ye bâ ba okòro fô, fô è tin iwiya yii dikoto, gâ ã sa gâgba-sæya wurukyaa gâtâ bâ ka bâ sa wô fô. Gâ Pilato â dõ bâ alan, “Ete fô wô lâ!” 6 Gâtâ gedi gææ bätälâ bôô bândærâ, ma Wurubwarâ Dikwo-dærâ dææ bänyalâ fô be we Yesu fô, bâ gbârâ afala alan, “Gbârâ wô aãanbi marama ma oyon wolo!” Gâ Pilato â dõ bâ alan, “Âyæ gbagba æ ka wô, fô yàà ma gbârâ wô aãanbi æ marama ma oyon i wolo. Yema nmæ bærâ, min we ade-kpen ækæ wo koro.” 7 Gâ Yuda bete bôô bândærâ fô be tiri boonyun alan, “Tii-Ise ii wulà gâtâ wù di gâtâ ete nyawô èè ku, yema â mâ wo koro alâ, è di gâ Wurubwarâ Wobi.” 8 Gâtâ Pilato â nûn ade nyayæ fô, gæsaa gi gyü wô gepepe gæ fæya. 9 Gâ e biri e gyü dækpara fô daanæ, gâ â ma lila Yesu alan, “Ganæ gâ a ye?” Mò Yesu en tirima onyun. 10 Gâ Pilato e lila wô alan, “Aan tabûrû? Aan nyî gâtâ ñ ba ôkâma gâtâ ñ talæ n kere wõ n ya, gâ ñ ba ôkâma gâtâ ñ talæ n gbârâ wõ aãanbi n marama ma oyon n wolo?” 11 Yesu e tiri wuunyun alan, “Miinte na tâ wõ osele, okoro gâ a wura ôkâma miin koro, nafô an daà wura ôkâma miin koro awô gbagba aa gûlô gii koro. Gâlâ wuu koro, ânæ gâtâ e tiri mæ â tâ wõ fô wade-kpen n

sô da.” 12 Gâtâ Pilato â nûn ade nyayæ fô, e len èè kere Yesu â ya. Mô Yuda bete bôô bândærâ fô bâ gbârâ afala alan, “Gengyi à kere ete nyawô a ya fô, fô an di Roma bete boogyu-dærâ wôwôlôn. Ete nyawô ââ dô alâ è di gâ egyu, gâ ânæ-kamasâ gâtâ ã dô gâlâ fô, wuu wulà alâ ââ tô e yela egyu-dærâ wo koro gafô.” 13 Gâtâ Pilato â nûn ade nyayæ fô, e ye ma Yesu â ba okòro, gâ â bã sara gôdô gææ gâbæya fô gii koro. Bee kpèlè dûkô ataa yææ gâtæyâkûn, yema bâ tæyâ ataa dûkô kanpâ. Gâ bee kpèlè ataa yææ gâtæyâkûn nyagæ Yuda bete boo ginde gaanæ alâ Gabata. 14 Duwi dætôkô di di gâ duwi gâtâ bââ pæna koro bâ tâ Nkpa-geto gaawi yii gedi fô. Fô waà mâ anlâ awôrônnyan fwo anyôô yaanæ. Gâ Pilato â tûna gûlô e wulà Yesu, gâ â dô Yuda bete fô alan, “Æ nya yiigyû fô!” 15 Gâ bâ gbârâ afala alan, “Ka wô san àà ma gbârâ wô aãanbi a marama ma oyon a wolo!” Gâ Pilato e lila bâ alan, “N gbârâ yiigyû aãanbi n marama ma oyon n wolo?” Gâ gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ fô be tiri wuunyun alan, “Tæn ma egyu âkæ fæya ma Roma bete boogyu-dærâ fô.” 16 Âwû gâ Pilato â ka wô â tâ bætà bûû båtâlâ fô, gâtâ bàà gbârâ Yesu aãanbi bâ marama ma oyon be wolo. 17 Bà ka Yesu be ye bâ da. È tola âwô gbagba woyon gâtâ bàà gbârâ wô aãanbi bâ marama ma oyon be wolo fô. Gâ bâ san ôkûn gâtâ bee kpèlè Yuda bete boo ginde gaanæ alâ Goligota, gâtâ wuu wulà alâ, Duyu dææ Dænankûba fô. 18 Dûkô gâ bâ gbârâ wô aãanbi bâ marama ma oyon fæya ma bânæ bányôô gâtâ bâ gbârâ âbâ mô aãanbi bâ marama ma iyon ofèn ma ofèn, gâ Yesu ã sa boo getite. 19 Pilato mô â âwara ade â marama woyon fô wuu koro alan, YESU NASARETI-TE, YUDA BETE BOOGYU. 20 Yuda bete kpekpesi bâ kalan gâlâ gaade nyayæ, yema ôkûn gâtâ bâ gbârâ Yesu aãanbi bâ marama ma oyon be wolo fô wü gbâma ditele-dærâ fô. Bà âwara yæ ma Yuda bete, ma Roma bete, ma Gereki bete boo binde baanæ. 21 Gâ Yuda bete boo gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ fô bâ dô Pilato alan, “Kara âwara alâ, ‘Yuda bete boogyu’, mô fô, âwara alan, ‘Ete nyawô alâ, nmæ n di Yuda bete boogyu.’ ” 22 Pilato alan, “Âwû gâtâ na âwara fô na wârâ âwara.” 23 Gâtâ bætà bûû båtâlâ fô bâ gbârâ Yesu aãanbi bâ marama ma oyon be were fô, bâ ka wanyan-salâ fô, gâ be yo yaanæ akpen anaa. Gâ baanæ âkamasâ â ka dikpen dækæ. Gâ wu kuruma wô gâgba wurukyaa fô. Gâgba nyagæ bærà, bân baa gæ bâ

kyaga-kyaga anlâ gâtâ bââ tæ baa ngba fô, mô bâ lô gæ gâ be ye gatala bè sere gataen. 24 Okoro bâ dô bâwôlôn alan, “Æ kara yâ taà fââran gæ, mô fô, æ yâ taà sæ ataa, fô tàà we taanæ gâtâ eè wura gâgba fô.” Gâtâ bâ mâ gâlâ fô, wû yâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ ba waanæ. Ade fô n di alan, “Be yo maanyan bâ ka, gâ bâ sæ ataa bàà we baanæ gâtâ eè wura mææn gâgba fô.” 25 Okoro bætà bûû bätalâ fô bâ mâ gâlâ gaade nyayæ. Fô Yesu wôna, ma wôna-dærâ, ma Mariya gâtâ è di Kelopa wôsô fô, ma Mariya Madalene bè yela ôkûn gâtâ bâ gbârâ Yesu aânbi bâ marama ma oyon fô. 26 Gâtâ Yesu e we wôna, ma nmæ wôkasælâ-lenlâ fô ti yela fô, â dô wôna alan, “Ânanæ, aabi wô lâ!” 27 Gâ â dô mæ mô alan, “Aana wô lâ!” Gâ ye duwi dætôkô san fô na ka Yesu wôna na san nmæ gbagba mææn dækpara. 28 Nyawû wûû gama gâtâ Yesu e we alâ nkele ade powu i were fô, â dô alan, “Otinbili wù de mæ.” Nyawû wû yâ ade gâtâ bâ dô bâ sæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ fô æ ba waanæ. 29 Fô tasa âkæ è sere dûkô gâtâ bûkan-nyalâ bû yôn waanæ. Okoro bâ ka omini nûfû-nûfû wûkæ gâtâ wû talæ wû bwalan butu fô bâ taga bûkan-nyalâ fô baanæ, gâ bâ ka bâ sa ma isopu oyonbi, gâ bâ ka bâ bûma be ten wonyun. 30 Gâtâ bûkan fô bû kya Yesu wonyun fô, â dô alan, “Wu were.” Gâ â warama wo duyû, gâ e belen ôâââ. 31 Duwi dætôkô di di gâ duwi gâtâ bââ pæna koro bâ tâ Duwi-tunalâ-dærâ fô. Gâ wù di ade-kyûnlâ gâtâ ekpena ãã wô oyon wuu koro odente abââ Duwi-tunalâ. Gâtâ Yuda bete bôô bândærâ been len gâtâ bekpena fô bàà wô iyon fô yii koro okoro, bândærâ fô bâ ma fô Pilato gâtâ bàà ma sila bânæ gâtâ bââ kpà ma diku fô bôô bæsäeræ, fô bàà wura be ku bilen, fô bàà tiri bâ be ye iyon fô yii koro. 32 Gâlâ wuu koro bætà bûû bätalâ fô be bè sila bânæ bányôô gâtâ bâ gbârâ bâ aânbi iyon yii koro fæya ma Yesu fô bôô bæsäeræ. 33 Mô gâtâ bâ ba Yesu wakûn fô, be we gâtâ e were ku, okoro ben sila wô bæsäeræ. 34 Mô bætà bûû bätalâ fô baanæ âkæ â ka giturunyan e sere Yesu bælan baanæ. Gâ disere-kælæn fô, nkalan ma butu bu ye. 35 Gâ ade gâtâ nmæ na ka mææn gûnûn na we gâ n tâ dô yæ lâ. Gâ ade gâtâ n tâ dô yæ lâ î sa waanæ, mæn taa di didebila. N tâ dô yæ ade nyayæ, fô âyæ mô yàà to i di. 36 Ade nyayæ æ ba anlâ, fô ade gâtâ bâ dô bâ sæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ fô yàà ba waanæ. Ade fô n di alan, “Bân nan sila wô dænkûba-kælæn gba.” 37 Wurubwarâ

Ade-àwaralâ fô ækæ mô æ dõ alan, “Àwô gâtâ be sere giturunyan fô gâ bânæ baà nya.” 38 Nyawû wûu gama fô, Yosefu gâtâ e ye Arimateya fô, â ma fô Pilato osele, fô è tiri Yesu gikpena â ma lo. Yosefu nyawô è di gâ ânæ gâtâ â nyæma Yesu, mô fô, e bubwa koro, yema è serenti Yuda bete bôô bândærâ fô. Gâtâ Pilato â tâ wô osele fô, Yosefu â ma tiri ekpena fô. 39 Nikodemo mô gâtâ â tæ ba Yesu wakûn odente fô, â ka ditike ma olifwi gâtâ waà mâ anlâ tasa diboro fô â ba. 40 Bôô banyôô bâ ka Yesu gikpena fô, gâ bâ ka akâlâlâ, ma anyan ma ofen fô be milin wô, anlâ gâtâ Yuda bete boo gelo gi we fô. 41 Olibi wûkæ wü gbâma ôkûn gâtâ bâ gbârâ wô aãanbi oyon wuu koro fô, gâ dætaa-fwe dækæ dí sa dûkôbâ gâtâ bâ pæna bâ sæ ânæ gelo, mô been te lo âkæ daanæ bâ nya. 42 Gâtâ Yuda bete boo Duwi-tunalâ-dærâ fô dæ gbâma, gâ bââ pæna koro tâ dæ okoro, Yosefu ma Nikodemo be lo Yesu dætaa-fwe fô daanæ, yema dæ gbâma ôkûn gâtâ Yesu e ku fô. Gâ be bilima dætaa-dærâ kulu-kulu dækæ bâ bã sù difwe fô diinyun, anlâ gâtâ Yuda bete bââ tæ mâ fô.

John 20

1 Gâ Yuda bete boo Duwi-tunalâ fô dææ gama gagyægyan-fuu gâtâ dibilin dí sangba dí sa fô, Mariya Madalene e belen kere â san ôkûn gâtâ be lo Yesu fô. E we gâtâ be bilima dætaa fô be ye gæsàn fô giinyun. 2 Okoro e serenti â ba Simon Petero ma nmæ Yesu wôkasælâ-lenlâ fô tæælâ, gâ â dõ tæ alan, “Be tiri Efonte be ye gæsàn fô gaanæ, gâ tææn nyí ôkûn gâtâ bâ ka wô bâ ma sæ.” 3 Àwû gâ âtæ ma Petero tæ ka osele tæ san gæsàn fô gææpæ. 4 Tææ banyôô powu tæ kya iti, mô nmæ na serenti na da Petero wo koro, gâ na gyegeye na ma gyu gæsàn fô gææpæ. 5 Gâtâ na sunla na nya gæsàn gaanæ fô, na we gâtâ akâlâlâ fô yiiko n dô. Mô min gyu gaanæ. 6 Gâ Simon Petero â nyæma mæ â ba, gâ e gyu gæsàn fô gaanæ. E we akâlâlâ fô î dô, 7 ma ôtama gâtâ bâ ka bâ ban wo duyû fô. Ôtama fô wûn dô ma akâlâlâ fô, mô wû kaman wü dô kperen. 8 Gamama fô, nmæ gâtâ na gyegeye na ba gæsàn fô gææpæ fô mô na gyu gaanæ, gâ na we, gâ na to na di. 9 Mô fô, tææn tâ nûn Wurubwarâ Ade-àwaralâ gâtâ bâ dõ bâ sæ alâ, wù di gâtâ Yesu ãã tô e ye bekulâ baanæ fô yaanæ. 10 Gâ ti biri tæ san

ditele. 11 Mò Mariya â wô è yela gæsàn fô gææpæ ee wula. Gâtâ ee wula fô, e sunla â nya gæsàn fô gaanæ. 12 Gâ e we Wurubwarâ bâsalâ bányôô gâtâ be ye gatala. Bã sa akâlâlâ, gâ bè si ôkûn gâtâ nafô bâ ka Yesu gikpena bâ sæ fô. Âkæ è si gæsàn fô gaayu yææ gælan, gâ âkæ mô è si bæsaræ bûu gælan. 13 Gâ be lila wô alan, “Ânanæ, anûn yii koro gâ aa wula?” Gâ â dõ bâ alan, “Yema be tiri Miinfonte be ye gæsàn fô gaanæ, gâ mææn nyî ôkûn gâtâ bâ ka wô bâ ma sæ.” 14 Gâtâ â dõ gâlâ fô, e fi â nya, gâ e we gâtâ ânæ âkæ è yela, mô ân nyænla alâ wù di gâ Yesu. 15 Gâ Yesu e lila wô alan, “Ânanæ, anûn yii koro gâ aa wula? Ânyan gâ aa len?” Mariya ã nyî alâ, âwô n tâ nya olibi fô wo koro, okoro â dõ wô alan, “Âsaranyan, gengyi gâ à ka ekpena fô a ma sæ ôkankæ fô, wùlà mæ ôkûn gâtâ a ma sæ wô, fô nan ma ka wô n san.” 16 Yesu e kpèlè wô alan, “Mariya!” Mariya e fi, gâ e kpèlè wô wo ginde gaanæ alan, “Raboni!” Wuu wùlà alâ “Miinwùlâlâ”. 17 Yesu â dõ wô alan, “Kara kya mæ! Yema mææn tâ bûn n san Miinte fô wakûn. Mô san mæænwôlôn âbâ fô baakûn, fô àa ma dõ bâ alâ, n tâ bûn n tâ fôrô Miinte gâtâ è di Yiite fô wakûn. N tâ fôrô miin Wurubwarâ gâtâ è di yii Wurubwarâ fô wakûn.” 18 Mariya Madalene â san, gâ â ma dõ bâkasælâ fô alâ e we Efonte Yesu, gâ e biri â dõ bâ ade gâtâ â dõ wô alâ â bã dõ bâ fô. 19 Duwi-tunalâ dææ gama kere gæ kpa ôgyôlô fô, Yesu bâkasælâ fô be tuma, gâ bâ tan dikwo bâ sa koro, yema bè serenti Yuda bete bôô bândærâ fô. Bã bã nya fô, Yesu n yela boo getite lâ, gâ â dõ bâ alan, “Olila wù sara ma âyæ!” 20 Gâ gâtâ â dõ bâ gâlâ fô, â ka walô, ma wô bælan fô e wùlà bâ, gâ wù mâ wô bâkasælâ fô ôsâ gâtâ be we Boofonte. 21 Yesu e biri â dõ bâ alan, “Olila wù sara ma âyæ! Anlâ gâtâ Miinte â sa mæ fô, gâlâ ke gâ nmæ mô n tâ sa yæ.” 22 Gâ gâtâ â dõ nyayæ fô, e ye ôââ e lù bâ, gâ â dõ bâ alan, “I to Wurubwarâ Gifiye fô! 23 Gengyi î ka âkæ wade-kpen æ kyâ wô fô, Wurubwarâ mô âã ka â kyâ wô. Gâ gengyi ì terema æn ka âkæ wade-kpen æ kyâ wô fô, Wurubwarâ mô ân nan ka â kyâ wô.” 24 Toma gâtâ è di Yesu bâkasælâ fwo-bányôô fô baanæ âkæ, gâ bee kpèlè wô Ata fô, ân ma baakûn pâgâ Yesu â ba dûkô fô. 25 Okoro Yesu bâkasælâ-kurumakyâ fô bâ dõ wô alan, “Ti we Efonte Yesu.” Mô Toma â dõ bâ alan, “Gengyi mæn ka mææn gûnûn n we aãanbi yaapanæ gâtâ î sa walô yaanæ, nan ka miin gulobi n sa

yaanæ, abââ gengyi mæn ka mææn gûlô n sa wô bælan bûû dæpanæ fô daanæ fô, mæn nan to n di kpa.” 26 Awi næyâ yææ gama fô, wô bâkasælâ fô be biri bā sa dikwo daanæ, fô nkenkele bærâ, Toma ã fæya ma âbâ. Bâ tan itunu fô powu, mô bàà bā nya fô, Yesu è yela boo getite, gâ â dō bâ alan, “Olila wû sara ma âyæ!” 27 Gâ â dō Toma alan, “Ka aa gulobi sa nfan âbâ, fô àà nya maalô, fô àà tûna aa gûlô a bā sa mææn bælan! Kere iworoyii geto ya, fô àà to a di!” 28 Toma e tiri wuunyun alan, “Miinfonte ma mææn Wurubwarâ!” 29 Yesu e lila wô alan, “Gâtâ a we mæ wuu koro gâ a to a di lâ, abââ? Âbâ gâtâ ben we ma bôô bûnûn, mô be to mæ be di fô bā ba ôsâ wuu gedi.” 30 Yesu â mâ ade-dærâ ma gæsaa kpekpesi â fæya, gâtâ âtæ wô bâkasælâ fô ti we ma gûnûn, mô nka âyæ powu gâ na âwara gækpa nyagæ gaanæ. 31 Mô na âwara nyayæ, fô yàà to i di alâ, Yesu n di Wurubwarâ Wobi, gâ âwô n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dō â sæ alâ âã bā ba fô. Geto-ade-nyayæ-di nan yâ gâ yaà wura nkpa gækpaakpa wo diyere daanæ.

John 21

1 Nyayæ yææ gama fô, Yesu e biri e tiri koro e wùlà wô bâkasælâ fô getu gâtâ bee kpèlè Tiberiya fô giinyun. Anlâ gâtâ e tiri koro e wùlà fô wû lâ. 2 Wô bâkasælâ Simon Petero ma Toma gâtâ bee kpèlè wô Ata, ma Nataneli gâtâ e ye Kana ditele gâtâ dí sa Galilee gâtûnkwa fô, ma Sebede bebi, ma wô bâkasælâ fô baanæ bányôô bā sa ôkûn-kælæn. 3 Gâ Simon Petero â dō bâ alan, “N tâ fôrô getu gaanæ ñ maà len gænan.” Gâ bâ dō wô alan, “Âtæ mô taà fæya ma awô, fô taà san.” Gâ bâ ma gyu ôkûlæ waanæ, gâ bâ da. Mô odente wûtôkô powu ben gye gænyankæ. 4 Gagyægyan-fuu gâtâ kere gææ kpa fô, bā bā nya fô, ânæ âkæ n yela getu fô giinyun, fô nkyâ wù di gâ Yesu, mô wô bâkasælâ fô bân nyænla wô. 5 Âwû gâ Yesu e lila bâ alan, “Bâsaranyan, gî si lâ, in wura bâsûn?” Gâ be tiri wuunyun alan, “Kwa.” 6 Gâ â dō bâ alan, “I fun yaasawu fô æ sa ôkûlæ fô wuulogyi-lô, fô yàà wura akæ.” Okoro be fun wû bâ sa dûkô, gâ be wura. Gâ bâsûn bâ yôn waanæ gâtâ bân taa talæ bàà tiira wû be ye. 7 Âwû gâ nmæ Yesu wôkasælâ-lenlâ fô na dō Petero alan, “Wù di gâ Efonte Yesu!” Gâtâ

Simon Petero â nûn alâ, wù di Efonte Yesu fô, â ka wô gâgba e milin wo koro, yema â fûrûma e tiri gæ. Gâ e firigi e gyu butu fô baanæ ââ fôrô Yesu wakûn. 8 Mô wô bâkasælâ-kurumakyââ fô bâ ka ôkûlæ fô bâ ba, gâ bee tiira asawu gâtâ bâsûn bâ yôn waanæ fô, yema bân ma ôfô ma gâtûnkwa. Wûûfô waà mâ anlâ æâûn isiyee (100 m). 9 Gâtâ tæ næma getu fô giinyun fô, ti we aâmalæ yæætan dûkô, gâtâ bâsûn bã åasæ wuu koro, ma boroboro gâtâ wü dô dûkô. 10 Gâ Yesu â dô tæ alan, “Æ ka yææ bâsûn gâtâ i gye nkenkele fô akæ æ ba!” 11 Okoro Simon Petero e biri e gyu ôkûlæ fô waanæ, gâ e tiri asawu gâtâ bâsûn-dærâ bâ yôn waanæ fô â sæ getu fô giikere. Bã ba akpilin kwarankæ ma fwo-besiyee (153). Mô, ma gâtâ bã sô gba fô, asawu fô wûn fââran. 12 Gâ Yesu â dô tæ alan, “I bè di gagyægyan gaanyan-dilâ!” Mô fô, âtæ wô bâkasælâ fô taanæ âkæ ân talæ e sere oturu e lila wô alan, “Ânyan gâ à di?” Mô fô, tî nyî gâtâ wù di gâ Efonte Yesu. 13 Yesu â bã ka boroboro fô â tâ tæ, gâlâ ke gâ â ka bâsûn fô mô â tâ tæ. 14 Yesu wô gâlama-tô ye bekulâ baanæ wûû gama fô nyawû n fæya disiyee fâ gâtâ e tiri koro e wùlâ âtæ wô bâkasælâ fô. 15 Gâtâ ti di gagyægyan gaanyan-dilâ fô ti were fô, Yesu e lila Simon Petero alan, “Simon, Yohane wobi, aa len maade a da anlâ gâtâ aawôlôn âbâ nyabâ bee len mæ?” Gâ â dô wô alan “Ææn, Efonte, à nyî gâtâ n te len aade.” Gâ Yesu â dô wô alan, “Nya maayâranbi fô yii koro!” 16 Gâ e biri e lila wô dænyôôfâ alan, “Simon, Yohane wobi, aa len maade?” Gâ alan, “Ææn, Efonte, à nyî gâtâ n te len aade.” Gâ Yesu â dô wô alan, “Nya mææn bâyâran fô boo koro!” 17 Yesu e lila wô disiyee fâ alan, “Simon, Yohane wobi, aa len mæ gepepe?” Ade fô æ taga Petero, yema e lila wô disiyee fâ alan, “Aa len mæ gepepe?” Gâ â dô wô alan, “Efonte, awô gbagba à nyî gænyan-kamasâ, à nyî gâtâ n te len wõ gepepe.” Gâ Yesu â dô wô alan, “Nya mææn bâyâran fô boo koro! 18 N tâ dô wõ àà nûn alâ, ôkûna gâtâ à di gâ âsaranyan fô, awô gbagba à talæ a ka ngba a su aa koro, fô a tô a san ôkûn-kamasâ gâtâ à len. Mô gengyi à bã dan fô, àà yârâba aalô, fô âkæ e su wõ, fô â ka wõ â san ôkûn gâtâ aan len àà san.” 19 Â dô nyawû, fô wàà wùlâ diku-kælæn gâtâ Petero eè ku, gâ daà tōlâ Wurubwarâ diyere. Gâ nyawû wûû gama fô, Yesu â dô Petero alan, “Târâma mæ!” 20 Petero e fi â nya fô, e we nmæ Yesu wôkasælâ-lenlâ fô

̀n nyæma bâ. Nmæ n di âwô gâtâ na tæ kpasã ma Yesu dæåalàn ôgyôlô waanyan-dilâ yii gedi gaanæ, gâ na lila Yesu alan, “Efonte, ânyan nan tiri wô â tâ fô?” 21 Gâtâ Petero e we nmæ fô, e lila Yesu alan, “Efonte, ete nyawô bærà, anûn nan ba wo koro?” 22 Yesu â dô wô alan, “Gengyi n te len ãã sara â ma sere ôkûna gâtâ nan biri n ba fô, wù di aade? Awô bærà, târâma mæ gâ!” 23 Gâ ade nyayæ æ yasæ Kirisito bete baanæ gâtâ nmæ mæn nan ku. Mô Yesu ân dô alâ mæn nan ku. Â dô gâ alan, “Gengyi n te len ãã sara â ma sere ôkûna gâtâ nan biri n ba fô, wù di aade?” 24 Wù di nmæ Yesu wôkasælâ-lenlâ na we ade nyayæ ma mææn gûnûn, gâ na âwara yæ na sæ. Gâ âtæ powu tî nyî gâtâ maade-dôlâ nyayæ î sa waanæ. 25 Mô ade kpekpesi î sa gâtâ Yesu â mâ â fæya. Gengyi ñ daà âwara ade powu n sæ dækæ-dækæ fô, nafô bân daà wura akpa fô yææ gâsækûn gâtûnkwaã gii koro. Na ten nfan.

Acts 1

1 Nmæ Luka n tâ âwara gækpa nyagæ n tæyâma awô miinnobi Teyofilo lâ. Mææn gækpa-gyangbasâlâ fô gaanæ fô, na âwara ade powu gâtâ Yesu â mâ, ma ade gâtâ e wùlâ, ye ôkûna gâtâ e sere wô gûtûn gææ gâmâ fô 2 ma sere ôkûna gâtâ Wurubwarâ â ka wô â da gatala fô powu. Pâgâ Wurubwarâ ãã bã ka wô â da gatala fô, Wurubwarâ Gifiye gæ dama Yesu wo koro gi wùlâ wô bânæ-salâ gâtâ e tiri fô ade gâtâ bàà mâ. 3 Wo diku dææ gama fô, â dama isele kpekpesi yii koro e tiri wo koro e wùlâ wô bânæ-salâ nyabâ, gâ be we gâtâ è si nkpa anæ, gâ wun di didebila. E tiri wo koro e wùlâ bâ gâlâã awi akpilin anyôô, gâ â dô bâ Wurubwarâ Buggy fô baade. 4 Ôkûna wûtôkô waanæ gâtâ ã sa ma âbâ fô, â sù bâ gepepe alan, “Æ kara ye Yerusalem ditele æ san, mô fô, i so Miinte gænyan gâtâ â dô â sæ alâ ãã bã tâ yæ fô. 5 Yema na dô gaade na tâ yæ alâ, Yohane â ka gâ butu e kù bânæ Wurubwarâ anæ, mô wûn nan di awi Wurubwarâ ãã ka wo Gifiye e kù yæ.” 6 Gâtâ be ni be tuma ma Yesu fô, be lila wô alan, “Efonte, ôkûna nyawû gâ aà birima aa buggy fô a tâ Isareli bete fô, abâã?” 7 Gâ â dô bâ alan, “Wun di gâ yaade gâtâ yàà nyænla ôkûna abâã duwi fô. Miinte gâtâ è di anyan powu yii duyu fô gbagba na sæ ôkûna ma duwi fô.

8 Mò gengyi wo Gifiye fò gî wârâ ba yaakûn fò, yaà wura ôkâma yàà bã mâ maadansâ âbâ yàà san æ dõ Maade Yerusalem, ma Yudeya powu, ma Samariya, ka ma sere gâtûnkwa gii getenkûn.” 9 Gâtâ â dõ ade nyayæ e were, gâ bè yela bââ nya wô fò, wû bûma wô wû da gatala, gâ â nyûn e gyu akpaba yaanæ, âbâ powu bôô bûnûn baanæ. 10 Ôkûna gâtâ ââ fôrô, gâ bã sangba bââ nya gatala gbaan fò, disere-kæläen, bâsaranyan banyôô bâkæ gâtâ bã sa ngba-fututu be bè yela baakûn. 11 Gâ be lila bâ alan, “Galilee bete, anûn yii koro gâ i yela ææ nya gatala gbaan gâlâ? Yesu nyawô gâtâ Wurubwarâ â yâ wô e ye yaakûn â da gatala lâ, eè biri â ba gâlâ ke anlâ gâtâ i we wô ââ fôrô gatala lâ.” 12 Âwû gâ Kirisito bânæ-salâ fò be ye Olife Odon fò wuu koro be biri bâ ba Yerusalem. Ye Yerusalem san dûkô wûn ma ôfô, waà mâ gâ anlâ Yuda bete boo Duwi-tunalâ dææsan (1 km). 13 Gâtâ bâ ma gyu Yerusalem fò, bâ bûn bâ ma sara abansûrû anæ gatala, ôkûn gâtâ bââ tæ sara fò. Bânæ fò n di Petero, ma Yohane, ma Yakobo, ma Andere, ma Filipino, ma Toma, ma Batolome, ma Matewo, ma Alifeso wobi Yakobo, ma Simon gâtâ e ye Seloti bete baanæ fò, ma Yakobo wobi Yuda. 14 Âbâ nyabâ powu, ka fæya ma bânanæ fò, ma Yesu wôna Mariya, ma Yesu wonobi âbâ fò powu bâ ka onyun-kæläen, gâ bâ ka koro bâ tâ gâtâ bee ti tuma be tiri onyun. 15 Awi ætôkô yaanæ gâ Petero â tô e yela Kirisito bete dikpi dætôkô gâtâ baà mâ anlâ bânæ akpilin kooron (120) fò baanæ, gâ â dõ alan, 16 “Tææ bânæ, wû di gâtâ ade gâtâ bâ dõ bâ sæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fò yaanæ kadama Yudasi wo koro fò, yàà ba waanæ. Yudasi wade nyayæ gâ Wurubwarâ Gifiye gæ dama egyu Dafidi wo koro gæ dõ gæ sæ alâ, eè wùlà bânæ osele bàà bè gye Yesu fò. 17 Tî nyî gâtâ nafô bâ kalan Yudasi mô bâ fæya ma âtæ, yema âwô mô e wura geyelakûn tææ gûtûn nyagæ gaanæ.” 18 Mò Yudasi â ka kôba gâtâ e wura e ye wo duyu dæækâma daade-mâlâ nyayæ yaanæ fò, â ma se gâtûnkwa. Dûkô gâ â nûn duyu-duyu, gâ wo diboro dæ târâ, gâ wô-ækpæn æ ta i ye okòro fò. 19 Ânæ-kamasâ gâtâ ã sa Yerusalem fò, â nûn gâlâ gaade nyayæ. Gâlâ wuu koro bâ sa gâtûnkwa gætôkô diyere boo ginde gaanæ alâ, Akelidama gâtâ wuu wùlà alâ, Nkalan Gâtûnkwa. 20 Petero â dõ alan, “Egyu Dafidi â âwara Yudasi wade â sa Ænûn yææ gækpa fò gaanæ alan, ‘Æ yâ wô gâsarakûn gâà mâ dækpara-kwa. Æ kara

yâ ânæ âkæ ãã sara daanæ!’ Gâ â næ dõ alan, ‘Æ yâ ânæ-fon èè sere wo didin gûtûn fô gaanæ.’ 21 Gâlâ wuu koro fô, wù di gâtâ taà tiri eteni âkæ tæ fæya ma tii koro. Taà nya ânæ gâtâ â san ma âtæ ye ôkûna gâtâ Efonte Yesu ââ bûn â waran ma âtæ fô, 22 ye ôkûna gâtâ Yohane ee kù bânæ Wurubwarâ anæ fô ka bè sere duwi gâtâ Wurubwarâ â yâ Yesu e ye taakûn â da gatala fô. Wù di gâtâ ânæ fô ãã bã fæya ma âtæ tàà mâ Yesu gâlama-tô ye bekulâ baanæ gaade fô yaadansâ yii bedilâ.” 23 Gâ be tiri bânæ bânÿôô be yela. Âbâ n di Yosefu gâtâ bee kpèlè Basaba, gâ bee ni kpèlè wô alâ Yusito fô, ma Matiya. 24 Âwû gâ be tiri onyun alan, “Efonte Wurubwarâ, awô n nyî ânæ-kamasâ woturu waanæ. Okoro wùlà tæ ânæ gâtâ a tiri a ye bânæ bânÿôô nyabâ baanæ. 25 Ânæ fô ãã bã mâ âtæ Kirisito bânæ-salâ tææ gûtûn gâtâ Yudasi e kere â ya â sæ, gâ â da ôkûn gâtâ wù kûtûma wô fô.” 26 Âwû gâ bâ sæ ataa bàà nyænla ânæ gâtâ baà ka bâ fæya ma âbâ Kirisito bânæ-salâ fwo-dækæ fô. Gâ ataa fô i tiri Matiya.

Acts 2

1 Yesu gâlama-tô ye bekulâ baanæ fô wù næma awi akpilin anyôô ma fwo (50) gâtâ wù di Yuda bete mô boo duwi gâtâ bee di Anyan-fon yii gedi. Duwi dætôkô daanæ fô âbâ gâtâ be to Yesu be di fô powu be bè tuma dikwo dækæ daanæ ôkankæ. 2 Disere-kælæn fô, ôwûlû wûkæ wu ye gatala anlâ gifiye-dærâ, gâ wu to dikwo gâtâ bã sa fô daanæ powu. 3 Âwû gâ be we anyan ækæ anlâ ôtan wûû bælæma æ bã gyaga âkamasâ duyu dii koro. 4 Gâ Wurubwarâ Gifiye fô gi bè gyu âbâ powu baanæ, gâ be gyu binde-fon kperen-kperen bûû gâdõ anlâ gâtâ Wurubwarâ Gifiye gæ yâ bâ bâ dõ fô. 5 Ôkûna wûtôkô waanæ fô, Yuda bete kpekpesi gâtâ bè di bânæ gâtâ bè serenti Wurubwarâ be ye ande powu yaanæ bâ ba bã sa Yerusalem. 6 Gâtâ bâ nûn ôwûlû nyawû fô, bânæ dætænpan be bè tuma. Gâ wù mâ bâ powu dibi-dækæ, yema âkamasâ â nûn gâtâ bââ tabûrû âwô gbagba ginde. 7 Gâtâ ômææ wu ku bâ, gâ wù mâ bâ gæsaa wù kaara fô, bee lila alan, “Mæna, bânæ nyabâ powu gâtâ bè yela bââ tabûrû binde-fon nyabû lâ, bè di gâ Galilee bete? 8 Gâ lan na ba gâ taanæ-kamasâ ââ nûn gâtâ bââ dõ

âwô gbagba ginde lâ? 9 Âtæ powu ti ye ande kperen-kperen yaanæ. Taanæ bâkæ bè di Pati bete, gâ bâkæ bè di Mede bete, gâ bâkæ bè di Elam bete. Bâkæ be ye Mesopotamiya, gâ bâkæ be ye Yudeya, gâ bâkæ be ye Kapadokiya, gâ bâkæ be ye Ponto, gâ bâkæ mô be ye Asiya. 10 Bâkæ be ye Firigiya, gâ bâkæ be ye Pamfiliya, gâ bâkæ be ye Egyipiti, gâ bâkæ be ye Libiya gælan gâtâ wü gbâma Kirene fô. Yuda bete, ma bânæ gâtâ bâ ka koro bâ mâ Yuda bete mô be ye Roma ditele bâ ba, 11 gâ bâkæ mô be ye Kireta ma Arabiya. Âtæ powu tæ nûn gâtâ bââ dõ ade-dærâ ma gæsaa gâtâ Wurubwarâ â mâ fô tii binde nyabû powu baanæ.” 12 Ômærxæ wu ku bânæ dætænpan fô gâtâ bâân nyî gænyan gâtâ bàà mâ, gâ bee lila booko-booko alan, “Nyawû mô wuu wulà lan?” 13 Mô baanæ bâkæ bærxâ, bââ mûmwa bâ sa dækpàtà alan, “Bânæ nyabâ bâ nyûn gâ bûkan be suu.” 14 Âwû gâ Petero ma Kirisito bânæ-salâ fwo-dæxæ fô bâ tô be yela. Gâ Petero â tõlà wô gæta â tabûrû alan, “Mææn bânæ, âyæ gâtâ î sa Yudeya, ma âyæ powu gâtâ î si Yerusalem, æ sæ giten yàà nûn ade gâtâ n bè tiri yaanæ n wulà yæ lâ. 15 Nka bûkan gâ bânæ nyabâ bâ nyûn be suu, anlâ gâtâ yaamænlâ yaanæ ii wulà yæ fô. Yema nkele gba gâ wû gbârâ gagyægyan awôrônnyan yâkæ. 16 Mô ade gâtâ i sere lâ n di ade gâtâ Wurubwarâ wõtâbûrûlâ Yoweli â dõ â sæ alâ Wurubwarâ âã bã mâ fô. 17 Yoweli â dõ gâtâ ‘Wurubwarâ â dõ alan, “Awi-sûlâ ôkûna fô yaanæ fô, nan yâ mææn Gifiye gàà ba bânæ-nyalâ powu boo koro. Nan dama yii bebi-teni ma bebi-nanæ boo koro n dõ ade. Yææ bâsaranyanbi baà we ade anlâ ikute yaanæ, gâ yaateni-kwaa yàà gban ikute. 18 Gâ awi ætôkô yaanæ fô, nan yâ miin Gifiye gàà ba mææn bâsaranyan ma mææn bâsûgûgyan boo koro, gâ nan dama boo koro n dõ ade. 19 Gâ nan tiri ade-dærâ ma gæsaa n wulà gatala, gâ nan tiri apenterebi n wulà gâtûnkwaà mô gii koro. Nkalan ma ôtan ma iwe yàà ba gâtûnkwaà gii koro. 20 Ofila waà biligi dibilin, gâ ebon eè biligi anlâ nkalan, pâ Duwi-dærâ gâtâ Efonte Wurubwarâ eè wulà wo gingyebi-dærâ fô dàà bã ba. 21 Gâ waà bã ba gâtâ ânæ-kamasâ gâtâ eè kpèlè Efonte Wurubwarâ diyere fô, âã yâ wô eè wura nkpa-geto.” ’ Nyawû gâ bâ âwara Wurubwarâ wõtâbûrûlâ Yoweli gækpa fô gaanæ fô. 22 Mææn bânæ Isareli bete, æ nûn ade gâtâ n bè tiri n wulà yæ kadama Yesu wo koro lâ gepepe! Wurubwarâ â yâ Yesu nyawô gâtâ e

ye Nasareti ditele fô â mâ gûtûn-dærâ, ma ade-mâlâ gâtâ î ba gæsaa, ma apenterebi anlâ gâtâ âyæ gbagba î nyî lâ. Nyawû n te wulà alâ Wurubwarâ na sa wô. 23 Wû san ma gâ Wurubwarâ gâtâ ã nyî ade powu fô gelenbi ma wamænâ gâtâ â fûrûma mâ â sæ fô yaanæ gâ Pilato e tiri Yesu nyawô â tâ yæ fô. Gâ âyæ æ dama bânæ gâtâ bâân nyî Wurubwarâ fô boo koro æ gbârâ wô aâanbi æ marama ma oyon i wolo. 24 Mô Wurubwarâ â lama wô e ye bekulâ baanæ, yema wôkâma wû da diku dæækâma, okoro diku dæn talæ dæ nyæ wô dæ sæ. 25 Yema egyu Dafidi â dõ Yesu nyawô wo koro gaade alan, ‘Awi powu yaanæ fô, n te we Efonte mææn bûnûn baanæ, yema ã sa miinlogyi-lô, okoro gænyankæ gæn nan talæ gi kpenti mæ. 26 Gâlâ wuu koro fô, miin duwe dæ nûn mæ, gâ n te di ôsâ, gâ n ba bûnûn bûû gâgyagakûn. 27 Yema n nyî gâtâ an nan kere mæænkala a ya diku daanæ, gâ an nan yâ aanæ-lenlâ fô èè ku â fwa e lulu. 28 A wulà mæ nkpa wosele, gâ à fæya ma nmæ, okoro na di ôsâ-dærâ.’ 29 Mææn bânæ, æ yâ nan tiri tiitu Dafidi nyawô wade yaanæ n wulà yæ. Dafidi e ku, gâ be lo wô. Wô gæsàn gî sangba gî sa taakûn nfan bè sere ma ndò. 30 È di gâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ, gâ ã nyî gâtâ Wurubwarâ â kan ntam â dõ alâ, wodu waanæ wûûnæ âkæ âã bã sara âwô Dafidi bogyu bûû gâbæya fô gii koro. 31 Gâlâ wuu koro Dafidi e we, gâ â dõ Kirisito nyawô gâlama-tô ye bekulâ baanæ gaade, ôkûna gâtâ Dafidi â dõ alâ, Wurubwarâ ân nan kere wô â ya diku daanæ, gâ ân nan yâ wô èè ku â fwa e lulu fô. 32 Yesu Kirisito nyawô gâ Wurubwarâ â lama e ye bekulâ baanæ gâtâ âætæ powu tii di wuu koro gaadansâ lâ. 33 Wurubwarâ â bûma wô â sæ wologyi-lô, gâ â tâ wô wo Gifiye gâtâ â dõ â sæ alâ âã tâ fô. Okoro Gifiye gætôkô gâ Yesu â ka â tâ tæ lâ. Wo Gifiye fô gææ gûtûn gâ ii we, gâ ææ nûn i ye taakûn ndò lâ. 34 Yema egyu Dafidi ân bûn â san gatala, mô âwô gbagba â dõ alan, ‘Efonte Wurubwarâ â dõ Miinfonte alan, “Waran sara miinlogyi-lô 35 ma sere ôkûna gâtâ nan ka aa bâkyûnlâ powu n sæ aa bææsæræ buu gataen.” ’ 36 Okoro âyæ Isareli bete powu, æ nyænla gepepe alâ, Yesu nyawô gâtâ æ gbârâ wô aâanbi æ marama ma oyon i wolo fô, Wurubwarâ â mâ wô Efonte, ma Nkpa Wotolâ gâtâ â dõ â sæ alâ âã bã ba fô.” 37 Gâtâ bânæ fô bâ nûn Petero wade-dôlâ nyayæ fô, boo koro gæ kya bâ gepepe, okoro be lila Petero ma Kirisito bânæ-salâ-kurumakyââ fô alan, “Tææ bânæ, lan gâ

wù di gâtâ tàà mâ?” 38 Gâ Petero â dõ bâ alan, “Âyæ powu, i foma yaamænâ i ye yii-isele yaanæ æ ba Wurubwarâ wakûn yàà yâ bàà kù yæ Wurubwarâ anæ Yesu Kirisito diyere daanæ, fô Wurubwarâ ãã ka yaade-kpen â kyâ yæ, fô yàà wura Wurubwarâ gænyan-tâlâ gâtâ gî di wo Gifiye fô. 39 Yema Wurubwarâ â dõ â sæ gâtâ ãã ka wô gænyan-tâlâ nyagæ â tâ âyæ ma yii bebi, ma âbâ gâtâ bã sa ôfô gâtâ Tiifonte Wurubwarâ eè kpèlè fô powu.” 40 Gâ Petero â tabûrû â tâ bâ gepepe, gâ â dõ â sa bâ alan, “I tiri yii koro i ye ñdò wûû bânæ-kpen nyabâ baanæ, fô yàà wura nkpa-geto!” 41 Okoro âbâ gâtâ be to Petero wade fô be di fô, be kù bâ Wurubwarâ anæ. Duwi dætôkô bânæ baà mâ anlâ ôgbaa ma nkpræn ton (3,000) gâtâ bâ bã fæya ma Kirisito bete dikpi fô. 42 Gâ bâ ka boo koro bâ tâ ade anaa nyayæ yææ gâmâ gepepe. Bè de Kirisito bânæ-salâ baade-wùlâlâ fô yaanæ kin-kin, gâ bee ti tuma ôsâ waanæ ma bâwôlôn, gâ bee ti sila boroboro be yo be di ma bâwôlôn anlâ gâtâ Yesu e wùlà bâ alâ bâ tæ mâ bâ ka bâ kûna wo diku fô, gâ bee ti tiri onyun bâ tâ Wurubwarâ. 43 Gâ wû dûrô bânæ powu onyun, gâ Kirisito bânæ-salâ fô bâ mâ ade-dærâ ma gæsaa, gâ be tiri apenterebi kpekpesi be wùlà. 44 Âbâ gâtâ be to Yesu be di fô powu bã ba onyun-kælæn, gâ bè de baanyan ma bâwôlôn anlâ gâtâ ì di gâ âbâ powu booyo. 45 Âbâ gâtâ bã ba anyan fô be fu-fu akæ, gâ be yo-yo kôba fô bâ tâ bânæ gâtâ boo koro gæ baba bâ fô. 46 Duwi-kamasâ daanæ fô, bââ ma tuma Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, gâ bee ti sila boroboro be yo be di ma bâwôlôn baakpara yaanæ anlâ gâtâ Yesu e wùlà bâ alâ bâ tæ mâ bâ ka bâ kûna wo diku fô, gâ bââ tæ ka ôsâ ma koro gii gefuru be di anyan-dilâ, 47 gâ bee sila Wurubwarâ. Baade-mâlâ æ mâ gæfææ gææ bânæ fô ômææ. Gâ Efonte Wurubwarâ ââ ka bânæ gâtâ eè to bâ nkpa fô â bã fæya ma âbâ duwi n di duwi.

Acts 3

1 Duwi dækæ, waà mâ anlâ ôgyôlô-fila awôrônnyan asiyee yaanæ fô, Petero ma Yohane bâ tô alâ bââ fôrô Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ bàà ma tiri onyun. 2 Fô ete âkæ ã sa gâtâ è di gâ ôtagasæ ye wo gibi gaanæ. Bânæ bââ tæ ka wô bâ bã sæ Wurubwarâ Dikwo-dærâ diitunu gâtâ bee

kpèlè alá Ômææ fô, ãã tæ fô bânæ gâtâ bee bè gyu fô kôba. 3 Okoro gâtâ e we Petero ma Yohane bââ ba bè bè gyu Dikwo-dærâ fô daanæ fô, â fô bâ alá bâ tâ wô kôba. 4 Âwû gâ Petero ma Yohane be fi bôô bûnûn be ten wô, gâ Petero â dô wô alan, “Awô, bô nya tæ gâ!” 5 Gâ ôtagasæ fô â fûræ bûnûn ââ nya bâ, ã nyî alá eè wura gænyankæ e ye baakûn. 6 Mô Petero â dô wô alan, “Kôba bærâ, nn ma akæ nan tâ wõ. Mô gænyan gâtâ n ba fô, âgæ gâ nan tâ wõ. Yesu Kirisito gâtâ e ye Nasareti fô diyere daanæ, tô yela aa bæsaræ buu koro àà san!” 7 Gâ Petero e ton wologyi-lô, gâ â kpà wô â tô e yela. Disere-kælaen fô, ôkâma wu bè gyu wakpin ma wakpata yaanæ, 8 gâ e firigi â tô e yela, gâ â san wô bæsaræ buu koro. Gâ e gyu Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ ma âbâ, gâ ã san ee firigi, gâ ee sila Wurubwarâ. 9 Gâtâ bânæ fô powu be we wô ã san wô bæsaræ buu koro, gâ ee sila Wurubwarâ fô, 10 bâ nyænla gâtâ âwô n di ôtagasæ gâtâ nafô ââ tæ sara Dikwo-dærâ diitunu gâtâ bee kpèlè alá Ômææ fô. Wade nyayæ æ mâ bâ gæsaa æ kaara, gâ ômææ wu ku bâ. 11 Ete fô â marama Petero ma Yohane gâtâ bè yela ôkûn gâtâ bee kpèlè Solomo wapata fô. Gâ bânæ powu be serenti bâ san baakûn gâtâ ômææ wu ku bâ. 12 Gâtâ Petero e we bânæ fô, â dô bâ alan, “Isareli bete, anûn yii koro gâ ete nyawô wade æ yâ ômææ wu ku yæ anlâ? Anûn na ba gâ ææ nya tæ âmaa anlâ gâtâ nkæfô âtæ gbagba tæækâma, abââ tææ dæsûma-kpara gâ tæ ka tæ yâ ete nyawô â tô â san lâ? 13 Tiitu Abiraam ma Isaki ma Yakobu boo Wurubwarâ, gâtâ è di tiitu âbâ powu boo Wurubwarâ fô, âwô na sa wôsaryan Yesu ginyebi lâ. Yesu nyawô gâ i tiri æ tâ Roma bete bôôndærâ Pilato fô. Ma gâtâ Pilato â dô gôdô â tâ wô aten gâtâ èè kere wô â ya fô, i terema Pilato bûnûn baanæ. 14 I terema âwô gâtâ wo koro gæn ma dædææ, gâ wade î tûna fô. Mô fô, æ fô Pilato gâtâ èè tiri gâ ânæ-wololâ-bânæ gâtâ ã tan dikwo fô â tâ yæ. 15 Gâ æ ka Yesu gâtâ ââ tâ bânæ nkpa fô i wolo. Mô Wurubwarâ â lama wô e ye bekulâ baanæ. Âwû waadansâ gâ tii di lâ. 16 Yesu diyere nyadæ, ma tii geto-wo-diyere-dætôkô-di na yâ gâ ôtagasæ nyawô gâtâ î nyî, gâ ææ nya wô lâ e wura ôkâma. Geto-Yesu-di gâtâ Wurubwarâ â tâ fô na yâ gâ ôtagasæ nyawô e wura koro anlâ gâtâ âyæ powu ii we wô lâ. 17 Okoro tææ bânæ, n nyî gâtâ âyæ ma yææ bândærâ fô powu æn nyænla gâ æ mâ. 18 Mô

Wurubwarâ na yâ gâ ade gâtâ â dama wô bâtabûrûlâ boo koro â dô â sæ fô æ ba waanæ lâ. Wurubwarâ â dô â sæ alâ, Kirisito eè bè we dæfana. 19 Okoro fô, i foma yaamænâ i ye yii-isele yaanæ æ ba Wurubwarâ wakûn, fô ãã kpa yaade-kpen gâtâ æ mâ fô powu e lulu. Fô ãã yâ olila wàà ye Efonte wakûn wû ba, 20 gâ ãã næ sa Kirisito gâtâ e were tiri wô â sæ yæ fô ãã ba. Âwô n di Yesu. 21 Wù di gâtâ Kirisito nyawô ãã wô gatala gâlâ ma sere ôkûna gâtâ Wurubwarâ ãã mâ anyan gâtâ â dama wô bâtabûrûlâ boo koro â dô â sæ ye wukukuba waanæ fô powu afufon. 22 Wurubwarâ wôtabûrûlâ anlâ Mose lâ â dô â sæ alan, ‘Yiifonte Wurubwarâ eè tiri wôtabûrûlâ âkæ gâtâ è we anlâ nmæ Mose e ye yaanæ â tâ yæ. Ade-kamasâ gâtâ âwô ãã dô yæ fô, æ nûn i ye wakûn! 23 Ânæ-kamasâ gâtâ ân nan nûn ade e ye Wurubwarâ wôtabûrûlâ âtokô wakûn fô, Wurubwarâ eè tiri ânæ fô e ye bânæ baanæ e lulu.’ 24 Gâ Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô gâtâ Wurubwarâ â dama boo koro â tabûrû ye Samuweli bè sere âbâ gâtâ bâ ba wô gama fô powu, bâ fûrûma dô awi nyayæ yaade bâ sæ. 25 Yema ade gâtâ Wurubwarâ â dama wô bâtabûrûlâ boo koro â dô â sæ fô ì di tâ yæ. Gâ dikola gâtâ Wurubwarâ â ta ma yiitu âbâ fô mô di di tâ yæ ke. Yema Wurubwarâ â dô yiitu Abiraam alan, ‘Wàà san ma gâ aadu waanæ gâ gâtûnkwaæ gææ bânæ powu bàà wura Wurubwarâ gâbwala.’ 26 Okoro gâtâ Wurubwarâ e tiri wôsaranyan Yesu fô, e gyegeye â sa wô â ba yaakûn, gâtâ ãã bã bwala yæ, fô èè bè foma yaamænâ e ye ade-kpen yææ gâmâ gaanæ.”

Acts 4

1 Gâtâ Petero ma Yohane bã sangba bââ tabûrû bâ tâ bânæ fô, gedi gii bâtâlâ, ma Wurubwarâ Dikwo-dærâ dææ bâdæyâlâ bôôndærâ, ma Saduke bete be bè ye baakûn. 2 Wû mâ bâ owurufa gâtâ Kirisito bânæ-salâ fô bee wùlâ bânæ fô ade alâ, Yesu e ku, gâ â lama e ye bekulâ baanæ, gâtâ wuu wùlâ alâ, gâlama-tô ye diku daanæ wü sa tâ bânæ powu. 3 Okoro be gye bâ, gâ bâ ka bâ bâ ma tan ma sere kere-kpalâ, yema ofila wu were gyu. 4 Mô bânæ gâtâ bâ nûn ade fô baanæ kpekpesi be to Yesu be di, gâ beteni fô baasô wàà mâ anlâ ægbaa ænyôô ma nkpæn ton (5,000). 5 Gâtâ kere gæ

kpa fô, gæfææ gææ bândærâ ma Wurubwarâ Dikwo-dærâ dææ bândærâ ma Ise yii bewùlâlâ fô be bè tuma Yerusalem ditele daanæ. 6 Bândærâ gâtâ be tuma fô n di gedi gææ båtâlâ bôôndærâ Anasi, ma Kayifa, ma Yohane, ma Alesando, ma bândærâ bâkæ gâtâ bè di gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô wô bâfûræ. 7 Gâ bâ ka Petero ma Yohane be bè yela getite, gâ be lila bâ alan, “Ânyan na tâ yæ ôkâma, abââ ânyan diyere daanæ gâ æ mâ gâlâ gaade nyayæ?” 8 Âwû gâ Petero gâtâ Wurubwarâ Gifiye gî sa wanæ gepepe fô, â dõ bâ alan, “Gæfææ gææ bândærâ ma gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ, 9 gengyi ñdò i kpèlè tæ i bè yela yææ bûnûn, yema tæ mâ gænyan-kpara tæ tâ ôtagasæ nyawô, gâ ii lila tæ gænyan gâtâ gæ mâ gâ e wura ôkâma fô, 10 n te len âyæ ma Isareli bete powu yàà nûn alâ, Yesu Kirisito gâtâ e ye Nasareti fô diyere daanæ gâ ete nyawô gâtâ è yela yææ bûnûn lâ e wura ôkâma. Yesu Kirisito nyawô gâ æ gbârâ wô aãanbi æ marama ma oyon i wolo, gâ Wurubwarâ â lama wô e ye bekulâ baanæ â ba nkpa anæ fô. 11 Yesu nyawô è we anlâ ‘Dætaa gâtâ âyæ akwo yii beserelâ i terema alâ iin len fô. Mô dætaa nyadæ ke na bã mâ Dætaa-dærâ gâtâ ì de dikwo fô.’ 12 Gâ ânæ âkæ ân ma gâtâ ee to bânæ nkpa fæya ma Yesu. Yema diyere-fon dækæ dæn ma gâtûnkwaaw gii koro gâtâ Wurubwarâ è de ee to tæ nkpa fæya ma Yesu diyere.” 13 Gâtâ bândærâ fô be we anlâ gâtâ gæsaa gin de Petero ma Yohane, gâ bâ nûn alâ bè di gâ bânæ tun-tun gâtâ bân kasæ gækpa bâ nya fô, ômææ wu ku bâ. Gâ be we, gâ bâ nyænla gâtâ bâ sara ma Yesu bâ nya. 14 Mô gâtâ be we ete gâtâ Petero ma Yohane bâ kya wô geyeba fô è yela ma âbâ fô, bândærâ fô ben we ade gâtâ bàà dõ. 15 Okoro bâ dõ Petero ma Yohane alâ be kpe be ye boo getumakûn fô dûkô pâ. Wûû gama fô, bândærâ fô bâ ka ade fô bâ dõ, gâ be lila booko-booko alan, 16 “Anûn gâ taà mâ bebi nyabâ? Yema ânæ-kamasâ gâtâ ã sa Yerusalem fô e we ade-dærâ ma gæsaa gâtâ bâ mâ be wùlà lâ. Gâ âtæ mô tææn talæ ti to ade nyayæ yiiworo. 17 Mô anlâ gâtâ ade nyayæ æn nan ni wura æ yasæ bânæ fô baanæ okoro, æ yâ taà sù bâ gepepe gâtâ bâ kara næ dõ Yesu diyere nyadæ daade ækæ bâ tâ ânæ âkæ.” 18 Âwû gâ be ni kpèlè Petero ma Yohane bâ ba dikwo fô daanæ. Gâ bâ sù bâ alâ bâ kara næ dõ, abââ be wùlà bânæ ade ækæ Yesu diyere daanæ kpakpaakpa. 19 Mô Petero ma Yohane bâ dõ bâ alan, “Âyæ

gbagba æ nya waanæ alâ wûmômô n kôlô Wurubwarâ bûnûn? Gâtâ tàà nûn gâ âyæ yaakûn, abââ tàà nûn Wurubwarâ wakûn? 20 Yema tænan talæ ti kere ade gâtâ âtæ gbagba ti we, gâ tæ nûn fô yææ gâdô tæ ya.” 21 Gâtâ bâ dô gâlâ fô, bândærâ fô ben wura osele gâtâ bàà ka be tiira Petero ma Yohane giten, yema bânæ fô boo koro. Yema gæfææ fô gææ bânæ powu bee sila Wurubwarâ, ade-dærâ gâtâ i sere fô yii koro. Okoro bândærâ fô bâ sù bâ gepepe, gâ bâ sa bâ gæsaa bâ fæya, gâ be kere bâ bâ ya. 22 Yema ete gâtâ e wura gâlâ gii geyeba gææ gâkya-dærâ nyagæ lâ e di bækyan akpilin anyôô. 23 Gâtâ bândærâ fô be kere bâ bâ ya fô, Petero ma Yohane be biri bâ san bôwôlôn âbâ baakûn. Bâ ma dô bâ ade powu gâtâ gedi gææ bêtâlâ bôô bândærâ ma gæfææ gææ bândærâ fô bâ dô bâ fô. 24 Gâtâ Kirisito bete fô bâ nûn ade nyayæ fô, âbâ powu bâ ka onyun-kæælæn bâ tōlâ Wurubwarâ diyere bâ dô alan, “Tiifonte Wurubwarâ, awô na mâ gatala ma gâtûnkwa, ma âpû ma anyan powu gâtâ î sa yaanæ. 25 A dama aa Gifiye fô gii koro a yâ egyu Dafidi gâtâ è di aasaranyan fô â dô alan, ‘Anûn yii koro gâ gâtûnkwa gææ bânæ bâ ka owurufa-kpen gâlâ? Gâ anûn yii koro gâ ande powu yææ bânæ bâ sa-sa amænâ-kpen tun-tun lâ? 26 Gâtûnkwa gii begyu bâ pæna koro bàà kpà, gâ gæfææ gææ bânâlâ be tuma bā bā tō be yela Efonte Wurubwarâ ma Wobi gâtâ â sæ bugyu fô boo koro.’ 27 Gâlâ gaade nyayæ æ ba waanæ, yema egyu Erode, ma gæfææ gæænâlâ Pontiyo Pilato, ma Isareli bete, ma bânæ gâtâ bân nyî Wurubwarâ be bè tuma ditele nyadæ daanæ, gâ bâ tō be yela aasaranyan Yesu gâtâ ân ma dædææ, gâ a sæ wô bugyu fô wo koro. 28 Be tuma gâtâ bàà mâ gænyan gâtâ aakâma ma aa gelenbi gaanæ a fûrûma a dô a sæ alâ waà bā ba fô. 29 Okoro Efonte Wurubwarâ, nya anlâ gâtâ bee fura tæ, fô àà sa âtæ aa bâsaranyan ôkâma tàà wura oturu tæ dô Aade fô okòro gepepe. 30 Wùlâ alâ à di gâ Efonte, kya ayebabi, fô àà yâ ade-dærâ ma gæsaa yàà sere aasaranyan Yesu gâtâ ân ma dædææ fô diyere daanæ.” 31 Gâtâ be tiri onyun be were fô, ôkûn gâtâ bā sa fô, wu kpenti. Gâ Wurubwarâ Gifiye gæ yôn baanæ, gâ bâ dô Wurubwarâ Ade fô giteni gaanæ. 32 Gâ âbâ gâtâ be to Yesu be di fô powu boo-ituru ma baamænâ î di dækæælæn. Gâ baanæ âkæ ân dô alâ anyan gâtâ ã ba fô î di gâ woko woyo. Mô fô, bâà ka bawôlôn baanyan bâ mâ ade. 33 Gâ Kirisito

bânæ-salâ fô bââ dō Efonte Yesu wo gâlama-tô ye bekulâ baanæ fô gaade Wurubwarâ wôkâma waanæ. Gâ Wurubwarâ e yela âbâ powu bôô gama. 34 Gâ baanæ âkæ ân ma gâtâ wo koro gæ baba wô, yema bânæ gâtâ bã ba ntûnkwaâ abââ akwo fô bâ ma fu yæ akæ, gâ bâ ka kôba gâtâ be wura fô 35 bâ bã sæ Kirisito bânæ-salâ fô bôô gâbæya gææ gataen. Gâ âbâ be yo bâ tâ âkamasâ gâtâ wo koro gæ baba wô fô. 36 Gâlâ ke gâ ete âkæ gâtâ bee kpèlè Yosefu fô â mâ. Kirisito bânæ-salâ fô bâ sa wô diyere alâ Banaba, gâtâ dii wulà alâ, âwô gâtâ ââ sa bânæ aniya. È di gâ Lefi-te, gâ e ye Kiporo gâtûnkwaâ gaanæ. 37 Nafô ã ba gâtûnkwaâ gækæ, gâ â ka gæ e fu, gâ â ka kôba fô â bã sæ Kirisito bânæ-salâ fô bôô gâbæya gææ gataen.

Acts 5

1 Gâ ete âkæ gâtâ bee kpèlè Ananiya, ma wôsô Safira mô bâ ma fu bôô gâtûnkwaâ gækæ. 2 Gâ Ananiya e tiri kôba fô akæ e bubwa gâtâ wôsô fô mô ã nyî waanæ, gâ â ka akurumakyââ fô â bã sæ Kirisito bânæ-salâ fô bôô gâbæya gææ gataen. 3 Âwû gâ Petero e lila wô alan, “Ananiya, anûn yii koro gâ a yâ Wurubwarâ wokengbelilâ Satan e di aa koro, gâ â yâ wõ a di didebila a tâ Wurubwarâ Gifiye fô anlâ? Anûn na ba gâ a ma fu aa gâtûnkwaâ fô, gâ a ka kôba fô akæ a bubwa anlâ? 4 Ôkûna gâtâ aan te fu gâtûnkwaâ gætôkô fô, gin di gâ aayo? Gâ ôkûna gâtâ a fu gæ a were fô, kôba fô mô wun di gâ aayo? Gâ nkele anûn yii koro gâ a ka amænâ-kpen a mâ ade nyayæ anlâ? Nka bânæ gâ a di didebila a tâ, Wurubwarâ gâ a di didebila a tâ.” 5 Gâtâ Ananiya â bô â nûn ade nyayæ fô, wu belen wô wû fæna, gâ e ku. Gâ gæsaa-dærâ gækæ gi gyu âbâ gâtâ bâ nûn ade nyayæ fô powu. 6 Gâ bâsaranyan bâ tô bâ ka dæyan be bè milin wô, gâ bâ ka wô bâ ma lo. 7 Waà mâ anlâ awôrônyan asiye yææ gama fô, wôsô gâtâ âân nyî ade gâtâ æ ba fô mô e bè gyu baakûn. 8 Gâ Petero e lila wô alan, “Okoro kôba nyawû gâ âyæ ma aasan Ananiya i fu yææ gâtûnkwaâ fô i to?” Gâ Safira e yera alan, “Ææn, gâlâ gâ ti fu gæ.” 9 Gâ Petero e lila wô alan, “Anûn yii koro gâ æ mâ onyun-kælæn gâtâ yàà ten Efonte Wurubwarâ Gifiye fô onyun anlâ? Nûn, bâsaranyan gâtâ bâ ka aasan bâ ma lo fô na

gbâma otunu lâ, bè bè tola awô mô bâ ma lo.” 10 Disere-kæln fô wu belen wô wû fæna Petero bæsaræ baanæ. Gâtâ bâsaranyan fô be gyu, gâ be we gâtâ e ku fô, be tola awô mô be ye bâ ma lo wôsan wakûn. 11 Gâ gæsaa-dærâ gi gyu Kirisito bete dikpi fô ma âbâ gâtâ bâ nûn ade nyayæ fô powu. 12 Gâ Kirisito bânæ-salâ fô bâ mâ ade-dærâ ma gæsaa, ma apenterebi kpekpesi gæfææ fô gaanæ. Gâ âbâ gâtâ be to be di fô powu be bè tuma dikpen daanæ Solomo wapata fô anæ. 13 Gâ okòro wûûnæ âkæ ân mâ oturu gâtâ ãã ka wo koro â ma sugba ma âbâ. Mô gæfææ fô gææ bânæ powu bee bù bâ gepepe. 14 Baanæ kpekpesi, beteni ma bânanæ, be to Efonte Yesu be di, gâ Wurubwarâ â ka bâ â fæya ma Kirisito bete fô. 15 Ade-dærâ fô yii koro fô, bânæ bee tola beyebalâ bâ bã sæ npa ma afenge yii koro osele-kere, gâtâ gengyi Petero ã bã da boo koro fô, wôkala ãã nûn bâkæ boo koro, fô bàà wura ôkâma. 16 Gâ bânæ be ye atelebi gâtâ i silin Yerusalem fô powu yaanæ be bè tuma Yerusalem ditele daanæ. Be tola beyebalâ ma âbâ gâtâ afiye-kpen ì si boo koro fô powu bâ ba, gâ Wurubwarâ â kya bâ baayebabi powu. 17 Gâ gænæn-sæya gii koro, gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô, ma âbâ gâtâ bã fæya ma awô, gâ be ye Saduke bete baanæ fô, bâ tô be yela Kirisito bânæ-salâ fô boo koro. 18 Gâ be gye bâ, gâ bâ ka bâ bâ ma tan dikwo ditele fô daanæ. 19 Mô odente fô, Efonte Wurubwarâ wôsalâ âkæ â bã tana dikwo gâtâ bã tan bâ daanæ fô daatana, gâ e tiri Kirisito bânæ-salâ fô e ye, gâ â dõ bâ alan, 20 “Æ san æ ma yela Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, fô yàà dõ Nkpa-geto nyawû waade æ tâ bânæ powu!” 21 Gâtâ Kirisito bânæ-salâ fô bâ nûn Wurubwarâ wôsalâ fô wade fô, bâ san Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ gagyægyan-fuu bâ ma wulà bânæ ade. Gamama fô, gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô, ma âbâ gâtâ bã fæya ma awô fô be kpèlè ditele dææ bândærâ, ma Isareli gâtûnkwa gææ bândærâ powu be tuma. Gâ bâ sa bânæ alâ bâ ma ka Kirisito bânæ-salâ fô be ye ôkûn gâtâ bâ tan bâ fô bâ ba getumakûn dûkô. 22 Mô gâtâ bânæ fô bâ ma gyu ôkûn gâtâ bâ tan bâ fô, ben we Kirisito bânæ-salâ fô dûkôbâ. Gâ be biri bâ bã dõ bândærâ fô alan, 23 “Tæ ma we gâtâ dikwo fô dî tan gepepe, gâ bânæ-dæyâlâ fô mô bè yela atana fô yiinyun. Mô gâtâ tæ tana atana fô, tin we ânæ âkæ dikwo fô daanæ.” 24 Gâtâ ândærâ gâtâ ââ nya Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô dii koro, ma gedi

gææ bātâlâ bôô bândærâ fô bâ nûn ade nyayæ fô, æn sara ma âbâ kyâkyâ. Gâ be lila alan, “Ade nyayæ bærâ, lan gâ ii wulà?” 25 Âwû gâ ânæ âkæ â bā dō bâ alan, “Æ nya, bete gâtâ i gye æ tan fô, bè yela Dikwo-dærâ daanæ bee wulà bânæ ade.” 26 Dûkô gâ Dikwo-dærâ dææ bânyalâ bôôndærâ fô, ma wô bâsaranyan bâ san bâ ma ka Kirisito bânæ-salâ fô bâ ba. Gâtâ bâ ka bâ bâ ba fô, bân nyanla bâ, yema gæsaa gi de bâ, gâtâ gengyi bā nyanla bâ fô, bânæ baà bè fun âbâ gbagba ataa. 27 Gâ bâ ka bâ be bè yela bândærâ gâtâ be tuma fô bôô bûnûn. Gâ gedi gææ bātâlâ bôôndærâ fô e lila bâ alan, 28 “Tæn sù yæ alâ, æ kara næ dō, abââ i wulà bânæ ade ækæ Yesu diyere daanæ? Mô æ ka yaade-wulâlâ æ yasæ Yerusalem ditele powu daanæ, gâ âyæ ii len yàà ka ânæ nyawô wo diku i bè tola tæ.” 29 Gâ Petero ma Kirisito bânæ-salâ-do fô be tiri ade fô yiinyun alan, “Wù di gâtâ tàà nûn gâ Wurubwarâ wakûn tæ da bânæ-nyalâ. 30 Tiitu âbâ boo Wurubwarâ â lama Yesu gâtâ æ gbârâ aãanbi æ marama ma oyon i wolo fô e ye bekulâ baanæ. 31 Gâ â bûma wô gatala â sæ wologyi-lô, gâ â mâ egyegeyelâ, ma Nkpa Wotolâ, fô osele wàà dûrô tâ Isareli bete bàà foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn, fô ãã ka baade-kpen â kyâ bâ. 32 Âtæ n te di gâlâ gaade nyayæ yaadansâ, gâ Wurubwarâ Gifiye fô gâtâ Wurubwarâ â ka â tâ bânæ gâtâ bââ nûn wo ginde fô mô, gii di ade nyayæ yaadansâ.” 33 Gâtâ bândærâ fô bâ nûn ade nyayæ fô, wû mâ bâ owurufa gepepe gâtâ be len bàà wolo Petero ma bânæ-salâ-do fô. 34 Mô ditele dææ bândærâ gâtâ be tuma fô baanæ âkæ gâtâ è di Farisi-te, gâ ee wulà Wurubwarâ wo-Ise yaanæ fô, ã sa dûkô. Wo diyere n di Gamaleli, gâ ânæ-kamasâ ee bù wô ditele fô daanæ. Â tô e yela, gâ â dō gâtâ bàà ye ma Kirisito bânæ-salâ fô okòro bâràâ, fô ãã tabûrû. 35 Gâ â dō bândærâ fô alan, “Tææ bânæ, æ nya gepe ma ade gâtâ ii len yàà ka æ mâ bebi nyabâ lâ! 36 Awi ækæ yaanæ fô, Tewuda gâtâ â mâ wo koro anlâ ânæ gbaa âkæ fô â san e silin, gâ bânæ anlâ nkpæn anyôô (400) bâ târâma wô. Mô bâkæ be bè wolo wô. Gâ wô bânæ gâtâ bâ târâma wô fô powu bâ yasæ, gâ âwû powu wû bā mâ tun-tun. 37 Âwô wô gama fô, Galilee-te Yudasi mô â ba â bā mâ woyo bânæ bôô gâkalan gaawi fô yaanæ. Bânæ kpekpesi bâ târâma âwô mô. Wûû gama fô bâkæ be wolo wô, gâ wô bânæ gâtâ bâ târâma wô fô powu

bâ yasæ. 38 Gâlâ wuu koro, nkenkele ade nyayæ yaanæ fô, n tâ dô yæ alâ, i kere bebi nyabâ ma baade æ ya! Yema gengyi baamænâ, abââ bôô gûtûn gâtâ bââ mâ lâ gi ye gâ bânæ baakûn fô, gaà mæna. 39 Mô gengyi gi ye gâ Wurubwarâ wakûn fô, âwû bærâ, æn nan talæ æ sù bâ bàà kere bâ ya. Gengyi æn nyænla fô, yaà bè we gâtâ âyæ ma Wurubwarâ gba n tâ kpà.” 40 Âbâ powu be yera wade fô. Gâ be biri be kpèlè Kirisito bânæ-salâ fô be gyu dikwo, gâ be tiba bâ, gâ bâ næ sù bâ gâtâ bâ kara næ dô ade ækæ Yesu diyere daanæ. Gâ be kere bâ bâ ya. 41 Gâ Kirisito bânæ-salâ fô be ye ditele dææ bândærâ boo Getuma fô gaanæ ôsâ waanæ, yema Wurubwarâ e to bâ â sa gâtâ Yesu wo koro bee di ænænfa lâ. 42 Duwi-kamasâ fô, bââ san Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ, gâ bee silin akpara yaanæ be wulà Nkpa-geto Gaade alâ Yesu n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba fô. Okoro ben kere Nkpa-geto Gaade fô yææ gâdõ bâ ya.

Acts 6

1 Awi ætôkô yaanæ gâtâ Yesu bâkasælâ fô bââ sô bâ fæya fô, Gereki bete be gyu gâtûrûn Yuda bete boo koro alâ, duwi-kamasâ daanyan-yolâ fô æn taa næma bôô bâkpænsô. 2 Âwû gâ Kirisito bânæ-salâ fwo-bânyôô fô be kpèlè bâkasælâ fô powu be tuma, gâ bâ dô bâ alan, “Wûn kûtûma gâtâ âtæ tàà kere Wurubwarâ Ade fô yææ gâdõ tæ ya taà ma nya anyan-yolâ fô yii koro. 3 Gâlâ wuu koro, tææ bânæ, æ nya yaanæ, fô yàà tiri beteni kwarankæ gâtâ bã ba gebù, gâ Wurubwarâ Gifiye gæ yôn baanæ, gâ bã nyî ade, fô taà ka bâ tæ sæ gûtûn nyagæ giinyun. 4 Fô âtæ tàà wura tæ ka koro powu tæ tâ onyun wuu getiri, ma Nkpa-geto Gaade fô yææ gâdõ.” 5 Gâ baade fô æ sara ma Kirisito bete fô powu. Gâ be tiri Sitefano gâtâ ã ba getodi gepepe, gâ Wurubwarâ Gifiye gæ yôn wanæ fô. Be ni tiri Filipino, ma Pokoro, ma Nikano, ma Timon, ma Pamena, ma Nikola gâtâ e ye Antiyoki, gâ â ka koro â mâ Yuda-te fô. 6 Bâ ka bânæ kwarankæ nyabâ be bè yela Kirisito bânæ-salâ fô bôô bûnûn. Gâ Kirisito bânæ-salâ fô bâ ka baalô bâ gyaga bânæ kwarankæ fô baayu yii koro, gâ be tiri onyun bâ tâ bâ. 7 Gâ Wurubwarâ Ade fô ææ yasæ gepepe. Gâ bâkasælâ fô bâ sô bâ fæya Yerusalem ditele fô daanæ. Gâ gedi gææ bêtâlâ kpekpesi mô bâ

warama koro gataen be to Yesu Kirisito be di. 8 Gâ Sitefano gâtâ Wurubwarâ wôkâma ma wô gâbwala gî gyaga wo koro gepepe fô â mâ ade-dærâ ma gæsaa, ma apenterebi bânæ fô baanæ. 9 Gâ Yuda bete bâkæ gâtâ be ye boo Getumakûn gâtâ bee kpèlè alâ Libetine gâtâ wù di bânæ gâtâ be ye Kirene ma Alesanda atele yaanæ, ma âbâ gâtâ be ye Kilikiya, ma Asiya ntûnkwa fô, bâ tô be yela bee tiira ade ma Sitefano. 10 Mô bân talæ be yela ma Wurubwarâ Gifiye gæækâma ma gâsâyæ gâtâ Sitefano â ka â tabûrû fô. 11 Âwû gâ bâ ma fûba bâ sa bânæ bâkæ alâ be bè belen didebila bâ gyaga wo koro bàà dõ alan, “Tæ nûn gâtâ Sitefano â tabûrû â fôyæ tiitu Mose ma Wurubwarâ.” 12 Gâ bâ mæna Sitefano bâ tâ bânæ dætænpan ma bândærâ ma Ise yii bewùlâlâ fô powu gâtâ bàà wura bâ tô be yela wo koro. Gâ be gye wô bâ san ditele dææ bândærâ gâtâ be tuma fô bôô bûnûn. 13 Âwû gâ be biri bâ yâ bânæ bâkæ be bè di adebila bâ gyaga wo koro bâ dõ alan, “Awi powu yaanæ fô, ete nyawô ââ tabûrû â fôyæ Wurubwarâ Dikwo-dærâ nyadæ, ma Mose wo-Ise fô. 14 Yema tæ nûn gâtâ â dõ alâ, Yesu gâtâ e ye Nasareti fô eè gbenâ Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô, gâ eè foma Mose wade-wùlâlâ gâtâ â mâ â sæ tæ fô powu.” 15 Gâ ditele dææ bândærâ gâtâ bè si dükôbâ fô, bâ nya Sitefano yiridi, gâ be we gâtâ wô bûnûn bù we anlâ Wurubwarâ bâsalâ gâtâ be ye gatala fô baanæ âkæ.

Acts 7

1 Âwû gâ gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô e lila Sitefano alan, “Okoro ade nyayæ powu î sa waanæ gâlâ?” 2 Gâ Sitefano alan, “Mæænwôlôn âbâ ma nte âbâ, æ nûn maakûn! Wurubwarâ gâtâ ã ba ginyebi fô e tiri wo koro e wùlà tiitu Abiraam. Ôkûna wûtôkô fô Abiraam ã sa Mesopotamiya gâtûnkwa gaanæ. Wûû gama fô â ma sara Aran ditele daanæ. 3 Gâ Wurubwarâ â dõ wô alan, ‘Tô ye aa gâtûnkwa, ma aa bâfûræ baanæ, fô àà san gâtûnkwa-fon gâtâ nan wùlà wõ fô gaanæ.’ 4 Âwû gâ Abiraam â tô e ye Kalideya bete bôô gâtûnkwa fô gaanæ, gâ â ma sara Aran ditele daanæ. Wote diku dææ gama fô, Wurubwarâ â yâ wô e ye dükô â ma sara gâtûnkwa gâtâ ì si gaanæ ndò lâ gaanæ. 5 Fô Wurubwarâ âân tâ ka

gâtûnkwaaw nyagæ gæækankæ â tâ wô. Gæsæræ gii geyelakûn gba gææn tâ mâ woyo. Mô Wurubwarâ â dô â sæ gâtâ gâtûnkwaaw fô gaà bã mâ âwô ma wodu waanæ wûû bânæ booyo. Mô ôkûna wûtôkô fô, Abiraam een te wo ebi gba. 6 Anlâ gâ Wurubwarâ â dô. Â dô wô alan, ‘Aadu waanæ wûû bânæ baà ma di gisela bânæ-fon bôô gâtûnkwaaw gaanæ. Baà mâ bânæ fô bôô bâdæ, gâ bânæ fô baà nyanla bâ bækyan nkpæn bûnyôô (400). 7 Mô nan tiira bânæ gâtâ baà mâ bâ bôô bâdæ fô giten. Wûû gama fô, aadu waanæ wûû bânæ fô baà tô be ye gâtûnkwaaw gætôkô gaanæ bàà bã sûma mæ gâtûnkwaaw nyagæ gaanæ nfan.’ 8 Âwû gâ Wurubwarâ â dô ade â ta dikola ma Abiraam alâ, âwô ma wô bânæ powu baà belen bôô bæsan. Okoro gâtâ e wo Isaki, gâ awi næyâ æ næma fô, Abiraam e belen wô gæsan. Wûû gama fô Isaki e wo Yakobu, gâ Yakobu e wo tiitu âbâ fwo-bânyôô fô, gâ be belen bôô bæsan. 9 Yosefu mô è di tiitu âbâ fwo-bânyôô fô baanæ âkæ. Gâtâ wade æ mâ wôdærâ âbâ fô gææn-sæya okoro fô, be fu Yosefu anlâ âdæ, gâ báyâ-dilâ bâ ka wô bâ da Egyipiti gâtûnkwaaw gaanæ. Mô Wurubwarâ e yela wô gama ade powu yaanæ. 10 E tiri wô e ye wô dæfana powu daanæ, gâ â tâ Yosefu gâsâyæ gepepe, gâ wade æ mâ Egyipiti wogyu Farawo ômææræ gakpa. Gâlâ wuu koro, egyu Farawo â ka wô dækpara, ma Egyipiti gâtûnkwaaw powu â sa Yosefu gûlô alâ â nya yii koro. 11 Ôkûna wûtôkô dækpan-dærâ dækæ dæ bã nûn Egyipiti ma Kanaan ntûnkwaaw powu yii koro, gâtâ wû ka dæyæyâ-dærâ dækæ mô wû ba, gâ tiitu âbâ ben wura anyan-dilâ. 12 Gâtâ boote Yakobu â nûn alâ afænaa î sa Egyipiti fô, â sa wo bebi gâtâ bè di tiitu âbâ fô. Gâ bâ san. 13 Gâ disere-nyôôfâ daanæ gâtâ bâ san fô, Yosefu e tiri wo koro e wùlà wôdærâ âbâ fô. Gâ Farawo mô â bã nyænla Yosefu bâfûræ fô. 14 Okoro Yosefu â sa bânæ bâ san wote Yakobu wakûn, gâtâ bàà ma ka wô ma wô dækpara dææ bânæ gâtâ bã ba bânæ akpilin asiyee ma fwo-ton (75) fô powu bàà bã sara Egyipiti gâtûnkwaaw gaanæ. 15 Âwû gâ Yakobu â tô â san Egyipiti. Dûkôbâ gâ âwô ma tiitu âbâ fô be ku. 16 Mô be tola boo gikpena be biri bâ ba Sekem, gâ be lo bâ gæsàn gâtâ gi di dætaa-fwe gâtâ Abiraam â ka kôba e se e ye Amo bebi baakûn fô daanæ. 17 Ôkûna gâtâ ade gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ â tâ Abiraam fô yaawi æ gbâma fô, tææ bânæ fô mô bâ sô gepepe Egyipiti gâtûnkwaaw gaanæ. 18 Waanæ fô

egyufon âkæ gâtâ ân nyî Yosefu fô e bè di bugyu Egyipiti gâtûnkwa fô gaanæ. 19 Egyufon fô â mâ tææ bânæ akpanyanyan ma omiri-kpen. Â nyæ bâ dækpankpasan daanæ gâtâ bàà tiri bôô bâkyûkyû okòro, fô èè wura e wolo bâ. 20 Ôkûna wûtôkô gâ be wo Mose. Fô è di gâ ebi ma ômææ âkæ gâtâ wodu wù we kperen Wurubwarâ bûnûn. Gâ be bu bâ kyala wô wote dikwo daanæ bebon besiyee. 21 Gâtâ wun mini pe bàà bubwa wô fô, bâ ma kere wô bâ ya okòro, gâ Farawo wobi-nanæ âkæ â ma firin wô. Â ka wô, gâ â nya wo koro anlâ âwô gbagba wobi. 22 Be wulà Mose Egyipiti bete bôô gâsâyæ gaade fô powu, gâ â bã mâ ânæ gbaa wade-dôlâ ma wade-mâlâ powu yaanæ. 23 Gâtâ Mose e di bækyan akpilin anyôô fô, wù ba wamænâ yaanæ gâtâ ãã san â ma nya wôlâ wûû bânæ Isareli bete fô. 24 Gâtâ e we Egyipiti-te âkæ ââ nyanla Isareli-te âkæ fô, â ma kôlæ wônæ fô, gâ e wolo Egyipiti-te fô. 25 Mose wamænâ n di alâ, wô bânæ fô bàà bè we bâ nyænla gâtâ Wurubwarâ ãã dama gâ wo koro e tiri bâ e ye bôô dæfana daanæ. Mô wô bânæ fô bân nyænla ade fô yaanæ gâlâ. 26 Kere gæ kpa fô, Mose â ma tama Isareli bete banyôô gâtâ bââ kpà. Gâ e koturu bâ alâ be kere akpa fô bâ ya, gâ â dô bâ alan, ‘Betenî, ì di gâ ânæ-kælæn, anûn yîi koro gâ ææ mâ bawôlôn omiri-kpen gâlâ?’ 27 Mô âwô gâtâ wade ææn kôlô fô e tiri Mose â sæ gælan alan, ‘Ânyan na sæ wô bændærâ tîi koro, gâ aa dô tææ gôdô?’ 28 Aa len àà wolo mæ anlâ gâtâ walan a wolo Egyipiti-te fô loo?’ 29 Gâtâ Mose â nûn ade nyayæ fô, â tô e serenti â da Midiyan gâtûnkwa gaanæ. Gâ â ma di gisela dûkôbâ, gâ e wo bebi-teni banyôô. 30 Bækyan akpilin anyôô bûû gama gâtâ Mose ã sa otonkuma gâtâ wù sa Sinayi odon wûûpæ fô waanæ fô, Wurubwarâ wôsalâ âkæ e ye gatala e tiri koro e wulà wô dæpûn-fa gâtâ dii gye daanæ. 31 Gâtâ Mose e we gâlâ fô, wù mâ wô gæsaa, yema dæpûn-fa fô dii gye, mô dæn taa kpin. E kpe â gbâma dæpûn-fa fô, fô èè wura â nya dæ gepepe. Âwû gâ â nûn Efonte Wurubwarâ â tabûrû alan, 32 ‘Nmæ n di aate âbâ Abiraam ma Isaki ma Yakobu boo Wurubwarâ fô.’ Gâtâ Mose â nûn gâlâ fô, wo koro wù gbârâ gâtâ wù yâ ân mænæ talæ â sa duyû alâ ââ nya gba. 33 Âwû gâ Efonte Wurubwarâ â dô wô alan, ‘Tiri aanataga fô ye aa bææææ baanæ, yema ôkûn gâtâ à yela fô wù di mæænkûn-dærâ-kûn gâtâ wûn ma dædææ. 34 Gbagbaagba fô na we anlâ gâtâ mææn bânæ gâtâ

bã sa Egyipiti fô bââ fana, gâ na nûn bôô gâtûrûn. Na waran na ye gatala na ba n bè to bâ. Okoro ba, fô nan sa wõ àà san Egyipiti!’ 35 Mææn bânæ, Mose nyawô ke gâtâ be tunla wô bâ sæ gælan alan, ‘Ânyan na sæ wõ bændærâ tii koro, gâ aa dõ tææ gôdô?’ fô, Wurubwarâ â dama wôsalâ gâtâ e tiri koro e wùlà Mose dæpûn-fa daanæ fô wo koro â mâ Mose nyawô gæfææ gæændærâ, ma nkpa wotolâ. 36 Mose nyawô â mâ ade-dærâ ma gæsaa, ma apenterebi ôkûna gâtâ e tiri Isareli bete e ye Egyipiti gâtûnkwaæ gaanæ, gâ bâ kaara Âpû-sæya bâ ma sara otonkuma waanæ bækyan akpilin anyôô (40) fô. 37 Mose nyawô ke na dõ Isareli bete fô alan, ‘Wurubwarâ eè tiri wôtabûrûlâ-fon gâtâ è we anlâ nmæ fô e ye yaanæ, fô ãã sa wô yaakûn.’ 38 Mose nyawô ke n sa ma Isareli bete dikpi fô otonkuma fô waanæ, gâ Wurubwarâ â dama wôsalâ wo koro â tabûrû ma âwô ma tiitu âbâ Sinayi odon wuu koro fô. Mose nyawô ke na to Wurubwarâ Ade gâtâ î talæ æ tâ tæ nkpa fô â môma tæ fô. 39 Mô tiitu âbâ bâ mâ giten-kâma, gâ bân nûn wakûn, gâ be tunla wô bâ sæ gælan, gâ be len gâtâ nafô bàà biri bâ san Egyipiti. 40 Gâtâ Mose e di awi odon fô wuu koro fô, bâ dõ wôdærâ Aaron alan, ‘Mâ bekpen gâtâ baà bè gyegeye tæ bûnûn, yema tææn nyî gænyan gâtâ gæ ma mâ Mose gâtâ â ka tæ e ye Egyipiti gâtûnkwaæ â ba nfan fô.’ 41 Awi ætôkô yaanæ bâ mara dækwôbi bâ mâ bookpen, gâ bâ tâ wô gedi, gâ be di ôsâ gænyan gâtâ bâ ka baalô bâ mâ lâ gii koro. 42 Gâ Wurubwarâ e tiri wô bûnûn â ya bâ bàà ma sûma anyan gâtâ î sa gatala fô, anlâ gâtâ bâ âwara bâ sa Wurubwarâ bâtabûrûlâ baakpa yaanæ alan, ‘Oo Isareli bete, wun di gâ nmæ Wurubwarâ gâ i wolo bânan æ tâ mæ gedi otonkuma waanæ bækyan akpilin anyôô fô yaanæ fô. 43 Mô fô, ekpen Moloki wôlô, ma ekpen Refa wôlô gâtâ wù we anlâ diâorobi fô gâ æ tô æ ka, gâ æ mâ bâ bekpen ææ sûma. Gâlâ wuu koro nan tiri bûnûn ma âyæ bàà san ma âyæ ôfô Babilon ditele dææ gama.’ 44 Ôkûna gâtâ tiitu âbâ bã san ma otonkuma fô, bâ san be tola gâ Dæyan dii Dikwo-dærâ gâtâ dii wùlà alâ Wurubwarâ ã fæya ma âbâ fô. Bâ mâ Wurubwarâ Dikwo-dærâ nyadæ anlâ gâtâ Wurubwarâ e tiri e wùlà Mose alâ â mâ fô. 45 Yosuwa wawi yaanæ fô tiitu âbâ mô be tola Dæyan dii Dikwo-dærâ fô bâ ba gâtûnkwaæ gâtâ Wurubwarâ â tâ bâ fô gaanæ. Tiitu âbâ bôô bûnûn baanæ gbagbaagba gâ Wurubwarâ e berema gâtûnkwaæ

nyagæ gææ bânæ e ye gaanæ, gâ tiitu âbâ bâ bã sara gaanæ. Dæyan dii Dikwo-dærâ fô dæ wô dûkô gâlââ bè sere egyu Dafidi wawi yaanæ. 46 Egyu Dafidi nyawô e di Wurubwarâ gûnûn, gâ â fô Wurubwarâ gâtâ ãã yâ wô èè sere Dikwo-dærâ gbagba gâtâ wotu Yakobu wo Wurubwarâ fô ãã bã sara daanæ. 47 Mô fô, egyu Dafidi wobi Solomo na bè sere Wurubwarâ Dikwo-dærâ dætôkô. 48 Mô Wurubwarâ-kpatakpæræ fô ân taa sara gâ akwo gâtâ bâ ka gâ alô be sere fô yaanæ anlâ gâtâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ â dõ â sæ fô. Â dõ gâtâ Wurubwarâ â dõ alan, 49 ‘Gatala gi di gâ miin gigyu-bæya, gâ gâtûnkwaaw gi di gâ mææn bæsaeræ bûû gâgyagakûn. Dikwo mômô diidu gâ yaà sere æ tâ mæ? Abââ ganæ n di miin getunakûn? 50 Nka nmæ gbagba na ka maalô na mâ nyayæ powu? Gâlâ gâ Efonte Wurubwarâ ââ dõ.’ ” 51 Gâ Sitefano e biri â dõ alan, “Âyæ gâtâ î ba ayu yæækâma, gâ î ka akpen-de æ sa yiituru yaanæ, gâ æ mâ giten-kâma fô, âyæ mô ææ tô i yela Wurubwarâ Gifiye fô gii koro ôya-kamasâ anlâ yiitu âbâ. 52 Wurubwarâ wônæ-salâ âkæ â sara â nya gâtâ yiite âbâ bân kyûn wô? Be wolo Wurubwarâ bânæ gâtâ bâ dõ Yesu Kirisito gâtâ wade î tûna fô wade fô gba powu. Gâ nkele i tiri wô æ tâ, gâ æ yâ bâ wolo wô. 53 Âyæ n di bânæ gâtâ i wura Mose wo-Ise gâtâ Wurubwarâ â dama wô bâsalâ boo koro â tâ yæ fô. Mô in di Ise fô yii koro.” 54 Gâtâ bândærâ fô bâ nûn ade nyayæ fô, bôô bûnûn bû sæna, gâ bâ ka owurufa wo koro gepepe. 55 Mô Sitefano gâtâ Wurubwarâ Gifiye gæ yôn wanæ fô, â nya gatala, gâ e we Wurubwarâ gingyebi ma Yesu gâtâ è yela Wurubwarâ wologyi-lô. 56 Gâ Sitefano â dõ alan, “Æ nya, n te we gâtâ gatala gæ tana, gâ Bânæ-nyalâ Bôôndærâ fô è yela Wurubwarâ wologyi-lô.” 57 Gâtâ â dõ gâlâ fô, bândærâ fô bâ ka baalô bâ sù baaten, gâ bâ gbârâ afala kin-kin. Gâ bâ sù Sitefano bâ sa getite, 58 gâ be tiira wô be ye ditele fô daanæ, gâ bâ ma fun wô ataa. Gâ âbâ gâtâ bee di wo koro gaadansâ fô, be tiri bôô ngba bâ ma sæ âsaranyan âkæ gâtâ bee kpèlè wô Sawulo fô wakûn. 59 Gâtâ bee fun Sitefano ataa fô, Sitefano e tiri onyun alan, “Efonte Yesu, to mæænkala!” 60 Âwû gâ â nûn wakpin yii koro, gâ â gbârâ afala alan, “Efonte Yesu, kara yâ ade-kpen nyayæ yàà gyaga boo koro!” Gâtâ â dõ gâlâ fô, e belen ôâââ.

Acts 8

1 Fô Sawulo mô e yera gâ be wolo Sitefano fô. Ye duwi dætôkô daanæ fô, Yuda bete bôô bândærâ bââ kyûn Kirisito bete dikpi gâtâ bã sa Yerusalem fô. Gâ Kirisito bete fô powu bâ yasæ bâ da Yudeya ma Samariya bôô ntûnkwa yaanæ. Wu ye wu kuruma gâ Kirisito bânæ-salâ fô booko Yerusalem. 2 Gâ beteni bâkæ gâtâ be serenti Wurubwarâ fô bâ ma lo Sitefano, gâ be wula wô gepepe. 3 Mô Sawulo â tô e yela gâtâ ââ mæna Kirisito bete dikpi fô. Ââ san e silin akpara yaanæ e gye Kirisito bete, beteni ma bânanæ powu, â ma tan dikwo. 4 Gâ ôkûn-kamasâ gâtâ Kirisito bete bâ yasæ be silin bâ san fô, bâ ma dõ Wurubwarâ Ade fô bâ tâ bânæ. 5 Gâ Filipino â san Samariya ditele dækæ daanæ â ma dõ gâtâ Yesu n di gâ Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ ãã bã ba fô dûkô. 6 Gâtâ bânæ dætænpan fô bâ nûn ade gâtâ ââ dõ, gâ be we wade-mâlâ gâtâ î ba gæsaa fô, bâ sæ giten, gâ bâ nûn ade fô gepepe. 7 Gâ afiye-kpen gâtâ î sa bânæ kpekpesi boo koro fô ææ gbârâ afala kin-kin, gâ ii ye bânæ fô boo koro. Gâ bânæ kpekpesi gâtâ baalô i ku, ma ôtagasæ âbâ be wura ôkâma. 8 Gâ ôsâ-dærâ wû ba ditele fô daanæ. 9 Ditele dætôkô daanæ fô, âfa-te âkæ â sara gâtâ bee kpèlè wô Simon. Nafô ââ tæ ka wô-æåûû â mâ ateni-de ditele fô daanæ gâtâ ææ mâ Samariya bete powu dibi-dækæ. Ââ tæ bûma wo koro gatala e wulà gâtâ è di gâ ânæ gbaa. 10 Gâ bânæ powu, ye bebi-sorobi ma sere bândærâ bââ nûn wakûn, gâ bââ tæ dõ alan, “Âwô nyawô n di Wurubwarâ wôkâma gâtâ bee kpèlè alâ ôkâma-dærâ fô.” 11 Gâtâ ââ tæ ka wô-æåûû fô â mâ ade ma gæsaa e wulà bânæ, gâ wu di awi fô okoro, be to wade-mâlâ be di gepepe. 12 Mô gâtâ Filipino â bã dõ bâ Nkpa-geto Gaade kadama Wurubwarâ Buggy ma Yesu Kirisito diyere fô, be to ade fô be di, gâ beteni ma bânanæ fô be yera gâtâ be kù bâ Wurubwarâ anæ. 13 Gâ Simon gbagba e to e di, gâ be kù wô Wurubwarâ anæ. Wûû gama fô, â ka wo koro â marama Filipino. Gâtâ Simon e we ade-dærâ ma gæsaa, ma apenterebi gâtâ Filipino â mâ fô, ômærae wu ku wô. 14 Gâtâ Kirisito bânæ-salâ fô gâtâ bã sa Yerusalem fô bâ nûn alâ Samariya bete be to Wurubwarâ Ade be di fô, bâ sa Petero ma Yohane bâ san dûkôbâ. 15 Gâtâ bâ ma gyu fô, be tiri onyun bâ tâ Wurubwarâ gâtâ ãã yâ

Samariya bete fô bàà wura wo Gifiye fô, 16 yema giin te bè gyu baanæ âkæ wanæ. Mô fô, be kù bâ gâ Efonte Yesu wo diyere daanæ. 17 Âwû gâ Petero ma Yohane bâ ka baalô bâ gyaga Samariya bete fô baayu yii koro, gâ be wura Wurubwarâ Gifiye fô. 18 Gâtâ Simon e we anlâ gâtâ Kirisito bânæ-salâ fô bâ ka baalô bâ gyaga bânæ fô baayu yii koro, gâ bânæ fô be wura Wurubwarâ Gifiye fô, â ka kôba â ma tâ Kirisito bânæ-salâ fô alan, 19 “Æ tâ mæ yæækâma nyawû akæ, fô gengyi nmæ mô n ka maalô n gyaga ânæ âkæ wo duyu dii koro fô, eè wura Wurubwarâ Gifiye fô.” 20 Âwû gâ Petero â dõ wô alan, “Wurubwarâ â yâ awô ma aa kôba yaà lulu, yema a mâ aamænâ gâtâ àà ka kôba a se Wurubwarâ gænyan-tâlâ fô. 21 An ma gedikûn, abââ geyelakûn gûtûn nyagæ gaanæ ôkankæ, yema aamænâ æn dô kyâkyâ Wurubwarâ bûnûn. 22 Foma aamænâ ye aamiri-kpen nyawû waanæ, fô àà tiri onyun a fô Efonte Wurubwarâ, nkæfô âã ka aade-kpen gâtâ î sa aamænâ yaanæ fô â kyâ wõ. 23 Yema na we gâtâ à ba gænæn-sæya gepepe, gâ ade-kpen i di aa koro.” 24 Âwû gâ Simon â dõ alan, “N fô wõ gâ, tiri onyun tâ Efonte Wurubwarâ tâ mæ gâtâ ade gâtâ a dõ lâ yaanæ ækæ æn nan ba miin koro.” 25 Gâtâ Petero ma Yohane bâ dõ Efonte Yesu wo koro gaade be were fô, be biri bâ da Yerusalem. Osele waanæ gâtâ bââ fôrô fô, be biri bâ dõ Nkpa-geto Gaade fô Samariya wakuraa âbâ kpekpesi baanæ. 26 Efonte Wurubwarâ wôsalâ âkæ e ye gatala â bã dõ Filipino alan, “Tô pæna aa koro, fô àà san gælan gataen, osele gâtâ wu ye Yerusalem wûû fôrô Gasa ditele fô waanæ.” Wù di gâ æâârâ yææ gâtûnkwa wuusele. 27 Okoro Filipino â tô ââ fôrô. Osele waanæ fô, â ma tuma Etiyopiya-te âkæ gâtâ bâ mâ wô gâtâ ân nan talæ e to âna. È di gâ Etiyopiya bete boogyu-nanæ Kandake wôndærâ âkæ. Âwô n tâ nya egyu-nanæ fô wô kôba powu wo koro. Ete nyawô â bã da â san Yerusalem â ma sûma Wurubwarâ, 28 gâ e biri ã bã da ââ fôrô wôlâ. È si gâ wo tiira-mæ-san waanæ, gâ ââ kalan Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya gækpa fô. 29 Gâ Wurubwarâ Gifiye gæ dõ Filipino alan, “Kpema aa koro gbâma tiira-mæ-san nyawû!” 30 Âwû gâ Filipino e serenti â san wakûn, gâ â nûn gâtâ ete fô ââ kalan Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya gækpa fô. Gâ Filipino e lila wô alan, “Ade gâtâ aa kalan lâ, aa nûn yaanæ?” 31 Gâ ete fô â dõ Filipino alan, “Lan gâ waà mâ nan nûn yaanæ gâtâ ânæ âkæ ân ma gâtâ èè

wulà mæ?” Gâ â dō Filipino alâ â bûn ãã bã sara wakûn. 32 Fô ade gâtâ ete fô ââ kalan e ye Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ n di alan, “Bâ kpaara wô bâ da anlâ è di gâ âyâran gâtâ bã maà wolo wô, gâ è we anlâ dæyâranbi gâtâ bââ wôrô daanu, gâ dî yela yiridi din wula. 33 Bâ warama wô gataen, gâ bân dō wô gôdô gepe. Ânyan nan talæ e wulà wodu waanæ wuu bebi? Yema be tiri wô be ye gâtûnkwaã gaanæ.” 34 Gâ Etiyopiya-te fô e lila Filipino alan, “Ândærâ, koturu gâ, ânyan wo koro gaade gâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ fô ââ dō lâ? Âwô gbagba gâ è de, abââ ânæ-fon âkæ?” 35 Âwû gâ Filipino e yela Wurubwarâ Ade-âwaralâ ætôkô yii koro â dō Yesu wo koro gaade â tâ ete fô. 36 Gâtâ bã san ma osele bââ fôrô fô, bâ ma tama butu bûkæ. Gâ ete fô â dō wô alan, “Nya, butu bûkæ bû lâ! Anûn n tâ sû mæ osele ma Wurubwarâ anæ wuu gekù?” 37 Gâ Filipino â dō wô alan, “Gengyi a ka aaturu powu a to Yesu a di fô, âwû bærà, osele wû dô gâtâ nan kù wõ Wurubwarâ anæ.” Gâ ete fô â dō alan, “Na to na di gâtâ Yesu Kirisito è di gâ Wurubwarâ Wobi.” 38 Gâ ete fô â yâ wo tiira-mæ-san fô wu ten wu yela. Âwû gâ bôô bányôô powu bâ san be gyû butu fô baanæ, gâ Filipino e kù ete fô Wurubwarâ anæ. 39 Gâtâ be ye butu fô baanæ fô, Efonte Wurubwarâ Gifiye gæ bã ka Filipino gæ da dækpalan daanæ gâtâ ete fô en mini we wô. Mô Etiyopiya-te fô e biri â kya wosele ââ fôrô ôsâ waanæ. 40 Gâ Filipino mô â ma ye Asoto ditele daanæ. Gâ ã san-san ma atele-atele yaanæ ââ dō Nkpa-geto Gaade fô gâlââ, gâ â ma næma Kesareya ditele daanæ.

Acts 9

1 Awi ætôkô powu yaanæ fô, Sawulo ã sangba ââ mæna Efonte Yesu bâkasælâ fô gâtâ ee len èè gye bâ â ma wolo. Â san gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô wakûn 2 gâtâ ãã tâ wô gækpa ãã ka â san Yuda bete boo Getumakûn kperen-kperen gâtâ î sa Damasiko fô. Â mâ gâlâ, gâtâ gengyi ã maà we eteni abââ ânænæ âkæ dûkôbâ, gâtâ ã san ma Efonte Yesu wosele fô, èè gye wô â san Yerusalem â ma tan. 3 Gâtâ Sawulo ã san osele waanæ ââ fôrô, gâ â gbâma Damasiko fô, disere-kælaen, gââmaãæ gækæ gi ye gatala gæ bã âmaãæ gi silin wô. 4 Âwû gâ wu belen wô wû

fæna, gâ â nûn gæta gækæ gi lila wô alan, “Sawulo, anûn yii koro gâ aa kyûn mæ?” 5 Gâ Sawulo e lila wô alan, “Awô ânyan gâ wù di, Nfonte?” Âwû gâ alan, “Wù di gâ nmæ Yesu gâtâ aa kyûn fô. 6 Mô, tô yela, àà san ditele fô daanæ! Dûkô gâ baà dõ wõ gænyan gâtâ aà mâ.” 7 Gæsaa gi gyu bânæ gâtâ bã san ma Sawulo fô gâtâ bân talæ bâ tabûrû gba. Bâ nûn gæta fô, mô ben we ânæ âkæ. 8 Âwû gâ Sawulo â tô e yela. Gâtâ e tirima wô bûnûn fô, ân taa we ade. Okoro be ton wô gâ ma gûlô bâ ma gyu Damasiko. 9 Â sara dûkô awi asiyee gâtâ ân taa we. En di anyan-dilâ, gâ ân nyûn gænyankæ mô. 10 Fô Yesu wôkasælâ âkæ ã sa Damasiko dûkô. Wo diyere n di Ananiya. Â nûn anlâ okute waanæ gâtâ Efonte Yesu e kpèlè wô alan, “Ananiya!” Gâ e yera alan, “Nya mæ, Efonte!” 11 Gâ Efonte Yesu â dõ wô alan, “Tô, fô àà san dædan gâtâ bee kpèlè Osele-tûnalâ fô daanæ, fô àà ma lila ete âkæ gâtâ bee kpèlè Sawulo fô wo koro. E ye Taaso ditele, gâ â ba ã sa Yudasî dækpara daanæ. Àà ma we wô gâtâ ee tiri onyun â tâ Wurubwarâ. 12 Âwô mô e we anlâ okute waanæ gâtâ awô Ananiya aà ba wakûn àà bã ka aalô a gyaga wo koro, fô èè wura e biri e we.” 13 Âwû gâ Ananiya â dõ alan, “Efonte, na nûn ete nyawô wo koro gaade na ye bânæ kpekpesi baakûn, anlâ gâtâ ââ mâ aa bânæ gâtâ bã sa Yerusalem fô ade-kpen. 14 Gâ Yuda bete boo gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ bâ tâ wô osele gâtâ â ba Damasiko nfan èè bè gye bânæ powu gâtâ bee kpèlè aa diyere fô â ma tan.” 15 Mô Efonte Yesu â dõ Ananiya alan, “San wakûn, yema è di gâ ânæ gâtâ na tiri gâtâ èè tola miin diyere fô â ka â san bânæ gâtâ bâân nyî Wurubwarâ, ma begyu, ma Isareli bete powu baakûn. 16 Gâ nmæ nan wùlà wô anlâ gâtâ âã fana miin diyere fô dii koro.” 17 Âwû gâ Ananiya â san â ma gyu dækpara fô daanæ. Gâ â ka walô â gyaga Sawulo wo duyu dii koro, gâ â dõ wô alan, “Mæænwôlôn Sawulo, Efonte Yesu gâtâ e tiri wo koro e wùlà wõ osele waanæ ôya gâtâ aa ba nfan fô, âwô na sa mæ aakûn, fô aa bûnûn bàà biri bu we. Fô nkele mô Wurubwarâ Gifiye fô gâà bã sara aanæ.” 18 Disere-kælæn fô Sawulo bûnûn bu tirima, gâ nkele e biri ee we. Â tô e yela, gâ bâ ma kù wô Wurubwarâ anæ. 19 Gâ e di anyan-dilâ. Gâtâ e di e were fô, e wura ôkâma. Sawulo e di awi kalansâ bâkasælâ fô baakûn Damasiko ditele dûkô. 20 Disere-kælæn fô e gyu Nkpa-geto Gaade fô yææ gâdõ Yuda

bete boo Getumakûn kperen-kperen gâtâ î sa dûkô fô. Â dô e wulà gâtâ Yesu n di Wurubwarâ Wobi. 21 Gâ ômærae wu ku bânæ powu gâtâ bâ nûn gâlâ gaade fô. Gâ bee lila alan, “Nka ete nyawô n di âwô gâtâ ee wolo âbâ gâtâ bee kpèlè Yesu diyere Yerusalem ditele daanæ fô? Gâ nka wuu koro gâ â ba nfan gâtâ èè bè gye bâ â san ma gedi gææ bêtâlâ bôô bândærâ fô?”

22 Mô Sawulo e wura ogin â fæya, gâ â dô wade fô e wulà gepepe gâtâ Yesu n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba, gâ Yuda bete bee kpèlè wô Kirisito fô. Nyawû wû mâ Yuda bete gâtâ bã sa Damasiko ditele fô dibi-dækæ gâtâ bân taa we âwû gâtâ bè de waanæ. 23 Awi kpekpesi ækæ yææ gama fô, Yuda bete fô bâ mâ onyun-kælæn gâtâ bàà wolo Sawulo. 24 Mô Sawulo â nûn gâtâ bââ ka amænâlâ-kpen wo koro, gâ bââ tæ sù isele gâtâ ii ye ditele fô daanæ fô, gâtâ bàà gye wô be wolo. 25 Okoro odente wô bâkasælâ fô bâ ka wô bâ taga dituya daanæ, gâ bâ ka wô bâ kaara ôpôræ gâtâ wu silin ditele fô wu tuma fô. Gâ bâ warama wô be sere gâtûnkwaã ditele fô daatuma, gâ â da. 26 Gâtâ Sawulo â ma gyu Yerusalem fô, e len gâtâ ãã ka wo koro â ma fæya ma Yesu bâkasælâ fô. Mô âbâ powu be serenti wô, yema bân taa to wô be di gâtâ è di gâ Yesu wôkasælâ. 27 Âwû gâ Banaba â ka wô â san Kirisito bânæ-salâ fô baakûn. Gâ â dô bâ anlâ gâtâ Sawulo e we Efonte Yesu Damasiko osele waanæ, gâ Efonte Yesu â tabûrû ma âwô, ma anlâ gâtâ Sawulo e sere oturu â ka Yesu diyere â dô Wurubwarâ Ade Damasiko ditele daanæ fô. 28 Nyawû wuu koro fô, Sawulo â fæya ma âbâ, gâ bee ye bâ san Yerusalem ditele daanæ. Gâ e sere oturu â ka Efonte Yesu diyere â dô Wurubwarâ Ade. 29 Â tabûrû ma Gereki bete, gâ e to bâ iworo gepepe. Mô bâ mâ gâtâ nafô bàà wolo wô. 30 Okoro gâtâ Kirisito bete bâ nyænla fô, bâ ka wô be san Kesareya ditele, gâ bâ yâ wô â da Taaso ditele. 31 Okoro Kirisito bete dikpi gâtâ bã sa Yudeya, ma Galilee, ma Samariya ntûnkwaã yaanæ fô, be wura olila ôya wûtôkô waanæ. Gâ bâ dan boo getodi gaanæ, gâ bâ san Efonte Yesu wo gelenbi gaanæ. Wurubwarâ Gifiye fô gæ kpà bâ, gâ gæ sa bâ aniya, gâ bâ sô bâ fæya. 32 Gâtâ Petero ã san ee silin â nya Wurubwarâ bânæ gâtâ bã sa gâtûnkwaã fô gaanæ powu fô â san âbâ gâtâ bã sa Lida ditele fô mô baakûn. 33 Dûkôbâ gâ e we ete âkæ gâtâ bee kpèlè Aneya. Ete fô wo koro powu wu ku, gâ ã dô difenge

dii koro bækyan næyâ gâtâ ân taa talæ â tô. 34 Âwû gâ Petero â dô wô alan, “Aneya, Yesu Kirisito â kya aa geyeba fô. Tô yela, fô àà pæna aa koro!” Disere-kælæn fô, Aneya â tô e yela. 35 Gâtâ bânæ powu gâtâ bã sa Lida ma Saron atele fô be we Aneya â tô â san fô, be to be di, gâ be biligi Efonte Yesu bâkasælâ. 36 Nkele âna âkæ mô ã sa Yopa ditele daanæ dûkô gâtâ è di Yesu wôkasælâ. Wo diyere n di Tabita gâtâ wuu wùlà alâ âkwalan. Gâ Gereki ginde gaanæ fô bee kpèlè wô Dooka. Âna nyawô ââ mâ gâ ade-kpara â tâ bânæ, gâ ââ kpà beyen-welâ gepepe. 37 Ôkûna wûtôkô waanæ âna fô e yeba, gâ e ku. Be kù wô, gâ bâ ka wô bâ ma dûrô gatala gii dikwo daanæ. 38 Lida ditele dî gbâma Yopa ditele. Okoro ôkûna gâtâ bâkasælâ gâtâ bã sa Yopa fô bâ nûn alâ Petero â ba ã sa Lida fô, bâ sa bânæ bânnyôô alâ, bâ ma dô wô alan, “Tî fô wõ gâ, ba taakûn bilenten!” 39 Okoro Petero â pæna wo koro, gâ â tô â târâma bâ, gâ bâ san Yopa. Gâtâ bâ ma gyu fô, bâ ka wô bâ san gatala gii dikwo fô daanæ. Bâkpænsô fô powu be bè tin Petero wo koro, gâ bee wula. Gâ bè de ngba, ma ayan gâtâ Dooka â baa â tâ bâ pâgâ e ku fô, bee wùlà Petero. 40 Âwû gâ Petero e berema âbâ powu e ye dikwo fô daanæ, gâ â waran e kura wakpin yii koro, gâ e tiri onyun â tâ Wurubwarâ. Gâ e fi wô bûnûn e ten ekpena fô, gâ â dô alan, “Tabita, tô!” Gâ âna fô e tirima wô bûnûn. Gâtâ e we Petero fô, â tô â sara. 41 Gâ Petero e ton wô, gâ â kpà wô â tô e yela. Âwû gâ e kpèlè Wurubwarâ bânæ fô powu, ma bâkpænsô fô, gâ â ka Dooka e wùlà bâ gâtâ e biri ã ba nkpa anæ. 42 Ade nyayæ æ yasæ æ san Yopa ditele fô powu, gâ bânæ kpekpesi be bè to Efonte Yesu be di. 43 Wû mâ gâlâ fô, Petero e di awi bârââ Yopa ditele daanæ. Â sara gâ Simon gâtâ ââ gbârâ bânan baakpa fô wakûn.

Acts 10

1 Ete âkæ â sara Kesareya ditele daanæ gâtâ bee kpèlè Koneliyo. È di gâ bætà bûû bâtalâ gâtâ be ye Itali fô bôôndærâ. Gâ bætà bûû bâtalâ anlâ akpilin ton bã sa wô gataen. 2 È di gâ ânæ gâtâ â ka wo koro â tâ Wurubwarâ, gâ âwô ma wô dækpara dææ bânæ bè serenti Wurubwarâ gepepe, gâ ee wula Yuda bete boo beyenpu boo gutunkoro. Ôya-kamasâ

fô, ee tiri onyun â tâ Wurubwarâ. 3 Duwi dækæ waà mâ anlâ ofila-kenken awôrônyan asiye yaanæ fô, e we kayææn anlâ okute waanæ gâtâ Wurubwarâ wôsalâ âkæ e ye gatala â ba wakûn, gâ e kpèlè wô alan, “Koneliyo!” 4 Gâ Koneliyo ââ nya wô yiridi gæsaa gaanæ, gâ e lila wô alan, “Efonte, anûn?” Gâ Wurubwarâ wôsalâ fô â dõ wô alan, “Koneliyo, Wurubwarâ â nûn aanyun-tiri, gâ e we anlâ gâtâ aa wula beyenpu boo gutunkoro fô, gâ ii di wô gûnûn. 5 Okoro nkenkele fô, sa bânæ Yopa ditele, bàà san Simon gâtâ bee kpèlè alâ Petero fô wakûn. 6 È si gâ Simon gâtâ wô dækpara dí sa âpû wokere, gâ ââ gbârâ bânan baakpa fô wakûn.” 7 Gâtâ âsalâ fô â bã tabûrû â tâ wô, gâ â da fô, Koneliyo e kpèlè wô dækpara dææ bâsaranyan banyôô, ma bætà bûû batalâ gâtâ ââ tæ sa fô baanæ âkæ gâtâ è serenti Wurubwarâ fô. 8 Gâ â dõ bâ ade gâtâ æ ba fô powu, gâ â sa bâ Yopa. 9 Duwi-nyôôfâ fô daanæ gâtâ bã san bââ fôrô, gâ bââ gbâma Yopa ditele waà mâ anlâ ofila-kenken fô, Petero mô gâtâ ã sa Yopa dûkô fô â bûn â san abansûrû anæ gatala waà mâ anlâ awôrônyan asiye yaanæ, gâtâ ã maà tiri onyun. 10 Fô dækpan di de wô, gâ ee len anyan-dilâ èè di. Gâtâ bee kpele anyan-dilâ fô bàà môma wô fô, wû mâ wô anlâ bûda na ka wô fô. 11 Gâ e we gâtâ gatala gæ tana, gâ omini wûkæ wû waran wu bè sere wô bûnûn dûkô anlâ dæyan-dærâ gâtâ bâ yârâba dæ ma diinyun ænaa powu fô. 12 Fô bânan-kperen-kperen powu bã sa dæyan fô daanæ, bæsaræ bænaa bûû bânan, ma bânan-kpæælâ, ma bæsæsæra. 13 Âwû gâ gæta gækæ gæ dõ wô alan, “Petero, tô wolo bâ, fô àà di!” 14 Gâ Petero â dõ alan, “Efonte, kwa! Yema miin te di anyan-kyûnlâ anlâ nyayæ n nya.” 15 Gâ gæta fô gæ næ dõ wô alan, “Gænyan gâtâ Wurubwarâ e to â sa fô, kara ni kpèlè gæ gænyan-kyûnlâ.” 16 Wû mâ gâlâ disere disiyee. Gâ disere-kælæn gâ wû ka omini gâtâ wù we anlâ dæyan fô wu biri wû da gatala. 17 Ôkûna gâtâ Petero ââ sa amænlâ ade ma gæsaa gâtâ e we fô yii koro fô, Koneliyo bâsaranyan gâtâ â sa fô mô be lila, gâ be we dækpara gâtâ Petero ã sa daanæ fô. Gâ be bè yela dækpara fô diitunu. 18 Be kpèlè dækpara fô dææ bânæ, gâ be lila bâ alan, “Nfan gâ Simon gâtâ bee kpèlè alâ Petero fô ã sa?” 19 Gâ gâtâ Petero ã sangba ââ sa amænlâ kadama ade gâtâ e we anlâ okute waanæ fô yii koro fô, Wurubwarâ Gifiye fô gæ dõ wô alan, “Simon, beteni besiyee bâkæ bee bugiti wõ. 20 Okoro tô pæna

koro, fô àà waran a san gataen, àà ma tuma bâ! Târâma bâ, fô awô ma âbâ yàà san! Kara to iworô, yema nmæ na sa bâ.” 21 Gâ Petero â waran â san gataen Koneliyo bânæ fô baakûn. Gâ â dõ bâ alan, “Nmæ n di ânæ gâtâ ii bugiti fô. Ade mômô gâ ì de î san?” 22 Gâ bete fô bâ dõ Petero alan, “Bætà bûûndærâ Koneliyo gâtâ Yuda bete powu bee kpèlè wô diyere-kpara, gâ è serenti Wurubwarâ fô, na sa tæ aakûn. Wurubwarâ wôsalâ e ye gatala â bã dõ wô alâ e bè kpèlè wõ, fô àà ba wô dækpara, fô èè wura â nûn ade gâtâ à ba tâ bâ.” 23 Âwû gâ Petero e to bete fô e gyu dækpara fô daanæ. Kere gæ kpa fô, Petero ma bete fô bâ tô bââ fôrô, gâ Kirisito bete gâtâ bã sa Yopa fô baanæ bâkæ bâ fæya ma âbâ bâ da Kesareya ditele. 24 Wuu duwi-nyôôfâ fô, bâ ma gyu dûkô. Fô Koneliyo ââ nya bâ osele, okoro e kpèlè wô bâfûræ, ma wôwôlôn âbâ powu e tuma. 25 Gâtâ Petero ee gyu dækpara fô daanæ fô, Koneliyo â ma tuma wô, gâ â waran e kura wô bæsaræ bûû gataen gebù gaanæ. 26 Mô Petero â tölà wô, gâ â dõ wô alan, “Tô yela, yema nmæ mô n di gâ ânæ-nyalâ anlâ awô ke.” 27 Gâtâ âbâ ma âwô bee fu anya fô, Petero â san e gyu dikwo fô daanæ, gâ â ma we gâtâ bânæ kpekpesi be tuma gepepe. 28 Dûkô gâ â dõ bâ alan, “Âyæ gbagba î nyî gepepe gâtâ nafô osele wûn ma tâ Yuda-te gâtâ ãã ka koro e sugba ma ânæ gâtâ en di gâ Yuda-te, abââ ãã san âkæ wakûn. Mô Wurubwarâ e wùlà mæ alâ n kara nya ânæ gâtâ e to â sa fô alâ âwô ân kûtûma, abââ wo koro wü ba dædææ. 29 Gâlâ wuu koro, gâtâ bâ sa bânæ be bè kpèlè mæ fô, min kpenti duyû, gâ na tô na ba lâ. Okoro nkenkele n te lila yæ nan nûn gænyan gâtâ gii koro gâ æ sa bânæ maakûn fô.” 30 Gâ Koneliyo â dõ wô alan, “Ndò n di awi anaa gâtâ na san n te tiri onyun mææn dækpara daanæ, ofila-kenken awôrônyan asiyeè yaanæ. Disere-kælæn fô, ete âkæ e bè yela mææn bûnûn. Fô ã sa gâgba-fututu gâtâ gææ åalagæ. 31 Gâ â dõ mæ alan, ‘Koneliyo, Wurubwarâ â nûn aanyun gâtâ aa ti tiri fô, gâ e we anlâ gâtâ aa ti we beyenpu boo gutunkoro, gâ ii di wô gûnûn. 32 Gâlâ wuu koro fô, sa bânæ bàà san Yopa ditele, Simon gâtâ bee kpèlè wô alâ Petero fô wakûn. È si gâ Simon gâtâ wô dækpara dí sa âpû wokere, gâ ââ gbârâ bânan baakpa fô wakûn.’ 33 Okoro gâ na sa bânæ aakûn dækpalan daanæ fô. A mâ ade gâtâ awô mô a ba. Nkenkele âtæ powu ti bè tuma nfan Wurubwarâ bûnûn baanæ gâtâ taà nûn ade-kamasâ gâtâ Efonte Wurubwarâ â ka â tâ

wō alâ àà dō tæ fō.” 34 Âwû gâ Petero â tōlà onyun â tabûrû alan, “Nkele na nyænla gepepe gâtâ Wurubwarâ ân taa nya gâ bânæ bôô bûnûn â mâ ade. 35 Mô fô, ande-kamasâ yaanæ fô eè to ânæ-kamasâ gâtâ è serenti wô, gâ ââ mâ ade gâtâ î tûna fô. 36 Âyæ gbagba æ nûn Nkpa-geto Gaade gâtâ Wurubwarâ â ka â môma Isareli bete, gâ bâ dō bâ tâ bânæ fô. Ade fô n di alâ Yesu Kirisito gâtâ è di bânæ powu Boofonte fô â ka olila â pæna âtæ ma Wurubwarâ tii getite gepepe. 37 Be sere ade nyayæ yææ gâdō ye Galilee, gâ æ yasæ æ san Isareli gâtûnkwaaw powu gaanæ ôkûna gâtâ Yohane â dō Wurubwarâ anæ wuu gekù gaade fô wûû gama. 38 Bâ dō anlâ gâtâ Wurubwarâ â ka wo Gifiye ma wôkâma â sa Yesu Nasareti-te fô anæ, gâ â san e silin â mâ ade-kpara, gâ â kya bânæ powu gâtâ Wurubwarâ wokengbelilâ e di boo koro fô ayebabi, yema Wurubwarâ ã fæya ma âwô. 39 Âtæ n di ade gâtâ Yesu â mâ Yuda gâtûnkwaaw gaanæ ma Yerusalem fô powu yaadansâ yii bedilâ. Bâ gbârâ wô aânbi bâ marama ma oyon be wolo, 40 mô wuu duwi-siyeeffâ fô, Wurubwarâ â lama wô e ye bekulâ baanæ, gâ â yâ wô e tiri wo koro e wùlà. 41 Nka gæfææ gææ bânæ fô powu na we wô, mô âtæ gâtâ Wurubwarâ e were tiri â mâ wadansâ âbâ fô tiiko na we wô. Gâtâ â lama â tô e ye bekulâ baanæ wûû gama fô, âtæ ti di, gâ tæ nyûn ma âwô. 42 Gâ â dō tæ e titi gâtâ tæ dō wade fô tæ tâ Isareli gâtûnkwaaw gææ bânæ powu, fô tàà dō ti wùlà alâ, âwô gâ Wurubwarâ e tiri â sæ gâtâ ãã dō bânæ gâtâ bè si nkpa anæ, ma âbâ gâtâ be ku powu bôô gôdô. 43 Âwô gâ Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô powu bâ dō ade bâ dama wo koro alâ, ânæ-kamasâ gâtâ eè to wô e di fô, wo diyere dii koro Wurubwarâ ãã ka wade-kpen â kyâ wô fô.” 44 Gâtâ Petero ã sangba ââ tabûrû fô, Wurubwarâ Gifiye fô gæ bã sara ma âbâ gâtâ bââ nûn ade nyayæ fô powu. 45 Gâ ômææ wu ku Yuda bete gâtâ be to Yesu be di, gâ bâ târâma Petero bâ ba fô, yema Wurubwarâ Gifiye fô gæ bã sara ma bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô mô. 46 Yema Yuda bete fô bâ nûn gâtâ bânæ fô bââ dō gâtâbûrû-fon, gâ bee sila Wurubwarâ. Gâ Petero â dō alan, 47 “Gâtâ bânæ nyabâ mô be wura to Wurubwarâ Gifiye fô, gâ gæ bã sara ma âbâ anlâ âtæ lâ, âkæ ã talæ â sù gâtâ bâ kara kù bâ Wurubwarâ anæ?” 48 Okoro Petero â tâ osele gâtâ bàà kù bâ Wurubwarâ anæ Yesu Kirisito diyere daanæ. Âwû gâ bâ fô Petero alâ â sara baakûn awi kalansâ.

Acts 11

1 Kirisito bânæ-salâ fô ma Kirisito bete gâtâ bã sa Yudeya gâtûnkwa
gaanæ fô bâ nûn gâtâ bânæ gâtâ ben di gâ Yuda bete fô mô be to
Wurubwarâ Ade fô bâ sa. 2 Okoro gâtâ Petero â san Yerusalem fô,
Kirisito bete gâtâ bè yela gæsan gii gebelen gaade yææ bûnûn fô bâ tabûrû
ma âwô. 3 Be lila wô alan, “Anûn yii koro gâ a san gæfææ gâtâ gææ bânæ
bân taa belen bôô bæsan anlâ âtæ fô baakûn, gâ a ma di ma âbâ?” 4 Gâ
Petero e tiri ade gâtâ æ ba fô powu yaanæ dækæ-dækæ e wulà bâ alan, 5
“N̄ sa Yopa ditele daanæ n te tiri onyun, gâ na we anlâ okute waanæ omini
wûkæ anlâ dæyan-dærâ gâtâ bâ yârâba dæ, gâ bâ warama dæ ma diinyun
ænaa fô be ye gatala be bè sere mææn bûnûn. 6 Gâtâ na nya daanæ fô, na
we bânan kpekpesi. Na we dæfa dææ bânan-gyelâ, ma bânan-kpæælâ, ma
bæsæsæra powu. 7 Âwû gâ na nûn gæta gækæ gâtâ gæ dõ mæ alan,
‘Petero, tô wolo bâ, fô àà di!’ 8 Gâ na dõ alan, ‘Efonte, kwa! Anyan-
kyûnlâ anlâ nyayæ ææn tâ kya miinnyun æ nya!’ 9 Gâ gæta fô gi ye gatala
gi biri gæ tabûrû ma mæ disere-nyôôfâ alan, ‘Gænyan gâtâ Wurubwarâ e
to â sa fô, kara ni kpèlè gæ gænyan-kyûnlâ!’ 10 Wû mâ gâlâ disere
disiyee, gâ be tiira wû powu bâ da gatala. 11 Ôkûna wûtôkô waanæ gâ
bânæ besiyee bâkæ bâ ba maakûn, gâtâ bâ sa bâ be ye Kesareya. Gâ bâ ba
bè yela dækpara gâtâ n̄ sa daanæ fô diitunu. 12 Wurubwarâ Gifiye fô gæ
dõ mæ alâ n târâma bâ n san gâtâ n kara to iworo. Kirisito bete kooron
nyabâ bâ fæya ma nmæ, gâ tæ san tæ ma gyu ete gâtâ â sa bâ fô dækpara.
13 Gâ â dõ tæ anlâ gâtâ e we Wurubwarâ wôsâlâ è yela wô dækpara
daanæ, gâ â dõ wô alan, ‘Sa bânæ Yopa, bàà ma kpèlè Simon gâtâ bee
kpèlè alâ Petero fô. 14 Âwô nan bã dõ wõ ade gâtâ awô ma aa dækpara
dææ bânæ powu yaà mâ, fô yaà wura nkpa-geto.’ 15 Gâtâ na bô na ka ade
fô n tâ dõ bâ fô, Wurubwarâ â yâ wo Gifiye fô gæ bã sara baanæ anlâ gâtâ
â yâ gæ bã sara taanæ digyegeye daanæ fô. 16 Âwû gâ na kûna ade gâtâ
Efonte Yesu â fûrûma â dõ fô. Â dõ alan, ‘Yohane è de gâ butu ee kù
bânæ Wurubwarâ anæ, mô Wurubwarâ âã ka gâ wo Gifiye fô e kù yæ.’ 17
Gengyi Wurubwarâ â tâ bâ anyan-tâlâ fô ke anlâ gâtâ â tâ âtæ gâtâ ti to
Efonte Yesu Kirisito ti di fô, ânyan gâ nmæ n̄ di gâtâ nan sù Wurubwarâ

wosele?” 18 Gâtâ Kirisito bete fô bâ nûn ade nyayæ fô, boo-ituru æ nûn bâ, gâ be sila Wurubwarâ alan, “Âwû bærâ, Wurubwarâ â tâ osele gâtâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô mô bàà foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ, fô bàà wura nkpa.” 19 Sitefano gewolo wûû gama fô, Yuda bete gâtâ be to Yesu be di fô be we dæyæyâ ma gænæ-kyûn gepepe. Okoro bâ tô bâ yasæ bâ da Fenikiya ma Kiporo ntûnkwaâ yaanæ, ma Antiyoki ditele daanæ. Gâ bâ san bââ dõ Yesu wo koro gaade fô bâ tâ Yuda bete booko. 20 Mô baanæ bâkæ gâtâ bè di Kiporo bete, ma Kirene bete fô, bâ san Antiyoki, gâ bâ ma dõ Efonte Yesu wo koro gaade fô bâ tâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô mô. 21 Efonte Wurubwarâ wôkâma wù yela bôô gama, gâ bânæ fô baanæ kpekpesi be to be di, gâ bânæ be foma baamænâ bâ ba Efonte Yesu wakûn. 22 Gâtâ Kirisito bete dikpi gâtâ bã sa Yerusalem bâ nûn ade nyayæ gâlâ fô, bâ sa Banaba â san Antiyoki. 23 Gâtâ e gyu dûkô, gâ e ma we anlâ gâtâ Wurubwarâ â bwala bânæ fô, wû mâ wô ôsâ. Gâ â sa bâ aniya alâ bâ ka boo-ituru powu bâ târâma Efonte Yesu gepepe. 24 Banaba nyawô è di gâ ânæ-kpara gâtâ Wurubwarâ Gifiye ma getodi gæ yôn wanæ gepepe. Gâ Efonte Wurubwarâ â ka bânæ kpekpesi â bã fæya ma Kirisito bete fô. 25 Âwû gâ Banaba â san Taaso ditele â ma bugiti Sawulo. 26 Gâtâ e we wô fô, â ka wô â ba Antiyoki. Okoro gækyan fô powu gaanæ fô, Sawulo ma Banaba bee ti tuma ma Kirisito bete dikpi fô, gâ bee ti wulà bânæ dætænpan fô ade Antiyoki ditele daanæ. Dûkô gâ be gyegeye be kpèlè Yesu bâkasælâ fô alâ Kirisito bete. 27 Awi ætôkô yaanæ fô, Wurubwarâ bâtabûrûlâ bâkæ be ye Yerusalem bâ ba Antiyoki. 28 Gâ baanæ âkæ gâtâ bee kpèlè Agabo fô â tô e yela, gâ Wurubwarâ Gifiye fô gæ yâ â dõ ade â sæ alâ dækpan-dærâ dækæ daà bã ba gâtûnkwaâ fô powu gii koro. Dækpan-dærâ dætôkô na ti sere egyu-dærâ Kaludiyo wo bugyu baawi yaanæ fô. 29 Okoro bâkasælâ fô bâ mâ baamænâ alâ baanæ-kamasâ âã tâ kôba anlâ gâtâ ã talæ, fô bàà ka bâ tæyâma Kirisito bete gâtâ bã sa Yudeya gâtûnkwaâ gaanæ fô. 30 Gâ bâ mâ gâlâ, gâ bâ ka kôba fô bâ sa Banaba ma Sawulo gâtâ bàà ka bâ ma tâ Kirisito bete dikpi gâtâ bã sa Yerusalem fô bôô bândærâ fô.

1 Ôya wûtôkô ke waanæ fô, egyu Erode â tô ee gye Kirisito bete dikpi fô baanæ bâkæ, gâ ââ nyanla bâ. 2 Â yâ be wolo Yohane wôdærâ Yakobo ma edon. 3 Gâ gâtâ e we alâ Yuda bete bôô bândærâ fô be len wû gâlâ fô, â sa bâ ma gye Petero mô. Fô wù di ôkûna gâtâ bee di Boroboro gâtâ bân sa gæfa-âanlâ wanæ fô waawi-dærâ. 4 Gâtâ Erode e gye Petero wûû gama fô, â ka wô â ma tan. Gâ â ka wô â sa bætà bûû bâtalâ akpen anaa gâtâ dikpen-kamasâ dî ba bânæ bânâa fô, baalô yaanæ, gâtâ bàà nya wo koro. Erode â mâ wamænâ gâtâ gengyi bè di Nkpa-geto gaawi-dærâ fô be were fô, èè ye ma wô okòro, fô èè tin wô dæpwâ. 5 Okoro Petero â wô â tan dikwo. Mô Kirisito bete dikpi fô be yela be tiri onyun gepepe bâ fô Wurubwarâ bâ tâ Petero. 6 Gâ odente gâtâ kere gaà kpa egyu Erode èè ye ma wô okòro e tin wô dæpwâ fô, Petero ã dô bætà bûû bâtalâ bânÿôô boo getite. Bâ ka agbarægbaræ bâ ban wô, gâ bânæ-dæyâlâ mô bè yela dikwo fô diitunu bââ dæyâ. 7 Disere-kæläen fô, Efonte Wurubwarâ wôsalâ âkæ e bè ye, gâ dikwo fô daanæ dæ âmaâæ. Gâ e kpenti Petero digongyi â lama wô, gâ â dõ wô alan, “Kya koro, àà tô bilen!” Gâ dækpalan daanæ fô, agbarægbaræ fô i ye walô yaanæ æ nün. 8 Âwû gâ Wurubwarâ wôsalâ fô â dõ wô alan, “Ka aa ngba ma aanataga sa!” Gâ Petero â mâ gâlâ. Gâ âsalâ fô â næ dõ wô alan, “Gye aa ngba wurukyaa fô tin gepepe, fô àà târâma mæ!” 9 Gâ Petero â târâma wô e ye okòro. Mô fô, wô bûnûn bûnûn tâ âmaâæ wô èè we ade gâtâ Wurubwarâ wôsalâ fô ââ mâ fô yaanæ. Yema wûû mâ wô anlâ wù di okute waanæ fô. 10 Bâ ma da bådæyâlâ-gyangbasâlâ, ma bânÿôôfâ fô boo koro, gâ bâ ma ye awôrônÿan yaatana gâtâ gengyi à ye dûkô fô a gyu ditele fô daanæ fô. Gâ atana fô yiiko-yiiko æ tana æ tâ bâ, gâ be ye. Gâtâ bâ san bâ ma ye dædan daanæ fô, Wurubwarâ wôsalâ fô â nyûn disere-kæläen e kere Petero â ya. 11 Dûkô gâ Petero bûnûn bû âmaâæ wô, gâ alan, “Nkele gâ na we, gâ na nyænla gâtâ Efonte Wurubwarâ â sa wôsalâ e bè tiri mæ e ye Erode wôdû ma ade gâtâ nafô Yuda bete bôô bândærâ bee fura gâtâ bàà mâ mæ fô yaanæ.” 12 Gâtâ e we gâlâ gaade nyayæ fô, â san Yohane gâtâ bee ni kpèlè alâ Maki fô wôna Mariya dækpapa. Fô bânæ kpekpesi be tuma dûkô gâtâ bee tiri onyun. 13 Petero â gbârâ bâ dætana, gâ âsûgûgyan âkæ gâtâ bee kpèlè Roda fô â tô â san ãã ma nya ânæ-kæläen gâtâ ââ gbârâ bâ dætana fô. 14

Gâtâ â nûn gæta fô, gâ â nyænla alâ wù di Petero fô, wû mâ wô ôsâ wû kaara, okoro e finla ân tana dætana fô â tâ wô. Gâ e serenti â ma dô alan, “Petero â ba è yela otunu!” 15 Gâ be lila wô alan. “Gì si lâ, aa gyu dæbalan?” Mô â sæna bûnûn â dô gâtâ wù di gâ Petero. Okoro âbâ powu bâ dô alan, “Wàà mâ gâ Petero gikpena.” 16 Fô Petero mô ã bô ã gyaga dætana fô dææ gâgbârâ. Gâtâ bâ ma tana dæ fô, be we wô, gâ ômææ wu ku bâ. 17 Mô Petero â bûma gûlô alâ be tin boo-inyun. Gâ â dô bâ anlâ gâtâ Efonte Wurubwarâ e tiri wô e ye dikwo gâtâ bâ tan wô fô daanæ. Gâ â dô bâ alan, “Æ ma dô Yakobo ma tææwôlôn âbâ Kirisito bete-kurumakyââ fô ade nyayæ!” Gâ â tô â da ôkûn-fon wûkæ. 18 Gâtâ kere gæ kpa fô, otiira-dærâ wû nûn bætà bûû bâtalâ fô boo getite. Gâ bee lila booko-booko alan, “Gâ Petero de? Gâ Petero de?” 19 Egyu Erode â yâ be bugiti gepepe, mô ben we wô. Okoro e kpèlè bætà bûû bâtalâ gâtâ bâ dæyâ Petero fô, gâ e lila boo-inyun yaanæ yaade ãã nûn. Wûû gama fô, â yâ be wolo bâ. Nyawû wûû gama fô, egyu Erode â tô e ye Yudeya gâtûnkwa, gâ â ma sara Kesareya ditele awi kalansâ ækæ. 20 Ôkûna wûtôkô waanæ fô, â ka owurufa Tiro ma Sidon bânæ boo koro. Okoro bânæ fô bâ mâ onyun-kælæn, gâ bâ san bâ ma we wô. Bâ ka ade fô bâ dama Bilasito gâtâ è di egyu wônæ gbaa fô wo koro alâ, â ma fô egyu Erode â tâ bâ, yema wô gâtûnkwa gaanæ gâ bee wura anyan-dilâ be ye. 21 Gâtâ duwi gâtâ bã sæ fô dæ næma fô, egyu Erode â sa wagyû-nyan, gâ â bã sara wo gigyû-bæya gii koro, gâ â tabûrû â tâ bânæ fô powu. 22 Gâ bânæ be kpen, gâ bâ dô alan, “Egyu gæta nyagæ gi di gâ Wurubwarâ gæta, nka ânæ-nyalâ woyo!” 23 Dækpalan daanæ fô, Efonte Wurubwarâ wôsalâ e ye gatala â bã gbârâ egyu Erode â sa geyeba, yema gâtâ en bù Wurubwarâ fô okoro. Gâlâ wuu koro alubi i gyu wô, gâ e ku. 24 Mô Wurubwarâ Ade fô æ san bûnûn, gâ æ yasæ gepepe. 25 Gâ ôkûna gâtâ Banaba ma Sawulo be werema bôô gûtûn dûkô fô, be biri be ye Yerusalem bâ san Antiyoki. Bâ ka Yohane gâtâ bee ni kpèlè alâ Maki fô bâ fæya ma boo koro.

1 Waanæ fô, Wurubwarâ bâtabûrûlâ ma bewûlâlâ bâkæ bã sa Kirisito bete dikpi gâtâ bã sa Antiyoki ditele daanæ fô baanæ. Bânæ fô n di Banaba, ma Simeno gâtâ bee kpèlè alâ Ânæ-dæya fô, ma Lukiso gâtâ e ye Kirene fô, ma Manane gâtâ bâ kyalæ wô ma gæfææ giigyû Erode fô, ma Sawulo. 2 Gâtâ bââ sûma Efonte Yesu, gâ bââ ban onyun fô, Wurubwarâ Gifiye fô gæ dõ alan, “I tiri Banaba ma Sawulo æ tâ mæ, fô bàà ma mâ gûtûn gâtâ gii koro na kpèlè bâ fô.” 3 Okoro gâtâ bâ ban onyun, gâ be tiri onyun fô, bâ ka baalô bâ gyaga Banaba ma Pawulo boo koro, gâ be tiri bâ osele. 4 Ôkûna gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gæ sa bâ gâlâ fô, bâ bã tô bâ da Selekiya. Bâ sara ôkûlæ-dærâ waanæ be ye dûkô bâ san Kiporo gâtûnkwaã gaanæ. 5 Ôkûna gâtâ bâ ma gyû Salami ditele fô, bâ san Yuda bete boo Getumakûn kperen-kperen gâtâ î sa dûkô fô bâ ma dõ Wurubwarâ Ade. Fô Yohane gâtâ bee ni kpèlè Maki fô ã fæya ma âbâ gâtâ ââ kpà bâ. 6 Bâ ma kaara Kiporo gâtûnkwaã gâtâ âpû e silin gæ e tuma fô, gâ bâ ma ye Pafô ditele daanæ. Dûkô fô, be ma tuma âfa-te âkæ gâtâ è di gâ Yuda-te. Wo diyere n di Baa-Yesu, gâ ââ mâ anlâ è di gâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ, mô ââ gban. 7 Âfa-te fô wôwôlôn n di gâtûnkwaã fô giigyû. Egyû fô diyere n di Segiyo Pawulo, gâ e belen bûnûn gepepe. Â sa bânæ bâ ma kpèlè Banaba ma Sawulo bâ mômô wô, yema ee len gâtâ ãã nûn Wurubwarâ Ade. 8 Mô âfa-te fô gâtâ bee ni kpèlè wô Gereki ginde gaanæ alâ Elima fô, â tô ââ sû bâ osele. E len gâtâ èè tiri egyû fô wamænâ e ye Wurubwarâ Ade fô yaanæ, gâtâ ân nan to Ade fô e di. 9 Âwû gâ Sawulo gâtâ bee ni kpèlè alâ Pawulo, gâ Wurubwarâ Gifiye gî yôn wanæ gepepe fô, â nya âfa-te fô yiridi, gâ â dõ wô alan, 10 “Awô, Wurubwarâ wokengbelilâ wobi gâtâ aa kyûn ade-tûnalâ-kamasâ, gâ didebila ma adawû yiimiri-kpen na yôn aanæ, gâ aa fi Efonte Wurubwarâ wade-tûnalâ fô, 11 nkele Efonte Wurubwarâ gûlô gaà kya wõ, okoro aa bûnûn baà gbena gâtâ an mini we ofila ma sere ôkûna wûkæ.” Disere-kælæn fô âfa-te fô bûnûn bu gbena, gâ è yela ââ lala â nya alâ wô gûlô gaà kya ânæ âkæ, fô èè wùlà wô osele. 12 Gâtâ egyû fô e we nyawû fô, e to e di, gâ Efonte Yesu Ade gâtâ bee wùlà fô æ yâ ômææ wu ku wô. 13 Pawulo ma wô bânæ bâ ka ôkûlæ-dærâ be ye Pafô bâ san Pega ditele gâtâ dî sa Pamfiliya gâtûnkwaã gaanæ fô. Dûkô gâ Yohane Maki e kere bâ â ya, gâ e biri â ba Yerusalem.

14 Ye Pega fô bâ san Antiyoki ditele gâtâ dî sa Pisidiya gâtûnkwaã gaanæ fô. Gâtâ Yuda bete boo Duwi-tunalâ dæ næma fô, bâ san bâ ma sara Yuda bete boo Getumakûn fô. 15 Gâtâ bâ kalan be ye Mose wo-Ise ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-wùlâlâ fô yaanæ be were fô, Getumakûn gææ bândærâ fô bâ yâ bânæ bâ dõ Pawulo âbâ alan, “Tææwôlôn âbâ, gengyi î ba ade ækæ gâtâ yaà dõ æ sa bânæ koro geton fô, osele wü dô.” 16 Dûkô gâ Pawulo â bûma gûlô, gâ â tô e yela, gâ â dõ alan, “Mææn bânæ ma âyæ gâtâ ì serenti Wurubwarâ, æ nûn maakûn! 17 Isareli bete bôô Wurubwarâ na tiri tiitu âbâ na mâ wô bânæ. Ôkûna gâtâ tiitu âbâ bâ ma di gisela Egyipiti gâtûnkwaã gaanæ fô, e yela bôô gama â mâ bâ gæfææ-dærâ, gâ â ka wôkâma-dærâ e tiri bâ e ye gâtûnkwaã fô gaanæ. 18 E ton bâ, gâ â nya boo koro gepepe otonkuma waanæ gâlââ bækyan akpilin anyôô (40). 19 Gâtâ Wurubwarâ â mæna bæfææ kwarankæ Kanaan gâtûnkwaã gaanæ fô, â ka gâtûnkwaã fô â tâ wô bânæ Isareli bete gakpa. 20 Bâ sara gâlââ waà mâ anlâ bækyan nkpæn anyôô ma akpilin anyôô ma fwo (450). Nyawû wûu gama fô, Wurubwarâ â tâ bâ gôdô gææ bâdôlâ ma sere wônæ-salâ Samuweli wo koro. 21 Âwû gâ tiitu âbâ fô bâ fô Wurubwarâ alâ â tâ bâ egyu. Gâ â ka Kisi gâtâ e ye Benjamin afûræ yaanæ fô wobi Sawulo â tâ bâ, gâ e di bugyu fô bækyan akpilin anyôô (40). 22 Wurubwarâ â tōlâ wô bugyu fô baanæ, gâ â ka Dafidi â sæ bugyu. Wurubwarâ â dõ kadama Dafidi wo koro alan, ‘Na we Yese wobi Dafidi, âwô n di miinturu waanæ wûûnæ-lenlâ. Âwô âã mâ gænyan-kamasâ gâtâ n te len fô.’ 23 Dafidi nyawô wodu waanæ gâ Wurubwarâ e tiri Nkpa Wotolâ Yesu e ye â ba Isareli bete fô baakûn, anlâ gâtâ â fûrûma â dõ â sæ gâtâ âã mâ fô. 24 Pâ Yesu âã bã ba fô, Yohane e gyegeye â dõ â tâ Isareli bete powu alâ, be foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn, fô bàà yâ bàà kù bâ Wurubwarâ anæ. 25 Okoro ôkûna gâtâ Yohane ee len èè werema wô gûtûn fô, â dõ alan, ‘Ânyan gâ î nyî alâ n di? Nka nmæ n di ânæ gâtâ ii so fô. Âwô âã bã ba mææn gama, gâ mæn kûtûma gâtâ nan kura n furu wanataga yææâûn gba.’ 26 Mæænwôlôn âbâ Abiraam wodu waanæ wûu bânæ, ma âyæ bânæ gâtâ in di Yuda bete, mô ì serenti Wurubwarâ, âtæ taakûn gâ gâlâ gææ nkpa-geto gaade fô æ ba. 27 Bânæ gâtâ bè si Yerusalem, ma bôô bândærâ powu ben we Yesu bâ

nyænla gâtâ âwô n di Nkpa Wotolâ fô. Gâ ma gâtâ bââ kalan Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-wùlâlâ fô Duwi-tunalâ-kamasâ fô, bân taa nûn yaanæ. Mô gâtâ be tin Yesu dæpwâ fô, bâ yâ bâtabûrûlâ baade-âwaralâ fô æ ba waanæ. 28 Ma gâtâ ben wura ade-kpen ækæ kadama Yesu wo koro gâtâ ãã kûtûma ma diku gba fô, bâ ma fô Pilato gâtâ ãã yâ bàà wolo wô. 29 Wûû gama gâtâ bâ mâ ade gâtâ bâ âwara kadama wo koro fô powu be were fô, bâ ma tiri wô be ye oyon fô wuu koro, gâ bâ ka wô bâ ma lo gæsàn gaanæ. 30 Mô Wurubwarâ â lama wô e ye bekulâ baanæ. 31 Gâ awi kpekpesi yaanæ fô, e tiri koro e wùlà bânæ gâtâ nafô bââ tæ san ma âwô be ye Galilee bâ ba Yerusalem fô. Âbâ n te di wo koro gaadansâ bâ tâ gæfææ gææ bânæ lâ. 32 Âtæ mô tææ dõ yæ Nkpa-geto Gaade gâtâ Wurubwarâ â dõ tiitu âbâ â sæ, 33 gâ â yâ æ ba waanæ æ tâ âtæ gâtâ ti di boo bebi fô. Ade fô n di gâtâ â lama Yesu e ye bekulâ baanæ, anlâ gâtâ bâ âwara bâ sa Ônûn-nyôôfâ fô waanæ fô. Dûkô gâ Wurubwarâ â dõ alan, ‘Awô n di miinbi. Nmæ na wo wõ ñdò.’ 34 Wurubwarâ e biri â dõ ade kadama Yesu wô gâlama-tô ye bekulâ baanæ, ma gâtâ wo koro-kpaba wûn nan fwa fô. Â dõ alan, ‘Nan ka miinlila-dærâ gâtâ na dõ na sæ na tâ Dafidi fô n tâ yæ.’ 35 Gâ Dafidi â dõ âwô wo koro gaade Ônûn wûkæ waanæ alan, ‘An nan yâ aanæ-lenlâ fô èè ku â fwa e lulu.’ 36 Mô Dafidi â sûma Wurubwarâ wô nkpa awi powu yaanæ Wurubwarâ gelenbi gaanæ e were fô e ku. Gâ be lo wô wotu âbâ boo gelokûn, gâ wo koro-kpaba wû fwa. 37 Mô Yesu gâtâ Wurubwarâ â lama e ye bekulâ baanæ fô bærâ, wo koro-kpaba wûn fwa. 38 Mææn bânæ, gâlâ gaade nyayæ yii koro n te len yàà nyænla alâ, ade-kpen yææ gâka-kyâ gaade fô î san ma gâ Yesu wo koro. 39 Âwô wo koro ânæ-kamasâ gâtâ ee to e di fô, e di aten gâtâ nafô âkæ âân talæ e di Mose wo-Ise fô yii koro wàà yâ èè di aten gâlâ. 40 Æ nya yii koro gepe, fô ade gâtâ bâ dõ bâ sæ Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-wùlâlâ yaanæ fô æn nan ba yii koro. Ade fô n di alan, 41 ‘Âyæ gâtâ ææ gbã bânæ fô, æ nya! Waà mâ yæ dibi-dækæ, diku daà futa (tûnla) yæ, yema n tâ mâ gûtûn gækæ yaawi nyayæ yaanæ, gâ gengyi ânæ âkæ ã bã dõ yæ gba fô, æn nan to i di.’ ” 42 Okoro gâtâ Pawulo ma Banaba bee ye Getumakûn dûkô bàà san fô, bânæ fô bâ fô bâ alâ be biri bâ ba Duwi-tunalâ-fon, fô bàà bã dõ bâ ade nyayæ yaakæ. 43 Gâtâ bânæ bâ

yasæ be ye Getumakûn dûkô fô, Yuda bete kpekpesi, ma bânæ gâtâ bâ ka koro bâ tâ Yuda bete bôô dæsûma fô, bâ târâma Sawulo ma Banaba. Gâ bâ dô bâ sa bânæ fô gâtâ bàà sara Wurubwarâ wô gâbwala fô gaanæ. 44 Gâtâ Duwi-tunalâ-fon dæ næma fô, ditele fô dææ bânæ ofèn-dærâ be bè tuma, gâtâ bàà nûn Wurubwarâ Ade. 45 Gâtâ Yuda bete bôô bândærâ fô be we bânæ dætænpan-dærâ gâlâ fô, wû mâ bâ gænæn-sæya. Okoro be to Pawulo wade-dôlâ fô iworô, gâ be toro wô. 46 Âwû gâ Pawulo ma Banaba bâ tabûrû giteni gaanæ alan, “Nafô wù di gâtâ âyæ Yuda bete gâ tí dàà dô Wurubwarâ Ade nyayæ tæ tâ. Mô yii geterema Ade nyayæ wuu wùlà alâ, i to æ sa gâtâ æn kûtûma ma nkpa gakpaakpa fô. Gâlâ wuu koro fô, âtæ mô ti fi tææ bûnûn tææ fôrô bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô baakûn tí maà dô bâ Nkpa-geto Gaade fô. 47 Yema Efonte Wurubwarâ â dô tæ alan, ‘Na ka yæ na mâ gââmaâæ na tâ ande powu yææ bânæ. Âyæ nan wùlà gâtûnkwaæ gææ bânæ osele gâtâ nan ka n to bâ nkpa.’ ” 48 Gâtâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô bâ nûn gâlâ gaade nyayæ fô, wû mâ bâ ôsâ, gâ be sila Efonte Wurubwarâ Nkpa-geto Gaade fô yii koro. Gâ bânæ powu gâtâ Wurubwarâ e tiri bâ gâtâ bàà wura nkpa gakpaakpa fô, be to Yesu be di. 49 Gâ Efonte Wurubwarâ Ade fô æ yasæ dûkô wû gâtûnkwaæ fô powu gaanæ. 50 Mô Yuda bete bôô bândærâ fô bâ mæna Pawulo ma Banaba bâ tâ bânænæ gâtâ bã serenti Wurubwarâ, gâ bã ba gebù fô ma ditele fô dææ bândærâ. Gâ bânæ fô bâ kyûn Pawulo ma Banaba, gâ be berema bâ be ye baanæ dûkôbâ. 51 Okoro Kirisito bânæ-salâ fô bâ kpûkpa bôô bææsæræ baatæn be lu bânæ fô baayu yii getite, gâ bâ tô bâ da Ikoniyum ditele daanæ. 52 Mô Yesu bâkasælâ gâtâ bã sa dûkôbâ fô bærâ, bee di ôsâ gepepe, gâ Wurubwarâ Gifiye fô mô gæ yôn baanæ gepepe.

Acts 14

1 Ikoniyum ditele daanæ mô, gâlâ ke gâ Pawulo ma Banaba bâ san bâ ma gyu Yuda bete boo Getumakûn. Bâ dô Nkpa-geto Gaade fô gepepe gâtâ wû yâ Yuda bete ma Gereki bete fô kpekpesi be to be di. 2 Mô Yuda bete gâtâ be terema ben to Yesu be di fô, bâ fûba bâ sa bânæ gâtâ ben di Yuda

bete fô, gâ bâ tô be yela Pawulo ma Banaba boo koro. 3 Mô fô, Pawulo ma Banaba be di awi ditele fô daanæ. Be sere oturu bâ dô Efonte Wurubwarâ gâbwala fô gaade, gâ âwô mô e yela bôô gama, gâtâ wû yâ bâ mâ ade-dærâ ma gæsaa. 4 Gâlâ wuu koro ditele fô dææ bânæ be yo akpen anyôô. Baanæ bâkæ bè yela Yuda bete bôô bândærâ fô bôô gama, gâ bâkæ mô bè yela Kirisito bânæ-salâ fô bôô gama. 5 Nkele fô, Yuda bete gâtâ ben to Yesu be di fô ma bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô bâ ma mâ onyun-kæläen ma bôô bândærâ gâtâ bàà nyanla Kirisito bânæ-salâ fô, bàà fun bâ ataa be wolo. 6 Mô Kirisito bânæ-salâ fô bâ nûn ade fô, gâ bâ tô be serenti bâ san Likoniya watele Lisitira ma Deebe, ma ntûnkwaâ gâtâ î sa dûkô wûû gælan fô, 7 bâ ma dô Nkpa-geto Gaade fô dûkô. 8 Ete âkæ ã sa Lisitira ditele daanæ, gâtâ be wo wô ôtagasæ, gâ ân tô â san â nya. 9 Ôtagasæ fô â sara â nûn ade gâtâ Pawulo ââ dô fô. Pawulo mô â nya ete fô yiridi, gâ e we gâtâ ete fô getodi gî talæ gæ yâ èè wura ôkâma. 10 Gâlâ wuu koro Pawulo â tabûrû kin-kin â dô wô alan, “Tô yela aa bæsäeræ buu koro!” Gâ ete fô â tô e firigi, gâ â san ma wô bæsäeræ. 11 Gâtâ bânæ dætænpan fô be we ade gâtâ Pawulo â mâ fô, bâ gbârâ afala Likoniya ginde gaanæ alan, “Tii bekpen fô be tiri koro anlâ bânæ-nyalâ bâ ba tii getite!” 12 Gâ ditele fô dææ bânæ bâ ka boo bekpen baayere bâ sa Pawulo ma Banaba. Bâ sa Banaba diyere alâ Sewuso, gâ Pawulo mô n di Emesi, yema âwô n tâ tæ tabûrû. 13 Fô Sewuso wokpen dikwo dî sa ditele fô daatuma. Gâ Sewuso wokpente â ka bâkwô ma afwâ â ba ditele fô daatuma, fô âwô ma ditele fô dææ bânæ bàà ma tâ gedi. 14 Mô gâtâ Banaba ma Pawulo bâ nûn ade gâtâ bânæ fô bee len bàà mâ fô, be gye bôô ngba bâ fââran, fô wàà wùlà alâ, ade fô æ taga bâ gûsô. Gâ bâ tô bâ san bânæ fô baakûn, gâ bâ fa bâ, gâ be lila bâ alan, 15 “Beteni, anûn yii koro gâ ææ mâ gâlâ? Âtæ mô, tì di gâ bânæ-nyalâ anlâ âyæ ke. Tæ ba tàà bâ dô yæ Nkpa-geto Gaade gâtâ wàà yâ yæ yàà kere ade gâtâ æn ma tônô lâ yææ gâmâ æ ya, fô yàà foma yaamænâ i ye yii-isele yaanæ æ ba Wurubwarâ gâtâ ã sa gakpaakpa fô wakûn. Âwô na mâ gatala ma gâtûnkwaâ, âpû ma anyan powu gâtâ î sa wanæ fô. 16 Wukukuba fô, Wurubwarâ â yâ gâtûnkwaâ gææ bânæ powu bâ san boo-isele yaanæ, gâ bâ mâ boo gelenbi. 17 Mô Wurubwarâ ââ mâ ade-kpara kpekpesi e wùlà

gâtâ waà yâ bânæ bàà nyænla wô. Ââ yâ âsûn â nûn â tâ yæ, gâ ââ yâ yaanyan ii pe ôya-kamasâ. Ââ tâ yæ anyan-dilâ, gâ ââ yâ yiituru ææ nûn yæ.” 18 Mô ma bôô gâtâbûrû nyagæ powu gba fô, bâ fana pâgâ bâ talæ bâ sù bânæ fô gâtâ bâ kara tâ bâ gedi fô. 19 Âwû gâ Yuda bete bâkæ be ye Antiyoki ma Ikoniyum bâ ba. Gâ bâ dõ ade be foma bânæ fô baamænâ. Gâ be fun ataa bâ fûlæ Pawulo, gâ be tiira wô ma gâtûnkwaâ gâlââ be ye ditele fô daanæ. Bã nyî alâ, e ku, gâ be kere wô bâ ya. 20 Mô gâtâ Yesu bâkasælâ fô be bè silin wô be tuma fô, â tô e yela, gâ e biri â san ditele fô daanæ. Gâtâ kere gæ kpa fô, âwô ma Banaba be ye dûkô bâ san Deebe ditele daanæ. 21 Gâtâ bâ dõ Nkpa-geto Gaade fô Deebe ditele daanæ, gâ be wura bâkasælâ-fon kpekpesi fô, be biri bâ san Lisitira ma Ikoniyum ma Antiyoki atele yaanæ. 22 Bã san bââ sa bâkasælâ fô aniya gâtâ bàà ton boo getodi fô gaanæ kin-kin. Bâ dõ bâ sa bâ alan, “Pâ yàà talæ æ ma sara Wurubwarâ Buggy fô baanæ fô, wù di gâtâ ade kpekpesi yàà tama yæ.” 23 Gâ gengyi bè gyu ditele-kamasâ gâtâ Kirisito bete bã sa daanæ fô, bââ sæ bândærâ Kirisito bete dikpi fô baanæ. Bââ ban inyun be tiri onyun bâ ka bândærâ fô bâ sa Efonte Yesu gâtâ be to be di fô gûlô. 24 Gâtâ Kirisito bânæ-salâ fô be ye Pisidiya fô, bâ san Pamfiliya gâtûnkwaâ gaanæ. 25 Bâ dõ Wurubwarâ Ade fô Pega ditele daanæ, gâ be ye dûkô bâ san Ataliya ditele. 26 Ye Ataliya fô, bâ ka ôkûlæ-dærâ be biri bâ ba Antiyoki ditele. Antiyoki dûkô gâ Kirisito bete fô be ti tiri onyun bâ ka bâ bâ sa Wurubwarâ alô alâ bâ ma mâ gûtûn gâtâ be werema lâ fô. 27 Gâtâ be gyu dûkô fô, be kpèlè Kirisito bete dikpi fô be bè tuma ôkûn-kælæn, gâ bâ dõ bâ anlâ gâtâ Wurubwarâ â ka bâ â mâ gûtûn, ma anlâ gâtâ â tana osele â tâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô gâtâ âbâ mô bàà to Yesu be di fô. 28 Gâ Pawulo ma Banaba be di awi bâkasælâ fô baakûn.

Acts 15

1 Bânæ bâkæ be ye Yudeya gâtûnkwaâ gaanæ bâ ba Antiyoki ditele bâ ba bee wùlà Kirisito bete fô ade alan, “Gengyi ben belen yææ bæsan anlâ gâtâ Mose wo-Ise fô ii wùlà fô, wûn nan pe Wurubwarâ èè to yæ nkpa.” 2 Nyawû wû yâ Pawulo ma Banaba be wura otiira ma iworo yii geto-dærâ

ækæ ma bânæ fô. Gâlâ gaade nyayæ yii koro be tiri âbâ gâtâ be to be di fô baanæ bâkæ bâ fæya ma Pawulo ma Banaba gâtâ bàà san Yerusalem bâ ma we Kirisito bânæ-salâ ma bândærâ fô. 3 Gâ Kirisito bete dikpi fô be tiri bâ osele, gâ bâ da Yerusalem. Gâ bâ ma dama Fenikiya ma Samariya ntûnkwaâ yaanæ bââ dõ bânæ anlâ gâtâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô mô be to Yesu be di fô. Gâ wû mâ Kirisito bete fô powu ôsâ. 4 Be bè gyu Yerusalem fô, Kirisito bete dikpi ma Kirisito bânæ-salâ ma bândærâ fô be to bâ gepepe. Gâ bâ dõ bâ anlâ gâtâ Wurubwarâ â ka bâ â mâ gûtûn fô powu. 5 Mô âbâ gâtâ be ye Farisi bete baanæ, gâ be to Yesu be di fô baanæ bâkæ bâ tô be yela, gâ bâ dõ alan, “Wù di gâtâ bàà belen bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô bôô bæsan, fô bàà wulà bâ bàà di Mose wo-Ise fô yii koro.” 6 Gâ Kirisito bânæ-salâ ma bândærâ fô be tuma gâtâ bàà nya ade nyayæ yaanæ. 7 Be tiira ade fô yii koro gepepe, gâ Petero â tô e yela, gâ â dõ alan, “Mæænwôlôn âbâ, âyæ gbagba î nyî gâtâ ye digyegeye daanæ gâ Wurubwarâ e tiri mæ yaanæ gâtâ nan dõ Nkpa-geto Gaade fô n tâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô, fô âbâ mô bàà wura be to Yesu be di. 8 Gâ Wurubwarâ gâtâ ã nyî bânæ boo-ituru yaanæ fô â mâ e wulà gâtâ e to âbâ mô â sa, yema â tâ bâ wo Gifiye fô anlâ gâtâ â tâ âtæ mô fô ke. 9 Wurubwarâ ân ka bâ alâ bè di gâ bânæ-kperen ma âtæ. Wü san ma gâ boo getodi gii koro gâ â kpa baade-kpen. 10 Gâ nkele anûn yii koro gâ ii ten Wurubwarâ onyun gâtâ ì de ditola gâtâ âtæ ma tiitu âbâ tæñ talæ tola fô ææ gyaga âbâ gâtâ be to Yesu be di lâ boo koro anlâ? Ditola fô n di tii-Ise fô yii gedi. 11 Mô tii to ti di gâtâ wü san ma Efonte Yesu gâbwala gaanæ gâ Wurubwarâ e to tæ nkpa anlâ âbâ mô ke.” 12 Gâtâ Petero â tabûrû e were fô, bânæ dætænpan fô bâ kûn yiridi. Gâ ôkûna gâtâ Pawulo ma Banaba bââ dõ ade-dærâ ma gæsaa gâtâ Wurubwarâ â dama boo koro â mâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô baanæ fô, bânæ dætænpan fô bâ sæ giten gepepe bâ nûn baakûn. 13 Gâtâ Pawulo ma Banaba boonyun wu sere fô, Yakobo e tiri ade fô yiinyun alan, “Mæænwôlôn âbâ, æ nûn maakûn! 14 Simon Petero â dõ e wulà anlâ gâtâ Wurubwarâ e gyegeye â mâ e wulà gâtâ ee len bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô, gâ e tiri baanæ bâkæ â mâ âwô gbagba woyo. 15 Ade nyayæ ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô baade fô æ mâ wûkælæn. Yema bâ âwara bâ sæ gâtâ Efonte Wurubwarâ â dõ alan, 16

‘Nyawû wûû gama fô, nan biri n ba. Nan bè sere Dafidi dækpara gâtâ di gbenâ fô. Nan pæna daanyan gâtâ æ mæna fô. Nan biri n tōlâ dii diyere. 17 Fô bânæ-kurumakyââ, ma bânæ gâtâ ben di Yuda bete, mô miin diyere dî gyaga boo koro fô bàà bugiti nmæ Efonte Wurubwarâ miinsele. 18 Gâlâ gâ nmæ Efonte Wurubwarâ gâtâ na tiri nyayæ na wùlâ ye sæyââ wukukuba waanæ fô na dō.’ 19 Gâlâ wuu koro maade gâtâ nmæ Yakobo n tâ dō fô n di alâ, æ kara yâ taà ka ade ækæ tæ baba bânæ gâtâ ben di Yuda bete, gâ bee fî baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn fô. 20 Mô fô, æ yâ taà âwara gækpa tæ dō bâ gâ alâ, bâ kara ni di anyan-dilâ gâtâ bâ ka bâ fôtæ ma bekpen, gâ bâ kara mâ gâmæna ma adima-de, gâ bâ kara di ânan-kulâ gâtâ bân da wô nkalan be lulu pâgâ e ku. Gâ nkele bâ kara di nkalan. 21 Yema ye wukukuba fô, bââ tæ dō Mose wade-wùlâlâ fô ditele-kamasâ daanæ, gâ bââ tæ kalan gâlâ gaade nyayæ Yuda bete boo Getumakûn Duwi-tunalâ-kamasâ daanæ.” 22 Âwû gâ Kirisito bânæ-salâ ma bândærâ ma Kirisito bete boo dikpen fô powu bâ mâ baamænâ gâtâ bàà tiri baanæ bâkæ bâ fæya ma Pawulo ma Banaba, fô bàà san Antiyoki. Gâ be tiri Yudasî gâtâ bee kpèlè wô Basaba fô, ma Silasi. Bôô bânÿôô bè di gâ bândærâ gâtâ bā ba gebù gepepe. 23 Gâ Kirisito bete fô bâ âwara gækpa bâ sa baalô yaanæ. Gækpa fô gaade n di alan, “Mææn bânæ, âtæ Kirisito bânæ-salâ ma Kirisito bete bôô bândærâ fô tææ sa âyæ gâtâ î sa Antiyoki ma Siriya ma Kilikiya, gâ in di Yuda bete fô onyun. 24 Tæ nûn alâ bâkæ be ye taanæ nfan bâ san bè de ade ækæ bââ nyæ yæ, gâ bââ mâ yæ ayen. Gâlâ wûû bânæ bātôkô fô, nka âtæ na sa bâ. 25 Okoro gâtâ ti tuma fô, tæ dō ti yera, gâ ti tiri bânæ bâkæ tæ fæya ma tii benobi Banaba ma Pawulo, fô bàà ba yaakûn. 26 Bè di gâ bânæ gâtâ Tiifonte Yesu Kirisito diyere dii koro bâ ka boo koro bâ tâ diku. 27 Gâlâ wuu koro gâ tææ sa Yudasî ma Silasi bàà ka boo-inyun bâ dō yæ ade nyayæ gâtâ tæ âwara lâ. 28 Wurubwarâ Gifiye fô ma âtæ ti yera gâtâ tænan ka ade-fon ækæ ti tola yæ. Mô fô, ade nyayæ yiiko gâ tii len yæ yàâ mâ. 29 Ade nyayæ n di alâ, æ kara di anyan-dilâ gâtâ bâ ka bâ fôtæ ma bekpen! Æ kara di nkalan! Æ kara di ânan-kulâ gâtâ bân da wô nkalan be lulu pâgâ e ku! Æ kara mâ gâmæna ma adima yaade! Gengyi ì tiri yii koro i ye ade nyayæ gâtâ tæ kalan tæ tâ yæ lâ powu yaanæ fô, waà pe wû tâ

yæ. Ti ten nfan.” 30 Be tiri bâ osele, gâ bâsalâ fô bâ tô bâ da Antiyoki. Gâtâ be gyu dûkô fô, bâ tuma âbâ gâtâ be to Yesu be di fô powu, gâ bâ ka gækpa fô bâ tâ bâ. 31 Gâtâ bânæ fô bâ kalan gækpa fô, wû mâ bâ ôsâ, yema ade fô æ yâ boo duwe dæ nün bâ. 32 Gâ Yudasi ma Silasi gâtâ bè di Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô, bâ tabûrû gepepe bâ sa Kirisito bete fô aniya. 33 Gâtâ be di awi kalansâ dûkô fô, Kirisito bete fô be tiri bâ osele alâ bâ san olila waanæ, gâ be biri bâ da bânæ gâtâ bâ sa bâ fô baakûn. 34 Mô Silasi â mâ wamænâ gâtâ âã wô dûkôbâ. 35 Pawulo ma Banaba mô bâ wô Antiyoki ma ye ôkûna wûkæ. Gâ âbâ ma bânæ-fon bâ dõ Efonte Yesu wo koro gaade, gâ be wùlà bânæ Wurubwarâ Ade fô dûkôbâ. 36 Awi ækæ yææ gama fô, Pawulo â dõ Banaba alan, “Yâ taà biri tæ san ditele-kamasâ gâtâ tæ san daanæ tæ ma dõ Efonte Yesu wade fô tàà ma silin tæ nya anlâ gâtâ Kirisito bete fô bè si.” 37 Fô Banaba e len gâtâ âã ka Yohane gâtâ bee ni kpèlè wô Maki fô â fæya ma âbâ â san. 38 Mô Pawulo â mâ wamænâ gâtâ bân nan ka Maki bâ fæya bâ san. Yema ôkûna gâtâ bã sa Pamfiliya bââ mâ Wurubwarâ gûtûn fô, Maki â tô e kere bâ â ya. 39 Âwû gâ otiira-dærâ wu gyu Pawulo ma Banaba boo getite, gâ bâ baragæ ma bâwôlôn. Banaba â ka Maki, gâ bâ ka ôkûlæ-dærâ bâ san Kiporo gâtûnkwaã gaanæ. 40 Gâ Pawulo mô â ka Silasi. Kirisito bete fô bâ ka bâ bâ sa Efonte Wurubwarâ walô yaanæ, gâ be tiri bâ osele, gâ bâ da. 41 Pawulo â san Siriya ma Kilikiya ntûnkwaã yaanæ âã sa Kirisito bete fô powu aniya.

Acts 16

1 Pawulo â san â ma ye Deebe ma Lisitira atele yaanæ. Fô âkasælâ âkæ ã sa dûkô gâtâ bee kpèlè wô Timoti. Wôna è di gâ Yuda-na gâtâ âwô mô e to Yesu e di. Mô wote è di gâ Gereki-te. 2 Kirisito bete powu gâtâ bã sa Lisitira ma Ikoniyum fô, bee kpèlè Timoti diyere-kpara. 3 Fô Pawulo ee len gâtâ âã ka wô â nyæma koro. Mô Yuda bete gâtâ bã sa getite dûkô fô boo koro, e belen Timoti gæsan, yema bânæ fô powu bã nyî gâtâ wote è di gâ Gereki-te. 4 Gâ gâtâ bâ san ma atele yaanæ bââ da fô, bee wùlà ade gâtâ Kirisito bânæ-salâ ma bândærâ gâtâ bã sa Yerusalem fô be bo onyun

bâ awara fô, gâtâ Kirisito bete bàà di yii koro. 5 Okoro Kirisito bete fô boo getodi gaanæ gæ mâ ôkâma, gâ duwi-kamasâ fô, bânæ bââ bã fæya ma âbâ. 6 Gâ Pawulo ma wôwôlôn âbâ bâ san gâlââ, gâ bâ ma ye Firigiya ma Galatiya ntûnkwaâ yaanæ, yema Wurubwarâ Gifiye fô gæn tâ bâ osele gâtâ bàà dõ Wurubwarâ Ade fô Asiya gâtûnkwaâ gaanæ. 7 Gâtâ bâ ma gyu Misiya wôbalan waanæ fô, be len gâtâ bàà kaara be gyu Bitiniya gâtûnkwaâ gaanæ, mô Yesu Gifiye fô gæn tâ bâ osele. 8 Okoro bâ kaara Misiya gâtûnkwaâ, gâ bâ waran bâ san Tora ditele daanæ. 9 Gâ odente, Pawulo e we ade anlâ okute waanæ gâtâ ete âkæ gâtâ e ye Makedoniya è yela ââ fô wô alan, “Kaara, fô àà ba Makedoniya a bã kpà tæ!” 10 Ôkûna gâtâ Pawulo e we ade nyayæ anlâ okute waanæ fô, âtæ powu tæ tô disere-kælaen tæ pæna koro gâtâ taà san Makedoniya, yema wû mâ anlâ Wurubwarâ na kpèlè tæ gâtâ tàà ma dõ Nkpa-geto Gaade fô tæ tâ bânæ fô dûkôbâ. 11 Ye Tora ditele fô, tæ sara ôkûlæ-dærâ waanæ tæ kaara tæ san Samotirake ditele. Gâtâ kere gæ kpa fô, tæ san Neyapoli ditele. 12 Ye dûkô fô, tæ ma gyu Filipi ditele daanæ. Dî di gâ ditele-dærâ gâtâ dî sa Makedoniya gælan. Gâ Roma bete bã sa dûkôbâ. Tæ sara dûkôbâ awi kalansâ. 13 Duwi-tunalâ daanæ fô, ti ye ditele fô daanæ tæ san getu giinyun ôkankæ gâtâ tî nyî gâtâ taà we ôkûn gâtâ Yuda bete bee ti tiri onyun. Dûkô gâ ti we bânænæ bâkæ gâtâ be bè tuma fô, gâ tæ waran tæ sara ti wùlà bâ ade. 14 Bânænæ gâtâ bââ nûn ade fô baanæ âkæ diyere n di Lidiya. E ye Tiyatira, gâ ee fu ayan ma ômærae. È di gâ Wurubwarâ wôsûmalâ, gâ Efonte Yesu e tirima wamænâ, gâ â nûn ade gâtâ Pawulo ââ dõ fô yaanæ. 15 Gâ ti kù âwô ma wô dækpara dææ bânæ Wurubwarâ anæ. Gâ e koturu tæ alan, “Gengyi ì to mæ æ sa alâ na to Efonte Yesu na di fô, âwû bærâ, æ ba yàà bã sara mææn dækpara.” Gâ â sæna bûnûn gâtâ tàà sara wô dækpara. 16 Duwi dækæ tî san tææ fôrô ôkûn gâtâ bee ti tiri onyun fô, âsûgûgyanbi âkæ gâtâ è di bânæ bâkæ bôôdæ fô e bè tuma tæ. Afiye-kpen ì si wo koro gâtâ æ yâ wô ââ talæ e we ade â dõ. Wô gâsôma fô gææ yâ wofonte âbâ bee wura kôba kpekpesi. 17 Ebi nyawû â târâma âtæ ma Pawulo, gâ ââ gbârâ afala â dõ alan, “Bânæ nyabâ bè di gâ Wurubwarâ-kpatakpærae fô wô bâsaranyan. Âbâ n te wùlà yæ osele gâtâ yàà dama wuu koro i wura nkpa fô.” 18 Â mâ gâlâ awi kpekpesi. Gâtâ

nkele wü taga Pawulo fô, e fi â dõ afiye-kpen gâtâ ì si ebi fô wo koro fô alan, “N tâ dõ yæ Yesu Kirisito diyere daanæ alâ, i ye wo koro æ san!” Dækpala daanæ gâ afiye-kpen fô i ye ebi fô wo koro æ da. 19 Gâtâ ebi fô wofonte âbâ be we alâ boosele gâtâ bè de bee wura kôba fô wuonyun wu ten fô, bâ ma gye Pawulo ma Silasi, gâ be tiira bâ bâ san gæyâ gaanæ bândærâ bô bûnûn. 20 Gâ bâ ka bâ bâ san Roma bete bô bândærâ gâtâ bâ dõ gôdô fô bô bûnûn alan, “Bânæ nyabâ bè di gâ Yuda bete, gâ bâ ba bâ mæna tii ditele nyadæ. 21 Bee wulà ade-mâlâ-fon gâtâ wun di gâtâ âtæ Roma bete tà mâ yæ.” 22 Dûkô gâ bânæ dætænpan fô powu be singi be tin Pawulo ma Silasi boo koro, gâ Roma bete bô bândærâ gâtâ bâ dõ gôdô fô bâ tâ osele gâtâ be tiri bâ ngba, fô bà lanla bâ bikpemani. 23 Gâtâ bâ lanla bâ gepepe be were fô, bâ ka bâ, bâ ma tan dikwo. Gâ bâ dõ ânæ gâtâ â dæyâ fô alâ, â tan bâ gepepe. 24 Okoro âwô mô â ka bâ â ma tan dikwo fô dææ gamæ-gamæ. Gâ â ban bô bæseræ â sa atingbilin anyô yii getite. 25 Mô odente wuu getite fô, Pawulo ma Silasi be gyu onyun wuu getiri, gâ bâ nûma ænûn be tiri Wurubwarâ diyere. Fô bôwôlôn âbâ gâtâ be gye bâ tan fô bâ nûn bô ænûn fô. 26 Disere-kæläen fô, gâtûnkwa gi kpenti gepepe, gâ dikwo fô diigen powu i kpenti. Gâ atana fô powu æ tana, gâ agbarægbaræ powu gâtâ bâ ban bâ fô i furu. 27 Gâtâ ânæ gâtâ â dæyâ akwo fô â lama e ye bûda baanæ, gâ e we gâtâ atana fô powu æ tana fô, ã nyî alâ bânæ fô powu be serenti. Okoro â fôbûlæ wô tata gâtâ nafô e len èè wolo koro. 28 Mô Pawulo â fa wô, gâ â dõ wô alan, “Kara mâ aa koro gænyankæ! Âtæ powu tí sa nfan!” 29 Âdæyâlâ fô â yâ bâ ka kandæya bâ tâ wô. Gâ e kutuma e gyu, gâ â ma nûn Pawulo ma Silasi bô bæseræ baanæ. 30 Gâtâ e tiri bâ e ye ôkûn gâtâ bã tan fô, e lila bâ alan, “Lan gâ nan mâ gâ nan wura nkpa-geto?” 31 Gâ bâ dõ wô alan, “To Efonte Yesu di, fô awô ma aa dækpara powu yà wura nkpa-geto.” 32 Âwû gâ bâ dõ Efonte wade fô bâ tâ awô ma bekurumakyâ gâtâ bã sa wô dækpara daanæ fô powu. 33 Odente wûtôkô ke, âdæyâlâ fô â ka bâ â ma nyæ baakûn gâtâ bikpemani ma agbarægbaræ fô æ tâ bâ fô. Gâ disere-kæläen, be kù awô ma wô dækpara dææ bânæ powu Wurubwarâ anæ. 34 Gâ â ka bâ â san wo dikwo, gâ â tâ bâ anyan-dilâ be di. Gâ wû mâ awô ma wô dækpara dææ bânæ fô powu ôsâ gâtâ nkele be to Wurubwarâ be di. 35

Gâtâ kere gæ kpa fô, Roma bete bôô bândærâ fô bâ sa akoto yii bete bâ san âdæyâlâ fô wakûn bâ ma dô wô alan, “Kere bânæ fô ya bàà san!” 36 Gâ âdæyâlâ fô â dô Pawulo alan, “Bândærâ fô bâ sa akoto yii bete bâ ba alâ, n kere awô ma Silasi n ya yàà san. Okoro nkele î talæ i ye æ san olila waanæ.” 37 Mô fô, Pawulo â dô akoto yii bete fô alan, “Bân dô tææ gôdô, gâ be tiba tæ gæyâ gaanæ ma gâtâ tì di Roma bete gba lâ. Bâ ka tæ bâ ma tan. Gâ nkele bee len bàà bu be kere tæ bâ ya, fô tàà san? Kwa, bândærâ fô gbagba bâ ba nfan bàà bè kere tæ bâ ya, fô tàà san.” 38 Gâ akoto yii bete fô bâ ma kasæ ade fô bâ tâ Roma bete bôô bândærâ fô. Okoro gâtâ bâ nûn alâ Pawulo ma Silasi bè di gâ Roma bete fô, gæsa gi ton bâ. 39 Gâ bâ ba, bâ bã fô bâ, gâ be tiri bâ be ye ôkûn gâtâ bâ tan bâ fô, gâ bâ fô bâ alâ be ye boo ditele fô daanæ bâ san. 40 Gâtâ Pawulo ma Silasi be ye ôkûn gâtâ bâ tan bâ fô, bâ san Lidiya dækpara. Dûkô gâ be tuma Kirisito bete fô, gâ bâ tabûrû bâ sa bâ aniya, gâ be ye dûkô bâ da.

Acts 17

1 Pawulo ma Silasi bâ dama Amfipoli ma Apoloniya atele yaanæ, gâ bâ san Tesalonika ditele gâtâ Yuda bete boo Getumakûn gî sa fô. 2 Gâ Pawulo â san Getumakûn dûkô anlâ gâtâ ââ tæ mâ fô, gâ âbâ ma bânæ fô be gyugyu Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ. Â mâ gâlâ Yuda bete Baawi-tunalâ asiyee. 3 E tiri ade fô yaanæ e wulà bâ alan, “Wù di gâtâ Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba fô âã fana èè ku, fô âã lama e ye bekulâ baanæ.” E biri â dô bâ alan, “Yesu gâtâ n tâ dô wade n tâ yæ lâ, âwô n di Nkpa Wotolâ nyawô gâtâ âyæ Yuda bete ii kpèlè wô Kirisito fô.” 4 Gâ Yuda bete fô baanæ bâkæ be to Yesu be di, gâ bâ târâma Pawulo ma Silasi. Gâlâ ke gâ Gereki bete gâtâ bè serenti Wurubwarâ fô, ma bânænæ gbaa-gbaa kpekpesi mô, be to ade fô be di. 5 Mô Yuda bete gâtâ ben to be di fô, bôô bûnûn bû sæna. Gâ bâ ma ka bânæ karan-karan bâ fæya ma koro, gâ bâ kôla bânæ dætænpan, gâ be kpenti ditele fô. Bâ mâ dikulu-kulubi be silin ete âkæ gâtâ bee kpèlè wô Yason fô dækpara bee bugiti Pawulo ma Silasi gâtâ bàà tiri bâ okòro bâ tâ bânæ dætænpan fô. 6 Mô gâtâ ben we bâ fô, Yuda bete fô be tiri Yason ma Kirisito bete fô bâkæ

bâ san ma ditele fô dææ bândærâ. Gâ bâ dō bâ alan, “Bânæ nyabâ gâtâ bee foma bânæ powu baamænâ fô be bè gyu âtæ mô taakûn, 7 gâ Yason e to bâ. Mô âbâ powu bâ nûn egyu-dærâ Kesaro fô wo-ise fô yii koro, yema bee wulà alâ egyu-fon âkæ mô ã sa, gâtâ wo diyere n di Yesu.” 8 Gâtâ bânæ ma ditele dææ bândærâ fô bâ nûn ade nyayæ fô, wu gyu bâ gepepe. 9 Gâ bâ yâ Yason ma âbâ gâtâ bã fæya ma âwô fô be yela gâtâ bàà nya gâtâ olila waà ba ditele fô daanæ. Wû gama fô, be kere bâ bâ ya. 10 Gâtâ ofila wu bo wu gyu fô, Kirisito bete fô be tiri Pawulo ma Silasi osele bilenten, gâ bâ da Bereya ditele daanæ. Gâtâ bâ ma gyu fô, bâ san Yuda bete boo Getumakûn. 11 Yuda bete gâtâ bã sa Bereya fô bã kôlô da âbâ gâtâ bã sa Tesalonika fô, yema bâ ka boo-ituru be to ade fô, gâ bââ tæ kasæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô duwi-kamasâ, gâ bee gyu yaanæ bâ nya alâ Pawulo wade-wulâlâ fô î san ma Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô kyâkyâ. 12 Okoro Yuda bete fô baanæ kpekpesi be to be di. Gâ Gereki bânænæ gbaa-gbaa, ma Gereki beteni kpekpesi mô be to be di. 13 Gâtâ Yuda bete gâtâ bã sa Tesalonika fô bâ nûn alâ Pawulo ã sa Bereya ââ dō Wurubwarâ Ade fô, bâ bã mænâ Pawulo bâ tâ bânæ, fô wàà yâ bàà tô be yela wo koro. 14 Disere-kælæn gâ Kirisito bete fô be tiri Pawulo osele gâtâ ãã san âpû wonyun. Mô Silasi ma Timoti bærâ, bâ wô Bereya. 15 Bânæ gâtâ bâ ka Pawulo be ye fô, be yela wô bâ san sæyââ Ateni ditele daanæ. Gâtâ be biri bââ ba Bereya fô, Pawulo â sa bâ ôtûn alâ, Silasi ma Timoti bâ ba wakûn bilenten. 16 Gâtâ Pawulo ee so bâ Ateni dûkô, gâ e we anlâ gâtâ bekpen be to ditele fô, wo koro powu wu ku wô. 17 Okoro gengyi ã san Yuda bete boo Getumakûn fô, âwô ma Yuda bete ma Gereki bete gâtâ bè serenti Wurubwarâ fô bââ tæ tabûrû gepepe. Gâlâ ke gâ ââ tabûrû ma bânæ gâtâ ee tuma bâ gæyâ gaanæ fô. 18 Âwû gâ Epikuro bete ma Sotika bete gâtâ be belen bûnûn fô, be bè tiira ade ækæ ma âwô. Gâtâ Pawulo ââ dō Yesu ma wo gâlama-tô ye bekulâ baanæ gaade fô, baanæ bâkæ bee lila alan, “Anûn yaade gâ onyun-foli wuute nyawô ââ dō lâ?” Gâ bâkæ mô bââ dō alan, “Waà mâ ââ dō gâ bekpen-fon bâkæ baade.” 19 Âwû gâ bâ ka wô bâ san getumakûn gâtâ bee kpèlè alâ Aropago fô gææ bândærâ bôbô bûnûn. Dûkô gâ be lila Pawulo alan, “À talæ a tiri aade-wulâlâ-fon nyayæ yaanæ a tâ tæ? 20 Yema ade gâtâ a ka a ba aa wulà lâ ì di gâ ade-fon taaten

yaanæ. Okoro tii len gâtâ tàà nûn ade fô yaanæ.” 21 Ateni bânæ ma besela gâtâ bâ ba bè si dûkô fô, bân taa mâ ade ækæ bâ fæya ma ade-fon yææ gânûn ma yææ gâdô. 22 Âwû gâ Pawulo â tô e yela bândærâ gâtâ bã sa Aropago fô bôô bûnûn, gâ â dõ bâ alan, “Ateni beteni, na we gâtâ osele-kamasâ waanæ fô, ì di gâ bânæ gâtâ ì de yææ gâsûma gaanæ gepepe. 23 Yema alâ gâtâ ñ san n tâ da fô na we anyan kpekpesi gâtâ ææ sûma fô. Gâ na we bâ âwara bâ gyaga ôkankæ gâtâ bââ tâ gedi fô alan, ‘Wurubwarâ gâtâ tææn nyî wô fô woyo.’ Okoro âwô gâtâ ææn nyî, gâ ææ sûma wô fô wade gâ n te len nan dõ n tâ yæ lâ. 24 Wurubwarâ gâtâ â mâ gæfææ ma anyan powu gâtâ î sa gaanæ, gâ âwô n di gatala ma gâtûnkwaaw powu yiifonte fô, ân taa sara akwo gâtâ bânæ be sere gâ bââ sûma fô yaanæ. 25 Gâ gænyankæ gæn ma gâtâ âwô ân talæ â mâ gâtâ wù di gâ bânæ n tâ mâ bâ tâ wô, yema âwô n tâ tâ bânæ powu nkpa ma ôâââ ma anyan powu. 26 Â mâ ande powu yææ bânæ e ye eteni-kælæn wanæ, gâ â sæ âkamasâ ma wô gâsarakûn gâtûnkwaaw gii koro. Â fûrûma mâ ôya gâtâ âkamasâ âã bã sara, ma ôkûn gâtâ âã sara fô powu â sæ. 27 Â mâ ade nyayæ powu â sæ, yema ee len gâtâ bânæ bàà bugiti wô, fô bàà we wô. Mô ân ma ôfô ma taanæ âkæ. 28 Yæænûn yææ bânûmalâ bâkæ gba bâ dõ wo koro gaade alan, ‘Wo koro gâ tí ba nkpa gâtâ tí san tææ da, gâ tí sa lâ. Yema â mâ tæ âwô gbagba wodu waanæ.’ 29 Gâlâ wuu koro gâtâ â mâ tæ âwô gbagba wodu waanæ lâ fô, æ kara yâ taà mâ taamænâ alâ, Wurubwarâ wodu wù we anlâ sæka-sæya, abââ sæka fututu, abââ dætaa gâtâ bânæ bâ ka gâsâyæ ma adawû bâ mâ ekpen fô. 30 Wukukuba fô, Wurubwarâ e tiri bûnûn ma ade gâtâ bânæ bâân nyî gâ bââ mâ fô yii koro. Mô nkenke nyawû bærâ, âã dõ bânæ powu ôkûn-kamasâ gâtâ be foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba wakûn, 31 yema e tiri duwi dækæ â sæ gâtâ âã dama ânæ gâtâ e tiri â sæ fô wo koro â dõ ânæ-kamasâ gôdô ma gii-isele. Gâtâ è len bânæ bàà we alâ gâlâ gaade î sa waanæ okoro, â lama ânæ fô e ye bekulâ baanæ.” 32 Gâtâ bânæ fô bâ nûn Pawulo â dõ gâlama-tô ye diku daanæ gaade nyayæ fô, bâkæ bâ sa wô dækpàtà, gâ bâkæ mô alan, “Tì len tàà biri tæ nûn ade nyayæ gama.” 33 Okoro Pawulo â tô e ye bândærâ fô boo getumakûn fô. 34 Mô bânæ fô baanæ bâkæ bâ târâma Pawulo, gâ be to Yesu be di. Âkæ diyere n di Dinoniso gâtâ è di Aropago bândærâ fô baanæ

âkæ, ma ânanae âkæ gâtâ bee kpèlè wô alâ Damari, fæya ma bâkæ.

Acts 18

1 Nyawû wûu gama fô, Pawulo â tô e ye Ateni ditele â da Korinto ditele.
2 Dûkô gâ â ma we Yuda-te âkæ gâtâ wo diyere n di Akwila gâtâ be wo wô Ponto ditele daanae fô. Âwô ma wôsô Pisisila bâ tô be ye Itali bâ ba bã sa Korinto nfan gâtâ wuun te di awi, yema egyu-dærâ Kaludiyo â sæ ose gâtâ Yuda bete powu bâ tô be ye Roma ditele daanae. Gâ Pawulo â san Akwila ma Pisisila baakûn. 3 Âwô ma Akwila bôô gûtûn-mâlâ powu gi di gâ gækælæn. Bè di gâ bânæ gâtâ bââ ka ayan bâ mâ ayan yaakwobi be fu. Okoro Pawulo â ma sara baakûn â mâ gûtûn ma âbâ. 4 Duwi-tunalâ-kamasâ daanae fô, ââ tæ san Yuda bete boo Getumakûn â ma tiri Wurubwarâ Ade yaanae gepepe â tâ Yuda bete ma Gereki bete fô gâtâ bàà to Yesu be di. 5 Gâtâ Silasi ma Timoti be ye Makedoniya bâ ba fô, Pawulo ân mænæ mâ gænyankæ fæya ma Nkpa-geto Gaade fô yææ gâdõ. Â dõ e wulà Yuda bete fô gepepe alâ Yesu n di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ âã bã ba, gâ âyæ Yuda bete ii kpèlè wô alâ Kirisito fô. 6 Mô be terema bân nûn Pawulo wade fô, gâ bâ tô be yela wo koro, gâ be toro-toro wô. Okoro e tiri walô e ye baade yaanae, gâ â dõ bâ alan, “Gengyi ì len gâ diku daade fô, diku di tola yæ. Nmæ bærâ, na mâ miinyo na were. Ye nkele san fô, nan san gâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô baakûn.” 7 Âwû gâ Pawulo â tô e ye Yuda bete boo Getumakûn fô, gâ â san â ma gyu Wurubwarâ wôsûmalâ âkæ gâtâ bee kpèlè Titiyo Yusito fô dækpara. Titiyo Yusito nyawô è si â gbâma Yuda bete boo Getumakûn fô. 8 Gâ Getumakûn gæændærâ Kirisipo, ma wô dækpara dææ bânæ powu be to Efonte Yesu be di. Gâ Korinto bete kpekpesi mô gâtâ bâ nûn Pawulo wade fô be to be di, gâ be kù bâ Wurubwarâ anæ. 9 Duwi dækæ odente fô, Pawulo â nûn anlâ okute waanae gâtâ Efonte Yesu â dõ wô alan, “Kara yâ gæsaa gâà ton wõ, mô fô, dõ Wurubwarâ Ade fô! Kara tin aanyun, 10 yema ñ fæya ma awô. Ânæ âkæ ân nan talæ â kya wõ ãã mâ wõ ade ækæ, yema ñ ba bânæ kpekpesi ditele nyadæ daanae.” 11 Okoro Pawulo â sara dûkô gækyan gækæ ma bebon kooron gâtâ ee wulà bânæ fô Wurubwarâ

Ade. 12 Ândærâ âkæ gâtâ bee kpèlè wô Galiyo e yela Roma wogyu-dærâ bæsæræ e di bugyu Gereki gâtûnkwaâ gaanæ. Ôkûna wûtôkô waanæ fô, Yuda bete bâ mâ onyun-kæläen be bè gye Pawulo, gâ bâ ka wô bâ san gôdô gææ gâdökûn. 13 Âbâ alan, “Ete nyawô ee wùlà bânæ Wurubwarâ gâsûma gækæ gâtâ gæn san ma ise fô.” 14 Gâtâ Pawulo e bo ee len ãã tabûrû fô, Galiyo â dô Yuda bete fô alan, “Mææn bânæ, gengyi wù di gâ ade-kpen, abââ omiri-kpen wade ækæ, gâ æ ka æ ba mææn bûnûn fô, nafô nan wura oturu n nûn yaakûn, 15 mô gâtâ wù di gâ ade-tiiralâ kadama ayere ma âyæ gbagba yii-ise lâ bærâ, âyæ gbagba æ ma nya waanæ! Ade nyayæ yiidu bærâ, nmæ mæn nan dô yææ gôdô.” 16 Gâ e berema bâ e ye gôdô gææ gâdökûn dûkô. 17 Âwû gâ bânæ fô powu be firigi bâ gyaga Sotene gâtâ è di Getumakûn gæændærâ fô wo koro, gâ be tiba wô gâdökûn dûkô. Mô Galiyo ân fâ ma ade nyayæ powu. 18 Pawulo â sara Kirisito bete gâtâ bã sa Korinto fô baakûn ma ye ôkûna wûkæ, gâ â tô e ye Korinto ditele fæya ma Pisisila ma Akwila. Bâ sara ôkûlæ-dærâ waanæ bâ ba Siriya gâtûnkwaâ gaanæ. Ôkûna gâtâ be bè gyu Kenkera ditele fô, Pawulo â wôrô wo duyû, yema â kan ntam. 19 Gâtâ be bè gyu Efeso ditele fô, Pawulo e kere Pisisila ma Akwila â ya dûkô. Âwô gbagba â san Yuda bete boo Getumakûn â ma tabûrû â tâ Yuda bete fô. 20 Gâtâ bâ fô wô alâ â sara baakûn awi kalansâ fô, en yera. 21 Mô gâtâ ee ye ãã san fô, â dô bâ alan, “Gengyi gâ Wurubwarâ è yera fô, nan biri n ba yaakûn.” Gâ â sara ôkûlæ-dærâ wûkæ waanæ e ye Efeso â da. 22 Gâtâ â ma gyu Kesareya ditele daanæ fô, â san Yerusalem â ma sa Kirisito bete fô onyun, gâ â waran â da Antiyoki gælan. 23 E di awi kalansâ dûkô, gâ wûû gama fô, â tô e ye dûkô, gâ â ba Galatiya ma Firigiya ntûnkwaâ yaanæ ãã san ââ sa bânæ gâtâ be to Yesu be di fô aniya. 24 Fô Yuda-te âkæ gâtâ bee kpèlè Apolo, gâ be wo wô Alesanda ditele daanæ fô â ba ãã sa Efeso ditele daanæ. È di gâ ânæ gâtâ ã nyî gâtabûrû, gâ ã nyî Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô mô yaanæ gepepe. 25 Fô be were wùlà wô Efonte Yesu wosele ma wûû dæsarabi. Gâtâ ââ tabûrû giteni gaanæ okoro fô, wô gâtabûrû ma wade yii gewùlà-kpara kadama Yesu wo koro fô wû mâ bâ ômææræ. Mô fô, Yohane gekù bânæ Wurubwarâ anæ fô wuuko gâ ã nyî. 26 E sere oturu e gyu ade yææ gâdô Yuda bete boo Getumakûn. Gâtâ Pisisila ma Akwila

bâ nûn wade-dôlâ fô, bâ ka wô bâ san bôô dækpara, gâ bâ ma tiri Wurubwarâ wo-isele fô yaanæ be wulà wô bâ fæya. 27 Ôkûna gâtâ Apolo ee len ãã san Gereki gâtûnkwa gaanæ fô, Kirisito bete fô bâ sa wô aniya. Gâ bâ âwara gækpa bâ tæyâma Kirisito bete fô dûkô gâtâ bàà to wô gepepe. Gâtâ â ma gyu dûkô fô, â kpà âbâ gâtâ bâ dama Wurubwarâ gâbwala gii koro be to Yesu be di fô. 28 Apolo ee ti tiira ade ma Yuda bete fô bânæ baanæ, gâ ee di boo koro. Gâ ee wulà bâ e ye Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ alan, “Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ ãã bã ba, gâ âyæ Yuda bete ii kpèlè wô alâ Kirisito fô n di Yesu.”

Acts 19

1 Ôkûna gâtâ Apolo ã sa Korinto fô, Pawulo â mænæ dama butu buu koro, mô â dama gâtûnkwa e bè ye Efeso. Dûkô fô â ma tama bâkasælâ bâkæ, 2 gâ e lila bâ alan, “Ôkûna gâtâ i to i di fô, i wura Wurubwarâ Gifiye fô?” Gâ bâ dô wô alan, “Kwa! Tææn tâ nûn alâ Wurubwarâ Gifiye gækæ gî sa.” 3 Âwû gâ Pawulo e ni lila bâ alan, “Âwû bærâ, gekù mômô gâ be kù yæ fô?” Gâ bâ dô wô alan, “Yohane gekù bânæ Wurubwarâ anæ fô gâ be kù tæ.” 4 Gâ Pawulo â dô bâ alan, “Yohane gekù bânæ Wurubwarâ anæ fô bærâ, gî di gâ gekù tâ âbâ gâtâ be foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn fô. Okoro gâ Yohane â dô bânæ alâ, be to âwô gâtâ ãã bã ba fô be di fô. Âwô n di Yesu.” 5 Gâtâ bâ nûn gâlâ fô, be kù bâ Wurubwarâ anæ Efonte Yesu diyere daanæ. 6 Gâ Pawulo â ka walô â gyaga baayu yii koro, gâ Wurubwarâ â tâ bâ wo Gifiye fô, gâ be gyu gâtabûrû-fon gaanæ, gâ Wurubwarâ â dama boo koro â dô ade. 7 Bânæ fô bàà mâ anlâ beteni fwo-bânyôô. 8 Bebon besiyee baanæ powu fô, Pawulo ââ tæ san Yuda bete boo Getumakûn â ma tabûrû Wurubwarâ Buggy fô baade â tâ bânæ fô. E tiira ade ma âbâ kadama Wurubwarâ Buggy fô, gâ ee koturu bâ gâtâ bàà to Yesu be di. 9 Mô baanæ bâkæ bâ mâ ituru-kâma ben to Yesu be di, gâ bâ dô ade-kpen kadama Yesu wosele fô bânæ baanæ. Okoro Pawulo â ka bâkasælâ fô â fæya ma koro, gâ â tô e kere bânæ fô â ya. Gâ duwi-kamasâ ee ti wulà bâ ade Tirano dikwo-dærâ fô daanæ. 10 E wulà bâ ade gâlâ bækyan bûnyôô. Okoro Yuda bete ma Gereki bete gâtâ

bã sa Asiya gælan dûkô fô powu bâ nûn Efonte Yesu ade fô. 11 Gâ Wurubwarâ â dama Pawulo wo koro â mâ ade-dærâ ma gæsaa. 12 Wû yâ bânæ bââ ka anyan anlâ ætamabi ma ayan-lilâ gâtææ gâtâ æ kya Pawulo wo koro fô bâ ma gyaga beyebalâ boo koro, fô be wura ôkâma, gâ afiye-kpen i ye boo koro. 13 Yuda bete bâkæ mô bã sa dûkô gâtâ bã san bee silin be berema afiye-kpen be ye bânæ boo koro. Be sere oturu bè de Efonte Yesu diyere bee berema afiye-kpen. Bââ tæ dõ afiye-kpen alan, “Tææ fa yæ Yesu gâtâ Pawulo ââ dõ wade fô diyere daanæ alan, ‘I ye ânæ nyawô wo koro!’ ” 14 Gedi gææ bâtâlâ bôôndærâ âkæ gâtâ bee kpèlè Sikefa fô wo bebi-teni kwarankæ mô bââ tæ mâ gâlâ. 15 Duwi dækæ afiye-kpen ækæ æ dõ bâ alan, “Tî nyî Yesu, gâ tî nyî Pawulo. Ânyan gâ âyæ ì di?” 16 Âwû gâ ete gâtâ afiye-kpen fô ì si wo koro fô, e serenti e gyu baanæ, gâ â baba bâ, gâ e tiba bâ gepepe â fââran bôô ngba. Gâ be serenti be ye dækpara fô daanæ abolon-kwaa ma nkalan. 17 Gâtâ Yuda bete ma Gereki bete powu gâtâ bã sa Efeso fô bâ nûn ade nyayæ fô, gæsaa gi ton bâ powu, gâ bâ ka gebù-dærâ bâ tâ Efonte Yesu diyere fô. 18 Gâ âbâ gâtâ be to Yesu be di fô baanæ kpekpesi bââ dõ boo-inyun yaanæ yaade be tiri baade-kpen okòro. 19 Baanæ kpekpesi gâtâ bââ ka bôô-æâûn bâ mâ ade ma gæsaa fô, bâ ka baakpa gâtâ bâ âwara bôô-æâûn yaade bâ sa fô be bè kuma bânæ powu bôô bûnûn baanæ. Anyan-kumalâ fô powu yææ gæyâ gaà mâ anlâ kôba fututu abi ægbaa dikpilin ma ton (50,000). 20 Gâlâ wuu koro Efonte Yesu Ade fô i wura ôkâma, gâ æ yasæ gepepe. 21 Ade nyayæ powu yææ gama fô, Pawulo â mâ wamænâ gâtâ âã ma dama Makedoniya ma Gereki ntûnkwaâ yaanæ, fô ãã san Yerusalem. Gâ â dõ alan, “Gengyi gâ ñ maà gyu dûkô fô, wù di gâtâ nan ma nya Roma ditele mô.” 22 Okoro â sa Timoti ma Erasito gâtâ bââ tæ kpà wô fô bâ da Makedoniya, gâ âwô gbagba â wô Asiya gâtûnkwaâ gaanæ bâràâ. 23 Ôya wûtôkô waanæ fô, Efonte Yesu wosele gâtâ bee wulà fô wuu koro Efeso ditele dæ mâ gidi-gidi. 24 Sæka fututu wôwôrô âkæ gâtâ bee kpèlè Demetiro fô n tâ ka sæka fututu â wôrô Atemi wokpen dikwo-dærâ fô buruburu e fu. Gûtûn nyagæ gæ yâ bâwôrô powu be wura kôba gepepe. 25 Okoro e kpèlè bâ ma âbâ gâtâ bââ mâ gâlâ gææ gûtûn fô powu e tuma, gâ â dõ bâ alan, “Bândærâ, ì nyî gâtâ tii wura gedi ti ye tææ gûtûn nyagæ

gaanæ. 26 Âyæ gbagba i we, gâ æ nûn anlâ gâtâ Pawulo nyawô â dô e wulà bânæ gâtâ bekpen gâtâ bâ ka alô bâ mâ fô in di gænyan gâtâ bà sûma. Nka Efeso nfan wuuko, wû ya bâràâ fô, â dô ade nyayæ e silin Asiya gâtûnkwaaw powu e tuma. 27 Gâ nka tææ gûtûn fô giiko nan mæna, ekpen-nanæ-dærâ Atemi dikwo-dærâ gâtâ Asiya ma ntûnkwaaw powu yææ bânæ bââ bã sûma fô mô diyere daà nûn gataen gâtâ dæn nan ni wura gebù gepepe.” 28 Gâtâ bânæ fô bâ nûn ade nyayæ fô, bâ ka owurufa, gâ be gyu afala yææ gâgbârâ alan, “Âtæ Efeso bete, tiikpen Atemi fô è di gâ ekpen-dærâ.” 29 Gâ gidi-gidi gi bè sere ditele fô powu. Âwû gâ bânæ fô bâ ma gye Gayo ma Arisitako gâtâ bè di Makedoniya bete, gâ bã fæya ma Pawulo fô. Gâ bâ ka bâ san ditele fô dii getumakûn. 30 Pawulo gbagba e len gâtâ ãã ma gyu bânæ dætænpan fô boo getite, mô bâkasælâ fô bâân tâ wô osele ãã san. 31 Âwû gâ bândærâ gâtâ bââ nya Asiya getitebi dûkô, gâ bè di Pawulo wôwôlôn âbâ fô mô, bâ sa wô ôtûn gâtâ â kara mâ dæbalan alâ ãã ba getumakûn dûkô. 32 Ôkûna wûtôkô fô, gæfææ fô gi we gidi-gidi. Bâkæ bââ gbârâ afala bâ dô ade ækæ, gâ befufon mô bââ dô ade kperen. Bânæ ofèn-dærâ mô bâân nyî gænyan gâtâ gii koro be bè tuma dûkô. 33 Gâ Yuda bete fô be tunla Alesando be ye bânæ dætænpan fô baanæ be bè yela getite. Âwû gâ Alesando â bûma gûlô, gâ â tô e yela gâtâ ee len ãã tabûrû e tiri ade fô yiinyun â tâ bânæ fô. 34 Mô gâtâ be we alâ è di gâ Yuda-te fô, âbâ powu be gyu afala yææ gâgbârâ gækyânkyâ gâlââ waà mâ anlâ awôrônnyan anyôô alan, “Âtæ Efeso bete, tiikpen Atemi fô è di gâ ekpen-dærâ!” 35 Âwû gâ ditele fô dææåwaralâ fô â yâ bânæ fô powu bâ kûn, gâ â dô alan, “Efeso beteni, ânæ-kamasâ ã nyî gâtâ tiikpen-dærâ Atemi, ma wataa gâtâ i ye gatala æ bã nûn fô yii duyuu n di Efeso ditele-dærâ nyadæ. 36 Ânæ âkæ ân ma gâtâ eè to nyawû wuu-iworo, okoro fô, wù di gâtâ yàà wura oturu. Æ kara ka owurufa æ mâ ade ækæ dikiki daanæ. 37 Âyæ æ ka bânæ nyabâ æ ba nfan, mô ben yuri gænyankæ be ye ekpen dikwo daanæ, gâ bân dô ade-kpen ækæ bâ ka bâ fôyæ ma tiikpen-nanæ nyawô. 38 Okoro gengyi Demetiro ma wôwôlôn âbâ gâtâ bââ mâ gûtûn bâ fæya ma âwô fô bã ba ade ækæ ma ânæ âkæ fô, gôdô gaawi ma bândærâ gâtâ bââ dô gôdô fô bã sa. Bã talæ bâ san dûkô bàà ma dô bôô gôdô fô. 39 Mô gengyi î ba ade-fon ækæ fæya bærâ fô,

baà dō ade fō yii getumakûn dūkô. 40 Gengyi tæ n nyænla gâ wü maà mâ gidi-gidi anlâ ndò wuuyo nyawû fô, taà wura ade, yema gengyi bã ka tæ bâ san fô, tæ n nan wura ade-kpara ækæ tæ dō ti wùlà gænyan gâtâ gii koro tæ mâ gidi-gidi fô.” 41 Gâtâ â dō ade nyayæ e were fô, â yâ bânæ dætænpan fô bâ yasæ.

Acts 20

1 Gidi-gidi fô gææ gama fô, Pawulo e kpèlè bâkasælâ fô â ba wakûn, gâ â tabûrû â sa bâ aniya. Â kala bâ, gâ e ye dūkô gâtâ ââ fôrô Makedoniya gâtûnkwaawaa gaanæ. 2 Â san e silin getitebi dūkô powu â tabûrû â sa bânæ fô aniya. Gâ â san â ma ye Gereki gâtûnkwaawaa gaanæ. 3 E di bebon besiyee dūkô. Gâ ôkûna gâtâ ââ pæna koro ãã san Siriya gâtûnkwaawaa ma ôkûlæ-dærâ fô, e we gâtâ Yuda bete fô bââ dæyâ bàà gye wô, okoro â mâ wamænâ gâtâ eè biri â ma dama Makedoniya gâtûnkwaawaa. 4 Bânæ gâtâ bâ târâma wô bâ san fô n di Piro gâtâ e ye Bereya fô wobi Sopate, ma Arisitako ma Sekundo gâtâ be ye Tesalonika fô, ma Gayo gâtâ e ye Deebe fô, ma Timoti, ka fæya ma Tikiko, ma Tirofimo gâtâ be ye Asiya ntûnkwaawaa yaanæ fô. 5 Bânæ nyabâ be gyegeye bâ ma so tæ Tora ditele daanæ. 6 Gâtâ Yuda bete be di Boroboro gâtâ bân sa gæfa-âanlâ waawi-dærâ be were fô, tæ tō ti ye Filipi ma ôkûlæ-dærâ. Awi ton yææ gama fô, tæ bã tama begyegeyelâ fô Tora, gâ â tæ powu ti di awi kwarankæ dūkô. 7 Gâ Yuda bete boo Duwi-tunalâ dææ gama fô, ti bè tuma gâtâ tàà sila boroboro ti yo ti di ma bâwôlôn anlâ gâtâ Yesu e wùlà tæ alâ tæ tæ mâ tæ ka tæ kûna wo diku fô. Âwû gâ Pawulo â tabûrû â tâ bânæ fô. Gâ gâtâ kere gî kpa fô è len ãã tō e ye dūkô okoro fô, â tabûrû gâlââ â ma sere odente wuu getite. 8 Fô bâkandæya kpekpesi î sa gatala gii dikwo gâtâ ti tuma fô daanæ, 9 gâ âsaranyan âkæ gâtâ bee kpèlè Etiko fô è si nfansæræ onyun ââ nûn ade fô. Gâtâ Pawulo â tabûrû â san ôfô okoro fô, bûda bû ka Etiko, gâ e ye sæyââ abansûrû dikwo-siyee fô dææ nfansæræ wo koro â bã nûn gâtûnkwaawaa. Ôkûna gâtâ bâ ma ka wô fô, be we gâtâ e ku. 10 Âwû gâ Pawulo â waran â san, gâ â ma tin Etiko wo koro, gâ e mu wô, gâ â dō bânæ fô alan, “Æ kara yâ yaawe yàà kpila yæ!

Ã sangba ã ba nkpa.” 11 Gâ Pawulo e biri â bûn â san gatala â ma sila boroboro, gâ be di. Gâtâ be di be were fô e biri e gyu Wurubwarâ Ade yææ gâdõ gaanæ ma sere kere-kpalâ, gâ e ye dûkô â da. 12 Gâ bânæ fô bâ ka âsaranyan fô bâ san wô dækpara. Gâ âbâ powu baawe æ nûn bâ gepepe, gâ wû mâ bâ ôsâ gâtâ ã sa nkpa anæ. 13 Âwû gâ âtæ ti gyegeye ti gyu ôkûlæ-dærâ wûkæ waanæ, gâ tæ san Asosi ditele gâtâ tàà ma ka Pawulo dûkô, anlâ gâtâ tæ fûrûma tæ dõ tæ sæ fô. Yema Pawulo â dõ gâtâ ãã san ma bæsaræ e bè ye dûkô. 14 Gâtâ e tuma tæ Asosi fô, tæ ka wô ma ôkûlæ-dærâ fô, gâ tæ san Mitilene ditele. 15 Gâtâ kere gæ kpa fô, ti ye dûkô tæ ka ôkûlæ-dærâ fô tæ san Kiyo gâtûnkwaabi gâtâ butu bu silin gæ fô giikere. Wuu duwi-nyôôfâ fô, tæ san Samosi gâtûnkwaabi gâtâ butu bu silin gæ fô giikere, gâ duwi-siyeeffâ fô tæ ma gyu Mileto ditele. 16 Pawulo â mâ wamænâ gâtâ ãã dama gâ Efeso gælan â san Yerusalem. En len gâtâ ãã dama Asiya gâtûnkwaæ gaanæ, fô ãã mæna ôya dûkôbâ. Yema ee len bilen-bilen gâtâ gengyi wù pe fô, ãã ma gyu Yerusalem Anyan-dilâ-fon yii gedi gii duwi-dærâ fô daanæ. 17 Pawulo â sa bânæ e ye Mileto gâtâ bàà ma kpèlè Kirisito bete dikpi gâtâ bã sa Efeso fô bôô bândærâ bàà bè tuma wô. 18 Gâtâ bândærâ fô be bè tuma Pawulo fô, â dõ bâ alan, “Î nyî anlâ gâtâ ye duwi-gyangbasâlâ gâtâ na ba yaakûn Asiya gâtûnkwaæ gaanæ fô, âtæ ma âyæ tæ sara gepe awi fô powu yaanæ. 19 Gâ î nyî anlâ gâtâ na warama koro gataen, gâ na ka bûnûntu na mâ Efonte Yesu gûtûn fô. Gâ î nyî anlâ gâtâ Yuda bete bâ tô be yela miin koro, gâ bâ yâ mææn bûnûn bû sæna. 20 Gâ ade-wùlâlâ-kamasâ gâtâ yaà kpà yæ fô, mæn ka n bubwa yæ. Na tiri ade powu yaanæ na wùlà yæ getumakûn ma akpara-akpara yaanæ. 21 Na tabûrû na tâ Yuda bete ma Gereki bete gâtâ bàà foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn, fô bàà to Efonte Yesu Kirisito be di. 22 Gâ nkenke nyawû fô, Wurubwarâ Gifiye fô gææ nyæ mæ alâ, n san Yerusalem, mô mææn nyî gænyan gâtâ gaà ma tama mæ dûkô. 23 Gænyan-kælæn gâtâ ñ nyî fô n di alâ, ditele-kamasâ daanæ fô, Wurubwarâ Gifiye fô gæ dõ mæ gæ sæ gâtâ gegye-tan ma dæfana dî dô di so mæ. 24 Mô mæn fâ ma mææn nkpa. N te len gâtâ nan ton mææ-æsan fô yaanæ, nan ka n werema gûtûn gâtâ Efonte Yesu â tâ mæ alâ n mâ fô. Gûtûn fô n di gâtâ nan dõ Nkpa-geto Gaade gâtâ ì di

Wurubwarâ gâbwala fô n tâ bânæ. 25 Gâ nkenkele nyawû ñ nyî gâtâ âyæ powu gâtâ na san na silin yaanæ na dõ Wurubwarâ Buggy baade na wulà fô, in mini we mææn bûnûn æ nya. 26 Gâlâ wuu koro n tâ dõ yæ ñdò wuu duwi nyadæ yàà nûn alâ, gengyi ânæ âkæ è lulu âwô gbagba wô nkpa fô, nka nmæ na mâ ade ækæ, 27 yema mæn ka ade ækæ n bubwa yæ. Na dõ Wurubwarâ duyu daanæ daade powu na wulà yæ. 28 Gâlâ wuu koro æ nya yii koro gepe, yàà nya bânæ powu gâtâ Wurubwarâ Gifiye gi tiri yæ alâ, æ nya boo koro anlâ gâtâ bâyâran bôô banyalâ bââ nya bôô bâyâran fô. Efonte Wurubwarâ bâyâran fô n di wô bânæ gâtâ â ka gâ âwô gbagba Wobi Yesu wô nkalan e se bâ fô. Okoro æ kyalæ bâ, yàà nya boo koro gepepe! 29 Gâ ñ nyî gâtâ mææn gâda gææ gama fô, ôpâtæ âbâ baà bè gyu yaanæ gâtâ bân nan we bâyâran fô boo gutunkoro. 30 Gâ ôya wûkæ wàà bā ba gâtâ bâkæ baà ye âyæ gbagba yaanæ baà foma Wurubwarâ Ade fô, baà ka be tiri bâkasælâ fô bâkæ be ye yaanæ baà ma târâma bâ. 31 Gâlâ wuu koro æ pæna yii koro æ sæ! Æ kûna gâtâ bækyan bisiyee gâtâ na sara yaakûn fô, na ka bûnûntu, gâ na sæna bûnûn na tabûrû na tâ yæ odòn ma ofilibon. 32 Gâ nkele ñ de yæ n tâ sa Wurubwarâ walô, ma wô gâbwala gaade fô yaanæ. Âwô nan talæ â sa yæ ôkâma yàà yela, fô ãã tâ âyæ ma wô bânæ gâtâ e kpèlè bâ â pæna â sæ â tâ koro fô powu gedikûn. 33 Mææn bûnûn bûn sæna âkæ wô sæka-sæya, abââ wô sæka fututu, abââ wanyan yii koro. 34 Âyæ gbagba î nyî gâtâ maalô nyayæ gâ na ka na mâ gûtûn na len âtæ ma mææn bânæ gâtâ bā fæya ma nmæ fô taanyan gâtâ wù di gâtâ tàà wura. 35 Gâ ade powu yaanæ fô, na wulà yæ gâtâ wù di gâtâ yàà mâ gûtûn gepepe gâlâ, fô yàà ka æ kpà bânæ gâtâ bân ma ôkâma fô, fô yàà kûna ade gâtâ Efonte Yesu â dõ fô. Â dõ alan, ‘Anyan yææ gâtâ ææ tâ ôsâ ma olila da anyan yii geto.’ ” 36 Gâtâ Pawulo â tabûrû e were fô, â waran e kura wakpin yii koro, gâ e tiri onyun ma bândærâ fô powu. 37 Gâ âbâ powu be gyu gewula, gâ bâ ka gænæ-len be mu Pawulo, gâ bâ kala wô, gâ â da. 38 Âwû gâtâ wû taga bâ gepepe fô n di ade gâtâ â dõ bâ alâ, bân nan ni we wô bûnûn bâ nya fô. Bâ ma yela wô osele, gâ e gyu ôkûlæ-dærâ fô waanæ â da.

1 Gâtâ tæ kala bâwôlôn ti were fô, ti dubwa ôkûlæ-dærâ fô, gâ tæ da. Tæ san tororo ti bè ye Kosi ditele. Gâtâ kere gæ kpa fô, tæ san Rode ditele, gâ ti ye dûkô tæ san Patara ditele. 2 Dûkô gâ ti we ôkûlæ-dærâ gâtâ wû fôrô Fenikiya gâtûnkwa gaanæ. Tæ ma gyu waanæ, gâ ti dubwa tæ da. 3 Gâtâ tææ bûnûn bù ten Kiporo gâtûnkwaabi gâtâ butu bu silin gæ fô, ti kere gæ tæ ya gælan, gâ tæ falæ ma ologyi-lô tæ da Siriya gælan. Tæ ma gyu Tiro ditele, gâ tæ waran ti ye ôkûlæ-dærâ fô waanæ, yema dûkô gâ baà tiri ôkûlæ-dærâ fô waatola fô bâ sæ. 4 Ti we bâkasælâ bâkæ dûkô, gâ ti di awi kwarankæ baakûn. Gâ Wurubwarâ Gifiye fô gæ yâ bâ dõ Pawulo alâ â kara san Yerusalem. 5 Mô taawi æ næma gâtâ taà san, gâ tæ tô tæ kya tiisele. Bâkasælâ fô powu, ma bôôsô âbâ, ma boo bebi be bè yela tæ osele kûtûmaa ti ye ditele fô daanæ. Gâ âtæ powu ti bè kura âpû wokere, gâ ti tiri onyun tæ tâ Wurubwarâ, gâ tæ kala bâwôlôn. 6 Gâtâ tæ kala bôôwôlôn ti were fô, tæ ma gyu ôkûlæ-dærâ fô waanæ, gâ âbâ mô be biri bâ da baakpara. 7 Ti ton tææ-æsan fô yaanæ, gâ ti bè ye Tiro ditele, gâ tæ ma waran Pitolemasi ditele daanæ. Tæ ma sa Kirisito bete gâtâ bã sa dûkô fô onyun, gâ ti di duwi-kælæn baakûn. 8 Gâtâ kere gæ kpa fô, tæ tô dûkô, gâ tæ ma gyu Kesareya. Gâ tæ san Nkpa-geto Gaade yæædôlâ âkæ gâtâ bee kpèlè wô Filipo fô dækpara tæ ma sara wakûn. È di bânæ kwarankæ gâtâ be ti tiri bâ alâ bâ nya anyan-dilâ yii geyo fô baanæ âkæ. 9 Æ ba bâsûgûgyanbi bânaa gâtâ bâân tâ kpà bete, gâ bè di Wurubwarâ bâtabûrûlâ. 10 Gâtâ ti di awi kalansâ dûkô fô, Wurubwarâ wôtabûrûlâ âkæ gâtâ bee kpèlè wô Agabo fô e ye Yudeya â ba. 11 Gâtâ â ba taakûn fô, â ka Pawulo wolilâ gâtææ, gâ â ka â ban âwô gbagba walô ma wô bæsaeræ, gâ â dõ alan, “Wurubwarâ Gifiye fô alan, ‘Anlâ gâ Yuda bete gâtâ bã sa Yerusalem fô baà ban ete gâtâ ã ba olilâ nyawû fô, gâ baà ka wô bâ sa bânæ gâtâ bâân nyî Wurubwarâ fô baalô yaanæ.’ ” 12 Gâtâ tæ nûn nyawû fô, âtæ ma bânæ fô powu ti koturu Pawulo alâ â kara san Yerusalem fô. 13 Âwû gâ Pawulo e tiri ade fô yiinyun alan, “Anûn yii koro gâ ii wula æ sa mæ dækpûkpû anlâ? Nka gâban fô giiko gâ nmæ na pæna koro na tâ. Na pæna koro na tâ gâtâ gengyi diku gâ nan ma ku Yerusalem Efonte Yesu diyere dii koro gba fô, nan san.” 14 Gâtâ tæ talæ tæ kyôlæ wô fô, ti kere wô tæ ya, gâ tæ dõ alan, “Tiifonte Wurubwarâ gbagba â mâ wo gelenbi.”

15 Awi bârââ ækæ yææ gama fô, tæ pæna koro, gâ tæ tô tæ da Yerusalem. 16 Bâkasælâ gâtâ bã sa Kesareya ditele fô bâkæ bâ bã fæya ma âtæ. Bâ ka tæ bâ san Kiporo-te âkæ gâtâ bee kpèlè Mason fô wôlà tàà ma sara wakûn. È di gâ bâkasælâ gâtâ be di awi fô baanæ âkæ. 17 Gâtâ tæ ma gyu Yerusalem fô, Kirisito bete fô be to tæ ma ôsâ. 18 Kere gæ kpa fô, âtæ ma Pawulo tæ san Yakobo wakûn, gâ Kirisito bete bôô bândærâ fô powu bâ ba dûkô. 19 Âwû gâ Pawulo â sa bâ onyun, gâ â kalan ade gâtâ Wurubwarâ â dama wo koro â mâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete baanæ fô dækæ-dækæ e wùlà bâ. 20 Gâtâ bâ nûn ade nyayæ fô, be sila Wurubwarâ. Âwû gâ bâ dõ Pawulo alan, “Agya, a we Yuda bete gâtâ be to Yesu be di, gâ bè de Mose wo-Ise fô yaanæ baasô? 21 Bâ nûn aa koro gaanæ gaade alâ, à san aa wùlà Yuda bete powu gâtâ bè si bânæ gâtâ ben di Yuda bete baanæ fô ade alâ, be kere Mose wade-wùlâlâ ma Yuda bete baade-mâlâ fô bâ ya, gâ nkele mô awô alâ, bâ kara ni belen boo bebi bôô bæsan. 22 Okoro nkele, lan gâ taà mâ? Wü mâ lann, baà nûn gâtâ a ba. 23 Okoro fô, mâ ade gâtâ taà dõ wõ lâ! Tî ba bâsaranyan bânaa bâkæ gâtâ bâ kan ntam. 24 Ka bâ, fô âyæ ma âbâ yàà ma kpa yii koro dædææ, fô àà le boo gutoro. Fô bàà wôrô baayu, fô bânæ powu baà we gâtâ à sangba à san kyâkyâ, gâ à de Mose wo-Ise fô mô yaanæ gepepe, fô bàà we gâtâ aa koro gaanæ gaade gâtâ bâ nûn fô æn ma waanæ. 25 Mô bânæ gâtâ ben di Yuda bete, gâ be to be di fô bærâ, tæ dõ gâlâ gaade ti yera bâwôlôn, gâ tæ âwara gækpa tæ tæyâma bâ alâ, bâ kara di anyan-dilâ gâtâ bâ ka bâ fôtæ ma bekpen. Bâ kara di nkalan. Bâ kara di ânan-kulâ gâtâ bân da wô nkalan be lulu pâgâ e ku. Gâ nkele bâ kara mâ gâmæna ma adima-de.” 26 Okoro gâtâ kere gæ kpa fô, Pawulo â ka bâsaranyan bânaa fô â fæya ma wo koro, gâ bâ ma kpa boo koro dædææ. Âwû gâ â san Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ â ma sæ awi gâtâ dædææ dææ gâkpa fô gaà were, ma ôya gâtâ baanæ-kamasâ âã tâ Wurubwarâ gedi fô. 27 Gâtâ awi kwarankæ fô ii len yàà næma fô, Yuda bete bâkæ gâtâ be ye Asiya fô be we Pawulo Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ. Bâ fûba bâ sa bânæ dætænpan gâtâ be tuma dûkô fô, gâ be gye Pawulo, 28 gâ bââ dõ alan, “Tææ bânæ, æ bã kpà tæ! Ete nyawô n di ânæ gâtâ ã san ôkûn-kamasâ ee wùlà bânæ ade â fôyæ tææ bânæ, ma Mose wo-Ise, ma Wurubwarâ

Dikwo-dærâ fô. Âwû gâtâ wü fæya fô, â ka Gereki bete â ba Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, gâ bâ sa dæ dædææ.” 29 Bâ fûrûma be we Efeso-te gâtâ bee kpèlè Tirofimo fô, gâtâ ã san ma Pawulo ditele fô daanæ, okoro bã nyî alâ, Pawulo â ka wô â ba Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ. 30 Ditele fô powu daanæ dæ mâ gidi-gidi, gâ bânæ be serenti be ye ækûn kperen-kperen be bè tuma dûkô. Be gye Pawulo, gâ be tiira wô be ye Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, gâ bâ tan atana fô powu. 31 Gâtâ bââ mâ bàà wolo wô fô, ôtûn wû ma tama Roma bete bôô bætà buugyu fô alâ Yerusalem ditele powu dii kpenti gidi-gidi. 32 Dækpalan daanæ fô, e tiri wô bætà bûû bândærâ ma bætà bûû bätalâ fô bâkæ, gâ be serenti bâ san dûkô. Gâtâ bânæ fô be we bætà buugyu ma wô bâsaranyan fô, be kere Pawulo getiba bâ ya. 33 Âwû gâ bætà buugyu fô â san â ba Pawulo wakûn, gâ e gye wô, gâ â dõ gâtâ bâ ka agbarægbaræ anyôô bâ ban wô. Âwû gâ e lila bânæ fô ânæ-kælæn gâtâ Pawulo è di, ma gænyan gâtâ â mâ. 34 Bânæ fô bâ gbârâ afala bâ dõ inyun kperen-kperen. Gidi-gidi fô gii koro bætà buugyu fô en we ade fô yiinyun. Okoro â dõ gâtâ bàà ka Pawulo bâ san bôô gâsarakûn. 35 Gâtâ bâ san bâ ma næma ôkûn gâtâ bââ bûn bâ ka be gyu dikwo daanæ fô, bætà bûû bätalâ fô be tola Pawulo gatala-gatala, yema bânæ dætænpan fô bôô dæganga dii koro. 36 Bâ nyæma bâ, gâ bââ gbârâ afala alan, “Æ kaara ma wô getu!” 37 Gâtâ bee len bàà gyu bôô gâsarakûn ma Pawulo fô, â dõ bætà buugyu fô alan, “N te len nan dõ wõ ade ækæ.” Âwû gâ bætà buugyu fô e lila wô alan, “Okoro aa nûn Gereki ginde? 38 Nka awô n di Egyipiti-te gâtâ â tô e yela tii koro awi fô yaanæ, gâ e tiira bânæ-wololâ ægbaa ænyôô (4,000) â da otonkuma waanæ fô?” 39 Gâ Pawulo â dõ wô alan, “Kwa. N di gâ Yuda-te. Be wo mæ Kilikiya gâtûnkwa gaanæ. Na ye gâ Taaso ditele gâtâ di di diyere gepepe fô daanæ. N fô wõ gâ, tâ mæ osele nan tabûrû n tâ bânæ fô!” 40 Gâtâ â tâ wô osele fô, Pawulo â bûn e yela ôkûn gâtâ bââ bûn bâ ka be gyu dikwo daanæ fô, gâ â bûma gûlô e wulà gâtâ bânæ fô bàà kûn. Gâtâ bânæ fô powu be kere gâtâbûrû bâ ya fô, Pawulo â tabûrû â tâ bâ Yuda bete boo ginde gaanæ alan,

1 “Mæænwôlôn âbâ ma nte âbâ, æ nûn maade gâtâ ñ ba nan dô.” 2 Gâtâ bâ nûn ââ tabûrû boo ginde gaanæ fô, wû dûrô bâ onyun. Âwû gâ Pawulo â dô alan, 3 “Ñ di gâ Yuda-te. Gâ be wo mæ Taaso ditele daanæ Kilikiya gâtûnkwaâ gaanæ. Mô ditele nyadæ gâtâ tí sa daanæ nfan lâ gâ bâ kyala mæ. Gamaleli e wùlà mæ tiitu âbâ boo-Ise fô yaanæ gepepe, gâ na ka miin koro na tâ Wurubwarâ gepepe anlâ gâtâ âyæ mô ææ mâ nkenkele lâ. 4 Na kyûn, gâ na nyanla bânæ gâtâ bã san ma Efonte Yesu wosele fô diku-diku. Na gye boo beteni ma bôô bânanæ na ma tan dikwo. 5 Yuda bete boo gedi gææ bôtâlâ bôôndærâ ma ditele dææ bândærâ boo Getuma fô powu baâ talæ be to bâ sa gâtâ maade nyayæ î sa waanæ. Baakûn gâ na to gækpa na ye gâtâ nan ka n san ma bôôwôlôn âbâ gâtâ bã sa Damasiko ditele daanæ fô, fô nan wura n gye Kirisito bete gâtâ bã sa dûkô fô n ba Yerusalem bàà tiira bâ giten. 6 Gâ wû ba waanæ gâtâ ñ san n tâ fôrô, gâ na gbâma Damasiko anlâ ofila-kenken waanæ fô, gââmaâæ-dærâ gækæ gi ye gatala gæ bã âmaâæ gi silin mæ. 7 Gâ na ye na nûn gâtûnkwaâ. Na nûn gæta gækæ gii lila mæ alan, ‘Sawulo, anûn yii koro gâ aa kyûn mæ, gâ aa nyanla mæ gâlâ?’ 8 Gâ na lila alan, ‘Awô ânyan gâ wù di, Nfonte?’ Gâ â dô mæ alan, ‘Wù di nmæ Yesu Nasareti-te gâtâ aa kyûn, gâ aa nyanla fô.’ 9 Bânæ gâtâ bã fæya ma nmæ fô be we gââmaâæ fô, mô bân nûn ade gâtâ gæta fô gæ dô mæ fô yaanæ. 10 Gâ na lila alan, ‘Efonte, anûn gâ n mâ?’ Gâ â dô mæ alan, ‘Tô yela, fô àà san Damasiko! Dûkô gâ baâ dô wõ ade powu gâtâ Wurubwarâ ee len àà mâ fô.’ 11 Gââmaâæ fô gæ yâ mææn bûnûn bûn taa ni we. Okoro âbâ gâtâ bã fæya ma nmæ fô be ton mææn gûlô, gâ tæ ma gyu Damasiko ditele daanæ. 12 Ete âkæ gâtâ bee kpèlè Ananiya fô ã sa dûkô. E serenti Wurubwarâ, gâ ee di wo-Ise fô yii koro gepepe, gâ Yuda bete powu gâtâ bã sa Damasiko fô bee bù wô. 13 Â ba maakûn, gâ â bâ dô mæ alan, ‘Mæænwôlôn Sawulo, tirima aa bûnûn, fô àà we!’ Dækpalan daanæ fô, mææn bûnûn bu tirima, gâ na we wô. 14 Âwû gâ â dô mæ alan, ‘Tiitu âbâ boo Wurubwarâ fô e tiri wõ â sæ, gâtâ àà bã nyænla wo gelenbi, fô àà we wôsaranyan gâtâ wade î tuna fô àà nûn wanyun-gyebi. 15 Yema aà bã mâ wadansâ yiidilâ. Aà dô ade gâtâ a we, ma ade gâtâ a nûn fô a tâ bânæ powu. 16 Nkele, anûn gâ aa ni so? Tô yela, àà yâ bàà kù wõ Wurubwarâ anæ Yesu diyere daanæ, fô àà tiri onyun wo

diyere daanæ, fô Wurubwarâ ãã kpa aade-kpen e ye aanæ.’ 17 Ôkûna gâtâ na biri na ba Yerusalem, gâ n te tiri onyun Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ fô, na we gatala gaade ækæ anlâ okute waanæ. 18 Na we Yesu gâtâ ââ dô mæ alan, ‘Kya koro àà ye Yerusalem nfan bilenten! Yema bân nan to aadansâ gâtâ aà di kadama miin koro fô be di.’ 19 Gâ na dô wô alan, ‘Efonte, bânæ nyabâ bã nyî gâtâ na kyûn, gâ na nyanla âbâ gâtâ be to wô be di fô. Bã nyî anlâ gâtâ na san na bugiti bâ Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ, gâ na gye bâkæ na tan dikwo, gâ na tiba bâ. 20 Ôkûna gâtâ bee wolo aadansâ yiidilâ Sitefano fô, ñ yela bôô gama, gâ na to bôô ngba gba na ton.’ 21 Âwû gâ Efonte Yesu â dô mæ alan, ‘Nan sa wô n ye nfan n san ôfô, bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô baakûn.’ ” 22 Yerusalem bânæ fô be yela bâ nûn Pawulo gâtâbûrû fô ma sere ôkûna gâtâ â dô alâ Efonte Yesu alâ â san bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô baakûn fô. Âwû gâ be gyu afala yææ gâgbârâ alan, “I tiri wô i ye dûkô yàà ma wolo wô! Ân kûtûma gâtâ ãã næ sara gâtûnkwa gii koro.” 23 Gâtâ bââ gbârâ afala, gâ bee filin-filin baayan, gâ bee kpila ætænbu be fun gatala fô, 24 Roma bete bôô bætâ buugyu fô â dô wô bâsaranyan fô gâtâ bàà ka Pawulo be gyu bôô gâsarakûn, fô bàà lanla wô bikpemani bâ ka be we gænyan gâtâ wuu koro bânæ fô bâ gbârâ afala gâlâ fô. 25 Gâtâ bâ ban wô bàà lanla wô fô, Pawulo e lila bætâ bûû bândærâ fô baanæ âkæ alan, “Okoro osele wù sa gâtâ yàà lanla Roma-te gâtâ ææn tâ dô wô gôdô i tin wô dæpwâ?” 26 Gâtâ bætâ bûûndærâ fô â nûn gâlâ fô, â san â ma lila bætâ buugyu fô alan, “Anûn yaade gâ aa len àà mâ lâ? Ete fô è di gâ Roma-te oo.” 27 Âwû gâ bætâ buugyu fô â ba Pawulo wakûn, gâ e lila wô alan, “Okoro à di gâ Roma-te? Dô mæ! À di Roma-te?” Gâ Pawulo alan, “Ææn, n di gâ Roma-te.” 28 Âwû gâ bætâ buugyu fô â dô wô alan, “Nmæ na le kôba-dærâ, pâgâ na bã mâ Roma-te.” Gâ Pawulo alan, “Nmæ bærâ, n di gâ Roma-te ye miin gibi gaanæ.” 29 Dûkô gâ bætâ buugyu bâsaranyan gâtâ bâ lanla wô bikpemani bàà ka be we ade gâtâ â mâ fô be ye wakûn dækpalan daanæ bâ da. Gâ gæsaa gi gyu bætâ buugyu fô mô gâtâ nkyâ Roma-te gâ â yâ bâ ka agbarægbaræ bâ ban fô. 30 Mô bætâ buugyu fô ee len ãã nyænla gænyan gâtâ wuu koro Yuda bete fô be belen ade bâ gyaga Pawulo wo koro fô. Okoro gâtâ kere gæ kpa fô, e furu Pawulo

wagbarægbaræ fô, gâ â yâ be kpèlè gedi gææ bātâlâ bôô bândærâ ma ditele dææ bândærâ boo Getuma fô powu be bè tuma. Gâ â yâ bâ ka Pawulo be bè yela bôô bûnûn baanæ.

Acts 23

1 Gâ Pawulo â nya ditele dææ bândærâ gâtâ be bè tuma fô e silin, gâ â dõ alan, “Mææn bânæ, Wurubwarâ ã nyî gâtâ mææn dæsarabi powu daanæ fô miin duyû dæn ma dibilin bè sere ma ndò.” 2 Dûkô gâ gedi gææ bātâlâ bôôndærâ Ananiya â dõ bânæ gâtâ bè yela bā gbâma Pawulo fô alâ bâ gbârâ wô ôtan. 3 Âwû gâ Pawulo â dõ wô alan, “Gâgbârâ gâ Wurubwarâ âã ta gbârâ awô gbagba. À we gâ anlâ akwô-pûn. À si dûkô àà dõ mææn gôdô anlâ gâtâ Mose wo-Ise ii wulà fô, mô gâtâ awô a fa a sa alâ bâ gbârâ mæ ôtan lâ, awô an nûn Mose wo-Ise fô yii koro gafô?” 4 Âbâ gâtâ bè yela bā gbâma Pawulo fô, bâ dõ wô alan, “Wurubwarâ wo gedi gææ bātâlâ bôôndærâ gâ aa toro lâ?” 5 Gâ Pawulo â dõ alan, “Bândærâ, mææn nyî alâ è di gâ gedi gææ bātâlâ bôôndærâ. Yema Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, ‘Kara dõ ade-kpen gyaga aa bânæ bôôndærâ wo koro!’ ” 6 Gâtâ Pawulo e we alâ bânæ fô boofèn wûkæ wù di Saduke bete, gâ ofèn mô wù di Farisi bete fô, â tōlâ gæta â dõ bândærâ gâtâ be tuma dûkô fô alan, “Mææn bânæ, ñ di gâ Farisi-te, gâ miintu âbâ mô bè di gâ Farisi bete. Gâlama-tô ye diku daanæ gâ mææn bûnûn bû gyaga, okoro gâ na wura gôdô lâ.” 7 Gâtâ â dõ gâlâ fô, otiira wu bè gyu Farisi bete ma Saduke bete fô boo getite, gâ bânæ gâtâ bā sa getumakûn dûkô fô be yo akpen anyôô. 8 Saduke bete fô bee wulà gâtâ gâlama-tô ye diku daanæ dækæ dæn ma, gâ Wurubwarâ bâsalâ bâkæ bân ma gatala, gâ afiye-kpen ækæ mô æn ma. Mô Farisi bete bærâ, bee to be di gâtâ anyan nyayæ powu î sa. 9 Nyawû wû yâ otiira fô wuunyun wû mâ ôkâma. Gâ Farisi bete gâtâ baanæ bâkæ bè di Ise yii bewulâlâ fô bâ tô be yela bââ dõ alan, “Âtæ tin we ade-kpen ækæ gâtâ ete nyawô â mâ. Nkæfô Wurubwarâ Gifiye, abââ Wurubwarâ wôsalâ âkæ na tabûrû ma âwô.” 10 Ololo fô wuunyun wû mâ ôkâma gepepe, gâ gæsaa gi ton bætà buugyu fô, gâtâ nkæfô bânæ fô baà gye Pawulo bâ fââran. Okoro â dõ bætà bûû bātâlâ fô alâ, bâ ma tiira Pawulo

be ye bânæ fô baanæ bàà ka wô bâ san bôô gâsarakûn. 11 Gâ odente wûtôkô waanæ fô, Efonte Yesu e bè yela Pawulo wakûn, gâ â dô wô alan, “Wura oturu! Anlâ gâtâ a di miin koro gaadansâ Yerusalem nfan fô, gâlâ ke gâ wù di gâtâ àà di miin koro gaadansâ Roma ditele daanæ mô.” 12 Gâtâ kere gæ kpa fô, Yuda bete fô baanæ bâkæ be tuma, gâ bâ kan ntam bâ tâ boo koro alâ bân nan di, gâ bân nan nyûn ma sere ôkûna gâtâ baà wolo Pawulo. 13 Bânæ gâtâ bâ ban dikola alâ baà wolo Pawulo fô bâ da bânæ akpilin anyôô (40). 14 Gâ bâ san gedi gææ bôtâlâ bôô bândærâ ma ditele dææ bândærâ fô baakûn bâ ma dô bâ alan, “Tæ kan ntam gâtâ tænan di gænyankæ ma sere ôkûna gâtâ taà wolo Pawulo. 15 Gâlâ wuu koro fô, âyæ ma ditele dææ bândærâ boo Getuma fô æ ma dô bætà buugyu fô èè birima Pawulo â ba yaakûn. Æ ma mâ anlâ ii len yàà biri æ nûn Pawulo wonyun waade fô gepepe. Mô gengyi ã tâ osele gâtâ bàà ka wô bâ ba fô, âtæ tæ pæna koro gâtâ taà wolo wô pâ èè bè gyû nfan.” 16 Mô Pawulo wokperebi â nûn ade fô, okoro â san bætà bûû bôtâlâ fô bôô gâsarakûn, gâ â ma dô Pawulo. 17 Gâ Pawulo e kpèlè bætà bûû bândærâ fô âkæ, gâ â dô wô alan, “Ka âsaranyan nyawô san ma bætà buugyu fô, yema ã ba ade ækæ ãã dô wô.” 18 Gâ â ka wô â san ma bætà buugyu fô. Dûkô gâ bætà bûûndærâ fô â dô bætà buugyu fô alan, “Pawulo gâtâ a tan fô alâ n ka âsaranyan nyawô n môma wô, yema ã ba ade ækæ gâtâ ee len ãã dô wô.” 19 Gâ bætà buugyu fô e ton âsaranyan fô gûlô, gâ bâ ma yela gælan. Gâ e lila wô adenden yaanæ alan, “Anûn yaade gâ aa len àà dô mæ?” 20 Gâ â dô wô alan, “Yuda bete bôô bândærâ fô bâ mâ onyun-kælæn gâtâ baà dô wô àà yâ Pawulo èè bè we ditele dææ bândærâ boo Getuma fô gæsa. Baà dô alâ bè len bàà biri bâ nûn gâ wonyun waanæ waade gepepe. 21 Mô kara yera tâ bâ! Yema boo beteni gâtâ bâ da akpilin anyôô bâ kan ntam alâ bân nan di, gâ bân nan nyûn ma sere ôkûna gâtâ baà wolo Pawulo. Gâlâ wuu koro bâ san bè bu osele-kere bee so wô, gâtâ gengyi à tâ osele, gâ bè de wô bââ ba fô, bàà wura be wolo wô.” 22 Âwû gâ bætà buugyu fô â sù âsaranyan fô alan, “Kara ma dô ânæ âkæ gâtâ a yâ na nûn ade nyayæ!” Gâ e tiri wô osele, gâ â da. 23 Âwû gâ bætà buugyu fô e kpèlè wô bætà bûû bândærâ banyôô, gâ â dô bâ alan, “I tiri bætà bûû bôtâlâ fô gâkpæn (200), ma abengyi yææ bâsaralâ akpilin asiye ma fwo (70), ma buturunyan buu

bete gâkpæn (200), fô yàà tô òdente awôrônyan yâkæ, fô yàà san Kesareya ditele. 24 I len abengyi gâtâ Pawulo âã sara yii koro, fô yàà ka wô olila waanæ æ san ma gæfææ gæænyalâ Felisi.” 25 Gâ bætà buugyu fô â âwara gækpa ade nyayæ yii koro alan, 26 “Nmæ Kaludiyô Lisiya n tâ âwara gækpa nyagæ n tæyâma awô gæfææ gæænyalâ-kpara Felisi lâ. N tâ sa wô onyun. 27 Yuda bete bôô bândærâ be gye ete nyawô, gâ bee len gâtâ bàà wolo wô. Mô nmæ ma mææn bânæ tæ san, gâ tæ ma to wô, yema na nûn alâ è di gâ Roma-te. 28 Gâtâ n te len nan nyænla gænyan gâtâ gii koro gâ Yuda bete fô bâ tô be yela wo koro fô, na ka wô na san bôô bândærâ gâtâ be tuma fô bôô bûnûn. 29 Gâ na we gâtâ boo-ise fô yaade-lilalâ na ka otiira fô na ba, mô ân mâ ade-kpen ækæ gâtâ ãã kûtûma ma diku. 30 Na nûn nkenkele alâ bââ dæyâ wô bàà wolo, okoro gâ ñ de wô n tâ tæyâma wô lâ. Gâ na dô Yuda bete gâtâ bee tin wô dæpwâ fô alâ, bâ ka baade fô bâ ba aakûn bàà bã dô. Na ten nfan.” 31 Okoro bætà bûû bätalâ fô bâ mâ anlâ gâtâ bætà buugyu fô â dô bâ fô. Bâ ka Pawulo odente wûtôkô bâ san gâlââ bâ ma næma Antipatiri ditele. 32 Gâtâ kere gæ kpa fô, âbâ gâtâ bâ san ma bæsaræ fô, be biri bâ ba bôô gâsarakûn, gâ Pawulo ma abengyi yii bete fô bâ san bâ da. 33 Gâtâ bâ ma gyu Kesareya ditele fô, bâ ka gækpa fô bâ tâ gæfææ gæænyalâ fô, gâ bâ ka Pawulo mô bâ sa wô gûlô. 34 Gæfææ gæænyalâ fô â kalan gækpa fô, gâ e lila Pawulo gâtûnkwa-kælæn gâtâ gaanæ gâ e ye. Gâtâ â nûn alâ Pawulo e ye Kilikiya fô, 35 â dô wô alan, “Gengyi aa dæpwâ dii betinlâ bã ba fô, nan nûn aade fô.” Âwû gâ â dô gâtâ bàà ka Pawulo bâ ma sæ egyu Erode dækpara-dærâ fô daanæ, fô bàà dæyâ wô.

Acts 24

1 Awi ton yææ gama fô, gedi gææ bätâlâ bôôndærâ Ananiya ma ditele dææ bândærâ fô bâkæ, ma lôya-te âkæ gâtâ bee kpèlè wô Tetulo fô bâ ma gyu Kesareya ditele. Bâ ba gæfææ gæænyalâ Felisi bûnûn, gâ bâ kasæ boonyun waanæ waade kadama Pawulo wo koro bâ tâ wô. 2 Gâtâ be kpèlè Pawulo, gâ e bè gyu fô, Tetulo e belen ade â gyaga Pawulo wo koro â tâ gæfææ gæænyalâ Felisi alan, “Egyu-kpara, aa gæfææ gii geton-kpara

gæ ka olila gæ môma tæ gepepe, gâ aa gâsâyæ gæ pæna ade-kpara gæ tâ tæ gâtûnkwaanæ nyagæ gaanæ. 3 Ôkûn-kamasâ, ma osele-kamasâ waanæ fô, tî de ôsâ tii to ade-kamasâ gâtâ aa dô tæ fô. Okoro tææ sa wõ onyun gepepe. 4 Mæn taa len nan mænna aaya gûsô, okoro n tâ fô wõ, nya tii gutunkoro, fô àà wura oturu a nûn taade nyayæ a tâ tæ. 5 Ti we gâtâ ete nyawô è di gâ ânæ gâtâ ââ ka ade ma otiira â ba Yuda bete gâtâ bã sa gâtûnkwaanæ gaanæ powu fô boo getite. Gâ âwô n te gyegeye Nasareti bânæ dikpi gâtâ bee wùlà ade-fon fô. 6 Gâ e len gâtâ nafô ãã ka dædææ â ma kya Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô, mô ti gye wô. Ti len tàà tin wô dæpwâ anlâ gâtâ tii-Ise fô ii wùlà fô, 7 mô bætà buugyu Lisiya â ka dækpankpasan e be to wô e ye taalô yaanæ. 8 Gâ Lisiya â dô âtæ gâtâ tii tin ete nyawô dæpwâ fô alâ tæ ba aakûn. Okoro gengyi gâ awô gbagba à lila wô ade fô, àà we gâtâ ade powu gâtâ tæ dô tæ dama wo koro lâ î sa waanæ.” 9 Gâ Yuda bete fô powu be yera Tetulo, gâtâ gâlâ n di ade fô. 10 Gâtâ gæfææ gæænyalâ fô e wùlà gûlô alâ Pawulo â tabûrû fô, Pawulo â dô alan, “Yema gâtâ n nyî alâ bækyan kpekpesi bæ lâ gâtâ awô n di gôdô gæædôlâ tâ tææ gæfææ nyagæ okoro fô, wü ba mæ ôsâ gâtâ nan tabûrû n tiri koro n ye ade nyayæ yaanæ. 11 Awô gbagba à talæ a gyua waanæ àà nyænla gâtâ wûn nan da awi fwo-anyôô gâtâ na san Yerusalem na ma sûma. 12 Mô mææn dæpwâ dii betinlâ nyabâ ben we mæ Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, abââ boo Getumakûn ôkankæ, abââ ditele fô daanæ ôkankæ gâtâ n te tiira ade, abââ n te lolo ma bânæ gba. 13 Gâ bâân talæ be wùlà wõ gænyan gâtâ na mâ gâ wuu koro bee tin mæ dæpwâ lâ. 14 Mô ade gâtâ n te to n sa fô n di alâ, n tâ sûma tiitu âbâ boo Wurubwarâ anlâ gâtâ Yesu wosele gâtâ bânæ bee kpèlè alâ dæsûma-kpen fô dii wùlà fô. Mô n te to ade gâtâ bâ âwara Mose wo-Ise ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-wùlâlâ yaanæ fô powu n di. 15 Gâ mææn bûnûn bü gyaga Wurubwarâ wo koro anlâ âbâ mô ke, gâtâ duwi dækæ daà bã ba gâtâ bânæ-kpara ma bânæ-kpen powu baà lama be ye diku daanæ. 16 Gâlâ wuu koro n tâ sa aniya gâtâ ôya-kamasâ waanæ fô, nan wura amænâ-kpara Wurubwarâ ma bânæ bôô bûnûn baanæ. 17 Gâtâ na ye Yerusalem bækyan kpekpesi bûû gama fô, na biri na ba dûkô. Na ka kôba na môma mææn bânæ Yuda bete bàà ka bâ tâ beyenpu, gâ na tâ Wurubwarâ gedi. 18 Ôkûna

gâtâ n tâ mâ ade nyayæ, gâ na kpa koro dædææ na were fô gâ be bè tuma mæ Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ. Mô bânæ dætænpan bân fæya ma nmæ, gâ gidi-gidi ade ækæ mô æn ba dûkôbâ. 19 Mô Yuda bete bâkæ be ye Asiya gælan bâ ba gâtâ nafô âbâ gâ wù di gâtâ bàà ba aa bûnûn nfan. Gâ gengyi bã ba miin koro gaade ækæ fô, nafô âtæ ma âbâ tàà tabûrû. 20 Abââ yâ bânæ nyabâ nfan gbagba bàà dõ ade-kpen gâtâ be we miin koro, ôkûna gâtâ na ma yela bândærâ gâtâ bee ti tuma fô bôô bûnûn fô. 21 Wù di ade-kælæn gâ na yela na gbârâ afala bôô bûnûn baanæ alan, ‘Gâlama-tô ye diku daanæ fô gaade yii koro gâ ii tin mæ dæpwâ ñdò lâ.’ ” 22 Âwû gâ Felisi gâtâ â fûrûma ã nyî Yesu wosele fô waade gepepe fô â ka gôdô fô â sæ duwi-fon, gâ â dõ alan, “Gengyi bætà buugyu Lisiya ã ba fô, nan we gænyan gâtâ nan mâ.” 23 Â dõ bætà bûûndærâ fô alâ, â nya Pawulo wo koro gepepe, mô â yâ Pawulo wo koro gàà furu wô, fô ãã tâ osele wôwôlôn âbâ bàà bã nya wo koro. 24 Awi ækæ yææ gama fô, Felisi ma wôsô Durusila gâtâ è di Yuda-na fô bâ ba. Âwû gâ Felisi â sa ânæ e kpèlè Pawulo â tâ wô, gâ â yâ Pawulo â dõ wo geto-Yesu-Kirisito-di gaade fô â tâ wô. 25 Mô gâtâ Pawulo ââ dõ ade kadama ade gâtâ æ tûna, ma koro gii geton, ma Duwi-dærâ gâtâ Kirisito ââ dõ âkamasâ gôdô fô, gæsaa gi ton Felisi, gâ â bã dõ Pawulo alan, “Kere ya gâlâ, fô àà san pâ! Gengyi ñ wura ôya-kpara wûkæ fô, nan yâ wõ àà biri a ba.” 26 Fô nkyâ ââ nya Pawulo bûnûn gâtâ èè len kôba â môma wô, fô èè kere wô â ya. Okoro ôya-kamasâ gâtâ è len fô, ââ tæ sa, fô bâ ma kpèlè Pawulo bâ ba, fô be fu anya. 27 Bækyan bûnyôô bûû gama fô, Pokiyo Fesito e bè sere Felisi didin. Gâ gâtâ Felisi ee len ãã mâ ade gâtâ Yuda bete bàà ka be len wade okoro fô, â yâ Pawulo â wô dikwo daanæ dûkô.

Acts 25

1 Ôkûna gâtâ Fesito e ye Roma ditele e bè gyu wôlanlan gâtâ ee di bugyu fô, awi asiyee yææ gama fô, â tô e ye Kesareya â san Yerusalem. 2 Dûkô gâ Wurubwarâ gedi gææ bêtâlâ bôô bândærâ ma Yuda bete bôô bândærâ fô bâ ka Pawulo wo koro gaade bâ bã sæ wô bûnûn. 3 Bâ fô Fesito gâtâ ãã mâ boo gelenbi â tâ bâ. Gænyan gâtâ bee len fô n di gâtâ èè tiri Pawulo

e ye Kesareya â ba Yerusalem, yema bee len gâtâ bàà bè bu osele waanæ be so, fô bàà wura be wolo wô. 4 Gâ Fesito â dõ bâ alan, “Pawulo ã sangba ã tan dikwo Kesareya ditele. Wûn nan di awi, nmæ gbagba nan biri n san dûkô. 5 Okoro i tiri yææ bândærâ fô baanæ bâkæ bàà târâma mæ bâ san Kesareya. Gâ gengyi bã ba ete nyawô wo koro gaade-kpen ækæ fô, âbâ ma âwô bàà dõ gôdô.” 6 Fesito e di waà mâ anlâ awi næyâ abââ fwo baakûn, gâ â tô â da Kesareya. Gâtâ kere gæ kpa gâ â ma sara gôdô gææ gôdôkûn fô, â sa bâ ka Pawulo bâ ba. 7 Gâtâ Pawulo e bè ye fô, Yuda bete gâtâ be ye Yerusalem bâ ba fô bâ tô be silin wô, gâ bâ dõ ade-dærâ kpekpesi bâ gyaga wo koro, mô bân talæ be tiri yaanæ be wulà. 8 Mô Pawulo e tiri ade fô yiinyun alan, “Mæn nûn Yuda bete boo-Ise fô yii koro, gâ mæn mâ Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô, abââ egyu-dærâ Kesaro ade-kpen ækæ.” 9 Gâtâ Fesito ee len èè wura ofen Yuda bete fô baakûn okoro, e lila Pawulo alan, “Aà yera a san Yerusalem bàà ma dõ aa gôdô dûkô mææn bûnûn baanæ?” 10 Âwû gâ Pawulo â dõ wô alan, “Ôkûn gâtâ Kesaro ââ dõ gôdô fô gâ ñ yela lâ. Nfan gâ wù di gâtâ bàà werema mææn gôdô. Gâ Yuda bete fô bærâ, mæn mâ bâ ade-kpen ækæ anlâ gâtâ awô gbagba à nyî gepepe lâ. 11 Gengyi nafô na mâ ade-kpen ækæ gâtâ na kûtûma diku fô, âwû bærâ, mæn taa terema. Mô gâtâ mæn mâ ade-kpen gâtâ bânæ nyabâ bâ dõ bâ gyaga miin koro lâ, ânæ âkæ ân nan talæ â ka mæ â sa baalô yaanæ. Âwû bærâ, taà ka ade fô tæ san egyu-dærâ Kesaro wakûn.” 12 Âwû gâ Fesito â ma tabûrû ma wô bândærâ fô dikwo daanæ, gâ â bã dõ Pawulo alan, “Kesaro wakûn gâ à len bàà dõ aade fô, okoro Kesaro wakûn gâ à san.” 13 Awi bærâ ækæ yææ gama fô, egyu Agiripa ma wonosobi Benike bâ ba Kesareya bàà bã sa Fesito onyun. 14 Gâtâ be di awi kalansâ dûkôbâ fô, Fesito â ka Pawulo wade fô powu â dõ egyu fô alan, “Âsaranyan âkæ ã sa nfan gâtâ Felisi â yâ wô â wô ã tan dikwo. 15 Gâ ôkûna gâtâ na san Yerusalem fô, Yuda bete boo gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ, ma Yuda bete bôô bândærâ fô bâ bã dõ ade kpekpesi bâ gyaga wo koro, gâ bâ fô mæ gâtâ n tin wô dæpwâ. 16 Mô na dõ bâ alan, ‘Wun di âtæ Roma bete taade-mâlâ gâtâ tàà tin ânæ dæpwâ pâ âwô ma bânæ gâtâ be belen ade bâ gyaga wo koro fô bàà tuma èè tiri wo-inyun.’ 17 Ôkûna gâtâ bâ ba maakûn nfan fô, min ye gama ma ade fô yii getuma. Okoro gâtâ

kere gæ kpa fô, na kpèlè ade fô, gâ na yâ bâ ma ka ete fô bâ ba. 18 Bânæ gâtâ bee tiira ade ma âwô fô, bâ tô be yela bâ tabûrû, mô ben wura wo koro ade-kpen ækæ bâ dõ anlâ gâtâ na sa amænâ alâ baà wura fô. 19 Mô fô, boo Wurubwarâ gâsûma, ma Yesu âkæ gâtâ e were ku, gâ Pawulo alâ ã sangba ã sa nkpa anæ fô wade gâ bee tiira ma âwô. 20 Gâtâ wû mâ gâlâ fô, mæn mænæ nyænla anlâ gâtâ nan gyu ade fô yaanæ. Gâ na lila wô alâ, èè yera â san Yerusalem, fô bàà ma dõ wô gôdô dûkôbâ. 21 Mô gâtâ Pawulo alâ è len wade fô yàà ma were gâ egyu-dærâ Kesaro bûnûn okoro, na yâ be gye wô bâ sæ ma sere ôkûna gâtâ nan ka wô n tæyâma egyu-dærâ Kesaro.” 22 Gâ Agiripa â dõ Fesito alan, “Nmæ mô ñ len gâtâ nan nûn ade fô n ye âwô gbagba wakûn.” Gâ Fesito e yera alan, “Gæsa aà nûn a ye wakûn.” 23 Gâtâ kere gæ kpa fô, Agiripa ma wonosobi Benike bâ ba gôdô gææ gâdõkûn fô gingyebi gaanæ. Bætà buu begyu ma ditele fô dææ bânæ gbaa-gbaa powu be bè tuma. Gâ Fesito â yâ bâ ma ka Pawulo bâ ba. 24 Gâ Fesito â dõ alan, “Egyu Agiripa ma âyæ powu gâtâ î fæya ma âtæ nfan, ete nyawô gâtâ ii we lâ, Yuda bete bâ tô be yela wo koro, gâ bâ ba maakûn Yerusalem ma Kesareya nfan bè yela gâtâ ete nyawô ân kûtûma gâtâ ãã næ sara gâtûnkwaã gaanæ. 25 Mô na we gâtâ ân mâ gænyankæ gâtâ ãã kûtûma diku. Okoro gâtâ â dõ alâ ãã ka wade â san egyu-dærâ Kesaro wakûn fô, nmæ mô na mâ maamænâ gâtâ nan ka wô n tæyâma wô. 26 Mô fô, mææn nyî ade gâtâ nan âwara n dama wo koro n tæyâma egyu-dærâ Kesaro. Gâlâ wuu koro gâ na ka wô na ba, awô egyu Agiripa gbagba, ma bânæ gâtâ i tuma powu lâ yææ bûnûn. N te len gâtâ gengyi ti gyu ade fô yaanæ, ma anlâ gâtâ î maà sere fô, nan wura ade ækæ n âwara. 27 Yema na we gâtâ wûn nan pe gâtâ bàà ka ânæ gâtâ ã tan dikwo bâ tæyâma gâtâ bân âwara wo koro gaade bâ fæya.”

Acts 26

1 Âwû gâ egyu Agiripa â dõ Pawulo alan, “Osele wü dô gâtâ awô gbagba àà tabûrû.” Gâ Pawulo â bûma gûlô, gâ â tabûrû e tiri wade yiinyun alan, 2 “Egyu Agiripa, ñ nyî gâtâ ñ ba duyukpara gepepe, yema na wura osele nan tiri ade gâtâ Yuda bete be belen bâ gyaga miin koro fô yiinyun aa

bûnûn baanæ. 3 Gbagbaagba fô, à nyî Yuda bete baade-mâlâ, ma itiira gâtâ î sa boo getite fô powu. Okoro n tâ fô wõ gâtâ àà wura oturu, fô àà nûn maade fô gepepe a tâ mæ. 4 Mææn dæsarabi gâtâ na sara ye miin gibi gaanæ, ma anlâ gâtâ na sara Yerusalem ma gâtûnkwaã nyagæ gaanæ powu fô, Yuda bete powu bã nyî waanæ. 5 Bã nyî mæ nka ñdò. Gengyi bè len fô, baà talæ be di adansâ gâtâ na sara tææ dæsûma dii dikpen gâtâ dii bù tii-Ise gepepe fô daanæ, yema alâ ñ di gâ Farisi-te. 6 Gâ nkenkele nyawû ñ yela nfan gâtâ bâã dõ mææn gôdô, yema gâtâ mææn bûnûn bü gyaga ade gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ â tâ tiitu âbâ fô okoro. 7 Ade gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ tæ lâ, gâ Yuda bete baakpara fwo anyôô fô powu bâ ka bôô bûnûn bâ gyaga gâtâ yaà ba waanæ æ tâ bâ wuu koro gâ bâã sûma Wurubwarâ gepepe odòn ma ofilibon fô. Egyu-kpara, ade nyayæ gâtâ tææ bûnûn bü gyaga fô yii koro gâ Yuda bete bâ tô be yela miin koro lâ. 8 Anûn yii koro gâ wü ba yæ ôkâma gâtâ yàà to i di alâ Wurubwarâ âã tõlà bekulâ e ye diku daanæ ã ba nkpa anæ? 9 Nmæ mô na to na di gepepe gâtâ wù di gâtâ nan mâ gænyan-kamasâ n ka n sù Yesu Nasareti-te fô osele. 10 Gâ na mâ gâlâ Yerusalem ditele. Nka alâ na to gækpa na ye Yuda bete boo gedi gææ bätâlâ bôô bândærâ baakûn ñ san n te gye Wurubwarâ bânæ n ma tan dikwo wuuko. Gengyi bee wolo bâ fô, n te yela gama kin-kin gba alâ be wolo bâ. 11 N te silin n san Yuda bete boo Getumakûn atele-atele yaanæ, gâ n te gye bâ n nyanla, gâ n tâ tææ bânæ gâtâ be kere Yesu ade fô yii getodi bâ ya. Boo koro, owurufa wü bã sara maanæ gepepe gâtâ n tâ tæ san ande-fon yaanæ n ma dæyâ bâ n gye. 12 Waanæ gâ n tâ fôrô Damasiko, gâ tii gedi gææ bätâlâ bôô bândærâ bâ tâ mæ osele, gâ bâ ka bânæ fô bâ sa mææn gûlô. 13 Egyu-kpara, ofila-kenken gâtâ ñ san osele waanæ n tâ fôrô fô, na we gâãmaãæ-dærâ gækæ gi ye gatala, gâ gæ âãmaãæ miin koro, ma âbâ gâtâ bã fæya ma nmæ fô. Gâãmaãæ-dærâ nyagæ gææ gâãalagæ gî ba ôkâma da ofila. 14 Gâ âææ powu ti ye tæ nûn gâtûnkwaã, gâ na nûn gæta gækæ gææ dõ mæ ma tii ginde gaanæ alan, ‘Sawulo, anûn yii koro gâ aa kyûn mæ, gâ aa nyanla mæ gâlâ? Aa nyanla gâ awô gbagba aa koro anlâ egbebi gâtâ bee tiira wô ôãûn waanæ, gâ ee tiira koro â nyanla wo koro fô.’ 15 Gâ na lila alan, ‘Awô ânyan gâ wù di, Nfonte?’ Gâ Efonte Yesu â dõ mæ alan, ‘Wù di nmæ Yesu gâtâ aa kyûn,

gâ aa nyanla fô. 16 Mô fô, tô, fô àà san! Na tiri miin koro na wùlà wõ, fô nan wura n ka wõ n mâ mæænsaranyan ma miin koro gaadansâ yiidilâ. Awô nan dô gænyan gâtâ a we lâ, ma ade gâtâ nan wùlà wõ fô powu a tâ bânæ. 17 Nan to wõ n ye Yuda bete gâtâ bè di aa bânæ, ma bânæ gâtâ ben di gâ Yuda bete fô baalô yaanæ. N tâ sa wõ bânæ gâtâ ben di gâ Yuda bete fô baakûn. 18 Awô nan tirima bôô bûnûn, bàà talæ be foma be ye dibilin daanæ bâ ba gââmaâæ gaanæ, fô bàà ye Wurubwarâ wokengbelilâ Satan walô yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn. Fô âbâ gâtâ baà to mæ be di fô, nan ka baade-kpen n kyâ bâ, fô nan tâ bâ gâsarakûn-kpara Wurubwarâ bânæ gâtâ â pæna â sæ â tâ koro fô baanæ.’ 19 Gâlâ wuu koro, egyu Agiripa, mæn mâ giten-kâma kadama gatala gaade gâtâ na we anlâ okute waanæ fô. 20 Mô na sere ade fô yææ gâdõ tâ âbâ gâtâ bã sa Damasiko fô, ma âbâ gâtâ bã sa Yerusalem, ma âbâ gâtâ bã sa Yudeya gâtûnkwaaw powu, ma bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô powu. Na dô bâ alâ be foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn, fô bàà mâ ade-kpara gâtâ yaà wùlà alâ be foma baamænâ. 21 Nyawû wuu koro gâ Yuda bete be gye mæ Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ, gâ bee len osele bàà wolo mæ lâ. 22 Mô Wurubwarâ na tiri mæ na ye ade powu yaanæ be sere ma ñdò. Gâlâ wuu koro gâ na wura osele ñ yela nfan n tâ dô ade nyayæ n tâ bândærâ ma bânæ powu ñdò lâ. Mæn taa dô ade ækæ n fæya ma âyæ gâtâ Mose ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô bâ dô alâ yaà ba fô. 23 Yema bâ dô alâ wù di gâtâ Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã bã ba fô âã bã fana, fô âã bã mâ âgyangbasâlâ gâtâ âã lama e ye bekulâ baanæ èè wùlà wô bânæ, ma bânæ gâtâ been nyî Wurubwarâ fô powu alâ gââmaâæ gæ ba.” 24 Gâtâ Pawulo â tabûrû â bã næma nfan fô, Fesito â fa wô, gâ â dô wô alan, “Pawulo aa duyû dææ mæna. Aa gækpa gææ gânyænla gûsô-gûsô fô gææ sa wõ dæbalan.” 25 Gâ Pawulo â dô wô alan, “Ândærâ-kpara Fesito, nka dæbalan gâ n te gyu. Mô ade gâtâ î sa waanæ gbagbaagba, gâ î kôlô gâ n tâ dô lâ. 26 Egyu, awô mô à nyî ade gâtâ n tâ dô lâ powu, okoro nan talæ n sa aniya n tabûrû n tâ wõ gepepe. Ñ nyî gâtâ ade nyayæ yaanæ ækæ æn da aa koro, yema bân mâ yæ be bubwa. 27 Egyu, aa to Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-wùlâlâ fô a di? Ñ nyî gâtâ aa to a di.” 28 Dùkô gâ egyu Agiripa e lila Pawulo alan, “Okoro à nyî alâ àà talæ a ka ôya pææ nyawû a

foma maamænla nan ba ma Kirisito-te?" 29 Ga Pawulo a do wo alan, "Oya-pææ abaa oya-dæra waanæ oo, miinnyun gata n te tiri fo n di ala Wurubwara aa ya awo, ma bana powu gata ææ nun maade nyayæ ndo fo, ya ba ma anla nmæ Pawulo, mo fo, ba kara sa yæ agbarægbaræ." 30 Awu ga egyu fo, ma gæfææ gæænyala fo, ma Benike, ma aba gata be si fæya ma aba fo powu ba to. 31 Gata be ye duko fo, ba do booko-booko alan, "Ete nyawo an ma gænyankæ gata aa kutuma diku, abaa gata ba tan wo dikwo." 32 Ga Agiripa a do Fesito alan, "Nka gata ete nyawo ala aa ka ade nyayæ a san egyu-dæra Kesaro wakun fo, nfo ti talæ ti kere wo tæ ya."

Acts 27

1 Ga ba do be sere gata ti gyu okula-dæra waanæ tæ san egyu-dæra wakun, Itali gatunkwaa gaanæ. Ba ka Pawulo ma aba gata be gye ba tan fo bakæ ba ba sa bæta buundæra gata bee kpelè Yulyo fo gulo. Yulyo nyawo è di egyu-dæra bæta buu batala bo bandæra fo baanæ akæ. 2 Ga tæ ma gyu okula-dæra wukæ gata wu ye Adiramito ditele wuu foro Asiya gælan fo waanæ. Ga ti dubwa tæ da. Fo Makedoniya-te Arisitako gata e ye Tesalonika fo a fæya ma atæ. 3 Gata kere gæ kpa fo, tæ ma gyu Sidon ditele. Duko ga Yulyo e we Pawulo gutunkoro, ga a ta wo osele aa san wowolon aba baakun, fo ba nya wo koro. 4 Gata ti dubwa ti ye duko fo, gifiyæ gæ to gææ gbæra gi tuma tæ, okoro tæ ma dama Kiporo gatunkwaabi gata butu bu silin gæ fo gææ gælan debiyan, yema gifiyæ gæn taa gbæra duko. 5 Tæ san ma apu tæ ba dama Kilikiya ma Pamfiliya gælan, ga tæ ma ye Mira ditele gata di sa Likiya gatunkwaa gaanæ fo. 6 Duko ga bæta buundæra fo e we okula-dæra wukæ gata wu ye Alesanda ditele, ga wuu foro Itali. Ga e tiri tæ a ma sa waanæ. 7 Ti di awi kpekpesi osele waanæ ma tææ-æsan dæyaa-dæyaa fo. Okoro ma dæfana gepepe, pagæ tæ ba gbama Kinido ditele. Gifiyæ fo gæn ta tæ osele, okoro tæ ma dama Kireta gatunkwaabi gata butu bu silin gæ fo, ga tæ dama Salimone odon wuu gælan, yema gifiyæ gæn taa gbæra duko. 8 Ma gata tæ san ma apu wuu-ikere-ikere gba fo, tæ fana, pagæ tæ ba næma okankæ gata bee

kpèlè alâ, Ækûlæ-yii-geyelakûn-kpara, gâtâ wü gbâma Laseya ditele fô. 9 Tæ mæna ôya gepepe, gâ nkele gæsaa gi ye gi de tæ ma butu buu koro wûû-æsan, yema onyun wûû gâban gaawi fô i were bã da. Gâ awi ætôkô yææ gama fô gifiiye gææ gâgbârâ okoro fô, wûûn kôlô ma âpû wo koro gææ-æsan. Okoro Pawulo â tabûrû â tâ bânæ fô alan, 10 “Beteni, na we gâtâ gengyi tæen nyænla fô, tiisele fô wûû-æsan waà ka dæyæyâ ma gyerebi-dærâ wû ba. Nka anyan ma ôkûlæ-dærâ fô wûû gâmæna wuuko, âtæ gbagba tææ nkpa mô wü fæya.” 11 Mô bætâ bûûndærâ fô e to ôkûlæ-dærâ wûûndærâ ma wuufonte fô baade â sa â da Pawulo wade gâtâ â dô fô. 12 Ækûlæ yii geyelakûn dûkô wûûn kôlô ma geyela okena-fila waanæ. Gâlâ wuu koro bânæ fô kpekpesi bâ dô gâtâ tàà ye dûkô tæ san. Bôô bûnûn bü gyaga gâtâ nkæfô taà bè ye Fenike ditele gâtâ di di Kireta wô-ækûlæ yii geyelakûn gâtâ wû ten ofila wûû gânûnkûn fô, fô tàà di okena-fila fô dûkô. 13 Gâtâ gifiiye bârââ gækæ gææ gbârâ gi ye gælan gataen fô, ôkûlæ-dærâ wuu bete fô bã nyî alâ, boo gelenbi fô gæ lâ. Gâ be tiira gæwôrônyan gâtâ gii gye ôkûlæ-dærâ wû yela ôkûn-kælæn fô be dubwa. Gâ tæ tô tæ san ma Kireta wôpû fô wuu-ikere-ikere. 14 Wun di awi gâ gifiiye-dærâ gækæ gâtâ bee kpèlè alâ, Ofila-wûû-gâtakûn wuu gifiiye fô gæ gbârâ gi ye gâtûnkwaabi fô gii koro. 15 Gifiiye fô gi tuma ôkûlæ-dærâ fô, gâ wûn mænæ taa talæ wàà san bûnûn. Okoro tæ yâ gâ gifiiye fô gii tiira tæ gææ fôrô. 16 Dûkô gâ tæ ma dama Kawuda gâtûnkwaabi gâtâ butu bu silin gæ fô gææ gælan gâtâ gifiiye gæn taa gbârâ fô. Tæ mâ tæ fana, pâgâ taalô æ kya ôkûlæbi gâtâ ti de fô. 17 Be tiira wû bâ taga ôkûlæ-dærâ fô waanæ. Gâ bâ ka ôâûn bâ ban ôkûlæ-dærâ fô, gâtâ gifiiye gæ kara gbena wû. Gæsaa gi de bâ gâtâ bân nyænla fô waà bè tiira bâ wû ma sa Libiya wô-æâârâ yaanæ. Okoro bâ kaman ôkûlæ-dærâ waayan fô, gâ wû yâ ôkûlæ-dærâ fô wûû fôrô dæyââ-dæyââ. 18 Gifiiye-dærâ fô gin kere gâgbârâ gæ ya, okoro gâtâ kere gæ kpa fô, be ye bee tiri atola fô akæ be fun bâ sa butu baanæ. 19 Gâ duwi-siyeeffâ daanæ fô, gænyan-kamasâ gâtâ baalô æ kya fô be fun bâ sa butu fô baanæ. 20 Gâtâ wu di awi gâ tæen taa we ofila abââ aâorobi, gâ gifiiye fô gæ bô gææ gbârâ gâ fô, tææ bûnûn bûn mænæ gyaga gænyankæ gii koro gâtâ taà wura nkpa. 21 Awi kpekpesi æ bã da gâtâ bânæ fô bân taa di anyan-dilâ.

Dûkô gâ Pawulo â tô e yela âbâ powu bôô bûnûn, gâ â dõ alan, “Bândærâ, gengyi î daà nûn maade gâtâ na dõ alâ æ kara yâ taà dubwa ôkûlæ-dærâ fô ti ye Kireta fô, nafô anlâ tæen daà bè tuma dæfana ma gyerebi nyawû. 22 Mô nkenkele nyawû n tâ dõ n sa yæ, fô yii duwe daà nûn yæ, yema taanæ âkæ ân nan ku, ôkûlæ-dærâ fô wuuko nan mæna. 23 Yema walan odente fô, Wurubwarâ gâtâ âwô n ba mæ, gâ âwô gâ n tâ sûma fô, â sa wôsalâ e ye gatala e bè yela maakûn, 24 gâ â dõ mæ alan, ‘Pawulo, kara yâ gæsaa gàà ton wõ! Wù di gâtâ àà san a ma dõ aa gôdô fô egyu-dærâ Kesaro bûnûn. Aa koro Wurubwarâ ââ dæyâ bânæ gâtâ bã sa ôkûlæ-dærâ fô waanæ fô powu.’ 25 Gâlâ wuu koro mææn bânæ, i wura oturu, yema n te to Wurubwarâ n di gâtâ âã yâ wàà ba waanæ anlâ gâtâ â dõ mæ fô. 26 Mô fô, wù di gâtâ tàà ma yela gâtûnkwaabi gækæ gâtâ butu bu silin gæ bu tuma fô gii koro pâ.” 27 Duwi fwo-naafâ diidente fô, gifiyè fô gî sangba gii tiira tæ Adiriya wôpû wuu koro. Gâtâ wû mâ odente wuu getite fô, ôkûlæ-dærâ fô wuu bete fô be we bâ nyænla gâtâ tææ gbâma gâtûnkwa gækæ. 28 Gâ bâ ka ôâûn gâtâ bââ ka bâ kârâ butu baalun fô bâ fæna butu fô baanæ. Gâ be we gâtâ dûkôbâ waalun fô wü ba bæsaræ akpilin kooron (120). Gâtâ bâ san bûnûn bâràâ, gâ be biri bâ kârâ fô, wü ba bæsaræ akpilin anaa ma fwo (90). 29 Gæsaa gi de bâ gâtâ nkæfô taà ma wô dætaa tangbalan dækæ dii koro. Okoro be bè tiira awôrônyan anaa gâtâ ii gye ôkûlæ-dærâ fô wù yela ôkûn-kælæn fô bâ fæna butu fô baanæ, gâ bee tiri onyun gâtâ kere gàà kpa. 30 Ôkûlæ-dærâ wuu bete fô be bugiti osele gâtâ nafô bàà serenti be kere tæ bâ ya. Be tiri ôkûlæbi gâtâ wü kyaga ôkûlæ-dærâ fô wuu koro fô bâ gyaga butu fô buu koro. Gâ bâ mâ anlâ gâtâ bee len bàà ka awôrônyan-fon bâ ma kyaga ôkûlæ-dærâ fô wûû bûnûn. 31 Âwû gâ Pawulo â dõ bætà bûûndærâ ma bætà bûû bâtalâ fô alan, “Gengyi ôkûlæ-dærâ wuu bete fô bân bã sara ôkûlæ-dærâ fô waanæ fô, æn nan wura nkpa.” 32 Okoro bætà bûû bâtalâ fô bâ ma kebi ôkûlæbi fô wûû-æâûn, gâ gifiyè gæ ka wü gæ da. 33 Gâtâ kere gææ âmaâæ fô, Pawulo â sa bânæ fô powu aniya gâtâ bàà di anyan-dilâ, gâ â dõ bâ alan, “Ndò n di awi fwo-anaa gâtâ ì si ma awe yii gekpila, gâ æ ban yiinyun gâtâ æn ka gænyankæ æ kya yiinyun. 34 Gâlâ wuu koro fô, n tâ fô yæ gâtâ yàà di anyan-dilâ, fô yàà wura ôkâma ma nkpa, yema yaanæ âkæ wo diyungu

gba dæn nan lulu.” 35 Gâtâ â tabûrû gâlâ e were fô, â ka boroboro, gâ â tâ Wurubwarâ karan âbâ powu bôô bûnûn, gâ e sila waanæ, gâ e gyu wuu gedi. 36 Gâ âbâ powu boo-ituru æ nûn bâ, gâ âbâ mô bâ ka anyan-dilâ be di. 37 Âtæ powu gâtâ tî sa ôkûlæ-dærâ fô waanæ fô, tî ba bânæ gâkpæn ma akpilin asiye ma fwo-kooron (276). 38 Gâtâ âbâ powu be di bâ kûtæ fô, be tiri anyan-dilâ gâtâ i kuruma fô bâ fæna âpû fô anæ, fô wàà wura wû tæyâra wûûdûrû fô. 39 Gâtâ kere gæ kpa fô, be we gâtâ âpû fô wôkankæ wu tu wu gyu gâtûnkwa gækæ gaanæ gâtâ æâârâ î sa dûkôbâ. Mô bân nyænla gâtûnkwa-kælæn fô. Okoro bâ mâ baamænla gâtâ gengyi nafô bã talæ fô, baà fî ôkûlæ-dærâ fô wàà ka bâ wû san dûkôbâ. 40 Gâ be kebi æâûn gâtâ î kyaga ma awôrônyan gâtâ ii gye ôkûlæ-dærâ î yela ôkûn-kælæn fô bâ fæna butu fô baanæ. Gâ be furu ôâûn gâtâ bâ ka bâ kyaga omini gâtâ wuu fi-fi ôkûlæ-dærâ fô. Gâ bâ bûma ôkûlæ-dærâ wûû dæyan fô gatala, gâ gifiyæ gææ gbârâ, gâ gii tiira ôkûlæ-dærâ fô wûû fôrô gâtûnkwa gii koro. 41 Mô ôkûlæ-dærâ fô wû ma gyu ma æâârâ, gâ wu ten wu yela. Wûû gataen wû nyæ wu gyu æâârâ fô yaanæ gâtâ wûn mænæ taa kpenti gba. Gifiye-dærâ gâtâ gî sangba gææ gbârâ fô gæ yâ âpû butu fô bu gbena ôkûlæ-dærâ fô wûûpæ. 42 Âwû gâ bætà bûû bätalâ fô bâ mâ baamænla gâtâ baà wolo bânæ gâtâ bã tan dikwo fô powu, fô baanæ âkæ ân nan wura â nûn getu e serenti. 43 Mô bætà bûûndærâ fô ee len gâtâ èè to Pawulo nkpa, okoro ân tâ bâ osele bàà mâ boo gelenbi fô. Gâ â tâ osele alâ, beteni gâtâ baà talæ bâ nûn getu fô be gyegeye be firigi be gyu, fô bàà nûn bâ san gâtûnkwa fô gii koro. 44 Gâ â yâ bânæ-kurumakyââ fô bâkæ bâ sara iyon panpasan yii koro, gâ bâkæ mô bâ sara ôkûlæ-gbenalâ fô wuu-iyon-kpilin yii koro. Anlâ gâ tæ mâ gâ ti wura nkpa tæ ma ye gâtûnkwa fô gii koro.

Acts 28

1 Ti ye âpû fô anæ tæ ma gyu gâtûnkwa gii koro pâgâ tæ nyænla alâ gâlâ wûû gâtûnkwaabi gâtâ butu bu silin gæ fô gii diyere n di Malita. 2 Dûkôbâ wûû bânæ fô be ton tæ gâtâ wûn ma dækûsû. Gâtâ âsûn ââ nûn, gâ olili wû sa okoro fô, be len bûtan bâ sa ôtan bâ tâ tæ. 3 Gâtâ Pawulo mô â tasæ

bûtan è de ã bã sa ôtan fô waanæ fô, ôtan fô wuuwula wuu koro, âwa e ye bûtan fô baanæ, gâ â bã kyaga wô gûlô. 4 Gâtâ gâtûnkwaaw fô gææ bânæ be we âwa fô ã kyôlôga Pawulo gûlô fô, bâ dô bâ tâ bâwôlôn alan, “Ete nyawô ãã mâ gâ bânæ boowololâ âkæ, yema alâ ma gâtâ wu tiri wô wu ye âpû anæ gba fô, ade-kpen î sangba î târâma wô.” 5 Âwû gâ Pawulo â âmanyân âwa fô â fæna ôtan fô waanæ, mô gænyankæ gæn mâ Pawulo. 6 Bânæ fô bã nyî alâ, eè funa, abââ eè belen â nûn disere-kæælæn èè ku. Mô gâtâ be so gâlââ, gâ ben we gænyankæ gââ mâ wô fô, be foma baamænâ, gâ be ye bââ dô alâ, ete fô è di gâ ekpen. 7 Ânæ gbaa âkæ ã sa dûkô gâtâ bee kpèlè wô Pubilo. Âwô n tâ nya dûkô wuu koro, gâ wô gâtûnkwaaw gî gbâma ôkûn gâtâ tî yela fô. E ton tæ gepepe, gâ ti di gisela awi asiyee wakûn. 8 Wû bã ba gâtâ Pubilo wote ã dô ee yeba ôdûnlâ, gâ ââ kyalæ. Gâ Pawulo â san wakûn â ma tiri onyun, gâ â ka walô â gyaga wo koro, gâ â kya wô geyeba. 9 Gâtâ wû mâ gâlâ fô, beyebalâ-kurumakyââ gâtâ bã sa gâtûnkwaabi fô gii koro fô mô bâ ba, gâ Pawulo â kya baayebabi fô powu. 10 Bânæ fô bâ ka gebù-dærâ bâ tâ tæ, gâ bâ tâ tæ anyan kpekpesi, okoro ôkûna gâtâ tii ye dûkô tàà san fô, bâ tâ tæ anyan-kamasâ gâtâ wù di gâtâ tàà wura. 11 Ti di bebon besiyee gâtûnkwaabi fô gii koro pâgâ ti ye dûkô. Tæ ka ôkûlæ-dærâ gâtâ wu ye Alesanda ditele, gâ bâ mara bekpen gâtâ bè di gâ Ata âbâ bâ gyaga wuu koro fô ti ye dûkô tæ da. 12 Tii geyelakûn-gyangbasâlâ n di Sirakuse ditele, gâ ti di awi asiyee dûkô. 13 Ti ye dûkô, gâ tæ ma gyu Regiyo ditele. Gâtâ kere gæ kpa fô, gifiyee gææ gbârâ gi ye gataen, okoro duwi-nyôôfâ daanæ gâ tæ ma gyu Putoli ditele. 14 Dûkôbâ gâ ti we Kirisito bete bâkæ, gâ be koturu tæ gâtâ tàà di awi næyâ baakûn. Awi kwarankæ yææ gama fô, tæ tô tàà ma gyu Roma ditele. 15 Gâtâ Kirisito bete gâtâ bã sa Roma fô bâ nûn tii koro fô, bâkæ be bè tuma tæ sâsæyââ Apiya ditele, gâ bâkæ mô bâ ba ôkûn gâtâ bee kpèlè Beselabôô-gâyakûn-asiyee gâtâ î sa osele-kere fô. Gâtâ Pawulo e we bâ fô, â sa Wurubwarâ onyun, gâ wo duwe mô dæ nûn wô. 16 Gâtâ tæ ma gyu Roma fô, bætâ bûûndærâ fô â tâ Pawulo osele alâ, â ma sara ôkûn gâtâ âwô gbagba è len, fæya ma bætâ bûûtalâ âkæ gâtâ ââ dæyâ wô fô. 17 Gâ awi asiyee yææ gama fô, Pawulo e kpèlè Yuda bete bôô bândærâ gâtâ bã sa ditele fô daanæ fô e tuma. Gâtâ be tuma fô, â dô bâ alan, “Mææn bânæ!

Ma gâtâ mæn mâ tææ bânæ gænyankæ, gâ mæn nün tiitu âbâ boo-Ise fô ækæ yaanæ gba fô, be gye mæ Yerusalem, gâ bâ ka mæ bâ sa Roma bete baalô yaanæ. 18 Roma bete fô be gyu maade yaanæ, gâ be len gâtâ nafô bàà kere mæ bâ ya, yema ben we ade ækæ gâtâ yii koro nan ku. 19 Mô gâtâ Yuda bete ben yera gâtâ bàà kere mæ bâ ya okoro, wû yâ mæ na ka ade fô na ba egyu-dærâ Kesaro wakûn. Mô nmæ bærâ, mæn ma ade ækæ ma mææn bânæ. 20 Nyawû wuu koro gâ na kpèlè yæ, fô nan wura n tiri ade yaanæ n wulà yæ. Ânæ gâtâ Isareli bete bôô bûnûn bü gyaga fô wo koro gâ ñ sa agbarægbaræ nyayæ yaanæ lâ.” 21 Âwû gâ bândærâ fô bâ dõ wô alan, “Âtæ tin to aa koro wûû gækpa gækæ ti ye Yudeya. Gâ tææ bânæ mô baanæ âkæ en ye dûkô ãã ka aa koro gaanæ gaade-kpen ækæ â bã dõ tæ nfan. 22 Mô tii len taà nûn ade gâtâ î sa awô gbagba aamænâ yaanæ, yema tí nyî gâtâ ôkûn-kamasâ fô, bânæ bââ tabûrû ade-kpen bâ dama dikpen gâtâ à sa daanæ fô dii koro.” 23 Okoro bâ sæ Pawulo duwi. Gâtâ duwi fô dæ næma fô, bânæ kpekpesi be bè tuma ôkûn gâtâ Pawulo ã sa fô. Â tabûrû, gâ â dõ Wurubwarâ Buggy fô baade â tâ bâ. Â ka Mose wo-Ise ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-âwaralâ fô e wulà bâ Yesu wo koro gaade gâtâ bàà to wô be di. Â tabûrû e ye gagyæggyan â ma sere ôgyôlô. 24 Gâ baanæ bâkæ be to ade fô be di, mô bâkæ bærâ, ben to be di. 25 Gâtâ bân mâ onyun-kælæn okoro, âbâ powu bâ tô bââ yasæ. Mô Pawulo â dõ bâ ade ækæ â fæya pâgâ bâ yasæ. Â dõ bâ alan, “Wurubwarâ Gifiye fô gaade î dõ gâtâ gæ dama Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya wo koro gæ dõ ade fô. Gæ dõ alan, 26 ‘San bânæ nyabâ baakûn àà ma dõ bâ alan, “Ade yææ gânûn bærâ, yaà tæ nûn, mô æn nan nûn waanæ, gâ gewe mô yaà ti we, mô æn nan we æ nyænla.” 27 Yema bânæ nyabâ bã ba giten-sû, gâ ade yææ gânûn î ba bâ ôkâma, gâ be gye bôô bûnûn mô be tin. Nka gâlâ fô, nafô bã daà ka bôô bûnûn be we, bàà ka baaten bâ nûn, fô bàà nûn ade yaanæ, fô bàà fi bâ ba maakûn nan kya bâ baayebabi.’ ” 28 Gâ Pawulo â dõ wade fô e werema alan, “Gâlâ wuu koro n te len yàà nûn alâ, Wurubwarâ â yâ tæ ka wade gâtâ ææ tâ nkpa fô tæ san ma bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô. Âbâ bàà nûn ade fô.” 29 Gâtâ Pawulo â tabûrû e were fô, Yuda bete fô bâ tô bâ da, gâtâ booko-booko bee to ade fô yiiworo. 30 Bækyan bûnyôô-bilin baanæ fô, Pawulo â sara wô gûlô gii koro dækpara

gâtâ âwô gbagba e to, gâ ee le gutoro fô daanæ. Gâ e to bânæ powu gâtâ bâ ba wakûn fô gepe. 31 Â dô Wurubwarâ Buggy fô baade, gâ e wulà ade kadama Efonte Yesu Kirisito wo koro bânæ powu bô bûnûn baanæ, gâ ânæ âkæ ân sù wô osele.

Romans 1

1 Gækpa nyagæ gi ye nmæ Pawulo gâtâ ñ di gâ Yesu Kirisito wôsaranyan fô maakûn. Wurubwarâ e kpèlè mæ alâ n bã mâ wônæ-salâ, gâ e tiri mæ â sæ gâtâ n dô Wurubwarâ Nkpa-geto Gaade fô. 2 Wukukuba fô, Wurubwarâ â dama wô bâtabûrûlâ fô boo koro â dô Nkpa-geto Gaade nyayæ â sæ Wade-âwaralâ fô yaanæ. 3 Nkpa-geto Gaade fô ææ dô Wobi Yesu Kirisito gâtâ è di Tiifonte fô wade. Gænæ-nyalâ gaanæ fô, e ye egyu Dafidi odu waanæ. 4 Gâ Wurubwarâ Gifiye gæækâma gâtâ gæ lama wô gi ye bekulâ baanæ fô wu tiri wu wulà gepepe gâtâ è di gâ Wurubwarâ Wobi gâtâ ân ma dædææ. 5 Wü san ma Kirisito âtokô wo koro gâ Wurubwarâ â bwala tæ gâtâ tàà bã mâ wô bânæ-salâ, fô wàà yâ ande powu yææ bânæ bàà to wô be di, fô bàà nûn wakûn, fô wàà tîlâ wo diyere. 6 Âyæ gâtâ Wurubwarâ e kpèlè yæ alâ, æ bã mâ Yesu Kirisito bânæ lâ mô î fæya. 7 Nmæ Pawulo n tâ tæyâma âyæ Kirisito bete gâtâ î sa Roma powu fô gækpa nyagæ. Tiite Wurubwarâ gâtâ ee len yæ, gâ e kpèlè yæ â pæna â sæ â tâ koro fô, ma Efonte Yesu bâ bwala yæ, fô boolila wàà sara ma âyæ. 8 Âwû gâtâ wù gyegeye fô, yii koro, ñ san ma Yesu Kirisito wo koro n tâ sa Miifonte Wurubwarâ onyun, yema bânæ bââ dô yii getodi gaade ande powu yaanæ. 9 Wurubwarâ gâtâ ñ de miinturu powu n tâ sùma, gâ n tâ dô Wobi Nkpa-geto Gaade fô, ee di mæ adansâ gâtâ n tâ kûna yæ ôya-kamasâ. 10 N tâ tæ fô Wurubwarâ duwi n di duwi alâ, â tana osele â tâ mæ, wo gelenbi gaanæ, fô nkele bærà, nan wura n bè silin yæ. 11 Æ gbârâ mæ ômææ, okoro ñ len nan ba yaakûn, fô nan bã yâ yàà wura Wurubwarâ Gifiye gaanyan-bwalalâ gâtâ wàà sa yæ ôkâma yii getodi gaanæ fô. 12 Wuu wulà alâ, ñ ba yaakûn fô, miin getodi gaà sa yæ aniya, fô âyæ mô yii getodi gaà sa mæ aniya. 13 Mææn bânæ, ñ len yàà nyænla alâ na mâ maamænâ disere dilen-dilen gâtâ nan bè silin yæ. Mô wü mâ

lann fô, gænyankæ gææ bã sù mæ osele. N len gâtâ nan ba yaakûn, fô Wurubwarâ ãã dama miin koro â yâ bânæ bàà to Yesu be di gepepe yaanæ anlâ gâtâ â yâ bânæ be to be di ande-kurumakyââ yaanæ fô. 14 N ba gûtûn gææ gâmâ bânæ powu baanæ. Wù di gâtâ nan mâ gûtûn gætôkô Gereki bete gâtâ bôô bûnûn bu ye fô ma bânæ gâtâ bôô bûnûn bun ye fô baanæ. Gâ wù di gâtâ nan mâ gûtûn bâsâyælä ma benyimapulâ powu baanæ. 15 Âwû wuu koro gâ mææn bûnûn bû sæna gâtâ nan dõ Nkpa-geto Gaade fô n tâ âyæ gâtâ î sa Roma ditele fô mô lâ. 16 Nkpa-geto Gaade fô æn ma mæ ænænfa kpa. Yema ade fô n di ôkâma wuusele gâtâ Wurubwarâ è de ee to ânæ-kamasâ gâtâ ee to e di fô nkpa. Yuda bete na gyegeye bâ nûn Nkpa-geto Gaade fô pâgâ ande-kurumakyââ powu yææ bânæ bâ nûn. 17 Ade fô ii wùlà anlâ gâtâ Wurubwarâ â mâ gâ bânæ boo-isele ææ tûna wô bûnûn. Wurubwarâ wosele gâtâ wûû yâ ânæ wade ææ tûna âwô Wurubwarâ bûnûn fô wuu geserekûn ma wuu geweremakûn powu wù yela gâ ma getodi. Gâlâ gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ. Ade fô n di alan, “Ânæ gâtâ wo getodi gii koro wade î tûna Wurubwarâ bûnûn fô è wura nkpa.” 18 Wurubwarâ e tiri wowurufa e wùlà. Â ka owurufa ade karan-karan ma imiri-kpen gâtâ bânæ bââ mâ fô yii koro. Bè de boomiri-kpen bââ sù Wurubwarâ Ade gâtâ î sa waanæ fô osele. 19 Wurubwarâ â ka owurufa, yema wo koro gaade yææ gânyænla in di ade-bubwalâ. Âwô gbagba na tiri yæ e wùlà bâ. 20 Wurubwarâ wo koro gaade ækæ î sa gâtâ bânæ bân taa we gûnûn-âôrô. Âyæ n di wôkâma gâtâ ã ba gakpaakpa ma wonundu gâtâ wuu koro è di Wurubwarâ fô. Mô fô, ye sæyââ gâtûnkwaæ gææ gâmâ gaanæ fô, Wurubwarâ wodu wûtôkô wun bu, yema anyan gâtâ â mâ fô ii tiri wodu i wùlà gepepe gâtâ bânæ bã talæ be we bàà to bâ sa. Okoro ânæ gâtâ en to e di fô ân ma onyun wûkæ wuu getiri. 21 Bã nyî Wurubwarâ, mô bân sa wô gingyebi gâtâ â kûtûma fô, gâ bân ka onyun wûû gâsa wûkæ bâ tâ wô. Gâsâyæ gaade ækæ æn mænæ ma baamænlä yaanæ. Be ye bã sa gâ dibilin daanæ. 22 Bââ mâ anlâ gâtâ bâ sâyæ, mô be nyima. 23 Be kere Wurubwarâ gâtâ ã sa gakpaakpa fô bâ ya, gâ be ye bââ sùma gâ bekpen gâtâ baà mænæ fô. Bâ mara bâ, abââ bâ salæ bâ anlâ bânæ-nyalâ, abââ bâsæsæra, abââ bânan, abââ bâwa bâkæ. 24 Gâlâ wuu koro Wurubwarâ mô e fi gama e ten bâ, gâ be ye bââ mâ gâ ade

karan-karan gâtâ bè len boo-ituru yaanæ fô. Bè de gâmæna gaade bee fuli koro ma bôwôlôn. 25 Gâtâ bàà to Wurubwarâ Ade gâtâ î sa waanæ be di fô, bee to gâ adebila-de be di. Okoro bââ sùma gâ anyan gâtâ Wurubwarâ â mâ fô be kere Wurubwarâ gâtâ â mâ yæ fô bâ ya. Áwô na kûtûma ma gesila duwi n di duwi. Wû ba gâlâ. 26 Gâtâ bââ mâ gâlâ wuu koro, Wurubwarâ e fi gama e ten bâ, gâ be ye bee len gâ afuli-de yææ gâmâ. Bôô bânænæ fô gba bee kere gâdûrô ma beteni anlâ gâtâ Wurubwarâ â tæyâ â sæ fô bâ ya, gâ be ye bââ dûrô gâ ma bôwôlôn âbâ bânænæ. 27 Gâlâ ke gâ beteni fô mô, bee kere gâdûrô ma bânænæ bâ ya, gâ be ye bee ku gâ bôwôlôn âbâ baaku, gâ bââ mâ gâ ade karan-karan ma bawôlôn. Gâlâ wuu koro bee wura giten getiira boo koro-kpaba waanæ, anlâ gâtâ wû kûtûma. 28 Gâtâ be terema bàà nyænla Wurubwarâ wo koro gaade okoro, áwô mô e fi gama e ten bâ. Gâ amænlâ karan-karan gâ be ye bââ sa, gâ bââ mâ ade gâtâ æn kûtûma gâtâ nafô bânæ bàà mâ. 29 Ade-kpen æ yôn baanæ. Omiri-kpen, ma gediko, ma gænæ-kyûn, ma gænæn-sæya, ma bânæ boo gewolo, ma akpa yii gelen, ma adebila yii gedi, ma gâka amænlâ-kpen bawôlôn boo koro na yôn baanæ. Bè di gâ bânæ boo koro gaade yææ bådôlâ. 30 Bââ dõ ade-kpen bâ gyaga bawôlôn boo koro, gâ bââ kyûn Wurubwarâ. Bã ba inyun-kâma, gâ bââ bûma koro gatala, gâ bee wulà koro. Bee len ise-le-fon gâtâ bàà ka bâ mâ ade-kpen, gâ bân taa bù boo bewolâ. 31 Baayu æn ma npwâ, gâ bân taa di baade-dõlâ yii koro. Bân taa len bânæ, gâ bân taa wula bânæ boo gutunkoro. 32 Ma gâtâ bã nyî gâtâ Wurubwarâ wo-Ise ii wulà alâ, ânæ gâtâ âã sara gâlâ wûû dæsarabi fô, bàà wolo wô gba fô, nka alâ bã sangba bââ mâ gâ ade karan-karan nyayæ wuuko, bee biri bâ sa bânæ gâtâ bââ mâ gâlâ fô aniya.

Romans 2

1 Gâlâ wuu koro, awô ânæ-nyalâ gâtâ a tiri aa koro a sæ, gâ aa dõ bâkæ baade-kpen yææ gôdô fô, an ma onyun wûkæ wuu getiri, yema awô aa dõ bâkæ bôô gôdô, mô fô, awô ke aa mâ ade-kpen gâtâ bââ mâ fô. Gâlâ wuu koro à dõ bôô gôdô fô, aa tin awô gbagba aa koro dæpwâ. 2 Tî nyî gâtâ Wurubwarâ eè tin bânæ gâtâ bââ mâ gâlâ gaade fô dæpwâ, gâ tí nyî gâtâ

wade î dô. 3 Gâlâ wuu koro, gengyi awô ânæ-nyalâ à tin bânæ bâkæ dæpwâ ade-kpen gâtâ awô gbagba aa mâ yaanæ fô, nyænla gâtâ Wurubwarâ mô eè tin wõ dæpwâ. An nan talæ a ye wô gûlô gaanæ. 4 Wurubwarâ e tiri wô gænæ-kpara ma woturu-lila e wùlà wõ gakpa, mô an ka a mâ ade. Abââ aan nyî gâtâ Wurubwarâ e tiri wô gænæ-kpara e wùlà wõ, fô wàà yâ àà wura a foma aamænla a ye aa-isele yaanæ a ba wakûn? 5 Mô à ba oturu-dûrû ma giten-kâma. Gâlâ wuu koro aa giten gii getiira gææ sô gæ fæya, gâ gii so wõ owurufa-dærâ wuu duwi gâtâ Wurubwarâ eè tiira bânæ giten fô. Duwi dætôkô bânæ baà we anlâ gâtâ Wurubwarâ âã dô wô gôdô ma wuu-isele fô. 6 Wurubwarâ âã tæyâla gâ ânæ-kamasâ ma wade-mâlâ. 7 Bâkæ bâ ka bôô bûnûn bâ gyaga gâtâ bàà wura gingyebi, ma diyere, ma nkpa gâtâ ân ma ôkûna fô. Gâlâ wuu koro be wura oturu-lila, gâ bâ mâ ade-kpara awi powu yaanæ. Âbâ gâ Wurubwarâ âã tâ bâ nkpa gakpaakpa. 8 Mô bâkæ gâtâ gænæn-sæya gii koro be terema ade gâtâ î sa waanæ, gâ bâ târâma ade gâtâ ææn kôlô fô, Wurubwarâ wowurufa-dærâ ma wo giten gii getiira gaà ba boo koro. 9 Wurubwarâ âã yâ dæfana ma dæyæyâ dàà ba âbâ gâtâ bââ mâ ade-kpen fô powu boo koro. Wàà gyegeye wû ba Yuda bete boo koro, fô nkele wàà ba bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô mô boo koro. 10 Mô Wurubwarâ âã yâ âbâ gâtâ bâ mâ ade-kpara fô bàà wura gingyebi, bàà di diyere, fô bàà wura olila. Eè gyegeye â tâ Yuda bete, fô âã tâ bânæ gâtâ ben di gâ Yuda bete fô mô. 11 Wurubwarâ âã dô wô gôdô kyâkyâ gâtâ ân taa kutu âkæ. 12 Âbâ gâtâ bâân nyî Mose wo-Ise fô, gâ bâ mâ ade-kpen fô, baà ku be muru gâtâ wûn san ma Ise fô. Mô âbâ gâtâ bã nyî Ise fô, gâ bâ mâ ade-kpen fô, Wurubwarâ eè yela gâ Ise fô yii koro e tin bâ dæpwâ. 13 Yema alâ nka bânæ gâtâ bã nyî Mose wo-Ise fô baade n tûna Wurubwarâ bûnûn, mô bânæ gâtâ bee di Ise fô yii koro fô, baade n tûna Wurubwarâ bûnûn. 14 Bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô bâân nyî Mose wo-Ise fô nya. Mô gengyi âbâ gbagba bè di ade ækæ yii koro anlâ gâtâ Ise fô ii wùlà fô, âwû bærâ, wù we anlâ bâ sæ ise bâ tâ koro gafô. 15 Nyawû wuu wùlà alâ bã nyî ade gâtâ Mose wo-Ise fô ii wùlà alâ bâ mâ fô baamænla yaanæ. Anlâ gâtâ gengyi bã mâ ade-kpara, abââ ade-kpen, gâ baamænla yaanæ ææ mâ bâ gba fô, wuu di adansâ wû fæya. Yema ôkûna wûkæ fô, baamænla yaanæ ii

wùlà bà alâ ade-mâlâ nyayæ ææn kôlô, fô wû yâ bà bà nûn boo koro waanæ. Ôkûna wûkæ mô fô, baamænâ ii wùlà bà alâ ade-mâlâ nyayæ yiisele wû lâ. Âwû fô boo koro wûû nûn bâ. 16 Anlâ gâ waà sere duwi gâtâ Wurubwarâ âã dama Yesu Kirisito wo koro â dô bânæ baade-bubwalâ gâtâ bà mâ fô yææ gôdô. Gâlâ gâ Nkpa-geto Gaade gâtâ ñ san n tâ dô fô ii wùlà. 17 Awô alâ à di Yuda-te, gâ aa ka aa bûnûn a gyaga Mose wo-Ise fô yii koro, gâ aa wùlà koro alâ à nyî Wurubwarâ gepepe. 18 Awô alâ à nyî Wurubwarâ gelenbi, yema Mose wo-Ise fô i wùlà wõ, gâ à nyî ade gâtâ î kôlô. 19 Aa wùlà alâ à di begyegeyelâ tâ bânæ gâtâ bâân nyî osele fô, gâ aa biri a wùlà âbâ gâtâ bã sa dibilin daanæ fô gââmaâæ. 20 Awô alâ awô n di benyimapulâ ma bâkasælâ boo bewùlâlâ. A to a sa gâtâ Mose wo-Ise fô yii koro à nyî ade-kamasâ, ma ade gâtâ î sa waanæ powu. 21 Aa wùlà bânæ ade. Anûn yii koro gâ an taa wùlà aa koro ade? Aa dô bânæ alâ bà kara yuri, mô awô gbagba aa yuri. 22 Awô aa wùlà bânæ alâ bà kara ye bôôsân âbâ abââ bôôsô âbâ bôô gama, mô awô gbagba aa ye aasô abââ aasan gama. Awô alâ bânæ bà kara sûma bekpen, mô awô aa san akpen-kwo a ma yuri. 23 Mose wo-Ise nyayæ yii koro aa wùlà koro, mô an taa di Ise fô yii koro. Gâlâ wuu koro aa sa Wurubwarâ æænæfa. 24 Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dô alan, “Âyæ yii koro bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô bââ dô ade bà fôyæ Wurubwarâ diyere.” 25 Gengyi aa di Ise fô yii koro fô, âwû bærâ, aa gæsan gii gebelen gâtâ wuu wùlà alâ à di Wurubwarâ wônæ fô gî ba tônô. Mô gengyi an taa di Ise fô yii koro bærâ, aa gæsan gii gebelen fô gæn ma tônô âkæ, gâ wù we anlâ gâtâ an belen aa gæsan fô. 26 Gengyi ânæ âkæ en belen wô gæsan, mô ee di Mose wo-Ise fô yaade-wùlâlâ yii koro fô, wù we anlâ gâtâ e belen wô gæsan. 27 Awô Yuda-te à nyî Ise fô, yema bà âwara yæ bà sæ wõ, gâ be belen wõ gæsan mô. Mô fô, an taa di Ise fô yii koro. Gâlâ wuu koro ânæ gâtâ âwô gba en belen wô gæsan, mô ee di Ise fô yii koro fô, èè tin wõ dæpwâ. 28 Yema nka alâ ânæ ee di Yuda bete baade-mâlâ fô yii koro na yâ gâ è di Yuda-te. Gâ gæsan gii gebelen gbagbaagba fô wun di gâ koro-kpaba wûû gâbæya tun-tun. 29 Gengyi âkæ è di gâ Yuda-te gbagbaagba fô, woturu waanæ n te wùlà. Gâ gæsan gii gebelen gbagbaagba fô, wù di gâ oturu waanæ waade. Wurubwarâ Gifiye n tâ mâ wûtôkô, nka Ise gâtâ bà âwara fô yii koro wuu

gedi. Gâlâ wûûnæ gâtâ Wurubwarâ Gifiye na yâ gâ e belen gæsan fô, Wurubwarâ gbagba n te tiri wô diyere, nka bânæ-nyalâ.

Romans 3

1 Okoro gengyi ânæ ã dõ alâ è di gâ Yuda-te fô, anûn yææ tônô gâ ã ba? Abââ tônô mômô n sa gæsan gii gebelen gaanæ? 2 Wû sa waanæ gâtâ wû ba tônô kpekpesi. Âwû gâtâ wû gyegeye fô n di alâ, Wurubwarâ â ka wade-dõlâ fô â sa gâ Yuda bete bõô gûlô. 3 Wû sa waanæ gâtâ Yuda bete fô bâkæ ben to wade-dõlâ fô be di. Mô boonundu wûtôkô wû talæ wû yâ Wurubwarâ èè ten gûlô ma ade gâtâ â dõ â sæ alâ âã mâ fô abââ? 4 Wun di gâlâ kpa! Ma gâtâ bânæ bee di adebila fô, Wurubwarâ bærâ wade î dô, anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Fô gengyi à tabûrû fô, aade-dõlâ yàà mâ ade gâtâ î sa waanæ, fô bàà we alâ aa dõ gôdô ma giisele.” 5 Gengyi taade-mâlâ gâtâ ææn kôlô fô wuu tiri wu wulà gepepe alâ Wurubwarâ ã kôlô fô, âwû bærâ, gengyi Wurubwarâ è tiira tæ giten taade-kpen yii koro fô, lan gâ taà dõ? Tæn nan dõ alâ ee kutu tæ? N tâ dõ ade nyayæ anlâ gâtâ bânæ bââ tæ dõ. 6 Wun di gâlâ kpa! Gengyi Wurubwarâ wade æn dô kyâkyâ fô, lan gâ âã dõ bânæ powu bõô gôdô? 7 Gengyi maade gâtâ æn tûna fô n te tiri Wurubwarâ ade-tûnalâ fô okòro wû fæya, gâ wuu tiri Wurubwarâ diyere fô, anûn yii koro gâ Wurubwarâ ã sangba ee tin mæ dæpwâ alâ ñ di ade-kpen yææmâlâ? 8 Âwû bærâ, anûn yii koro gâ tæn dõ alan, “Æ yâ taà mâ ade-kpen, fô Wurubwarâ wade-kpara yàà wura i ye okòro”, anlâ gâtâ bânæ bâkæ be belen miinnyun alâ ñ san n tâ dõ fô? Bânæ gâtâ bââ dõ gâlâ fô Wurubwarâ èè tin bâ dæpwâ anlâ gâtâ wû kûtûma. 9 Okoro âtæ Yuda bete tî ba geyelakûn-kpara da ande-fon yææ bânæ abââ? Wûn ma gâlâ. Tæ fûrûma tæ dõ ti wulà alâ Yuda bete ma bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô powu bè yela gæsæræ-kælæn, yema ade-kpen i di bâ. 10 Gâlâ gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Âkæ n di âkæ ân ma gâtâ wade î tûna Wurubwarâ bûnûn. 11 Ânæ âkæ ân ma gâtâ ââ nûn ade yaanæ, gâ âkæ ân ma gâtâ ee bugiti Wurubwarâ wosele. 12 Bânæ powu be fi boo koro be ye Wurubwarâ wakûn, gâ bâ mæna. Âkæ n di âkæ ân ma gâtâ ââ mâ

ade-kpara.” 13 “Bee len ade-karan-karan yææ gâdõ. Bè de boo-inyun bââ gban bânæ.” “Baanyun-de ii wolo anlâ diku.” 14 “Gâfwala ma ade-gyulâ æ yôn boo-inyun yaanæ.” 15 “Bân taa kâtâ ma bânæ boo gewolo. 16 Ôkûn-kamasâ gâtâ bã san fô, bââ mæna anyan, gâ bââ sa bânæ dæyæyâ. 17 Bânæ bâtôkô bâân nyî osele gâtâ wûû ka olila wû ba.” 18 “Gâ ben serenti Wurubwarâ.” 19 Tî nyî gâtâ ade-kamasâ gâtâ Wurubwarâ wo-Ise fô ii wulà fô, ì yela tâ gâ bânæ gâtâ bã sa Ise fô yææ gataen fô. Okoro ânæ ân ma gâtâ eè wura osele e tiri ade ækæ yiinyun. Nyawû wuu koro ânæ-kamasâ âã bã dõ wade â tâ Wurubwarâ. 20 Yema Ise fô yii gedi wûn nan talæ wû yâ ânæ wade yàà tûna Wurubwarâ bûnûn. Ise fô bærà, ææ yâ tæ tææ nyænla gâ alâ ti di gâ ade-kpen yææ bâmâlâ. 21 Nkenkele nyawû Wurubwarâ e wulà osele gâtâ bânæ baà ka gâ baade yàà tûna wô bûnûn, gâtâ wûn san ma Ise fô yii gedi. Mô Mose wo-Ise ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-âwaralâ fô æ fûrûma dõ osele wûtôkô waade. 22 Osele wûtôkô n di osele gâtâ bânæ baà ka gâ baade yàà tûna Wurubwarâ bûnûn gâtâ wü san ma geto-Yesu-di. Âwû waanæ gâ Wurubwarâ eè to ânæ-kamasâ gâtâ ee to Yesu Kirisito e di fô, wûn fâ ma aa geyekûn abââ aadu. 23 Yema alâ, bânæ powu bâ mâ ade-kpen, gâ Wurubwarâ gingyebi fô gæ gbârâ bâ. 24 Wü san ma gâ Wurubwarâ gâbwala gâtâ â ka â tâ tun-tun fô gii koro gâ bânæ boo-isele ææ tûna wô bûnûn. Gâbwala nyagæ gî san ma gâ Yesu Kirisito wo koro. Âwô na le bânæ baade-kpen yii gutoro, gâ e tiri bâ e ye baade-kpen yææ gâmâ gaanæ, gâ be wura koro. 25 Wurubwarâ â ka Yesu Kirisito â tâ alâ e bè ku bânæ baade-kpen yii koro. Yesu wô nkalan wo koro fô, osele wû tana gâtâ gengyi bânæ bè to wô be di fô, Wurubwarâ ââ ka baade-kpen â kyâ bâ. Nyawû wû yâ Wurubwarâ e tiri e wulà alâ wade î dô, gâ ân taa kutu âkæ. Yema e wura oturu-lila, okoro ân ka bânæ baade-kpen gâtâ bâ fûrûma mâ fô â mâ ade. 26 Wurubwarâ â ka Yesu â tâ gâlâ, fô wàà wulà awi nyayæ yaanæ alâ Wurubwarâ wade-mâlâ î tûna, gâ ã talæ â yâ âbâ gâtâ baà to Yesu be di fô baade yàà tûna wô bûnûn. 27 Nkele anûn n sa, gâtâ wuu koro taà wulà koro? Gænyankæ gæn ma. Anûn yii koro gâ tæen nan wulà koro? Getodi gâtâ ti to ti di fô gii koro, nka Ise gâtâ ti di fô yii koro. 28 Okoro ti we gâtâ wûn san ma taade-kpara yææ gâmâ gâtâ Ise fô i wulà tæ fô wuu koro

gâ tiisele ææ tûna Wurubwarâ bûnûn. Mô wü san ma gâ tii geto-Yesu-di gii koro gâ taade ææ tûna Wurubwarâ bûnûn. 29 Abââ Wurubwarâ è di gâ Yuda bete booko booyo? Kwa, è di gâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô mô boo Wurubwarâ ke. 30 Wurubwarâ-kæläen n sa, okoro wü san ma gâ getodi gii koro gâ ee to Yuda bete â sa alâ baade î tûna, gâ wü san ma getodi ke gii koro gâ ee to bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô mô â sa alâ baade î tûna. 31 Gâlâ wuu koro wù di gâtâ tàà nyæma getodi giisele ti kere Wurubwarâ wo-Ise fô yii gedi tæ ya abââ? Kpakpaakpa! Getodi gæ yâ tii bù Ise fô.

Romans 4

1 Nkele anûn yaade gâ taà dõ kadama âtæ Yuda bete tiitu Abiraam wo koro? Anûn yaade gâ â nyænla kadama Wurubwarâ geto-ânæ-sa alâ wade î tûna yii koro? 2 Gengyi wü ta di alâ wü san ma gâ wade-mâlâ yææ koro gâ Wurubwarâ e to Abiraam â sa alâ wade î tûna fô, âwû fô, ã ba gænyan gâtâ gii koro èè wulà koro, mô fô, nka Wurubwarâ bûnûn. 3 Lan gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ? Æ dõ alan, “Abiraam e to Wurubwarâ e di, gâ wo getodi fô gii koro, Wurubwarâ e to wô â sa alâ wade î tûna âwô Wurubwarâ bûnûn.” 4 Gengyi ânæ âkæ ã mâ gûtûn fô, bee le wô gutoro. Âwû fô wo gutoro gii gele fô gin di gænyan-kyâlâ. Gi di gâ gænyan gâtâ wù di gâtâ èè wura e ye wô gûtûn gææ gâmâ fô gaanæ. 5 Gengyi wûn san ma âkæ gûtûn gâtâ â mâ, mô e to e di alâ Wurubwarâ n tâ yâ gâ ade-kpen yææ bâmâlâ gâtâ be to Yesu be di fô baade ææ tûna wô bûnûn fô, wo getodi gææ yâ Wurubwarâ èè to wô â sa alâ wade î tûna. 6 Egyu Dafidi â fûrûma â dõ ade nyayæ ke. Âwô alâ, gengyi gâ Wurubwarâ ân nya ânæ wade-mâlâ, gâ è to â sa alâ ânæ âtôkô wade î tûna wô bûnûn fô, gâlâ wûûnæ âtôkô ã ba ôsâ wuu gedi gakpa. Egyu Dafidi wade fô n di alan, 7 “Bânæ gâtâ Wurubwarâ â ka baade-kpen â kyâ bâ, gâ â kpa baade-kpen fô, âbâ n ba ôsâ wuu gedi! 8 Ânæ gâtâ Wurubwarâ ân mænæ taa næ ka wade-kpen e tu wô fô, âwô n ba ôsâ wuu gedi gakpa.” 9 Ôsâ wuu gedi gâtâ egyu Dafidi â dõ wuu koro gaade lâ, wù di gâ âbâ gâtâ be belen bâ bæsan fô booko booyo abââ? Kpakpaakpa! Âbâ gâtâ ben belen bâ bæsan

fô mô bã fæya. Tæ fûrûma tæ dõ alâ, wü san ma Abiraam getodi gii koro gâ Wurubwarâ â to wô â sa alâ wade î tûna âwô Wurubwarâ bûnûn. 10 Mô ôkûna mômô gâ ade nyayæ i sere? Abiraam e belen wô gæsan pângâ Wurubwarâ e to wô â sa fô abââ een te belen? Nka ôya gâtâ e belen fô! Wurubwarâ â fûrûma e to wô â sa pângâ e belen wô gæsan. 11 Abiraam gæsan gii gebelen fô n te wulà alâ getodi gii koro gâ ôkûna gâtâ een te belen wô gæsan fô, Wurubwarâ e to wô â sa alâ wade î tûna âwô Wurubwarâ bûnûn fô. Âwû wuu koro Abiraam n di âbâ gâtâ be to Wurubwarâ be di, mô ben belen bâ bæsan fô boote, fô wàà yâ Wurubwarâ èè to âbâ gâtâ be to be di fô â sa alâ baade î tûna. 12 Gâ Abiraam è biri è di gâ âbâ gâtâ be belen bâ bæsan fô mô boote. Nka gâtâ be belen bôô bæsan fô wuu koro gâ è di boote, mô gâtâ be to Wurubwarâ be di, anlâ gâtâ âwô Abiraam e to e di pângâ e belen wô gæsan fô wuu koro. 13 Wurubwarâ â dõ â sæ â tâ Abiraam ma wodu waanæ wuu bebi alâ, baà bè di gâtûnkwaà gii koro. Nka alâ Abiraam e di gâ Mose wo-Ise fô yii koro, okoro gâ Wurubwarâ â dõ ade nyayæ â sæ â tâ wô, mô gâtâ Abiraam e to Wurubwarâ e di, gâ Wurubwarâ e to wô â sa alâ wade î tûna wô bûnûn fô wuu koro. 14 Gengyi bânæ gâtâ be di Ise fô yii koro nan mâ anyan yii bedilâ fô, âwû bærà, ânæ getodi gi di tun-tun, gâ Wurubwarâ gâdõ-sæ tâ bânæ mô gæn ma tûnô âkæ. 15 Yema Ise fô ææ ka gâ Wurubwarâ wowurufa-dærâ wû ba. Mô gengyi ise æn ma fô, bânæ mô bân nan nûn ise ækæ yii koro. 16 Gâlâ okoro gâ wü san ma gâ getodi gii koro gâ bânæ baà talæ be wura Wurubwarâ wanyan gâtâ â dõ â sæ fô. Nyawû wû yâ Wurubwarâ wanyan fô æ mâ gænyan-kyâlâ gâtâ â ka â tâ tun-tun. Abiraam wodu waanæ wuu bebi powu baalô yaà nyæ æ kya yæ. Nka âbâ gâtâ be di Ise fô yii koro fô booko, mô âbâ gâtâ be to be di anlâ gâtâ Abiraam ke e to e di fô. È di âætæ powu tiite, 17 anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ fô. Ade fô n di alan, “Na ka wô na mâ ande kpekpesi yææ bânæ powu boote.” Abiraam gâtâ e to Wurubwarâ e di fô è di gâ tiite Wurubwarâ bûnûn. Âwô Wurubwarâ n tâ tûlâ bekulâ e ye diku daanæ, gâ ââ yâ anyan gâtâ æn ma fô ii bè sere anlâ î fûrûma î sa. 18 Ôkûna gâtâ bûnûn bûû gâgyagakûn gækæ gæn ma gâtûnkwaà gii koro fô, Abiraam â ka wô bûnûn â gyaga Wurubwarâ wo koro, gâ e to Wurubwarâ e di alâ âã mâ wô

ande kpekpesi yææ bânæ boote anlâ gâtâ â dô wô fô. Â dô wô â sæ alan, “Aadu waanæ wuu bebi baà sô gepepe.” 19 Abiraam e were di bækyan anlâ akpilin ton, okoro â wârâ kaara bebi boo gewo. Gâlâ ke gâ wôsô Saara mô â wârâ dan dænanæ-kwaa okoro â kaara gewo. Abiraam e we nyayæ powu, mô en ye gama ma wo geto-Wurubwarâ-di. 20 Abiraam en to iworo alâ ade gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã mâ fô æn nan ba waanæ. Mô fô, e wura ôkâma wo getodi gaanæ, gâ e sila Wurubwarâ. 21 Yema ã nyî gepepe gâtâ Wurubwarâ ã talæ â mâ ade gâtâ â dô â sæ alâ âã mâ fô. 22 Âwû wuu koro gâ wo getodi gæ yâ Wurubwarâ e to wô â sa alâ wade î tûna fô. 23 Gâ nka Abiraam woko gâ bâ âwara bâ tâ alâ Wurubwarâ e to wô â sa alâ wade î tûna, 24 mô fô, bâ âwara ade fô bâ tâ âtæ mô. Gengyi âtæ mô tî to Wurubwarâ gâtâ â tîlâ Tiifonte Yesu Kirisito e ye bekulâ baanæ fô ti di fô, Wurubwarâ eè to âtæ mô â sa gâtâ taade î tûna. 25 Taade-kpen yîi koro gâ Yesu Kirisito â ka wo koro â tâ diku. Gâ Wurubwarâ â tîlâ wô e ye bekulâ baanæ. Âwû na yâ gâ Wurubwarâ e to tæ â sa alâ taade î tûna.

Romans 5

1 Okoro gâtâ tii getodi gii koro nkele Wurubwarâ e to tæ â sa alâ taade î tûna wô bûnûn lâ, Tiifonte Yesu Kirisito wo koro ôsâ wü sa âtæ ma Wurubwarâ tii getite. 2 Wü san ma Yesu Kirisito wo koro gâ tæ ka getodi ti wura gâlâ gææ gâbwala gâtâ nkele tî ba lâ. Gâ wü ba tæ ôsâ gepepe, yema tææ bûnûn bü gyaga gâtâ taà bè di Wurubwarâ gingyebi fô akæ. 3 Gâ tî biri tii di ôsâ tææ dæyæyâ dii gewe daanæ, yema tî nyî gâtâ dæyæyâ dææ yâ ânæ ee ton koro e yela. 4 Gâ geton-koro-yela n te wùlâ onundu-kpara. Gâ onundu-kpara n tâ tâ tæ bûnûn bûû gâgyagakûn. 5 Gâ bûnûn bûû gâgyagakûn nyagæ gæn nan sa tæ ænænfa kpa, yema Wurubwarâ â dama wo Gifiye gâtâ â tâ tæ fô gii koro â ka wô gænæ-len mô â sa taanæ. 6 Gâ ôkûna gâtâ tî sangba tî di ade-kpen yææ bâmâlâ, gâ tæen ma ôkâma wûkæ gâtâ taà foma tææ dæsarabi fô, Kirisito e bè ku â tâ tæ ôya gâtâ Wurubwarâ â sæ fô waanæ. 7 Gengyi ânæ âkæ è di gâ ânæ-kpara fô, nkæfô âkæ âã talæ e sere oturu alâ eè ku gâlâ wûûnæ âtôkô wo didin. Mô

âwû gba fô waà mâ ôkâma gepepe gâtâ âkæ èè ku e to gâlâ wûûnæ âtôkô wô nkpa. 8 Mô gænyan gâtâ gii wùlà alâ Wurubwarâ ee len tæ gepepe fô n di alâ, ôkûna gâtâ tî sangba tî di ade-kpen yææ bâmâlâ fô gâ Kirisito e bè ku â tâ tæ. 9 Wû san ma Kirisito wô nkalan gâtâ â kpa taade-kpen fô wuu koro gâ Wurubwarâ e to tæ â sa alâ taade î tûna wô bûnûn. Gâlâ ke gâ, Kirisito wo koro Wurubwarâ âã nyæ e tiri tæ e ye wowurufa-dærâ fô waanæ. 10 Nafô tî di gâ bânæ gâtâ bââ kyûn Wurubwarâ, mô Wobi diku fô dii koro â ka tæ â mâ wô bâwôlôn-lenlâ. Gâlâ ke gâ Wobi fô wô nkpa okoro âã nyæ e to tæ nkpa, nkele gâtâ tî di wô bâwôlôn lâ. 11 Nka alâ e to tæ nkpa wuuko, mô Efonte Yesu Kirisito wo koro tii di ôsâ-dærâ ma Wurubwarâ, yema âwô Kirisito wo koro gâ Wurubwarâ â pæna âtæ ma âwô Wurubwarâ tii getite. 12 Wû san ma gâ ânæ-kæläen gâtâ è di tiitu Adam fô wo koro gâ ade-kpen yææ gâmâ æ ba gâtûnkwa gaanæ, gâ ade-kpen fô na môma diku. Gâlâ wuu koro gâ diku di wura osele bânæ powu baanæ, yema bânæ powu bâ mâ ade-kpen. 13 Pâgâ Wurubwarâ â tâ wo-Ise fô, ade-kpen î fûrûma î sa gâtûnkwa gaanæ. Mô ôkûn gâtâ ise æn ma fô ade-kpen yææ gâmâ wun di gænyankæ. 14 Mô ye tiitu Adam wawi yaanæ bè sere tiitu Mose wawi yaanæ fô, diku di di bugyu bânæ powu boo koro. Bânæ gâtâ bân mâ giten-kâma ma Wurubwarâ wade-dôlâ anlâ gâtâ Adam â mâ fô gba, diku di di bugyu âbâ powu boo koro. Adam è yela tâ Yesu gâtâ â ba gamama fô. 15 Mô Adam, ma Yesu bè we kperen-kperen. Adam-kæläen nyawô wade-kpen yii koro bânæ kpekpesi be ku, mô Yesu Kirisito-kæläen nyawô gâbwala gii koro bânæ kpekpesi be wura gænyan-kyâlâ. Mô gâbwala gâtâ bânæ be wura be ye Wurubwarâ wakûn fô gî ba ôdûrû da diku. 16 Wurubwarâ gænyan-kyâlâ fô gin we anlâ ade gâtâ Adam wade-kpen æ ka æ ba fô. Adam wade-kpen-kæläen æ yâ dæpwâ dii getin dæ ba, gâ nyawû na ka diku na ba. Mô bânæ baade-kpen kpekpesi yææ gama fô gænyan-kyâlâ gâtâ gææ yâ bânæ baade ææ tûna Wurubwarâ bûnûn fô mô gæ ba. 17 Ânæ-kæläen â mâ ade-kpen, gâ ânæ-kæläen âtôkô wo koro diku di di bugyu bânæ powu boo koro. Mô nkele bânæ bâkæ be wura gâbwala, ma Wurubwarâ gænyan-kyâlâ gâtâ gæ yâ e to bâ â sa alâ baade î tûna wô bûnûn fô. Gâlâ wûû bânæ bâtôkô baà dama ânæ-kæläen gâtâ è di Yesu Kirisito fô wo koro be wura nkpa bàà di bugyu. 18 Gâlâ

wuu koro anlâ gâtâ ade-kpen-kæln fô i tin bânæ powu dæpwâ fô, gâlâ ke gâ wü san ma ânæ-kæln wade-kpara yii koro, Wurubwarâ e to bânæ â sa alâ baade î tûna wô bûnûn, gâ be wura nkpa. 19 Anlâ gâtâ wü san ma ânæ-kæln wo giten-kâma gii koro gâ bânæ powu be biligi ade-kpen yææ bâmâlâ fô, gâlâ ke gâ wü san ma ânæ-kæln gebù mô gii koro Wurubwarâ è to bânæ kpekpesi â sa alâ baade î tûna wô bûnûn. 20 Mose wo-Ise fô æ ba, fô wàà yâ bânæ bàà we baade-kpen gâtâ bââ mâ fô gepepe. Mô ôkûna gâtâ ade-kpen æ sô fô, Wurubwarâ gâbwala mô gæ sô gæ fæya. 21 Ade-kpen i di bugyu bânæ boo koro, gâ wü yâ bânæ bee ku, mô nkele Wurubwarâ gâbwala ñ sa. Gî sa gepepe gâtâ gææ yâ bânæ baade ææ tûna Wurubwarâ bûnûn, gâ bee di ade-kpen yii koro. Nyawû wü yâ bânæ bââ dama Tiifonte Yesu Kirisito wo koro be wura nkpa gakpaakpa.

Romans 6

1 Nkele lan gâ tàà dõ? Wù di gâtâ tàà nyæ tæ wô taade-kpen yææ gâmâ gaanæ, fô wàà yâ Wurubwarâ gâbwala gàà sô gæ fæya? 2 Kpakpaakpa! Ti were to koro ti ye ade-kpen yææ gâmâ gaanæ. Gâlâ wuu koro wûn mænæ ma gâtâ tàà sara ade-kpen yææ gâmâ gaanæ. 3 Ôkûna gâtâ be kù tæ Wurubwarâ anæ, gâ âtæ ma Yesu Kirisito tæ mâ âkæln fô, ææn nyî alâ tæ mâ âkæln ma âwô wo diku daanæ mô? 4 Ôkûna gâtâ be kù tæ Wurubwarâ anæ fô, ti ku ma Yesu Kirisito, gâ be lo tæ ma âwô, yema âtæ ma âwô tæ mâ âkæln. Okoro anlâ gâtâ Tiite Wurubwarâ â ka wo ginyebi gæækâma â tõlâ Kirisito e ye bekulâ baanæ fô, wù di gâtâ âtæ mô tàà sara nkpa-fon fô anæ. 5 Gengyi âtæ ma Yesu Kirisito tæ mâ âkæln diku daanæ anlâ gâtâ e ku fô, gâlâ ke gâ taà mâ âkæln ma âwô gâtô-ye bekulâ baanæ anlâ gâtâ â lama â tô e ye bekulâ baanæ fô. 6 Gâ tí nyî gâtâ tiinundu-kuba fô na ku ma Yesu Kirisito, ôkûna gâtâ bâ gbârâ wô aânbi bâ marama ma oyon be wolo fô. Nyawû wàà yâ ôkâma gâtâ ade-kpen î ba tii koro fô wuunyun wàà ku, fô tænnan næ ka koro tæ tâ ade-kpen yææ gâmâ. 7 Yema gengyi ânæ âkæ è ku fô, ân mænæ ma ade-kpen yææ gâmâ gaanæ. 8 Gengyi tí ku ma Kirisito fô, tii to ti di gâtâ taà sara ma âwô ke. 9 Tí nyî gâtâ Kirisito â tô e ye bekulâ baanæ, gâ ân

nan ni ku kpa. Diku dæn mænæ ma ôkâma wo koro. 10 Wo diku gâtâ e ku lâ, e ku dæ dækæln gækpa, fô èè wolo ade-kpen yiinyun. Mô nkele gâtâ è si nkpa anæ lâ, è si â tâ gâ Wurubwarâ. 11 Gâlâ ke gâ wù di gâtâ yàà nya koro anlâ i ku gâtâ ade-kpen æn mænæ ma ôkâma yii koro, gâ i ye ì si î tâ Wurubwarâ, yema âyæ ma Yesu Kirisito æ mâ âkæln. 12 Gâlâ wuu koro æ kara yâ ade-kpen yàà di bugyu yii koro-kpaba gâtâ waà ku lâ waanæ. Gâ æ kara târâma yii koro-kpaba waade-lenlâ-kpen. 13 Æ kara ka yii koro-kpaba wûkankæ æ tâ ade-kpen yææ gâmâ. Mô fô, æ ka yii koro æ tâ Wurubwarâ anlâ bânæ gâtâ be tiri bâ be ye diku daanæ bâ ba nkpa anæ. Æ ka yii koro-kpaba powu æ tâ Wurubwarâ, fô ãã ka yæ â mâ ade gâtâ î kôlô, gâ î tûna. 14 Wûn mænæ ma gâtâ ade-kpen yàà wura ôkâma yii koro, yema æn mænæ ma Mose wo-Ise yææ gataen. Nkenkele î sa gâ Wurubwarâ gâbwala gaanæ. 15 Okoro nkenkele gâtâ tî sa gâ Wurubwarâ gâbwala gaanæ, gâ tæen mænæ ma Ise yææ gataen lâ, wù di gâtâ tàà mâ ade-kpen? Kpakpaakpa! 16 Ææn nyî alâ, gengyi à warama koro gataen a tâ gænyankæ, gâ aa sûma gæ anlâ efonte, gâ aa mâ gii gelenbi fô, à di gâ gænyan gætôkô gæædæ? Gengyi gænyan gætôkô gi di ade-kpen gâtâ ææ ka diku æ ba fô, fô ade-kpen n di aafonte gafô. Gâ gengyi gænyan gætôkô gi di gebù Wurubwarâ gâtâ gææ yâ ânæ wade ææ tûna fô, fô Wurubwarâ gebù n di aafonte. 17 Mô tææ sa Wurubwarâ onyun! Yema ôkûna wûkæ fô, ì di gâ bâdæ tâ ade-kpen. Mô nkele i bù Wurubwarâ æ ka yiituru powu i to Nkpa-geto Gaade gâtâ ti wulà, gâ æ nûn fô. 18 Wurubwarâ â yâ i to koro i ye ade-kpen yæækâma waanæ, gâ æ bã mâ ade gâtâ î tûna fô yææ bâdæ. 19 Anlâ gâtâ waà mâ gâ yàà nûn ade nyayæ yaanæ fô, okoro gâ na ka gâ bâdæ bôô dæsarabi daade n te wulà lâ. Ôkûna wûkæ waanæ fô, æ ka yii koro powu æ mâ bâdæ æ tâ ade-karan-karan, gâ î bô ææ mâ ade-kpen-kamasâ æ fæya. Gâlâ ke gâ wù di gâtâ yàà ka yii koro powu æ mâ bâdæ æ tâ ade gâtâ î tûna yææ gâmâ, fô yàà wura i pe i sere. 20 Ôkûna gâtâ ì di bâdæ tâ ade-kpen fô, æn fâ ma ade gâtâ î tûna yææ gâmâ. 21 Tôno mômô gâ i wura i ye ade-kpen gâtâ æ mâ, gâ ndò wü ba yæ ænænfa lâ yaanæ? Ade ætôkô yææ tôno n di diku. 22 Mô nkele bærà, Wurubwarâ â yâ i to koro i ye ade-kpen yæækâma waanæ, gâ i biligi Wurubwarâ bâdæ. Gænyan gâtâ yàà wura i ye waanæ fô n di gâtâ yàà sara

dæsarabi gâtâ di pe di sere daanæ, fô yàà wura nkpa gakpaakpa. 23
Ade-kpen yii gutoro n di diku, mô Wurubwarâ gænyan-kyâlâ gâtâ â dama
Tiifonte Yesu Kirisito wo koro â ka â bwala tæ fô n di nkpa gakpaakpa.

Romans 7

1 Mææn bânæ, âyæ powu î nyî Mose wo-Ise fô, gâ î nyî gepepe gâtâ
ôkûna gâtâ ânæ è si nkpa anæ fô gâ ise î ba ôkâma wo koro. 2 Gâ anlâ
âna-kpasô lâ, ôkûna gâtâ wôsân ã sa, gâ een te ku bærâ, ã sangba ã sa
wôsân fô gatæn. Mô wôsân fô è ku fô, e wura koro. Dæsankpaa diise
ækæ æn mænæ ma ôkâma wo koro. 3 Gâlâ wuu koro gengyi wôsân een te
ku, gâ è ye wô gama fô, e len bete. Mô gengyi wôsân è ku fô, âwû bærâ, e
wura koro. Gengyi ã maà kpà ete-fon âkæ fô, en len bete. 4 Okoro mææn
bânæ, gâlâ ke gâ wù we tâ yæ lâ. Âyæ mô, ôkûna gâtâ i to Kirisito fô, wù
we anlâ gâtâ i ku ma âwô. I ku, okoro Mose wo-Ise fô æn mænæ ma
ôkâma yii koro. Gâlâ wuu koro ì di gâ ânæ-fon gâtâ Wurubwarâ â tōlà wô
e ye bekulâ baanæ fô woyo, fô yàà wura æ mâ ade-kpara æ tâ
Wurubwarâ. 5 Yema ôkûna gâtâ tî sa tiinundu-kuba waanæ fô, Ise fô æ yâ
koro-kpaba waade-lenlâ gâtâ ææn kôlô fô æ mâ gûtûn tii koro gaanæ
gepepe. Waanæ fô tæ mâ gâ ade gâtâ ææ ka gâ diku æ ba. 6 Mô nkele
bærâ, Wurubwarâ â yâ ti to koro ti ye Ise gâtâ nafô æ ban tæ fô yaanæ. Tì
we anlâ gâtâ ti ku ma Yesu, gâ Ise fô æn mænæ ma ôkâma tii koro. Gâlâ
wuu koro ti wura koro, gâ tææ sûma Wurubwarâ osele-fon gâtâ wü san
ma gâ wo Gifiye fô waanæ. Wun mini di osele-kuba gâtâ wü san ma gâ
Mose wo-Ise fô. 7 Gâlâ wuu koro taà dō alâ Ise fô ææn kôlô?
Kpakpaakpa! Mô wù di gâ Ise fô na yâ gâ na nyænla gænyan gâtâ
ade-kpen ì di. Gengyi Ise fô ææn daà dō alan, “Kara mâ gænæn-sæya” fô,
nafô mæn daà nyænla gænyan gâtâ gænæn-sæya gi di. 8 Wü san ma gâlâ
wuuse nyawû wuu koro gâ ade-kpen i wura osele, gâ ææ sa mæ gænæn-
sæya-kamasâ. Yema gengyi Ise æn ma fô, nafô ade-kpen mô yiinyun wu
ku. 9 Nmæ gbagba na sara ôkûna wûkæ gâtâ mææn nyî Ise fô. Mô ôkûna
gâtâ na bã nyænla Ise fô, na we gâtâ na tutu ma Ise fô, gâ ñ di ade-kpen
yææmâlâ gâtâ nan ku. 10 Na we gâtâ Ise fô gâtâ nafô yaà tâ mæ nkpa fô

æ ka gâ diku æ ba. 11 Yema wü san ma Ise fô yii koro gâ ade-kpen i wura osele æ gban mæ, gâ æ dama Ise fô yii koro i wolo mæ. 12 Ise fô bærâ, dædææ dækæ dæn ma yaanæ, gâ Ise fô yaade-wùlâlâ mô æn ma dædææ dækæ. Î dô kyâkyâ, gâ î kôlô. 13 Okoro nyawû wuu wùlà alâ gænyan gâtâ gî kôlô na môma miin diku? Wun di gâlâ! Wù di gâ ade-kpen na ka diku na môma mæ. Ade-kpen æ dama gænyan gâtâ gî kôlô gii koro, gâ æ ka diku æ môma mæ, anlâ gâtâ waà mâ gâ bânæ baà we anlâ gâtâ ade-kpen yiidu i we. Gâ wü san ma Ise fô yii koro, ade-kpen i tiri yii koro i wùlà gâtâ ææn kôlô pilim-pilim. 14 Tî nyî gâtâ Ise fô i di Wurubwarâ Gifiye fô gaade, mô nmæ ñ di ânæ-nyalâ. Ñ di koro-kpaba tun-tun, gâ ade-kpen yææ gâmâ i di miin duyu. 15 Mæn taa nyænla maade-mâlâ yaanæ, yema nka ade gâtâ ñ len fô gâ n tâ mâ. Ade gâtâ miin len fô, âyæ gâ n tâ mâ. 16 Gâ gengyi ade gâtâ miin len, gâ n tâ mâ bærâ fô, âwû bærâ, na to na sa gâtâ Ise fô î kôlô. 17 Âwû bærâ anlâ gâtâ wù we lâ, wun mini di gâ nmæ gbagba n tâ mâ gâlâ gaade nyayæ, mô fô, wù di gâ ade-kpen yæækâma gâtâ î ba miin koro fô n tâ yâ gâ n tâ mâ gâlâ gaade nyayæ. 18 Ñ nyî gâtâ ôkûna gâtâ ñ sa miinnundu-kuba fô waanæ lâ, ade-kpara ækæ æn ma maanæ, yema n te ti we gâtâ ñ len ade-kpara yææ gâmâ, mô gâtâ nan mâ yæ fô, mæn taa talæ. 19 Mæn taa talæ n mâ ade-kpara gâtâ ñ len nan mâ fô, mô fô, n tâ mâ gâ ade-kpen gâtâ miin len nan mâ fô. 20 Gengyi ade gâtâ miin len gâ n tâ mâ bærâ fô, âwû bærâ, wuu wùlà alâ, wun mini di gâ nmæ gbagba n tâ mâ. Ade-kpen yæækâma gâtâ î ba miin koro fô n tâ yâ gâ n tâ mâ gâlâ gaade fô. 21 Okoro na we gâtâ ose nyawû wü sa maanæ gakpa gâtâ gengyi ñ len nan mâ ade-kpara fô, ade-kpen yiiko n te bè ye. 22 Yema miinturu waanæ fô, ñ len gepepe gâtâ nan di Wurubwarâ wo-Ise fô yii koro. 23 Mô fô, n te we ose wûkæ gâtâ wü sa maanæ gâtâ âwû ma Wurubwarâ wo-Ise gâtâ na to na sa fô ææ kpà ma bâwôlôn. Ose nyawû wü yâ ade-kpen i di miin duyu, gâ i to miin koro powu. 24 Nya dæfana-dærâ gâtâ ñ sa daanæ! Ânyan nan tiri mæ e ye gâlâ wuunundu gâtâ wü sa miin koro waanæ, gâ wù de mæ wûû fôrô diku daanæ lâ waanæ? 25 Tiifonte Yesu Kirisito wo koro n tâ sa Wurubwarâ onyun! Nmæ gbagba maamænâ yaanæ fô, n te di Wurubwarâ wo-Ise fô yii koro. Mô miinnundu-kuba gâtâ wü sangba wü sa maanæ fô wuu len ade-kpen yææ gâmâ.

Romans 8

1 Âwû bærâ, nkele dæpwâ dii getin dækæ dæn mænæ ma tâ bânæ gâtâ âbâ ma Kirisito Yesu bâ mâ âkælæn fô. 2 Yema Kirisito Yesu wo koro, ose-fon gâtâ wü san ma Wurubwarâ Gifiye gii koro, gâ wû tâ tæ nkpa fô, wû yâ mæ na to koro na ye ade-kpen ma diku yæækâma gâtâ î ba miin koro fô yaanæ. 3 Mose wo-Ise fô æn talæ i tiri ti i ye ade-kpen yaanæ, yema tii koro-kpaba wûn yâ tæ taà mâ Ise yaade-wùlâlâ fô. Mô Wurubwarâ â dama osele-fon waanæ e to tæ. Â sa âwô gbagba Wobi â ba taakûn anlâ ânæ-nyalâ, gâ wo koro-kpaba wù we anlâ ânæ-kamasâ woyo gâtâ ade-kpen î sa wanæ lâ. Ade-kpen yii koro gâ Wurubwarâ â sa Wobi fô alâ â ba. E bè to bânæ-nyalâ powu baade-kpen e tola. Gâtâ â yâ wô e ku ade-kpen yii koro fô, Wurubwarâ e tiri e wùlâ gâtâ ade-kpen ææn kôlô pilim-pilim. 4 Wurubwarâ â mâ gâlâ, fô wàà yâ âtæ gâtâ tæm mænæ san ma onundu-kuba fô waanæ, mô tî târâma wo Gifiye fô, tàà talæ tæ mâ ade-tûnalâ gâtâ nafô wo-Ise fô ii wùlâ fô. 5 Yema bânæ gâtâ bā san onundu-kuba fô waanæ fô, baamænâ î gyaga gâ koro-kpaba fô waade-lenlâ yii koro. Mô âbâ gâtâ bā târâma Wurubwarâ Gifiye fô, baamænâ î gyaga gâ wo Gifiye fô gaade-lenlâ yii koro. 6 Gengyi ânæ ã ka wamænâ î gyaga koro-kpaba waade-lenlâ yii koro fô, wûu ka gâ diku wû ba. Gâ ânæ gâtâ wamænâ î gyaga gâ Wurubwarâ Gifiye fô gaade-lenlâ yii koro fô, wûu ka gâ nkpa ma olila wû ba. 7 Yema gengyi ânæ wamænâ î gyaga koro-kpaba waade-lenlâ yii koro fô, ânæ fô ââ kyûn Wurubwarâ. Gâlâ gæænæ ân taa di Wurubwarâ wo-Ise fô yii koro, gâ ân nan talæ e di yii koro. 8 Gâ âbâ gâtâ bââ mâ boo koro-kpaba waade-lenlâ fô, baade æn taa di Wurubwarâ gûnûn. 9 Mô âyæ bærâ, gengyi Wurubwarâ Gifiye fô gî sa yaanæ gbagbaagba fô, æn mænæ san yinundu-kuba fô waanæ, î târâma gâ Wurubwarâ Gifiye fô gaade-lenlâ. Gâ gengyi âkæ ân ma Kirisito Gifiye gâtâ gî di Wurubwarâ Gifiye fô, âwû bærâ, en di Kirisito wônæ. 10 Mô gengyi Kirisito ã sa yaanæ fô, ma gâtâ yii koro-kpaba fô wàà ku yaade-kpen yii koro gba fô, yææ bâkala bærâ, bā ba nkpa, yema yaade æ tûna Wurubwarâ bûnûn. 11 Gengyi Wurubwarâ gâtâ â lama Yesu Kirisito e ye bekulâ baanæ fô wo Gifiye gî sa yaanæ fô, âwû bærâ Wurubwarâ ââ

dama wo Gifiye gâtâ gî sa yaanæ fô gii koro â yâ yii koro-kpaba gâtâ waà ku lâ wàà wura nkpa-fon. 12 Tææ bânæ, gâlâ wuu koro wun mini di gâtâ tàà mâ tii koro-kpaba fô wuu gelenbi, abââ tàà sara tiinundu-kuba fô wuu gelenbi gaanæ. 13 Yema gengyi î sara koro-kpaba fô wuu gelenbi gaanæ fô, yaà ma ku i lulu. Mô gengyi î dama Wurubwarâ Gifiye fô gæækâma wuu koro i terema koro-kpaba fô wuu gelenbi, ma waade-kpen yææ gâmâ fô, âwû bærâ, yaà sara nkpa gakpaakpa anæ. 14 Âbâ gâtâ bââ yâ Wurubwarâ Gifiye fô gii wulà bâ osele fô, âbâ n di Wurubwarâ bebi. 15 Nka gifiye gâtâ gaà yâ yàà mâ bådæ, gâ gaà sa yæ gæsaa gâ Wurubwarâ â tâ yæ. Wurubwarâ â tâ yæ gâ wo Gifiye gâtâ gaà yâ yàà mâ wo bebi. Gifiye gætôkô gæækâma waanæ gâ tææ talæ ti wula ti kpèlè Wurubwarâ alan, “Nte!” 16 Gâ wù di gâ wo Gifiye gætôkô n te di tææ bâkala adansâ alâ, tì di gâ Wurubwarâ bebi. 17 Gâ gengyi tì di Wurubwarâ bebi fô, âwû bærâ, tì di anyan yii bedilâ. Âtæ ma Kirisito tì di Wurubwarâ wanyan yii bedilâ. Yema gengyi âtæ ma Kirisito tî mâ âkælæn wô dæfana daanæ fô, âwû bærâ, âtæ ma âwô taà mâ âkælæn wo gingyebi gaanæ. 18 Gengyi ñ nya gingyebi gâtâ gî dô gi so tæ, gâtâ baà bè tiri be wulà tæ fô, fô dæfana gâtâ tii we ôkûna nyawû waanæ lâ wun di gænyankæ. 19 Gâtûnkwa ma anyan gâtâ Wurubwarâ â mâ fô powu yææ bûnûn bû sæna, gâ ii so gepepe gâtâ Wurubwarâ èè tiri âbâ gâtâ bè di wo bebi fô e wulà. 20 Gâtûnkwa ma anyan gâtâ Wurubwarâ â mâ fô powu i biligi anyan gâtâ yaà mæna i lulu. Nka alâ anyan ætôkô yii gelenbi gaanæ gâ i biligi gâlâ lâ, mô wù di gâ Wurubwarâ na yâ gâ wù ba gâlâ. Mô fô, Wurubwarâ â tâ gâtûnkwa, ma anyan ætôkô powu bûnûn bûû gâgyagakûn. 21 Bûnûn bûû gâgyagakûn fô n di gâtâ anyan ætôkô yaà to koro i ye diku gâtâ dii di yii koro fô daanæ, fô yàà wura koro gææ gânûn ma gingyebi gâtâ gî dô tâ Wurubwarâ bebi fô. 22 Gâ tî nyî gâtâ bè sere ma ñdò, gâtûnkwa ma anyan gâtâ î sa gaanæ powu ææ kûmææ dæyæyâ daanæ anlâ ânana gâdæma. 23 Gâ nka âwû wuuko. Âtæ gâtâ ti wura Wurubwarâ Gifiye gâtâ gi di Wurubwarâ gænyan-tâlâ-gyangbasâlâ fô mô tææ kûmææ. Âtæ mô tææ kûmææ tiituru yaanæ gâtâ tii so gâtâ Wurubwarâ èè tiri tæ e ye koro-kpaba-kuba fô waanæ tàà bã mâ Wurubwarâ bebi ma koro-kpaba-fon. 24 Yema wü san ma ade nyayæ gâtâ tææ bûnûn bû gyaga

fô yii koro gâ be to tæ nkpa. Mô gengyi aa bûnûn bü gyaga gâ gænyan gâtâ à fûrûma aa we fô, âwû bærâ wun di gâ bûnûn bûû gâka-gyagakûn. Yema ânæ âkæ ân taa ka wô bûnûn â gyaga gænyan gâtâ ã fûrûma ee we fô gii koro. 25 Mô gengyi tî ka tææ bûnûn tî gyaga gænyan gâtâ tiin te we tæ nya gii koro fô, âwû fô tii wura oturu tæ sara ti so gæ. 26 Gâlâ waanæ ke gâ Wurubwarâ Gifiye fô gææ kpà tæ tææ dæfana gâtâ tii we duwi n di duwi, ma tiinyun wuu getiri waanæ. Yema tææn nyî anlâ gâtâ tàà tiri onyun gâtâ wû kûtûma. Mô âwô gâtâ è di Wurubwarâ Gifiye gâtâ ã sa taanæ fô gbagba ee yela tææ bæseræ baanæ â ka gâkûmææ-dærâ gâtâ aan talæ a ka anyun-gyebi a dõ fô â dõ ade e yela tææ gama. 27 Gâ Wurubwarâ ã nyî ade gâtâ î sa ânæ-kamasâ woturu waanæ. Gâlâ wuu koro ã nyî ade gâtâ wo Gifiye fô gææ gâkûmææ fô gii wulà. Yema wo Gifiye fô gii yela tææ bæseræ baanæ gi tiri onyun gæ tâ âtæ Kirisito bânæ, Wurubwarâ gelenbi gaanæ. 28 Tî nyî gâtâ ade powu yaanæ fô, ade ma ôsâ yaanæ oo, ade ma olòlò yaanæ oo, Wurubwarâ ââ yâ ade ææ ma sere gepe æ tâ bânæ gâtâ bee len wô fô. Âbâ n di bânæ gâtâ Wurubwarâ e kpèlè bâ â mâ wo bebi anlâ gâtâ â fûrûma mâ wamænâ fô. 29 Yema bânæ gâtâ Wurubwarâ ã fûrûma ã nyî fô, â fûrûma tiri bâ â sæ gâtâ boonundu wàà bã mâ anlâ Wobi-kælæn fô wonundu. Fô Wobi fô ãã mâ Wurubwarâ bebi baanæ ebi ândærâ. 30 Gâ âbâ gâtâ Wurubwarâ â fûrûma tiri bâ â sæ fô, e kpèlè bâ ke. Gâ âbâ gâtâ e kpèlè mô fô, e to bâ â sa alâ baade î tûna wô bûnûn, gâ âbâ gâtâ e to â sa alâ baade î tûna wô bûnûn fô, â sa bâ gingyebi. 31 Nyayæ powu yææ gama fô, anûn yaade gâ taà næ dõ? Gengyi Wurubwarâ è yela ma âtæ fô, ânyan nan talæ â tô e yela tii koro? 32 Gengyi Wurubwarâ en to Wobi e ye diku daanæ, mô e tiri wô â tâ diku âtæ powu tii koro fô, lan gâ wàà mâ gâ ân nan ka anyan powu â fæya ma Wobi fô â tâ tæ tun-tun? 33 Ânyan n talæ e tin bânæ gâtâ Wurubwarâ e tiri â mâ woyo fô dæpwâ, ôkûna gâtâ âwô e to bâ â sa alâ baade î tûna wô bûnûn fô? 34 Ânyan n talæ e tin bâ dæpwâ? Kirisito Yesu? Kwa! Kpakpaakpa! Nka alâ e ku â tâ tæ gâ wuuko, â lama e ye bekulâ baanæ mô, gâ è si Wurubwarâ wologyi-lô gâtâ ââ dõ taade â tâ tæ, Wurubwarâ bûnûn. 35 Ânyan n talæ â lanla âtæ ma Kirisito gelen gâtâ ee len tæ fô? Ade-welâ, abââ dæyæyâ, abââ gænæ-kyûn, abââ gânyanla, abââ dækpan, abââ ayen,

abââ ade ma gæsaa, abââ diku? Gænyankæ gæn ma! 36 Gâlâ gâ bâ dõ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ alan, “Aa koro bee wolo tæ duwi n di duwi. Bee we tæ anlâ bâyâran gâtâ bè de bâ bã maà wolo.” 37 Mô Yesu Kirisito gâtâ è len tæ fô wo koro, tii di diyere ade-welâ nyayæ powu yaanæ tæ kaara. 38 Yema ñ nyî gepepe gâtâ gænyankæ gæn nan talæ gæ lanla âtæ ma Kirisito gelen gâtâ ee len tæ fô. Diku, abââ gâlæyan gæn nan talæ. Wurubwarâ bâsalâ, abââ Wurubwarâ wokengbelilâ bâsalâ bân nan talæ. Anyan gâtâ î sa ôya nyawû waanæ, abââ âyæ gâtâ yaà bã ba, abââ ôkâma wûkæ wûn nan talæ. 39 Ôkâma wûkæ wûn ma gatala, abââ gâtûnkwaæ gææ gataen, gâ anyan gâtâ Wurubwarâ â mâ fô yaanæ wûkæ wûn ma gâtâ waà talæ wû lanla âtæ ma gelen gâtâ Wurubwarâ â dama Tiifonte Kirisito Yesu wo koro ee len tæ fô.

Romans 9

1 Ade gâtâ î sa waanæ gâ n tâ dõ lâ, yema na mâ âkælæn ma Kirisito. Nka didebila gâ n te di, yema maamænâ gâtâ yaanæ î dô kyâkyâ ma Wurubwarâ Gifiye fô ii di mæ adansâ, 2 gâtâ mæænkpæn ææ kôrô mæ, gâ dækpûkpû-dærâ di de mæ ôya-kamasâ, yema Isareli bete gâtâ bè di mææn bânæ, gâ âtæ ma âbâ tî di nkalan-kælæn fô boo koro. 3 Gengyi nafô waà pe nan ka koro n tâ, bàà lanla mæ be ye Kirisito anæ, nan ku n lulu Isareli bete boo koro, fô wàà yâ bàà wura nkpa fô, nafô nan ka koro n tâ. 4 Isareli bete bè di bânæ gâtâ Wurubwarâ e tiri bâ, gâ â ka bâ â mâ wo bebi. Wurubwarâ â sa bâ wo gingyebi, gâ âwô ma âbâ bâ ta dikola. Â ka wo-Ise fô â sa baalô, gâ e wulà bâ osele gâtâ baà ka bâ sùma wô. Gâ â dõ bâ ade gâtâ â dõ â sæ alâ âã tâ bâ fô powu. 5 Gâ Isareli bete nyabâ baanæ gâ Wurubwarâ bânæ gbaa-gbaa gâtâ bâ sara bâ nya fô be ye. Gâ Kirisito mô wô gænæ-nyalâ gaanæ fô, e ye gâ Isareli bete nyabâ boodu waanæ. Âwô n di anyan powu yii duyuu. Wurubwarâ na kûtûma gesila gakpaakpa. Wû ba gâlâ. 6 Nyawû wûn taa wulà alâ, Wurubwarâ Ade gâtâ â dõ â sæ fô æn talæ æ ba waanæ. Yema nka Isareli bete fô powu n di bânæ gâtâ bè di Isareli bete gbagbaagba. 7 Gâlâ ke gâ nka âbâ gâtâ be ye Abiraam wodu waanæ fô powu n di Abiraam bebi gbagbaagba. Yema Wurubwarâ â dõ

Abiraam alan, “Isaki wanæ gâ aadu waanæ wuu bebi baà ye.” 8 Nyawû wuu wulà alâ, nka âbâ gâtâ be ye Abiraam wodu waanæ fô powu n di Wurubwarâ bebi. Mô âbâ gâtâ be to ade gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ fô be di fô booko-kwan n di Abiraam wodu waanæ wuu bebi gbagbaagba. 9 Yema ade gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ â tâ Abiraam fô n di alan, “Gækyan anlâ fô, nan biri n ba, gâ aasô Sara eè wo ebi-tenibi.” 10 Gâ nka alâ ade nyayæ yiiko. Ânanæ Rebeka e wo ataa âbâ gâtâ boote n di tiitu Isaki. 11 Mô pâgâ Rebeka eè bè wo bebi bôtôkô bàà bã dô alâ bââ mâ ade-kpara abââ ade-kpen ækæ fô, Wurubwarâ â fûrûma â dô boo koro gaade. Wurubwarâ â mâ gâlâ, fô wàà wura wu wulà gepepe alâ, osele gâtâ è de ee tiri bânæ â mâ woyo fô wûn san ma ânæ wade-mâlâ ækæ, mô wü san ma gâ âwô woko-kwan gelenbi, ma anlâ gâtâ è de ee kpèlè bânæ fô. 12 Pâ Rebeka eè bè wo bebi fô, Wurubwarâ â dô alan, “Ebi ândærâ fô âã sûma etiti fô.” 13 Ade nyayæ î san ma ade gâtâ Wurubwarâ â dô Wade-âwaralâ fô yaanæ fô. Â dô alan, “Yakobu bærâ, na len wô, mô Esawu bærâ, na kyûn wô.” 14 Nkele lan gâ taà dô? Taà dô alâ, Wurubwarâ wade-mâlâ æn dô, abââ? Kpakpaakpa! 15 Yema Wurubwarâ â dô â tâ Mose alan, “Bânæ gâtâ ñ len nan we boo gutunkoro fô, âbâ gâ nan we boo gutunkoro. Gâ âbâ gâtâ nan wura duwe-lila n tâ fô, âbâ gâ nan wura duwe-lila n tâ.” 16 Gâlâ wuu koro wun di gâ ânæ-nyalâ gelenbi, abââ waniya yææ gâsa, mô fô, wü san ma gâ Wurubwarâ gbagba wo gutunkoro gii gewe. 17 Wurubwarâ â dô Wade-âwaralâ fô yaanæ kadama Egyipiti wogyu Farawo wo koro alan, “Ade nyayæ da yii koro gâ na mâ wõ Egyipiti wogyu, fô nan dama aa koro n tiri mæænkâma n wulà gakpa, fô bânæ powu bàà nûn miin diyere gâtûnkwaæ gaanæ.” 18 Gâlâ wuu koro ti we gâtâ gengyi Wurubwarâ è len èè we bâkæ boo gutunkoro fô, eè we. Gâ gengyi è len ãã yâ bâkæ bàà mâ oturu-dûrû fô, âã yâ bàà mâ. 19 Âkæ âã dô alan, “Gengyi gâlâ gâ wù we bærâ fô, anûn yii koro gâ Wurubwarâ è de ee tola ânæ-nyalâ? Yema ânæ mômô nan talæ e foma Wurubwarâ gelenbi?” 20 Mô n te lila alâ, awô ânæ-nyalâ n di ânyan, gâtâ aà yela a tiira ade ma Wurubwarâ? Osun wü talæ wü tô wü dô wûûmaralâ alan, “Anûn yii koro gâ a mara mæ anlâ?” 21 Wü mâ lann gba fô, âmaralâ-kamasâ ã ba osele gâtâ âã ka atæn-maralâ fô â mâ gænyan gâtâ è len. Â talæ â ka dætæn-kaman-kælæn fô â mara

isun ænyôô. Æ talæ â mara yæ gâtâ baà ka wûkæ bâ mâ angyebi-de, fô bàà ka wudo mô bâ mâ ade tun-tun. 22 Gâlâ ke n di ade gâtâ Wurubwarâ â mâ fô. È len gâtâ èè tiri wowurufa e wùlà, fô bânæ bàà we wôkâma, mô e wura oturu gepepe â tâ âbâ gâtâ boo koro â ka owurufa fô. Bânæ bôtôkô bâ wârâ kûtûma gâtâ Wurubwarâ ãã mæna bâ e lulu. 23 Wurubwarâ e wura oturu â tâ bânæ bôtôkô, yema bânæ gâtâ è len èè we boo gutunkoro fô okoro. È len gâtâ èè tiri wo ginyebi-dærâ fô e wùlà bânæ gâtâ â fûrûma â pæna bâ â sæ gâtâ bàà bè di ginyebi fô. 24 Gâlâ wûû bânæ bôtôkô n di âtæ gâtâ e kpèlè fô. Nka Yuda bete booko baanæ gâ e kpèlè bânæ. E kpèlè bânæ gâtâ ben di gâ Yuda bete mô. 25 Wurubwarâ â dõ gâlâ gaade nyayæ wôtabûrûlâ Oseyâ gækpa fô gaanæ alan, “Bânæ gâtâ nafô ben di mææn bânæ fô, nan kpèlè bâ mææn bânæ, gâ bânæ gâtâ nafô min len bâ fô, baà bã mâ mææn bânæ-lenlâ.” 26 Gâ “ôkûn gâtâ nafô bâ dõ bâ alâ ben di mææn bânæ fô, dûkô gâ baà kpèlè bâ alâ Wurubwarâ gâtâ ã sa fô bebi.” 27 Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya mô â gbârâ afala â dõ Isareli bete boo koro gaade alan, “Isareli bete fô baasô waà mâ anlâ âpû wô-æâârâ, mô baanæ bâkalansâ gâtâ baà kuruma fô gâ Wurubwarâ èè to bâ nkpa. 28 Yema ôsa waanæ gâ Efonte ãã dõ wô gôdô fô gâtûnkwaâ gaanæ powu gakpa.” 29 Wù bo wù we anlâ gâtâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya â næ dõ â bã da fô. Isaya alan, “Gengyi Wurubwarâ gâtâ è di Ôkâma powu Wuute fô, ân daà kuruma tiidu fô waanæ akæ â sæ fô, nafô âtæ powu tî daà muru anlâ Sodom ma Gomora atele ma yææ bânæ.” 30 Nkele lan gâ taà dõ? Taà dõ alâ, getodi gii koro Wurubwarâ e to bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô â sa alâ baade î tûna wô bûnûn. Âbâ gba bân sæna bûnûn alâ bee len baade yàà tûna Wurubwarâ bûnûn. 31 Mô Isareli bete gâtâ bâ sæna bûnûn alâ bee di Wurubwarâ wo-Ise fô yii koro, wàà yâ baade yàà tûna Wurubwarâ bûnûn fô, ben wura wû gâlâ. 32 Anûn yii koro gâ ben wura? Yema bân ka getodi bâ sæna bûnûn bâ mâ, mô fô, bâ mâ anlâ nkæfô wü san ma gâ ade-mâlâ yii koro gâ Wurubwarâ ee to bânæ â sa alâ baade ææ tûna Wurubwarâ bûnûn. Bâ kpatæ ma Dætaa-dærâ. 33 Dætaa-dærâ dætôkô gâtâ di yela tâ Yesu fô daade gâ Wurubwarâ â dõ Wade-âwaralâ fô yaanæ alan, “Nya, ñ de Dætaa-dærâ n tâ sæ Siyon ditele. Dætaa fô daà yâ bânæ bàà kpatæ, gâ daà yâ bânæ bàà ye bâ nûn. Mô ânæ gâtâ èè to âwô

gâtâ Dætaa-dærâ fô di yela tâ fô e di fô, ænænfa æn nan di ânæ âtôkô kpa.”

Romans 10

1 Mææn bânæ, miinturu waanæ waade-lenlâ ma miinnyun-tiri n di gâtâ Wurubwarâ èè to mææn bânæ Isareli bete nkpa. 2 N talæ n dõ n yela bôô gama alâ, bââ sæna bûnûn ma Wurubwarâ wo koro gaade gakpa. Mô bôô bûnûn bûû gâsæna fô wûn san ma Wurubwarâ wo-isele. 3 Yema bâân nyî alâ Kirisito e ku gâtâ wàà yâ baade yàà tûna Wurubwarâ bûnûn. Âbâ bâ sæna bûnûn bee len âbâ gbagbaagba boo-isele gâtâ baade yàà tûna Wurubwarâ bûnûn. Gâlâ wuu koro bân warama koro gataen bâ tâ Wurubwarâ ma wosele gâtâ wûû yâ bânæ baade î tûna wô bûnûn fô. 4 Yema bâân nyî alâ Kirisito n di Ise fô powu yii duyu, gâ ânæ-kamasâ gâtâ èè to wô e di fô, Wurubwarâ èè to wô â sa alâ wade î tûna. 5 Tiitu Mose â âwara alan, “Ânæ-kamasâ gâtâ èè di Wurubwarâ wo-Ise fô yii koro gepepe â ma ye fô, wade yàà tûna Wurubwarâ bûnûn, fô èè wura nkpa.” 6 Mô ânæ gâtâ e to Yesu e di, gâ wo getodi gii koro Wurubwarâ e to wô â sa alâ wade î tûna wô bûnûn fô, ee wulà gâtâ wûn mænæ ma gâtâ ânæ èè lila alan, “Ânyan nan bûn â san gatala?” alâ ã maà bugiti Kirisito ãã ka wô â ba. 7 Gâ wûn mænæ ma gâtâ ânæ èè lila alan, “Ânyan nan waran â san gataen?” alâ ã maà lama Kirisito e ye bekulâ baanæ. 8 Mô ânæ gâtâ e to Yesu e di, gâ wo getodi gii koro Wurubwarâ e to wô â sa alâ wade î tûna wô bûnûn fô, ââ dõ alan, “Wurubwarâ wade fô î gbâma wõ. Î sa aanyun waanæ, gâ î sa aaturu waanæ.” Ade nyayæ n di getodi gaade gâtâ tææ dõ lâ. 9 Yema gengyi à tirima aanyun a dõ alâ Yesu è di gâ Efonte, gâ à to a di aaturu waanæ alâ Wurubwarâ â tõlà wô e ye bekulâ baanæ fô, aà wura Nkpa-geto gakpaakpa. 10 Yema ânæ woturu waanæ gâ ee to e di, fô Wurubwarâ e to wô â sa alâ wade î tûna wô bûnûn, gâ wonyun gâ ââ ka â dõ alâ, Yesu è di gâ wofonte, fô e wura nkpa. 11 Gâlâ ke gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Ânæ-kamasâ gâtâ èè to Kirisito e di fô, ân nan di ænænfa kpa.” 12 Wûn ma alâ ânæ è di Yuda-te, abââ en di Yuda-te, yema Efonte-kælæn fô n di âbâ powu boofonte. Gâ bânæ powu gâtâ baà

wula be kpèlè wô fô, âã ka wade-kpara â bwala bâ. 13 Gâlâ ke gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Ânæ-kamasâ gâtâ eè kpèlè Efonte diyere fô, eè wura nkpa.” 14 Mô lan gâ bânæ baà talæ be kpèlè Efonte diyere ôkûna gâtâ ben to wô be di? Gâ gengyi bân nûn Wade fô, lan gâ baà mâ, gâ baà to wô be di? Gâ gengyi bânæ bân dõ Wade fô bâ tâ bâ fô, lan gâ baà mâ, gâ baà nûn yæ? 15 Gâ gengyi bân sa bânæ alâ bâ ma dõ Wade fô, lan gâ baà talæ bâ ma dõ yæ? Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Gengyi bânæ bã ba, bã bã dõ Wurubwarâ Ade fô, bôô gâba fô wü ba ômææ gakpa, yema bââ dõ Nkpa-geto Gaade fô.” 16 Mô nka Isareli bete fô powu na to Nkpa-geto Gaade fô na sa. Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya â dõ wô gækpa gaanæ alan, “Efonte, ânæ âkæ en to taade-dõlâ fô e di.” 17 Gâlâ okoro wü san ma gâ Kirisito Nkpa-geto Gaade fô yææ gâdõ gâ bânæ bââ nûn Wade fô. Gâ wü san ma Wade fô yææ gânûn gâ bee to be di. 18 Mô n te lila yæ alan, “Wù di gâ alâ, bân nûn Wade fô?” Gânûn bærà, bâ nûn. Yema Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Wade fô i silin æ san gâtûnkwaæ gæækûn-kamasâ, gâ Wade fô æ nûn gâtûnkwaæ gæækûn-kamasâ.” 19 N biri n te lila alâ, wù di gâ alâ Isareli bete fô bân nûn Wade fô yaanæ? Âwû gâtâ wù gyegeye fô n di alâ, Mose wo-Ise fô yaanæ fô, Wurubwarâ â dõ alan, “Nan ka bânæ gâtâ ben di gâ Yuda bete, gâ ben di mææn bânæ anlâ âyæ fô n sa yæ gænæn-sæya. Nan ka bânæ gâtâ bâân nyî mæ fô n sa yæ owurufa.” 20 Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya mô â fûrûma dõ wü giteni gaanæ gâtâ Wurubwarâ alan, “Âbâ gâtâ ben bugiti mæ fô, âbâ na firin mæ. Gâ na tiri miin koro na wulà âbâ gâtâ bân sæna bûnûn be bugiti mæ fô.” 21 Mô Isareli bete fô bærà, Wurubwarâ â dõ boo koro gaade alan, “Ma Isareli bete boo giten-kâma ma boo geterema mæ gba fô, na sa alô duwi n di duwi gâtâ ñ len nan to bâ.”

Romans 11

1 Nkele n te lila alan, “Wurubwarâ e terema âwô gbagba wô bânæ gafô?” Kpakpaakpa! Nmæ Pawulo gbagba ñ di gâ Isareli-te. Na ye Abiraam wodu waanæ, gâ na ye Benyamin dækpara. 2 Wun di gâ alâ Wurubwarâ e terema wô bânæ gâtâ â fûrûma ã nyî bâ, gâ e tiri bâ â sæ fô. Ææn taa kûna

anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ fô? Ade-âwaralâ fô æ dõ gâtâ Wurubwarâ wõtâbûrûlâ Eliya â tûrûn â tâ Wurubwarâ kadama Isareli bete fô boo koro alan, 3 “Efonte, Isareli bete fô be wolo aa bâtabûrûlâ fô powu. Gâ be gbena aa gedi gææ gâtâkûn fô powu. Wû yâ gâ miinko-kwan. Gâ bee len bàà wolo mæ gba.” 4 Mô Wurubwarâ e tiri wuunyun â tâ Eliya alan, “Kwa, nka aako-kwan na kuruma. Yema na tiri beteni ægbaa isiyee ma nkpæn ton (7,000) na sæ na tâ miin koro gâtâ been te kura bâ sûma Baali wokpen fô bâ nya.” 5 Gâlâ ke gâ ñdò waawi nyayæ yaanæ mô, Wurubwarâ â dama wô gâbwala fô gii koro e tiri bânæ kalansâ â sæ. 6 Gengyi Wurubwarâ getiri-bânæ-sæ fô gî san ma gâ wô gâbwala fô, âwû bærâ, wûn san ma gâ bânæ baade gâtâ bâ mâ fô. Gengyi wü san ma bânæ baade-mâlâ fô, âwû bærâ, Wurubwarâ gâbwala fô gin mini di gâbwala gbagba. 7 Nkele anûn n næ n sa? Gænyan gâtâ Isareli bete fô bâ sæna bûnûn bee len fô, bôô gûlô gæn kya. Bânæ kalansâ gâtâ Wurubwarâ e tiri â sæ fô bôô gûlô na kya. Bekurumakyââ fô bâ mâ giten-sû. 8 Gâlâ gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Wurubwarâ â yâ baamænâ i ku. Gâlâ okoro bân taa talæ bâ ka bôô bûnûn be we, gâ bân taa talæ bâ ka baaten bâ nûn bè ye ma ñdò.” 9 Egyu Dafidi mô â dõ alan, “Wurubwarâ, yâ bôôsâ wuu gedikûn wàà biligi bôô geye-nûnkûn. Yâ bàà kpataæ bâ nûn! Yâ bàà wura giten gii getiira! 10 Yâ bôô bûnûn bàà tin, fô bân nan wura be we. Yâ bàà sara dæfana daanæ ôya-kamasâ.” 11 Nî biri n te lila yæ alan, “Wû di gâ alâ Isareli bete bâ kpataæ bâ nûn gakpa gâtâ bân nan næ talæ bâ tô?” Kpakpaakpa! Baade-kpen na yâ gâ Wurubwarâ e to bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô â ya, fô wàà wura wû sa Isareli bete fô gænæn-sæya. 12 Nkele tí nyî gâtâ ade-kpen gâtâ Isareli bete bâ mâ fô okoro gâ ande powu yææ bânæ be wura ade-kpara. Gâ Isareli bete bôô gânûn bôô dæsûma daanæ wû ka tûnô kpekpesi wû môma bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô. Okoro gengyi Isareli bete fô mô bè bè wura Wurubwarâ Nkpa-geto fô, âwû bærâ, tûnô gâtâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô bàà wura bærâ, aan kya. 13 Nkele âyæ bânæ gâtâ in di Yuda bete fô gâ n tâ tabûrû n tâ lâ. Nî di gâ Kirisito wônæ-salâ gâtâ â sa mæ yaakûn nfan. Gâ mææn gûtûn-mâlâ fô gii di mæ gûnûn gakpa. 14 Nî sa yaakûn gâtâ nan yâ yaade yàà mâ nmæ gbagba mææn bânæ gænæn-sæya. Gâ wü ba gâlâ fô, baanæ bâkæ bàà

wura Nkpa-geto. 15 Ôkûna gâtâ Wurubwarâ e fi gama â sa Yuda bete fô, wû yâ ande powu yææ bânæ bâ bã mâ Wurubwarâ bâwôlôn. Gengyi wù we gâlâ bærâ fô, âwû bærâ, ôya gâtâ Wurubwarâ eè bè to Yuda bete â sa fô, waà mâ gâ anlâ gewura nkpa ye diku daanæ. 16 Gengyi be tiri anyan ækæ yaanæ bâ tâ Wurubwarâ gedi fô, âwû bærâ, wuu wùlà alâ anyan fô powu ì di Wurubwarâ woyo gafô. Gâ gengyi oyon wûû-æpaa ì yela tâ Wurubwarâ fô, âwû bærâ, wuu wùlà alâ wuu-itenbi mô ì yela tâ Wurubwarâ. 17 Be kebi olife oyon-kpara fô wuu-itenbi akæ be lulu, gâ bâ ka olife oyon gâtâ wûûn kôlô fô wuu-itenbi be su ma olife oyon-kpara fô. Gâlâ okoro olife oyon gâtâ wûûn kôlô fô wuu-itenbi fô ì wura ôkâma, yema ii wura butu-kpara ì ye olife oyon-kpara fô wûû-ækpaa yaanæ. Âyæ gâtâ in di Yuda bete fô n di olife oyon gâtâ wûûn kôlô fô wuu-itenbi fô. 18 Gâlâ okoro, æ kara gbã âbâ gâtâ bè di itenbi gâtâ be kebi be lulu fô. Osele wûn ma gâtâ yàà bûma koro boo koro, yema æn taa sa ækpaa fô ôkâma wûkæ. Ækpaa fô gba n tâ sa yæ ôkâma. 19 Mô nkæfô yaà dõ alan, “Be kebi itenbi fô be lulu, fô âtæ tàà wura osele.” 20 Wü sa waanæ gâlâ. Wu ye ma gâtâ ben to be di okoro gâ Wurubwarâ e kebi bâ e lulu. Gâ âyæ yii getodi gii koro gâ ì bè sere boo didin lâ. Mô âwû wû kara bã yâ yaayu yàà læ yæ! Mô fô, ì serenti gâ koro ade nyayæ yaanæ! 21 Yema Isareli bete gâtâ bè di oyon fô wuu-itenbi gbagbaagba fô gba, ôkûna gâtâ bâ mâ ade-kpen fô, Wurubwarâ en kere bâ â ya. E tiira bâ giten. Okoro ân nan kere âyæ mô â ya. 22 Nkele tí talæ ti we anlâ gâtâ Wurubwarâ wodu wù we. ã ba gænæ-kpara, mô ã ba ônûn-nyaa ade-kpen yææ gâmâ yii koro. Bânæ gâtâ bã ba giten-kâma ma Wade fô, eè tiri wônûn-nyaa e wùlà bâ. Mô gengyi âyæ ì yela gâtâ yææ bûnûn bàà gyaga wô gænæ-kpara gii koro fô, eè tiri wô gænæ-kpara fô e wùlà yæ. Nka gâlâ fô, eè kebi âyæ mô e lulu. 23 Mô fô, gengyi Isareli bete fô gâtâ be kere boo getodi bâ ya fô, bè biri be bè to be di fô, Wurubwarâ eè birima bâ â bã sæ bôô gâsarakûn-kuba fô. Yema Wurubwarâ ã talæ e ni birima bâ e bè su olife oyon fô. 24 Gâ âyæ bânæ gâtâ in di Yuda bete fô bærâ, ì di olife oyon gâtâ wûûn kôlô fô wuu-itenbi gâtâ be kebi, gâ bâ ka be su ma olife oyon-kpara gâtâ nafô wûn kûtûma bàà su gâlâ fô. Isareli bete fô bærâ, bè di olife oyon-kpara nyawû wuu-itenbi gâtâ be kebi be lulu. Gâlâ wuu koro wûn nan

mâ ôkâma pææ lâ gâtâ Wurubwarâ èè birima itenbi nyayæ e su ma yææna.
 25 Mææn bânæ, ade-bubwalâ ækæ î sa gâtâ n te len yàà nyænla. Gengyi î
 nyænla ade ætôkô fô, wûn nan yâ yæ yàà sa amænlâ alâ æ sâyæ æ kaara.
 Ade fô æ lâ. Yuda bete fô bâkæ bã ba giten-kâma, mô wun di alâ baà mâ
 giten-kâma gakpaakpa. Baà mâ giten-kâma gâlââ ma ye ôkûna gâtâ bânæ
 gâtâ ben di Yuda bete, mô Wurubwarâ e tiri bâ fô powu bàà bã nyænla wô
 pâ. 26 Âwû waanæ fô Wurubwarâ èè to Yuda bete fô powu nkpa. Anlâ gâ
 Wurubwarâ â dô Wade-âwaralâ fô yaanæ alan, “Siyon ditele daanæ gâ
 Nkpa Wotolâ fô èè ye â ba e bè tiri ade-karan-karan powu e ye Isareli bete
 baanæ fô. 27 Gengyi ñ were tiri baade-kpen powu n ye boo koro fô, âwû
 nan mâ dikola gâtâ na ta ma âbâ.” 28 Gâtâ Isareli bete fô ben to Nkpa-geto
 Gaade fô bâ sa okoro, bè di gâ Wurubwarâ bâkyûnlâ, mô nyawû wù di
 tònô tâ âyæ gâtâ in di Yuda bete fô. Mô gâtâ bè di bânæ gâtâ Wurubwarâ e
 tiri bâ okoro, bè di wô bânæ-lenlâ. Wurubwarâ è len Isareli bete fô, yema
 bootu âbâ fô boo koro. 29 Gengyi Wurubwarâ è tiri âkæ alâ â mâ
 gænyankæ, abââ Wurubwarâ â ka wanyan-tâlâ â bwala âkæ fô, âwô
 Wurubwarâ ân taa ni foma wamænlâ. 30 Ôkûna wûkæ waanæ fô, âyæ
 gâtâ in di Yuda bete fô mô æ mâ giten-kâma ma Wurubwarâ. Mô nkenkele
 nyawû fô, Wurubwarâ e wula yii gutunkoro, yema gâtâ Isareli bete fô bâ
 mâ giten-kâma okoro. 31 Gâlâ ke gâ nkele, âbâ mô bã ba giten-kâma, fô
 wàà yâ Wurubwarâ èè wula boo gutunkoro anlâ gâtâ e wula âyæ yii
 gutunkoro fô. 32 Yema Wurubwarâ â yâ bânæ powu bâ mâ giten-kâma
 anlâ gâtâ wàà mâ fô èè wula bânæ powu boo gutunkoro. 33 Oo, æ nya
 Wurubwarâ wanyan gâtâ â ka â bwala tæ fô yaasô! Wurubwarâ gâsâyæ
 ma wade yææ gânyænla æn ma ôkûna! Ânyan n talæ e we, abââ â nyænla
 Wurubwarâ wo-isele, ma wô gôdô gææ gâdõ gaanæ? 34 Ânyan n nyî
 Efonte Wurubwarâ duyû daanæ daade? Gâ ânyan n talæ e wùlâ wô ade?
 35 Ânyan na wârâ tâ Efonte Wurubwarâ gænyankæ na nya gâtâ wù di gâtâ
 Efonte èè le wô gutoro? 36 Anyan powu i ye wakûn. Wü san ma wôkâma
 wuu koro gâ anyan powu î sa, gâ âyæ powu î sa tâ wô. Âwô gâ gingyebi
 gæ kûtûma gakpaakpa. Wû ba gâlâ.

1 Gâlâ wuu koro mæænwôlôn âbâ Kirisito bete, Wurubwarâ gutunkoro gâtâ ee wula tæ fô okoro n te koturu yæ alâ, æ ka yii koro æ tâ Wurubwarâ yææ dæsarabi powu daanæ, fô wàà mâ anlâ gedi gææ gâtâ gææ gænyan tâ Wurubwarâ. Nyawû n di Wurubwarâ dæsûma gâtâ di ye oturu ma amænâ yaanæ, gâtâ dæ kûtûma, gâ dii di Wurubwarâ gûnûn. 2 Æ kara næ kasæ gâtûnkwa nyagæ gii-isele! Mô fô, æ yâ yaamænâ yaanæ yàà foma, fô yiinundu powu wàà foma gakpa. Âwû gâ yaà talæ æ kârâ, fô yàà nyænla Wurubwarâ gelenbi, fô yàà talæ æ nyænla gænyan gâtâ gî kôlô, gâ gii di wô gûnûn, gâ gî di wo gelenbi gbagba. 3 N' yela Wurubwarâ gûtûn gâtâ â bwala â ka tâ mæ fô gii koro n tâ tabûrû ma yaanæ-kamasâ alâ, âkæ â kara nya koro â kaara anlâ gâtâ è we. Mô fô, ânæ-kamasâ â yâ wô bûnûn bàà dûrô, fô ãã kârâ e we wo koro anlâ gâtâ wo getodi gâtâ Wurubwarâ â tâ wô fô gî we fô. 4 Taanæ âkamasâ ã ba gâ koro-kpaba-kæælæn ma gæækûn kperen-kperen gâtâ ì di duyu, ma bûnûn, ma aten, ma alô, ma bæsaræ, gâtâ yaade-mâlâ in di ôkæælæn. 5 Gâlâ ke gâ âtæ gâtâ tî sô lâ powu, Kirisito wo koro, tî di gâ koro-kpaba-kæælæn ma âwô. Tî dô kperen-kperen ma bâwôlôn, mô âtæ powu tî kyaga ma bâwôlôn, koro-kpaba-kæælæn fô waanæ. 6 Anyan-tâlâ gâtâ Wurubwarâ â bwala tæ fô ì we kperen-kperen. Wù di gâtâ tàà ka anyan-tâlâ ætôkô anlâ gâtâ Wurubwarâ â bwala tæ fô tæ mâ gûtûn. Gâlâ wuu koro gengyi âkæ gænyan-tâlâ n di gâtâ Wurubwarâ ââ dama wo koro â tabûrû fô, wù di gâtâ ãã mâ gâlâ, anlâ gâtâ wo getodi gî we fô. 7 Gengyi âkæ woyo n di dæsûma ma bânæ bôô gâkpà fô, â sara waanæ. Gengyi âkæ mô woyo n di gâ ade yii gewulà fô, e wulà ade. 8 Gengyi âkæ woyo n di gâ gâdõ-sa fô, â dô â sa bânæ, gâ gengyi âkæ mô woyo n di anyan yææ gâtâ fô, e tiri wo diboro daanæ â tâ anyan. Gengyi âkæ woyo n di gâ bændærâ buu gedi fô, â sa aniya â mâ gûtûn fô, gâ gengyi âkæ woyo n di bânæ boo gutunkoro gii gewula fô, â mâ wû ôsâ waanæ. 9 I len bânæ i ye yii-ituru yaanæ! Æ kyûn gænyan-kamasâ gâtâ gî di ade-kpen, fô yàà ton ade-kpara yaanæ kin-kin! 10 Æ sæna bûnûn i len yææwôlôn âbâ Kirisito bete, fô yàà bù bâwôlôn gepepe! 11 Æ kara yâ yææ bûnûn bûû gâsæna mâ ade wuunyun wàà yôlô! Æ yâ Wurubwarâ Gifiye gâà sa yæ ôkâma yàà sûma Efonte Wurubwarâ! 12 Æ yâ yææ bûnûn bûû gâgyagakûn gâtâ î ba fô wàà yâ yàà di ôsâ, fô

yàà wura oturu dæyæyâ daanæ! I tiri onyun ôya-kamasâ! 13 Æ kpà
 Kirisito bete gâtâ boo koro wü baba bâ fô, yàà sa aniya i ti to besela! 14 Æ
 fô Wurubwarâ wolila æ tâ âbâ gâtâ bââ kyûn, gâ bââ nyanla yæ fô. Æ kara
 fwala bâ! Æ fô Wurubwarâ wolila æ tâ bâ! 15 I di ôsâ ma âbâ gâtâ bee di
 ôsâ, fô yàà wula ma âbâ gâtâ bee wula! 16 Æ sara gepe ma bâwôlôn! Æ
 kara bûma koro gatala, mô fô, i yera yàà ka yii koro æ gbârâ ma bânæ
 gâtâ bân ma ôdûrû wûkæ fô! Æ kara nya yii koro æ kaara alâ î kôlô da
 bâkæ! 17 Gengyi ânæ âkæ ã mâ yæ ade-kpen fô, æ kara ka ade-kpen i le
 wô gutoro, mô æ sa aniya, fô yàà mâ gâ ade gâtâ î kôlô, gâ bânæ powu
 bee to bâ sa fô! 18 Âyæ bærâ, wü mâ lann fô, i ton koro gâtâ yàà sara olila
 waanæ ma bânæ powu! 19 Mææn bâwôlôn-lenlâ, æ kara ka ade-kpen i le
 yææwôlôn âbâ gutoro! I kere ade powu æ ya æ tâ Wurubwarâ, yema â dô
 Wade-âwaralâ fô yaanæ alan, “Wù di nmæ Efonte, n te le bânæ gutoro.
 Nmæ nan le bânæ gutoro ma baade-kpen gâtâ bâ mâ!” 20 Gâlâ okoro
 Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ næ dô alan, “Gengyi gâ aanæ-kyûnlâ ee ku
 dækpan fô, tâ wô anyan-dilâ èè di! Gengyi ee ku otinbili fô, tâ wô butu ãã
 nyûn! Gengyi à mâ gâlâ fô, wù we anlâ gâtâ a kpila gâ atanga ma ôtan a lù
 wo duyu dii koro.” 21 Kara yâ ade-kpen yàà wura ôkâma aa koro! Mô fô,
 ka ade-kpara yææ gâmâ di ade-kpen yii koro!

Romans 13

1 Wù di gâtâ ânæ-kamasâ ãã warama koro gataen â tâ gæfææ gææ
 bânýalâ. Yema bugyu bûkæ bûn ma gâtâ bun ye gâ Wurubwarâ wakûn. Gâ
 bugyu gâtâ bü sa lâ gba, Wurubwarâ na sæ bû. 2 Gâlâ wuu koro, gengyi
 bânæ bâkæ bã tô be yela bugyu bûtôkô buu koro fô, fô bâ tô be yela gâ
 Wurubwarâ wo koro. Âwû wuu koro bânæ bûtôkô bee len giten gii getiira
 bàà tâ koro. 3 Yema bânæ gâtâ bââ mâ ade gâtâ î kôlô fô, bân taa serenti
 gæfææ gææ bânýalâ. Wù di gâ ade-kpen yææ bâmâlâ n te serenti gæfææ
 gææ bânýalâ. Gengyi aan len àà sara ma gæsaa fô, âwû bærâ, mâ ade gâtâ
 î kôlô, fô bàà sila wô. 4 Yema ânæ gâtâ be tiri bâ sæ ade yiinyun fô è di gâ
 Wurubwarâ wôsaranyan, gâtâ ââ mâ wô gûtûn fô â tâ awô gbagba aa
 gepe. Mô gengyi à mâ ade gâtâ ææn kôlô fô, yâ gæsaa gàà ton wõ, yema

ôkâma gâtâ è de fô wun di tun-tun. È di gâ Wurubwarâ wôsaranyan gâtâ Wurubwarâ ââ dama wo koro e tiira ade-kpen yææ bâmâlâ giten. 5 Nyawû wuu koro wù di gâtâ âkamasâ ãã warama koro gataen â tâ gæfææ gææ bânyalâ. Nka alâ e serenti gâtâ baà tiira wô giten wuuko wuu koro, mô gâtâ ã nyî wô dæmænâ daanæ alâ, wû kûtûma fô mô wuu koro. 6 Gâlâ mô wuu koro gâ wù di gâtâ yàà le lonpoo fô. Yema gæfææ gææ bânyalâ fô bè di gâ Wurubwarâ bâsaranyan gâtâ bâ ka bôôya powu bââ nya gæfææ gii koro. 7 I le baanæ âkamasâ gutoro gâtâ ì de wô. Gengyi wù di gâ lonpoo fô, i le æ tâ bâ, gâ gengyi wù di gâ gûtûn gææ gâmâ gæætô mô fô, i le! Gengyi wù di gâ gebù fô, i bù bâ powu, gâ gengyi wù di gâ diyere dii getiri fô, i tiri bâ diyere! 8 Æ kara ton âkæ gutoro! Gutoro gâtâ i ton bâwôlôn n di gænæ-len gâtâ yaà len bâwôlôn. Gengyi ânæ âkæ è len wôwôlôn fô, fô â mâ Ise fô yaade-lenlâ e sere. 9 Mose wo-Ise fô æ dõ alan, “Kara ye aasô, abââ aasan gama! Kara wolo ânæ! Gâ kara yuri! Kara mâ gænæn-sæya ma aawôlôn gænyan!” Nyayæ ma Ise-kurumakyââ fô powu yii duyu n di ose-kælæn gâtâ wù dõ alan, “Len aawôlôn anlâ aa koro!” fô. 10 Gengyi âkæ è len wôwôlôn fô, ânæ âtôkô ân nan mâ wôwôlôn fô ade gâtâ ææn kôlô. Ise fô powu yii gedi wuu duyu n di gænæ-len. 11 Nyayæ yææ gama fô, î nyî ôya fô gâtâ tí sa waanæ, gâ wù næma gâtâ yàà lama i ye yææ bûda baanæ. Tææ nkpa-geto gaawi fô æ gbâma gepepe nkenke nyawû da awi fô yaanæ gâtâ ti gyegeye ti to Yesu ti di fô. 12 Wû ya gâ bâràâ lâ, fô odente wu were. Kere gæ kpa gi were. Okoro æ yâ taà kere anyan gâtâ æ kûtûma dibilin daade-mâlâ fô tæ ya, fô taà ka gââmaâæ gaanyan gâtâ tææ tæ ka tæ kpà ma dibilin daanyan fô tæ sa. 13 Æ yâ tææ dæsarabi dàà mâ anlâ bânæ gâtâ bã sa gââmaâæ gaanæ. Æ kara yâ taà mænâ ôya tæ ma sara ôsâ wuu gedikûn gâtâ tii di tæ nyûn ti suu fô. Æ kara yâ taà mâ adima-de ma gâmænâ gaade karan-karan ækæ, gâ æ kara yâ taà len ilolo, abââ tàà mâ gænæn-sæya-kpen. 14 Æ yâ Efonte Yesu Kirisito èè di âyæ ma yaayu, anlâ gâtâ waà mâ gâ æn nan næ sa yiinundu-kuba fô waade-lenlâ yaamænâ, gâ æn nan næ mâ yæ.

1 I to ânæ gâtâ ân ma ôkâma wo getodi gaanæ fô æ sa yaanæ! Mô nka alâ ii to wô gâtâ yàà tiira ade ma âwô, yema wade ì we kperen ma yiiyo okoro. 2 Âkæ ã sa gâtâ ee to e di alâ, osele wü sa tâ wô gâtâ èè di gænyan-kamasâ. Mô edo ã sa gâtâ wo getodi gæn ma ôkâma, okoro ee di gâ afa-ma-afa yiiko. 3 Osele wûn ma gâtâ ânæ gâtâ ee di gænyan-kamasâ fô ãã nya âwô gâtâ ân taa di fô â waran. Gâlâ ke gâ osele wûn ma gâtâ âwô gâtâ ee di gâ afa-ma-afa yiiko fô èè tin âwô gâtâ ee di gænyan-kamasâ fô dæpwâ. Yema Wurubwarâ e to bôô bányôô â sa. 4 Awô n di ânyan gâtâ àà tin âkæ wôsaranyan dæpwâ? Wù di gâ wofonte woko nan talæ e we â dõ alâ è yela gepe, abââ en yela gepe. Gâ ã talæ e yela gepe, yema Efonte Wurubwarâ ã talæ â yâ wô èè yela gepe. 5 Âkæ ã talæ â dõ alâ, duwi dækæ dî ba ôdûrû da awi-kurumakyââ. Mô âkæ wakûn fô, awi fô powu î dô kyâkyâ. Ade anlâ nyayæ yaanæ fô, wù di gâtâ ânæ-kamasâ èè to âwô gbagba geyelakûn â sa wamænâ yaanæ gepepe. 6 Gengyi âkæ è tiri duwi dækæ â sæ alâ di di duwi-dærâ gâtâ è de ââ sûma Wurubwarâ fô, fô ee di duwi dætôkô â ka e tiri gâ Wurubwarâ diyere. Gengyi âkæ ee di anyan powu fô, ee di yæ â ka e tiri gâ Wurubwarâ diyere, yema ââ sa Wurubwarâ onyun anyan-dilâ ætôkô yii koro. Âkæ mô gâtâ ee di gâ afa-ma-afa yiiko fô mô, ee di yæ â ka e tiri gâ Wurubwarâ diyere, yema alâ ââ sa Wurubwarâ onyun anyan-dilâ ætôkô yii koro. 7 Taanæ âkæ en si tâ gâ âwô gbagba wo koro, gâ gengyi taanæ âkæ è ku fô, en ku tâ gâ wo koro. 8 Gengyi tì si fô, tì si tâ gâ Efonte Yesu Kirisito, gâ gengyi tì ku mô fô, tì ku tæ tâ gâ Efonte Yesu Kirisito. Gâlâ wuu koro gengyi tì si oo, tì ku oo, tì di gâ Efonte Yesu Kirisito woyo. 9 Kirisito e ku, gâ e biri â lama â ba nkpa anæ, fô wàà yâ èè wura â mâ bânæ gâtâ bè si, ma bekulâ powu boofonte. 10 Nyawû wuu koro wun di gâtâ aa tin aawôlôn dæpwâ, abââ aa nya aawôlôn a waran. Yema âtæ powu taà bè yela Wurubwarâ bûnûn ãã dõ tææ gôdô, 11 anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ fô. Ade fô æ dõ gâtâ “Efonte â dõ alan, ‘Nmæ ñ sa lâ, ânæ-kamasâ èè bè kura mææn bûnûn. Gâ ânæ-kamasâ ãã dõ â tana alâ ñ di Wurubwarâ.’ ” 12 Gâlâ wuu koro taanæ-kamasâ ãã bã kasæ wade â tâ Wurubwarâ èè wulà wade-mâlâ. 13 Okoro, æ yâ tàà kere bâwôlôn getin dæpwâ tæ ya. Mô fô, wù di gâtâ tàà mâ taamænâ gâtâ tænan mâ gænyankæ gâtâ gaà yâ tææwôlôn âkæ

ãã kpatæ, abââ ãã nün. 14 Nkele gâtâ ñ di Kirisito-te okoro, na nyænla
 gepepe gâtâ gænyankæ gæn ma gâtâ âgæ gbagba gî ba dædææ. Mô
 gengyi Kirisito-te âkæ è to gænyankæ â sa alâ gî ba dædææ fô, âwû gâ,
 gænyan fô gææ bã mâ dædææ dææ gænyan ânæ fô wakûn. 15 Gengyi
 aanyan-dilâ ækæ yii gedi wûû yâ aawôlôn wo koro wun taà nün wô fô,
 âwû bærâ fô, aade-mâlâ fô æn taa wulà gænæ-len. Kara yâ aanyan-dilâ
 ækæ yii gedi wàà mâ osele gâtâ waà yâ aawôlôn ãã nün, yema ânæ âtôkô
 wo koro gâ Kirisito e ku. 16 Gâlâ wuu koro, kara yâ ade gâtâ awô à nyî
 alâ î kôlô fô yàà biligi ade gâtâ ææn kôlô bânæ bôô bûnûn. 17 Yema alâ
 Wurubwarâ Buggy fô baade in di gâ anyan-dilâ yii gedi, abââ anyan yææ
 gânyûn. Mô fô, Wurubwarâ buggy baade fô ì di gâ ade-mâlâ gâtâ î tûna
 Wurubwarâ bûnûn, ma olila, ma ôsâ gâtâ wü san ma Wurubwarâ Gifiye fô.
 18 Ânæ-kamasâ gâtâ ââ sûma Kirisito gâlâ wuusele waanæ fô, wade n te
 di Wurubwarâ gûnûn. Gâlâ wûûnæ gâ bânæ bee to bâ sa. 19 Gâlâ wuu
 koro ôya-kamasâ waanæ fô, æ yâ tææ bûnûn bàà sæna gâ ade gâtâ ææ ka
 olila wû ba, gâ ææ sa tæ ôkâma tii getodi gaanæ. 20 Kara yâ anyan-dilâ yii
 koro fô àà mæna Wurubwarâ wade-mâlâ. Osele wü dô gâtâ taà talæ ti di
 anyan-dilâ-kamasâ. Mô gengyi âkæ ee di gænyankæ gâtâ waà yâ edo ãã
 nün wo getodi gaanæ bærâ fô, wûûn kôlô. 21 Gengyi âkæ ân taa di gænan,
 abââ ân taa nyûn bûkan, abââ ân taa mâ gænyankæ gâtâ gaà yâ wôwôlôn
 ãã nün fô, wü kôlô. 22 Gâlâ wuu koro gænyan-kamasâ gâtâ aa to a sa
 kadama anyan nyayæ yii koro fô, yâ wàà mâ awô ma aa Wurubwarâ
 yaade. Gengyi âkæ wamænâ æn taa tutu wô ma wade-mâlâ fô, wo koro
 gææ nün wô. 23 Mô gengyi wamænâ yaanæ æn dô wô kyâkyâ ma
 anyan-dilâ ækæ yii gedi, gâ è di yæ fô, fô Wurubwarâ e were tin wô
 dæpwâ. Yema wanyan-dilâ ætôkô yii gedi fô in yela getodi gii koro. Gâ
 gænyan-kamasâ gâtâ ânæ ân ka getodi â mâ fô, gi di ade-kpen.

Romans 15

1 Mô âtæ gâtâ ti yela getodi gaanæ kin-kin fô, wù di gâtâ tàà wura oturu
 ma âbâ gâtâ ben yela kin-kin fô, fô taà kpà bâ bôô dæfana daanæ. Wun di
 gâ alâ, tàà mâ gâ tii gelenbi. 2 Wù di gâtâ taanæ-kamasâ ãã mâ ade gâtâ î

kôlô â tâ wôwôlôn, gâ yaà yâ wô èè wura ôkâma getodi fô gaanæ. 3 Yema alâ Kirisito gba ân mâ gâ âwô wo gelenbi. Mô fô, â mâ gâ anlâ gâtâ â dô Wurubwarâ Ade-âwaralâ yaanæ fô. Ade fô n di alan, “Aatuyorobi gâtâ bânæ be toro wô fô i bè lu miin koro.” 4 Ade-kamasâ gâtâ bâ âwara bâ sa Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ ye wukukuba fô, bâ âwara yæ gâtâ yàà wùlà tæ ade. Nyawû waà sa tæ koro geton, gâ taà wura oturu ti yela, fô tàà talæ ti wura bûnûn bûû gâgyagakûn. 5 N tâ fô Wurubwarâ gâtâ ââ yâ bânæ bee wura oturu be yela, gâ ââ sa bâ koro-geton fô alâ, ôkûna gâtâ î târâma Kirisito Yesu lâ, â yâ yàà mâ onyun-kælæn. 6 Nyawû waà yâ âyæ powu yàà ka onyun-kælæn i sila Wurubwarâ gâtâ è di Tiifonte Yesu Kirisito Wote fô. 7 Gâlâ wuu koro i to bâwôlôn æ sa anlâ gâtâ Kirisito e to yæ â sa fô, fô wàà tiri Wurubwarâ diyere. 8 N tâ dô yæ alâ, Kirisito â bã mâ Yuda bete bôôsûmalâ, fô waà wùlà alâ, Wurubwarâ ee di wade yii koro. Kirisito â ba, fô wàà yâ Wurubwarâ wade gâtâ â dô â sæ â tâ Yuda bete bootu âbâ fô yàà ba waanæ, 9 fô bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô bàà tiri Wurubwarâ diyere, yema wo gutunkoro gâtâ ee we bâ fô wuu koro, anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dô fô. Ade fô n di alan, “Efonte Wurubwarâ, nyawû wuu koro nan tiri wô diyere bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô baanæ, gâ nan nûma ænûn n sila wô.” 10 Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ næ dô alan, “Âyæ bânæ gâtâ in di Yuda bete fô, i di ôsâ ma bânæ gâtâ Wurubwarâ e tiri â mâ woyo fô.” 11 Gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ næ dô alan, “Âyæ, bânæ gâtâ in di Yuda bete fô powu, i sila Efonte Wurubwarâ! Ande powu yææ bânæ, i sila wô!” 12 Wurubwarâ wôtabûrûlâ Isaya mô â dô â sæ alan, “Ânæ âkæ èè bè ye tiitu Yese wodu waanæ. Âwô nan tô e bè di bugyu bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô boo koro. Gâ âwô wo koro gâ baà ka bôô bûnûn bâ gyaga.” 13 N tâ fô Wurubwarâ gâtâ ââ tâ bânæ bûnûn bûû gâgyagakûn fô alâ, â yâ yæ yàà wura ôsâ ma olila æ fæya yii geto-wô-di gii koro, fô wo Gifiye fô gæækâma gàà yâ yàà wura bûnûn bûû gâgyagakûn-dærâ. 14 Mæænwôlôn âbâ Kirisito bete, nmæ gbagba ñ nyî gepepe gâtâ ì di bânæ-kpara gakpa, gâ î ba amænlâ-kpara, gâ î nyî ade gepepe gâtâ yaà talæ i wùlà bâwôlôn. 15 Mô na sere oturu gepepe ma ade ækæ yææ gâdô gækpa nyagæ gaanæ ñ de n tâ kûna yæ. Wü san ma gâbwala gâtâ Wurubwarâ â tâ mæ fô, okoro gâ na sere oturu na dô yæ ade

ætôkô lâ, 16 yema Wurubwarâ e tiri mæ â sæ alâ n mâ Yesu Kirisito wôsaranyan bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô baanæ. N tâ mâ gûtûn anlâ Wurubwarâ gedi gæætâlâ âwô Wurubwarâ Nkpa-geto Gaade fô yææ gâdô gaanæ. Nyawû waà yâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô bàà bã mâ anlâ gedi gææ gænyan-tâlâ gâtâ gii di Wurubwarâ gûnûn, yema Wurubwarâ Gifiye fô gæ pæna bâ gâtâ bân mænæ ma dædææ. 17 Gâlâ okoro ñ ba osele gâtâ nan bûma koro gatala gûtûn gâtâ Kirisito wôkâma waanæ n tâ mâ n tâ Wurubwarâ fô gaanæ. 18 Yema mæn nan mâ alâ n tâ dõ ade ækæ n fæya ma ade gâtâ Yesu Kirisito â dama miin koro â mâ fô. Nan ton koro n dõ gâ ade gâtâ Yesu Kirisito â dama maade-dõlâ, ma maade-mâlâ fô yii koro â yâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô bâ bã nûn Wurubwarâ wakûn fô. 19 Nan ton koro n dõ gâ ade-dærâ ma gæsaa gâtâ na mâ Wurubwarâ Gifiye fô gæækâma waanæ fô. Anlâ gâ na ka na talæ na tiri Kirisito Nkpa-geto Gaade fô na dõ gepepe ye Yerusalem ditele gâlââ ma ye sæyââ Iliriko gâtûnkwaâ gaanæ. 20 Ade gâtâ î sa miinturu waanæ ôya-kamasâ, gâ ñ len nan mâ fô n di gâtâ nan san n dõ Nkpa-geto Gaade fô ækûn ma ækûn gâtâ bâân tâ nûn Kirisito wo koro wade bâ nya fô. Miin len gâtâ nan ma ton gûtûn gâtâ ânæ âkæ e were sere ôpæ fô gaanæ. 21 Gâlâ gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ fô. Æ dõ alan, “Bânæ gâtâ bâân tâ dõ bâ Wade fô baà we wô, gâ âbâ gâtâ bâân tâ nûn Wade fô, baà nûn waanæ.” 22 Nyawû na yâ gâ bè ye ma ñdò, miin te wura osele n ba yaakûn fô. 23 Mô nkenke bærâ, na werema mææn gûtûn gææ gâmâ nfan âbâ wûû gælan. Gâ bækyan kpekpesi bû lâ gâtâ ñ len nan ba yaakûn n bã nya yæ. 24 Gâlâ okoro na mâ maamænâlâ alâ, gengyi n tâ da n tâ fôrô Sipani fô, nan dama yaakûn. Gâ ñ were bè di ôsâ yaakûn bâràâ fô, yaà yela mæ osele æ san Sipani. 25 Nkenkele nyawû bærâ, ñ yela osele wuu koro n tâ fôrô Yerusalem ditele. N tâ fôrô ñ maà kpà Kirisito bete gâtâ bã sa dûkô fô. 26 Kirisito bete gâtâ bã sa Makedoniya ma Akaya ntûnkwaâ yaanæ fô bâ ka ôsâ be len anyan bââ tæyâma beyenpu gâtâ bã sa Kirisito bete fô baanæ Yerusalem fô. 27 Wù ba Kirisito bete gâtâ bã sa Makedoniya ma Akaya fô ôsâ gâtâ bââ kpà Kirisito bete gâtâ bã sa Yerusalem fô. Mô fô, wü tàà di gâtâ bàà kpà bâ, bâ ka be le bâ gutoro. Yema Nkpa-geto Gaade gâtâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô bâ nûn, ma geto-ya gâtâ be wura fô i ye gâ

Kirisito bete gâtâ bã sa Yerusalem fô baakûn. Gâlâ okoro wù di gâtâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô mô bàà talæ be yo koro gaanyan gâtâ bã ba fô akæ ma âbâ. 28 Gengyi ñ wârâ ka kôba gâtâ be to-to lâ powu n sa bôô gûlô fô, nan tô n bã da n san Sipani gâtûnkwa. Ôkûna gâtâ n tâ fôrô dûkô fô gâ nan ba yaakûn Roma ditele. 29 Ñ nyî gâtâ n tâ ba yaakûn lâ, yaà wura gâbwala-dærâ gâtâ gi ye Kirisito Nkpa-geto Gaade fô yaanæ fô. 30 Mææn bânæ-lenlâ, ñ de Tiifonte Yesu Kirisito ma gænæ-len gâtâ Wurubwarâ Gifiye gii koro î ba fô, n tâ fô yæ alâ, i yela ma mæ onyun-tiri waanæ, fô yàà yâ yææ bûnûn bàà sæna anlâ gâtâ mææn bûnûn bû sæna lâ yàà tiri onyun æ tâ Wurubwarâ æ tâ mæ. 31 I tiri onyun æ tâ Wurubwarâ èè tiri mæ e ye bânæ gâtâ bã sa Yudeya, gâ bân taa to Kirisito be di fô baalô yaanæ. I biri i tiri onyun, fô Kirisito bete gâtâ bã sa Yerusalem fô bàà to anyan gâtâ ñ de ñ maà tâ bâ fô. 32 Âwû fô, gengyi Wurubwarâ è yera fô, nan ba yaakûn ôsâ-dærâ waanæ, fô âtæ ma âyæ powu taà di ôsâ ma bâwôlôn. 33 Wurubwarâ gâtâ è di Olila powu Wuute fô â sara ma âyæ powu. Wû ba gâlâ.

Romans 16

1 N te tiri tiinosobi Fobe n wulà yæ. Fobe nyawô ã fæya Kirisito bete gâtâ bã sa Kenkera ditele daanæ fô baanæ. È di bândærâ gâtâ bââ mâ gûtûn bâ kpà Kirisito bete fô dûkô fô baanæ âkæ. 2 I to wô Efonte Yesu diyere daanæ anlâ gâtâ wû kûtûma tâ Kirisito bete bàà mâ fô, fô yàà kpà wô osele-kamasâ waanæ gâtâ è len yàà kpà wô fô. Yema âwô gbagba â kpà bânæ kpekpesi, gâ â kpà nmæ mô. 3 Æ sa Pisisila ma Akwila powu onyun. Bè di mæænwôlôn âbâ gâtâ âtæ ma âbâ powu tææ mâ Kirisito Yesu gûtûn fô, 4 gâ be tiri boo koro bâ tâ dæyæyâ gâtâ bàà ku miin koro gba. N tâ tâ bâ karan gepepe, gâ nka miinko, Kirisito bete gâtâ ben di Yuda bete fô mô powu bââ tâ bâ karan. 5 Æ sa Kirisito bete gâtâ bee ti tuma bôô dækpara fô mô onyun. Æ sa mæænwôlôn-lenlâ Epaneto onyun. Âwô n di ânæ-gyegeyelâ gâtâ e to Kirisito e di Asiya gælan powu. 6 Æ sa Mariya gâtâ â fana yii koro fô onyun. 7 Æ sa Andoroniko ma Yuniya onyun. Bè di gâ Yuda bete ke anlâ mæ, gâ be gye bâ bã tan dikwo ma nmæ bâ nya. Bè

di bânæ gâtâ Kirisito bânæ-salâ fô bee bù bâ gepepe, gâ bâ fûrûma mâ Kirisito bete pâgâ nmæ. 8 Æ sa Anpilato gâtâ è di mæænwôlôn-lenlâ Kirisito anæ fô onyun. 9 Æ sa Ubano gâtâ è di tææwôlôn Kirisito gûtûn gææ gâmâ gaanæ fô, ma mæænwôlôn-lenlâ Sitaki onyun. 10 Æ sa Apele onyun. E tiri e wùlà gepepe alâ â ka koro â tâ Kirisito. Æ sa bânæ gâtâ be ye Arisitobulo dækpara daanæ fô onyun. 11 Æ sa Erodiyón gâtâ âwô mô è di Yuda-te fô onyun. Æ sa Nakiso dækpara dææ bânæ gâtâ bè di Kirisito bete fô onyun. 12 Æ sa Tirifana ma Tirifosa gâtâ bee ton koro bâ mâ Efonte Yesu gûtûn fô onyun. Æ sa mæænwôlôn-lenlâ Pesi gâtâ â mâ gûtûn-dærâ â tâ Efonte Yesu fô onyun. 13 Æ sa Rufo, ma wôna gâtâ nmæ mô n te kpèlè wô nna fô onyun. Rufo è di Efonte Yesu wôsaranyan gâtâ e di diyere gakpa. 14 Æ sa Asinkirito, ma Filegon, ma Emasi, ma Patoba, ma Emasi, ma mæænwôlôn âbâ Kirisito bete gâtâ bã fæya ma âbâ fô onyun. 15 Æ sa Filologo, ma Yuliya, ma Nereso, ma wonosobi, ma Olimpa, ma Kirisito bete gâtâ bã fæya ma âbâ dûkô fô powu onyun. 16 Æ sa bâwôlôn onyun, yàà mu bâwôlôn Wurubwarâ gææn-len gaanæ. Kirisito bete akpi-akpi gâtâ bã sa nfan fô powu bââ sa yæ onyun. 17 Mææn bânæ, n tâ fô yæ gâtâ yàà nya gepepe yàà wura i we bânæ gâtâ bã sa yaanæ, gâ bââ yâ ææ lanla koro ma bâwôlôn fô. Bânæ bôtôkô bââ yâ bânæ bee tutu boo getodi gaanæ, gâ baade-wùlâlâ ì we kperen ma âyæ gâtâ na wùlà yæ fô. I gye koro ma bânæ bôtôkô! 18 Bânæ gâtâ bââ mâ gâlâ fô, nka Efonte Kirisito gâ bââ sûma. Bee len gâ âbâ gbagba boo gelenbi. Bè de gâ onyun ma ôsâ, ma geyili gaade bã san bââ gban bânæ gâtâ bâân nyî ade ækæ yaanæ fô. 19 Mô âyæ bærâ, ânæ-kamasâ â nûn anlâ gâtâ æ ka yii koro æ tâ Kirisito fô. Gâlâ wuu koro wü ba mæ ôsâ gepepe. Mô ñ len gâtâ yàà sâyæ ma ade gâtâ î kôlô, fô yàà tiri koro i ye ade gâtâ ææn kôlô yaanæ. 20 Wûn nan di awi, Wurubwarâ gâtâ è di Olila powu Wuute fô è kyikya Wurubwarâ wokengbelilâ Satan, ãã ka wô â sa yææ bææsæræ bûû gataen. Tiifonte Yesu Kirisito â bwala âyæ powu èè yela yææ gama. 21 Timoti gâtâ è di mæænwôlôn gâtâ âtæ ma âwô tææ mâ gûtûn-kælæn fô ââ sa yæ onyun. Gâlâ ke gâ Lukiso, ma Yason, ma Sosipate gâtâ bè di Yuda bete fô mô bââ sa yæ onyun. 22 Nmæ Tetiyo gâtâ na to Efonte Yesu na di, gâ nmæ n te âwara Pawulo gækpa nyagæ fô mô n tâ sa yæ onyun. 23 Gayo mô ââ

sa yæ onyun. Âwô na ton nmæ ma Kirisito bete fô powu nfan. Erasito gâtâ ââ nya kôba wo koro ditele nfan fô, ma tææwôlôn Kwato mô bââ sa yæ onyun. 24 Tiifonte Yesu Kirisito â bwala âyæ powu èè yela yææ gama. Wû ba gâlâ. 25 Æ yâ taà tiri Wurubwarâ diyere! Âwô nan talæ â yâ yàà yela gepepe getodi fô gaanæ anlâ gâtâ na dō Nkpa-geto Gaade fô gâtâ i di Yesu Kirisito wo koro gaade yææ gâdō fô. Ade nyayæ î san ma ade-bubwalâ gâtâ Wurubwarâ en tiri wùlà ye sæyââ wukukuba waanæ fô yii getiri-wùlà gaanæ. 26 Nkenkele bærâ, wü san ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô baade-âwaralâ fô yii koro, ade-bubwalâ fô i ye okòro. Gâ Wurubwarâ gâtâ ã sa gakpaakpa fô â dō gâtâ bâ dō gâlâ gaade-bubwalâ ætôkô, fô ande powu yææ bânæ bàà nûn yæ, fô bàà to Kirisito be di, fô bàà nûn wakûn. 27 Tiifonte Yesu Kirisito wo koro, ginyebi gæ kûtûma Wurubwarâ gâtâ woko n di gâsâyæ powu giite fô gakpaakpa. Wû ba gâlâ.

1 Corinthians 1

1 Gækpa nyagæ gi ye nmæ Pawulo gâtâ Wurubwarâ e kpèlè mæ â mâ Kirisito Yesu wônæ-salâ fô, ma tææwôlôn Kirisito-te Sotene taakûn. 2 Tææ âwara gæ tæ tæyâma âyæ Kirisito bete dikpi gâtâ î sa Korinto ditele daanæ, gâ Wurubwarâ â dama Kirisito Yesu wo koro â kpa yæ dædææ, gâ e kpèlè yæ â pæna â sæ â tâ koro fô, fæya ma âbâ powu gâtâ bã sa ôkûn-kamasâ, gâ bee kpèlè Tiifonte Yesu Kirisito diyere fô. 3 Tiite Wurubwarâ, ma Efonte Yesu Kirisito fô bâ bwala yæ bàà tâ yæ olila. 4 N tâ sa mææn Wurubwarâ onyun yii koro, yema wô gâbwala gâtâ â dama Kirisito Yesu wo koro â tâ yæ fô gii koro. 5 Wü san ma âwô gâ i pe ade powu yaanæ, ma yaade-dôlâ, ma yaade yææ gânyænla yaanæ powu. 6 Gâ nkele mô taade-dôlâ kadama Yesu wo koro gâtâ æ nûn fô, i sere ækpa yaanæ. 7 Gâlâ wuu koro Wurubwarâ Gifiye fô gaanyan-tâlâ ækæ æn ma gâtâ iin te wura, nkele gâtâ ii so Tiifonte Yesu Kirisito èè bè tiri koro okòro lâ. 8 Âã nya yii koro gepepe â ma sere ôya-sûlâ ôkûna fô waanæ, fô yàà wura æ mâ bânæ gâtâ yii koro gæn ma ade ækæ, Tiifonte Yesu Kirisito Duwi-dærâ gâtâ èè biri â ba fô daanæ. 9 Wurubwarâ ân taa ye gama ma wade. Âwô na kpèlè yæ yàà bã mâ âkælæn ma Wobi Yesu

Kirisito gâtâ è di Tiifonte fô. 10 Mææn bânæ, ñ de Tiifonte Yesu Kirisito diyere n tâ fô yæ alan, æ nûn bâwôlôn baakûn, fô gâlanla-koro ma bâwôlôn gækæ gæn nan sara yaanæ. Nyawû waà yâ yàà mâ onyun-kælaen yaamænla, ma ade powu yaanæ. 11 Mææn bânæ, bânæ bâkæ be ye Kole dækpara bâ bã dõ mæ alan, ilolobi î sa yii getite. 12 Ade fô n di alâ, âyæ bâkæ ææ dõ alan, “Nmæ bæra, ñ târâma gâ Pawulo”, gâ bedo mô bââ dõ alan, “Nmæ ñ târâma gâ Apolo”, gâ befufon bââ dõ alan, “Nmæ ñ târâma gâ Petero”. Gâlâ ke gâ bâkæ mô bââ dõ alan, “Nmæ ñ târâma gâ Kirisito”. 13 Okoro bã talæ be yo-yo Yesu Kirisito wanæ akpen-akpen? Pawulo gâ bâ gbârâ aânbi bâ marama ma oyon be wolo bâ tâ yæ, abââ Pawulo diyere daanæ gâ be kù yæ? 14 N tâ sa Wurubwarâ onyun gâtâ min kù yaanæ âkæ Wurubwarâ anæ, fæya ma Kirisipo, ma Gayo booko, 15 fô âkæ ãã dõ alâ Pawulo diyere daanæ gâ be kù wô. 16 N tâ kûna gâtâ na kù Sitefana ma wô dækpara dææ bânæ mô Wurubwarâ anæ. Nyabâ bôô gama fô, mæn taa kûna alâ na ni kù ânæ âkæ. 17 Yema Kirisito ân sa mæ alâ n bè kù bânæ, mô â sa mæ gâ alâ n bâ dõ Nkpa-geto Gaade fô. Nka gâtâbûrû bânæ-nyalâ bôô gâsâyæ gaanæ, gâlâ fô, Kirisito diku oyon wuu koro waade fô æn ma onyun-tan wûkæ. 18 Yema alâ Kirisito diku oyon wuu koro waade fô ì di gâ anyimapu-de tâ âbâ gâtâ bee ku be lulu fô. Mô âtæ gâtâ ee to nkpa fô bæra, ade fô ì di gâ Wurubwarâ wôkâma. 19 Yema Wurubwarâ â dõ â sæ Wade-âwaralâ fô yaanæ alan, “Nan mæna bâsâyæla bôô gâsâyæ, gâ nan yâ âbâ gâtâ be belen bûnûn fô bôô bûnûn buu gebelen fô wàà mâ tun-tun.” 20 Ânyan n di âsâyæla? Ânyan n di gækpa gæænyænla? Ânyan n di gâtûnkwa gaade yiwûlâlâ? Æ nyænla alâ gâtûnkwa gaade-sâyæla ì di anyimapu-de Wurubwarâ bûnûn! 21 Yema Wurubwarâ e we wô gâsâyæ gaanæ gâtâ bânæ bân nan talæ bâ dama bôô gâsâyæ gii koro bâ nyænla wô, okoro wù di Wurubwarâ gelenbi gâtâ ãã dama taanyimapu-de gâtâ tææ dõ lâ yii koro e to bânæ gâtâ bee to wô be di fô nkpa. 22 Yuda bete bee bugiti apenterebi-de, gâ Gereki bete bee bugiti gâsâyæ gaade bàà we. 23 Mô âtæ, tææ dõ gâ Kirisito diku oyon wuu koro fô waade. Nyawû wù di anyan-sûlâ osele tâ Yuda bete, gâ wù ni di anyimapu-de tâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete. 24 Mô bânæ gâtâ Wurubwarâ e kpèlè bâ fô bæra, bè di Yuda bete oo, ben di Yuda bete oo,

Kirisito n di Wurubwarâ wôkâma, ma wô gâsâyæ tâ bâ. 25 Yema Wurubwarâ wanyimapu-de æ da bânæ bôô gâsâyæ, gâ Wurubwarâ dæfôlæ dæ da bânæ bôôkâma. 26 Mææn bânæ, gengyi î nya ôkûna gâtâ Wurubwarâ e kpèlè yæ fô, bânæ-nyalâ bôô gælan fô, yaà we gâtâ nafô yaanæ bârââ lâ n di bâsâyælä, abââ bânæ gâtâ bã ba bændærâ, abââ bè di bengyebi. 27 Mô Wurubwarâ e tiri ade gâtâ bânæ bee kpèlè alâ anyimapu-de gâtûnkwaâ gaanæ fô, â ka e fuli gâtûnkwaâ gææ bâsâyælä fô. Wurubwarâ e tiri anyan gâtâ æn ma ôkâma gâtûnkwaâ gaanæ fô, â ka e fuli bâkâmalâ. 28 Gâ anyan gâtâ gâtûnkwaâ gææ bânæ bââ dô alâ æn kûtûma, gâ æn ma tònô, gâ bân taa kalan bâ sa ade yaanæ fô, âyæ gâ Wurubwarâ e tiri gâtâ bàà kalan bâ sa ade yaanæ. Â mâ gâlâ â ka â yâ anyan gâtâ bânæ bââ nya alâ ì di anyan gbaa fô in mini di gænyankæ, 29 fô ânæ-nyalâ âkæ ân nan wura â bûma koro gatala Wurubwarâ bûnûn. 30 Yema âwô Wurubwarâ na dama Yesu Kirisito wo koro â tâ yæ nkpa, gâ â mâ gâtâ tææ gâsâyæ powu gi ye gâ âwô Kirisito wakûn. Âwô na yâ gâ taade î tûna Wurubwarâ bûnûn, gâ ti biligi Wurubwarâ bânæ gâtâ e kpèlè â pæna â sæ â tâ koro. Gâ âwô Kirisito na le gutoro, gâ e se tæ. 31 Gâlâ wuu koro wù di anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dô. Ade fô n di alan, “Ânæ gâtâ ââ bûma koro gatala fô, â bûma koro gatala gâ Efonte Wurubwarâ wade yaanæ.”

1 Corinthians 2

1 Mææn bânæ, ôkûna gâtâ na ba yaakûn fô, nka onyun-foli, abââ gâsâyæ kaara gækæ gâ na ka na bã dô yæ Wurubwarâ wade-dærâ gâtâ î sa waanæ fô, 2 yema na mâ maamænlä gâtâ miin len nan nyænla ade ækæ n fæya ma Yesu Kirisito, ma wo diku gâtâ bâ gbârâ wô aãanbi bâ marama ma oyon be wolo fô. 3 Na sara yaakûn ma gâyôlô, ma gæsaa, ma awe yii gekpila. 4 Gâ mææn gâtâbûrû, ma maade-dôlä æn san ma dægyasâyæ daanæ. Mô fô, maade-dôlä i tiri Wurubwarâ Gifiye fô, ma gæækâma okòro æ tâ yæ. 5 Nyawû nan yâ gâ yii getodi gæn nan gyaga bânæ-nyalâ bôô gâsâyæ gii koro, mô fô, gaà gyaga gâ Wurubwarâ wôkâma wuu koro. 6 Mô fô, tææ tæ ka gâsâyæ tæ tabûrû tæ tâ Kirisito bete gâtâ bâ wârâ dan Kirisito

dæsûma daanæ fô. Mô nka gâtûnkwaaw nyagæ gææ gâsâyæ, abââ gii begyu gâtâ baade powu yaà bè were fô bôô gâsâyæ. 7 Tææ dõ gâ Wurubwarâ gâsâyæ gâtâ gi di ade-bubwalâ, gâtâ â ka â sæ pâgâ e sere anyan powu yææ gâmâ fô, fô ãã ka â sa tæ gingyebi. 8 Gâ gâtûnkwaaw gii begyu fô baanæ âkæ ân nûn ade-bubwalâ nyayæ yaanæ. Gengyi bã daà nûn yaanæ fô, nafô bân daà wolo gingyebi Giifonte Yesu fô. 9 Mô fô, wù di anlâ gâtâ bâ dõ bâ sæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ fô. Bâ dõ alan, “Gænyan gâtâ gûnûn giin te we nya, gâ giten gææn tâ nûn nya, abââ gænyan gâtâ âkæ ân sa gaamænлъ nya fô, âgæ gâ Wurubwarâ â pæna â sæ âbâ gâtâ bee len wô fô.” 10 Okoro Wurubwarâ â dama wo Gifiye fô gii koro e tiri Ade-bubwalâ-dærâ nyayæ e wùlà tæ. Yema Gifiye fô gææ târâgæ ade powu yaanæ gi we, gâ gææ târâgæ Wurubwarâ wade-dærâ-dærâ fô gba yaanæ. 11 Yema ânnyan n nyî ânæ duyû daanæ daade fæya ma ânæ fô gbagba? Gâlâ ke gâ âkæ ânnyî Wurubwarâ duyû daanæ daade fæya ma wo Gifiye fô. 12 Gâ âtæ bærâ, nka gâtûnkwaaw gææ gâsâyæ gâ Wurubwarâ â tâ tæ, mô â tâ tæ gâ wo Gifiye, fô taà wura tæ nûn ade-dærâ powu gâtâ Wurubwarâ â ka â tâ tæ fô yaanæ. 13 Okoro nka agyebi gâtâ bânæ-nyalâ bôô gâsâyæ gii wùlà fô gâ ti de tææ tabûrû, mô agyebi gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gii wùlà fô gâ ti de tii tiri ade-dærâ yaanæ ti wùlà âbâ gâtâ bã ba Gifiye fô. 14 Mô ânæ gâtâ ân ma Wurubwarâ Gifiye fô, ân talæ e to ade gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gææ dõ fô. Ade fô ì di gâ anyimapu-de tâ ânæ fô, gâ ân nan talæ â nûn yaanæ, yema Wurubwarâ Gifiye fô giiko n tâ yâ gâ bânæ bââ nûn yaanæ. 15 Ânæ gâtâ ã ba Wurubwarâ Gifiye fô, ââ kârâ ade powu e we, mô âkæ ânnyî talæ e gyû âwô wade yaanæ. 16 Wù di anlâ gâtâ bâ dõ bâ sæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ fô. Bâ dõ alan, “Ânyan n sa gâtâ ã talæ â nyænla Wurubwarâ wamænлъ èè wùlà Wurubwarâ ade?” Mô âtæ bærâ, tî ba Kirisito wamænлъ.

1 Corinthians 3

1 Mææn bânæ, mæn talæ n tabûrû n tâ yæ anlâ bânæ gâtâ Wurubwarâ Gifiye gæ yôn baanæ fô. Mô na tabûrû na tâ yæ anlâ gâtâ ì di bânæ gâtâ

baamænâ î gyaga gâ gâtûnkwa gaanyan yii koro, abââ Kirisito bete gâtâ bâân tâ dan Kirisito wô dæsûma daanæ fô. 2 Na tâ yæ gâ dænyûn dii butu, nka anyan-dilâ ma ôkâma, yema æn dan ma anyan-dilâ yii gedi, gâ bè sere ma ñdò ææn tâ dan ma yii gedi. 3 Yema î sangba ì we anlâ bânæ gâtâ baamænâ î gyaga gâ gâtûnkwa gaanyan yii koro. Gâtâ gænæn-sæya, ma itiira î sa yaanæ lâ, yaade-mâlâ æn taa wulà alâ ì di bânæ gâtâ baamænâ î gyaga gâ gâtûnkwa gaanyan yii koro gafô? 4 Gâtâ âkæ ââ dõ alan, “Nmæ ñ târâma gâ Pawulo”, gâ edo mô alan, “Nmæ ñ târâma Apolo”, fô wûn taa wulà alâ î sangba ì di bânæ gâtâ bôô bûnûn bü gyaga gâ gâtûnkwa gaanyan yii koro gafô? 5 Gbagbaagba fô, Apolo mô n di ânyan? Abââ nmæ Pawulo n di ânyan? Âtæ ma âwô powu tì di gâ Wurubwarâ bâsaranyan gâtâ âyæ æ dama tii koro i to Nkpa-geto Gaade fô i di. Gâ taanæ-kamasâ ã ba gûtûn gâtâ Efonte Yesu â tâ wô alâ â mâ. 6 Wù we gâ anlâ nmæ na dô, gâ Apolo â sa butu, mô Wurubwarâ n tâ yâ gâ ææ dan. 7 Okoro âkæ ân taa nya âdôlâ fô, abââ âwô gâtâ ââ sa butu fô, mô Wurubwarâ gâtâ ââ yâ gâ ææ dan fô, âwô gâ bââ nya. 8 Âdôlâ fô, ma âwô gâtâ ââ sa butu fô powu bè we kyâkyâ, gâ Wurubwarâ eè le baanæ-kamasâ gutoro anlâ gâtâ â mâ gûtûn fô. 9 Âtæ ma Wurubwarâ n tâ mâ wô gûtûn fô. Âyæ n di Wurubwarâ woli, gâ ì ni di wo dikwo-serelâ. 10 Na dama Wurubwarâ gâbwala gâtâ â bwala mæ fô gii koro na sere ôpôræ-gyangbasâlâ fô, anlâ dikwo diiserelâ-kpara gâtâ â sâyæ. Gâ ânæ-fon ââ mara â gyaga wuu koro. Mô wù di gâtâ ânæ-kamasâ ãã nya gepe ma anlâ gâtâ ââ mara â gyaga fô. 11 Yema âkæ ân nan talæ e ni sere ôpôræ-gyangbasâlâ-fon wûkæ â fæya ma âwû gâtâ bâ fûrûma be sere gâtâ wù di Yesu Kirisito fô. 12 Gengyi âkæ ã ka sæka, abââ sæka fututu, abââ ataa gâtâ î ba ôyâkâma, abââ atæn, abââ oyon, abââ gûtûn â mara â gyaga ôpôræ-gyangbasâlâ fô wuu koro fô, 13 Duwi-dærâ gâtâ Kirisito eè biri â ba fô daà bè tiri gænyan-kamasâ okòro, gâ daà tiri ânæ-kamasâ gûtûn-mâlâ di wulà. Yema ôtan gâ waà ka wu tiri gænyan-kamasâ okòro. Ôtan fô waà kârâ ânæ-kamasâ gûtûn-mâlâ wù nya. 14 Gâ gengyi âkæ wanyan gâtâ â mara â gyaga ôpôræ fô wuu koro in kpin fô, eè wura gutoro gii gele-kpara. 15 Gâ gengyi âkæ wô gûtûn-mâlâ gi kpin fô, ân nan wura gænyanæ. Ânæ fô gbagba bærâ, eè wura nkpa, mô waà mâ gâ anlâ

gâtâ be to wô be ye gâ ôtan waanæ. 16 Abââ ææn nyî alâ âyæ n di gâ Wurubwarâ Dikwo-dærâ, gâ wo Gifiye fô gî sa yaanæ? 17 Gengyi âkæ ââ mæna Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô, Wurubwarâ mô ââ mæna gâlâ gæænæ fô. Yema alâ Wurubwarâ â pæna wo Dikwo-dærâ â sæ â tâ koro. Gâ âyæ n di wo Dikwo-dærâ dætôkô. 18 Âkæ â kara gban koro. Gengyi âkæ ã sa yaanæ gâtâ ee kpèlè koro alâ âsâyælä gâtûnkwaâ nyagæ gaanæ fô, wù di gâtâ ãã mâ koro enyimapulâ, fô èè wura e biligi âsâyælä gbagba. 19 Yema alâ gâtûnkwaâ nyagæ gaanæ gææ bâsâyælä fô bè di gâ benyimapulâ Wurubwarâ bûnûn baanæ. Wù di anlâ gâtâ bâ dõ bâ sæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ fô. Bâ dõ alan, “Bâsâyælä baadawû gâ Wurubwarâ ââ ka e wura bâ.” 20 Gâ bâ næ âwara bâ sæ alan, “Efonte Wurubwarâ ã nyî gâtâ bâsâyælä baamænâ æn ma tònô âkæ.” 21 Gâlâ wuu koro fô, âkæ â kara ka bûnûn â gyaga ânæ wo koro ãã bûma koro gatala. Anyan powu ì di gâ yiiyo. 22 Anyan anlâ Pawulo oo, Apolo oo, Petero oo, gâtûnkwaâ nyagæ oo, nkpa oo, diku oo, nkenke oo, gæsa gâtâ gaà bã ba lâ oo, anyan nyayæ powu ì di gâ yiiyo, 23 gâ âyæ mô ì di gâ Kirisito woyo, gâ Kirisito mô è di gâ Wurubwarâ woyo.

1 Corinthians 4

1 Wù di gâtâ âkamasâ èè to tæ â sa alâ tì di gâ Kirisito bâsaranyan, gâ tì di bânæ gâtâ Wurubwarâ â ka wade-bubwalâ-dærâ fô â sa taalô yaanæ. 2 Gâ gænyan gâtâ bee bugiti be ye bânæ gâtâ bâ ka ade bâ sa baalô yaanæ n di gâtâ bàà di boofonte wade yii koro. 3 Gâ nmæ bærâ, gengyi yaanæ bâkæ, abââ bânæ-fon bâkæ bè tin mæ dæpwâ ôkankæ gba fô, wù di gâ ade bâràâ lâ mææn bûnûn baanæ. Nmæ gbagba mæn taa tâ koro aten, abââ dæpwâ. 4 Maamænâ yaanæ î dô kyâkyâ, mô âwû wûn taa wulà alâ na pe na ma sere. Efonte Yesu n di âwô gâtâ ââ dõ mææn gôdô. 5 Okoro æ kara tin âkæ dæpwâ pâ ôya gâtâ Efonte Yesu ãã bã ba fô wàà næma. Âwô nan tiri gænyan-kamasâ gâtâ gî bubwa dibilin daanæ fô â ba gââmaâæ gaanæ. Gâ âwô nan tiri bânæ baamænâ powu okòro. Ôkûna wûtôkô gâ Wurubwarâ èè sila bânæ-kpara powu anlâ gâtâ âkamasâ woyo wàà kûtûma wô. 6 Mææn bânæ, âyæ yii koro gâ na dõ ade nyayæ na ka koro na kârâ ma

Apolo, fô nan ka n wulà yæ, fô yàà kasæ i ye taakûn gâtâ æ kara kaara ade gâtâ bâ åwara bâ sæ fô yii koro. Fô yaanæ âkæ ân nan ka âkæ â kârâ ma koro ãã gbã ânæ-fon. 7 Yema alâ ânyan na mâ yæ kperen-kperen ma bâwôlôn? Gâ anûn gâ î ba gâtâ nka Wurubwarâ na tâ yæ? Gâ gengyi Wurubwarâ na tâ yæ fô, anûn yii koro gâ ææ bûma koro gatala anlâ gâtâ nka âwô na tâ yæ? 8 Î nyî alâ æ wârâ nyænla Nkpa-geto Gaade fô powu, gafô? I were wura Wurubwarâ Gifiye gaanyan-tâlâ powu gâtâ æ næma yæ, gafô? Gâtâ âtæ tin di begyu fô, âyæ i were biligi begyu, gafô? Gengyi ii di gâ bugyu gba fô, nafô ñ len, fô âtæ ma âyæ powu taà wura ti di bugyu fô. 9 Yema wù we mæ anlâ gâtâ Wurubwarâ â ka âtæ Kirisito bânæ-salâ fô â sæ gamama anlâ bânæ gâtâ be tiri bâ bâ tâ diku. Yema ti biligi gænyan-dæælælâ gâtâ gâtûnkwa ma Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô, ma bânæ-nyalâ bââ nya. 10 Kirisito wo koro ti di benyimapulâ, gâ âyæ æ dama Kirisito wo koro æ bã mâ bâsâyælâ. Âtæ tæen ma ôkâma, mô âyæ î ba ôkâma. Bee bù yæ, mô âtæ bærà, bee fuli tæ. 11 Bè ye ma ñdò, tí san dækpan ma otinbili, gâ tí san ma ngba gâtâ æn ma ômæra. Bee tiba tæ, gâ tæen ma âtæ gbagba tææ gâsarakûn. 12 Tæ ka âtæ gbagba taalô tæ mâ gûtûn gepepe. Gengyi bânæ bã fwala tæ fô, tææ dõ bâ gâ dinyun-kpara. Gengyi bã nyanla tæ fô, tii yela tæ ma ye. 13 Gengyi bè toro tæ fô, tææ ka onyun ma ôsâ ti tiri ade fô yiinyun. Ti biligi gâtûnkwa gææ dædææ, ma bânæ powu boo ditonton bè sere ma ñdò. 14 Mæn taa åwara nyayæ ñ de n tâ sa yæ ænænfa, mô n tâ tabûrû n tâ yæ anlâ nmæ gbagba miin bebi-lenlâ. 15 Gengyi wù taà ba alâ î ba bânæ ægbaa ton (10,000) gâtâ bee wulà yæ Nkpa-geto Gaade gba fô, æn ma bâtaawe gâtâ baasô æ næma gâlâ. Mô Kirisito wo koro na biligi yiite ôya gâtâ na dõ yæ Nkpa-geto Gaade fô. 16 Gâlâ wuu koro, n tâ fô yæ gepepe alâ, æ kasæ maade-mâlâ! 17 Nyawû wuu koro gâ n tâ sa Timoti gâtâ Yesu Kirisito wo koro e biligi miinbi-lenlâ, gâ ee di maade yii koro fô ãã ba yaakûn. Åwô nan bã kûna yæ miinsele gâtâ ñ de ñ târâma Kirisito Yesu, anlâ gâtâ n te wulà Kirisito bete akpi-akpi ôkûn-kamasâ fô. 18 Yaanæ bâkæ bââ bûma koro gatala anlâ gâtâ nkæfô mæn nan næ ba yaakûn fô. 19 Mô gengyi Efonte Yesu è yera fô, wun nan di awi, nan ba yaakûn. Gâ âbâ gâtâ bââ bûma koro gatala fô, nka baade-dõlâ yiiko gâ ñ len nan nûn, ñ len nan we baade-mâlâ mô. 20

Yema Wurubwarâ Bugyu fô bun yela tâ ade-dôlâ, mô fô, bù yela tâ ade-mâlâ Wurubwarâ wôkâma waanæ. 21 Waanæ wû mômô gâ ii len? Ii len nan ton gænyanæbi n ba yaakûn, abââ n ka gænæ-len ma duwe-lila n ba yaakûn?

1 Corinthinas 5

1 Bânæ bâ nûn yii koro gâtâ gâmæna gî sa yaanæ. Bâ nûn gâtâ âkæ â ka wote wôsô e to gæna. Gâmæna nyagæ giidu wu kaara ôbalan. Bânæ gâtâ bâân nyî Wurubwarâ gba bân taa mâ gâlâ. 2 Mô âyæ ææ bûma koro gatala. Wù di gâtâ nafô ade nyayæ yàà yâ yææ bûnûn bàà ku, fô yàà tiri gâlâ gæænæ gâtâ ââ mâ ade nyayæ fô i ye yaanæ gba. 3 Wü sa waanæ gâtâ nn ma yaanæ koro-kpaba waanæ, mô mæænkala ã fæya ma âyæ. Na wârâ dô ânæ âtôkô gâtâ â mâ ade karan-karan nyayæ fô gôdô, gâ na tin wô dæpwâ Efonte Yesu diyere daanæ anlâ gâtâ ñ sa dûkô. 4 Ôya gâtâ âyæ Kirisito bete yaà bè tuma, gâ mæænkala ã fæya ma âyæ, gâ tiifonte Yesu wôkâma fô wü sa yaanæ fô, 5 æ ka gâlâ gæænæ fô æ sa Wurubwarâ wokengbelilâ fô gûlô, ãã nyanla ânæ fô wo koro-kpaba, fô Wurubwarâ èè wura to wôkala nkpa, Tiifonte Yesu Duwi-dærâ gâtâ èè biri â ba fô daanæ. 6 Koro gâtâ ææ bûma gatala fô wûûn kôlô. Ææn nyî alâ gæfa-âanlâ pææ lâ n tâ yâ gâ boroboro-âôô fô powu ââ tô? 7 Gâlâ wuu koro fô, i tiri gæfa-âanlâ gâtâ gi yela tâ ade-kpen fô i lulu, fô yàà biligi boroboro-âôô gâtâ gæfa-âanlâ gæn ma waanæ. Yema bâ ka Kirisito gâtâ è di tææ Nkpa-geto gææyâran fô bâ tâ gedi, okoro ì we gâ anlâ Nkpa-geto gii boroboro gâtâ bân sa gæfa-âanlâ fô. 8 Okoro wù di gâtâ tæ kara di tææ Nkpa-geto gii duwi-dærâ fô ma boroboro gâtâ wü ba gæfa-âanlâ gâtâ gi yela tâ ade-kpen ma omiri-kpen fô. Mô fô, æ yâ taà di Nkpa-geto gii duwi-dærâ fô ma boroboro gâtâ bân sa gæfa-âanlâ fô. Boroboro nyawû wù yela tâ ade-kpara, ma ade gâtâ ì sa waanæ. 9 Na fûrûma na âwara gækpa na tæyâma yæ gâtâ æ kara ka koro i sugba ma bânæ gâtâ bââ mâ gâmæna gaade fô. 10 Mô nka gâtûnkwaâ nyagæ gææ bânæ gâtâ bââ mâ gâmæna gaade, abââ gænæn-sæya gii bete, abââ beyukurilâ, abââ bekpen bôô bâsûmalâ gâ ñ de lâ. Gengyi nafô nyabâ gâ ñ de fô, nafô wù di gâtâ

yàà tiri koro i ye gâtûnkwaá gii koro. 11 Mô ade gâtâ na áwara na tæyâma yæ fô n di alâ gengyi âkæ ee kpèlè koro alâ è di Kirisito-te, gâ ââ mâ gâmæna gaade, abââ è di gænæn-sæya gæænæ, abââ ââ sûma ekpen, abââ ee len akpa, abââ è di âkan-nyûnlâ, abââ è di eyukurilâ fô, æ lanla koro ma gâlâ gæænæ âtôkô! Áyæ ma áwô gba, æ kara di! 12 Gâ anûn yaade gâ wù di tâ nmæ gâtâ nan dô bânæ gâtâ ben di Kirisito bete bôô gôdô? Mô wù di gâtâ yàà dô gâ âbâ gâtâ bè di Kirisito bete fô bôô gôdô. 13 Ábâ gâtâ ben di Kirisito bete fô bærá, Wurubwarâ nan dô bôô gôdô. Mô wù di gâtâ yàà mâ anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-áwaralâ fô æ dô fô. Ade fô n di alan, “I tiri ânæ-kpen fô i ye yii getite.”

1 Corinthians 6

1 Gengyi ade ækæ î sa yaanæ âkæ ma wôwôlôn Kirisito-te boo getite fô, anûn yii koro gâ ã maà sama wô â tâ gôdô gææ bâdôlâ gâtâ boo-isele æn tûna Wurubwarâ bûnûn fô e kere Wurubwarâ bânæ â ya? 2 Okoro ææn nyî alâ áyæ Wurubwarâ bânæ nan dô gâtûnkwaá gææ bânæ bôô gôdô? Gâ gengyi áyæ nan dô gâtûnkwaá gææ bânæ bôô gôdô fô, lan gâ ææn talæ æ dô ade-buru-buru gâtâ î sa yii getite fô? 3 Okoro ææn nyî alâ âtæ nan dô Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô bôô gôdô? Fô lan gâ ææn talæ æ dô dæsarabi nyadæ daade? 4 Gâlâ wuu koro gengyi ade ækæ anlâ nyayæ î sa yii getite fô, anûn yii koro gâ bânæ gâtâ bân ma gebù áyæ Kirisito bete yææ bûnûn fô gâ ii tiri alâ, bâ tabûrû ade fô? 5 Wü ba ænænfa! Okoro ásâyælä âkæ ân ma yaanæ gâtâ âã talæ â dô Kirisito-te ma wôwôlôn Kirisito-te bôô gôdô ãã pæna boo getite? 6 Mô áyæ yaanæ bærá, Kirisito-te ââ ma sama wôwôlôn Kirisito-te, gâ ââ ma sama wô â tâ gâ gôdô gææ bâdôlâ gâtâ ben di Kirisito bete fô. 7 Gâtâ ææ sama bâwôlôn lâ, wuu wùlà alâ, æ wârâ nûn yii getodi gaanæ gafô. Anûn yii koro gâ iin yera bàà mâ yæ ade-kpen? Anûn yii koro gâ iin yera bàà kutu yæ? 8 Mô fô, áyæ bærá, ææ mâ bânæ ade-kpen, gâ ii kutu bânæ, gâ ææ mâ áyæ gbagba yææwôlôn âbâ Kirisito bete ade-kpen. 9 Okoro ææn nyî alâ omiri-kpen wuu bete bân nan wura osele be gyu Wurubwarâ Bugyu fô baanæ loo? Æ kara yâ bàà gban yæ, yema ade-karan-karan yææ bâmâlâ,

ma bekpen bôô bâsûmalâ, ma bânæ gâtâ bee ye bôôsô âbâ ma bôôsân âbâ bôô gama, ma beteni gâtâ bââ dûrô ma bôôwôlôn âbâ beteni, 10 ma beyukurilâ, ma gænæn-sæya gii bete, ma bûkan bûû bânyûnlâ, ma âbâ gâtâ bââ mæna bânæ, ma âbâ gâtâ bââ labærae bânæ baanyan dækpankpasan daanæ bân nan wura osele be gyu Wurubwarâ Bugyu fô baanæ. 11 Nafô gâlâ gâ yaanæ bâkæ mô î dô. Mô Wurubwarâ e kpèlè yæ, gâ e fere yæ â pæna â sæ â tâ koro. Gâ nkele Wurubwarâ e to yæ â sa alâ yaade î tûna wô bûnûn, yema Efonte Yesu Kirisito diyere, ma wo Gifiye fô gii koro. 12 N̄ ba osele gâtâ n talæ mâ gænyan-kamasâ, mô nka gænyan-kamasâ n̄ kôlô tâ mæ. N̄ ba osele gâtâ n talæ mâ gænyan-kamasâ, mô mæn nan yâ gænyankæ gâà di bugyu miin koro. 13 Anyan-dilâ î sa tâ diboro, gâ diboro mô dî sa tâ anyan-dilâ, mô Wurubwarâ âã bã mæna yaanyôô powu. Koro-kpaba wûn ma tâ adima-de, mô gî sa tâ gâ Efonte Wurubwarâ, gâ Efonte fô mô ã sa tâ koro-kpaba fô. 14 Wurubwarâ â dama wôkâma wuu koro â lama Efonte Yesu e ye bekulâ baanæ, gâlâ ke gâ âã dama wôkâma fô wuu koro â lama âtæ mô e ye bekulâ baanæ. 15 Okoro ææn nyî alâ, âyæ n di Kirisito wo koro-kpaba fô wûû-ækûn kperen-kperen fô? Okoro wü kôlô gâtâ nan ka Kirisito wo koro-kpaba fô wûûkankæ n mâ âkælæn ma fotoli-nanæ? Kpakpaakpa! Nyawû wû san ôfô! 16 Okoro ææn nyî alâ, gengyi ânæ ã dûrô ma fotoli-nanæ fô, âwô ma ânæ fô bee biligi koro-kpaba-kælæn? Yema Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dô alan, “Bôô bânyôô baà mâ koro-kpaba-kælæn.” 17 Mô ânæ gâtâ â ka koro â tâ Efonte Yesu fô, âbâ ma âwô bââ mâ âkælæn. 18 Æ lanla koro ma gâmæna gaade! Ade-kpen ækæ æn ma gâtâ ææ sa koro-kpaba dædææ anlâ gâmæna gaade. Yema ânæ gâtâ ââ mâ gâmæna gaade fô bæra, ââ mâ gâ âwô gbagba wo koro-kpaba ade-kpen. 19 Abââ ææn nyî alâ, âyæ n di Wurubwarâ Gifiye gâtâ Wurubwarâ â tâ yæ, gâ gî sa yaanæ fô Dikwo-dærâ? In si yææ gûlô gii koro. 20 Wurubwarâ e se yæ gâ ma ôyâkâma. Okoro æ ka yii koro-kpaba i sila wô.

1 Corinthians 7

1 Nkele, n te gyu ade gâtâ i lila mæ yææ gækpa gaanæ fô yaanæ. Maakûn

fô, wü kôlô gâtâ eteni â tâ kya ânanæ. 2 Mô gâtâ bânæ bân nan nün gâmæna gaade yaanæ okoro fô, wù di gâtâ âkamasâ è to âwô gbagba wôsô, fô ânanæ mô ãã kpà ete. 3 Wù di gâtâ eteni fô ãã mâ ade gâtâ î kûtûma dæsan kpaa fô powu â tâ wôsô, gâ wù di gâtâ ânanæ fô mô ãã mâ gâlâ ke â tâ wôsân. 4 Âna-kpasô en mini si gâ wô gûlô gii koro, è si ã tâ gâ wôsân. Gâlâ ke gâ eteni fô mô en si gâ wô gûlô gii koro, è si ã tâ gâ wôsô. 5 Eteni ma wôsô bâ kara mâ bâwôlôn gudon gâdûrôkûn, sæyââ nkæfô bôô banyôô bâ dô bâ sæ alâ, onyun-tiri wuu koro bân nan dûrô ma bâwôlôn ôya bârââ wûkæ waanæ. Mô gamama fô, wù di gâtâ bàà biri bâ ba bôwôlôn baakûn bilen, fô Wurubwarâ wokengbelilâ ân nan wura â dama boo koro gâtâ bân nan talæ be ton fô wuu koro e ten bâ onyun. 6 N tâ dô yæ ade nyayæ ma yiisele, nka alâ, n tâ nyæ yæ alâ æ mâ. 7 Gbagbaagba fô, gengyi bânæ powu bè we anlâ nmæ fô, nafô ñ len. Mô âkamasâ ã ba gænyan gâtâ Wurubwarâ â tâ wô. Â tâ âkæ nyawû, gâ â tâ edo mô wufufon. 8 Nkele n tâ dô bådanyârâ ma bâkpænsô alâ, gengyi baà yera bâ sara anlâ nmæ fô, nafô wü kôlô tâ bâ. 9 Mô gengyi bân nan talæ be ton koro bâ sara fô, wù di gâtâ bàà to bâna, abââ bàà kpà bete, yema alâ, dæsan kpaa dî kôlô da gâtâ boo koro gâà tæ baba bâ. 10 Gâ asan kpaa yii bete fô, n tâ dô bâ n titi gâtâ nka nmæ gbagba, mô Efonte Yesu alâ, âna-kpasô â kara terema wôsân. 11 Gengyi è terema wô fô, wù di gâtâ ãã sara gâlâ, abââ èè biri â san wôsân fô wakûn. Eteni mô, â kara terema wôsô. 12 Gâ bânæ-kurumakyââ fô mô, nmæ n tâ dô bâ, nka Efonte Yesu, alâ, gengyi Kirisito-te âkæ e were to âna âkæ gâtâ ân taa to Kirisito e di, mô âna fô è len âbâ ma âwô bàà sara fô, â kara terema wô. 13 Gâ gengyi Kirisito-na âkæ mô â wârâ kpà eteni âkæ gâtâ ân taa to Kirisito e di, mô eteni fô è len âbâ ma âwô bàà sara fô, â kara terema wô. 14 Yema alâ, eteni gâtâ ân taa to e di fô, wôsô fô wo koro, Wurubwarâ wo bilibili wù tin wô. Gâ âna-kpasô gâtâ ân taa to e di fô, wôsân fô wo koro, Wurubwarâ wo bilibili wù tin wô. Gengyi wûn daà ba gâlâ fô, Wurubwarâ wo bilibili wûn daà tin boo bebi, mô nkenke bærà wù tin bâ. 15 Mô gengyi âwô gâtâ ân taa to Kirisito e di fô ee len èè terema dæsan kpaa fô, yâ wô èè terema. Ade ækæ æn ma gâtâ ææ baba Kirisito-te, abââ Kirisito-na âkæ kadama ade anlâ nyayæ yii koro. Yema Wurubwarâ e kpèlè tæ â ba olila wûû

dæsarabi daanæ. 16 Âna-kpasô, lan gâ aà talæ a nyænla alâ, aasan âã dama aa koro e bè to Kirisito e di? Gâ eteni mô, lan gâ aà talæ a nyænla alâ, aasô âã dama aa koro e bè to Kirisito e di? 17 Mô fô, wù di gâtâ âkamasâ ãã sara ma anyan gâtâ Efonte Yesu Kirisito â bwala wô anlâ gâtâ Wurubwarâ e kpèlè wô fô. Nyawû n di ose gâtâ n tâ tæ tâ Kirisito bete powu ôkûn-kamasâ. 18 Gengyi ânæ âkæ â fûrûma belen gæsan, pângâ Wurubwarâ e kpèlè wô, gâ e bè to Yesu e di fô, â kara fâ ma âwû. Gâ gengyi en belen gæsan, pângâ Wurubwarâ e kpèlè wô, gâ e bè to Yesu e di fô, â kara ma belen wô gæsan. 19 Gæsan gii gebelen, ma gâtâ ben belen gæsan powu wûn famænâ. Âwû gâtâ wü famænâ fô n di gâtâ âkamasâ èè di Wurubwarâ wo-ise fô yii koro. 20 Wù di gâtâ âkamasâ ãã sara anlâ gâtâ è we, pângâ Wurubwarâ e kpèlè wô fô. 21 Gengyi à di gâ âdæ, pângâ Wurubwarâ e kpèlè wô fô, kara fâ ma wû! Mô gengyi aà wura osele a to koro fô, âwû mô wü kôlô. 22 Yema alâ, ânæ gâtâ è di gâ âdæ, gâ Wurubwarâ e kpèlè wô fô, è di gâ Efonte Yesu wongyebi. Gâlâ ke gâ ânæ gâtâ e to koro, gâ Wurubwarâ e kpèlè wô fô mô, e biligi Kirisito wôdæ. 23 Wurubwarâ e se yæ gâ ma ôyâkâma, okoro æ kara mâ koro bâdæ æ tâ bânæ! 24 Mææn bânæ, anlâ gâtâ âkamasâ è we pângâ Wurubwarâ e kpèlè wô fô, â sara gâlâ â tâ Wurubwarâ. 25 Gâ bâdanyârâ bærâ, min to ose wûkæ ye Efonte Yesu wakûn kadama boo koro. Mô n tâ tabûrû n tâ bâ n ye nmæ gbagba maamænâ yaanæ anlâ ânæ gâtâ Efonte Wurubwarâ gutunkoro gii gewe okoro e to mæ â sa. 26 Nkenke wûû dæsarabi dæækâma fô dii koro, maamænâ n di gâtâ bàà sara anlâ gâtâ bè we fô. 27 A to âna? Kara bugiti osele alâ aa terema wô! Aan te to âna? Kara bugiti osele alâ aa to âna! 28 Mô gengyi à len àà to âna fô, wun di ade-kpen. Gâ gengyi âsûgûgyan mô è len ãã kpà ete fô, wun di ade-kpen. Mô âbâ gâtâ bâ kpà bete, abââ be to bâna fô bàà we dæfana bôô dæsarabi daanæ, okoro gâ n len nan tiri bâ n ye gâlâ gææ dæfana daanæ fô. 29 Mææn bânæ, maade gâtâ n tâ dô fô n di alâ, ôya gâtâ wu kuruma fô, wûn mænæ sô. Okoro âbâ gâtâ be to bâna fô, bâ sara Wurubwarâ dæsûma fô daanæ anlâ ben to bâna. 30 Gâ âbâ gâtâ bââ sa amænâ fô, bâ sara anlâ gænyankæ gæn ma gâtâ bââ sa gaamænâ. Âbâ gâtâ bee di ôsâ fô, bâ sara anlâ bân taa di ôsâ, gâ âbâ gâtâ bee di gæyâ mô fô, bâ sara anlâ bân ma gænyankæ fô. 31

Âbâ gâtâ bã ba gænyankæ gææ gâmâ ma gâtûnkwaaw nyagæ gaanyan fô, bâ kara ka baamænâ ma boo koro powu bâ sa yaanæ. Yema gâtûnkwaaw nyagæ gâtâ gî sa lâ gaà bã da. 32 N te len gâtâ nafô yàà kere yææ gâyaeyâ powu æ ya. Eteni gâtâ een te to âna fô, Efonte Yesu gûtûn fô gaamænâ yiiko gâ âa sa, yema ee len gâtâ wade yàà di Efonte Yesu gûnûn. 33 Mô eteni gâtâ e to âna bæra, wamænâ î sa gâ gâtûnkwaaw gaade yii koro, anlâ gâtâ wade yàà di wôsô gûnûn. 34 Gâlâ wuu koro ade akpen anyôô n te tiira wô. Gâlâ ke gâ ânanæ abââ âsûgûgyan gâtâ ân ma ete fô, Efonte Yesu wade yiiko yaamænâ gâ âa sa, gâtâ wàà yâ dædææ dæn nan kya wo koro-kpaba ma wôkala. Mô ânanæ gâtâ â kpà ete bæra, wamænâ î sa gâ gâtûnkwaaw gaade yii koro, anlâ gâtâ wade yàà di wôsân gûnûn. 35 Âyæ gbagba yii gepe gii koro gâ n tâ dô ade nyayæ lâ, nka alâ n tâ nyæ yæ n sa. Mô n te len gâtâ yàà sara yàà mâ âwû gâtâ wû kûtûma, fô yàà ka koro æ tâ Efonte Yesu gakpa. 36 Gâ gengyi eteni âkæ è we alâ, ân nan talæ e ton koro ma âna gâtâ è len èè to gæna fô, æ yâ ãã kpææ wô. Nyawû wun di ade-kpen. 37 Mô ânæ gâtâ è ton koro e yela gâtâ gænyankæ gæn nyæ wô, gâ âwô gbagba è to e di wamænâ yaanæ, gâ è sere oturu alâ, èè ton koro e so âna gâtâ è len èè to gæna fô, âwô mô â mâ gepe. 38 Okoro gengyi eteni è to âna gâtâ è len èè to gæna fô, fô wü kôlô, mô eteni gâtâ è sere oturu alâ, ãã sara gâlâ fô, wü kôlô da. 39 Gengyi âna-kpasô wôsân è si fô, dæsan kpaa diise î ban ânanæ fô. Mô gengyi wôsân fô è ku fô, ã talæ â kpà eteni gâtâ âwô gbagba è len, mô wü di gâtâ eteni fô ãã mâ ânæ gâtâ ee to Kirisito e di. 40 Mô gengyi ãã sara gâlâ gâtâ ân nan kpà ete fô, ñ nyî gâtâ èè di ôsâ â da. Ma gâtâ n tâ tabûrû n ye nmæ gbagba maamænâ yaanæ lâ gba fô, ñ nyî gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gî sa nmæ mô maanæ.

1 Corinthians 8

1 Gâ kadama gedi gâtâ bââ tâ bekpen fô, âkamasâ âa dô alâ ã nyî waanæ gepepe. Mô fô, ade yææ gânyænla ææ yâ ânæ âa bûma koro gatala, mô gænæ-len n tâ yâ gâ bânæ bââ dan bâ san bûnûn. 2 Gengyi âkæ ã mâ wamænâ alâ ã nyî ade fô, fô âân tâ nyænla e were anlâ gâtâ wü di gâtâ âa nyænla fô. 3 Mô gengyi âkæ ee len Wurubwarâ fô, âwô gâ Wurubwarâ mô

ã nyî. 4 Okoro anyan-dilâ gâtâ bâ ka bâ tâ bekpen gedi bærâ, tî nyî gâtâ ekpen âkæ ân ma gâtâ ã kôlô, gâ Wurubwarâ âkæ ân ma fæya ma âkælæn gâtâ ã sa fô. 5 Gengyi bekpen gâtâ bee ti kpèlè alâ befonte fô bã sa gâ gatala oo, bã sa gâ gâtûnkwa oo, ma gâtâ bekpen ma befonte kpekpesi bã sa gba fô, 6 âtæ bærâ, Wurubwarâ âkælæn-kwan gâ tî ba. Âwô n di Nte gâtâ anyan powu i ye wakûn fô, gâ wo koro gâ tî si nkpa lâ. Gâ tî ba Efonte-kælæn gâtâ è di Yesu Kirisito fô. Wurubwarâ â da gâ ma Yesu Kirisito wo koro â mâ anyan powu, gâ wo koro gâ tî ba nkpa lâ. 7 Mô nka bânæ powu ñ nyî ade nyayæ. Akpen-de i gyu bânæ bâkæ baanæ gepepe gâtâ gengyi bã kya gâlâ gaanyan-dilâ nyayæ fô, baamænla n di alâ bâ kya ekpen wanyan-dilâ. Gâtâ bâân nyî wukpikpen ma wûkpûkpûra okoro fô, bââ ka wû alâ dædææ dæ kya baamænla gafô. 8 Mô anyan-dilâ yaade ææn talæ æ yâ tàà gbâma Wurubwarâ. Gengyi tî di oo, tin di oo, gænyankæ gæn taa foma âtæ ma Wurubwarâ tii getite. 9 Mô æ nya gepe gâtâ osele gâtâ î ba fô wu kara biligi onyun wuu geten wû tâ âbâ gâtâ bâân nyî wukpikpen ma wûkpûkpûra fô. 10 Gengyi âkæ gâtâ âân nyî wukpikpen ma wûkpûkpûra è we awô gâtâ à nyî ade, à si ekpen dikwo aa di fô, fô aa wulà wô osele gâtâ âwô mô ãã tæ ma di anyan-dilâ gâtâ bâ ka bâ tâ bekpen gedi gafô. 11 Nyawû wuu koro aawôlôn Kirisito-te gâtâ âân nyî wukpikpen ma wûkpûkpûra, gâ wo koro gâ Yesu e ku fô, âã mæna e lulu, yema aade yææ gânyænla fô yii koro. 12 Gengyi à mâ aawôlôn ade-kpen anlâ, gâ à yâ dædææ dî kya wamænla fô, Kirisito gâ a mâ ade-kpen lâ. 13 Gâlâ wuu koro, gengyi gænyan gâtâ nan di fô gaà yâ mæænwôlôn ãã nûn ade-kpen yaanæ fô, mæn nan ni di gænyan gætôkô kpa, yema mæn taa len ãã nûn ade-kpen yaanæ.

1 Corinthians 9

1 Ñ di gâ Kirisito wônæ-salâ. Mæn sa ânæ-nyalâ âkæ gûlô. Ñ di ânæ gâtâ na we Tiifonte Yesu Kirisito ma gûnûn. Mææn gûtûn gææ gâmâ na yâ gâ i to Efonte Yesu i di. 2 Gengyi bâkæ ben to mæ bâ sa alâ ñ di gâ Kirisito wônæ-salâ fô, ñ nyî gâtâ âyæ bærâ, i to mæ æ sa. Yema alâ anlâ gâtâ i to Kirisito i di, gâ ì si fô, âwû n te tiri wu wulà alâ ñ di gâ Kirisito wônæ-salâ.

3 Ade nyayæ n di gâtâ n tâ dō n ka n tiri miinnyun n tâ âbâ gâtâ bââ dō alâ min di Kirisito wônæ-salâ fō. 4 Okoro wûn kûtûma gâtâ bàà tâ tæ anyan-dilâ ma butu abââ? 5 Okoro osele wûn ma gâtâ âtæ mô tàà to bâna gâtâ bè di Kirisito bete, fō bàà tæ târâma tæ bã san osele anlâ gâtâ Petero, ma Kirisito bânæ-salâ-kurumakyââ, ma Efonte Yesu wonobi âbâ fō bââ mâ fō? 6 Abââ nmæ ma Banaba tiiko gâ wù di gâtâ tàà mâ gûtûn ti len taanyan-dilâ? 7 Bætà bûûtalâ mômô n sa gâtâ ââ san bætà, gâ âwô gbagba n te le koro gutoro? Âfûnlâ mômô n tâ fûn oli, gâ ân taa di e ye oli fō waanæ? Bânan bôônyalâ mômô n sa gâtâ ân taa di wô bânan fô bôô gænan? 8 Abââ bânæ-nyalâ baamænâ gâ ñ de n tâ dō ade nyayæ lâ loo? Kwa, gâlâ ke gâ Wurubwarâ wo-Ise fō ii wùlà. 9 Yema bâ âwara bã sa Mose wo-Ise gâtâ Wurubwarâ â tâ wô fô yaanæ alan, “Kara ban âkwô gâtâ ââ mâ gûtûn fô wonyun gâtâ â kara wura e di anyan-dilâ fô akæ!” Okoro âkwô gâ Wurubwarâ ee we gutunkoro lâ? 10 Nka tii koro gâ Wurubwarâ â dō ade nyayæ lâ? Ææn, âtæ gâ bâ âwara ade nyayæ bâ tâ. Yema alâ ânæ gâtâ ee kolon, ma ânæ gâtâ ââ kpa bidi fô, âbâ powu bââ mâ gûtûn fô gâtâ bôô bûnûn bü gyaga alâ baà wura gænyankæ be ye gaanæ. 11 Gengyi âtæ tî âwan abi gâtâ i ye Wurubwarâ Gifiye gaanæ fô tæ sa yaanæ, gâ tî wura koro gaanyan ti ye yaakûn fô, wù di ade-kpen ækæ? 12 Gâ gengyi osele wü dô gâtâ ææ kpà bâkæ ma gâlâ gaanyan nyayæ fô, nafô wun di gâtâ yàà kpà âtæ da âbâ gba? Mô âtæ tæ n ka gâlâ giisele gâtâ tî ba lâ tæ mâ ade. Ti ton koro ti yela ade powu yaanæ gâtâ wûn nan sù Nkpa-geto Gaade kadama Kirisito wo koro fô yææ gâyasæ. 13 Okoro ææn nyî alâ âbâ gâtâ bââ mâ gûtûn Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ fô, bee wura baanyan-dilâ be ye gûtûn fô gaanæ? Gâ nka ôkûn gâtâ bââ tâ Wurubwarâ gedi fô gâ bâsûmalâ fô bee wura baanyan-dilâ be ye? 14 Gâlâ ke gâ Efonte â dō â sæ gâtâ âbâ gâtâ bââ dō Nkpa-geto Gaade fô bàà wura boo gedi be ye Nkpa-geto Gaade fô yææ gâdō gaanæ. 15 Mô nmæ mæn ka gâ gâlâ giisele gâtâ ñ ba lâ yaanæ ækæ n mâ ade. Gâ mæn taa âwara ade nyayæ n tæyâma yæ gâtâ wàà yâ nan wura gænyankæ n ye yaakûn. Ñ len diku gba da gâtâ âkæ ãã yâ mææn gænyan gâtâ gii koro n te bûma koro gatala fô gâà mâ tun-tun. 16 Gâ osele wûn ma gâtâ nan bûma koro gatala ma Nkpa-geto Gaade gâtâ n tâ dō fô. Yema alâ wù ta di gâtâ

nan dō Ade fō. Okoro gengyi mæn dō Nkpa-geto Gaade fō, n bōbwâ. 17 Yema alâ, gengyi nmæ gbagba miin gelenbi gaanæ gâ n tâ mâ gûtûn fō, nan wura gutoro gii gele. Mô fō, gengyi nka miin gelenbi gaanæ gâ n tâ mâ fō, âwû bærâ, n tâ mâ gâ gûtûn gâtâ Efonte Yesu â tâ mæ alâ wù di gâtâ nan mâ fō. 18 Gâ nkele anûn n di gutoro gâtâ baà le mæ? Âwû n di gâtâ nan dō Nkpa-geto Gaade fō, gâtâ mæn nan to gænyankæ, gâ mæn nan ka osele gâtâ n ba Nkpa-geto Gaade fō yææ gâdō gaanæ n len anyan. 19 Ma gâtâ mæn sa ânæ-nyalâ âkæ gûlô, gâ min di âkæ wôdæ gba fō, na ka koro na mâ bânæ powu bôôdæ, fō nan wura baanæ kpekpesi n tâ Kirisito. 20 Gengyi n̄ gyu Yuda bete baanæ fō, n tâ mâ koro Yuda-te, fō nan wura Yuda bete fō n tâ Kirisito. Gengyi n̄ bè gyu âbâ gâtâ bè de tiitu Mose wo-Ise fō baanæ fō, ma gâtâ min de Ise ætôkô gba fō, n tâ mâ koro anlâ âbâ, fō nan wura âbâ gâtâ bè de Ise fō. 21 Gengyi n̄ gyu âbâ gâtâ ben de Yuda bete boo-Ise fō baanæ fō, n tâ mâ anlâ gâtâ min de Yuda bete boo-Ise fō, fō nan wura âbâ gâtâ ben de Yuda bete boo-Ise fō. Mô fō, min tiri koro n ye Wurubwarâ wo-ise fō yaanæ. N̄ de Kirisito wose fō. 22 Gengyi n̄ gyu bânæ gâtâ bâân nyî wukpikpen ma wûkpûkpûra baanæ fō, n tâ mâ koro anlâ âbâ, fō nan wura bâ n tâ Kirisito. Na ka koro na mâ ade powu na tâ bânæ powu, gâtâ wü mâ lann fō, nan to baanæ bâkæ nkpa. 23 Nkpa-geto Gaade fō yii koro gâ na mâ nyayæ powu, fō nmæ mô nan wura geyelakûn Nkpa-geto Gaade fō yaanæ. 24 Ææn nyî gâtâ âbâ gâtâ bââ kâsæ ma bâwôlôn iti yaanæ fō, âbâ powu bee serenti, mô baanæ âkæælæn n te di diyere? Gâlâ wuu koro âyæ mô i ton koro i serenti, fō yàà wura i di diyere. 25 Gâ ânæ-kamasâ gâtâ ââ kâsæ ma wôwôlôn ôkpââran wûkæ waanæ fō, ââ sæna bûnûn â pæna koro gepepe. Bânæ bââ mâ nyayæ bè de bee di diyere gâtâ dæn taa sara gakpaakpa fō. Mô âtæ tææ mâ Kirisito gûtûn, fō tàà ka ti di diyere gâtâ daà sara gakpaakpa. 26 Gâlâ wuu koro mæn taa serenti anlâ âkæ gâtâ ee serenti tun-tun, gâ mæn taa kpà akpa anlâ ânæ gâtâ ee fun wakiye e lulu afiye yaanæ. 27 Mô nmæ bærâ, n tâ nyæ miin koro-kpaba, gâ n tâ mâ wû anlâ âdæ, gâtâ wûn nan ba alâ, ôkûna gâtâ na dō Nkpa-geto Gaade fō na were fō, bàà tiri mæ bâ sæ gælan, gâtâ mæn kûtûma.

1 Corinthians 10

1 Mææn bânæ, n te len yàà kûna ade gâtâ æ tama tiitu âbâ gâtâ bâ târâma Mose fô. Wurubwarâ â yâ wakpaba fô æ dæyâ âbâ powu, gâ âbâ powu be gyu Âpû-sæya fô anæ be ye. 2 Âbâ powu gâ Wurubwarâ â ka akpaba ma âpû fô butu e kù bâ Mose anæ. 3 Âbâ powu be di anyan-dilâ gâtâ i ye gatala æ bã nûn fô, 4 gâ bâ nyûn butu gâtâ Wurubwarâ â yâ bu ye dætaa daanæ fô. Gâlâ wûû dætaa fô n di Kirisito gâtâ â târâma bâ fô. 5 Mô fô, baanæ kpekpesi baade in di Wurubwarâ gûnûn, okoro be ku be lulu otonkuma fô waanæ. 6 Baade-mâlâ nyayæ ì di ade gâtâ taà nya tæ kasæ, fô wàà yâ tæ kara len ade-kpen yææ gâmâ anlâ gâtâ âbâ bâ mâ fô. 7 Æ kara sûma bekpen anlâ gâtâ baanæ bâkæ bâ sûma fô! Yema ôkûna gâtâ bâ yalæ sæka bâ mâ ekpen be were fô, Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Bânæ fô bâ waran bâ sara be di, gâ bâ nyûn, gâ bâ tô be lèn” 8 Okoro wun di gâtâ tàà mâ adima-de anlâ gâtâ baanæ bâkæ bâ mâ, gâ duwi-kæläen bânæ ægbaa fwo-dækæ ma nkpæn ton (23,000) be ku fô. 9 Wun di gâtâ tàà ten Efonte Wurubwarâ onyun anlâ gâtâ baanæ bâkæ bâ mâ, gâ Wurubwarâ â yâ bâwa be bè wolo bâ fô. 10 Wun di gâtâ tàà tûrûn anlâ gâtâ baanæ bâkæ bâ mâ, gâ Wurubwarâ â yâ âmænalâ fô e bè wolo bâ fô. 11 Ade nyayæ powu æ ba bânæ fô boo koro, fô wàà sa tæ gæsaa, gâtâ tænan mâ gâlâ. Gâ bâ âwara yæ bâ sæ gâtâ wàà mâ ade-kasælâ wû tâ âtæ gâtâ ôya-sûlâ ôkûna wû bã tama tæ lâ. 12 Gâlâ wuu koro ânæ gâtâ wûû mâ wô alâ è yela gepepe fô, â nya koro gepe gâtâ ân nan ye â nûn. 13 Onyun wuu geten wûkæ wûûn tâ ba yii koro gâtâ wuudu wûûn tâ ba bânæ boo koro wû nya. Mô Wurubwarâ ee di wade gâtâ â dõ â sæ fô yii koro. Okoro ân nan tâ osele onyun wuu geten gâtâ wû da yæ wàà ba yii koro. Mô gengyi onyun wuu geten wû ba yii koro fô, è tiri osele mô â tâ yæ yàà ka i di wuu koro, fô yàà talæ ì yela. 14 Gâlâ wuu koro mææn bâwôlôn-lenlâ, i tiri koro i ye bekpen bôô gâsûma gaanæ! 15 Âyæ bâsâyælä gâ n tâ tabûrû n tâ lâ. Okoro âyæ gbagba i gyu maade fô yaanæ yàà nya. N tâ dõ tii gedi gâtâ tii tuma ti di tæ ka tæ kûna Kirisito diku fô lâ. 16 Kôpû gâtâ tææ fô Wurubwarâ wolila tæ gyaga wuu koro, gâ tææ nyûn ti ye wanæ fô, wuu wùlà gâtâ âtæ ma Kirisito tæ mâ âkæläen wô nkalan fô wo koro. Gâ

boroboro gâtâ tii sila ti di ma bâwôlôn fô wuu wulà gâtâ âtæ ma Kirisito tæ mâ koro-kpaba-kæläen. 17 Yema alâ boroboro-kæläen n sa. Gâ ma gâtâ tî sô lâ gba fô, âtæ powu ti di gâ koro-kpaba-kæläen, yema alâ âtæ powu tii di gâ boroboro-kæläen fô. 18 Æ ka æ nya Isareli bete fô! Âbâ gâtâ bee di anyan gâtâ bâ ka bâ tâ Wurubwarâ gedi fô âbâ n tâ mâ âkæläen ma Wurubwarâ. 19 Gâ nkele maade nyayæ ii wulà lan? Okoro ekpen è di gænyankæ, abââ gedi gâtâ bââ tâ ekpen fô wù di gænyankæ? 20 Kwa! N te wulà alâ, gedi gâtâ bekpen bôô bâsûmalâ bââ tâ fô, nka Wurubwarâ gâ bââ tâ, bââ tâ gâ afiye-kpen. Okoro mæn taa len gâtâ yàà mâ âkæläen ma afiye-kpen fô. 21 Wûn nan pe yàà ka Efonte Kirisito wô kôpû æ nyûn, fô yàà biri æ ma ka afiye-kpen yææ kôpû æ nyûn. Wûn nan pe yàà di Efonte Kirisito gætæyâ gaanæ, fô yàà biri i di afiye-kpen yææ gætæyâ gaanæ. 22 Tii len tàà yâ Efonte Wurubwarâ wowurufa wàà tô? Abââ tî ba ôkâma da wô? 23 Osele wü dô tâ gænyan-kamasâ, mô nka gænyan-kamasâ n ba tônô. Osele wù dô tâ gænyan-kamasâ, mô nka gænyan-kamasâ n tâ môma gâdan. 24 Âkæ â kara len woko wo gepe, mô fô, e bugiti gâ wôwôlôn âbâ boo gepe mô. 25 Gænan-kamasâ gâtâ bee fu gænan gii gefukûn fô, osele wü dô gâtâ yàà di, mô æ kara lila gænan fô gii geyekûn gâtâ wàà yâ âkæ wamænâ yàà tutu wô. 26 Yema anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dô fô, “Gâtûnkwa ma anyan gâtâ î sa gaanæ powu ì di gâ Efonte Wurubwarâ woyo.” 27 Gengyi âkæ gâtâ en di Kirisito-te è kpèlè yæ gedikûn, gâ wù de yæ æsan fô, æ ma di gænyan-kamasâ gâtâ baà ka bâ tâ yæ. Mô æ kara lila anyan-dilâ fô yii geyekûn gâtâ wàà yâ âkæ wamænâ yàà tutu wô. 28 Mô gengyi âkæ ã dô yæ alâ, bâ ka anyan nyayæ bâ tâ bekpen gedi fô, ânæ âtôkô ma bânæ-fon baamænâ yii koro, æ kara di gâlâ gaanyan-dilâ fô! 29 Nka âyæ gbagba yaamænâ, mô ânæ gâtâ â dô yæ fô wamænâ yii koro. Yema âkæ wamænâ æn nan talæ æ sù mæ osele gâtâ na were to koro na ye gâlâ gaade nyayæ yaanæ lâ. 30 Gâ gengyi ñ tâ Wurubwarâ karan n di anyan-dilâ fô, anûn yii koro gâ ânæ-fon âã tabûrû yaade gâtâ na wârâ tâ Wurubwarâ karan? 31 Gâlâ wuu koro fô, gænyan-kamasâ gâtâ ii di, abââ ææ nyûn, abââ gænyan-kamasâ gâtâ ææ mâ fô, æ mâ yæ powu æ ka i tiri gâ Wurubwarâ diyere! 32 Æ kara yâ yaade-mâlâ ækæ yàà yâ Yuda bete, abââ Gereki bete, abââ Wurubwarâ bânæ bâkæ bàà

tutu. 33 Gâlâ ke gâ nmæ mô, mæn nan yâ âkæ èè tutu, okoro n tâ sa aniya n mâ gænyan-kamasâ gâtâ gâà di âkamasâ gûnûn. Mæn taa bugiti nmæ gbagba miin gepe, mô bânæ powu boo gepe gâ n te bugiti, fô Efonte Yesu Kirisito èè wura e to bâ nkpa.

1 Corinthians 11

1 Æ kasæ mæ, anlâ gâtâ nmæ mô n tâ kasæ Kirisito fô. 2 N te sila yæ, yema alâ ææ kûna mæ ade powu yaanæ, gâ ì de ade-wùlâlâ gâtâ na wùlà yæ fô yaanæ kin-kin. 3 Mô n te len yàà nyænla alâ, eteni-kamasâ duyu n di Kirisito, gâ ânanæ fô duyu n di wôsân, gâ Kirisito duyu n di Wurubwarâ. 4 Okoro eteni-kamasâ gâtâ ee tiri onyun, abââ ââ dõ Wurubwarâ Ade, gâ ã ka gænyankæ e tin wo duyu fô, ââ sa wo duyu ænænfa. 5 Gâ ânanæ-kamasâ gâtâ ee tiri onyun, abââ ââ dõ Wurubwarâ Ade, gâ ân ka gænyankæ e tin wo duyu fô, ââ sa wo duyu ænænfa, yema wù bo wù we anlâ gâtâ â wôrô gâ wo duyu. 6 Gengyi ânanæ ân ka gænyankæ e tin wo duyu fô, wù di gâtâ èè kebi wayungu fô. Mô gengyi wü ba ænænfa tâ ânanæ èè kebi wayungu, abââ ãã wôrô yæ fô, âwû bærâ, wù di gâtâ ãã ka gænyankæ e tin wo duyu. 7 Wun di gâtâ eteni èè tin wo duyu, yema Wurubwarâ â mâ wô âwô Wurubwarâ wodu waanæ èè tiri wo gingyebi e wùlà, mô ânanæ bærâ, ââ sa gâ eteni gingyebi. 8 Yema alâ eteni en ye gâ ânanæ anæ, mô ânanæ na ye eteni anæ. 9 Gâ Wurubwarâ ân mâ eteni â tâ ânanæ, mô â mâ gâ ânanæ â tâ eteni. 10 Nyawû, ma Wurubwarâ bâsalâ fô boo koro fô, wù di gâtâ ânanæ ãã ka gænyankæ e tin wo duyu. 11 Mô Efonte Yesu bûnûn baanæ bærâ, ânanæ wo koro gî ba tônô tâ eteni, gâ eteni mô wo koro gî ba tônô tâ ânanæ. Bè si bâ tâ bâwôlôn. 12 Yema alâ anlâ gâtâ ânanæ e ye gâ eteni anæ fô, gâlâ ke gâ eteni mô, ânanæ na wo wô. Gâ anyan powu i ye gâ Wurubwarâ wakûn. 13 Âyæ gbagba i gyu waanæ yàà nya. Wû kûtûma gâtâ ânanæ èè tiri onyun â tâ Wurubwarâ gâtâ ân ka gænyankæ e tin wo duyu? 14 Taade-mâlâ gba æn taa wùlà alâ, gengyi eteni è kere wo duyu â ya, gâ di gyu kusuu fô, wü ba ænænfa? 15 Mô ânanæ bærâ, gengyi wayungu î ba abo bûyôô fô, ææ sa wô gâ ômææ. Yema Wurubwarâ â tâ wô ayungu ma abo, fô yàà mâ anlâ gænyan-tinlâ gæ

tâ wô. 16 Mô gengyi âkæ ee len èè to ade nyayæ yiiworo fô, âtæ taade-mâlâ æn taa wulà gâlâ, gâ Kirisito bete-kurumakyââ fô mô, bân taa mâ gâlâ. 17 Nkele ade gâtâ n tâ ba n bè wulà yæ lâ bærâ, mæn taa sila yæ gâ ade fô yaanæ, yema yii getuma fô gæn taa môma ade-kpara. Ade ææ mæna æ fæya gâ. 18 Âwû gâtâ wù gyegeye fô, na nûn alâ, gengyi âyæ Kirisito bete dikpi ì tuma fô, ii yo kperen-kperen. Gâ n te to ade nyayæ akæ n di, 19 yema wü sa waanæ gâtâ akpen kperen-kperen yàà sara yaanæ, fô wàà wura wu tiri âbâ gâtâ bè di bâkpûkpûra yaanæ fô wu wulà. 20 Gâtâ ii ti bè tuma ôkûn-kælæn i di fô, nka Efonte Wanyan-dilâ fô gâ ii di, 21 yema âkamasâ ee di ma wanyan-dilâ. Dækpan dii wolo bâkæ, fô bâkæ mô be suu bûkan. 22 Anûn ade æ lâ! Æn ma akpara gâtâ yàà ti di yàà nyûn? Abââ ii fuli Wurubwarâ bânæ fô, yàà sa âbâ gâtâ bân ma anyan fô ænænfa? Anûn yaade gâ ii len nan dõ yæ? N sila yæ? Kwa! Nyawû waanæ bærâ, mæn nan sila yæ. 23 Yema alâ nmæ bærâ, gænyan gâtâ na to na ye Efonte Yesu wakûn fô, âgæ ke gâ mô ñ de n tâ tâ yæ lâ. Odente wûtôkô, pâ Yudasi èè bè tiri Efonte Yesu â tâ fô, Yesu â ka boroboro, 24 gâ gâtâ â tâ Wurubwarâ karan e were fô, e sila waanæ, gâ â dõ alan, “I to i di! Nyawû n di miin koro-kpaba gâtâ Wurubwarâ â ka â tâ yæ fô. Æ tæ mâ anlâ, fô yàà ka æ kûna mæ!” 25 Gâlâ ke gâ anyan-dilâ fô yææ gama fô, â ka kôpû fô, gâ â dõ alan, “Kôpû nyawû n di mææn nkalan gâtâ Wurubwarâ â da e lù, gâ â ka â ta ade-fon yii dikola fô. Æ tæ mâ anlâ ôya-kamasâ gâtâ yàà nyûn waanæ fô, æ ka æ kûna mæ!” 26 Yema alâ ôya-kamasâ gâtâ ii di boroboro nyawû, gâ ææ nyûn i ye kôpû nyawû anæ fô, wuu wulà alâ ææ dõ Efonte Yesu diku fô daade gafô, ma sere ôkûna gâtâ èè biri â ba. 27 Gâlâ wuu koro ânæ gâtâ ee di boroboro fô, gâ ââ nyûn e ye Efonte Yesu wô kôpû fô anæ anlâ gâtâ wûn kûtûma fô, ee tin koro dæpwâ, yema en bù Efonte Yesu wo koro-kpaba, ma wô nkalan fô. 28 Gâlâ wuu koro wù di gâtâ ânæ ãã kârâ wo koro â nya, pâ èè di boroboro fô, abââ ãã nyûn e ye kôpû fô anæ. 29 Yema alâ ânæ gâtâ ee di, gâ ââ nyûn, gâ ân taa we ãã nyænla Efonte Yesu wo koro-kpaba fô waanæ fô, ââ sa wo koro abiiri. 30 Nyawû wuu koro gâ yaanæ kpekpesi yii koro wu ku yæ, gâ ii yeba, gâ yaanæ bâkæ mô be ku fô. 31 Mô gengyi tî kârâ tii koro tæ nya pâgâ ti di Efonte Wanyan-dilâ fô, Efonte Wurubwarâ ân nan tin tæ

dæpwâ. 32 Mò gengyi Efonte fô è tin tæ dæpwâ gba fô, ee tiira tæ gâ giten, gâtâ ân nan mæna tæ e sugba ma bânæ gâtâ ben di Kirisito bete fô. 33 Mææn bânæ, gâlâ wuu koro, gengyi ì bè tuma yàà di Efonte Wanyan-dilâ fô, i so yææwôlôn âbâ bàà ba. 34 Gâ gengyi dækpan di de âkæ fô, wù di gâtâ èè di ye wô dækpara pâ ãã ba, fô yii getuma fô gæn nan ka dæpwâ dii getin gæ ba. Gengyi ñ ba fô, nan bè wulà yæ ade gâtâ i kuruma fô.

1 Corinthians 12

1 Mææn bânæ, kadama Wurubwarâ Gifiye gaanyan-tâlâ fô yaade bærâ, miin len gâtâ yàà sara dibilin daanæ. 2 Î nyî gâtâ ôkûna gâtâ nafô ì di bekpen bôô bäsûmalâ fô, æ yâ bâ gban yæ i lulu osele æ san bekpen gâtâ bân taa talæ bâ tabûrû fô baakûn. 3 Nyawû wuu koro n te len yàà nyænla alâ, âkæ ân ma gâtâ ãã dama Wurubwarâ Gifiye gii koro â dõ nbusu ade â gyaga Yesu wo koro. Gâ âkæ ân ma gâtâ ãã talæ â dõ alâ Yesu è di Efonte, gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gæn ma wanæ. 4 Wurubwarâ Gifiye gaanyan-tâlâ kperen-kperen ì sa, mô âyæ powu i ye gâ Wurubwarâ Gifiye-kæläen fô gaanæ. 5 Gâ Efonte Yesu dæsûma dææ gûtûn kperen-kperen ì sa, mô Efonte-kæläen fô gâ wù di. 6 Gâ ade-mâlâ kperen-kperen ì sa, mô Wurubwarâ-kæläen fô ke n tâ sa wô bânæ ôkâma, gâ bââ mâ ade ætôkô powu. 7 Wurubwarâ Gifiye fô gæ tâ Kirisito-te-kamasâ Wurubwarâ wôkâma wûkæ gâtâ wàà kpà Kirisito bete dikpi fô powu. 8 Wurubwarâ â dama wo Gifiye fô gii koro â ka gâsâyæ gaade â tâ âkæ, gâ Gifiye gætôkô ke gæ tâ edo ade yææ gânyænla. 9 Gifiye-kæläen fô gæ tâ âkæ getodi, gâ gæ tâ efufon ayebabi yææ gâkya. 10 Wurubwarâ Gifiye fô gæ tâ âkæ mô ade-dærâ ma gæsaa yææ gâmâ, gâ gæ tâ edo mô Wurubwarâ wade yææ gâdõ. Gâ gæ tâ ânæ-fon afiye kperen-kperen yii gewe-nyænla. Wurubwarâ Gifiye fô gæ tâ âkæ mô ande kperen-kperen ma gâtâbûrû-fon yææ gâdõ, gâ gæ yâ âkæ mô ââ talæ e tiri gâtâbûrû-fon gaanæ e wulà. 11 Anyan nyayæ powu ì di gâ Wurubwarâ Gifiye-kæläen fô gææ gûtûn-mâlâ, gâ gææ tâ ânæ-kamasâ ma woyo anlâ gâtâ âgæ gbagba gii len fô. 12 Ânæ-nyalâ, ma gâtâ ã ba duyu, ma alô, ma bæsäeræ fô, nyayæ powu na

bom na mâ koro-kpaba-kælaen fô. Gâlâ ke gâ wù we ma Kirisito wo koro-kpaba fô. Ma gâtâ tì di kperen-kperen fô, tì di gâ koro-kpaba-kælaen. 13 Âtæ Kirisito bete powu, ma gâtâ bâkæ bè di Yuda bete, abââ Gereki bete, abââ bådæ, abââ bânæ gâtâ be to koro gba fô, Wurubwarâ Gifiye fô gi kù tæ powu Wurubwarâ anæ, gâ gæ ka tæ gi bom gæ mâ Kirisito wo koro-kpaba-kælaen fô. Gâ âtæ powu ti wura Gifiye-kælaen gætôkô gâtâ gææ mâ gûtûn âkamasâ anæ fô. 14 Nka koro gæækankæ giiko n tâ mâ koro-kpaba powu. Mô fô, koro-kpaba wûû-ækûn kperen-kperen fô powu n tâ mâ koro-kpaba-kælaen fô. 15 Gengyi gæsæræ gî dõ alan, “Min di gâ gûlô, okoro mæn fæya ma koro-kpaba fô”, fô nyawû wü talæ wü lanla gæsæræ wu ye koro-kpaba fô waanæ? 16 Gâ gengyi giten gî dõ alan, “Min di gâ gûnûn, okoro mæn fæya ma koro-kpaba fô”, fô nyawû wü talæ wu tiri giten wu ye koro-kpaba fô waanæ? 17 Gâ gengyi koro-kpaba powu wü daà mâ gâ gûnûn giiko fô, nafô lan gâ koro-kpaba waà talæ wü nûn ade? Gâ gengyi koro-kpaba powu wü daà mâ gâ giten giiko fô, nafô lan gâ koro-kpaba waà talæ wü âûnfa anyan? 18 Mô anlâ gâtâ wù we fô, Wurubwarâ â ka koro gææ-ækûn kperen-kperen fô powu e bom â mâ koro-kpaba-kælaen, wo gelenbi gaanæ. 19 Gâ gengyi koro-kpaba fô powu wü daà mâ gâ koro-kpaba wûûkankæ anlâ gûnûn giiko fô, nafô lan gâ koro-kpaba fô waà mâ? 20 Gâ anlâ gâtâ wù we fô, koro-kpaba wûû-ækûn kperen-kperen fô î sô, mô wù di gâ koro-kpaba-kælaen. 21 Gûnûn gææn talæ gæ dõ gûlô alan, “Aa koro gæn ma tûnô tâ mæ.” Gâ duyu dææn talæ dæ dõ gæsæræ alan, “Aa koro gæn ma tûnô tâ mæ.” 22 Mô fô, koro-kpaba wûûkankæ gâtâ wù we anlâ wûn ma ôkâma fô, âwû gba n ba tûnô. 23 Gâ koro-kpaba wûûkankæ gâtâ tæen taa bù fô, âwû gba gâ tii wolo koro tæ tâ. Gâ koro-kpaba wûû-ækûn kperen-kperen gâtâ æn ma ômææræ fô, âyæ gba yii koro gâ tææ nya gepepe. 24 Gâ tii koro-kpaba wûû-ækûn kperen-kperen gâtâ î ba ômææræ fô, wûn mænæ ma gâtâ taa nya yii koro gâlâ. Mô fô, Wurubwarâ â kyaga koro-kpaba wûû-ækûn kperen-kperen fô powu â mâ ôkælaen, fô akæ gâtâ æn ma gebù fô yàà wura gebù-dærâ. 25 Okoro fô, gâlanla ma bâwôlôn gæ kara sara koro-kpaba wûû-ækûn kperen-kperen fô yii getite, mô fô, wûkamasâ wü nya gâ wûûwôlôn gepe. 26 Gengyi koro-kpaba wûû-ækûn kperen-kperen fô

wûkæ wuu we ayen fô, ikurumakyââ fô powu mô yaà fana. Gâ gengyi yaanæ wûkæ wù di diyere fô, ikurumakyââ fô powu ii di ôsâ. 27 Æ nyænla alâ âyæ powu n di Kirisito wo koro-kpaba fô, gâ yaanæ-kamasâ è di koro-kpaba fô wûkankæ. 28 Gâ Wurubwarâ â sæ bændærâ bûkæ Kirisito bete fô baanæ. Âbâ gâtâ bè gyegeye n di Kirisito bânæ-salâ fô, bányôôfâ n di Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô, gâ besiyeeffâ fô n di bewùlâlâ. Bâkæ n di ade-dærâ ma gæsaa yææ bâmâlâ, gâ bâkæ mô bè di ayebabi yææ bâkylâ, gâ bâkæ n di âbâ gâtâ bââ kpà bânæ. Bâkæ n di âbâ gâtâ bââ nya ade yii koro, gâ bâkæ mô n di âbâ gâtâ bââ dõ gâtabûrû-fon. 29 Okoro âbâ powu n di Kirisito bânæ-salâ, abââ âbâ powu n di Wurubwarâ bâtabûrûlâ? Âbâ powu n di bewùlâlâ, abââ âbâ powu n di ade-dærâ ma gæsaa yææ bâmâlâ? 30 Âbâ powu n tâ kya ayebabi, abââ âbâ powu n tâ dõ gâtabûrû-fon? Âbâ powu n te tiri gâtabûrû-fon fô gaanæ be wùlà? Kwa. 31 Mô fô, æ yâ yææ bûnûn bàà sæna gâ Wurubwarâ Gifiye gaanyan-tâlâ-dærâ-dærâ gâtâ æ da ido fô yii koro fô. Nan wùlà yæ ade gbaa gâtâ æ da nyayæ.

1 Corinthians 13

1 Gengyi n tâ tabûrû bânæ boo binde, abââ Wurubwarâ bâsalâ boo binde, gâ nn ma gænæ-len fô, ñ we anlâ digbongbo gâtâ dii wula tun-tun, abââ akyaga-kyaga gâtâ ææ gbârâ afala tun-tun. 2 Gengyi ñ di Wurubwarâ wôtabûrûlâ, gâ ñ nyî ade ma ade-bubwalâ fô powu, gâ gengyi ñ ba getodi-dærâ gâtâ ñ talæ n ka n dubwa odon gba, gâ nn ma gænæ-len fô, âwû bærâ, min di gænyankæ. 3 Gengyi ñ ka anyan gâtâ ñ ba fô powu n kyâ bânæ, gâ ñ ka miin koro-kpaba n tâ gâtâ bàà kuma gba, gâ nn ma gænæ-len fô, fô wûn ma tônô âkæ. 4 Gengyi à ba gænæ-len fô, aa wura oturu-lila, gâ aa we bânæ boo gutunkoro, gâ an taa mâ gænæn-sæya, gâ an taa bûma koro gatala. 5 Gengyi à ba gænæ-len fô, an taa mâ ade gâtâ æn kûtûma, gâ an taa bugiti aako aayo, gâ an ma owurufa fûrû-fûrû, gâ an taa ka ade a sa aa diboro daanæ. 6 Gengyi à ba gænæ-len fô, ade-kpen yææ gâmâ æn taa mâ wõ ôsâ, mô fô, ade-kpara yææ gâmâ n tâ mâ wõ ôsâ. 7 Gengyi à ba gænæ-len fô, aa talæ a yela ade powu yaanæ, gâ aa to ade powu a di, gâ

aa bûnûn bûû gyaga ade powu yii koro, gâ aa ton koro a yela ade powu yaanæ. 8 Gænæ-len gææn taa were kpakpaakpa. Mô Wurubwarâ bâtabûrûlâ baà bè kere gâtabûrû bâ ya, gâ gâtabûrû-fon gææ gâdõ mô gæn nan sara gæ ma ye. Gâlâ ke gâ ade yææ gânyænla mô, yiinyun yaà bè ku. 9 Yema alâ tææn nyî ade tæ ma sere, gâ tæen taa talæ tæ tabûrû Wurubwarâ Ade fô tæ ma sere. 10 Mô gengyi âwû gâtâ wu pe wu sere wü bã ba fô, âwû gâtâ wun pe wu sere fô powu waà nyûn. 11 Ôkûna gâtâ n di gâ ebi fô, n tâ tæ tabûrû anlâ ebi-sorobi, gâ n tâ tæ sa amænâ anlâ ebi-sorobi, gâ n te to iworo anlâ ebi-sorobi. Gâtâ na bã dan nkele lâ, na kere abi-soro-de ætôkô powu na ya. 12 Nkenkele bærà, anyan gâtâ tææ nya fô powu i we fûlâ tææ bûnûn baanæ anlâ diigu-kpen anæ gâ tææ nya. Mô ôya waà bã ba gâtâ taà we anyan gûnûn-âôrô. Gâ nkenkele bærà, maade yææ gânyænla i we gâ bârà lâ, mô ôya waà bã ba gâtâ nan nyænla ade gepepe, anlâ gâtâ Wurubwarâ ã nyî mæ lâ. 13 Ade powu yaanæ fô ade asiyee nyayæ n sa. Âyæ n di getodi, ma bûnûn bûû gâgyagakûn, ma gænæ-len. Mô gænæ-len n di âyæ powu yii duyû.

1 Corinthians 14

1 Æ târâma gænæ-len giisele, fô yaà sæna bûnûn i len Wurubwarâ Gifiye gaanyan-tâlâ fô. Gbagbaagba fô, æ sæna bûnûn i len gâ âwû gâtâ waà yâ Wurubwarâ ãã dama yii koro â tabûrû fô. 2 Yema alâ ânæ gâtâ ââ dõ gâtabûrû-fon fô, ân taa tabûrû â tâ gâ bânæ, ââ tabûrû â tâ gâ Wurubwarâ. Ânæ âkæ ân taa nûn wade gâtâ ââ dõ fô yaanæ, yema Wurubwarâ Gifiye fô gææ dama wo koro gæ dõ ade-bubwalâ. 3 Mô ânæ gâtâ Wurubwarâ ââ dama wo koro â tabûrû â tâ bânæ fô, ââ sa bânæ ôkâma, ma aniya, ma koro-geton. 4 Ânæ gâtâ ââ dõ gâtabûrû-fon fô, woko n tâ dan wô dæsûma daanæ, mô ânæ gâtâ Wurubwarâ ââ dama wo koro â tabûrû fô, ââ yâ Kirisito bete dikpi fô powu bââ dan bôô dæsûma daanæ. 5 Nafô n len gâtâ âyæ powu yaà tæ dõ gâtabûrû-fon, mô âwû gâtâ n te len da nyawû fô n di gâtâ Wurubwarâ ãã dama yii koro â tabûrû. Yema alâ ânæ gâtâ Wurubwarâ ââ dama wo koro â tabûrû fô â da ânæ gâtâ ââ dõ gâtabûrû-fon, sæyââ âkæ ã sa dûkô gâtâ eè tiri gâtabûrû-fon fô gaanæ e

wulà, fô wàà kpà Kirisito bete dikpi fô powu bàà dan bôô dæsûma daanæ. 6 Mææn bânæ, gengyi ñ ba yaakûn, gâ n tâ dô gâtabûrû-fon n tâ yæ fô, tônô mômô gâ ñ ba tâ yæ? Mô gengyi ñ bã dô yæ ade ækæ gâtâ Wurubwarâ e tiri e wulà mæ, abââ gânyænla gaade, abââ ade gâtâ Wurubwarâ ââ dama miin koro â tabûrû, abââ ade-wulâlâ ækæ fô, nyayæ nan kpà yæ. 7 Gâlâ ke gâ wü dô ma anyan-nûmalâ ænûn. Gengyi bân fûn dækantan gepe, abââ bân ta adûlâ gepepe fô, ânyan nan talæ â nûn yaanæ? 8 Gâ gengyi bætà bûû dækantan dææfûnlâ ân fûn dækantan fô gepepe fô, ânyan nan tô â pæna koro â san bætà? 9 Gâlâ ke gâ wü di tâ âyæ mô. Gengyi âkæ ââ dô gâtabûrû-fon gækæ gâtâ ânæ ân taa nûn gaanæ fô, lan gâ âkæ âã talæ â nûn ade-tabûrûlâ fô yaanæ? Wàà mâ gâ anlâ ââ tabûrû â sa afiye yaanæ tun-tun. 10 Binde kperen-kperen kpekpesi bü sa gâtûnkwaaw gii koro, mô gækæ gæn ma gâtâ bân taa nûn gaanæ. 11 Mô gengyi mæn taa nûn ginde gækæ gâtâ âkæ ââ tabûrû fô, ñ di endeni tâ âtabûrûlâ fô, gâ âwô mô, è di endeni tâ mæ. 12 Gâlâ ke gâ âyæ mô, gâtâ yææ bûnûn bû sæna ma Wurubwarâ Gifiye gaanyan-tâlâ lâ fô, i bugiti gâ anyan-kpara gâtâ yaà yâ Kirisito bete dikpi fô bàà dan bôô dæsûma daanæ bâ fæya. 13 Gâlâ wuu koro ânæ gâtâ ââ dô gâtabûrû-fon fô, wü di gâtâ èè tiri onyun gâtâ ãã tæ talæ e tiri ade gâtâ ââ dô fô yaanæ e wulà. 14 Yema alâ gengyi n te tiri onyun n tâ Wurubwarâ gâtabûrû-fon gaanæ fô, Wurubwarâ Gifiye gâtâ gî sa maanæ fô n te tiri onyun fô, mô maamænâ æn taa mâ gænyankæ. 15 Okoro lan gâ nan mâ? Nan ka Wurubwarâ Gifiye gâtâ gî sa maanæ fô n tiri onyun, gâ nan ka maamænâ mô n tiri onyun. Nan ka Wurubwarâ Gifiye gâtâ gî sa maanæ fô n nûma ônûn, gâ nan ka maamænâ mô n nûma ônûn. 16 Yema alâ gengyi à de Wurubwarâ Gifiye gâtâ gî sa aanæ fô aa sa Wurubwarâ onyun gâtabûrû-fon gaanæ, gâ ânæ tun-tun âkæ ã fæya dûkô, gâ ân taa nûn waanæ fô, lan gâ âã talæ e yera aanyun wûû gâsa fô alâ, “wû ba waanæ”, ôkûna gâtâ ân taa nûn aade fô yaanæ? 17 Onyun wuu getiri fô wü talæ wu pe kanpâ, mô wûn nan tâ ânæ-nyôôfâ fô tônô âkæ. 18 N tâ sa Wurubwarâ onyun alâ n tâ dô gâtabûrû-fon n da yaanæ-kamasâ. 19 Mô gengyi ñ fæya ma Kirisito bete dikpi fô, ñ len gâtâ nan ka maamænâ n tabûrû agyebi ton n wulà bânæ ade da gâtâ nan dô agyebi kpekpesi anlâ ægbaa ton (10,000) gâtabûrû-fon gaanæ. 20 Mææn

bânæ, æ kara mâ anlâ bebi yaade yaanæ yææ gânûn. Ade-kpen yææ gânyænla gaanæ bærà, æ mâ koro anlâ bebi, mô æ yâ yaamænla yææ gâsa wàà wùlà alâ æ dan. 21 Bâ âwara Mose wo-Ise fô yaanæ gâtâ Wurubwarâ â dô alan, “Nan ka bendeni boo binde, ma besela boo binde n tabûrû n tâ bânæ nyabâ, mô âwû gba fô, bân nan nûn maakûn.” 22 Okoro fô, gâtabûrû-fon gææ gâdõ gin di gâ gænyan gâtâ gii wùlà bânæ gâtâ be to Kirisito be di fô Wurubwarâ wôkâma, wù di gâ gænyan gâtâ gii wùlà âbâ gâtâ ben to Kirisito be di fô Wurubwarâ ôkâma. Mô ade gâtâ Wurubwarâ ââ dama wô bâtabûrûlâ boo koro â dô fô bærà, ì di âbâ gâtâ be to be di fô booyo, nka bânæ gâtâ ben to be di fô. 23 Gâlâ wuu koro gengyi Kirisito bete dikpi fô bè bè tuma, gâ âbâ powu bââ dô gâtabûrû-fon, gâ bânæ tun-tun, ma âbâ gâtâ ben to be di bã ba baanæ fô, bân nan dô alâ Kirisito bete fô bee gyu abalan? 24 Mô gengyi gâ Wurubwarâ ã dama yii koro â tabûrû, gâ ânæ tun-tun, abââ ânæ gâtâ en to e di ã ba yaanæ fô, wàà yâ wô èè we wade-kpen gâtâ ââ mâ fô powu, gâ âyæ powu yaà tin wô dæpwâ. 25 Gâlâ ke gâ ade-bubwalâ gâtâ î sa woturu waanæ powu yaà ye okòro. Nyawû wàà yâ wô èè kura â sùma Wurubwarâ ãã dô alâ, Wurubwarâ gbagba ñ sa yii getite. 26 Mææn bânæ, lan gâ n te wùlà lâ? Gengyi ì bè tuma fô, wü kôlô gâtâ yaanæ âkamasâ èè wura gænyankæ gâtâ ãã mâ. Nkæfô âkæ ã ba ônûn ãã nûma, âkæ mô ã ba ade-wùlâlâ ækæ, âkæ mô ã ba ade-tirilâ-wùlâlâ, âkæ mô ã ba asilabi yæænûn, âkæ mô ã ba gâtabûrû-fon gææ gâdõ, gâ âkæ mô ee tiri gâtabûrû-fon fô gaanæ e wùlà. Æ mâ ade nyayæ powu kanpâ, fô yàà ka æ sa Kirisito bete fô ôkâma! 27 Gengyi bâkæ baà dô gâtabûrû-fon fô, æ yâ bàà mâ gâ bânæ bányôô, gengyi baà sô fô, n di bânæ besiyee. Mô wù di gâtâ bàà tabûrû dægyaga-dægyaga, fô âkæ mô èè ti tiri waanæ e wùlà. 28 Mô gengyi âkæ ân ma gâtâ èè tiri waanæ e wùlà fô, yâ âwô gâtâ ee len ãã dô gâtabûrû-fon fô èè gye wonyun e tin Kirisito bete dikpi fô baanæ, fô ãã tabûrû â tâ Wurubwarâ ma wo koro. 29 Æ yâ Wurubwarâ bâtabûrûlâ bányôô, abââ besiyee bàà tabûrû. Fô bânæ-kurumakyââ fô bàà kârâ baade-dôlâ fô gepepe bâ nya. 30 Mô gengyi âkæ è si, gâ Wurubwarâ è tiri ade ækæ e wùlà wô fô, æ yâ âwô gâtâ e gyegeye ââ tabûrû fô èè kere woyo fô â ya pâ. 31 Yema î mâ wù gâlâ fô, Wurubwarâ ã talæ â dama âyæ powu yii

koro â tabûrû dækæ-dækæ, fô wàà yâ âyæ powu yàà kasæ ade, fô wàà sa âyæ powu aniya. 32 Ânæ-kamasâ gâtâ Wurubwarâ ââ dama wo koro â tabûrû fô ã talæ e gye wo koro ma wô gâtâbûrû fô. 33 Wurubwarâ en di ânæ gâtâ ee suguti ade, mô fô, ee len gâ ade powu yàà san kyâkyâ. 34 Anlâ gâtâ wü dô Kirisito bete akpen-akpen powu yaanæ fô, wü di gâtâ bânænæ bàà gye boo-inyun be tin getuma-kamasâ gaanæ. Osele wûn dô tâ bânænæ gâtâ bàà tabûrû. Mô fô, wü di gâtâ bàà warama koro gataen, anlâ gâtâ Mose wo-Ise fô ii wùlà fô. 35 Gengyi gâ bã ba ade ækæ bàà lila fô, wü di gâtâ bàà lila bôôsân âbâ dækpara. Yema wü di anænfa-de gâtâ ânanæ ãã tabûrû getumakûn. 36 Okoro wuu wùlà alâ yaakûn gâ Wurubwarâ wade fô i ye æ ba? Abââ âyæ yiiko yaakûn gâ ade fô æ ba loo? 37 Gengyi âkæ ee kpèlè koro alâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ, abââ ã ba Wurubwarâ Gifiye gepepe fô, wü di gâtâ ãã nyænla alâ, maade gâtâ n tâ âwara n tæyâma yæ lâ, ì di gâ ade gâtâ Efonte Kirisito â dô mæ fô yiiko. 38 Mô gengyi âkæ en to maade nyayæ â sa fô, æ kara ka wô bætà! 39 Mææn bânæ, gâlâ wuu koro fô, æ sa aniya gâtâ Wurubwarâ ãã dama yii koro â tabûrû, mô fô, æ kara sù bânæ gâtâbûrû-fon gææ gâdõ. 40 Mô fô, wü di gâtâ yàà mâ ade powu kyâkyâ, anlâ gâtâ wü kûtûma.

1 Corinthians 15

1 Mææn bânæ, nkele n te len nan kûna yæ Nkpa-geto Gaade gâtâ na dô na tâ yæ, gâ i to æ sa, gâ ì yela yaanæ kin-kin fô. 2 Gengyi ì ton Nkpa-geto Gaade nyayæ yaanæ kin-kin fô, Wurubwarâ ãã dama gâ ade ætôkô yii koro e to yæ nkpa, âwû bærâ fô, in ton yaanæ gâ. 3 Yema alâ gænyan gâtâ gî ba ôdûrû da anyan powu gâtâ na to, gâ nmæ mô na ka na sa yaalô gæ lâ. Âgæ n di alâ Kirisito e bè ku taade-kpen yii koro, anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dô fô. 4 Be lo wô, gâ duwi-siyee fâ daanæ fô, Wurubwarâ â tōlà wô e ye bekulâ baanæ, anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dô fô. 5 E tiri koro e wùlà Petero, gâ wûû gama fô, e tiri koro e wùlà wô bânæ-salâ fwo-bânyôô fô. 6 Nyawû wûû gama fô, e tiri koro e wùlà wô bâkasælâ gâtâ baasô æ da nkpæn ænyôô ma akpilin ton (500) ôkûna wûkæ. Bânæ nyabâ baanæ bâkæ bã sangba bè si nkpa

anæ, gâ baanæ bâkæ mô be ku. 7 Nkele mô, e tiri koro e wùlà Yakobo, gâ e biri e tiri koro e wùlà wô ânæ-salâ fô powu. 8 Gamama fô, e tiri koro e wùlà nmæ mô gâtâ âkæ ân sa amænâ alâ nan foma n mâ Kirisito-te fô. 9 Yema nmæ n di Kirisito ânæ-salâ fô powu baanæ âwô gâtâ âkæ ân taa kalan â sa, gâ mæn kûtûma gâtâ bàà kpèlè mæ Kirisito wônæ-salâ gba, yema alâ na nyanla Kirisito bete diku-diku. 10 Mô Wurubwarâ gâbwala fô gii koro gâ ñ di ânæ gâtâ ñ di lâ. Gâ wô gâbwala fô gin di tun-tun, yema na mâ gûtûn na da Kirisito ânæ-salâ-kurumakyââ fô powu. Mô nka nmæ na mâ. Wù di gâ Wurubwarâ gâbwala gâtâ gî sa maanæ fô na mâ. 11 Gâlâ wuu koro, Nkpa-geto Gaade nyayæ i ye gâ maakûn oo, i ye gâ baakûn oo, âyæ gâ tææ dõ ti wùlà ânæ, gâ i to i di fô. 12 Gâ gengyi tææ dõ Nkpa-geto Gaade fô alâ Yesu e ku, gâ â lama e ye bekulâ baanæ fô, anûn na ba gâ yaanæ bâkæ bââ dõ alâ, gâlama-tô ye diku daanæ wûn ma? 13 Gengyi gâlama-tô ye diku daanæ wûn ma fô, âwû bærâ, Wurubwarâ ân lama Kirisito e ye bekulâ baanæ. 14 Gâ gengyi Kirisito ân lama e ye bekulâ baanæ fô, âwû bærâ, taade-dõlâ fô ì di tun-tun, gâ yii getodi fô mô gî di tun-tun. 15 Gengyi nafô wü sa gâlâ fô, âwû bærâ, âtæ Kirisito ânæ-salâ fô tii di gâ didebila tæ gyaga Wurubwarâ wo koro, yema tææ dõ ti wùlà alâ, Wurubwarâ â lama Kirisito e ye bekulâ baanæ. Mô gengyi gâlama-tô ye diku daanæ gækæ gæn ma fô, âwû bærâ, Wurubwarâ ân lama Kirisito e ye bekulâ baanæ. 16 Yema alâ gengyi Wurubwarâ ân nan lama bekulâ e ye diku daanæ fô, âwû bærâ, ân lama Kirisito mô e ye bekulâ baanæ. 17 Gâ gengyi Wurubwarâ ân lama Kirisito e ye bekulâ baanæ fô, âwû bærâ, yii getodi fô gî di tun-tun, gâ î sangba î sa yaade-kpen yaanæ, 18 gâ Kirisito bete gâtâ be ku fô mô, be ku be lulu gakpa. 19 Gengyi tææ bûnûn bü gyaga gâ Kirisito wo koro gâtâ wàà pe wû tâ tæ gâtûnkwa nyagæ gaanæ wuuko fô, nafô âtæ n di ânæ gâtâ taade î ba gutunkoro gepepe da ânæ powu. 20 Mô âwû gâtâ wü sa waanæ fô n di alâ, Wurubwarâ â lama Kirisito e ye bekulâ baanæ. Âwô Kirisito n di egyegeyelâ tâ bekulâ powu gâtâ Wurubwarâ âã bã lama fô. 21 Yema anlâ gâtâ diku dæ dama gâ ânæ-kælæn wo koro dæ ba gâtûnkwa gii koro fô, gâlâ ke gâ gâlama-tô ye bekulâ baanæ mô gæ dama gâ ânæ-kælæn wo koro gæ ba. 22 Anlâ gâtâ ânæ powu be ye gâ Adam anæ,

gâ wade-kpen yii koro gâ bee ku fô, gâlâ ke gâ bânæ powu gâtâ bè di Kirisito woyo fô baà wura nkpa Kirisito wo diku dii koro. 23 Mô âkamasâ ã ba ma wôya gâtâ Wurubwarâ âã lama wô e ye bekulâ baanæ. Kirisito na gyegeye â lama e ye bekulâ baanæ. Gâ wo gebiri-ba gaanæ fô, bânæ gâtâ bè di woyo fô mô baà lama be ye diku daanæ. 24 Wûû gama fô, anyan powu yaà bè muru. Ôkûna wûtôkô waanæ gâ Kirisito âã bã mæna bændærâ powu, ma ækâma powu, ma bugyu powu, fô ãã ka bugyu-dærâ fô â sa Wote Wurubwarâ gûlô. 25 Yema alâ wù di gâtâ Kirisito èè di bugyu ma sere ôkûna gâtâ Wurubwarâ âã ka wô bâkyûnlâ powu â sa wô gataen. 26 Gâ âkyûnlâ-kurumakyââ gâtâ Wurubwarâ âã mæna fô n di diku. 27 Yema Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ ade kadama Kirisito wo koro alan, “Wurubwarâ â ka anyan powu â sa wô gataen.” Mô gâtâ Wurubwarâ â dõ alâ â ka anyan powu â sa wô gataen lâ fô, wuu wulà alâ Wurubwarâ gbagba gâtâ â ka anyan powu â sa Kirisito gataen fô ân fæya ma anyan fô. 28 Gâ ôya gâtâ Wurubwarâ âã ka anyan powu â sa Wobi fô gataen fô, Wobi fô gbagba âã ka koro â sa Wote gataen. Fô bânæ powu baà we gâtâ Wurubwarâ gâtâ â ka anyan powu â sa Wobi gataen fô, è di anyan powu yii duyu. 29 Gâ gengyi gâlama-tô ye diku daanæ wûn ma fô, âbâ gâtâ bââ fô gekù Wurubwarâ anæ bâ tâ bôô bânæ gâtâ be were ku fô, anûn gâ baà wura be ye waanæ? Gâ gengyi bekulâ bân nan lama fô, anûn yii koro gâ bââ fô gekù Wurubwarâ anæ bâ tâ boo bekulâ fô? 30 Gâ âtæ gbagba de? Anûn yii koro gâ ôya-kamasâ fô ti de tii koro tææ sa diku ma nkpa yii getite anlâ? 31 Mææn bânæ, n tâ dõ yæ alâ, n te ti tuma diku daade duwi n di duwi, anlâ gâtâ n tâ bûma koro gatala Tiifonte Yesu Kirisito gûtûn gâtâ âã mâ yaanæ lâ. 32 Gengyi gâtûnkwa nyagæ gaanæ gaade yiiko yii koro gâ na kpà akpa-dærâ Efeso ditele daanæ ma bânæ gâtâ bè we anlâ bânan-gyelâ fô, tûnô mômô gâ nan wura n ye waanæ? Gengyi gâlama-tô ye diku daanæ wûn ma fô, âwû bærâ, “Æ yâ taà di, fô tàà nyûn, yema gæsa anlâ fô ti ku tæ da.” 33 Æ kara yâ bàà gban yæ, yema awôlôn-kpen ææ mæna onundu-kpara! 34 Æ ka amænlâ-kpara, fô yàà kere ade-kpen yææ gâmâ æ ya! Yema yaanæ bâkæ bâân nyî Wurubwarâ wo koro gaade ækæ. N tâ dõ nyayæ n sa yæ ænænfa. 35 Nkæfô âkæ èè lila alan, “Lan gâ bekulâ baà lama be ye diku daanæ? Gâ koro-kpaba mômô gâ baà wura?”

36 Dinyimapu daade-lilalâ æ lâ! Yema gænyan-kamasâ gâtâ à dô gâtûnkwaawaa gaanæ fô gææ fwa, fô gænyan-fon gi ye okòro. 37 Gengyi aa len àà áwan abi ækæ fô, nka abi-yelâ ma afa fô gâ aa ka a áwan. Aa ka gâ anyan fô yaabi anlâ amôrô yaabi lâ, gâ a áwan. 38 Mô Wurubwarâ ââ tâ gâ abi-kamasâ ma yiiyon, anlâ gâtâ áwô è len. Gâ dibi-kamasâ dî ba ma diidu. 39 Gâlâ ke gâ bânæ ma bânan boo koro-kpaba wù we kperen-kperen. Bânæ-nyalâ bã ba koro-kpaba kperen, bânan booyo wù we kperen, bæsæsaera booyo wù we kperen, gâ bäsün booyo mô wù we kperen. 40 Gâlâ ke gâ Wurubwarâ básalâ gâtâ bã sa gatala fô boonundu wù we kperen ma bânæ gâtâ bã sa gâtûnkwaawaa gii koro fô. Gâ gatala gii gingyebi fô gi we kperen ma gâtûnkwaawaa gii gingyebi. 41 Gâlâ ke gâ ofila wûu gâamaæ gi we kperen ma ebon gâamaæ. Gâ aarobi mô yææ gâamaæ i we kperen, gâ diaarobi-kamasâ dî ba ma dææ gâamaæ. 42 Anlâ ke gâ gâlama-tô ye diku daanæ fô mô gaà mâ. Gengyi bè lo koro-kpaba fô, wûu fwa, mô gengyi Wurubwarâ ã lama bânæ e ye diku daanæ fô, koro-kpaba-fon gâtâ ââ tâ bâ fô wûn nan næ fwa. 43 Gengyi bè lo gæ fô, gæn mænæ ma tônô âkæ, mô gengyi bã lama gæ be ye diku daanæ fô, gaà wura gingyebi. 44 Gengyi bè lo gæ fô, gi di gâ koro-kpaba, mô gengyi Wurubwarâ ã lama bekulâ e ye diku daanæ fô, boo koro-kpaba-fon wù we anlâ Yesu Kirisito wo koro-kpaba-fon fô. Okoro anlâ gâtâ ânæ wo koro-kpaba wü sa fô, gâlâ ke gâ ânæ wo koro-kpaba-fon mô wü sa. 45 Gâlâ ke gâ Wurubwarâ Ade-áwaralâ fô æ dô gâtâ Adam-gyangbasâlâ fô â bã mâ ânæ-nyalâ. Mô Yesu Kirisito gâtâ tii kpèlè Adam-malâ fô n di Wurubwarâ Gifiye gâtâ gææ tâ nkpa. 46 Mô nka áwô gâtâ è di Wurubwarâ Gifiye fô na dàà ba. Áwô gâtâ è di ânæ-nyalâ fô na gyegeye â ba. Áwû wûu gama pâgâ áwô gâtâ è di Gifiye fô mô â ba. 47 Adam-gyangbasâlâ fô e ye gâtûnkwaawaa gaanæ, yema atæn gâ Wurubwarâ â ka â mâ wô. Mô Adam-malâ fô bærâ, e ye gâ gatala. 48 Gâ anlâ gâtâ Adam gâtâ e ye gâtûnkwaawaa gaanæ fô è we fô, gâlâ ke gâ gâtûnkwaawaa gææ bânæ mô bè we. Gâ anlâ gâtâ Adam gâtâ e ye gatala fô è we fô, gâlâ ke gâ wô bânæ mô bè we. 49 Gâ anlâ gâtâ gâtûnkwaawaa gæænæ fô wodu wû sara taanæ fô, gâlâ ke gâ gatala giiyo fô mô wodu waà sara taanæ. 50 Mææn bânæ, n te len yàà nyænla alâ, gænyan gâtâ gi di koro-kpaba ma nkalan fô

gæn nan talæ gi gyu Wurubwarâ Bugyu fô baanæ. Gâ koro-kpaba nyawû gâtâ waà mæna lâ wûn nan talæ wû sara gakpaakpa. 51 Æ sæ giten yà nûn ade-bubwalâ nyayæ! Ade fô n di alâ, nka âtæ powu nan ku, mô fô, Wurubwarâ eè foma âtæ ma bânæ gâtâ bâ mâ âkæælæn ma Kirisito, gâ be ku fô powu tiinundu ma tii koro-kpaba. 52 Nyawû waà sere disere-kæælæn, anlâ bûnûn bûû gâgbârâ, ôkûna gâtâ baà fûn dækantan-sûlâ-ôkûna fô. Yema baà fûn dækantan, gâ bekulâ baà lama be ye diku daanæ, gâ bân nan næ mæna. Gâ âtæ gâtâ tî sa nkpa anæ fô tiinundu waà foma. 53 Yema wù di gâtâ tii koro-kpaba gâtâ waà mæna lâ wàà wura âwû gâtâ wûn mænæ mæna, gâ âwû gâtâ wuu ku fô mô, waà wura âwû gâtâ wûn nan ni ku wû nya. 54 Gâ gengyi wûmænalâ fô wù were wura âwû gâtâ wûn nan næ mæna, abââ gengyi wukulâ fô mô wù were wura âwû gâtâ wûn nan ni ku fô, nyawû waà yâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yàà ba waanæ. Ade fô n di alan, “Be di diku dii koro, gâ bâ mæna dæ.” 55 “Diku, aakâma gâtâ à de aa di bânæ boo koro fô, wü sa ganæ? Diku, aakâma gâtâ à de aa sa bânæ dæyæyâ fô, wü sa ganæ?” 56 Ade-kpen æ yâ diku di wura ôkâma, gâ ise æ yâ ade-kpen mô i wura ôkâma. 57 Mô fô, tææ sa Wurubwarâ onyun, yema âwô na yâ gâ tæ dama Tiifonte Yesu Kirisito wo koro tæ ka ti di ade yii koro. 58 Gâlâ wuu koro mææn bânæ-lenlâ, i yela kin-kin! Æ kara yâ gænyankæ gâà kpenti yæ! Gâ ôya powu waanæ fô, æ ka koro æ sa Efonte Yesu gûtûn fô gaanæ! Yema î nyî gâtâ yææ gûtûn-mâlâ Efonte Yesu wôkâma waanæ fô wûn nan mâ tun-tun.

1 Corinthians 16

1 Gâ nkele kôba gâtâ yaà tâ æ ka æ kpà Wurubwarâ bânæ fô bærà, æ mâ wû anlâ gâtâ na wùlâ Kirisito bete akpi-akpi gâtâ bã sa Galatiya gâtûnkwaà gaanæ fô. 2 Âwû n di alâ, Yuda bete boo duwi-gyangbasâlâ-kamasâ daanæ fô, yaanæ-kamasâ e ti tiri kôba akæ â sæ gælan anlâ gâtâ ã talæ fô. Nyawû waà yâ kôba fô wàà tuma pâ nan ba. 3 Gâ gengyi n bè gyu yaakûn fô, yaà ka yaanyan-tâlâ fô æ sa yææ bânæ bâkæ gâtâ âyæ gbagba i tiri fô baalô. Fô nan âwara gækpa n fæya ma anyan fô, fô bàà ka bâ san Yerusalem ditele. 4 Gâ gengyi wü ba alâ nmæ gbagba n san fô, gâlâ wûû

bânæ fô baà fæya ma nmæ bâ san. 5 Gengyi ñ ye Makedoniya gâtûnkwaaw fô, nan ba yaakûn. Yema na mâ maamænлъ gâtâ nan dama gâ Makedoniya, pâ nan ba yaakûn. 6 Nkæfô nan sara yaakûn awi bârââ, abââ nan di okena-fila fô yaakûn, fô yàà wura æ kpà mæ mii-isele gâtâ nan san-san fô yaanæ. 7 Mææ-æsan nyayæ yaanæ bærâ, miin len gâtâ nan falæ n nya yæ gâ, mô ñ len gâtâ gengyi Wurubwarâ è yera fô, nan di awi kalansâ yaakûn. 8 Mô nan sara Efeso ditele nfan ma sere Anyan-fon yii gedi gii duwi, 9 yema Wurubwarâ â tana osele-dærâ â tâ mæ gâtâ nan mâ gûtûn-kpara gækæ. Mô bânæ kpekpesi bââ tô be yela miin koro. 10 Gengyi Timoti ã ba yaakûn fô, i to wô gepepe wo duwe dàà nûn wô, yema âwô mô ââ mâ gâ Efonte Yesu gûtûn fô ke anlâ nmæ. 11 Ânæ âkæ â kara nya wô â waran. Mô fô, æ kpà wô, fô yàà tiri wô osele olila waanæ, èè wura â ba maakûn. N tâ nya wô osele gâtâ ãã fæya ma tææwôlôn âbâ Kirisito bete fô â ba nfan. 12 Tææwôlôn Apolo bærâ, na sa wô aniya gepepe gâtâ â fæya ma tææwôlôn-do fô bàà bè silin yæ. Mô een te to â sa gâtâ ãã ba yaakûn awi nyayæ. Mô gengyi è bè wura osele fô, ãã ba yaakûn. 13 Æ kara finla koro! I ton yii getodi fô gaanæ kin-kin! I yela giteni gaanæ! I wura ôkâma! 14 Æ mâ yaade powu gænæ-len gaanæ! 15 Sitefana bærâ, î nyî gâtâ âwô ma wô dækpara dææ bânæ n di bânæ gâtâ be gyegeye be to Kirisito be di Akaya gâtûnkwaaw gaanæ. Gâ bâ ka koro bâ tâ, gâ bââ kpà Kirisito bânæ fô. 16 Mææn bânæ, n te koturu yæ alâ æ warama koro æ tâ gâlâ wûû bânæ nyabâ, ma âbâ gâtâ bââ mâ gûtûn nyagæ ke fô. 17 Wû mâ mæ ôsâ ôkûna gâtâ Sitefana, ma Fotunato, ma Akayiko bâ ba maakûn fô. Âbâ na bè sere yii didin. 18 Bâ bã sa mæænkala ôkâma anlâ gâtâ bâ sa âyæ mô fô. Wû di gâtâ tàà tiri gâlâ wûû bânæ diyere. 19 Kirisito bete akpi-akpi gâtâ bã sa Asiya gâtûnkwaaw gaanæ fô bââ sa yæ onyun. Akwila ma Pirisila bââ sa yæ onyun gepepe, yema âyæ ma âbâ æ mâ âkælæn ma Efonte Yesu. Gâlâ ke gâ Kirisito bete dikpi gâtâ bee ti tuma bôô dækpara fô mô, bââ sa yæ onyun. 20 Kirisito bete powu gâtâ bã sa nfan fô, bââ sa yæ onyun. Æ ka Kirisito gænæ-len i mu bâwôlôn yàà sa bâwôlôn onyun ôsâ waanæ! 21 Nmæ Pawulo gbagba n de mææn gûlô n tâ âwara onyun wûû gâsa nyawû lâ. 22 Gengyi âkæ ân taa len Efonte Yesu fô, Wurubwarâ â fwala gâlâ gæænæ. Tiifonte Yesu, ba! 23 Efonte Yesu â bwala yæ èè yela yæ gama.

24 Mææn bânæ, ñ len âyæ powu gâtâ Kirisito Yesu wo koro âtæ powu ti di âkæælæn fô. Wû ba waanæ.

2 Corinthians 1

1 Gækpa nyagæ gi ye nmæ Pawulo gâtâ ñ di Yesu Kirisito wônæ-salâ Wurubwarâ gelenbi gaanæ fô, ma tææwôlôn Kirisito-te Timoti taakûn. Tææ âwara gæ tæ tæyâma âyæ Kirisito bete dikpi gâtâ î sa Korinto ditele daanæ, ma Wurubwarâ bânæ anlâ âyæ ke gâtâ e kpèlè bâ â pæna â sæ â tâ koro, gâ bã sa Akaya gâtûnkwaawaa gaanæ powu fô. 2 Tiite Wurubwarâ ma Tiifonte Yesu Kirisito bôô gâbwala ma boolila wû sara ma âyæ. 3 Æ yâ taà sa Wurubwarâ gâtâ è di Tiifonte Yesu Kirisito wote fô onyun. Âwô n di gutunkoro giite, gâ wakûn gâ gâdô-sa powu gi ye. 4 Âwô n tâ dõ â sa tæ taade-welâ powu yaanæ, fô wàà yâ taà talæ tæ ka gâdô-sa gætôkô gâtâ ti wura ti ye wakûn fô tæ kpà âbâ gâtâ bã sa dæyæyâ-kamasâ daanæ fô. 5 Gâ anlâ gâtâ tii we dæfana kpekpesi anlâ gâtâ Kirisito e we fô akæ lâ, gâlâ ke gâ Kirisito wo koro âtæ mô tii wura gâdô-sa-dærâ anlâ gâtâ e wura fô akæ. 6 Gâtâ âtæ Kirisito bânæ-salâ tii we dæyæyâ fô, wûû yâ âyæ ii wura gâdô-sa ma nkpa geto. Gâ gâtâ tii wura gâdô-sa fô, wûû yâ âyæ mô ii wura gâdô-sa. Nyawû wûû yâ ææ talæ i wura oturu i yela dæyæyâ gâtâ âtæ ke tii we fô daanæ. 7 Tææ bûnûn bü gyaga Wurubwarâ wo koro gepepe gâtâ ââ yâ yàà talæ i yela kin-kin, yema tî nyî gâtâ anlâ gâtâ ii we dæfana gâtâ tii we fô akæ lâ, gâlâ ke gâ yaà wura gâdô-sa gâtâ tii wura fô mô akæ. 8 Mææn bânæ, ñ len gâtâ yàà nyænla taade gâtâ ti we Akaya gâtûnkwaawaa gaanæ. Bânæ bâ yâ tii koro gæ baba tæ dûkô gæ kaara ôbalan gâtâ wû yâ tææ bûnûn bûn mænæ gyaga nkpa wo koro gba. 9 Tiituru yaanæ fô wù we tæ anlâ gâtâ bâ dõ tii diku daade bâ sæ, alâ taà ku. Nyawû wû yâ tæen ka tææ bûnûn tæ gyaga âtæ gbagba tæækâma wuu koro. Mô fô, wû yâ tæ ka tææ bûnûn tæ gyaga Wurubwarâ gâtâ ââ tōlâ bekulâ fô woko wo koro. 10 Âwô na tiri tæ e ye diku daade nyayæ yaanæ, gâ e biri e tiri tæ bè ye ma ñdò, gâ eè tiri tæ. Tææ bûnûn bü gyaga wo koro gâtâ eè ti tiri tæ. 11 Âyæ mô i tiri onyun æ ka æ kpà tæ. Âwû fô gâbwala gâtâ gaà ba gæ tâ tæ, bânæ boo-inyun-tiri yii koro fô, gaà yâ

bânæ kpekpesi bàà sa Wurubwarâ onyun tii koro. 12 Gænyan-kælaen gâtâ gii koro tææ bûma koro gatala fô n di alâ taamænla î dô tæ kyâkyâ alâ tii tiri tiituru waanæ tæ mâ taade gâtâ dædææ dæn ma waanæ bânæ powu baanæ, gbagbaagba fô âyæ yaanæ. Nka gâtûnkwa nyagæ gææ gâsâyæ gâ ti de tææ mâ taade-mâlâ nyayæ, mô fô ti de gâ Wurubwarâ gâbwala gâtâ â tâ tæ fô tææ mâ taade-mâlâ. 13 Ade gâtâ tææ âwara yæ fô powu i di ade gâtâ âyæ gbagba î talæ æ kalan, gâ î talæ æ nûn yaanæ. 14 Anlâ gâtâ æ wârâ nûn waanæ bârââ lâ, ñ nyî gâtâ yaà bā nûn waanæ gepepe alâ âtæ n di bânæ gâtâ boo koro yaà bûma koro gatala, anlâ gâtâ âyæ mô yii koro taà bûma koro gatala duwi gâtâ Efonte Yesu Kirisito eè biri â ba fô. 15 Mææn bûnûn bü gyaga gâtâ yaà nûn gâlâ gaade nyayæ yaanæ gepepe. Gâlâ wuu koro nafô na mâ maamænla gâtâ nan gyegeye n ba yaakûn, fô yaà wura ôsâ wuu gedi dænyôô-dænyôô, 16 yema na len gâtâ gengyi n tâ fôrô Makedoniya gâtûnkwa gaanæ fô, nan dama yaakûn, gâ ñ biri n tâ ba fô, nan biri n dama yaakûn, fô yaà tiri mæ osele nan san Yudeya gâtûnkwa gaanæ. Mô wun mini pe. 17 Gâtâ na foma maamænla anlâ lâ, ñ we yâræ-yâræ abââ? Abââ na ka amænla ætôkô bânæ-nyalâ boo gelenbi gaanæ gâtâ wuu wulâ alâ ñ ba inyun ænyôô-ænyôô? 18 Mô anlâ gâtâ Wurubwarâ ân taa ye gama ma wade fô, gâlâ ke gâ taade-dôlâ in di inyun ænyôô-ænyôô. 19 Yema Wurubwarâ wobi Yesu Kirisito gâtâ nmæ ma Siliwano ma Timoti tæ dô wo koro gaade tæ tâ yæ fô en di gâ inyun ænyôô-ænyôô yæænæ, gâtâ ââ dô alan, “Ææn,” fô alan, “Kwa.” Mô fô, âwô bærâ, è yera fô, e yera. 20 Gâ wü san ma âwô Yesu Kirisito wo koro gâ Wurubwarâ wade gâtâ â dô â sæ fô powu î sa waanæ. Âwû n tâ yâ gâ tææ dama gâ wo koro tæ dô alâ, wû ba gâlâ, tæ ka tæ tōlâ Wurubwarâ diyere. 21 Gâ wù di gâ Wurubwarâ n tâ yâ gâ âtæ ma âyæ powu tii yela tii geto-Kirisito-di gaanæ kin-kin lâ, gâ e tiri tæ, gâ â sa tæ alâ tæ ma mâ wo gelenbi. 22 Âwô ke na ka wô gûlô â gyaga tii koro, gâ ti wura wo Gifiye gâtâ â ka â sæ gataen tii-ituru yaanæ lâ. 23 Wurubwarâ ee di mæ adansâ gâtâ miin len nan bè tiira yæ giten okoro gâ na foma maamænla mæn mænæ ba âyæ Korinto bete yaakûn. Mô fô, n te len gâtâ yaà foma yaamænla. 24 Wun di alâ tii len taà mâ yii befonte getodi fô gaanæ, yema î fûrûma î yela getodi fô gaanæ kin-kin. Mô fô, yææsâ wuu gedi wuu koro

gâ tææ kpà yæ lâ.

2 Corinthians 2

1 Gâlâ wuu koro na mâ maamænâ gâtâ mæn nan næ ba n bã yâ yii koro gâà ku yæ. 2 Gengyi ñ bã yâ yii koro gi ku yæ fô, ânyan âbâ nan yâ mæ nan di ôsâ? Nka âyæ gâtâ na yâ yii koro gi ku yæ fô? 3 Âwû na yâ gâ na âwara gækpa gætôkô na tæyâma yæ fô. Miin len gâtâ nan ba yaakûn, fô âyæ gâtâ nafô yaà yâ miin koro gâà furu mæ fô yàà yâ miin koro gâà ku mæ. Yema n te to âyæ powu n sa gepepe alâ, gengyi ôsâ wü sa maanæ fô, wù di ôsâ tâ âyæ powu. 4 Ôkûna gâtâ na âwara yæ gækpa fô, mææ-ækpæn ææ kôrô mæ. Amænâ yææ gâsa ma bûnûntu gâ na ka na âwara gæ. Nka alâ na mâ gâlâ, fô yii koro gâà ku yæ, mô fô, gâà yâ yàà we gelen gâtâ n te len yæ. 5 Ete gâtâ â mâ ade-kpen, gâ na dõ wade mææn gækpa fô gaanæ fô bærâ, gengyi ã mâ ade gâtâ ææ yâ ânæ wo koro gii ku wô fô, nka miinko gâ â yâ miin koro gi ku mæ. Osele wûkæ waanæ fô, â yâ âyæ powu yii koro gi ku yæ. Wun di alâ n te tiira ade yaanæ. 6 Giten gii getiira gâtâ yaanæ kpekpesi i tiira gâlâ wûûnæ fô giiko gî sô tâ wô. 7 Mô nkele bærâ, wù di gâtâ yàà ka æ kyâ wô, fô yàà sa wô koro-geton. Nka gâlâ fô, âã sa amænâ gûsô, gâtâ waà yâ wakola yàà yô wô. 8 Gâlâ wuu koro n te koturu yæ alâ, i tiri yææ gænæ-len i wulà wô. 9 Ade gâtâ yii koro gâ na âwara yæ gækpa fô n di gâtâ nan wura n kârâ yæ n we alâ, ææ sæ giten æ nûn maakûn ade powu yaanæ. 10 Gengyi yaà ka ete fô wade-kpen æ kyâ wô fô, nmæ mô nan ka n kyâ wô. Gâ gengyi ade ækæ î sa gâtâ wù di gâtâ nan ka n kyâ wô gba fô, âyæ yii koro gâ nan ka n kyâ wô Kirisito diyere daanæ. 11 Gâlâ waà yâ Wurubwarâ wokengbelilâ fô ân nan wura osele tii koro, yema tî nyî wô dægyasâyæ diisele fô gepepe. 12 Ôkûna gâtâ na ba Tora ditele fô, Efonte Yesu â tana osele â tâ mæ na dõ wade fô. 13 Mô, maamænâ yaanæ æen dûrô mæ kyâkyâ, yema min we mæænwôlôn Tito dûkô, gâtâ nan dama wo koro n nûn n ye yaakûn. Gâlâ wuu koro na kala Tora bete, gâ na san na da Makedoniya gâtûnkwaà gaanæ. 14 Mô n tâ sa Wurubwarâ onyun, yema Kirisito e di diyere wô bâkyûnlâ boo koro. Gâlâ ke gâ Kirisito wo koro âtæ mô tii di diyere tææ

bâkyûnlâ boo koro ôya-kamasâ, gâ Kirisito ââ dama tii koro â yâ wo koro gaade yææ gânyænla ææ yasæ æ san ôkûn-kamasâ anlâ gænyan ma ofen. 15 Yema Wurubwarâ bûnûn baanæ fô âtæ n di Kirisito gænyan ma ofen bânæ gâtâ ee to bâ nkpa, ma âbâ gâtâ bee ku be lulu fô baanæ. 16 Bânæ gâtâ bee ku be lulu fô baakûn fô, Kirisito wo koro gaade fô ì we anlâ gænyan-fwalâ gii getuna gâtâ wù di diku gakpaakpa. Mô âbâ gâtâ Wurubwarâ ee to bâ nkpa fô baakûn bærâ, Kirisito wo koro gaade fô ì di gænyan ma ofen gâtâ gi di nkpa gakpaakpa. Gâ ânyan na kûtûma Kirisito wo koro gaade nyayæ yææ gâdõ? 17 Âtæ tin we anlâ bânæ kpekpesi gâtâ bè de Wurubwarâ Ade bee di gæyâ fô. Mô âtæ bærâ, Wurubwarâ bûnûn fô, tì yela gâ anlâ bânæ gâtâ Wurubwarâ e tiri, gâ â sa tæ, gâ tææ dama Kirisito wo koro ti tiri tiituru yaanæ tæ dõ Wade fô.

2 Corinthians 3

1 Ade gâtâ na dõ lâ ii wulà alâ ti ni biri tii sila koro gafô? Abââ wù kûtûma gâtâ tàà ton gækpa gâtâ gaà tiri tæ gi wulà tæ môma yæ, abââ taà to gækpa ti ye yaakûn anlâ gâtâ bânæ bâkæ bââ mâ fô? 2 Wun di gâtâ tàà mâ gâlâ, yema âyæ gbagba n di tææ gækpa gâtâ gii tiri tiinundu gi wulà, gâ Kirisito â âwara gæ â sa yiituru yaanæ. Âyæ n di tææ gækpa gâtâ ânæ-kamasâ ee we â kalan, 3 gâ gii tiri gi wulà alâ, ì di gâ Kirisito gækpa gâtâ gæ dama tii koro gæ ba. Gin di gækpa gâtâ bânæ bâ ka butu-dæya tun-tun bâ âwara, mô fô, Kirisito â ka gâ Wurubwarâ Gifiye â âwara gæ. Gin di gâ gækpa gâtâ â âwara â gyaga ataa patala-patala yii koro anlâ gâtâ â mâ wukukuba waanæ fô, mô fô, gi di gækpa gâtâ â âwara â sa bânæ-nyalâ boo-ituru yaanæ. 4 Ade nyayæ n di ogin gâtâ Kirisito wo koro tî ba Wurubwarâ anæ. 5 Wun di gâ alâ âtæ tæækâma waanæ fô tæ kûtûma. Âtæ gbagba tæen nan talæ tæ mâ gænyankæ tææ gûlô gii koro. Tæækâma powu wuu ye gâ Wurubwarâ wakûn. 6 Âwô na yâ tæ gâ tæ kûtûma, gâ tæ bã mâ dikola-fon gâtâ Wurubwarâ â ta ma âtæ fô dææ bâsûmalâ lâ. Dikola-fon nyadæ dæn san ma gâ Ise gâtâ bâ âwara fô yii koro, mô fô, dî san ma gâ Wurubwarâ Gifiye gii koro. Yema Ise gâtâ bâ âwara fô ææ môma diku, mô Gifiye fô gææ tâ nkpa. 7 Tiitu Mose wo-Ise

fô bærâ, Wurubwarâ â âwara yæ â gyaga gâ ataa patala-patala yii koro. Ôkûna gâtâ Wurubwarâ â ka Ise fô â tâ Mose fô, æ ba ma Wurubwarâ gingyebi. Gingyebi fô gæ yâ Mose bûnûn bû âalagæ, gâtâ wû yâ Isareli bete fô bân talæ bâ nya Mose bûnûn baanæ. Fô gâalagæ gætôkô giinyun gi ku gba gafô. Gengyi Ise ætôkô gba, gâtâ ææ môma diku fô æ ba ma gingyebi fô, 8 âwû bærâ, Wurubwarâ Gifiye gâtâ gæ môma nkpa fô gaà ba ma gingyebi gâtâ gî sô da gingyebi-do gætôkô. 9 Gengyi dæsûma gâtâ dii tin bânæ dæpwâ fô, di wura gingyebi fô, âwû bærâ, dæsûma gâtâ dææ yâ bânæ boo-isele ææ tûna Wurubwarâ bûnûn fô daà wura gingyebi-dærâ da dido dætôkô. 10 Gbagbaagba fô, âwû gâtâ nafô wû ba gingyebi fô wûn mænæ ma gingyebi, yema gingyebi-dærâ gâtâ gæ da gæ fô okoro. 11 Gengyi âwû gâtâ wû bã da fô, wû ba ma gingyebi fô, âwû bærâ, âwû gâtâ wû sa gakpaakpa fô wuu gingyebi gaà sô da! 12 Gâtâ tí ba gâlâ wûû bûnûn bûû gâgyagakûn okoro, tæen taa bubwa taade-dõlâ. 13 Tin we anlâ Mose gâtâ â ka dæyan â sû wô bûnûn, fô Isareli bete fô bân nan wura be we alâ wô bûnûn bûû gâalagæ fô giinyun wuu ku fô. 14 Mô Isareli bete fô baamænâ i ku. Yema bè ye ma ndò, gengyi bâ kalan Mose wo-Ise fô, wû we anlâ dæyan gâtâ wukukuba waanæ Mose â ka â sû wô bûnûn fô dí sangba dí sû. Nyawû wuu wùlà alâ bân taa nûn ade yaanæ. Yema geto-Kirisito-di wuuko-kwan nan talæ wu tiri dæyan fô, fô ânæ ãã nûn Wurubwarâ Ade fô yaanæ. 15 Gbagbaagba fô, bè ye ma ndò gba, gengyi bâ kalan Mose wo-Ise fô, fô dæyan fô dæ sû Isareli bete fô bôô bûnûn gâtâ bân taa we Wurubwarâ Ade fô yaanæ. 16 Mô gengyi ânæ è bo e fi wo koro â ba Efonte Yesu Kirisito wakûn fô, fô dæyan fô dæn nan næ sû wô bûnûn. 17 Yema Efonte n di Wurubwarâ Gifiye fô. Gâ ôkûn gâtâ Efonte Gifiye gî sa fô, dûkô gâ koro gii geto gî sa. 18 Gâ âætæ powu gâtâ gænyankæ gæn sû tææ bûnûn fô, tii tiri Efonte gingyebi ti wùlà. Tiinundu wuu foma wû mâ âwô gbagba wonundu, gâ ôya-kamasâ waanæ fô tii wura wo gingyebi-dærâ fô tæ fæya. Gâlâ gaade nyayæ i ye gâ Efonte Gifiye fô gaakûn.

2 Corinthians 4

1 Gâlâ wuu koro, gâtâ Wurubwarâ e wula tii gutunkoro, gâ â ka gâlâ gææ gûtûn â sa tææ gûlô lâ, tii koro gæn taa ku tæ. 2 Mô fô, ti tiri koro ti ye anænfa-de, ma ade yææ gâmâ-bubwa yaanæ. Tæn taa mâ dægyasâyæ daade, gâ tæn taa ka ade ækæ ti sugba ma Wurubwarâ Ade fô. Mô fô, tii tiri Wurubwarâ Ade gâtâ î sa waanæ fô tæ dô gepepe bânæ baanæ tæ ka ti tiri tiinundu-kpara Wurubwarâ bûnûn ti wùlà ânæ-kamasâ gâtâ wamænâ î dô kyâkyâ. 3 Gâ gengyi bâkæ bân taa nûn Nkpa-geto Gaade gâtâ tææ dô lâ yaanæ fô, âwû bærâ, wù di âbâ gâtâ baà ku be lulu osele fô booko. 4 Yema gâtûnkwa nyagæ giigy gâtâ è di Wurubwarâ wokengbelilâ fô e tin bânæ bôtôkô gâtâ bân taa to Yesu Kirisito be di fô bô bûnûn. Gâlâ wuu koro bân taa we gâamaæ gâtâ gî sa Nkpa-geto Gaade gâtâ ii tiri wo gingyebi i wùlà fô yaanæ. Gâ bân taa we bâ nyænla alâ Kirisito n di Wurubwarâ wonundu gbagba. 5 Æ nyænla alâ, nka âtæ gbagba tii koro gaade gâ tææ dô. Tææ dô gâ Yesu Kirisito Nkpa-geto Gaade, alâ è di Efonte, gâ wo koro âtæ mô ti di bânæ gâtâ tææ kpà yæ. 6 Yema Wurubwarâ gâtâ â dô, ôkûna gâtâ ââ mâ anyan powu fô, alan, “Gâamaæ gæ ba dibilin fô daanæ fô,” âwô ke na yâ gâ gâamaæ gæ ba tiituru yaanæ, fô wàà yâ tàà we tæ nyænla Wurubwarâ gingyebi gâtâ gî sa Kirisito dæsarabi daanæ fô. 7 Mô âtæ gâtâ angyebi-nyan nyayæ î sa taanæ fô, ti we gâ anlâ anyan-maralâ, fô wàà wùlà alâ ôkâma-dærâ fô gbagba wu ye gâ Wurubwarâ wakûn, nka âtæ taakûn. 8 Tii we dæyæyâ osele-kamasâ waanæ, mô dæn taa di tii koro. Ækæ yaanæ fô tæn taa we âwû gâtâ tàà mâ, mô tii koro gæn taa ku tæ. 9 Bââ nyanla tæ, mô Wurubwarâ ân taa tiri bûnûn â yâ tæ. Bââ gbârâ tæ bâ fæna diku-diku, mô tæn taa ku. 10 Duwi n di duwi tii we dæyæyâ ma diku anlâ gâtâ Yesu e we fô tii koro-kpaba waanæ, fô wàà tiri wu wùlà alâ, Yesu wô nkpa fô mô ã sa taanæ. 11 Yema âtæ gâtâ ti si lâ, Yesu wo koro bee tiri tæ bâ tâ diku duwi n di duwi, fô wàà yâ ânæ-kamasâ èè we alâ, Yesu wô nkpa fô ã sa âtæ gâtâ tii koro-kpaba wàà ku lâ taanæ. 12 Âtæ tii tuma diku daade, fô âyæ yàà wura nkpa gakpaakpa. 13 Tæn fâ ma ade nyayæ powu yii gewe, okoro tî sangba tii to Kirisito ti di, gâ tææ dô wade, anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dô fô. Æ dô alan, “Na to na di, gâlâ wuu koro gâ na tabûrû.”

Getodi-kælæn gætôkô gâ âtæ mô ti to ti di. Gâlâ wuu koro gâ tææ tabûrû

lâ. 14 Yema tî nyî gâtâ âwô gâtâ â tōlà Efonte Yesu e ye bekulâ baanæ fô
âã dama Yesu wo koro â tōlà âtæ mô, fô ãã ka âtæ ma âyæ powu e bè yela
wô bûnûn baanæ. 15 Taade nyayæ powu ì di tâ yii gepe, fô anlâ gâtâ
Wurubwarâ gâbwala gî sô, gâ bânæ kpekpesi bee wura gæ lâ fô, gâ yâ
bàà sa Wurubwarâ onyun bàà tōlà wo diyere. 16 Gâlâ wuu koro taakola
æn taa ku tæ. Ma gâtâ tii koro-kpaba wuu ku wû yôlô gba fô, tiinundu-fon
fô bærâ, wuu wura ôkâma duwi n di duwi wû fæya. 17 Yema nkenke wuu
dæyæyâ bâràâ gâtâ tii we, gâ dæn nan di awi lâ, daà yâ tàà bè wura
gingyebi-dærâ gâtâ gî sa gakpaakpa, gâ gæn ma dækûsû fô. Gâlâ gii
gingyebi-dærâ nyagæ gî sô da dæyæyâ gâtâ tii we gâtûnkwaã gii koro lâ.
18 Yema tæn ka tææ bûnûn tæ gyaga gâ anyan gâtâ tii we fô yii koro, mô
tææ bûnûn bü gyaga gâ anyan gâtâ tæn taa we fô yii koro. Yema anyan
gâtâ tii we fô æn nan di awi. Mô anyan gâtâ tæn taa we fô bærâ, î sa
gakpaakpa.

2 Corinthians 5

1 Tî nyî gâtâ gengyi koro-kpaba gâtâ wù we anlâ ôpanpan gâtâ tî sa
waanæ gâtûnkwaã gii koro lâ wù ku fô, tî ba gâsarakûn-fon gâtâ gî sa
Wurubwarâ wakûn. Gî di gâsarakûn-fon gâtâ Wurubwarâ na mâ gæ, gâ gî
sa gakpaakpa. 2 Mô nkenke gba fô tææ tûrûn, yema tii len gepepe gâtâ
nafô Wurubwarâ ãã sa tæ koro-kpaba-fon gætôkô anlâ ngba. 3 Gengyi ã
ka â sa tæ gâlâ fô, wûn nan mâ anlâ gâtâ tî san dibolon-kwaã. 4 Gâ ôkûna
gâtâ tî sangba tî sa koro-kpaba nyawû waanæ lâ fô, tææ tûrûn anlâ gâtâ
ditola dækæ n tâ nyæ tæ. Wun di gâ alâ tii len tàà ye koro-kpaba nyawû
waanæ. Mô fô, tii len gâtâ Wurubwarâ ãã sa tæ koro-kpaba-fon gâtâ gî sa
gatala fô, fô nkpa èè di koro-kpaba gâtâ waà ku wû da fô wuu koro. 5 Gâ
wù di Wurubwarâ na mâ tæ â tâ gâlâ wuu gefoma gætôkô, gâ â ka wo
Gifiye â sæ gataen â tâ ade gâtâ yaà bã ba fô. 6 Gâlâ wuu koro ôya-kamasâ
waanæ fô, tii koro wûn taa ku tæ. Tî nyî gâtâ ôkûna gâtâ tî sa koro-kpaba
waanæ nfan lâ, tæn taa we Efonte Yesu gûnûn-âôrô. 7 Yema geto-Yesu-di
gâ tî de tî san, nka ade gâtâ tii we fô. 8 Gâlâ wuu koro tî ba ogin gakpa. Tî
len gba gâtâ tàà ye koro-kpaba nyawû waanæ fô tàà ma we Efonte Yesu

gûnûn-âôrô. 9 Gengyi tî sa koro-kpaba waanæ nfan oo, tî ye tii koro-kpaba waanæ tæ da oo, ade gâtâ tææ sæna bûnûn yii koro n di alâ, taade-mâlâ yàà di Efonte Yesu gûnûn. 10 Yema wù di gâtâ âtæ powu tàà bè yela Kirisito bûnûn, fô ãã dõ tææ gôdô, fô ãã tæyâla âkamasâ anlâ gâtâ wade-mâlâ gâtûnkwaã gaanæ ì we, fô âkamasâ eè wura dæpwâ dii getin, abââ aten yii gedi. 11 Gâ gâtâ tî nyî anlâ gâtâ wù di gâtâ tàà serenti Efonte okoro, tææ tabûrû tæ tâ bânæ. Anlâ gâtâ âtæ tî we fô bærà, Wurubwarâ ã nyî kaara, gâ n te to n di gâtâ âyæ mô î nyî tæ yaamænâ yaanæ. 12 Wun di gâ alâ, tii ni sila koro tæ tâ yæ. Mô fô, tææ kûna yæ ade gâtâ yàà yâ yàà talæ æ bûma koro gatala tii koro. Âwû fô yaà talæ ì wura ade æ dõ bânæ gâtâ bââ bûma gâ koro gatala bânæ baade-mâlâ okòro yii koro be kere anlâ gâtâ bânæ boo-ituru yaanæ ì we bâ ya fô. 13 Gâ gengyi ii to ì di alâ tææ dõ gâlâ gaade nyayæ okoro taayu æ mæna fô, æ mæna æ tâ Wurubwarâ. Mô gengyi tææ bûnûn bü dô mô fô, bü dô tâ âyæ. 14 Gâ Kirisito gænæ-len fô gi di taayu, yema tî nyî gepepe gâtâ ânæ-kæläen na ku bânæ powu boo didin, gâ gâlâ wuu koro wù we anlâ âtæ powu ti ku. 15 Yesu Kirisito na ku â tâ bânæ powu, fô wàà yâ âbâ gâtâ bè si fô bân nan næ sara bôô gûlô gii koro, mô fô, baà sara bâ tâ Yesu Kirisito gâtâ e ku boo didin, gâ â lama e ye bekulâ baanæ fô. 16 Gâlâ wuu koro, ye nkele san fô, nka amænâ gâtâ bânæ-nyalâ bè de bââ kârâ bânæ fô gâ tî de tææ kârâ bânæ. Ôya wûkæ waanæ fô, nafô osele gâtâ bânæ-nyalâ bè de bââ kârâ bânæ fô gâ tæ ka tæ kârâ Kirisito. Mô nkele tæen mænæ taa næ kârâ wô gâlâ. 17 Gâlâ wuu koro gengyi âkæ ã bã mâ âkæläen ma Kirisito fô, e biligi ânæ-fon. Wade-kuba fô powu æ da, gâ ade-fon æ ba. 18 Ade nyayæ powu ì di gâ Wurubwarâ wade-mâlâ. Â dama Kirisito wo koro â pæna âtæ ma âwô Wurubwarâ tii getite. Gâ â tâ tæ gûtûn alâ tæ dõ gâlâ gaade, fô tàà ka tæ pæna bânæ ma âwô boo getite. 19 N tâ dõ n wulà alâ, Wurubwarâ ã san ma Kirisito wo koro ââ pæna bânæ powu ma âwô Wurubwarâ boo getite, gâtâ ân mænæ taa nya bânæ baade-kpen. Gâ â ka bânæ ma âwô boo getite gææ gâpæna gaade-dõlâ â sa tææ gûlô. 20 Gâlâ wuu koro tî di gâ Kirisito bânæ-salâ gâtâ tî yela wo didin, gâtâ Wurubwarâ ã san ma tii koro ee koturu yæ. Tî yela Kirisito bæsäeræ baanæ tii koturu yæ alâ, æ yâ âyæ ma Wurubwarâ yii getite wàà mâ ôsâ. 21 Yema alâ

Wurubwarâ â yâ Kirisito gâtâ ade-kpen ækæ æn ma wanæ nya fô â ka taade-kpen e tola, gâ taade-kpen æ mâ wô anlâ ade-kpen yææmâlâ, fô wàà yâ taade yàà tûna Wurubwarâ bûnûn Kirisito wo koro.

2 Corinthians 6

1 Tì di gâ bânæ gâtâ âtæ ma Wurubwarâ n tâ mâ gûtûn. Gâlâ wuu koro tii koturu yæ alâ, æ kara yâ Wurubwarâ gâbwala gâtâ i wura fô gàà mâ tun-tun! 2 Wurubwarâ â dõ alan, “Ôya-kpara waanæ fô, na nûn yaakûn, gâ nkpa-geto gii duwi daanæ fô, na kpà yæ.” Gâ nmæ Pawulo n tâ dõ yæ alan, nkenkele n di ôya fô gbagbaagba, gâ òdò wuu duwi nyadæ n di nkpa-geto gii duwi fô. 3 Tæn ka gænyankæ tæ sù âkæ wosele gâtâ wàà sa gûtûn gâtâ Wurubwarâ â ka â sa tææ gûlô fô dædææ. 4 Mô fô, taade-mâlâ powu yaanæ fô ti tiri ti wùlà alâ, tì di Wurubwarâ bâsaranyan, yema tii wura oturu ti yela kin-kin dæyæyâ, ma koro gææ gâbaba, ma dæfana kpekpesi daanæ. 5 Be tiba-tiba tæ gepepe, gâ be gye tæ bâ tan. Bâ san be tiira-tiira tæ bânæ baanæ. Tæ nyæ tii koro tæ mâ gûtûn tæ kaara ôbalan, gâ tin wura bûda gba tæ fwa, gâ tæ san-san ma dækpan. 6 Tii tiri ti wùlà alâ, tì di Wurubwarâ bâsaranyan tææ dæsarabi gâtâ dæn ma dædææ dækæ fô daanæ. Tii tiri ti wùlà alâ, tì di Wurubwarâ bâsaranyan ade yææ gânyænla, ma tii duwe-lila, ma tææ gænæ-kpara, ma ade gâtâ Wurubwarâ Gifiye gæ yâ tææ mâ fô, ma gænæ-len gâtâ didebila dæn ma gaanæ fô yaanæ. 7 Tææ dõ gâ ade gâtâ î sa waanæ, gâ tææ mâ ade powu Wurubwarâ wôkâma waanæ. Taade gâtâ î tûna Wurubwarâ bûnûn baanæ fô n di ade gâtâ tì de yaanæ tææ dæsarabi nyadæ daanæ fô. Ade fô ì we anlâ anyan-kpâlâ akpa gâtâ tì de dæbæyan ma ologyi tææ kpà getodi gaakpa fô. 8 Bânæ bâkæ be tiri tæ diyere, mô bâkæ bâ sa tæ gânônkôbwæ. Bâkæ be toro tæ, mô bâkæ be sila tæ. Bâkæ bââ nya tæ anlâ tì di bâgbanlâ bânæ, mô taade î dõ. 9 Bâkæ baakûn fô tin di bânæ bâkæ, mô fô, tii diyere di ye gepepe. Gengyi à we tæ fô, àà dõ alâ tì bè ku gafô, mô nya, tî ba nkpa. Bâ nyanla tæ gepepe, mô tin ku. 10 Tî san ma amænla, mô fô, Kirisito wo koro tii di ôsâ ôya-kamasâ. Tî san anlâ beyenpu, mô fô, tæ yâ bânæ kpekpesi bee wura Wurubwarâ anyan-kpara. Tî san anlâ gâtâ

tæn ma gænyankæ, mô fô, tî ba gænyan-kamasâ Kirisito anæ. 11 Oo Korinto bete, ti furu koro tæ tabûrû ma âyæ, gâ ti tirima tiituru yaanæ tæ tâ yæ. 12 Tin gye koro ma âyæ, mô fô, âyæ i gye koro ma âtæ. 13 N tâ tabûrû ma âyæ anlâ n tâ tabûrû ma bebi alâ, i furu koro ma âtæ, anlâ gâtâ âtæ ti furu koro ma âyæ fô! 14 Æ kara mâ onyun-kæælæn ma bânæ gâtâ ben di Kirisito bete yaade yaanæ. Yema anûn yii gito gâ ade gâtâ î tûna Wurubwarâ bûnûn, ma ade-kpen î ba ii di? Abââ anûn yaawôlôn gâ gâamaâæ ma dibilin î ba? 15 Abââ ôsâ mômô n sa Kirisito ma Kirisito wokengbelilâ boo getite? Abââ gedikûn mômô gâ Kirisito-te ã ba ma ânæ gâtâ en di Kirisito-te? 16 Abââ, lan gâ âtæ gâtâ tî we anlâ Wurubwarâ Dikwo-dærâ taà mâ ôkæælæn ma bekpen? Æ kûna gâtâ tî di gâ Wurubwarâ Dikwo-dærâ anlâ gâtâ Wurubwarâ â dõ alan, “Nan sara baanæ, gâ nan san-san baanæ. Nan mâ boo Wurubwarâ, gâ baà mâ mææn bânæ.” 17 “Gâlâ wuu koro æ tô i ye baanæ, fô yàà lanla koro ma âbâ! Anlâ gâ Efonte Wurubwarâ ââ dõ! Æ kara kya gænyankæ gâtâ gî ba dædææ. Âwû fô, nan to yæ.” 18 “Nan mâ yiite, gâ yàà mâ miin bebi. Anlâ gâ Efonte Wurubwarâ, Ôkâma powu Wuute fô ââ dõ!”

2 Corinthians 7

1 Mææn bâwôlôn-lenlâ, Wurubwarâ â dõ ade nyayæ powu â sæ â tâ tæ. Gâlâ wuu koro æ yâ taà fere ade-kamasâ gâtâ ææ sa tii koro-kpaba abââ tææ bâkala dædææ fô ti lulu. Æ yâ taà serenti Wurubwarâ, fô taà mâ tææ dæsarabi dàà pe di sere gakpa, gâtâ dædææ dæn ma daanæ. 2 I furu koro ma âtæ! Tæn mâ âkæ ade-kpen ækæ. Tæn mæna âkæ, gâ tin kutu âkæ. 3 Nka alâ n tâ dõ ade nyayæ n de n te tin yæ dæpwâ alâ ade gâtâ î sa âtæ ma âyæ tii getite fô i ye yaakûn. Yema na gyegeye na dõ na bã da alâ, tî len yæ tii-ituru yaanæ gâtâ wù di diku oo, nkpa oo, âtæ ma âyæ bâ lâ. 4 N te to yæ n sa gakpa, gâ n tâ bûma koro gatala gepepe yii koro. Gâ ma tææ dæyæyâ nyadæ powu gba fô, ææ sa mæ koro-geton, gâ ôsâ-dærâ gâtâ wûn ma ôkûna fô wü sa maanæ. 5 Yema ôya gâtâ tæ ba Makedoniya gâtûnkwaà gba fô, tin wura osele ti tuna. Tî fi nfan fô, bee tiira tæ, gâ tî fi lâ mô fô, bee tiira tæ. Bâkæ bâ tô be yela tii koro, gâ gæsaa mô gi ton tæ.

6 Mò Wurubwarâ gâtâ ââ sa bânæ gâtâ boo koro wu ku bâ fô koro-geton fô, âwô ke na dama Tito gâtâ e ye yaakûn â ba fô wo koro â sa tæ mô koro-geton. 7 Nka Tito gâba fô giiko, mô koro wuu geton gâtâ æ sa wô fô mô wü fæya, yema â dô tæ anlâ gâtâ na gbârâ yæ ômærae, ma anlâ gâtâ ææ sa maamænâ, gâ ææ sæna bûnûn gâtâ yàà kpà ì yela mææn gama. Gâlâ wuu koro wû mâ mæ ôsâ wû kaara. 8 Na nûn alâ gækpa gâtâ na âwara na tæyâma yæ fô gæ yâ yæ i nu koro, gâ gæn mâ yæ ôsâ. Mô fô, miin koro gæn taa ku mæ alâ na âwara gæ. Gâtâ na dàà nûn gâtâ gækpa fô gæn mâ yæ ôsâ fô, wû taga mæ, mô ñ nyî gâtâ wù di gâ ôya bâràâ wûkæ lâ gâ waà taga yæ. 9 Mô nkenkele nyawû miin koro gæ nûn mæ, nka alâ gâtâ gækpa fô gæ yâ yæ i nu koro fô okoro, mô gâtâ yii genu-koro fô gæ yâ i foma yaamænâ fô wuu koro. Yema yii genu-koro fô gi di gâ Wurubwarâ gelenbi gaanæ. Gâlâ wuu koro tí nyî gâtâ tæm mâ yæ omiri-kpen. 10 Yema genu-koro gâtâ gi di Wurubwarâ gelenbi gaanæ fô, gææ yâ ânæ ee foma wamænâ e ye wo-isele yaanæ, fô e wura Nkpa-geto. Gâlâ gææ genu-koro gæn taà taga ânæ fô gamama, mô genu-koro gâtâ gin di Wurubwarâ gelenbi fô gææ ka ânæ fô gæ san diku daanæ. 11 Æ nya anlâ gâtâ genu-koro gâtâ gæ yâ æ ba Wurubwarâ wakûn fô gæ yâ yæ æ mâ ôsa, gâ yææ bûnûn bû sæna gâtâ yàà tiri ade yiinyun. Æ nya anlâ gâtâ gæ yâ yæ i kpèn, gâ yii-ituru ii kuma yæ. Æ nya anlâ gâtâ gæ yâ na gbârâ yæ ômærae. Æ nya anlâ gâtâ gæ yâ yææ bûnûn bû sæna gâtâ ii len yàà pæna ade yaanæ, fô yàà tiira ânæ fô giten. Osele-kamasâ waanæ fô i tiri i wulà alâ ææn nyî gænyankæ ade fô powu yaanæ. 12 Gâlâ wuu koro, ôkûna gâtâ na âwara yæ gækpa fô, wun di alâ ânæ gâtâ â mâ ade-kpen fô, abââ ânæ gâtâ bâ mâ wô ade-kpen fô booko boo koro gâ na âwara gæ. Mô fô, na âwara gæ, fô Wurubwarâ ãã yâ âyæ gbagba yàà nyænla yaamænâ yaanæ gepepe anlâ gâtâ taade ì di yaade, Wurubwarâ bûnûn baanæ. 13 Gâlâ wuu koro wû sa tæ koro-geton. Koro-geton nyagæ gææ gama fô, ôsâ gâtâ wü sa Tito wanæ, yema alâ âyæ powu æ yâ wo koro wû nûn wô okoro fô, wû mâ âtæ mô ôsâ wû fæya. 14 Yema na sila yæ, gâ na bûma koro gatala yii koro na tâ wô, gâ æn yâ ænænfa yàà di mæ. Gâ anlâ gâtâ tæ dô yæ ade gâtâ î sa waanæ fô ôya-kamasâ fô, gâlâ ke gâ, koro gâtâ tæ bûma gatala yii koro tæ tâ Tito fô mô, wü sa waanæ. 15 Gâ gengyi ã nya

yii gebù, ma anlâ gâtâ æ ka gæsaa ma geserenti-koro i to wô fô, wû yâ wô ee len yæ gepepe â fæya. 16 Wü ba mæ ôsâ gepepe, yema nkele bærà ôsâ wu biri wû ba tii getite, gâ ñ talæ n biri n ka mææn bûnûn n gyaga yii koro gakpa.

2 Corinthians 8

1 Tææ bânæ, tii len yàà nyænla ade gâtâ Wurubwarâ gâbwala gæ mâ Kirisito bete akpi-akpi gâtâ bã sa Makedoniya gâtûnkwaã gaanæ fô baanæ. 2 Be we dæyæyâ-dærâ, ma ade-welâ kpekpesi. Mô ôsâ-dærâ gâtâ wü sa baanæ okoro, ma baayen fô gba fô, be tiri bôô gænæ-kpara gâtâ gæn ma dækûsû fô be wulà baanyan yææ gâtâ gaanæ. 3 Yema bâ tâ be ye âbâ gbagba boo-ituru yaanæ, gâ bâ tâ bôôkâma wuunyun. Ñ talæ n dô alâ, bâ tâ bâ kaara bôôkâma wuunyun gba. 4 Ma baayen gba fô be koturu tæ gepepe gâtâ âbâ mô bàà wura osele bâ kpà Kirisito bete gâtâ bã sa Yudeya, gâ bee we ayen fô. 5 Gâ bâ mâ ade gâtâ tæen sa amænla gba! Âwû n di alâ be gyegeye bâ ka boo koro bâ tâ Efonte Yesu, gâ bâ ka boo koro bâ tâ âtæ mô, gâtâ wü san ma Wurubwarâ gelenbi gaanæ. 6 Ade-kpara gâtâ Makedoniya bete bâ mâ fô yii koro fô, ti koturu Tito gâtâ e were sere gâlâ gææ kôba geto-to tâ beyenpu fô alâ â kpà yæ yàà mâ gûtûn-kpara gætôkô æ ma sere gii geweremakûn. 7 Ñ nyî gâtâ æ mâ ade æ kaara ade powu yaanæ. Æ mâ ade yii getodi, ma yææ gâtabûrû, ma yaade yææ gânyænla, ma yaaniya yææ gâsa, ma yii gelen tæ powu yaanæ. Gâlâ wuu koro æ nya gâtâ yaà mâ ade kôba geto-to nyawû mô waanæ. 8 Nka alâ, n tâ nyæ yæ, mô fô, ñ de aniya gâtâ Makedoniya bete bâã sa bânæ bôô gâkpà gaanæ fô n tâ nya anlâ gâtâ âyæ mô yææ gænæ-len gi we. 9 Yema î nyî anlâ gâtâ Tiifonte Yesu Kirisito gâbwala fô gi we. Í nyî gâtâ nafô ã ba Wurubwarâ gingyebi, mô âyæ yii koro â bã mâ wo koro anlâ eyenpu, anlâ gâtâ waà mâ gâ wo giyenpu fô gii koro yaà wura wo gingyebi fô. 10 Ade gâtâ nan dô yæ kadama ade nyayæ yii koro fô n di alâ, wû kûtûma tâ gâtâ yàà werema ade gâtâ i sere yææ gâmâ nkantæn fô. Âyæ na gyegeye na len gâtâ yàà tâ anyan, gâ âyæ na gyegeye æ tâ. 11 Gâlâ bærà fô, æ bûma æ mâ wû i werema, fô anlâ gâtâ ii len yiituru yaanæ gâtâ yàà tâ fô, ma anlâ gâtâ

ææ tâ fô wàà mâ ôkælæn. Æ tâ anlâ gâtâ yæækâma wuunyun wù we! 12 Gengyi ânæ ee len woturu waanæ gâtâ èè tiri gænyankæ â tâ fô, gænyan gâtâ ã ba, gâ eè tiri â tâ fô n te di Wurubwarâ gûnûn, nka gænyan gâtâ ân ma fô. 13 Wun di alâ tii len gâtâ bâkæ boo koro gâà furu bâ, fô âyæ yii koro gâà baba yæ. Mô fô, tii len gâtâ yii koro gâà nûn yæ kyâkyâ. 14 Nkenkele nyawû fô âyæ î ba anyan. Gâlâ wuu koro wû kûtûma gâtâ yàà kpà âbâ gâtâ boo koro wû baba bâ fô. Âwû fô, gengyi âyæ mô yii koro gî bā baba yæ fô, âbâ mô baà ka baanyan gâtâ bā ba fô bâ kpà yæ, fô âyæ powu yàà mâ kyâkyâ. 15 Gâlâ gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dō alan, “Âwô gâtâ â kûla kpekpesi fô en wura â kaara ôbalan, gâ âwô gâtâ â kûla bârââ fô mô, woyo wû næma wô kyâkyâ.” 16 N tâ sa Wurubwarâ onyun gâtâ â tâ âtæ ma Tito amænî-kælæn gâtâ taà nya yii koro yii getodi gaanæ. 17 Yema nka alâ gâtâ ti koturu Tito fô wuuko wuu koro gâ ââ ba yaakûn lâ, mô fô, âwô gbagba â mâ wamænî, gâ æ gbârâ wô ômææ gepepe gâtâ ãã ba yaakûn. 18 Tææ sa tææwôlôn Kirisito-te âkæ tæ fæya ma Tito bàà ba yaakûn. Tææwôlôn âtôkô n di ânæ gâtâ wô gâsan-dô Nkpa-geto Gaade fô okoro e di diyere gepepe Kirisito bete akpi-akpi fô powu baanæ fô. 19 Âwû gâtâ wü fæya fô n di alâ, Kirisito bete akpi-akpi fô powu be tiri wô alâ â san ma âtæ e to-to kôba fô. Gûtûn-kpara nyagæ gâtâ tî san-san tææ mâ fô gææ tōlâ Wurubwarâ diyere, gâ gii wùlâ aniya gâtâ âtæ mô tææ sa. 20 Gâtâ ì de kôba kpekpesi ææ sa taalô yaanæ tàà ma tâ tææwôlôn âbâ Kirisito bete gâtâ bee we ayen, gâ bā sa Yerusalem fô, tii len gâtâ tàà nya kôba fô wo koro gepepe, fô âkæ ân nan bā dō alâ ti di kôba fô. 21 Yema tii gelenbi n di gâtâ taà mâ ade ma yiisele, nka gâtâ ii di Wurubwarâ gûnûn wuuko, mô gâtâ yaà di bânæ mô gûnûn. 22 Gâlâ wuu koro tææ sa tææwôlôn Kirisito-te-do gâtâ tææ mâ gûtûn ma âwô alâ â fæya ma âbâ bàà ba yaakûn. Tæ kârâ wô tæ nya, gâ e tiri e wùlâ tæ iseke kpekpesi yaanæ alâ ã ba aniya. Gâ nkele gâtâ ee to yæ â sa gepepe lâ fô, ee len osele gba gâtâ ãã bā kpà yæ gepepe. 23 Bâsaranyan nyabâ baanæ fô, Tito n di mæænwôlôn gâtâ âtæ ma âwô n yela tææ mâ gûtûn yaanæ, gâ tææwôlôn âbâ Kirisito bete gâtâ baà fæya ma âwô bâ ba fô bærâ, bè yela Kirisito bete akpi-akpi fô bôô bææææ baanæ, gâ bââ tōlâ Kirisito diyere. 24 Gâlâ wuu koro ì tiri yææ gænæ-len ì wùlâ bâ! Æ yâ bàà nyænla gænyan

gâtâ gææ yâ gâ tææ bûma koro gatala yii koro fô, fô Kirisito bete akpi-akpi fô powu bàà we.

2 Corinthians 9

1 Kadama kôba geto-to tâ Kirisito bete gâtâ bee we ayen fô bærà, nafô wun di gâtâ nan áwara gaade ækæ n tæyâma âyæ. 2 Yema ñ nyî anlâ gâtâ ii len osele gâtâ yàà kpà bânæ, gâ wû yâ n tâ tæ bûma koro gatala yii koro n wulà Makedoniya bete fô. Na dõ bâ gâtâ âyæ gâtâ î sa Akaya gâtûnkwa fô î fûrûma ì yela ye sæyââ nkantæn gâtâ yàà kpà bânæ. Gâ yaaniya yææ gâsa fô wû tõlà bânæ kpekpesi. 3 Mô n tâ sa tææwôlôn âbâ nyabâ yaakûn, fô yàà wura æ pæna koro æ sæ anlâ gâtâ na dõ alâ yàà mâ fô, fô wàà yâ tææ gâbûma-koro yii koro ade nyayæ powu yaanæ fô wû kara mâ tun-tun. 4 Nka gâlâ fô, gengyi Makedoniya bânæ fô bâkæ bã ba ma nmæ, gâ bè bè we alâ nkyâ tii sila yæ gâ tun-tun, yema æn pæna koro fô, tææ bûnûn baà ku, gâ âyæ mô yàà di ænænfa gepepe. 5 Gâlâ wuu koro na we gâtâ wû kûtûma gâtâ nan koturu tææwôlôn âbâ Kirisito bete fô gâtâ bàà gyegeye mæ bâ ba yaakûn bâ bã nya, fô anyan gâtâ æ dõ alâ yàà tâ fô yàà tuma. Áwû fô, gengyi ñ ba fô, wûn nan mâ anlâ gænyan gâtâ na nyæ yæ gâtâ yàà tâ. Mô fô, waà wulà gâtâ âyæ gbagba n len gâ ææ tâ. 6 Gengyi ânæ een yera â áwan anyan yaabi gûsô fô, ân nan ya gûsô mô. Mô ânæ gâtâ eè yera â áwan anyan yaabi gûsô fô, âã ya gûsô. 7 Anlâ gâtâ ânæ-kamasâ â kârâ wo duyu daanæ alâ âã tâ fô, â tâ gâlâ. Wû kara bã mâ ôkpôgyôô waanæ, abââ gânyæ gaade. Yema ânæ gâtâ ee furu bûnûn â tâ gænyan ôsâ waanæ fô gâ Wurubwarâ ee len. 8 Gâ Wurubwarâ ã talæ â bwala yæ â kaara. Áwû waà yâ yàà wura yaanyan gâtâ ii len ôya-kamasâ ma ade-kamasâ yaanæ, fô yàà talæ ì wura anyan gûsô æ kpà bânæ gepepe ade-kpara-kamasâ yaanæ. 9 Gâlâ ke gâ Wurubwarâ Ade-áwaralâ fô æ dõ alan, “Wurubwarâ e tirima walô yaanæ. Á tâ beyenpu anyan. Wade gâtâ î tûna fô î sa gakpaakpa.” 10 Wû di gâ Wurubwarâ n tâ tâ âfûnlâ anyan-du, gâ áwô n tâ tâ tæ anyan-dilâ. Áã tâ yæ anyan gâtâ ii len fô powu, fô ãã yâ yàà sô æ tâ yæ æ fæya, fô ãã yâ yææ gænæ-kpara gaade-mâlâ fô yàà sô æ fæya. 11 Áã yâ yàà wura koro gepepe gænyan-kamasâ gaanæ, fô yàà talæ

æ mâ gænæ-kpara ôya-kamasâ. Gâ anlâ gâtâ ææ dama tii koro æ tâ bânæ anyan lâ, waà yâ bânæ bàà sa Wurubwarâ onyun. 12 Yema alâ gûtûn gâtâ ææ mâ fô gææ yâ Kirisito bânæ bee wura koro gaanyan gâtâ bee len fô. Mô fô, nka âwû wuuko, gûtûn fô gææ yâ bânæ kpekpesi bââ sa Wurubwarâ onyun gepepe. 13 I tiri yinundu i wùlà kôba geto-to fô gaanæ! Yææ gænæ-kpara gaà wùlà alâ, nka alâ i to Nkpa-geto Gaade fô wuuko, mô fô, bânæ baà we alâ, ii di Ade fô yii koro. Gâlâ wuu koro bânæ baà sila Wurubwarâ. 14 Gâ baà tiri onyun bâ tâ yæ, gâ yaà gbârâ bâ ômææ, yema Wurubwarâ gâbwala-dærâ gâtâ be we gî sa yææ dæsarabi daanæ fô okoro. 15 Æ yâ taà sa Wurubwarâ onyun, yema wô gâbwala gâtâ gæn ma dækûsû fô gii koro.

2 Corinthians 10

1 Wù di nmæ, Pawulo gbagbaagba n te koturu yæ lâ, yema yææ bânæ bâkæ bââ dõ alâ, gengyi ñ sa yaakûn fô, n tâ warama koro, gâ miinnyun waanæ wade î ba ôsâ, mô ñ kpe n ye yaakûn fô, ñ ba ogin, gâ n te sere oturu n tabûrû. Ñ de Kirisito gâyoîlô, ma wo duwe-lila fô 2 n tâ fô yæ alâ, gengyi ñ ba yaakûn fô, æ kara yâ nan sere oturu n tabûrû ma âyæ anlâ gâtâ wù di gâtâ nan tabûrû n tâ âbâ gâtâ bââ dõ alâ, gâtûnkwaà nyagæ gaanyan-kpara gâ tii len okoro gâ tææ mâ Wurubwarâ gûtûn fô. 3 Tî sa gâtûnkwaà nyagæ gaanæ bærâ, mô nka gâtûnkwaà nyagæ gaakpa gâ tææ kpà. 4 Anyan gâtâ tì de tææ kpà taakpa fô in di gâ gâtûnkwaà nyagæ gaanyan-kpâlâ. Mô fô ì di gâ akpa yaanyan gâtâ yææ-ækâma i ye Wurubwarâ wakûn. Anyan-kpâlâ akpa fô î talæ æ warama Wurubwarâ wokengbelilâ gænyan-kamasâ gâtâ gî ba ôkâma gakpa fô gataen. 5 Tææ ka anyan-kpâlâ akpa nyayæ ti di iworo-kamasâ yii koro, gâ anyan-kamasâ gâtâ ææ tô i yela Wurubwarâ wade yææ gânyænla yii koro fô, tii di yii koro. Gâ tææ nyæ dæmænîlâ-kamasâ gâtâ dàà warama koro gataen dæ tâ Kirisito. 6 Gâ tì yela gâtâ gengyi âyæ î wârâ warama koro gataen æ tâ Wurubwarâ i were fô, taà tiira gænyan-kamasâ gâtâ gî ba giten-kâma fô giten. 7 Âyæ bærâ, ææ nya gâ anyan gatala-gatala. Æ nya anyan anlâ gâtâ ì we fô! Gengyi ânæ âkæ ee to â sa alâ, è di Kirisito wônæ fô, gâlâ wûûnæ

fô â kûna mô alâ, gâlâ ke gâ âtæ mô ti di Kirisito bânæ. 8 Yema alâ gengyi ñ de ôkâma gâtâ Efonte Wurubwarâ â ka â tâ tæ fô n tâ bûma koro n fæya gba fô, wûn nan mâ mæ ænænfa. Yema â ka wôkâma â tâ tæ gâtâ wàà yâ yaà dan ma yii getodi, nka alâ wàà mænna yæ. 9 N tâ dõ nyayæ, yema mæn taa len wàà mâ alâ ñ de maakpa-âwaralâ fô n tâ sa yæ gæsaa. 10 Yema bâkæ bââ dõ miin koro gaade alan, “Wakpa-âwaralâ î ba ôkâma, gâ yaade î ba ôdûrû. Mô gengyi ã sa taakûn gûnûn-âôrô fô, ã ba dæfôlæ, gâ wade-dôlâ æn ma ôdûrû wûkæ!” 11 Wù di gâtâ bânæ bôtôkô bàà nyænla alâ, ade-kamasâ gâtâ tæn ma yaakûn gâ tææ âwara tæ dõ yæ taakpa yaanæ fô, gâlâ ke gâ gengyi tí sa yaakûn fô, taà mâ. 12 Gbagbaagba fô, tæn taa sere oturu tæ dõ alâ ti de koro tii sugba, abââ tææ kârâ ma âbâ gâtâ bee sila koro fô. Nya boo dinyimapu! Bââ kâsæ ma bawôlôn, gâ bè de koro bââ kârâ ma bawôlôn. 13 Mô âtæ bærá, tæn nan bûma koro gatala tæ kaara ôbalan. Mô fô, ôbalan gâtâ Wurubwarâ â sæ â tâ tæ fô waanæ gâ taà bûma koro ti ten. Âwû n di gûtûn gâtâ tææ mâ, gâ ti bè ye yaakûn lâ. 14 Gengyi nafô tæn ba yaakûn gâ tææ bûma koro gatala yii koro fô, tææ gâbûma-koro fô wû daà kaara ôbalan. Mô fô, âtæ n di bânæ gâtâ ti gyegeye tæ ka Nkpa-geto Gaade fô tæ ba yaakûn. 15 Gâ wun di alâ ti de bâkæ bôô gûtûn-mâlâ tææ bûma koro gatala. Mô fô, tææ bûnûn bü gyaga gâtâ ôkûna gâtâ ææ dan ma getodi lâ fô, gûtûn gâtâ tææ mâ yaanæ fô mô gâà yârâ gæ fæya. 16 Âwû fô wàà yâ taà talæ tæ kaara yæ tæ ma dõ Nkpa-geto Gaade fô ækûn-fon. Yema tin taà len gâtâ tàà ma bûma koro gatala bâkæ bôô gûtûn gâtâ bâ fûrûma mâ bôôlanlan waanæ fô gii koro. 17 Mô fô, wù di gâtâ tàà mâ anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ fô. Ade fô n di alan, “Gengyi âkæ âã bûma koro gatala fô, â bûma koro gâ Efonte Wurubwarâ diyere daanæ.” 18 Yema alâ nka ânæ gâtâ ee sila koro â tâ bânæ fô gâ Wurubwarâ ee to â sa, mô fô, ânæ gâtâ Efonte Wurubwarâ ee sila fô.

2 Corinthians 11

1 Gengyi yaà wura oturu æ tâ mæ ma maanyimapu-de gâtâ nan dõ lâ fô, nafô ñ len. I wura oturu æ tâ mæ! 2 Wurubwarâ didin gâ n tâ kpà

dikengbeli yii koro lâ. Ì we anlâ âsanfôn gâtâ ân ma dædææ, gâ na sù yæ na tâ eteni-kælaen. Ete âtôkô n di Kirisito. 3 Mô anlâ gâtâ âwa fô â ka dægyasâyæ â gban Efa fô, ñ serenti alâ âyæ mô yaamænla yaà mæna. Ñ serenti alâ, yaamænla yaà bè ye Kirisito dæsûma gâtâ æ ka yiituru powu æ tâ fô dii koro. 4 Yema alâ, gengyi âkæ ã bâ dõ yæ Yesu wade-fon ækæ gâtâ ì we kperen ma âyæ gâtâ tæ dõ yæ fô, ii wura oturu æ nûn ânæ fô wakûn. Æn taa kâtâ ma geto gifiyefon æ sa fæya ma Wurubwarâ Gifiye gâtâ æ fûrûma i to fô. Gâ æn taa kâtâ ma geto ade-wûlâlâ-fon kadama Kirisito wo koro æ sa fæya ma Nkpa-geto Gaade gâtâ æ fûrûma æ kasæ fô. 5 Mô mæn taa to n di osele wûkæ waanæ pææ lâ gba alâ, ñ sa gâlâ wûû bânæ gâtâ alâ âbâ n di Kirisito bânæ-salâ gbaa bâ da tæ fô bôô gataen. 6 Gengyi gâtâbûrû gâ mææn nyî gâtâbûrû fô, nka alâ ade gâ mææn nyî. Ti tiri gâlâ gaade nyayæ ti wûlâ yæ gepepe iseles powu ma ade-kamasâ yaanæ. 7 Gâtâ na dõ yæ Wurubwarâ wade-kpara fô, gâ min to gænyankæ n ye yaakûn, gâ wù we anlâ gâtâ na warama koro gataen fô, wàà yâ yaà tô gatala fô, wù di ade-kpen, abââ? 8 Na sa Kirisito bete akpi-akpi fô bâkæ dæfana, yema alâ na yera na to anyan na ye baakûn, gâtâ nan wura n ka n kpà yæ. 9 Gâ ôkûna gâtâ ñ sa yaakûn, gâ miin koro gæ baba mæ fô, mæn yâ wàà mâ yaanæ âkæ ditola. Mô Kirisito bete gâtâ be ye Makedoniya bâ ba fô, bâ tâ mæ maanyan gâtâ n te len. Gâlâ wuu koro na gye koro, gâ nan ti gye koro gâtâ mæn nan sa yæ ditola osele wûkæ waanæ. 10 Ñ yela Kirisito Ade gâtâ ì sa waanæ fô yii koro, n tâ dõ alâ, âkæ ân talæ â nyæ mæ alâ n to anyan n ye Akaya wôlanlan, fô mææn gâbûma koro gatala fô giinyun gâà ku. 11 Anûn yii koro gâ n tâ mâ gâlâ? Wù di gâ alâ mæn taa len yæ abââ? Wurubwarâ ã nyî gâtâ n te len yæ. 12 Gâ anlâ gâtâ na terema gâtâ mæn nan to anyan fô, gâlâ gâ ñ de waanæ. Nan mâ gâlâ n ka n sù âbâ gâtâ bee len bàà bûma koro gatala fô boo-isele. Bee len osele bàà wûlâ alâ âtæ ma âbâ tææ mâ gûtûn osele-kælaen waanæ. 13 Yema alâ gâlâ wûû bânæ ben di gâ Kirisito bânæ-salâ. Bè di gâ gûtûn gææ bâmâlâ gâtâ bââ gban bânæ. Bee bubwa boo-inundu bâ mâ boo koro anlâ bè di Kirisito bânæ-salâ. 14 Wûn ma gæsaa, yema alâ Wurubwarâ wokengbelilâ gba ee bubwa wonundu â mâ wo koro anlâ è di gâ Wurubwarâ wôsalâ âkæ gâtâ e ye gatala. 15 Gâlâ wuu koro gengyi Wurubwarâ wokengbelilâ bâsalâ mô

bee bubwa boo-inundu bâ mâ boo koro anlâ bè di gâ bâsalâ gâtâ baade î tûna fô, wun di gâ ade ma gæsaa. Anlâ gâtâ baade-mâlâ ì we fô, gâlâ gâ waà were ma âbâ. 16 N' biri n tâ dõ yæ alâ, âkæ â kara sa amænlâ alâ na nyima. Mô gengyi ææ sa amænlâ gâlâ fô, âwû bærâ, i to mæ æ sa anlâ enyimapulâ, fô nan wura n bûma koro gatala bârââ. 17 Gbagbaagba fô, gâlâ wuu gâbûma-koro gatala gaade gâtâ nan dõ lâ wun di gâ Efonte wosele waanæ gâ n tâ tabûrû. N tâ tabûrû gâ anlâ enyimapulâ. 18 Mô gâtâ bânæ kpekpesi bââ bûma koro gatala koro-kpaba gaade-lenlâ yaanæ okoro, nmæ mô nan bûma koro gatala. 19 Yema ii wura oturu æ tâ benyimapulâ ôkûna gâtâ âyæ gbagba î nyî alâ ì di bâsâyællâ! 20 Gengyi âkæ è len ãã mâ yæ anlâ bådæ gba fô, ææ tâ osele. Gengyi âkæ è de yæ ee len wo koro, abââ ee di yaayu yaanæ, abââ ee di bugyu yii koro, abââ ââ fûbûlæ yææ bûnûn baanæ gba fô, ææ tâ osele. 21 N tâ dõ ma ænænfa alâ, gâlâ gaade yaanæ bærâ, tì di gâ bâfôbûlælâ. Mô fô, gænyan-kamasâ gaanæ gâtâ âkæ ee sere oturu alâ ãã bûma koro gatala fô, nmæ mô nan sere oturu n bûma koro gatala. N tâ tabûrû anlâ enyimapulâ. 22 Bè di Ebere bete, abââ? Nmæ mô n di Ebere-te. Bè di Isareli bete, abââ? Nmæ mô n di Isareli-te. Be ye gâ Abiraam wodu waanæ, abââ? Nmæ mô na ye gâ Abiraam wodu waanæ. 23 Bè di Kirisito bâsaranyan, abââ? N tâ tabûrû anlâ âbalanæ. N' di gâ Kirisito wôsaranyan âkpûkpûra da âbâ, yema na mâ gûtûn-dærâ na da bâ, gâ na we dæfana na da bâ. Bâ tan-tan mæ dikwo, gâ na wura atibabi kpekpesi, gâ na we diku daade disere dilen-dilen. 24 Yuda bete bâ lanla mæ bænyanæbi dikpilin ma fwo-yâkæ (39) gâlââ disere ton. 25 Bâ lanla mæ bikpemani disere disiyee, gâ duwi dækæ be fun ataa bâ fûlæ mæ diku-diku. Na sara ækûlæ-dærâ yaanæ disere disiyee gâtâ æ mæna, gâ âpû ee len èè di mæ. Na sara âpû anæ odòn ma ofilibon. 26 Na san-san iseke kpekpesi, gâ na we diku daade atu yaanæ, ma bânæ gâtâ bââ labæræ anyan dækpankpasan daanæ baalô yaanæ. Na we diku daade nmæ gbagba mææn bânæ Yuda bete, ma âbâ gâtâ ben di Yuda-bete baalô yaanæ. Na we diku daade ditele daanæ, ma otonkuma waanæ, ma âpû anæ. Gâ na we diku daade bâwôlôn gâtâ bâ gban alâ bè di Kirisito bete baalô yaanæ. 27 Na mâ gûtûn-dærâ, gâ na we dæfana gepepe. Na san awi kpekpesi gâtâ mæn wura n fwa, gâ na san-san ma dækpan ma otinbili. Na

san-san awi ækæ gâtâ gænyankæ gæn kya miinnyun, gâ na san-san dænaa-kwaa ma olili. 28 Ade nyayæ powu yææ gama fô, ade gâtâ ææ næ nyæ mæ duwi n di duwi fô n di amænлъ gâtâ n tâ sa Kirisito bete akpi-akpi fô boo koro fô. 29 Ânyan gâ wo koro gi ku wô, gâ ômææ wûn nan ku mæ? Gâ ânyan gâ ã nûn wo getodi gaanæ, gâ mææ-ækpæn æn nan kôrô mæ? 30 Gengyi wù di alâ nan bûma koro gatala fô de, nan bûma koro gâ anyan gâtâ ii tiri mææn dæfôlæ i wulà fô yaanæ. 31 Wurubwarâ gâtâ è di Efonte Yesu wo Wurubwarâ ma Wote, gâtâ â kûtûma gesila gakpaakpa fô, ã nyî gâtâ mæn taa di didebila. 32 Ôkûna gâtâ n sa Damasiko ditele daanæ fô, egyu Areta wô gæfææ gæænyalâ fô â yâ bâ dæyâ isele gâtâ ii gyu Damasiko ditele gâtâ ôpôræ wu silin wu tuma fô gâtâ bàà wura be gye mæ. 33 Mô fô, bâ sa mæ dituya daanæ, gâ bâ ka mæ bâ dama ôpôræ fô wuu difwe daanæ, gâ bâ warama mæ, gâ na serenti na ye gæfææ gæænyalâ fô walô yaanæ.

2 Corinthians 12

1 Wù di gâtâ nan bûma koro gatala, mô ma gâtâ tônô âkæ ân ma waanæ fô, waà yâ yaà nyænla ade. Nan dô yæ ade gâtâ Efonte Yesu Kirisito e tirima mææn bûnûn, gâ na we fô, ma ade-tirilâ-wulâlâ gâtâ â yâ mæ na nyænla fô yaade. 2 Bækyan fwo-bænaa bû lâ gâtâ wû ka mæ wû san gatala-gatala. Mææn nyî alâ, ade nyayæ i sere gûnûn-âôrô, abââ æ ba gâ anlâ okute waanæ. Wurubwarâ woko n nyî. 3 Gâ n nyî gâtâ wû ka mæ wû san gatala-gatala Wurubwarâ akûn ôkûn gâtâ bee kpèlè Paradiso fô. Mææn nyî alâ, ade nyayæ i sere gûnûn-âôrô, abââ æ ba gâ anlâ okute waanæ. Wurubwarâ woko n nyî. 4 Na nûn ade gâtâ æn ma gâdô, gâ ânæ ân ma osele gâtâ ãã dô yæ. 5 Nan bûma koro gatala gâlâ gaade-tirilâ-wulà nyayæ yaanæ, mô fô, nka nmæ gbagba miindu wuu koro gâ nan bûma koro gatala. Okoro gengyi nan bûma koro gatala fô, nan bûma koro gâ ade gâtâ mæn taa talæ n mâ mææn gûlô gii koro fô yaanæ. 6 Gengyi n bûma koro gatala gba fô, wun di dinyimapu gaanæ, yema ade gâtâ na dô fô î sa waanæ. Mô mæn nan bûma koro gatala, yema miin len gâtâ âkæ ãã kârâ mæ â da anlâ gâtâ ee we mæ, abââ ââ nûn e ye maakûn fô. 7 Gâ wûn ma

gâtâ ade-tirilâ-wùlâlã-dærâ gâtâ na we fô yàà yâ miin duyu dàà læ mæ dæ kaara. Gâlâ wuu koro Wurubwarâ â yâ wokengbelilâ Satan wôsalâ âkæ â ka gænyan-kpen gækæ gâtâ gi we anlâ owiya fô â bã sa miin koro-kpaba waanæ, fô miin duyu dæn nan læ mæ dæ kaara. 8 Na fô Efonte Yesu disere disiyee gâtâ gænyan-kpen fô gàà were maanæ. 9 Mô Efonte Yesu e terema, gâ â dõ mæ alan, “Ade gâtâ na ka na bwala wõ fô powu î sô tâ wõ. Yema alâ aa dæfôlæ daanæ gâ aà we mæænkâma wuunyun-tan.” Gâlâ wuu koro wü ba mæ ôsâ gâtâ nan bûma koro gatala gâ mææn dæfôlæ daanæ, fô wàà yâ Kirisito wôkâma wàà bè tin mæ. 10 Kirisito wo koro dæfôlæ daanæ oo, atuyorobi yaanæ oo, koro gææ gâbaba gaanæ oo, gânyanla abââ ade ma ôkâma yaanæ oo, miin koro gææ nün mæ. Yema alâ mææn dæfôlæ daanæ fô, n te wura wôkâma. 11 Na mâ enyimapulâ! Mô âyæ na tunla mæ gâ na mâ gâlâ. Âyæ gâ nafô wù di gâtâ yàà dõ ade-kpara miin koro, yema alâ ma gâtâ min di gænyankæ mææn gûlô gii koro gba fô, mæn sa gâlâ wûû bânæ gâtâ alâ bè di Kirisito bânæ-salâ gbaa da mæ lâ bôô gatæn osele wûkæ waanæ. 12 Ade gâtâ ii tiri i wùlà alâ ânæ è di Kirisito wônæ-salâ gbagba fô æ dama miin koro i sere yaanæ. I we apenterebi yaade, ma ade ma gæsaa, ma Wurubwarâ ôkâma wûû gûtûn gâtâ i sere. Gâ i we duwe-lila gâtâ na wura na yela ôkûna gâtâ ade nyayæ powu i sere fô. 13 Nka kôba gâtâ min to yaakûn fô, nafô anûn yaanæ gâ Kirisito bete akpi-do fô bâ da yæ? Æ ka miin geterema yææ kôba gaade gâtâ î nyî alâ na mâ, gâ wûûn kôlô fô æ kyâ mæ. 14 Nkenkele nyawû na pæna koro gâtâ nan bè silin yæ disere disiyee fâ. Mæn taa len gâtâ nan bã ka ditola n nyæ yæ, yema alâ nka yaanyan gâ mææn bûnûn bû sæna, mô fô, âyæ gbagba gâ n te len. Gbagbaagba fô, wun di gâtâ bebi bàà len anyan bâ sæ boo bewolâ. Mô fô, wù di gâ bewolâ n te len anyan bâ sæ boo bebi. 15 Okoro wû ba mæ ôsâ kaara gâtâ nan mæna gænyan-kamasâ gâtâ n ba fô yii koro, fæya ma nmæ gbagba. Gâtâ nmæ n len yæ kaara lâ fô, âyæ æn nan len mæ gâlâ? 16 N nyî gâtâ yaà yera alâ, mæn ka ditola dækæ n nyæ yæ. Mô yaanæ bâkæ bââ dõ alâ, n ba dægyasâyæ, okoro na ka adawû na wura yæ. 17 Na dama bânæ gâtâ na sa yaakûn fô boo koro na di yaayu yii koro abââ? 18 Na koturu Tito alâ â ba yaakûn, gâ na sa Kirisito-te âkæ gâtâ â ba ma âwô. Î nyî alâ, Tito è be di yaayu yii koro abââ? Nka

dæmæn-lâ-kæ-læn gâ â-tæ ma â-wô tî ba? Abââ nka osele-kæ-læn wuu koro gâ â-tæ ma â-wô tî san? 19 Abââ sæyââ-kpa î nyî alâ tî yela tii tiri gâ taade yiinyun tæ tâ yæ, fô taà di aten? Wun di gâlâ! Wurubwarâ ee we tæ gâtâ Kirisito gelenbi gaanæ gâ tææ tabûrû lâ. Mææn bâwôlôn-lenlâ, wù di yii gepe gii koro gâ tææ dõ nyayæ powu lâ. 20 Yema ñ serenti gba alâ, gengyi ñ ba yaakûn fô, mæn nan bè we yæ anlâ gâtâ ñ len nan we yæ fô, gâ âyæ mô æn nan we mæ, anlâ gâtâ ñ len yàà we mæ fô. Ñ serenti alâ, nkæfô ilolo, ma gænæn-sæya, ma owurufa, ma gediko, ma bânæ bôô gâmæna, ma bânæ boo koro gaade yææ gâdõ, ma gâbûma-koro gatala, ma getutu î sa yaanæ. 21 Yema ñ serenti alâ, an nyænla fô, nan sara ma amæn-lâ, miin gebiri-ba gaanæ. Yema alâ, nkæfô miin Wurubwarâ ââ warama mæ gataen yææ bûnûn baanæ, yema yaanæ kpekpesi gâtâ bâ nûn ade-kpen yaanæ bâ nya fô boo koro. Yema alâ bâ nûn, mô ben foma baamæn-lâ be ye ade-kpen yææ gâmâ anlâ dædææ daade, ma gâdûrô ma bâwôlôn gâtâ been te to bâna, abââ bâân tâ kpà bete, ma anyan yii gelen gænæn-sæya gaanæ fô yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn.

2 Corinthians 13

1 Nyawû ñ di miin disere disiyee-fâ gâtâ ñ tâ ba yaakûn. “Pâgâ yaà tin âkæ dæpwâ fô, wù di gâtâ yàà nûn i ye adansâ âbâ bân-yôô, abââ besiyee boo-inyun yaanæ alâ ade fô î sa waanæ.” 2 Na wârâ tabûrû na sù âbâ gâtâ bâ mâ ade-kpen bâ nya fô, ma bekurumakyââ powu mææn gâba-nyôô-fâ fô gaanæ. Gâ ñ biri ñ tâ dõ nkenkele gâtâ mæn ma yaakûn lâ alâ, gengyi ñ biri ñ ba fô mæn nan kere bâ ñ ya gâtâ min tiira bâ giten. 3 Âyæ alâ ii len yàà we alâ, wù di gâ Kirisito ñ tâ dama miin koro â tabûrû fô, nan wùlâ yæ. Yaà we alâ, Kirisito ân yôlô gâtâ ân talæ e tiira yæ giten. Æ ba ôkâma yii koro. 4 Ma gâtâ wù we anlâ ã yôlô, ôya gâtâ bâ gbârâ wô aânbi bâ marama ma oyon be wolo gba fô, nkenkele è si Wurubwarâ wôkâma waanæ. Gâlâ ke gâ â-tæ mô tî yôlô anlâ â-wô. Mô gâtâ tî si ma Kirisito okoro, tî talæ ti tiira yæ giten Wurubwarâ wôkâma waanæ. 5 Æ kârâ yii koro æ nya alâ, ii to Yesu i di gepepe. Æ kârâ koro æ nya! Abââ ææn nyî alâ, âyæ ma Kirisito Yesu æ mâ âkæ-læn? Mô gengyi æn talæ æ kârâ koro

gepepe fô, âwû bærâ, æn mâ âkælæn ma âwô gafô. 6 N te to n di alâ, æ kârâ tæ i we gâtâ tì di âkælæn ma Kirisito. 7 Mô tii tiri onyun tæ tâ Wurubwarâ alâ, â kara yâ yæ yàà mâ ade ækæ gâtâ ææn kôlô. Nka gâtâ bânæ bàà dõ alâ tæ mâ ade okoro, mô gengyi bânæ bân dõ alâ tæ mâ ade gba fô, âyæ yàà wura æ mâ ade gâtâ î tûna Wurubwarâ bûnûn. 8 Yema alâ tææn talæ tæ mâ gænyankæ gàà tutu Kirisito Ade gâtâ î sa waanæ fô yii koro. Mô ade gâtâ yaà kpà Kirisito Ade fô yiiko-kwan gà tææ mâ. 9 Gengyi ì yela kin-kin yii getodi gaanæ, gà âtæ tî ba dæfôlæ fô, wü ba tæ ôsâ. Yema yii gepe-sere gà tii tiri onyun tæ tâ. 10 Gâlâ wuu koro gà n tâ âwara ade nyayæ n tæyâma yæ ôkûna gâtâ nn ma yaakûn lâ. Âwû fô, gengyi ñ ba yaakûn fô, wun mini di gâtâ nan ka ôkâma gâtâ Efonte Yesu â tâ mæ fô n tabûrû ma âyæ akpanyanyan yaanæ. Efonte Yesu â tâ mæ ôkâma nyawû alâ, n ka n kpà yæ, fô yàà dan yii getodi gaanæ, nka alâ n ka wû n mæna yæ. 11 Mææn bânæ, na ten nfan, æ sara gepe! Æ yâ yææ bûnûn bàà sæna gâtâ yaà pe i sere, fô yàà nûn maade gâtâ na dõ yæ fô! Æ nûn bâwôlôn baakûn, fô yàà sara olila waanæ, fô Wurubwarâ gâtâ è di gænæ-len, ma olila wuufonte fô ãã sara ma âyæ! 12 Æ ka Kirisito gænæ-len i mu bâwôlôn yàà sa bâwôlôn onyun! Wurubwarâ bânæ gâtâ e kpèlè bâ â pæna â sæ â tâ koro fô powu bââ sa yæ onyun. 13 Efonte Yesu Kirisito gâbwala, ma Wurubwarâ gænæ-len, ma awôlôn gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gææ tâ fô, æ sara ma âyæ powu.

Galatians 1

1 Gækpa nyagæ gi ye nmæ Pawulo maakûn. Ñ di gà Kirisito wônæ-salâ gâtâ nka alâ bânæ dikpi dækæ na tiri mæ, abââ ânæ-nyalâ âkæ na sa mæ. Mô fô, wù di gà Yesu Kirisito, ma Nte Wurubwarâ gâtâ â tõlà Yesu e ye bekulâ baanæ fô na tiri mæ. 2 Âtæ ma Kirisito bete gâtâ bã sa maakûn nfan fô, tææ sa âyæ Kirisito bete akpi-akpi gâtâ î sa Galatiya gâtûnkwaan gaanæ fô powu onyun. 3 Tiite Wurubwarâ ma Tiifonte Yesu Kirisito bâ bwala yæ, bàà tâ yæ olila. 4 Taade-kpen yii koro, Yesu Kirisito â ka wo koro â tâ diku, fô èè tiri tæ e ye ñdò waawi nyayæ yaade-kpen yaanæ. Ade nyayæ powu î san ma gà Wurubwarâ gâtâ è di Tiite fô gelenbi gaanæ. 5

Gesila gæ kûtûma Wurubwarâ gakpaakpa! Wû ba gâlâ. 6 Âyæ Galati bete yaade æ yâ ômærae wu ku mæ! Âyæ gâtâ Wurubwarâ â dama Kirisito gâbwala gii koro e kpèlè yæ fô, æ nya anlâ gâtâ i were fi koro bilenten i ye wakûn! Nkenkele i ye ææ nûn gâ ade-fon gâtâ bânæ bâkæ bââ gban alâ i di Nkpa-geto Gaade fô! 7 Gbagbaagba fô, ade-fon nyayæ in di gâ Nkpa-geto Gaade ækæ, mô fô, bânæ bâkæ bã sa gâtâ bee len bàà foma Nkpa-geto Gaade fô yaanæ bâ ka be suguti yaamænâ. 8 Mô gengyi âtæ gba, abââ Wurubwarâ wôsâlâ âkæ è ye gatala, gâ ã bã dõ yæ ade ækæ gâtâ i we kperen ma Nkpa-geto Gaade gâtâ tæ fûrûma tæ dõ yæ fô, â bôbwâ, yema Wurubwarâ eè tin wô dæpwâ gakpaakpa. 9 Tæ wârâ dõ ade nyayæ, mô ñ biri n tâ dõ yæ alâ, gengyi ânæ âkæ ã bã dõ yæ Nkpa-geto Gaade ækæ gâtâ i we kperen ma Nkpa-geto Gaade gâtâ i to æ sa fô, â bôbwâ. 10 Maade-dõlâ nyayæ ii wulà alâ n te len gâtâ bânæ bàà to mæ bâ sa, abââ? Kwa! N te len gâtâ Wurubwarâ èè to mæ â sa. Abââ wuu wulà alâ n te len maade yàà di bânæ gûnûn? Kwa! Gengyi ñ sangba n tâ mâ gâ ade yàà di bânæ gûnûn fô, âwû bærâ, min di Kirisito wôsaranyan. 11 Mææn bânæ, n te len yàà nyænla alâ Nkpa-geto Gaade gâtâ n tâ dõ fô in di ade gâtâ i ye gâ ânæ-nyalâ wamænâ yaanæ. 12 Gâ in di gâ ade ækæ gâtâ na to na ye ânæ âkæ wakûn, abââ ade gâtâ ânæ âkæ e wulà mæ. Wù di gâ Yesu Kirisito gbagba na tiri yæ na wulà mæ. 13 Yema ôkûna gâtâ na ka koro na tâ Yuda bete bôô dæsûma fô, æ nûn anlâ gâtâ mææn dæsarabi di we. Gâ æ nûn anlâ gâtâ na ka omiri-kpen na nyanla Kirisito bete gâtâ Wurubwarâ e tiri fô, ma anlâ gâtâ na sa aniya gepepe gâtâ nan mæna bâ. 14 Gâ kadama Yuda bete bôô dæsûma fô daanæ fô, na gyegeye bûnûn ma maakûsû âbâ kpekpesi gâtâ âbâ mô bè di Yuda bete fô. Gâ na yæræ koro gepepe na yela na tâ tiitu âbâ baakukuba-de fô gâtâ yàà sara. 15 Mô Wurubwarâ gâbwala gii koro e we miin gutunkoro, gâ e kpèlè mæ alâ n bã mâ wô gûtûn. Â fûrûma e tiri mæ â sæ alâ n mâ wôsaranyan, pâgâ be wo mæ. 16 Gâ wo gelenbi gaanæ fô e kpèlè mæ gâtâ èè tiri Wobi fô e wulà mæ, fô nan dõ Wobi fô wo koro gaade bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô baanæ. Gâtâ Wurubwarâ e kpèlè mæ lâ, mæn san ânæ âkæ wakûn alâ â tâ mæ wamænâ. 17 Gâ mæn san Yerusalem alâ ñ maà we âbâ gâtâ be gyegeye bâ mâ Kirisito bânæ-salâ pâgâ nmæ fô. Mô fô, na gyegeye

disere-kælaen na san Arabiya gâtûnkwa gaanæ, gâ na biri na ba Damasiko ditele daanæ. 18 Bækyan busiyee bûû gama fô, na san Yerusalem na ma we Kirisito wônæ-salâ Petero Kefasi, gâ na sara wakûn awi fwo-ton. 19 Min mini we Kirisito bânæ-salâ fô baanæ âkæ fæya ma Yakobo. Yakobo âtôkô n di Efonte Yesu wonobi fô. 20 Ade gâtâ n tâ âwara yæ lâ î sa waanæ. Wurubwarâ ã nyî gâtâ nka didebila gâ n te di. 21 Wûû gama fô, na san Siriya, ma Kilikiya ntûnkwa yaanæ. 22 Ôkûna wûtôkô waanæ fô, Kirisito bete akpi-akpi gâtâ bā sa Yudeya gâtûnkwa fô powu been te we nmæ gbagba bā nya. 23 Ade gâtâ bākæ bā nûn fô yiiko gâ bā nyî. Bââ dō alan, “Ete gâtâ nafô ââ nyanla tæ fô, nkele â san ââ dō geto-Kirisito-di gaade gâtâ nafô e len ã sū giisele fô!” 24 Gâ miin koro be sila Wurubwarâ.

Galatians 2

1 Bækyan fwo-bænaa bûû gama fô, na biri na san Yerusalem ditele. Æsan nyayæ yaanæ fô, âtæ ma Banaba na san. Na ka Tito mô na târâma koro. 2 Yema Wurubwarâ na tiri e wulà mæ alâ n san, okoro gâ na san Yerusalem ditele fô. Gâtâ na san fô, na tuma âbâ gâtâ bè di bôô bândærâ fô dikwo daanæ. Gâ na tiri Nkpa-geto Gaade gâtâ n san n tâ dō n tâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô powu yaanæ na tâ bā. Yema miin len gâtâ mææn gûtûn gâtâ na mâ, ma âgæ gâtâ n tâ mâ fô gâà mâ tun-tun. 3 Mô Tito gâtâ ã fæya ma mæ, gâ è di Gereki-te gba fô, ânæ âkæ ân sæna bûnûn alâ bàà belen wô gæsan. 4 Gengyi nka bânæ bākæ gâtâ bāâ mâ anlâ bè di Kirisito bete, mô bāâ gban fô n sa getuma fô gaanæ dûkô fô, nafô bân daà dō gæsan gii gebelen gaade. Be bu be bè gyu âtæ Kirisito bete fô taanæ bàà wura bā nya, fô bàà we tii koro gâtâ ti wura Kirisito Yesu wanæ fô, fô bàà ka tæ bā mâ boo-Ise fô yææ bādæ. 5 Mô tæen warama koro gataen tæ tâ bā bārââ lâ gba, anlâ gâtâ waà mâ gâ Nkpa-geto Gaade gâtâ î sa waanæ fô yaà sara gâlâ æ tâ yæ. 6 Gâ âbâ gâtâ wù we anlâ âbâ n di Kirisito bete fô bôô bândærâ fô, baanæ âkæ ân ka ade-fon ækæ â fæya ma Nkpa-geto Gaade gâtâ na dō bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô baanæ fô. Gâ gâtâ na kpèlè bā alâ bândærâ fô, nka alâ bôô bændærâ buu gedi fô wù di mæ ade ækæ.

Yema alâ nka anlâ gâtâ bânæ bè we okòro fô gâ Wurubwarâ ââ nya. 7 Mô fô, bândærâ fô be we gâtâ Wurubwarâ â ka Nkpa-geto Gaade fô â sa mææn gûlô gâtâ n dô n tâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô, anlâ gâtâ â ka Nkpa-geto Gaade fô â sa Petero gûlô gâtâ â dô â tâ Yuda bete fô. 8 Yema Wurubwarâ gâtâ wôkâma wü sa ma Petero gâtâ è di Kirisito wônæ-salâ Yuda bete baanæ fô, âwô ke wôkâma n sa ma nmæ mô gâtâ n di Kirisito wônæ-salâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô baanæ lâ. 9 Gâ Yakobo, ma Petero Kefasi, ma Yohane gâtâ wü we mæ anlâ âbâ n di bândærâ fô be bè we bâ nyænla gâtâ Wurubwarâ â bwala mæ â ka gâlâ gææ gûtûn-dærâ nyagæ â sa mææn gûlô. Gâlâ wuu koro bâ sa âtæ ma Banaba alô gâtâ wuu wulà alâ âtæ ma âbâ, tì di gâ bânæ-kæläen. Âtæ ma âbâ powu tæ dô ti yera gâtâ âtæ taà mâ gûtûn bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô baanæ, fô âbâ mô bàà mâ gûtûn Yuda bete gâtâ bee belen bæsan fô baanæ. 10 Ade-kæläen gâtâ be ton koro bâ dô fô n di gâtâ tæ tæ kûna beyenpu boo koro. Nyayæ ì di ade gâtâ na wârâ sæna bûnûn gâtâ nan mâ. 11 Gâ ôkûna gâtâ Petero Kefasi â ba Antiyoki ditele daanæ fô, na tô na yela wo koro na tabûrû ma âwô gepepe bânæ baanæ. Yema Petero wade gâtâ â mâ fô in pe pilim-pilim. 12 Pâgâ bânæ bâkæ be ye Yakobo wakûn bâ ba Antiyoki ditele fô, Petero ee ti di ma bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô. Mô Yakobo bânæ fô be bo be bè gyu fô, Petero e tiri koro ma bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô. Ân mænæ taa ni di ma âbâ, yema è serenti Yuda bete gâtâ bè yela alâ wü di gâtâ bàà belen bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô bôô bæsan fô. 13 Fô Yuda bete bedo fô mô bâ fæya ma Petero, gâ bââ gban koro. Bôô gâgban koro fô gba gæ yâ Banaba mô e tiri koro gâtâ ân taa ni di ma Kirisito bete gâtâ ben di Yuda bete fô. 14 Na we gâtâ baade-mâlâ fô æn san ma Nkpa-geto Gaade yii gewulà gbagba fô. Gâlâ wuu koro na dô Petero bânæ fô powu bôô bûnûn baanæ alan, “Petero, à di gâ Yuda-te. Mô aa dæsarabi din we anlâ Yuda bete. À si gâ anlâ Kirisito bete gâtâ ben di Yuda bete fô. Anûn yii koro gâ nkele aa tætaræ Kirisito bete gâtâ ben di Yuda bete fô alâ, bâ sara anlâ Yuda bete fô?” 15 Gewo gaanæ fô tì di gâ Yuda bete gbagba gâtâ tì nyî alâ tin di gâ ade-kpen yææ bâmâlâ anlâ bânæ-kurumakyââ fô. 16 Mô tì nyî gâtâ wûn san ma gâ Ise yii gedi wuu koro gâ Wurubwarâ ee to ânæ â sa alâ wade ì tûna. Gbagbaagba fô, wü san ma gâ ânæ wo

geto-Yesu-Kirisito-di wuuko wuu koro. Gâlâ wuu koro âtæ mô ti to Kirisito Yesu ti di, fô wàà yâ Wurubwarâ èè to tæ â sa. Wun di gâ tii gedi Ise yii koro okoro gâ Wurubwarâ ee to tæ â sa, yema gengyi wù di Ise fô yii gedi fô, ânæ âkæ ân ma gâtâ Wurubwarâ ee to wô â sa alâ wade î tûna. 17 Nkenkele fô, gengyi tii len Wurubwarâ èè to tæ â sa fô, wù di gâtâ tàà to Kirisito ti di. Âwû waanæ fô tii we gepepe gâtâ âtæ Yuda bete gbagba mô ti di ade-kpen yææ bâmâlâ anlâ ânæ gâtâ ben di Yuda bete fô. Gengyi gâlâ gâ wù we fô, wuu wùlà alâ Kirisito ââ fûba â sa ânæ bàà mâ ade-kpen abââ? Kpakpaakpa! 18 Gengyi na were terema ade ækæ, gâ ñ biri n mâ yæ fô, wuu wùlà alâ na mâ ade-kpen. 19 Gâ Mose wo-Ise gâtâ ì de mæ ææ fôrô diku daanæ fô bærâ, na tiri koro na ye yaanæ, fô wàà yâ, nan sara nkpa-fon anæ n tâ Wurubwarâ. 20 Na to na sa alâ âtæ ma Yesu Kirisito gâtâ bâ gbârâ aânbi bâ marama ma oyon be wolo fô tæ mâ âkælæn wo diku fô daanæ. Gâlâ wuu koro nkenkele gâtâ ñ si lâ, min mini si mææn gûlô gii koro, mô fô, mææn dæsarabi daanæ fô n tâ târâma gâ Kirisito Gifiye gâtâ gî sa maanæ fô. Gâ dæsarabi gâtâ ñ de ñ si gâtûnkwaagaanæ nkenke lâ, wu ye ma anlâ gâtâ na to Wurubwarâ Wobi Yesu Kirisito fô na di fô. Wurubwarâ Wobi fô ee len mæ, gâ miin koro â ka wo koro â tâ diku. 21 Mæn taa terema gâbwala gâtâ Wurubwarâ â bwala mæ fô. Yema gengyi wü san ma gâ Ise yii gedi wuu koro gâ Wurubwarâ ee to ânæ â sa alâ baade î tûna fô, âwû bærâ, Kirisito diku fô di di tun-tun.

Galatians 3

1 Oo Galati bete! Yaayu æn ma! Ânyan na bila yææ bûnûn gâlâ, gâ æn taa ni we ade gâtâ î sa waanæ lâ? Nka yææ bûnûn baanæ gâ na dõ yæ Yesu Kirisito Wade gepepe anlâ gâtâ bâ gbârâ wô aânbi bâ marama ma oyon be wolo fô? 2 Æ yâ nan lila yæ ade-kælæn ækæ. Ise fô yaade-mâlâ na yâ gâ i wura Wurubwarâ Gifiye fô, abââ Nkpa-geto Gaade gâtâ æ nûn, gâ i to i di fô? 3 Lan gâ yaayu æn ma gâlâ lâ? Âyæ gâtâ digyegeye daanæ fô æ dama Wurubwarâ Gifiye fô gii koro æ nyænla Kirisito fô, anûn yii koro gâ nkenkele bærâ, ì de gâ âyæ gbagba yæækâma ææ mâ yàà ma ye? 4 Yaade-welâ kpekpesi fô powu æ mâ tun-tun gafô? Mæn taa to n di alâ æ

mâ tun-tun. 5 Wù di gâ alâ yii gedi Mose wo-Ise fô yii koro na yâ gâ Wurubwarâ ââ tâ yæ wo Gifiye fô? Abââ wù di gâ alâ yii gedi Ise fô yii koro na yâ gâ ââ mâ ade-dærâ ma gæsaa yaanæ lâ? Wun di gâlâ! Wurubwarâ ââ tâ yæ wo Gifiye fô, yema alâ æ nûn Nkpa-geto Gaade fô, gâ i to yæ i di okoro. 6 Gâlâ ke gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ kadama Abiraam wo koro alan, “Abiraam e to Wurubwarâ e di. Gâ wo getodi fô gii koro, wade î tûna Wurubwarâ bûnûn.” 7 Wù di gâtâ yàà nyænla alâ bânæ gâtâ be to Wurubwarâ be di fô n di Abiraam wodu waanæ wûû bânæ gbagba. 8 Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ fûrûma dõ æ sæ gâtâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô boo getodi gii koro, Wurubwarâ eè to bâ â sa alâ baade î tuna. Okoro, Wurubwarâ â fûrûma dõ ade â sæ â tâ Abiraam alan, “Wü san ma aa koro gâ nan bwala ande powu yææ bânæ.” 9 Anlâ gâtâ Wurubwarâ â bwala Abiraam gâtâ e to wô e di fô, gâlâ ke gâ Wurubwarâ âã bwala âbâ gâtâ be to wô be di fô powu â fæya ma Abiraam. 10 Mô fô, ânæ-kamasâ gâtâ alâ ee di Ise fô yii koro, fô wade yàà tûna Wurubwarâ bûnûn fô, bâ fwala wô, yema Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Wù di gâtâ ânæ eè di ade gâtâ bâ âwara bâ sa Ise yææ gækpa fô gaanæ fô powu kæræ-kæræ yii koro. Gâ gengyi ân talæ e di yii koro â ma ye fô, âwû bærâ, bâ fwala wô.” 11 Âkamasâ e we gâtâ ânæ âkæ ân ma gâtâ wo gedi Ise yii koro gâ wade î tûna Wurubwarâ bûnûn. Yema Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Ânæ gâtâ wo getodi gii koro gâ wade î tûna Wurubwarâ bûnûn fô eè wura nkpa.” 12 Ise fô bærâ, æn san ma getodi. Yema Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Ânæ gâtâ ee di Ise fô yii koro fô, eè wura nkpa e ye Ise fô yii gedi gaanæ.” 13 Ise fô æ yâ Wurubwarâ â fwala tæ, yema tæen taa talæ ti di yii koro. Mô Kirisito e le taade-kpen yii gutoro e tiri tæ e ye gâfwala gætôkô gaanæ. Kirisito e ku oyon wuu koro â ka tææ gâfwala fô e tola. Yema Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Bâ fwala ânæ-kamasâ gâtâ bâ fà wô oyon wuu koro be wolo fô.” 14 Yesu Kirisito e le taade-kpen yii gutoro, fô Wurubwarâ âã dama wo koro â bwala bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô mô anlâ gâtâ â bwala Abiraam fô, fô tii geto-Yesu-di okoro tàà wura Wurubwarâ Gifiye gâtâ â dõ â sæ alâ âã tâ fô. 15 Mææn bânæ, æ yâ nan ka ade gâtâ bânæ bââ tæ mâ lâ n tiri ade fô yaanæ n wulà yæ. Gengyi

ânæ ma ânæ bã ta dikola ade ækæ yaanæ fô, wù we lan? Gengyi bã bô bâ nyæ be to bâ sa, gâ bã mâ wûu gækpa be were fô, ânæ âkæ ân ma gâtâ ãã talæ e foma ade fô, abââ ãã ka ade ækæ â fæya yaanæ. 16 Gâ wù di gâ tiitu Abiraam, ma wobi gâ Wurubwarâ â dõ ade â sæ â tâ. Ade fô æn dõ alan, “Abiraam ma wo bebi” gâtâ wuu wùlâ alâ wù di tâ bânæ kpekpesi. Mô fô, æ dõ gâ alan, “Abiraam ma wobi” gâtâ wuu wùlâ alâ, wobi-kæläen-kwan gâ Wurubwarâ â dõ â sæ â tâ. Ebi âtôkô n di Kirisito. 17 Ade gâtâ n tâ dõ fô n di alâ, Wurubwarâ â ta dikola ma tiitu Abiraam. Bækyan nkpæn bûnyôô ma dikpilin ma fwo (430) bûu gama gâ â ka Ise fô â tâ Mose. Mô Ise ætôkô æn nan talæ i furu dikola fô diinyun, gâ æn nan talæ i foma ade gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ fô. 18 Gengyi anyan yii gedi gâtâ Wurubwarâ â tâ Abiraam fô î san ma gâ Ise yii gedi yii koro fô, âwû bærà, æn mænæ san ma ade gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ fô yii koro. Mô Abiraam wanyan yii gedi gâtâ Wurubwarâ â tâ wô fô bærà, î san ma gâ ade gâtâ â dõ â sæ â tâ wô fô yii koro. 19 Âwû bærà, anûn yii koro gâ Wurubwarâ â tâ Ise fô? Wurubwarâ â næ ka Ise fô â fæya ma dikola gâtâ â ta ma Abiraam fô, fô wàà yâ bânæ bàà we ade-kpen gâtâ bãâ mâ. Wù di gâtâ Ise fô yàà sara gâlâà bè sere Abiraam wodu waanæ wuubi-kæläen fô gâba. Wodu waanæ wuubi âtôkô wo koro gâ ade gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ â tâ wô fô i yela. Wurubwarâ â sa gâ wô bâsalâ e ye gatala, gâ bã ka Ise fô bã bã tâ, gâ âbâ mô bã ka bã sa getite giyelalâ gâtâ è di tiitu Mose fô gûlô. 20 Gengyi getite giyelalâ ã sa fô, wuu wùlâ alâ, wù di gâ bânæ akpen anyôô. Mô Wurubwarâ è di gâ dikpen-kæläen, okoro wun mini di gâtâ getite giyelalâ ãã sara. 21 Âwû bærà fô, wuu wùlâ alâ Wurubwarâ wo-Ise fô ma wade gâtâ â dõ â sæ fô æn taa gyu ma bâwôlôn, abââ? Kpakpaakpa! Gengyi ise ækæ î sa gâtâ yàà talæ æ tâ bânæ nkpa fô, nafô ise ætôkô î daà talæ æ yâ bânæ baade yàà tûna Wurubwarâ bûnûn baanæ. 22 Mô Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ gâtâ ade-kpen i di gâtûnkwaaw powu gii koro. Nyawû wû ba gâlâ, fô âbâ gâtâ baà to be di fô bàà wura gænyan gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ, gâ gî san ma geto-Yesu-Kirisito-di fô. 23 Pâgâ Kirisito ãã bã ba fô, Mose wo-Ise fô æ sù tæ æ sa anlâ gâtâ be gye tæ bã tan gâ. Ânæ âkæ en wura koro kûtûmaa geto-Yesu-Kirisito-di fô gæ bã ba. 24 Gâlâ wuu koro Mose wo-Ise fô na mâ tiifonte kûtûmaa gâ

Kirisito â bã ba. Kirisito gâba gææ gama fô, wü san ma gâ getodi gâ bânæ baade yaà tûna Wurubwarâ bûnûn. 25 Nkenkele gâtâ geto-Kirisito-di gæ ba lâ, Ise fô in mini di tiifonte. 26 Yema wü san ma gâ geto-Yesu-Kirisito-di wuu koro gâ âyæ powu æ mâ Wurubwarâ bebi gbagba lâ. 27 Gâ âyæ powu gâtâ be kù yæ Wurubwarâ anæ fô, æ mâ âkælæn ma Kirisito. Gâlâ wuu koro, Kirisito gbagba wonundu n sa yaanæ. 28 Âwû wuu koro, wûn mænæ ma alâ ânæ è di Yuda-te, abââ en di Yuda-te. Wun mænæ ma alâ, nyawô è di âdæ abââ engyebi. Wûn mænæ ma alâ, nyawô è di eteni abââ ânanæ. Âyæ powu æ mâ âkælæn ma Kirisito Yesu. 29 Gengyi ânæ âkæ è di Kirisito wônæ fô, âwû fô è di Abiraam wodu waanæ wûûnæ. Gâ gâlâ wuu koro ânæ fô eè wura anyan yii gedi gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ â tâ Abiraam fô.

Galatians 4

1 Ade nyayæ powu yaanæ fô, n tâ dô gafô alâ ânæ âkæ ã talæ e ku e kere wô kôba ma wanyan â ya â sæ wobi èè di. Mô ôkûna gâtâ ebi fô ã sangba è di ebi-sorobi fô, ã bô ã dô gâ anlâ âdæ. Wûn fâ alâ anyan fô powu ì di gâ woyo. 2 Ôkûna gâtâ âân tâ dan lâ fô, ã sa gâ bândærâ bâkæ baalô. Âbâ n tâ nya wo koro, gâ bââ nya wanyan yii koro bâ tâ wô, ma sere ôya gâtâ wote â sæ alâ, bâ ka anyan fô bâ sa wô gûlô fô. 3 Gâlâ ke gâ wù we tâ âtæ mô. Ôkûna gâtâ tì di bebi-sorobi fô, gâtûnkwa gii-ise gâtâ ii wulà anlâ gâtâ taa mâ taade powu fô, æ ban tæ anlâ bådæ. 4 Mô ôkûna gâtâ Wurubwarâ â sæ wû næma gbagbaagba fô, â yâ Wobi-kælæn fô â dama ânanæ wo koro â ba gâtûnkwa gaanæ. Gâtâ Wurubwarâ Wobi fô â ba fô, ânanæ woko na wo wô. Ânanæ fô e wo wô ôkûna gâtâ bee di Yuda bete boo-Ise fô yii koro. 5 Wurubwarâ â sa wô gâtâ èè bè le taade-kpen yii gutoro, fô èè tiri âbâ gâtâ Ise fô ii di boo koro fô e ye Ise fô yaanæ, fô tàà wura tæ mâ Wurubwarâ bebi. 6 Gâ gâtâ ì di Wurubwarâ bebi okoro, Wurubwarâ â yâ Wobi-kælæn fô Gifiye gæ bã sara yaanæ. Âgæ na yâ gâ tææ talæ ti kpèlè Wurubwarâ alan, “Nte” fô. 7 Gâlâ wuu koro in mini di bådæ. Ì di gâ Wurubwarâ bebi. Gâ gâtâ ì di wo bebi okoro fô, ì di gâ wanyan yii bedilâ. 8 Ôkûna gâtâ ææn nyî Wurubwarâ fô, æ sûma gâ anyan

gâtâ à nya fô yiidu in di Wurubwarâ. Gâ æ mâ anyan ætôkô yææ bâdæ. 9 Mô nkele bærâ, æ bã nyænla Wurubwarâ. N tâ dõ yæ yàà nûn alâ, wù di gâ Wurubwarâ gba na nyænla yæ. Gâ nkele, anûn na ba gâ ii ni fi koro î maà târâma ise yaanyan ætôkô gâtâ æn ma onyun-tan, gâ æn ma tônô âkæ fô? I ni biri ii len gâtâ yàà ma ka ise ætôkô æ baba koro anlâ bâdæ? 10 Ii di Yuda bete boo-Ise fô yaawi, ma bebon, ma æya ma bækyan yii koro, gâ î nyî alâ ææ sûma Wurubwarâ. 11 Yaade î ba mæ gæsaa! Wù we mæ anlâ, dæfana gâtâ na fana yii koro fô powu dæ mâ tun-tun. 12 Mææn bânæ, n te koturu yæ alâ æ kasæ mæ, yema nmæ gâtâ ñ di Yuda-te gba na mâ koro anlâ âyæ. Mæn taa ni di Mose wo-Ise fô yii koro. Æn mâ mæ ade-kpen ækæ. 13 Æ kûna gâtâ wù di diyebabi na yâ gâ na wura osele na dõ yæ Nkpa-geto Gaade fô dægyangbasâ. 14 Miin geyeba gætôkô gi di gâ onyun wuu geten tâ âyæ gâtâ yàà terema mæ, mô ma gâlâ gba fô, æn nya bûnûn ma mæ, gâ in terema mæ. Mô fô, i to mæ anlâ Wurubwarâ wôsâlâ gâtâ e ye gatala, abââ Yesu Kirisito gbagba. 15 Ôkûna wûtôkô fô, ôsâ-dærâ wûkæ wû ba yaanæ. Ñ talæ n dõ gba alâ, wù daà pe fô, î daà tiri âyæ gbagba yææ bûnûn baabi æ sa mæ. Gâ nkenkele anûn na ba? 16 Gâtâ na dõ yæ ade gâtâ î sa waanæ okoro na biligi yæænæ-kyûnlâ? 17 Bânæ fô gâtâ bâ mâ anlâ Kirisito bete, mô bââ gban fô, bâ sæna bûnûn ma yaade gepepe. Mô bân ma amænâlâ-kpara tâ yæ. Gænyan gâtâ bee len n di gâtâ bàà lanla âyæ ma nmæ tii getite. Bè len gâtâ yææ bûnûn bàà gyaga boo koro gepepe. 18 Gengyi ânæ âkæ ã yâ wô bûnûn bü sæna ade yii koro gepepe fô, wù kôlô. Mô fô, wù di gâtâ ade fô yàà mâ ade-kpara. Gâ nka ôkûna gâtâ ñ sa yaakûn wuuko gâ wô bûnûn bü sæna ade fô yii koro, mô ôya-kamasâ. 19 Mææn bebi-lenlâ, âyæ yii koro ñ ni biri n te we dæfana anlâ gâtâ ânænæ ââ dæma fô. Ñ sa dæfana daanæ gâlââ ma ye ôya gâtâ yàà wura Kirisito wonundu fô. 20 Gengyi ñ sa yaakûn nkenkele gba fô, nafô ñ len gepepe. Nafô nan wura n foma mææn gâtabûrûbi. Yaade ii tiira maamænâlâ gakpa! 21 Âyæ bâkæ gâtâ ì len yàà di Mose wo-Ise fô yii koro fô, n te lila yæ alâ, î nyî ade gâtâ Ise fô ææ dõ? 22 Ise fô ææ dõ gâtâ Abiraam e wo bebi-tenibi bânnyôô. Âwô ma âdæ na wo ebi fô âkæ, gâ âbâ ma engyebi na wo edo fô mô. 23 Abiraam wobi gâtâ âbâ ma âdæ be wo fô bærâ, Wurubwarâ ân dõ ebi fô wade ækæ â sæ, pâgâ be wo wô. Be wo

wô gâ anlâ gâtâ bânæ tun-tun bã taa wo fô. Mô ebi gâtâ Abiraam e wo ma engyebi fô bærâ, Wurubwarâ â fûrûma â dõ bâ â sæ gâtâ âã tâ bâ ebi âtôkô, pâgâ be wo wô. 24 Gâlâ gaade nyayæ i di gâ dækpælæ gâtâ dii tiri ade di wùlà. Bânanæ bânýôô fô bè yela tâ akola anyôô yææ gâta gâtâ Wurubwarâ â ta ma bânæ fô. Dikola dææ gâta-gyangbasâlâ gâtâ dii bebi bè di bådæ fô, n di dikola gâtâ Wurubwarâ â ta Sinayi odon wuu koro fô. Dikola dætôkô gâ âdæ-nanæ Aga è yela tâ. 25 Aga è yela tâ Sinayi odon gâtâ wü sa Arabiya fô, gâ è biri è yela tâ ñdò Yerusalem ditele, yema âwô ma wobi powu bã sa gædæ gaanæ. 26 Mô Yerusalem gâtâ ã sa gatala fô è we anlâ engyebi-na fô. Gâ âwô n di tææna. 27 Bâ âwara engyebi-na nyawô wade Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ alan, “Di ôsâ, awô gâtâ à di âlamanbû, gâ an wo bebi a nya fô! Awô gâtâ gâdæma gæn kya wô gæ nya! Ka ôsâ-dærâ, gbârâ afala kin-kin! Yema nan yâ àà wo bebi kpekpesi a da âdæ-nanæ fô.” 28 Mææn bânæ, gâdõ-sæ nyagæ gii koro âtæ ke ti di wo bebi, gâ ti we gâ anlâ Isaki gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ âã tâ, pâgâ be wo wô fô. 29 Ôkûna wûtôkô waanæ fô, ebi gâtâ be wo wô anlâ gâtâ bânæ tun-tun bã taa wo fô, â nyanla ebi gâtâ wü san ma Wurubwarâ Gifiye gæækâma waanæ gâ be wo wô fô. Gâlâ ke gâ wù we ma âtæ ñdò. 30 Mô lan gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô ii wùlà? Ii wùlà alan, “Berema âdæ-nanæ fô ma wobi! Yema wun di gâtâ âdæ-nanæ fô wobi ãã fæya ma engyebi-na fô wobi bàà di wote wanyan.” 31 Gâlâ wuu koro mææn bânæ, tin di gâ âdæ-nanæ fô bebi. Tì di gâ engyebi-na fô bebi.

Galatians 5

1 Kirisito â yâ tæ tæ mâ bengyebi, gâ wù di gâtâ tàà sara gâlâ tæ ma ye. Gâlâ wuu koro i yela kin-kin yii getodi gaanæ! Æ kara tâ osele bàà næ mâ yæ bådæ. 2 Æ nûn! Nmæ Pawulo n tâ dõ yæ ade nyayæ lâ. Gengyi î tâ osele, gâ î yâ be belen yæ bæsan anlâ gâtâ Yuda bete bee wùlà fô, wuu wùlà alâ Kirisito ân mænæ ma tònô âkæ tâ yæ pilim-pilim. 3 N biri n tâ dõ yæ yàà nûn gepepe alâ, gengyi âkæ ã tâ osele alâ be belen wô gæsan fô, âwû bærâ, wù di gâtâ ânæ âtôkô èè di Mose wo-Ise fô powu yii koro. 4 Gengyi âyæ bâkæ ii ton koro i di Mose wo-Ise fô yii koro alâ Wurubwarâ

èè to yæ â sa fô, âwû bærâ, æ lanla koro ma Kirisito gafô, gâ i tiri koro i ye Wurubwarâ gâbwala fô gaanæ. 5 Âtæ bærâ, gænyan gâtâ tææ bûnûn bü gyaga n di gâ alâ, Wurubwarâ èè to tæ â sa alâ taade î tûna. Gâ Wurubwarâ Gifiye fô gæækâma gæ yâ tæ tî de tii geto-Yesu-di tii so gâtâ Wurubwarâ èè to tæ â sa. 6 Yema gengyi ânæ è di Yesu Kirisito woyo fô, wûn fâ alâ e belen wô gæsan, abââ en belen. Âwû gâtâ wü famænâ fô n di geto-Yesu-di gâtâ è de ââ mâ ade gænæ-len gaanæ fô. 7 Nafô ææ mâ ade gepepe! Gâ ânyan na yâ gâ æn mænæ taa ni to ade gâtâ î sa waanæ fô lâ? 8 Gâfûba-sa gætôkô gin ye gâ Wurubwarâ gâtâ ee kpèlè yæ fô wakûn. 9 Æ kûna alâ gæfa-âanlâ bârââ lâ n tâ yâ gâ boroboro-âôô fô powu ââ tô. Nyawû wuu wulà alâ ade-kpen bârââ î talæ æ yârâ æ kya bânæ kpekpesi. 10 Mô n te to Efonte Yesu n di alâ, æn nan fi koro i to ade-fon ækæ æ sa. Gâ ânæ-kamasâ gâtâ ââ mâ yæ ayen, gâ ââ yâ ii tutu fô, è we lann fô, Wurubwarâ èè tiira wô giten. 11 Mææn bânæ, gengyi ñ sangba n tâ dô gâ gæsan gii gebelen gaade fô, anûn yææ koro gâ bââ nyanla mæ? Gengyi n te wulà gâ alâ, wü di gâtâ bàà belen bânæ bôô bæsan fô, nafô ade gâtâ n tâ dô kadama anlâ gâtâ bâ gbârâ Kirisito aâanbi bâ marama ma oyon be wolo fô, æn nan ka ade ækæ æ ba de. 12 Bânæ gâtâ bââ yâ ii tutu fô bærâ, bâ kara dô gâ gæsan gii gebelen gaade yiiko bàà ten dûkô. Nafô wü di gâtâ âbâ bàà tiri koro aforobi gba. 13 Mææn bânæ, âyæ bærâ, Wurubwarâ e kpèlè yæ gâtâ yàà bè di gâ gingyebi. Mô æ kara yâ yii gingyebi gii gedi gætôkô gàà tâ osele, fô yiinundu-kuba fô wàà di yii koro. Mô fô, æ ka gænæ-len æ kpà bâwôlôn! 14 Mose wo-Ise fô powu æ ma yela gâ ose-kælæn wuu koro. Âwû n di alan, “Len aawôlôn anlâ aa koro!” 15 Mô gengyi î sangba ì we àawü-àawü ma bâwôlôn fô, âwû bærâ, æ nya yii koro gepe! Nka gâlâ fô, yaà wolo gâ bâwôlôn gakpa. 16 Gâlâ wuu koro n tâ dô yæ alâ, æ yâ Wurubwarâ Gifiye fô gàà wulà yæ osele yææ dæsarabi daanæ. Âwû fô, æn nan mâ yiinundu-kuba fô waade-lenlâ. 17 Yema onundu-kuba fô waade-lenlâ ì we kperen ma Wurubwarâ Gifiye fô gaade-lenlâ. Onundu-kuba fô ma Wurubwarâ Gifiye fô ì di gâ bekengbelilâ, æn taa gyu ma bâwôlôn. Gâlâ wuu koro, âyæ in wura æ mâ yii gelenbi. 18 Gengyi Wurubwarâ Gifiye n te wulà yæ osele fô, âwû bærâ, nka Ise fô n te di yii koro. 19 Onundu-kuba fô waade-mâlâ in bu. Âyæ n di geye aasô

abâa aasan gama, ma gâsa koro dædææ, ma adima-de, ma ôsâ wuu gedi gûfwa-gûfwa, 20 ma bekpen bôô gâsûma, ma gûsô gaade, ma gænæ-kyûn, ma ilolo, ma gikengbeli, ma owurufa, ma gediko, ma ade yii getiira, ma gâlanla koro ma bânæ, 21 ma gænæn-sæya, ma bûkan bûû gânyûn-suu, ma ôsâ wuu gedi-dærâ gâtâ anyan-dilâ yii gedi ma bûkan bûû gânyûn-kpen î fæya waanæ fô, ma ade gâtâ î we anlâ nyayæ. N' biri n tâ tabûrû n sù yæ ma gâlâ gaade nyayæ. Anlâ gâtâ na fûrûma na tabûrû ma âyæ fô, gâlâ ke gâ n biri n tâ tabûrû ma âyæ alâ, bânæ gâtâ bââ mâ gâlâ gaade nyayæ fô, bân nan wura gedikûn Wurubwarâ Buggy fô baanæ. 22 Mô gænyan gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gæ yâ tii wura fô n di gænæ-len, ma ôsâ, ma olila, ma duwe-lila, ma gutunkoro gii gewe, ma gænæ-kpara, ma ade yii koro wuu gedi, 23 ma gâyôlô koro, ma gânyænla koro geton. Nyayæ yææ gama fô ose wûkæ wûn ma. 24 Âbâ gâtâ bè di Kirisito Yesu bânæ fô be wolo boonundu-kuba fô, gâ be kere boonundu-kuba fô waadelenlâ, ma ade-kpen gâtâ bè len bàà mâ fô bâ ya. 25 Gengyi Wurubwarâ Gifiye fô gæ tâ tæ nkpa-fon fô, âwû bærâ wù di gâtâ tàà yâ gæ gâà wùlà tæ osele tàà sara dæsarabi-fon fô daanæ. 26 Æ kara yâ tàà wùlà koro, gâ æ kara yâ taà sa bâwôlôn owurufa. Gâ æ kara yâ taà mâ gænæn-sæya.

Galatians 6

1 Mææn bânæ, gengyi î we alâ yaanæ âkæ â nûn ade-kpen ækæ yææ gâmâ gaanæ fô, âyæ gâtâ Wurubwarâ Gifiye gî sa yaanæ gepepe fô, æ san wakûn! I wura oturu-lila, fô yàà kpà wô gænæ-len gaanæ, fô èè biri â ba osele-kpara waanæ. Mô fô, æ nya yii koro gepepe anlâ gâtâ waà mâ gâ âyæ gbagba æn nan nûn. 2 Æ yâ yææwôlôn âbâ baade yàà mâ yaade! Gengyi î mâ gâlâ fô, âwû gâ ii di Kirisito wose fô wuu koro. 3 Gengyi ânæ âkæ ââ nya wo koro alâ è di gænyankæ, ôkûna gâtâ en di gænyankæ fô, ââ gban gâ wo koro. 4 Wù di gâtâ ânæ-kamasâ ãã kârâ âwô gbagba wade-mâlâ â nya. Gengyi wade-mâlâ î kôlô fô, âwû fô, ã talæ â bûma koro gatala âwô gbagba wade-mâlâ yii koro. Âwû fô, wun mini di âkæ wade-mâlâ gâ è de woyo ââ kârâ ma. 5 Yema wù di gâtâ ânæ-kamasâ èè tola âwô gbagba ditola. 6 Gengyi âkæ ââ kasæ Wurubwarâ Ade fô, wù di

gâtâ èè yo wanyan-kpara gâtâ ã ba fô akæ ma ânæ gâtâ ee wùlà wô ade fô. 7 Æ kara gban koro! Ânæ âkæ ân nan talæ e kutu Wurubwarâ, yema gænyan gâtâ ânæ ã dô fô, âwû ke gâ âã ya. 8 Gengyi ânæ âkæ ã ka koro â tâ gâ âwô gbagba wonundu-kuba fô waade-lenlâ yææ gâmâ fô, waà ka gâ diku ma gâmæna wû môma wô. Mô gengyi ânæ âkæ ã ka koro â tâ gâ Wurubwarâ Gifiye fô gaade-lenlâ yææ gâmâ fô, âwû fô, èè wura nkpa gakpaakpa. 9 Gâlâ wuu koro, æ kara bã yâ tàà wayæ ma ade-kpara yææ gâmâ! Yema gengyi tæen wayæ fô, Wurubwarâ èè le tæ gutoro ôya gâtâ wû kûtûma waanæ. 10 Gâlâ wuu koro, ôkûna gâtâ tí ba osele lâ, æ yâ taà mâ gepe tæ tâ bânæ powu. Mô gbagbaagba fô taà mâ gepe tæ tâ Kirisito bete. 11 Æ nya, nmæ gbagba na ka mææn gûlô na áwara agyebi kpatala-kpatala nyayæ n tâ tæyâma yæ lâ. 12 Bânæ bâkæ bââ tæææ yæ gâtâ yàà yâ bàà belen yæ bæsan. Bââ mâ gâlâ fô bàà wura be di diyere bânæ baakûn. Bânæ båtôkô bè serenti gâtâ gengyi bã dô Kirisito diku oyon wuu koro waade fô, bânæ bàà nyanla bâ. 13 Âbâ gâtâ be belen bâ gæsan fô gba bân taa di Ise fô yii koro. Mô bè len gâtâ bàà belen yæ bæsan, fô bàà bûma koro gatala alâ ì di bôô bâkasælâ. 14 Nmæ bærâ, gengyi nan bûma koro gatala fô, Tiifonte Yesu Kirisito diku oyon wuu koro fô wuuko wuu koro gâ nan bûma koro gatala. Yema wü san ma Kirisito diku dætôkô dii koro gâ gâtûnkwa ma gaanyan powu in mini di mæ gænyankæ. Gâlâ ke gâ Kirisito diku fô dii koro gelen gâtâ nafô ñ len gâtûnkwa ma gaanyan powu fô giinyun wu ku maanæ. 15 Gâ wun mini di ade ækæ alâ, be belen ânæ gæsan, abââ ben belen. Âwû gâtâ wù di ade n di gâtâ Kirisito wo koro, ânæ fô e wura onundu-fon. 16 Bânæ gâtâ baà to gâlâ gaade nyayæ bâ sa bàà di yii koro fô, Wurubwarâ wolila wû sara ma âbâ, fô èè we boo gutunkoro. Bânæ båtôkô n di Isareli bete gbagba gâtâ bè di Wurubwarâ bânæ fô. 17 Nkele bærâ, âkæ â kara næ mâ mæ ayen, yema apanæ gâtâ na wura miin koro-kpaba waanæ na ye Yesu bâkyûnlâ baakûn fô î sô. 18 Mææn bânæ, Tiifonte Yesu Kirisito â bwala âyæ powu, èè yela yææ gama. Wû ba gâlâ.

Ephesians 1

1 Gækpa nyagæ gi ye nmæ Pawulo maakûn. N di gâ Yesu Kirisito wônæ-salâ, gâtâ Wurubwarâ na tiri mæ wo gelenbi gaanæ. N tâ âwara gækpa nyagæ n tæyâma âyæ Wurubwarâ bânæ gâtâ ææ mâ Yesu Kirisito gûtûn fô yii-ituru yaanæ, gâ î si Efeso ditele daanæ fô. 2 Tiite Wurubwarâ, ma Tiifonte Yesu Kirisito bâ bwala yæ, fô bàà tâ yæ olila. 3 Æ yâ taà sila Wurubwarâ gâtâ è di Tiifonte Yesu Kirisito wote fô. Wurubwarâ â bwala tæ, yema âtæ ma Kirisito tæ mâ âkæælæn, gâ wuu koro fô, â ka anyan-kamasâ gâtâ î sa gatala fô â bwala tæ. 4 Pâgâ Wurubwarâ ãã bã mâ gâtûnkwa ma anyan powu fô, Yesu Kirisito wo koro â fûrûma tiri tæ â sæ gâtâ ti di gâ woyo. E tiri tæ â sæ gâtâ tàà mâ bânæ gâtâ tii koro gæn ma dædææ, gâ ade-kpen ækæ æn ma tii koro wô bûnûn baanæ, fô tàà len bânæ. 5 Wurubwarâ â fûrûma mâ wamænî alâ ãã dama Yesu Kirisito wo koro â ka tæ â mâ âwô gbagba bebi, yema nyawû wù di wo gelenbi. 6 Nyawû n tâ yâ gâ tii sila Wurubwarâ, yema wô gâbwala-dærâ fô gii koro â dama Wobi-lenî fô wo koro â bwala tæ anyan powu tun-tun. 7 Yema wü san ma Kirisito wô nkalan fô wo koro gâ Wurubwarâ â ka taade-kpen â kyâ tæ, gâ ti wura tii koro î. Nyawû powu wuu wùlâ alâ, Wurubwarâ ee wula tii gutunkoro gepepe. 8 Wurubwarâ â tâ tæ gâbwala-dærâ gætôkô gâtâ gææ tâ gâsâyæ, ma ade yææ gânyænla. 9 E tiri wo gelenbi gâtâ nafô gi di gâ ade-bubwalâ fô e wùlâ tæ. Â fûrûma mâ wamænî gâtâ ãã dama gâ Kirisito wo koro â mâ ade ætôkô gâtâ î di wade gâtâ â tæyâ â sæ alâ ãã mâ fô powu. 10 Wurubwarâ wade gâtâ â tæyâ â sæ alâ ãã mâ fô yaà sere gâ ôya gbagba gâtâ â sæ fô waanæ. Ade fô n di gâtâ ãã kya gâtûnkwa ma gatala gaanyan powu e bom, fô ãã yâ Kirisito ãã mâ anyan fô powu yii duyû. 11 Anî gâtâ Wurubwarâ â mâ wamænî, gâ â tæyâ ade â sæ fô, gâlâ gâ ade ii sere. Gâ Wurubwarâ â fûrûma e tiri tæ, gâtâ Kirisito wo koro fô taà mâ wô bânæ. 12 Âtæ n di bânæ gâtâ ti gyegeye tæ ka tææ bûnûn tæ gyaga Kirisito wo koro. Gâ Wurubwarâ e tiri tæ, fô tàà wura ti sila wô, fô tàà tiri wo gingyebi okòro. 13 Gâlâ ke gâ wü dô tâ âyæ mô. Æ nûn ade-wùlâlâ gâtâ î sa waanæ, gâ î di Nkpa-geto Gaade gâtâ æ tâ yæ nkpa fô. Ôkûna gâtâ æ nûn Nkpa-geto Gaade ætôkô, gâ i to Kirisito i di fô, Wurubwarâ â ka wo Gifiye gâtâ â dô â sæ alâ ãã tâ bânæ gâà sara baanæ gakpaakpa fô â tâ yæ. Nyagæ n te wùlâ alâ Wurubwarâ gûlô gî

gyaga yii koro. 14 Gâ wo Gifiye fô n di gænyan gâtâ Wurubwarâ â ka â sæ gataen, gâtâ wuu wulà alâ, tææ gûlô gaà kya anyan gâtâ â dõ â sæ alâ âã tâ wô bânæ fô powu. Âwû n tâ sa tæ koro geton alâ Wurubwarâ eè to âtæ gâtâ ti di woyo fô â ya gakpa, fô tàà wura ti sila wô, fô tàà tiri wo gingyebi fô okòro. 15 Gâlâ wuu koro, ye ôkûna gâtâ na nûn alâ i to Tiifonte Yesu i di, gâ na nûn gelen gâtâ ii len Kirisito bânæ powu fô, 16 min kere Wurubwarâ onyun wûû gâsa n tâ yæ n ya kpa. Gâ n tâ kûna yæ miinnyun-tiri waanæ ôya-kamasâ. 17 N te tiri onyun n tâ Tiifonte Yesu Kirisito wô Wurubwarâ gâtâ è di gingyebi powu giite fô alâ, â yâ wo Gifiye gâà tâ yæ gâsâyæ, gâà tiri Wurubwarâ gi wulà yæ, fô yàà nyænla wô gepepe æ fæya. 18 N tâ fô wô gâtâ èè tirima yaamænla yaanæ gepepe âã yâ yàà nyænla yææ bûnûn bûû gâgyagakûn gâtâ gii koro e kpèlè yæ fô. Fô yàà nyænla gâtâ anyan gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ âã tâ Kirisito bânæ fô powu fô i di gâ angyebi-nyan gbaa. 19 N tâ fô wô alâ â yâ yàà nyænla ôkâma-kælæn gâtâ Wurubwarâ â ka â sa âtæ gâtâ ti to ti di fô taanæ. Wû di gâ ôkâma-dærâ gâtâ wûn ma dækûsû. 20 Âwû ke gâ e tiri e wulà ôkûna gâtâ â lama Kirisito e ye bekulâ baanæ, gâ â yâ wô è si wologyi-lô gatala, gâ âbâ ma âwô bee di bugyu fô. 21 Wurubwarâ â ka bugyu, ma ækâma powu anlâ gûsõ ma akpen-de, ma æâûn yaade, ma bûûndærâ powu â sa Kirisito gataen, gâ ã ba ôkâma gænyan-kamasâ gâtâ gii di diyere gæfææ nyagæ gaanæ, ma gæfææ gâtâ gaà bã ba fô gii koro. 22 Wurubwarâ â ka gænyan-kamasâ â sa Kirisito gataen. Gâ â ka wô â mâ ade powu yii duyû â tâ wô bânæ fô boo gepe. 23 Kirisito bânæ fô powu bè di gâ Kirisito wo koro-kpaba, gâ âwô n di wo koro-kpaba fô powu wuu duyû, gâ â yâ gænyan-kamasâ gi pe gi sere osele-kamasâ waanæ.

Ephesians 2

1 Âyæ bærâ, nafô i we gâ anlâ bânæ gâtâ be ku Wurubwarâ bûnûn, yema yaade-kpen ma yii giten-kâma gæ lanla âyæ ma âwô yii getite. 2 Ôkûna wûtôkô fô i bô i san gâ gæfææ nyagæ gii-isele-kpen yaanæ. Ii di gâ Wurubwarâ wokengbelilâ fô wade yii koro. Âwô n di afiye-kpen gâtâ i san afiye yaanæ fô powu yii duyû, gâ ã sa bânæ gâtâ bã ba giten-kâma fô

baanæ, gâ ââ mâ gûtûn ñdò waawi nyayæ yaanæ lâ. 3 Nafô ôya wûkæ waanæ fô, gâlâ ke gâ âtæ powu tì we. Tæ san gâ tiinundu-kuba-kpen fô wuu gelenbi waanæ. Ade gâtâ tii koro-kpaba, ma taamænâ ii len fô gâ tææ mâ. Tì bo tì di gâ bânæ-kpen anlâ âbâ, gâ nafô Wurubwarâ giten gii getiira gî daà ba tii koro anlâ bânæ powu. 4 Mô Wurubwarâ gâtâ wo gutunkoro gii gewula gî sô, gâ ee len taade gakpa fô, 5 â dama Kirisito wo koro â tâ tæ nkpa, ôkûna gâtâ tì we anlâ bânæ gâtâ be ku, yema taade-kpen ma tii giten-kâma gii koro fô. Æ kûna gâtâ wü san ma Wurubwarâ wo gutunkoro gii koro gâ â bwala yæ gâlââ, gâ e to yæ nkpa! 6 Gâtâ âtæ ma Kirisito Yesu tæ mâ âkælæn okoro fô, Wurubwarâ â lama tæ ma Kirisito e ye diku dætôkô gâtâ dæ lanla âtæ ma âwô tii getite fô daanæ. Gâ â yâ âtæ ma Kirisito tì si gatala dûkô, 7 fô ãã ka e tiri wô gâbwala gâtâ gî sô kaara gakpa fô e wulà awi powu yaanæ. Yesu Kirisito wo koro â ka wo gelen-kpara â bwala tæ. 8 Wurubwarâ gutunkoro, ma yii geto-Kirisito-di gii koro gâ â bwala yæ èè to yæ nkpa. Nka yaade-mâlâ ækæ na tâ yæ nkpa-geto nyawû, mô fô, wù di gâ gænyan gâtâ Wurubwarâ â bwala yæ. 9 Nkpa-geto gæn san ma ânæ wade-mâlâ yii koro, gâtâ waà yâ âkæ èè wulà koro. 10 Mô fô, Wurubwarâ n di tææmâlâ, gâ â mâ tæ tàà mâ âkælæn ma Kirisito Yesu, fô tàà mâ ade-kpara gâtâ â fûrûma â pæna â sæ alâ tæ tæ mâ fô. 11 Gâlâ wuu koro æ kûna anlâ gâtâ nafô ì we! Yii gewo gaanæ fô, in di gâ Yuda bete. Âyæ gâ Yuda bete fô bee kpèlè alâ “Bânæ gâtâ ben belen bæsan” fô, gâ âbâ bee kpèlè boo koro alâ “Bânæ gâtâ be belen bæsan”. Mô bôô bæsan buu gebelen fô gi di gâ gænyan gâtâ âbâ gbagba na mâ boo koro-kpaba waanæ. 12 Æ kûna gâtâ ôkûna wûtôkô waanæ fô, âyæ ma Kirisito in di gâ âkælæn. Ì di gâ bendeni, gâ æn fæya ma Wurubwarâ bânæ gâtâ e tiri fô. Gâ æn ma gedikûn akola yææ gâta gâtâ Wurubwarâ â ta ma wô bânæ gâtâ ì yela ma ade-dôlâ-sæ fô yaanæ. Ôkûna wûtôkô waanæ fô, ì si gâtâ ææn nyî Wurubwarâ, gâ æn ma bûnûn bûû gâgyagakûn gækæ. 13 Nafô ì ba ôfô ma Wurubwarâ, mô nkele gâtâ æ mâ âkælæn ma Kirisito Yesu okoro fô, wô nkalan gâtâ â kpa taade-kpen fô wo koro gâ Wurubwarâ â ka yæ â gbâma koro. 14 Yema Kirisito gbagba â ka olila â môma tæ. Â yâ bânæ akpen anyôô bâ mâ ânæ-kælæn. Âbâ n di Yuda bete, ma âbâ gâtâ ben di Yuda bete fô. Gâ e tiri gænæ-kyûn

gâtâ gî sa boo getite anlâ ôpôræ fô e ye baanæ. 15 Yesu Kirisito â ka gâ wo koro â tâ gedi, gâ â yâ Yuda bete boo-Ise gâtâ bee di yii koro fô powu yii-inyun i ku. Â mâ gâlâ, fô èè wura â kya bânæ akpen anyôô ætôkô â bã mâ dikpen-fon ma âwô Kirisito. Â mâ gâlâ â ka olila â ba. 16 Kirisito diku oyon wuu koro fô dæ mæna gænæ-kyûn gâtâ gî sa boo getite fô, gâ â mâ bâ ânæ-kælæn. Wo diku fô dii koro, â pæna âbâ ma Wurubwarâ boo getite, gâ e birima âbâ â ba Wurubwarâ wakûn. 17 Gâlâ wuu koro Kirisito â bã dõ olila waade-kpara fô â tâ âyæ gâtâ î ba ôfô ma Wurubwarâ, ma âtæ Yuda bete gâtâ tî gbâma Wurubwarâ fô powu. 18 Yema wü san ma Kirisito wo koro gâ âtæ powu tæ dama wo Gifiye-kælæn fô gii koro ti wura tæ ba Nte Wurubwarâ fô wakûn. 19 Gâlâ wuu koro âyæ gâtâ in di Yuda bete fô, in mini di bendeni, abââ besela. Nkele ì di gæfææ gii bebi, gâ î fæya ma Wurubwarâ bânæ, gâ ì di Wurubwarâ dækpara dii bebi. 20 Dikwo fô dææpæ wuu gesere n di Kirisito bânæ-salâ ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ. Dikwo dææpæ nyawû wuu koro gâ bâ ka âyæ mô be sere. Dætaa-dærâ gâtâ di de dikwo fô n di Kirisito gbagba. 21 Âwô n tâ yâ gâ dikwo fô dææ bûn gatala dæ bã mâ Efonte Wurubwarâ Dikwo-dærâ ma ômææ gâtâ dæn ma dædææ dækæ, gâ dæækûn-kamasâ wü yela ma bâwôlôn kyâkyâ, gâ wü kyaga gâ Kirisito wo koro. 22 Gâtâ âyæ ma Kirisito æ mâ âkælæn okoro fô, bè de âyæ mô bee sere bâ fæya ma Kirisito bete powu yàà bã mâ Wurubwarâ Gifiye gææ gâsarakûn.

[Ephesians 3](#)

1 Gâlâ wuu koro, nmæ Pawulo gâtâ ñ di Kirisito Yesu wôsaranyan, gâ ñ tan dikwo, yema n tâ dõ Yesu wade n tâ âyæ gâtâ in di Yuda bete fô wuu koro fô, n te tiri onyun n tâ yæ. 2 Ñ nyî gâtâ æ nûn anlâ gâtâ Wurubwarâ â bwala mæ. Gâbwala fô n di gâtâ â sa mæ yaakûn alâ n bã dõ yæ Nkpa-geto Gaade fô. 3 Wurubwarâ â yâ mæ na nyænla ade gâtâ nafô ì di gâ ade-bubwalâ fô. Âyæ gâ e tiri e wulà mæ, gâ na âwara yii koro gaade bâràâ lâ. 4 Gengyi î kalan ade gâtâ na fûrûma na âwara fô, âwû gâ yàà talæ i we alâ ñ nyî Kirisito wo koro gaade-bubwalâ fô gepepe. 5 Wukukuba waanæ fô, ben tiri ade nyayæ be wulà bânæ gâtâ bâ sara ôkûna

wûtôkô waanæ fô. Mô nkenkele bærà, Wurubwarâ â dama wo Gifiye fô gii koro e tiri ade-bubwalâ fô e wulà Kirisito bânæ-salâ, ma wô bâtabûrûlâ gâtâ bâ ka boo koro bâ tâ Wurubwarâ fô. 6 Ade-bubwalâ fô n di gâtâ wü san ma Nkpa-geto Gaade fô yii koro, bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô mô, baà wura anyan gâtâ Wurubwarâ âã bã tâ wô bânæ fô mô akæ. Fô âbâ ma Wurubwarâ bânæ fô bâ mâ gâ koro-kpaba-kæläen. Gâ ade gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã tâ wô bânæ Kirisito Yesu wo koro fô ì di âbâ gâtâ ben di gâ Yuda bete fô mô booyo. 7 Wurubwarâ e wula miin gutunkoro, gâ â bwala mæ âwô gbagba wôkâma, fô nan bã mâ Nkpa-geto Gaade ætôkô yæädölä lâ. 8 Kirisito bânæ fô powu baanæ, âwô gâtâ en di ânæ gbaa gba fô â da mæ. Mô Wurubwarâ â bwala mæ alâ n san n ma dô Kirisito wade-kpara gâtâ yææ gânyænla gæn ma ôkûna fô n tâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô. 9 Gâ Wurubwarâ â ka â sa mææn gûlô gâtâ n yâ bânæ powu bàà nyænla anlâ gâtâ wade fô ì we. Ade nyayæ ì di gâ ade gâtâ Wurubwarâ gâtâ è di anyan powu yææmâlâ fô â tæyâ â sæ, gâ nafô ì di ade-bubwalâ ye sæyââ wukukuba waanæ fô. 10 Ade-bubwalâ fô n di gâtâ nkenkele fô, ækâma ma bugyu powu gâtâ î sa gatala fô yaà nyænla Wurubwarâ gâsâyæ-dærâ gâtâ ee tiri e wulà iseke kpekpesi yaanæ fô. Â mâ gâtâ waà san ma gâ Kirisito bete boo koro gâ ækâma, ma bugyu baà nyænla wô gâsâyæ nyagæ. 11 Ade nyayæ î san ma gâ anlâ gâtâ Wurubwarâ â tæyâ â sæ e ye digyegeye daanæ fô. Gâ â dama gâ Tiifonte Kirisito Yesu wo koro â mâ ade nyayæ powu. 12 Gâtâ âætæ ma Kirisito tæ mâ âkæläen, gâ ti to wô ti di okoro, osele wü sa tâ tæ gâtâ tî talæ tæ ba Wurubwarâ wakûn gâtâ gæsaa gin mini ton tæ. 13 Gâlâ wuu koro, n tâ fô yæ alâ, æ kara yâ dæfana gâtâ n tâ fana yii koro lâ wàà yâ yii koro gâà ku yæ, yema dæfana fô dææ tölà yii diyere. 14 Nkpa-geto Gaade-dærâ nyayæ yii koro gâ n te ti kura n sûma Nte Wurubwarâ. 15 Âwô wanæ gâ afûræ-kamasâ gâtâ î sa gâtûnkwa gaanæ, ma âyæ gâtâ î sa gatala powu i ye. 16 N tâ fô Wurubwarâ gâtâ wo gingyebi gaade î sô gakpa fô, alâ â tâ yæ ôkâma-dærâ gâtâ wu ye wo Gifiye gaanæ fô, fô yææ bâkala bàà wura ôkâma. 17 N te tiri onyun alâ Kirisito â dama yii getodi gii koro â bã sara yiituru yaanæ, fô yàà sere ækpaa i yela gepepe gænæ-len gaanæ. 18 N te tiri onyun gâtâ âyæ ma Kirisito bânæ powu yàà wura ôkâma gâtâ waà yâ

yàà nyænla anlâ gâtâ Kirisito gænæ-len giinundu gi we, fô yàà nyænla anlâ gâtâ gî yârâ, ma anlâ gâtâ gî ba abo, ma anlâ gâtâ gæ tô, ma anlâ gâtâ gî ba alun. 19 Kirisito gænæ-len fô gî sô kaara gâtâ ânæ âkæ ân talæ â nûn gaanæ. Mô n te tiri onyun gâtâ yàà nyænla wo gelen gætôkô. Nyawû nan yâ gâ Wurubwarâ wonundu fô powu waà sara yaanæ gakpa. 20 Æ yâ taà sila Wurubwarâ! Wôkâma gâtâ wûû mâ gûtûn taanæ fô wuu koro ã talæ â mâ ade kpekpesi gâtâ î sô da gænyan-kamasâ gâtâ taà lila wô, abââ taà sa gaamænâ. 21 N tâ fô gâtâ Kirisito Yesu, ma wô bânæ powu bàà tiri Wurubwarâ ginyebi okòro awi powu yaanæ gakpaakpa. Wû ba gâlâ.

Ephesians 4

1 Gâlâ wuu koro, nmæ gâtâ ñ di Efonte Wurubwarâ wônæ okoro gâ bâ tan mæ dikwo lâ fô, n tâ fô yæ alâ, æ sara dæsarabi gâtâ dæ kûtûma ma wo gekpèlè-dærâ gâtâ e kpèlè yæ â ba wo bugyu baanæ fô. 2 Æ warama koro gataen, fô yàà yôlô koro, fô yàà wura oturu, fô yàà ka gænæ-len i ton bâwôlôn ôya-kamasâ waanæ. 3 Æ sa aniya, fô yàà sara onyun-kæläen gâtâ wü san ma wo Gifiye gaanæ fô waanæ, fô yàà yâ olila wàà sara yii getite! 4 Tî di gâ koro-kpaba-kæläen, gâ tî ba Gifiye-kæläen. Gâlâ ke gâ Wurubwarâ e kpèlè tæ gâtâ tàà wura bûnûn bûû gâgyagakûn-kæläen. 5 Tî ba gâ Efonte-kæläen, gâ tî ba getodi-kæläen, gâ tî ba Kirisito wanæ wuu gekù-kæläen. 6 Tî ba gâ Wurubwarâ-kæläen gâtâ âwô n di âtæ powu Tiite. Âwô n di âtæ powu Tiifonte, gâ ã sa ma âtæ, gâ ââ dama tii koro â mâ ade. 7 Kirisito e yo wô gâbwala gaanyan â tâ taanæ-kamasâ dækæ-dækæ âwô gbagba wo gelenbi gaanæ. 8 Gâlâ wuu koro gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Ôkûna gâtâ â tô â san gatala fô, e gye wô bâkyûnlâ gâtâ e di boo koro fô. Gâ â bwala bânæ anyan.” 9 Gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Â tô â san gatala” fô, lan gâ wuu wùlà? Wuu wùlà alâ e gyegeye â waran â ba gâtûnkwaâ gii koro. 10 Âwô gâtâ â waran â ba gâtûnkwaâ fô, âwô ke na tô â da gatala fô. Â bûn â kaara akpaba powu â da gatala. Â mâ gâlâ, fô èè wura â sara ôkûn-kamasâ. 11 Gâ âwô Kirisito na bwala bânæ anyan. Anyan-bwalalâ fô n di gâtâ â yâ bânæ bâkæ bè di wô bânæ-salâ, gâ bâkæ mô bè di wô

bâtabûrûlâ, gâ bâkæ mô bè di wade yææ bâdôlâ, gâ bâkæ mô bè di wô
bânæ bôô banyalâ, gâ bâkæ mô bè di wô bânæ boo bewûlâlâ. 12 Kirisito â
ka anyan-bwalalâ nyayæ â tâ, fô wàà pæna wô bânæ gepepe ma wô gûtûn
gææ gâmâ fô, fô wàà yâ wô bânæ fô powu bàà wura ôkâma be yela boo
getodi gaanæ gepepe, 13 kûtûmaa âtæ powu tàà bã mâ âkæælæn tii getodi
gaanæ. Gâ âtæ powu taà bã nyænla Wurubwarâ Wobi fô osele-kæælæn
waanæ gâlâ ma ye ôkûna gâtâ taà dan gakpa. Wù di gâtâ tàà dan tæ ma
ye ôkûna gâtâ Kirisito wonundu gâtâ wu pe wu sere fô waà mâ tiiyo. 14
Âwû fô tin mini di bebi gâtâ bàà mâ tæ yâræ-yâræ. Gâlâ fô,
ade-wûlâlâ-fon ækæ gâtâ taà nûn ti ye bânæ gâtâ bã san bââ gban bânæ
baakûn fô, æn nan talæ i foma taamænâ. Bânæ bâtôkô bã ba boo-isele ma
adawû gâtâ bè de bââ gban bânæ bàà târâma iseles gâtâ ææn kôlô. 15 Mô
fô, wù di gâtâ âtæ tàà ka gænæ-len tæ dô ade gâtâ î sa waanæ. Gâ wù di
gâtâ tàà dan tæ bã mâ anlâ Kirisito, ade powu yaanæ. Âwô n di tii duyû.
16 Gâ Kirisito wo koro gâ koro-kpaba fô powu wù yela. Koro-kpaba
wûû-ækûn kperen-kperen fô î su ma bâwôlôn kyâkyâ, gâ î kyaga ma
Kirisito. Gengyi wûkamasâ wûû mâ waade-mâlâ fô, wûû yâ koro-kpaba
fô powu wûû dan, gâ wuu wura ôkâma, gænæ-len gaanæ. 17 Gâlâ wuu
koro ñ de Efonte diyere n tâ tabûrû ma âyæ gepepe alâ, æ kara næ sara
anlâ gâtâ bânæ gâtâ ben di Kirisito bete fô bè si, yema baamænâ î gyaga
gâ anyan gâtâ æn ma tônô, gâ yaà mæna fô yii koro. 18 Bân taa nûn
gænyankæ gaanæ, gâ bâân nyî gænyankæ, gâ bã ba giten-kâma. Gâlâ wuu
koro bâ lanla koro ma nkpa-fon gâtâ Wurubwarâ ââ tâ fô. 19 Bôô bûnûn
bûn mænæ taa ni ku ma ade. Gâlâ wuu koro bâ ka boo koro bâ tâ ade-kpen
yææ gâmâ. Bââ mâ ade-karan-karan gâtâ wûn ma gekere-ya. 20 Mô âyæ
bærâ, nka ade-karan-karan nyayæ yaakæ gâ æ kasæ i ye Kirisito wakûn,
21 mô fô, ñ nyî gâtâ æ nûn gâ wade-kpara, gâ be wûlâ yæ gâ ade gâtâ î sa
waanæ, gâ i ye âwô Yesu Kirisito wakûn fô. 22 Okoro i kere
yii-inundu-kuba gâtâ nafô ñ de ñ si fô æ ya! Onundu-kuba fô waanyan-lenlâ
ææ gban gâ bânæ, gâ ææ mæna bâ. 23 Wù di gâtâ yiituru ma yaamænâ
powu yàà mâ afufon. 24 Fô yàà sara onundu-fon gâtâ wuu-isele î tûna
gakpa, gâ wûn ma dædææ dækæ fô waanæ. Onundu-fon wûtôkô gâtâ
Wurubwarâ â tâ yæ fô wù di gâ wonundu gbagba. 25 Gâlâ wuu koro i tiri

adebila yii gedi i ye yiisele yaanæ, fô yàà dō ade gâtâ î sa waanæ æ tâ bâwôlôn! Yema taanæ-kamasâ è di koro-kpaba-kælaen fô waanæ wûkankæ. 26 Gengyi âkæ ã ka owurufa fô, â kara yâ owurufa fô wàà yâ wô ãã mâ ade-kpen! Gâ âkæ â kara yâ owurufa wàà sara wanæ duwi-bilin! 27 Æ kara tâ Wurubwarâ wokengbelilâ gâlâ wuusele wûtôkô! 28 Æ yâ ânæ-kamasâ gâtâ nafô ee ti yuri fô èè kere buyukuri â ya, fô ãã sa aniya â mâ gûtûn. Â ka walô â mâ gûtûn-kpara, fô ãã talæ e wura gænyankæ â tâ âbâ gâtâ bân ma akæ fô! 29 Æ kara yâ gâtabûrû-fwa gækæ gàà ye yiinyun yaanæ! Mô fô, æ yâ gâ gâtabûrû-kpara gàà ye yiinyun yaanæ! Æ yâ gâ gâtabûrû gâtâ gàà sa bânæ koro geton, gâ gàà kpà bâ baade-welâ yaanæ fô gàà ye yii-inyun yaanæ! Âwû fô yaade-tabûrûlâ yaà mâ tônô æ tâ bânæ. 30 Æ kara mâ Wurubwarâ Gifiye fô ade-gyulâ! Yema âgæ n di gænyan gâtâ Wurubwarâ â ka â sa yaanæ gâtâ wuu wùlâ alâ, ì di gâ woyo, gâ duwi gâtâ èè biri â ba fô, ãã yâ yàà wura koro. 31 I tiri ade-gyulâ powu, ma iwurufa, ma ituru-kpen i ye yaanæ! I kere ilolo æ ya! I tiri anyun-gyebi-kpen, ma omiri-kpen powu i ye yaanæ! 32 Mô fô, i wura duwe-lila, fô yàà len bâwôlôn! Æ ka ade æ kyâ bâwôlôn, anlâ gâtâ Kirisito wo koro Wurubwarâ â ka yaade-kpen â kyâ yæ fô.

Ephesians 5

1 Gâlâ wuu koro æ kasæ Wurubwarâ, yema ì di gâ Wurubwarâ bebi gâtâ ee len yæ gepepe. 2 I len bâwôlôn gepepe, anlâ gâtâ Kirisito e len tæ, gâ â ka wo koro â tâ Wurubwarâ gedi gâtâ gi tiri tæ gi ye taade-kpen yaanæ fô. Kirisito gænæ-len nyagæ gi di Wurubwarâ gûnûn, gâ gi we wô anlâ gænyan ma ofen. 3 Mô gâtâ ì di Wurubwarâ bânæ lâ, æ kara yâ gâmæna gaade ækæ, abââ dædææ daade ækæ, abââ gænæn-sæya gaade ækæ yàà sara yaanæ! Âkæ â kara bã nûn gâlâ gaade nyagæ gba yaanæ. Yema nyayæ powu æn kûtûma ma Wurubwarâ bânæ. 4 Gâlâ ke gâ wun di gâtâ yàà dō ænænfa-de, abââ gâtabûrû-fwa, abââ ækpââran gâtâ æn kûtûma fô yaade. Mô fô, wù di gâtâ yàà tæ sa Wurubwarâ onyun. 5 Wù di gâtâ yàà nyænla alâ, gengyi ânæ âkæ ââ mâ gâmæna gaade, abââ dædææ daade, abââ ã ba gænæn-sæya fô, ân ma gedikûn gækæ Kirisito ma Wurubwarâ

boo bugyu fô baanæ. Wù di gâtâ yàà nyænla alâ, gænæn-sæya gi bo gi we gâ anlâ ekpen gâsûma. 6 Æ kara yâ âkæ ãã ka ade gâtâ gâsâyæ gækæ gæn ma yaanæ fô â gban yæ. Ade-kpen ætôkô yii koro gâ Wurubwarâ eè tiira âbâ gâtâ bã ba giten-kâma fô giten gepepe lâ. 7 Gâlâ wuu koro æ kara fæya ma gâlâ gææ bânæ bôtôkô! 8 Âyæ ke æ sara dibilin daanæ æ nya. Mô nkenkele, yema ì di Efonte Kirisito bânæ okoro, î sa gââmaâæ gaanæ. Gâlâ wuu koro, æ yâ yææ dæsarabi dàà wùlà alâ î sa gââmaâæ gaanæ! 9 Yema gââmaâæ fô n tâ yâ gâ bânæ bââ mâ gænyan-kamasâ gâtâ gi di ade-kpara, ma ade gâtâ î tûna, ma ade gâtâ î sa waanæ powu. 10 I ton koro, fô yàà kasæ ade gâtâ ii di Efonte Wurubwarâ gûnûn! 11 Æ kara ka koro æ tâ dibilin daade ækæ gâtâ æn ma tônô. Mô fô, i tiri gâlâ gaade fô okòro! 12 Wù ba ænænfa gba gâtâ bàà dõ ade gâtâ bââ mâ dibilin daanæ fô. 13 Mô gengyi bè tiri gænyankæ okòro fô, gââmaâæ gææ yâ bânæ bee we giinundu. Yema gengyi gââmaâæ gî ba gænyankæ gii koro fô, gænyan gætôkô gbagba gææ âmaâæ. 14 Gâlâ wuu koro gâ bâ dõ alan, “Awô gâtâ a fwa bûda fô, lama ye aa bûda baanæ! Tô ye bekulâ baanæ, fô Kirisito gââmaâæ gàà ba aa koro, fô aa koro gàà âmaâæ.” 15 Gâlâ wuu koro, æ nya yææsan yaanæ gepe! Æ kara sara anlâ benyimapulâ, mô æ sara anlâ bäsâyæ! 16 Æ nya gepe gâtâ gengyi ì wura osele wûkæ gâtâ yàà ka æ mâ ade-kpara fô, wû kara gbârâ yæ! Yema awi-kpen yaanæ gâ tî sa lâ. 17 Okoro æ kara mâ anlâ benyimapulâ! Æ sa aniya, yàà nyænla gænyan gâtâ Efonte Wurubwarâ ee len yàà mâ. 18 Gâ æ kara suu bûkan, yema âwû wûû ka ade-karan-karan yææ gâmâ wû ba! Mô fô, æ yâ gâ Wurubwarâ Gifiye fô gàà sara yaanæ gepepe! 19 Æ ka Wurubwarâ Ade-âwaralâ yæænûn, ma gesila gæænûn, ma ænûn gâtâ Wurubwarâ Gifiye gæ ka gæ sa yiituru yaanæ fô, æ sa bâwôlôn aniya! Æ nûma gesila gæænûn æ tâ Efonte Wurubwarâ, fô yàà sila wô yiituru yaanæ! 20 Æ tæ ka Tiifonte Yesu Kirisito diyere, æ sa Wurubwarâ gâtâ è di Âtaawe fô onyun ade powu yaanæ ôya-kamasâ! 21 Æ warama koro gataen æ tâ bâwôlôn, yema alâ ii bù Kirisito okoro! 22 Bânanæ, æ warama koro gataen æ tâ yææsan âbâ, anlâ gâtâ ææ mâ æ tâ gâ Efonte Kirisito! 23 Yema aasan n di aa duyu, anlâ gâtâ Kirisito è di Kirisito bete boo duyu fô. Gâ Kirisito n di wô bânæ gâtâ bè di wo koro-kpaba fô bôô Nkpa Wotolâ. 24 Gâlâ wuu koro anlâ

gâtâ Kirisito bete bââ warama koro bâ tâ Kirisito fô, gâlâ ke gâ wù di gâtâ bânænè bàà warama koro ade powu yaanè bâ tâ bôôsân âbâ. 25 Beteni, i len yææsô âbâ baade, anlâ gâtâ Kirisito e len wô bânænè baade, okoro e to boo diku e ku fô. 26 Kirisito e ku, fô èè kpèlè wô bânænè â pænâ â sæ â tâ koro. Â ka Wade fô e kù bâ anlâ butu. 27 Kirisito e ku, fô wàà yâ èè wura bânænè gâtâ bã ba gingyebi, gâ boo koro gæn ma dædææ dækæ, abââ ade-kpen ækæ. Mô fô, bàà mâ bânænè gâtâ bâ ka koro bâ tâ, gâ ade-kpen ækæ æn ma baanè. 28 Gâlâ ke gâ wù di gâtâ eteni-kamasâ èè len wôsô anlâ gâtâ ee len âwô gbagba wo koro-kpaba fô. Gengyi eteni âkæ ee len wôsô fô, fô ee len âwô gbagba wo koro. 29 Ânæ âkæ ân ma gâtâ ââ kyûn âwô gbagba wo koro. Ânæ-kamasâ ââ tâ wo koro anyan-dilâ, gâ ââ nya âwô gbagba wo koro. Gâlâ ke gâ Kirisito ââ mâ â tâ wô bânænè fô. 30 Yema âtæ n di wo koro-kpaba wûû-ækûn kperen-kperen fô. 31 Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Gâlâ wuu koro gâ wù di gâtâ eteni èè kere wote ma wôna â ya, fô ãã ka wo koro â ma su ma wôsô, fô bôô bányôô bàà mâ koro-kpaba-kælæn.” 32 Ade fô î ba ôdûrû, gâ nafô ì di gâ ade-bubwalâ, mô nkenkele n tâ dõ yæ gâtâ ì yela tâ Kirisito ma wô bânænè. 33 Mô fô, wù di gâtâ yaanè âkamasâ mô èè len wôsô anlâ gâtâ ee len âwô gbagba wo koro fô. Gâ wù di gâtâ ânanè fô mô èè bù wôsân.

Ephesians 6

1 Bebi, æ nûn yii bewolâ baakûn, yema gâlâ n di Efonte Wurubwarâ gelenbi gâtâ wû kûtûma gâtâ yàà mâ. 2 Wurubwarâ wose gâtâ wû dõ alan, “Bù aate ma aana,” fô, âwû n di ose-gyangbasâlâ gâtâ wû dõ ade wû sæ wû tâ tæ. 3 Ade gâtâ ose fô wû dõ wû sæ fô n di alan, “Bù aate ma aana, fô gænyan-kamasâ gâà sere gepe gæ tâ wõ, fô àà wura nkpa ma ôfô gâtûnkwaâ gii koro.” 4 Bâtaawe, æ kara sa yii bebi owurufa, mô fô, æ nya boo koro bàà kûkwa ma Efonte Kirisito wade-wùlâlâ, ma wo-isele. 5 Bâdæ, æ nûn yiifonte âbâ gâtâ bã sa gâtûnkwaâ gaanè nfan fô baakûn. I serenti bâ, fô yàà bù bâ! Æ ka yiituru powu æ tâ bâ, anlâ Kirisito gâ ææ mâ æ tâ. 6 Nka alâ bôô bûnûn baanè buuko gâ yaà nûn baakûn yàà ka i wolo baayu. Mô fô, gâtâ ì di gâ Kirisito bâdæ lâ fô, æ ka yiituru powu æ

mâ gâ Wurubwarâ gelenbi! 7 Æ sûma bâ ôsâ waanæ anlâ Efonte Yesu gâ ææ sûma, mô nka bânæ-nyalâ. 8 Æ nyænla gâtâ Wurubwarâ âã tæyâla ânæ-kamasâ. Ânæ-kamasâ è wura wô gûtûn-kpara gâtâ ââ mâ fô gii gutoro. Wûn ma alâ ânæ fô è di gâ âdæ, abââ engyebi. 9 Befonte mô, gâlâ ke gâ wù di gâtâ yàà mâ yææ bådæ fô mô. Æ kara sa bâ gæsaa, yema î nyî gâtâ âwô gâtâ è di âyæ ma âbâ powu Yiifonte fô ã sa gatala, gâ ân taa nya âkæ bûnûn â dõ gôdô. 10 Maade-sûlalâ ôpæ n di alâ, i yela Efonte Yesu wôkâma-dærâ fô waanæ kin-kin! 11 Æ ka Wurubwarâ wanyan-kpâlâ akpa fô powu æ sa yii koro anlâ bætà bûû gâgba. Æ ka æ sa, fô yàà talæ i yela ma Wurubwarâ wokengbelilâ wô gâsâyæ giisele-kpen fô yaanæ. 12 Yema taakpa gâtâ tææ kpà fô in di gâ ma bânæ-nyalâ. Tææ kpà gâ ma afiye-kpen gâtâ ææ nya, gâ ii di bugyu ade-kpen ma dibilin daade yii koro, gâtûnkwaaw powu gaanæ fô. Tææ kpà gâ ma ækâma gâtâ ii di gâtûnkwaaw gii koro, ma afiye-kpen kpekpesi gâtâ î sa gatala fô. 13 Gâlâ wuu koro fô, æ ka akpa yaanyan gâtâ Wurubwarâ â tâ tæ fô æ sa anlâ bætà bûû gâgba! Gâlâ fô, duwi gâtâ ade-kpen ækæ yaà ba fô, yaà talæ i yela kin-kin. Gâ gengyi î kpà akpa fô i were powu gba fô, yàà talæ i yela. 14 Gâlâ wuu koro, i yela gepepe! Æ yâ ade gâtâ î sa waanæ fô yàà mâ anlâ olilâ gâtâ yaà ka æ ban gâtææ, fô yàà yâ ade gâtâ î tûna fô yàà mâ awôrônnyan-panpasan gâtâ yaà ka i tin yiituru anlâ bætà bûû bätalâ. 15 Æ yâ Nkpa-geto Gaade gâtâ ææ tâ olila fô yææ gâdõ yàà mâ yaanataga gâtâ yaà ka æ sa. 16 Ôya-kamasâ waanæ fô, i ton yii getodi gaanæ kin-kin anlâ gæwôrônnyan panpasan-dærâ gâtâ yaà ka i to koro. Âwû gâ yaà ka i wolo bætà ma ôtan gâtâ ekpikpen fô ââ ta yæ fô buu-inyun. 17 Æ ka yææ nkpa-geto gâtâ i wura fô æ mâ anlâ akoto i tin yaayu! Fô yàà ka Wurubwarâ Ade gâtâ wo Gifiye gææ tâ fô, i ton anlâ bætà buudon. 18 Æ ka Wurubwarâ Gifiye fô gæækâma i tiri onyun ade powu yaanæ ôya-kamasâ, fô yàà nya koro gepe, yàà ton koro i tiri onyun æ tâ Wurubwarâ æ tâ wô bânæ gâtâ e kpèlè, gâ â pæna â sæ â tâ koro fô powu! 19 I tiri onyun æ tâ nmæ mô, fô ôya-kamasâ gâtâ nan dõ Nkpa-geto Gaade fô, Wurubwarâ ãã tâ mæ ade gâtâ nan dõ. I tiri onyun gâtâ nan talæ n sere oturu n dõ Nkpa-geto Gaade gâtâ nafô ì di ade-bubwalâ fô. 20 Nkpa-geto Gaade nyayæ yæænæ-salâ gâ ñ di, okoro gâ ñ sa agbarægbaræ yaanæ lâ. I tiri onyun gâtâ nan talæ n sere oturu n dõ

Ade fô anlâ gâtâ wù di gâtâ nan dō yæ fô. 21 Gâtâ yaà nyænla anlâ gâtâ ù si nfan ma maade-mâlâ okoro, n tâ sa Tikiko yaakûn. È di tææwôlôn-lenlâ Wurubwarâ dæsûma fô daanæ, ma Efonte Yesu wôsaranyan gâtâ ââ mâ wô gûtûn gepepe. Âã dō yæ miin koro gaade powu. 22 Gâlâ wuu koro gâ n tâ sa wô yaakûn lâ. Âã dō yæ anlâ gâtâ âtæ powu tì de tì si, fô ãã sa yæ aniya. 23 Wurubwarâ gâtâ è di Tiite fô, ma Tiifonte Yesu Kirisito fô boolila wù sara ma Kirisito bete powu, fô bàà bwala bâ gænæ-len ma getodi. 24 Wurubwarâ â bwala âbâ gâtâ bee len Efonte Yesu Kirisito bâ ma ye fô powu, fô èè yela bôô gama.

Philippians 1

1 Gækpa nyagæ gi ye nmæ Pawulo, ma Timoti gâtâ tì di Kirisito Yesu bâsaranyan fô taakûn. Tæ âwara gæ tææ tæyâma âyæ Wurubwarâ bânæ gâtâ âyæ ma Kirisito Yesu æ mâ âkæælæn, gâ î sa Filipi ditele daanæ fô powu, ma yææ bânyalâ ma yææ bâkpalâ fô. 2 Tiite Wurubwarâ ma Efonte Yesu Kirisito fô bôô gâbwala ma boolila wù sara ma âyæ. 3 Ôya-kamasâ waanæ gâtâ ù kûna yii koro fô, n tâ sa miin Wurubwarâ onyun. 4 Gâ ôya-kamasâ waanæ gâtâ n te tiri onyun n tâ âyæ powu fô, n te tiri wù ôsâ waanæ, 5 yema anlâ gâtâ æ kpà mæ Nkpa-geto Gaade fô yææ gûtûn gææ gâmâ gaanæ, ye ôkûna gâtâ na gyu gûtûn fô gaanæ bè ye ma ñdò fô wuu koro. 6 Yema ù nyî gâtâ Wurubwarâ e sere gûtûn-kpara gææ gâmâ yaanæ, gâ n te to n di gepepe gâtâ ãã mâ gæ gâlâ gàà ma were duwi gâtâ Yesu Kirisito èè biri â ba fô. 7 Ñ nyî gâtâ wuusele waanæ wù lâ, yema n tâ sa âyæ powu yii koro gaamænlâ. Yema ôkûna gâtâ ù tan dikwo lâ, ma ôkûna gâtâ n tâ kpà n yela Nkpa-geto Gaade fô yææ gama, ma ôkûna gâtâ n te tiri Nkpa-geto Gaade fô yaanæ n wùlà lâ, âyæ powu ù yela ma mæ Wurubwarâ gûtûn gâtâ â bwala mæ lâ gaanæ. 8 Wurubwarâ gbagba ã nyî anlâ gâtâ æ gbârâ mæ ômææ, gâ ù len yæ gepepe anlâ gâtâ Kirisito Yesu ee len tæ fô. 9 Ñ te tiri onyun n tâ yæ gâtâ yææ gænæ-len fô gàà dan gæ fæya gepepe, fô yàà nyænla ade, fô yàà ñûn ade yaanæ gepepe. 10 Nyawù waà yâ yàà nyænla gænyan gâtâ gî kôlô da, fô yàà sara gâtâ dædææ dækæ dæn nan sara yii koro, gâ yii koro wûn nan wura ade-kpen ækæ duwi gâtâ

Kirisito eè biri â ba fô. 11 Fô wàà yâ yàà dama Yesu Kirisito wo koro æ talæ æ mâ ade gâtâ î tûna, fô wàà ka diyere ma gesila wû môma Wurubwarâ. 12 Mææn bânæ, ñ len gâtâ yàà nyænla alâ, ade gâtâ æ tama mæ fô æ kpà gâ Nkpa-geto Gaade fô yææ gâ yârâ. 13 Yema nyawû wû yâ bâsaranyan gâtâ bââ dæyâ gæfææ gæænyalâ dækpara fô, ma bânæ-kurumakyââ powu bâ nûn alâ, n tâ sûma Kirisito okoro gâ be gye mæ bâ tan dikwo lâ. 14 Miin gegye-tan fô gæ sa Kirisito bete kpekpesi ogin boo geto-Efonte-Yesu-di gaanæ. Gâ bee sere oturu bâ dõ Nkpa-geto Gaade fô gâtâ ben mini serenti gænyankæ. 15 Ñ nyî gâtâ gænæ-kyûn ma dikengbeli na yâ gâ bânæ bâkæ bã san bââ dõ Kirisito Ade. Mô bâkæ bærâ, bè de gâ amænla-kpara bââ dõ Kirisito Ade fô. 16 Gâlâ wûû bânæ nyabâ bærâ, bè de gâ gænæ-len bââ dõ Nkpa-geto Gaade fô. Yema bã nyî gâtâ Wurubwarâ â ka â sa mææn gûlô gâtâ nan kpà n yela Nkpa-geto Gaade fô yææ gama. 17 Mô bânæ-do fô bærâ, âbâ gbagba boo gepe gii koro gâ bââ dõ Kirisito Ade fô. Ben tiri gâ boo-ituru yaanæ bâ dõ Nkpa-geto Gaade fô, mô bã nyî alâ, waà yâ mææn dæyæyâ fô dàà sô dæ fæya ôkûna gâtâ ñ tan dikwo lâ. 18 Mô âwû wun di mæ ade ækæ! Âwû gâtâ wù di mæ ade n di gâtâ bââ dõ Kirisito Ade fô. Ma gâtâ bè de amænla-kpara oo, ben de gâ amænla-kpara oo, osele-kamasâ waanæ fô, bââ dõ Nkpa-geto Gaade fô. Nyawû wuu koro gâ n te di ôsâ, gâ nan di ôsâ n ma ye. 19 Yema ñ nyî gâtâ ii tiri onyun æ tâ mæ, gâ Yesu Kirisito Gifiye fô mô gææ kpà mæ. Gâlâ wuu koro ñ nyî gâtâ nyayæ powu yaà yâ nan bè wura koro. 20 Yema ñ len miinturu waanæ gepepe, gâ mææn bûnûn bü gyaga gâtâ mæn nan di ænænfa osele wûkæ waanæ. Mô fô, ñ len gâtâ nan sere oturu nkenke anlâ gâtâ n tâ tæ mâ fô, gengyi ñ ku oo, ñ sa nkpa anæ oo, fô Kirisito eè di diyere mææn dæsarabi daanæ. 21 Nmæ bærâ, gengyi ñ si fô, ñ si tâ gâ Kirisito, gâ gengyi ñ ku mô fô, wù di tûnô tâ mæ. 22 Gengyi ñ sangba ñ si nkpa anæ fô, nmæ bærâ, wù di osele tâ mæ gâtâ nan wura n mâ gûtûn-kpara. Gâlâ wuu koro, diku gâ nan tiri oo, nkpa gâ nan tiri oo, mææn nyî. 23 Na baba, mæn taa we mææn dæmænla anyan anyôô nyayæ yaanæ. Miin gelenbi n di gâtâ nan ku n ye gâtûnkwaá gaanæ, fô nan ma sara Kirisito wakûn, yema âwû n kôlô da. 24 Mô âyæ yii koro, wù kôlô gâtâ nan sara ma âyæ gâtûnkwaá gaanæ. 25 Gâtâ na to gâlâ na sa

okoro, ñ nyî gâtâ nan wô n sara ma âyæ powu. Nyawû waà kpà yæ, fô yaà dan, fô yaà wura ôsâ yii getodi gaanæ. 26 Gâtâ ñ biri ñ bã sara ma âyæ lâ fô, waà yâ ôsâ gâtâ ii di Kirisito Yesu wo koro fô wàà sô wû kaara. 27 Gâ nkele gænyan gâtâ wû kûtûma gâtâ yàà mâ fô n di alâ, æ yâ yææ dæsarabi dàà mâ anlâ gâtâ Nkpa-geto Gaade fô ii wùlà fô. Âwû fô, gengyi ñ ba yaakûn, abââ nn ma yaakûn gba fô, nan nûn gâtâ ì yela kin-kin ma bâwôlôn amænâ-kæælæn yaanæ, gâ ì yela ma bâwôlôn onyun-kæælæn waanæ ææ kpà getodi gâtâ Nkpa-geto Gaade fô ì yela tâ fô gaakpa. 28 Fô nan nûn alâ iin serenti âbâ gâtâ bââ kyûn yæ fô ade ækæ yaanæ. Nyayæ powu ì di ade gâtâ ii wùlà bâ alâ, Wurubwarâ âã yâ bâ bàà ku be lulu, mô âyæ bærà, Wurubwarâ eè to yæ nkpa. 29 Yema Wurubwarâ ân bwala yæ gâtâ yàà bè to Kirisito i di wuuko, mô fô, â bwala yæ gâtâ wo koro yàà we dæfana mô. 30 I we dæfana gâtâ na we, gâ æ nûn dæfana gâtâ n te we nkenke. Dæfana dætôkô daakæ gâ âyæ mô ii we lâ.

Philippians 2

1 Anlâ gâtâ æ mâ âkæælæn ma Kirisito yææ dæsarabi daanæ lâ, wûû sa yæ ôkâma, gâ wô gænæ-len fô gææ sa yæ koro-geton, gâ Wurubwarâ Gifiye fô gææ yâ yæ ii gyu ma bâwôlôn, gâ ì ba gænæ-kpara tâ bâwôlôn, gâ ii we bâwôlôn boo gutunkoro. 2 Gengyi wù we gâlâ bærà fô, i wura dæmænâ-kæælæn, fô yàà wura gænæ-len-kæælæn! Æ yâ yaamænâ yàà mâ dækæælæn ma bâwôlôn, fô yàà yela ade-kæælæn yii koro! Gengyi ì mâ gâlâ fô, yaà yâ ôsâ gâtâ wü sa maanæ fô wàà sô wû fæya. 3 Æ kara mâ gediko, gâ æ kara bûma koro gatala yaade ækæ yaanæ! Mô fô, æ warama koro gataen æ tâ bâwôlôn, fô yàà bù yææwôlôn âbâ æ da yii koro! 4 Æ kara yâ yææ bûnûn bàà sæna gâ âyæ yiiko-kwan yaade! Mô fô, æ sa amænâ æ tâ yææwôlôn âbâ mô! 5 Æ yâ yinundu wàà bô wû mâ gâ anlâ Kirisito wonundu! 6 Æ kûna gâtâ Kirisito è we anlâ Wurubwarâ, ade powu yaanæ. Âbâ ma Wurubwarâ bè di kyâkyâ. Mô fô, Kirisito ân tæterà koro alâ âbâ ma Wurubwarâ bàà mâ kyâkyâ. 7 Mô â mâ koro anlâ en di gænyankæ gba, gâ â ka gâ âdæ wonundu, gâ be wo wô ânæ-nyalâ. 8 Wô gænæ-nyalâ gaanæ fô, â warama koro gataen, gâ e bù Wurubwarâ gâlâ ma ye diku daanæ.

Diku gâtâ e ku fô di di diku gâtâ bâ gbârâ wô gâ aãanbi bâ marama ma oyon be wolo. 9 Gâlâ wuu koro Wurubwarâ â bûma wô gatala, gâ â sæ wô ôkûn-dærâkûn gakpa. Wurubwarâ â tâ wô diyere gâtâ dî ba ôdûrû da diyere-kamasâ. 10 Gâ diyere dætôkô dii koro gænyan-kamasâ gaà kura Yesu. Bânæ ma anyan gâtâ î sa gatala, ma âyæ gâtâ î sa gâtûnkwaã giï koro, ma âyæ gâtâ î sa gâtûnkwaã gææ gataen powu yaà kura æ sa Yesu diyere. 11 Gâ âkamasâ âã dõ â tana alâ, Yesu Kirisito n di Efonte. Âwû nan sa Nte Wurubwarâ fô gingyebi. 12 Mææn bânæ-lenlâ, anlâ gâtâ ñ sa yaakûn, gâ î fûrûma ii di Nkpa-geto Gaade fô yii koro fô, wù di gâtâ nkele gâtâ mæn ma yaakûn lâ yàà di ade fô yii koro æ da. Æ ka Wurubwarâ geserenti, fô yàà dæyâ koro gâtâ yàà târâma yææ nkpa-geto giisele fô gepepe! 13 Yema wù di gâ Wurubwarâ n sa ma âyæ, gâ â yâ yæ ii len gâtâ yàà mâ wo gelenbi. Gâ âwô ke n tâ tâ yæ ôkâma yàà talæ æ mâ ade anlâ gâtâ è len. 14 Æ kara mâ gænyankæ ma geãunu-ãunu, abâã ma gelolo! 15 Fô yii koro wûn nan wura dædææ dækæ, gâ ade-dõlâ ækæ æn nan sara yii koro, fô yàà mâ Wurubwarâ bebi gâtâ dæpanæ dækæ dæn ma yii koro ôkûna gâtâ ì si ma bânæ gâtâ bè di ade-karan-karan yææ bâmâlâ gâtâ boo-isele æn tûna lâ. Wù di gâtâ yàà åalagæ baanæ anlâ gâtâ aãorobi n tâ åalagæ gatala. 16 I ton Ade-wùlâlâ gâtâ ææ tâ nkpa fô yaanæ gepepe. Gengyi î mâ gâlâ fô, yii koro nan wura osele n gbârâ miinturu duwi gâtâ Kirisito âã ba fô. Âwû nan wùlâ alâ, mææn dæfana fô powu, ma mææn gûtûn fô gæn mâ tun-tun. 17 Nkæfô nan ku, fô mææn nkalan âã da e lù yii getodi gaade-mâlâ yii koro, fô gâlâ gaade yaà mâ gedi gææ gâtã æ tâ Wurubwarâ. Gengyi wü ba gâlâ gba fô, wü ba mæ ôsâ, gâ nan di ôsâ ma âyæ powu. 18 Gâlâ ke gâ wù di gâtâ wàà mâ âyæ mô ôsâ, fô yàà di ôsâ ma mæ. 19 Mô mææn bûnûn bü gyaga Efonte Yesu wo koro gâtâ wûn nan di awi nan sa Timoti âã ba yaakûn. Nyawû waà yâ mæ nan nûn yii koro gaade, fô nmæ mô miin koro gàà nûn mæ. 20 Mæn ma ânæ âkæ fæya ma Timoti gâtâ wô bûnûn bü sæna ma yii gepe, gâ ã fâ ma âyæ fô. 21 Bekurumakyâã fô powu bôô bûnûn bü gyaga gâ âbâ gbagba baade yii koro. Nka Kirisito Yesu wade gâ bôô bûnûn bü gyaga. 22 Mô î nyî gâtâ Timoti e tiri wo koro e wùlâ alâ â kûtûma âã dõ Nkpa-geto Gaade fô, yema è yela ma nmæ Nkpa-geto Gaade fô yææ gûtûn gaanæ anlâ gâtâ ebi

ee yela ma wote fô. 23 Gâlâ wuu koro mææn bûnûn bü gyaga gâtâ n bo n we anlâ gâtâ ade yaà sere æ tâ mæ fô, nan sa wô ãã ba yaakûn. 24 Gâ mææn bûnûn mô bü gyaga Efonte Yesu wo koro gâtâ wûn nan di awi fô, nmæ gbagba nan ba. 25 Mô na we gâtâ wû kûtûma gâtâ nan sa mæænwôlôn Kirisito-te Epafodito ãã ba yaakûn. Âyæ na sa wô alâ â bã kpà mæ miin koro gææ gâbaba fô gaanæ. Âtæ ma âwô ti yela tææ mâ gûtûn-kæläen, gâ è yela ma nmæ akpa gâtâ tææ kpà Nkpa-geto Gaade yii koro fô yaanæ. 26 Wô bûnûn bù yela gepepe gâtâ èè we âyæ powu, mô wûn mâ wô ôsâ gâtâ æ nûn alâ ee yeba fô. 27 Geyeba bærâ, e yeba gâtâ nafô â ka èè ku. Mô Wurubwarâ e we wo gutunkoro. Mô nka woko, Wurubwarâ e wula nmæ mô miin gutunkoro. Nka gâlâ fô, n daà we dæyæyâ disere dilen-dilen. 28 Gâlâ wuu koro n te len gâtâ nan sa Epafodito bilen ãã ba yaakûn. Fô gengyi i biri i we wô fô, wàà mâ yæ ôsâ. Âwû fô, nmæ mô miinturu waà nûn mæ. 29 Æ ka ôsâ-dærâ i tuma wô, yema âyæ ma âwô powu i di Efonte Yesu bânæ. Wù di gâtâ yàà ka gebù-dærâ æ tâ bânæ anlâ Epafodito nyawô, 30 yema Kirisito gûtûn gii koro gâ â ka èè ku. Â ka wo koro â tâ diku alâ èè yela yææ bæsäeræ baanæ â kpà mæ.

Philippians 3

1 Mææn bânæ, âwû gâtâ wu kuruma fô n di alâ, i di ôsâ Efonte Yesu wo koro! Nmæ bærâ, wun di mæ ade ækæ alâ n biri n tâ âwara yæ ade gâtâ na fûrûma âwara yæ fô. Mô âyæ bærâ, waà kpà yæ yàà yela kin-kin yii getodi gaanæ. 2 Æ nya yii koro gepe ma bânæ gâtâ bã ba omiri-kpen, gâ bââ mæna yii getodi, gâ bââ nyæ bânæ alâ be belen bôô bæsan fô. 3 Âtæ n di bânæ gâtâ be belen tæ bæsan gbagbaagba, yema tææ dama Wurubwarâ Gifiye gii koro tæ sûma Wurubwarâ, gâ tææ gbârâ tiituru Kirisito Yesu wo koro, gâ wun mini di gâtâ tàà ka bûnûn tæ gyaga bæsan buu gebelen gâtâ bâ ka gâ alô be belen fô gaade yii koro. 4 Nafô nmæ n ba osele gâtâ nan wùlà koro koro-kpaba waade yaanæ. Gengyi ânæ âkæ ã nyî alâ ã talæ â ka wô bûnûn â gyaga koro-kpaba waanyan yii koro fô, nafô nmæ n ba osele da gâlâ wûûnæ âtôkô. 5 Yema be wo mæ, gâ duwi-næyâfâ be belen mæ

gæsan. N` di gâ Isareli-te, gâ na ye Benyamin dækpara, okoro n` di Isareli-te gbagbaagba. Gâ Mose wo-Ise fô yii gedi gææ gælan fô, n` di gâ Farisi-te. 6 Aniya yææ gâsa dæsûma daanæ bærâ fô, na yela gepepe na nyanla Kirisito bete fô. Gengyi wù di gâ alâ ânæ ee di gâ Ise fô yii koro, pâ Wurubwarâ èè to wô â sa fô, nafô nmæ bærâ, mæn ma dæpanæ dækæ. 7 Mô gænyan-kamasâ gâtâ gi di tônô tâ mæ fô, Kirisito wo koro nkenkele gi di mæ ade gâtâ na fun na lulu. 8 Nka anyan ætôkô yiiko, anyan powu kæræ-kæræ gâtâ nafô i di mæ ade fô na fun na lulu, yema Miinfonte Yesu Kirisito gânyænla gâtâ gæ da yæ fô gii koro. Kirisito wo koro na yâ ade powu æ gbârâ mæ, gâ n te we yæ anlâ ditonton, anlâ gâtâ waà mâ gâ Kirisito âã mâ tônô â tâ mæ, 9 fô nan mâ âkæælæn ma âwô gakpa, fô maade yàà tûna Wurubwarâ bûnûn. Nyawû wûn san ma nmæ gbagba maade-mâlâ ækæ, abââ miin gedi Wurubwarâ wo-Ise yii koro, mô fô, maade i tûna Wurubwarâ bûnûn, yema gâtâ na to Yesu Kirisito na di okoro. 10 N` len nan nyænla Kirisito, fô nan nyænla ôkâma gâtâ wû tōlà wô wu ye bekulâ baanæ wû ba nkpa anæ fô, fô nan we wô dæfana fô mô akæ, fô wàà mâ anlâ na ku ma âwô. 11 Mææn bûnûn bû gyaga gâtâ wü mâ lann fô, Wurubwarâ âã tōlà nmæ mô e ye bekulâ baanæ â ba nkpa anæ. 12 Mæn taa dô gâ alâ mææn gûlô gæ wârâ kya anyan nyayæ powu, abââ na pe na sere. Mô fô, n tâ sa aniya gâtâ mææn gûlô gaà kya gænyan gâtâ gii koro Kirisito Yesu mô â fæna gûlô e kpèlè mæ â mâ woyo fô. 13 Mææn bânæ, nka alâ n tâ ka wû alâ mææn gûlô gæ wârâ kya gæ. Mô fô, gænyan-kæælæn gâtâ n tâ mâ n di alâ, ade gâtâ æ fûrûma æ bã da fô, na finla yæ. Gâ ade gâtâ i sa bûnûn fô, âyæ gâ mææn bûnûn bû sæna. 14 Gænyan gâtâ gi sa gatala, gâ gii koro Wurubwarâ â dama Kirisito Yesu wo koro e kpèlè mæ fô, âwû gâ mææn bûnûn bû sæna, gâ n` de iti n târâma. Anlâ gâtâ waà mâ gâ mææn gûlô gaà kya gænyan gætôkô, fô nan di diyere. 15 Âtæ powu gâtâ tæ dan Wurubwarâ dæsûma daanæ fô, gâlâ gâ wù di gâtâ tiinundu wàà mâ. Mô gengyi âyæ bâkæ yiinundu wù we kperen ade ækæ yaanæ gba fô, Wurubwarâ èè tiri âwû ke waanæ e wùlà yæ. 16 Mô fô, ade gâtâ tí fûrûma tí de amænlâ-kæælæn yaanæ fô, æ yâ taà ton yaanæ gâlâ tæ san bûnûn. 17 Mææn bânæ, âyæ powu æ kasæ mææn dæsarabi fô, fô yàà sæ âbâ gâtâ bè de dæsarabi gâtâ ti wùlà yæ fô daanæ fô gûnûn. 18 Yema

bânæ kpekpesi bã sa gâtâ na dõ yæ baade, gâ ñ biri ñ de bûnûntu n tâ dõ yæ alâ, bââ kyûn ade gâtâ Kirisito diku di yela tâ fô. 19 Bânæ bôtôkô bærà, boo getenkûn n bo n di gâtâ baà ku be lulu gakpa, yema booyo powu n di boo koro-kpaba waade-lenlâ gûsô. Ade gâtâ wù di gâtâ bàà di ænænfa yaanæ fô, âyæ yaanæ gâ bââ bûma koro gatala. 20 Mô fô, âtæ bærà, tæælâ n di gâ gatala. Dûkô gâ tææ Nkpa Wotolâ Efonte Yesu Kirisito gâtâ tii so fô eè ye. 21 Âwô nan bè foma tii koro-kpaba gâtâ wu ku lâ â mâ anlâ wo ginyebi gii koro-kpaba fô. Wurubwarâ wôkâma gâtâ wü talæ wü yâ anyan powu yàà bã sara wô gataen fô gâ âã ka â mâ nyayæ.

Philippians 4

1 Gâlâ wuu koro mææn bânæ-lenlâ gâtâ æ gbârâ mæ ômææ, gâ yii koro na di ôsâ ma diyere fô, i yela kin-kin ma Efonte Yesu! 2 N tâ fô Ewodiya ma Sintike alâ bâ nûn bâwôlôn baakûn, yema bè di Efonte Yesu bânæ. 3 Gâ n tâ fô awô mæænwôlôn gâtâ âtæ ma awô ti yela tæ mâ gûtûn-kæælæn, gâ n te to wõ n di fô alâ, kpà bânænæ bôtôkô! Yema Ewodiya ma Sintike bôtôkô bè yela ma mæ debiyan ma ologyi Nkpa-geto Gaade fô yææ gâyasæ gaanæ. Âbâ ma Kelementi, ma mæænwôlôn âbâ gûtûn gææ bâmâlâ-kurumakyââ gâtâ baayere î sa Nkpa-geto gææ Gækpa fô gaanæ fô na yela ma nmæ. 4 Ôya-kamasâ waanæ fô, i di ôsâ Efonte Yesu wo koro! Ñ biri n tâ dõ yæ alâ, i di ôsâ! 5 Æ yâ bânæ powu bàà we yææ gâyôlô ma yææ gænæ-kpara. Wun nan di awi, Efonte Yesu eè biri â ba. 6 Æ kara tæ yæyâ ma gænyankæ! Mô fô, ade-kamasâ yaanæ fô, i tiri onyun æ fô Wurubwarâ, fô yàà sa wô onyun ade powu yaanæ, fô yàà ka yaade-lenlâ æ sæ wô bûnûn. 7 Âwû fô, yaà wura Wurubwarâ wolila gâtâ ânæ âkæ ân talæ â nûn waanæ, fô wàà yâ yii-ituru yàà nûn yæ, fô wàà yâ yaamænâ yàà sara yæ kyâkyâ, yema i to Yesu Kirisito i di okoro. 8 Mææn bânæ, âwû gâtâ wu kuruma fô n di alâ, æ yâ yææ bûnûn bàà gyaga gâ ade gâtâ î sa waanæ, ma ade gâtâ î ba diyere, ma ade gâtâ yaanæ î dô, ma ade gâtâ yaanæ æn ma dædææ fô yii koro. Æ yâ yææ bûnûn bàà gyaga gâ ade ma ômææ, ma ade gâtâ î ba diyere-kpara fô yii koro. Gengyi ade ækæ î sa gâtâ i pe i sere, abââ æ kûtûma ma gesila fô, æ sa gâ amænâ gâlâ gaade

ætôkô yii koro! 9 Ade gâtâ na wulà yæ, gâ i to, ma anlâ gâtâ na tabûrû, ma ade gâtâ i we maanæ fô powu gâ wù di gâtâ yàà mâ! Fô Wurubwarâ gâtâ è di olila wuufonte fô ãã sara ma âyæ. 10 Wû ba mæ ôsâ kaara, gâ n te sila Efonte Yesu, yema nkele bærâ, i wura osele, gâ î næ fâ ma mææn dæsarabi. Nafô î fâ ma nmæ, mô osele gâ in wura okoro gâ æn kpà mæ. 11 Nka alâ miin koro gæ baba mæ, gâ n tâ tûrûn. Yema nmæ bærâ, na fûrûma na kasæ anlâ gâtâ nan sara dæsarabi-kamasâ daanæ ôsâ waanæ. 12 N nyî ayen yaanæ yææ gâsara, gâ n nyî koro gii gewura gaanæ gææ gâsara. Ade powu yaanæ ôya-kamasâ fô, n nyî wûû dæsarabi. Didi-kûtæ oo, dækpan oo, koro gææ gânün oo, koro gææ gâbaba oo, n nyî wûû dæsarabi. 13 N talæ n mâ ade powu, Kirisito wôkâma gâtâ ââ sa mæ fô wuu koro. 14 Mô fô, æ mâ ade, gâtâ i wula miin gutunkoro ôkûna gâtâ miin koro gæ baba mæ fô. 15 Âyæ Filipi bete gbagba î nyî gâtâ ôkûna gâtâ na sere Nkpa-geto Gaade yææ gâdõ yaanæ, gâ na ye Makedoniya fô, Kirisito bete bâkæ bân kpà mæ fæya ma âyæ. Kirisito bete bâkæ bân nyænla anyan yææ gâtâ, abââ anyan yii geto waade ækæ fæya ma âyæ. 16 Yema ôkûna gâtâ n sa Tesalonika, gâ miin koro gæ baba mæ fô, æ tæyâma mæ anyan disere dilen-dilen. 17 Nka alâ mææn bûnûn bû sæna gâtâ nan to gænyankæ n ye yaakûn. Mô gænyan gâtâ gii koro n te to yaanyan fô n di gâtâ yaade-mâlâ-kpara fô yàà yâ yàà wura tònô æ fæya gepepe. Tònô âtôkô gâ mææn bûnûn bû sæna. 18 Nkele bærâ, na wura anyan gâtâ n te len fô powu gâtâ î sô kaara. Yema mææn gûlô gæ kya anyan fô powu gâtâ æ ka æ tâ Epafodito alâ â bã tâ mæ fô. Anyan fô î bo i we anlâ anyan gâtâ î ba ofen gâtâ i de ææ tâ Wurubwarâ. I di gedi gææ gâtâ gaanyan gâtâ æ kûtûma, gâ ii di Wurubwarâ gûnûn. 19 Mææn Wurubwarâ gâtâ n tâ sûma fô ãã tâ yæ yaanyan gâtâ wù di gâtâ yàà wura fô powu. Anlâ gâtâ wo gingyebi gaanyan î sô fô, gâlâ gâ ãã tâ yæ, yema æ mâ âkælæn ma Kirisito Yesu. 20 Wurubwarâ gâtâ è di Tiite fô, âwô na kûtûma gesila gakpaakpa. Wû ba gâlâ. 21 Æ sa Wurubwarâ bânæ gâtâ bã sa dûkô fô baanæ-kamasâ onyun. Kirisito bete gâtâ bã sa maakûn nfan fô bââ sa yæ onyun. 22 Wurubwarâ bânæ-kurumakyââ fô powu bââ sa yæ onyun, mô gbagbaagba fô, âbâ gâtâ bã sa egyu-dærâ Kesaro dækpara fô. 23 Efonte Yesu Kirisito â bwala yæ powu, fô èè yela yææ gama.

Colossians 1

1 Nmæ Pawulo gâtâ Wurubwarâ e tiri mæ wo gelenbi gaanæ, gâ â mâ mæ Yesu Kirisito wônæ-salâ fô, ma mæænwôlôn Timoti n tâ âwara gækpa nyagæ. 2 Tææ âwara gæ tæ tæyâma âyæ Wurubwarâ bânæ, gâtâ i to Kirisito i di, gâ ææ mâ wô gûtûn fô yiituru waanæ, gâ ì si Kolose ditele daanæ fô. Olila gâtâ wu ye Tiite Wurubwarâ wakûn fô wû sara ma âyæ. Âã bwala yæ èè yela yææ gama. 3 Ôya-kamasâ gâtâ tii tiri onyun fô tææ tæ sa Wurubwarâ gâtâ è di Tiifonte Yesu Kirisito Wote fô onyun tæ tâ yæ. 4 Yema tæ nûn anlâ gâtâ i to Yesu Kirisito i di, ma anlâ gâtâ ii len âbâ gâtâ Wurubwarâ e kpèlè bâ â pæna â sæ â tâ koro fô. 5 Ææ mâ nyayæ powu, yema yææ bûnûn bü gyaga gænyan-kpara gâtâ Wurubwarâ â pæna â sæ yæ gatala fô gii koro. Gâ æ fûrûma æ nûn gænyan nyagæ gii koro i ye Nkpa-geto Gaade gâtâ bâ dõ yæ, gâ æn ma didebila fô yaanæ. 6 Anlâ gâtâ âyæ, ye duwi gâtâ æ nûn Nkpa-geto Gaade nyayæ, gâ æ bã nûn Wurubwarâ gâbwala gaanæ gepepe fô, gâlâ ke gâ Nkpa-geto Gaade fô î bô ææ yasæ ææ fôrô ntûnkwaaw powu yii koro, gâ ææ yâ bânæ bââ mâ ade-kpara ôkûn-kamasâ. 7 Tææwôlôn-lenlâ Epafira gâtâ è di Yesu Kirisito wôsaranyan, gâ âtæ ma âwô tææ mâ gûtûn-kælæn fô, âwô na bã dõ yæ Nkpa-geto Gaade nyayæ lâ. È bè yela tææ bæsarææ baanæ ãã kpà yæ. 8 Âwô na bã dõ tæ anlâ gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gææ yâ yæ ii len wô bânæ gepepe. 9 Nyawû wuu koro, ye duwi gâtâ tæ nûn yii koro fô, tii ti tiri onyun tæ tâ Wurubwarâ tæ tâ yæ, gâ tææ fô wô alâ â yâ yàà wura wô gâsâyæ fô gepepe, fô wàà kpà yæ yàà nyænla wo gelenbi, fô yàà nûn ade powu yaanæ. 10 Nyawû waà yâ yææ dæsarabi dàà mâ Efonte Wurubwarâ ôsâ, fô yàà kûtûma wô, fô wàà yâ yaade-mâlâ powu yàà mâ ade-kpara, fô yàà tæ nyænla wade fô æ fæya. 11 Wurubwarâ â yâ yàà wura ôkâma-dærâ gâtâ wu ye wo gingyebi gâtâ ã ba fô gæækâma gaanæ, ãã kpà yæ yàà wura oturu ma aniya gâtâ yaà tæ ka i yela ade powu yiinyun ôsâ waanæ. 12 Fô yàà sa Tiite Wurubwarâ onyun, yema â yâ âtæ ma âyæ powu mô tæ bã kûtûma ma anyan-kpara gâtâ ãã ka â tâ wô bânæ gâtâ e kpèlè â pæna â sæ fô, gâtâ bàà sara wô gââmaâæ fô gaanæ. 13 Yema âwô Wurubwarâ na tiri tæ na ye wokengbelilâ wo dibilin dæækâma waanæ, gâ â ka tæ â ba

Wobi-lenlâ fô bugyu baanæ. 14 Wobi Yesu Kirisito nyawô na bè le taade-kpen yii gutoro. Âwû na yâ gâ ti to koro, gâ Wurubwarâ â ka taade-kpen powu â kyâ tæ. 15 Wobi Yesu Kirisito gâtâ ã sa pâgâ bâ mâ anyan powu fô, è di gâ Wurubwarâ gbagba wodu, okoro e bè tiri Wote Wurubwarâ gâtâ âkæ een te we wô ma gûnûn â nya fô wade e wulà. 16 Wurubwarâ â da gâ ma Wobi wo koro â mâ gænyan-kamasâ. Â mâ anyan gâtâ î sa gâtûnkwa, ma âyæ gâtâ î sa gatala. Â mâ anyan gâtâ bânæ bee we, ma âyæ gâtâ bânæ bân taa we, fæya ma ækâma powu, ma befonte, ma bugyu powu. Wurubwarâ â dama Wobi fô wo koro â mâ anyan powu, gâ âyæ powu î sa tâ Kirisito. 17 Âwô ã fûrûma ã sa pâgâ bâ mâ anyan powu, gâ âwô wôkâma waanæ gâ anyan powu î sa. 18 Âwô Kirisito n di koro gâtâ gi di wô bânæ fô powu fô gii duyu. Âwô n di nkpa duyu, ma âgyangbasâlâ gâtâ â lama â tô e ye bekulâ powu baanæ, fô èè wura â mâ egyegeyelâ anyan powu yaanæ. 19 Yema wù di Wurubwarâ gelenbi gâtâ âwô gbagba wodu powu wàà bã sara Wobi fô wanæ. 20 Diku gâtâ e ku oyon wuu koro, ma wô nkalan gâtâ â da e lulu fô, na bã pæna anyan powu ma âwô Wurubwarâ boo getite. Âwû na ka olila wû ba gatala ma gataen gaanyan, ma âwô Wurubwarâ boo getite. 21 Nafô âyæ bærà, ôsâ wûn ma âyæ ma Wurubwarâ yii getite, gâ yaade-kpen yææ gâmâ wuu koro ææ kyûn Wurubwarâ i ye yiituru yaanæ. 22 Mô nkenkele fô, Wurubwarâ â dama Kirisito gâtâ â bã mâ ânæ-nyalâ, gâ e ku fô wo koro, â ka â pæna âyæ ma âwô yii getite. Â mâ nyawû gâtâ yàà talæ i bè yela wô bûnûn, fô yàà mâ wô bânæ gâtâ e kpèlè bâ â pæna â sæ â tâ koro gâtâ æn nan di dæpwâ, gâ ân nan we yii koro gaade ækæ gâtâ æn kûtûma. 23 Mô wù di gâtâ yàà yela yii getodi gaanæ kin-kin æ ma ye gâtâ æn nan kere Nkpa-geto Gaade gâtâ æ ka yææ bûnûn æ gyaga yii koro fô æ ya. Nkpa-geto Gaade gâtâ æ nûn fô ke gâ bâ dõ bâ tâ bânæ powu gâtûnkwa gii koro. Gâ Wurubwarâ na yâ nmæ Pawulo na bã mâ Ade fô yææ gûtûn gææmâlâ lâ. 24 Wü ba mæ ôsâ gâtâ n tâ fana nkenke n tâ yæ. Yema miin koro gææ dæfana daanæ fô, nmæ mô n tâ fana Kirisito dæfana gâtâ di kuruma fô n tâ wô bânæ gâtâ bè we anlâ âwô gbagba wo koro fô. 25 Wurubwarâ na tiri mæ â mâ Kirisito bete bôôsaryan, gâ â sa mæ gâtâ nan mâ wô gûtûn. Wô gûtûn nyagæ n di gâtâ nan wura n tiri âwô

Wurubwarâ wade-dôlâ fô powu yaanæ n wùlà yæ. 26 Wurubwarâ en tiri wade-dôlâ nyayæ e wùlà wukukuba wûu bânæ, mô nkenkele e tiri yæ okòro e wùlà wô bânæ gâtâ e tiri â pæna â sæ fô. 27 Wù di Wurubwarâ gelenbi gâtâ ande powu yææ bânæ bàà nûn ade-dærâ nyayæ gâtâ ì di angyebe-de tâ bânæ fô powu. Ade nyayæ n di gâ Kirisito gâtâ ã sa yituru yaanæ fô. Nyawû wù di angyebe-de-dærâ gâtâ yææ bûnûn bàà gyaga yii koro. 28 Gâlâ wuu koro gâ tææ dõ Kirisito wade fô ti wùlà ânæ-kamasâ, gâ tæ sù âbâ powu tæ sa. Tì de gâsâyæ-dærâ tii wùlà ânæ-kamasâ ade, gâtâ taà wura tæ ka ânæ-kamasâ tæ bã sa Wurubwarâ gûlô, fô ãã bã mâ wô ânæ gâtâ â dan Nkpa-geto Gaade yaanæ gepepe. 29 Nyawû wuu koro gâ na sæna bûnûn ñ de Kirisito ôkâma gâtâ â tâ mæ, gâ wü sa maanæ wuu tunla mæ fô n tâ mâ gûtûn lâ.

Colossians 2

1 N te len yàà nyænla alâ, n te ku yii diku gepepe, anlâ gâtâ n te ku âbâ gâtâ bã sa Ladikeya ditele daanæ, ma âbâ gâtâ bâân tâ ka bôô bûnûn be we mæ bâ nya fô powu boo diku fô. 2 N tâ mâ gâlâ, fô wàà sa âyæ ma âbâ powu ôkâma, fô yàà len bâwôlôn, fô yàà mâ onyun-kæläen, fô yàà wura æ nûn ade powu yaanæ gepepe. Nkele mô fô, âyæ ma âbâ powu yàà nyænla Wurubwarâ wade-dærâ gâtâ nafô ben tiri yæ okòro, gâ ì di âwô Kirisito gbagba fô. 3 Kirisito anæ gâ Wurubwarâ â ka wade-dærâ gâtâ ææ yâ bânæ bee wura wô gâsâyæ ma wade yææ gânyænla fô powu e bubwa. 4 N te wùlà yæ ade nyayæ powu anlâ gâtâ waà mâ gâ ânæ âkæ ân nan talæ â ka onyun ma ôsâ waade-fon ækæ â bã gban yæ. 5 Wü sa waanæ gâtâ nmæ gbagba nn ma yii getite dûkôbâ, mô Wurubwarâ Gifiye gaanæ fô, ñ fæya ma âyæ. Okoro gâtâ na nûn anlâ gâtâ ì de yii koro ææ mâ ade powu gepepe, ma anlâ gâtâ i to Kirisito i di gakpa fô, wü mâ mæ ôsâ gepepe. 6 Gâlâ wuu koro fô, anlâ gâtâ i to Yesu Kirisito i di, gâ æ ka wô æ mâ Yifonte fô, æ bô æ sara ma âwô gâlâ. 7 Æ ka yii koro æ marama wô, fô yàà kasæ wade, fô yàà yela yii getodi gaanæ kin-kin anlâ gâtâ bâ fûrûma be wùlà yæ fô, fô yàà tæ sa Wurubwarâ onyun gepepe. 8 Æ nya yii koro gepe, gâtâ âkæ ân nan wura â bã ka bânæ baade-nyænlalâ ækæ, abââ

adebila-de ækæ â bã gban yæ. Ade-wùlâlâ ætôkô ì di gâ bânæ-nyalâ baakukuba-de, abââ gâtûnkwa gaade-mâlâ gâtâ in di gâ Kirisito wade-wùlâlâ fô. Æ kara to gâlâ gaade fô i di! 9 Yema Wurubwarâ wonundu, ma wo dibinbilin powu dî sa gâ Yesu Kirisito wanæ. 10 Gâtâ âyæ ma âwô æ bã mâ âkælæn lâ fô, okoro âyæ mô, i wura Kirisito wô nkpa fô powu. Æ kûna gâtâ Kirisito n di ækâma ma anyan powu gâtâ ii di bugyu fô yii duyû. 11 Gâtâ âyæ ma Kirisito æ mâ âkælæn fô, be belen yææ bæsan, mô gebelen nyagæ gin we anlâ bânæ-nyalâ booyo gâtâ bââ ka gâ alô be belen, mô gæsan gii gebelen nyagæ fô gi di gâlanla ma ade-kpen yæækâma gâtâ nafô wü sa yaanæ fô. 12 Gâtâ be kù yæ Wurubwarâ anæ fô, wü we anlâ gâtâ be lo yæ bâ fæya ma Kirisito, gâ bâ lama yæ bâ fæya ma âwô, yema i to Wurubwarâ gâtâ â lama Yesu e ye bekulâ baanæ fô wôkâma fô i di. 13 Nafô ì we anlâ bânæ gâtâ be ku Wurubwarâ bûnûn baanæ, yema yaade-kpen, ma gâtâ æn taa târâma Wurubwarâ wo-Ise fô wuu koro. Mô nkenkele, î ba nkpa, yema Wurubwarâ â bã tâ yæ dæsarabi-fon ma Kirisito, yema Wurubwarâ â ka âtæ ma âyæ taade-kpen powu â kyâ tæ. 14 Ôya gâtâ Kirisito e ku oyon wuu koro fô Wurubwarâ â ka gækpa gâtâ bâ âwara dæpwâ dææ getin daade bâ sa, gâ gii tin tæ dæpwâ fô â marama ma oyon â mæna. 15 Wurubwarâ â dama Yesu Kirisito diku dii koro â warama afiye-kpen powu ma yæækâma gâtâ ii di bugyu fô gataen. Â mâ nyawû e wùlà, fô âkamasâ èè we alâ, âwô Yesu na di afiye-kpen fô powu boo koro. 16 Nyawû wuu koro fô, æ kara tâ ânæ âkæ osele èè bè tin yæ dæpwâ kadama ise gâtâ ii wùlà yii gedi ma yææ gânyûn, ma awi-dærâ ma bebon-fon boo gedi, abââ Awi-tunalâ yii gedi yaanæ. 17 Ade nyayæ powu ì di gâ ade gâtâ ì yela tâ ade gbagba gâtâ yàà bã ba gamama fô. Ade fô gbagba n di Kirisito fô. 18 Okoro æ kara tâ ânæ âkæ osele èè bè tin yæ dæpwâ alâ, æn nyæma wo-isele. Ânæ âtôkô ee wùlà yæ gâtâ yàà sûma Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô. Ââ gban â warama koro gataen gepepe wô dæsûma daanæ, gâ ââ dô gâtâ Wurubwarâ e tiri ade ækæ e wùlà wô. Okoro ã nyî alâ, è di gâ ânæ gbaa. Wamænâ gâtâ æn gyaga Wurubwarâ wade yii koro fô n tâ gban wô. 19 Ânæ âtôkô â lanla koro ma Kirisito gâtâ è di wô bânæ boo duyû fô. Kirisito ââ tæ tâ bâ ôkâma ma onyun-kælæn, fô bàà wura bâ dan bâ san bûnûn Wurubwarâ

gelenbi gaanæ. Wô bânæ fô bè we anlâ wo koro-kpaba gâtâ wûû-ækûn kperen-kperen fô powu î kyaga ma bâwôlôn, ye akola ma ækpaa yaanæ, gâ koro-kpaba powu wuu wura wû dan gepepe. 20 Gâ gâtâ âyæ gbagba î nyî alâ, i ku æ fæya ma Yesu, gâ æ lanla yii koro i ye gâtûnkwa gaade-mâlâ yaanæ fô, anûn yii koro gâ ì si anlâ ì di gâ gâtûnkwa giiyo, gâ î næ târâma gâtûnkwa gaade-wùlâlâ fô? Anyan-kyûnlâ fô ii wùlà alan, 21 “Kara ka aa gûlô ton anyan nyayæ! Kara dæya anyan nyayæ! Kara ka aa gûlô kya nyawû!” 22 Anyan-kyûnlâ nyayæ powu yææya yaà bã da. Ise gâtâ ì di ade-wùlâlâ anlâ nyayæ powu fô ii ye gâ bânæ-nyalâ baamænlâ yaanæ. 23 Wù we anlâ gâtâ gâsâyæ gî sa baade-wùlâlâ nyayæ yaanæ, mô gâsâyæ gæn ma yaanæ. Ade-wùlâlâ fô ææ yâ bânæ bââ sæna bûnûn bôô dæsûma daanæ, fô bââ gban bâ warama boo koro gatæn gepepe, fô bââ ka ôkâma bâ nyanla boo koro-kpaba. Nyayæ æn taa kpà bânæ bàà to koro be ye ade-kpen yææ gâmâ gaanæ.

Colossians 3

1 Okoro gâtâ bâ lama yæ bâ fæya ma Kirisito be ye diku daanæ lâ fô, æ ka yææ bûnûn æ gyaga gatala gaanyan yii koro. Gatala dûkôbâ gâ Wurubwarâ â bûma Kirisito, gâ ee di bugyu ma âwô. 2 Æ ka yaamænlâ æ gyaga gatala gaanyan yii koro! Æ kara ka yaamænlâ æ gyaga gâtûnkwa gaanyan yii koro! 3 Yema i ku, gâ yææ nkpa è bubwa Kirisito anæ Wurubwarâ wakûn. 4 Okoro gengyi Kirisito gâtâ è di tææ nkpa gbagbaagba fô è biri e ye gatala fô, âyæ mô yaà fæya ma âwô, wo ginyebi-dærâ fô gaanæ. 5 I tiri yaalô i ye gâtûnkwa gaade-mâlâ-kpen powu yaanæ! I kere ade-kpen nyayæ anlâ adima-de, ma ade karan-karan æ ya! I kere gâmæna ma dædææ daade yææ gâmâ æ ya! I kere gænæn-sæya gâtâ gî we anlâ bekpen bôô gâsûma, ma æâûn fô powu æ ya! 6 Yema ade-kpen yææ gâmâ anlâ nyayæ yii koro gâ Wurubwarâ wowurufa waà bã ba bânæ gâtâ bân taa nûn wakûn fô boo koro. 7 Nafô gâlâ gâ âyæ mô yaade-mâlâ powu ì we, gâ ade-kpen fô i di yii koro. 8 Mô nkenkele n tâ dô yæ yaà nûn alâ, i kere ade-kpen powu yææ gâmâ æ ya! Æ kara ka owurufa ma owurufa-kpen! Æ kara mâ ade-gyulâ! Æ kara toro bânæ! Gâ

æ kara dō ade karan-karan! 9 Gâ æ kara di adebila æ tâ yææwôlôn âbâ,
yema i were tiri yaade-kpen yiidu-kuba ma yaade-mâlâ-kpen fô i fun i lulu.
10 Mô fô, æ yâ onundu-fon fô wàà mâ yææ dæsarabi, fô yàà dan
onundu-fon fô waade yææ gâyaenla yaanæ ôya-kamasâ. Æ mâ gâlâ, fô yàà
bã mâ anlâ âwô Wurubwarâ gâtâ â tâ yæ onundu-fon wûtôkô fô gbagba.
11 Nyawû wuu koro fô, wûn fâ gâtâ ânæ âkæ è di gâ Gereki-te, abââ
Yuda-te. Wûn fâ gâtâ e belen gæsan, abââ en belen gæsan. Wûn fâ gâtâ è
di gâ endeni-te, abââ ânæ gâtâ wô bûnûn bun belen, abââ âdæ, abââ
engyebi. Mô âwû gâtâ wû famænâ fô n di gâtâ wô bânæ powu bàà sara
ma Kirisito gâtâ âwô n di fwo ade powu yaanæ fô, gâ âwô mô âã sara ma
âbâ. 12 Wù di gâtâ yàà kûna alâ, Wurubwarâ ee len yaade, gâ e tiri yæ, gâ
â pæna yæ â sæ â tâ wo koro. Gâlâ wuu koro fô æ yâ yaade-mâlâ powu
yàà kûtûma wô! I wula yææwôlôn âbâ boo gutunkoro! Æ mâ gepe æ tâ
ânæ-kamasâ! Æ warama yii koro gataen! Æ mâ bânæ-kpara! I wura
duwe-lila ade powu yaanæ! Æ ka anyan nyayæ powu æ sa yii koro gaanæ!
13 Æ kara ka bâwôlôn baade æ sa yiituru yaanæ! Gâ gengyi âkæ ã mâ
wôwôlôn ade-kpen ækæ fô, â ka â kyâ wô. Wù di gâtâ yàà ka ade powu æ
kyâ anlâ gâtâ Efonte Kirisito â ka yaade powu â kyâ yæ fô. 14 Æ ka
gænæ-len æ fæya ma nyayæ, yema âgæ n tâ yâ gâ bânæ bee bè tuma, gâ
bee wura onyun-kæläen gepepe. 15 Æ yâ yaamænâ powu yàà târâma olila
gâtâ Kirisito â ka â sa yaanæ fô, yema Wurubwarâ e kpèlè yæ â ba gâ olila
nyawû waanæ gâtâ yàà bã mâ koro-kpaba-kæläen, fô yàà sa Wurubwarâ
onyun. 16 Nkele mô, æ yâ Kirisito Ade fô yàà sara yaanæ gepepe. Æ ka
gâsâyæ i wulà yææwôlôn âbâ ade, yàà sù bâ ade-kpen yææ gâmâ! Æ ka
adûlâ yæænûn, ma asilabi yæænûn, ma dæsûma dæænûn æ sa Wurubwarâ
onyun ôsâ waanæ i ye yiituru yaanæ! 17 Gâ gænyan-kamasâ gâtâ ææ mâ,
abââ gænyan-kamasâ gâtâ ææ dō fô, æ ka Efonte Yesu diyere æ mâ âyæ
powu, fô yàà tæ dama wo koro æ sa tiite Wurubwarâ onyun! 18
Bâna-kpasô, æ warama yii koro gataen æ tâ yææsan âbâ anlâ gâtâ wû
kûtûma gâtâ Efonte Yesu bânæ bàà mâ fô. 19 Beteni gâtâ ì to bâna fô, i
len yææsô âbâ baade, æ kara âmanyen bâ! 20 Bebi mô, ade powu yaanæ
fô, æ nûn yiite âbâ ma yææna âbâ boo ginde, yema gâlâ n di Efonte Yesu
gelenbi gâtâ yàà mâ. 21 Bâtaawe ma bânaawe mô, æ kara mâ yii bebi

ayen! Nka gâlâ fô, boo koro gaà bã yô bâ. 22 Âyæ gâtâ ì di bådæ fô, i bù yiifonte âbâ gâtâ bã sa gâtûnkwaà nyagæ gaanæ fô ade powu yaanæ! Æ kara mâ anlâ ii bù bâ bôô bûnûn baanæ wuuko, gâtâ bàà wura be len yaade! Mô fô, i bù bâ i ye yiituru powu yaanæ, yema gâtâ ì serenti Wurubwarâ okoro. 23 Gûtûn-kamasâ gâtâ ææ mâ fô, æ mâ gæ i ye yiituru yaanæ anlâ Efonte Kirisito gâ ææ mâ æ tâ, mô nka bânæ-nyalâ. 24 Wù di gâtâ yàà kûna alâ, Efonte Kirisito âã tæyâla yæ, gâ âã tâ yæ gedikûn-kpara gâtâ â pæna â sæ wô bânæ fô. Yema Yesu Kirisito n di Efonte gbagba gâtâ ææ sûma fô. 25 Mô ânæ-kamasâ gâtâ ã sangba ââ mâ ade-kpen fô, Wurubwarâ âã tæyâla wô, gâ eè tiira wô giten gâtâ ân nan nya ânæ fô bûnûn baanæ.

Colossians 4

1 Befonte, æ mâ ade gâtâ æ kûtûma, gâ î kôlô tâ yææ bâsaranyan ma yææ bâsûgûgyan. Æ kûna alâ, âyæ mô î ba Efonte gâtâ ã sa gatala. 2 Æ yâ yææ bûnûn bàà sæna ma onyun wuu getiri tâ Wurubwarâ ôya-kamasâ waanæ. Gengyi ii tiri onyun fô, æ yâ yææ bûnûn bàà dûrô, yàà tæ tâ Wurubwarâ karan! 3 Gâlâ ke gâ i ti tiri onyun æ tâ âtæ mô, fô Wurubwarâ ãã yâ osele wàà tana wù tâ wade-kpara fô yææ gâdõ, fô tàà wura tæ dõ Kirisito wade gâtâ nafô ì di gâ ade-bubwalâ fô ti wulà bânæ. Yema ade nyayæ yææ gâdõ yii koro gâ be gye mæ bã tan dikwo lâ. 4 I tiri onyun gâtâ nan ti tiri ade fô yaanæ n wulà bânæ gepepe anlâ gâtâ wù kûtûma gâtâ nan mâ. 5 Æ sara ma bânæ gâtâ bân taa to Yesu be di fô gâsâyæ gaanæ, fô yaà nya gepe gâtâ gengyi ì wura osele wûkæ gâtâ yaà ka æ mâ ade-kpara fô, wù kara gbârâ yæ. 6 Æ yâ yaade-dõlâ powu yàà mâ ôsâ anlâ bûbôlâ, yàà kpà bâ, fô yàà nyænla anlâ gâtâ yaà ti tiri ade yiinyun gepe i wulà ânæ-kamasâ. 7 Tææwôlôn-lenlâ Tikiko gâtâ è de woturu powu ââ mâ Efonte gûtûn â fæya ma nmæ fô âã bã dõ yæ ade powu, ma anlâ gâtâ ñ de ñ si nfan. 8 Nyawù wuu koro gâ n tâ sa wô ãã ba yaakûn, fô èè wura â nûn anlâ gâtâ âyæ mô ì si dûkô, fô ãã sa yæ aniya. 9 Âwô ma Onesimo gâtâ âwô mô è di gâ tææwôlôn-lenlâ, gâ è di gâ yæælâ wûûnæ, gâ è de woturu ââ mâ Kirisito gûtûn fô, âbâ nan bã dõ yæ nfan waade powu ma tææ dæsarabi. 10

Arisitako gâtâ ã fæya ma nmæ gâtâ tî tan dikwo nfan fô, ââ sa yæ onyun. Gâlâ ke gâ Banaba wonobi Maki mô ââ sa yæ onyun. Na wârâ dõ yæ alâ, ã ba yaakûn fô, i to wô gepe! 11 Yosuwâ gâtâ bee ni kpèlè wô alâ Yusito fô mô ââ sa yæ onyun. Bânæ besiyee nyabâ booko n di bânæ gâtâ be ye Yuda bete baanæ bâ bã fæya ma nmæ, gâ tææ dõ Wurubwarâ Bugyu fô baade. Gâ âbâ bâ yâ miin duwe dæ nün mæ. 12 Epafira mô è di yæælâ wûûnæ gâtâ ââ sûma Kirisito gepepe, âwô mô ââ sa yæ onyun. Ee ti tiri onyun â fô Wurubwarâ gepepe alâ, â mâ yæ yàà yela geto-Yesu-di gaanæ kin-kin, yàà dan gepe wade yææ gânyænla yaanæ, fô yàà mâ Wurubwarâ gelenbi. 13 N nyî anlâ gâtâ Epafira â ka yaade, ma Ladikeya bete baade, ma Iyerapoli bete baade â sa wô dæmænâ daanæ, gâ ee ku yii diku gepepe. 14 Tææwôlôn-lenlâ Luka gâtâ è di geyeba gæækyalâ-dærâ fô, ma Dema bââ sa yæ onyun. 15 Nmæ mô n tâ sa tææwôlôn âbâ Kirisito bete gâtâ bã sa Ladikeya ditele fô powu onyun. N tâ sa Ninfa ma Kirisito bete gâtâ bee ti tuma wô dækpara daanæ fô onyun. 16 Gengyi bã kalan mææn gækpa nyagæ bâ tâ yæ be were fô, æ ka gæ æ tæyâma Kirisito bete gâtâ bã sa Ladikeya fô mô bàà kalan, fô âyæ mô yàà to bôô gækpa gâtâ na âwara bâ fô æ kalan! 17 Æ dõ Akipo alâ, â nya gepe, fô èè werema gûtûn gâtâ Efonte â ka â sa wô gûlô gaanæ fô powu. 18 Nmæ Pawulo gbagba, ma mææn gûlô gâ ñ de n tâ âwara nfan n sa yæ onyun lâ. Æ kûna gâtâ be gye mæ bâ tan, yema gâtâ ñ san n tâ dõ Wurubwarâ ade fô wuu koro. Wurubwarâ â bwala âyæ powu, èè yela yææ gama!

1 Thessalonians 1

1 Nmæ Pawulo, ma Silasi, ma Timoti n tâ âwara gækpa nyagæ tæ tæyâma âyæ, Kirisito bete gâtâ î sa Tesalonika, gâ æ ka yii koro æ tâ Nte Wurubwarâ, ma Efonte Yesu Kirisito fô. Wurubwarâ â bwala yæ, èè yela yææ gama, fô ãã tâ yæ olila. 2 Tææ sa Wurubwarâ onyun yii koro, gâ tii tiri onyun tæ tâ âyæ powu ôya-kamasâ. 3 Gâ tææ tæ kûna Wurubwarâ gâtâ è di Tiite fô yii getodi gææ gûtûn-mâlâ fô. Gâ tææ tæ kûna aniya gâtâ gænæ-len gii koro ææ sa fô, ma anlâ gâtâ ii ton koro i yela, yema gâtâ æ ka yææ bûnûn æ gyaga Tiifonte Yesu Kirisito wo koro fô powu. 4 Tææ

bânæ, tî nyî gâtâ Wurubwarâ ee len yæ, gâ e tiri yæ â mâ woyo. 5 Yema tæn ka Nkpa-geto Gaade gâtâ tî de fô tæ môma yæ gâtâbûrû giiko gaanæ, mô fô, i we Wurubwarâ Gifiye gæækâma æ fæya. Nyawû wû yâ æ nyænla gepepe gâtâ taade fô î sa waanæ, gâ i we dæsarabi gâtâ tæ sara ma âyæ, yîi gepe gii koro. 6 Gâ æ kasæ âtæ ma Efonte fô taade-mâlâ. Gâlâ wuu koro, ma yææ dæyæyâ gba fô, æ ka ôsâ gâtâ wu ye Wurubwarâ Gifiye gaanæ fô i to Nkpa-geto Gaade gâtâ tæ dõ fô. 7 Okoro wû yâ Kirisito bete gâtâ bâ sa Makedoniya ma Gereki ntûnkwaâ yaanæ fô powu bââ nya gâ yaade-mâlâ bâ kasæ. 8 Yema alâ Efonte Nkpa-geto Gaade fô i ye gâ yaakûn, gâ nka alâ Ade fô æ yasæ i ye Makedoniya ma Gereki ntûnkwaâ yaanæ wuuko, mô fô, yîi geto-Wurubwarâ-di mô gæ yasæ gæ san ôkûn-kamasâ. Okoro wun mini di gâtâ taà næ dõ wuu koro waade ækæ. 9 Yema âbâ gbagba bâ dõ geto gâtâ i to tæ fô gaade, gâ bâ dõ anlâ gâtâ i kere bekpen bôô gâsûma æ ya, gâ æ ba ææ sûma Wurubwarâ gâtâ è di nkpa duyû, gâ wade î sa waanæ fô. 10 Gâ bâ dõ anlâ gâtâ ii so Wobi Yesu gâtâ Wurubwarâ â lama e ye bekulâ baanæ fô, wo gebiri-ye-gatala-ba fô. Âwô Yesu nan tiri tæ e ye Wurubwarâ wowurufa-kpen gâtâ waà bâ ba fô waanæ.

1 Thessalonians 2

1 Tææ bânæ, âyæ gbagba î nyî gâtâ yaakûn gâtâ tæ ba fô, wûn mâ tun-tun. 2 Î nyî anlâ gâtâ bâ fûrûma bâ nyanla tæ, gâ be fuli tæ Filipi ditele daanæ. Mô fô, ma gâtâ bâkæ bân taa yera, gâ bâ tô be yela tii koro gba fô, Wurubwarâ â sa tæ aniya alâ tæ dõ Wade fô tæ tâ yæ. 3 Yema taade gâtâ tæ dõ fô, in di gâ didebila daade, abââ ade gâtâ î ba dædææ, abââ gâgban gaade ækæ. 4 Mô fô, anlâ gâtâ Wurubwarâ e to tæ â sa, gâ â ka Nkpa-geto Gaade fô â sa taalô fô, gâlâ gaade fô gâ tææ dõ lâ. Nka bânæ-nyalâ boo gelenbi gâ tææ mâ, mô Wurubwarâ gâtâ ã nyî tiituru yaanæ fô wo gelenbi gâ tææ mâ. 5 Î nyî gepepe gâtâ tæn ka geyili, ma gâgyôlô gaade, abââ ade fô yææ gâdõ ti len gænyankæ ti ye yaakûn gænæn-sæya gaanæ. Wurubwarâ ã nyî taayu yaanæ. 6 Tæn mâ taade fô gâtâ âyæ, abââ bânæ gælan bàà sila tæ. 7 Gâtâ tî di Kirisito bânæ-salâ lâ,

nafo osele wu sa gata ta nyae yae ala i bu tae. Mo tae yolo koro tae sara ma ayae anlata gata asanbolata aa nya awo gbagba bebi boo koro fo. 8 Gata tii len yaade gepepe okoro fo, ten ka ga Wurubwarata Nkpa-geto Gaade fo yiiko tae moma yae, mo fo, tae ka tii koro mo tae ta yae, yema i be biligi tae banalenlata. 9 Tae banae, nka aae kuna anlata gata tae ma gutun, ga tae fana fo? Tae ma gutun odon ma ofilibon, anlata gata ten nan ka ditola tae nyae yaanae akae okuna gata tae do Wurubwarata Nkpa-geto Gaade tae ta yae la. 10 Ayae gata i to Yesu i di fo, ma Wurubwarata ii di adansa kadama anlata gata tae sara yaanae, gata ten ma daedae, ga taade i tuna, ga tii koro wun ma ade aekae. 11 Ga i nyi gata ti ton yaanae-kamasata, anlata gata ataawe ee ton wo bebi fo. 12 Ti wula yae awu gata wu kololo, ga tae sa yae aniya, ga tae taburu tae ta yae, gata yae daesarabi daa kutuma ma Wurubwarata gata e kpelle yae a ba sa wo bogyu, ma wo ginyebi fo gaanae fo. 13 Tae sa Wurubwarata onyun oya-kamasata, yema ala, gata ae nun Wurubwarata Ade fo i ye taakun fo, in to Ade fo anlata banae-nyalata baade, mo fo, i to Ade fo i di gata i di Wurubwarata Ade gbagba. Ga gala Gaade nyayae aae ma gutun ayae gata i to i di fo yaanae. 14 Tae banae, ti we gata ayae mo ae kasae Wurubwarata banae gata be di Kirisito Yesu woyo, ga ba sa Yudeya gatunkwaa gaanae fo, yema i we daefana i ye yae banae baalo yaanae, anlata gata abata mo be we daefana be ye Yuda bete baalo yaanae fo. 15 Yuda bete batoko na wolo Efonte Yesu, ma Wurubwarata bataburuata, ga be berema tae be ye fo. Banata di Wurubwarata gunun, ga banata len banae baade, 16 yema bata be yela gata baata su tae osele ala ten taata nae do Nkpa-geto Gaade fo tae ta banae gata ben di Yuda bete, fo wata ya Wurubwarata a kara talae e to bata nkpa. Ade anlata nyayae ga baata ma bata faeya baade-kpen yaanae, ga Wurubwarata a ka owurufata gata ee tiira bata giten gakpa. 17 Tae banae, gata bata lanlata atae ma ayae taanae awi kalansata nyayae yaanae fo, ti ye yaakun ga koro-kpaba waanae, mo nka amenalata yaanae. Okoro tii len osele gepepe gata taata biri ti we yae bunun, 18 yema ti len taata ba yaakun. Nmæ Pawulo gbagba, na sa aniya digbate-digbate gata nan ba, mo Wurubwarata wokengbelilata a su tae osele. 19 Anun n di ganyan gata gaata ta tae ton Tiifonte Yesu bunun wo gebiri-ba fo gaanae? Nka ayae n di ganyan gata tae bunun bu gyaga? Nka ayae n di ganyan gata gaata ta tae osata? Ga nka

âyæ n di gænyan gâtâ gaà yâ taà di diyere? 20 À nya fô, âyæ n di tii gingyebi ma tææsâ.

1 Thessalonians 3

1 Okoro gâtâ ade æ da tæ fô, ti we gâtâ wü kôlô gâtâ tiiko tàà wô tæ sara Ateni ditele daanæ, 2 gâ tæ sa tiinobi Timoti gâtâ è di Wurubwarâ wôsaranyan gâtâ ã fæya ma âtæ Nkpa-geto Gaade fô yææ gâdõ gaanæ. Tæ sa wô ãã bã sa yæ ôkâma yii getodi fô gaanæ, 3 fô gengyi dæyæyâ nyadæ dî ba yii koro fô, yaanæ âkæ â kara ye gama. Yema âyæ gbagba î nyî gepepe gâtâ dæyæyâ nyadæ dî di gâ ade gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ gâtâ yaà ba tii koro. 4 Tæ fûrûma dô yæ ôkûna gâtâ tî sa yaakûn fô alâ, taà we dæyæyâ, anlâ gâtâ dæ ba, gâ i we lâ. 5 Okoro gâtâ ade æ da mæ fô, na sa Timoti ãã ba yaakûn. Na sa wô ãã bã nya anlâ gâtâ î yela yii getodi fô gaanæ. Yema gæsaa gi de mæ gâtâ etenlâ-onyun fô èè be ten yæ onyun, fô tææ gûtûn fô powu gâà mâ tun-tun. 6 Mô nkele gâtâ Timoti e ye yaakûn â ba fô, â bã dô tæ yii getodi ma yææ gænæ-len fô gaade gâtâ wû mâ tæ ôsâ. Gâ â dô tæ gâtâ ôya-kamasâ waanæ fô, ææ kûna tæ gepepe, gâ tæ gbârâ yæ ômææ anlâ gâtâ âyæ mô, æ gbârâ tæ ômææ fô. 7 Tææ bânæ, gâlâ wuu koro fô, ma tææ dæyæyâ, ma tææ dæfana powu daanæ fô, yii getodi gæ sa tæ ôkâma, gâ yii koro ti wura koro geton. 8 Yema gengyi î yela Efonte Yesu wôkâma waanæ kin-kin fô, tii koro gaà nûn tæ. 9 Gâ nkele onyun wûû gâsa-dærâ mômô gâ taà talæ tæ sa Wurubwarâ âyæ yii koro? Tææ sa wô onyun, yema ôsâ gâtâ yii koro tii wura Wurubwarâ bûnûn fô. 10 Tii tiri onyun odòn ma ofilibon tæ fô Wurubwarâ gâtâ ãã yâ taà biri ti we yæ, fô wàà yâ yii getodi gâà pe gi sere. 11 Nkele tææ fô gâtâ Tiite Wurubwarâ gbagba ma Tiifonte Yesu bâ tana osele bâ tâ tæ, fô tàà ba yaakûn. 12 Tææ fô gâtâ Efonte Yesu ãã yâ yii gelen gâà sere ækpa, fô yàà len bâwôlôn ma bânæ powu, anlâ gâtâ âtæ mô tii len yæ lâ. 13 Tææ fô gâtâ ãã sa yiituru ôkâma, fô yàà mâ bânæ gâtâ dædææ, ma ade ækæ æn ma yii koro Tiite Wurubwarâ bûnûn, ôya gâtâ Efonte Yesu èè biri â ba, ma wô bânæ gâtâ Wurubwarâ e kpèlè â pæna â sæ â tâ koro fô powu.

1 Thessalonians 4

1 Tææ bânæ, ade-kurumakyââ fô n di alâ, tì de Efonte Yesu diyere tææ fô yæ gâtâ yàà kasæ tæ, fô yææ dæsarabi ma yaade-mâlâ yàà di Wurubwarâ gûnûn. Gâ anlâ gâtâ î fûrûma ææ mâ fô, i ton waanæ kin-kin, yàà mâ wàà da gâlâ gba! 2 Yema î nyî ade-wùlâlâ gâtâ ti wùlà yæ Yesu Kirisito wôkâma waanæ fô. 3 Wù di gâ Wurubwarâ gelenbi gâtâ æ kara sa koro dædææ, fô yàà tiri koro i ye adima-de yaanæ. 4 Fô yaanæ-kamasâ ãã nyænla anlâ gâtâ èè ton wo koro osele gâtâ wuu di Wurubwarâ gûnûn, gâ wü ba gebù waanæ. 5 Wû kara mâ gâmæna giisele waanæ anlâ gâtâ bânæ gâtâ bâân nyî Wurubwarâ fô bââ mâ fô, 6 gâ âkæ â kara mâ wôwôlôn ade-kpen, abââ èè kutu wô. Yema alâ, Efonte Wurubwarâ èè tiira âbâ gâtâ bââ mâ gâlâ fô powu giten, anlâ gâtâ tæ fûrûma tæ dô yæ, gâ tæ sù yæ tæ sæ fô. 7 Yema Wurubwarâ en kpèlè tæ â ba gâtâ taà bã mâ gâmæna gaade, mô fô, tàà mâ bânæ gâtâ boo koro gæn ma dædææ. 8 Gâlâ wuu koro ânæ gâtâ ee terema ade-wùlâlâ nyayæ fô, nka ânæ-nyalâ wade gâ ee terema, mô Wurubwarâ gâtâ â tâ tæ wo Gifiye fô wade gâ ee terema. 9 Kadama yææ bâwôlôn boo gænæ-len fô bærâ, wun mini di gâtâ âkæ ãã næ âwara waade â tæyâma yæ, yema Wurubwarâ e were wùlà âyæ alâ, i len bâwôlôn! 10 Gâ wü sa waanæ gâtâ î fûrûma ii len Kirisito bete gâtâ bã sa Makedoniya gâtûnkwa gaanæ fô powu. Mô tææ bânæ, tææ fô yæ gâtâ yàà mâ wàà da gâlâ gba. 11 I ton koro, yàà sara olila waanæ, fô âkamasâ ãã kpà gâ ma âwô wade! Âyæ gbagba i ton koro yàà mâ gûtûn anlâ gâtâ tæ fûrûma ti wùlà yæ fô! 12 Fô wàà yâ bânæ gâtâ bân fæya yaanæ fô bàà bù yæ, gâ æn nan wura æ ka yææ bûnûn æ gyaga âkæ wo koro. 13 Tææ bânæ, bekulâ baade bærâ, tiin len yàà sara dibilin daanæ ææ yæyâ, anlâ âbâ gâtâ bân ma bûnûn bûû gâgyagakûn fô. 14 Okoro gengyi tii to ti di alâ Yesu e ku, gâ e biri â lama fô, gâlâ ke gâ tii to ti di alâ, ôkûna gâtâ Yesu èè biri â ba fô, Wurubwarâ ãã tōlà âbâ gâtâ be to wô be di pâgâ be ku fô e ye bekulâ baanæ, gâ bàà biri bâ ba ma âwô. 15 Gâ Efonte Yesu wade gâtâ e wùlà, gâ tææ dô yæ fô n di alâ, duwi gâtâ ãã ba fô, âtæ gâtâ ti kuruma tí sangba tí sa nkpa anæ fô, tæen nan gyegeye bekulâ fô tæ tô tæ ma tuma âwô Yesu. 16 Yema Efonte Yesu fô gbagba ãã waran e ye gatala â ba ma

gâfa-dærâ, ma Wurubwarâ wôsalâ ândærâ fô gæta, ma Wurubwarâ dækantan. Gâ âbâ gâtâ be to wô be di, gâ be ku fô, baà gyegeye bâ lama be ye bekulâ baanæ. 17 Wûû gama fô, âtæ gâtâ tî sangba tî sa nkpa anæ ôya wûtôkô fô, ma âbâ powu taà bûn gatala akpaba yaanæ, fô tàà ma tuma Yesu afiye yaanæ, fô tàà sara ma Efonte Yesu gakpaakpa. 18 Gâlâ wuu koro, æ ka ade nyayæ æ dõ æ sa bâwôlôn.

1 Thessalonians 5

1 Tææ bânæ, wun mini di gâtâ âkæ ãã âwara ade kadama ôya ma duwi gâtâ ade nyayæ yaà bã ba fô â tâ yæ. 2 Yema âyæ gbagba î nyî gâtâ Efonte Yesu wo Duwi-dærâ gâtâ eè biri â ba fô daà mâ anlâ gâtâ eyukurilâ ââ ba odente fô. 3 Ôkûna gâtâ bânæ bââ dõ alan, “Tì si olila waanæ, gâ koro mô gæ nûn tæ fô”, dæfana daà tama bâ disere-kælaen, anlâ gâtâ gâdæma gii futa (tûnla) eborona fô. Gâ baanæ âkæ ân nan talæ e tiri koro e ye dæfana dætôkô daanæ. 4 Mô, tææ bânæ, æn mænæ ma dibilin daanæ gâtâ Duwi-dærâ fô dàà bè futa (tûnla) yæ anlâ eyukurilâ. 5 Yema âyæ powu î di gâamaâæ gææ bânæ gâtâ bã san gâamaâæ gaanæ. Tin mini di dibilin dææ bânæ gâtâ bã san dibilin daanæ. 6 Okoro æ kara yâ taà dûrô ti finla koro anlâ gâtâ bâkæ bââ mâ lâ. Mô fô, æ yâ tææ bûnûn bàà dûrô, fô tàà nya gepepe. 7 Yema âbâ gâtâ bââ dûrô fô, bââ dûrô gâ odente, gâ âbâ gâtâ bee suu bûkan mô fô, bee suu gâ ôgyôlô. 8 Mô âtæ gâtâ tî sa gâamaâæ gaanæ fô, æ yâ taà ton koro gepepe, fô tàà ka tii getodi, ma gænæ-len tæ mâ gæwôrônyan panpasan tæ ka ti tin tii-ituru anlâ bætà bûû bâtalâ. Æ yâ taà ka nkpa-geto gâtâ tææ bûnûn bü gyaga wuu koro fô mô tæ mâ akoto ti tin taayu. 9 Yema Wurubwarâ en kpèlè tæ gâtâ eè tiri wowurufa-kpen fô e wùlà tæ, mô e kpèlè tæ gâtâ tàà dama Tiifonte Yesu Kirisito wo koro fô tàà wura nkpa-geto. 10 Yesu Kirisito e ku â tâ tæ, okoro gengyi tî sa nkpa anæ oo, diku daanæ oo, âtæ ma âwô taà sara. 11 Okoro æ tabûrû æ tâ bâwôlôn, yàà sa bâwôlôn aniya yàà san bûnûn anlâ gâtâ ææ mâ lâ. 12 Nkele tææ bânæ, tææ fô yæ gâtâ yàà bù âbâ gâtâ bââ mâ gûtûn-dærâ yaanæ, gâ Tiifonte e tiri bâ bàà nya yii koro, gâ bââ tabûrû bâ tâ yæ fô. 13 I len bâ, yàà bù bâ gepepe, bôô gûtûn fô gii koro! Æ sara olila waanæ ma

bâwôlôn! 14 Mô tææ bânæ, tææ tabûrû tæ tâ yæ alâ, æ tabûrû æ tâ âbâ
 gâtâ ben taa len gûtûn gææ gâmâ fô! Æ dõ æ sa âbâ gâtâ gæsa gi de bâ
 fô! Æ kpà âbâ gâtâ bân ma ôkâma fô! I wura oturu æ tâ ânæ-kamasâ! 15
 Æ nya gâtâ âkæ â kara ka ade-kpen e le ade-kpen yii gutoro, mô fô, æ mâ
 gænæ-kpara æ tâ bâwôlôn, ma bânæ powu, ôya-kamasâ! 16 Æ sara ôsâ
 waanæ ôya-kamasâ! 17 Æ kara kere onyun wuu getiri æ ya! 18 Æ sa
 Wurubwarâ onyun ade powu yaanæ, ôya-kamasâ, yema nyawû gâ
 Wurubwarâ ee len gâtâ yàà mâ, Tiifonte Yesu Kirisito wôkâma waanæ. 19
 Æ kara wolo Wurubwarâ Gifiye gâtâ gî sa yaanæ fô giinyun! 20 Æ kara
 kpa ade gâtâ Wurubwarâ ââ dama wô bâtabûrûlâ boo koro â dõ fô giten!
 21 Mô, æ kârâ ade powu æ nya, yàà ton âyæ gâtâ î kôlô fô yaanæ! 22 I tiri
 koro i ye ade-kpen-kamasâ yaanæ! 23 Wurubwarâ gâtâ è di Olila
 Wuufonte fô, â kpa yii koro dædææ e sere, fô ãã nya yææ bâkala, ma
 yaamænâ, ma yii koro-kpaba powu yii koro, gâtâ ade ækæ æ kara sara yii
 koro, Tiifonte Yesu Kirisito gebiri-ba fô gaanæ. 24 Âwô gâtâ e kpèlè yæ
 fô, ee di wade yii koro, gâ ãã mâ gâlâ. 25 Tææ bânæ, i tiri onyun æ tâ âtæ
 mô! 26 Æ sa Kirisito bete fô powu onyun yàà mu bâ gænæ-len gaanæ! 27
 N` de Efonte diyere n tâ fô yæ gepepe gâtâ yàà kalan gækpa nyagæ æ tâ
 yææwôlôn âbâ Kirisito bete fô powu. 28 Tiifonte Yesu Kirisito â bwala
 âyæ powu èè yela yæ gama.

2 Thessalonians 1

1 Nmæ Pawulo, ma Silasi, ma Timoti n tâ âwara gækpa nyagæ tæ tæyâma
 âyæ Kirisito bete gâtâ î sa Tesalonika, gâ i di Tiite Wurubwarâ ma Efonte
 Yesu Kirisito booyo lâ. 2 Tiite Wurubwarâ ma Efonte Yesu Kirisito bâ
 bwala yæ, fô bàà tâ yæ olila. 3 Tææ bânæ, wù di gâtâ duwi n di duwi taà
 tæ sa Wurubwarâ onyun yii koro anlâ gâtâ wù kûtûma fô. Tææ sa
 Wurubwarâ onyun, yema yii getodi fô gææ dan gæ fæya, gâ âkamasâ
 gænæ-len tâ wôwôlôn mô gææ sô gæ fæya. 4 Gâlâ wuu koro gâ tææ talæ
 tæ gbârâ oturu tæ dõ yii koro gaade, Wurubwarâ bânæ baanæ
 ôkûn-kamasâ, yema alâ, ma yææ dæfana powu daanæ gba fô, i wura
 oturu, gâ i to Yesu i di. 5 Nyawû n te tiri wu wùlà alâ Wurubwarâ gôdô

gææ gâdõ fõ gî san ma giisele. Nyawû waà yâ yàà kûtûma ma Wurubwarâ Bugyu gâtâ buu koro ææ fana fõ. 6 Wù di ade gâtâ î tûna Wurubwarâ bûnûn gâtâ ãã ka dæfana e le âbâ gâtâ bââ mâ yæ ayen fõ gutoro, 7 gâ ãã yâ âtæ, ma âyæ gâtâ tææ fana fõ, tàà tuna ôkûna gâtâ eè tiri Efonte Yesu okòro ãã ba ma wô bâsalâ gâtâ bã ba ôkâma, gâ baà ye gatala fõ. 8 Gâ ôtan-gyelâ waanæ gâ Wurubwarâ eè le âbâ gâtâ bâân nyî wô, ma âbâ gâtâ ben bù Tiifonte Yesu Nkpa-geto Gaade fõ gutoro. 9 Âbâ gâ Wurubwarâ eè tiira bâ giten, gâtâ gi di dæfana gakpaakpa. Âwû gâtâ wü næ fæya fõ n di alâ eè tiri bâ e ye Efonte Yesu bûnûn, ma wo gingyebi-dærâ fõ gaanæ. 10 Ôkûna wûtôkô waanæ gâ eè biri â ba, wô bânæ gâtâ Wurubwarâ e kpèlè â pæna â sæ â tâ koro fõ bàà tōlà wo diyere gatala, fõ âbâ gâtâ be to wô be di fõ powu bàà sila wô. Âyæ mô, yaà fæya ma âbâ, yema i to ade gâtâ tæ dõ yæ fõ i di. 11 Nyawû wuu koro gâ tii tiri onyun tæ tâ yæ fõ. Tææ fõ Wurubwarâ gâtâ ãã yâ yàà kûtûma ma wo gekpèlè gâtâ e kpèlè yæ fõ, fõ ãã sa yæ ôkâma yàà ka i werema ade-kpara gâtâ ii len yàà mâ, ma yii getodi gææ gûtûn fõ powu. 12 Âwû fõ Tiifonte Yesu diyere daà tô gatala, fõ bânæ bàà we wo gingyebi fõ yaanæ, gâ Yesu wo koro âyæ mô, yii diyere daà tô anlâ gâtâ tii Wurubwarâ, ma Efonte Yesu Kirisito bâ bwala yæ fõ.

2 Thessalonians 2

1 Tææ bânæ, kadama Tiifonte Yesu Kirisito gebiri-ba, ma tii getuma gâtâ taà tuma wô fõ bærâ, tææ fõ yæ gâtâ 2 æ kara yâ bàà bè foma yaamænâ yaanæ bilen, abââ bàà yâ awe yàà kpila yæ ma gâtabûrû-tâ, abââ ôtûn, abââ gækpa gâtâ bââ dõ alâ, gi ye gâ taakûn gâtâ gææ dõ alâ, Efonte Yesu Duwi-dærâ gâtâ eè biri â ba fõ di were bè gyu. 3 Æ kara yâ ânæ âkæ ãã gban yæ osele wûkæ waanæ. Yema Duwi-dærâ fõ dæn nan ba pâgâ ôkûna gâtâ bânæ baà tô be yela ade yii koro fõ wàà ba. Gâ duwi dætôkô dæn nan ba pâgâ ôkûna gâtâ bàà tiri âwô gâtâ ân taa di ise yii koro fõ okòro. Âwô n di Wurubwarâ wokengbelilâ fõ wobi gâtâ eè ku e lulu gakpaakpa fõ. 4 Ââ bûma koro gatala, gâ ââ tô e yela Wurubwarâ wo koro, ma gænyan-kamasâ gâtâ bânæ bââ sûma fõ gii koro. Ââ ka koro â sæ Wurubwarâ

Dikwo-dærâ fô daanæ, gâ ââ dõ alâ è di Wurubwarâ. 5 Æn taa kûna gâtâ ôkûna gâtâ ñ sa yaakûn fô, na dõ gâlâ gaade nyayæ na tâ yæ? 6 Gâ î nyî gænyan gâtâ nkenkele nyawû gææ sû wô osele gâtâ ân nan talæ â ba ôya gâtâ wù di gâtâ ãã ba fô. Ôya fô wü næma fô, eè bè ye. 7 Yema alâ ôkâma-kpen gâtâ wû yâ bânæ bã ba giten-kâma, gâ bân taa di ise yii koro fô wu sere gûtûn gææ gâmâ wu bubwa. Mô wù di gâtâ bàà tiri gænyan gâtâ gî sangba gææ sû wô osele fô be ye osele fô waanæ pâ. 8 Dùkô gâ bàà tiri âwô gâtâ ân taa di ise yii koro fô okòro. Gâ Efonte Yesu wonyun waafiye gâ ãã ka â fûba wô e lulu, gâ Yesu gebiri-ba ginyebi gaanæ fô nan mæna wô. 9 Âwô gâtâ ân taa di ise yii koro fô, ãã dama gâ ma Wurubwarâ wokengbelilâ Satan fô wade-mâlâ yii koro â ba. Âã bã mâ ôkâma waade kpekpesi, ma adebila-de gâtâ ì di apenterebi-de, ma ade ma gæsaa powu e wùlà. 10 Gâ ãã ka omiri-kpen-kamasâ ãã gban âbâ gâtâ bàà ku be lulu fô. Bàà ku be lulu, yema be terema alâ been len ade gâtâ î sa waanæ, gâ yaà to bâ nkpa fô. 11 Gâlâ wuu koro fô, Wurubwarâ ââ yâ gâgban gaade gii bè gyu baamænâ yaanæ, fô bàà ti to adebila-de be di, 12 fô bânæ powu gâtâ ben to ade gâtâ î sa waanæ be di, gâ bee len gâ ade gâtâ æn tûna fô bàà di dæpwâ. 13 Mô âyæ, tææ bânæ gâtâ Efonte Yesu ee len fô, wù di gâtâ ôya-kamasâ tàà tæ sa Wurubwarâ onyun tæ tâ yæ, yema Wurubwarâ â fûrûma tiri yæ ye digyegeye daanæ gâtâ èè to yæ nkpa. Wurubwarâ â mâ nyawû kadama wo Gifiye fô gæækâma, gâ â pæna yæ e sere, yema i to ade gâtâ î sa waanæ fô i di. 14 Wurubwarâ â dama Nkpa-geto Gaade gâtâ tææ dõ fô yii koro e kpèlè yæ â ba nkpa nyawô anæ, fô yaalô yàà kya Tiifonte Yesu Kirisito ginyebi fô. 15 Tææ bânæ, gâlâ wuu koro fô, i yela kin-kin, fô yàà ton taade-wùlâlâ gâtâ tæ tabûrû tæ tâ yæ, ma ade gâtâ tæ åwara tæ tæyâma yæ fô yaanæ gepepe. 16 Tiite Wurubwarâ ee len tæ, gâ â dama wô gâbwala fô gaanæ â sa tæ koro geton gâtâ gî sa gakpaakpa, ma bûnûn bûû gâgyagakûn-kpara. Tææ fô gâtâ Tiifonte Yesu Kirisito gbagba, ma Tiite Wurubwarâ 17 bàà sa yæ koro geton, fô bàà yâ yàà sere ækpaa ade-mâlâ-kpara, ma ade-dõlâ-kpara-kamasâ yaanæ.

1 Tææ bânæ, ade gâtâ i kuruma fô n di gâtâ yàà tiri onyun æ tâ tæ, gâtâ Efonte Yesu ade fô yàà wura osele æ yasæ, fô yàà wura gebù-dærâ anlâ gâtâ wû mâ yaakûn fô. 2 I biri i tiri onyun gâtâ Wurubwarâ èè tiri tæ e ye ayu-kâma yii bete, ma imiri-kpen yii bete baalô yaanæ. Yema nka bânæ powu na to Wurubwarâ na di. 3 Mô Wurubwarâ ee di wade yii koro, okoro âã sa yæ ôkâma, gâ âã nya yii koro gâtâ æn nan gyu omiri-kpen wuute fô walô yaanæ. 4 Tææ bûnûn bü gyaga Efonte Yesu fô wo koro gâtâ ãã kpà yæ yaà mâ ade gâtâ tii wulà yæ fô. Gâ tææ bûnûn bü gyaga gâtâ yaà ton ade fô yææ gâmâ æ ma ye. 5 Tææ fô Efonte gâtâ èè fi yaamænâ â san Wurubwarâ gænæ-len fô gaanæ, fô yàà wura oturu gâtâ Kirisito e wura e yela fô waakæ. 6 Tææ bânæ, ti de Tiifonte Yesu Kirisito diyere tææ dô alâ, Kirisito-te-kamasâ gâtâ è di gâ âyônâ, gâ wade-mâlâ æn san ma ade-wulâlâ gâtâ i to i ye taakûn fô, æ lanla koro ma gâlâ gæænæ âtôkô! 7 Âyæ gbagba î nyî anlâ gâtâ wû di gâtâ yàà ka tææ bæsaræ, yema ôkûna gâtâ tí sa yaakûn fô, tæen mâ ôyôn. 8 Gâ tin di âkæ wanyan-dilâ gâtâ tin le yii gutoro. Mô fô, tæ sa aniya, gâ tæ mâ gûtûn ma dæfana, odòn ma ofilibon, gâtâ tæen nan ka tii ditola tæ nyæ yaanæ âkæ. 9 Nka alâ osele wûn ma gâtâ tàà to anyan ti ye yaakûn, mô fô, tæ mâ gâlâ, fô wàà mâ gænyan-kasælâ gæ tâ yæ, fô yàà târâma taade-mâlâ. 10 Yema alâ ôkûna gâtâ tí sa yaakûn gba fô, tæ sæ yæ ose alan, “Gengyi ânæ âkæ ân nan mâ gûtûn fô, â kara di.” 11 Nkele tæ nûn alâ, yaanæ bâkæ bã san-san gâtâ bân taa mâ gûtûn gækæ, gâ bè de boo-inyun bââ sa bânæ baade yaanæ. 12 Okoro tææ sù gâlâ wûû bânæ båtôkô, gâ tææ sa bâ aniya Efonte Yesu Kirisito diyere daanæ alâ, bâ mâ bôô gûtûn yiridi, fô bàà ka be len âbâ gbagba baanyan-dilâ. 13 Tææ bânæ, âyæ bærâ, æ kara fana ma ade-kpara yææ gâmâ! 14 Gâ gengyi âkæ en to taade-wulâlâ gâtâ î sa gækpa nyagæ gaanæ lâ fô, æ sæ wô gûnûn, fô yàà lanla koro ma âwô, fô ænænfa yàà di wô. 15 Mô æ kara mâ wô anlâ gâtâ è di gâ yæækyûnlâ âkæ, mô fô, æ tabûrû æ tâ wô anlâ âwôlôn. 16 Nkele olila Wuufonte fô gbagba â tâ yæ olila ade powu yaanæ ôya-kamasâ. Efonte fô â sara ma âyæ powu. 17 Nmæ Pawulo gbagba n tâ âwara onyun wûû gâsa nyawû n tæyâma yæ lâ. Na âwara gâ ma mææn gûlô. Dædawû nyadæ gâ n tâ sæ maakpa powu yaanæ. 18 Tiifonte Yesu Kirisito â bwala âyæ powu èè yela

yææ gama.

1 Timothy 1

1 Gækpa nyagæ gi ye nmæ Pawulo maakûn. Tææ Nkpa Wotolâ Wurubwarâ, ma Efonte Kirisito Yesu gâtâ tææ bûnûn bü gyaga boo koro fô, bâ mâ mæ Kirisito wôsalâ. 2 N tâ âwara n tæyâma awô Timoti. Na ka wõ anlâ miinbi gbagba, yema wü san ma miin koro gâ a to Yesu a di. Tiite Wurubwarâ, ma Efonte Yesu Kirisito be wula aa gutunkoro, bàà bwala wõ, fô bàà tâ wõ olila. 3 Anlâ gâtâ na sa wõ aniya alâ sara Efeso ditele daanæ ôya gâtâ n tâ fôrô Makedoniya gâtûnkwaaw fô, gâlâ ke gâ ñ len àà næ sara dûkô, fô àà sù bânæ bâkæ gâtâ bã sa dûkô, gâ bee wùlà adebila-de fô. 4 Yâ bàà kere boo buforo, ma boo gewo-tama giidu gaade gâtâ æn ma ôkûna fô yii gewùlà bâ ya. Yema âwû wûû ka gâ otiira wû ba, wûn taà kpà bânæ bàà mâ Wurubwarâ gelenbi gâtâ gî san ma getodi giisele fô. 5 N tâ dõ ade nyayæ, yema mææn bûnûn bü sæna gâtâ Kirisito bete-kamasâ bàà wura gænæ-len gâtâ gi ye oturu gâtâ wûn ma dædææ waanæ, ma amænâ-kpara, ma getodi gâtâ didebila dæn ma gaanæ. 6 Bâkæ bân nyæma gâlâ gaade nyayæ, okoro be lulu osele, gâ bââ dõ ade gâtâ æn ma tònô. 7 Bee len bàà mâ Wurubwarâ wo-Ise yii bewùlâlâ, mô âbâ gbagba bân taa nûn baade-wùlâlâ, ma ade gâtâ bè yela yii koro kin-kin fô yaanæ. 8 Tî nyî gâtâ Ise fô î kôlô, gâ âkamasâ gâtâ ee di yii koro gepepe fô, î kôlô tâ wô. 9 Mô bân taa sæ ise bâ tâ ânæ-kpara. Bââ sæ ise bâ tâ gâ bânæ gâtâ bân taa di ise yii koro, ma bânæ gâtâ bân taa warama koro gataen, ma âbâ gâtâ bân nyæma Wurubwarâ fô. Bââ sæ ise bâ tâ gâ ade-kpen yææ bâmâlâ, ma âbâ gâtâ bã ba dædææ, ma bânæ gâtâ bââ tô be yela boote ma bônna âbâ boo koro alâ bàà wolo bâ, ma bânæ boo bewololâ. 10 Bââ sæ ise bâ tâ gâ âbâ gâtâ bââ mâ ade karan-karan anlâ gâmæna ma fotoli-de. Bââ sæ ise bâ tâ gâ beteni gâtâ bââ dûrô ma beteni, ma âbâ gâtâ bè de bânæ bee len kôba, ma bedebilalâ, ma âbâ gâtâ bââ gban bâ kan ntam, ma âbâ powu gâtâ baade-mâlâ æn san ma Ade-wùlâlâ-kpara fô. 11 Ade-wùlâlâ nyayæ î san ma Nkpa-geto Gaade ma gingyebi gâtâ Olila Wuute Wurubwarâ â ka â sa mææn gûlô alâ n dõ

bânæ fô. 12 N tâ sa Tiifonte Kirisito Yesu onyun gâtâ â sa mæ ôkâma gûtûn nyagæ gaanæ. N tâ sa wô onyun gâtâ e kpèlè mæ ânæ-kpara gâtâ na kûtûma wô gûtûn gâtâ â ka â sa maalô fô gææ gâmâ. 13 Nafô na dô ade-kpen kadama Yesu wo koro, gâ na toro wô, gâ na kyûn wô, gâ na mâ wô bâkasælâ fô ayen gba. Mô Wurubwarâ e we miin gutunkoro, yema ôkûna wûtôkô fô mææn nyî âwû gâtâ n tâ mâ, gâ miin te to n di. 14 Âwû gâ Tiifonte Yesu Kirisito â bwala mæ gepepe, gâ â yâ mæ na to wô na di, gâ na wura gænæ-len gâtâ ã ba fô. 15 Ade gâtâ tæ nûn, gâ î sa waanæ, gâ tii to ti di fô n di alâ, Kirisito Yesu â ba gâtûnkwaâ gaanæ gâtâ èè be to ade-kpen yææ bâmâlâ nkpa. Nmæ gba n di ade-kpen yææ bâmâlâ powu baanæ ekpikpen. 16 Mô fô, Wurubwarâ e we miin gutunkoro, fô Kirisito Yesu èè wura tiri woturu-lila powu e wulà nmæ gâtâ n di bânæ-kpen powu boo duyû fô. Â mâ nyawû, fô wàà bã mâ ade gâtâ yaà dûrô æ tâ âbâ gâtâ baà bè to wô be di gamama fô, fô bàà wura nkpa gakpaakpa. 17 Æ yâ taà sila wô alan, “Awô gâtâ aako n di Wurubwarâ ma Egyu gakpaakpa gâtâ an taa ku, gâ bân taa we wõ fô, a kûtûma gebù ma gingyebi gakpaakpa. Wû ba gâlâ.” 18 Miinbi Timoti, ade-wulàlâ gâtâ n de n tâ sa aa gûlô lâ, î san ma ade-dõlâ gâtâ Wurubwarâ bâtabûrûlâ bâ tæ dô bâ dama aa koro ma ôâman fô. Ka yæ kpà akpa-kpara amænâ yaanæ! 19 Kara kere getodi, ma amænâ-kpara ya! Bâkæ bân târâma baamænâ-kpara fô, okoro boo getodi gæ mæna. 20 Bânæ bôtôkô bâkæ n di Imenewo, ma Alesando gâtâ na tiri bâ na tâ Wurubwarâ wokengbelilâ, fô boo giten gii getiira gâà wulà bâ gâtâ bâ kara bã dô Wurubwarâ wo koro ade-kpen ækæ.

1 Timothy 2

1 Gâlâ wuu koro âwû gâtâ wu gyegeye fô, n te koturu yæ alâ, i tiri onyun gepepe æ tâ bânæ powu, æ fô Wurubwarâ wolila æ tâ bâ, fô yàà lila Wurubwarâ gâbwala æ tâ bâ, fô yàà sa Wurubwarâ onyun ade gâtâ ââ mâ â tâ bâ fô. 2 Wù di gâtâ yàà mâ gâlâ æ tâ begyu, ma âbâ gâtâ bè si ade yiinyun, fô taà wura tæ sara olila ma koro wûû gânün gaanæ, ma Wurubwarâ dæsûma-kpara ma dæsarabi-kpara daanæ. 3 Nyayæ î kôlô, gâ ii di tææ Nkpa Wotolâ Wurubwarâ fô gûnûn. 4 Yema ee len gâtâ èè to

bânæ powu nkpa, fô bàà bã nyænla ade gâtâ î sa waanæ fô. 5 Yema Wurubwarâ-kælaen n sa, gâ ânæ-kælaen-kwan n yela Wurubwarâ ma bânæ boo getite. Âwô n di Kirisito Yesu. 6 Âwô na yela bânæ powu boo didin, gâ â ka wo koro â tâ diku â ka e le bânæ baade-kpen yii gutoro. Ade nyayæ n di adansâ yaade gâtâ Wurubwarâ â ka â tâ bânæ powu ôya gâtâ â sæ fô waanæ. 7 Nyawû wuu koro gâ e tiri mæ alâ n mâ ewùlâlâ, ma wônæ-salâ gâtâ nan san n dõ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô powu gâtâ bàà to ade gâtâ î sa waanæ fô be di. Ade gâtâ î sa waanæ gâ n tâ dõ lâ, in di didebila. 8 Okoro wù di miin gelenbi gâtâ beteni bàà tiri onyun bâ tâ Wurubwarâ ôkûn-kamasâ, fô bàà bûma alô gâtâ æn ma dædææ, gâ boo-inyun-tiri yaanæ fô owurufa ma iworro æ kara fæya. 9 Gâlâ ke gâ ñ len bânænæ mô bàà mâ gænæ-kpara, bàà sa ngba gâtâ æ kûtûma, fô bàà pæna yæ gepepe. Bâ kara sa baayungu adawû gâtâ æn kûtûma, abââ bâ kara ka sæka anyan, abââ ayan gâtâ î ba ôyâkâma bâ sa koro. 10 Mô fô, bâ mâ gâ ade-kpara gâtâ æ kûtûma bânænæ gâtâ bee kpèlè boo koro Wurubwarâ bâsûmalâ fô. 11 Wù di gâtâ bânænæ bàà tin boonyun bàà warama koro ade yææ gâkasæ gaanæ. 12 Mæn taa tâ ânænæ âkæ osele gâtâ èè wùlà ade, abââ èè wura ôkâma beteni boo koro. Wù di gâtâ bàà tin boo-inyun. 13 Yema Adam gâ Wurubwarâ e gyegeye â mâ pâgâ â mâ Efa. 14 Gâ nka Adam gâ âwa fô â gban, mô ânænæ fô gâ âwa fô â gban. Ânænæ fô na nün Wurubwarâ wo-Ise fô yaanæ. 15 Mô gengyi ânænæ ã sara getodi, ma gænæ-len gaanæ, gâtâ wo koro ma wamænâ æn ma dædææ dækæ, gâ wô bûnûn bûn taa sæna gænyankæ fô, Wurubwarâ èè to wô nkpa, wo gewo gaanæ.

1 Timothy 3

1 Gbagbaagba fô, gengyi âkæ ee len ãã mâ Kirisito bete bôôndærâ fô, fô gûtûn-kpara gâ ee len lâ. 2 Wû kûtûma tâ gâtâ Kirisito bete bôôndærâ ãã mâ ânæ gâtâ wo koro wûn ma ade-kpen ækæ gâtâ bânæ bàà dõ. Wù di gâtâ èè to gâ âna-kælaen. Wù di gâtâ ãã mâ ânæ gâtâ wô bûnûn bü dô, fô ãã talæ e ton koro, fô èè to koro e di. Wù di gâtâ ãã mâ ânæ-kpara gâtâ ãã talæ e to besela. Wù di gâtâ ãã talæ e wùlà ade. 3 Â kara mâ âkan-nyûnlâ,

abââ dæganga dæænæ, mô fô, ãã mâ ânæ gâtâ ã yôlô. Â kara mâ gænæn-sæya ma kôba gelen, gâ â kara len ilolo. 4 Wù di gâtâ ãã mâ ânæ gâtâ ã talæ â nya âwô gbagba wô dækpara dii koro gepepe, gâtâ wo bebi gbagba bââ nûn wakûn, gâ bee bù ade gænyan-kamasâ gaanæ. 5 Yema gengyi ânæ ân taà talæ â nya âwô gbagba wô dækpara dii koro fô, lan gâ ãã talæ â nya Kirisito bete gâtâ Wurubwarâ e tiri â pæna â sæ â tâ koro fô boo koro. 6 Kirisito bete bôôndærâ â kara mâ ânæ gâtâ nkele gâ e foma wamænâ e ye wo-isele yaanæ â ba Wurubwarâ wakûn. Nka gâlâ fô, ãã bã bûma koro gatala, fô ãã bã nûn anlâ gâtâ Wurubwarâ wokengbelilâ â mâ, gâ Wurubwarâ e tin wô dæpwâ gakpaakpa fô. 7 Wù di gâtâ bânæ gâtâ bân fæya Kirisito bete baanæ fô gba bàà kpèlè wô diyere-kpara. Nka gâlâ fô, nkæfô è di ænænfa, ãã nûn Wurubwarâ wokengbelilâ wôdû waanæ. 8 Wù di gâtâ bândærâ gâtâ bââ mâ gûtûn bâ tâ Kirisito bete fô mô, bàà mâ bânæ gâtâ bã ba gebù, gâ bânæ bee to bâ be di. Wun di gâtâ bàà mâ bûkan bûû bânÿûnlâ, abââ bàà mâ gænæn-sæya. 9 Wù di gâtâ bàà ka amænâ-kpara be ton Nkpa-geto Gaade gâtâ in mini bubwa, gâ be to be di fô kin-kin. 10 Wù di gâtâ Kirisito bete bàà kârâ bândærâ fô gepepe bâ nya alâ ade ækæ æn ma boo koro pâ bàà to bâ bâ sa alâ be bè di bændærâ. 11 Wù di gâtâ bôôsô âbâ mô bàà mâ bânænæ gâtâ bã ba gebù, gâ bân taa len bânæ baade yææ gâdô. Wù di gâtâ bôô bûnûn bàà dûrô, gâ bânæ baà talæ bâ ka koro bâ gyaga boo koro ade powu yaanæ. 12 Wù di gâtâ bândærâ gâtâ bââ mâ gûtûn bâ kpà Kirisito bete fô, bàà mâ bânæ gâtâ be to gâ âna-kælæn-kælæn. Wù di gâtâ bàà talæ bâ nya baakpara ma boo bebi boo koro gepepe. 13 Bândærâ fô gâtâ bââ nya bânæ boo koro gepe fô, bee wura geyelakûn-kpara, gâ bee wura ôkâma bâ dõ boo geto-Yesu-Kirisito-di gaade. 14 Gâtâ n tâ âwara n tæyâma wõ lâ gba, mææn bûnûn bû gyaga gâtâ wun di awi, nan bã nya wõ. 15 Mô gengyi ñ di awi gba fô, gækpa nyagæ gaà yâ àà nyænla anlâ gâtâ wù di gâtâ bânæ bàà sara Wurubwarâ dækpara daanæ. Dækpara fô dææ bânæ n di Kirisito bete dikpi gâtâ bè biri bè di Wurubwarâ gâtâ ã sa gakpaakpa fô bânæ dikpi fô. Kirisito bânæ dikpi nyabâ bã sa tâ ade gâtâ î sa waanæ, gâ bè de yæ kin-kin. 16 Nkpa-geto Gaade gâtâ in mini bubwa tææ dæsûma daanæ fô î ba ôdûrû gakpa. Ade nyayæ gâ tææ ka onyun-kælæn tæ dõ alan, “Wurubwarâ e tiri

wo koro e wùlà anlâ ânæ-nyalâ. Wurubwarâ Gifiye gæ tâ ânæ-nyalâ âtôkô aten. Wurubwarâ bâsalâ be we wô. Kirisito bete bâ dõ wo koro gaade ande powu yaanæ. Bânæ gâtâ bã sa gâtûnkwa powu gaanæ fô be to wô be di. Gâ â da gatala ginyebi gaanæ.”

1 Timothy 4

1 Wurubwarâ Gifiye fô gææ dõ gepepe gâtâ ôya-sûlâ ôkûna waanæ fô, bânæ bâkæ baà bè kere boo getodi bâ ya, fô baà nûn Wurubwarâ wokengbelilâ wadebila-de, gâ baà nûn afiye-kpen yaade-wùlâlâ. 2 Gâlâ gaade-wùlâlâ nyayæ i ye gâ bedebilalâ gâtâ didebila dii gedi dæn ma bâ ôkâma fô baakûn. 3 Gâlâ gææ bânæ bââ sù bânæ ma asankpaa yææ gâkpà, ma anyan-dilâ akæ yii gedi. Mô Wurubwarâ e tiri anyan-dilâ â tâ, gâtâ wô bânæ gâtâ bee to wô be di, gâ bã nyî Nkpa-geto Gaade gâtâ î sa waanæ fô, bàà di yæ ôsâ waanæ bâ ka bâ sa wô onyun. 4 Gænyan-kamasâ gâtâ Wurubwarâ â mâ fô, wü kôlô. Gengyi taà to anyan fô ma onyun wûû gâsa fô, wun di gâtâ tàà terema yaanæ ækæ. 5 Yema Wurubwarâ wanyungyebi, ma tiinyun wuu getiri waà pæna anyan-dilâ fô powu gâtâ dædææ dækæ dæn mænæ sara yaanæ. 6 Gengyi à ka gâlâ gaade nyayæ a wùlà Kirisito bete fô, àà mâ Kirisito Yesu wôsaranyan-kpara gâtâ à târâma getodi gaade-kpara ma gewùlà-kpara fô, gâ àà dan yaanæ. 7 Lanla koro ye buforo, ma ade-dõlâ gâtâ æn ma tònô fô yaanæ, fô àà târâma Wurubwarâ dæsûma-kpara fô diisele, fô dàà kûkwa wõ. 8 Gengyi âkæ ee ti tiira koro fô, wü ba gâ tònô bârââ tâ koro-kpaba, mô Wurubwarâ dæsûma dî ba tònô ade powu yaanæ, yema dii tâ tæ nkpa nkenkele, ma nkpa gakpaakpa awi gâtâ yaà bã ba fô yaanæ. 9 Ade nyayæ î sa waanæ, gâ wù di gâtâ tàà to yæ tæ sa gepepe. 10 Nyawû wuu koro gâ tii ton koro tæ mâ gûtûn, yema tæ ka tææ bûnûn tæ gyaga Wurubwarâ gâtâ ã sa gakpaakpa fô wo koro. Âwô n di bânæ powu bôô Nkpa Wotolâ. Mô fô, âbâ gâtâ be to wô be di fô bærâ, e to bâ nkpa gepepe. 11 Wùlà gâlâ gaade nyayæ, fô àà nya âkamasâ ãã kasæ yæ gepepe! 12 Kara yâ âkæ bûnûn bàà gyu wõ, ãã nya wõ alâ à di ebi. Yâ aa gâtâbûrû, ma aanundu, ma aa gænæ-len, ma aa getodi, ma aa koro gâtâ wûn ma dædææ fô wàà mâ

ade-kasælâ tâ bânæ gâtâ be to be di fô. 13 Ka aaya ma aakâma tâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yææ gâkalan bânæ baanæ, àà dõ Nkpa-geto Gaade fô, fô àà wulà yaanæ gepepe a tâ bânæ, pâ nan ba. 14 Ka Kirisito gænyan-tâlâ gâtâ wô bâtabûrûlâ bâ dõ gaade ôkûna gâtâ bândærâ bâ ka baalô bâ gyaga aa koro, gâ a wura fô, mâ gûtûn gepepe! 15 Sa aniya àà ka gænyan-tâlâ nyagæ a mâ aade-mâlâ! Ka aa koro tâ yæ, anlâ gâtâ waà mâ gâ aà san bûnûn aade-mâlâ yaanæ, fô âkamasâ èè we. 16 Nya aa koro gepe, fô àà yâ aa bûnûn bàà ba aade-wulâlâ fô yii koro, fô àà san bûnûn ma âyæ, yema gâlâ nan yâ gâ aà talæ a to awô gbagba aa nkpa, ma âbâ gâtâ bââ nûn aakûn fô mô booyo.

1 Timothy 5

1 Kara ka ade tu ândærâ akpanyanyan yaanæ, mô fô, tabûrû ma âwô anlâ aate. Tabûrû ma bâsaranyan mô anlâ aadærâ âbâ, abââ aanobi âbâ. 2 Tabûrû ma bânanæ bândærâ fô anlâ aana âbâ, fô àà tabûrû ma bânanæbi fô mô anlâ aa benosobi, gâtâ an nan sa boo koro amænâ-kpen ækæ. 3 Bù bâkpænsô gâtâ bè si bôô gûlô gii koro, fô àà nya boo koro gepepe. 4 Mô gengyi âkpænsô âkæ ã ba bebi, abââ bânana fô, bebi fô be gyegeye bâ kasæ Wurubwarâ dæsûma daade gâtâ ii wulà alâ, bâ nya bôô bânæ ma baakpara yii koro fô. Gengyi bã mâ gâlâ fô, wuu wulà onyun wûû gâsa gâtâ bè de bââ tâ boote, ma bôôna âbâ, ma bootu âbâ, yema nyawû n ba Wurubwarâ ômææ. 5 Âkpænsô gâtâ è si wô gûlô gii koro, gâ ân ma ânæ âkæ gâtâ ãã nya wo koro fô, ââ ka wô bûnûn â gyaga gâ Wurubwarâ wo koro. E ti tiri onyun odon ma ofilibon, fô ãã tæ fô gâtâ Wurubwarâ ãã kpà wô. 6 Mô âkpænsô gâtâ â ka wo koro â tâ ôsâ wuu gedi fô bærà, è si, mô e were ku. 7 Tabûrû gâlâ gaade nyayæ tâ Kirisito bete, fô bânæ ben nan wura boo koro ade-kpen ækæ bâ dõ. 8 Gengyi âkæ ân taa nya wô bâfûræ, abââ âwô gbagba dækpara dææ bânæ boo koro fô, fô e kere getodi fô â ya, gâ è di ânæ-kpen da âbâ gâtâ been te to be di fô gba. 9 Âkpænsô gâtâ e di bækyan akpilin asiyeen san fô, wû kûtûma gâtâ bàà kalan wô bâ fæya bâkpænsô boo dikpen daanæ. Wû di gâtâ ãã mâ ânænæ gâtâ en ye wôsana gama â nya, 10 gâ be tiri wô diyere ade powu yaanæ, gâ â mâ ânæ gâtâ â

nya wo bebi gepepe, gâ e to besela wô dækpara, gâ â nya boo koro. Wù di gâtâ ãã mâ ânæ gâtâ ââ kpà Kirisito bânæ, ma âbâ gâtâ boo koro gæ baba bâ, gâ ââ ka wo koro â tâ ade-kpara yææ gâmâ osele-kamasâ waanæ. 11 Bâkpænsô gâtâ bâân tâ dan fô bærâ, æ kara kalan bâ æ fæya dikpen nyadæ daanæ. Yema gengyi bã fæya bâkpænsô fô boo dikpen fô daanæ, gâ wü ba alâ bè len bàà biri bâ kpà fô, fô be fi boo koro be ye Kirisito gâtâ bâ ka boo koro bâ tâ fô wakûn. 12 Gengyi bã mâ gâlâ fô, bàà di dæpwâ, yema bâ nün boo gefura-gyangbasâ fô gii koro. 13 Nkenkele mô, bââ kasæ ôyôn, gâ bââ san be silin ma akpara yaanæ. Nka nyawû wuuko, bââ san bâ tabûrû bânæ boo koro gaade, gâ bââ ka koro bâ tâ ade gâtâ æn fâ ma âbâ, gâ bââ dõ-dõ ade gâtâ æn kûtûma. 14 Gâlâ wuu koro ñ len gâtâ bâkpænsô gâtâ bâân tâ dan fô, bàà biri bâ kpà, bàà wo, fô bàà nya baakpara yii koro, fô bân nan wura bâ tâ tææ bâkyûnlâ osele bàà wura ade-kpen ækæ bâ dõ tii koro. 15 Yema bâkpænsô bâkæ be were fi koro, gâ bã târâma Wurubwarâ wokengbelilâ. 16 Gengyi âkæ ã fæya Kirisito bete fô baanæ, gâ ã ba bâkpænsô fô, wù di gâtâ âwô gbagba ãã nya boo koro. Wù kara mâ Kirisito bete fô powu boo ditola. Nyawû waà yâ bàà talæ bâ nya bâkpænsô gâtâ bân ma bânæ-nyalâ fô boo koro. 17 Kirisito bete bôô bândærâ gâtâ bè gyegeye, gâ bââ mâ gûtûn-kpara fô, wù di gâtâ bàà tâ bâ gebù, fô bàà le bâ gutoro-kpara. Bândærâ fô baanæ âbâ gâtâ bââ sa aniya Nkpa Geto Gaade fô yææ gâdõ ma yii gewulà fô, wù di gâtâ bàà tâ bâ gebù bâ fæya. 18 Yema Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Âkwô gâtâ bââ nyæ wô alâ èè kyikya amôrô yii koro e tiri yaayæ fô, bân taa ban wonyun ma yii gedi.” Gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ næ dõ alan, “Ânæ gâtâ ââ mâ gûtûn fô, wù di gâtâ èè wura wo gutoro gii gele.” 19 Kara to ade-kpen gâtâ bâ dõ kadama ândærâ wo koro sa, sæyââ bânæ bányôô, abââ besiyee be we gâlâ gaade fô bâ dõ. 20 Bânæ gâtâ bã sangba bââ mâ ade-kpen bærâ, ka baade tu bâ bânæ powu bôô bûnûn, fô gæsaa gàà gyu bekurumakyââ fô baanæ. 21 N tâ tabûrû gepepe n tâ wõ, Wurubwarâ, ma Kirisito Yesu, ma Wurubwarâ bâsalâ gâtâ e tiri fô bôô bûnûn, gâtâ àà nyæma gâlâ giise nyayæ. Nya gâtâ aade-mâlâ yaanæ fô aan len ânæ âkæ a da âkæ. 22 Kara kutuma ma alô gâka-gyaga bânæ boo koro dæsûma daanæ! Kara ka koro sa bâkæ baade-kpen yææ gâmâ yaanæ! Nya aa koro

gepe gâtâ an nan mâ ade-karan-karan ækæ. 23 Aa diboro, ma aayebabi gâtâ ææ tæ mâ wõ ayen fô okoro, kara nyûn butu buuko, nyûn bûkan bârââ! 24 Bâkæ baade-kpen i ye okòro, gâ ì gyegeye bôô bûnûn ì de bâ ææ fôrô dæpwâ dii getin daanæ. Mô bâkæ baade-kpen bærâ, gamama gâ yaà bè ye okòro. 25 Gâlâ ke gâ bâkæ baade-mâlâ-kpara mô ì ye okòro, mô ade gâtâ iin te ye okòro gepepe gba fô, æen nan bu.

1 Timothy 6

1 Wù di gâtâ bânæ gâtâ bã sa gædæ gaanæ fô powu bàà bù boofonte âbâ gænyan-kamasâ gaanæ, anlâ gâtâ waà yâ âkæ ân nan wura â dô ade-kpen ækæ â dama Wurubwarâ diyere, abââ taade-wùlâlâ fô yii koro. 2 Gengyi bådæ bâkæ boofonte âbâ bã fæya Kirisito bete baanæ gba fô, wun di gâtâ bådæ fô bàà tæyâra boo gebù gâtâ bã ba tâ boofonte âbâ fô alâ âbâ ma boofonte âbâ powu bè di Kirisito bete okoro. Nkele gba gâ wù di gâtâ bàà kpà bâ gepepe, yema boofonte âbâ gâtâ bee di bôô gûtûn gææ tônô fô, be to Kirisito be di, gâ è len bâ. Ade nyayæ gâ wù di gâtâ àà wulà bâ, fô àà sa bâ aniya bàà mâ. 3 Ânæ-kamasâ gâtâ ee wulà ade kperen ækæ gâtâ æen san ma Tiifonte Yesu Kirisito wade-wùlâlâ gâtâ î kôlô, gâ î san ma Wurubwarâ dæsûma-kpara fô, 4 ânæ fô ââ tōlâ gâ wo koro gatala, gâ ân nyî gænyankæ. Iworo-kpen ma ilolo gâtâ æen ma tônô n sa wanæ. Nyawû wûu ka gâ ade-kpen wû ba, anlâ gænæ-kyûn, ma afûræ yææ gâlanla, ma dituyorobi, ma amænlâ-kpen yææ gâsa, 5 ma otiira gâtâ wuu ye bânæ gâtâ baamænlâ æ fwa, gâ be kere ade gâtâ î sa waanæ fô bâ ya fô baakûn. Bã nyî alâ, Wurubwarâ dæsûma di di gâ osele gâtâ baà ka be wura boo koro gaanyan. 6 Mô Wurubwarâ dæsûma-kpara dî ba tônô kpekpesi, gengyi taanyan gâtâ tí ba ææ kûtæ tæ fô. 7 Yema tæen ka gænyankæ tæ ba gâtûnkwa nyagæ gaanæ, gâlâ ke gâ tæen nan ka gænyankæ ti ye gaanæ. 8 Mô gengyi tí ba anyan-dilâ, ma anyan-salâ fô, wù di gâtâ wàà kûtæ ma âtæ. 9 Gâ âbâ gâtâ bè len bàà wura koro gaanyan fô, bââ nûn ade-welâ ma ædû yaanæ, gâ bee gyû gelenbi-kpen gækæ gâtâ gææ yâ bânæ bee lulu, gâ bââ mæna gakpa. 10 Yema kôba gelen ma gænæn-sæya wù di ade-kpen powu yii geyekûn. Bâkæ bââ târâma kôba gelen-kpen fô, okoro be kere

boo getodi bâ ya, gâ be gyu amænâ-dærâ yææ gâsa gaanæ. 11 Mô awô Wurubwarâ wônæ bærâ, serenti ye ade nyayæ powu yaanæ, fô àà bugiti ade gâtâ î tûna fô, ma Wurubwarâ dæsûma-kpara, ma getodi, ma gænæ-len, ma geton-koro-yela, ma oturu-lila wuu-isele ôya-kamasâ. 12 Yela kin-kin kpà getodi fô gaakpa-kpara, fô àà wura nkpa gakpaakpa. Nyawû wuu koro gâ Wurubwarâ â sa diyere e kpèlè wõ, ôkûna gâtâ a tirima onyun a tiri aa getodi a wùlà, bânæ kpekpesi bôô bûnûn baanæ fô. 13 N̄ yela Wurubwarâ gâtâ ââ tâ anyan powu nkpa fô, ma Kirisito Yesu gâtâ e di Wurubwarâ Ade yaadansâ gæfææ gæænyalâ Pontiyo Pilato bûnûn fô 14 n tâ tabûrû n tâ wõ alâ, târâma ise nyayæ. Kara foma yæ, fô àà nya gâtâ dædææ, abââ ade-kpen ækæ æn nan kya wõ ma sere duwi gâtâ Tiifonte Yesu Kirisito âã ba fô. 15 Wurubwarâ gâtâ woko n di Ôkâma powu Wuute, ma begyu powu Boogyu, ma befonte powu Boofonte fô, nan yâ gâ Yesu Kirisito gebiri-ba fô gâà ba ôya gâtâ Wurubwarâ â sæ fô waanæ. 16 Wurubwarâ gâtâ woko n sa gakpaakpa, gâ ân taa ku fô, âwô gâtâ ã sa gâamaaæ gâtâ âkæ ân taa wura osele ãã gbâma gæ fô, âwô gâtâ ânæ âkæ een te we wô â nya, gâ âkæ mô ân nan talæ e we wô fô, âwô na kûtûma diyere, ma ôkâma gakpa. Wû ba gâlâ. 17 Tabûrû tâ âbâ gâtâ bã ba koro gaanyan gâtûnkwa nyagæ gaanæ fô alâ, bâ kara bûma koro gatala, gâ bâ kara ka bôô bûnûn bâ gyaga anyan gâtâ æn ma gakpaakpa fô yii koro. Anyan fô bærâ, àà we yæ ñdò, gæsa fô æn ma. Mô fô, wù di gâtâ bàà ka bûnûn bâ gyaga gâ Wurubwarâ gâtâ ââ tâ tæ anyan powu gâtâ ææ mâ tæ ôsâ fô wo koro. 18 Tabûrû tâ bâ alâ, bâ mâ ade-kpara, fô baade-kpara yææ gâmâ yàà di diyere Wurubwarâ bûnûn. Tabûrû tâ bâ alâ be furu bûnûn, fô bàà talæ bâ ka baanyan akæ bâ kyâ bânæ mô. 19 Gengyi bã mâ gâlâ gaade nyayæ fô, bââ mâ bâ sæ gâ âbâ gbagba boo koro duwi dækæ. Waanæ gâ bàà talæ be wura nkpa gbagbaagba fô. 20 Miinbi Timoti, nya anyan gâtâ bâ ka bâ sa aa gûlô lâ yii koro gepepe. Gye koro ma gâtâbûrû gâtâ gææn kôlô, ma iworo gûfwa-gûfwa gâtâ bâkæ bee kpèlè alâ gâsâyæ fô. 21 Âgæ gâ bâkæ bee wùlà alâ bã ba, gâ gææ yâ be lulu boo getodi fô gaade fô. Wurubwarâ â bwala âyæ powu èè yela yææ gama.

1 Gækpa nyagæ gi ye nmæ Pawulo maakûn. N` di Kirisito Yesu wôsalâ Wurubwarâ gelenbi gaanæ, gâ â sa mæ alâ n ma dõ nkpa gâtâ ti wura kadama Kirisito Yesu wo koro fô waade. Wurubwarâ â fûrûma â dõ nkpa ade nyayæ â sæ. 2 N tâ âwara gækpa nyagæ n tæyâma awô miinbi-lenlâ Timoti. Tiite Wurubwarâ, ma Tiifonte Kirisito Yesu be wula aa gutunkoro bàà bwala wõ, fô bàà tâ wõ olila. 3 Ôya-kamasâ waanæ fô n tâ kûna wõ miinnyun-tiri waanæ, gâ n tâ sa Wurubwarâ onyun. N tâ sûma wõ amænâ-kpara yaanæ anlâ gâtâ miintu âbâ bâ mâ fô. 4 Gengyi n` kûna aa bûnûntu fô, mææn bûnûn buu yela odon ma ofilibon, gâtâ nan we wõ, fô ôsâ wàà ba maanæ. 5 Wû yâ mæ n tâ kûna aa getodi gâtâ didebila dækæ dæn ma gaanæ, anlâ gâtâ aanu Loyi, ma aana Enike be wura bâ bã da fô. Gâ n` nyî gâtâ awô mô à sangba à ba getodi gætôkô ke. 6 Nyawû wuu koro n tâ kûna wõ, fô àà yængæ ôkâma gâtâ Wurubwarâ â tâ wõ, ôkûna gâtâ na ka maalô na gyaga aa koro fô, 7 yema Wurubwarâ ân tâ tæ gâ Gifiye gâtâ gaà sa tæ gæsaa, mô fô, wo Gifiye gææ sa tæ gâ ôkâma, gâ gææ yâ tii len bânæ, gâ tææ nyænla koro geton. 8 Kara yâ ænænfa yàà gye wõ ma Tiifonte Nkpa-geto Gaade yææ gâdõ. Gâlâ ke gâ kara yâ ænænfa yàà gye wõ alâ be gye mæ bâ tan. Mô fô, Wurubwarâ ôkâma waanæ, awô mô fana Nkpa-geto Gaade fô yii koro! 9 Wurubwarâ e to tæ nkpa, gâ e kpèlè tæ gâtâ tàà bã mâ âwô gbagba wô bânæ. Nka ma taade-mâlâ yii koro gâ e to tæ nkpa, mô anlâ gâtâ âwô gbagba â fûrûma â mâ wamænâ gâtâ âã mâ fô, ma wô gâbwala gii koro. Â dama gâ Kirisito Yesu wo koro â bwala tæ ye wukukuba waanæ, pâgâ ade powu æ bã mâ. 10 Mô e tiri wô gâbwala e wulà tæ tææ Nkpa Wotolâ Kirisito Yesu gâba fô gaanæ. Âwô na di diku dii koro, gâ â dama Nkpa-geto Gaade fô yii koro, e tiri nkpa gakpaakpa okòro. Gâ diku dæn taa talæ nkpa fô. 11 Wurubwarâ e tiri nmæ Pawulo alâ n bã dõ Nkpa-geto Gaade fô, fô nan mâ wônæ-salâ ma ewulâlâ. 12 Nyayæ yii koro gâ n te we dæyæyâ lâ, mô wûn ma mæ ænænfa, yema n` nyî ânæ gâtâ na to na di, gâ n te to n sa gepepe gâtâ ã talæ e ton gænyan gâtâ na ka na sa wô gûlô fô gepepe â ma sere Duwi-dærâ gâtâ eè biri â ba fô. 13 Ton ade-wulâlâ-kpara gâtâ a nûn a ye maakûn fô yaanæ gepepe, àà yâ yàà mâ osele-kpara gâtâ aa târâma. Ton getodi ma gænæ-len gâtâ Kirisito Yesu wo koro tí ba fô yaanæ. 14 Ton anyan-kpara gâtâ

Wurubwarâ Gifiye gâtâ gî sa taanæ fô gæ ka gæ sa aalô fô gepepe! 15 À nyî gâtâ Kirisito bete gâtâ be ye Asiya gâtûnkwaã gaanæ fô powu, be terema mæ. Baanæ bâkæ n di Figelo, ma Emogene. 16 Mô Onesiforo bærá, n tâ fô alâ, Wurubwarâ e we wô dækpara dææ bânæ powu boo gutunkoro, yema ââ tæ yâ miin koro gææ nün mæ, gâ ænænfa in de wô gâtâ be gye mæ bâ tan gba. 17 Gâtâ e bè gyu Roma ditele daanæ fô, â mâ aniya e bugiti mæ, gâ e we mæ. 18 Efonte Wurubwarâ â yâ Efonte Yesu èè wula wo gutunkoro Duwi-dærâ gâtâ èè biri â ba fô daanæ. Gâ awô miinbi Timoti à nyî gepepe anlâ gâtâ â mâ ade-kpara â tâ mæ ôkûna gâtâ ñ sa Efeso ditele daanæ fô.

2 Timothy 2

1 Gâlâ wuu koro fô, miinbi, yâ ôkâma gâtâ wü sa Kirisito Yesu gâbwala gaanæ fô gâà sara aanæ gepepe! 2 Gâ ade gâtâ a nün a ye miinnyun waanæ, bânæ kpekpesi bôô bûnûn fô, âyæ gâ ka sa bânæ gâtâ a to bâ a di ade powu yaanæ fô baalô, fô âbâ mô bàà ka be wulà bânæ-fon. 3 Awô mô, tin bûnûn àà yela, fô àà we dæfana anlâ Kirisito Yesu wô bætà bûûtalâ gâtâ ã nyî akpa gepe! 4 Bætà bûûtalâ âkæ ân ma gâtâ è yela bætà baanæ, gâ âã ka koro â ma sa ma bânæ tun-tun bôô dæsarabi daade yaanæ. Mô fô, ââ mâ gâ ade gâtâ yaà di wôndærâ gûnûn. 5 Gâlâ ke gâ gengyi iti yiiserentilâ âkæ en di iti fô yii-ise yii koro fô, ân nan di diyere iti fô yaanæ. 6 Gâ gengyi âfûnlâ âkæ ã sa aniya â mâ gûtûn woli waanæ fô, wû kûtûma gâtâ èè gyegeye e di woli fô waanyan. 7 Yâ aamænâ yàà ba ade gâtâ n tâ dô lâ yii koro, fô Efonte Yesu ãã kpà wô àà nün ade powu yaanæ. 8 Kûna Yesu Kirisito gâtâ e ye Dafidi wodu waanæ, gâ Wurubwarâ â tölà wô e ye bekulâ baanæ fô anlâ gâtâ na dô Nkpa-geto Gaade fô yii gewulà gaanæ fô. 9 Nkpa-geto Gaade nyayæ yii koro gâ n te we dæfana, gâ be gye mæ bâ tan, gâ bâ sa mæ agbarægbaræ anlâ ade-kpen yææmâlâ lâ. Mô Wurubwarâ Ade bærá, âkæ âân talæ â sa yæ agbarægbaræ. 10 Gâlâ wuu koro n te ton koro n yela ade nyayæ powu yaanæ, bânæ gâtâ Wurubwarâ e tiri fô boo koro. Nyawû waà yâ âbâ mô bàà wura Nkpa-geto ma wo gingyebi gakpaakpa kadama Kirisito Yesu wo koro. 11 Ade-dôlâ fô î sa waanæ

gakpa. Âyæ n di alan, “Gengyi tì ku ma Kirisito fô, taà sara ma âwô ke. 12 Gâ gengyi tì ton koro ti yela fô, taà di bugyu ma âwô. Gâ gengyi tì terema wô fô, âwô mô eè terema tæ. 13 Gâ gengyi âætæ tæn taa to ti di gba fô, âwô bærâ, ee di wade yii koro gakpa, yema ân taa dõ ade e ye gama.” 14 Kûna Kirisito bete gâlâ gaade nyayæ Efonte Wurubwarâ bûnûn, fô àà sù bâ agyebi yii koro yii getiira, yema æn ma tônô âkæ, mô ææ mæna gâ âbâ gâtâ bââ nûn ade fô. 15 Sa aniya àà di diyere Wurubwarâ bûnûn, gâtâ à di gûtûn gææmâlâ gâtâ wun di gâtâ àà di ænænfa aa gûtûn gaanæ. Wù di gâtâ àà nyænla Nkpa-geto Gaade gâtâ î sa waanæ fô yææ gådõ kyâkyâ. 16 Tiri aa koro ye dænya gâtâ din di Wurubwarâ gelenbi fô dii gefu daanæ, yema dææ lanla bânæ ma Wurubwarâ boo getite. 17 Bânæ gâtâ be fu gâlâ gaanya fô, baade-wùlâlâ fô ææ yasæ anlâ diyebabi-kpen. Imenewo, ma Fileto bè di gâlâ gææ bânæ båtôkô baanæ bâkæ. 18 Be lulu Nkpa-geto Gaade gâtâ î sa waanæ fô yiisele, gâ bee wùlà gâtâ gâlama-tô ye bekulâ baanæ fô wù wârâ bã da. Okoro bâ yâ bâkæ bee ye gama boo getodi gaanæ. 19 Mô Wurubwarâ è yela wade fô yii koro kin-kin gâtâ gænyankæ gææn talæ gi foma yæ. Wurubwarâ wade fô ì we anlâ ôpôræ gâtâ Wurubwarâ e sere, gâ bâ âwara ade fô bâ gyaga wuu koro fô. Ade fô n di alan, “Efonte ã nyî âbâ gâtâ bè di woyo” ma “Ânæ-kamasâ gâtâ ee kpèlè koro Kirisito-te fô, e tiri koro e ye ade-kpen yææ gâmâ waanæ.” 20 Dækpara-dærâ-kamasâ daanæ fô, nka anyan powu gâ bâ ka sæka-sæya abââ sæka fututu bâ mâ, mô fô, anyan gâtâ bâ ka iyon ma atæn bâ mâ fô mô î sa. Bââ ka anyan nyayæ akæ bâ mâ angyebi-de, akæ mô bærâ, æn taa di gûnûn. 21 Mô gengyi âkæ ã lanla koro e ye ade gâtâ æn taa di gûnûn yaanæ fô, dækpara diifonte fô âã ka wô â mâ angyebi-de, yema ânæ âtôkô â ka wo koro â tâ, gâ ã ba tônô tâ dækpara diifonte fô, gâ ã kôlô ma gûtûn-kpara-kamasâ gææ gâmâ. 22 Nyawû wuu koro, kyûn ade-kamasâ gâtâ ææ yâ bâsaranyanbi ma bâsûgûgyanbi bââ mæna fô. Fô âyæ ma âbâ gâtâ bâ ka ituru-kpara bee kpèlè Efonte Yesu fô, yææ bûnûn bàà gyaga gâ ade gâtâ î tûna, ma getodi, ma gænæ-len, ma olila yii koro. 23 Tiri koro ye iworo gâtâ æn ma tônô, gâ ææ ka gâ owurufa ma ilolo æ ba fô yaanæ. 24 Yema wûn kûtûma gâtâ Efonte wôsaranyan âkæ èè len ilolo, mô fô, wù di gâtâ ãã yôlô â tâ bânæ powu. Wù di gâtâ ãã mâ ânæ gâtâ ã nyî ade yii

gewùlà, gâ ee wura oturu ade powu yaanæ. 25 Wù di gâtâ ãã ka duwe-lila diisele â tabûrû â tâ bânæ gâtâ bee to wô iworo fô. Nkæfô Wurubwarâ ãã tana osele â tâ bâ bàà foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ, fô bàà nyænla ade gâtâ î sa waanæ fô. 26 Fô bôô bûnûn bàà dûrô, fô bàà wura be tiri koro be ye Wurubwarâ wokengbelilâ gâtâ e di baayu yii koro, gâ bââ mâ wo gelenbi fô wô-ædû yaanæ.

2 Timothy 3

1 Miinbi Timoti, wù di gâtâ àà nyænla gâtâ ôya-sûlâ ôkûna waanæ fô, dæyæyâ daà bã ba. 2 Yema bânæ baà bè len boo koro gaanæ gaade yiiko, ma kôba, gâ baà bûma koro gatala, gâ baà wùlà koro, gâ baà len bânæ boo getoro gûfwa-gûfwa, gâ baà mâ giten-kâma boo bewolâ boo koro, gâ bân nan tiri bânæ diyere, gâ baà sara ma dædææ. 3 Bânæ bôô gænæ-len gæn nan sara baanæ, gâ bân nan ka ade-kpen bâ kyâ. Baà mænna bânæ, gâ bân nan talæ be ton koro. Boo koro waà mâ gæsaa, gâ baà kyûn gænyan-kamasâ gâtâ gi di ade-kpara. 4 Baà tiri bâwôlôn bâ tâ, gâ bân nan ka bætà ma ade yææ gâmâ. Baà tîlâ koro gûsô, gâ baà len ôsâ waade bâ da Wurubwarâ. 5 Bûnûn baanæ gâ aa we bâ alâ bââ sûma Wurubwarâ, mô bân taa to wôkâma fô bâ sa kpa. Gye koro ma gâlâ wûû bânæ bâtôkô! 6 Gâlâ wûû bânæ fô bâkæ n san-san ma akpara gâsâyæ gaanæ, gâ bââ gban bânænæ gâtâ ade-kpen æ yôn baanæ, gâ bôô gænæn-sæya gii koro bââ târâma ise-kpen-kamasâ fô. 7 Duwi n di duwi gâlâ wûû bânænæ nyabâ bââ tæ kasæ ade, mô bân nan talæ bâ nyænla ade gâtâ î sa waanæ fô. 8 Anlâ gâtâ Yane, ma Yambire bâ tô be yela tiitu Mose wo koro fô, gâlâ ke gâ gâlâ wûû bânæ nyabâ mô bââ tô be yela Nkpa-geto Gaade gâtâ î sa waanæ fô yii koro. Baamænâ yaanæ æ fwa, gâ getodi gææ gælan mô, bân ma geyelakûn. 9 Mô bân nan gyû ôkankæ, gâ baanyimapu-de fô yaà ye okòro âkamasâ èè we, anlâ gâtâ wû mâ Yane ma Yambire fô. 10 Mô awô à nyî maade-wùlâlâ, ma mææn dæsarabi, ma ade gâtâ ò yela yii koro, ma miin getodi, ma miin duwe-lila, ma mææn gænæ-len, ma mææn geton-koro-yela fô. 11 Awô à nyî anlâ gâtâ bâ nyanla mæ, ma mææn dæfana gâtâ na we Antiyoki, ma Ikoniyum, ma Lisitira atele powu yaanæ, ma anlâ gâtâ

na ton koro na yela fô. Mô Efonte e tiri mæ e ye ade nyayæ powu yaanæ. 12 N tâ dõ wõ àà nyænla alâ, âbâ gâtâ bè len bàà târâma Kirisito Yesu bàà mâ Wurubwarâ gelenbi fô bærâ, bânæ baà kyûn bâ. 13 Gâ bânæ-kpen, ma âbâ gâtâ bee kutu bânæ bærâ fô, baà mâ ade-kpen bâ fæya, gâ baà san bâ gban-gban bânæ, gâ bâkæ baà gban âbâ mô. 14 Mô awô bærâ, ton gâ ade gâtâ a kasæ, gâ awô gbagba a to a di fô yaanæ gepepe, yema à fûrûma à nyî ânæ gâtâ a kasæ ade nyayæ powu a ye wakûn fô. 15 Yema ye aa gibisoro gaanæ gâ a fûrûma a nyænla Wurubwarâ Ade-âwaralâ gâtâ î talæ æ yâ wõ àà nyænla Nkpa-geto giisele gâtâ gî san ma geto-Kirisito-di fô. 16 Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô powu i ye gâ Wurubwarâ wakûn, gâ î kôlô tâ ade yii gewùlà, ma ade yii getiri-sere ânæ, ma ade yææ gâpæna, ma ânæ gâkûkwa ade gâtâ î tûna yaanæ. 17 Nyawû waà yâ Wurubwarâ wônæ èè pe e sere ma gûtûn-kpara-kamasâ gææ gâmâ.

2 Timothy 4

1 Kûna gâtâ Yesu èè biri â ba ma wo bugyu fô, gâ âã bã dõ bânæ gâtâ bè si nkpa anæ ma bekulâ powu bôô gôdô. Okoro n tâ tabûrû n tâ wõ gepepe, Wurubwarâ ma Kirisito Yesu bôô bûnûn baanæ alâ, 2 pæna koro ôya-kamasâ waanæ, fô àà dõ Wurubwarâ Ade fô! Gengyi bânæ bè tutu fô, pæna bâ! Ka baade-kpen sere bâ, fô àà tabûrû a tâ bâ! Mô wura duwe-lila gepepe tâ bâ ade yii gewùlà fô yaanæ. 3 Yema ôya wûkæ waà bã ba gâtâ bânæ bân nan yera bâ nûn ade-wùlâlâ-kpara fô. Baà san be len gâ bewùlâlâ kpekpesi gâtâ baà wùlà bâ ade gâtâ âbâ gbagba bè len bàà nûn baaten yaanæ. 4 Nkpa-geto Gaade gâtâ î sa waanæ fô bærâ, bân nan sæ giten bâ nûn yæ, mô buforo baade gâ baà to be di. 5 Mô awô bærâ, yâ aa bûnûn bàà dûrô, fô àà nya aa koro gepepe ade powu yaanæ. Tin bûnûn àà we dæfana! Mâ gâ Nkpa-geto Gaade fô yæædôlâ gâtâ ââ mâ wô gûtûn gepe, fô àà mâ ade-kamasâ gâtâ wù di gâtâ àà mâ fô a ma sere. 6 N tâ dõ nyayæ, yema maawi æ næma gâtâ baà da mææn nkalan be lù anlâ gedi gææ gænyan. Ôya wû næma gâtâ nan ku. 7 Na kpà akpa-kpara fô na were, gâ na serenti iti fô mô na ma sere. Na ton getodi fô mô gaanæ kin-kin. 8 Gænyan gâtâ gî dô gii so mæ fô n di ade gâtâ î tûna yii

digyu-koto. Efonte Yesu gâtâ è di gôdô gæædôlâ-kpara fô âã ka digyu-koto dætôkô â tâ mæ duwi-dærâ gâtâ eè biri â ba fô daanæ. Mô nka miinko gâ âã mâ gâlâ â tâ. Âbâ gâtâ bôô bûnûn bü gyaga Efonte gebiri-ba fô mô bã fæya. 9 Mâ aniya àà ba maakûn bilen. 10 Yema Dema â ka wo koro â tâ gâtûnkwa nyagæ gaanyan yii gelen, okoro e kere mæ â ya â da Tesalonika. Kiresike â da Galatiya, gâ Tito mô â da Dalimatiya. 11 Luka woko n sa maakûn nfan. Ka Maki fæya ma aa koro ba, yema ã ba tònô tâ mæ mææn gûtûn gaanæ. 12 Na sa Tikiko â da Efeso ditele. 13 Gengyi aà ba fô, ka miin betekeri, ma akpa fô môma mæ! Na kere betekeri fô na ya Kapo wakûn Tora ditele. Akpa gâtâ mææn bûnûn bü sæna yii koro gûsô fô gba n di âyæ gâtâ bâ ka bânan baakpa bâ mâ fô. 14 Alesando gâtâ è di âwôrô fô â mâ mæ ade-tagalâ. Wurubwarâ eè le wô gutoro anlâ gâtâ wade ì we fô. 15 Nya aa koro gepe ma âwô, yema â tô e yela taade-dôlâ fô yii koro ma ônûn-sæna. 16 Mææn gôdô gææ gâdô-gyangbasâlâ gaanæ fô, min wura âkæ èè yela mææn gama. Âbâ powu bâ pala gama bâ sa mæ. N tâ fô Wurubwarâ gâtâ â kara le bâ gutoro gâlâ gaade nyayæ yii koro. 17 Mô Efonte Yesu e yela mææn gama â sa mæ ôkâma, gâ â dama miin koro â yâ mæ na dô Nkpa-geto Gaade fô gepepe, gâtâ bânæ gâtâ bâân nyî Wurubwarâ fô powu bàà nûn. Gâlâ gâ e tiri mæ e ye âdîrã wonyun waanæ. 18 Okoro Efonte Yesu eè tiri mæ e ye ade-kpen-kamasâ yaanæ, gâ âã ka mæ â san wo bugyu fô baanæ gatala. Gingyebi fô gî di gâ woyo gakpaakpa. Wû ba gâlâ. 19 Sa Pirisila, ma Akwila, ma Onesiforo dækpara dææ bânæ powu onyun! 20 Erasito â wô Korinto, gâ na kere Tirofimo mô gâtâ ee yeba fô na ya Mileto. 21 Mâ aniya àà ba pâ okena-fila wàà gyu. Ebulo, ma Pude, ma Lino, ma Kaludiya, ma Kirisito bete powu bââ sa wô onyun. 22 Efonte Yesu â sara ma awô. Wurubwarâ â bwala âyæ powu èè yela yææ gama.

Titus 1

1 Gækpa nyagæ gi ye nmæ Pawulo, Wurubwarâ wôsaranyan gâtâ ñ di gâ Yesu Kirisito wôsalâ fô maakûn. Wurubwarâ e tiri mæ alâ n ma kpâ âbâ gâtâ e tiri bâ â mâ woyo fô bàà dan boo getodi gaanæ, fô nan wùlà bâ

Wurubwarâ Ade gâtâ î sa waanæ fô, bàà nyænla bâ fæya. Ade fô yææ gânyænla ææ yâ bânæ bee bù Wurubwarâ, 2 gâ yaà yâ bâ bàà wura nkpa gakpaakpa gâtâ tææ bûnûn bü gyaga wuu koro fô. Wurubwarâ gâtâ ân taa di didebila fô na dô â sæ ma ôâman alâ taà wura gâlâ gææ nkpa gakpaakpa fô, pâgâ â mâ gænyan-kamasâ. 3 Gâ ôya-kpara waanæ fô, Wurubwarâ e tiri gâlâ gaade nyayæ okòro. Wurubwarâ, tææ Nkpa Wotolâ fô â dô ade nyayæ â tâ nmæ Pawulo alâ n bã dô n tâ bânæ powu. 4 N tâ âwara gækpa nyagæ n tæyâma awô Tito, gâtâ na ka wõ anlâ miinbi gbagba fô, yema âtæ ma awô tii getodi gi di gækæläen. Tiite Wurubwarâ ma tææ Nkpa Wotolâ Yesu Kirisito bâ bwala wõ, fô bàà tâ wõ olila. 5 Nkele gænyan gâtâ gii koro gâ na kere wõ na ya Kireta gâtûnkwaæ gaanæ fô n di gâtâ àà wura a pæna ade gâtâ i kuruma ma gâpæna fô kyâkyâ, fô nkele mô àà sæ Kirisito bete bândærâ ditele-kamasâ daanæ, anlâ gâtâ na wulà wõ fô. 6 Wù di gâtâ wàà mâ ânæ gâtâ bânæ bân taa we wo koro ade-kpen ækæ, gâ è to gâ âna-kæläen. Wù di gâtâ wo bebi mô bàà mâ bânæ gâtâ bee to Yesu be di, gâ bee bù ade, gâ bân ma gibi-kpen. 7 Yema gâtâ ândærâ fô n yela Wurubwarâ gûtûn fô gææ bûnûn okoro fô, wù di gâtâ â kara wura dædææ, gâ â kara mâ ânæ gâtâ ââ bûma koro gatala, abââ ââ ka owurufa bilen-bilen, abââ è di bûkan bûûnyûnlâ, abââ ee len akpa, abââ ee len kôba gûsô. 8 Mô fô, ãã mâ ânæ gâtâ ee ti to besela, gâ ee len ade-kpara yææ gâmâ. Wù di gâtâ ãã mâ ânæ gâtâ ã nyî koro geton, gâ wade-mâlâ î tûna, gâ wù di gâtâ ãã mâ ânæ gâtâ wo koro gæn ma dædææ, gâ ân taa kere koro â ya. 9 Wù di gâtâ èè ton Wurubwarâ Ade gâtâ æn taa foma, gâ ti wulà fô yaanæ. Wù di gâtâ èè ton yæ kin-kin, fô ãã talæ â ka Nkpa-geto Gaade-wulâlâ fô e wulà bânæ ma wuu-isele, fô èè tiri ade-kpen yii bewulâlâ baade fô e wulà. 10 Yema alâ bânæ kpekpesi bâ tô be yela, gâ bè de baade gâtâ æn ma tônô fô bââ gban bânæ. Gbagbaagba fô, Kirisito bete gâtâ bè di Yuda bete, gâ bã sangba bè de gæsan gii gebelen giise fô n tâ mâ gâlâ gaade nyayæ. 11 Wù di gâtâ yàà sù bâ gâtâbûrû, yema bè de ade gâtâ wun di gâtâ bàà wulà fô yaanæ. Nyawû wû yâ akpara-akpara yææ bânæ powu bee lulu osele be ye ade-wulâlâ-kpara fô yaanæ. Wù di gâ anænfa-de, yema kôba wo koro gâ bââ mâ nyayæ powu. 12 Âbâ Kireta bete bôô bâsômalâ fô baanæ âkæ gbagba na tæ dô alan, “Kireta bete bè di

gâ bedebilalâ, ma bãyônâ, ma bedi-kpenâ, gâ bè we anlâ bânan-gyelâ.”
13 Ade gâtâ â dô lâ î sa waanæ gâlâ. Nyawû wuu koro fô, tabûrû tâ
Kirisito bete gâtâ bã sa Kireta gælan fô gepepe, fô bàà ton ade gâtâ be to
be di fô gepepe. 14 Fô bàà kere Yuda bete baakukuba-de gâtâ æn ma
waanæ fô bâ ya. Fô bàà kere bânæ boo-ise gâtâ bâ ka be ye bânæ gâtâ be
terema getodi fô baakûn bâ ya. 15 Âbâ gâtâ bân ma dædææ fô, gænyankæ
gæn ma gâtâ bââ kyûn, mô âbâ gâtâ bã ba dædææ, gâ ben to be di fô,
gænyan-kamasâ gææ gyûrûsæ bâ, yema ade-kpen i di baayu, gâ ade-kpen
yææ gâmâ æn ma bâ ænænfa. 16 Âbâ alâ bã nyî Wurubwarâ, mô
baade-mâlâ æn taa wùlà gâlâ. Bè di bânæ-kpen Wurubwarâ bûnûn, gâ bân
taa bù wô. Ade-kpara yææ gâmâ æn ma baanæ.

Titus 2

1 Mô awô bærâ, wùlà gâ ade gâtâ î san ma ade-wùlâlâ-kpara fô. 2 Wùlà
bândærâ fô powu gâtâ bàà yâ bôô bûnûn bàà dûrô, fô bàà mâ bânæ gâtâ bã
ba gebù, fô bàà nyænla koro geton. Wùlà bâ bàà to ade gâtâ î sa waanæ fô
be di, bàà len bânæ boo-ituru yaanæ, fô bàà wura oturu be yela boo getodi
fô gaanæ kin-kin. 3 Gâlâ ke gâ tabûrû tâ bânanyæ fô mô, gâtâ bàà sæ koro
anlâ bânanæ gâtâ bôô dæsarabi dæn ma dædææ. Bâ kara mâ boo koro
bâtæn-gbenalâ, gâ bâ kara mâ bûkan bûû bådæ. Mô fô, wù di gâtâ bàà
wùlà ade gâtâ î kôlô, 4 fô bàà wùlà båsûgûgyanbi bàà len bôôsan âbâ ma
boo bebi, 5 fô bàà nyænla koro gæsæ gâtâ bâ kara mænna koro, fô bàà mâ
bâna-kpasô-kpara gâtâ bã yôlô, gâ bââ warama koro gataen bâ tâ bôôsan
âbâ, fô wàà yâ âkæ â kara wura â dô ade-kpen kadama Wurubwarâ Ade
fô yii koro. 6 Gâlâ ke gâ, sa bâsaranyanbi fô mô aniya gâtâ bàà sæ koro
gepe. 7 Ade powu yaanæ fô, wù di gâtâ àà mâ ade-kpara bânæ bàà kasæ
wõ. Yâ aa bûnûn bàà sæna àà wùlà Nkpa-geto Gaade fô a ye aaturu
waanæ. 8 Yâ aade-tabûrûlâ yàà tûna, fô bânæ gâtâ bââ tô be yela aa koro
fô bân nan wura ade-kpen ækæ bâ dô. Fô wàà yâ bôô bûnûn bàà ku, yema
bân nan wura tii koro ade-kpen ækæ bâ dô. 9 Wùlà âbâ gâtâ bã ba befonte
ma befona fô, bàà warama koro bâ tâ bâ, fô bàà mâ gænyan-kamasâ bâ tâ
boofonte âbâ gâtâ baà yâ baade-mâlâ yàà di bâ gûnûn. Gengyi boofonte

âbâ bā dō bâ ade ækæ fô, osele wûn ma gâtâ bàà tiri wuunyun. 10 Bâ kara yuri boofonte âbâ bôô gænyankæ, mô fô, ôya-kamasâ waanæ fô, bâ mâ ade wàà yâ boofonte âbâ bàà to bâ be di gepepe. Fô baade-mâlâ powu yàà yâ Wurubwarâ tææ Nkpa Wotolâ wade-wùlâlâ fô yàà gbârâ bânæ ômææ. 11 Yema Wurubwarâ gâbwala gâtâ gaà yâ bânæ bàà wura Nkpa-geto fô gæ ba gæ tâ bânæ powu. 12 Gâ gâbwala fô gii wùlà tæ gâtâ ti terema gâtûnkwaà gaade-lenlâ, ma iseles gâtâ in di Wurubwarâ wo-isele, fô tææ bûnûn bàà dûrô, fô taade-mâlâ yàà tûna, fô tàà sara Wurubwarâ gelenbi gâtûnkwaà nyagæ gaanæ. 13 Æ yâ taà mâ gâlâ ôkûna gâtâ tii so tææ Wurubwarâ ma tææ Nkpa Wotolâ Yesu Kirisito wo gebiri-ba gingyebi gaanæ, gâtâ tææ bûnûn bü gyaga fô. 14 Yesu e yera be wolo wô, fô èè le gutoro e tiri tæ e ye ade-kpen powu yaanæ, fô tàà mâ wô bânæ gâtâ tæen ma dædææ, gâ ti di gâ woko woyo gâtâ tàà ti len gâ ade-kpara yææ gâmâ. 15 Ka ôkâma powu wùlà gâlâ gaade nyayæ! Sa âbâ gâtâ bâ nûn fô aniya gâtâ àà tiri baade gâtâ ææn kôlô fô a sere bâ! Kara yâ baanæ âkæ bûnûn bàà gyu wõ.

Titus 3

1 Kûna Kirisito bete fô alâ bâ warama koro bâ tâ begyu ma gæfææ gææ bândærâ, fô bàà di bândærâ fô boo-ise yii koro, fô bàà len ade-kpara-kamasâ yææ gâmâ! 2 Dõ Kirisito bete fô gâtâ bâ kara dõ ade-kpen bâ gyaga âkæ wo koro, gâ bâ kara lolo. Mô fô, be to koro be di, fô ôya-kamasâ bàà yôlô koro bâ tâ bânæ powu. 3 Yema nafô âtæ gbagba ti nyima, gâ tî ba giten-kâma, gâ ti lulu osele, gâ taade-lenlâ ma gâtûnkwaà gaade-lenlâ i di taayu. Gâ tææ dæsarabi daanæ powu fô, nafô tî ba amænâ-kpen ma gænæn-sæya, gâ bânæ bââ kyûn tæ, gâ âtæ mô tææ kyûn bâ. 4 Mô gâtâ Nkpa Wotolâ Yesu gænæ-kpara ma gænæ-len gâtâ ee len tæ fô gi ye okòro fô, 5 e to tæ nkpa. Nka âtæ gbagba tææ bûtûn-mâlâ-kpara bûkæ buu koro gâ e to tæ nkpa fô, mô wo gutunkoro gii gewe fô gii koro gâ Wurubwarâ â dama wo Gifiye fô gii koro e fere tæ, gâ â yâ tæ ti foma tææ dæsarabi. Nyawû n di gewo-fon fô. 6 Â dama Nkpa Wotolâ Yesu Kirisito wo koro â yâ wo Gifiye gæ sara taanæ gepepe. 7 Wurubwarâ â

mâ gâlâ, fô wàà yâ èè to tæ â sa, fô tàà wura nkpa gakpaakpa gâtâ tææ bûnûn bü gyaga wuu koro fô, yema wô gâbwala fô gii koro. 8 Ade gâtâ na dõ lâ î sa waanæ. N te len àà sæna bûnûn a wulà ade nyayæ yaanæ gepepe, fô âbâ gâtâ be to Wurubwarâ be di fô bàà ka koro bâ tâ ade-kpara yææ gâmâ. Nyayæ î ba tônô tâ ânæ-kamasâ. 9 Mô kere dinyimapu diiworo daade ya! Kere iworo kadama yii gewo-tama giidu gaade ya! Gâ ilolo ma itiira kadama Yuda bete boo-Ise fô yii koro bærà, tiri koro ye yaanæ, yema æn ma tônô âkæ. 10 Ânæ gâtâ ã sa yaanæ, gâ ââ tô e yela Wurubwarâ Ade fô yii koro, gâ ââ gban bânæ fô, tabûrû tâ wô dækælæn abââ dænyôô! Gengyi ân nûn aakûn fô, lanla aa koro ma âwô. 11 Nyænla alâ, gâlâ gæænæ âtôkô ân taa dõ ade ma yii-isele, gâ ee len ade-kpen yææ gâmâ, gâ âwô gbagba ã nyî gâtâ wù di gâ ade-kpen. 12 Gengyi ñ sa Atema abââ Tikiko aakûn fô, sa aniya àà tuma mæ Nikopoli ditele daanæ, yema na mâ maamænla alâ nan ma di okena-fila fô dûkô. 13 Sa aniya àà kpà Sena gâtâ è di gâ lôya-te fô, ma Apolo, fô bàà sere boosele fô wûû-æsan, fô àà nya gâtâ bàà wura gænyan-kamasâ gâtâ bee len. 14 Wù di gâtâ âtæ Kirisito bete tàà wolo koro tæ mâ gûtûn-kpara, fô tàà ti wura anyan gâtâ taà tæ ka ti tiri bânæ ti ye baayenpu-de yaanæ, gâ tæ kara sara dæsarabi gâtâ dæn ma tônô fô daanæ. 15 Âbâ gâtâ bã sa maakûn fô powu bââ sa wõ onyun. Dõ tææwôlôn âbâ powu gâtâ bee len tæ, gâ âtæ ma âbâ ti to Yesu ti di fô alâ, tææ sa bâ onyun. Wurubwarâ â bwala âyæ powu.

Philemon 1

1 Gækpa nyagæ gi ye nmæ Pawulo gâtâ mææn gâtârâma Kirisito Yesu okoro be gye mæ bâ tan fô, ma tææwôlôn Kirisito-te Timoti taakûn. Tææ åwara gæ tæ tæyâma awô tææwôlôn-lenlâ Filemon gâtâ âtæ ma awô tææ mâ gûtûn-kælæn fô, 2 ma Kirisito bete gâtâ bee ti tuma aa dækpara daanæ fô, ma tææwôlôn Kirisito-na Afiya, ma tææwôlôn Akiposi gâtâ âtæ ma âwô ti di gâ bætà bûû bätalâ Wurubwarâ dæsûma daanæ fô. 3 Tiite Wurubwarâ, ma Efonte Yesu Kirisito bâ bwala yæ, fô bàà tâ yæ olila. 4 Mæænwôlôn Filemon, ôya-kamasâ gâtâ n tâ kûna wõ miinnyun-tiri waanæ fô, n tâ sa mææn Wurubwarâ onyun aa koro, 5 yema na nûn anlâ gâtâ aa

len Wurubwarâ bânæ gâtâ e kpèlè bâ â pæna â sæ â tâ koro fô powu, ma anlâ gâtâ aa to Efonte Yesu a di fô. 6 N te tiri onyun alâ aa geto-Kirisito-di gâtâ aa dõ gaade a tâ aawôlôn âbâ fô gâà yâ bàà nyænla ade-kpara powu gâtâ Kirisito wo koro tí ba fô. 7 Mæænwôlôn, aa gænæ-len fô gæ sa mæ aniya, gâ gæ mâ mæ ôsâ gepepe, yema gæ sa Wurubwarâ bânæ gâtâ e kpèlè bâ â pæna â sæ â tâ koro fô ôkâma-fon. 8 Gâlâ wuu koro ade ækæ î sa gâtâ n tâ fô wõ àà mâ. Kirisito wo koro nafô ñ ba osele gâtâ nan nyæ wõ àà mâ ade gâtâ wù di gâtâ àà mâ fô. 9 Mô gænæ-len gii koro mæn taa nyæ wõ, n te koturu wõ gâ. Nmæ Pawulo gâtâ ñ yela Kirisito Yesu bæsaræ, gâ nkele ñ biri ñ tan dikwo wo koro fô n tâ koturu wõ lâ. 10 Miinbi Onesimo wade gâ n tâ dõ lâ. Na bã mâ anlâ wote, yema na yâ wô â nyænla Yesu ôkûna gâtâ ñ tan dikwo lâ. Okoro n tâ dûrô wõ dætæn-dûrô n tâ wô. 11 Nafô ân ma tônô âkæ tâ wõ, mô nkele bærâ, ã ba tônô tâ nmæ ma awô powu. 12 Nkele n te birima wô ãã ba aakûn. Gâtâ ââ ba lâ, ka wû anlâ nmæ gbagba n tâ ba aakûn. 13 Nafô na len gâtâ ãã sara maakûn nfan ãã kpà mæ aa didin ôkûna gâtâ ñ tan dikwo Nkpa-geto Gaade fô yææ gâdõ yii koro lâ. 14 Mô mæn taa len gâtâ nan tætaræ wõ alâ, kpà mæ, mô fô, ñ len gâtâ àà kpà mæ a ye awô gbagba aaturu waanæ. Okoro mæn nan mâ gænyankæ, sæyââ a yera alâ àà mâ pâ. 15 Nkæfô nyawû wuu koro gâ Onesimo â lanla koro e ye aakûn awi bâràâ lâ, fô èè wura â bã mâ aayo gakpaakpa. 16 Gâ nkele nka alâ, è di gâ âdæ wuuko, mô fô, è biri è di gâ tææwôlôn-lenlâ. Ñ te len wô gepepe. Gâlâ ke gâ awô mô aà len wô gba a da mæ, yema è di gâ aadæ, gâ è biri è di aawôlôn, yema âyæ ma âwô æ târâma Efonte Yesu. 17 Okoro gengyi à nyî alâ ñ di gâ aawôlôn fô, to âwô mô anlâ gâtâ aà to mæ fô. 18 Gengyi â mâ wõ ade-kpen ækæ, abââ è de wõ gænyankæ gii gutoro gba fô, to ye nmæ maakûn! 19 Nmæ Pawulo n tâ âwara wõ ade nyayæ ma nmæ gbagba mææn gûlô alâ, nan le wõ gutoro fô. Nka nmæ nan næ kûna wõ alâ, awô gbagba à di miinyo, yema nmæ na yâ wõ gâ a nyænla Kirisito. 20 Okoro mæænwôlôn, mâ ade nyayæ tâ mæ Efonte Wurubwarâ diyere daanæ. Kirisito wo koro mâ yæ, fô àà yâ miinturu wàà nün mæ. 21 N te to n di gâtâ mææn gââwara nyagæ gaà yâ wõ àà mâ ade gâtâ na dõ wõ lâ, gâ ñ nyî gâtâ aà mâ gûsô a da nyayæ gba. 22 Gâtâ n tâ âwara wõ nyayæ lâ fô, n te len gâtâ àà pæna gâsarakûn a sæ

mæ, yema n nyî gâtâ Wurubwarâ âã nûn yiinyun-tiri fô powu, fô èè birima mæ â ba yaakûn. 23 Epafira gâtâ Kirisito Yesu wo koro gâ âtæ ma âwô ti tan dikwo fô, âa sa wõ onyun. 24 Gâlâ ke gâ Maki, ma Arisitako, ma Dema, ma Luka gâtâ âtæ ma âbâ tææ mâ gûtûn-kæläen fô mô bâa sa wõ onyun. 25 Efonte Yesu Kirisito â bwala âyæ powu, èè yela yææ gama!

Hebrews 1

1 Gikukuba fô Wurubwarâ â dama wô bâtabûrûlâ boo koro e tiri wade â dõ tiitu âbâ iseke kperen-kperen ma æya kpekpesi yaanæ. 2 Mô awi-sûlâ ôkûna nyayæ yaanæ fô, â dama gâ Wobi Yesu wo koro â dõ tæ wade. Âwô wo koro gâ Wurubwarâ â dama â mâ anyan powu, gâ Wurubwarâ e tiri wô â mâ anyan fô powu yiidilâ. 3 Âwô Yesu n te tiri Wurubwarâ gingyebi gææmææ e wùlâ, gâ wanæ gâ tii we Wurubwarâ wonundu ma wade-mâlâ. Gâ Yesu Ade gâtâ î ba onyun-tan fô gâ â ka è de anyan gâtâ â mâ fô powu ma yiisele. Ôkûna gâtâ â tana osele â tâ bânæ gâtâ bàà wura baade-kpen yææ gâka-kyâ e were fô, â ma sara Wurubwarâ-kpatakpææ fô wologyi-lô gatala. 4 Gâ Wurubwarâ â bûma wô bændærâ baanæ da wô bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô, anlâ gâtâ wo diyere gâtâ e di fô dî ba bændærâ gepepe da bâsalâ fô booyo fô. 5 Yema Wurubwarâ ân dõ â tâ wô bâsalâ fô baanæ âkæ â nya alan, “À di gâ miinbi, gâ ye ndò san, nmæ mô n di gâ aate.” Gâ en biri â dõ baanæ âkæ â nya alan, “Nan mâ aate, gâ awô mô, aà mâ miinbi.” 6 Gâ ôkûna gâtâ Wurubwarâ â sa Wobi-kæläen fô âã ba gâtûnkwa gaanæ fô, â dõ wô bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô powu alan, “I kura æ sùma miinbi fô!” 7 Gâtâ Wurubwarâ âã dõ wô bâsalâ fô baade fô, â dõ alan, “Na mâ mææn bâsalâ anlâ afiye, gâ âbâ ke bè we anlâ ôtan wûû bæläema.” 8 Mô kadama Wobi wo koro bærâ â dõ alan, “Aa bugyu n di nmæ Wurubwarâ miin bugyu gâtâ bü sa gakpaakpa fô! Aa di aa bugyu ma buu-isele. 9 Aa len ade gâtâ î tûna, gâ aa kyûn ade-kpen. Gâlâ wuu koro nmæ Wurubwarâ gâtâ n di aa Wurubwarâ fô na tiri wõ, gâ na sæ wõ bugyu, gâ na tâ wõ ôsâ ma gebù da aawôlôn âbâ.” 10 Gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ næ dõ alan, “Digyegeye daanæ fô, awô Efonte na tiri gâtûnkwa. Gâ gatala ma gaanyan powu ì di gâ aade-mâlâ. 11 Anyan fô

powu yaà bã da, mô awô àà sara. Anyan fô powu yaà dan i ku anlâ gâgba. 12 Àà kaman anyan fô powu a sæ anlâ gâgba, fô àà foma yæ. Mô awô bærà, an nan ku a nya, gâ an nan foma a nya.” 13 Wurubwarâ bâsalâ fô baanæ mômô gâ Wurubwarâ â dõ â tâ alan, “Sara miinlogyi-lô ma sere ôkûna gâtâ nan ka aa bâkyûnlâ n sa aa bæsaeræ bûû gataen”? 14 Âbâ powu bè di gâ bâsalâ gâtâ bââ mâ Wurubwarâ gûtûn, gâ Wurubwarâ ââ sa bâ e ye gatala alâ, bâ bã kpà bânæ gâtâ baà wura Nkpa-geto fô.

Hebrews 2

1 Gâlâ wuu koro fô, wù di gâtâ tàà ton ade gâtâ tæ nûn fô gepepe anlâ gâtâ waà mâ gâ tænan lulu osele. 2 Yema ade gâtâ Wurubwarâ â dama wô bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô boo koro â tabûrû fô î sa waanæ. Gâ ôya-kamasâ waanæ gâtâ bânæ ben di wade ætôkô yii koro, abââ bã mâ giten-kâma fô, ee tiira bâ giten anlâ gâtâ wû kûtûma. 3 Gâlâ gâ wù we bærà fô, gengyi tî nya ma bûnûn ti terema Nkpa-geto-dærâ gâtâ Wurubwarâ â tâ nkenkele lâ fô, lan gâ taà ye giten getiira gaanæ? Efonte gbagba na gyegeye â dõ Nkpa-geto gætôkô gaade â tâ bânæ. Wûû gama fô âbâ gâtâ be gyegeye bâ nûn fô be tiri ade fô yaanæ be wulà tæ gâtâ î sa waanæ. 4 Gâ Wurubwarâ mô e di adansâ e yela bôô gama gâtâ â mâ ade gbaa-gbaa, ma apenterebi yaade, ma ade-dærâ ma gæsaa kpekpesi, gâ â ka wo Gifiye gaanyan-tâlâ mô e yo-yo â tâ bâ wo gelenbi gaanæ. 5 Wurubwarâ ân ka gâtûnkwaafon gâtâ eè bè tiri, gâ tææ dõ gaade fô â sa wô bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô baalô bàà di gii koro. 6 Mô æ nûn æ nya anlâ gâtâ egyu Dafidi â dõ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ ôkankæ fô. Â dõ alan, “Wurubwarâ, anûn mô gâ ânæ-nyalâ è di, gâ à fâ ma âwô gâlâ lâ? Tõnô mômô n sa ânæ-nyalâ wobi anæ, gâ aa nya wo koro lâ? 7 A yâ wô bændærâ bû ba gataen bâràâ da aa bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô ôya bâràâ wûkæ. Gâ a bûma wô bændærâ gâtâ bû ba gingyebi ma gebù baanæ. 8 Gâ a ka anyan powu a sæ wô gataen èè di yii koro.” Wuu wulà alâ, Wurubwarâ â ka anyan powu â sæ wô gataen èè di yii koro gâtâ en kere gænyankæ â ya gâtâ gæn ma wô gataen. Mô nkenkele fô, tiin te we wô èè di anyan fô powu yii koro. 9 Mô ti we gâtâ Wurubwarâ gâtâ â yâ Yesu

bændærâ bû ba gataen bârââ da wô bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô, â bûma Yesu gatala bændærâ gâtâ bû ba gingyebi ma gebù baanæ, yema Yesu e we dæfana e ku. Wurubwarâ gâbwala gâtâ â bwala bânæ fô gii koro fô Yesu e ku ânæ-kamasâ didin. 10 Wû kûtûma gâtâ Wurubwarâ gâtâ â mâ anyan powu, gâ è de yæ ma yii-isele ã tâ koro fô, â yâ Yesu â dama dæfana dii koro e pe e sere, yema wô dæfana fô dii koro gâ bânæ kpekpesi baà wura Nkpa-geto bàà ba Wurubwarâ Buggy fô baanæ. 11 Yesu na tiri bânæ e ye baade-kpen yaanæ. Gâ âwô ma âbâ gâtâ e tiri fô, be wura Etaawe-kælæn. Gâlâ wuu koro wûn ma wô ænænfa gâtâ èè kpèlè bâ wô bâfûræ. 12 Â dõ alan, “Wurubwarâ, nan dõ aade n tâ mææn bâfûræ, nan sila wõ aa bânæ dikpi bôô bûnûn.” 13 Â næ dõ alan, “Nan ka mææn bûnûn n gyaga Wurubwarâ wo koro.” Gâ e biri â dõ alan, “Æ nya nmæ ma miin bebi gâtâ Wurubwarâ â tâ mæ fô!” 14 Yema âbâ gâtâ âwô Yesu ee kpèlè wo bebi fô bè di gâ bânæ-nyalâ gâtâ bã ba koro-kpaba ma nkalan, okoro fô Yesu mô â bã mâ anlâ âbâ, fô ãã dama wo diku dii koro e di Wurubwarâ wokengbelilâ gâtâ è de diku dæækâma fô wo koro. 15 Â dama gâlâ wuusele wuu koro e to bânæ gâtâ boo geserenti diku wû ban bâ baawi powu yaanæ fô nkpa. 16 Tî nyî gâtâ nka Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô boo koro gâ â ba, mô fô, Abiraam wodu waanæ wûû bânæ fô boo koro. 17 Nyawû wuu koro wù di gâtâ ãã bã mâ anlâ bânæ-nyalâ, osele-kamasâ waanæ, fô èè wura â mâ Wurubwarâ gedi gææ båtâlâ bôôndærâ gâtâ bânæ bee to wô be di, gâ ee wula bânæ boo gutunkoro Wurubwarâ dæsûma daanæ, fô èè le bânæ baade-kpen yii gutoro â ka â pæna bânæ ma Wurubwarâ boo getite. 18 Yema gâtâ be ten âwô gbagba onyun, gâ e we dæfana okoro fô, ã talæ â kpà âbâ gâtâ bee ten bâ inyun fô mô.

Hebrews 3

1 Gâlâ wuu koro, mææn bânæ-lenlâ gâtâ Wurubwarâ e kpèlè yæ, æ ka yaamænâ æ gyaga Yesu wo koro! Âwô n di Wurubwarâ wônæ-salâ, ma wo gedi gææ båtâlâ bôôndærâ gâtâ tii to ti di fô. 2 Â ka woturu powu â tâ Wurubwarâ gâtâ e tiri wô ãã mâ wô gûtûn fô, anlâ gâtâ Mose mô â ka

woturu powu â tâ Wurubwarâ gâtâ e tiri wô ãã mâ gûtûn Wurubwarâ dækpara fô. 3 Tî nyî gâtâ ânæ-kamasâ gâtâ è sere dækpara fô, ã ba gebù-dærâ da dækpara fô. Gâlâ ke gâ wû kûtûma Yesu gâtâ e sere Wurubwarâ dækpara fô, gâtâ èè wura gebù-dærâ da Mose. 4 Ânæ n te sere dækpara, mô Wurubwarâ na mâ bânæ ma anyan powu. 5 Mose â ka woturu powu â mâ gûtûn Wurubwarâ dækpara daanæ. Wade-mâlâ i tiri gâ Wurubwarâ wanyun-de gâtâ baà bã dõ gamama fô i wulà. Mô âyæ powu yaanæ fô è di gâ Wurubwarâ wôsaryan. 6 Kirisito mô â ka woturu powu e ton Wurubwarâ dækpara fô, mô âwô è di gâ Wurubwarâ Wobi. Okoro gengyi tî ton koro tæ ka tææ bûnûn tî gyaga wo koro fô, âwû bærâ, âtæ n di Wurubwarâ dækpara gâtâ e sere fô. 7 Okoro anlâ gâ Wurubwarâ Gifiye fô gææ dõ alan, ‘Ndò, gengyi î nûn Wurubwarâ Ade fô, 8 æ kara mâ oturu-dûrû anlâ gâtâ yiitu âbâ bâ mâ, ôkûna gâtâ bâ tô be yela Wurubwarâ wo koro otonkuma-dærâ fô waanæ, gâ be ten wô onyun fô. 9 Dûkô gâ yiitu âbâ be ten nmæ Wurubwarâ onyun bàà nya alâ n te di maade yii koro, gâ be we anyan gâtâ na mâ dûkô bækyan akpilin anyôô yaanæ. 10 Gâlâ wuu koro fô, na ka owurufa ma bânæ bôtôkô, gâ na dõ alan, ‘Ôya-kamasâ waanæ fô be lulu osele, gâ been te we mii-isele yaanæ.’ 11 Okoro na kan ntam na dõ owurufa waanæ alan, ‘Bân nan bã sara miin bilibili anæ be tuna bâ nya.’ ” 12 Mæænwôlôn âbâ, æ nya gepe gâtâ yaanæ âkæ ân nan wura amænâ-kpen ma iworo gâtâ yaà fî wô i ye Wurubwarâ gâtâ ã sa gakpaakpa fô wanæ. 13 Mô fô, æ dõ æ sa bâwôlôn duwi n di duwi anlâ gâtâ tææ nûn “ndò” taaten yaanæ lâ, fô ade-kpen yææ gâmâ æn nan gban yaanæ âkæ ãã mâ oturu-dûrû. 14 Yema gengyi tî ton tii getodi fô gaanæ tæ ma ye anlâ gâtâ ti ton ti ye digyegeye daanæ fô, âtæ ma Kirisito tî di âkælæn. 15 Æ kûna anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ æ bã da alan, ‘Ndò, gengyi î nûn Wurubwarâ Ade fô, æ kara mâ oturu-dûrû anlâ gâtâ yiitu âbâ bâ mâ ôkûna gâtâ bâ tô be yela Wurubwarâ wo koro fô.’ 16 Ânanyan âbâ na nûn Wurubwarâ Ade, gâ bâ tô be yela wo koro fô? Nka bânæ gâtâ Mose e gyegeye bâ bûnûn, gâ â ka bâ e ye Egyipiti fô powu? 17 Ânanyan gâ Wurubwarâ e gili â sa bækyan akpilin anyôô fô? Nka âbâ gâtâ bâ mâ ade-kpen, gâ be ku otonkuma-dærâ waanæ fô? 18 Gâ ânanyan âbâ gâ Wurubwarâ â kan ntam alâ bân nan bã sara wo bilibili anæ be tuna bâ nya

fô? Nka âbâ gâtâ bâ mâ giten-kâma, gâ ben to wô be di fô? 19 Okoro tii we gâtâ bân talæ be gyu wo bilibili anæ bàà wura be tuna, yema ben to wô be di.

Hebrews 4

1 Âwû bærâ, ôkûna gâtâ Wurubwarâ ade gâtâ â dô â sæ alâ tî talæ ti gyu wo bilibili anæ tàà tuna fô î sangba î sa lâ fô, æ yâ tàà nya gepepe gâtâ wûn nan ba alâ yaanæ âkæ ân talæ e gyu, èè tuna. 2 Yema ade-kpara gâtâ bâ dô bâ fô, âyæ ke gâ bâ dô tæ, mô ade gâtâ bâ nûn fô æn mâ tônô âkæ tâ bâ, yema ben to ade fô be di. 3 Mô âtæ gâtâ ti to ti di fô tiiko n te gyu wo bilibili wûtôkô waanæ ti tuna, yema Wurubwarâ â dô alan, “Na kan ntam owurufa waanæ gâtâ ‘bân nan gyu miin bilibili anæ be tuna kpa.’ ” Mô Wurubwarâ â fûrûma werema wô gûtûn ôkûna gâtâ â mâ anyan powu e were fô. 4 Yema Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dô ôkankæ kadama duwi kwarankæfâ fô dii koro alan, “Wurubwarâ e tuna, ân mâ gûtûn duwi kwarankæfâ fô daanæ.” 5 Wurubwarâ e biri â dô ade nyayæ nfan alan, “Bân nan gyu miin bilibili anæ be tuna kpa.” 6 Osele wü sangba wü dô gâtâ bâkæ bàà gyu wo bilibili fô anæ be tuna. Mô âbâ gâtâ be gyegeye bâ nûn ade fô, be terema ben gyu, yema bâ mâ giten-kâma ben to be di. 7 Gâlâ wuu koro Wurubwarâ e biri â sæ duwi-fon gâtâ e kpèlè dæ alâ “ndò”. Yema bækyan kpekpesi bûû gama fô, â dama egyu Dafidi wo koro â tabûrû kadama duwi dætôkô dii koro alan, “Ndò, gengyi î nûn Wurubwarâ Ade fô, æ kara mâ oturu-dûrû!” 8 Yema gengyi tiitu Yosuwa ã daà yâ bâ be tuna fô, nafô Wurubwarâ ân daà næ tabûrû duwi-fon dækæ daade gamama. 9 Âwû bærâ fô, Wurubwarâ wo bilibili wü sangba wü sa gâtâ wô bânæ bàà gyu be tuna anlâ gâtâ Wurubwarâ e tuna duwi kwarankæfâ daanæ fô. 10 Yema âkamasâ gâtâ è gyu Wurubwarâ wo bilibili nyawû waanæ e tuna fô, èè tuna wô gûtûn powu gaanæ, anlâ gâtâ Wurubwarâ e werema wô gûtûn, gâ e tuna fô. 11 Gâlâ wuu koro fô, æ yâ âtæ powu taà sæna bûnûn tàà gyu Wurubwarâ wo bilibili fô anæ ti tuna gâtâ âkæ ân nan mâ giten-kâma èè lulu osele anlâ âbâ. 12 Wurubwarâ Ade fô ææ tâ nkpa, gâ î ba onyun-tan. Î ba ôyââ gakpa da edon bûnûn ma gama. Ææ talæ i gyu

æ ma ye ânæ woturu ma wamænâ, ma wanankûba ma npwâ gâtâ wü sa yaanæ fô yaanæ. Wurubwarâ fô ii we ânæ wamænâ ma wo duyu daanæ daade. 13 Gænyankæ gæn ma gâtâ gi bu Wurubwarâ. Gænyan-kamasâ gi dô wô bûnûn baanæ. Gâ âwô wô bûnûn gâ âtæ powu taà bè yela tæ dô taade. 14 Gâlâ wuu koro æ yâ taà ton tii getodi gâtâ ti de fô gaanæ kin-kin, yema tî ba gedi gææ bâtâlâ bôôndærâ gbaa. Âwô n di Yesu, Wurubwarâ Wobi gâtâ â da gatala Wurubwarâ wakûn fô. 15 Gedi gææ bâtâlâ bôôndærâ gâtâ tî ba fô en di gâ gedi gæætâlâ gâtâ ân fâ ma taade-welâ. Tî ba gedi gæætâlâ gâtâ be ten wô onyun osele-kamasâ waanæ anlâ âtæ, mô âwô ân mâ ade-kpen ækæ â nya. 16 Gâlâ wuu koro æ yâ taà wura ogin tæ ba Wurubwarâ bûnûn wo gigyu-bæya fô gææpæ. Dûkô gâ gâbwala gi sa, fô Wurubwarâ èè wula tii gutunkoro, ãã bwala tæ gâtâ waa kpà tæ ôya gâtâ tii len wû fô waanæ.

Hebrews 5

1 Gedi gææ bâtâlâ bôôndærâ-kamasâ gâtâ bè tiri be ye wô bânæ baanæ fô, ee yela wô bânæ fô boo didin â sûma Wurubwarâ. Ee to anyan e ye baakûn â ka â tâ Wurubwarâ gedi, fô Wurubwarâ ãã kpa baade-kpen. 2 Gâtâ âwô gbagba mô ã talæ â nûn okoro, ââ talæ e we bânæ gâtâ bâân nyî, gâ bââ nûn fô boo gutunkoro. 3 Gâlâ wuu koro wù di gâtâ ãã tâ Wurubwarâ gedi â ka â fô âwô gbagba wade-kpen pâ ãã tâ gedi â ka â fô bânæ baade-kpen. 4 Gâ gengyi Wurubwarâ en kpèlè ânæ âkæ alâ è di gedi gææ bâtâlâ bôôndærâ anlâ gâtâ e kpèlè Aaron fô, ânæ fô ân taa ka â sa koro alâ è di gedi gææ bâtâlâ bôôndærâ. 5 Gâlâ ke gâ Kirisito ân bûma koro gatala alâ bàà mâ wô gedi gææ bâtâlâ bôôndærâ. Wù di Wurubwarâ na tiri wô ôkûna gâtâ Wurubwarâ â dô wô alan, “À di gâ miinbi, gâ ye ndò san, nmæ mô ñ di gâ aate” fô. 6 Gâlâ ke gâ â dô wô ôkankæ Wade-âwaralâ fô yaanæ alan, “À di gâ gedi gæætâlâ gakpaakpa osele gâtâ Mekisedeki â mâ gedi gæætâlâ fô waanæ.” 7 Ôkûna gâtâ Yesu ã sa gâtûnkwa gaanæ fô, â ka dækpûkpû-dærâ ma bûnûntu e tiri onyun â tâ Wurubwarâ gâtâ woko n talæ e tiri wô e ye diku daanæ fô. Gebù-dærâ gâtâ Yesu â ka â tâ Wurubwarâ okoro, Wurubwarâ â nûn wonyun-tiri fô. 8

Ma gâtâ è di Wurubwarâ Wobi gba fô, â kasæ gebù e ye dæfana gâtâ â fana fô daanæ. 9 Gâ gâtâ e tiri e wùlà nyayæ powu yaanæ alâ e pe e sere okoro, nkele â bã mâ Nkpa-geto gii duyu gâtâ âwô n tâ tâ âbâ gâtâ bââ nûn wakûn fô powu nkpa gakpaakpa. 10 Gâ Wurubwarâ e tiri wô â mâ gedi gææ båtâlâ bôôndærâ osele gâtâ Mekisedeki â mâ gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô waanæ. 11 Tî ba ade kpekpesi gâtâ nafô taà dõ kadama ade nyayæ yii koro. Mô gâtâ æn taa nûn ade yaanæ gepepe okoro, yaanæ wuu gewùlà wü ba ôkâma. 12 Nafô ôkûna nyawû wù di gâtâ yàà mâ bewùlâlâ, mô î sangba ì we anlâ bebi gâtâ wù di gâtâ âkæ èè ni wùlà yæ Kirisito dæsûma daade-gyangbasâlâ. Wù di gâtâ bàà tâ yæ gâ dænyûn dii butu, nka anyan-dilâ gbagba. 13 Yema ânæ-kamasâ gâtâ ã sangba ââ nyûn gâ dænyûn dii butu fô ân tâ dan, è di gâ ebi. Ân tâ nyænla Wurubwarâ Ade gâtâ æ yâ ânæ wo-isele æ tâna fô yaanæ. 14 Mô anyan-dilâ gbagba æ kûtûma tâ gâ bânæ gâtâ bâ dan, gâ be were gyu-gyu ade yaanæ be we, gâ bâ kasæ bâ nyænla ade gâtâ î kôlô ma ade gâtâ ææn kôlô powu fô.

Hebrews 6

1 Gâlâ wuu koro, æ yâ taà kere Kirisito dæsûma daade-gyangbasâlâ gâtâ tæ kasæ fô tæ ya gâlâ, fô tàà san bûnûn tàà dan tii getodi gaanæ. Wûn mænæ ma gâtâ tàà næ kasæ ade-gyangbasâlâ anlâ amænâ yii gefoma ye taade-mâlâ gâtâ æn ma tònô fô yaanæ, ma geto-Wurubwarâ-di, 2 ma Wurubwarâ anæ wuu gekù gaade-wùlâlâ, ma alô yææ gâka-gyaga ânæ wo koro, ma bekulâ bôô gâlama-tô ye diku daanæ, ma Wurubwarâ gôdô gææ gâdõ ôya-sûlâ ôkûna waanæ. 3 Gengyi Wurubwarâ ã tâ osele fô, taà san bûnûn. 4 Wü ba ôkâma tâ âbâ gâtâ be kere boo getodi bâ ya fô gâtâ bàà biri be foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn. Yema Wurubwarâ â fûrûma â âmaâæ baamænâ yaanæ, gâ be wura Wurubwarâ gænyan-tâlâ fô, gâ be we gâtâ gî kôlô, gâ be wura Wurubwarâ Gifiye fô, 5 gâ bâ nûn Wurubwarâ Ade fô, gâ be we gâtâ î kôlô, gâ bâ nyænla gæfææ-fon gâtâ gaà bã ba fô gæækâma. 6 Okoro gengyi bè lulu osele fô, waà mâ bâ ôkâma, pâ bàà biri be foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn. Yema wù we anlâ gâtâ bè biri bââ gbârâ

Wurubwarâ Wobi fô aãanbi bâ marama ma oyon be wolo, gâ bee fuli wô bânæ baanæ. 7 Gâtûnkwaâ gâtâ gææ nyûn âsûn butu gâtâ bûû nûn gii koro, gâ gææ tâ âbâ gâtâ bââ fûn gæ fô anyan-dilâ-kpara fô, gii wura Wurubwarâ wolila. 8 Mô gengyi gâtûnkwaâ fô gî ba gâ iwiya ma dæfa diiko-diiko fô, fô gâtûnkwaâ fô gæn ma tûnô âkæ. Gî yela gæsææ-kælaen gâtâ Wurubwarâ âã fwala gæ ãã yâ ôtan waà kuma gæ. 9 Tææ bâwôlôn-lenlâ, ma gâtâ tææ dô anlâ gba fô, tí nyî gâtâ âyæ bærá, ade-kpara ækæ î sa yaanæ gâtâ î san ma Nkpa-geto fô waanæ. 10 Wurubwarâ ân ma akutugyi. Ân nan finla yææ gûtûn gâtâ æ mâ, ma gænæ-len gâtâ î ba tâ wô, gâtâ wuu koro æ kpà wô bânæ, gâ î sangba ææ kpà bâ lâ. 11 Tii gelenbi-dærâ n di gâtâ yaanæ âkamasâ èè ton ade-kpara ætôkô yææ gâmâ gepepe â ma sere, fô ade gâtâ yææ bûnûn bû gyaga yii koro fô yàà ba waanæ. 12 Tæn taa len yæ yàà mâ ôyôn, mô fô, tii len gâtâ yàà kasæ âbâ gâtâ be to be di, gâ be yela bâ ma ye, gâ wuu koro Wurubwarâ â tâ bâ gænyan gâtâ â dô â sæ alâ, âã tâ bâ fô. 13 Ôkûna gâtâ Wurubwarâ â dô ade â sæ â tâ tiitu Abiraam fô, Wurubwarâ â ka âwô gbagba diyere â kan ntam, yema âkæ ân ma gâtâ â da âwô Wurubwarâ gâtâ ãã ka wô â kan ntam. 14 Gâ â dô tiitu Abiraam alan, “N tâ dô wô àà nûn gepepe alâ, nan tâ wô olila, gâ nan yâ aadu waanæ wàà sô gepepe.” 15 Okoro tiitu Abiraam e wura oturu e so ade gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ â tâ wô fô, gâ wô gûlô gæ kya yæ. 16 Gengyi âkæ ââ kan ntam fô, ââ ka gâ ânæ gâtâ â da wô fô wo diyere â kan ntam fô. Ntam gâkan fô n te wùlà alâ, ade gâtâ âkæ â dô fô î sa waanæ, gâtâ wûn mænæ ma iworo yii geto. 17 Wurubwarâ ee len âbâ gâtâ baà wura gænyan gâtâ â dô â sæ fô bàà nyænla gepepe alâ, ân nan foma wamænâ. Gâlâ wuu koro â kan ntam â fæya ma ade gâtâ â dô â sæ fô. 18 Ntam gâkan ma gâdô-sæ nyayæ ì di ade anyôô gâtâ ææn talæ i foma, gâ ii wùlà alâ, Wurubwarâ ân nan talæ e di didebila mô. Okoro fô, wù di gænyan gâtâ wûû sa âtæ gâtâ e to tæ nkpa fô koro-geton, gâtâ tàà talæ ti ton gænyan gâtâ tææ bûnûn bû gyaga gii koro fô gepepe. 19 Anyan gâtâ tææ bûnûn bû gyaga yii koro fô æn nan foma kpakpaakpa, gâ æ yâ tii gyu Wurubwarâ Dikwo-dærâ Dæækûn-dærâkûn gâtâ nafô dæyan-dærâ dæ sù dæ, gâ ânæ tun-tun ân taa talæ e gyu fô. 20 Wurubwarâ Dikwo-dærâ Dæækûn-dærâkûn gatala dûkô gâ Yesu e

gyegeye â ma gyu â tâ tæ fô. Gâ Wurubwarâ â mâ wô gedi gææ bâtalâ bôôndærâ gakpaakpa osele gâtâ â mâ Mekisedeki gedi gææ bâtalâ bôôndærâ fô.

Hebrews 7

1 Mekisedeki nyawô na di bugyu Salem ditele, gâ â mâ Wurubwarâ-kpatakpæræ fô gedi gæætâlâ fô. Ôkûna gâtâ tiitu Abiraam â ma ta bætà ma begyu bâkæ, gâ e di boo koro, gâ e biri ââ ba fô, Mekisedeki e bè tuma wô, gâ â fô Wurubwarâ wolila â tâ wô. 2 Gâ Abiraam e yo anyan gâtâ e wura e ye bætà baanæ fô powu yaanæ akpen fwo, gâ â ka yaanæ dikpen dækæ â tâ Mekisedeki. Mekisedeki nyawô diyere dii wùlà alâ è di gâ “Ade-tûnalâ yiigyu”. Gâ è biri è di “Salem wogyu”, gâ âwû mô wuu wùlà alâ, “Olila wuugyu”. 3 Ân ma etaawe, gâ ân ma ânaawe, gâ en ye gewo giidu wûkæ waanæ, bân dõ wo gewo abââ wo diku daade ækæ. È bo è di gâ gedi gæætâlâ gakpaakpa anlâ gâtâ Wurubwarâ Wobi fô. 4 Æ nya wô bændærâ gâtâ ã ba! Yema tiitu Abiraam gâtâ è di ânæ gbaa fô gba e yo anyan gâtâ e wura e ye bætà baanæ fô powu yaanæ akpen fwo, gâ â ka yaanæ dikpen dækæ â tâ wô. 5 Gâ Mose wo-Ise fô ii wùlà gâtâ wù di gâtâ Yuda bete gâtâ bè di Abiraam bânana fô bàà yo baanyan yaanæ akpen fwo bàà ka yaanæ dikpen dækæ bâ tâ Lefi bete gâtâ bè di gedi gææ bâtalâ fô. Ma gâtâ Lefi bete nyabâ ke bè di gâ Abiraam bânana gba fô, Ise fô ii wùlà gâtâ wù di gâtâ bàà to gâlâ gii gedikûn be ye baakûn. 6 Mô Mekisedeki nyawô gâtâ en ye Abiraam wodu waanæ gba fô e to gâlâ gii gedikûn nyagæ e ye Abiraam wakûn, gâ â fô Wurubwarâ wolila â tâ Abiraam gâtâ Wurubwarâ â dõ ade â sæ â tâ wô fô. 7 Gâ iworo ækæ æn ma waanæ gâtâ ândærâ n tâ fô Wurubwarâ wolila â tâ etiti. 8 Osele wûkæ waanæ fô, bânæ gâtâ bee ku fô n te to gedikûn gætôkô, mô osele wûkæ mô waanæ fô, ânæ gâtâ bâ dõ alâ è si gakpaakpa fô n te to gedikûn fô. 9 Tî talæ tæ dõ alâ, Lefi gba gâtâ ee to gedikûn gætôkô, gâ è di Abiraam wônana fô ke â dama Abiraam wo koro e le Mekisedeki gâlâ gii gedikûn gætôkô. 10 Yema ôkûna gâtâ Mekisedeki e tuma Abiraam fô, been te wo Lefi, ã sangba ã sa Abiraam wômatô waanæ. 11 Wü san ma Mose wo-Ise fô gâtâ

Wurubwarâ â tâ Isareli bete fô gê â mâ Lefi bete wo gedi gææ båtâlâ. Gengyi Lefi bete boo gedi gææ gâtã gâtâ gæ ba ma Mose wo-Ise fô gê daa yâ ânæ èè pe e sere fô, anûn yii koro gê wù ni di gâtâ gedi gæætâlâ-fon âkæ ãã ba osele gâtâ Mekisedeki â mâ gedi gæætâlâ fô waanæ, gê nka osele gâtâ Lefi-te Aaron â mâ gedi gæætâlâ fô? 12 Gengyi gedi gææ gâtã nyagæ gi foma fô, âwû bærâ, wù di gâtâ Ise fô mô yàà foma. 13 Gâ Yesu Kirisito gâtâ bâ dô gâlâ gaade nyayæ bâ dama wo koro fô, e ye dækpara kperen dækæ gâtâ dæænæ âkæ ân tâ mâ gedi gæætâlâ â nya. 14 Yema âtæ powu tí nyí gâtâ Tiifonte Yesu e ye gê Yuda dækpara, mô Mose ân dô gedi gææ båtâlâ baade kadama dækpara dætôkô dii koro. 15 Âwû gâtâ wü næ fæya, gê wuu tiri ade fô yaanæ wu wùlà gepepe fô n di alâ, gedi gæætâlâ-fon âkæ â næ ba gâtâ è we anlâ Mekisedeki. 16 Wûn san ma gâtûnkwa giise abââ odu waanæ gê gedi gæætâlâ âtôkô â bã mâ gedi gæætâlâ, mô fô, wü san ma gê ôkâma gâtâ wu ye nkpa gâtâ ân ma ôkûna fô waanæ gê â bã mâ gedi gæætâlâ. 17 Yema Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dô Yesu wo koro alan, “À di gê gedi gæætâlâ gakpaakpa osele gâtâ Mekisedeki â mâ gedi gæætâlâ fô waanæ.” 18 Osele wûkæ waanæ fô Wurubwarâ â ka Ise-kuba fô â sæ gælan, yema æn mænæ ma onyun-tan, gê æn mænæ ma tûnô, 19 yema Mose wo-Ise fô æn talæ æ yâ ânæ âkæ èè pe e sere. Gâ osele wûkæ mô waanæ fô Wurubwarâ â tâ bûnûn bûû gâgyagakûn-kpara da wukukuba fô gâtâ wuu koro tí talæ ti kpe tæ gbâma wô. 20 Âwû gâtâ wü fæya fô, Wurubwarâ â kan ntam â mâ Yesu Kirisito gedi gæætâlâ gakpaakpa. Mô fô, ân kan ntam â mâ bedo fô gedi gææ båtâlâ gâlâ. 21 Wurubwarâ â kan ntam anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dô fô. Ade fô n di alan, “Wurubwarâ â kan ntam, gê ân nan foma wamænâ, gê â dô alan, ‘À mâ gedi gæætâlâ gakpaakpa.’ ” 22 Wurubwarâ wô ntam gâtâ â kan fô wuu koro Yesu è yela gâtâ wuu wùlà alâ Wurubwarâ â ta dikola-fon ma âtæ, gâtâ dí kôlô gepepe da dikukuba fô. 23 Wukukuba fô gedi gææ båtâlâ fô bã sô, yema diku dæn yâ âkælæn ãã mâ gûtûn fô â ma ye. 24 Mô Yesu bærâ, wo gedi gææ gâtã gæn nan foma gæ san âkæ wakûn, yema ã sa gakpaakpa. 25 Gâlâ wuu koro ã talæ e to âbâ gâtâ bââ dama wo koro bâ san Wurubwarâ wakûn fô nkpa gakpa, yema è si gakpaakpa, gê ee tiri onyun â tâ Wurubwarâ â tâ bâ ôya-kamasâ.

26 Wû kûtûma wû tâ tæ gâtâ tî ba gâlâ gii gedi gææ båtâlâ bôôndærâ anlâ Yesu Kirisito. Â ka koro â tâ Wurubwarâ, gâ wo koro gæn ma ade-kpen ækæ bânæ bàà dõ, gâ wo koro gæn ma dædææ dækæ, gâ â lanla koro gâtâ ân yâ ade-kpen yææ bâmâlâ bàà sa wô dædææ, gâ Wurubwarâ â bûma wô gatala-gatala. 27 Wun mini di gâtâ Yesu ãã tâ gedi duwi n di duwi â ka â kpa âwô gbagba wade-kpen ma wô bânæ baade-kpen anlâ gâtâ gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ bedo fô bââ mâ fô. Â ka âwô gbagba wo koro â tâ gedi â ka â kpa bânæ powu baade-kpen disere-kælæn gakpa. 28 Mose wo-Ise fô æ yâ gâ bânæ-nyalâ gâtâ bè di ade-kpen yææ bâmâlâ fô bâ mâ gedi gææ båtâlâ bôô bândærâ, mô Wurubwarâ wô ntam gâtâ wû ba Ise fô yææ gama fô wû yâ gâ Wobi gâtâ e pe e sere gakpa fô â mâ gedi gææ båtâlâ bôôndærâ.

Hebrews 8

1 Ade gâtâ tææ dõ fô powu n di alâ, tî ba gedi gææ båtâlâ bôôndærâ gâtâ è si Wurubwarâ-kpatakpæræ fô gigyu-bæya fô giilogyi-lô gatala. Âwô n di Yesu Kirisito. 2 Ââ mâ gedi gææ gâtã gææ gûtûn Wurubwarâ bûnûn gatala Dæyan dii Dikwo-dærâ gbagba gâtâ nka bânæ na mâ, mô Efonte Wurubwarâ na mâ fô daanæ. 3 Bââ sæ gedi gææ båtâlâ bôôndærâ-kamasâ gâtâ âwô n tâ tæ ka bânæ baanyan-tâlâ, ma bânan â tâ Wurubwarâ gedi. Okoro wù di gâtâ gedi gææ båtâlâ bôôndærâ Yesu mô èè wura anyan ækæ â tâ gedi. Tæ fûrûma dõ gâtâ Yesu â ka wo koro â tâ Wurubwarâ gedi disere-kælæn gakpa. 4 Gengyi Yesu ã sangba ã sa gâtûnkwa gaanæ fô, nafô ân daà wura osele â mâ gedi gæætâlâ, yema Mose wo-Ise fô æ fûrûma æ sæ bânæ gâtâ bè di gedi gææ båtâlâ. 5 Gedi gææ båtâlâ fô bôô gûtûn gâtâ bââ mâ Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ, ma Dikwo-dærâ fô powu ì yela tâ gâ ade gâtâ î sa gatala. Ade gâtâ î sa gatala fô n di ade gbagbaagba. Nyawû wuu koro, ôkûna gâtâ Mose ee len èè sere Dæyan dii Dikwo-dærâ fô, Wurubwarâ â dõ wô alan, “Nya, fô àà mâ wû kyâkyââkyâ anlâ gâtâ na tiri na wulà wõ gatala, Sinayi odon wuu koro fô.” 6 Wurubwarâ dikola gâtâ â ta ma bânæ, gâ Yesu è yela dii getite fô di di dækpûkpûra da dikola-kuba fô, yema dí ba ade gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ

â fæya. Gâlâ ke gâ à nya fô, aà we gâtâ gûtûn gâtâ Wurubwarâ â ka â sa Yesu gûlô fô gii di gûnûn da gedi gææ bâtalâ bedo fô bôô gûtûn fô. 7 Gengyi dikola-gyangbasâlâ fô dî daà pe fô, nafô Wurubwarâ ân daà næ ta dikola-fon. 8 Mô yema Wurubwarâ e we gâtâ din pe okoro â dõ alan, “Awi ækæ yaà bã ba gâtâ nmæ Efonte Wurubwarâ nan ta dikola-fon ma Isareli bete ma Yuda bânæ. 9 Dæn nan mâ anlâ dikola gâtâ na tæ ta ma bootu âbâ, ôkûna gâtâ na ka mæænkâma na tiri bâ na ye Egiyiti gâtûnkwaæ gaanæ fô. Yema gâtâ ben ton miin dikola fô daade bâ ma ye okoro fô, nmæ mô, na tiri mææn bûnûn na ye boo koro. Gâlâ gâ nmæ Efonte Wurubwarâ na dõ. 10 Dikola gâtâ nmæ Efonte Wurubwarâ nan ta ma Isareli bete fô n di alan, ‘Awi ætôkô yææ gama fô, nan ka mii-ise fô n sa baamænâ yaanæ, gâ nan âwara yæ n sa boo-iture yaanæ. Nan mâ boo Wurubwarâ, gâ âbâ mô baà mâ mææn bânæ.’ Gâlâ gâ nmæ Efonte Wurubwarâ na dõ. 11 Baanæ âkæ ân nan ni wùlà wôwôlôn ade, abââ ãã dõ wôfûræ âkæ alan, ‘Nan wùlà wõ Wurubwarâ wosele!’ Yema âbâ powu baà nyænla mæ, ye baanæ ebi pææ ma sere baanæ ândærâ. 12 Nan wula boo gutunkoro baade-kpen yaanæ, gâ nan ka baade-kpen n kyâ bâ, mæn nan kûna yæ kpa.” 13 Gâtâ Wurubwarâ ee kpèlè dikola nyadæ dikola-fon fô, wuu wùlà alâ, wakûn fô dægyangbasâlâ fô dæ mâ dikukuba gafô. Gâ gænyan-kamasâ gâtâ gæ mâ gikukuba gâ gæ dan fô, gæn taa di awi.

Hebrews 9

1 Dikola-gyangbasâlâ fô dî ba ise kadama anlâ gâtâ bââ sûma, gâ dî biri dî ba ise kadama Wurubwarâ Dikwo-dærâ Dæækûn-dærâkûn gâtâ bââ sûma gâtûnkwaæ gii koro fô. 2 Be sere Dæyan dii Dikwo-dærâ, gâ bâ ka dæyan-dærâ be yo daanæ akpen anyôô. Ôkûn-gyangbasâlâ fô gâ bâ sæ kandæya, ma ôkpûlô gâtâ bââ ka boroboro gâtâ bââ ka bâ tâ Wurubwarâ gedi fô bâ gyaga wuu koro. Dûkô gâ bee kpèlè dæsûma-kwo fô. 3 Dæyan-yolâ fô diifèn-nyôôfâ fô n di Dikwo-dærâ Dæækûn-dærâkûn fô. 4 Dûkô gâ bâ ka dison gâtâ bâ ka sæka-sæya bâ mâ fô bâ sæ, gâ bee kuma olifwi dii koro fô, ma dædaka gâtâ bâ ka sæka-sæya bâ bôlæ dii koro powu, gâ dî yela tâ dikola dææ gâta fô. Sæka gætæyâ gâtâ anyan-dilâ gâtâ

bee kpèlè Mana fô î sa gaanæ, ma Aaron woyon-taralâ, ma ataa patala-patala anyôô gâtâ Wurubwarâ â âwara wo dikola-gyangbasâlâ fô dii-Ise â gyaga yii koro fô, î taga dædaka fô daanæ. 5 Bâ mâ Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã ba gingyebi, gâ bee kpèlè bâ Kerubin fô bâ gyaga dædaka fô dii koro. Kerubin âbâ fô bâ yârâba baabanba bâ sù dædaka fô dii duyuu, ôkûn gâtâ Wurubwarâ ee ti wula bânæ boo gutunkoro, gâ ââ pæna bânæ ma âwô boo getite fô. Mô tææn talæ ti tiri ade nyayæ yaanæ ti wulà gepepe nkenkele. 6 Gengyi bã pæna anyan nyayæ powu bâ sæ be were gâlâ fô, gedi gææ båtâlâ fô bââ tæ ma gyu Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ bâ mâ bôô gûtûn. 7 Mô gedi gææ båtâlâ bôôndærâ fô woko n te gyu dikwo-nyôôfâ gâtâ di di Dikwo-dærâ Dæækûn-dærâkûn fô daanæ. Gâ gækyan-bilin gaanæ fô, dækæläen gâ ee gyu dûkô. Wù di gâtâ ãã ka nkalan e gyu dûkô â fô Wurubwarâ ãã ka âwô gbagba, ma gæfææ gææ bânæ baade-kpen â kyâ bâ. Gengyi en wura nkalan fô, âân talæ e gyu dûkô kpa. 8 Wurubwarâ Gifiye fô gi wulà ade nyayæ yaanæ gepepe alâ, ôkûna gâtâ Dæyan dii Dikwo-dærâ-gyangbasâlâ fô dí sangba di yela lâ fô, osele wûûn tâ tana ka san gamæ gææ Dikwo gâtâ di di Dikwo-dærâ Dæækûn-dærâkûn fô wû tâ bânæ tun-tun. 9 Nyawû wù di ade-kasælâ tâ ñdò wûû bânæ. Wuu wulà gâtâ anyan-tâlâ ma gedi gææ gâtã æn taa talæ i fere ânæ-sûmalâ fô wamænâ yaanæ gepepe. 10 Bôô dæsûma fô di di gâ gedi ma gânyûn ma koro-kpaba wuu gekù kperen-kperen yaade. Bôô dæsûma powu di di gâ bûnûn baanæ baade-mâlâ gâtâ nafô bè de gâlââ ma sere ôkûna gâtâ Wurubwarâ eè wulà dæsûma diisele-fon dikola-fon daanæ. 11 Mô nkenkele gâtâ Kirisito e tiri wo koro e wulà fô, â bã mâ bânæ boo gedi gææ båtâlâ bôôndærâ osele-fon waanæ, gâ â ka anyan-kpara â ba dæsûma-fon daanæ. Dæyan dii Dikwo-dærâ gâtâ ââ sûma daanæ fô di pe dæ da dikukuba fô. Wurubwarâ Dikwo-dærâ nyadæ mô din di gænyan gâtâ ânæ-nyalâ na mâ, gâ din di gâtûnkwaâ nyagæ gææ gænyan. 12 Nka begbebi ma bâkwô bôô nkalan gâ â ka e gyu Dikwo-dærâ Dæækûn-dærâkûn gâtâ wù di Wurubwarâ bûnûn gbagbaagba fô daanæ. Mô fô, â ka gâ âwô gbagba wô nkalan e gyu dûkô e le ade-kpen yii gutoro disere-kæläen gakpa â ka e to nkpa gakpaakpa â tâ tæ. 13 Wukukuba fô begbebi ma bâkwô bôô nkalan, ma bâkwô-nanæ gâtâ be kuma bôô bûtô gâ

bââ ka bâ âmanyen be lù bânæ gâtâ boo koro wü ba dædææ fô bâ ka bâ kpa bâ dædææ. Gengyi nyawû wü talæ wu tiri dædææ bânæ boo koro fô, 14 âwû bærâ, Kirisito wô nkalan ã talæ â kpa taamænâ gepepe da ânan wô nkalan. Kirisito â dama Wurubwarâ Gifiye gâtâ gî sa gakpaakpa fô gii koro â ka wo koro gâtâ gæn ma dædææ fô â tâ Wurubwarâ gedi. Wô nkalan fô â kpa taamænâ e ye ade-mâlâ gâtâ æn ma tönô fô yaanæ, fô tàà wura tæ sùma Wurubwarâ gâtâ ã sa gakpaakpa fô gepepe. 15 Nyawû wuu koro Wurubwarâ â dama Yesu wo koro â ta dikola-fon. Fô âbâ gâtâ Wurubwarâ e kpèlè fô bàà wura geto-ya giilila gakpaakpa anlâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ fô. Yesu â dama wo diku dii koro e le bânæ baade-kpen gâtâ bâ mâ dikola-gyangbasâlâ daawi yaanæ fô yii gutoro, fô bàà wura koro. 16 Anlâ gâtâ wù we fô, gengyi ânæ âkæ è tiri wanyan yiidilâ â sæ fô, wù di gâtâ èè ku pâ anyan yiidilâ fô ãã talæ e di wanyan fô. 17 Yema gengyi è si gâ een te ku fô, wûn nan pe gâtâ ânæ fô èè di wanyan. Wo diku dææ gama, pâgâ ade fô yaà yela. 18 Nyawû wuu koro gâ dikola dææ gâta-gyangbasâlâ fô daanæ gba fô, be tiri gâ nkalan pâgâ di yela fô. 19 Ôkûna gâtâ Mose â dõ wô bânæ Wurubwarâ wo-Ise fô powu e were fô, â ka bâkwô ma begbebi bôô nkalan e sugba ma butu. Gâ â ka ôyangû e milin ma isopu oyon wuutenbi, gâ â ka â nyô butu ma nkalan fô baanæ, gâ â âmanyen e lù Ise yææ gækpa fô, ma bânæ fô powu. 20 Gâ Mose â dõ alan, “Nyawû n di nkalan gâtâ Wurubwarâ â ka â ta dikola ma âyæ, gâtâ â dõ yæ alâ i ton fô.” 21 Gâlâ ke gâ Mose â âmanyen nkalan fô e lù Dæyan dii Dikwo-dærâ fô ma dæsùma daanyan fô powu. 22 Okoro à nya fô, Mose wo-Ise yaawi yaanæ fô, nkalan gâ bââ ka bâ kpa gænyan-kamasâ dædææ. Gâ gengyi nkalan ân da e lù fô, ade-kpen yææ gâka-kyâ ækæ æn ma. 23 Anlâ gâ wù di gâtâ bàà tâ gedi bâ ka bâ kpa anyan gâtâ ì yela tâ gatala gaanyan fô. Mô gatala gaanyan fô gbagbaagba bærâ, wù di gâtâ bàà ka gænyan gâtâ gii di gûnûn da gâtûnkwa giiyo fô bâ tâ gedi. 24 Okoro Kirisito ân san â ma gyu gâ Dikwo-dærâ Dæækûn-dærâkûn gâtâ bânæ-nyalâ na mâ, gâ di yela tâ gatala gii Dikwo-dærâ Dæækûn-dærâkûn fô, mô fô, â san gâ gatala gbagba, gâ nkenkele è yela Wurubwarâ bûnûn tâ tæ. 25 Kirisito ân san gatala ãã ma ka wo koro â tâ gedi dilen-dilen anlâ gâtâ Yuda bete boo gedi gææ bâtâlâ bôô bândærâ bââ tæ ka bânan bôô

nkalan gâtâ wun di âbâ bôô nkalan bâ ma gyu Dikwo-dærâ Dæækûn-dærâkûn gækyan n di gækyan fô. 26 Gengyi gâlâ gâ wù we fô, nafô âwû bærâ, Kirisito ã daà we dæyæyâ disere dilen-dilen ye sæyââ ôkûna gâtâ Wurubwarâ â mâ gâtûnkwaâ fô. Mô fô, awi-kûnalâ nyayæ yaanæ fô, e tiri wo koro, gâ â ka wo koro â tâ gedi disere-kæælæn gakpa â ka â kpa ade-kpen. 27 Anlâ gâtâ Wurubwarâ â mâ â sæ gâtâ wù di gâtâ ânæ èè ku dækæælæn, fô wo diku dææ gama Wurubwarâ ãã dõ wô gôdô fô, 28 gâlâ ke gâ Kirisito mô â ka koro â tâ gedi disere-kæælæn gakpa â ka e tiri bânæ kpekpesi baade-kpen. Gâ èè biri e tiri koro e wulà disere-nyôôfâ. Mô nka alâ ade-kpen yii getiri wuu koro gâ ãã ba. Mô fô, è bè to gâ âbâ gâtâ bâ sæna bûnûn bee so wô fô nkpa.

Hebrews 10

1 Mose wo-Ise fô ì yela tâ gâ anyan-kpara gâtâ yaà bã ba fô. Ise fô in di gâ anyan-kpara fô gbagba. Gâlâ wuu koro fô, gedi gâtâ bââ tâ gækyan n di gækyan anlâ gâtâ Ise fô ii wulà fô, æn nan talæ æ yâ bânæ gâtâ bââ dama gedi gææ gâtã fô gii koro bâ ba Wurubwarâ wakûn fô bàà bè pe be sere. 2 Gengyi gedi gææ gâtã fô gî daà talæ gæ yâ bâ bàà pe be sere fô, nafô bã daà kere gææ gâtã bâ ya. Yema gengyi gî daà to bâ fô, nafô bân daà næ sa baade-kpen yaamænâ. 3 Mô gâlâ wuu gedi gææ gâtã fô gææ kûna bâ baade-kpen gækyan n di gækyan. 4 Yema bâkwô-teni ma begbebi bôô nkalan ân talæ i tiri ade-kpen kpa. 5 Gâlâ wuu koro, ôkûna gâtâ Kirisito â ba gâtûnkwaâ gii koro fô, â dõ Wurubwarâ alan, “Nka gedi gææ gâtã, ma anyan yææ gâtã gâ aa bûnûn bû sæna, mô koro-kpaba gâ a tâ mæ gâtâ n ka n tâ gedi. 6 Gedi gææ gâtã gâtâ bee kuma bânan abinbilin, ma ade-kpen yii getiri yii gedi æn taa di wõ gûnûn. 7 Dûkô gâ na dõ alan, ‘Wurubwarâ, nya mæ nfan! Na ba nan bã mâ aa gelenbi anlâ gâtâ bâ âwara miin koro gaade Aade-âwaralâ fô yaanæ fô.’ ” 8 E gyegeye â dõ Wurubwarâ â bã da alan, “Nka gedi gææ gâtã, ma anyan yææ gâtã gâ aa bûnûn bû sæna. Gâ nka gedi gææ gâtã gâtâ bee kuma bânan abinbilin, ma ade-kpen yii getiri yii gedi n te di wõ gûnûn.” Mô ade nyayæ powu î san ma Mose wo-Ise fô. 9 Kirisito â næ dõ alan, “Wurubwarâ, nya mæ nfan! Na ba nan bã mâ aa

gelenbi.” Okoro Wurubwarâ e terema gedi gææ gâtã-gyangbasâlâ fô, gâ â ka Kirisito gedi gææ gâtã fô e sere gææ gæsæræ. 10 Gâ Wurubwarâ gelenbi gâtã Yesu Kirisito â ba ãã bã mâ, gâ â ka koro â tâ gedi disere-kælæn gakpa fô na yâ â pæna tæ â sæ â tâ Wurubwarâ lâ. 11 Duwi n di duwi Yuda bete boo gedi gææ båtâlâ bee bè yela bâ mâ bôô gûtûn anlâ gâtã Mose wo-Ise fô ii wùlà fô. Bââ tæ tâ gâ gedi-kælæn dilen-dilen gâtã gæn taa talæ gi tiri ade-kpen kpa. 12 Mô Kirisito â ka koro â tâ gedi disere-kælæn gakpa â ka â kpa ade-kpen, gâ â ma sara Wurubwarâ ologyi-lô. 13 Gâ ye ôkûna wûtôkô fô, ee so gâtã Wurubwarâ ãã ka wô bâkyûnlâ â sa wô bæsæræ bûû gataen. 14 Yema wo gedi gææ gâtã-kælæn gâtã â tâ fô gii koro âbâ gâtã e kpèlè â pæna â sæ â tâ koro fô be pe be sere gakpa. 15 Gâ Wurubwarâ Gifiye fô mô gii di tæ adansâ ma gâlâ gaade ôkûna gâtã gi gyegeye gæ dõ alan, 16 “Dikola gâtã nmæ Efonte Wurubwarâ nan ta ma âbâ fô n di alan, ‘Awi ætôkô yææ gama fô nan ka mii-ise fô n sa boo-ituru yaanæ, gâ nan âwara yæ n sa baamænâ yaanæ.’ Anlâ gâ Efonte Wurubwarâ ââ dõ.” 17 Âwû gâ â næ dõ â fæya alan, “Mæn nan næ kûna baade-kpen ma boo-imiri-kpen n nya.” 18 Okoro gâtã â ka ade-kpen â kyâ lâ fô, wun mini di gâtã bàà tâ gedi ade-kpen yii koro. 19 Mææn bânæ, Yesu wô nkalan fô wo koro tî ba osele gâtã tî talæ ti gyu Wurubwarâ Dikwo-dærâ Dæækûn-dærâkûn fô. 20 Tî talæ tæ kaara dæyan-yolâ fô, yema Yesu â ka wo koro â tâ gedi â ka â tana osele-fon gâtã wûû tâ nkpa â tâ tæ. 21 Tî ba gedi gæætâlâ-kpatakpæræ âkæ gâtã Wurubwarâ dækpara dî sa gâ wô gûlô, 22 okoro æ yâ taà kpe tæ gbâma Wurubwarâ. Æ yâ taà ka oturu-kpara ma getodi-dærâ, ma oturu gâtã wûn ma ade-kpen, ma koro-kpaba gâtã bâ ka butu færaen-færaen be fere, tæ ba Wurubwarâ wakûn. 23 Æ yâ taà ton ade gâtã tææ bûnûn bü gyaga yii koro fô yææ gâdõ waanæ kin-kin gâtã tænan ye gama, yema Wurubwarâ gâtã â dõ ade â sæ â tâ tæ fô ee di wade yii koro. 24 Æ yâ taà tæ sa gâ amænâ ma anlâ gâtã taà sa bâwôlôn aniya tàà len bânæ, fô tàà mâ ade-kpara. 25 Æ kara yâ taà tiri koro ti ye tii getuma-sûma ma Kirisito bete fô, anlâ gâtã wù di bâkæ boonundu fô. Mô fô, æ yâ tàà tæ sa bâwôlôn aniya gepepe, gbagbaagba fô nkele gâtã tii we Tiifonte Yesu Duwi-dærâ gâtã èè biri â ba fô dææ gbâma lâ. 26 Gengyi âkæ ã wârâ nyænla Nkpa-geto Gaade gâtã î

sa waanæ lâ, gâ ã nya ma bûnûn â mâ ade-kpen fô, gedi gææ gâtâ gækæ gæn mænæ ma tâ gâlâ gaade-kpen yii getiri. 27 Mô fô, ââ sara gâ ma awe e so gôdô ma ôtan-dærâ gâtâ waà bè kuma bânæ powu gâtâ bâ tô be yela Wurubwarâ wo koro fô. 28 Gengyi adansâ yii bedilâ bânÿôô, abââ besiyee bã bã dô dinyun-kælæn bâ gbârâ ânæ âkæ gâtâ en to tiitu Mose wo-Ise fô â sa fô, bee wolo wô gâtâ bân taa wula wo gutunkoro. 29 Âwû bærâ, aan kya giten gii getiira-dærâ gâtâ gî dô tâ ânæ gâtâ âã ta Wurubwarâ Wobi Yesu fô gæsæræ, gâ ân nan fâ ma nkalan gâtâ Yesu â ka â ta dikola â pæna bânæ â sæ â tâ koro fô. Gâlâ ke gâ aan kya giten gii getiira-dærâ gâtâ gî dô tâ ânæ gâtâ eè toro Wurubwarâ Gifiye gâtâ gææ bwala bânæ fô. 30 Yema tí nyí âwô gâtâ â dô alan, “Nmæ nan le gutoro. Nmæ nan tiira giten” fô. Gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ næ dô alan, “Efonte Wurubwarâ nan dô wô bânæ bôô gôdô.” 31 Okoro gengyi âkæ ã nya ma bûnûn â nûn Wurubwarâ gâtâ ã sa lâ walô yaanæ fô, giten gâtâ Wurubwarâ eè tiira wô fô wü ba gæsaa. 32 Mô æ kûna awi-gyangbasâlâ fô yaanæ ôkûna gâtâ i wura Wurubwarâ gâamaaæ fô, anlâ gâtâ dæyæyâ-dærâ dæ nûn yii koro gâ i ton koro, gâ i di dii koro fô. 33 Ôkûna wûkæ waanæ fô, be tiri yæ bâ tâ atuyorobi, gâ bâ nyanla yæ bânæ baanæ. Ôkûna wûkæ mô waanæ fô, i yela ma âbâ gâtâ bââ nyanla bâ gâlâ ke fô. 34 Yema i wula âbâ gâtâ be gye bâ tan dikwo fô boo gutunkoro. Gâ ôkûna gâtâ be bè kpila yaanyamanyan powu fô, in wolo koro, mô fô, i di ôsâ, yema î nyí gâtâ î ba anyan-kpara gâtâ î dô gakpaakpa tâ yæ. 35 Okoro, æ kara yâ yii koro gâà ku yæ! I ton koro i yela kin-kin, yema Wurubwarâ âã tæyâla yæ. 36 Wù di gâtâ yàà wura oturu i yela, fô yàà talæ æ mâ Wurubwarâ gelenbi fô, fô yàà wura wade gâtâ â dô â sæ fô. 37 Yema Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dô alan, “Wûn nan di awi âwô gâtâ wù di gâtâ ãã ba fô âã bã ba. Ân nan di awi. 38 Gâ wü san ma mææn bânæ gâtâ boo-isele î tûna mææn bûnûn fô boo geto-mæ-di gaanæ gâ baà wura nkpa bâ sara. Mô gengyi baanæ âkæ en ton koro e yela wo geto-mæ-di gaanæ, gâ è ye gama fô, wade æn nan di mæ gûnûn.” 39 Mô âtæ tin di bânæ gâtâ bân taa ton koro be yela bâ ma ye, gâ bee ku be lulu fô. Âtæ tì di gâ bânæ gâtâ tii to Wurubwarâ ti di, gâ ee to tæ nkpa fô.

Hebrews 11

1 Gengyi tii to ti di fô, wuu wulà alâ tææ ka tææ bûnûn tæ gyaga gâ gænyan gâtâ tî nyî alâ taà wura fô gii koro, gâ tææ ka tææ bûnûn tæ gyaga anyan gâtâ tæen taa we, mô tî nyî gepepe gâtâ tææ gûlô gaà kya fô yii koro. 2 Anlâ gâ bekukubanæ fô be to be di, gâ Wurubwarâ e to bâ â sa gepepe fô. 3 Ti to Wurubwarâ ti di. Tii getodi nyagæ na yâ gâ tî nyî alâ wanyun-gyebi gâ â ka â mâ gâtûnkwaâ ma gaanyan gâtâ î sa lâ powu. Gâlâ wuu koro anyan gâtâ tii we lâ Wurubwarâ â mâ yæ e ye gâ anyan gâtâ tæen taa we fô yaanæ. 4 Abeli e to Wurubwarâ e di. Wo getodi nyagæ na yâ gâ â tâ Wurubwarâ gedi-kpara â da wôdærâ Kani, gâ Wurubwarâ e to wo gedi gâtâ â tâ fô, gâ e to Abeli â sa alâ, è di ânæ gâtâ wade î tûna. Abeli e ku, mô wo getodi gaade gâtâ â mâ fô î sangba ì di ade-kpara gâtâ î dô tâ âtæ. 5 Enoki e to Wurubwarâ e di. Wo getodi nyagæ na yâ gâ Wurubwarâ â tûlâ wô â da gatala gâtâ en we diku. Ânæ âkæ en we wô, yema Wurubwarâ â ka wô â da gatala. Pâgâ Wurubwarâ ãã tûlâ wô fô, Wurubwarâ e to wô â sa alâ wade ì di wô gûnûn. 6 Gâ gengyi ânæ ân taa to Wurubwarâ e di fô, ân talæ e di Wurubwarâ gûnûn kpa. Ânæ-kamasâ gâtâ è len ãã ba Wurubwarâ wakûn fô, wù di gâtâ èè to e di alâ, Wurubwarâ ã sa, gâ ââ tæyâla gâ âbâ gâtâ bee bugiti wosele gepepe fô. 7 Nowa e to Wurubwarâ e di. Wo getodi nyagæ na yâ gâ â nûn Wurubwarâ wakûn ôkûna gâtâ â dô wô ade ma gæsaa gâtâ yaà bã ba fô. Nowa ân nyî ade fô, mô e bù Wurubwarâ, gâ â mâ ôkûlæ-dærâ gâtâ wu to âwô ma wô dækpara dææ bânæ wû ya fô. Wo getodi nyagæ gii koro e tin gâtûnkwaâ gææ bânæ dæpwâ, gâ â bã mâ bânæ gâtâ Wurubwarâ e to â sa alâ baade î tûna wô bûnûn fô baanæ âkæ. 8 Abiraam e to Wurubwarâ e di. Wo getodi nyagæ gii koro â nûn Wurubwarâ wakûn ôkûna gâtâ Wurubwarâ e kpèlè wô alâ â tô â ma sara gâtûnkwaâ gækæ gâtâ gaà bè biligi woyo fô gaanæ. Ân nyî ôkûn gâtâ ââ fôrô, mô â tô â san. 9 Wo getodi nyagæ na yâ gâ â ma sara gâtûnkwaâ gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ gaà bè biligi woyo fô gaanæ gisela-gisela. Â sara ayan yaakwo yaanæ anlâ gâtâ wobi Isaki ma wônana Yakobu bâ bã sara fô. Âbâ mô ke bè di bânæ gâtâ Wurubwarâ â dô gâlâ gaade â sæ â tâ bâ anlâ gâtâ â dô Abiraam fô. 10 Yema Abiraam

wô bûnûn bü gyaga gâ ditele gâtâ Wurubwarâ gbagba na sere dæ ma adawû, gâ di yela gepepe, gâ dî ba ôkâma fô. 11 Abiraam wôsô Sara e to Wurubwarâ e di. Wo getodi nyagæ na yâ gâ, ma gâtâ è di âlamanbû, gâ â wârâ mâ dænanæ-kwaa gba fô, e wura ôkâma e ton diboro e wo ebi, yema e to e di gâtâ Wurubwarâ gâtâ â dô alâ âã tâ bâ ebi fô ee di wade yii koro. 12 Gâlâ wuu koro Abiraam gâtâ â dan â kaara, gâ nafô ân nan talæ e wo fô, e wo ebi, gâ wodu waanæ wuu bânæ bâ bã sô anlâ aãroobi gâtâ î sa gatala, abââ âpû wô-æãârâ. 13 Bânæ nyabâ powu baalô æn kya anyan gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ â tâ bâ fô, mô bã sangba bee to be di pâgâ be ku. Yema bã nyî gâtâ duwi dækæ baà nyæ be wura yæ, okoro bâ sa Wurubwarâ onyun. Be to bâ sa alâ bè di besela, gâ ben di gâtûnkwaã nyagæ gææ bânæ. 14 Gâtâ bâ dô gâlâ fô, bee wulà alâ, bee bugiti âbâ gbagba bôôlâ wuusele. 15 Gengyi bôô bûnûn bü gyaga gâ gâsarakûn gâtâ bâ tô be ye fô, nafô bã ba osele gâtâ bàà biri bâ san gâ dûkô. 16 Mô anlâ gâtâ wù we fô, bôô bûnûn bü gyaga gâ gâsarakûn gâtâ gî kôlô da ôkûn gâtâ bâ tô be ye fô. Gâsarakûn fô n di Wurubwarâ wakûn gatala. Gâlâ wuu koro wûn ma Wurubwarâ ænænfa gâtâ âbâ bàà kpèlè wô boo Wurubwarâ, yema â pæna ditele-kpara dækæ â sæ bâ. 17 Abiraam n di ânæ gâtâ Wurubwarâ â dô ade kpekpesi â sæ â tâ âwô ma wodu waanæ. Abiraam wo geto-Wurubwarâ-di okoro e yera gâtâ ãã ka wobi-kælæn Isaki fô â tâ Wurubwarâ gedi ôkûna gâtâ Wurubwarâ â kârâ wô â nya fô. 18 Mô Wurubwarâ â fûrûma â dô wô gâtâ wobi Isaki wanæ gâ âwô Abiraam wodu waanæ wûû bânæ baà ye. Â dô wô alan, “Aabi Isaki wanæ gâ aadu waanæ wûû bânæ baà ye.” 19 Abiraam e yera gâtâ ãã ka wobi Isaki â tâ gedi, yema e to Wurubwarâ e di gâtâ ã talæ â lama bânæ e ye diku gba daanæ. Gâ à nya fô, wù we anlâ gâtâ Isaki e ye diku daanæ â ba. 20 Isaki e to Wurubwarâ e di. Wo getodi nyagæ na yâ gâ â talæ â tâ wo bebi Yakobu ma Esawu Wurubwarâ wolila gâtâ waà sara ma âbâ baawi powu yaanæ fô. 21 Yakobu e to Wurubwarâ e di. Wo getodi nyagæ na yâ gâ â talæ â tâ wobi Yosefu bebi bânÿôô fô Wurubwarâ wolila ôkûna gâtâ ee len e ku fô. Â kpasa ma woyon-tonlâ â sûma Wurubwarâ. 22 Yosefu e to Wurubwarâ e di. Pâgâ èè bè ku fô wo getodi na yâ gâ â talæ â dô gâtâ wô bânæ Isareli bete baà tô be ye Egiyipiti, gâ e wulà bâ anlâ gâtâ wù di gâtâ bàà mâ wo

gikpena wo diku dææ gama fô. 23 Mose wote ma wôna be to Wurubwarâ be di. Boo getodi nyagæ na yâ gâ bâ talæ bâ ka Mose be bubwa bebon besiyee fô. Be we gâtâ ebi fô ã ba ômæræ gakpa, okoro ben serenti Egyipiti wogyu wose gâtâ â tâ fô. 24 Mose e to Wurubwarâ e di. Ôkûna gâtâ â dan fô wo getodi nyagæ na yâ gâ e terema alâ bâ kara kpèlè wô Egyipiti wogyu wobi-nanæbi wobi. 25 Mô fô, è len gâtâ ãã fana ma Wurubwarâ bânæ gâtâ bè di wô bânæ fô da gâtâ èè di ôsâ dæsarabi-kpen daanæ awi kalansâ. 26 E to â sa gâtâ wü kôlô tâ wô gâtâ èè di Kirisito ænænfa da gâtâ èè di bugyu Egyipiti gâtûnkwaæ gaanæ, yema wô bûnûn bû gyaga gâ gutoro gâtâ Wurubwarâ eè bè le wô fô gii koro. 27 Wo geto-Wurubwarâ-di na yâ gâ â tô e ye Egyipiti gâtâ een serenti egyu fô wowurufa. E ton koro e yela, yema e we Wurubwarâ gâtâ ânæ ân taa we gûnûn-âôrô fô. 28 Mose geto-Wurubwarâ-di na yâ gâ â yâ Isareli bete bâ âmanyan bâyâran bôô nkalan be lù boo-itunu-yon, gâ wû yâ bebi-gyangbasâlâ boo gewolo fô gæn kya Isareli bete fô. Wûû gama fô â yâ bee di Nkpa-geto gii duwi-dærâ nyadæ gækyan n di gækyan. 29 Isareli bete be to Wurubwarâ be di. Boo getodi nyagæ na yâ gâ be gyu Âpû-sæya anæ bâ kaara anlâ gâtâ bâ san gâ gâtûnkwaæ fô. Mô ôkûna gâtâ Egyipiti bete mô be len bà gyu bâ kaara fô, butu fô bu di bâ. 30 Isareli bete boo geto-Wurubwarâ-di na yâ gâ bâ talæ bâ san be silin Yeriko ditele be tuma awi kwarankæ, gâ dææ-æpôræ fô i sila fô. 31 Raaba, gâtâ è di fotoli-nanæ fô e to Wurubwarâ e di. Wo getodi nyagæ na yâ gâ ben wolo wô fæya ma âbâ gâtâ bâ mâ giten-kâma ma Wurubwarâ fô, yema e to Isareli bete gâtâ bâ sa bâ alâ bâ ma nya anlâ gâtâ Yeriko ditele di we fô gisela. 32 Anûn yaade gâ n næ dô n fæya? Ôya wûn ma gâtâ nan dô wukukuba wûû bânæ anlâ Gideyon, ma Baraki, ma Samson, ma Yefita, ma Dafidi, ma Samuweli, ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade gâtâ bâ mâ fô. 33 Âbâ powu be to Wurubwarâ be di. Boo getodi nyagæ na yâ gâ bâkæ be di bæfææ ma buu begyu boo koro, gâ bâkæ be di bugyu ma buu-isele, gâ bâkæ baalô æ kya anyan gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ fô, gâ bâkæ bâ sù bådîrã boo-inyun, gâtâ bân talæ bâ kôrô bâ. 34 Boo getodi na yâ gâ bâkæ be wolo ætan-dærâ, gâ bâkæ be ye diku daanæ, gâ bâkæ gâtâ boo koro gi ku bâ fô be wura ôkâma, gâ bâkæ be di diyere akpa yaanæ, gâ be di bôô bâkyûnlâ

boo koro bætà baanæ. 35 Bânanæ bâkæ boo geto-Wurubwarâ-di okoro Wurubwarâ â lama bôô bânæ gâtâ be ku fô e ye diku daanæ â tâ bâ. Gâ bâkæ gâtâ bâ nyanla bâ fô be terema gâtâ bàà pala gama ma boo geto-Wurubwarâ-di, yema bè len gâtâ bàà wura bâ lama bâ be ye bekulâ baanæ bâ ba dæsarabi-kpara daanæ. 36 Bâkæ be to Wurubwarâ be di, gâ wuu koro bâ sa bâ dækpàtâ, gâ bâ fûlæ bâ bikpemani, gâ bâ sa bâkæ mô agbarægbaræ bâ ma tan dikwo. 37 Be fun bâkæ ataa, gâ bâ wanla bâkæ baanæ akpen anyôô. Gâ bâ ka bedon be wolo bâkæ. Bâkæ bâ ka báyâran ma begbebi baakpa be tin koro, gâ bâ san be silin-silin ma ayen, gâ bâ kyûn bâ, gâ bâ nyanla bâ. 38 Gâtûnkwaaw nyagæ gæn kûtûma gâtâ gâlâ gææ bânæ bàà sara gaanæ. Boo geto-Wurubwarâ-di okoro be we ayen, gâ bâ san be silin ma itonkuma-dærâ ma idon yaanæ, gâ bâ sara ataa-fwe, ma afwe-dærâ yaanæ gâtûnkwaaw. 39 Be sila bânæ nyabâ powu gepepe, yema be to Wurubwarâ be di. Mô gâlâ wûû bânæ nyabâ powu baanæ âkæ gûlô gæn kya ade gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ fô, 40 yema Wurubwarâ â pæna ade-kpara gâtâ æ da gâtûnkwaaw nyagæ gaanyan â sæ tæ, gâ è len gâtâ ãã pæna âbâ powu ma âtæ tàà pe ti sere disere-kælaen.

Hebrews 12

1 Ôkûna gâtâ bânæ kpekpesi gâtâ be to Wurubwarâ be di anlâ wuudu bââ nya tæ lâ, æ yâ taà kere anyan-kamasâ gâtâ ææ sû tæ osele, ma ade-kpen gâtâ ææ tæ yâ tææ nûn bilen-bilen fô tæ ya. Æ yâ tàà sæna bûnûn ti serenti iti gâtâ î dô tææ bûnûn fô tæ ma ye. 2 Æ yâ tàà ka tææ bûnûn tæ gyaga Yesu wo koro. Âwô n di tiigyegeyelâ, gâ âwô n tâ nya gâtâ tàà pe ti sere tii getodi gaanæ. Âwô gâ ôsâ gâtâ wü dô wô bûnûn fô okoro ân ka oyon wuu koro wuu diku ma waanænfa-de fô â mâ ade. Gâ nkenkele è si Wurubwarâ ologyi-lô Wurubwarâ Buggy fô baanæ. 3 Æ sa amænla anlâ gâtâ Yesu â fana, gâ e we ayen ade-kpen yææ bâmâlâ gâtâ bâ tô be yela wo koro fô baalô yaanæ, fô wàà yâ yii koro wûn nan ku yæ yàà lulu osele. 4 Yaanæ âkæ ân tâ kpà ma ade-kpen yææ gâmâ gâtâ wû ka wô wû ma ye diku daanæ. 5 Abââ i finla Wurubwarâ Ade-âwaralâ gâtâ æ dô æ sa yaanæ-kamasâ aniya, yema gâtâ ì di Wurubwarâ bebi okoro fô? Ade fô n

di alan, “Miinbi, gengyi Efonte ââ pæna wō fō, kara ka sa atærænyan, abââ gengyi è tiira wō giten fō, kara yâ aa koro gàà ku wō! 6 Yema ânæ gâtâ Wurubwarâ ee len wade fō gâ ââ pæna, gâ ânæ-kamasâ gâtâ Wurubwarâ e to â sa alâ è di wobi fō gâ ee tiira giten.” 7 Dæyæyâ gâtâ ii we lâ, æ ka wû alâ Wurubwarâ ââ pæna yæ gâ. È de yæ gâ anlâ wo bebi! Abââ ebi mômô n sa gâtâ wote ân taa pæna wō? 8 Gengyi ân pæna yæ anlâ gâtâ ââ pæna wo bebi powu fō, wuu wùlà alâ in di gâ wo bebi gbagba. 9 Âtæ powu tî ba bâtaawe gâtâ gengyi tî mâ ade fō, bââ pæna tæ, mô tii bù bâ. Gengyi wù we gâlâ fō, âwû bærâ, wù di gâtâ tàà warama koro gatæn tæ tâ Tiite Wurubwarâ, fō taà wura nkpa. 10 Tææ bâtaawe gâtâ bè si gâtûnkwa gii koro fō bââ pæna tæ gâ âbâ boo gelenbi awi kalansâ. Mô Wurubwarâ bærâ, ââ pæna tæ gâ âtæ tii gepe wuu koro, fō tàà wura wonundu-kpara fō. 11 Gâpæna ânæ gækæ gæn ma gâtâ gî ba ôsâ. Gææ taga, mô gamama fō, âbâ gâtâ bââ tæ tâ osele bàà pæna bâ, fō baade ææ tûna bôô dæsarabi daanæ, gâ wûû tâ bâ koro-lila. 12 Gâlâ wuu koro fō, æ kara yâ yii koro gàà ku yæ! Æ sa koro ôkâma yàà yela! 13 Æ yâ yii-isele yàà tûna, fō yææ bæsaræ gâtâ bûn ma ôkâma fō bàà kyikya gâtâ bûn nan singi, mô fō, bàà wura ôkâma. 14 Æ sæna bûnûn gâtâ yàà sara ma ânæ-kamasâ olila waanæ, fō yàà sæna bûnûn æ ka yii koro powu æ tâ Wurubwarâ gâtâ dædææ dækæ dæn nan sara yaanæ. Gengyi æn mâ gâlâ fō, ânæ âkæ ân ma gâtâ èè we Efonte Wurubwarâ. 15 Æ nya gepe gâtâ yaanæ âkæ ân nan yâ Wurubwarâ gâbwala fō gàà gbârâ wô, gâ âkæ â kara to ade â sa woturu waanæ! Gengyi ã mâ gâlâ fō, waà ka ade æ ba wàà yâ bânæ kpekpesi bàà tutu. 16 Æ nya gepe gâtâ yaanæ âkæ ân nan mâ gâmæna ma fotoli-de, abââ ânæ gâtâ een serenti Wurubwarâ anlâ Esawu gâtâ anyan-dilâ gætæyâ-kælæn gii koro â ka wô gændærâ e fu fō. 17 Î nyî gâtâ gamama fō, e len gâtâ èè di anyan, mô wun pe. Â ka bûnûntu e bugiti osele gâtâ èè foma ade gâtâ â mâ fō, mô en wura. 18 Nka Sinayi odon gâtâ bâ talæ bâ kya fō wûûpæ gâ æ ba anlâ Isareli bete fō, gâtâ ôtan wuu gye, ma dibilin kpim, ma gifiiye-dærâ, 19 ma akantan yii gewula, ma gæta gâtâ gææ tabûrû, gâ âbâ gâtâ bâ nûn gæ fō bâ fō gâtâ ben mini len bàà nûn ade ækæ bâ fæya fō. 20 Isareli bete bân talæ be to ose gâtâ Wurubwarâ â tâ bâ fō. Ose fō n di alan, “Gengyi ânân gba ã kya odon fō, wù di gâtâ bàà fun wô

ataa be wolo.” 21 Gbagbaagba fô ade gâtâ i sere dükô fô î ba gæsaa gepepe. Mose gba â dõ alan, “Gæsaa gi gyu mæ, gâ miin koro gææ gbârâ.” 22 Æn ba gâ Sinayi odon wûtôkô wûûpæ, mô fô, æ ba gâ Siyon odon wûûpæ. Æ ba Wurubwarâ gâtâ ã sa gakpaakpa fô wo ditele gâtâ di di gatala gii Yerusalem fô daanæ. Æ ba gâ ôkûn gâtâ Wurubwarâ bâsalâ gâtâ aan talæ a kalan be tuma bee di ôsâ-dærâ fô. 23 Æ ba gâ Wurubwarâ bebi-gyangbasâlâ gâtâ bâ âwara baayere gatala fô, ma Wurubwarâ gâtâ ââ dõ bânæ powu bôô gôdô fô baakûn. Æ ba gâ bânæ gâtâ â yâ be pe be sere fô bôô bâkala baakûn. 24 Æ ba gâ Yesu wakûn. Âwô na pæna âtæ ma Wurubwarâ gâtâ â ta dikola-fon ma âtæ fô tii getite. Âwô na ka wô nkalan â âmanyen, gâ wô nkalan ââ tabûrû dinyun-kpara da Abeli wô nkalan fô. 25 Æ sæ giten gepepe yàà nûn âwô gâtâ ââ tabûrû fô wakûn! Yema alâ, âbâ gâtâ be terema bân nûn âwô gâtâ â tabûrû ma âbâ gâtûnkwaæ gaanæ fô wakûn fô, ben wura boo koro be di. Âwû bærâ, gengyi tì terema tæen nûn âwô gâtâ ââ tabûrû ma âtæ ye gatala fô wakûn fô, lan gâ taà wura tii koro ti di? 26 Ôya wûtôkô waanæ fô, wô gæta gæ yâ gâtûnkwaæ gi kpenti, mô nkenkele bærâ, â dõ â sæ alan, “Nan biri n yâ gâtûnkwaæ gâà kpenti, mô nka gâtûnkwaæ giiko, nan yâ gatala mô gâà kpenti gæ fæya.” 27 Gâtâ Wurubwarâ â dõ alâ “Nan biri” fô, wuu wulà alâ, eè kpenti gænyan-kamasâ gâtâ gii kpenti fô e lulu, fô anyan gâtâ ææn talæ i kpenti fô yàà yela. 28 Gâlâ wuu koro æ yâ taà sa Wurubwarâ onyun gâtâ tì bè di bugyu gâtâ bûn taa kpenti. Æ yâ taà kûna Wurubwarâ ade-dærâ ma gæsaa gâtâ â mâ, fô taà ka gebù-dærâ tæ sûma wô anlâ gâtâ wû kûtûma wô. 29 Yema alâ Wurubwarâ è we anlâ ôtan gâtâ wuu gye wu kuma anyan-kpen.

Hebrews 13

1 Æ yâ gænæ-len gâà sara yaanæ, fô yàà len bâwôlôn! 2 Æ kara terema besela boo geto, yema bâkæ be to besela, gâtâ bân nyænla gba alâ nkyâ bè di Wurubwarâ bâsalâ. 3 Æ kûna âbâ gâtâ be gye bâ tan dikwo fô anlâ gâtâ âyæ ma âbâ gâ be gye bâ tan. I biri æ kûna âbâ gâtâ bee we dæyæyâ fô anlâ gâtâ âyæ ma âbâ n te we dæ. 4 Æ yâ dæsanpaa dàà mâ ade-dærâ yææ bûnûn baanæ, fô yàà di daade yii koro! Wun di gâtâ beteni ma

bânanæ bàà mæna koro baasankpaa yaanæ. Yema âbâ gâtâ bââ mâ gâmaena ma fotoli-de, ma âbâ gâtâ bee ye bôôsô âbâ ma bôôsân âbâ bôô gama fô, Wurubwarâ âã dô bôô gôdô. 5 Æ kara mâ gænaen-sæya ma kôba! Æ yâ gænyan gâtâ î ba fô gâà kûtæ yæ, yema Wurubwarâ gbagba â dô alan, “Mæn nan kere wõ n ya, gâ mæn nan tiri bûnûn n yâ wõ.” 6 Gâlâ wuu koro tî talæ tæ dô alan, “Efonte Wurubwarâ n di mæænkpâlâ, mæn nan yâ gæsaa gâà ton mæ! Anûn gâ ânæ ã talæ â mâ mæ?” 7 Æ kûna yææ bândærâ-kuba gâtâ bâ dô yæ Wurubwarâ Ade fô! Æ nya anlâ gâtâ bâ sara gâ bâ ka be ku, fô yàà kasæ boo getodi gâtâ be wura fô. 8 Yesu Kirisito è we anlâ gâtâ è we walan ma ñdò fô, gâ gâlâ ke gâ âã sara gakpaakpa. 9 Æ kara yâ ade-wùlâlâ-kpen ækæ yàà tiira yæ i ye osele-kpara fô waanæ! Yema wü kôlô gâtâ Wurubwarâ gâbwala fô gâà sa yæækala âbâ ôkâma, nka anyan-dilâ yii gedi. Yema âbâ gâtâ be di anyan-dilâ anlâ gâtâ ise ækæ ii wùlà fô, ben wura tònô âkæ be ye waanæ. 10 Tî ba gedi gææ gâtâkûn gækæ gâtâ âbâ gâtâ bââ sûma Yuda bete boo Dikwo-dærâ daanæ fô bân ma gedikûn gækæ dûkô. 11 Ade-kpen yææ gâkpa okoro gedi gææ båtâlâ bôôndærâ âã ka bânan bôô nkalan â ma gyu Dikwo-dærâ Dæækûn-dærâkûn, mô bânan fô baabinbilin bærâ, bee kuma bâ okòro, ditele fô daatuma. 12 Gâlâ ke gâ bâ ka Yesu mô be ye okòro ditele daatuma, gâ e we dæyæyâ e ku ãã ka wô nkalan e tiri ade-kpen powu e ye bânæ boo koro. 13 Okoro æ yâ taà ye okòro ditele fô daatuma tæ san wakûn tàà ma di wô-ænænfa fô akæ. 14 Yema tæna ma ditele gâtâ taà sara daanæ gakpaakpa gâtûnkwa nyagæ gaanæ, mô ditele gâtâ daà bã ba fô dææ bûnûn gâ tææ nya. 15 Okoro æ yâ taà dama Yesu wo koro ti sila Wurubwarâ, fô wàà mâ anlâ gedi gâtâ tææ tâ wô duwi n di duwi. Nyawû n di tiinyun waade-dôlâ gâtâ tì de tii tiri Wurubwarâ diyere. 16 Æ mâ ade-kpara, yàà kpà bâwôlôn, fô yàà yo yaanyan gâtâ î ba fô yaanæ æ tâ bâwôlôn, yema gâlâ gaade n te di Wurubwarâ gûnûn. Wù we anlâ gedi gâtâ tææ tâ Wurubwarâ fô. 17 Æ nûn yææ bândærâ baakûn yàà warama koro æ tâ bâ, yema âbâ n tâ nya yii koro, gâ duwi dækæ Wurubwarâ èè lila bâ yii koro gaade. Gengyi ì bù bâ fô, bàà mâ bôô gûtûn ôsâ waanæ, mô gengyi in bù bâ fô, bân nan mâ gæ ma ôsâ, gâ âyæ mô æn nan wura tònô i ye waanæ. 18 I tiri onyun æ tâ tæ! Tî nyî gâtâ taamænâ î dô kyâkyâ, gâ tii

len tàà mà ade ma yii-isele ade powu yaanæ. 19 N biri n tâ fô yæ gepepe gâtâ yàà tiri onyun æ tâ Wurubwarâ, fô nan wura koro n biri n ba yaakûn bilen. 20 Wurubwarâ n di Olila powu Wuute, gâ âwô na tölà Tiifonte Yesu Kirisito gâtâ ââ nya tii koro gepepe anlâ bâýâran bôônyalâ fô e ye bekulâ baanæ. Wû san ma wo diku dætôkô ma wô nkalan fô gâ Wurubwarâ dikola gâtâ â ta, gâ dî sa gakpaakpa fô di bè sere gakpa. 21 N tâ fô alâ, Wurubwarâ â tâ yæ gænyan-kpara-kamasâ gâtâ gaà kpà yæ yàà talæ æ mà wo gelenbi. Â dama Yesu Kirisito wo koro â kpà yæ, fô yàà mà ade gâtâ ii di wô gûnûn. Âwô Yesu Kirisito na kûtûma diyere dii getiri gakpaakpa. Wû ba gâlâ. 22 Mææn bânæ, n tâ fô yæ alâ, i wura oturu æ nûn ade bârââ gâtâ na âwara ñ de n tâ sa yæ koro geton lâ. 23 N te len yàà nûn alâ, be tiri tææwôlôn Kirisito-te Timoti be ye dikwo dææ gâtan fô waanæ. Gengyi ã ba bilen, gâ n tâ ba yaakûn fô, âã fæya ma nmæ â ba. 24 Æ sa yææ bândærâ, ma Kirisito bete fô powu onyun. Bânæ gâtâ be ye Itali gâtûnkwaæ gaanæ fô powu bââ sa yæ onyun. 25 Wurubwarâ â bwala âyæ powu èè yela yææ gama. Wû ba gâlâ.

James 1

1 Gækpa nyagæ gi ye nmæ Yakobo gâtâ ñ di Wurubwarâ, ma Efonte Yesu Kirisito bôôsaranyan fô maakûn. N tâ âwara gæ n tæyâma âyæ Kirisito bete gâtâ i ye tiitu Isareli akpara fwo-anyôô fô yaanæ, gâ æ yasæ fô powu. N tâ sa âyæ powu onyun! 2 Mææn bânæ, gengyi ade-welâ kpekpesi î ba yii-isele yaanæ fô, æ yâ wàà mà yæ gâ ôsâ gepepe. 3 Yema î nyî gepepe gâtâ gengyi bã kârâ yii getodi gâlâ fô, âwû n tâ yâ gâ ææ talæ i ton koro i yela. 4 Gâ wù di gâtâ yàà ton koro i yela gâlâ æ ma ye. Î mà gâlâ fô, yàà dan i pe i sere gakpa gâtâ gænyankæ gæn nan kuruma. 5 Mô gengyi yaanæ âkæ ee len gâsâyæ fô, â fô Wurubwarâ. Wurubwarâ âã ka â tâ wô, yema ân ma gudon, gâ ââ tâ bânæ powu anyan, gâ ân taa nya bûnûn ade yaanæ. 6 Mô fô, gengyi ânæ fô ã fô wô fô, wù di gâtâ èè to e di alâ, wô gûlô gaà kya. Â kara to iworo, yema ânæ gâtâ ee to iworo fô, è we anlâ âpû butu gâtâ gifiyæ gææ gbârâ bû bû san bû ba fô. 7 Gâlâ wûûnæ âtôkô â kara sa amænâ alâ èè wura gænyankæ e ye Efonte Wurubwarâ wakûn, 8 yema

wamæn lâ i yo akpen anyôô, gâ æn taa talæ æ gyaga ade-kælæn yii koro wade-mâlâ yaanæ. 9 Kirisito-te gâtâ ân ma anyan fô, wù di gâtâ èè di ôsâ, yema Wurubwarâ â wârâ bûma wô gatala. 10 Gâ âwô gâtâ ã ba anyan fô, wù di gâtâ èè di ôsâ gâtâ Wurubwarâ â warama wô gataen, yema eè bo e ku â da anlâ gâtâ afa ææ bwæ, gâ yaafwâ ææ nûn fô. 11 Ofila wûû ta, gâ wuunyun wûû mâ ôkâma, fô wû yâ afa fô æ bwæ. Wû mâ gâlâ fô, afwâ fô ææ nûn, fô æ mæna yææmææ. Gâlâ ke gâ waà mâ ânæ gâtâ ã ba anyan fô, yema ôkûna gâtâ wô bûnûn bû sæna ã san ââ mâ wô gûtûn fô eè ku e lulu. 12 Ânæ gâtâ ee we ade wô dæsarabi daanæ, gâ ââ talæ e ton koro e yela onyun wuu geten ade-welâ ætôkô yaanæ fô, gâlâ gæænæ n ba ôsâ wuu gedi. Yema gengyi ânæ fô ã talæ e yela gâkârâ-nya gætôkô gaanæ â ma ye fô, eè wura nkpa ma gingyebi gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alâ âã tâ âbâ gâtâ bè len wô fô. 13 Gengyi onyun wuu geten wûkæ wû ba âkæ wosele waanæ fô, â kara dô alan, “Wù di gâ Wurubwarâ n te ten mæ onyun.” Yema âkæ âân talæ e ten Wurubwarâ onyun ãã mâ ade-kpen, gâ Wurubwarâ mô ân taa ten âkæ onyun. 14 Mô fô, gengyi onyun wuu geten wûkæ wû ba âkæ wosele waanæ fô, wù di gâ ânæ fô wo koro-kpaba waade-lenlâ n tâ sa wô amæn lâ-kpen, gâ ii tiira wô, fô æ gban wô. 15 Koro-kpaba waade-lenlâ n tâ môma dæmæn lâ-kpen dææ gâsa. Gâ dæmæn lâ-kpen dææ gâsa n tâ môma ade-kpen yææ gâmâ. Gâ ade-kpen yææ gâmâ mô î wârâ sô fô, ææ ka diku æ ba. 16 Mææn bânæ-lenlâ, æ kara yâ bàà gban yæ! 17 Gænyan-kpara-kamasâ ma gænyan-tâlâ-kamasâ gâtâ i pe i sere fô i ye gâ gatala. Anyan ætôkô powu æ waran i ye gâ Wurubwarâ gâtâ è di gâamaæ powu gii duyû fô wakûn. Âwô gâ gefoma gækæ gæn ma wanæ, gâ dibilin dækæ dæn ma wanæ. 18 Gâ wù di âwô gbagba wo gelenbi gaanæ gâ â dama Wanyun-gyebi gâtâ î sa waanæ fô yii koro e wo tæ afufon, gâtâ tàà bã mâ anlâ wanyan-fon gâtâ âã mâ fô powu yaanæ anyan-gyangbasâlâ. 19 Mææn bânæ-lenlâ, æ yâ yaanæ-kamasâ ãã mâ ôsa ma ade yææ gânûn. Mô fô, æ kara mâ ôsa ma gâtabûrû, gâ æ kara ka owurufa bilen-bilen. 20 Yema ânæ wowurufa wûû gâka wûn taa yâ wô ãã mâ ade gâtâ î tûna Wurubwarâ bûnûn. 21 Gâlâ wuu koro æ lanla koro i ye dædææ daade-kamasâ yaanæ, fô yàà kere omiri-kpen waade æ ya. Fô yàà warama koro gataen i to Wurubwarâ Ade gâtâ â ka â sa yiituru yaanæ

fô. Ade ætôkô nan talæ i to yæ nkpa. 22 Æ mâ anlâ gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô ii wulà fô. Æ kara nûn yæ tun-tun. Gengyi î nûn gâ Ade fô tun-tun bærâ fô, fô ææ gban gâ yii koro. 23 Gengyi ânæ âkæ ââ nûn gâ Ade fô, mô ân taa mâ anlâ gâtâ Ade fô ii wulà fô, ânæ fô è we anlâ ânæ gâtâ ââ nya wo koro diigu anæ, 24 gâ ee we anlâ gâtâ è we. Mô gengyi è bo e kpe e ye dükô fô, e finla anlâ gâtâ e we fô. 25 Mô ânæ gâtâ ââ nya Kirisito Wose-dærâ gâtâ wûû yâ bânæ bee wura boo koro gepepe fô, gâ ee ton koro â kasæ Kirisito Ade ôya-kamasâ fô, gâlâ gæænæ ã ba ôsâ wuu gedi ade-kamasâ gâtâ ââ mâ fô yaanæ. Nka alâ ââ nûn Kirisito Ade fô tun-tun, fô e finla, mô ââ ka Kirisito Ade gâtâ ââ nûn fô â mâ ade. 26 Ânæ âkæ ã sa yaanæ gâtâ ee kpèlè wo koro Wurubwarâ wôsûmalâ-kpara? Gengyi ânæ fô ân taa talæ â nya wô gâtâbûrû gaanæ bærâ fô, wo Wurubwarâ dæsûma fô di di tun-tun, gâ ââ gban koro. 27 Wurubwarâ dæsûma gâtâ dî tûna, gâ dii di Tiite Wurubwarâ gûnûn fô n di gâtâ bânæ bàà kpà akpenabi, ma bâkpaensô baayenpu-de yaanæ, fô bàà nya gepepe gâtâ gâtûnkwaâ nyagæ gaade-karan-karan æn nan sa bâ dædææ.

James 2

1 Mææn bânæ, ì di gâ bânæ gâtâ i to Tiifonte Yesu Kirisito gâtâ è di gingyebi giifonte fô i di. Gâlâ wuu koro æ kara mâ diligi ma bâwôlôn! 2 Æ ka wû alâ ânæ âkæ gâtâ ã sa ngba-kpara ma sæka butola â ba yii getumakûn. Dükô fô eyenpu âkæ gâtâ ã sa ngba gâtâ æn ma ômææ, gâ î ba adææ fô mô e bè ye. 3 Gengyi î ka gebù-dærâ æ tâ âwô gâtâ ã sa ngba-kpara fô, gâ î dõ wô alan, “Oo, bã sara gâbæya-kpara gii koro nfan!”, gâ gengyi î dõ eyenpu fô alan, “Awô, ma sara iyon yii koro lâ, abââ dætaa dii koro lâ!” fô, 4 æn taa mâ diligi ma bâwôlôn gafô? Gengyi î mâ gâlâ fô, i ye ì de gâ amænlâ-kpen ææ kârâ bânæ. 5 Mææn bânæ-lenlâ, æ sæ aten maakûn! Wurubwarâ e tiri bânæ gâtâ bè di beyenpu gâtûnkwaâ nyagæ gaanæ gâ be to wô be di fô gâtâ bàà wura boo koro, yema bàà bè di wo bogyu gâtâ â dõ baade â sæ alâ ââ tâ âbâ gâtâ bee len wô fô. 6 Mô fô, beyenpu ben di gænyankæ yææ bûnûn, gâ ii bù bânæ gâtâ bã ba koro. Nka âbâ gâtâ bã ba koro fô n tâ mâ yæ ayen fô? Nka âbâ n te ti tiira yæ bâ ma

sa gôdô gaanæ fô? 7 Nka âbâ ke n tâ dô ade-karan-karan bâ gyaga Yesu Kirisito gingyebi gii diyere gâtâ ì de fô dii koro fô? 8 Efonte Yesu Wose-dærâ gâtâ wü sa Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ n di alan, “Len aawôlôn anlâ aa koro!” Gengyi î nya, gâ ì di gâlâ giise-dærâ nyawû wuu koro gepepe fô, ææ mâ gâ ade gâtâ î kôlô. 9 Mô fô, gengyi î mâ diligi fô, wuu wùlà alâ ææ mâ ade-kpen, gâ Wurubwarâ wo-Ise fô yaà tin yæ dæpwâ alâ æ nün Wurubwarâ wo-Ise fô yii koro. 10 Yema gengyi ânæ è di Wurubwarâ wo-Ise fô powu yii koro, gâ ã nün wûkælæn wuu koro fô, fô â nün wo-Ise fô powu yii koro. 11 Yema âwô gâtâ â dô alan, “Kara ye aasô, abââ aasan gama!” fô, âwô ke na dô alan, “Kara wolo ânæ!” Gâ ma gâtâ aan ye aasô, abââ aasan gama gba fô, gengyi à wolo ânæ fô, fô a nün Ise fô yii koro gafô. 12 Ì di gâ bânæ gâtâ Wurubwarâ âã ka gâ Wose-dærâ gâtâ wûû yâ bânæ bee wura boo koro fô â dô yææ gôdô. Okoro æ nya yii gâtabûrû gaanæ, ma yaade-mâlâ yaanæ gepe! 13 Yema gengyi ânæ âkæ en wula bânæ boo gutunkoro fô, Wurubwarâ mô âã dô ânæ fô wô gôdô gâtâ ân nan wula wo gutunkoro. Mô fô, Wurubwarâ gutunkoro gii gewula wü sô da wô dæpwâ dii getin. 14 Mææn bânæ, gengyi ânæ âkæ ã dô alâ ã ba getodi, mô ân taa mâ ade ækæ e wùlà fô, anün yææ tônô gâ ã ba? Getodi gætôkô gî talæ gi to wô nkpa abââ? 15 Æ ka wû alâ Kirisito bete bâkæ bã sa gâtâ bân ma anyan-salâ, ma anyan-dilâ. 16 Mô gengyi yaanæ âkæ ã dô gâlâ wûû bânæ fô alan, “Wurubwarâ e yela yææ gama! Æ sara gepe!”, gâ ân tâ bâ anyan gâtâ bee len fô, anün yææ tônô gâ wü ba? 17 Gâlâ ke gâ getodi mô gi we. Gengyi ade-mâlâ ækæ æn fæya ma getodi fô, fô getodi fô gæn ma tônô âkæ. 18 Ânæ âkæ ââ talæ â dô alan, “Awô à ba getodi, gâ nmæ mô, ñ ba ade-mâlâ. Tiri aa getodi fô, gâtâ gæn ma ade-mâlâ ækæ fô wùlà, fô nmæ mô, nan ka maade-mâlâ n tiri miin getodi n wùlà.” 19 Aa to a di gâtâ Wurubwarâ-kælæn n sa. Âwû lâ! Wurubwarâ wokengbelilâ bâsalâ fô gba bee to gâlâ be di, gâ boo koro gææ gbârâ bâ. 20 Enyimapulâ! Aa len gâtâ bàà tiri be wùlà wô bâ fæya alâ, gengyi ânæ getodi gæn taa yâ âã mâ ade fô, fô getodi fô giinyun wu ku? 21 Nka tiitu Abiraam wade-mâlâ na yâ gâ Wurubwarâ e to wô â sa alâ wade î tûna wô bûnûn? Abiraam e to Wurubwarâ e di okoro en terema gâtâ nafô ãã ka wobi Isaki â tâ Wurubwarâ gedi. 22 Nka à we gâtâ wo getodi, ma

wade-mâlâ powu î san ma bâwôlôn? Wade-mâlâ fô na yâ gê wo getodi fô gi pe gi sere. 23 Wade-mâlâ æ yâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ ba waanæ. Ade fô n di alan, “Abiraam e to Wurubwarâ e di, okoro Wurubwarâ e to wô â sa alâ, wade î tûna wô bûnûn.” Gâlâ wuu koro Wurubwarâ e kpèlè Abiraam alâ wôwôlôn. 24 Nka ii we gâtâ wü san ma ânæ wade-mâlâ yii koro gê Wurubwarâ ee to wô â sa alâ, wade î tûna? Nka ii we gâtâ wûn san ma gê getodi giiko? 25 Gâlâ ke gê ade-mâlâ na yâ gê Wurubwarâ e to fotoli-na gâtâ bee kpèlè Raaba fô â sa alâ wade î tûna wô bûnûn fô, yema Raaba e ton Isareli bete bôô bânæ-salâ fô gisela, gê â kpà bâ be wura osele be serenti be ye Yeriko ditele daanæ ma osele-fon. 26 Gâlâ wuu koro gengyi ade-mâlâ æn fæya ma getodi fô, fô getodi fô giinyun wu ku. Wù bo wù we anlâ gâtâ gengyi ôâââ wûn ma ânæ wanæ fô, fô ânæ fô e ku fô.

James 3

1 Mææn bânæ, æ kara yâ yaanæ kpekpesi yææ bûnûn bàà sæna alâ yaà mâ ade yii bewùlâlâ. Yema î nyî gâtâ Wurubwarâ âã dõ âtæ gâtâ tì di bewùlâlâ fô tææ gôdô gàà mâ ôkâma da bânæ tun-tun fô. 2 Âtæ powu tii ti tutu isele kpekpesi yaanæ. Gengyi âkæ ã sa gâtâ een te tutu wade-dôlâ yaanæ â nya fô, âwû bærâ, ânæ fô e pe e sere, gê âã talæ e ton wo koro powu. 3 Bââ tæ sa abengyi æâûn boo-inyun be tiira, fô wàà yâ bàà nûn boo befonte baakûn. Gengyi bã sa bâ æâûn gâlâ fô, ôkûn-kamasâ gâtâ bè len abengyi fô yàà san fô, bââ talæ be fi-fi bâ. 4 Gâlâ ke gê wù we tâ ækûlæ-dærâ-dærâ gâtâ ææ san butu buu koro lâ. Ma gâtâ î læ gepepe, gê afiye-dærâ ñ de yæ î san fô, gænyan pææ gækæ gê bâpalalâ fô bè de bee fi-fi yæ bâ san ækûn-kamasâ gâtâ bè len. 5 Gâlâ ke gê wù we tâ gælæma mô. Gi di gænyan pææ gepepe ânæ-nyalâ wanæ, mô gî ba onyun-fole. Æ bô æ nya anlâ gâtâ ôtan-pæælâ wü talæ wü yâ gækan-kpatakpæræ gàà gye kæræ-kæræ. 6 Gâlâ ke gê gælæma mô gi we koro-kpaba wûû-ækûn kperen-kperen fô yaanæ. Gi we anlâ gæfææ gâtâ ade-kpen i di gæ. Gî talæ gæ sa koro-kpaba powu dædææ, gê gî talæ gæ yâ ânæ dæsarabi daade powu yàà mæna. Gi we anlâ ôtan-dærâ gâtâ wûn taa ku, gê wu ye gê

dæyæyâ gakpaakpa dæætan waanæ fô. 7 Bânæ bââ talæ bâ gyôlô bânan kpekpesi anlâ bâsæsæra, ma bânan gâtâ bââ kpææ baaboro yii koro, ma butu bûû bânan, fô bâ yâ boonundu wu foma wû bã kûtûma ma bânæ bôô gâsara. 8 Mô ânæ âkæ ân talæ â gyôlô gælæma. Gælæma gî ba geton-fele. Gâ ade-kpen, ma diku æ yôn gaanæ. 9 Gælæma gâ tææ ka ti sila Tiifonte ma Tiite Wurubwarâ. Mô âgæ ke gâ tææ ka tæ fwala tææwôlôn âbâ bânæ-nyalâ gâtâ Wurubwarâ â mâ bâ âwô gbagba wonundu waanæ fô. 10 Onyun gâtâ bè de bââ dõ asilabi fô, âwû ke gâ bè de bââ fwala! Mææn bânæ, wun di gâtâ wàà ba gâlâ. 11 Butu ma ôsâ, ma butu ma olòlò bûûn talæ bu ye ditiribun-kælæn daanæ. 12 Mango oyon wûûn talæ wû lûn paya, gâ akutu ææn talæ lûn mango. Gâlâ ke gâ butu-kpara bûûn talæ bu ye âpû butu ma bûbôlâ fô baanæ. 13 Gengyi âsâyælä gâtâ ââ nûn ade yaanæ âkæ ã sa yaanæ fô, â yâ wô dæsarabi-kpara, ma wô gâwarama-koro, ma wade-mâlâ gâtâ i ye wô gâsâyæ gaanæ fô yàà tiri wonundu fô wu wùlà. 14 Mô gengyi î ba gænæn-sæya-kpen, ma gediko yiituru yaanæ fô, âwû bærâ, wun ma gâtâ yàà bûma koro gatala æ sù ade gâtâ î sa waanæ fô. 15 Gâlâ gaade æn san ma gâsâyæ gâtâ gi ye gatala. Gi di gâ gâtûnkwa gaanæ gææ gâsâyæ gâtâ gi ye gâ ânæ wonundu-kpen fô waanæ, gâ gi di Wurubwarâ wokengbelilâ gâsâyæ. 16 Yema gengyi gænæn-sæya, ma gediko î sa bânæ baanæ fô, gâlâ gâ gâlanla-koro ma bâwôlôn, ma ade-kpen-kamasâ mô ææ sara. 17 Mô gâsâyæ gâtâ gi ye Wurubwarâ wakûn fô bærâ, gî kôlô, gâ gæn ma dæmænâ-kpen. Âwû n di gænyan gâtâ wù gyegeye. Gâlâ gææ gâsâyæ gææ tâ olila mô, gâ gi biri gææ yâ ânæ ââ warama koro gatæn, gâ ââ mâ ôdôsâ waade. Gâsâyæ fô gææ yâ ânæ ee wula bânæ boo gutunkoro ôya-kamasâ, gâ gææ yâ ââ mâ ade-kpara. Gâlâ gææ gâsâyæ gæn ma diligi, gâ gæn ma didebila. 18 Gâ bânæ gâtâ bââ yâ olila wûû ba bânæ boo getite fô baade gâtâ bââ mâ olila waanæ fô yàà ka ade-kpara kpekpesi æ ba.

James 4

1 Anûn n tâ ka akpa ma ilolo æ ba yii getite lâ? Wù di gâ yii koro-kpaba waade-lenlâ gâtâ ì de yæ ii tiira fô n tâ ka akpa ma ilolo fô æ ba. 2 Yææ

bûnûn bû sæna ii len anyan ækæ, mô æn taa wura yæ. Gâlâ wuu koro ii wolo bânæ. Yææ bûnûn bûû sæna bânæ baanyan, mô yææ gûlô gæn taa kya. Gâlâ wuu koro i lolo, gâ ææ kpà. Æn taa wura anyan gâtâ ii len fô, yema æn taa lila Wurubwarâ. 3 Mô gengyi i lila wô fô, yææ gûlô gæn taa kya, yema æn taa ka amænâlâ-kpara i lila wô. Ii lila wô anyan gâtâ yaà ka i di gâ âyæ gbagba yii gelenbi, okoro gâ æn taa wura fô. 4 Ì bo i we anlâ ânanæ gâtâ ee ye wôsan gama. Ææn nyî alâ, gengyi ânæ âkæ ã yâ gâtûnkwa gaanyan i wolo wo duyu fô, wuu wùlà alâ ââ kyûn Wurubwarâ? Gâlâ wuu koro gengyi ânæ âkæ ã yâ gâtûnkwa gaanyan i wolo wo duyu fô, ââ mâ wo koro Wurubwarâ wôkyûnlâ. 5 I finla gâtâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ æ dõ alan, “Wurubwarâ Gifiye gâtâ â ka â sa taanæ fô gii ku ade-kpara yii diku”? Abââ î nyî alâ, â dõ ade fô tun-tun? 6 Mô Wurubwarâ ââ tâ tæ gâbwala-dærâ. Gâlâ wuu koro gâ Wade-âwaralâ fô i biri æ dõ alan, “Wurubwarâ ââ sù âbâ gâtâ bââ bûma koro gatala fô osele, mô ââ bwala âbâ gâtâ bâ warama koro gatæn fô.” 7 Gâlâ wuu koro æ ka yii koro æ sa Wurubwarâ gatæn! Æ sù Wurubwarâ wokengbelilâ fô osele, fô èè serenti e ye yaakûn. 8 I kpe æ gbâma Wurubwarâ, fô Wurubwarâ mô èè kpe â gbâma yæ! Âyæ ade-kpen yææ bâmâlâ, i fere yaalô! Âyæ gâtâ ææ nya bûnûn bûnyôô-bûnyôô fô, i tiri ade-kpen i ye yiituru yaanæ, yàà wura amænâlâ-kpara! 9 I nu koro gepepe yaade-kpen yii koro, fô dækpûkpû dàà sere yæ, fô yàà wula! Æ yâ yææ gæmûû fô gàà biligi gewula, fô yææsâ fô wàà biligi olòlò! 10 Æ warama koro gatæn æ tâ Efonte Wurubwarâ, fô ãã bûma yæ gatala. 11 Mææn bânæ, æ kara san æ dõ ade-kpen æ gyaga bâwôlôn boo koro! Gengyi âkæ ã dõ ade-kpen â gyaga wôwôlôn wo koro, abââ è tin wôwôlôn dæpwâ fô, fô ee wùlà alâ ã nyî da Wurubwarâ wo-Ise fô, gâ ee tin Ise fô dæpwâ gafô. Yema Ise fô æ dõ alan, “Len aawôlôn anlâ aa koro!”. Gengyi ânæ âkæ è tin Ise fô dæpwâ fô, wuu wùlà alâ ân mænæ taa ni di Ise fô yii koro, mô è di gâ Ise fô yææ dæpwâ diitinlâ. 12 Wurubwarâ woko-kwan n di Ise yæætâlâ ma dæpwâ diitinlâ. Âwô woko-kwan n talæ e to bânæ nkpa, gâ ã talæ â mæna bâ ma bôôkala. Nkele awô n di ânyan gâtâ aa tin aawôlôn dæpwâ? 13 Nkele, æ nûn maakûn, âyæ gâtâ ææ tæ dõ alâ, “Ǹdò, abââ gæsa taà tô tæ san ditele nyadæ abââ dido daanæ tæ ma sara gækyan ti di gæyâ ti len kôba” fô. 14

Ææ tæ dō gâlâ, mô ææn nyî ade gâtâ yàà tama yæ gæsa gba. Lan gâ yaawi ì we? Ì bo ì we gâ anlâ ditinlâ gâtâ dii tin, mô dæn taa di awi fô dæ yasæ fô. 15 Gænyan gâtâ wù di gâtâ yàà dō n di alan, “Gengyi Wurubwarâ è yera fô, taà mâ nyawû, abââ nyawû.” 16 Mô ææ bûma koro gatala, gâ ii wùlà koro. Gewùlà koro gætôkô powu gææn kôlô. 17 Gâlâ wuu koro gengyi ânæ âkæ ã nyî ade-kpara gâtâ wù di gâtâ ãã mâ, gâ ân mâ fô, gâlâ gæænæ fô â mâ ade-kpen.

James 5

1 Nkele, âyæ gâtâ î ba koro fô, æ nûn maakûn! I wula, fô yàà sa amænâ, yema dæyæyâ daade daà bã nûn yii koro. 2 Yææ kôba gâtâ î ba fô waà bã mâ tun-tun, gâ bâkpakpa baà mæna yaayan ma ngba fô. 3 Yææ sæka-sæya ma sæka fututu anyan fô powu yàà gyu akankandûrô (akangba). Akankandûrô fô yàà tiri yiinundu-kpen fô i wùlà, gâ yàà mæna âyæ gbagba anlâ gâtâ ôtan wuu kuma anyan lâ. Wûûn kôlô gâtâ yàà karama koro gaanyan æ sæ gâ awi-sûlâ ôkûna gâtâ Wurubwarâ ãã dō ânæ-kamasâ gôdô lâ yaanæ. 4 Bânæ bâ mâ gûtûn yii-ili yaanæ bâ tâ yæ, mô in le bâ gutoro. Æ nûn bôô gâtûrûn! Âbâ gâtâ bâ kpa yii-ili yaanyamanyan fô boo gewula gi gyu Efonte Wurubwarâ gâtâ è di Ôkâma powu Wuute fô wakûn. 5 Dæsarabi-kpara gûsô, ma ôsâ-dærâ waanæ gâ æ sara gâtûnkwa gaanæ. Ii di anyan-dilâ-kpara gepepe æ sa koro alæ i so Wurubwarâ dæpwâ dii getin. Ì we anlâ âmûû gâtâ e di â sa koro alæ e so gewolo. 6 I tin bânæ gâtâ boo-isele î tûna Wurubwarâ bûnûn fô dæpwâ, gâ ôkûna gâtâ bân tô be yela yii koro osele wûkæ waanæ gba fô, i wolo bâ. 7 Mô âyæ mææn bânæ, i wura oturu i yela kûtûmaa Efonte Yesu ãã ka â ba. Æ nya anlâ gâtâ âfûnlâ ee wura oturu e so kûtûmaa âsûn-gyangbasâlâ, ma âsûn-kûnalâ ãã nûn â sa woli wanyan. Ee wura oturu e so kûtûmaa wanyan fô yàà lûn abi. 8 Âyæ ke i wura oturu, fô yàà yela kin-kin, yema Efonte Yesu gâba fô gæ gbâma. 9 Mææn bânæ, æ kara tûrûn ma bâwôlôn! Nka gâlâ fô, Wurubwarâ è tin yæ dæpwâ. Dæpwâ diitinlâ fô â gbâma ma gâba. 10 Mææn bânæ, æ kûna Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô gâtâ be we dæfana, yema bâ tabûrû Efonte Wurubwarâ diyere daanæ fô. Æ kasæ bâ

anlâ gâtâ be wura oturu be yela dæyæyâ daanæ fô. 11 Tii sila âbâ gâtâ be wura oturu be yela dæyæyâ daanæ fô. Bâ dō yæ anlâ gâtâ ete gâtâ bee kpèlè wô Yobu fô e wura oturu ôkûna gâtâ ã sa dæyæyâ daanæ fô. Gâ bâ dō yæ anlâ gâtâ Efonte Wurubwarâ e le wô gutoro-kpara. Nyawû wuu wùlà anlâ gâtâ Efonte Wurubwarâ ã ba duwe-lila, gâ ee we bânæ boo gutunkoro. 12 Mææn bânæ, ade gâtâ n te len yàà nyænla gepepe fô n di alâ, æ kara kan ntam! Æ kara ka gatala, abââ gâtûnkwa, abââ gænyankæ æ kan ntam! Gengyi ì len yàà yera alâ ææn fô, æ dō alâ ææn, gâ gengyi ì len yàà terema alâ kwa fô, i terema alâ kwa. Æ kara ka gænyankæ æ fæya! Nyawû waà yâ yæ æn nan nûn dæpwâ dii getin waanæ. 13 Gengyi yaanæ âkæ ã sa ade yaanæ fô, e tiri onyun â tâ Wurubwarâ! Gengyi yaanæ âkæ wo koro wû nûn wô fô, â nûma ænûn e sila Wurubwarâ! 14 Gengyi âkæ ã sa yaanæ gâtâ ee yeba fô, e kpèlè Kirisito bete bândærâ fô bàà bè tiri onyun bâ tâ wô, bàà sîrû wô bûnô Efonte Yesu diyere daanæ! 15 Gâ gengyi bè tiri gâlâ wuunyun getodi gaanæ fô, eyebalâ fô wo koro gaà nûn wô. Efonte Yesu âã kya wô geyeba ãã tōlà wô, gâ gengyi â mâ ade-kpen ækæ fô, Efonte Yesu âã ka yæ â kyâ wô. 16 Gâlâ wuu koro i tiri ade-kpen gâtâ æ mâ bâwôlôn fô æ dō bâwôlôn, fô yàà tiri onyun æ tâ bâwôlôn, fô Wurubwarâ èè wura â kya yæ ayebabi. Gengyi ânæ gâtâ wade î tûna Wurubwarâ bûnûn è tiri onyun fô, wonyun-tiri fô wü ba onyun-tan. 17 Wurubwarâ wôtabûrûlâ Eliya è bo è di ânæ-nyalâ anlâ âætæ. E yela kin-kin e tiri onyun gâtâ âsûn â kara nûn. Gâ âsûn e yela gâtûnkwa fô gaanæ gâlââ bækyan bisiyee ma ôlæyâ. 18 Âwû gâ e ni biri e tiri onyun, gâ âsûn â tana, gâ anyan i ye gâtûnkwa gii koro, gâ æ lûn abi. 19 Mææn bânæ, wü talæ wû ba alâ yaanæ âkæ ãã kpatae e ye Wurubwarâ wosele gâtâ wü tûna fô waanæ, fô edo èè birima wô â ba waanæ. 20 Æ kûna alâ, gengyi âkæ è birima ânæ-kpen fô e ye wo-isele-kpen yaanæ fô, gâlâ gæænæ fô e to ânæ-kpen fô nkpa e ye diku gakpaakpa daanæ, gâ waà yâ Wurubwarâ ãã ka ade-kpen kpekpesi â kyâ. Na ten nfan.

1 Peter 1

1 Gækpa nyagæ gi ye nmæ Petero gâtâ ñ di Yesu Kirisito wônæ-salâ fô

maakûn. N tâ âwara gæ n tæyâma âyæ Wurubwarâ bânæ gâtâ bâ yasæ-yasæ yæ, gâ ì di besela Ponto, ma Galatiya, ma Kapadokiya, ma Asiya, ma Bitiniya ntûnkwa yaanæ fô. 2 Nte Wurubwarâ â fûrûma â mâ wamænâ, gâ e tiri yæ, gâ â dama wo Gifiye fô gii koro â mâ yæ wô bânæ gâtâ e kpèlè bâ â pæna â sæ â tâ koro. Â mâ gâlâ, fô yàà bù Kirisito, fô wô nkalan ãã kpa yæ dædææ. Wurubwarâ â bwala yæ gepepe, fô ãã tâ yæ olila-dærâ â fæya! 3 Æ yâ taà sila Wurubwarâ gâtâ è di Tiifonte Yesu Kirisito wote fô! E wula tii gutunkoro gepepe. Gâlâ wuu koro â dama Yesu Kirisito gâlama-tô ye bekulâ baanæ fô wuu koro â tâ tæ nkpa-fon. Nkpa-fon nyawû wû yâ tæ ti wura bûnûn bûû gâgyagakûn gâtâ giinyun wûn nan ku. 4 Gâlâ wuu koro tææ bûnûn bü gyaga gâtâ tææ gûlô gaà kya anyan-kpara gâtâ Wurubwarâ â pæna â sæ wô bânæ gatala fô. Ì di anyan-kpara gâtâ æn taa mæna, gâ gænyankæ gæn nan talæ gæ sa yæ dædææ, gâ yiinyun wûn nan ku. 5 Yii getodi gii koro Wurubwarâ wôkâma wù tin yæ, gâ wûû nya yii koro gâlââ ma ye ôkûna gâtâ Nkpa-geto fô gaà ba. Wurubwarâ â mâ wamænâ â sæ gâtâ eè tiri Nkpa-geto nyagæ okòro awi-sûlâ ôkûna fô yaanæ. 6 Wù di gâtâ ade nyayæ yàà mâ yæ ôsâ. Mô nkenkele nyawû bærâ, nkæfô yaà wura i we dæyæyâ ôya bârââ wûkæ, yema bee ten yæ onyun isele kpekpesi yaanæ. 7 Ade-welâ nyayæ ææ ba, fô wàà tiri yii getodi fô giinundu gâtâ wü ba ôdûrû da sæka-sæya fô wu wulà. Mô sæka-sæya gâtâ wûn taa sara gakpaakpa fô gba pâ bàà we wuu gepepe fô, bââ sa wû ôtan waanæ bâ kârâ wû bâ nya. Gengyi ì yela yii getodi gaanæ kin-kin fô, waà ka gesila ma gingyebi, ma diyere wû ba duwi gâtâ Yesu Kirisito eè tiri koro e wulà fô. 8 Iin te we Yesu æ nya, mô ii len wade, gâ ma gâtâ æn taa we wô ma gûnûn nkenke nyawû gba fô, ii to wô ì di, gâ ii di ôsâ-dærâ gâtâ âkæ âân talæ â ka anyun-gyebi â dõ, 9 yema yaà wura yææ bâkala boo nkpa-geto gâtâ gi di gænyan gâtâ yææ bûnûn bü gyaga yii getodi fô gaanæ. 10 Wurubwarâ bâtabûrûlâ gâtâ bâ dõ Wurubwarâ gâbwala gâtâ gaà ba gæ tâ yæ lâ gaade fô be ton koro bâ kasæ gâtâ nafô bàà nyænla Nkpa-geto gætôkô gaade. 11 Kirisito Gifiye gâtâ gi di Wurubwarâ Gifiye gâtâ gi sa Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô baanæ fô gæ dõ bâ gæ sæ anlâ gâtâ wù di gâtâ Kirisito eè bè we dæfana pâ èè wura gingyebi gâtâ gaà bã ba dæfana fô dææ gama. Gâlâ wuu koro bâ sa

aniya gepepe, gâtâ bàà nyænla ôya-kæln waanæ gâtâ ade gâtâ Kirisito Gifiye fô gi wulà bâ fô yaà sere, ma anlâ gâtâ yaà bè sere. 12 Wurubwarâ e tiri e wulà bâ gâtâ ade gâtâ bââ dō fô in di tâ âbâ gbagba boo koro, mô i di tâ bânæ gâtâ baà ba bôô gama fô. Bânæ bôtôkô n di âyæ gâtâ ææ nûn ade nyayæ lâ. Ade fô n di Nkpa-geto Gaade gâtâ ñdò wûû batabûrûlâ mô bââ dō yæ Wurubwarâ Gifiye gæækâma waanæ lâ. Wurubwarâ â sa wo Gifiye gætôkô e ye gatala. Nkpa-geto Gaade fô i di ade gâtâ Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bā sa gatala fô gba bee len gepepe gâtâ bàà nyænla yaanæ. 13 Gâlâ wuu koro æ yâ yaamænâ yaanæ yaà dûrô gepepe ma ade yææ gâmâ, fô yaà yâ yææ bûnûn bàà dûrô. Æ yâ yææ bûnûn powu bàà gyaga Wurubwarâ gâbwala gaanyan gâtâ yaà bā mâ yiiyo Kirisito gebiri-ba gaanæ fô yii koro. 14 Gâtâ i di Wurubwarâ wo bebi gbagba gâtâ ææ nûn wakûn lâ, æ kara yâ dæsarabi-kpen gâtâ æ sara daanæ ôkûna gâtâ ææn nyî gænyankæ fô dàà næ mâ yææ dæsarabi. 15 Mô fô, anlâ gâtâ âwô gâtâ e kpèlè yæ fô ân ma dædææ lâ, âyæ mô, æ kara sara ma dædææ yaade-mâlâ powu yaanæ. 16 Yema Wurubwarâ â dō Wade-âwaralâ fô yaanæ alan, “Æ kara sa koro dædææ, yema nmæ nn ma dædææ.” 17 Ii ti tiri onyun i kpèlè Wurubwarâ alâ Nte. Âwô n tâ dō ânæ-kamasâ gôdô anlâ gâtâ ânæ fô wade-mâlâ i we, gâ ân taa nya âkæ bûnûn â dō gôdô. Gâlâ wuu koro ôkûna gâtâ i sa gâtûnkwa nyagæ gii koro anlâ besela lâ, æ ka gebù-dærâ æ tâ wô! 18 Î nyî gænyan gâtâ Wurubwarâ â ka e le gutoro, gâ wû yâ i to koro i ye dæsarabi gâtâ dæn ma tònô, gâ æ kasæ i ye yiiu âbâ baakûn fô daanæ. Î nyî gâtâ gænyan gætôkô gin di gâ gænyan gâtâ gaà talæ gæ mænâ anlâ sæka fututu abââ sæka-sæya. 19 Mô fô, gi di gâ Kirisito wô nkalan gâtâ ã ba ôyâkâma fô gâ Wurubwarâ â ka e le yii gutoro. Kirisito è bo è we anlâ âyâran gâtâ diyebabi, abââ dæpanæ dækæ dæn ma wo koro kpakpaakpa. 20 Pâgâ Wurubwarâ â mâ anyan powu fô, â fûrûma tiri Kirisito â sæ alâ eè bè ku e to tæ nkpa duwi dækæ. Mô yii koro fô, Wurubwarâ e tiri wô e wulà ôya-sûlâ ôkûna nyawô waanæ. 21 Wü san ma Kirisito wo koro gâ ii to Wurubwarâ gâtâ â tōlâ wô e ye bekulâ baanæ, gâ â sa wô gingyebi fô i di. Gâlâ wuu koro yii getodi ma yææ bûnûn bûû gâgyagakûn powu i sa gâ Wurubwarâ anæ. 22 N nyî gâtâ ii di ade gâtâ i sa waanæ fô yii koro, okoro yii koro wûn mænæ ma

dædææ, gâ î ba gænæ-len gbagba tâ yææwôlôn âbâ Kirisito bete fô. Nkele bærâ, æ nya gâtâ yàà len bâwôlôn gepepe i ye yiituru yaanæ! 23 Wurubwarâ e wo yæ afufon. Mô fô, nyawû wûn san ma gâ ânæ-nyalâ gâtâ ân nan sara gakpaakpa lâ wo koro gâ e wo yæ. Mô fô, wü san ma gâ Wurubwarâ Ade gâtâ î sa, gâ æn taa were, gâ æn taa foma kpakpaakpa fô gâ e wo yæ. 24 Anlâ gâ Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Bânæ-nyalâ powu bè we anlâ dæfa, gâ boo ginyebi powu gi we anlâ afa fô yaafwâ. Dæfa fô dii ku, gâ daafwâ fô mô ææ kpûkpa æ nün. 25 Mô Wurubwarâ Ade fô bærâ, yaà sara gakpaakpa.” Ade ætôkô n di Nkpa-geto Gaade gâtâ bâ bã dõ yæ fô.

1 Peter 2

1 Gâlâ wuu koro i tiri ade-kpen-kamasâ i ye yii koro gaanæ! Æ kara ni di didebila. Æ kara yili koro! Æ kara mâ gænæn-sæya! Æ kara næ mæna bânæ baayere! 2 Ôya-kamasâ waanæ fô, æ yâ Wurubwarâ Ade yiiko gâtâ gænyankæ gæn fæya yaanæ fô yàà gbârâ yæ ômææ gepepe anlâ gâtâ dænyûn dii butu bù we tâ bebi fô. Gengyi î mâ gâlâ fô, waà yâ yàà talæ æ dan yii getodi fô gaanæ, fô yàà kûtûma ma nkpa-geto fô, 3 yema âyæ gbagba æ dæya i we anlâ gâtâ Efonte ã kôlô. 4 Æ ba Efonte Yesu Kirisito wakûn! Âwô n di nkpa duyû. È we anlâ dætaa gâtâ bânæ ben to bâ sa alâ di di gænyankæ fô, mô Wurubwarâ na tiri wô gâtâ ee di wô gûnûn. 5 Âyæ mô i wura wô nkpa, gâ î we anlâ ataa gâtâ Wurubwarâ â ka e sere wo Dikwo-dærâ, gâ â mâ yæ wo gedi gææ bätâlâ gâtâ yàà dama Yesu Kirisito wo koro æ tâ wô gedi gâtâ gii di wô gûnûn. 6 Yema Wurubwarâ â dõ Wade-âwaralâ fô yaanæ alan, “Æ nya, ñ de dætaa dækæ n te sere Siyon odon wuu koro Yerusalem ditele daanæ. Di di Dætaa-dærâ gâtâ na tiri, gâ dii di gûnûn gepepe, gâ di de dikwo fô. (Dætaa fô di yela tâ Kirisito.) Ânæ-kamasâ gâtâ eè to wô e di fô, ân nan di ænænfa.” 7 Gâlâ wuu koro âyæ gâtâ î sangba ii to Kirisito i di fô bærâ, ee di yæ gûnûn gepepe. Mô âbâ gâtâ bân taa to Kirisito be di fô bærâ, ân taa di bâ gûnûn. È we tâ bâ anlâ “dætaa gâtâ dikwo dii beserelâ be terema, mô dæ bã mâ Dætaa-dærâ gâtâ âdæ n de dikwo fô di yela” fô, 8 gâ è we tâ bâ anlâ “dætaa gâtâ daà

yâ bânæ bàà kpataë, abââ dætaa walan-walan gâtâ daà yâ bânæ bàà saræ bâ nün.” Bâ saræ bâ nün, yema alâ ben to Wurubwarâ Ade fô be di. Wurubwarâ â wârâ mâ â sæ gâtâ gâlâ gâ waà ba boo koro. 9 Mô âyæ n di bânæ dikpi gâtâ Wurubwarâ e tiri fô. Ì di wo gedi gææ bätâlâ ma bengyebi, gâ ì di âwô wô bânæ gâtâ e kpèlè bâ â pæna â sæ â tâ koro. Ì di Wurubwarâ gbagba bânæ gâtâ e kpèlè gâtâ yàà wura i tiri wade gbaa-gbaa fô i wulà. Âwô na tiri yæ na ye dibilin daanæ, gâ â ka yæ â ba wô gââmaâæ-dærâ fô gaanæ. 10 Ôkûna wûkæ waanæ fô, nafô in di Wurubwarâ bânæ. Mô nkele, ì di wô bânæ gbagba. Nafô, in wura Wurubwarâ èè wula yii gutunkoro. Mô nkele, i wura e wula yii gutunkoro. 11 Mææn bânæ-lenlâ, gâtâ ì di besela, ma bendeni gâtûnkwaà nyagæ gaanæ lâ, n tâ fô yæ alan, i tiri koro i ye koro-kpaba waanyan-lenlâ gâtâ ii tiira yæ duwi n di duwi fô yaanæ. 12 Gâtâ ì si ma bânæ gâtâ ben to Yesu be di lâ fô, æ yâ yææ dæsarabi dàà mâ ômæraë. Âwû fô, gengyi bã dõ alan, “Kirisito bete nyabâ bè di gâ ade-kpen yææ bâmâlâ” fô, yaà yâ bàà we gâ yaade-kpara, fô wàà yâ bàà sila Wurubwarâ ôya gâtâ âã ba baakûn fô. 13 Efonte Yesu wo koro, æ warama koro gataen æ tâ gâtûnkwaà gii bugyu-kamasâ! Æ warama koro æ tâ egyu-dærâ gâtâ è di begyu fô powu boo duyu fô. 14 Æ warama koro gataen æ tâ gæfææ gææ bânýalâ mô! Âbâ gâ egyu-dærâ â sa gâtâ bàà san be tiira bânæ gâtâ bââ mâ ade-kpen fô giten, fô bàà sila âbâ gâtâ bââ mâ ade gâtâ î kôlô fô. 15 Yema Wurubwarâ gelenbi n di gâtâ yàà mâ ade gâtâ î kôlô æ ka æ sù bânæ gâtâ bâân nyî gænyankæ fô boo-inyun, ma bôô gâtâbûrû-fwa fô. 16 Æ sara anlâ bânæ gâtâ be to koro. Mô æ kara yâ yii koro gii geto fô gàà mâ osele gâtâ yàà ka æ mâ ade-kpen. Mô fô, æ sara anlâ Wurubwarâ bâsaranyan. 17 I bù bânæ powu, fô yàà len yææwôlôn âbâ Kirisito bete fô! I serenti Wurubwarâ, fô yàà bù egyu-dærâ! 18 Âyæ gâtâ ì di bâsaranyan ma bâsûgûgyan fô, æ warama koro gataen æ tâ yiifonte âbâ! I bù bâ gepepe, mô nka âbâ gâtâ bã kôlô, gâ bã yôlô fô booko, i bù âbâ gâtâ bã ba akpanyanyan fô mô! 19 Gengyi ânæ gâtâ wô bûnûn bü gyaga gâ Wurubwarâ gelenbi gii koro fô ã talæ e yela e we dæyæyâ gâtâ dæn kûtûma gâtâ èè we fô, âwû wuu di Wurubwarâ gûnûn. 20 Mô gengyi yaanæ âkæ ã mâ ade-kpen ækæ, gâ e wura wuu getiba, gâ ã talæ e yela e

to atibabi ætôkô fô, anûn yææ tônô gâ eè wura e ye waanæ? Mô gengyi yaade-kpara yææ gâmâ yii koro ii we dæyæyâ, gâ î talæ i yela fô, âwû bærâ, yaà di Wurubwarâ gûnûn. 21 Gâlâ gaade nyayæ yii koro gâ Wurubwarâ e kpèlè yæ. Yema alâ, Kirisito gbagba e we dæyæyâ yii koro. Â mâ gâlâ â sæ yæ, fô âyæ mô yàà kasæ wô, fô yàà târâma wô bæsaeræ. 22 “Ân mâ ade-kpen ækæ, gâ âkæ ân nûn didebila daade ækæ wonyun waanæ nya.” 23 Ôkûna gâtâ be toro wô fô, en birima atuyorobi â tâ bâ. Ôkûna gâtâ e we dæyæyâ fô, en fura baanæ âkæ. Mô fô, â ka wô bûnûn â gyaga gâ Wurubwarâ gâtâ ââ dô gôdô ma giisele fô wo koro. 24 Kirisito gbagba na to taade-kpen powu e tola, gâ bâ ma gbârâ wô aânbi bâ marama ma oyon be wolo ma ade-kpen fô. Nyawû waà yâ tàà wura ti to koro ti ye ade-kpen yaanæ, fô tàà sara Wurubwarâ gelenbi gaanæ. Kirisito wakûn gâtâ e tigi fô yaanæ gâ i wura yii geyeba gææ gâkya. 25 Nafô ì bo ì we gâ anlâ bâyâran gâtâ be lulu osele. Mô nkele bærâ, i biri æ ba î târâma âwô gâtâ è we anlâ bâyâran bônnyalâ tâ yæ, gâ è di yææ bâkala bônnyalâ fô.

1 Peter 3

1 Gâlâ ke gâ wù di gâtâ âyæ bâna-kpasô mô yàà warama koro gataen æ tâ yææsan âbâ. Gengyi î mâ gâlâ fô, yiinundu waà yâ yææsan âbâ gâtâ nkæfô bân taa to Wurubwarâ Ade be di fô, bàà to Yesu be di. Wûn mænæ ma alâ yaà dô bâ ade ækæ, 2 yema baà we yææ dæsarabi-kpara, ma anlâ gâtâ ii bù Wurubwarâ gepepe fô. 3 Nka anyan gâtâ yaà ka æ sa koro ômærae anlâ ayu yææ gâban, abââ sæka anyan yææ gâka-sa koro, abââ ayan-kpara yii geliba gâ yaà ka i wulà yææmærae, 4 mô fô, æ yâ gâ yiinundu gbagbaagba wàà wulà yææmærae! Âwû n di gâyôlô, ma koro gâwarama gataen. Nyawû n di ômærae gâtâ wûn taa mæna, gâ wuu di Wurubwarâ gûnûn. 5 Yema wukukuba fô, anlâ gâ bânanae gâtâ bâ ka koro bâ tâ Wurubwarâ, gâ bôô bûnûn bü gyaga wo koro fô bâ mâ. Gâtâ bâ warama koro gataen bâ tâ bôôsân âbâ fô, bâ ka bâ sa boo koro ômærae. 6 Gâlâ ke gâ tiinu Sara mô â mâ. E bù wôsân Abiraam, gâ e kpèlè wô alâ wofonte. Okoro gengyi ôya-kamasâ waanæ î mâ ade gâtâ î kôlô, gâ iin serenti gænyankæ fô, âwû

bærâ fô, nkele ì di Sara bânana. 7 Gâlâ ke gâ beteni mô, gengyi âyæ ma yææsô âbâ ì si fô, i wula boo gutunkoro, yema î nyî gepepe gâtâ bân ma ôkâma anlâ âyæ. Æ ka gebù æ tâ bâ, yema Wurubwarâ â bwala bâ anlâ âyæ gâtâ yaà wura gedikûn wanæ lâ, gâ gengyi æn sara ma âbâ gâlâ fô, âwû bærâ, ææ sû yiinyun-tiri osele! 8 Ade-kurumakyââ fô n di alan, âyæ powu æ sara onyun-kæläen, ma dæmænlä-kæläen daanæ! I wula bâwôlôn boo gutunkoro, fô yàà len bâwôlôn anlâ gâtâ ì di anaawebi! I wura duwe-lila æ tâ bâwôlôn, fô yàà yôlô koro æ tâ bâwôlôn! 9 Æ kara ka ade-kpen i le ade-kpen gutoro, abââ æ kara ka gâfwala i le gâfwala gutoro. Mô fô, æ fô gâ Wurubwarâ wolila æ ka i le gutoro! Yema anlâ gâ Wurubwarâ e kpèlè yæ gâtâ yàà mâ, fô âyæ mô yàà wura wolila. 10 Yema Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Gengyi ânæ âkæ ee len wô dæsarabi dàà pe dæ tâ wô, fô ãã sara â san ôfô fô, âwû bærâ, ânæ fô e kere ade-karan-karan, ma adebila-de yææ gâdõ â ya. 11 E tiri wo koro e ye ade-kpen yææ gâmâ gaanæ, fô ãã mâ ade-kpara. E bugiti olila wuusele, fô ãã târâma wû. 12 Yema Wurubwarâ bûnûn bü gyaga gâ âbâ gâtâ baade î tûna wô bûnûn fô boo koro, gâ ââ nûn boonyun-tiri ôya-kamasâ. Mô âbâ gâtâ bââ mâ ade-kpen fô bærâ, Wurubwarâ eè fî gama e ten bâ.” 13 Gengyi yææ bûnûn bü sæna ma ade-kpara yææ gâmâ fô, ânyan n sa gâtâ ãã mâ yæ ade-kpen? 14 Mô gengyi yææ gâtârâma ade gâtâ î tûna okoro gâ bânæ bââ mâ yæ ayen fô, î ba ôsâ wuu gedi! Æ kara serenti bânæ! Æ kara yâ ade ækæ yàà tiira yaamænlä! 15 I bù Kirisito gepepe yiituru yaanæ, yàà nyænla alâ è di Efonte gâtâ ân ma dædææ. Ôya-kamasâ waanæ fô, æ pæna koro gâtâ gengyi ânæ âkæ è lila yæ yîi bûnûn bûû gâgyagakûn gâtâ î ba fô gaade fô, yàà talæ i tiri ade fô yiinyun. 16 Mô fô, i tiri ade fô yiinyun ma oturu-lila, ma gebù, fô yàà yâ yaamænlä yaanæ yàà dûrô yæ kyâkyâ. Nyawû waà yâ âbâ gâtâ bââ dõ yææ dæsarabi-kpara gâtâ ì de ì si ma Kirisito fô dii koro ade-kpen fô, bàà di ænænfa. 17 Gengyi wù di Wurubwarâ gelenbi gâtâ yàà we dæyæyâ ade-kpara gâtâ æ mâ yîi koro fô, wü kôlô da gâtâ yaà we dæyæyâ ade-kpen gâtâ æ mâ fô yîi koro. 18 Yema Kirisito mô gâtâ ân ma ade-kpen ækæ fô e ku â tâ ade-kpen yææ bâmâlâ. E ku dækæläen gakpa â tâ ade-kpen, fô wàà yâ ãã pæna âtæ ma Wurubwarâ tii getite. Be wolo wô koro-kpaba waanæ, mô Wurubwarâ â

dama wo Gifiye fô gæækâma waanæ â tōlâ wô â ba nkpa anæ. 19 Gâ Kirisito â dama Wurubwarâ Gifiye gætôkô gæækâma waanæ â san â ma dō Wurubwarâ Ade â tâ bekulâ bôô bâkala gâtâ Wurubwarâ e tiira bâ giten fô. 20 Bâkala nyabâ bè di gâ bânæ gâtâ sæyââ wukukuba, tiitu Nowa wawi yaanæ fô, ben to Wurubwarâ be di, mô Wurubwarâ e wura oturu gepepe â tâ bâ bækyan kpekpesi baanæ ôkûna gâtâ Nowa â mâ ôkûlæ-dærâ fô. Ma gâlâ gba fô, bânæ bârââ lâ na gyu ôkûlæ-dærâ fô waanæ gâtâ be wura nkpa. Bã ba gâ bânæ næyâ gâtâ Wurubwarâ e to bâ nkpa e ye butu baanæ. 21 Gâ butu bûtôkô bù we gâ anlâ gekù bânæ Wurubwarâ anæ gâtâ gii to yæ nkpa nkenkele lâ. Gekù bânæ Wurubwarâ anæ nyagæ gin di gâ butu bûû gâka-fere koro gâtâ gaà tiri adææ gi ye koro-kpaba waanæ. Mô fô, gî san ma Yesu Kirisito gâlama-tô ye bekulâ baanæ fô gii koro gâ ânæ ââ talæ â ba Wurubwarâ wakûn ma dæmænâ-kpara. 22 Nkenkele Yesu Kirisito â tô â da gatala. Dûkô gâ è si Wurubwarâ wologyi-lô, gâtâ Wurubwarâ bâsalâ, ma bugyu, ma ækâma powu î sa wô gataen.

1 Peter 4

1 Kirisito e we dæyæyâ wo koro-kpaba waanæ. Gâlâ wuu koro âyæ mô æ ka gâlâ wûû dæmænâ æ sa yii koro ôkâma. Yema alâ, gengyi ânæ è we dæyæyâ gâlâ fô, ade-kpen æn mænæ ma ôkâma wo koro. 2 Gâlâ wuu koro, ye nkele san fô, æ yâ gâ Wurubwarâ gelenbi gâà di yaade-mâlâ yii koro, yaawi-kurumakyââ nyayæ yaanæ gâtûnkwaâ nyagæ gii koro. Æ kara yâ koro-kpaba wuu gelenbi gâà di yii koro. 3 Wukukuba waanæ fô, æ sara æ mâ gâ ade gâtâ âbâ gâtâ bâân nyî Wurubwarâ fô bee len gâmâ. Æ yâ ôya gâtâ æ ka æ mâ ade ætôkô fô wâà kûtæ gâlâ! Æ sara æ mâ dædææ daade-kamasâ, ma gâmæna gaade, ma bûkan bûû gânyûn-suu, ma ækpââran yaanæ gâtâ gedi ma gânyûn-kpen-kpen, ma ade-karan-karan yææ gâmâ î sa, ma bekpen bôô gâsûma gâtâ Wurubwarâ ââ kyûn. 4 Nkele wü ba âbâ gâtâ ben di Kirisito bete fô dibi-dækæ gâtâ æn mænæ taa næ mâ baade-mâlâ karan-karan fô ma âbâ. Gâlâ wuu koro bee toro yæ. 5 Mô fô, baà bè yela Wurubwarâ bûnûn bâ dō baade gâtâ bâ mâ fô bâ tâ âwô gâtâ

ãã bã dõ bânæ gâtâ bè si nkpa, ma bekulâ powu bõô gõdõ fõ. 6 Gâlâ wuu koro gâ Kirisito â ma dõ wade fõ â tâ bekulâ fõ gba fõ. Diku gâtâ be ku fõ di di gâ dæpwâ gâtâ Wurubwarâ e were tin boo koro-kpaba anlâ gâtâ e tin bânæ powu boo koro-kpaba fõ. Mô fõ, Kirisito â dõ wade â tâ bekulâ, fõ wàà yâ bõôkala âbâ bàà talæ bâ sara Wurubwarâ wakûn. 7 Ôya wû næma wu were gâtâ anyan powu yàà sere ôkûna. Gâlâ wuu koro æ yâ yaamænâ yàà dûrõ, fõ yàà ton koro, fõ yàà talæ i tiri onyun æ tâ Wurubwarâ. 8 Âwû gâtâ wû da ade powu n di gâtâ yàà len bâwõlõn gepepe, yema gænæ-len-dærâ gii tin bûnûn ma ade-kpen kpekpesi. 9 I ti to bâwõlõn gisela yaakpara yaanæ gâtâ æ kara tûrûn! 10 Wurubwarâ â tâ yaanæ-kamasâ anyan-bwalalâ kperen-kperen. Æ mâ Wurubwarâ wanyan-bwalalâ ætõkõ yææ bânýalâ-kpara, fõ âkamasâ ãã ka wõ gænyan-bwalalâ gâtâ ã ba fõ â kpà wõwõlõn âbâ. 11 Gengyi âkæ woyo wù di Wurubwarâ Ade yææ gådõ fõ, wù di gâtâ ãã dõ gâ Wurubwarâ Ade. Gengyi âkæ woyo wù di bânæ bõô gâsûma fõ, wù di gâtâ ãã ka Wurubwarâ wõkâma gâtâ â tâ wõ fõ â kpà bâ. Gengyi î mâ gâlâ fõ, wàà yâ bânæ bàà dama Yesu Kirisito wo koro be sila Wurubwarâ, ade powu yaanæ. Âwõ na kûtûma gingyebi, ma ôkâma powu gakpaakpa. Wû ba gâlâ. 12 Mææn bâwõlõn-lenlâ, æ kara yâ ômærae wàà ku yæ ma dæyæyâ gâtâ ii we lâ. Æ kara sa amænâ alâ ade-fon ækæ n tâ ba yii koro. Dæyæyâ fõ dææ kârâ gâ yii getodi wû nya. 13 Mô fõ, æ yâ wàà mâ yæ gâ ôsâ alâ ii we Kirisito dæyæyâ fõ akæ. Nyawû wàà yâ yàà di ôsâ gepepe ôkûna gâtâ eè tiri wo gingyebi okõro fõ. 14 Gengyi bânæ bee toro yæ, yema gâtâ î târâma Kirisito okoro fõ, î ba ôsâ wuu gedi, yema nyawû n te wulà alâ, Wurubwarâ Gifiye, ma wo gingyebi fõ gî sa yaanæ. 15 Æ kara yâ yaanæ âkæ èè we dæyæyâ, yema alâ è di ânæ-wololâ bânæ, abââ eyukurilâ, abââ ade-kpen yææmâlâ, abââ onyun bele-bele wuute okoro. 16 Mô gengyi à di gâ Kirisito-te okoro gâ aa we dæyæyâ fõ, kara yâ wàà mâ wõ ænænfa! Sa gâ Wurubwarâ onyun gâtâ Kirisito diyere dætõkõ dî gyaga aa koro. 17 Ôya fõ wû næma gâtâ Wurubwarâ ãã dõ bânæ bõô gõdõ. Gõdõ gææ gådõ gætõkõ gaà gyegeye gi ye gâ Kirisito bânæ baanæ. Gâ gengyi gî gyegeye gi ye âtæ taanæ fõ, lan gâ wàà sere âbâ gâtâ ben to Wurubwarâ Nkpa-geto Gaade fõ be di fõ? 18 Yema Wurubwarâ Ade-âwaralâ fõ æ dõ alan, “Gâ gengyi wû ba ôkâma

gâtâ baà to bânæ gâtâ boo-isele î tûna Wurubwarâ bûnûn nkpa fô, lan gâ waà sere bânæ gâtâ bâân nyî Wurubwarâ, ma ade-kpen yææ bâmâlâ?” 19 Gâlâ wuu koro, âbâ gâtâ bee we dæyæyâ Wurubwarâ gelenbi gaanæ fô, wù di gâtâ bàà ka boo koro bâ sa Wurubwarâ gâtâ è di ade powu yææmâlâ fô gûlô, fô bàà ton ade-kpara yææ gâmâ yaanæ, yema Wurubwarâ ee di wade yii koro.

1 peter 5

1 Nkele, n te koturu bândærâ gâtâ bã sa yaanæ fô. Nmæ mô ke ñ di gâ ândærâ, gâ na we anlâ gâtâ Kirisito e we dæyæyâ fô ma mææn gûnûn, gâ nan di wo ginyebi gâtâ gaà bã ba fô akæ. 2 N te koturu yæ alâ, æ nya bânæ gâtâ Wurubwarâ â ka â sa yææ gûlô fô boo koro gepepe, anlâ gâtâ bâyâran bôô bânjalâ bââ nya bôô bâyâran fô. Æ kara yâ wàà mâ alâ bââ nyæ yæ gâ, mô fô, æ yâ wàà ye âyæ gbagba yiituru waanæ, anlâ gâtâ Wurubwarâ è len yæ yàà mâ fô. Wù kara bã mâ alâ ææ mâ æ ka i len gâ kôba, mô fô, ii len yàà sûma gâ Wurubwarâ okoro gâ ææ nya bânæ fô boo koro. 3 Æ kara di buggyu bânæ gâtâ Wurubwarâ â ka â sa yææ gûlô alâ æ nya fô boo koro. Mô fô, æ yâ yaade-mâlâ yàà mâ ade-kasælâ æ tâ bâ. 4 Gâ gengyi Ânyalâ Ândærâ gâtâ âwô n di Yesu Kirisito fô è bè duru e ye fô, yàà wura ginyebi gii digyu-koto gâtâ dæn nan mæna dæ nya fô. 5 Âyæ bâsaranyanbi fô mô, gâlâ ke gâ wù di gâtâ yàà warama koro gatæn æ tâ bândærâ fô. Âyæ powu, æ warama koro gatæn gepepe æ tâ bâwôlôn, yema Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Wurubwarâ ââ sù âbâ gâtâ bââ bûma koro gatala fô osele, mô ââ bwala âbâ gâtâ bââ warama koro gatæn fô.” 6 Gâlâ wuu koro, æ warama koro gatæn yàà ka koro æ sa Wurubwarâ Wôkâma powu Wuute fô gatæn, fô âwô ãã bûma yæ gatala wôya-kpara fô waanæ. 7 Æ ka yaade-welâ, ma yææ dæyæyâ powu æ bã tâ wô, yema ã fâ ma yaade. 8 Æ yâ yææ bûnûn bàà dûrô, fô yàà nya gepepe! Yæækyûnlâ, Wurubwarâ wokengbelilâ fô, ã san-san ee silin anlâ âdîrâ-kpènlâ gâtâ ee len âkæ ãã kôrô. 9 I yela kin-kin yii getodi gaanæ, fô yàà sù wô gâtâ æn nan tâ wô osele! Æ nyænla alâ yææwôlôn âbâ Kirisito bete gâtâ bã sa gâtûnkwaà nyagæ gaanæ fô powu bee we dæyæyâ nyadæ

ke. 10 Mò ì were we dæfana ôya bârââ wûkæ æ bã da fô, Wurubwarâ gbagba âã mâ yæ yàà biri i sere. Âã ka yæ e sere gepepe. Âã sa yæ ôkâma yàà yela kin-kin. Âwô n di gâbwala powu gii duyú. Âwô na kpèlè yæ gâtâ yàà dama Kirisito wo koro i wura wo ginyebi gâtâ gî sa gakpaakpa fô. 11 Âwô Wurubwarâ gâ ôkâma powu wù di woyo gakpaakpa. Wù ba gâlâ. 12 Na dama gâ Siliwano wo koro na áwara yæ gækpabi nyagæ. N`nyí gâtâ è di Kirisito-te-kpara gâtâ ee di wade yii koro. Na áwara gækpa nyagæ ñ de n tâ sa yæ koro geton, gâ n tâ dô yæ n tana alâ, nyawù n di anlâ gâtâ Wurubwarâ ââ bwala bânæ gbagba. I yela gâbwala gætôkô gaanæ kin-kin! 13 Yææwôlôn âbâ Kirisito bete gâtâ bã sa Babilon, gâ Wurubwarâ na tiri âbâ mô anlâ âyæ lâ fô bââ sa yæ onyun. Gâlâ ke gâ mæænsaranyan Maki mô ââ sa yæ onyun. 14 Æ ka gænæ-len gâtâ gî sa Kirisito bete baanæ fô i mu bâwôlôn! Olila wù sara ma âyæ powu gâtâ æ mâ âkælæn ma Kirisito fô.

2 Peter 1

1 Gækpa nyagæ gi ye nmæ Simon Petero gâtâ ñ di Yesu Kirisito wôsaranyan ma wônæ-salâ fô maakûn. N tâ áwara gæ n tæyâma âyæ powu gâtâ i to Yesu i di gepepe anlâ gâtâ ti to ti di fô. Getodi nyagæ gi ye tii Wurubwarâ gâtâ wade î tûna fô, ma Nkpa Wotolâ Yesu Kirisito baakûn. 2 Wurubwarâ â bwala yæ gepepe, fô ãã tâ yæ olila-dærâ â fæya yææ gânyænla âwô ma Tiifonte Yesu gaanæ. 3 Wurubwarâ wôkâma-dærâ wù tâ tæ anyan powu gâtâ waà yâ tàà talæ tæ sara dæsarabi-kpara gâtâ dii di Wurubwarâ gûnûn fô kadama tææ gânyænla âwô gâtâ e kpèlè tæ âwô gbagba ginyebi ma wonundu-kpara waanæ fô. 4 Wü san ma nyawù wuu koro gâ â tâ tæ wade-kpara gâtâ â dô â sæ alâ, âã tâ tæ, gâ î ba ôsâ fô. Â ka ade nyayæ â tâ gâtâ wàà yâ yàà tiri koro i ye koro-kpaba waanyan yii gelen gûsô gâtûnkwaá gaanæ gâtâ ææ yâ ânæ ââ mæna fô yaanæ, fô yàà wura Wurubwarâ wonundu. 5 Gâlâ gaade nyayæ yii koro, æ sa aniya, fô yàà ka gænæ-kpara æ fæya yii geto-Yesu-di fô gaanæ. Gænæ-kpara gææ gama fô, æ ka ade yææ gânyænla æ fæya. 6 Ade yææ gânyænla yææ gama fô, æ ka koro gii geton æ fæya. Gâ koro geton gææ gama fô, æ ka

geton-koro-yela æ fæya. Gâ geton-koro-yela gææ gama fô, æ ka Wurubwarâ dæsûma-kpara æ fæya. 7 Wurubwarâ dæsûma-kpara dææ gama fô, æ ka awôlôn æ fæya, gâ awôlôn yææ gama fô, æ ka gænæ-len æ fæya. 8 Yema gengyi i ton ade nyayæ kin-kin fô, waà yâ yàà mâ bânæ gâtâ yii koro gæn nan ku yæ, gâ yaà mâ ade-kpara Tiifonte Yesu Kirisito wo koro gaade yææ gânyænla gaanæ. 9 Mô ânæ gâtâ gâlâ gaade nyayæ æn ma wanæ fô, ânæ fô bûnûn bû mænna, gâ bûn taa we ôfô. E were finla alâ be tiri wô be ye wade-kpen-kuba fô yaanæ. 10 Mææn bânæ, gâlâ wuu koro, æ bô æ sa aniya gepepe, fô wàà wùlà alâ ææn, Wurubwarâ e kpèlè yæ, gâ e tiri yæ. Gengyi i mâ gâlâ fô, æn nan pala gama ma yii getodi kpa. 11 Nyawû waanæ gâ yaà wura osele gepepe i gyu Tiifonte Yesu Kirisito gâtâ è di tææ Nkpa Wotolâ fô bugyu gâtâ bü sa gakpaakpa fô baanæ. 12 N nyî gâtâ i fûrûma i nyî gâlâ gaade nyayæ, gâ i fûrûma i yela ade gâtâ i sa waanæ gâtâ bâ dõ yæ fô yaanæ kin-kin. Mô na mâ amænla gâtâ nan tæ kûna yæ gâlâ gaade nyayæ ôya-kamasâ. 13 N nyî gâtâ ôkûna gâtâ n sangba n sa gâtûnkwa nyagæ gaanæ lâ, wû kûtûma gâtâ nan tæ kûna yæ ade nyayæ n ka n lama yaamænla. 14 Yema n nyî gâtâ maawi æn mænæ sô, gâ wûn nan di awi nan ku anlâ gâtâ Tiifonte Yesu Kirisito e tiri e wùlà mæ fô. 15 Nan nya gâtâ gengyi n da gba fô, yaà talæ æ kûna ade nyayæ ôya-kamasâ waanæ. 16 Yema nka giforo gâtâ bânæ bâ ka gâsâyæ be di fô gii koro gâ ti yela tæ dõ yæ Tiifonte Yesu Kirisito wôkâma-dærâ ma wo gebiri-ba fô yaade, mô fô, âtæ gbagba ti we wo ginyebi fô gûnûn-âôrô. 17 Yema ôkûna gâtâ Nte Wurubwarâ â sa Yesu diyere ma ginyebi fô, gæta-dærâ gi ye wo ginyebi gaanæ gæ dõ alan, “Nyawô n di Miinbi-lenla, âwô n te di mæ gûnûn.” 18 Âtæ gbagba tæ nûn gæta fô gâtâ gi ye gatala, odon gâtâ Wurubwarâ â sa wô ginyebi fô wuu koro, yema ti yela ma Yesu. 19 Gâlâ wuu koro, ti we alâ, ade gâtâ Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô bâ dõ bâ sæ fô i sa waanæ gepepe. Æ nya gâtâ yaà sæ giten gepepe æ nûn Wurubwarâ bâtabûrûlâ baade-wùlâlâ fô! Ade fô i we anlâ kandæya gâtâ bâ kyangæ be sere dibilin daanæ. Wûû âmaâæ dibilin fô ma sere kere-kpalâ gâtâ Gagyaegyan gii Diâorobi fô daà âmaâæ yæ fô. 20 Ade gâtâ n te len yàà nyænla gepepe fô n di alâ, Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô âkæ ân dõ ade ækæ gâtâ bâ âwara Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô yaanæ fô âwô

gbagba gûlô gii koro. 21 Yema Wurubwarâ Ade gâtâ â dama wô bâtabûrûlâ boo koro â dô fô ækæ æn ma gâtâ i ye gâ ânæ gelenbi gaanæ. Mô fô, Wurubwarâ Gifiye na wùlà bâtabûrûlâ fô ade gâtâ i ye Wurubwarâ wakûn, gâ bâ dô.

2 Peter 2

1 Mô anlâ gâtâ wukukuba waanæ bânæ gâtâ bââ mâ anlâ bè di Wurubwarâ bâtabûrûlâ, mô bââ gban fô bâ sara Isareli bete baanæ fô, gâlâ ke gâ bewùlâlâ gâtâ bââ gban bânæ mô baà sara yaanæ. Baà ka dægyasâyæ be wùlà ade gâtâ æn ma waanæ. Gâ baà san be wùlà-wùlà ade gâtâ yaà yâ bânæ bàà lulu. Baà terema alâ bâân nyî Efonte Yesu Kirisito gâtâ â ka wo duyu e to bâ nkpa fô gba. Gâlâ wuu koro wûn nan di awi dæyæyâ-kpen daà ba boo koro. 2 Bânæ kpekpesi baà târâma bâ ma boo-isele karan-karan fô. Gâ baade-mâlâ fô yii koro, bânæ baà dô ade-kpen bâ fôyæ Kirisito wosele gâtâ wü tûna fô. 3 Gænæn-sæya gii koro, bewùlâlâ nyabâ baà dô-dô yæ adebila-de bâ ka yæ be len kôba dægyasâyæ daanæ. Gâlâ wûû bânæ fô bôô dæpwâ dî dô dii so bâ, ye sæyââ wukukuba, gâ bân nan wura be ye Wurubwarâ gâtâ âã mæna bâ fô gûlô kpa. 4 Æ kûna alâ, ôkûna gâtâ Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala bâ mâ ade-kpen fô, Wurubwarâ en kere bâ â ya bàà wura boo koro be di. Mô â ka bâ â san dæyæyâ gakpaakpa daanæ. Â ka bâ â sa agbarægbaræ yaanæ, gâ â sæ bâ dibilin daanæ, gâtâ bàà sara dûkô gâlââ ma ye Gôdô-dærâ gii duwi fô. 5 Gâ Wurubwarâ en kere wukukuba wûû bânæ gâtâ bân nûn wakûn fô â ya bàà wura boo koro be di. Ma gâtâ Nowa â dô bânæ fô anlâ gâtâ waà mâ gâ boo-isele yàà tûna Wurubwarâ bûnûn fô, ben foma baamænâ. Okoro Wurubwarâ â yâ butu bû walæ bû mæna gâtûnkwaâ powu ma gææ bânæ gâtâ bân nûn wakûn fô. Bânæ gâtâ e to bâ nkpa n bo di Nowa ma wô dækpara dææ bânæ kwarankæ fô. 6 Æ kûna gâtâ Wurubwarâ e tin Sodom ma Gomora atele mô dæpwâ. Â ka ôtan e kuma yæ â mæna, gâtâ wàà mâ ade gâtâ ii wùlà anlâ gâtâ waà bè sere âbâ gâtâ bân taa nûn Wurubwarâ wakûn fô boo koro. 7 Mô fô, Wurubwarâ e tiri Lotu e ye atele fô yii gekuma gaanæ. Lotu è di gâ ânæ gâtâ wade î tûna Wurubwarâ bûnûn,

okoro bânæ fô bôô dæsarabi-karan-karan fô di tiira wamænâ gepepe. 8 Gâtâ Lotu â sara ma bânæ fô, gâ e we baade-mâlâ-karan-karan, gâ â nûn bôô gâtâbûrû-kpen duwi n di duwi fô, wû taga wôkala gâtâ ân ma dædææ fô gepepe. 9 Ade nyayæ powu ii wulà alâ Wurubwarâ ã nyî anlâ gâtâ eè tiri wô bânæ e ye baade-welâ yaanæ. Gâ ã nyî anlâ gâtâ âã yâ bânæ-kpen bàà we dæfana ma ye Gôdô-dærâ gii duwi gâtâ eè tiira bâ giten fô daanæ. 10 Giten gii getiira gaà mâ ôkâma gepepe gæ tâ bânæ gâtâ bee di gâ boo koro-kpaba waade-lenlâ yii koro, ma âbâ gâtâ bã ba oturu-dûrû fô. Gâlâ wûû bânæ fô bã ba oturu, gâ bââ bûma koro gatala. Gâlâ wuu koro wûn ma bâ gæsaa gâtâ bàà dõ ade-kpen bâ fôyæ afiye gâtâ î ba gingyebi-dærâ fô gba. 11 Mô Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala, gâ bã ba ôkâma, gâ bã ba ogin da gâlâ wûû bânæ gâtâ bã ba oturu-dûrû fô gba bân taa ka ade ma atuyorobi be tu afiye gâtâ î ba gingyebi-dærâ Wurubwarâ bûnûn fô. 12 Mô bânæ nyabâ gâtâ bã ba oturu-dûrû fô bærâ, bè we gâ anlâ bânan gâtâ bââ mâ ade, gâ bân taa sa amænâ lâ. Boonundu wù bo wù we gâ anlâ bânan gâtâ bã bô bã san bàà gye bâ be wolo lâ. Bââ dõ ade-kpen bâ gyaga gænyan-kamasâ gâtâ bâân nyî, gâ bân taa nûn gaanæ fô gii koro. Baade-kpen yaà mæna bâ anlâ gâtâ wû mâ Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bâ mâ ade-kpen fô. 13 Bàà we dæyæyâ be le gutoro anlâ gâtâ âbâ mô bâ sa bâkæ dæyæyâ fô. Âbâ baakûn fô, ade-kpen yææ gâmâ okòro n di ôsâ wuu gedi. Gâlâ wuu koro bè we anlâ anyan-kpènlâ âyæ yaanæ. Gâtâ bã san bee di ôsâ baade-kpen yææ gâmâ gaanæ, gâ bââ bã sara ma âyæ be di yii getuma-di gaanæ fô bââ sa yæ ænænfa. 14 Bân taa we ânanæ bâ da, gâ ade-kpen yææ gâmâ n bo n di booyo. Bââ sa âbâ gâtâ bân ma ôkâma boo getodi gaanæ fô gænæn-sæya bâ yâ bâ bàà nûn. Gænæn-sæya gæ kûkwa bânæ-kpen nyabâ gakpa. Bè di bânæ gâtâ Wurubwarâ â fwala bâ. 15 Be kere Kirisito osele-kpara fô bâ ya bâ ka âbâ boo-isele gâtâ æ yâ be lulu fô. Bã târâma Beyo wobi Balam bæsaræ. Balam è di gâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ gâtâ ân fâ ma ade-kpen yææ gâmâ, kôba gâtâ eè wura e ye waanæ okoro. 16 Mô wo dibengyi dæ sù wô ma wabalan-de ætôkô yææ gâmâ. Dæ tabûrû ma âwô anlâ ânæ-nyalâ, gâ dæ dõ wô gâtâ wade-mâlâ ææn kôlô. 17 Bânæ-kpen båtôkô bè we anlâ atiribun gâtâ æn ma butu. Gâ bè biri bè we anlâ akpaba gâtâ afiye ì de ææ da. Ôkûn gâtâ Wurubwarâ â

sæ bâ, gâ waà mâ bôô gâsarakûn fô n di dibilin-dærâ daanæ. 18 Bââ mâ inyun-foli ma ade-tabûrûlâ gâtâ æn ma tônô âkæ. Bè de gâ gâmæna gaade, ma ade gâtâ boonundu-kpen fô wuu len wàà mâ fô, bââ sa bânæ gænæn-sæya, gâ bââ yâ âbâ gâtâ nkele gâ be ye ade-kpen yææ bâmâlâ baanæ fô bee biri bâ nûn ade-kpen yaanæ. 19 Bânæ bôtôkô bââ dô bânæ alâ baà yâ bâ bàà wura boo koro, ôkûna gâtâ âbâ gbagba bã sangba bè di bådæ tâ ade karan-karan yææ gâmâ. Yema alâ ânæ è di gâ âdæ tâ gænyan-kamasâ gâtâ gii di wo koro fô. 20 Efonte Yesu Kirisito gâtâ è di tææ Nkpa Wotolâ fô wo koro gaade yææ gânyænla okoro, bânæ bôtôkô be tiri boo koro be ye gâtûnkwaà gaanæ gaade-karan-karan yææ gâmâ yaanæ, mô bâ næ yâ gâlâ gaade karan-karan ætôkô i di boo koro. Âwû wuu koro boonundu waà næ mænna wû da anlâ gâtâ nafô bè we ma ôåman fô. 21 Gengyi bân daà nyænla osele gâtâ wü tûna fô, nafô wü kôlô tâ bâ da gâtâ bàà nyænla, fô be ni fi be ye Wurubwarâ Wose-dærâ gâtâ be wulà bâ fô waanæ. 22 Anlâ gâtâ bâ mâ lâ, wù bo wù we anlâ akpalæ gâtâ bâ gbârâ alan, “Âkpââ ee ni biri â ma di wayara”, gâ “Gengyi bè kù âmûû fô, ee ni biri â ka koro â ma fôgôtæ ma dæpataæ” fô.

2 Peter 3

1 Mææn bâwôlôn-lenlâ, nyawû n di gækpa-nyôôfâ gâtâ n tâ åwara n tæyâma yæ. Na åwara akpa fô yaanyôô powu ñ de n tâ kûna yæ ade, fô wàà yâ yæ yàà sa amænâlâ-kpara. 2 N te len gâtâ yàà kûna ade gâtâ Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô bâ dô bâ bâ da sæyââ wukukuba fô. Fô yàà kûna ade gâtâ Tiifonte Yesu gâtâ è di tææ Nkpa Wotolâ fô â dama wô bânæ-salâ gâtâ bã sa yaanæ fô boo koro â dô yæ alâ æ mâ fô. 3 Ade gâtâ n te len yàà nyænla gepepe fô n di alâ, awi-sûlâ ôkûna fô yaanæ fô, bânæ bâkæ baà bã mâ gâ ade-karan-karan gâtâ âbâ gbagba bè len. Gâ baà ka gænyan-kamasâ bâ mâ akpata-de. 4 Baà lila yæ alan, “Nka â dô yæ â sæ alâ eè biri â ba? Gâ ã sa ganæ? Tiite âbâ be were ku bâ da, mô gænyan-kamasâ gî sangba gî we anlâ gâtâ gî we ye sæyââ gâtûnkwaà gææ gâmâ gaanæ fô.” 5 Been len gâtâ bàà kûna alâ wukukuba waanæ fô Wurubwarâ wanyun-gyebi na yâ gâ gatala ma gâtûnkwaà i bè sere, gâ Wurubwarâ â yâ

gâtûnkwaã gi ye gâ butu baanæ gi bè sere, gâ â dama gâ butu buu koro â mâ gæ. 6 Bân taa kûna gâtâ gamama fô, butu bûtôkô ke gâ â yâ bû bã walæ, gâ bû mænã wukukuba wûû bânæ powu gâtâ bâ sara ôkûna wûtôkô waanæ fô. 7 Wù di gâ Wurubwarâ wanyun-gyebi fô ke gâ â ka è de gatala ma gâtûnkwaã gâtâ î sa lâ. Î sa ii so gâtâ Wurubwarâ âã bã mænã yæ ma ôtan. Î sa gâlâã ma ye Gôdô-dærâ gii duwi fô gâtâ Wurubwarâ âã mænã bânæ powu gâtâ bân nûn wakûn fô. 8 Mô âyæ, mææn bâwôlôn-lenlâ, æ kara bè finla ade-kælæn gâtâ nan dô yæ lâ. Âyæ n di alâ, Wurubwarâ bûnûn fô, duwi-kælæn di we anlâ bækyan nkpæn ton (1,000), gâ bækyan nkpæn ton (1,000) bù we wô anlâ duwi-kælæn. 9 Wun di gâ alâ Wurubwarâ è we nyûwâ-nyûwâ ma wade gâtâ â dô â sæ fô yææ gâmâ, anlâ gâtâ bâkæ bâã sa amænã fô. Mô fô, e wura oturu â tâ yæ gâ. Yema wun di wo gelenbi gâtâ âkæ èè ku e lulu. Mô fô, è len gâtâ ânæ-kamasâ èè foma wamænã e ye wo-isele yaanæ â ba wakûn. 10 Mô Efonte Wurubwarâ Duwi gâtâ Yesu Kirisito âã ba fô daà bè futa (tûnla) yæ anlâ gâtâ eyukurilâ âã ba fô. Duwi dætôkô daanæ fô gatala gaà nyûn ma ôwûlû-dærâ, gâ ôtan waà nûnûn anyan powu gâtâ î sa gatala. Gâ gâtûnkwaã, ma gænyan-kamasâ gâtâ gî sa gii koro fô yaà kpin muruyo. 11 Gengyi gâlã waanæ gâ anyan powu yaà bã mænã i lulu fô, âwû bæã, lan gâ wù di gâtâ yææ dæsarabi dàà mã? Wù di gâtâ yàà sara Wurubwarâ gelenbi gaanæ, gâtâ dædææ dæn nan sara yaanæ. 12 Gâtâ ii so Efonte Wurubwarâ Duwi fô lâ, æ sa aniya, fô yàà yâ duwi dætôkô dàà ba bilen. Duwi dætôkô daanæ gâ ôtan waà mænã gatala kæræ-kæræ, fô ôtan fô wuwula waà yalæ anyan gâtâ î sa gatala fô. 13 Mô fô, tì si tii so gatala-fon, ma gâtûnkwaã-fon, gâtâ Wurubwarâ â dô â sæ alã âã mã fô. Dùkô n di ade gâtâ î tûna powu yii geyekûn. 14 Mææn bânæ-lenlâ, yææ bûnûn bû gyaga gâtâ anyan nyayæ yaà bè sere. Gâlã wuu koro, æ sæna bûnûn yàà yela Wurubwarâ bûnûn gâtâ dædææ, abãã ade-kpen ækæ æn nan sara yaanæ, fô yàà sara olila waanæ. 15 Æ nyænla gâtâ Efonte Wurubwarâ woturu gâtâ e wura â tâ yæ lâ, wù di osele gâ â tâ yæ gâtâ wàà yâ yàà wura Nkpa-geto. Gâlã gaade ke gâ tææwôlôn-lenlã Pawulo â ka gãsâyæ gâtâ Wurubwarâ â tâ wô fô â âwara â tæyãma yæ fô. 16 Gâlã ke gâ â âwara, gâ â dô gâlã gaade nyayæ wakpa powu yaanæ. Ade ækæ î

sa wakpa fô yaanæ gâtâ yaanæ yææ gânûn î ba ôkâma. Bânæ bâkæ gâtâ bâân nyî ade, gâ ben yela getodi fô gaanæ kin-kin fô, bân taa tiri ade fô yaanæ be wùlà ma yiisele. Gâlâ ke gâ bân taa tiri ade ækæ Wurubwarâ Ade-âwaralâ-kurumakyââ fô yaanæ ma yiisele. Gâtâ bââ mâ gâlâ fô, bee wolo gâ boo koro be lulu. 17 Mô mææn bâwôlôn-lenlâ, âyæ î fûrûma î nyî gâlâ gaade nyayæ. Gâlâ wuu koro fô, æ dæyâ yii koro gepepe! Æ kara yâ bânæ-kpen fô bàà ka bôô gâgban fô be tiira yæ be ye yii geyelakûn-kpara fô gaanæ. 18 Mô fô, æ yâ Tiifonte Yesu Kirisito gâtâ è di tææ Nkpa Wotolâ fô âã bwala yæ anyan â fæya, fô yàà nyænla wô æ fæya. Âwô na kûtûma gingyebi, nkenkele ma gakpaakpa. Wû ba gâlâ.

1 John 1

1 Âtæ n tâ âwara Yesu Kirisito gâtâ ã sa ye sæyââ digyegeye daanæ fô wade tæ tæyâma yæ lâ. Ì di ade gâtâ tæ nûn, gâ tæ ka tææ bûnûn ti we, gâ tæ ka taalô tæ kya. Âwô n di Wurubwarâ Ade gâtâ ææ tâ nkpa fô. 2 Yema âwô Yesu Kirisito gâtâ è di nkpa fô e bè tiri wo koro okòro, gâ ti we wô, gâ ti di wo koro gaadansâ. Âwô gâtâ ã fûrûma ã sa ma Wote, gâ e bè tiri koro e wùlà tæ fô, wô nkpa gakpaakpa fô waade gâ tææ dõ tæ tâ yæ lâ. 3 Ade gâtâ ti we, gâ tæ nûn fô gâ tææ dõ tæ tâ âyæ lâ, fô âtæ ma âyæ tàà di awôlôn, gâ taawôlôn yii gedi fô î fæya ma Nte fô, ma Wobi Yesu Kirisito fô. 4 Tææ âwara nyayæ tæ tæyâma yæ, fô âtæ ma âyæ powu tàà di ôsâ gepepe. 5 Ade gâtâ tæ nûn ti ye Kirisito wakûn gâ tææ dõ tæ tâ âyæ mô lâ. Ade fô n di alâ, Wurubwarâ è di gââmaâæ, gâ dibilin dækæ dæn ma wanæ. 6 Gengyi tææ dõ alâ, âtæ ma âwô tii di awôlôn, mô tí sangba tí san ade-kpen yaanæ fô, tii di gâ didebila, gâ taade-dõlâ ma taade-mâlâ powu æn tûna. 7 Mô gengyi tí san gââmaâæ fô gaanæ anlâ gâtâ âwô mô ã sa gââmaâæ fô gaanæ lâ fô, onyun-kælæn wü sa âtæ ma âwô taawôlôn fô yaanæ, gâ Wobi Yesu wô nkalan fô mô â kpa ade-kpen-kamasâ e ye tii koro. 8 Gengyi tí dõ alâ, tæn ma ade-kpen ækæ fô, fô tææ gban gâ koro, gâ ade gâtâ î sa waanæ fô æn ma taanæ. 9 Mô gengyi tí tiri taade-kpen tæ dõ Wurubwarâ fô, âã ka taade-kpen â kyâ tæ, èè fere tæ e ye taade-kpen powu yaanæ, yema ee di wade yii koro, gâ wade mô î tûna. 10 Gengyi tí

dō alâ, tæ n mâ ade-kpen fô, fô tii kpèlè wô edebilalâ, gâ Wade fô mô æ n ma taanæ.

1 John 2

1 Miin bebi, n tâ åwara ade nyayæ n tæyâma yæ, fô æ n nan wura i gyu ade-kpen yaanæ. Mô gengyi ânæ âkæ ã mâ ade-kpen fô, Yesu Kirisito gâtâ wade î tûna fô n di tæætæn-dûrôlâ gâtâ ââ tabûrû â tâ Nte Wurubwarâ fô. 2 Gâ Kirisito nyawô na ka koro â tâ gedi e le taade-kpen yii gutoro, mô nka âtæ tiiyo yiiko, mô fô, â ka e le gâtûnkwa powu gææ bânæ baade-kpen yii gutoro mô â fæya. 3 Gengyi tææ nûn Wurubwarâ wakûn fô, âwû bærâ, taà talæ tæ gbârâ tiituru alâ tî nyî wô. 4 Ânæ gâtâ ââ dō alan, “N nyî wô”, mô ân taa nûn wakûn fô, è di gâ edebilalâ, gâ ân taa târâma Nkpa-geto Gaade gâtâ î sa waanæ fô. 5 Gengyi âkæ ââ nûn Wurubwarâ wakûn fô, âwû n te wulà alâ ee len Wurubwarâ gakpa. Anlâ gâ tææ ka tæ nyænla alâ tî di wô bânæ. 6 Wù di gâtâ ânæ-kamasâ gâtâ ee to â sa alâ è di Wurubwarâ wônæ fô, ãã mâ anlâ gâtâ Yesu â mâ fô. 7 Mææn bâwôlôn-lenlâ, nka ose-fon wûkæ gâ n tâ åwara n tæyâma yæ. Mô wù di gâ ose-kuba gâtâ î fûrûma ì de ye digyegeye daanæ fô. Âwû n di ade gâtâ æ wârâ nûn fô. 8 Mô fô, ose gâtâ n tâ åwara n tæyâma yæ lâ wù di gâ wufufon gâtâ âyæ ma Kirisito powu i tiri i wulà gâtâ wü sa waanæ. Yema dibilin fô dææ da, gâ gââmaâæ gbagba fô gæ wârâ tô gææ ba. 9 Ânæ gâtâ ââ dō alâ, ã sa gââmaâæ fô gaanæ, gâ ââ kyûn wôwôlôn fô, ã sangba ã sa dibilin fô daanæ. 10 Ânæ gâtâ ee len wôwôlôn wade fô, ã sa gââmaâæ fô gaanæ, gâ gænyankæ gæn ma wanæ gâtâ waà yâ wô ãã nûn ade-kpen yaanæ. 11 Mô ânæ gâtâ ââ kyûn wôwôlôn fô, ã sa dibilin daanæ. Dibilin daanæ gâ ã san, gâ âân nyî ôkûn gâtâ ââ fôrô, yema dibilin fô dæ mâ wô ânûn-gbenalâ. 12 Miin bebi, n tâ åwara ade nyayæ n tæyâma yæ, yema bâ ka yaade-kpen bâ kyâ yæ Kirisito diyere daanæ. 13 Bâtaawe, n tâ åwara ade nyayæ n tæyâma yæ, yema î nyî âwô gâtâ ã sa ye sæyââ digyegeye daanæ fô. Bâsaranyan, n tâ åwara ade nyayæ n tæyâma yæ, yema i di Wurubwarâ wokengbelilâ fô wo koro. Miin bebi, n tâ åwara ade nyayæ n tæyâma yæ, yema æ bã nyænla Nte Wurubwarâ fô. 14 Bâtaawe, n

tâ  wara ade nyay  n t y ma y , yema   ny   w  g t    sa ye s y   digyegeye daan  f . B saranyan, n t   wara ade nyay  n t y ma y , yema   ba  k ma, g  Wurubwar  Ade   sa yaan , g  i di Wurubwar  wokengbelil  f  wo koro. 15   kara ka g n n-s ya i len g t nkwa gaade-m l  ma gaanyan. Gengyi  n   k  ee len g t nkwa gaade-m l  ma gaanyan f ,  n taa len Nte Wurubwar . 16 Yema al  anyan g t    sa g t nkwa gaan , anl  koro-kpaba waanyan yii gelen g s , ma g n n-s ya, ma g b ma koro gatala g t nkwa gaanyan yii koro f  powu i ye g  g t nkwa. Nka Nte Wurubwar  wak n g  i ye. 17 G t nkwa ma gaanyan, ma g  s  g t  gii tiira b n  f  powu ya  da, m   n  g t     m  Wurubwar  gelenbi f    si gakpaakpa. 18 Miin bebi-lenl ,  ya-s l   k na f  waan  g  t  sa l . Anl  g t    f r ma   n n al  Kirisito wokengbelil  f     b  ba f , g l  gba g  nkenkele, Kirisito bekengbelil  kpekpesi be were b  gyu.  w  g  t  de t   ny nla g t   ya-s l   k na f  waan  w  l . 19 Bekengbelil  nyab  be ye g  taan  b  da, yema ben di g  t   b n  gbagba. Yema al  gengyi b  da  m  t   b n  f , naf  b  da  w  b  sara ma  t . M  g t  be ye b  da f , wuu w l  al , baan   k  en di g  t  n . 20 M   y  b r , Wurubwar  Gifiye f  g  sa yaan , g   y  powu   ny  ade g t    sa waan  f . 21 Nka al    n ny  ade g t    sa waan  f , okoro g  n t   wara g kpa nyag  n t y ma y , m  g t    ny  f  wuu koro, g    ny  g t  didebila d k  d n ma ade f  yaan . 22  nyan n di edebilal ? W  di g   n  g t  ee to iworu al  nka Yesu n di Kirisito f . G l  g  n  f  n di Kirisito wokengbelil  f ,  w  n te terema Nte Wurubwar , ma Wobi f  baade. 23 Yema al   n -kamas  g t  ee terema Ebi f  ee terema Wote f  m , g   n -kamas  g t  ee to Ebi f    sa f  e to Wote f  m    sa. 24   nya yii koro gepe, f  y   ton ade g t    n n i ye digyegeye daan  f  yaan  kin-kin! G  gengyi   de yaan  kin-kin f ,  w  b r ,  y  m    san ma Tiite ma Wobi f . 25 G  g nyan g t    d    s  al     t  t  f  n di nkpa gakpaakpa. 26  b  g t  bee len b   gban y  f  baade g  n t   wara n t y ma y  l . 27 M   y  b r , Wurubwar  Gifiye g t    t  y  f  g  sa yaan , okoro wun mini di g t   k     w l  y  ade  k . Yema Wurubwarâ Gifiye g t  didebila d n ma gaan  f  gii w l  y  ade-kamasâ g t    sa waan . Okoro anl 

gâtâ gii wùlà yæ lâ fô, æ san ma Kirisito gâlâ! 28 Gâ nkele miin bebi, æ bô æ sara ma âwô gâlâ. Gâ gengyi è bè duru e ye duwi gâtâ âã ba fô, taà talæ ti yela gâtâ tææ bûnûn bûn nan ku wakûn. 29 Gâtâ î nyî alâ wade-mâlâ î tûna lâ fô, wù di gâtâ yàà nyænla mô alâ, ânæ-kamasâ gâtâ ââ mâ ade gâtâ î tûna fô, Wurubwarâ â mâ wô ânæ-fon.

1 John 3

1 Æ nya anlâ gâtâ Nte Wurubwarâ ee len tæ gepepe, yema ee kpèlè tæ alâ wo bebi gbagba. Gâ tì di gâ wo bebi mô. Gâlâ wuu koro gâtûnkwaæ gææ bânæ bâân nyî tæ, yema bâân nyî Wurubwarâ. 2 Mææn bâwôlôn-lenlâ, nkenkele tî di gâ Wurubwarâ bebi gbagba, gâ gænyan gâtâ taà bè biligi fô bærà, giin te ye okòro. Mô tî nyî gâtâ gengyi Kirisito e bè duru e ye fô, taà mâ anlâ âwô, yema taà we anlâ gâtâ è we. 3 Gâ ânæ-kamasâ gâtâ wô bûnûn bü gyaga nyawû wuu koro fô, ââ kpa wo koro dædææ anlâ gâtâ Kirisito mô ân ma dædææ fô. 4 Ânæ-kamasâ gâtâ ââ mâ ade-kpen fô è di gâ ânæ gâtâ ân taa di ise yii koro, yema ade-kpen yææ gâmâ n di gâtâ ânæ ân taa di ise yii koro. 5 Gâ î nyî gâtâ Kirisito â ba gâtâ èè wura e bè tiri taade-kpen. Gâ î nyî gâtâ âwô wanæ ade-kpen ækæ æn ma. 6 Ânæ âkæ ân ma gâtâ gengyi ã san ma Kirisito fô ââ talæ e ton ade-kpen yææ gâmâ. Ânæ gâtâ ã sangba ââ mâ ade-kpen fô, een te we Kirisito fô, gâ âân nyî wô. 7 Miin bebi, æ kara yâ ânæ âkæ ãã bã gban yæ! Ânæ gâtâ ââ mâ ade-kpara fô wade î tûna, anlâ gâtâ Kirisito mô wade î tûna fô. 8 Ânæ gâtâ ã sangba ââ mâ ade-kpen fô, è di gâ Wurubwarâ wokengbelilâ fô woyo. Yema ekengbelilâ nyawô â mâ ade-kpen ye digyegeye daanæ. Gâlâ wuu koro gâ Wurubwarâ â sa Wobi fô â ba, gâtâ ãã bã mæna wokengbelilâ fô gûtûn powu. 9 Ânæ gâtâ Wurubwarâ â mâ wô ânæ-fon fô, ân mænæ taa ni ton ade-kpen yææ gâmâ, yema Wurubwarâ wonundu wü sa wanæ, gâ ân taa næ talæ â mâ ade-kpen, yema alâ Wurubwarâ â mâ wô ânæ-fon. 10 Ade gâtâ tææ ka ti we âbâ gâtâ bè di Wurubwarâ bebi gbagba, ma âbâ gâtâ bè di wokengbelilâ fô bebi fô n di alâ, ânæ gâtâ wade æn tûna, gâ ân taa len wôwôlôn fô, en di gâ Wurubwarâ wobi gbagba. 11 Ade gâtâ æ fûrûma æ nûn ye digyegeye daanæ fô n di gâtâ i len bâwôlôn. 12 Æ kara

mâ anlâ ete gâtâ bee kpèlè Kani gâtâ è di Wurubwarâ wokengbelilâ wônæ, gâ e wolo wonobi fô. Í nyí ade gâtâ yii koro gâ e wolo wô? E wolo wô, yema âwô Kani gbagba wade-mâlâ ææn kôlô, gâ wonobi bærâ, wade-mâlâ î tûna. 13 Nyawû wuu koro mææn bânæ, gengyi gâtûnkwaæ gææ bânæ gâtâ ben di Kirisito bete fô bââ kyûn yæ fô, æ kara yâ ômææ wàà ku yæ. 14 Âtæ bærâ, tí nyí gâtâ ti ye diku daanæ tæ ba nkpa anæ, yema tii len bâwôlôn. Ânæ gâtâ ân taa len wôwôlôn fô, ã sangba ã sa diku daanæ. 15 Ânæ-kamasâ gâtâ ââ kyûn wôwôlôn fô, è di gâ ânæ-wololâ bânæ. Gâ î nyí gâtâ ânæ-wololâ bânæ âkæ ân ma nkpa gakpaakpa wanæ. 16 Diku gâtâ Kirisito e ku â tâ tæ fô n te wùlà anlâ gâtâ Wurubwarâ gænæ-len gi we. Okoro wû kûtûma gâtâ âtæ mô taà yera gâtâ taà ku tæ tâ tææ bânæ. 17 Yema gengyi ânæ âkæ gâtâ ã ba anyan gepepe è we gâtâ wuun te pe wû tâ wôwôlôn âkæ, mô wûn ma wo gutunkoro fô, lan gâ bânæ baà talæ be we alâ Wurubwarâ gænæ-len gi sa ânæ âtôkô anæ? 18 Miin bebi, æ kara yâ taà tæ ka taade-dôlâ abââ tææ bûnûn buuko ti len bâwôlôn, mô æ yâ taà ka taade-mâlâ ma osele-kpara ti len bâwôlôn. 19 Nyawû waanæ gâ taà ka tæ nyænla alâ tí sa gâ Wurubwarâ gælan. Gâ gengyi taamænâ ii tin tæ dæpwâ fô, âwû nan sa tæ ôkâma Wurubwarâ bûnûn, 20 yema Wurubwarâ â da taamænâ, gâ âwô n nyí ade powu yaanæ. 21 Mææn bâwôlôn-lenlâ, gengyi taamænâ æn taa tin tæ dæpwâ fô, âwû bærâ, taà wura ogin ti yela Wurubwarâ bûnûn baanæ. 22 Gâ gænyan-kamasâ gâtâ tí fô wô fô, ãã tâ tæ, yema tii di wo-ise fô yii koro, gâ tææ mâ gâ ade gâtâ ii di wô gûnûn. 23 Wose fô n di gâtâ taà to Wobi Yesu Kirisito diyere ti di, fô taà len bâwôlôn anlâ gâtâ â dô e wùlà tæ fô. 24 Bânæ powu gâtâ bee di wo-ise fô yii koro fô bã sa ma Wurubwarâ, gâ Wurubwarâ mô ã sa ma âbâ. Wo Gifiye gâtâ â ka â tâ tæ fô n te wùlà alâ ã sa ma âtæ.

1 John 4

1 Mææn bâwôlôn-lenlâ, nka bânæ-kamasâ gâtâ baà dô alâ bã ba Wurubwarâ Gifiye fô gâ yaà to i di. Mô fô, æ kârâ afiye gâtâ î sa baanæ fô æ nya alâ, i ye gâ Wurubwarâ wakûn. Yema bânæ gâtâ bââ mâ anlâ bè di Wurubwarâ bâtabûrûlâ, mô bââ gban fô kpekpesi bâ ba gâtûnkwaæ gaanæ.

2 Æ nûn gepepe anlâ gâtâ yaà ka æ nyænla Wurubwarâ Gifiye fô! Gifiye-kamasâ gâtâ gii to gæ sa, gâ gææ dõ alâ Yesu Kirisito e biligi ânæ-nyalâ â ba gâtûnkwaâ gii koro fô gi ye gâ Wurubwarâ wakûn. 3 Mô gifiye-kamasâ gâtâ gæn taa to Yesu gæ sa fô gin ye gâ Wurubwarâ wakûn. Âgæ nyagæ gi di gâ Kirisito wokengbelilâ fô gifiye, anlâ gâtâ æ wârâ fûrûma æ nûn gâtâ gaà bã ba, gâ nkenkele gba gi were bè gyu gâtûnkwaâ gaanæ lâ. 4 Miin bebi-lenlâ, âyæ bærà, i ye gâ Wurubwarâ anæ, gâ i di bânæ gâtâ bââ mâ anlâ bè di bâtabûrûlâ, mô bââ gban fô boo koro, yema alâ, âwô gâtâ ã sa yaanæ fô ã ba ôtan da âwô gâtâ ã sa gâtûnkwaâ gaanæ fô. 5 Âbâ bærà, be ye gâ gâtûnkwaâ gii koro, gâ bââ tabûrû gâ gâtûnkwaâ gaade, okoro gâtûnkwaâ gææ bânæ bââ nûn baade. 6 Âtæ bærà, ti ye gâ Wurubwarâ anæ, gâ ânæ-kamasâ gâtâ ã nyî Wurubwarâ fô ââ nûn taakûn. Mô ânæ-kamasâ gâtâ en ye Wurubwarâ anæ fô ân taa nûn taakûn. Nyawû gâ tææ ka tæ nyænla Wurubwarâ Gifiye gâtâ gii wulà ade gâtâ î sa waanæ fô, ma gifiye gâtâ gii wulà adebila-de. 7 Mææn bâwôlôn-lenlâ, æ yâ taà len bâwôlôn, yema gænæ-len gi ye gâ Wurubwarâ wakûn. Ânæ-kamasâ gâtâ ee len bânæ fô è di gâ Wurubwarâ wobi, gâ ã nyî Wurubwarâ mô. 8 Gâ ânæ-kamasâ gâtâ ân taa len bânæ fô âân nyî Wurubwarâ, yema Wurubwarâ gbagba n di gænæ-len fô. 9 Wurubwarâ gænæ-len gâtâ e tiri e wulà tæ fô n di gâtâ â sa Wobi-kælæn fô â ba gâtûnkwaâ gii koro, fô taà dama wo koro ti wura nkpa gakpaakpa. 10 Anlâ gâ tii we gænæ-len giidu fô. Nka alâ âtæ na len Wurubwarâ, mô fô, âwô na len tæ, gâ â sa Wobi fô e bè ku e le taade-kpen yii gutoro. 11 Mææn bâwôlôn-lenlâ, gengyi anlâ gâ Wurubwarâ è len tæ fô, âwû bærà, wù di gâtâ âtæ mô taà len bâwôlôn. 12 Ânæ âkæ een te we Wurubwarâ â nya, mô gengyi tii len bâwôlôn fô, Wurubwarâ ã sa ma âtæ, gâ wô gænæ-len fô mô gææ dan taanæ gæ fæya gepepe. 13 Gænyan gâtâ tææ ka ti we alâ tî sa ma âwô, gâ âwô mô ã sa ma âtæ fô, n di gâtâ â tâ tæ âwô gbagba Gifiye fô. 14 Gâ ti we, gâ tææ dõ ti wulà alâ, Nte fô â sa Wobi fô â ba gâtâ ãã bã mâ bânæ-nyalâ bôô Nkpa Wotolâ gâtûnkwaâ gii koro. 15 Gâ ânæ-kamasâ gâtâ ââ dõ â tana alâ Yesu n di Wurubwarâ Wobi fô, Wurubwarâ ã sa ma ânæ âtôkô, gâ ânæ âtôkô mô ã sa ma Wurubwarâ. 16 Okoro tî nyî gænæ-len gâtâ Wurubwarâ ã ba tâ tæ fô, gâ ti to ti di. Wurubwarâ n di gâ gænæ-len, gâ ânæ-kamasâ gâtâ

ee len bânæ fô ã sa ma Wurubwarâ, gâ Wurubwarâ mô ã sa ma âwô. 17 Gænæ-len gâtâ gii pe gi sere taanæ fô gaà yâ tàà wura ogin ti yela Gôdô-dærâ gii duwi gâtâ âã dõ gôdô fô daanæ, yema gâtûnkwaaw nyagæ gaanæ fô tiinundu wù we anlâ Kirisito wonundu. 18 Âbâ gâtâ bee len bâwôlôn fô, ben serenti bâwôlôn. Yema gænæ-len gâtâ gi pe gi sere fô gii berema gæsaa fô powu. Yema gæsaa n tâ san ma giten gii getiira, okoro gengyi ânæ ã ba gæsaa fô, gænæ-len giin te pe gi sere wanæ. 19 Tii len Wurubwarâ, gâ tii len bâwôlôn, yema âwô na gyegeye na len tæ. 20 Gengyi ânæ âkæ âã dõ alan, “N te len Wurubwarâ”, mô fô, âã kyûn wôwôlôn fô, è di gâ edebilalâ. Yema alâ, gengyi ânæ ân taa len wôwôlôn gâtâ ee we wô gâtûnkwaaw gii koro fô, lan gâ âã talæ e len Wurubwarâ gâtâ ã sa gatala, gâ ân taa we wô fô? 21 Ose gâtâ Kirisito â ka â tâ tæ fô n di alâ, ânæ gâtâ ee len Wurubwarâ fô wù di gâtâ èè len wôwôlôn mô.

1 John 5

1 Ânæ-kamasâ gâtâ e to e di alâ, Yesu n di Kirisito fô, è di gâ Wurubwarâ wobi gbagba. Gâ ânæ-kamasâ gâtâ ee len âtaawe wade fô ee len ebi fô mô wade. 2 Gengyi tii len Wurubwarâ, gâ tii di wo-ise yii koro fô, waanæ gâ taà talæ ti we gâtâ tii len Wurubwarâ bebi. 3 Tii gelen Wurubwarâ n di gâtâ taà di wo-ise fô yii koro, gâ wo-ise fô mô æn ma ôkâma. 4 Wurubwarâ wobi-kamasâ ee di gâtûnkwaaw gii koro. Tii geto-Yesu-di fô n di gænyan gâtâ tææ ka ti di gâtûnkwaaw gii koro. 5 Ânyan nan talæ e di gâtûnkwaaw gii koro? Âkæ ân ma, fæya ma ânæ gâtâ e to e di alâ, Yesu n di Wurubwarâ Wobi fô. 6 Yesu Kirisito nyawô n di âwô gâtâ â dama gâ butu ma nkalan yii koro â ba fô. Nka ma butu buuko buu koro gâ â dama â ba, â dama gâ ma butu, ma nkalan yii koro â ba. Wurubwarâ Gifiye fô gbagba n te di ade nyayæ yaadansâ, yema Wurubwarâ Gifiye fô n tâ dõ ade gâtâ î sa waanæ. 7 Anyan asiye n te di adansâ. 8 Âyæ n di Wurubwarâ Gifiye fô, ma butu fô, ma nkalan fô. Anyan asiye nyayæ powu yaadansâ yii gedi wù di wûkælæn. 9 Gengyi tii to ade gâtâ bânæ bâ dõ tæ fô, âwû bærâ, ade gâtâ Wurubwarâ â dõ fô î ba ôdûrû da, yema anyan asiye fô n di ade gâtâ Wurubwarâ â dõ kadama Wobi fô wo koro. 10 Okoro ânæ-kamasâ gâtâ ee

to Wurubwarâ Wobi fô e di fô ã nyî ade nyayæ woturu waanæ. Gâ ânæ-kamasâ gâtâ ân taa to Wurubwarâ e di fô ee kpèlè Wurubwarâ edebilalâ, yema ânæ fô en to ade gâtâ Wurubwarâ â dõ kadama Wobi wo koro fô â sa. 11 Ade gâtâ Wurubwarâ â dõ fô n di gâtâ â tâ tæ nkpa gakpaakpa, gâ gâlâ gææ nkpa fô ã sa gâ Wobi-kælnen fô wanæ. 12 Ânæ-kamasâ gâtâ è to Wurubwarâ Wobi-kælnen fô ã ba nkpa gakpaakpa. Mô ânæ-kamasâ gâtâ en to Wobi-kælnen fô ân ma nkpa gakpaakpa. 13 N tâ âwara ade nyayæ n tæyâma âyæ gâtâ i to Wurubwarâ Wobi fô diyere i di fô, fô yàà wura æ nyænla alâ, î ba nkpa gakpaakpa. 14 Gengyi tî lila Wurubwarâ gænyankæ wo gelenbi gaanæ fô, ââ nûn taakûn. Nyawû n di bûnûn bûû gâgyagakûn gâtâ tî ba wanæ gâtâ wuu koro tî talæ tæ ba wô bûnûn. 15 Gâ gengyi tî nyî gâtâ ââ nûn taade gâtâ tii lila wô fô, âwû bærà, tî nyî gâtâ taalô æ wârâ kya anyan gâtâ tii lila fô. 16 Gengyi ânæ âkæ è we wôwôlôn ã mâ ade-kpen gâtâ in di diku fô, wù di gâtâ èè tiri onyun â tâ wô, gâ Wurubwarâ ââ tâ wôwôlôn âtôkô nkpa. Mô ade-kpen ækæ î sa gâtâ i di diku. Gengyi ânæ âkæ ã mâ gâlâ gaade-kpen fô, mæn taa dõ alâ, i tiri onyun æ tâ gâlâ gæænæ fô. 17 Ade-mâlâ gâtâ ææn kôlô powu i di gâ ade-kpen, mô ade-kpen ækæ î sa gâtâ in di diku. 18 Gâ tî nyî gâtâ ânæ-kamasâ gâtâ è di Wurubwarâ wobi gbagba, yema Wurubwarâ â mâ wô ânæ-fon fô, ân taa ni ton ade-kpen yææ gâmâ. Yema Wurubwarâ Wobi fô ââ nya wo koro gepe, gâtâ Wurubwarâ wokengbelilâ âân talæ â kya wô. 19 Tî nyî gâtâ Wurubwarâ e tiri tæ â mâ wô bânæ, gâ gâtûnkwaaw powu gî sa gâ Wurubwarâ wokengbelilâ gûlô. 20 Gâ tî nyî gâtâ Wurubwarâ Wobi fô â ba, gâ â bã yâ tæ tææ nûn ade yaanæ, fô tàà ka tæ nyænla âwô gâtâ wade î sa waanæ fô. Gâ âtæ ma âwô gâtâ wade î sa waanæ fô tæ mâ âkælnen, yema âtæ ma Yesu Kirisito tæ mâ âkælnen. Âwô n di Wurubwarâ, gâ è di nkpa gakpaakpa fô. 21 Miin bebi-lenlâ, æ lanla koro ma bekpen, yàà lanla koro ma gâtûnkwaaw gaanyan yææ gâsûma, fô yàà sûma Wurubwarâ woko. Wû ba gâlâ.

2 John 1

1 Nmæ ândærâ Yohane n tâ âwara gækpa nyagæ n tæyâma awô ânanæ

gâtâ Wurubwarâ e tiri wõ, ma aa bebi gâtâ ñ len yaade gepepe fô. Gâ nka miinko n te len yaade, âbâ gâtâ bã nyî ade gâtâ î sa waanæ fô powu mô, bee len yaade. 2 Tii len yaade, yema alâ ade gâtâ î sa waanæ fô î sa taanæ, gâ ade ætôkô yaà sara taanæ gakpaakpa. 3 Nte Wurubwarâ ma Wobi Yesu Kirisito fô, baà bwala tæ, fô bàà we tii gutunkoro, fô bàà tâ tæ boolila, fô tàà nyænla ade gâtâ î sa waanæ ma Wurubwarâ gænæ-len. 4 Wû mâ mæ ôsâ gepepe gâtâ na we aa bebi bâkæ bã târâma ade gâtâ î sa waanæ, anlâ gâtâ Tiite Wurubwarâ e wulà tæ alâ tæ mâ fô. 5 Ânænæ-kpara, nkele n tâ fô wõ alâ, æ yâ tàà len bôwôlôn. Nyawû wun di alâ n tâ âwara wõ ose-fon wûkæ, mô fô, wù di gâ âwû gâtâ ti wura ye sæyââ digyegeye daanæ fô. 6 Gænæ-len nyagæ n di gâtâ tàà nûn wakûn. Gâ ose gâtâ æ nûn i ye digyegeye daanæ fô n di gâtâ tàà sara ma gænæ-len. 7 Bâgbanlâ-bânæ kpekpesi bâ ba gâtûnkwa gii koro gâtâ âbâ bân taa to be di alâ Yesu Kirisito e biligi gâ ânæ-nyalâ â ba gâtûnkwa gii koro. Âbâ nyabâ boonundu wù we anlâ âgbanlâ-bânæ gâtâ è di Kirisito wokengbelilâ fô wonundu. 8 Okoro æ nya yii koro gepepe gâtâ æn nan lulu gænyan gâtâ gii koro ææ mâ gûtûn fô, fô bàà le yæ gutoro fô powu. 9 Ânæ-kamasâ gâtâ en de Kirisito wade-wulâlâ fô yaanæ, gâ ââ mâ woyo kperen fô, Wurubwarâ en yela wô gama. Gâ ânæ gâtâ è de Kirisito wade-wulâlâ fô yaanæ fô, Nte Wurubwarâ ma Wobi fô, bôô banyôô powu bè yela wô gama. 10 Gengyi ânæ âkæ ã ba yaakûn alâ è bè wulà yæ ade, gâ en de ade-wulâlâ nyayæ fô, æ kara to wô yææ dækpara daanæ, gâ æ kara sa wô onyun. 11 Yema alâ ânæ gâtâ âã sa wô onyun fô, â mâ onyun-kælæn ma ade-kpen gâtâ gâlâ gæænæ ââ mâ fô. 12 Ñ ba ade kpekpesi gâtâ nafô nan dõ yæ, mô mæn taa len gâtâ nan âwara yæ n tæyâma yæ, mô fô, n tâ nya osele gâtâ nan ba yaakûn. Gâ gengyi tì tuma fô, nan tabûrû gâ n tâ yæ, fô taà di ôsâ gepepe. 13 Aanobi gâtâ Wurubwarâ e tiri â mâ woyo fô bebi bââ sa wõ onyun. Na ten nfan.

3 John 1

1 Nmæ ândærâ Yohane n tâ âwara gækpa nyagæ n tæyâma awô mæænwôlôn-lenlâ Gayo gâtâ n te len aade gepepe fô. 2 Mæænwôlôn-

lenlâ, n te tiri onyun gâtâ ade powu yàà san gepe æ tâ wõ, fô àà sara ôkâma waanæ anlâ gâtâ à ba ôkâma Kirisito dæsarabi daanæ lâ. 3 Kirisito bete bâkæ bâ bã dõ mæ aa dæsarabi-kpara gâtâ à de à si, ma anlâ gâtâ à târâma ade gâtâ î sa waanæ fô gepepe. Nyawû wû mâ mæ ôsâ gepepe. 4 Ade ækæ æn ma gâtâ yaà mâ mæ ôsâ anlâ gâtâ nan nûn alâ, miin bebi bã târâma ade gâtâ î sa waanæ fô. 5 Mæænwôlôn-lenlâ, aa mâ ade gepepe gâtâ aa nya Kirisito bete nyabâ boo koro ma gâtâ bè di besela gba lâ. 6 Bâ dõ anlâ gâtâ aa nya bâ fô bâ tâ Kirisito bete fô nfan. Gâ gengyi aà tiri bâ osele anlâ gâtâ wàà kûtûma Wurubwarâ bûnûn baanæ fô, nafô waà pe gûsô. 7 Yema Kirisito diyere fô dii koro gâ be ye bã san lâ, gâ ben to gænyankæ be ye bânæ gâtâ ben di gâ Kirisito bete fô baakûn. 8 Okoro wù di gâtâ âtæ tàà kpà gâlâ wûû bânæ fô gepepe, fô âtæ ma âbâ tàà mâ âkælæn ma Nkpa-geto Gaade gâtâ î sa waanæ fô yææ gûtûn gææ gâmâ. 9 Na âwara ade na tæyâma Kirisito bete fô, mô Diwotirefe ee len gâtâ èè di bændærâ, okoro ân taa ka taade fô â mâ ade ækæ. 10 Gâlâ wuu koro gengyi n ba fô, nan ka ade gâtâ ââ mâ fô n sæ gæyâ. Nan dõ anlâ gâtâ ee belen ade â gyaga tii koro fô. Gâ nyayæ gba æn taa kûtæ wô. Ân taa to Kirisito bete gâtâ bè di besela fô, gâ âbâ gâtâ bee len bàà to bâ mô fô, ââ sù bâ osele, gâ ee berema bâ e ye Kirisito bete dikpi fô baanæ. 11 Mæænwôlôn-lenlâ, kara kasæ ade-mâlâ-kpen! Kasæ gâ ade-kpara yææ gâmâ! Ânæ-kamasâ gâtâ ââ mâ ade-kpara fô e ye Wurubwarâ anæ. Gâ ânæ-kamasâ gâtâ ââ mâ ade-kpen fô een te we Wurubwarâ. 12 Ete gâtâ bee kpèlè Demetiro fô bærâ, ânæ-kamasâ ââ dõ wo koro ade-kpara. Gâlâ ke gâ ade gâtâ î sa waanæ fô gbagba ææ dõ wo koro ade-kpara. Âtæ mô tii di wo koro wadansâ gepepe, gâ î nyî gâtâ taadansâ î sa waanæ. 13 N ba ade kpekpesi gâtâ nafô nan dõ wõ, mô mæn taa ni len nan âwara yæ n tæyâma wõ. 14 Mô fô, n tâ nya osele gâtâ nan ba aakûn awi nyayæ yaanæ, fô tàà tabûrû gâ ma bâwôlôn. 15 Wurubwarâ â tâ wõ olila. Bâwôlôn gâtâ bã sa nfan fô powu bââ sa wõ onyun. Kpèlè bâwôlôn fô dækæ-dækæ, àà sa bâ onyun a tâ mæ. Na ten nfan.

1 Gækpa nyagæ gi ye nmæ Yude maakûn. N` di Yesu Kirisito wôsaranyan, gâ mæændærâ n di Yakobo. N tâ âwara gæ n tæyâma Kirisito bete powu gâtâ bè di Tiite Wurubwarâ bânæ-lenlâ gâtâ Yesu Kirisito e kpèlè bâ, gâ ââ nya boo koro fô. 2 N tâ fô alâ Wurubwarâ e wula yii gutunkoro gepepe, fô olila ma gænæ-len gâà sara yaanæ gepepe. 3 Mææn bânæ-lenlâ, nafô na len gepepe gâtâ nan âwara yæ kadama Nkpa-geto gâtâ âtæ ma âyæ powu ti wura fô gii koro. Mô fô, na we gâtâ wù di gâtâ nan âwara n fô yæ alâ, æ pæna i yela yàà kpà getodi gâtâ Wurubwarâ â ka â tâ wô bânæ dækælsen gækpa fô gaakpa. 4 Yema ade-kpen yææ bâmâlâ bâkæ be wura osele be bu be gyu yaanæ. Bâ san bee suguti Wurubwarâ gâbwala fô gaade, fô bàà wura bâ mâ gâmæna gaade. Be terema Tiifonte-kælsen Yesu Kirisito gâtâ è di tiigyû fô. Ye sæyââ ma ôâman, Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ dæpwâ dii getin gâtâ dî dô tâ bâ fô daade. 5 N` nyî gâtâ î fûrûma î nyî ade gâtâ n tâ dõ yæ nkenkele lâ powu. Mô fô, n te len nan kûna yæ alâ Efonte Wurubwarâ e tiri Isareli bete e ye Egiyipti gâtûnkwaà gaanæ, mô gamama fô, â mæna âbâ gâtâ ben to wô be di fô e lulu. 6 Gâ n te len nan kûna yæ alâ ôkûna gâtâ Wurubwarâ bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô bân talæ be ton bôô bændærâ ma geyelakûn gâtâ Wurubwarâ â tâ bâ fô, gâ be fi gama be ten âbâ gbagba bôô gâsarakûn gætôkô fô, Wurubwarâ â sa bâ agbarægbaræ yaanæ gækpaakpa, gâ â ka bâ â sa dibilin-dærâ daanæ. Baà sara dûkô gâlââ ma ye Gôdô-dærâ gii duwi fô. 7 Gâlâ ke gâ Sodom ma Gomora, ma atele gâtâ i silin atele ætôkô i tuma fô yææ bânæ mô be we dæyæyâ ôtan waanæ, yema bâ ka koro bâ tâ adima yaade ma ade-karan-karan gâtâ æ kaara ôbalan yææ gâmâ. Wû ka wû târâ gædan wû sæ wû tâ tæ, gâtâ ade-kpen yææ bâmâlâ powu baà we dæyæyâ ôtan gækpaakpa waanæ. 8 Gâlâ ke gâ bânæ-kpen gâtâ be bu be gyu yaanæ lâ bè we. Bââ gban ikute gâtâ æ yâ bâ bââ mâ ade-karan-karan bâ sa boo koro dædææ. Bân taa bù bogyu bûkæ, gâ bââ dõ ade-kpen bâ fôyæ afiye gâtâ î ba gingyebi fô. 9 Mô Wurubwarâ wôsâlâ ândærâ Mikeli gâtâ ã sa gatala fô gba ân mâ gâlâ. Ôkûna gâtâ âwô ma Wurubwarâ wokengbelilâ be wura otiira Mose gikpena gii koro fô, Mikeli ân mâ wamænâ gba alâ ãã dõ Wurubwarâ wokengbelilâ fô wo koro ade-kpen ækæ â ka e tin wô dæpwâ. Mô â dõ gâ alan, “Efonte Wurubwarâ e tiira wõ giten.” 10 Mô bânæ nyabâ bærâ,

gænyan-kamasâ gâtâ bân taa nûn gaanæ fô, bââ dõ gâ ade-kpen bâ dama gii koro. Bââ mâ gâ ade anlâ bânan gâtâ bân ma amænâ lâ. Gâ baade-mâlâ ætôkô ke n te wolo bâ lâ. 11 Bânæ bôtôkô bâ bôbwâ. Yema bâ ka gâ ete-kpen gâtâ bee kpèlè wô Kani fô bæsaeræ. Gâ kôba wo koro, bâ ka koro bâ ma sa ise-kpen yaanæ anlâ gâtâ Balam gâtâ ee kpèlè koro Wurubwarâ wôtabûrûlâ fô â mâ fô. Bâ tô be yela Wurubwarâ wo koro anlâ gâtâ ete gâtâ bee kpèlè Kora â mâ fô, okoro baà ku be lulu anlâ âwô. 12 Gengyi bânæ bôtôkô bè sugba ma âyæ ôkûna gâtâ ii tuma i di ma bâwôlôn fô, bè we anlâ anyan-kpènlâ yaanæ. Bân ma ænænfa gâtâ bââ kpà gâ ma booko boo gedi. Bè we anlâ akpaba (amuru) gâtâ æn taa tâ âsûn, gâ afiye n tâ gbârâ yæ æ da fô. Bè we anlâ iyon gâtâ æn taa lûn abi okena-fila gba, gâ be dubwa yæ ma yæækpaa, gâ i ku gakpa fô. 13 Bè we anlâ âpû butu gâtâ bûû tô bû gbârâ fô. Gâ baanænfa-de i we anlâ afûû ma adææ gâtâ butu fô bûû gbârâ bu tiri bû sæ okèrè fô. Bè we anlâ aãorobi gâtâ æn taa yela ôkûn-kælæn, gâ î san-san gatala fô. Gâlâ wûû bânæ-kpen fô bôô gâsarakûn n di dibilin kpim gâtâ Wurubwarâ â pæna â sæ bâ fô daanæ. 14 Bânæ-kpen nyabâ baade gâ Enoki gâtâ â sara Adam gama odu kwarankæfâ waanæ fô â dõ â sæ ye sæyââ wukukuba waanæ fô. Â dõ alan, “Æ nya, Efonte Kirisito âã ba ma wô bânæ kpekpesi gâtâ Wurubwarâ e kpèlè â pæna â sæ â tâ koro, gâ ânæ ân talæ â kalan fô. 15 Âã bã dõ bânæ powu bôô gôdô. Gâ eè tin ade-kpen yææ bâmâlâ powu dæpwâ, baade-kpen powu gâtâ bâ mâ boo-isele-kpen yaanæ, ma gâtâbûrû-kpen powu gâtâ bâ tabûrû bâ fôyæ Wurubwarâ fô yii koro.” 16 Gâlâ wûû bânæ-kpen nyabâ bè di bânæ gâtâ ôya-kamasâ fô, bââ tûrûn, gâ bââ ka ade be tola bânæ. Ade karan-karan gâtâ bè len bàà mâ fô gâ bââ mâ. Bââ bûma koro gatala, gâ âbâ boo gepe gii koro bââ gban bânæ. 17 Mô mææn bânæ-lenlâ, æ kûna ade gâtâ Tiifonte Yesu Kirisito bânæ-salâ fô bâ dõ yæ bâ bã da fô. 18 Bâ dõ alan, “Awi-sûlâ ôkûna fô yaanæ fô, bânæ bâkæ baà ba gâtâ baà bã sa Wurubwarâ Ade dækpàtà. Bânæ bôtôkô bââ mâ gâ koro-kpaba waade-lenlâ gâtâ æn taa san ma Wurubwarâ gelenbi.” 19 Âbâ n di bânæ gâtâ bââ yâ bânæ boo getite gææ mæna fô. Bee di gâ koro-kpaba waade-lenlâ yii koro, gâ Wurubwarâ Gifiye gæn ma baanæ. 20 Mô mææn bânæ-lenlâ, âyæ bærà, æ sa yii koro ôkâma yii getodi-kpara fô

gaanæ, fô yàà tiri onyun Wurubwarâ Gifiye fô gæækâma waanæ. 21 Æ sara Wurubwarâ gænæ-len fô gaanæ. I so duwi gâtâ Tiifonte Yesu Kirisito eè bè wula yii gutunkoro ãã ka yæ yàà ma sara ma âwô gakpaakpa fô. 22 Æ tabûrû ma bânæ gâtâ bee to iworo fô, yàà kpà bâ bàà to be di. 23 I to âbâ gâtâ bã maà gyu ôtan gakpaakpa waanæ fô æ ya, fô bàà wura nkpa. Mô fô, æ nya yii koro gepepe ma anlâ gâtâ ii wula bânæ bôtôkô boo gutunkoro, anlâ gâtâ waà mâ gâ æn nan nün baade-mâlâ karan-karan gâtâ ì we anlâ ngba-kpènlâ fô yaanæ. 24 Wurubwarâ n ba ôkâma, gâ è de yæ gâtâ æn nan ye æ nün. Âwô nan talæ â ka yæ e bè yela wo ginyebi fô gææ bünûn ôsâ-dærâ waanæ, gâtâ yii koro gæn nan wura adææ ækæ. 25 Wurubwarâ gâtâ âkæ ân ma fæya ma âwô fô â dama Tiifonte Yesu Kirisito wo koro â bã mâ tææ Nkpa Wotolâ. Âwô na kûtûma ginyebi, ma asô, ma bændærâ, ma ôkâma, ye ma ôâman, ma nkenkele, ma ye. Wû ba gâlâ.

Revelation 1

1 Gækpa nyagæ gaade ì di gâ ade-tirilâ-wùlâlâ gâtâ Wurubwarâ â ka â tâ Yesu Kirisito, gâtâ eè tiri yæ e wulà wô bâsaranyan. Ì di ade gâtâ wù di gâtâ yàà sere awi nyayæ yaanæ. Gâ Kirisito â sa gâ Wurubwarâ wôsalâ gâtâ e ye gatala fô, gâ e bè tiri ade fô e wulà nmæ Kirisito wôsaranyan Yohane. 2 Âwû gâ nmæ Yohane na âwara ade gâtâ nmæ gbagba na ka mææn gûnûn na we fô powu na sæ. Ade nyayæ ì di gâ Wurubwarâ Ade, ma ade gâtâ Yesu Kirisito e tiri e wulà mæ fô. 3 Ânæ gâtâ ââ kalan Ade-tirilâ-wùlâlâ yææ gækpa nyagæ â tâ bânæ fô ã ba ôsâ wuu gedi. Gâ bânæ gâtâ bââ nün, gâ bee di gaade yii koro fô, bã ba ôsâ wuu gedi. Yema ôya fô wû gbâma gâtâ ade nyayæ powu yàà sere. 4 Nmæ Yohane n tâ âwara ade nyayæ n tæyâma Kirisito bete akpi kwarankæ gâtâ bã sa Asiya gâtûnkwaawaa gaanæ fô. Wurubwarâ gâtâ âwô n di, gâ ma ôâman fô âwô na sara, gâ âwô nan sara fô, ma wo Gifiye gâtâ gi yela wo gigyu-bæya gææ bünûn fô bôô gâbwala ma boolila wû sara ma âyæ. 5 Gâ Yesu Kirisito mô gâbwala ma wolila wû sara ma âyæ. Âwô n te di wade yii koro, gâ ee tiri ade yaanæ e wulà gakpa. Âwô n di ânæ-gyangbasâlâ gâtâ â tô e ye bekulâ baanæ, gâ âwô n di gâtûnkwaawaa gii begyu powu Boogyu. Âwô Yesu

Kirisito è len tæ, gâ wo diku daanæ fô â ka wô nkalan e tiri tæ e ye taade-kpen yaanæ. 6 Â ka tæ â bã sa wo Buggy fô baanæ, gâ â mâ tæ begyu ma Wurubwarâ gedi gææ båtâlâ, gâtâ taà sûma Wurubwarâ gâtâ è di wote fô. Âwô Yesu Kirisito gâ ginyebi ma ôkâma powu wû kûtûma gækpaakpa! Wû ba gâlâ. 7 Nya, ã san akpaba yaanæ ââ ba! Ânæ-kamasâ èè we wô, gâ âbâ gâtâ be sere wô gætà fô mô baà we wô. Gâ Yesu Kirisito wo koro ande powu yææ bânæ baà sara dæyæyâ daanæ. Gâlâ gâ waà sere! Wû ba gâlâ. 8 Efonte Wurubwarâ gâtâ âwô ni n di, gâ ma ôâman fô âwô na sara, gâ âwô nan sara, gâ âwô n di Ôkâma powu Wuute fô alan, “Nmæ n di Egyegeyelâ, gâ nmæ n di Âmalâ Alfa ma Omega).” 9 Wû di gâ nmæ Yohane gâtâ n di yææwôlôn Kirisito-te fô n tâ âwara gækpa nyagæ. Nmæ mô n te we dæyæyâ gâtâ Yesu wo koro ii we fô daakæ, gâ âtæ ma âyæ tì di gâ âkælæn wo buggy fô baanæ. Gâ nmæ mô n te wura oturu n yela anlâ gâtâ ì yela fô. Gâtâ na dõ Wurubwarâ Ade ma Yesu wo koro gaade okoro, bâ ka mæ bâ ma sæ gâtûnkwaà gâtâ butu bu belen bu silin, gâ bee kpèlè Patimo fô gii koro. 10 Tiifonte duwi daanæ fô Wurubwarâ Gifiye fô gæ ka mæ, gâ na nûn gæta-dærâ gækæ mææn gama anlâ gâtâ dækantan. 11 Gæta fô gæ tabûrû ma mæ alâ, “Âwara ade gâtâ àà bè we powu lâ, sa gækpa gaanæ, fô àà ka yæ tæyâma Kirisito bete akpi gâtâ bã sa atele kwarankæ gâtâ ì sa Asiya gâtûnkwaà gaanæ fô! Atele fô n di Efeso, ma Simirina, ma Pegamo, ma Tiyatira, ma Saadi, ma Filadefiya, ma Ladikeya.” 12 Âwû gâ na fî koro alâ nan nya ânæ gâtâ ââ tabûrû ma mæ fô. Ôkûna gâtâ na fî koro fô, na we imini kwarankæ ækæ. Bâ ka gâ sæka bâ mâ yæ, gâ bââ tæ ka bâkandæya bâ gyaga yii koro. 13 Dûkô gâ na we gænyankæ anlâ ânæ-nyalâ è yela bâkandæya bôô gâgyagakûn fô yii getite. ã sa gâgba wurukyaa, gâ â ka sæka olilâ e li wô dæåalàn daanæ. 14 Wo duyuu ma wayungu ì fwo peri-peri anlâ âyâran-fon wanu, abââ ôyangû. Gâ wô bûnûn baabi bù we anlâ ôtan wûû gælæma. 15 Wô bæsaræ bûû åalagæ anlâ sæka-sæya gâtâ bâ yalæ ôtan waanæ, gâ bâ tôla wû. Gâ wô gæta gi we anlâ getu gâtâ gæ yôn gæ walæ gææ gâwûlû. 16 È de aåorobi kwarankæ wologyi-lô, gâ tata ma ôyââ wûkæ wû sa wonyun gâtâ wuu wulà alâ ââ dõ gôdô ma giisele. Gâ wô bûnûn baanæ bûû åalagæ anlâ ofila n tâ gbârâ kpababaa. 17 Ôkûna gâtâ na we wô fô, na nûn wô

bæsæræ baanæ anlâ ânæ gâtâ e ku. Mô â ka wologyi-lô â gyaga miin koro, gâ â dõ mæ alan, “Kara yâ gæsaa gâà ton wõ! Nmæ n di Egyegeyelâ, gâ nmæ n di Âmalâ. 18 Nmæ n di âwô gâtâ è si fô! Nya, na ti ku, mô ñ si nkpa anæ gakpaakpa. Diku ma bekpena bôôlâ powu î sa mææn gûlô. 19 Gâlâ wuu koro, âwara ade gâtâ aà we lâ powu sæ. Âwara âyæ gâtâ ii sere nkenkele, ma âyæ gâtâ yaà bã ba gamama fô powu. 20 Aåorobi kwarankæ gâtâ a we miinlogyi-lô fô ma bâkandæya yææ gâgyagakûn gâtâ bâ ka sæka-sæya bâ mâ fô yaade gâtâ ì yela tâ æ lâ. Aåorobi kwarankæ fô n di bândærâ gâtâ bè yela Kirisito bete akpi fô bôô bûnûn atele kwarankæ fô yaanæ fô. Gâ bâkandæya yææ gâgyagakûn kwarankæ fô n di Kirisito bete akpi kwarankæ fô.”

Revelation 2

1 Gâ â næ dõ nmæ Yohane alan, “Âwara ade nyayæ tæyâma Kirisito bete dikpi gâtâ bã sa Efeso ditele daanæ fô bôôndærâ. Dõ wô alan, Âwô gâtâ è de aåorobi kwarankæ wologyi-lô, gâ ã san-san sæka bâkandæya yææ gâgyagakûn kwarankæ fô alan, 2 ‘Ñ nyî aade-mâlâ. Aa yæræ koro a mâ gûtûn, gâ aa wura oturu a yela. Ñ nyî gâtâ an taa talæ a sara ma ade-kpen yææ bâmâlâ. A kârâ bânæ gâtâ bee kpèlè koro alâ bè di gâ Kirisito bânæ-salâ fô, gâ a we alâ bè di bedebilalâ. 3 Miin koro a wura oturu a yela, gâ a we dæyæyâ, mô aa koro wun ku wõ. 4 Mô ade-kælæn gâtâ ñ de n te tu wõ fô n di alâ, an mini taa ni len mæ anlâ gâtâ a gyegeye a len mæ fô. 5 Gâlâ wuu koro, kûna ôkûn gâtâ nafô à yela, gâ a ye a nûn fô. Foma aamænâ ye aa-isele yaanæ ba Wurubwarâ wakûn, fô àà biri mâ ade gâtâ nafô aa mâ wukukuba fô! Gengyi an foma aamænâ fô, nan ba n bè tiri aa kandæya ma wûû gâgyagakûn fô n ye dûkô âbâ. 6 Mô gænyan-kælæn gâtâ aa mâ, gâ wü kôlô fô n di alâ, aa kyûn Nikolayi bete fô baade-mâlâ anlâ gâtâ nmæ mô n tâ kyûn fô. 7 Ânæ gâtâ ee len ãã nûn fô, â sæ giten ãã nûn ade gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gææ dõ Kirisito bete fô! Gææ dõ alan, “Ânæ gâtâ ãã kpà e di ade ma adebi yii koro fô, nan tâ wô osele èè di nkpa woyon gâtâ wù yela Wurubwarâ wakûn, ôkûn gâtâ bee kpèlè Paradiso fô waabi.’ ” 8 Â næ dõ nmæ Yohane alan, “Âwara ade nyayæ

tæyâma Kirisito bete dikpi gâtâ bã sa Simirina ditele fô bôôndærâ. Dõ wô alan, Âwô gâtâ è di Egyegeyelâ, gâ è di Âmalâ, gâ e ku, gâ â tô ã ba nkpa anæ fô alan, 9 ‘N nyî aade-welâ, gâ n nyî gâtâ à ba ayen. Mô gbagbaagba fô, à ba anyan Wurubwarâ anæ. N nyî ade-kpen gâtâ bânæ bâkæ bââ dô bâ fôyæ wõ. Bânæ dikpi dætôkô bee kpèlè koro alâ bè di Yuda bete, mô fô, ben di. Bè di gâ Wurubwarâ wokengbelilâ bâkasælâ dikpi. 10 Kara yâ dæyæyâ gâtâ daà bã ba aa koro fô wà sa wõ gæsaa. N tâ dô wõ alâ, Wurubwarâ wokengbelilâ fô âã yâ bàà gye âyæ bâkæ bâ tan dikwo. Âã mã gâlâ â ka e ten yæ onyun. Yaà we dæyæyâ gâlââ awi fwo. Mô gengyi waà ma ye diku gba fô, yela kin-kin, kara bã pala gama! Gengyi à yela kin-kin fô, nan tâ wõ nkpa digyu-koto. 11 Ânæ gâtâ ee len ãã nûn fô, â sæ giten ãã nûn ade gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gææ dô Kirisito bete fô! Gææ dô alan, “Ânæ gâtâ âã kpà e di ade ma adebi yii koro fô, e ye diku-nyôôfâ gâtâ di di gefun-sa dægyapa-dærâ gâtâ dii gye gakpaakpa fô daanæ.’ ” 12 Ânæ dô nmæ Yohane alan, “Âwara ade nyayæ tæyâma Kirisito bete dikpi gâtâ bã sa Pegamo ditele fô bôôndærâ. Dõ wô alan, Âwô gâtâ è de tata ma ôyââ fô alan, 13 ‘N nyî aa gâsarakûn. N nyî gâtâ à si gâ ôkûn gâtâ Wurubwarâ wokengbelilâ fô gigyû-bæya gi sere gbagbaagba. Ôkûna gâtâ miin koro gaade yæædôlâ Antipa è yela â dô maade gakpa fô, awô mô à yela kin-kin aa geto-mæ-di gaanæ. Ma gâtâ be wolo wô aa gâsarakûn dûkô gâtâ wù di Wurubwarâ wokengbelilâ fô mô gâsarakûn gba fô, an pala gama ma mæ. 14 Mô ade bârââ ækæ gâtâ n de n te tu wõ n di alan, bânæ bâkæ bã sa yaanæ gâtâ bè de Balam wade-wùlâlâ fô yaanæ. Balam âtôkô na wùlà Balaki anlâ gâtâ ãã mã Isareli bete fô bàà mã ade-kpen. Â yâ Isareli bete be di anyan-dilâ gâtâ bâ ka bâ tâ bekpen gedi, gâ â yâ bâ mã gâmæna ma adima yaade. 15 Gâlâ ke gâ bânæ bâkæ bã sa yaanæ gâtâ bè de Nikolayi bete baade-wùlâlâ yaanæ. 16 Okoro, foma aamænâ ye aa-isele yaanæ ba Wurubwarâ wakûn! Nka gâlâ fô, wun nan di awi, nan ba aakûn n bã kpà ma bânæ bâtôkô. Nan ka tata gâtâ wü sa miinnyun fô n bã kpà ma âbâ. 17 Ânæ gâtâ ee len ãã nûn fô, â sæ giten ãã nûn ade gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gææ dô Kirisito bete fô! Gææ dô alan, “Ânæ gâtâ âã kpà e di ade ma adebi yii koro fô, nan tâ wõ anyan-dilâ-bubwalâ gâtâ i ye Wurubwarâ wakûn fô akæ èè di. Gâ nan biri n tâ wô dætaa-fututu gâtâ bâ

åwara diyere-fon bâ gyaga dii koro fô n fæya. Âkæ ân nan nyænla diyere dætôkô â fæya ma ânæ gâtâ eè wura dætaa dætôkô fô.’ ” 18 Â næ dô nmæ Yohane alan, “Åwara ade nyayæ tæyâma Kirisito bete dikpi gâtâ bã sa Tiyatira ditele fô bôôndærâ. Dô wô alan, Wurubwarâ Wobi gâtâ wô bûnûn baabi bù we anlâ ôtan wûû gælæma, gâ wô bæsaeræ bù we anlâ sæka-sæya gâtâ bâ sa ôtan waanæ gâ bâ tôla wû fô alan, 19 ‘N nyî aade-mâlâ. N nyî aa gænæ-len, ma aa getodi, ma aa dæsûma, ma aa geton-koro-yela. N nyî gâtâ aa mâ gepe da anlâ gâtâ a mâ wukukuba fô. 20 Mô fô, ade-kælæn gâtâ n de n te tu wõ n di alâ, a tâ âna gâtâ bee kpèlè Isebeli fô osele, gâ ââ mâ wo gelenbi. Åwô n te kpèlè koro alâ Wurubwarâ wôtabûrûlâ. È de wade-wùlâlâ ââ gban mææn bâsaranyan, gâ â yâ bââ mâ gâmæna ma adima yaade, gâ â yâ bee di anyan-dilâ gâtâ bâ ka bâ tâ bekpen gedi fô. 21 Na nya wô bûnûn gâtâ eè foma wamænlâ e ye wo-isele yaanæ â ba Wurubwarâ wakûn, mô ân taa len gâtâ eè kere wô gâmæna ma wadima-de fô â ya. 22 Gâlâ wuu koro nan gbârâ wô n sa geyeba eè we dæyæyâ. Gâ gengyi âbâ gâtâ bââ mâ gâmæna ma adima yaade ma åwô fô ben foma baamænlâ bàà tiri koro be ye wo-isele ætôkô yaanæ fô, nan yâ âbâ mô bàà we dæyæyâ-dærâ. 23 Gâ nan wolo âbâ gâtâ bã târâma wô fô. Åwû fô, Kirisito bete fô powu bàà nyænla alâ nmæ n di åwô gâtâ ã nyî bânæ boo-ituru ma baamænlâ yaanæ yaade fô. Gâ nan tæyâla âkamasâ ma wade-mâlâ. 24 Mô âyæ gâtâ i kuruma Tiyatira ditele daanæ, gâ æn târâma Isebeli wade-wùlâlâ fô, gâ æn kasæ ade gâtâ bedo fô bee kpèlè Wurubwarâ wokengbelilâ fô wade-bubwalâ-dærâ fô, n tâ dô yæ alâ, mæn mænæ ka ditola dækæ n gyaga yii koro n fæya. 25 Mô i ton ade gâtâ i de lâ yaanæ gepepe kûtûmaa nan ka n ba. 26 Ânæ gâtâ âã kpà e di ade ma adebi yii koro, gâ âã mâ miin gelenbi â ma ye fô, nan tâ wô ôkâma eè di ande ma ande yii koro, 27 anlâ gâtâ Miinte â tâ mæ ôkâma, ôkûna gâtâ â dô kadama miin koro alan, “Åã mâ ôkâma eè di bugyu ma iseles gâtâ î tuna yaanæ bânæ bætôkô boo koro. Eè gbena bâ bûgû-bûgû anlâ gâtâ bee gbena isun fô.” 28 Gâ nan biri n tâ ânæ âtôkô Gagyaegyan gii Diãorobi fô. 29 Ânæ gâtâ ee len ãã nûn fô, â sæ giten ãã nûn ade gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gææ dô Kirisito bete fô!’ ”

Revelation 3

1 Â næ dō nmæ Yohane alan, “Åwara ade nyayæ tæyâma Kirisito bete dikpi gâtâ bã sa Saadi ditele fô bôôndærâ. Dō wô alan, Åwô gâtâ ã ba Wurubwarâ Gifiye ma aãorobi kwarankæ fô alan, ‘N̄ nyî aade-mâlâ. A di diyere alâ à sa, mô gbagbaagba fô, a ku. 2 Okoro, lama tô, fô àà sa wûpææ gâtâ wu kuruma, gâ wuu len wàà ku fô ôkâma. Yema na we gâtâ aade-mâlâ iin te pe i sere Miinte Wurubwarâ bûnûn. 3 Gâlâ wuu koro, foma aamænâ ye aa-isele yaanæ ba Wurubwarâ wakûn! Fô àà kûna ade gâtâ be wulà wõ, gâ a nûn fô. Fô àà ton yæ gepepe. Mô gengyi an lama a tô fô, nan bã futa (tûnla) wõ anlâ eyukurilâ, gâtâ an nan nyænla ôya gâtâ nan ka n ba aakûn. 4 Mô fô, à ba bânæ bârââ bâkæ Saadi ditele gâtâ bân sa boo koro dædææ. Gâlâ wûû bânæ nan sa ngba fututu bàà san ma nmæ, yema alâ bâ kûtûma. 5 Ânæ gâtâ ãã kpà e di ade ma adebi yii koro fô, nan sa wô gâgba fututu anlâ âbâ ke. Mæn nan tiri ânæ âtôkô diyere n ye nkpa gækpa fô gaanæ. Nan dō n tana Miinte ma wô bâsalâ bôô bûnûn alâ è di mæænæ. 6 Ânæ gâtâ ee len ãã nûn fô, â sæ giten ãã nûn ade gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gææ dō Kirisito bete dikpi fô!’ ” 7 Â næ dō nmæ Yohane alan, “Åwara ade nyayæ tæyâma Kirisito bete dikpi gâtâ bã sa Filadefiya ditele daanæ fô bôôndærâ. Dō wô alan, Åwô gâtâ wo koro wûn ma dædææ, gâ ân taa di didebila, gâ è de egyu Dafidi wô safwæ, gâ gengyi ã tana gænyan fô, âkæ ân nan talæ â tan, gâ gengyi ã tan fô, âkæ ân nan talæ â tana fô alan, 8 ‘N̄ nyî aade-mâlâ. Nya, na ka otunu gâtâ wû tana wü dô, gâ âkæ ân nan talæ â tan wû fô na sæ aa bûnûn. N̄ nyî gâtâ an ma ôkâma gûsô, mô a ton maade yaanæ, gâ an pala gama ma mæ. 9 Bânæ dikpen dækæ bã sa gâtâ bee kpèlè koro alâ Yuda bete, mô bââ gban gâ. Bè di gâ Wurubwarâ wokengbelilâ bâkasælâ dikpi. N tâ dō yæ yàà nûn alâ, nan nyæ bâ bàà bè kura aa bæsaeræ baanæ. Gâ âbâ powu baà nyænla gâtâ n te len aade. 10 Gâtâ na dō wõ alâ, wura oturu, fô àà yela fô, a nûn, gâ a di maade ætôkô yii koro. Gâlâ wuu koro ôkûna gâtâ dæyæyâ-dærâ daà bã nûn gâtûnkwaæ gææ bânæ powu boo koro fô, nan tiri wõ n ye daanæ. Dæyæyâ dætôkô nan bã kârâ gâtûnkwaæ gææ bânæ dæ nya. 11 Wun nan dæ awi, nan ba. Ton ade gâtâ aa gûlô gæ kya fô yaanæ gepepe. Åwû fô,

ânæ âkæ ân nan talæ e to digyu-koto gâtâ na dô na sæ alâ nan tâ wõ fô. 12 Ânæ gâtâ âã kpà e di ade ma adebi yii koro fô, nan ka wô n sere anlâ dækpaabi Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ. Ânæ âtôkô ân nan kpe e ye dûkô kpakpaakpa. Nan âwara Miinte Wurubwarâ diyere n gyaga ânæ âtôkô wo koro. Gâ nan âwara Wurubwarâ ditele gâtâ di di Yerusalem-fon fô mô dii diyere n gyaga wo koro. Ditele dætôkô daà waran di ye gâ gatala Miinte wakûn. Gâ nan âwara miin diyere-fon n gyaga wo koro. 13 Ânæ gâtâ ee len ãã nûn fô, â sæ giten ãã nûn ade gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gææ dô Kirisito bete fô!’ ” 14 Â næ dô nmæ Yohane alan, “Âwara ade nyayæ tæyâma Kirisito bete dikpi gâtâ bã sa Ladikeya ditele fô bôôndærâ. Dô wô alan, Âwô gâtâ wü san ma wo koro Wurubwarâ Ade powu yaà ba waanæ, gâ è de woturu powu ââ dô Wurubwarâ Ade, gâ ân taa di didebila, gâ è di anyan gâtâ Wurubwarâ â mâ fô powu yii duyû fô alan, 15 ‘N nyî aade-mâlâ powu. An ma ôtan, gâ an lila mô. Gengyi nafô à ba ôtan abââ à lila fô, nafô wü kôlô. Miin gelenbi n di gâtâ àà mâ ôtan abââ àà lila. 16 Mô à we gâ môlaa, an ma ôtan, gâ an lila mô. Gâlâ wuu koro nan fun wõ n lulu. 17 Yema aa dô alâ à ba koro, gâ aade powu i pe æ tâ wõ, okoro an mænæ taa ni len gænyankæ a fæya. Mô aan nyî alâ awô n we kyægba-kyægba, gâ à san ma ayen, gâ aade î ba gutunkoro, gâ aa bûnûn bu gbenâ, gâ à san dibolon-kwaa. 18 Gâlâ wuu koro n tâ tabûrû n tâ wõ alâ, bè se kôba-sæya-kpara maakûn! Nyawû nan yâ wõ àà wura koro gbagba. N tâ dô wõ alâ, bè se ngba fututu maakûn, fô àà ka a tin aa dibolon-kwaa ma ænænfa fô! Gâ se afa maakûn, fô àà ka sa aa bûnûn! Âwû fô aà talæ a we ade. 19 Bânæ gâtâ n te len baade fô, âbâ gâ n tâ tabûrû ma âbâ n tiira bâ giten. Gâlâ wuu koro, yâ aa bûnûn bàà sæna, fô àà foma aamænla a ye aa-isele yaanæ a ba Wurubwarâ wakûn. 20 Nûn! N yela otunu n tâ gbârâ dætana fô. Gengyi âkæ ã nûn mææn gâgbârâ, gâ ã tana dætana fô, nan gyu wakûn, fô âtæ ma âwô taà sa alô ti di. 21 Ânæ gâtâ âã kpà e di ade ma adebi yii koro fô, nan tâ gâlâ wûnæ osele, fô ãã sara ma nmæ miin gigyû-bæya fô gii koro. Gâlâ ke gâ nmæ gbagba na kpà na di ade ma adebi powu yii koro, gâ na waran na sara Miinte gigyû-bæya fô gii koro. 22 Ânæ gâtâ ee len ãã nûn fô, â sæ giten ãã nûn ade gâtâ Wurubwarâ Gifiye fô gææ dô Kirisito bete fô!’ ”

Revelation 4

1 Nyayæ yææ gama fô, na biri na we ade. Na we otunu gâtâ wü tana gatala. Gâ na biri na nûn gæta-dærâ gâtâ gæ tabûrû ma mæ gæ bã da fô. Gæta fô gi we anlâ dækantan, gâ gæ dõ nmæ Yohane alan, “Bûn ba nfan, fô nan wùlà wõ ade gâtâ wù di gâtâ yàà sere.” 2 Disere-kæläen fô Wurubwarâ Gifiye fô gæ san ma mæ dûkô. N̄ bã nya fô, na we gigyu-bæya gækæ gi sere, gâ âkæ è si gii koro. 3 Gâ âwô gâtâ è si gigyu-bæya fô gii koro fô wodu wûû åalagæ pûlâ-pûlâ anlâ ataa-kpara gâtâ î ba bûkala-sæya ma bufututu, gâ bee kpèlè Eyasipe ma Ekaneliya fô. Gâ bûkala bûkæ anlâ okyimale bûû åalagæ bu silin gigyu-bæya fô, gâ bù we anlâ dætaa-kpara gâtâ bee kpèlè Emeradi fô. 4 Fô nbæya dikpilin ma bænaa bu silin gigyu-bæya fô bu tuma, gâ bândærâ dikpilin ma bænaa mô bè si nbæya fô buu koro. Bândærâ fô bã sa ngba fututu, gâ be tin sæka agyu-koto. 5 Gesiye ma afala anlâ âsûn getura ii ye gigyu-bæya fô gaanæ. Gâ bâkandæya kwarankæ mô ì yela ii gye gigyu-bæya fô gææpæ. Bâkandæya fô ì yela tâ Wurubwarâ Gifiye fô. 6 Gâ na we gænyankæ ma ômæræ gi dô gigyu-bæya fô gææ bûnûn anlâ âpû. Mô gi ba ôkâma kpakparakpa, gâ gi we anlâ gælaasæ. Âpû fô butu bù we gælæn-gælæn anlâ dætaa-kpara gâtâ bee kpèlè Kirisitali fô. Fô bemini bâkæ gâtâ bã ba nkpa, gâ baamænâ ì we anlâ bânæ fô be lèn be silin gigyu-bæya fô. Gâ bã ba bûnûn baabi kpekpesi bôô bûnûn ma bôô gama powu. 7 Bemini fô baanæ egyegeyelâ fô è we anlâ âdîrâ. Ânyôôfâ fô è we anlâ âkwô-gbûsalæ. Esiyeefâ fô bûnûn bù we anlâ ânæ-nyalâ bûnûn, gâ ânaafâ fô mô è we anlâ elun-dærâ gâtâ ã san afiye yaanæ. 8 Bemini bænaa fô powu bã ba abanba kooron-kooron. Bûnûn baabi kpekpesi bü sa boo koro powu ma bôô gamæ. Bââ nûma ænûn odòn ma ofilibon gâtâ ben taa kere bâ ya. Bââ nûma alan, “Efonte Wurubwarâ gâtâ è di Ôkâma powu Wuute fô woko ñ kôlô! Woko ñ kôlô! Woko ñ kôlô! Ye ma ôâman fô âwô na sara, gâ nkenkele nyawû âwô n ni di, gâ âwô nan ba.” 9 Bemini bænaa fô bââ nûma ænûn bee sila âwô gâtâ è si gigyu-bæya fô gii koro, gâ ã sa gakpaakpa fô. Bââ sa wô gingyebi, gâ bââ sa wô onyun. Ôya-kamasâ gâtâ bemini bænaa fô bâ mâ gâlâ fô, 10 bândærâ dikpilin ma bænaa fô bââ waran

bâ dūrô gâtûnkwaâ âwô gâtâ è si gigyu-bæya fô gii koro, gâ ã si gækpaakpa fô bûnûn bâ sûma wô. Bee tirima baagyu-koto fô bâ sæ gigyu-bæya fô gææ bûnûn, fô bâ dõ alan, 11 “Tiifonte gâtâ à di tii Wurubwarâ, a kûtûma gâtâ bàà sa wõ gingyebi, fô bàà tiri wõ diyere. A kûtûma ma ôkâma, yema awô na mâ ade powu, gâ a mâ gænyan-kamasâ aa gelenbi gaanæ, gâ ade fô powu i wura i sere lâ.”

Revelation 5

1 Nyawû wûû gama fô na we gækpa gækæ âwô gâtâ è si gigyu-bæya fô gii koro fô wologyi-lô. Bâ åwara bâ sa gækpa fô giifèn ma ofèn powu, gâ be gye giinyun bâ tan kpam. Bâ ka gâ imini-gyelâ-anyan kwarankæ be gye gækpa fô giinyun. 2 Gâ na we Wurubwarâ wôsalâ âkæ gâtâ ã ba ôkâma â ka gæta-dærâ â gbârâ afala alan, “Anyan na kûtûma gâtâ ãã lanla imini-gyelâ-anyan fô, fô èè tirima gækpa fô?” 3 Âkæ ân ma gatala, abââ gâtûnkwaâ gii koro, abââ gâtûnkwaâ gææ gataen gâtâ ã talæ e tirima, abââ ãã nya gækpa fô gaanæ. 4 Na wula, gâ na wula, yema ânæ âkæ ân ma gâtâ â kûtûma gâtâ èè tirima, abââ ãã nya gækpa fô gaanæ. 5 Dûkô fô bândærâ fô baanæ âkæ â dõ mæ alan, “Kara wula! Yema Âdirã gâtâ e ye Yuda dækpara daanæ egyu Dafidi wodu waanæ fô e di diyere. Okoro âwô ã talæ â lanla imini-gyelâ-anyan kwarankæ fô, èè tirima gækpa fô.” 6 Âwû gâ na we ânæ âkæ gâtâ è we anlâ Âyâran gâtâ â ka koro â tâ gedi fô. Âyâran fô è yela gigyu-bæya fô ma bemini bânaa fô, ma bândærâ dikpilin ma bânaa fô boo getite. ã ba ayela kwarankæ, ma bûnûn baabi kwarankæ. Bûnûn baabi nyabû n di Wurubwarâ Gifiye gâtâ Wurubwarâ â sa â ba gâtûnkwaâ gæækûn-kamasâ fô. 7 Âyâran gâtâ â ka koro â tâ gedi fô â ba, gâ e bè to gækpa fô e ye âwô gâtâ è si gigyu-bæya fô gii koro fô wologyi-lô. 8 Gâ ôkûna gâtâ e to gækpa fô, bemini bânaa fô ma bândærâ dikpilin ma bânaa fô be kura Âyâran fô. Baanæ-kamasâ è de adûlâ ma sæka agoobi gâtâ olifwi wû yôn yaanæ. Olifwi fô wù yela tâ Kirisito ânæ fô boo-inyun-tiri. 9 Gâ bemini bânaa fô, ma bândærâ fô bâ nûma ônûn-fon bâ tâ Âyâran fô alan, “Awô na kûtûma gâtâ àà ka gækpa fô, fô àà lanla imini-gyelâ-anyan fô. Yema be wolo wõ, gâ a ka aa nkalan fô a se ânæ a

tâ Wurubwarâ. A se bânæ a ye akpara-akpara, ma binde-kamasâ, ma gâtûnkwaæ gææ bânæ-kperen-kperen, ma ande-kamasâ yaanæ. 10 A ka bânæ bātôkô a bā sa aa bugyu fô baanæ, gâ a mâ bâ begyu ma gedi gææ bātâlâ gâtâ bàà sūma Wurubwarâ, gâ baà bè di bugyu gâtûnkwaæ gii koro.” 11 Gâ na biri na nya fô, na nûn Wurubwarâ bâsalâ kpekpesi bôô bæta. Wurubwarâ bâsalâ fô baasô æ da dætænpan gâtâ ânæ ân talæ â kalan. Be lèn be silin gifyu-bæya fô, ma bemini bânaa fô, ma bândærâ dikpilin ma bânaa fô. 12 Bâ ka gæta-dærâ bâ nūma ônûn alan, “Âyâran gâtâ â ka koro â tâ gedi fô â kûtûma ma ôkâma, ma koro gii gewura, ma gâsâyæ, ma koro gæækâma, ma diyere, ma gingyebi, ma gesila!” 13 Dûkô fô na nûn anyan powu gâtâ Wurubwarâ â mâ. Anyan gâtâ î sa gatala ma gâtûnkwaæ, ma âyæ gâtâ î sa gâtûnkwaæ gææ gataen ma âpû anæ powu fô ææ nūma ônûn æ dō alan, “Asilabi powu, ma diyere, ma gingyebi, ma ôkâma powu æ kûtûma âwô gâtâ è si gifyu-bæya fô gii koro, ma Âyâran fô gakpaakpa.” 14 Âwû gâ bemini bânaa fô bâ dō alan, “Wû ba gâlâ.” Gâ bândærâ dikpilin ma bânaa fô bâ waran be kura baakpin yii koro, gâ bâ ka bôô bûnûn be tin gâtûnkwaæ bâ sūma Wurubwarâ.

Revelation 6

1 Gâ gâtâ n tâ nya Âyâran fô ââ lanla imini-gyelâ-anyan kwarankæ gâtâ bâ ka be gye gækpa fô giinyun fô yaanæ wûgyangbasâlâ fô, na nûn bemini bânaa fô baanæ âkæ â ka gæta gâtâ gi we anlâ âsûn getura â tabûrû. Gâ gæta fô gæ dō mæ alan, “Bā nya!” 2 Gâtâ na ma nya fô, na we dibengyi-fututu di yela. Fô ânæ gâtâ ã gyaga dii koro fô è de agyatûrû, gâ bâ tâ wô digyu-koto. Âwû gâ, â tô e ye ma dibengyi fô ã san ee di diyere akpa yaanæ, gâ e ye gâtâ ãã ma di diyere. 3 Âwû gâ Âyâran fô â lanla imini-gyelâ-anyan fô yaanæ wûnyôôfâ. Gâ na nûn bemini bânaa fô baanæ ânyôôfâ â dō mæ alan, “Bā nya!” 4 Dûkô fô na we dibengyi-nyôôfâ di ye dæ ba. Nyadæ di di dibengyi-sæya. Bâ tâ ânæ gâtâ ã gyaga dii koro fô ôkâma gâtâ èè tiri olila e ye gâtûnkwaæ gaanæ. Bâ tâ wô ôkâma gâtâ ãã yâ bânæ bàà wolo bâwôlôn. Bâ tâ wô tata-dærâ âkæ mô. 5 Âwû gâ Âyâran fô â lanla imini-gyelâ-anyan fô yaanæ wusiyeeffâ. Gâ na nûn bemini bânaa

fô baanæ esiyeeffâ fô â dõ mæ alan, “Bã nya!” Gâtâ na nya fô na we dibengyi-dæya di yela. Ânæ gâtâ ã gyaga dii koro fô è de ôdû-kârâlâ-anyan wô gûlô gaanæ. 6 Fô na nûn gænyankæ anlâ gæta bemini bânaa fô baanæ. Gæta fô gæ dõ alan, “Akpanaa mudu yaà fu gepepe anlâ gâtâ bee le ânæ duwi dææ gûtûn wuu gutoro, gâ gâlâ ke gâ baà fu afænaa mudu besiyee mô. Mô bûnô, ma bûkan bûû bæyâ bærâ, âkæ â kara kya!” 7 Âwû gâ Âyâran fô â lanla imini-gyelâ-anyan fô yaanæ wûnaafâ. Gâ na nûn bemini bânaa fô baanæ ânaafâ gæta. Â dõ mæ alan, “Bã nya!” 8 Gâtâ na nya fô, dibengyi bûtô-bûtô kônkôsôn dækæ n yela. Gâ ânæ gâtâ ã gyaga dii koro fô n di Diku. Fô na we gikpena gî târâma wô. Â yo gâtûnkwaawaa gaanæ akpen anaa fô, bâ tâ wô ôkâma gâtâ èè wolo dikpen dækæ dææ bânæ. Âã ka gâ tata, abââ âã yâ dækpan-dærâ, abââ diyebabi, abââ gâtûnkwaawaa gææ bânan-dærâ bàà wolo bâ. 9 Âwû gâ Âyâran fô â lanla imini-gyelâ-anyan fô yaanæ wutonfâ. Gâ na we bânæ bâkæ bôô bâkala, ôkûn gâtâ bââ tâ Wurubwarâ gedi fô wûû gataen. Bâkala nyabâ bè di gâ bânæ gâtâ Wurubwarâ wade yii koro be wolo bâ fô bôô bâkala. Gâlâ wûû bânæ bôtôkô be yela kin-kin gâtâ ben ye gama ma Wurubwarâ ade fô yææ gâdõ. 10 Dûkô fô bâkala fô bâ gbârâ afala-dærâ bâ dõ alan, “Oo Ôkâma powu Wuute gâtâ aako n kôlô, gâ aade î sa waanæ, awi alen gâ aà so pâ àà dõ gâtûnkwaawaa gææ bânæ bôô gôdô, fô àà tiira bâ giten, yema gâtâ be wolo tæ lâ wuu koro?” 11 Âwû wûû gama fô bâ tâ bâkala fô baanæ-kamasâ gâgba-fututu wurukyaa. Âwû gâ bâ dõ bâ alan, “I so bârââ! Yema wù di gâtâ yææwôlôn âbâ Kirisito gûtûn gææ bâmâlâ ma yææwôlôn âbâ Kirisito bete gâtâ wù di gâtâ bàà wolo fô bôô nômba wàà were pâ.” 12 Dûkô fô na we Âyâran fô â lanla imini-gyelâ-anyan fô yaanæ wukooronfâ. Disere-kælaen fô, gâtûnkwaawaa gi kpenti kpen-kpen, gâ ofila wu din kiri-kiri anlâ dæyan-dæya. Gâ ebon mô â sæna goon anlâ nkalan. 13 Gâ aãroobi gâtâ î sa gatala fô æ kpûkpa æ nûn anlâ gâtâ afiye-dærâ ææ gbârâ, gâ mango abi ææ kpûkpa æ nûn fô. 14 Gatala gæ nyûn anlâ difenge gâ bâ kaman. Gâ idon ma ntûnkwaawaa gâtâ butu bù belen bu silin powu æ nyûn. 15 Dûkô fô na we gâtâ gâtûnkwaawaa gææ bânæ powu be bu ataa-fwe, ma ataa-dærâ yææ gama, idon yaanæ. Begyu, ma bânæ gbaa-gbaa, ma bætâ bûû bândærâ, ma kôba bete, ma bâkâmalâ, ma bânæ-kamasâ, bådæ ma

bengyebi powu be bu. 16 Bânæ fô bâ dō idon, ma ataa-dærâ fô alan, “I kpilisa æ bã nyæ tæ! Fô âwô gâtâ è si gigyu-bæya fô gii koro fô ma Âyâran fô bân nan we tæ, gâ Âyâran fô wo giten gii getiira fô gæn nan nyæ tæ. 17 Yema boo giten gii getiira gii duwi-dærâ fô dæ ba! Gâ ânyan nan talæ e yela daanæ?”

Revelation 7

1 Nyayæ yææ gama fô na we Wurubwarâ bâsalâ bânæa gâtâ bã ba ôkâma gâtâ bàà gye afiye powu be yela. Be gye afiye gâtâ æn nan gbârâ gâtûnkwaaw gii koro, abââ âpû wo koro, abââ oyon wûkæ. 2 Âwû gâ na we Wurubwarâ wôsalâ âkæ gâtâ â tô e ye ofila wûû gâtakûn. È de Wurubwarâ gâtâ ã sa gakpaakpa fô womini gâtâ ââ ka â sæ wô bânæ gædan fô. Âsalâ fô â ka gæta-dærâ e kpèlè Wurubwarâ bâsalâ bânæa gâtâ Wurubwarâ â tâ bâ ôkâma alâ bâ mâ gâtûnkwaaw ma âpû ayen fô. 3 Wurubwarâ wôsalâ fô â dō bâsalâ bânæa fô alan, “Æ kara bã mâ gâtûnkwaaw, abââ âpû, abââ oyon wûkæ ayen, ma sere ôkûna gâtâ taà ka tii Wurubwarâ womini-gyelâ fô tæ sæ wô bäsûmalâ bôô gâya bædan pâ.” 4 Dûkô fô be wùlà mæ bânæ gâtâ bâ ka Wurubwarâ womini fô bâ sæ bâ gædan fô baasô. Bã ba bânæ nkpæn ton disere fwo-dænyôô gâlââ fwo-anyôô (144,000). Bânæ fô be ye Isareli akpara fwo-anyôô fô powu yaanæ. 5 Dækpara-kamasâ dææ bânæ gâtâ bâ sæ bâ gædan fô bã ba nkpæn ton disere fwo-dænyôô (12,000). Yuda dækpara bã ba bânæ (12,000), Ruben dækpara bã ba bânæ (12,000) Gadi dækpara bã ba bânæ (12,000), 6 Ase dækpara bã ba bânæ (12,000), Nafitali dækpara bã ba bânæ (12,000), Manase dækpara bã ba bânæ (12,000), 7 Simeno dækpara bã ba bânæ (12,000), Lefi dækpara bã ba bânæ (12,000), Isaka dækpara bã ba bânæ (12,000), 8 Sebulon dækpara bã ba bânæ (12,000), Yosefu dækpara bã ba bânæ (12,000), Benyamin dækpara bã ba bânæ (12,000). 9 Nyayæ yææ gama na bã nya fô, na we bânæ dætænpan bè yela gâtâ âkæ âân talæ â kalan baasô. Bânæ fô be ye bæfææ-kamasâ, ma akpara powu, ma gâtûnkwaaw gææ bânæ kperen-kperen, ma binde powu yaanæ. Bânæ fô bè yela gigyu-bæya fô ma Âyâran fô bûnûn, gâ bã sa ngba fututu, gâ bè de

ibilifa ma afa baalô yaanæ. 10 Bââ gbârâ afala kin-kin bâ dô alan, “Wù di gâ Wurubwarâ gâtâ è si gigyu-bæya fô gii koro fô ma Âyâran fô n te to nkpa!” 11 Dûkô fô Wurubwarâ bâsalâ fô powu be yela be silin gigyu-bæya fô, ma bândærâ dikpilin ma bânaa fô, ma bemini bânaa fô. Âbâ powu be kura, gâ bâ ka bôô bûnûn be tin gâtûnkwaâ gigyu-bæya fô gææ bûnûn, gâ bââ sûma Wurubwarâ. 12 Gâtâ bâ nûn bânæ dætænpan fô be sila Wurubwarâ gâlâ fô, be yera bâ alan, “Wû ba gâlâ. Asilabi, ma gingyebi, ma gâsâyæ, ma onyun wûû gâsa, ma diyere dii getiri, ma ôkâma wû kûtûma tii Wurubwarâ fô gakpaakpa. Wû ba gâlâ.” 13 Dûkô fô bândærâ fô baanæ âkæ e lila mæ alan, “Ânyan âbâ n di bânæ gâtâ bã sa ngba fututu lâ? Ganæ gâ be ye?” 14 Âwû gâ na dô wô alan, “Ândærâ, awô ñ nyî.” Âwû gâ â dô mæ alan, “Nyabâ n di bânæ gâtâ be ye dæyæyâ-dærâ gâtâ di sere ôya-sûlâ ôkûna fô daanæ fô. Âbâ na fere bôô ngba Âyâran gâtâ â ka koro â tâ gedi fô wô nkalan anæ, gâ i ye, gâ ì fwo peri-peri fô. 15 Gâlâ wuu koro bâ yâ bâ bè yela Wurubwarâ gigyu-bæya fô gææ bûnûn. Bââ sûma wô wo Dikwo-dærâ fô daanæ odòn ma ofilibon. Gâ âwô gâtâ è si gigyu-bæya fô gii koro fô âã ka wo bilibili e tin bâ. 16 Dækpan dæn nan ni wolo bâ, gâ otinbili wûn nan ni ton bâ. Ofila wûn nan næ gbârâ bâ, gâ owùlà wûkæ wûn nan næ kya bâ. 17 Yema Âyâran gâtâ è yela ma Wurubwarâ gigyu-bæya fô âã mâ bôônyalâ. Eè gyegeye bôô bûnûn â ka bâ â san nkpa atiribun yææpæ. Gâ Wurubwarâ âã kpa bûnûntu-kamasâ e ye bôô bûnûn baanæ.”

Revelation 8

1 Âyâran fô â lanla e tiri imini-gyelâ fô yaanæ wûkwarankæfâ gâtâ bâ ka be gye gækpa fô giinyun fô. Gâ gatala gæ mâ yirididi gâlââ anlâ gæwôrônyan gækæ. 2 Dûkô fô na we Wurubwarâ bâsalâ kwarankæ gâtâ bè yela Wurubwarâ bûnûn fô. Gâ bâ tâ bâ akantan kwarankæ. 3 Âwû gâ Wurubwarâ wôsalâ âkæ mô e bè yela gedi gææ gâtākûn fô. Fô è de sæka wo kuruwa. Bâ ka olifwi kpekpesi bâ tâ wô alâ â ka â fæya ma Wurubwarâ bânæ fô boo-inyun-tiri, fô âã ka â gyaga gedi gææ gâtākûn gâtâ bâ ka sæka-sæya bâ mâ, gâ gi sere gigyu-bæya fô gææ bûnûn fô è

kuma. Wurubwarâ bânæ nyabâ n di bânæ powu gâtâ Wurubwarâ e kpèlè bâ â pæna â sæ â tâ koro fô. 4 Gâ olifwi fô wuu-iwe, fæya ma Kirisito bânæ fô boo-inyun-tiri æ tô i ye Wurubwarâ wôsalâ gâtâ è yela wô bûnûn fô walô yaanæ æ san Wurubwarâ wakûn. 5 Âwû gâ Wurubwarâ wôsalâ fô â ka olifwi wo kuruwa fô, gâ e tiri ôtan e ye gedi gææ gâtâkûn fô â yôla wû. Âwû gâ e fun wû â fæna gâtûnkwaæ gii koro. Dûkô fô âsûn e siye-siye, gâ e tura-tura ma afala kperen-kperen yææ gâgbârâ, gâ gâtûnkwaæ gi kpenti. 6 Nkele Wurubwarâ bâsalâ kwarankæ gâtâ bè de akantan kwarankæ fô bâ pæna koro bâ sæ, gâtâ bàà fûn yæ. 7 Âsalâ gâtâ è gyegeye fô â fûn wô dækantan. Dûkô fô akpenkperebii ma ôtan gâtâ ì sugba ma nkalan i ye i bã nûn gâtûnkwaæ gii koro. À yo gâtûnkwaæ gaanæ akpen asiye fô, gii dikpen dækæ bærâ, di kpin muruyo. Gâ à yo iyon powu yaanæ akpen asiye fô, yii dikpen dækæ mô di kpin, gâ afa-âôô mô powu i kpin muruyo. 8 Wurubwarâ bâsalâ fô baanæ ânyôôfâ â fûn wô dækantan. Dûkô fô be fun gænyankæ anlâ odon-dærâ gâtâ wuu gye fô bâ sa âpû anæ. Dûkô fô, gengyi à yo âpû anæ akpen asiye fô, yii dikpen dækæ bærâ, di biligi nkalan. 9 Gâ gengyi à yo bânan powu gâtâ bã sa âpû anæ fô akpen asiye fô, yii dikpen dækæ bærâ di ku. Gâ à yo ækûlæ-dærâ powu yaanæ akpen asiye fô, dikpen dækæ mô æ mæna i lulu. 10 Wurubwarâ bâsalâ fô baanæ esiyee fâ â fûn wô dækantan. Gâtâ â fûn dæ fô, diâorobi-dærâ gâtâ dæ kyangæ ôtan anlâ gægyaa fô di ye gatala dæ bã nûn. Gengyi à yo atu ma yaayu powu yaanæ akpen asiye fô, diâorobi-dærâ fô dæ bã nûn dikpen dækæ dii koro. 11 Diâorobi fô dii diyere n di olòlò. Atu yii dikpen dækæ fô yii butu powu bû mâ olòlò. Gâ bânæ kpekpesi gâtâ bâ nyûn butu fô be ku, yema alâ butu fô bü ba olòlò. 12 Wurubwarâ bâsalâ fô baanæ ânaafâ â fûn wô dækantan. Gengyi à yo ofila waanæ akpen asiye fô, wuu dikpen dækæ bærâ di kpenti, gâlâ ke gâ wû mâ ma ebon ma aâorobi mô. Gengyi à yo aâorobi yaanæ akpen asiye fô, yii dikpen dækæ bærâ di gyu dibilin. Gengyi à yo duwi daanæ akpen asiye fô, wuu dikpen dækæ din wura gâamaaæ. Gâlâ ke gâ wû mâ ma odente. 13 Âwû gâ na nya fô, na we elun-dærâ gâtâ ã san gatala-gatala. Gâ na nûn â dõ gæta-dærâ gaanæ alan, “Bânæ gâtâ bàà sara gâtûnkwaæ gii koro pâ Wurubwarâ bâsalâ besiyee-kurumakyââ fô bàà fûn baakantan fô,

bâ bôbwâ dænyôô-dænyôô!”

Revelation 9

1 Ôkûna gâtâ Wurubwarâ bâsalâ fô baanæ etonfâ â fûn wô dækantan fô, na we âwô gâtâ è we anlâ diâorobi dækæ fô e ye gatala â bã nûn gâtûnkwa. Gâ na we gâtâ Wurubwarâ â ka safwæ wûkæ â tâ wô. Safwæ nyawû n tâ tana otunu gâtâ wû ma ye diwonwo (dælinkpa) gâtâ daalun dæn ma ôkûna fô daanæ fô. 2 Gâtâ â tana diwonwo (dælinkpa) fô, iwe æ tô i ye daanæ. Iwe fô i we anlâ dægyapa-dærâ dækæ diiwe. Gâ iwe fô æ yâ ofila ma akpaba yaanæ powu i din. 3 Dûkô fô bâkpagyægyæ gâtâ bè we anlâ akpata fô be ye iwe fô yaanæ be bè lù gâtûnkwa gii koro. Bâ tâ bâ ôkâma bà ta bânæ anlâ bêtamarakpa. 4 Bâ dô bâkpagyægyæ fô gâtâ bâ kara kya dæfa, abâ iyon, abâ dæfa-âô dækæ. Mô fô, bâ mâ gâ bânæ gâtâ bân ma Wurubwarâ gædan bô gâ yâ fô ayen. 5 Mô bân tâ bâkpagyægyæ fô osele gâtâ bà wolo bânæ fô. Bâ tâ bâ gâ osele alâ bân nyanla bân bebon ton bôkûna. Bâkpagyægyæ fô bô gânyanla fô wuu gyu anlâ âtamarakpa gâta. 6 Gâ awi ætôkô yaanæ fô, bânæ baà bugiti diku, mô bân nan we dæ. Baà len gâtâ diku dà ka bâ, mô dæn nan gbâma bâ. 7 Bâkpagyægyæ fô bè bo bè we gâ anlâ abengyi gâtâ bè de bâ fôrô bætâ. Anyan ækæ î gyaga baayu yii koro anlâ sæka agyu-koto, gâ bô bûnûn bù we anlâ bânæ bô bûnûn. 8 Bã ba anu anlâ bânænæ baayungu, gâ baanyaa i we anlâ bådîrã baanyaa. 9 Anyan ækæ î tin baaalàn anlâ gæwôrônyan panpasan. Baataræ æ wûlû anlâ gâtâ ædû-saralâ-san-bætâ kpekpesi yæ gâgyæn-gyæn, ma abengyi kpekpesi gâtâ bè de bâ fôrô bætâ fô yaagingin. 10 Bã ba ækan-talâ anlâ bêtamarakpa. Gâ ækan ætôkô yaanæ gâ bôkâma gâtâ baà ka bân nyanla bânæ bebon ton fô î sa. 11 Bã ba egyu gâtâ â nyaa boo koro. Egyu fô n di diwonwo (dælinkpa) gâtâ daalun dæn ma ôkûna fô dæænyalâ. Wo diyere n di Âmænalâ-anyan. Yuda bete boo ginde gaanæ fô bee kpèlè wô Abadon, gâ Gereki ginde mô gaanæ fô bee kpèlè wô Apoliyon. 12 Ade-dærâ ma gæsaa-gyangbasâlâ gâtâ tæ tâ bâ bôbwâ fô na bã da lâ. Mô wu kuruma ænyôô gâtâ yaà bã ba. 13 Âwû gâ Wurubwarâ wôsalâ kooronfâ fô â fûn wô dækantan. Dûkô fô na nûn gæta

gækæ. Gæta fô gi ye gedi gææ gâtākûn gâtâ bâ ka sæka-sæya bâ mâ, gâ gi yela Wurubwarâ bûnûn fô, gii-igen ænaa fô yaanæ. 14 Gæta fô gæ dô Wurubwarâ wôsalâ kooronfâ gâtâ è de dækantan fô alan, “Kere Wurubwarâ wokengbelilâ bâsalâ bânaa gâtâ bâ sù bâ bâ sa getu-dærâ Efurate anæ fô ya!” 15 Wurubwarâ â pæna bâ â sæ â tâ gâlâ wûûya nyawû, ma gâlâ wuu duwi, ma gâlâ wuubon, ma gâlâ wûû gækyan nyagæ. Gâ â tâ bâ osele gâtâ bàà wolo gâtûnkwaæ gææ bânæ kpekpesi. Gâ gengyi à yo bânæ powu baanæ akpen asiye fô, be wolo baanæ dikpen dækæ. 16 Gâ na we bætà bûû bâtalâ gâtâ bã gyaga abengyi yii koro fô baasô. Bã ba bânæ ægbaa nkpæn ton disere akpilin ton (200,000,000). 17 Gâ na we abengyi fô ma âbâ gâtâ bã gyaga yii koro fô anlâ okute waanæ anlâ ade gâtâ n bã dô lâ. Bânæ fô bã ba awôrônyan panpasan gâtâ î sù baaâalàn. Awôrônyan fô î sæna anlâ ôtan, gâ akæ ì we anlâ buluu, gâ ado mô ì we anlâ âkôrôkô-ayo. Abengyi fô yaayu ì we anlâ bådîrã baayu. Fô ôtan ma iwe, ma omini wûkæ gâtâ wûû kyangæ ôtan anlâ buyon ii ye boo-inyun yaanæ. 18 Gâlâ waanyan-kpen asiye gâtâ ì di ôtan ma iwe, ma omini gâtâ wûû kyangæ ôtan anlâ buyon fô, æ yâ gâtûnkwaæ gææ bânæ kpekpesi be ku. Gâ à yo bânæ powu baanæ akpen asiye fô, anyan fô ì wolo baanæ dikpen dækæ anlâ gâtâ bâ dô bâ bã da fô. 19 Abengyi fô yiinyun-tan î sa gâ boo-inyun, ma bôô-ækan yaanæ. Bôô-ækan fô ì we anlâ bâwa, gâ î ba ayu gâtâ ì de ææ dûn. 20 Bânæ-nyalâ gâtâ be kuruma gâtûnkwaæ gaanæ, gâ ben ku ade-welâ ma gæsaa nyayæ yaanæ fô, bâ nyæ ben foma baamænâ bàà kere anyan gâtâ âbâ gbagba bâ ka baalô bâ mâ fô ya. Gâlâ ke gâ ben kere afiye-kpen, ma bekpen gâtâ bâ ka sæka-sæya ma sæka fututu, ma awôrônyan, ma ataa, ma iyon gâtâ bâ mâ fô yææ gâsûma bâ ya. Mô boo bekpen nyabâ bân taa we ade, gâ bân taa nûn, gâ bân taa san. 21 Gâlâ ke gâ bânæ fô ben foma baamænâ bàà kere bânæ boo gewolo, ma bôô-æâûn ma baasôlô-de, ma bôô gâmæna, ma adima-de, ma boo buyukuri baade fô bâ ya.

Revelation 10

1 Âwû gâ na biri na we Wurubwarâ wôsalâ-kpatakpæræ âkæ gâtâ e ye

gatala. Akpaba i tin wo koro anlâ gâgba, gâ anyan ækæ ææ åalagæ i silin wo duyu i tuma anlâ okyimale. Wô bûnûn bù we anlâ ofila, gâ wô bæsaræ bù we anlâ iyon ma ætan n yela. 2 È de gækpa-pææ gækæ wô gûlô gaanæ gâtâ gi tirima. Â ka wologyi wûû gæsæræ e sere âpû wo koro, gâ wô dæbæyan mô di sere gâtûnkwa. 3 Âwû gâ â ka gæta-dærâ â gbârâ afala anlâ âdirã gemusi. Wafala fô yaanæ fô, na nûn akpaaba kwarankæ æ fa. 4 Ôkûna gâtâ æ fa gâ ñ bo n te len nan åwara fô, na nûn gæta gækæ gatala. Gæta fô gæ dõ alan, “Kara åwara ade gâtâ akpaaba kwarankæ fô æ dõ fô sæ! Yâ wàà mâ ade-bubwalâ!” 5 Dûkô fô Wurubwarâ wôsalâ gâtâ na we è yela âpû, ma gâtûnkwa gii koro fô â bûma wologyi-lô e wulà gatala, 6 gâ â kan âwô gâtâ è si gakpaakpa fô n tam. Âwô gâtâ è si gakpaakpa fô na mâ gatala ma anyan gâtâ î sa dûkô powu, ma gâtûnkwa ma anyan gâtâ î sa gaanæ powu, ma âpû ma anyan gâtâ î sa waanæ powu. N tam fô n di alan, “Geso gækæ gæn mænæ ma! 7 Mô ôkûna gâtâ Wurubwarâ wôsalâ kwarankæfâ fô âã bã fûn wô dækantan fô, âwû waanæ gâ Wurubwarâ wade-bubwalâ gâtâ â tæyâ â sæ alâ âã mâ fô yaà bè sere. Ade-bubwalâ nyayæ gâ Wurubwarâ â dõ yaade â tâ wô bâsaranyan gâtâ bè di wô bâtabûrûlâ fô.” 8 Dûkô fô na næ nûn gæta gâtâ gæ tabûrû ma mæ gi ye gatala fô gæ dõ mæ alan, “San ma to gækpa gâtâ gi tirima fô ye Wurubwarâ wôsalâ gâtâ è yela âpû ma gâtûnkwa gii koro fô wakûn.” 9 Gâlâ wuu koro na san Wurubwarâ wôsalâ fô wakûn alâ â ka gækpabi fô â tâ mæ. Âwû gâ â dõ mæ alan, “To gæ kôrô! Gaà mâ ôsâ anlâ âãôô aanyun waanæ, mô gaà mâ olòlò aa diboro daanæ.” 10 Dûkô gâ na to gækpabi fô na ye Wurubwarâ wôsalâ fô gûlô gaanæ na kôrô. Gî ba ôsâ anlâ âãôô miinnyun waanæ. Mô ôkûna gâtâ na kôrô gæ fô, gæn mâ mæ ôsâ miin diboro daanæ. 11 Âwû gâ â dõ mæ alan, “Wù di gâtâ àà biri a dõ ade gâtâ yaà sere bânæ kpekpesi, ma bæfææ, ma ande, ma begyu boo koro anlâ gâtâ Wurubwarâ e tiri e wulà fô!”

Revelation 11

1 Nyayæ yææ gama fô, âkæ â tâ mæ gænyanæbi ma abo alâ n ka n kârâ anyan. Gi we anlâ oyon-tonlâ. Âwû gâ â dõ mæ alan, “Tô, fô àà kârâ

Wurubwarâ Dikwo-dærâ, ma gedi gææ gâtākûn, fô àà kalan bânæ gâtâ bââ sûma dūkô fô. 2 Mô fô, kere gâtûnkwaâ gâtâ gî dô okòro Wurubwarâ Dikwo-dærâ dææ bûnûn fô ya! Kara kârâ dūkô, yema bâ ka dūkô bâ tâ bânæ gâtâ ben di Yuda bete fô. Bânæ fô baà be to Wurubwarâ ditele fô gâlââ bækyan bisiyee ma bebon kooron (bækyan 3,1/2 abââ bebon 42, abââ awi 1,260). 3 Nan tâ maadansâ bânÿôô ôkâma gâtâ bàà dõ maade gâtâ na tiri na wulà bâ fô gâlââ bækyan bisiyee ma bebon kooron (bækyan 3,1/2, abââ bebon 42, abââ awi 1,260). Ôkûna wûtôkô waanæ fô baà ka gâ disepekyi bâ ban ngba bâ sa gâtâ wuu wulà alâ ade î taga bâ.” 4 Wurubwarâ Ade-âwaralâ fô æ dõ alan, “Olife iyon ænyôô, ma bâkandæya baagyagakûn anyôô ì yela ì yela Wurubwarâ gâtâ è di gâtûnkwaâ powu giifonte fô bûnûn.” Gâlâ waanyan nyayæ ì yela tâ Wurubwarâ Bâtabûrûlâ bânÿôô nyabâ gâtâ bee di adansâ lâ. 5 Gengyi bôôkyûnlâ âkæ ee len ãã mâ bâ ade-kpen ækæ fô, ôtan wuu ye boo-inyun wu bè kuma wô wû mæna. Anlâ gâ ânæ-kamasâ gâtâ ee len ãã mâ bâ ade-kpen fô, baà wolo wô. 6 Wurubwarâ bâtabûrûlâ fô bã ba ôkâma gâtâ bã talæ bâ yâ âsûn ân nan nûn awi fô powu yaanæ gâtâ bàà dõ Wurubwarâ Ade fô. Bã ba ôkâma gâtâ bã talæ bâ yâ butu baà biligi nkalan, gâ bã talæ bâ lanla diyebabi-kamasâ mô bâ fæna gâtûnkwaâ gii koro ôya-kamasâ boo gelenbi gaanæ. 7 Gengyi Wurubwarâ bâtabûrûlâ bânÿôô fô bè werema baade-dõlâ fô, ânan-gyelâ âkæ gâtâ ee ti ye diwonwo (dælan kpa) gâtâ daalun dæn ma ôkûna fô daanæ â ba fô, ãã bã kpà ma âbâ èè di boo koro èè wolo bâ. 8 Boo bikpena baà dÿrô ditele-dærâ fô dii-isele-dærâ yaanæ. Ditele-dærâ nyadæ daanæ gâ bâ gbârâ boofonte Yesu aânbi bâ marama ma oyon be wolo fô. Dækpælæ daanæ fô bâ sa gâlâ wuu ditele-dærâ nyadæ diyere-kpen alâ Sodom, ma Egiyipti gâtâ yææ bânæ ben bù Wurubwarâ fô. 9 Bânæ baà ye gâtûnkwaâ gææ bânæ, ma akpara-akpara, ma binde, ma bæfææ-kamasâ baanæ bâ ba bàà bã nya boo bikpena gâlââ awi anlâ anaa (3,1/2). Bânæ been yera gâtâ bàà lo boo bikpena fô. 10 Gâ gâtûnkwaâ gææ bânæ baà di ôsâ-dærâ Wurubwarâ bâtabûrûlâ bânÿôô nyabâ baaku yii koro. Baà di duwi-dærâ bàà kyâ bawôlôn anyan, yema Wurubwarâ bâtabûrûlâ bânÿôô nyabâ bâ sa gâtûnkwaâ gææ bânæ dæyæyâ-dærâ. 11 Wü mâ awi anlâ anaa yææ gama fô (awi 3,1/2), Wurubwarâ ãã yâ ôâââ wàà ni bè gyu wô

bâtabûrûlâ fô baanæ. Baà tô be yela bôô bæsaræ buu koro, gâ gæsaa-dærâ gaà gyu âbâ gâtâ baà we bâ fô. 12 Dûkô fô Wurubwarâ bâtabûrûlâ banyôô fô baà nûn gæta-dærâ gækæ gâtâ gi ye gatala alan, “Æ bûn æ ba nfan!” Bôô bâkyûnlâ fô baà yela bâ nya bâ bàà bûn ma akpaba yaanæ bâ san gatala. 13 Ôkûna wûtôkô waanæ fô, gâtûnkwaà gaà kpenti kpen-kpen, fô à yo ditele fô daanæ akpen fwo fô, dii dikpen dækæ bærâ daà mæna, gâ bânæ ægbaa isiyee ma nkpen ton (7,000) baà ku gâtûnkwaà gii gekpenti fô gaanæ. Gâ waà mâ âbâ gâtâ ben ku fô gæsaa, gâ baà sila Wurubwarâ-kpatakparæ fô. 14 Ade-dærâ ma gæsaa-nyôôfâ gâtâ tæ tâ bâ bôbwâ fô na bã da lâ. Gisiyee fô mô n tâ ba lâ. 15 Dûkô fô Wurubwarâ wôsalâ kwarankæfâ fô â fûn wô dækantan fô. Na nûn bæta-dærâ bûkæ gâtâ bûu gbârâ afala gatala alan, “Nkenkele gâtûnkwaà gii bugyu bu biligi Efonte Wurubwarâ ma wo Kirisito fô bugyu. Eè di bugyu gakpaakpa.” 16 Âwû gâ bândærâ dikpilin ma bânæ gâtâ bè si bôô nbæya buu koro Wurubwarâ bûnûn fô, be kura, gâ bâ ka bôô bûnûn be tin gâtûnkwaà, gâ bââ sûma Wurubwarâ. 17 Bââ dõ alan, “Efonte Wurubwarâ, Ôkâma powu Wuute, awô na sara, gâ awô n sa. Tææ sa wõ onyun, yema a tô a ka aakâma-dærâ fô, gâ aa sere bugyu buu gedi! 18 Ande powu yææ bânæ be kpèn, mô nkele n di awô aawurufa-kpen wûu gâka. Ôya wû næma gâtâ àà dõ bekulâ bôô gôdô. Ôya wû næma gâtâ àà tæyâla aa bâsaranyan bâtabûrûlâ, ma aa bânæ, ma âbâ gâtâ bè serenti aa diyere fô powu, bânæ gbaa-gbaa, ma bânæ tun-tun powu. Ôya fô wû næma gâtâ àà mæna âbâ gâtâ bââ mæna gâtûnkwaà fô.” 19 Dûkô fô Wurubwarâ Dikwo-dærâ gâtâ dî sa gatala fô dæ tana. Gâ na we Dædaka Dikwo-dærâ fô daanæ. Dædaka fô di yela tâ dikola gâtâ Wurubwarâ â ta ma wô bânæ fô. Gâ âsûn e siye-siye, gâ e tura-tura ma afala kperen-kperen yææ gâgbârâ, gâ gâtûnkwaà gi kpenti. Gâ akpenkpererii æ nûn kpen-kpen.

Revelation 12

1 Dûkô fô ade-dærâ ma gæsaa ækæ i tiri koro i wùlâ gatala. Na we âna âkæ. Wanyan gâtâ è liba fô i we anlâ ofila. Gâ ebon mô ã sa wô bæsaræ bûu gatæn. Gâ digyu-koto gâtâ dî ba aãroobi fwo-anyôô di tin wô. 2 Âna

fô è de diboro, gâ gâdæma gæ kya wô. Ââ yæyâ, okoro ââ gbârâ afala. Ââ kûmærae gâtâ ebi fô èè ye â ba. 3 Dûkô fô na ni we ade-dærâ ma gæsaa ækæ gatala. Na we âwa-kpatakpærae âkæ gâtâ è we anlâ âlanga, gâ ã sæna, gâ ã ba ayu kwarankæ ma ayela fwo. Fô agyu-koto kwarankæ ì tin wayu kwarankæ fô. 4 À yo aãorobi powu yaanæ akpen asiye fô, âwa-kpatakpærae fô â ka wôkan â kpaara yaanæ dikpen dækæ, gâ e fun yæ â fæna gâtûnkwa gii koro. Âwa-kpatakpærae fô è yela âna gâtâ ââ dæma fô bûnûn. È len gâtâ gengyi âna fô è bo e wo fô, ãã bwalan wobi fô. 5 Âna fô e wo ebi-tenibi gâtâ èè di bugyu ma wuu-isele ande powu yii koro. Mô Wurubwarâ bâsalâ bâ bûma âna fô wobi gatala bâ san Wurubwarâ gâtâ è si wo gigy-bæya gii koro fô wakûn. 6 Âwû gâ âna fô e serenti â san otonkuma waanæ, ôkûn gâtâ Wurubwarâ â pæna â sæ gâtâ ãã nya wo koro fô. Âã nya wo koro gâlââ bækyan bisiye ma bebon kooron (bækyan 3,1/2, abââ bebon 42, abââ awi 1,260). 7 Dûkô fô akpa i sere gatala. Wurubwarâ wôsalâ ândærâ gâtâ bee kpèlè Mikeli fô, ma wô bâsaranyan bâ kpà ma âwa-kpatakpærae fô ma wô bâsaranyan. 8 Mô Wurubwarâ bâsalâ fô be di âwa-kpatakpærae fô ma wô bâsaranyan boo koro, gâ ben mini wura gâsarakûn gatala. 9 Âwû gâ be dubwa âwa-kpatakpærae fô be ye gatala. Âwô n di âwa-kuba-kuba gâtâ bee kpèlè wô Wurubwarâ wokengbelilâ, abââ Satan fô. Âwô n tâ tæ gban-gban bânæ powu fô. Be dubwa wô be fun bâ fæna gâtûnkwa gii koro fæya ma wô bâsaranyan fô. 10 Dûkô fô na nûn gæta-dærâ gækæ gatala gææ dõ alan, “Nkele n di ôya gâtâ Wurubwarâ èè to wô bânæ e ye wokengbelilâ walô yaanæ fô! Wurubwarâ wôkâma ma wo bugyu, ma wo Kirisito fô gændærâ fô gi ye okòro! Yema be fun âwô gâtâ â tæ ka ade e sere tææ bânæ Kirisito bete fô bâ fæna gâtûnkwa. Âwô n tâ tæ ka ade e sere bâ tii Wurubwarâ bûnûn, odòn ma ofilibon fô. 11 Mô bâ ka gâ Âyâran gâtâ â ka koro â tâ gedi fô wô nkalan, ma boonyun waade-dõlâ be di ekengbelilâ fô wo koro, yema bân fâ ma boo koro, gâtâ bàà ka koro bâ tâ diku gba. 12 Gâlâ wuu koro gatala, ma âyæ gâtâ ì sa dûkô fô powu, ì di ôsâ! Mô gâtûnkwa, ma âpû, æ bôbwâ, yema Wurubwarâ wokengbelilâ fô â waran â ba yaakûn. Owurufa-kpen wü sa wanæ gepepe, yema ã nyî gâtâ wawi æn mænæ sô.” 13 Gâ ôkûna gâtâ âwa-kpatakpærae fô e we gâtâ be fun wô

bâ fæna gâtûnkwaâ fô, â tô èè berema âna gâtâ e wo ebi-tenibi fô. 14 Mô bâ tâ âna fô elun-dærâ abanba anyôô, fô ãã talæ â tô e serenti e ye âwa-kpatakpæræ fô wakûn â san wô gâsarakûn otonkuma waanæ. Baà nya wo koro dûkô bækyan bisiyee ma bebon kooron. 15 Dûkô fô, âwa-kpatakpæræ fô â yara butu e ye wonyun waanæ anlâ getu gæægyalæ, fô gâà ka âna fô gæ da. 16 Mô gâtûnkwaâ gæ kpà âna fô. Gæ târâ, gâ gæ nyûn butu gâtâ âwa-kpatakpæræ fô e yara e ye wonyun waanæ fô. 17 Âwû gâ âwa-kpatakpæræ fô â ka owurufa âna fô wo koro, gâ â san â da gâtâ ãã ma sere akpa ma âna fô bebi-kurumakyââ. Âna fô bebi n di bânæ gâtâ bee di Wurubwarâ wo-Ise fô yii koro, gâ bââ dõ Kirisito wo koro gaade fô.

Revelation 13

1 Fô âwa-kpatakpæræ gâtâ è di Wurubwarâ wokengbelilâ fô è yela âpû wonyun. Dûkô gâ na we ânan-gyelâ âkæ e ye âpû anæ ââ ba. Ânan-gyelâ fô ã ba ayela fwo, ma ayu kwarankæ. Gâ agyu-koto î gyaga wayela fô powu yii koro. Fô bâ âwara nbusu ade wayu fô powu yii koro. 2 Ânan-gyelâ gâtâ na we fô è we anlâ ôpâtæ, gâ wô bæsäeræ bù we anlâ etola bæsäeræ, gâ wonyun mô wù we anlâ âdîrâ wonyun. Âwa-kpatakpæræ fô â ka âwô gbagba wôkâma, ma wo bugyu, ma gændærâ gâtâ ã ba fô powu â tâ ânan-gyelâ fô. 3 Gâ na we gâtâ ânan-gyelâ fô wo duyû fô dækæ dî ba gâkûn-dærâ gækæ gâtâ gâà wolo wô. Mô gâkûn-dærâ fô gi ku. Ânan-gyelâ fô wade î ba bânæ gæsaa, okoro bâ târâma wô. 4 Bânæ kpekpesi bâ sûma âwa-kpatakpæræ fô, yema alâ â ka wô gændærâ â tâ ânan-gyelâ fô. Gâ bâ sûma ânan-gyelâ fô mô, gâ be lila alan, “Ânyan na næma ânan-gyelâ nyawô? Ânyan nan talæ â kpà ma âwô?” 5 Âwa-kpatakpæræ fô â fûba â sa ânan-gyelâ fô gâtâ ãã dõ agben-gben-de ma nbusu ade. Gâ â tâ wô ôkâma-dærâ gâtâ èè di gændærâ gâlââ bækyan bisiyee ma bebon kooron (bækyan 3,1/2, abââ bebon 42, abââ awi 1,260). 6 Ânan-gyelâ fô e tirima wonyun â dõ nbusu ade â fôyæ Wurubwarâ, ma wo diyere, ma wo Dikwo-dærâ, ma âbâ gâtâ bâ sa gatala fô powu. 7 Âwa-kpatakpæræ fô â tâ ânan-gyelâ fô ôkâma gâtâ ãã kpà ma

Wurubwarâ bânæ èè di boo koro. Gâ bâ tâ wô osele gâtâ èè di bugyu akpara-akpara, ma gâtûnkwaæ gææ bânæ, ma ande, ma bæfææ-kamasâ buu koro. 8 Gâtûnkwaæ gææ bânæ kpekpesi baà sûma ânan-gyelâ fô. Bânæ nyabâ n di bânæ gâtâ bân âwara baayere bâ sa Nkpa-geto gææ Gækpa gâtâ gî sa pâgâ gâtûnkwaæ gææ gâmâ fô gaanæ. Nkpa-geto gææ gækpa nyagæ gî di gâ Âyâran gâtâ â ka koro â tâ gedi fô woyo. 9 Ânæ gâtâ ee len ãã nûn fô, â sæ giten ãã nûn! 10 Gengyi wù di gâtâ bàà gye âkæ bætà baanæ fô, bætà baanæ gâ baà nyæ be gye wô. Gâ gengyi wù di gâtâ bàà wolo âkæ ma edon fô, ma edon gâ baà nyæ be wolo wô. Ade anlâ nyayæ yaanæ gâ wù di gâtâ Kirisito bânæ bàà wura oturu be yela boo getodi gaanæ kin-kin gâtâ bân nan pala gama. 11 Dûkô fô na biri na we ânan-fon âkæ. E duru e ye gâtûnkwaæ gaanæ. ã ba ayela anyôô anlâ âyâran, mô wô gâtâbûrû gî we anlâ âwa-kpatakpæræ. 12 Gændærâ gâtâ ânan-gyelâ-do fô ã ba fô, âwû ke gâ ânan-nyôôfâ fô mô è de ââ mâ ade edo fô bûnûn baanæ. Â tæteræ gâtûnkwaæ gææ bânæ powu alâ bâ sûma ânan-gyangbasâlâ gâtâ ã ba gâkûn-dærâ gâtâ gî ku fô. 13 Ânæ-nyôôfâ nyawô â mâ ade-dærâ ma gæsaa. Â yâ ôtan gba wu ye gatala wû bã nûn gâtûnkwaæ gææ bânæ bôô bûnûn. 14 Â ka ôkâma gâtâ bâ tâ wô fô â mâ ade-dærâ ma gæsaa ânan-gyelâ-do fô bûnûn baanæ, gâ â gban gâtûnkwaæ gææ bânæ. Â dô bânæ alâ bâ mara ekpen anlâ ânan-gyelâ gâtâ bâ ka tata be seba wô èè ku, gâ ã sangba è si fô. 15 Bâ tâ ânan-nyôôfâ nyawô ôkâma gâtâ ãã tâ ânan-gyangbasâlâ fô wokpen fô ôããã, fô ãã talæ â tabûrû. Bâ næ tâ ânan-nyôôfâ fô ôkâma gâtâ ãã yâ bàà wolo bânæ powu gâtâ bân nan sûma ekpen fô. 16 Ânæ-nyôôfâ fô â tæteræ bânæ powu gâtâ bàà wura gædan boo-ilogyi-lô abââ bôô gâ yâ. Â tæteræ bânæ gbaa-gbaa ma bânæ tun-tun, âbâ gâtâ bã ba kôba ma beyenpu, bengyebi ma bådæ powu gâtâ bàà wura gædan fô. 17 Âkæ ân talæ e se gænyankæ, gâ âkæ ân talæ e fu gænyankæ. Âbâ gâtâ bã ba gædan nyagæ fô booko nan talæ. Gædan nyagæ gî di gâ ânan-gyelâ fô diyere, abââ wo diyere fô dææ nômba (666). 18 Ade anlâ nyayæ yaanæ gâ wù di gâtâ bânæ bàà wura gâsâyæ. Ânæ gâtâ ee we ade â nyænla fô, ãã talæ â nyænla gænyan gâtâ ânan-gyelâ fô wô nômba wuu wulà. Wù yela tâ gâ ânæ-nyalâ diyere. Ânæ-gyelâ fô wô nômba fô wù di gâ nkpæn asiyee ma akpilin asiyee ma kooron (666).

Revelation 14

1 Gâtâ na biri na nya fô, na we Âyâran gâtâ â ka koro â tâ gedi fô è yela Siyon odon fô wuu koro. Na we bânæ nkpæn ton disere fwo-dænyôô gâlâa fwo-anyôô (144,000) gâtâ Âyâran fô diyere, ma Wote diyere dî gyaga bôô gâya fô bè yela ma âwô. 2 Dûkô fô na nûn gæta-dærâ gækæ gâtâ gi ye gatala. Gæta fô gi we anlâ getu gâtâ gæ yôn gæ walæ gææ gâwûlû, gâ gi biri gi we anlâ dækpaaba-dærâ dææ gâfa, abâa anlâ adûlâ gâ bâa ta. 3 Bânæ nkpæn ton disere fwo-dænyôô gâlâa fwo-anyôô fô (144,000) bè yela gigyu-bæya fô, ma bânan bânæa fô, ma bândærâ fô bôô bûnûn. Bâ nûma ônûn-fon wûkæ gâtâ âbâ gâtâ Wurubwarâ e le gutoro e to bâ e ye gâtûnkwaæ gaanæ fô booko n talæ bâ kasæ. 4 Bânæ nyabâ bè we anlâ bânænæ gâtâ bâan tâ dûrô ma beteni fô, yema bân taa len bàa sa koro dædææ. Âbâ n târâma Âyâran fô ôkûn-kamasâ gâtâ âa san fô. Nyabâ gâ Kirisito e le gutoro e to bâ e ye bânæ powu baanæ, gâ bè we anlâ anyan-dilâ-fon-gyangbasâ gâtâ bè de bâa tâ Wurubwarâ ma Âyâran fô. 5 Ben di didebila bâ nya, gâ boo koro wûn ma ade ækæ. 6 Âwû gâ na ni we Wurubwarâ wôsalâ âkæ gâtâ â tô ã san-san gatala-gatala anlâ âsæsæra. Âsalâ fô è de Nkpa-geto Gaade gâtâ î sa gakpaakpa, gâtâ ãã dõ â tana â tâ bæfææ-kamasâ, ma akpara-akpara, ma ande-kamasâ, ma gâtûnkwaæ gææ bânæ powu. 7 Wurubwarâ wôsalâ fô â ka gæta-dærâ â dõ alan, “I serenti Wurubwarâ, fô yàa tiri wô diyere, yema wô gôdô gææ gâdõ gææya fô gæ næma! Æ sûma âwô gâtâ â mâ gatala, ma gâtûnkwaæ, ma âpû, ma atu powu yaayu fô!” 8 Dûkô fô Wurubwarâ wôsalâ ânyôôfâ âkæ mô â târâma edo fô. Âwô mô âa dõ alan, “Ditele-dærâ Babilon dæ nûn! Dæ nûn, yema dæ yâ bânæ powu bâ nyûn daadima-de yææ bûkan ma ôkâma fô, gâ dæ yâ bâ mâ ade-kpen anlâ gâtâ fotoli-nanæ ee wolo eteni duyu fô.” 9 Wurubwarâ wôsalâ esiyeefâ â târâma bânnyôô fô. Âwô mô â ka gæta-dærâ â dõ alan, “Gengyi âkæ ã sûma ânan-gyelâ fô ma wokpen gâtâ bâ mara wo diyere daanæ fô, gâ è yera bâ mâ ânan-gyelâ fô gædan bâ gyaga wô gâya, abâa wô gûlô fô, wûn nan pe wû tâ ânæ âtôkô. 10 Gâlâ wûûnæ ãã nyûn Wurubwarâ wowurufa-kpen wûû bûkan ma ôkâma. Wurubwarâ ãã yâ wowurufa-kpen fô wàa ba gâlâ wûûnæ wo koro kpen-kpen gâtâ

Wurubwarâ ân nan yôlô wuunyun. Gâlâ wûû bânæ baà we dæyæyâ dægyapa-dærâ gâtâ dii gye mali-mali fô waanæ Wurubwarâ bâsalâ ma Âyâran fô bôô bûnûn baanæ. 11 Ôtan gâtâ bânæ fô baà we dæyæyâ waanæ fô wuu-iwe yaà bûn æ san gatala gakpaakpa. Bânæ fô n di âbâ gâtâ bââ sûma ânan-gyelâ fô ma wokpen fô, abââ bã ba ânan-gyelâ fô gædan fô. Gâlâ wûû bânæ bân nan tuna odòn ma ofilibon bâ nya. 12 Ade nyayæ yaanæ gâ wù di gâtâ Wurubwarâ bânæ gâtâ bee di wo-ise yii koro, gâ bè yela kin-kin ma Yesu fô bàà wura oturu be yela.” 13 Dûkô fô na nûn gæta gækæ gâtâ gi ye gatala gææ dõ alan, “Åwara sæ alan, ‘Bekulâ gâtâ be ku Efonte diyere daanæ ye nkenkele san fô, bã ba ôsâ wuu gedi.’ ”

Wurubwarâ Gifiye mô gæ dõ alan, “Ææn, wü sa waanæ, baà tuna be ye bôô dæyæyâ fô daanæ. Yema baade-mâlâ fô yaà târâma bâ.” 14 Dûkô fô n bã nya fô, dækpaba fututu dækæ dæ lâ. Fô na we gâtâ âkæ è si dækpaba fô dii koro anlâ ânæ-nyalâ. È tin sæka digyu-koto, gâ è de gabiriga ma ôyââ wûkæ. 15 Dûkô fô Wurubwarâ wôsalâ âkæ mô e ye Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ gatala â ba, gâ â ka gæta-dærâ â tabûrû ma âwô gâtâ è si dækpaba fututu dii koro fô alan, “Ka aa gabiriga fô àà ya anyan gâtûnkwaà gii koro, yema anyan æ sæna gepepe, gâ yææ gâya wû næma.”

16 Gâlâ wuu koro âwô gâtâ è si dækpaba fô dii koro fô, â tûna wô gabiriga fô, gâ â ya anyan fô powu gâtûnkwaà gii koro. 17 Wurubwarâ wôsalâ âkæ mô e ni ye Wurubwarâ Dikwo-dærâ daanæ gatala â ba. Åwô mô è de gabiriga ma ôyââ wûkæ. 18 Wurubwarâ wôsalâ-fon âkæ mô e ye ôkûn gâtâ bââ tâ Wurubwarâ gedi fô â ba. Åsalâ nyawô n tâ nya ôtan wuu koro. Å ka gæta-dærâ e kpèlè Wurubwarâ wôsalâ gâtâ è de gabiriga ma ôyââ fô, gâ â dõ wô alan, “Tûna aa gûlô, fô àà ka aa gabiriga fô a ya abi gâtâ bè de bââ mâ wine bûkan, gâ ì we gyûgû-gyûgû fô gâtûnkwaà gii koro, yema abi fô æ sæna.” 19 Gâlâ wuu koro Wurubwarâ wôsalâ fô â tûna wô gabiriga fô, gâ e belen abi fô gâtâ bè de bââ mâ wine bûkan fô gâtûnkwaà gii koro. Åwû gâ e fun abi fô â sa omini gâtâ bââ nyæma abi be tiri bûkan fô waanæ. Omini nyawû wù yela tâ Wurubwarâ wowurufa-kpen fô. 20 Dûkô gâ bâ nyæma abi fô be tiri bûkan-sæya omini-nyæmalâ fô waanæ ditele fô daatuma. Bûkan-sæya gâtâ bu ye omini-nyæmalâ fô waanæ fô bûû da anlâ getu, gâtâ gaabo gaà mâ anlâ bekilometa gâkpæn

ma akpilin kooron (320 km), gâ gaalun mô gaà mâ anlâ bæsæræ ton. Bûkan-sæya nyabû bù yela tâ bânæ-kpen fô bôô nkalan.

Revelation 15

1 Nyawû wûû gama fô na ni we ade-dærâ ma gæsaa ækæ i tiri i wulà gatala. Na we Wurubwarâ bâsalâ kwarankæ gâtâ bè de bè de gânyanla gaade akpen kwarankæ gâtâ æ sù ôkûna fô. Yema nyayæ n di Wurubwarâ wowurufa-kpen wuu giten gii getiira gii geweremakûn. 2 Âwû gâ na we gænyankæ anlâ âpû gâtâ wuu butu bù we gælæn-gælæn anlâ gælaasæ, gâ ôtan wü sa waanæ. Gâ na we bânæ bè yela âpû fô wuunyun. Âbâ n di bânæ gâtâ be di ânan-gyelâ fô wo koro fô. Gâ be di ekpen gâtâ bâ mara ânan-gyelâ fô diyere daanæ ma diyere fô dææ nômba fô boo koro fô. Bânæ fô bè de adûlâ gâtâ Wurubwarâ â tâ bâ. 3 Gâ bââ nûma Wurubwarâ wôsaryan Mose wônûn, ma Âyâran gâtâ â ka koro â tâ gedi fô wônûn alan, “Efonte Wurubwarâ, Ôkâma powu Wuute, aade-mâlâ î sô, gâ î ba gæsaa. Ande powu yiigyû, aa-isele î tûna, gâ î dô. 4 Efonte, ânyan mæn nan serenti wõ, gâ ânyan mæn nan tiri wõ diyere? Yema awô aako n kôlô. Ande powu yææ bânæ baà ba. Baà bè kura aa bûnûn, yema a tiri aade-tûnalâ gâtâ aa mâ fô a wulà.” 5 Nyawû wûû gama fô na nya, gâ na we gâtâ bâ tana Wurubwarâ Dikwo-dærâ Dæækûn-dærâkûn gâtâ dî sa gatala fô bâ sæ. 6 Dûkô fô Wurubwarâ bâsalâ kwarankæ gâtâ bè de gânyanla gaade akpen kwarankæ fô be ye Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ bâ ba okòro. Fô bã sa akâlâlâ ngba fututu gâtâ ææ åalagæ, gâ bâ ka sæka olilâ be li baaåalàn. 7 Âwû gâ bemini bânaa fô baanæ âkæ â ka sæka bekuruwa kwarankæ â tâ Wurubwarâ bâsalâ kwarankæ fô. Wurubwarâ gâtâ ã sa gakpaakpa fô wowurufa-kpen fô n di gænyan gâtâ gæ yôn gâlâ wûû sæka bekuruwa bâtôkô baanæ. 8 Wurubwarâ gingyebi ma wôkâma wû yâ wo Dikwo-dærâ fô powu dæ yôn ma iwe, gâtâ ânæ âkæ âân talæ e gyû Dikwo-dærâ fô daanæ ma sere ôkûna gâtâ gânyanla gaade akpen kwarankæ gâtâ Wurubwarâ bâsalâ fô bè de fô yaà bã da pâ.

Revelation 16

1 Dûkô fô na nûn gæta-dærâ gækæ na ye Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ. Gæta fô gæ dõ Wurubwarâ bâsalâ kwarankæ fô alan, “Æ ma yâ Wurubwarâ gânyanla gaade gâtâ î sa bekuruwa kwarankæ fô yaanæ fô yâa ba gâtûnkwaâ gii koro!” 2 Wurubwarâ wôsalâ-gyangbasâlâ fô â yâ gânyanla gaade gâtâ î sa wo kuruwa fô waanæ fô æ ba gâtûnkwaâ gii koro. Âwû gâ bânæ gâtâ bâ ba ânan-gyelâ fô gædan, gâ bââ sûma ekpen gâtâ bâ mara wo diyere daanæ fô, boo koro i tigi akün-fwalâ-kpen ækæ. 3 Wurubwarâ wôsalâ ânyôôfâ â yâ gânyanla gaade gâtâ î sa wo kuruwa fô waanæ fô æ ba âpû anæ. Gâ âpû butu fô bu foma bû mâ anlâ ânæ gâtâ e ku fô wô nkalan, gâ ânan-kamasâ gâtâ ã sa âpû anæ fô e ku. 4 Wurubwarâ wôsalâ esiyeeffâ â yâ gânyanla gaade gâtâ î sa wo kuruwa fô waanæ fô æ ba atu ma atu yaayu yaanæ, gâ âyæ powu i biligi nkalan. 5 Âwû gâ na nûn Wurubwarâ wôsalâ gâtâ ââ nya butu buu koro fô â dõ Wurubwarâ alan, “Awô n sa, gâ ma ôâman fô à fûrûma à sa. Awô n di âwô gâtâ woko n kôlô fô. Aade î dô dæpwâ gâtâ a tin lâ daanæ. 6 Yema bânæ be wolo aa bânæ gâtâ a kpèlè bâ a pæna a sæ a tâ koro, ma aa bâtabûrûlâ fô, gâ bâ da bôô nkalan be lù gâtûnkwaâ. Gâlâ wuu koro a tâ bânæ-kpen fô nkalan alâ bâ nyûn, yema gâlâ na kûtûma bâ.” 7 Dûkô fô na nûn gæta gækæ gi ye ôkûn gâtâ bââ tâ Wurubwarâ gedi fô alan, “Ææn! Efonte Wurubwarâ Ôkâma powu Wuute, aa gôdô gææ gâdõ gî dô, gâ gî sa waanæ.” 8 Wurubwarâ wôsalâ ânaafâ â yâ gânyanla gaade gâtâ î sa wo kuruwa fô waanæ fô æ ba ofila wuu koro. Gâlâ wuu koro ofila fô wu wura ôkâma gâtâ wàà gbârâ bânæ wu kuma bâ anlâ ôtan. 9 Ofila fô wûûtan-kpen fô wu kuma bânæ, gâ bânæ fô bâ fwala Wurubwarâ gâtâ ã ba ôkâma gânyanla gaade nyayæ powu yii koro fô. Mô bânæ fô be terema ben foma baamænâ be ye boo-isele yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn bàà tiri wô diyere. 10 Wurubwarâ wôsalâ tonfâ â yâ gânyanla gaade gâtâ î sa wo kuruwa fô waanæ fô æ ba ânan-gyelâ fô gigyû-bæya fô gii koro. Âwû gâ dibilin di gyû ânan-gyelâ fô bugyû baanæ. Gâ dæyæyâ gâtâ bânæ bee we okoro, bâ dûn-dûn bôô bæläema. 11 Baakûn, ma bôô dæyæyâ fô yii koro bâ fwala Wurubwarâ. Mô be terema ben foma baamænâ be ye ade gâtâ bâ mâ fô yaanæ bâ ba Wurubwarâ wakûn. 12 Wurubwarâ wôsalâ kooronfâ â yâ gânyanla gaade gâtâ î sa wo kuruwa fô waanæ fô æ ba getu-dærâ Efurate

anæ. Butu gâtâ bü sa getu fô gaanæ fô powu bü nyûn. Nyawû wû pæna osele wû tâ begyu gâtâ baà ye ofila wûû gâtakûn bâ ba fô. 13 Dûkô fô na we afiye-kpen asiye gâtâ ì we anlâ atatona. Afiye-kpen fô i ye gâ âwa-kpatakpæræ fô ma ânan-gyelâ fô ma wôtabûrûlâ gâtâ è di ânan-gyelâ-nyôôfâ fô boo-inyun yaanæ. 14 Afiye-kpen fô n di Wurubwarâ wokengbelilâ fô bâsaranyan gâtâ bââ mâ ade-dærâ ma gæsaa fô. Bã san-san gâtûnkwaã gi begyu powu boo koro bàà kûla bâ gâtâ bàà bã ta bætà ma Wurubwarâ gâtâ è di Ôkâma powu Wuute fô Duwi-dærâ fô daanæ. 15 “Æ kûna! Nan bã futa (tûnla) yæ gâ anlâ eyukurilâ! Ânæ gâtâ è si ââ nya, gâ ân nan fwa bûda, gâ ee ton wô ngba gepepe gâtâ ân nan san dibolon-kwaã èè di ænænfa fô, ã ba ôsâ wuu gedi.” 16 Âwû gâ afiye-kpen fô æ kûla begyu-begyu fô i tuma ôkankæ gâtâ bee kpèlè Yuda bete boo ginde gaanæ alâ Amagedon fô. 17 Wurubwarâ wôsalâ kwarankæfâ fô â yâ gânyanla gaade gâtâ ì sa wo kuruwa fô waanæ fô æ ba afiye yaanæ. Âwû gâ gæta-dærâ gækæ gi ye gigyû-bæya fô gææpæ Wurubwarâ Dikwo-dærâ fô daanæ alan, “Nkele wu were!” 18 Âwû wûû gama fô âsûn e siye-siye, gâ e tura-tura ma afala kperen-kperen yææ gâgbârâ, gâ gâtûnkwaã gi kpenti gepepe. Ye sæyââ gâtâ bânæ bâ sara gâtûnkwaã gi koro fô, gâtûnkwaã giin te kpenti gâlâ gæ nya. 19 Ditele-dærâ fô di yo akpen asiye. Gâ atele-dærâ gâtâ ì sa ande powu yaanæ fô mô æ mæna. Gâ Wurubwarâ â kûna Babilon ditele-dærâ fô wade-kpen, okoro â yâ wowurufa-kpen wû ba wo koro anlâ gâtâ wû kûtûma wô. 20 Gâtûnkwaabi-kamasâ gâtâ butu bu silin bu tuma gæ nyûn gâtâ âkæ ân nan ni we gæ, gâ odon wûkæ wûn ma gâtâ aà ni we. 21 Akpenkperebii gâtâ ì læ, gâ ì ba ôdûrû gepepe anlâ amôrô bâbaagæ banyôô fô i ye gatala æ bã nûn bânæ boo koro. Gâlâ wuu koro bânæ bâ fwala-fwala Wurubwarâ, yema alâ dæyæyâ gâtâ akpenkperebii fô æ ka æ ba fô dî sô kaara.

Revelation 17

1 Dûkô fô Wurubwarâ bâsalâ kwarankæ gâtâ nafô bè de bekuruwa fô baanæ âkæ â ba maakûn. Â bã dõ mæ alan, “Ba, fô nan wùlà wõ ditele-dærâ gâtâ be sere dæ bâ gbâma atu kpekpesi, gâ dî we anlâ fotoli-

nanæ-dærâ fô. Fô nan wùlà wõ giten gii getiira gâtâ baà ka bâ tâ dæ. 2 Gâtûnkwaà gii begyu-begyu bâ bûn bâ waran bâ ma mâ ade-karan-karan ditele fô daanæ anlâ gâtâ beteni bââ bûn bâ waran fotoli-nanæ wo koro fô. Ditele fô daade-kpen æ mænæ gâtûnkwaà gææ bânæ baayu anlâ gâtâ bûkan bûû mænæ bânæ baayu fô.” 3 Âwû gâ Wurubwarâ wôsâlâ fô â ka nmæ Yohane Wurubwarâ Gifiye gaanæ â san otonkuma waanæ. Dûkô fô na we âna âkæ gâtâ è si ânan-gyelâ-sæya âkæ wo koro. Bâ âwara nbusu ayere bâ gyaga ânan-gyelâ fô wo koro powu. Gâ ânan-gyelâ fô ã ba ayu kwarankæ, ma ayela fwo. 4 Âna fô è liba ayan-sæya, gâ ã sa gâ agoo. Wo koro wûû âalagæ gâ ma sæka anyan, ma anyan gâtâ bâ ka ataa-kpara gâtâ ææ âalagæ anlâ diigu bâ mâ ma adinbi-kpara gâtâ â ka â sa koro ômææ fô. È de sæka wo kuruwa gâtâ ade-karan-karan, ma wo fotoli dædææ daade æ yôn waanæ. 5 Fô bâ âwara diyere dækæ gâtâ di di dækpalæ dii diyere bâ gyaga wô gâya. Diyere fô n di alan, DITELE-DÆRÂ BABILON FOTOLI BÂANANÆ POWU BÔÔNA GÂTÛNKWAA GAADE-KARAN-KARAN POWU YII DUYU. 6 Gâ na we gâtâ âna fô â nyûn-nyûn Wurubwarâ bânæ bôô nkalan, gâ wuu suu wô anlâ bûkan. Bânæ gâtâ e wolo fô n di âbâ gâtâ Wurubwarâ e kpèlè bâ â pænæ â sæ â tâ koro, ma âbâ gâtâ be yela bâ tâ Yesu, okoro gâ be wolo bâ fô. Ôkûna gâtâ na we wô fô, ômææ wu ku mæ. 7 Âwû gâ Wurubwarâ wôsâlâ fô e lila mæ alan, “Anûn yii koro gâ ômææ wu ku wõ? Nan tiri âna fô ma ânan-gyelâ gâtâ ã ba ayu kwarankæ ma ayela fwo, gâ nafô âna fô è si wo koro fô bôô dækpalæ fô daanæ n wùlà wõ. 8 Ânan-gyelâ gâtâ a we fô, nafô ã sa, mô nkenkele bærâ ân mænæ ma, mô eè bè ye diwonwo (dælankpa) gâtâ daalun dæn ma ôkûna fô daanæ â ba ãã bã da â ma ku e lulu. Gengyi gâtûnkwaà gææ bânæ powu gâtâ bân âwara baayere bâ sa Nkpa-geto gææ Gækpa gâtâ gî sa pâgâ gâtûnkwaà gææ gâmâ fô, bè we ânan-gyelâ fô, waà mâ bâ dibi-dækæ. Yema alâ ôya wûkæ waanæ fô, nafô ânan-gyelâ fô ã sa, mô nkenkele ân mænæ ma, gâ wù di gâtâ èè biri e tiri koro e wùlà. 9 Ade anlâ nyayæ yaanæ gâ wù di gâtâ bânæ bàà wura amænâ ma gâsâyæ. Ânan-gyelâ fô wayu kwarankæ fô ì yela tâ idonbi kwarankæ gâtâ ì di begyu kwarankæ. Idonbi nyayæ gâtâ ì di begyu kwarankæ fô yii koro gâ âna fô ââ sara. 10 Begyu fô baanæ ton bâ nûn boo buggyu buu koro. Baanæ

âkæ ã sangba ee di bugyu, mô âkwarankæfâ fô âân tâ ba. Gengyi ã bã ba fô, wù di gâtâ ãã sara gâ awi bârââ lâ. 11 Gâ ânan-gyelâ gâtâ ôya wûkæ fô nafô ã sa, mô nkenkele ân mænæ ma fô n di egyu næyâfâ. Âwô ma begyu kwarankæ-do fô bè di gâ âkælæn, gâ ââ fôrô â ma ku e lulu. 12 Ayela fwo gâtâ a we fô ì di gâ begyu fwo gâtâ bâân tâ tâ bâ osele bàà gyu bugyu buu gedi gaanæ. Mô bàà wura gændærâ bàà di bugyu ma ânan-gyelâ fô anlâ gæwôrônyan-kælæn. 13 Begyu fwo nyabâ powu bã ba dæmænâ-kælæn, gâ bàà ka bôô gændærâ powu bâ tâ ânan-gyelâ fô. 14 Bàà ta bætà ma Âyâran gâtâ â ka koro â tâ gedi fô, mô è di boo koro, yema alâ è di befonte powu Boofonte, gâ è di begyu powu Boogyu. Gâ bânæ gâtâ bàà yela ma âwô fô, n di bânæ gâtâ e kpèlè bâ, gâ e tiri bâ, gâ bã târâma wô, gâ bee di wade yii koro fô.” 15 Wurubwarâ wôsalâ fô â næ dõ mæ alan, “Atu gâtâ a we, gâ fotoli-na fô è si â gbâma yæ fô, ì di gâ bæfææ, ma bânæ dætænpan, ma ande ma binde powu. 16 Gâ ayela fwo gâtâ a we fô, ma ânan-gyelâ fô bàà kyûn fotoli-na fô wade. Bàà mâ wô kyægba-kyægba bàà kere wô bâ ya dibolon-kwaa. Bàà kôrô wo koro gææ gænan fô akæ, bàà fun giikurumakyââ bâ sa ôtan waanæ gâà kpin muruyo. 17 Yema wù di Wurubwarâ nan yâ gâ begyu fwo fô bàà yera ma bâwôlôn bâ mâ âwô Wurubwarâ gelenbi. Âwû n di gâtâ bàà ka boo bugyu bûû-ækâma bâ tâ ânan-gyelâ fô ma sere ôkûna gâtâ Wurubwarâ Ade gâtâ â dõ â sæ fô powu yaà ba waanæ.” 18 Âwû gâ Wurubwarâ wôsalâ fô â næ dõ mæ alan, “Ânanæ gâtâ a we fô n di ditele-dærâ gâtâ dii di begyu-begyû boo koro gâtûnkwaã gaanæ fô.”

Revelation 18

1 Nyawû wûû gama fô na ni we Wurubwarâ wôsalâ âkæ â waran e ye gatala ââ ba. Gâ ã ba ôkâma-dærâ, gâ wo gingyebi gæ âmaãæ gâtûnkwaã gii koro. 2 Gâ â ka gæta-dærâ â gbârâ afala alan, “Ditele-dærâ Babilon fô di gbenã. Di ye di di gâ Wurubwarâ wokengbelilâ bâsaranyan bôô gâsarakûn. Gâ ditele fô di biligi gâ afiye-kpen powu yææ gâsarakûn, gâ di di gâ bâsæsæra karan-karan, ma bâsæsæra-kpen powu bôô gâsarakûn. 3 Yema dæ ka dii fotoli-de karan-karan yææ bûkan fô dæ tâ bânæ powu bâ

nyûn. Gâtûnkwaâ gii begyu-begyû bâ bûn bâ waran bâ ma mâ
ade-karan-karan ditele fô daanæ anlâ gâtâ beteni bââ bûn bâ waran
fotoli-nanæ wo koro fô. Gâ gâtûnkwaâ gææ bâyâ-dilâ powu be wura koro
ye ditele fô dææsâ wuu gedi-dærâ fô waanæ.” 4 Dûkô fô na næ nûn gæta
gækæ gâtâ gi ye gatala alan, “Mææn bânæ, æ tô i ye Babilon ditele-dærâ
fô daanæ! Nka gâlâ fô, yaà bã san æ mâ ade-kpen gâtâ î sa daanæ fô akæ,
gâ yaà bã san i wura dii giten gii getiira fô akæ! 5 Yema Wurubwarâ â
kûna daade-kpen powu, gâ â nyæ yæ â sæ gâlââ, gâ nkele æ sô.” 6 Â dõ
wô bâsalâ gâtâ bã sa gatala fô alan, “I le ditele-dærâ fô gutoro anlâ gâtâ
dæ mâ bâkæ dæ nya fô! I le dæ gutoro anlâ gâtâ wû kûtûma fô disere
dænyôô! Æ tâ dæ bûkan-kpen gâtâ bûûkâma bû da diiyo gâtâ dæ tâ bânæ
fô wuudu dænyôô! 7 Anlâ gâtâ Babilon nyawô â sa wo koro gingyebi, gâ e
di ôsâ-kpen fô, gâlâ ke gâ æ yâ wô èè we dæyæyâ ma ayen. Yema ã
sangba ââ dõ â tâ koro alan, ‘N di gâ egyu-nanæ, min di âkpænsô, gâ mæn
nan sa amænlâ kpa!’ 8 Gâlâ wuu koro ofilawi-kælæn waanæ gâ wô
dæyæyâ daade yaà ba wo koro. Âyæ n di diku ma gewula, ma
dækpan-dærâ. Gâ baà kuma wô ôtan waanæ, yema Efonte Wurubwarâ
gâtâ è tiira wô giten fô ã ba ôkâma gakpa. 9 Gâtûnkwaâ gii begyu-begyû
gâtâ bâ mâ adima-de ma âwô, gâ be di ôsâ-kpen ma âwô fô baà we wo
gekuma fô gii-iwe. Gengyi bè we gâlâ fô, baà gbârâ afala baà wula wô. 10
Wade-welâ fô yaà mâ begyu-begyû fô gæsaa, okoro baà yela ôfô-ôfô ma
âwô. Baà dõ alan, ‘Babilon gâtâ à di ditele-dærâ fô, bôbwâ, awô gâtâ à di
ôkâma wuute fô, bôbwâ! Gæwôrônyan gækæ gaanæ gâ be were tin wõ
dæpwâ lâ?’ 11 Gâtûnkwaâ gææ bâyâ-dilâ baà wula baà sa amænlâ wo
koro, yema âkæ ân mænæ ma gâtâ eè se baanyan-fulâ fô. 12 Âkæ ân
mænæ tan se bôô sæka-sæya ma sæka fututu anyan, ma ataa-kpara, ma
adinbi-kpara. Âkæ ân mænæ tan se akâlâlâ-kpara, ma agoo, ma kente, ma
ayan-sæya, ma anyan-salælâ, ma anyamanyan gâtâ bâ ka etola anyaa bâ
mâ. Âkæ ân mænæ tan se anyan gâtâ bâ ka iyon gâtâ î ba ôyâkâma bâ
salæ. Gâ âkæ ân tan ni se anyan gâtâ bâ ka awôrônyan, ma ataa-åalagælâ
ma ôyâkâma bâ mâ. 13 Gâtûnkwaâ gææ bâyâ-dilâ baà wula baà sa
amænlâ wo koro, yema âkæ ân mænæ ma gâtâ eè se baanyan-fulâ fô. Âkæ
ân mænæ se anyan buruburu ma ofen gâtâ bââ ka bâ sa anyan-dilâ yaanæ

fô. Âkæ ân mænæ se ditike, ma olifwi, ma pâpârâ, ma bûkan, ma bûnô, ma akpanaa ma yæænûmû, ma bâkwô, ma bâyâran, ma abengyi, ma ædû-saralâ-san-bætà, ma bâdæ, ma bâkala. 14 Bâyâ-dilâ fô baà dō ditele-dærâ Babilon fô alan, ‘Anyan-kpara fô powu gâtâ aa bûnûn bû sæna gâtâ àà wura fô i lulu æ da. Gâ koro gâtâ a wura, ma diyere gâtâ a di fô powu æ gbârâ wō gâtâ aa gûlô gin nan næ kya yæ.’ 15 Ditele-dærâ Babilon daade-welâ fô yaà mâ bâyâ-dilâ gâtâ be fu gâlâ gaanyan be wura kôba be ye ditele fô daanæ fô gæsaa, okoro baà yela ôfô-ôfô ma âwô be wula bàà sa amænâ. 16 Baà dō alan, ‘Oo ditele-dærâ, bôbwâ! Nafô aa liba gâ akâlâlâ, ma ayan-sæya, gâ aa sa gâ agoo. Nafô aa koro gææ åalagæ gâ ma sæka anyan, ma anyan gâtâ bâ ka ataa-kpara gâtâ ææ åalagæ anlâ diigu bâ mâ, ma adinbi-kpara. 17 Mô gæwôrônyan-kæläen gaanæ fô anyan nyayæ powu æ mæna i lulu.’ Ækûlä-dærâ yææ bândærâ, ma bânæ gâtâ bââ sara ækûlä-dærâ yaanæ bâ san ækûn-ma-ækûn, ma bânæ gâtâ bââ mâ gûtûn ækûlä-dærâ fô yaanæ, ma bâyâ-dilâ gâtâ bã san âpû wo koro fô powu baà yela gâ ôfô-ôfô ma ditele-dærâ fô. 18 Baà yela bâ nya ditele fô dii gekuma gii-iwe fô, bàà gbârâ afala alan, ‘Ditele mômô na sara dæ næma gâlâ wuu ditele nyadæ?’ 19 Baà sara gækpænsô gaanæ, gâ baà wula gutunkoro gaanæ bâ dō alan, ‘Oo ditele-dærâ, bôbwâ! Wü san ma aa koro gâ ækûlä-dærâ yii bete gâtâ bã san âpû wo koro fô powu be wura koro. Gâ gæwôrônyan-kæläen gaanæ fô aa koro gaanyan nyayæ powu æ mæna i lulu! 20 Âyæ gâtâ î sa gatala powu, i di ôsâ! Wurubwarâ bânæ, ma Kirisito bânæ-salâ, ma Wurubwarâ bâtabûrûlâ, i di ôsâ! Wurubwarâ e tin ditele fô dæpwâ ade gâtâ dæ mâ yæ fô wuu koro.’ ” 21 Dûkô fô Wurubwarâ wôsalâ-kpatakpæræ âkæ â ka dætaa-dærâ-dærâ dækæ e fun â sa âpû anæ, gâ â dō alan, “Anlâ gâ baà fun ditele-dærâ Babilon fô ôkâma waanæ bâ fæna. Gâ âkæ ân nan ni we dæ. 22 Âkæ ân nan næ nûn adûlâ yææ bätalâ, ma ænûn yææ bânûmalâ, abââ afûrûnyan ma akantan yææ bâfûnlâ bâkæ boo koro ditele-dærâ fô daanæ. Âkæ ân nan ni we gûtûn gækæ gææ bâmâlâ dûkô, gâ âkæ ân nan næ nûn gænyankæ gææ gâkpaara gæækôrô gii koro. 23 Kandæya wûkæ wûûtan wûn nan næ âmaâæ dûkô. Âkæ ân nan næ nûn âsanfôn wôsan, ma âsanfôn âkæ wo koro dûkô. Yema nafô ditele fô dææ bâyâ-dilâ n di bânæ gbaa-gbaa

gâtûnkwaaw gii koro, gâ dææ-æåûn yaade æ yâ gâtûnkwaaw gææ bânæ powu be lulu. 24 Wurubwarâ e we wô bâtabûrûlâ, ma wô bânæ, ma bânæ powu gâtâ be wolo bâ gâtûnkwaaw gii koro fô bôô nkalan ditele fô daanæ.”

Revelation 19

1 Nyayæ yææ gama fô na nûn afala ækæ gatala anlâ bânæ dætænpan baafala. Bââ gbârâ afala alan, “Aleluya! I sila Wurubwarâ! Geto-ya gi ye gâ Tiifonte Wurubwarâ wakûn. Âwô gâ ôkâma ma gingyebi gæ kûtûma, 2 yema wô gôdô gææ gâdô gî dô, gâ gî sa waanæ. E tin fotoli-nanæ-kpen gâtâ è yela tâ Babilon ditele-dærâ fô, gâ â ka wadima-de ââ mæna gâtûnkwaaw fô dæpwâ. Wurubwarâ e tiira wô giten e le gutoro, yema alâ e wolo Wurubwarâ bâsaranyan.” 3 Bâ næ gbârâ afala gatala alan, “Aleluya! I sila Wurubwarâ! Âna fô gekpin gii-iwe æ tô æ da gatala gakpaakpa.” 4 Âwû gâ bândærâ dikpilin ma bânaa fô, ma bemini bânaa fô be kura, gâ bâ sûma Wurubwarâ gâtâ è si gigyu-bæya gii koro fô, gâ bâ dô alan, “Aleluya! I sila Wurubwarâ! Wû ba gâlâ.” 5 Gâ gæta gækæ gi ye gigyu-bæya fô gaanæ alan, “Âyæ, Wurubwarâ bâsaranyan powu, æ yâ taà sila tii Wurubwarâ! Âyæ powu gâtâ ì serenti Wurubwarâ fô, i sila wô! Âyæ bânæ gbaa-gbaa, ma bânæ tun-tun powu, i sila wô!” 6 Dûkô fô na nûn afala anlâ bânæ dætænpan baafala gâtâ ì we anlâ getu gâtâ gæ yôn gæ walæ, abââ akpaaba yææ gâfa-dærâ alan, “Aleluya! I sila Wurubwarâ! Yema Tiifonte Wurubwarâ gâtâ è di Ôkâma powu Wuute fô bugyu bu ye okòro. 7 Æ yâ wàà mâ tæ ôsâ, fô tàà di ôsâ, fô tàà tiri Wurubwarâ diyere! Yema ôya wûû næma gâtâ Âyâran gâtâ â ka koro â tâ gedi fô ãã kpææ âna, gâ âsanfôn fô â pæna koro â sæ. 8 Bâ tâ âsanfôn fô akâlâlâ yææ gâgba-åalagælâ ma ômææ gækæ alâ â sa.” Âsanfôn fô è yela tâ Kirisito bânæ, gâ akâlâlâ ma ômææ fô n di bânæ fô baade-mâlâ gâtâ î tûna fô. 9 Âwû gâ Wurubwarâ wôsalâ fô â dô mæ alan, “Âwara alan, ‘Bânæ gâtâ be kpèlè bâ Âyâran fô gæna-to gaanyan-dilâ yææpæ fô, âbâ n ba ôsâ wuu gedi.’ ” Gâ e biri â dô mæ alan, “Wurubwarâ wanyun-gyebi gbagba æ lâ.” 10 Âwû gâ na nûn wô bææææ baanæ gâtâ nan sûma wô. Mô â dô mæ alan, “Kara mâ gâlâ! Yema âtæ ma awô, ma aawôlôn âbâ powu gâtâ tì de

Nkpa-geto Gaade yaanæ fô ti di gâ Wurubwarâ bâsaranyan. Kura sûma gâ Wurubwarâ!” Ade gâtâ Wurubwarâ Gifiye gæ dama wô bâtabûrûlâ boo koro gæ dõ gæ sæ fô, âyæ ke gâ Wurubwarâ Gifiye gææ yâ Kirisito bete bââ dõ fô. 11 Dûkô fô na we gâtâ gatala gi tirima. N̄ bā nya fô, dibengyi fututu dækæ n yela! Dibengyi fô wôgyagalâ fô diyere n di “Âwô gâtâ ee di wade yii koro, gâ ân taa di didebila.” Ââ dõ wô gôdô ma gii-isele, gâ ââ kpà akpa ma yii-isele. 12 Wô bûnûn baabi bù we anlâ ôtan wûû gælæma, gâ è tin agyu-koto kpekpesi. ã ba diyere dækæ gâtâ bâ âwara bâ gyaga wo koro gâtâ âkæ ân nyî dæ fæya ma âwô. 13 ã sa gâgba wurukyaa gâtâ bâ nyæ gæ bâ sa nkalan anæ. Diyere gâtâ bee kpèlè wô n di, “Wurubwarâ Wanyun-gyebi.” 14 Gatala gææ bætà bûû bâtalâ bā gyaga abengyi fututu bā târâma wô. Bā sa gâ akâlâlâ-kpara gâtâ æn ma dædææ. 15 Tata ma ôyââ wûkæ gâtâ wuu wulà alâ ââ dõ wô gôdô ma giisele fô wü sa wonyun waanæ. Âwû gâ âã ka e di ande-ande yii koro. Âã mâ ôkâma èè di bugyu ma isele gâtâ î tûna bânæ boo koro. Gâ âã yâ Wurubwarâ gâtâ è di Ôkâma powu Wuute fô wowurufa-kpen, ma wo giten gii getiira-kpen fô gàà ba anlâ gâtâ bââ nyæma wine yaabi be tiri bûkan fô. 16 Diyere gâtâ bâ âwara bâ gyaga âwô gâtâ ã gyaga dibengyi fututu fô wô gâgba ma wô dæbârâ yii koro n di alan, BEGYU POWU BOOGYU, MA BEFONTE POWU BOOFONTE. 17 Dûkô fô na we Wurubwarâ wôsalâ âkæ è yela ofila waanæ. Â ka gæta-dærâ e kpèlè bâsæsæra gâtâ bā san gatala-gatala powu alan, “Æ ba yàà bè tuma Wurubwarâ gedi gâtâ e kpèlè yæ gaanæ fô! 18 Æ ba, fô yàà bè di begyu, ma bætà bûû bândærâ, ma bætà bûû bâtalâ gâtâ baà nûn bætà baanæ fô bôô bænan! I bè di abengyi, ma yææ bâgyagalâ, ma bânæ powu, bådæ ma âbâ gâtâ be wura boo koro powu bôô bænan! I bè di bânæ gâtâ bā ba bændærâ, ma âbâ gâtâ bân ma bændærâ powu bôô bænan!” 19 Âwû gâ na we ânan-gyelâ fô, ma gâtûnkwaã gii begyu, ma bôô bætà bûû bâtalâ powu bâ kûla boo koro bàà kpà ma âwô gâtâ ã gyaga dibengyi-fututu fô dii koro fô, ma wô bætà bûû bâtalâ. 20 Mô be di ânan-gyelâ fô wo koro, gâ be gye wô ma wôtabûrûlâ gâtâ â mâ ade-dærâ ma gæsaa ânan-gyelâ fô bûnûn baanæ fô. Ade-dærâ ma gæsaa ætôkô gâ â ka â gban bânæ gâtâ ânan-gyelâ fô gædan gî gyaga boo koro, ma âbâ gâtâ bââ sûma ekpen gâtâ bâ mara ânan-gyelâ fô diyere daanæ fô. Be fun

ânan-gyelâ fô ma wôtabûrûlâ fô bôô bányôô powu bâ sa dægyapa-dærâ gâtâ dii gye mali-mali gakpaakpa fô daanæ gûnûn-âôrô. 21 Tata gâtâ wü sa dibengyi-fututu dæægyagalâ fô wonyun waanæ fô na wolo begyu fô, ma bôô bætà bûû bâtalâ fô. Âwû gâ bäsæsæra fô powu be di bôô gænan boo gelenbi.

Revelation 20

1 Dûkô fô na we Wurubwarâ wôsalâ âkæ gâtâ â waran e ye gatala ââ ba. Fô è de safwæ gâtâ wûû tana diwonwo (dælankpa) gâtâ daalun dæn ma ôkûna fô, ma agbarægbaræ-dærâ ækæ. 2 Â baba âwa-kpatakparæ fô. Âwô n di âwa-kuba-kuba gâtâ è di Wurubwarâ wokengbelilâ gâtâ bee kpèlè Satan fô. Wurubwarâ wôsalâ fô â ban wô â sæ gâlââ bækyan nkpæn ton (1,000). 3 Âwû gâ e fun wô â sa diwonwo (dælankpa) fô daanæ. Gâ â tan diinyun, gâ â sù dæ gâtâ âwa-kpatakparæ fô ân nan wura osele â san-san â næ gban ande-ande yææ bânæ fô, ma sere ôkûna gâtâ bækyan nkpæn ton (1,000) fô baà bã da. Nyawû wûû gama fô, wù di gâtâ bàà tiri wô ôya bâràâ wûkæ. 4 Âwû wûû gama fô, na we bugyu-bæya bûkæ. Gâ âbâ gâtâ bè si bè si yii koro fô n di âbâ gâtâ bâ tâ bâ ôkâma alâ bâ dõ bânæ bôô gôdô fô. Gâ na ni we bânæ gâtâ be wolo bâ fô bôô bâkala. Be wolo bânæ bôtôkô, yema alâ bâ dõ Wurubwarâ Ade, gâ bââ dõ alâ Yesu è di Nkpa Wotolâ gâtâ Wurubwarâ â dõ â sæ alâ âã bã ba fô. Gâlâ wûû bânæ nyabâ ben kura bâ sûma ânan-gyelâ fô, abââ ekpen gâtâ bâ mara wo diyere daanæ fô bâ nya. Gâ bân yâ bàà sæ bâ ânan-gyelâ fô gædan bôô gâýâ, abââ baalô yii koro bâ nya. Na we gâtâ bânæ fô be biri bâ ba nkpa anæ, gâ bè bè di bugyu ma Kirisito bækyan nkpæn ton (1,000). 5 Nyawû n di ôya-gyangbasâ gâtâ bânæ bâ lama be ye bekulâ baanæ. Bekulâ-kurumakyââ fô bærâ, ben biri bâ ba nkpa anæ ma sere gâtâ bækyan nkpæn ton (1,000) fô bû bã da. 6 Bânæ gâtâ bã fæya gâlama-tô ye bekulâ baanæ-gyangbasâlâ nyawû fô bè di gâ bânæ gâtâ Wurubwarâ e kpèlè bâ â pæna â sæ â tâ koro, gâ bã ba ôsâ wuu gedi. Diku-nyôôfâ gâtâ di di gefun-sa dæyæyâ gakpaakpa daanæ fô dæn nan kya bâ. Mô baà mâ gâ Wurubwarâ ma Kirisito gedi gææ bätâlâ, fô bàà di bugyu ma Kirisito bækyan nkpæn

ton (1,000). 7 Bækyan nkpæn ton (1,000) fô bûû gama fô, baà tana Satan èè ye diwonwo (dælan kpa) fô daanæ. 8 Âã san-san â gban ande powu gâtâ ì di Gogi ma Magogi, gâ î sa gâtûnkwa gæækûn-kamasâ fô, ãã kpaara bâ e bom bàà ma ta bætà. Baà sô anlâ âpû wô-æâârâ. 9 Âwô ma wô bânæ baà yasæ ma gâtûnkwa powu, gâ baà silin Wurubwarâ bânæ be tuma ma Wurubwarâ ditele-lenlâ fô. Mô ôtan waà ye gatala wu bè kuma bâ muruyo. 10 Dûkô fô baà fun Wurubwarâ wokengbelilâ gâtâ â gban bâ fô bâ sa dægyapa-dærâ gâtâ dii gye mali-mali gakpaakpa fô daanæ. Dûkô gâ bâ fûrûma fun ânan-gyelâ fô ma wôtabûrûlâ fô bâ sa fô. Baà we dæyæyâ odòn ma ofilibon gakpaakpa. 11 Âwû gâ na we gigyu-bæya fututu-dærâ gækæ, ma âwô gâtâ è si gii koro fô. Gâtûnkwa ma gatala powu æ nyûn i ye wô bûnûn baanæ, gâtâ gâsarakûn gækæ gæn ma ôkankæ tâ yæ. 12 Gâ na we bânæ gbaa-gbaa ma bânæ tun-tun gâtâ be ku fô powu bè yela gigyu-bæya fô gææ bûnûn. Dûkô fô be tirima akpa yaanæ. Gâ be ni tirima gækpa-do gâtâ gi di Nkpa-geto gææ Gækpa fô. Kirisito â dõ bekulâ bôô gôdô anlâ gâtâ bâ âwara baade-mâlâ bâ sa akpa fô yaanæ fô. 13 Dûkô fô âpû e tiri âbâ gâtâ be ku wanæ fô powu â ba, gâ diku ma bekpena bôôlâ powu i tiri bânæ gâtâ bã sa yaalô yaanæ fô æ ba. Gâ Kirisito â dõ âkamasâ gôdô anlâ gâtâ wade-mâlâ ì we fô. 14 Âwû gâ be fun diku ma bekpena bôôlâ powu bâ sa dægyapa-dærâ gâtâ dii gye gakpaakpa fô daanæ. Nyawû n di diku-nyôôfâ fô. 15 Gâ ânæ-kamasâ gâtâ ben we wo diyere Nkpa-geto gææ Gækpa fô gaanæ fô, be fun wô bâ sa dægyapa-dærâ gâtâ dii gye gakpaakpa fô daanæ.

Revelation 21

1 Dûkô fô na we gatala-fon ma gâtûnkwa-fon. Gatala-kuba ma gâtûnkwa-kuba fô æn mænæ ma, gâ âpû mô ân mænæ ma. 2 Gâ na we Yerusalem ditele-fon gâtâ di di Wurubwarâ ditele fô di ye wakûn gatala dæ waran dææ ba. Wurubwarâ na pæna dæ â tâ Wobi anlâ gâtâ bee su âsanfôn anyan ãã ma tuma wôsan fô. 3 Gâ na nûn gæta-dærâ gækæ gâtâ gi ye gigyu-bæya fô gææpæ gææ dõ alan, “Nkele bærâ, Wurubwarâ gâsarakûn gî sa gâ bânæ baanæ. Âã sara baanæ, gâ baà mâ wô bânæ.

Wurubwarâ gbagba âã sara ma âbâ. 4 Wurubwarâ âã kpa bôô bûnûntu powu. Diku dæn nan næ sara, gâ dæyæyâ, abââ gewula, abââ ofele wûkæ wûn nan næ sara. Yema ade-kuba fô powu æ da.” 5 Gâ âwô gâtâ è si gigyû-bæya fô gii koro fô alan, “Nkele, n tâ mâ ade powu afufon.” Âwû gâ â næ dô alan, “Âwara ade nyayæ sæ, yema ade fô î sa waanæ, gâ bã talæ bâ ka koro bâ gyaga yii koro.” 6 Âwû gâ â dô mæ alan, “Wu were! Nmæ n di Alfa ma Omega, Egyegeyelâ ma Âmalâ. Nmæ n di Âgyangbasâlâ, gâ nmæ n di Âsûlâ-ôkûna. Âbâ gâtâ otinbili wù de bâ fô, nan tâ bâ butu n ye nkpa ditiribun fô daanæ, gâtâ bân nan le gutoro. 7 Ânæ gâtâ âã kpà e di ade ma adebi yii koro fô, nan tâ wô nyayæ powu. Gâ nan mâ wo Wurubwarâ, gâ âwô mô âã mâ miinbi. 8 Mô bânæ gâtâ bân ma oturu, ma âbâ gâtâ ben to be di, ma âbâ gâtâ bâ sa koro dædææ, ma bânæ boo bewololâ, ma âbâ gâtâ bââ mâ adima-de, ma æâûn yii bete, ma bekpen bôô bâsûmalâ, ma bedebilalâ powu bôô gâsarakûn n di dægyapa-dærâ gâtâ dii gye mali-mali gakpaakpa fô daanæ. Nyawû n di diku-nyôôfâ fô.” 9 Âwû gâ Wurubwarâ bâsalâ kwarankæ fô baanæ âkæ â ba maakûn. Bâsalâ nyabâ na ton bekuruwa kwarankæ gâtâ gânyanla gaade kwarankæ gâtâ æ sù ôkûna fô î sa yaanæ fô. Âwû gâ â dô mæ alan, “Ba, fô nan wùlà wõ âsanfôn gâtâ è di Âyâran gâtâ â ka koro â tâ gedi fô wôsô fô.” 10 Gâ â ka mæ anlâ gâtâ wù di okute waanæ fô â san odon-tôlâ-dærâ wûkæ wuu koro. Dûkô gâ e wùlà mæ Yerusalem ditele-fon gâtâ di di Wurubwarâ ditele fô gâtâ di ye wakûn gatala dæ waran dææ ba. 11 Wurubwarâ gingyebi gæ yâ ditele fô dææ åalagæ peri-peri. Dææ gâåalagæ fô gi we anlâ dætaa-kpara gâtâ bee kpèlè Yasipa ma dætaa-kpara gâtâ bee kpèlè Kirisitali, gâ dææ åalagæ anlâ diigu, gâ di we anlâ gælaasæ. 12 Ôpôræ-tôlâ-dærâ wûkæ wu silin ditele fô, gâ ditele fô dî ba itunu fwo-ænyôô. Wurubwarâ bâsalâ fwo-bânyôô bè si itunu fô powu yiinyun. Bâ åwara Isareli akpara fwo-anyôô fô yaayere bâ gyaga itunu fô yii koro. 13 Itunu fô isiyee î sa ofila wûû gâtakûn, gâ isiyee mô î sa ofila wûû gânûnkûn, gâ isiyee î sa gatala, gâ isiyee î sa gatæn. 14 Bâ ka gâ ataa fwo-anyôô be sere ôpôræ gâtâ bâ mara be to ditele fô dææpôræ-gyangbasâlâ. Bâ åwara Kirisito bânæ-salâ fwo-bânyôô fô baayere bâ gyaga ataa fô yii koro. 15 Wurubwarâ wôsâlâ gâtâ â tabûrû ma nmæ fô è de sæka omini-kârâlâ ã bã

kârâ ditele fô, ma dii-itunu, ma dææ-æpôræ fô. 16 Ditele fô daabo ma daayârâ powu kyâkyâ. Â ka omini-kârâlâ fô â kârâ ditele fô, fô daabo daa mâ anlâ bekilometa ôgbaa wûkæ ma nkpæn anyôô (2,400 km), gâlâ ke gâ daabo ma daayârâ mô ì we. 17 Â kârâ dææpôræ fô mô. Ôpôræ fô waatô æ da bæsaeræ gâkpæn ma fwo-kooron (216), yema gâlâ gâ Wurubwarâ wôsalâ fô â ka â kârâ ma omini-kârâlâ fô anlâ gâtâ bânæ-nyalâ bââ kârâ fô. 18 Dætaa-kpara gâtâ bee kpèlè Yasipa, gâ di we anlâ gælaasæ ma bûkala bûkæ fô gâ bâ ka bâ mara ôpôræ fô. Bâ ka gâ sæka-sæya gbagba gâtâ gænyankæ gin sugba ma wû fô be sere ditele fô. Sæka-sæya fô wûû åalagæ pûlâ-pûlâ anlâ diigu. 19 Bâ ka gâ ataa-kpara-kpara fwo-anyôô be sere ôpôræ-gyangbasâlâ fô. Ataa-kpara fô n di Yasipa, Safire, Agate, Emeradi, Oniki, Kaneliya, Kirisolite, Berili, Topasi, Kirisopasi, Yasinti, Ametisiti. Dætaa-kpara gâtâ be gyegeye bâ ka be sere fô di we anlâ gælaasæ ma bûkala bûkæ. Dætaa-kpara-nyôôfâ fô dææ bûkala bù we anlâ buluu, dætaa-kpara-siyeeffâ fô di we buluu gâ bûkala bûkæ bu belen-belen waanæ. Dætaa-kpara-naafâ fô di di gæfa-åôô. Dætaa-kpara tonfâ fô dî ba bûkala anlâ wûsæsæya ma âkôrôkô-ayo, gâ dætaa-kpara kooronfâ fô dî ba bûkala-sæya anlâ nkalan lâ. Dætaa-kpara kwarankæfâ fô dî ba bûkala anlâ sæka-sæya lâ. Dætaa-kpara næyâfâ fô dî ba bûkala anlâ âpû butu. Dætaa-kpara yâkæfâ fô dî ba bûkala anlâ sæka-sæya ma âkôrôkô-ayo lâ. Dætaa-kpara fwofâ fô di di gæfa-åôô gâtâ waanæ wun din. Dætaa-kpara fwo-dækæfâ fô dî ba bûkala anlâ iwe. Dætaa-kpara fwo-nyôôfâ fô dî ba bûkala anlâ ôkpæ wuu butu lâ. 21 Adinbi-kpara kperen-kperen fwo-ænyôô gâ bâ ka bâ mâ itunu fwo-ænyôô fô powu. Bâ ka gâ didinbi-kpara-dærâ-dærâ dækælaen bâ mâ otunu-kamasâ. Gâ sæka-sæya gbagba gâtâ wù we anlâ gælaasæ fô gâ bâ ka bâ mâ dædan gâtâ dî dô ditele fô daanæ. 22 Min we Dikwo-dærâ dækæ gâtâ bââ sûma daanæ fô ditele fô daanæ, yema Efonte Wurubwarâ Ôkâma powu Wuute fô, ma Âyâran gâtâ â ka koro â tâ gedi fô bã sa ditele fô daanæ gâtâ bânæ bââ sûma bâ. 23 Wûn mænæ ma gâtâ ofila wàà gbârâ, abââ ebon èè fwo ditele fô daanæ, yema Wurubwarâ gingyebi n di dææ gââmaâæ, gâ Âyâran fô n di dææ kandæya. 24 Ditele fô dææ gââmaâæ fô gâ ande powu yææ bânæ baà ka be we bâ san. Gâ gâtûnkwaà gii koro begyu-begyu baà ka boo bingyebi bâ ba ditele fô

daanæ. 25 Âkæ ân nan tan ditele fô dii-itunu fô difilawi daanæ kpa, gâ dibilin dæn nan sara dûkô. 26 Baà ka ande powu yææ bânæ boo bingyebi ma baanyan bâ ba ditele fô daanæ. 27 Gænyan-kamasâ gâtâ gî ba dædææ fô gæn nan gyu ditele fô daanæ, gâ âkæ gâtâ ââ mâ anænfa-de, abââ didebila daade ækæ ân nan gyu ditele fô daanæ. Bânæ gâtâ bâ âwara baayere bâ sa Âyâran fô wô Nkpa-geto gææ Gækpa fô gaanæ fô booko nan gyu dûkô.

Revelation 22

1 Âwû gâ Wurubwarâ wôsalâ fô e wulà mæ getu gâtâ gi ye nkpa ditiribun fô daanæ fô. Gii butu bù we gælæn-gælæn, gâ bûû åalagæ anlâ diigu. Gææ da gi ye gâ Wurubwarâ ma Âyâran fô gigyu-bæya gææpæ. 2 Getu fô gî san ma dædan gâtâ dî dô ditele fô daanæ fô dii getite. Gâ nkpa woyon fô wu to getu fô giifèn ma ofèn powu. Nkpa woyon fô wûû lûn abi kperen-kperen ebon-kamasâ. Wûû lûn abi disere fwo-anyôô gækyan-kælæn gaanæ, gâ waafa mô ì di gæfa-kyalâ tâ ande powu yææ bânæ. 3 Gænyankæ gâtâ Wurubwarâ ââ kyûn gæn nan næ sara ditele fô daanæ, mô fô, Wurubwarâ ma Âyâran fô gigyu-bæya nan sara dûkô. Gâ Wurubwarâ bâsaranyan baà sûma wô. 4 Baà we wô bûnûn, gâ wo diyere daà gyaga bôô gâya. 5 Odente wûn mænæ sara. Bânæ fô ben mini len kandæya gâamaæ, abââ ofila, yema alâ Efonte Wurubwarâ nan åmaæ â tâ bâ. Gâ baà di bugyu gakpaakpa. 6 Dûkô gâ Wurubwarâ wôsalâ fô â dô mæ alan, “Ade nyayæ î sa waanæ, gâ bã talæ bâ ka koro bâ gyaga yii koro. Efonte Wurubwarâ gâtâ â ka wo Gifiye â tâ wô bâtabûrûlâ fô na sa wôsalâ alâ e tiri ade gâtâ wù di gâtâ yaà sere awi nyayæ yaanæ fô e wulà wô bâsaranyan.” 7 “Nya! Wûn nan di awi, nan ba! Ânæ gâtâ eè di ade-tirilâ-wulâlâ gâtâ î sa gækpa nyagæ gaanæ lâ yii koro fô, ã ba ôsâ wuu gedi.” 8 Wù di gâ nmæ Yohane na nûn, gâ na we ade nyayæ. Ôkûna gâtâ na nûn, gâ na we ade nyayæ fô, na nûn Wurubwarâ wôsalâ gâtâ e wulà mæ yæ fô bæsaræ baanæ gâtâ nan sûma wô. 9 Mô â dô mæ alan, “Wun di gâtâ àà mâ gâlâ! Âtæ ma awô, ma aawôlôn âbâ Wurubwarâ bâtabûrûlâ, ma âbâ gâtâ bè de gækpa nyagæ gaade yaanæ fô âtæ powu tì di gâ Wurubwarâ

bâsaranyan. Sûma gâ Wurubwarâ!” 10 Dûkô gâ â dõ mæ alan, “Kara ka ade-tirilâ-wùlâlâ gâtâ a âwara a sa gækpa nyagæ gaanæ fô bubwa. Yema alâ, ôya fô wû gbâma gâtâ ade nyayæ yaà sere. 11 Gengyi âkæ alâ âã mâ ade-kpen fô, yâ wô èè ton ade-kpen yææ gâmâ gaanæ â san. Âbâ gâtâ boo koro wû ba dædææ fô, yâ bâ bàà sara dædææ daanæ gâlâ bâ san. Âbâ gâtâ alâ baà mâ ade gâtâ î tûna fô, yâ bâ bàà ton gâlâ bâ san, gâ âbâ gâtâ alâ baà ka koro bâ tâ Wurubwarâ fô mô, yâ bâ bàà sara gâlâ.” 12 Dûkô gâ Efonte alan, “Nya, wûn nan di awi, nan ba! Nan ka anyan-lelâ atoro n ton. Nan tæyâla ânæ-kamasâ ma wade-mâlâ anlâ gâtâ wû kûtûma. 13 Nmæ n di Alfa ma Omega, Egyegeyelâ ma Âmalâ. Nmæ n di Âgyangbasâlâ, gâ nmæ n di Âsûlâ-ôkûna. 14 Âbâ gâtâ be fere bôô ngba bàà wura osele bâ ba nkpa woyon fô wûûpæ, fô bàà dama itunu fô yaanæ be gyu ditele fô daanæ fô, âbâ n ba ôsâ wuu gedi. 15 Âbâ gâtâ bâ wô okòro fô n di bânæ gâtâ be terema Wurubwarâ, ma bâsôlô, ma æâûn yii bete, ma âbâ gâtâ bââ mâ adima-de, ma bânæ gâtâ bee wolo bânæ, ma bekpen bôô bâsûmalâ, ma âbâ gâtâ bee len adebila yii gedi fô powu. 16 Nmæ Yesu na sa mæænsalâ alâ â bã dõ yæ ade nyayæ, fô yàà dõ ade fô æ tâ Kirisito bete akpi-akpi fô. Nmæ n di ôkwaa gâtâ wu ye egyu Dafidi dækpara daanæ fô. Nmæ n di Gagyægyan gii Diâorobi fô.” 17 Wurubwarâ Gifiye ma Wurubwarâ bânæ gâtâ bè we anlâ Yesu wôsanfôn fô bâ dõ wô alan, “Ba!” Ânæ-kamasâ gâtâ âã nûn ade nyayæ fô mô, æ yâ âwô mô ãã dõ alâ ba! Ânæ-kamasâ gâtâ otinbili wù de wô fô, æ yâ wô ãã ba! Ânæ-kamasâ gâtâ è len fô, æ yâ wô èè to nkpa butu gâtâ Wurubwarâ â ka â kyâ fô. 18 Nmæ Yohane n tâ sù ânæ-kamasâ gâtâ ââ kalan abââ ââ nûn ade-tirilâ-wùlâlâ gâtâ î sa gækpa nyagæ gaanæ fô gepepe alâ gengyi âkæ ã ka ade ækæ â fæya yaanæ fô, Wurubwarâ âã yâ gânyanla gaade gâtâ bâ dõ gækpa nyagæ gaanæ lâ yàà ba wo koro. 19 Gâ gengyi âkæ è tiri ade gâtâ î sa gækpa nyagæ gaanæ lâ akæ e ye gaanæ fô, âwû bærâ, Wurubwarâ mô èè tiri wô e ye gedikûn gâtâ ã ba nkpa woyon fô ma Wurubwarâ ditele gâtâ bâ dõ yaade gækpa nyagæ gaanæ fô gaanæ. 20 Yesu gâtâ â dõ alâ, ade nyayæ î sa waanæ fô alan, “Wûn nan di awi, nan ba”, gâ nmæ Yohane n te yera alan, “Wû ba gâlâ. Ba, Efonte Yesu!” 21 Efonte Yesu â bwala Kirisito bânæ powu èè yela bôô gama. Wû ba gâlâ.

